This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

2935 e. 19

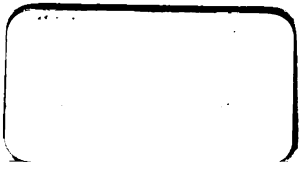

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

BIBLIOTHECA GRAECA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA

ET

COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

A.

POETARUM

VOL. VI.

CONTINENS

PINDARI CARMINA

ED.

LUDOLPHO DISSENIO,

PROFESSORE GOTTINGENSI.

EDITIO ALTERA AUCTIOR ET EMENDATIOR.

CURAVIT

F. G. SCHNEIDEWIN,

PROF. GOTTING.

GOTHAE, MDCCCXLIII.

SUMPTIBUS FRIDERICAE HENNINGS.

(LONDINI APUD D. NUTT. 156. FLEET STREET.)

Digitized by Google

1267

PINDARI CARMINA

QUAE SUPERSUNT

CUM

DEPERDITORUM FRAGMENTIS SELECTIS

EX RECENSIONE BOECKHII

COMMENTARIO PERPETUO ILLUSTRAVIT

LUDOLPHUS DISSENIUS,
PROFESSOR GOTTINGENSIS.

EDITIO ALTERA AUCTIOR ET EMENDATIOR.

CURAVIT

F. G. SCHNEIDEWIN,
PROF. GOTTING.

SECT. I.

CARMINA CUM ANNOTATIONE CRITICA.

GOTHAE, MDCCCXLIII.
SUMPTIBUS FRIDERICAE HENNINGS.
(LONDINI APUD D. NUTT. 158. FLEET STREET.)

Digitized by Google

Digitized by Google

AUGUSTO BOECKHIO,

AMICO CONIUNCTISSIMO,

LUDOLPHUS DISSENIUS

S.

Pindarum hunc novo Commentario illustratum cuinam magis consecraverim quam Tibi, Vir praestantissime, qui Tuus fuit, antequam ederetur. Viginti sunt anni, ex quo Dissertationem illam ingeniosam Tuam de metris Pindari scripsisti, quae et aliorum et meum huius poetae studium *mirum* quantum excitavit. Erat enim in me a pueritia nescio quomodo maximus amor poetarum Graecorum, audiveram postea cupide Heynii in Pindarum lectiones, et admirabar Hermanni metricas disputationes explicationesque multorum locorum acutissimas, quum Tu de arte metrica Pindari et de Doricae poesios indole ita disputare *inciperes*, ut incredibilem mihi harum rerum ardorem incenderes. Legebam ex illo tempore ac relegebam Pindarum, et quum paulo post Hermannus Dissertationem praeclaram de dialecto Pindari scripsisset, Tu vero copiis literariis adiutus uberrimis ipsum Pindarum ederes et restitueres ac redderes nobis non uno modo, tum vero laetus cum aliis sentire coepi futurum tempus, ubi etiam explicatione longius procedere et in intima horum divinorum carminum penetrare liceret. Fueras interim saepius Gottingae, et exstiterat inter nos amicitia coniunctissima, quum candorem et simplicitatem ingenuam animi Tui maxime diligerem idemque Te, quod ego, de antiquitatis studiis et de interpretatione scriptorum veterum sentire intelligerem,

Digitized by Google

Ac laetus etiamnum temporis illius recordor et sermonum, quos iuvenili ardore incensi de poesi veterum et de Platonis arte miscebamus. Tum erat, quum socium me postulares primum in explicatione Pindari, quam meditaberis, ut etiam publice exstaret amicitiae et studiorum nostrorum communium documentum. Nolebam repugnare, etsi videbam quantum doctrina et acumine me superares; sed non poteram amicitiae Tuae recusare quidquam, et sperabam utilitatis ac voluptatis plurimum ex hoc communi studio poetae in me redundaturum. Sic illas Explicationes scripsimus ante hos novem annos editas, uno animo, eadem admiratione poetae ducti, quibus Tu quidem tantas doctrinae copias effudisti, ut post Scholia antiqua plus in hoc genere non sit ad Pindarum allatum a quoquam interprete. Neque tamen post haec deponebamus poetae studium; videbamus varias esse difficultates, quibus nondum satisfactum esset, et quemadmodum aliis acutioribus multa reliquissemus invenienda, sic etiam nobis sperabamus novas hic illic explicationes oblatum iri. Quum igitur ante aliquot annos editores celeberrimi Bibliothecae Graecae, quae Gothae paratur, a me postularent, ut Pindarum illustrandum suspicerem, simulque propter difficultates poetae benigne permitterent, ut meo more agerem et quae ad explicationem utilia iudicarem afferrem omnia, haud cunctanter etiam Tuo hortatu permotus promisi rem, et perfecissem prius opus susceptum, nisi valetudinis infirmitate in labore retardatus essem. Accipe nunc quid egerim. Primum editionem minorem sequutus sum, quam ante aliquot annos apud Weigelium edidisti limatissimam, servatis etiam metrorum schematis a Te confectis; sub textu autem annotationem criticam de meo posui, lectiones potiores indicans, quae ante Te habitae essent, atque etiam quae mihi adhuc emendatione egere viderentur. Commentarii autem, quem scripsi, haec ratio est: praemisi singulis carminibus Introductionem, in qua post historicas res indicatas primum argumentum narravi, idque plerumque prolixius, ut, quum versio Latina adiecta non sit huic editioni, ita eorum usibus quodammodo succurrerem, qui versionibus aegre carent; deinde vero summam sententiam

Digitized by Google

carminis explicare studui ad eamque singula revocavi. Quae res quum in maiore editione rarius a nobis facta esset, ego nunc magnam operam his quaestionibus impendi, quum explicationem universam sic clariorem et accuratiorem futuram intelligerem et artem poeticam Pindari penitius cognitum iri arbitrarer. Nec parvam utilitatem ex hoc labore cepi, qui sic multa didicerim, de quibus ante non cogitaveram. Introductioni explicationem subiectam vides, ubi et verba constructionesque illustravi et sententias historicis mythicisque rebus allatis, ac quae a Te explicata iam erant breviter indicavi ad Tuas Explicationes lectorem relegans, alia ex meis addidi; nec praeterii, si quid in arte tractationis poeticae esset, quod observationem desiderare videretur, ceterum hoc spectans per totum Commentarium, ut et docti hic illic invenirent quibus uti possent, et minus versati in talibus lectores ne desiderarent quae iis necessaria essent, unde etiam de verborum significationibus constructionibusque grammaticis paulo plus dictum quam in maiore editione feceramus. Totam vero tractationem meam ad unam formam revocavi constanter, etiam sic perspicuitatem adiuturus. Post Epinicia etiam Fragmenta explicui, quae, quum ab Hermanno et a Te eximie emendata essent atque illustrata etiam hic illic Tuis maxime praeclaris observationibus, nondum tamen invenerant qui continuam interpretationem adhiberet, qua re si quid hic illic effectum est ad interiorem cognitionem harum *reliquiarum*, maxime laetabor, qui denuo intellexerim quantam in hoc genere iacturam fecerimus. Denique, ne de Excursibus dicam, Dissertationem ampliorem de ratione et arte poetica carminum Pindaricorum statim hic subiectam videbis, qua quid voluerim res ipsa Te docebit. Indices autem Ern. Frid. Wüstemannus confecit, qui, quum olim inter auditores meos fuisset, rogatus, quo est in me animo, statim annuit et suscepit licet taedii plenum negotium, perfecitque, ut speraveram, optime. Ago viro *doctissimo* ex animo gratias. Iamque oratio eo deducta est, quo diu tendebat, ut Friderici Iacobsii et V. Ch. Fr. Rostii, editorum Bibliothecae Graecae celeberrimorum, nomina laudare possim, qui non parcentes tem-

Digitized by Google

pori attentissime perlegerunt omnia et examinarunt, antequam typis traderentur, atque etiam annotationes ex suis copiis addiderunt. Utinam Deus venerabili seni quam diutissime vitam viresque conservet, qui tot tantisque virtutibus senectutem suam ornat, et indefessus suis eruditissimis operibus antiquitatis studia adiuvat aliorumque opera curat, mihi vero cum Restio doctissimo ita favet, ut nunquam solvere possim quantum debeo. Sed his perlectis unum nomen quaerere Te sentio nondum memoratum, Carolum Odofredum Müllerum dico; nosti enim quam familiariter utar candidissimo et eruditissimo viro, qui nunquam a me discedit, quin didicerim aliquid. Scias igitur etiam huic multum debere Pindarum, quum promptus esset ad explorandum ubicunque operam eius desiderabam, nec dicere possum quam multa praeterea e sermonibus eius hauserim Thebana poetae utilia. Sed ne haec quidem omnia sunt; addidit etiam tabulas duas geographicas, quibus Olympiam et Delphos cum valle peritissime adumbravit. Habes nunc, Vir coniunctissime, quae narrare Tibi debebam; utinam etiam ipse liber propius inspectus Tibi ne displiceat; quantum enim iudicium Tuum apud me valeat, etiam nuper denuo vidisti, quum huc venisses et quotidie sermones haberemus de studiis nostris. Redi mox iterum; mirifice delector praesentia Tua, ut Welckeri, et erigor animo. Deus autem faxit, ut quae mihi negata est firmior valetudo Tibi maneat quam diutissime, possisque rite perficere omnia, quae ad antiquitatem illustrandam meditaris. Vale.

Digitized by Google

AUGUSTO BOECKHIO S.

F. G. SCHNEIDEWIN.

Vixdum Martiale de manibus deposito paululum me colligere inceperam et ab improbo labore requiescere, quum subito ab omni alia cogitatione avocatus sum et ad Pindarum traductus, *ἀπ' ὄνου ἐφ' ἵππον*, ut est in proverbio. Etenim clarissimi editores Bibliothecae Graecae a me petierunt, ut Dissenianae editionis instaurandae curam susciperem. Ego vero quo minus honorificae optimorum virorum voluntati adversarer, graves caussae obstiterunt. Nam et ab incunte aetate poetam Thebanum admiratus *studium* carminum, quo quidem ad reliquos poetas lyricos perscrutandos concitatus essem, nunquam plane interminorum et pietatem Dissenio nostro debitam laesurus videbar, si hunc librum cuivis potius alii refingendum reliquissem. Accepta igitur condicione quomodo in re gerenda versatus sim, Tibi, A. Boeckhi, breviter narrabo.

De omni Dissenii opera ut diversa et fuerint et sint hominum iudicia, hoc neminem fugit, sagacissimum virum, quum totum sese in interpretandi suavitatem immersisset et in eruendam artem summi poetae omnes nervos ingenii intendisset, crisin verborum haud pari diligentia amplexum esse. Acquievit enim fere in Tua recensione neque par

Digitized by Google

notulas satis constanter lectorem docuit, quid ex libris esset haustum, quid e quorum hominum doctorum coniectura profectum. Quamobrem nihil ego antiquius habui, quam ut aequali cura pertractarem quae ad crisin divinorum carminum pertinerent. Primum enim Tuum secutus exemplum Heynianam lectionis diversitatem, hoc est vulgatam, in margine perscripsi; in annotatione critica fontes scripturae breviter indicavi, ut nullo negotio perspici posset, vel quantum praeter mutatam a Te versuum descriptionem promota ars ex illa aetate esset, vel singulae emendationes cuius potissimum acumini deberentur. Deinde operam dedi, ut et memorabiliores scripturas codicum accurate annotarem et scholiorum testimonia gravissima paullo constantius colligerem, quam antehac factum erat, denique locos a veteribus scriptoribus citatos diligenter respicerem. Codicum nondum exploratorum subsidiis carui: Gottingensem librum interdum non sine fructu denuo inspexi.

Praeterea, id quod Te non nolle scirem, in conformandis verbis poetae meum iudicium secutus haud raro a Te discessi. In quo ego libere versatus sum, a licentia et temeritate cavi. Maxime illud mihi vitasse videor, ne pro incertis reponerem incerta. Nam quamvis Tu potissimum, A. Boeckhi, post praeclaras God. Hermanni curas ad certa praecepta artis verba poetae exegisses emendationisque quandam normam praescripsisses, tamen iniuriam facturus eram et Tibi et eruditis, qui post Te studia sua ad Pindarum contulerunt, si paratis ab illis frui noluissem. Igitur Hermanni, Ahrentis, Bergkii, aliorum copiis ita usus sum, ut de quarum veritate emendationum mihi persuasum esset, eas haud cunctanter Pindaro impertirem, reliquas in annotationem coniectas examini doctorum remitterem. Ita factum est, ut quem offero textum cum Tuis exemplaribus aliquantum discrepet. Maxime God. Hermanni acutissimis Emendationibus Pindaricis eximie adiutus sum, unde etiam plura in verborum contextum intulissem, nisi me ab novandi audacia iudicii Tui sobrietas

Digitized by Google

absterruisset. Eadem res in causa est, cur Theodori Bergkii coniecturas, cari amici, quarum laetissima seges ipsi sponte succrescit, spreverim permultas. Velim feli-cissimus coniector severior in semetipsum esset. Certe in emendando Pindaro non iis videtur corrigendi pruritum terminis cohibuisse, quos vel Tua prudentia vel condicio carminum fixit. Idem in scripturis codicum afferendis negligentius egit quam par fuerat. Sed felicissime quaedam invenit, quae ut potuerim ante publice editos poetas lyricos in communem usum convertere, factum est benignitate amici, qui singula folia sui exemplaris ad tempus mihi transmisit Cassellis. Simili beneficio dialectologus Ilfeldensis meus me devinxit, qui singulas plagulas libri de Dialecto Dorica mecum communicari iusserit, unde quanta in constituendam dialectum Pindari redundaverit utilitas quaevis paene pagina loquitur. Alia idem vel familiaribus sermonibus vel per epistolarum commercium admonuit. Singulas emendationes mihi tradiderunt alii; Welckerus autem noster, quem ex longinquis itineribus sospitem salvumque redisse ad Rhenum quam qui maxime laetor, copias exemplaris Dissenii manu annotati ultro misit, ex quo per hoc volumen pauca repetii, in altero daturus plura. Ceterum in afferendis meis ipsius coniecturis tenui modum nec nisi eas in ordinem orationis Pindaricae *venire passus* sum, quae dubitationibus vix fore obnoxiae viderentur.

Neque vero in annotanda periodo me continui, sed, id quod Dissenius facere noluerat, fragmentis etiam notabiliores scripturae discrepantias subieci, simul ubi Te ducem deseruissem indicavi. Quorum quaedam quod ex codicibus Parisinis paullo certius licuit corrigere, debetur id Friderici Duebneri singulari in me benevolentiae. Excursus Dissenii servavi integros neque fas putavi in disputationem operi praemissam falcem immittere. De meo praeter indicem notularum addidi brevem de vita rebusque poetae narrationem. In qua conscribenda elegantem libel-

Digitized by Google

lum Rud. Rauchensteinii Argoviae nuper emissum non fuisse ad manum est quod doleam: singulorum locorum observationes passim commemoratas in Addendis proposui.

Habes, A. Boeckhi, rationem operae meae breviter descriptas. Quae si Tibi Tuique similibus philologis non improbabitur, et vehementer laetabor et faciam sedulo, ut absolutis commentariis Martialis alacri animo alterum volumen aggrediar, periculosae plenum opus aleae. Tu interim Tibi ita persuade, Vir Summe, haec ad Te non ideo me scripsisse, quia Dissenius Tuus Tibi priorem editionem dedicasset, sed ita sentio, quaecunque de Pindaro hac aetate edantur, ea quodam iure ad Tui nominis clarorum alligari debere nec cuiquam, qui Tua immortalia merita de Pindaro deque universis studiis antiquitatis mente animoque comprehenderit, committendum esse, ut erga Te minus gratus fuisse videatur. Quodsi Tu opella mea Dissenii nostri, cuius caram imaginem in pectore infixam gero, memoriae non pessime consultum iudicaveris librumque redditum esse aliquanto utiliorem, suscepto muneri cumulate satisfecisse videbor.

Vale, Vir Summe, mihique, ut facis, favere perge.

Scribebam Gottingae die XVI. mensis Iunii MDCCCXLIII.

Digitized by Google

DE RATIONE POETICA CARMINUM PINDARICORUM ET DE INTERPRETATIONIS GENERE IIS ADHIBENDO *).

Proprium fuit classicae Graecorum artis, ut ratione ageret, non caeco impetu, quum tantum haberet hic populus cum sensu acumen coniunctum, ut etiam poetarum spiritus non obscuraret mentis aciem, sed concentu mirabili virium quae invenirent ingeniosissime simul revocarent ad clarissimas formas. Non sunt hic inanes, vagi, confusi, inexplicabiles sensus, quos complecti animo pergamus, sed quae penitus in intima compositionum penetres et quae subtilius eas examines, eo magis quam clare sint omnia cogitata, sentis et quanta perfectione artis expressa. Quidquid subtile et elegans in *rationibus sententiarum*, in iunctura rerum, tenens callidissime; quid sit praeparare scite, transire suaviter, amplificare magnifice, tegere ingeniose, admonere decore, non possis melius discere

*) [Pretium exit contulisse diversas hominum doctorum de Dissenii disputationibus sententias, G. Hermanni Opuscc. VII. p. 18 seqq., A. Boeckhii Annalibus Litterar. Berolin. 1830. II. p. 599 seqq., F. G. Welckeri Musei Rhenani Vol. I. anni 1832. p. 461 seqq. et in egregia commentatione de consilio aliquot carminum Pindaricorum ibid. Vol. II. anni 1833 p. 364 seqq., denique Fr. Thierschii admonitiones in Actis Academiae Monacens. Vol. II, 1. p. 60 seqq.

Contra obtrectatores eiusmodi quaestionum difficillimarum multisque taediosarum, sed ad persentiscendam artem poetae valde necessariarum Dissenii praecepta dilucide explicatis rationibus praeclare tuitus est C. O. Mullerus Praefatione Dissenii Opusculorum p. XLIX seqq. SCH.]

*

Digitized by Google

aliunde, nec fuit genus, quae in tractatione et inventione tam singulare acumen tamque mirificum iudicium ostenderet quam Graeci. Quae res quum in aliis plurimis scriptoribus luculenter apparet, tum in Pindaro, a cuius intelligentia longe olim abfuerunt qui caeco impetu abreptum in alia omnia abire putarunt, sive imperfectam talem rationem dicerent sive admirarentur et veri ingenii documentum haberent. Sed hoc errore vix est hodie qui teneatur, postquam de universa poesios Graecae ratione rectius iudicari coeptum est, etsi quantam infra ostendam in hoc poeta artem fuisse non omnes in animum induxerint. Eximie vero viam nobis munierunt imprimis Friderici Iacobsii et Friderici Thierschii praeclarae disputationes, quarum hic in Praefatione ad Versionem Germanicam poetae, ille in Additamentis ad Sulzerum ita de Pindari arte egit, ut permulta monita et explicata habeamus egregie, nec possit magnificentia horum carminum incognita esse cuiquam, qui ista legerit. Nec minus in Boeckhii editione qui attenderit multa ab editore Berolinensi hic illic notata videbit acute, et a Muellero in libro de Doriensibus. Quae omnia hic repetere non est animus, licet nota ea velim omnibus, qui ad Pindari lectionem accedant; sed addere potius his constitui alia, quae ipse diuturniore usu observasse mihi videor. In qua re ita versabor, ut ad tria capita omnem disputationem revocans simul sic interpretationis genus in Commentario adhibitum illustrem et confirmem. Dicam vero primum de sententiis summis, quae his carminibus subiectae, deinde de tractatione argumenti, denique de dispositione partium.

DE SENTENTIARUM RATIONE, QUAE EPINICIIS SUBIECTAE.

Quum omne carmen summa aliqua sententia (Grundgedanken) contineatur toti subiecta, unde singulae in eo positae partes pendeant, Epiniciorum Pindaricorum rationem exploraturis prima et maxima ante alia omnia offertur haec quaestio, quales sint et quomodo compositae summae carminum sententiae in hoc genere poesios. De qua re iam videamus. Sunt haec carmina victoriis scripta e ludorum certaminibus reportatis; victoriae igitur ludicrae laus inesse debet, non dico in carmine unoquoque, quod per se patet, sed in ipsa summa cuiusque sententia, veluti in Hymnis dei laus fundamentum est aut in Threnis querela de mortuo, nec dici posset Epinicium carmen, a cuius fundamento victoriae ludicrae laus abesset. Tamen opus non erat, ut totum carmen ea re occu-

Digitized by Google

paretur, quod rarissime factum; sed quum vel simplex vel compositio sit contentio summa, victoriae laus plerumque pars est eius, adhibitis etiam aliis rebus multis ad fundamenta Epinicierum componenda. Quae quidem res quales sint, mox videbimus; interim illud patet, talia ubique eligi debuisse, quae cum victoriae laude apte sociari et conflari potuerint in unam poeticam contentionem. Quare etiam sic a victoriae laude tanquam a principio proficisci debet disputatio nostra. Ut igitur ad hanc paulo propius accedamus, possunt, aio, victoriae ludicrae omnino duobus modis laudari, siquidem vel virtus, ἀρετή, praedicari potest, quae victoriam repertavit, vel decus et felicitas per victoriam a diis donata, εὐτυχία, quum nihil gloriosius et felicius haberetur quam vicisse in ludis publicis; atque haec observatio simplex viam nobis patefaciet ad omnium Epinicierum fundamenta penitus perspicienda.

Dicemus primum de virtute. Est haec ἀνδρία victoris. Atque ἀνδρίαν pro themate posi par est maxime in luctatorum, pugilum, pancratiastarum, quinquertionum, cursorum armatorum victoriis, quarum certamina roboris et fortitudinis lucupleta documenta sunt, idque factum in his carminibus, Ol. VIII. IX. XI. XIII. Pyth. VIII. IX. Nem. II. III. IV. V. VI. VII. X. Isthm. IV. V. VII., quarum omnium fundamenta tota aut ex parte fortitudinis laude continentur. Atque etiam simplicem cursum huc relatum videas Pyth. XI. et Nem. VIII. Sed curules per aurigam reportatae victoriae ab hoc loco alienae sunt; sin ipse victor suo manu rexit currum, laudari potest ἀνδρία, ut in Heredoto Thebano factum Isthm. I., qui saepissime certaverat et vicerat, et in Agesia Iamida Ol. VI., qui quum etiam bellator insignis esset, commode fortis et strenuus viri animus celebratur, non reformidans labores et pericula. Videbimus enim etiam postea cum ludicra virtute bellicam passim coniungi commode in unum. Postremo notandum est carmen Pyth. VI., ubi poeta, quum Thrasybulus adolescens auriga pro patre Xenocrate vicisset, suaviter pietatem filii celebrat pro patre certantis, quod illic pulcrius esse sentis fortitudinis laude. Atque ita video quod dixi, posse primum harum victoriarum laudem ita tractari, ut virtus canatur victrix, quae fere ἀνδρία est, nisi quod Pyth. VI. ob indicatam causam pietas substituta, et alia ratio Pyth. I. deprehenditur mox explicanda. Sed raro tamen unius huius virtutis laude totum carmen occupatur, ut factum Ol. IX. Nem. III. et Isthm. V. In carmine priore Epharmostus laudatur luctator

Digitized by Google

plane singularis, in omnibus sacris ludis clarus, cuius *ἀνδρίαν* divinitus insitam dicit poeta, atque etiam fabulis illustrat. Similiter Isthm. V., quod carmen Lamponis filiis Aeginetae et maxime iuniori Phylacidae dicatum, omnia ad fortitudinem puerorum ornandam pertinent, quae etiam futurae Olympicae victoriae spem praebeat. De Nem. II. non est quod dicam. Sed haec pauca exempla sunt; plerumque alia additur a poeta virtus, quae vel adsit una cum fortitudine vel adesse debeat et commendetur, atque ita ad **compositas** accedimus sententias, quae duarum virtutum cardinalium laudem coniunctam habent. Sic Ol. XIII. in Corinthi laude duo proponuntur coniuncta, ad quae totum carmen revocatur, fortitudo civium proeliis ludicrisque victoriis plurimis spectata et ingenii prudentia, sollertia, elegantia (das Tapfere und Kluge). Porro Nem. III. vis et fortitudo per tres vitae aetates excellens componitur cum sapientia senili. Atque ut ad alia pergam, Ol. VIII. pietas iustitiaque cum fortitudine in Aeginetis praedicatur, ut Isthm. VII. fortitudo cum iustitia et pacifica mente. In carmine Nem. X. qui canitur Theaeus luctator est eximius admirabili robore virium idemque mollioribus fraterni amoris sentibus indulget, ut ego explicui; Ol. V. autem in Pisaumide certatore labor strenuus laudatur et sumptus liberaliter impensi. Denique non minus suaviter *σωφροσύνη*, moderatio, modestia cum fortitudine componitur, ut ter poeta in carminibus adolescentibus scriptis fecit, Pyth. IX. Nem. V. et Pyth. XI., atque in prioribus specialiter castitatem et pudicitiam amoris commendat, in tertio autem carmine ad politicam moderationem et modestiam hortatur, dissuadens insolentiam et *ὕβριν*, laudansque Castorum et Iolaï *ἀνδρίαν* a violentia et superbia intactam. Ac modestia etiam Midae Pyth. XII. commendatur, virtus tamen ibi non fortitudo est, sed peritia artis auleticae. Succedat alia ratio. In iis quae explicui exemplis componitur *ἀνδρία* ludicra cum aliis quadam ingeniosiore, leniore, pulcriore virtute, ut sollertia, pietate, iustitia, moderatione; bellica autem laus si qua est, coniungitur cum gymnica in unum, ut Ol. XIII. bellica et ludicra fortitudo pro una est, quae opponitur sollertiae mentis. Sunt vero etiam carmina, ubi distinguitur gymnica virtus a bellica, et oppositione pacis et belli summa sententia continetur, ut Pyth. VIII. et Isthm. IV. Aegina ludicris belliciisque victoriis clara laudatur, similiterque Isthm. I. Thebarum urbs, ut videtur; in quo nexu etiam poesis et gymnastica coniunctim ut pacis artes bellicae fortitudini opponi possunt, quemadmodum in Fragmento Isthm. IV. fecit, quae aliis in locis

Digitized by Google

coparantur et sibi opponuntur tanquam Musa et Calliope (Ol. XI, 14. 15. X, 19.). Atque ita accedimus ad carmen Pyth. I. Quum Hiero paulo ante Etruscos ad Cumas vicisset, ut prius Carthaginienses cum fratribus ad Himeram, idemque Aetnam urbem condidisset Doricis institutis et legibus, nunc autem in Pythiis eurulem victoriam tulisset, his omnibus poeta eximie sic utitur, ut regem et bellicosum et pacis instituta artesque colentem laudet, qui urbes condat et ludicra certamina cantusque epinicios amet, alio vero tempore proeliis fuderit hostes. Inest igitur etiam hic ludicrae victoriae laus ut pars in summa sententia, neque tamen ἀνάθημα ludicra laudantur, quod non poterat fieri in victoria per aurigam reportata, sed quum etiam bella regis canenda essent, scite ad pacis artium amorem victoria curulis revocatur coniungiturque cum Aetnae recens conditae laude, quo facto praeclarum illud regis exemplum exstitit in Commentario a me explicatum, in quo regiae iunctae sunt severitas et bellica fortitudo coniuncta est cum pacificis moribus, cum iustitia, lenitate, musices amore ceterisque mitioribus semibus. Denique dico de carmine Isthm. II. in Xenocratem scripto pluribus victoriis curulibus ornatum, qui quum largis sacrificiis deos coleret et hospites benignissime exciperet, etiam equos alendi studium ad hoc genus laudis refertur, et quum praeterea iustus ac mitis esset in cives, exstitit nova societas virtutum, institutae et munificentiae in optimis quibusque rebus. Atque haec hactenus. — Restant alia nonnulla carmina recensenda, ubi non solae virtutum laudes sunt, ut in antecedentibus omnibus, sed cum alia re victrix virtus deprehenditur a poeta coniuncta. Talis est primum Nem. VI., in quo virtus cum deorum *virtutis* componitur. Erat Bacchidarum gens in Aegina pugilatu per totam Graeciam celeberrima, tamen etiam in hac Herculea gente imbecillitas humana conspiciebatur luculenter; quae accurate et constanter alterius roboro gymnico eius. Hinc Pindarus et similes homines esse diis et dissimiles maximopere canit cumque hac *virtute* ἀνάθημα suavissimo laudem cum imbecillitate humana coniunctam. Alio ratio in sequentibus est. Ol. XI. Agesidamus coniubatur, pugilatu qui olim vicerat puer in Olympia, coronam autem dum non tulerat proximam; quod quum poeta longo tempore post redeuntibus aliquando victoriae sollemnibus multorum puerorum inventionem victoriis, ne obscurentur, sacro ritu cantum et epinicia deberi docet, proponens, ut videtur, duo, quae debeant esse coniuncta, res gestas et νόμον. Similis est Nem. IV., ubi Timasarchi luctatoris virtus laudatur, quum vero graviter attrito

Digitized by Google

corpore victoria reportata esset, simul lenimen laborum per carminum laudem afferre se dicit, et in fine post alias victorias alias illi dulces honores amoris auguratur. Sic cum fortitudine recreationem habes et compensationem laborum propositam. Nem. VII. Sogenis quinquertionis tractatur *ἀνδρία*, qui quum inimicos et obtrectatores haberet, genuinae virtutis praestantium ostenditur aeterno honore a diis ornari, Musa Sogeni, qui carmen quaesivit speculum virtutis futurum, nunc pretiosissimam et durabilem maxime coronam parasse, calumniis inimicorum diuturniorem. Canitur igitur hic virtus laudis et honoris praemio indelebili decorata. Diversum est et tamen simile Nem. VIII., ubi cum virtute fortuna adversa et secunda virtutis composita. Quum enim Athenienses Aeginam tum expugnare conarentur, quod etiam factum, poeta invidiam pessimam exagitat, quae olim Aiacis virtutem iuvaverit, nunc autem insulae praeclara decora delere cupiat; cui tristi malo eximia inventione amoris incundius augurium opponit, ostendens Dinidi adolescenti coniugii futuri gaudia, insulae autem exterorum amorem et benevolentiam, fato ei debitam. Sic igitur virtus laborat invidiae malo, praemium vero et compensationem laborum amorem habebit. Claudat agmen carmen Ol. VI., ubi in altera parte sententiae *ὄλβος* laudatur Iamidarum et Ageniae, virtute ortus, in altera vero societas duarum virtutum, quum Agesias vaticinandi arti genti suae ab Apolline insitae fortitudinem adderet victor Olympiae et bellator strenuus. Habes cum virtutibus optimis *ὄλβον* coniunctum. Atque haec hactenus.

Accedimus ad alteram partem huius capitis. Vidimus virtutem laudatam in victoria; quum vero victoriae adeptio simul laetissima et felicissima res haberetur, quae Graeco homini et urbi contingere posset, plurimumque decoris et gloriae afferret, nascitur sic altera ratio laudis, de qua nunc videbimus. Proprium huius generis est, quod sola per se laus felicitatis quum non placeret Graecis, sed superba videretur et insolens, non simplex, sed composita deprehenditur sententia in omnibus quae huius loci sunt carminibus; nam etiam in paucis brevioribus, ubi simplex primo adspectu videtur esse, subest tamen composita. Sic Ol. XIV. Gratiis Orchomeni deabus honos habetur, quod decus victoriae Asopicho puero dederint, Ol. XII. autem poeta in Fortunae potentia celebranda versatur, sine qua nec Himera tyrannide liberata esset Thrasydaeo, nec Ergoteles curvor coronas e sacris ludis haberet. Iam facile sentis, si dis gratiae agantur pro dono victoriae, in eo pietatem et modestiam placere cum laudu-

Digitized by Google

fieno coronae coniunctum. In ceteris vero carminibus omnibus huius generis etiam manifestior est duplex in unum conflata contentio. De quo iam explicandum. Ac primum quidem deum coronae aut eolum adest aut alia praeterea adsunt fortunae dona, ut militaris gloria, divitiae, regia potentia, origo illustris, quibus coniunctis existit ὄλβος victoria cumulus. Iam cum ὄλβος propemodum sciat virtutem aliquam, ut sapientiam, pietatem, modestiam et moderationem, quae vel adsit vel adesse debeat et commendetur; nam id demum summum est cum talibus virtutibus coniunctum habere ὄλβον; sine iis invidia oritur hominum et deorum. Videamus exempla. Dicat agmen carmen Isthm. III., ubi Cleonymidae Thebani canuntur, qui genere nobilis, opulenti, bello spectati atque etiam iudicris coronis aliquoties ornati semper alicui numerunt a superbia et insolentia, unde, iis licet etiam adversa saepius accidissent, firma tamen stetit fortuna per saeculorum decursum, nunc novis coronis aucta. Est igitur thema carminis praestantia et diuturnitas fortunae cum modestia coniunctae. Hi Cleonymidae quidem habebant modestiam, plerumque vero commendatur, ut adsit, et disuadetur ὕβρις. Sic Pyth. X. Phrixino Thessali fortuna eximia praedicatur, qui genere nobilissimus et opibus fortunatus quum ipse victorias praecipuas iudicras reportaverit, nunc etiam filium videat tenera aetate victuram, atque ita assequutus sit quantum homo assequi possit. Idem vero monetur diis omnia deberi et mutari posse fortunam, nisi pietas simul adsit. Carmen Nem. IX. in Chromium Syracusanum est, regiae familiae affinem. Hic vir opulentus et gloria militari maxima quum nunc etiam iudicra ornamenta haberet, frui dicitur *admirabili* felicitate. Tamen non minor erat ambitio principum Syracusanorum, et quum iterum bellum meditarentur, poeta hos disuadet maximopere et moderationem commendat, ne deorum ira excitetur. Carmine Nem. VI. Aristagoras Tenedius monetur, ut a superbia abstineat et tyrannidem ne affectet, qui opulentus, formae pulcritudine insignis et in certaminibus multis victor tum etiam magistratu summo insulae ornabatur. Accedimus ad carmina Ol. I. et Pyth. II., Hieroni scripta. In priori significatur Hieronem cum regia potentia maximas virtutibusque paternis Neptuni favorem habere eximium, qui cum equestri studio inclaruit et nunc victoriam equestrem in Olympico certamine dederit, omnium iudicrum celeberrimo. Sed quum non etiam cavendum meditarentur, ut potissimum hoc decore, poeta simul ad pietatem hortatur et superbiae poenas proponit, ad quam inclinabat Hiero.

Digitized by Google

Sic cum felicitatis laude vides pietatis et modestiae admonitionem coniunctam. In carmine Pyth. II. bellicam ludicramque gloriam, divitias, potentium regum Hieronis laudat; sed cum ὄλβῳ singulari sapientiam coniunctam vult, a qua tum maxime abeerrabat rex, movetque, ne crudelitate et cupiditatibus pravis in deorum benefactorum iram incurrat. Denique similia sunt carmina Pyth. IV. et V., Arcesilae, Cyrenarum regi, scripta. In quinto praestantia ὄλβου cum virtutibus coniuncti cantur. Et ὄλβον quidem intelligo divitias, potentium regium totamque a maioribus traditam fortunam, ad quam nunc etiam Pythia victoria accedit. Hunc ὄλβον virtutibus multis ornabat rex, qui consilio validus, fortis ac strenuus, musicarum artium et ludicrorum certaminum peritus esset. Idem vero ad superbiam inclinabat, nec diis quantum deberet semper recordans, nec hominum de se merita ubique agnoscens. Quare quum etiam Olympicam victoriam meditaretur, admonitio pietatis et gratiarum amicis surigueque referendarum admixta est laudi. Indicantur igitur quas habeat rex et quas habere debeat virtutes ὄλβου socias. Denique in Pythio quarto primum regia dignitas laudatur Battiadarum et Arcesilae Apollini maxime debita, qui nunc etiam victoriam Pythiam addidit, deinde vero gravissime commendatur lenitas et clementia, quum in turbis civilibus antea ortis iracundius saevisset rex in principes quosdam viros et perditum iret regnum. Iterum videa cum fortuna moderationem laudari coniungendam. Atque haec quidem de his. Sunt vero in hoc genere, quod explicamus, etiam aliae quaedam suaves rationes. Primum enim victoriae decus etiam praemium dici potest virtutum, quae in victore sint. Talis est carmen Ol. III., ubi Theronis corona praemium pietatis dicitur a Tyndaridis datum pro cultu studiosissimo, dignitas autem coronae mythica narratione illustratur. Sic enim nunc clarius explicemus sensum illius carminis. Sed magnificentius exemplum huius rationis est Nemeaeum primum. Laudatur ibi in Chromio optimarum virtutum societas, prudentiae in divitiarum usu temperandi et fortitudinis bellicae; corona autem Nemaea et, quam augurabatur poëta, Olympica praemium virtutum est; fruetur, ait, Chromius placida post labores vita ludicrorum certaminum corona cum-mihi ornata. Atque attendas velim ad ornatum compositionis. Diximus supra de coniunctionibus duarum virtutum; hoc genus etiam hic adhibuit; sed quum supra explicatis in carminibus universum laudatarum duarum virtutum laudem contineatur, hoc loco altera pars contentae victoriae praedicatio est, altera duae virtutes com-

Digitized by Google

plectitur. Sintis de hoc; pergo ad ultimum in hoc genere rationum. Potest victoriae adeptio etiam pro consolatione esse malorum, quae antecesserunt; atque etiam huius rationis aliquot carmina exstant. Isthm. VI. scriptum videtur post proelium ad Oenophyta, quo gravitur afflicti erant Thebani. Huic calamitati opponit poeta prisca ornamenta urbis et recentem victoriam Strepsiadae, ut documentis faveris deorum et solatia ac fomenta maeroris, monstrutsque novam coronam, si modestia adsit. Subiicio sententiam carminis Pyth. III. Ibi monetur Hiero, quum dii binis malis dent uno cum bono, ut morbum et filiae mortem aequo animo ferens consoletur tristitiam usu boni, quod habeat, quum aptissimo et lectissimo, opulentia regia, victoriis iudicris reportandis et cognoscendis opinionibus poetarum adhibenda, id quod etiam facit. Sed magnificentius hoc nomine nihil carmine Ol. II. Quae prisco fato in gente Cadmi constituta erat vicissitudo memorabilis adversarum et secundarum rerum, hanc etiam in Theronis rebus, qui originem trahebat a Cadmidis, venturi docet. Ac multa quae experitus erat domestica rex sunt fuga filiae e regno Hieronis et proditio, quam moliti erant propinqui Capys et Hippocritus. His opponuntur consolationis causa facta illa, quae iam contigerunt et in posterum contingent, coronae Olympicae adeptio et futura beata vita post mortem cum aureis cerepis. Neque tamen habuisset Thero hanc malorum per secundas res compensationem, nisi etiam virtutes praeclarae in eo inessent, fortitudo bellica et iustitia liberalitasque singularis. Sic eximia inventione commutata hic vides duas rationes compositionis, quas modo vidimus; componuntur adversa secundis rebus, quae ipsae praemium sunt virtutum regiarum. Igitur quum duae partes sententiae sint, in altera societas virtutum cardinalium tractetur, in altera compensatio malorum per secunda, ut nunc etiam pars utraque sententiae compositi sit, qui est summus in hoc genere ornatus. Restat Ol. VII., in quo carmine itorum fortuna victoriae cum adversa re composita est, sed alio modo atque ita, ut hunc excusetur. Diagoras Rhodius pugil longe celeberrimus quum in Olympico certamine novum decus patriae reportasset, factum videtur infelici casu, ut unus ex adversariis pugilibus gravius vulneratus moreretur. Unde Pindarus ingeniosa inventione fatum Rhodi aeternum canit e dextribus et erroribus mirifice mixtum, siquidem quae magna et eximia ornamenta insulae contigerint, iis semper etiam casus quidam et errores inepti fuerint praeter voluntatem communi. Eandem rem in altera parte carminis aliter tractat ita, ut

cum fortitudine institiam viri laudet a violentia alienā. Est igitur tractatio duplex ad idem redicns; utraque sola per se integram sententiam habet et per se sola placet concinnum membrorum duorum compositione.

Perlustratis carminibus omnibus observationes nonnullas adde. Igitur primum vides virtutes cardinales vulgo dictas per omnia Pindari carmina tractari, quae diu ante philosophos inde a priscis temporibus in religionibus, in fabulis, in legibus civitatum, in carminibus poetarum, in moribus et sensibus populi habebantur. Prima est quae toties in Epiniciis laudatur fortitudo, *ἀνδρεία, ἀλκά, βία, τόλμα, σθένος, θράσος, ἀκμαὶ ἰσχύος θρασύκαρδοι, ἀρετὰ κατ' ἐξοχήν*, in robore corporis animique conspicua. Huius sunt *πόνοι, μάχθοι, ἔργα*. Est vel ludicra et in ludorum certaminibus versata, vel bellica, et vidimus nunc ludicram solam celebratam, nunc ludicram et bellicam coniunctam una notione comprehensam, nunc denique distinctas ambas, oppositis pacis bellique artibus. Succedat quae apud philosophos *φρόνησις* dicta, vulgo autem omnino complectitur mentis ingeniique vim et acumen, sollertiam, prudentiam, sapientiam, *φρήν, σύνεσις φρενῶν, μῆτις, βουλαί, σοφία* (das Verstandvolle, Kluge, Sinnige, Einsichtige). Huius est acute videre in quaque re, excogitare et invenire pulcra et ingeniosa, providere futura, intelligere ubique, quid sit optimum et verissimum, consilia recta capere (*καρπὸς φρενῶν*), etiam nosse se ipsum et rerum humanarum imbecillitatem, nec cupere stulte quae data non sint. Porro *σωφροσύνη*, temperantia, verecundia, modestia, moderatio, est quae modum teneat in omnibus et decorum, cupiditates cohibet, non affectat nimium fortunam et a superbia insolentiaque abstinet, ut solent homines in prosperis rebus *ὑφίφρονες τὰ μαινὰ παιναίσιν, μεγαλονοφίαις ἐμβαίνειν*, et ad *κόρον* et *ὕβριν* inclinare. Sic haec virtus interdum eodem redit cum *σοφίᾳ*, ut fit in rebus humanis, potestque non semel sapientia et moderatio dici in eadem re, nisi quod *σοφίας* nomen fere senioribus, *σωφροσύνης* iuvenibus videtur accommodatius. Denique iustitia, *δίκα*, vulgo *δικαιοσύνη*, dicitur, si suum cuique tribuas, pie colas deos, in homines mitis et aequus sis et abstineas vi, crudelitate, saevitia, atque etiam benitatis, benevolentiae et amoris sensus huc revocabunt veteres. Ceterum pertinet eodem, ut per se patet, etiam *ἡσυχία, εὐνομία, Θέμις* in civitatibus saepe laudata, quod *ἀπὸ συνήθους νέμεσθαι* est dictum Fragm. IV. Iustum. Sunt vero alia religione et a diis praecepta, alia legibus et politico iure; illa *Θέμις*, haec *δίκη* dicitur proprie (cf. ad Fragmen-

Digitized by Google

tum citatum). — Iam harum virtutum pulcherrimae compositiones vidimus, quarum ratio haec erat, ut opposita coniungerentur maxime, acutum et forte, robur et prudentia, ἰσχὺς καὶ φρόνησις, porro fortitudo cum verecundia, modestia, moderatione, aut cum pietate, iustitia, benignitate, pacificis moribus et mollioribus consiliis amoris, atque etiam ubi in Xenocrate venerabilis dignitas iustitiae cum munificentia et liberalitate componitur, non desideravis oppositionis vim. Omitto alia breviter nec per totum carmen laudata, ut prudentia cum iustitia Nem. X, 12., h. e. consilio valere et probe agere. Praeter has virtutum coniunctiones vidimus deinde in alio genere carminum δίβοα, decora et ornamenta vitae composita cum virtutibus, eaque ratio duplex erat, siquidem nunc commendabantur hae virtutes fortunato victori, quo maneret favor deorum, nunc quum adessent, felicitatem aut laudes poesios pro praemio habebant et compensatione laborum. Denique ponea alia sunt, ubi consolatio agitur et decora fortunae adversis rebus opponuntur. Est igitur satis clarum, opinor, quales sint sententiae Epiniciis subiectae. Sunt omnes ethicae, ac simplices quidem nonnisi in paucis carminibus, ut ego censeo; cetera enim omnia compositas habent ex duobus membris; atque in quibusdam carminibus eximie ornata etiam membra sententiae sive alterutrum sive ambo composita vidimus ex duabus rebus. Victoriae autem ludicrae laus, ut supra dixi, inest ubique, quemadmodum postulabat Epiniciorum ratio. Sunt porro hae compositiones tales, ut non vi contineantur duo quae composita membra, quemadmodum quae specie conspirant, intus vero dissident, sed suapte natura congruant et cocant, in unum quasi debeant coniungi, ei-*que totum* ubique efficiunt in suo genere absolutum, cui nihil desit. Quid enim decet ad perfectam speciem absolutamque sententiam, ubi consilium cum fortitudine, robur cum modestia aut iustitia, bellum cum pace componitur, ubi fortuna virtutibus ornatur, virtus post labores requie fruitur beatissima, res adversae consolationem habent pro secundis? Nec concentus rerum cogitari potest perfectior nec planior sententia; ut in artis operibus pulcherrima convenientia partium delectat, sic apud Pindarum in his rebus, quae ubique tam solite et venuste componit etiam ex compositis compositas, ut artificem videas longe exercitatissimum. Atque haec est intima horum Epinicierum pulcritudo atque praestantia, in ipsis fundamentis carminum posita atque inde tanquam lumen per corpus diffusa in omnes partes, quemadmodum omnis poesis prima laus est, si sententia nititur vera poetica, tum,

Digitized by Google

pulera, ingeniosa, sublimi, et fenestra undequaque rerum et verborum ornamenta adsciscens, fundamentum ubi intus nullum sit aut cassum et inane. Quamquam vulgo multi singularum locorum luminibus capiuntur, altius penetrare in intima compositionum non opus habent. Pindarus vero, quo erat ingenio, non solum vere poetica, sed etiam aptissima personis, locis, temporibus posuit ubique carminum fundamenta, nec quidquam in hoc genere probavit, quod non simul praestantibus rebus plane conveniret atque inde ductum esset: quae est altera laus lyricae poesios et horum Epinicionum. Hoc tamen ut pluribus probem non est opus post ea, quae in Introductionibus ad carmina atque etiam supra iterum exposita sunt; non pauca in Scholiis tradita habemus, alia Pindarus ipse indicat, interdum quidem brevissime, ut attenta lectione opus sit, veluti ubi novae victoriae agitantur, quo tamen referendae sunt pietatis et modestiae admonitiones in carminibus Ol. I, Pyth. V. Isthm. VI. et Bellerophontis fabula Ol. XIII. Denique alia coniectura suppleta videbis a Boeckhio aut a me facili nec longe petita; ut nullum carmen exstet, cuius ratio plane inexplicabilis sit. Ac monuit dudum ante nos etiam Iacobaius in Additamentis ad Sulzerum, qui semel Pindari artem perspexerit, eum non dubitaturum ibi quoque ratione agime poetam, ubi ea antiquitate nihil traditum habeamus, quod causas dictorum explicet.

DE TRACTATIONE ARGUMENTI.

Sententia carminis explicatur directa oratione et fabulis; de utroque genere dicemus singulatim.

I. DE DIRECTA TRACTATIONE.

Fabulis tecta continetur laus vel admonitio, directa oratio ipsam rem significat et cursum carminis ut plurimum regit; hanc igitur quid dicat Pindarus, ante omnia quaerere debet interpres. Ac primum quidem, ut hinc ordiar, quoniam victoria est, quae canitur, praeter victoris nomen necessario in quovis Epinicio etiam loci nominari debet, ubi corona parta; qua observatione ductus Boeckhius optime vidit Pyth. II. Thebis reportatam victoribus spectari, quum aliud nomen in carmine non exstet, ac plerumque aut in proemio aut statim post proemium loci nomen indicatur. Inest vero vel in ipsis nominibus saepenumero ludorum satis magna laus, ut rarissime haec amplius illustrata videas, nec nisi in carminibus paregre missis, Ol. I. III. XI. Pyth. V., ubi mutandam talia. Sed praeter locum etiam genus certaminis indicari

Digitized by Google

dabet, lucta fuerit an pugilatus, pancratium, quinquertium, curulis victoria, aliis, quod non factum Ol. XIV. brevissimo carmine. Nam talia quidem historica fundamenta sunt, quibus hymnus Epinicius nititur, nec definita sit laus victoriae aliter. Denique etiam deus ludorum pulcre institutum est a poeta ut fere ubique laudetur, quod bis neglectum video, Pyth. XII. Isthm. IV., peculiares, puto, ob causas; atque interdum fabulis simul inest dei laus, ut Ol. III. Pyth. III. IX. Nem. V. VIII. Isthm. VII., plerumque vero directa oratione tractatur, suaviter nunc hoc nunc illo modo illata. Haec quidem de his; ad res ipsas propius accedimus. Sunt autem laudes, admonitiones, preces, quae oratione directa tractantur, de quibus rebus nunc videndum.

Atque ut primum de laude virtutis ludicrae exponam, illustratur haec maxime ex rebus gestis victoris et familiae gentisque, si haec gloria et fortuna simili excellit. Sic primum robur et dexteritas victoris in certamine probata laudatur Ol. VIII, 63. Pyth. VIII, 81. Ol. IX, 91. Nem. III, 16. Isthm. III, 63.; nec tacetur etiam, si quid adversi accidit, ut Ol. XI, 15. Nem. IV, 33., quod victoria in laudem verterit; memoratur denique suaviter etiam formae pulcritudo interdum cum fortitudine, ut Ol. VIII, 19. IX, 94. XI, 100. Isthm. VI, 22. al.; sed rariora tamen sunt haec quidem et multo minus adhibita ornamenta omnia, quam exspectaveris in Epinicio carmine, ac frustra hic quaeras descriptiones luctae aut pancratii longiores variosque modos certaminum expositos, quae res largam dicendi copiam praebere potuisset. Nimirum Epinicius hymnus talia breviter tractat et summatim, quorum uberior et verbosior descriptio aliena ab eius magnificentia; at in Hyporchematis, Encomiis, Scoliis plura huiusmodi locta exoriderim, quemadmodum etiam equorum currumque ampliores laudes; cf. Nem. IX. fin. et quae ad Fragmenta diximus. Aliud vero maxime hic moris est, ubi plures victoribus a victore aut eius familia et gente repertae, et nominatim memorentur, atque hoc genus laudis in plurimis carminibus tractatum reperies. Interdum oratio simplicissima est, ut nihil nisi ipsa nomina locorum legas, nullo alio ornatu adiuncto, velati Ol. XIII. fin., in aliis maior deprehenditur varietas dicendi, imprimisque ornate tractatus est locus Nem. X, 25 seqq. Verum eius cur tantopere fuvet hymnus Epinicius his enumerationibus, quae vulgo videntur iciunae, ut plerumque multos versus implent? Quis vero magnificus est tot ludorum per Graeciam enumeratio, tot praemiorum tot diis debita repertatio, ut directa oratio vix habeat quibus magis ornet

victorem. Quum enim alium vim habeant hae victoriae, patruus, avunculorum, patruorum, avorum, maiorum denique memoratae res gestae, quam ut δαίμων γενέθλιος, ut πότμος συγγενής in luce ponantur, qui nunc in victore domo viguit? Ac no de solis victoriis loquar, quum Nem. VII. Thearionis patris omnibus bonis ornata sors praedicatur aut Isthm. I. Asopoderi post tristo exilium restituta antiqua prosperitas, etiam hoc eum in finem factum est, ut decorum favorem et fundamenta fortunae videamus, quibus filiorum praesentes successus nitantur. Haec enim omnia ut per se placent maximopere, ita ad victoris laudem augendum pertinent. Quo loco memorandae etiam magistrorum laudes sunt; quum enim suavi pietatis sensu institutum sit, ut, si pueri canantur, simul magistri laudentur, tamen etiam discipuli virtus sic declaratur luculentius, veluti Ol. VIII. Melesias magister, per quem trigiuta a discipulis variis coronae reportatae, non minima laus est Alcimedonti, aut Pytheae Menander claris ab Athenis Nem. V. Ac quoin etiam ad defunctos in talibus carminibus nuntius deferatur, simul ab effectu laudari vides victoriam, quum manes quoque in Orco ea exhilarentur. Nam ab effectu quidem etiam Psaumidis victoria Ol. V. laudatur per totum carmen, quod patriae deos tutelares conatibus suis ornaverit vir praeclarus. Sed praeter ludicras res bella quoque et proelia memorari apud Pindarum videas, ubi quid illustrius gestum, ut Hieronis pugnas adversus Etruscos et Carthaginienses, servatos ab eodem Locros, pugnam Salaminiam in laude Aeginae et Lamponis filiorum, pugnam ad Helorum in laude Chromii, sed nusquam tamen haec multis verbis tractat, loquitur magnifice, sed breviter, iniucunda vero, ut proelium ad Platneas Isthm. III., ad Oenophyta Isthm. VI., intestinum Thero-nis bellum adversus proditores, ubi memoranda sunt, nemine tu-cet. Atque haec quidem pleraque omnia ad εὐδοξίαν celebrandam pertinent, de qua satis dictum. Laudantur praeter eam etiam aliae multae virtutes breviter plerumque, de quibus nihil notandum habeo nisi unum: Ubi cum fortitudine componatur alia virtus, aut pari ambas dignitate haberi, aut pendere fortitudinis gloriam ex altera, ut Ol. VIII. Nem. X. Isthm. VII., ubi ea propter pietatem et institiam contingit. Quae ratio exquisita est. — Sed praeter virtutes etiam ὄλβον supra docui multis in carminibus laudari, cuius tamen nusquam obscurior tractatio est, modo singula a poeta posita in unum colligas. Nam ut poeta fert, oritur fere Pinda-rus ab uno aliquo primario fortunae decore, plerumque ab ipsa victoriae reportatione, interdum vero etiam ab alio, tum addit

Digitized by Google

ceteris pertractisque omnia vel eodem loco vel alia in parte carminis. Sic Pyth. X. ceteris a nobilitate mythica familiae victricis laudanda deinde ad victoriae pergit, tum divitias addit, postremo ipse omnia una notione complexus generatim felicitatem familiae laudat, summorum quae assequuta sit. Pyth. II. autem in principio cum bellicae laudis ludicrum coronam praedicat, deinde v. 37. divitias, potentiam regiam, gloriam militarem amplius tractat. Nam illud quidem etiam non monitus vides, bellicas res propter δίξαν et κῦδος etiam in ὄλβου laude optime afferri, veluti etiam Nem. IX. factum, quemadmodum ceterae quoque virtutes in tali non inter decora et ornamenta fortunae afferuntur, ut Ol. I, 13. Gravius est manere ita fere tractari ὄλβον a poeta, ut divinitus significet cum datum et a deorum favore profectum; quae res ut veram laudem ὄλβου continet, cuius summus splendor in ipsa divina origine inest, sic etiam admonitiones iustitiae, pietatis et modestiae optime praeparat, quae cum ὄλβου laude coniungi solent apud Pindarum. Ita enim dissuadet immodestiam et superbiam, quod non humanis viribus, sed diis debeatur fortuna, et ingratus sit ferre fortunam qui nequeat. Sic v. c. Pyth. II, 7. deos Hieroni eximie faventes exhibens praeparare vult sequentes admonitiones mythicas, quemadmodum Pyth. X, 10. Apollinis laude posita, neque alia res Ol. I, 10., ubi chorus Iovem canere in Hieronis domo debet, statim hic significante poeta quod per totum carmen agit, favore et auxilio deorum decora vitae parari et conservari, quam superbia et insolentia amittantur. Vides praeclare iudicia ὄλβου laudi non annexas extrinsecus admonitiones virtutum, sed derivatas ex ea, ut nihil est in sententiarum ratione *tam pulcrum*, quod non assequutum sit Graecorum ingenium.

Sed quoniam de laudis tractatione dicentes paulatim ad alterum rerum partem, admonitiones dico, devenimus, amplius de ea re videamus. Primum igitur nusquam nude ponit admonitiones, sed cum laude miscet et inde ducit. Pyth. I, 80 seqq. post maximas laudes rerum gestarum abrumpens orationem, quia invida sit civium multitudo, tamen, ait, quoniam melior miseratione invidia, ne omitte pulcra, regna iuste et *sis* verax; in quo callide, ut vides, ab uno genere laudis ad aliud transit per vocem καλά. Mox etiam ad liberalitatem hortaturus Hieronem, serva, ait, indolem, quae praeclare in te viget. — Pyth. II, 72. postquam regis eximiam sapientiam laudavit, per quem sine periculo dicere licet, admonitiones ipsas orditur sic: Praesta te talem, qualis a natura factus es, tuos assentatorum et susurronum pravas artes

Digitized by Google

exagitat, quibus obsequebatur Hiero. — Pyth. IV. fin. Arcesilai prudentiam laudans eumque medicum civitatis optimum dicens, sic hortetur, ut leni cura mala civitatis sanet. — Pyth. V. init. eundem postquam dixit virtute praeclara ornatum, pergit sapientes etiam permagnam bene ferre felicitatem, atque ita hortatur, ut pius sit rex et gratus erga amigam amicosque. — Pyth. XI, 50. post laudatas victorias familiae victricis talia, ait, decora cupienda sunt divinitus data, nam iniusta et tyrannorum sors spernenda; e laudabili ipsius familiae exemplo contrarium dissuadens. — Nem. IX, 46. magnifica laude gloriae militaris ceterorumque fortunae probat satis esse Chromio felicitatis, nec quidquam alterius cupiendum, quale genus admonitionis saepius habet, ut Ol. III. fin., Isthm. IV, 14. — Nem. XI, 33. laudans Aristagoras virtutem, quae orta e Pisandro et Melanippidis priscis, post alia interiecta tempora nunc in ipso laetius revixerit, ex hac ipsa vicissitudine viro honorifica observationes ducit de imbecillitate humana et quae sequuntur. Imprimis vero exquisita ratio est, ubi in laude rerum gestarum et felicitatis per preces pro incolumitate imbecillitatem rerum humanarum significat admonitionesque dat modestiae, ut Pyth. X, 17 seqq. et Pyth. VIII, 72 seqq., et hic quidem his redit ad idem, interposita nova parte laudis, repetitque in fine etiam preces maiore cum vi singularem ob causam. Denique suavis etiam alia ratio est Isthm. VI, 39., ubi post memoratas proelii calamitates ad comissationem praesentem reversus, etiamnum commotus praeteritorum malorum recordatione metuensque ne redeant, modestus orat, ne quotidiana haec gaudia dii turbent, atque ita dissuadet maiora. Verum satis de his; vides mirum artificium tractationis (die feine Kunst die Ermahnung einzuleiten und zu motiviren). Alterum hoc est, quod secundae personae quam saepe exitans, ad suam personam quae aliis dicit revocat, ut Ol. III. fin. Pyth. III, 107 seqq. Pyth. XI, 50. Isthm. VI, 41., quae res etiam in laude aliquoties apte usurpata, Nem. I, 33. X, 39. Habet idem commodum tropicum genus dicendi usurpatum optime Pyth. IV, 263 seqq., atque etiam sententiae generales, ceterum per se in admonitionibus necessariae.

Diximus de laudibus et admonitionibus; addamus etiam de precibus verbum. Sunt preces non in omnibus carminibus, sed ibi fere, ubi peculiaris causa. Talis est ubi nova victoria agitatur, ut Ol. XIII, 24., collat. 103. (neque enim nunc dubito Xenophontem ipsum curule certamen adire voluisse), Pyth. V. fin. Nem. X, 29. Isthm. V, 16. Isthm. VI. fin. Deinde preces sunt in

Digitized by Google

meta periculorum, ut propter hostes Ol. VIII. fin. Pyth. VIII. fin., quo etiam supplicatio pertinet Nem. VIII, 12., aut quum invidia laborat victor, ut Ol. VI, 102. VII, 87. Nem. VII, 80 seqq. splendidissimo loco, denique in reditu per mare Ol. VI. fin. Nec minus aptae preces Ol. II, 12. pro Emmenidis nuper in discrimen adductis, parce Pyth. I, 29. 39., et Nem. IX, 28. pro Aetna urbe recens condita, et Ol. V, 17. pro Camarina nuper restituta et victore cive. Ac quum locis quoque ubique commodis ponantur preces, unum restat hoc, etiam transitum ab una re ad aliam saepe suaviter per precationem fieri, ut Pyth. I, 39. Nem. IX, 28. a mythicis ad praesentia; Ol. XIII, 24. ab urbis laude ad Xenophontis laudem; nec minus suave artificium Ol. VII, 87. est, ubi post fortitudinis laudem ad iustitiam modestiamque viri venturus non ita dicit: Praeterea etiam iustus est Diagoras et a superbia alienus, quae maxime inamoenda in pectori esset iunctura, sed hoc modo: Iuppiter viro pugilatu gloriam consequuto dea gratiam apud cives et exteros; nam alienus est a superbia. Sic non annexus est tantum ultimus locus antecedenti, sed innexus optime. Alias duae res etiam per interpositam sententiam generalem iunguntur, veluti Ol. II, 68. a praesenti decore victoriae ad futurae vitae felicitatem transiturus sententiam de opulentia virtute ornata interponit. Atque ita saepius. Qui dicendi arte delectantur etiam ad tales exquisitos modos attendant. Haec hactenus.

Dixi generatim de tractatione directa argumenti; addam pauca ad singulorum locorum quorundam rationem pertinentia. Primum enim sunt interdum duae res commixtae in eodem loco, quas distinguere iterumque coniungere debeas, ut formam tractationis perspicias. Ac de admonitione cum laude mixta supra explicui; nunc alia afferam. Ol. II, 83 seqq. redire debet poeta ex lege carminis ad Theronem et absolvere virtutis laudem in proemio inceptam, idque facit; sed quum simul Simonidem et Bacchylidem castigare vellet, inde duxit formam loci pulcherrimi, ut post infernorum rerum et futurae vitae tractationem laetior esset et vividior ad praesentia reditus, et vix dubito tibiis eum cantatum, quum autem citharae sedatiores seni praevaluissent. In ipsa vero laude Theronis obiter observa, quum bellum intestinum significandum esset, quam decore dixerit, invidiam loquens improbarum hominum et ingratorum, ipsam vero proditionem propinquorum, quae contra naturam esset, ne verbo quidem effatus. Sed haec quidem mythice indicata sunt. Verum redeo in viam. Ol. VI, 74 seqq. revertitur, ut debet, ad victoriae laudem absolvendam;

Digitized by Google

quum autem Agesias invidia laboraret, nunc ita tractat illam laudem, ut defensionem immisceat, rebus gestis probari dicens, qualis simus, deinde Iovi Mercurioque a maioribus culto, non carmine aliisve rebus ab inimicis forte iactatis, deberi monens victoriam. Ibidem in fine Syracusas Ortygiamque laudare debet, ut promiserat in proœmio, idque facit per Hieronis laudem; iterum vero invidiam respiciens et inimicitias Agesiae, simul metum fautorum ostendit de duarum ancorarum utilitate loquens. — Ol. VIII, 54. Melesiam magistrum laudare vult, ut moris; sed quum etiam hic invidia laboraret, ad defensionem revocat laudem. — Pyth. I, 29. Hieronis Aetnaei victoriam cumulem laudare debet, quod ita fecit, ut simul Aetnae urbi salutem et florem precetur a diis. Deinde v. 46. bellicas Hieronis res celebraturus, quum aegrotaret rex, ita haec tractat, ut exhilaret eum rerum gestarum commemoratione et constantiae admoneat. Denique v. 60 seqq. de condita recens Aetnaea civitate quum dicere debeat, simul filii Dinomenis laudem immiscet, qui tum regebat urbem. Non perspexeris tractationem huius carminis, si ad hoc Pindaricum artificium non attenderis. — Pyth. IX. v. 76 seqq. laudat, ut debet, victoriam Telesicratis; quum autem hic, ut in Commentario probare studui, admisisset Thebis quod magnopere displiceret, simul iram adversariorum sedare poeta studet; quare ita rem tractat, ut ad publicam Thebarum laudem victoriae viri in Graecia reportatae revocet et in rebus ad urbis laudem gestis privatas querelas ab adversariis coercitas velit. — Nem. IV, 13 seqq. ad Timasarchi pueri victoriam accedit, sed, quum etiam patris defuncti memoriam, ut moris, recolere vellet, suaviter utrumque iungit ita, ut patrem, qui citharam tractaverat, nunc si viveret, eaque cantaturum fuisse dicat hunc hymnum victoriis filii scriptum, quas laude enumerat. — Nem. VII, 54 seqq. Theariosis fortunam laudat, quae res quam vim habeant in Segesis laudem, supra monui; quum autem Theario etiam obtrectatores haberet et poetam ipsum quoque male crederent quidem de Neoptolemi laude detraxisse, cunctantis Pindarus his rebus in laude Theariosis simul de obtrectatione et invidia verba facit eumque ipsius metus defendit. — Isthm. I, 40 seqq. ad Herodoti laudem absolvendam accedit, qui quum reprehensores haberet consilium sacrum, simul hoc carpit. — Isthm. VII. initio victoriarum, quas Cleander repertaverit, laudem auxit; sed cum laetis eclusibus etiam maerorem pectoris ex temporibus belli Persici nuper depulsi non levem, quia non solum laudare vult Aeginetas in illo carmine, sed etiam commovere eorum

animos, ne dedecerent Thebas. Atque haec hactenus; nam levis mihi videtur tota haec observatio ad explicationem Pindari. Res autem maxime lyrica est, quum sic peculiaris comparetur forma nubis loeio puo vulgari et communi, maiorque exsistat varietas tractationis. Ad ceterum orationis directae ornatum comparationes pertinent a iudicris certaminibus et ab epinicierum rationes petitae plurimae, de quibus suis locis in Commentario dictum, nec non sententiae ethicae eximiae, quo loco etiam illud artificiosum praeclarum notandum, quod res praesentes ad generalis sententiae formam passim revocat; cf. ad Ol. VII. VIII. Nem. VIII. init.

II. DE FABULIS.

Sententia carminis raríssime sola directa oratione explicatur et sine fabulis, ut factum in praevio carmine Ol. X. Etiam Ol. V. et Isthm. II. non habentur fabulae, sed cunxit tamen poeta, ut aliquid instar mythici ornatus adsit, qui in priore carmine pro urbe Camarina deae urbis tutelares nominet, quos coluerint Praesii, in altero vero agnat, ut in Isthmo Neptunus, Delphis Apollo Xenocratem benigne adspexerit, laudetque aurigam Nicomachum in Victoriae gremium illapsum in sacro Iovis Olympii luco. Quae omnia specie mythica delectant. Similis generis sunt invocationes et laudes deorum plurimae in prooemiis, ut Ol. III. IV. XII. XIII. XIV. Pyth. VIII. Nem. VII. Isthm. IV. Revocantur victoriae sic ad divinam vim causamque. In plerisque autem carminibus etiam narrationes sunt fabularum sive brevieres sive longiores, ut constat. Quum igitur a nullo fere carmine mythicus ornatus plane absit, patet eum quodammodo necessarium visum, nec dubium est, quin pulcherrima pars sint Epinicierum fabulae. Explicabimus igitur nunc etiam de hoc genere data opera, quae res et difficilior est et longiorem disputationem habet, a Pindari verbo accommodatae interpretationi abesse non debet. Dicemus autem primum de dignitate et usu fabularum, deinde de tractatione earum lyrica.

A. DE DIGNITATE ET USU FABULARUM.

Fabulae de diis et heroibus continent, ut constat, quidquid illustre, praeclarum, excellens populus Graecus excogitaverat; hae summae exempla continentiae, pietatis, institiae, moderationis expressa sunt, hae sollicitatis rumore et invidia deorum; hic scelera impiorum dignissimis poenis coercita et felicitate eximia graves calamitates videntur compensatae; in fabulis fata aeterna gentium

Digitized by Google

et urbium conspicua; fabulae sunt divinarum et humanarum rerum pulcherrima et sanctissima imago. Quae quum ita sint, quem in finem fabulas in Pindari carminibus positas dicamus apparet: positae sunt, ut praestantiae eius, cuius laudem sententia carminis habeat, et poenarum, ubi quid reprehendendum, ideale exemplum adsit. Non opus est hodie refutare pluribus quod olim censebant, digressiones eas esse a themate proposito carminis et inopia rerum Pindarum ad mythica delapsum; tantum enim abest, ut discedat a themate poeta, ut ipsius thematis pulcherrima declaratio in fabulis insit. Error iste inde natus est, quod themata horum carminum non recte intelligebantur. Alia sententia eximie explicata a viris doctis haec est, ad publicam maxime urbis laudem fabulas propositas; civium victoriae et decora quum simul ad patriam deosque patriae tutelares pertinuerint, patriae laudem agi potissimum in his carminibus et summum eorum thema esse; huius igitur priscas fabulas excitandas fuisse, ac quum victor pars esset civitatis, sic communi laude eius laudem comprehensam. Profecto certum est et minime dubium simul etiam publica ornamenta esse praeclaras has fabulas, nec potest pulcrior laus urbium invenisi, quam quae in his Epiniciis habetur; certum etiam huic generi poesios maxime convenire tales publicas civitatis laudes; sed non sufficit tamen haec observatio ad explicationem quaestionis propositae. Primum enim complures sunt fabulae non petitae e rebus domesticis urbis, unde victor, veluti Pyth. XI. ad Thebanum civem narratio de Agamemnonieae domus infortunio, Nem. IX. ad Chromium Syracusanum narratio de Adrasti et Amphiarai rebus, Ol. I. ad Hieronem fabula de Pelope et Tantalo, Pyth. II. de Ixione, Pyth. III. de Coronide; quae omnes quum alienae sint a patria victoris nec quidquam ad eam pertinent, necesse est concedatur et revera conceditur etiam digressiones eas esse cum reliquo carminis parum nexas, atque ita ad eam ipsam rationem reducimur, quam reieceramus ut Pindaro indignam. Deinde quum etiam forma narrationis explicari debeat ubique, cur sic non aliter tractata sit fabula, cur talibus, non aliis sententiis ethicis distincta, veluti fabulae de Aeacidis alias aliter tractantur, etiam hoc multis in carminibus non expedias ex illa ratione sola. Sic Pyth. IX. fabula de Cyrene nympha etiam urbis laudem illustrari obvium, at cur sic eam tractaverit a principio ad finem Pindarus, ut pudorem et verecundiam amoris commendaret, vim et indecoros sub divo amplexus reprehenderet, nullo modo intelligas, nisi propius ad virginem haec omnia referamus. Od. VII.

Digitized by Google

sunt Rhodi decora tractantur, sed quid sit, quod per totam illam mythicam narrationem simul casus et errores invitos ostendat his decoribus admixtos, aegre expedias, nisi in ipso victore Diagora fuit quod insulae fato proposito excusare vellet poeta. Atque ita res habet in aliis. Quae quum ita sint, redeo ad id, quod supra posui, nunc pluribus declarandum. Vidimus, quales sint subiectae his carminibus sententiae. Iam placent quidem etiam sine ornatu per se ipsae et vere pulcrae sunt, ut intelleximus, haec propositae societates virtutum aut felicitatis et virtutis, haec compensationes rerum gestarum per coronas ludicras, per poesin, haec consolationes adversarum rerum per secundas, sed tamen ut ubique tractatio magnam vim habet, sic etiam hic augetur eximie, immo maxima evadit vis, dignitas, auctoritas sententiae, ubi simul in luce splendet plus quam humana, ubi in fabulis aureis fulget proposita et in heroico aut divino exemplo expressa habetur. In fabulis igitur ideale exemplum inest sententiae carmini subiectae, et quum prima virtus in ipsa sententia carminis sit, altera non minor in fabulis est, quibus ea declaratur. Petuntur autem hae fabulae plerumque e domesticis rebus urbis aut gentis, cuius est victor; in aliis carminibus e ludorum locis sunt, ut Ol. I. III. XI. Pyth. XI. Nem. IX., denique pauca etiam talia leguntur, ut narrata de Ixione, Cinyra et Rhadamantho Pyth. II., de Coronide Pyth. III., de Aloidis et Tityo Pyth. IV., quorum nullus est praeter similitudinem nexus cum victoris rebus. Cuius instituti quae causa sit, non obscurum. Sive poenas proponas pravitatis, sive virtutis depingas praestantiam, semper quidem et ubique in mythica rei imagine singularis vis inest, etiamsi alius nullus historicus nexus adsit, tamen ubi simul domestica fabula capitur aut e victoriae loco petita, tum vero quam fieri potest proxime tangitur victor. Gravis Ixionis fabula Pyth. II., sed gravior, immo gravissima Typhonis poena in ipsa Sicilia ante oculos Hieronis Pyth. I. Quamquam malefactorum et poenarum exempla ex heroum domesticis fabulis non amat petere, quam res non honorifica sit patriae, neque exemplum huiusmodi video praeter illud de Phoci caede a fratribus commissa, cauto et breviter tractatum Nem. V.; vulgo talia peregrino e solo petuntur suavius. In ceteris vero rebus maxime domestica praeferuntur gentium et urbium, ut dixi. In domesticis enim heroum fabulis indoles et fortuna gentium et civitatis, genius urbis et civium creditur conspicuus; in his igitur fontem et fundamentum praestantiae quae et fortunae victor videt expressum; in his imago idealis eiusque

Digitized by Google

victoris inest maxime sua. Proxima sunt e ludorum locis quae petita. Quo enim loco certavit victor et coronam reportavit, huius heroes ab eo minime alieni; imitatus est virtutes et laudes eorum certando et movetur gravius tristibus eorum casibus, si quid errarunt olim et peccarunt sibi nunc cavendum; quare tantum abest, ut displiceat in Pindaro hoc genus fabularum quasi longius petitum, ut praeclaram vim habeat et laudari debeat magnopere. Denique etiam tertium genus, nullis huiusmodi commodis adiutum, quis non sentit legens quantum tamen vel sic valeat sola mythica gravitate sua. Commune sunt speculum fabulae omnium, et fieri non potest, quin commovearis penitus, ubi similissimam videas rerum tuarum imaginem e mythicis traditionibus suscitatam. Atque ita convenit etiam poesios sublimioris, qualis haec chorica Doriensium est, rationi et ingenio, quae maxima quaeque tractare nec quidquam fabularum a se alienum putare debet, quibus magnificentia sententiarum, quas ponit, decorari possit. Sed de choricae poesios gravitate iam ab aliis dictum est. Denique totum mythicum dicendi genus etiam non monitus vides simul illud commodum habere, quod et laus iucundior est indirecta quam directa, et reprehensio, et potuerunt etiam politicae res graviores sic tractari decore et digne. Mythica aetas transierat, sed reliquerat sequentibus temporibus pulcherrimum thesaurum, quo uterentur qui scirent ad optima quaeque. Atque hoc tum etiamie callebant lyrici poetae imprimisque Pindarus, qui incredibili acumine praesentibus rebus fabulas accommodat, quemadmodum ad singula carmina docui. Tenebat quam dicit λόγων κορυφάν, deprehendebat ubique facillime, quid inesset in fabulis aut elici posset suaviter. Verum haec hactenus; iuvat nunc exemplis aliquot quae de usu fabularum dixi illustrare. Pyth. X. cum laude felicitatis coniuncta pietatis et modestiae admonitio est, quod directis verbis declaratur a principio ad v. 39. Tum eiusdem rei ideale exemplum exhibetur per fabulam de Hyperboreis, in quo mythico populo pietatis et felicitatis perfecta societas conspicitur. Simul propius cum originibus familiae victricis fabula nexa est per Perseum, gentilicium eius heroem, ut videtur, qui delatus ad Hyperboreos vidisse dicitur quae poeta narrat. Sic tegetur admonitionis vis. — Ol. II. coniunctio adversarum et secundarum rerum in Theronis vita conspicua si directa tantum oratione tractata esset, philosophum potius egisset Pindarus quam poetam; nunc mythica proponuntur et proponitur Cadmidarum antiquum fatum, unde descendit Thero, quo facto reverentia The-

Digitized by Google

rosis rebus ad altiorem normam cumen et imaginem, carmen exstitit quo nihil sublimius. — Nem. VII. virtus genuina ostenditur indelebili laudis et honoris præmio a dîis decorata, quæ res Aiacis et Neoptolemi, maximorum heroum domesticorum, fabulis in pulcherrimas lucem ponitur. Civium fortuna in heroum domesticorum fortuna inest illustrior. — Ol. XI. sententia est rebus gestis opinicis deberi et καίρον, et dicitur perspicue et de victoria Agesidami et de carminum laude. Similiter in mythica narratione duo ponuntur: narrat poeta primum Herculis bellum adversus Cteatum et Eurytum, Augiæ socios, ipsumque Augiam, deinde victoriæ causa institutis Olympia cum certaminibus et καίρῳ, ut, quemadmodum prima Olympia Herculis καλλινίκου opinicia finierunt post res feliciter gestas, sic in posterum certamina indicta et καίρος sacro ritu per omnia tempora haberentur coniuncta. Quæ inventionis quid felicius? Suavis et poetica sententia per se de laude poenios rebus gestis debita; nunc autem non sola abstracta cogitationis sentis, sed vides quasi conspicuum ante oculos Olympiorum sacro ritu sanctum et observatum inde ab Hercule præclarum hunc rerum gestarum et καίρου coniunctionem. Quæ quum ita sint, luculenter apparet, quantum a vera mente Pindari aberraverint qui, non sentientes, cur victoriæ et opinicia victoriarum hic confungantur, frustra quæsiverunt, quid facinora bellica Herculis narrata sibi velint, quid ludi Olympici, nec nisi digressionem inepta rerum fictam viderunt ubi pulcherrima thematis explicatio habetur.

Divinum generatim de dignitate et usu fabularum quantum satis; restat, ut varietates explicemus, quæ in usu fabularum inveniuntur, omnes, ne quid hic, quantum quidem in nobis sit, obscuritatis remaneat. Igitur primum quidem interdum plures fabulæ ponuntur ad unam rem ornatissime et ab omni parte declarandam. Isthm. V. Lampsonis filiorum et maximo Phylacidæ iuvenis εὐδόξου laudat et ex reportatis victoriis augurantur futuras Olympicam. In qua primum immensum Aeacidarum gloriam ostendit ad Hyperboreos et Aethiopes usque propagatam, tum Telamonis, ubi res gestas narrat, et ut filius Telamonis promissus fuerit magnifice augurio Aiax. Quæ res sic intelligenda, ut maximum honorem quæ de gloria Aeacidarum immensa præmisit, huic autem subiectam sequentia. Similes, ait, Aiaci Telamoni dati Lampsonis filii sunt propitii et ipsi numine dati rebusque gestis excellunt ut Aiax et Telamo, ut maximum gloriam augurari liceat Olympica victoria repetendam. — Ol. IX. Epharmosti Opuntii canitur de-

δεῖα singularia. Haec in mythica parte revocantur ad Locrum robur, a quibus descendebat Epharmostus, et ad Patrocli Opuntii similitudinem, h. e. uno verbo ad mythicam Locrorum praestantiam. Sed non contentus his poeta etiam Herculis divinitus insitam vim memorat. Quae res iterum intelligenda sic est, ut alterum alteri subiectum habeatur; nam quum divinum Herculis robur manifesto summum exemplum Epharmosti sit, comprobatur haec laus in sequentibus origine Locrensi viri, apud quos viguerit roboris vis illustrior. Revera igitur omnia ad Epharmostum pertinent, cuius laus primus harum rerum finis; tamen etiam non monitus sentis, quam pulcre Pindarus eadem inventione simul urbem ornaverit, in cuius alique publico loco necesse est cantatum sit carmen. Nimirum haec est praeclara ars poetae Thebani, quod tenens ubique finem primarium, unde unitas carminis cuiusque pendet, simul tamen etiam cetera omnia praestat optime, quae tempus locusque postulabant. Similis ratio Nem. III., ubi quum Aristoclides Aegineta per tres vitae aetates victoriis excelluisset, Aeacidarum fabulis eadem exhibetur per tres aetates vigens virtus, ut fundamenta praestantiae videamus in victore conspicuae eiusque maxime propriam idealem imaginem. Talis autem quum sit Aristoclides, Herculis columnas attigit et Herculis adeo gloriam in mentem nobis revocat, qui extremos fines navigationis invenit. Denique hoc loco memorandum Nem. IV., ubi Timasarchi virtuti lenimen praemiumque laborum et nunc carmine parat et in posterorum auguratur aliud maius. Ac primum Telamonis res cum Hercule gestae comparantur, qui non sine clade prostravernnt Gigantem, ut Timasarchus attritis membris vicit; in fine autem Pelei fortuna, qui post res egregie gestas etiam coniugium pulcherrimum tulit Thetidem, ut Timasarchus, quemadmodum nunc hymni laudem post recentis pugnae labores habeat recreatricem, pulcherrima continuatione sententiae alio tempore post alia facta uti Peleus amoris et coniugii gaudia dicatur habiturus. Denique quum fundamentum horum omnium insita et innata ab origine virtus sit, modia inter praesentem et futuram laudem gentis illustrior penitus imago, Aeacidarum gentis comparatione expressa, ceterum etiam pompae apta, in qua canitur carmen. Videor ab omni parte perfectam unitatem rerum ingeniose acumine poetae inventam, quamvis non perficias διδυταῖς ἀρεταῖς. — Sed pergo ad aliud carminum genus, ubi pluribus quae insunt fabulis duo opposita παράδειγματα exhibentur, alterum ἀρετῆς, alterum κακίας. Pyth. I. primum videmus in Olympo Iovis maiestatem et ferocem Mar-

Digitized by Google

fo robustaeque et masculosiores omnia Minervam et Apollinis, ut musicentis regine ac bellicose ibi eo cum mitioribus sensibus coniunctae ideoque habeantur imago; tum opponitur Typhonis indomita feritas non tenui musicorum sonorum dulcedine et miti sensu, quum etiam Hiero ad crudelitatem inclinaret. Propter eandem Hieronem Ol. I. felicitatem a superbia alienam Pelopis regio exemplo proposita a Neptuno insigniter amati, superbiae vero in summa felicitate et fortuna deorum non priscul habitae poenae in Tantalo. Inest iterum in utroque exemplo oppositio singulatim tota sententia carminis. Similis ratio Pyth. II., ubi tum Ixionis exemplum exhibetur, qui apud ipsos deos in Olympo felicissime vivens, quum ferre fortunam non posset et ingratus fieret, nunc gravissimis poenis afficitur, tum Cinyrae, qui fortunam regiam maximam a dis concessam cum iustitia et bonitate coniunctam habuit, et Rhadamanthi, cuius sapientia quum nusquam decipi et passa sit frandibus et blanditiis malorum hominum, qualibus tum Hiero circumveniebatur, ipse beatissima vita fruitur in Elysio. Atque haec quidem exempla breviter tractata, Ixionis fabula pluribus verbis, quum imprimis dehortari et deterrere regem vellet a pravis quae agebat consiliis. Accedimus ad carmen Pyth. IV. Ibi Insonis videmus praeclarum exemplum, qui cum robore et fortitudine insigni modestiam summam ostendit in summo iure, quae est unanvis illa virtutum duarum cardinalium societas supra explicata, et Insonis quidem persona nihil in hoc genere pulcrius apud Pindarum exstat. Iam statura quidem heroica et robore etiam Arcesilaus erat insignis, sed idem quum ingenio maxime dissimilis Insoni iucundus, saevus in seditione civium severius egisset, poena praeter Insonis exemplum etiam oppositis παραδείγμασι ostendit Otum et Ephialten Aloïdas, et Tityum, qui ipsi etiam robore et magnitudine corporis conspicui audaciam nimiam et confidentiam virium morte luunt ex merito. Porro huius loci est Pyth. XI., ubi Thrasydaei eiusque familiae ludicrae victoriae laudantur, commendatur vero moderatio ac discernitur tyrannidis affectatio. Utrumque mythico exemplo illustrat. Quemadmodum enim Iolaus et Caeneus virtutem ludicram insignem ob iustitia violentiaque intactam habuerunt famaque optima florent, sic tyrannidis infausta ratio Agamemnonidae domus infortunio docetur, ubi intus scelera ex scelcribus oriuntur, extra vero invidia grassantur et maledicentia civium. Accedo ad carmina Nem. V. et IX., ubi non ex diversorum, sed ex eorundem heroum varia fortuna duplex παράδειγμα elicitur. Ac Nem. V. in principio ad

fortitudinem Lampsaci filiorum deorum illustrandam. Aeaci tres filii magnifici Peleus, Telamo, Phocus laudantur, tum, quandam ad fortitudinem etiam alia virtus accedere debet, primum ne nonnulla inimicitia inter fratres existat, Phoci deplorabilis caedes ostenditur a fratribus commissa, deinde σωφροσύνη cum fortitudine coniunctae praestantia eiusdem Pelei posteriore fortuna declaratur, Thetidem uxorem adepti post Hippolytae contemptus insidias. Patebit etiam sic recte a me carminis illius ratio nem in Commentario explicatam. Simplicius etiam Nem. IX. est, ubi in Adrasti rebus duplex καράδειγμα proponitur. Fuit hic Sicyone et postea etiam Argis, quamdiu moderatus erat; sed quum maiora tentans contra Thebas proficisceretur, infaustum vidit expeditionis exitum. Postremo alia ratio est Nem. VIII. Etiam ibi duplex παράδειγμα oppositum est, sed alterum virtutis communi omore vicinorum honoratae, in Aeaci laude supponendum, alterum invidia laborantis virtutis, Aiacis fabula declaratum. Atque haec quidem de his. — Pergo ad alius discrimen. In exemplis hucusque allatis omnibus sententia carminis tota expressa habetur mythice, eaque usitatissima ratio est; sunt vero etiam carmina, licet pauca, ubi quum composita habeatur sententia, fabulis tamen una tantum pars illustratur, quum aut necessariam aut ipsam non esset et commodum alteram. Sic Ol. III. sententia laudata Theronis praemium dicitur pietatis, illustratur autem sola corona mythica de olivastre narratione, pietas praemio ornata non exhibetur mythice. Nem. III. cum fortitudine robustiorum animorum sapientia similis laudatur, sed ornatur festivitudo tantum mythica laude. Nem. VI. in Bassidarum gente ostenditur virtutis et imbecillitatis humanae mirifica coniunctio, sed sola virtus, ut par erat, mythice illustratur verbis de Achille. Similiter Pyth. III. ars Midae fabula de Gorgonibus explicatur, admonitio medestiae directa oratione fit. Denique Isthm. VI. mythica tractatione canuntur decora Thebarum, calamitas directa oratione. Igitur in his carminibus unitae sententiae summa non conspicitur fabulis expressa, sed pars tantum sententiae; non desiderabis hoc in sequentibus exemplis, ubi quum altera pars sententiae mythice, altera directa oratione explicetur, praeterea utrumque aliis fabula comprehenditur et ad unum malum exemplum revocatur. Sic factum Pyth. IX. In prima parte castitas et pudicitia amoris fabula egregia de Cyrene illustratur, quum Thessalicarum victor nuper inventi fervore abreptus, ut videtur, ab ea virtute descivisset; deinde fortitudo cursoris eximia laudatur partim mythice

Digitized by Google

positum extruatis victoriae cinis; postremo quotiens invenietis coniungitur utrumque proposito Alcidamni exemplo, unius e maioribus Telesicratis, qui cursor eximius fuit, idemque honesto modo coniugium sanctissimum cunis consequutus est. Pyth. III. quum Hiero duo mala haberet uno cum bono, mala partim mythice tractavit, valetudinem quidem imbecillam, ut putarat, Chironis aliquem divinum discipulum optans ut adducere posset, Aliae vero mortem Coronidis pulcra fabula, quum haec res recline significari deberet; bonum contra, quod habebat rex; fastigium regiam laudatis coronis ornatum, directa oratione laudavit; postremo utrumque genus, bina mala dico uno cum bono, in Peleï et Cadmi rebus proponit coniunctum, tanquam summo exemplo. Adde carmen Nem. X. ibi Thesei laudatur robur et fortitudo laudata directa oratione; idem quum etiam uxoris fraterni decumenta insignia dedisse videatur, in altera parte carminis Tyndaridarum nobile par proponitur, quorum alter vivere non vult sine altero. Denique praecinium Argorum decora mythica celebrans, ubi cum fortitudine prudentia et iustitia floruit, cum finem habet, ut tota praestantia Thesei ad summum fontem suum revocetur. Alia forma eiusdem rei est Ol. VI. Sunt in Agesia virtutes duae, fortitudo et vaticinandi sollertia, ac fortitudo directa oratione laudatur, vaticinandi ars mythica de Iamidarum origine narratione, utrumque autem coniunctum exhibetur in Amphiarai exemplo. Sed habet Agesias praeter virtutes etiam ὄλβον, ut ampliore vinculo opus sit omnia complectente, atque hoc praeclara inventione poetae nunc in nomine Iamidarum inest, quod perennem florem significat. Restat, ut de carminibus Ol. XIII. Pyth. VIII. Isthm. IV. dicam ob similem causam. Ac Corinthiae quidem civitatis duae virtutes primariae, fortitudo et ingenii sollertia ac prudentia, quum et historico tempore praeteritique aetate habeantur et olim fuerint mythicis enucleis, alterum directa oratione, alterum fabulis allatis ostenditur sic, ut prudentia in Sisypho et Medea, fortitudo in Troianis rebus Corinthiorum conspicua dicatur, tum coniuncta inventionis et fortitudinis laus in Bellerophontis fabula exhibeatur, quae simul futuris equestribus certaminibus Xenophontis accommodata est. Denique omnia haec praeterita, praesentia, futura decoris in principio carminis derivantur ab Horis, tanquam communi fonte eius. Eiusdem formae sunt carmina Pyth. VIII. et Isthm. IV. In utroque quum bellica et iudicia virtus Aeginae enarretur, quae et mythicis temporibus Aeacidarum fuerit et hodie vigeat in civibus, in altero

Digitized by Google

ad Hesychium, in altero ad Thiam haec paulo et brevi pulcra oppositio revocatur, tanquam ad summam capessam omnia. In his exemplis igitur in deorum omnino numine unitas rerum inest, quas carmina tractant. — Postremo de poetis carminibus dicendum, in quibus fabularum locum alia obtinent propriae non mythica, sed quae arte poetae tamen in mythicam formam redacta. Pyth. V. laudatur, ut supra vidimus, in Arcesilae ὄλβος cum virtutibus coniunctus. In medio carmine proponitur eiusdem societatis maior imago in Batto auctore gentis, qui et piae fuit maximae et fortunam prosperrimam habuit. Battus non vixit mythico tempore, sed tamen et heroicis honoribus post mortem celebatur ut conditor urbis, atque etiam vivus eximio favore Apollinis supra vulgarem hominum modum a poeta significatur elatus, qui, ut heroum maxima vox est, sola voce sua leones e Cyrenaica fugaverit. Porro Ol. VIII. effero, ubi in Alcimedonte pietas et fortitudo coniuncta exhibetur. In medio carmine iustitia Aeginae directa oratione laudatur et Aeacidarum fortitudo mythice. Composuit igitur nunc ideale exemplum sic, ut pro mythica persona, in qua utrumque genus virtutis inesset, civitatis personam ponaret, singulis civibus maiorem. Iam fortitudo quidem insulae Aeacidarum fabulis declarata est, ut saepe, iustitiam quam directa oratione laudaret, mythicum habitum scite addidit sic, ut ab ipso deorum numine eam repeteret, τεθμὸς δέ τις ἀθανάτων νιν τάνδ' ἐλισσέμεν χώραν κεντροδαικλείαν ὑπέσσευε ξένοις νίσσα δαιμονίαν. Quae recte sic a me intelligi decet aliud exemplum. Nem. I. triplex Chromii laus in maiori Siciliae exemplo coniuncta proponitur, ut autem simul mythica forma adsit, haec decora insulae ab ipso summo Iove profecta tradit. Sic igitur talia quoque arte poetae sunt mythica facta, quod tenendum etiam propterea est, ne aliam horum carminum rationem credas. Ac de usu fabularum satis dictum.

B. DE TRACTATIONE FABULARUM.

Qui semel de fabulis apud Pindarum disputare coepit, non satisfecerit provinciae susceptae, nisi etiam de tractatione earum dixerit; quum enim inter omnes constet aliam esse epicam, aliam lyricam narrandi rationem, iure quaeras, quomodo Pindari usus in ea re versata sit, et quid ad explicationem eius inde duci possit. Quam quidem ego disputationem ita dividam, ut primum de mutationibus fabularum dicam a Pindaro positis, deinde de delectu et

Digitized by Google

ornatu rerum lyrico, denique de praeparatione varia rerum ad movendam et tenendam exspectationem.

Quid significent fabulae, rarissime effatur Pindarus, sed relinquit lectori explorandum; tamen titulus esse debet, qui praefigatur narrationi, unde initium ducat et quo confluentur, atque hos dico **unitates fabularum**, de quibus ante cetera explicandum. Igitur primum quidem Pindarus transitum ubique commodum parare solet ad mythica, ut non ex abrupto, sed certa ratione ad ea venire videatur, sive per continuationem et amplificationem laudis coeptae alterve rei sive per oppositionem vinum sibi munienda, nec usquam hoc artificium abest, nisi quod in principiis carminum locum habere non potest, ubi alloquutio legitima. **Ipsius autem fabulae in fronte aut generatim annuntiatur, quid agatur, aut, definitior qui est modus, sententia vel factum ponitur, quo tota narratio revocari et cuius explicatio videri possit; in fine aut redditur ad hoc principium aut alius aptae exitus paratur.** Ac nuntiatio quidem illa simplicissima non saepe usurpatur, veluti Nem. IV, 45. Cypri et Aeginae finibus carmen promittens nuntiat Aeacidarum laudes, similiterque Isthm. IV, 28. V, 19.; Isthm. I, 16. autem Castorem promittens sic nuptias mythica. Ol. VI, 26. origines Iamidarum ea laudaturum dixit, Nem. IX, 16. Adrasti laudes promittit. Sed frequentior altera ratio, ubi definitum thema ponitur. Atque ubi sententia est in principio, raro ea in fine redit, factum autem quum tale esse solet, in quo exitus fabulae inest, repetitum ubique, aliis paene verbis, in fine. Videnda nunc etiam huius rei exempla sunt, post quam recognitum in fine etiam plane fabulae locabo, quomodo uno titulo complecti sciat Pindarus. Ol. I, 18 sqq. laudans victoriam Hieronis, per amplificationem laudis a laeto centumviro potandam Lydi Pelopis columnam Pisam et Olympiam dicit, v. 24. Atque hunc nunc titulum dico narrationi, quam paret, praefixum, hunc unitatem eius. Posito enim illo inmortali facto, fieri non potest, quin scire cupias, quomodo Lydus Olympiam occupaverit Pelops. Iam quae sequuntur pro explicatione sunt. Est acta res ope Neptuni, qui inde a, paene annis Pelopem et pectus eburnum calorimotum dedit, ac continuatur narratio insertis scitis etiam Tantali rebus, atque dum Hippodamia puella regalis hausum tegiscum videamus Pelopis idque etiam sepultum et heroicis honoribus cultum. Sic circulatus est orbis propositus. Obiter addo, quum vinctuosam Hieronis laeti nobilitate illustrare inciderit,

Digitized by Google

post narrationem fabulae etiam hoc ab eo absolvi, partem in Pelopiis curriculis gloriam qui longe splendere dicat, unde vides recte a me illum locum sic explicatum, ut feci. Haec hactenus. Ol. III, 11 seqq. laudans coronam Olympicam, per amplificationem laudis elenctrum ex Hyperboreis ab Hercule allatum dicit, atque huc omnia revocat; hoc enim factum ut explicetur, causam et rationem itineris narrat, donec in fine ad arbores redeat, quas trans Boream spectaverit Hercules et admiratus sit. — Ol. VIII, 30. minus quidem clara ratio est, sed tamen non probabile est legem constanter per totum Pindarum observatam et per se necessariam hoc solo loco neglectam esse. Laudans Aegistam per amplificationem laudis ab illustri Dorico populo eum inde ab Aeaco gubernatum contendit. Huius igitur sententiae probatio debet sequens fabula esse, si sibi constat. Quomodo vero quod volumus inerit in narratione de oraculo Aeaco post conditos Troiae muros dato, bis urbem eversum iri a filiis eius Aeacidis? Scilicet quum in bello Persico palmam Aeginetae et Spartani, h. e. Dorienses, tulissent, res Troianae vero apud Pindarum saepe cum Persicis componantur, quasi omnia unius belli eventa barbaros gesti sint facinora, vulgaris quae tum fuisse videtur opinio, potuit eo alludens ingeniose dicere sic: Esse enim profecto eundem Dorieum populum, non alium, cui iam olim data sit a diis barbarorum rebellatio. Atque ita censeam; adde Commentarium, ubi etiam propter Hellenum nomen speciose ita dici potuisse observavi. Ceterum in fine non redit ad sententiam initialem, nam hoc rare fit in sententiis, ut dixi, sed alium exitum imponit, reducens Aeacum ex Troia. — Ol. XI, 24. post urbis et victoris laudem tertiam Olympia se dicit celebraturum ab Hercule institita. Iamque quasi ab origine hoc factum explicaturus primum bellum Herculis adversus Molionidas et Augiam narrat, tum ad Olympia ipsa, huius victoriae epinicia, redit, ut condita sint. Respecta igitur omnia ad unam Olympiorum institutionem, ut unitatis specie placeant loca, quum revera victoriae pariter ac victorum epinicia laudet et laudare velit. — Ol. XIII. Carminis hic summus finis. Tamen suaviter a rebus privatis v. 42. per oppositionem ad mythica transitus tanquam publicam laudem fortitudinis et prudentiae priorum probare velit. Hac titulo adiungitur etiam Bellerophontis fabula, in cuius fine, ut mortis in sententiis, non redit ad id, quod initio affirmaverat, de laudibus Corinthiorum virtutibus, sed mortem Bellerophontis significans et Pegasi in coelum adscensum, ita exitum imposuit fabulae. —

Digitized by Google

Pyth. II, 21. post Chrysae et Ixionis laudem per oppositionem ad Ixionis poenam transit, ex quo facto in fronte narrationis positio initiata duorum deinde scelera viri indicat, postremo ad poenas redit eratianae in orbem verae. — Pyth. III, 7. per Chironis laudem ad Aesculapii artem medicam delatus, propter Aesculapium et quasi per continuationem argumenti primum Coronidis mortis interitum memorat, v. 9 seqq., quae fabula usus culpam virginis explicat, tum ad eius interitum redit. Explicuit quod his explicare videbat, ut periret Coronis. Postremo Aesculapii coeptam historiam absolvit. Ac quum initio v. 6. medica ars eius praemonstrata esset, haec nunc plane illustratur usque ad v. 53. Cetera, quae addita, propter sequentia dicta sunt. Videt locum de Coronide insertum fabulae de Aesculapio, utrumque vero narrationem ad suam sibi propriam materiem revocandam. — Pyth. IV. initio maximo carmen parat ob duplex beneficium Apollinis, coronam Arcesilao et oraculum Battо auctori datum. His positis quae sequuntur pro explicatione sunt, donec v. 59 seqq. confecto orbe ad oraculum coronamque redeat, totum de felicitate regis locum claudens. Inde vero Argonautarum expeditionem narrandam dicit, quia gens Arcesilai regia in ea orta sit, v. 69. Sic ad hoc finitum tota sequens narratio revocatur, quasi omnia, quae iam narrantur, nonnisi ad explicandas origines Euphemidarum narrentur. Ac revera in fine v. 255 seqq. ad initium redit omnibus postfactis. — Pyth. V, 51. per oppositionem a laboribus ad Battі felicitatem transit, nominatum urbis. Haec res ut explicetur, subiiciuntur sequentia, in fine v. 98 ad felicitatis laudem redit; licet igitur revera duo continent loca, pietatis cum felicitate laudem, revocatur tamen ad unam felicitatis pietatis nunc notionem. — Pyth. VI. pietatis praeclantiam illustraturus Archilochi exemplum commemorat, in qua narratione, recte ortus a morte viri, etiam in fine redit ad eam. — Pyth. VIII, 28. per amplificationem laudis dictum de Alcmaeonis comparatione, sic coepta narrat, in fine non redit ad initium, quum sententia sit quae praebetur, sed alia laude Alcmaeonis mythica absolvit. — Pyth. IX. initio laudatas Telesicratem deosque Cyrenaeorum sic quasi per amplificationem ad Cyrenam nymphae transit, quum ab Apolline in Libyam translatam ibique nuptias legitimas cum deo iunctam dicit. Hoc postea facto thema narrationis peragit; iam enim totam fabulam ab origine repetit atque fine v. 66 seqq. ad initium redit, ut praedixit ne. In eodem carmine v. 105. quasi per continuationem laudis ad insulares Telesicratis deducta ora-

Digitized by Google

tione narrare se velle dicit, ut aliquando de virgine Libyca certamen institutum sit, atque huc revocatur sequens narratio. — Pyth. X, 31. per oppositionem ad Hyperboreos quum veniisset a Perseo orditur eos qui viserit, ad idem factum in fine redit v. 45. firmans etiam fidem itineris. — Pyth. XI, 16. laudans cerevisam Thrasydaei in Cirrhaeo campo partam quasi per amplificationem laudis ad Orestem celeberrimum olim in his regionibus degentem transit, a quo facto, ut themate, initio ducto, quasi explicaturus, quomodo Orestes huc venerit, sic narrat omnia, quibus opus, et in fine etiam redit ad Orestis nomen, v. 35. — Pyth. XII, 6. per amplificationem laudis tibiam a Minerva inventam dicit, quod factum explicaturus Medusae caedem narrat, postremo ad inventionem tibiae redit. — Nem. I, 38. per amplificationem laudis ut exemplum magnae virtutis ponitur Herculis fabula. Sententia, ut moris, non repetitur in fine; sed ibi pulcrius de requie post labores in Olympo dicitur. — Nem. V, 29. per oppositionem ad nuptias Pelei transit, quae cur castigerint explicaturus de castitate herois dicit, postremo v. 36. ad initium redit. Revocatur igitur locus ad praemia castitatis declaranda. — Nem. VII, 29. per oppositionem ad Ulyssem transit immerito ab Homero laudatum, hinc ad Aiacem et Neoptolemum praeclaro honore Delphis ab Apolline distinctos, sic laudes et fata Neoptolemi exponit, in fine autem ad honores redit. Delphis ei constitutos. — Nem. VIII, 20. per continuationem antecedentium sententiam ponit de invidia optima quaeque invadente; hinc nectitur narratio de Aiace, postremo hic quidem magna cum vi ad sententiam initii redit, v. 34. — Nem. X. dicens de gente victoris ad Castores fautores quum deduxisset orationem per continuationem laudis, orditur v. 55. ab eo facto, quod coniunctim alternis diebus in Olympo et sub terra vivunt, atque huc quum in fine redit, postquam per fabulam interpositam omnes rei declaravit. — Atque haec quidem hactenus. Consulto omnia exempla posteriora vi, ut lagem demonstrarem a poeta observatam, nec quidquam nunc restat, quam ut ea quoque carmina consideremus, quae pauca sunt, ubi plures fabulae sunt coniunctae. Ita autem in talibus versatur Pindarus, ut et singula bene nectat et communi vinculo omnia complectatur. Ol. II. sententia de consolatione aerumnarum ex adversis rebus per secundas est quae continet omnia. Ac post locum de Cadmi filiabus nova sententia praeparat secundum de Oedipi filiis, denique v. 83. tertium de vita post mortem. — Isthm. VII, 25. Acacidarum laudem duplicem dicens,

Digitized by Google

fortitudinis et sapientiae moderationisque, hinc nectit sequentem duas fabulas, quarum in prima denuo praeparat secundam. Sed his fabulis alia praecedunt de Aeaco et Aegina, unde descendunt Aeacidae; quare totum locum mythicum sic ordiur, ut Thebanum poetam Aeginae prae aliis laudem poesios tribuere debere dicat. Quo suaviter alludens in fine etiam olim Boeotias Musas Achillem in funere adeo cecinisse narrat. — Nem. IV, 9 seqq. fabulas, quas narrare vult, Aeacidarum ad Iovis laudem revocat. Canit autem plura, primum de Telamone, deinde post interpositam defunctorum de ceteris Aeacidis alio modo. In fine non posse se omnia persequi dicens, sic abrumpit mythica, quae imperfectior clausula est, sed non offerebatur alia commodior. Eadem formula etiam Isthm. V, 56. claudit locum de Aeacidarum laudibus. — Ol. VII. tres sunt fabulae. Ac primum origines familiae a Thepolemo explicare vult; sic ponit fabulam de hoc. Sed ante finem v. 34. memorata aurea pluvia fundamenta iecit sequentis fabulae de Heliadarum errore et arte. Quorum ut si origines explicare velit, tertiam subiicit narrationem de Sole Rhodi deo. Sic igitur nexae sunt fabulae. Denique ut tota compages habeat quo confluentur, ante fabulas v. 14. pulcre nuntiat se venisse cum laude Rhodi, Veneris filiae et Solis uxoris, ad quam ipsam rem in fine tertiae fabulae redicns, ubi Rhodum Soli septem filios peperisse narrat, satis declarat ad hanc unitatem se omnia revocare. — Ol. IX, 41. Protogeniae urbem laudare se velle dicit, ex quo facto nectitur sequens fabula. Nam quasi ut explicetur, quomodo Protogeniae urbs fuerit Opus, subiicitur narratio de origine regum Opuntiorum, quae in fine etiam redit ad Protogeniam, Opuntis filiam, ut nunc videmus, Locri regis factam uxorem et reginam urbis. Atque ita patet, quomodo Opus Protogeniae urbs sit. Deinde alia fabula per continuationem narrationis antecedenti adiungitur sic, ut, quum Locrus Opunti filio urbem populumque gubernandum tradidisse dicatur, hic populus qualis fuerit explicetur per sequentia. Ut vero etiam commune vinculum adsit omnia complectens, ante fabulas in priore parte carminis Opuntem urbem nuntiat se laudaturum atque etiam ordiur iam ibi laudem. Sed nunc ad aliud artificium attende. Volebat praeter Locrenses fabulae etiam de Hercule dicere; quodsi post has fabulas deinceps ad Herculem veniisset, secutum haberemus locum et male sanorum. Quid igitur facit? Accingens se v. 21 seqq. ad maiorem laudem urbis, mox quasi per aberrationem ad Her-

***.

Digitized by Google

eadem delatus, hinc magnificentius ad urbis ornamenta mythica redit, suavissimum per ambitum. Praemisit igitur (er hat vorgeschlagen) locum de Hercule, qui in fine male positus fuisset, per aberrationis simulationem, quod maxime lyricum artificium est. Eadem habetur res Nem. III. Ibi v. 32 seqq. primum de Peleo et Telamone dicit, deinde de Achille, utrumque locum autem interposita sententia iungit v. 40. Sed ne tibius desideretur omnia complectens, initio carminis v. 10. Iovis laudem parat Nemeorum praesidis et Myrmidonum dei patrii, et post fabulas v. 65. etiam redit ad Iovem, huius honori consecratus totum locum. Denique etiam hic orsus Iovis laudem mox delabitur ad Herculem, a qua aberratione se revocans, sic demum ad Aeacidarum res gestas pergit. Vides magnificam artem poetae, etiam maiorem rerum copiam pulcherrime unum in orbem colligentis. Verum haec hactenus; perlustravimus omnia carmine. Est igitur plane demonstratum Pindarum, postquam per transitus aptos ad mythica accesserit, haec constanter ad unam rationem revocare sic, ut in principio ponat quod pro themate haberi possit et complectatur cetera; in fine vero aut redit ad principium aut alium aptum exitum imponit. Quales vero sunt hi tituli? Magnopere erraveris, si hoc ita ubique inesse credas, ut interior sensus fabularum indicetur. Quanquam saepe ita iudicatum est. Sane Pyth. IV. initio Apollinis favori et regnum et coronam ludicram Arcesilai deberi dicens ponit in quo summus finis narrationis illius inest; sentire enim et intelligere vult regem a deorum numine et voluntate haec decora profecta esse. Sed statim in altera parte carminis Argonautarum expeditionem significans, quod Euphemidae tum orti sint, se narraturum, non indicat primum finem fabulae, qui in Iasonis imagine proponenda versatur. Atque ut aliud afferam, Ol. I. ea fabulas revocatas vidimus, quod Pelopis colonia Olympia fuerit, Pelops ibi certaverit, regnaverit, huius ludi sint; at summum tamen consilium poetae aliud fuit hoc, ut exemplum felicissimi herois exhiberetur a Neptuno insigniter amati et a superbia alieni, una cum Tantali contraria sorte. Ne multa; vides, quid res sit. Totum artificium institutum est a poeta eum in finem, ut species unitatis ne desit pulcris his narrationibus, interior autem ratio plerumque alia est. Ubi enim praeter summum finem in fundamento carminis cuiusque positum etiam alium habent, inde fere petuntur formulae, veluti Ol. I. ut victoria e nobilitate loci illustretur, secundus fabularum finis est, aut

Digitized by Google

Ol. IX. urbis Opuntiae honos, ubi primus et summus Epharmosti laus; ac quum Nem. III. etiam levi honorando fabulae inserviant ut totum carmen, propter tamen finis est hic, ut Aristoclidae virtus declaretur. Sic etiam illud intelligas, quo iure saepe dixerim duas res pariter in fabula aliqua inesse, ubi titulus nonnisi unam exhibet, veluti Nem. V., quum castitatem Peleï et nuptias laudare vellet, h. e. virtutem praemiis eximiis ornatam, tamen omnia ad nuptiarum rationem revocantur, ut Pyth. V. ad felicitatem Batti, ubi societatem pietatis et felicitatis praedicare vult. Singulum ut unitas adsit, ubique ad unum finem revocare debet quae plures fines habent. Quae quidem omnia quum saepe non animadverterentur et distinguerentur a lectoribus Pindari, a multorum fabularum vero sensu aberratum est, ac quum etiam post narratas fabulas, ubi ad directas laudes rodire vult, varias causas praetexat, aberrasse se fingens, ubi peregrinos aut peregre profectos heroes cecinit, et quae sunt alia iucunda, magis etiam confirmati in errore haeserunt plurimi in his formulis et ornamentis poeseos Pindaricae, nec satis attenderunt ad interiorem fabularum rationem aliunde cognoscendam. Quae magis mihi de hac re explicate dicendum fuit.

Secundo loco de delectu et ornatu rerum lyrice significavi me expositurum. Quum enim ex formulis et titulis supra tractatis interior sensus fabularum plerumque cognosci non posset, quam maxime ad ceteram tractationem attendere interpres debet, quae summae sententiae carminis accommodata est ubique; hinc igitur discere debet, quid velit fabula. Redit autem summa rei ad observationem hanc: Epicus poeta omnes partes rerum, quas tractat, tangere amat atque etiam minora studiose exsequitur, explicatum, nullo in loco manicam narrationem exhibiturus; lyricus quum fabulas non ipsarum causa afferat, sed propter alium finem, exemplis mythicis hoc vel illud illustrans, commendans, dissuadens, consentaneum est ea tantum ab eo eligi et amplificari, quae consilio proposito conveniant, omitti vero aut breviter tangi quae nunc nullam vim habeant. Atque in hoc maximum inest epicae et lyricae tractationis discrimen. Quae res quum non possit aliter explicari quam exemplis, nunc instar omnium carmen Pyth. IV. considerabimus. Ibi Pindarus Argonautarum expeditionem narrans non epico more populorum mores et casus omnes itineris persequitur, sed quum ipse Iasonis exemplo Arcesilaum ad moderationem hortari vellet, hanc omnem tractationem revocavit. Igitur

Digitized by Google

primum per sexaginta versus id agit, ut Iasonis imaginem nobis exhibeat. Ac ne mireris, quod tam diu immoretur rebus expeditionem antecedentibus, scite et prudenter etiam hoc excusat sic ordiens narrationem: Quodnam navigationis initium fuit, quae via magna coegit heroes ad tale iter? Scire igitur ante omnia debemus, quid fuerit, quod tam periculosum iter susciperent. Fuit autem Peliae timor in causa, qui oraculo monitus, ut μονοκρήπιδα virum caveret, quum ab Aeolidis exitium sibi instet, hunc subito conspicatus in foro Iolci peregre mittere conatur, quod etiam perfecit. Verum sequamur singula narrantem poetam. Igitur Iason prodit in forum Iolci. Descripturus autem Pindarus cum robore et fortitudine insigni moderationem insignem in summo iuvene, orditur primum, ut par est, a specie viri declaranda et laudat staturam, tum ad ingenium moresque pergit. Ostendit vero Iasona, postquam loqui coepit, cum confidentia et dignitate lenitatem eximiam (θαρσήσας ἀγανοῖσι λόγοις ὀδ' ἀμείφθη), dicit, cur venerit, et narrat, quam iniuriam cum familia passus sit. Sed non agit tamen festinanter; primum domum paternam petit ibique cum cognatis sex dies laetissime exigit, tum ad Peliam tendit eique aequissimas proponit conditiones. Vides omnia sic instituta, ut quam pulcherrima in luce Iasonis virtus ponatur. Cedit Pelias, si primum vellus Phrixi reportatum sit; sic reducimur ad initium; apparet, quomodo factum sit, ut expeditio susciperetur. Sequitur altera pars narrationis de expeditione ipsa. Conveniunt heroes, tum iter narratur; sed quum illud maxime ostendere velit, Iasona quomodo se gesserit et adiutus fuerit a diis, iterum huc omnia revocat, cetera omittit aut breviter tractat, nec heroum casus et res gestae aliae praeter Iasonis memorantur. Conspicitur autem etiam hic tum fortitudo viri, qui longinquum iter strenue persequatur et boves iguivomos aratro iungat draconemque occidat, tum pietas praeclara; deorum enim singulari ope intelligens opus esse nec solis humanis viribus confisus stans in puppi ante omnia ad deos preces sollemnes facit praeitque ritus etiam postea in expeditionibus maritimis observatos. Hinc igitur etiam dii cum eximie adiuvant, Iuno, Iuppiter, Neptunus, Venus, ac quum Aloidarum et Tityi impia insolentia et audacia meritis poenis coercita fuerit, Iason feliciter omnia peragit atque etiam Medeam coniugem consequitur. Quibus expositis perspicue patet, quae in prima parte habentur Iasonis laudes, eas continuari et absolvi in secunda. Postremo ut in primis initiis universae narrationis pro-

Digitized by Google

miserat, in fine ad Euphemidarum origines venit, optime in redita demum e Colchide Argonautas Lemnum appulisse statuens ut Myrsilus, cf. Müllerі Orchom. p. 302., quum vulgo ante ponti aditum eo veniant; num et Iasonis descriptio sic non interrumpitur, et quum propter Arcesilaum omnia dicta sint, nunc etiam illud intelligitur, peractae feliciter virtute Iasonis expeditioni ortum regiae gentis deberi, quo ipso absolvitur egregia vis admonitionis. *Videmus* igitur universam narrationem prudentissime ad eum finem lyricum revocatam, ut Arcesilai animus commoveatur gravissime; quum enim epicus poeta pariter omnes tenere velit, lyricus praesentia epinicia, praesentem victorem respicit constanter et huc omnia dirigit. Sed age iam etiam de singulorum locorum tractatione dicamus, ut etiam hic lyricam ubique artem et ornatum agnoscas. Atque ut ab ultimis ordiar, quum in Colchide Iason primum boves aratro iungere deberet igniyomos, antequam vellus adiret, Pindarus de velleris recuperatione ipsa et de serpentis occisione breviter dixit, spondide vero tractavit narrationem de bobus inactis, quae res et ornatum praeclarum admitteret heroicae virtutis et certum augurium esset sequentium, ut hoc qui perfecisset cum vix posset dubitari pari laude perfecisse etiam cetera. Finis quidem expeditionis velleris recuperatio est, sed Pindarus expeditionem propter Iasonem narrat, quare, quum epicus poeta utramque rem tractare debeat, lyricus prius solum ornate narravit, et quum sic declaraverit fortitudinem viri opemque deorum singularem, non opus habuit etiam altera re narrata idem ostendere iterum. Neque enim res et facta ipsorum causa narrat, sed propter id quod docere vult, et movet non multitudine rerum, sed gravitate. Tamen saepe reprehensus est Pindarus, credo, quod in fine tam celeriter narrationem abruperit. Hic vero similiter ex vinculis unam tantum tractavit rem, quae maxime perculleret animos miraculi magnitudine, Symplegadum motum terribilem a Neptuno propter Argonautas inhibitum et fractum in perpetuum, in quo etiam hoc lyricum, quod ζωὰς dicit πέτρας. Considera porro magnificum locum de Venere, quomodo effecerit dea, ut virgo generosissima Medea verecundiam parentum abiiceret et peregrino iuveni se desponderet, et vide preces Iasonis ante iter in *puppi* factas non epica simplicitate, sed lyrica cum vi, undas et ventos diesque qui invocet; denique ubi heroes convocantur, etiam hi non epice more enumerat omnes, sed fines extremos indicat, unde venerint, ac quum nonnulli nominandi essent, eos laudat,

Digitized by Google

quorum nomina Cyrenis, ubi canitur carmen, maxime iucunda auditu essent, praesentium hominum delectationem respiciens, quod ita nusquam facit epicus, ut narrationem propterea mutet aut contrahat. Redeamus nunc etiam ad primam partem. Ibi statim in descriptione staturae Iasonis maxime lyrica et Pindarica est illata Aleidarum et Tityi mentio admixtaeque hoc modo roboris laudibus ethicae res. Mox in oratione publica Iasonis ne de dignitate admirabili dicam, affectus plenus est locus, ubi iuvenis narrat, ut olim eum infantem timore tyranni in fascile extulerint quasi mortuum e domo paterna inter ciulatum feminarum. Et observa in fine orationis haec peni, ut aculeos relinquant in animis audientium; post quae discedit continuo ad hos ipsos tam diu non visos parentes. Iamque huic tristi praeteritarum rerum memoriae opponitur laetitia paternae domus et cognatorum undique acceleratium conviviumque per sex dies continuatum; sunt etiam in epica poesi oppositiones plurimae, ut par, sed lyrica in ea re ars est ingeniosior. Denique finitis convivalibus gaudiis altera oratio Iasonis sequitur sapientiae et moderationis plena, in qua quid dici potuit gravius et magis lyricum his: *Μοῖραι δ' ἀφέστασιν', εἴ τις ἔχθρα πέλει ὁμογόνοις, αἰδῶ παλύψαι*? Profecto, ut omnia colligamus, nihil omisit poeta, quin gravitate rerum, sublimitate sententiarum, vi oppositionum, grandi denique imagine heroicae praestantiae supra vulgarem modum mirum quantum elata teneret, moveret, abriperet in admirationem; quare, quum olim plurimis recessisse a lyricae poesios ratione visus sit in hoc carmine, ego illud velim pervnaserim omnibus non potuisse magis lyrice epicum argumentum tractari. Possem nunc etiam breviores narrationes alias similiter examinare, ut preces Herculis ad Iovem de filio Telamoni dando, fabulam de infante Hercule, serpentium occisore, de Cyrene nympha, sed quum talia post ea, quae hic et in Commentario diximus, vix egeant explicatione, malo de sententiarum ethicarum usu in fabulis verbum addere, quae, ut variant suaviter narrationem partesque eius nectunt, ita simul universum fabulae cuiusque sensum eximie adiuvant. Sic Od. VII. quum fabulae Rhodiae ad Diagorae casum excusandum pertineant, observare iuvat, ut poeta primum in loco de Licymnii caede a Tlepolemo commissa de imbecillitate humana erroribus obnoxia dicat, deinde iterum in altero loco de Heliadis, qui, cum Minervae cultum conderent, ignem emiserant, repetat idem aliis verbis, ut facile sentias nuper factum esse quod excusatione egeat. Rarae

Digitized by Google

sunt contentione in iis fabulis, quae laudi inservient, atque abeunt a multis huius generis, ut Ol. VI. IX. XI. Pyth. V. VIII. Isthm. I. III. IV. V.; impietas vero reperiuntur et iure quidem, ubi admonitionem agunter, quamquam no in his quidem omnibus, ut Pyth. X. Nem. V. Isthm. VII., si vel lenior et tectior admonitio est, vel aliis in locis carminis dictum quantum satis. Plerumque tamen leguntur in talibus fabulis, quae vim narrationis adiuvent, et solent etiam repeti eadem saepius aut similia, ut Ol. VII. vidimus. Sic etiam Nem. IX., ubi Chromium a bello dehortari vult, quod tum forte agitabatur a Syracusanis principibus, primum in laude Adrasti v. 15. dicit: *κρέσσων δὲ νικηφόρος ἄλλων νὺξ πρόφρων ἐπίῃ*, probans, quod in Commentario non notavi, Adrastum, quum pacificum mentem haberet et ultro in gratiam rediret cum inimicis, summam potentiam consequutum et felicissimum factum; tum infaustum bellum contra Thebas quum narraret, in fine v. 27. ait: *ἐν γὰρ δειμονίοισι φόβοις φυόγονοι καὶ παίδες θεῶν*. Video utramque contentionem eodem pertinere. Similiter Ol. I. quae dicuntur: *ἐμοὶ δ' ἐπίλοιπος μάργητας σοφάτατος, ἔστι δ' ἀνδρὶ φάμεν ἐοικὸς ἀρχὰ θαυμάσιον καλά, ἐμοὶ δ' ἄκοπα γαστρίμαργον μαχέσασθαι τὸν ἐπιτα, εἰ δὲ θεὸν ἐπίῃ τις ἐπιστατὶ τι λαθέμεν ἐρέων, ἀμαχανίαι*; haec igitur etsi primum propter Pelopis et Tantali fabulas dicta sunt, tamen nunc non dubito etiam Hieronis causa adcommodata omnia, qui pius et religiosus esse debet, quum impia semper puniantur, nec sit quod non deos animadvertat et tempus aliquando aperiat. In epica poesi sicubi talia leguntur, propter solum nexum rerum dicta sunt; in lyrica vero simul ad praesentem victorem pertinent, et vix est, credo, huiusmodi quid apud Pindarum, quod non simul praesentibus rebus accommodatum sit, quemadmodum decet perfectum lyricum. Sic Ol. XIII, 82. verba: *τελεῖ θεῶν δόναμις καὶ τὸν παρ' ὄρνυσι καὶ παρὰ ἐλπίδα κοινᾶν πλέον*, primum propter Bellerophontem dicta sunt, sed quidni etiam Xenophonti animum addiderint, qui curulem victoriam meditabatur? Pulcherrima enim arte Pindari est, quod multis modis in carmine dispersa exstant quae eodem pertinent, vulgo non animadversa, nisi penitius cognoverit poetam. Similiter Nem. I, 33. quod legitur: *τὸ γὰρ εἰνέλον πίσυι πάντ' ἀρεῖ· σοφὸς δ' ἀνήρ ἐν ἀμφαν ἀμβίαι κάδος ἀμφ' ἀλλότριον*, dictum de Cadmeorum principibus, qui convivio excepti ab Amphitryone una cum eo, Herculis causa commoti, aderant, non minus tamen etiam ad Chromium pertinet, qui iam ante eo nomine laudatus est, quod

Digitized by Google

prudens amicos sibi paret hospitalitate. Propria vero ratio Pindari, quod saepe in alia parte alludit ad aliam. Sed nolo plura afferre; satis etiam de hac re dictum. Expeditis igitur omnibus, quae huius loci videbantur, ad aliam accedimus quaestionem.

Tertium enim de praeparatione rerum in narrationibus fabularum explicare constitui, quam rem fieri non potuit quin iam in antecedentibus tangeremus, nunc autem pluribus verbis tractabimus, quantum quidem huius disputationis ratio postulabit. Igitur, ut hinc ordiar, disponantur fere res in narrationibus secundum temporum successionem: prius quod factum narratur fere prius, deinde narratur quod factum deinde; copulantur autem singula per transitus, sive continuo ex antecedentibus via munita ad sequentia per continuationem aut oppositionem, sive interposito alio loco, qui pro vinculo sit, veluti supra in capite de tractatione directa de interpositione procum aliarumque contentiarum verbo monuimus. Sed haec compositio per se tamen laxa et parum arcta fuerit, nisi etiam praeparationes scitae adsint et interiores nexus, ut exspectatione traharis ad sequentia et singula ex singulis quasi sponte oriantur. Qui scripto uno loco secundum sublicit, secundo tertium, hoc solo modo non facit, ut praesentium quid sequuturum sit, et potest ad diversissima quaeque artificiosis iuncturis deducere paulatim lectorem, nisi ante constet quo spectent haec omnia, quo tendat cursus, quid exspectare debeas. Vides praeter transeundi artem etiam alia ratione opus esse, quam praeparationem dicimus. Optime igitur institutum est a poeta quod supra explicuimus, ut in fronte narrationis thema ponat, quo revocare omnia velit; hoc enim artificio et exspectatio movetur sequentium et haec ipsa firmiore vinculo constringuntur, ut quasi necessariae partes eiusdem rei videantur. Quae ratio per se imperfectior est, ubi indefinitius thema ponitur, veluti Ol. IX. quum Opuntis urbis Iam promittitur, per se ex illo titulo intelligi nequit, ubi subsistere debeat narratio, sed ibi tamen alio modo succurritur thematis, quum perlecta narratione ipsa ratio rerum te doceat finitum esse carmen. Nam a diluvio orsus usque eo deduxit narrationem, donec civibus plenam et gloria heroum illustratam videamus urbem. Similis ratio est Ol. VI. Origines Iamidarum explicare vult (v. 24.), qui per se indefinitior titulus; ubi vero orsus a primis initiis Iamo vaticinandi artem in Olympia datam auspicavit Iamidasque inde claros factos per Graeciam et fastumetos,

Digitized by Google

quid desiderem amplius? Atque ita saepe in narrationibus scriptorum ipsa tractatio supplere debet quod thema in incerto reliquit, quum non ubique plane definita themata ponere liceat. Apud Pindarum vero, ut vidimus, plerumque satis perspicue praefinitur ambitus rerum, scopo indicato et exitu fabulae in fronte, quae redire debent eruditio in fine. Quae pulcherrima compositio. Sed raro tamen etiam haec res sufficiet per totam narrationem; debent praeterea etiam singulae res, ubi opus, scite praeparari et interius nexti, ut posteriora pulcre ubique sequantur ex antecedentibus, ne quid cum adesse videatur, nec quis hiatus exsistat insuendier. Quae omnia tam bene intellexerunt et observarunt veteres, ut etiam ab hac parte qui narrationes eorum examinaverit non possit non saepius admirari et indicium subtile. Vides, quam vim habeant praeparationis artificium; quare operae pretium fuerit totam rem ad distincta genera revocare. Ac primum quidem affero illud genus, quod simplicissimum est, sed multis modis usurpatum, nuntiationem dico (die Ankündigung), ubi quod postea narratur ante aliquo modo nuntiatur sive definitius et apertius sive indefinitius et minus distincte. Sic Nem. IV, 45 seqq. dulce carmen Cypro et Aeginae parans Pindarus nuntiat Aeacidarum in Cypro et Aegina laudem, quam in sequentibus exhibet. Isthm. V, 19. Aeacidas ut celebret sibi maxime perspicuam legem dicens, nuntiat sequentes eorum laudes. Ol. VII. cum Rhodi laude veniisse se dicens nuntiat Rhodiae fabulas. Sed haec faciliora et iam ex antecedentibus nota exempla; dabo igitur alia. Pyth. IV, 70 seqq. quum dicatur Peliae oraculum datum se moriturum ab Aeolidis, cavereque *παντὸς ἀνδρὸς* virum, si e montibus veniret Iolcum, his verbis et Iasonis adventus nuntiatur eiusque habitus montanus et Magnesius, et Peliae post compertum adventum occursus, ut iam non miremur, quod rex v. 95. statim accelerat. Mox Iason in primo oratione quum indicet, quamobrem venerit, tum parentes quaerat, ubi habitent, nuntiatur duplex res; nam et sermonem expectamus alium eius futurum cum Pelia, et paternae domus laetitiam praevidemus; quare uterque locus e priore pendet per nuntiationem. Sed hoc genus praeviae significationis interdum etiam lenius est, ut fugere possit attentum. Sic Ol. XI, 69. descriptio primi fere Olympici undenam pendet? Dixerat ante Heraclem primum Olympiadem celebrasse cum ludis, narraveratque prius etiam campum consecrationibus paratum. Sic iure exspectamus aliquid amplius dictum iri de certaminibus et consecrationi-

Digitized by Google

bus tum primum factis. Neque enim ubique expressis verbis opus. Aliis in locis non ipsa res nuntiatur, sed tamen significatur futurum aliquid cognitu quod dignum et memorabile. Sic Isthm. V. quum ordiens fabulam de Aiace Herculem dicit invitaturum Telamonem coenantes forte invenisse heroes, hoc agit, ut exspectationem moveat. Quid igitur nunc fiet, quid dicet Hercules? quaerimus, quum moris esset apud Graecos, ut, si quis convivio interveniret, pocula excipiceretur et preces faceret. Postremo etiam illud indirectum nuntiationis genus praeterire non debeo, quod oppositione praemissa fit, si quidem etiam oppositio est, ubi certum sequentium exspectationem movet. Quale exemplum Pyth. IV, 88 seqq. exstat. Ibi quum in descriptione staturae praeclarae Iasonis data opera tractata postremo, antequam mores viri nobis ob oculos ponat, de Aloidis et Tityo dicat, corporis magnitudinem roburque cum insolentia et impia mente qui habuerint coniunctum, quis non sentit praeparari sequentia et alios nuntiari Iasonis mores? Sed de nuntiatione, quam proprie dicam in his rebus, satis expositum. — Pergo ad aliud genus praeparationis, quod per positionem facti aut sententiae fit, cuius causa vel ratio reddi, cuius explicatio subiici debeat. Excitatur enim etiam sic exspectatio, et praevidemus sequuturum, quod nodum solvat. Atque hoc artificium maxime lyricum est et a Pindaro eximia cum vi multis locis adhibitum. Primum enim huius loci sunt themata et tituli fabularum in fronte locti ii, quibus sententia aut factum ponitur ipsa narratione fabulae explicandum, de qua re supra satis dictum. Deinde vero etiam in ipsis narrationibus saepe reperias idem genus. Sic Ol. IX, 53. in media fabula Opuntios reges dicit a Cronidis et filiabus Inopi esse, quod quasi pro aenigmate positum sequens periodus explicare debet et explicat, quemadmodum ostendi in Commentario. — Ol. VII, 24. a Tlepolemo Licymnium caedem narraturus primum de imbecillitate humana erroribus obnoxia dicit, tum ipsam rem pro explicatione subiicit, in fine ad initium redit. Similiter ibidem v. 45. in narratione de Heliadis primum iterum de erroribus dicens exspectationem movet, tum quid acciderit iis subiicit. Etiam Ol. XIII, 83. infertur sententia de deorum vi omnia perficiente, multa nexa pro explicatione subiiciuntur sequentia facta. — Nem. IX, 11. de Adrasto sit: Qui Sicyone regnans urbem fortis et ludis ornabat, fugerat enim ex Argis bello intestino pulsus; in quo quod factum in primo loco ponit in altero explicat narrans, quemadmo-

Digitized by Google

Argivus, qui erat heros, Sicyonem venerit. Ac quum vulgo in narrationibus secundum temporum ordinem disponantur res, hoc artificio pulcre invertitur ensae hic ordo. Vulgaris enim ratio erat: Qui bello intestino pulsus fugit Argos et quum Sicyonem venisset, ibi rex factus ornavit urbem. Pergo ad alia. Imprimis suave totum hoc, de quo loquor, artificium, ubi quod per explicationem antecedentibus subiicitur simul ejusmodi est, ut inde denuo nectatur alia. Sic Ol. XI, 42 seqq. postquam indicavit dimensionem et partitionem Olympiae ab Hercule factam, ne quaeras, quomodo res ex antiquitate servata sit, antequam pergat, pro explicatione subiicit Parcae adfuisse, omnia quae sanxerint, et tempus memorium rei conservaturum, tum in vitam redeuntem inde suaviter nexis proximis narrat, quid porro tradiderit tempus tum ab Hercule institutum. Ol. XIII, 64 seqq. postquam dixit multum laborasse Bellerophontem in Pegaso domando, antequam a Minerva datum in somno frenum haberet, explicationis causa subiicit de Polyidi scilicet monitu heroem in templo cubuisse, quem nunc cestierem faciens de eventu heros simul docetur, quid ei faciendum sit. Sed nobilior in hoc genere locus est Ol. I, 25 seqq. Ibi primum narrat Pelopem a Neptuno amatum, ex quo Clotho eum post partum e pelvi sustulerit, deinde quum vulgo alia narratio haberetur, explicans et confirmans quod posuerat, justissimum enim ad convivium sit deos a Tantalo vocatos ibique raptam Pelopem, coctionem vero ab invidis excogitatam; quae, antequam dicetur, etiam propiore nova praeparatione praeparavit, de mendaciis loquens, quibus passim fabulae corruptae. Lyrica ars hoc agit, ut, quum diu possit fieri, suspensa teneatur expectatio; inverto ordinem locorum, lucrum habebis compositionem, non adstrictam. Ceterum de hoc loco etiam in Commentario dixi, ubi lectorem ad hanc Dissertationem relegavi. Vulgo statuunt viri docti primum hic Pindarum ab aliis perperam tradita posuisse, deinde sua subtilitate meliora, quod tamen nusquam ita factum ab eo reperio, quia non lyrica esset haec dispositio, sed primum ponit id, quod res est, tum explicat et confirmat. Et hic quidem, ut cetera addam, etiam illud porro observa e posteriore loco, qui antecedentis explicationem habet, ut dixi, eundem in modum aptum esse proximum de Tantalo; quum enim justum ad convivium vocaverit deos, porro explicandum est, qua alia ratione poenam nefariissimam eum meruerit. Ut suavissimo nexu alterum ex altero pendeat. Atque haec quidem de hoc loco. Postremo aliud illustre exemplum simi-

Digitized by Google

dem artificii video Isthm. V. Ibi postquam dixit Aeacidarum laudem maximum sibi officium esse Aeginam venienti, quo titulo universum illum mythicum locum complectitur, primum gloriam immensam praedicat eorum, nominatim Pelei, Aiacis, Telamonis; tum huius gloriam explicat narratis rebus cum Hercule ab eo gestis; denique nova explicatione declarans, quomodo invitatus ab Hercule et permotus ad has expeditiones Telamo sit, ultimo loco fabulam de Aiace filio ante exitum a Iove impetrato subiicit. Inverte ordinem, habebis vulgarem et non lyricam dispositionem. Ac non solum in fabularum narrationibus, sed etiam in directa oratione, ut par est, hoc artificium regnat. Sic v. c. Nem. III. in fine primum v. 70 seqq. laudat, si quis tribus vitae aetatibus se distinxerit rebus gestis, deinde ultimis verbis carminis nominat tres victorias ab Aristoclida reportatas, ut etiam hic primum mota exspectatio sit, deinde explicatio reddita. Aliud magnificum exemplum est Pyth. VI. init., ubi primum de umbilico terrae inconcusso dicit et de gloria victoriae aeternum hic splendente, mox pietatis laudem esse decet, magnae et illustris virtutis, qua haec victoria splendeat. Verum satis de hac re diximus. — Tertium denique affero nexum per consequutionem, ubi ea ratio partium est, ut posteriora e prioribus ut e causa consequantur. Est hoc genus antecedentis, quod tamen latius patet, contrarium, et firma habet iunctarae vincula, quamquam non ubique tale est, ut praesentiri possit, quid sequuturum sit. Ingeniose hanc rem poeta intulit in narrationem de Pelope Ol. I. Ibi post narratam Tantali culpam poenamque sic ad Pelopem redit v. 65., ut etiam hunc propterea a superis ad mortales remissum dicat, et hoc quidem praevideri quodammodo poterat; qui vero deinde per eandem iuncturae rationem subiicitur secundus locus, certamen de Hippodamia adisse Pelopem significans, ne semel ad mortales remissus inglorius vivat expersque bonorum, optime quidem nexus est antecedentibus, tamen per se minus praevideri posset, nisi initio fabulae de Pisa, colonia Pelopis, praemonitum esset. At Nem. I. in fabula de Hercule post narratam eius cum serpentibus pugnam facile praesentiae effectus rei; consequens est, ut trepidatio feminarum describatur patrisque Amphitryonis accursus, et ut vates advocetur quid significet miraculum indicaturus. Vides duas ultimas narrationis partes etiam hic ex una priore nexas tamquam ex causa effectum. Eiusdem porro generis sunt interrogationes et cohortationes ut aliquid efficiatur illatae. Sic Pyth. IV, 97 seqq., quum moras la-

Digitized by Google

sonis ostendere nobis velit poeta, ne hic ex abrupto loqui ordiatur, sed causam habeat dicendi, Pelinae amarulenta interrogatione provocatur responsio iuvenis. Cohortationis autem acute illatae pulcrum exemplum est Pyth. IX., ubi in fabula de Cyrene e Chironis oratione omnia pendent. Apollo affectu amoris abruptus statim sub dive in Pelii vallibus amplecti vult puellam, sed in fatis erat, ut in Libya coniugium fieret. Atque haec res ad exitum perducitur interposita inter initium et finem oratione Chironis, qui primum deliberantur Apollinem ab eo, quod cupiebat, tum fatorum admonet efficitque, ut deus faciat quod faciendum erat. Sufficiant haec exempla. Vidimus potiores modos, quibus aptior compositionis ratio nititur, quibus exspectatio movetur, ne quid casu sequi videntur (die feinern Verknüpfungs- und Motivirungsarten); reperiuntur iidem in aliis generibus, nec solis narrationibus proprios sunt; nos vero etiam ea de causa de iis exposuimus, quia universa dispositio horum carminum statim explicanda non potest intelligi aliter.

DE DISPOSITIONE PARTIUM.

Accedimus ad ultimum caput disputationis nostrae, quod in explicanda universa dispositione partium et constructione horum carminum rotunda versabitur; quaestio non sane facilis, sed quae ad explicationem Epiniciorum et ad artem poetae mirabilem cognoscendam maximum momentum habet. Ac primum de proœmii forma nonnulla praemittemus. Proœmiis instructa esse Pindari carmina res ipsa docet, et Pindarus προοίμιον appellat Pyth. VII., προοιμίων ὕμνον Nem. IV. Est autem consilium proœmii omnino hoc, ut animentur, praeparetur carmen et initia ponantur, unde proficisci oratio possit ad cetera; atque interdum simplex est, sed plerumque ornatum, nunc sententiis ingeniosis, gravibus, nunc comparationibus illustribus, nunc mythicis rebus illatis, ut par est fieri in fronte carminis. De quo ornatu breviter dicam. Inest igitur in proœmiis omnino sententia haec: Cano a. canam Sempronium, Caium victorem. Semel hoc simplicissime dixit Pyth. IX., alias autem multis modis variatur res pro temporum, locorum, epiniciorum, carminum ratione, ac bis, Ol. XI. et Isthm. II., etiam excusationem posuit, quod non prius cecinerit. Igitur ut exempla ponam, Ol. X. quemadmodum alias alia utilia, sic in rebus gestis canmine opus esse dicit. Ol. II. orditur: Quid praecipiemus hymni citharae canendum? Ol. IX. quum Epharmo-

Digitized by Google

sto in Olympia Archilochi brevis hymnus in comissatione cantatus esset, inde ducta forma procemii nunc maioribus et fortioribus telis ab arcu Musarum petendam Olympiam et Delphos ait. Nem. III. invitatur Musa, ut in Aeginam eat ad canendum carmen diu exspectatum, et Nem. IX. Musae Sicyone ab Apolline vocantur in hospitalem Chromii domum. Pyth. XI. Heroinae Thebanae convocantur in templum Apollinis Ismenii, ut celebrent Delphos, ubi victoria parta. Isthm. VII. choreutae excitantur, ad Telesarchi domum ut eant et victorias eius canant, ut Ol. I. in Hieronis beatum domum veniunt. Pyth. VI. poeta sive Veneris sive Gratiarum arva colens Delphos tendit. Nem. V. non statuarium se esse dicit, sed quoquoversus ut exeat hortatur cantum et in omnes partes divulget victoriae nuntium. Pyth. II. ipse carmine missus nuntius fuit Syracusis victoriae Hieroni Thebis partae. Isthm. V., quasi praesens convivio ducta metaphora a poculis tribus, quae in conviviis miscebantur, unum, ait, ante miscui, secundum nunc misceo, tertium utinam olim miscere liceat. Nem. IV. vim recreatricem poesios praedicat post certaminum labores, et Ol. VII. in Diagorae tristi casu nectare Musarum praebendo victores exhilarare se dicit, ut quum in sponsalibus phialam auream vino plenam socer genero propinet. Magnificentissima autem laus poesios Pyth. I. habetur. Atque ita vides, ut dixi, multis modis variatam procemii formam ex laude poesios. Est deinde aliud genus, ubi simul diis dedicatur carmen. Tales primum sunt auctores victoriarum, qui laudantur, saepe etiam orantur, ut benigne recipiant hymnum et pompam. Sic carmen Ol. III. consecratur Tyndaridis, Ol. IV. Iovi, Ol. VIII. Olympiae, Ol. XII. Fortunae, Ol. XIV. Gratiis, Pyth. IV. Delphicis diis, Pyth. VIII. Hesychiae, Nem. VII. Ilithyiae, Isthm. IV. Thiae. Alia vero urbis patriae cognomini deae dedicantur, ut Isthm. I. et VI. Thebae, Nem. X. Argorum laudi, Ol. XIII. Corintho, Nem. I. Ortygiae; at Ol. V. Camarina dea orator, ut propitia Psaumidis pompam recipiat, et Pyth. XII. Agrigenti dea, ut Midae. Denique singularem causam habet Vestae invocatio Nem. XI., nec praetereo Nem. VIII., quod Iaventae amoris nuntius dedicatur. Nam dea ibi est. Totum hoc genus mythico ornatu placet, ut alterum poesios variata laude. Sunt denique pauca, ubi, quum summa sententia carminis proponatur, poeta se de his canere velle aut post procemium dicit aut ne dicit quidem, sed ipsa re significat; cf. Ol. VI. Isthm. III. Pyth. V. Nem. VI. Ac de ornatu procemii dictum; gravius est alterum, quod supra

Digitized by Google

mensi, .proœmio initia et praeparationem carminis poni. Quae res quid significet, mox patebit. Est enim nunc mihi de universa dispositione partium explicandum.

Artificiosas esse rerum dispositiones in his carminibus brevis lectio docet; nullum fere carmen rectum cursum tenet, sed sunt plerumque diversis locis posita quae in unam contextum colligi debent, interiectis aliis, quae interrumpant; explicatio antecedentium saepe e fine petenda, finis nunc initio nunc alii parti respondet. Quae omnia temere instituta esse et nullo idoneo consilio a tali poeta quis credat? Tamen quaenam causa mirificae rei, quae leges? Difficilem rem expedire conabor in sequentibus, ut et pectus quanta sit in hoc genere ars cognoscatur et interpretem quae via ducat e labyrintho pulcherrime. Igitur, ut statim hinc ordiar, hac lege composita haec carmina dico, ut in proœmio exspectatio moveatur initiis carminis positis, inde ista incepta, mox interpositis aliis nodisque nexis novis suspensus tenentur animus per totum carmen, donec in fine omnia soluta et explicata videat. Perperam enim statuas, si modo inter partes carminum transitus apti habeantur, adesse omnia, quae poscuntur possint; hoc solo conglutinationis artificio ut non drama, non opus, ita etiam non insigne bene Pindaricum carmen, sed addi etiam alia maiora vincula debent, ut firmius constringantur omnia, debeant, ut in narrationibus supra ostendi, exspectationes moveri nodique necti et solvi, ut orbes existant et ambitus rerum. In quo apud Pindarum maximum commodum habet duplex genus argumenti, praesentes res dico et mythicas. Quum enim directae et mythicae orationis ratio haec sit, ut mythicum explicet directa, si fabulae initio aut in medio carmine posueris, h. e. si comparationem prius posueris, antequam quo pertineat comparatio penitus explicueris, pulcherrime profecto effeceris quod ars poetica postulat, ut suspensa teneatur exspectatio; atque ita fecit ubique Pindarus, nisi quod bis, Pyth. IX. et Nem. I., in fine fabula habetur, quae tamen ipsa pro explicatione priorum est, ut infra ostendam. Verum accuratius nunc indicare debeo universam dispositionis rationem. Video autem duas omnino res esse, quibus tota haec Pindari ars constet, praeparationem et implicationem partium. Praeparationem dico, ut supra satis expressi, si non plane inexspectatae veniant res, sed, antequam legantur, in alia parte carminis praenuntientur aliquo modo, quod maxime mutatione fit aut positione rei explicationem desiderantis. Sed

praeparatione sola non efficias hic omnia, quibus opus habet ars; accedere debet implicatio partium, quae ab interpositione pendet. Atque de hac nunc est dicendum. Pindaricum carmen, si brevia quaedam excipias, duabus minimum partibus constat praeter proocmium, quarum vel excipit una alteram vel interponitur alteri in duos locos divisae. Iam fac primum duas partes positas unam post alteram haberi; harum si prior tantum praeparata in proocmio est, altera vero priori assuta, plane intolerabilis forma nascitur, ne in somno quidem quae Pindaro in mentem venire poterat nec reperitur apud eum usquam. Sin ambae partes praeparatae proocmio sunt et inde pendent, ne sic quidem bona forma est, nisi etiam ipsarum partium secunda ex priore pendeat. Quod statim locum habebit, si secunda rationem reddat prioris et causam eius contineat, ut sic etiam per priorem praeparata sit atque interno vinculo ex ea nexa. Agnoscis etiam non mouitus quam diximus positionem rei in sequentibus explicandae. Proocmio autem nunc vel definitius vel indefinitius nuntiare licet carmen. Sunt apud Pindarum duo exempla huius compositionis. Nem. X. in prima parte fortitudo gymnica Theaei laudatur singularis et maiorum, in altera amor fraternus, quam rem simul in causa vult esse gymnicorum decorum, perspicue significans datam a Tyndaridis vim athleticam genti esse propter institutum. Proocmio praemonemur et fortitudinem et alias virtutes cardinales, prudentiam institiamque, iam olim Argis viguisse. Quae est nuntiatio. Alterum carmen huius generis est Isthm. II., ubi in prima parte victoriae curules Xenocratis praedicantur a diis ei datae, in altera per virtutum laudem ratio redditur, cur dii tantopere faverint viro. In proocmio posita dilationem carminis excusans nihil significat nisi nunc se cantaturum. Sed potest etiam per consequutionem effectus secunda pars iungi priori. Sic Ol. V. in prima parte virtus Psaumidis explicatur, qui nec labori nec sumptibus parcens urbem patriam deosque eius tutelares ornavit; in altera preces fiunt pro futuro flore urbis et cive Olympionico. Quae res sic est intelligenda, causas precum in prima parte esse. Pendet igitur secunda ex prima ut e causa. Sunt haec compositiones, ut ipse vides, simplicissimae, et perquam angustos fines haberet ars, si nulli alii modi suppeterent; nam etiam haec ratio, ferenda illa, ubi duae partes sunt, displicet nimia simplicitate et inexitato, ubi tres, ut nullum apud Pindarum carmen sit huius descriptionis $\left(\frac{\text{Proocm.}}{a}\,\frac{}{b}\,\frac{}{c}\right)$. Quare alia poetae tentanda fuerunt. Ac-

Digitized by Google

cedimus sic ad interpositionem, quam dixi. Est interpositio, ubi una pars dividitur in plures locos, quibus inseritur altera, ac quum supra de praeparatione dixerim, interpositio vel praeparata est vel non est, habetque hoc commodum, ut etiam ibi adhiberi possit, ubi non praecessit praeparatio; id quod aliquoties factum a Pindaro. Porro interposita res vel mythica est vel alia, plerumque tamen mythica. Usitatissima enim horum carminum forma haec est, ut statim post prooemium ludicram laudem victoris directa oratione explicare incipiat poeta, mox abrumpat et transeat ad mythica, in fine autem redeat et pertexat inceptam directam laudem. Neque vero promiscue omnia interponi possunt et interponuntur, sed quae specie licet diversa revera tamen coniuncta sint rebus, quibus interponuntur. Has autem et ipsas ne temere dividi credas; sed prudenter ea ubique in fine collocantur, quibus antecedentia nituntur et explicantur. Sic initio promittitur et paratur laus, in fine tractatur, ut Isthm. I. coll. v. 14. et v. 32. cum v. 52 seqq., aut initio virtus et fortuna victoris generatim laudatur, in fine certamen ipsum, quod peractum, ut Ol. VI. coll. v. 9 seqq. cum v. 74 seqq., Ol. VIII. coll. v. 13. cum v. 67., Nem. VII. collat. init. cum v. 70 seqq. Alias in priore parte recentem et maiorem ponit victoriam, in fine priores, sive solas sive repetita mentione prioris, ut Ol. VII. coll. v. 15 seqq. cum v. 80 seqq., Ol. IX. coll. prooem. cum v. 87 seqq., Nem. III. coll. v. 18. cum 20 seqq., Nem. V. coll. v. 5. cum v. 44., Isthm. III. coll. v. 10. et 61. cum fine, Isthm. VII. coll. prooem. cum fin. De qua re ita statuas, recentem et maiorem reportatam non sine prioribus, quibus se ante exercuerat victor et praeparaverat ad sacros ludos. Quum igitur prioribus causa contineatur recentissimae, omninoque vis ingenita sic demum tota in luce ponatur, etiam hoc modo explicatio sequitur rem explicandam. Intelliges sic, quomodo minores post maiorem laudare liceat. Res eadem, ubi eodem loco minores post maiorem recensentur, ut Pyth. IX, 75 seqq. Ubi vero in prima parte victoris coronae celebrantur, in fine gentis virtus et res gestae, ut Ol. XIII. Nem. IV. Isthm. IV., etiam hic gentis laude explicari puta victoris praestantiam, quippe inde ortam. Verum ne afferam plura, vides, quam egregie res dividantur ubique sic, ut exitus nodum solvat. Quibus explicatis apparet iam, qualis commoda totum hoc divisionis et interpositionis artificium habeat. Suspenditur animus, quia differtur quod inceptum erat et interponitur quod novam exspectationem movet, finis autem initium

****

Digitized by Google

absolvens simulque etiam fabulam explicans pulcherrime pendet ex utroque et coniungit utrumque. Qua re etiam iunctura totius carminis firmior fit et constrictior et rotundior eius forma. Quare mirifice placuit res Pindaro, ac praeter simplicem formam vulgatissimam etiam ornatiorem usurpat aliquoties, mediam partem qui complectitur orbis ut alio maiore inclusus sit. Si schemata adhibere licet, qualia in stropharum dispositionibus explicandis metrici nostri usurpant, simplicior forma haec est: a b a, ornatior autem haec: a b c b a. Ad praeparationem quod attinet, orbium initia necessario in proocmio sunt, media pars etiam proxime antecedentibus praeparari potest. Atque hoc genus compositionis περιπλοκὴν dixeris. Reperitur vero praeter hoc etiam aliud, ipsum quoque ex interpositione ductum, ubi mediae parti orbe comprehensae alia nova pars respondet extra orbem posita, ut orbes ex orbibus prodeant hoc modo: a b a b, a b a c b c. Quam rationem ἐμπλοκὴν nominaveris. Initia in proocmio primus orbis habet. Denique etiam artificiosiores aliquot formae sunt, compositae tamen ex superioribus. Diximus generatim; restat, ut ex ipsis carminibus quae posuimus probemus. Videbimus autem simul, quam prudenter ubique excogitatum proocmium sit et quomodo ex praeparationibus in proocmio positis cursus carminis pendeat. Atque in paucis proocmio indefinitius nuntiatur argumentum, ut propiora initia proxime post proocmium ponere necesse fuerit; in plerisque vero proocmium vel omnes vel duas vel unam carminis partem nuntiat satis clare, ac quum vulgo tractatio partium sequatur proocmium, nonnullis proocmiis etiam ipsius tractationis initialis pars continetur. His praemonitis ad exempla venimus.

Est igitur prima carminum forma, quae fundamentum et principium ceterarum, haec: a b a. Ol. I. in proocmio nihil dicit illustrius esse Olympico certamine, et excitatur exspectatio praestantiam huius certaminis in Hieronis promissa laude declaratum iri luculentius. Idque fit. Post proocmium orsus a victoriae ludicrae laude mox ad mythica transit, ac quum Olympia et Herculis epinicia essent et funebres ludi Pelopis, nunc huius fabula narratur. Postremo ad Hieronis ludicras res redit. Vides directam laudem

Digitized by Google

divisam in duos locos interpositamque fabulam, quae, quum duo παραδείγματα exhibeat, exitus simul explicare debuit, quo pertineant. Discimus autem ibi etiam curulem victoriam meditari regem, atque ita intelligimus, cur admonitio cum laude iuncta sit, cur hortetur poeta, ut pius rex sit et a superbia alienus, cur proposita Tantali poena et felicitas Pelopis a Neptuno amati. Denique in prooemio nuntiatum utrumque est, directa laus Hieronis et mythica Olympiae; interior vero sensus fabularum non nuntiatur, sed colligitur ex iis, quae dixi, et ex formulis religiosis hic illic positis. — Ol. III. in prooemio dedicatur Tyndaridis hospitalibus carmen in Theronis victoriam novo splendido modo componendum. Iamque orsus directa oratione victoriae huius laudem ex corona reportata ductam, mox ad fabulam de oleastro transit, postremo ad directam laudem regis reversus propter pietatem docet Tyndaridas hospitales Theroni hanc talem coronam dedisse, qua re et causa victoriae explicatur et dedicatio in prooemio posita. Ut rite confectus sit orbis. Fabula autem interposita etiam hic pulcre nuntiata in prooemio est, ubi νεοσίγαλον τρόπον promittit, pertinentque eodem in sequentibus θεόμοροι δοιδαί. — Ol. VIII. in dedicatione prooemii, immixta pietatis laude, nuntiatur victoria Alcimedontis. Iamque orsus ab ipsa ludicra virtute mox mythicum locum interponit de praestantia Aeginae, postremo ad ludicras res pertractandas redit. Mythicus locus praemonstratur in prooemio per laudem pietatis et per significationem vaticinii Alcimedonti dati, si quidem haec res per insulae et Aeacidarum laudem ad altiorem causam suam revocantur. Vulgaria explicatione non egent, at illustria. Pendet vero e *veterum sententia* fortuna et virtus singulorum civium e gentis aut civitatis genio, et inde explicari debet. Atque hoc loco ut *mythicus* locus antecedentia explicat, sic ipse penitus explicatur exitu carminis, ubi omni modo extollens poeta fortitudinem pueri, sic rationem reddit, quo iure illustria Aeacidarum facinora comparaverit. Semel hoc disertius moneo, etiam in aliis multis carminibus tenendum. — Pyth. V. in prooemio thema ponit plurimum valere divitias, cum virtute si coniunctae sint, quod perspicuum dicit esse in Arcesilao victore, a puero gloriam per Castorem qui habuerit. Iamque tractat victoriam curulem regis, sed immixta etiam ceterae fortunae regiae mentione ducensque ex his laudibus coniunctis simul admonitiones. Exin narratio de Batto, auctore gentis, interponitur. Postremo directa oratione ad Arcesi-

Digitized by Google

laum reversus virtutes viri laudat nuntiatas in prooemio, h. e. causas fortunae et victoriarum, tum preces facit pro futura Olympica victoria. Vides, quid res sit; nunc demum perspicue intelligitur thema et tractatio tota, cur admonitiones cum laudibus iunctae supra fuerint et cur de Batto dixerit; meditatur rex maiorem victoriam Olympicam, ut ante omnia pius erga deos et gratus erga aurigam esse debeat; similiter Battus nixam pietate felicitatem habuit. Mythicus igitur locus ut primam partem explicat fortunamque Arcesilai, ita ipse penitus explicatur exitu. Nam in hoc carmine admonitiones ad ludicra consilia regis revocantur, ut in quarto ad publicas res, quanquam revera utrumque carmen quodammodo ad unum finem redit. — Pyth. VI. in prooemio Delphos proficiscitur, ubi aeterna victoriae gloria exstat. Sic mota exspectatione iam praestantiam victoriae directa laude ex pietate illustrat, secunda quae virtus e Chironis praecepto sit. Tum fabulam de Archilocho subiicit, et in fine ad Thrasybulum reversus, pietatem adolescentis totam explicat, qui plurimis virtutibus egregiis imitetur patrem. — Nem. VI. de Bassidarum eximia gente dicturus in prooemio thema ponit de similitudine et dissimilitudine hominum et deorum, magis vero extulit sententiam de imbecillitate humana, ut pia et modesta esset tractatio, non gloriosa. Iam hinc cursus carminis pendet. Orditur enim ab iis rebus, in quibus imbecillitas gentis conspicitur, eoque etiam redit in fine, interposita altera parte de praestantia gentis. Vides errare qui sic mutare voluerunt exitum, ut nihil ibi de amissis victoriis dicatur. — Isthm. IV. in prooemio Thia laudatur, per quam naves et currus bellici admirationem habeant et ludicrae coronae dentur. Exin ludicram laudem Lamponis filiorum orditur, mox interponit locum de Aeacidis et de victoria Salaminia, nuntiatum et ipsum prooemio, et in fine ad ludicras res reversus, has absolvit, simul magnitudine laudis Cleonici genti tributae causam indicans, cur bellicarum rerum illustrem comparationem praemiserit. — Vidimus in his exemplis omnibus satis clare dispositionis rationem eam, quam dixi; erit haec etiam in sequentibus eadem, nisi quod hic in prooemio cum praeparatione etiam ipsius tractationis initium coniunctum apparebit, ut fabula statim post prooemium legatur. Pyth. XI. in prooemio convocantur heroinae Thebanae, ut Themidem et ὀρθοδίκαν umbilicum terrae celebrent, victoriam qui Thrasydaeo dederit, simulque incipitur etiam Thrasydaei laudatio. Tum interponitur fabula de Agamemnoniae domus

Digitized by Google

calamitatibus, nunc quidem, quod notandum, nuntiata per oppositionem. Laudans enim Themidem et ὀρθοδίκαν ὁμφαλόν, laudat iusta praemia et divinitus datos honores, uti etiam in exitu patet, dissuadet autem affectationem tyrannidis earumque rerum, quae non datae sint homini. Conferri possunt θεμίτιλεκτοι στέφανοι simili causa dicti Nem. IX, 52. Postremo ad ludicras Thraeydaei eiusque familiae laudes reversus, simul per admonitiones directas fabulae sensum quantum satis illustrat. — Pyth. XII. in prooemio Agrigenti deam invocat, ut Midam benigne recipiat tibicinem, qui vicerit arte a Minerva inventa. Iam ad fabulam transit statim, qua narrata ad victoris certamen reversus, non sine labore qui vicerat, inde simul admonitiones ducit, praeparatas ipsa laude artis, non hominum, sed Minervae inventioni debitae. Inde enim sequitur modestiae officium. — Nem. V. in prooemio cantus in omnes partes divulgare iubetur laudes praeclari pueri, Aeginam et Aeacidas qui honoraverit. Post hanc praeviam victoriae laudem interponit statim magnificum locum de Aeaci filiis Iovis Hellenii aram adstantibus, nuntiatum ipsa Aeacidarum mentione in prooemio. Sed quid significet fabula, quaerimus; suspensi vero tenemur aliquamdiu, quum quasi per continuationem narrationis etiam de infortunio eorum dicatur et de Pelei felicitate post sequuta. Tum demum ad principium reversus, et Phylacidae consilium Isthmia adeundi tecte indicans, diserta vero laude Pytheae victorias memorans et cognatorum, quorum vestigia presserit puer, sic exhibet omnia, quibus gymnica fratrum laus et comparatio cum Aeaci filiis initio posita nititur. Simul hoc perspecto clarum, quid adiecta exempla discordiae et verecundiae sibi velint, quorum nulla praeterea explicatio additur. — Isthm. VII. in prooemio se accingit ad Cleandri victoris laudem, ex nuperis terroribus belli iterum iterumque se revocans ad Aeginam canendam. Ultimum statim facit, Aeginae progeniem Aeacum et Aeacidas celebrans fabulis, tum per Nicoclis laudem, quem imitatus sit Cleander, ad hunc ipsum redit et absolvit ludicram laudem initio inceptam. Positas etiam hic fabulas proxime post prooemium vides. Et prior quidem earum pars e prooemio lucem trahit, commoverat enim animos Aeginetarum, quum vellet eos pacificatores esse, altera Nicoclis et Cleandri rebus accommodatur. — Ol. II. in prooemio virtutes Theronis laudantur dicturque rex decus gentis, multa quae passa olim nunc floreat. Ex his duabus rebus aptum carmen. Ac primum quidem monstrata vicissitudo adversarum et secundarum

Digitized by Google

rerum tractatur et explicatur ex ipsis originibus, una cum Theronis sorte, eiusdem vicissitudinis exemplo, deinde directa oratione ad virtutes viri redit, unde orsus erat. Ac felicitas quidem Theronis digna virtutibus in prooemio monstratis nunc post ingentem laudem liberalitatis et benignitatis magis etiam merita videtur, simul vero etiam, quantum satis est, illud docemur, adversarum rerum mythicae expositiones quo pertineant. Sic absolutus cursus carminis. — Sed his explicatis tertium denique subiicio genus eiusdem descriptionis, ubi tam indefinita est in prooemio praeparatio, ut alia definitior nuntiatio proxime post prooemium ponatur in ipsis tractationis initiis. Ol. VII. prooemium, quod de poesi est victores ludorum exhilarante famamque bonam parante, praeparat laudem et defensionem Diagorae carmini subiectas, sed indefinitius; quare propior nuntiatio rerum nunc post prooemium legitur, ubi ipsam tractationem laudis orditur. Venisse se cum Diagora ait simul Rhodi laudem ferentem, ut sic ornet virum, quem nunc cum patre praedicat. Iamque finita praevia laude familiae ad ipsas fabulas Rhodias transit, quibus expositis ad Diagorae laudes pertractandas redit, simul fabulas explicans, quibus, quum laus et defensio Diagorae agatur, nunc directa oratione et fortitudinem praedicat et ab insolentia et violentia alienum animum. Denique addo Nem. XI. In prooemio invocatur Vesta, ut novum prytanin Aristagoram benigne recipiat detque nullo dolore contristatum magistratus cursum. His verbis definitior praeparatio nondum inest. Ipsa initia post prooemium habentur, ubi praemissa brevi laude patris (welches vorgeschlagen) cum laude ludicra modestiae admonitionem ponit. Haec est vera nuntiatio carminis, quod fortitudinem laudat, modestiam vero commendat. Et ad admonitiones quidem in fine redit, interposita fortitudinis laude. Est vero interpositus locus hic maxima ex parte non mythicus, plane ut Nem. VI. Interpositio vero laudis optima, quia causas hic locus continet admonitionum sequentium. Quum enim Aristagoras vir fortis esset, metui poterat, ne maiora affectaret. Postremo de prooemio ita statue, Vestam sic daturam felicem cursum, si pius et modestus sit. Atque haec quidem de prima forma.

Pergo ad aliam similem, ubi una pars in tres divisa habetur locos, interpositis aliis, hoc modo: a b a c a. Sic intelligendum primum carmen Isthm. I. In prooemio laus Thebarum ludicra et

Digitized by Google

bellica praecidatur; cursus carminis e ludicris Herodoti rebus pendet, quum bellica tecte tractentur. Iamque accingens se post proocmium ad Herodoti curulem victoriam celebrandam primum Castorumque canit, tum reversus ad victorem ipsum et Isthmum Onchestumque nominans, nihilominus non pergit, sed primum alium locum de patris fortuna interponit, tum vero per sententias generales tertium ad Herodotum rediens victorias eius enumerat plurimas, simul et Castoreum sic explicans, cur ei debeatur et de patris praeclara fortuna ex calamitate restituta cur dixerit; est enim fundamentum fortunae in filio conspicuae. Denique bellicae res in Castoreo simul tractantur aliisque in locis admixtae ceteris. — Isthm. VI. in proocmio poeta consilium prodit patriam deam Thebam exhilarandi. Quare mythicis decoribus ibi memoratis, post proocmium ad Strepsiadae victoriam laudandam venit, et interposito loco de proelio gravissimo ante facto, unde simul exhilarationis consilium explicatur, laetius etiam redit ad hanc victoriam, denique post novam admonitionum interpositionem tertium ad ludicras res rediens pro futura quam agitabat Strepsiades victoria vota facit, indicans sic etiam causam admonitionum antecedentium. Quemadmodum igitur prior locus interpositus proocmium explicat, sic secundus exitu carminis explicatur, hisque adhibuit poeta artificium positionis rei per sequentia explicandae. — Isthm. III. in proocmio laude dignum dicit, qui certaminum gloria aut divitiis ornatus simul a superbia alienus sit; esse vero talem fortunam etiam diuturnitatem. Vides hic indefinitam praeparationem, quales supra uetavi. Quare proxime post proocmium propius ad ludicras res accedens definitius describit carmen sic, ut duas Meliasi victorias canendas indicet; et priorem quidem curulem statim illustrat, inde vero ante omnia interponit locum de gentis laudibus et fatis, praeparatum altera proocmii parte, et post hunc demum ad Meliasum reversus, huius continuat ludicram laudem, alteram victoriam celebrans praeclaramque artem pancratiasticam. Hic locus nuntiatus supra pendet simul suaviter ex antecedente interposito per consequutionem effectus; nam propter virtutes genti haec victoria data. Credas nunc finitum carmen; sed mox novum locum mythicum de Hercule subilcit, ex quo tertium ad Meliasum reversus etiam priores viri pancratiasticas victorias tractat. Quae res sic intelligenda est, postremo etiam causam et rationem reddi virtutis ludicrae et dexteritatis pancratiasticae magnae supra lau-

Digitized by Google

datae. Exercuit se in Herculis liberorum ludis, qui ei eximie favit tres victorias donans, habuitque magistrum praeclarum. Hinc illa ars. Igitur secundus de Melisso locus ponit quod explicatione egeat, quam praestat tertius. Atque haec quidem de his. Similia sunt alia duo carmina, nisi quod in his etiam interpositi loci sibi respondent hoc modo: a b a b a. Primum est

Pyth. VIII. In proocmio pacis et belli deam celebrans Hesychiam thema ponit sic, ut orsus a ludicra Aristomenis victoria in fine etiam redeat ad eam. Hinc regitur cursus carminis. Nam post initia laudis ludicrae in proocmio posita primum locum de Aeacidis interponit, tum ad Aristomenis res ludicras reversus mox denuo aliam fabulam interponit, qua tractata tertium ad victorem rediens nunc demum laudes eius uberrime pertractat, ductis e laude successuum simul modestiae admonitionibus. Simul vero etiam interpositi duo loci mythici sibi respondent, uterque cum ludicra victoris laude bellicas maxime res tractans in proocmii altera parte praemonstratas. Similis ratio Nem. IX. In proocmio Musae invitantur, ut Sicyone ad domum hospitalem Chromii tendant statimque nunc hymnum parent, quum Chromius victorialem currum conscendens carmen postulet certaminis Sicyonii diis. Iamque orsus, ut moris, a victoria, quam rite laudandam dicit, statim ad mythica pergit, quasi certaminis Sicyonii origines laudesque ante omnia tractaturus in honorem deorum praecidum, et Adrasti secundas adversasque res narrat, post quae per preces pro urbe Aetna ad ludicras res reversus statim alium subiicit locum de bellica laude Chromii totaque eius felicitate, respondentem fabulis, atque inde demum tertium ad ludicras res rediens nunc, finita interim pompa, ampliora de iis post pompam in domo viri canenda promittit, simul sic initium explicans, ubi Musae in domum Chromii invitatae erant. Fecerat enim Enocmium aut Scolium, quo quum ludicras laudes data opera tractasset, nunc callide magis tangit eas, quam explicat, summo consilio carminis in interiectis locis posito. Vides pulcherrimam artem poetae.

Tertium accedimus ad eam formam, quae orbium duorum alterum altero inclusum habet sic: a b c b a. Tale est carmen

Nem. IV. In proocmio iucunda per carmina recreatio laborum victoris gravium promittitur e mente prompta profunda. Est haec

Digitized by Google

indefinitior praeparatio, quare statim post prooemium propiorem nuntiationem rerum ponit, Iovi Nemeaeque et Timasarchi luctae consecrans carmen ab Aeacidarum urbe benigne recipiendum, h. e. Timasarchi directam laudem et fabulas Aeacidarum in Iovis Nemaei honorem nuntians. Iamque orsus a pueri victoriis laudandis, mox ad mythica ornamenta accedit, sed paulo post haec abrumpit et interponit refutationem reprehensorum suorum, tum reversus ad Aeacidarum laudes, has alio modo continuat et absolvit. Postremo ad ludicras res redit gentisque laude proposita Timasarchi virtutem ad fundamenta sua revocat, et alterum sic conficit orbem. Simul exitus etiam magnificum de Aeacidarum gente locum explicat, qui solus explicatione egebat. Denique posita in medio carmine refutatio adversariorum, ut par, in antecedentibus nuntiata non erat; dixi enim interpositos locos non ubique praeparatione egere. Sed veniamus ad aliud carmen. Ol. IX. in prooemio nuntiat magnifica laude Epharmostum se cantaturum et urbem patriam, cuius laus victoris laudi ibi inservire debet. Et haec praeparatio. Simul vero nunc etiam tractationis initia in prooemio sunt. Iamque primum urbis laudem continuaturus, mox per aberrationis simulationem interponit fabulam de Hercule, tum reversus ad urbem, huius mythicas laudes pertractat. Postremo ad Epharmostum redit directa oratione, etiam alterum orbem absolvens. De fabularum dispositione observabit lector, praemissum quod summum, Herculis dico facinus, ut maxima excitetur exspectatio, deinde quasi pro prima explicatione de domestica virtute Locrensium ipsiusque Epharmosti praeclara origine dici, postremo directa oratione ipsam eius vim divinitus inditam victoriis plurimis conspicuam ob oculos poni. Pergo ad Pyth. X. In prooemio ibi magnifico et maxime lyrico artificio per aberrationis simulationem praemittuntur (werden vorgeschlagen) magnifica verba de Heraclidarum potentia, quibus in sequentibus commodior locus non erat, tum praeparatio carminis ponitur sic: at Pytho et Pelinna me vocant (h. e. Pythia victoria Hippocleae canenda Pelinnae), et Aleuadae. Iamque post prooemium primum victoriam pueri laudat, etiam paterna virtute eam illustrans, tum fabulam de Hyperboreis interponit pulcherrime toto antecedente loco praeparatam, ex qua ad comissationem praesentem revertitur et hanc partem absolvit. Postremo etiam Aleuadarum initio promissam laudem tractat peragitque sic secundum orbem. Nam secundi orbis initia si in prooemio sunt, paucis ibi verbis indicari

Digitized by Google

satis est. Denique de carmine Ol. VI. dicendum. In proocmio triplex ponitur Agesiae laus; est Olympionices, est vates, est ex illustrissimis civibus Syracusarum. Post proocmium primum ludicram virtutem viri laudare orditur, ex bellica laude eam illustrans, tum interponit mythicum locum de vaticinandi arte, post quem reversus ad victoriae Olympicae laudem primum orbem absolvit. Restat tertium in proocmio nuntiatum. Sed quum etiam de Hymno et Scolio dicere vellet, a se factis moxque canendis, suaviter hunc locum praemittit (vorschlagend), tum demum ad Syracusarum laudem venit atque ita etiam ultimum peragit orbem. Est igitur descriptio carminis haec: a b c b d a. Diximus de

περιπλοκῆς formis.

Pergimus ad alterum genus implicationis supra indicatum, cuius haec forma: a b a b. Primum considerabimus carmen Ol.

XIII. In proocmio cum victoris domo urbs laudanda suscipitur. Iamque primum urbis laudes directa oratione explicat, duas eius virtutes primarias proponens, deinde ad familiam victricem pergit, tum ad urbis laudem reversus fabulas ponit, postremo futuram Xenophontis victoriam tractat excitato gentis genio per laudem gentis illustrissimam. Ac docui in Commentario ultimam partem, eximie praeparatam Bellerophontis fabula, simul inde pendere et hanc explicare. — Pyth. I. in principio est locus de musices praeclara vi in Olympo, quem sequitur contrarius de Typhoeo, tertium Hieronis laudes ponit principio respondentes, postremo admonitiones cum loco de Typhoeo componendas. Praeparationes quod attinet, nunc ipsae fabulae praeparant sequentia, utpote explicationem directam desiderantes. — Pyth. II. in principio cum bellica laude ludicra victoria Hieronis tractatur, quem locum sequitur mythicus de Ixione gravissimus, admonitiones continens, praeparatus per oppositionem antecedente laude felicitatis et favoris deorum, posita ad pietatem gratumque adversus deos animum commendandum. Exin ad laudes revertitur, et in fine etiam admonitiones novas subiicit, propter mythicum locum positas. — Pyth. IX. in proocmio postquam nuntiavit Telesicratis cursoris Cyrenaici laudem, quem statim paucis praeviis verbis ornat etiam, interponit fabulam de Cyrena, tum ad initium reversus absolvit primam partem, ludicras victorias viri uberrime exponens. In fine novam fabulam subiicit de Alexidamo proave cursore, qui

Digitized by Google

quum honestissimo certamine coniugium pulcherrimum sibi pararit, haec res Telesicrati augurium est similis felicitatis honesto modo parandae. Sic haec fabula opposita est antecedenti de Cyrene eiusque consilium explicat, ceterum suaviter etiam gymnicam laudem continens. — Nem. VIII. praemissis amoris laudibus per supplicationem Aeaci ad Diaidis ludicram victoriam patrisque venit, quam rem absolvit in fine, interiecto alio loco mythico de invidia. Atque ut ludicrae laudes in medio carmine et in fine sibi respondent, sic mythici de amore et de invidia loci per oppositionem componendi sunt, ut in Commentario docui. Attende denique ad aliud artificium. Praeparatio legitima carminis est ibi demum, ubi victoria ludicra Diaidis primum memoratur; priora ante praeparationem collocata sunt (vorgeschlagen). Mox locus de invidia utpote interpositus disertiore praeparatione non egebat necessario, nunc autem suaviter ipsa oppositione amoris praeparatus est, et hanc explicat. — Postremo carmen Pyth. IV. commemorandum est hoc loco. In proocmio maius carmen promittitur diis Delphicis, qui praeter coronam recens datam Arcesilae olim auctorem gentis Battum oraculo in Libyam miserint, ut rata fieret Medeae vaticinium. Sic primum hoc quale fuerit explicat; praedixerat Medea reges futuros Libyae Euphemidas in ipso redita Argonautarum in Lemno lucem visuros. Qua re narrata poeta ad initium redit et primum orbem absolvit. Sed illud Medeae vaticinium primae parti insertum praeparat sequentem partem; narratio de expeditione Argonautarum nectitur ex illis verbis videmusque in fine eius revera satos in Lemno Euphemidas. Neque tamen hic finis carminis; proposita erat in illa narratione Iasonis descriptio, quae quo spectet restat ut explicetur. Atque hoc fit in exitu directa oratione. Sic tertius rerum orbis absolvitur. Schema igitur hoc est: a b a c b c. Ac quum secundum temporum rationem inverso ordine dicendum fuisset, vides, quomodo poetica forma differat a vulgari. Haec quidem de hoc genere. Explicuimus usitatiores formas omnes.

Restat, ut peculiares aliquot formas indicem ex simplicioribus compositas. Prima haec est: a b c a b. Nem. III. in proocmio

Musa excitatur, ut praesente Nemaeo festo in Aeginam tendat, ubi carmen exspectetur victoriae ludicrae ornamentum. Ac primum a Iovis laude orditur, praeparata et nuntiata per mentionem

Digitized by Google

sacri Nemaei festi, tractanda vero per Aeacidarum fabulas, quorum pater Iuppiter. Sed antequam pergat, de Aristoclida victore dicit, ut solet quam primum post prooemium victorum laus ponī, subiicitque etiam locum de Hercule; tum demum in viam redīens per Aeacidarum laudes Iovis laudem absolvit. Restat, ut Aristoclidae laus supra incepta ad finem perducatur, atque hoc in exitu fit, ubi simul fabulae praemissae pulcherrime explicantur. Ac quum supra in Aristoclidae laude etiam Musae opem memorasset, nunc videmus eam esse, a qua nomen habeat Aristoclides. Haec hactenus. Alterum exemplum eiusdem formae est Isthm. V. In prooemio unum craterem dicens se ante miscuisse Lamponis filiis, alterum se nunc miscere, tertium optans ut olim miscere liceat Olympio Iovi, sic reportatas filiorum victorias augurium significat esse maioris futurae. Atque haec summa felicitas ut contingat Lamponi patri, ipsas Parcas precatur in altera prooemii parte. Exin interponitur mythicus locus de Aeacidis, post quem ad prooemium reversus primum victorias filiorum ipsas cum aliis pluribus data opera enumerat, docens quod in fabulis praemissis inest, fortitudinem tantam esse, ut maxima quaeque inde sperare liceat, deinde Lamponis quoque patris meritis et virtutibus tractatis, dignum esse virum ostendit etiam summa felicitate supra a diis ei expetita. Sic hic locus alteri prooemii parti respondet.

Accedo ad carmen Ol. XI., quod hanc descriptionem sequitur: a b c b a b. In prooemio post excusationem, quod non

prius cecinerit, accingit se ad communem pluribus quam debeat laudem. His verbis praeparatur carmen. Iam enim primum urbem laudat iustissimam, in qua Mars regnet et Calliope (quae verba suaviter praemonstrant sententiam carminis), deinde Agesidami victoris certamen praedicat, tertium ad Olympiorum institutionem canendam pergit, in qua fabula quum duo tractentur, res gestae et epinicia rerum gestarum comissationesque, reversus post fabulam ad Agesidami res, etiam hic duos locos facit, carminum epiniciorum necessitatem explicans et res gestas formosi pueri denuo commemorans, interposita etiam urbis repetita mentione. Sic nascitur schema indicatum.

Pergo ad carmina Pyth. III. et Nem. VII., quorum haec dispositio est: a b c a d c. Atque in carmine Pyth. III. poeta ait:

Si possem tibi, o Hiero, filia quum in vitam restitui nequeat,

Digitized by Google

valetudinis saltem medicum divinum impetrare, et tunc cum hymno epinicio ad te venirem, lux sole illustrior accederem; nunc autem, quum dii non dent duo bona, sed uno cum bono bina mala, etiam sic bono, quod habes, uno quam possis optime usus comissationi indulge, et carmina poetarum quaere immortalitatem tibi parantia. Hinc patet cursus carminis. Orditur a Chironis laude et a valetudinis ratione, mox interponit fabulam de Coronide, postremo redit ad initium et primae sententiae cursum absolvit. Neque vero nunc secundum annectit orbem rerum, quae intolerabilis ratio esset, sed in fine antecedentis loci, antequam eum absolvat, initia novi orbis ponit, comissationem epiniciam commemorans, ad quam rem in exitu ampliore sententia redit, tanquam ad ultimum finem carminis, praemisso eximio loco de summa lege vitae humanae, qui ut sequi debebat priorem carminis partem, ita praecedere exitum. Sed magnificentissimum exemplum eiusdem descriptionis carmen Nem. VII. est. Quum Thearionis familia invidia laboraret, thema difficillimi carminis est, ut vidimus, de virtute vera, laudis et honoris praemio indelebili ornata. Hoc orditur in prooemio, robur Sogenis celebrans ab Ilithyia insitum, et poesin ostendens speculum esse et compensationem rerum gestarum optimam. Sed non absolvit rem; transit ad Ulyssem immerito laudatum et ad Aiacem Neoptolemumque iniuriam passos, at aeterno honore florentes. Quae res interpositae quid sibi volunt? Exspectamus, quaerimus explicationem. Nec frustra; redit poeta directa oratione ad initium, pertractat locum de victoria Sogenis rite repertata et de poesi, videmusque eximium laudis praemium propter res egregie gestas nunc etiam Sogeni a Musa destinatum, quemadmodum Aiax et Neoptolemus, fortissimi heroes, aeternum honorem habent. Hactenus bene; tamen cur iniuriam passos heroes comparat? Quia etiam Thearionis familia invidia laborat. Ecce etiam hoc significaturus poeta ante repetitas Sogenis laudes praemittit alium locum, ubi data opera Thearionem praedicat et tangens pravum obtrectandi studium, a sese plane alienum affirmat esse pravum consilium veras laudes invidiose calumniandi. Atque ita res eo adducta est, ut heroum illorum comparationem intelligamus, et de Sogene cur sic dicat. Putes nunc finitum carmen, sed restat alia quaestio. Cur dicens de Thearionis rebus tam graviter, tanta cum vi sese defendit, sese alienum contendit a calumniandi consilio? Inest igitur in illis verbis aliud nondum explicatum. Ecce etiam hoc poeta indicat. Postquam laudibus

Digitized by Google

Segenis alium locum subiecit prope necessarium, ubi preces facit pro incolumitate familiae in his inimicitiis aptissimas, postremo ad se ipsum redit in fine; videmus nunc creditum impie de Neoptolemo Pindarum dixisse. Sic igitur et illa defensio supra posita clara est, et illud simul liquet, cur praeter Aiacem Neoptolemi maxime exemplum supra adduxerit, vulgo in Aegineticis rebus afferri non solitum. Atque ita pulcherrime omnia expedita sunt. Disertius de difficillimo carmine dicendum iudicavi, ut explicationem in Commentario positam etiam sic firmarem et Pindari perfectissimam artem denuo luculenter ob oculos ponerem.

Claudat agmen carmen Nem. I., cuius pulcra descriptio haec est: a b c d c d a. In prooemio victoriam Chromii ludicram praemium virtutum insignium dicit a diis datum. Post haec primum interponit locum de laudibus Siciliae, deinde ad virtutes ipsas explicandas accedit; laudat vero prudentiam et fortitudinem, ita nexa utriusque virtutis tractatione, ut in priore loco v. 31. initia habeantur secundi. Atque hoc ita necessario factum; quum enim secundus non sit causa prioris, aliter necti non poterat recte. Denique laudata fortitudine Herculis, Tiresias in fine etiam praemium laborum ostendit requiem et felicitatem pulcherrimam, quibus verbis poeta ad initium redit et ultimum orbem conficit. Atque haec hactenus. Perlustrata sunt omnia carmina, et poterit lector nunc ipse iudicare de arte Pindari. Neque vero de industria artificiosiores dispositiones quaesivi, sed potius, ubi possem, simpliciores praetuli, quod intelliget qui singula examinaverit. Modo simul ad praeparationes ubique attendat, et quum Epinicia sint, ludicra laude teneat ut plurimum regi rerum cursum.

Docui in antecedentibus qualem ipse intelligam rationem artemque carminum Pindaricorum et alios quid tenere debere credam, ut penitus poetam intelligant; nec vereor, ne futuri sint qui talia aliena credant ab interpretis officio, aut aestheticis, quos dicunt, libris reservata velint; si tamen sint, hos recordari velim, quid accuratior hermeneutica postulet. Hermeneutica vulgo enarratio dicitur scriptorum; sed enarrare non potes, antequam intellexeris; unde recte Boeckhius in Dissertatione de Crisi Pindarica notavit intelligendi artem esse hermeneuticam dicendam. Haec vero res multa negotia habet, ut rite perficiatur. Primum

Digitized by Google

singulos locos leginus alterum post alterum; examinamus et verba cuiusque loci constructionesque, et res historicas, si quae insunt, coniunctisque singulis omnibus sententiam colligimus universam. Quemadmodum vero sententia loci perspici nequit nisi singulis verbis rebusque intellectis, sic etiam haec non dicere possis penitus a te perspecta nisi tota sententia cognita; unde fit, ut in difficilioribus locis, antequam absolvas negotium, saepius a verbis rebusque singulis ad totam loci sententiam, ab hac ad singula mente redire debeas, donec comparatis omnibus alterum ex altero utcunque definitum habeas. Saepe vero ne hoc quidem perfici potest, antequam sequentia consuluerris, sed ut perfeceris satis hunc, quum tamen ubique singulus quisque locus cum aliis cohaereat, etiam sic mox sentis ampliorem aliam tibi sententiam quaerendam, pluribus locis coniunctis quae subsit communis; qua inventa et collecta e singulorum locorum comparatione, denuo redis ad haec, examinas denuo omnia, nec raro animadvertis quae nunc aliter constitui debeant quam feceras, antequam totam compagem perspexisses. Iamque res eo adducta, ut partem carminis, caput libri intelligere tibi videaris. Pergis igitur longius; addis partem parti, caput capiti simili lectionis modo, donec perlectis omnibus postremo etiam de summa sententia tibi cogitandum sentias, qua partes orationis, dialogi, carminis contineantur. Est enim omnis omnino classici operis ratio haec, ut totum ponatur ubique, ut et singulus quisque locus, singula quaeque pars unitate placeat, et aliud maius vinculum adsit omnes partes complectens, ac quod olim Fr. Aug. Wolfius *) dixit, sero Graecos didicisse totum ponere in poesi, hodie constat falsissimum esse, quum nihil magis a principio sequuti sint in artium operibus et scriptis, nec fuerit gens ingeniosiores quae excogitaverit compositiones. Sic etiam in Pindari carminibus quod olim non videbatur inesse, hodie certum est non abesse ab ullo carmine. Sed haec res non ubique facilis perspectu usum etiam diuturniorem requirit. Atque apud Pindarum quidem quum duplex sit argumentum fere, directum et mythicum, primum ad directae orationis sensum attende quam accuratissime, quis victor sit, quae victoria, quid laudet maxime poeta, felicitatem an virtutem, quodque genus virtutis, quid reprehendat et desideret. Deinde fabulam examina et confer

*) [Prolegg. in Homer. p. 125. Sed vide Bernhardy Hist. Litt. Graec. I. p. 111. SCH.]

Digitized by Google

mythicam tractationis partem cum directa, nunc ad hanc nunc ad illam rediens, donec communem sententiam tenere tibi videaris, quae ambabus optime conveniat. Sed interdum etiam mythica clariora sunt, ut ab his initium facere debeas quaestionis. Sic Ol. VII. postquam persuasum mihi erat fabulis Rhodi fatum aeternum e decoribus et erroribus mixtum declarari, facile intellexi propter Diagoram haec dici sensique tum etiam in directa oratione cum laude defensionem positam, laudari fortitudinem, negari superbiam et violentiam in eo esse. Similiter Pyth. I. qui directam laudem Hieronis legerit, quum partes loci fere aliam quaeque speciem habeant, non statim invenerit quod commune omnibus subsit; ubi vero in principio mythico vim citharae Apollineae laudari viderit senseritque, quantopere placeat coniunctus cum maiestate regia Iovis et Martis bellica ferocia musices sensus, mox etiam in Hieronis laude, quum quatuor loci sint, binos intelliget coniungi debere. Qua re semel perspecta facile est cetera conciliare. Quod enim in mythica parte musices vis maxime extollitur, necessario factum apparet tractationis poeticae causa, ut saepius, ubi duae res paris dignitatis componuntur, alterutrum poesios ratio magis extolli iubet, utpote praeferentis quod ornatum maiorem admittat vel alia de causa aptius sit. Similiter Nem. VI., ubi similitudo et dissimilitudo hominum et deorum in prooemio docetur, gravius de dissimilitudine dicitur postulante religionis ratione. Sed in talibus prudenter curare solet Pindarus, ne fallaris, si respondentem locum compares. Nam Pyth. I. in Hieronis laude contra proelia luculentius laudantur, quemadmodum Nem. VI. in media parte praestantia Basidarum singularis, ut compensatum videas altero alterum, summaque sententia pariter proponi cognoscas utrumque. Patet ex his exemplis, quomodo comparatione partium eliciatur et definiatur summa sententia, nec nisi omnibus satis bene conciliatis dici posse perspectam poetae mentem. Quum igitur sensum et rationem carminum aliorumque operum nisi summa sententia patefacta assequi recte non liceat, eos vides magnopere errare, qui in explicatione veterum aut negligenter aut omnino non curant hanc quaestionem, contenti, si transitus explicuerint ab uno loco ad alterum. Profecto non per associationem idearum, quae dicitur, exsistere potest classicum opus, ut sunt qui opinari videntur, sed invento demum themate et fundamento elocutio locum habet, nec dubium Pindarum, antequam illud invenisset, ne verbum quidem scribere potuisse, adeo constanter per totum carmen obversari

Digitized by Google

ei videbitur conceptam ante descriptionem. Verum in viam ut reducam, peractis omnibus quae indicavi negotiis absolutum credas interpretis munus; quid enim desiderari amplius potest, ubi inferiori et altiori quae vulgo dicitur hermeneuticae pro viribus satisfacere studuerit? Profecto nihil praeterea ab eo postulabo, si modo revera totum problema solvere potuit. At enim quis non videt etiam ceterorum carminum comparationem accedere debere, ut vel unum rite explices? Non loquor de solo orationis nexu, quem constat nemini nisi diligenti omnium carminum lectione cognosci, sed etiam de reliqua explicatione. Primum enim sententiam carminis Epinicii erraverit qui, perlecto eo, credat continuo recte se diiudicaturum, nisi plurium carminum comparatione didicerit, quales ponere hic soleat Pindarus sententias, quales non ponat. Ego certe quum primum in Pindarum commentarer, multorum carminum sententiam et compositionem non assequutus sum recte, quod formam et rationem horum carminum universam nondum satis perspectam habebam. Similiter quod hodie de tragoediarum et comoediarum sententiis summis disputare coeptum est ut magnopere lactor, non tamen confidam his disputationibus, antequam comparatis omnibus eiusdem poetae dramatis qualis fuerit cuiusque ratio penitus perspecta sit, veluti Welckerus de Aeschyli arte eximie disputare coepit. Apud Pindarum autem ne de carminum universo sensu tantum loquar, etiam fabularum explicatio adiuvatur magnopere et confirmatur usu poetae cognito, imprimis ubi historicarum rerum cognitio deest. Sic Nem. X. quo fabula de Dioscuris spectet non traditum est in Scholiis nec patet aperte e ceteris poetae verbis; tamen non dubito amoris fraterni laudem inesse, cuius exemplum summum erant Tyndaridae, quemadmodum saepissime apud Pindarum cum ἀνδρία aliam virtutem coniunctam vidimus. Nec Nem. V. fabula de Peleo nunc tibi obscura potest esse, si ex superioribus memineris etiam σωφροσύνης admonitionem cum ἀνδρίας laude apte coniungi. Pyth. IX. fabulam de Cyrena primo adspectu credas propter solam urbis laudem positam, uti etiam creditum est ante; ubi vero omnium carminum comparatione didiceris etiam quae urbis causa proposita videantur ad victorem simul pertinere, videasque deinde in tota narratione amoris castitatem et pudicitiam tractari, non dubius ad Telesicratem referas omnia, ut aliis in carminibus cum laude virtutis admonitio est coniuncta. Non opus est pluribus; vides, quid dicam. Hoc ago, ut non perfici posse horum carminum explicationem ostendam,

*****

Digitized by Google

nisi etiam altius assurgat hermeneutices et examinata universa poetae ratione leges summas exploret et explicet, ad quas totum hoc genus Epiniciorum conformatum est. Quae quidem leges ut inveniri non possunt, nisi singulorum carminum explicatio accuratior antecesserit, ita inventae plurimum conferunt ad hanc emendandam et firmandam, ut iterum eundem orbem videamus, quem in toto interpretandi negotio observavimus. Hac vero sola via ad summum finem tenditur; intramus in ipsam officinam poetae et secreta artis divinae spectamus, quae tot magnifica carmina finxit. Haec ego mecum reputans, ne summo officio interpretis plane defuisse viderer, Dissertationem supra lectam tentavi, posthac ab aliis novis curis augendam. Poetica veterum perfectissima fuit, cuius leges quales fuerint explorare omni studio debemus, ac si plures viri docti ad interpretandi studium se contulerint et hanc artem, ut decet, coluerint, non dubito multa in poetis patefactum iri, de quibus hodie nemo cogitat. Nam ab interpretatione diligenti omnia proficisci debent; haec est propria philologorum ars, philosophandi scientiam quum etiam alii habeant, quemadmodum etiam nos ad ipsam Pindari interpretationem revocavimus omnia, quae diximus.

Digitized by Google

F. G. SCHNEIDEWINI

DE

VITA ET SCRIPTIS PINDARI

BREVIS DISPUTATIO.

Quinque numero supersunt vitae Pindari graece conscriptae. Earum vitarum prima est a Thoma Magistro Scholiis ab ipso conformatis praeposita; altera apud Suidam exstat; tertiam, quam Vitam metricam appellare consuevimus, versibus heroicis comprehensam XXXI., ex editione Romana acceperunt posteriores; nuper ex Eustathio intellectum est iam a veteribus enarratoribus appositam fuisse. Ego aetate priorum imperatorum Romanorum consutam censeo. Sequitur quarto loco Vita Vratislaviensis a C. G. Schneidero Nicandri Theriacc. p. XV seq., post ab A. Boeckhio cum tribus prioribus edita ante Scholia. Illis nuper demum accessit vita, quae fuit ab Eustathio praemissa commentariis suis Pindaricis, qui periere, praeter prooemium quidem; quod protractum ex codice Basileensi a Th. L. F. Tafelio in Opusculis Eustathii Francof. ad Moen. 1832. mox repetitum est mea cura Gottingae 1837.

Ex his vitis Vratislaviensi et Eustathianae maxima similitudo est, sed ut Eustathius et copia rerum et orationis integritate universe vincat alteram. Quanquam etiam Vratislaviensis sua sibi habet bona, ut fit, ubi diversi eundem fontem adierunt. Neque reliquae, licet tenuitate sua cum illis non comparandae, laudibus suis carent. Alia aliud habet, quo utare cum fructu. Universe aestimanti perpauca de vita rebusque Pindari cognita sunt aliunde quam ex carminibus ipsius ducta et in fabularem speciem compta.

Si fontes vitarum, quae exstant, scrutare, pleraque ex vetustioribus carminum Pindaricorum enarratoribus fluxerunt, velut

Digitized by Google

Eustathius §. 25. p. 14. παλαιοὺς suos vitam poetae scripsisse ait κατά τε Πλούταρχον καὶ ἑτέρους. His prolusserant historiae literariae conditores, docti homines, qui e disciplina Aristotelis profecti vitas vetustorum poetarum illustrare primi conarentur. Praeter lapidum et domesticorum monumentorum testimonia ipsa carmina poetarum fontes primarii fuerunt, ex quibus quae ad ipsos poetas spectare viderentur vel scite elicuerunt vel per vim temere extorserunt. Illorum disputationes auctae postea et emendatae sunt ab literatis Alexandrinis, qui ditissimae bibliothecae copiis assidentes studia sua ad corrigendos explanandosque scriptores veteres applicabant nec de vita rebusque eorum omittebant quaerere.

Sed eorum omnium et aetate et auctoritate princeps est Chamaeleon Heracleota, Peripateticus, Theophrasti aequalis, qui περὶ Πινδάρου librum ediderat, cuius ubertatem libri ex Athenaei memoria XIII, 573. C. facile aestimamus; vide ad Scolior. fr. 1. Eundem Eustathius p. 19. in testimonium vocat. Ex Alexandrinis commemorandus Ister est, de praeceptore, cuius exemplum sequeretur, Callimachii cognomen nactus. Cuius auctoritatem cum Chamaeleonte coniungit Eustathius l. c. Sed peculiare scriptum de Pindaro non videtur confecisse: igitur Praef. Eustath. p. VII. illam memoriam ad librum Istri, cui Μελοποιῶν titulum indiderat, referri debere conicci. Vide quae ex illo servata sunt apud Siebelin p. 73 seqq. et Historicor. Vett. Fragment. a C. Muellero Parisiis nuper edita p. 425. coll. Clinton. Fast. Hell. III. p. 509. Verum editor Parisinus quo iure Μελοποιοὺς ad Istrum potius Callatianum, quem περὶ τραγῳδίας καλὸν βιβλίον scripsisse Stephanus Byz. s. v. Κάλλατις testis est, voluerit referre, ipse viderit. Immo si quod aliud, hoc profecto scriptum Callimachi aemulum decet.

Horum doctorum libris et si qui fuerunt praeter hos usus est Plutarchus Chaeronensis, civis Pindari, ex cuius commentario de vita Daiphanti et Pindari [1]) pleraque ad

---

[1]) Fallitur Boeckhius fefellitque alios, quum et Scholior. p. 6. et Prooem. Expll. p. 13. Plutarchei libelli indicem hunc fuisse ponit: περὶ τοῦ Κράτητος βίου καὶ Δαϊφάντου καὶ Πινδάρου. Titulus fuit Βίος Δαϊφάντου καὶ Πινδάρου. Colligo ex Photii bibliothecae cap. CLXI. p. 177. Hoeschel., p. 104, b, 3 Bekker., qui inter alia, quae Sopater Sophista in opere ἐκλογῶν διαφόρων excerpserat, vidit sumpta καὶ ἐκ τοῦ Κράτητος βίου Δαϊφάντου τε καὶ Πινδάρου Plutarchi. Sic enim ex praestantissimo codice Bessarioneo edidit

Digitized by Google

posteriores epitomatores esse transmissa indiciis haud dubiis perspicitur. Nam libri priorum ipsi paulatim in oblivionem abierant. Vide quae disputavi Praef. Eust. p. VIII seq. coll. Prellero ad Palaemon. p. 68.

Recentiore aetate praeter alios in vitam poetae accuratius inquisivit C. G. Schneiderus, iuvenili quidem libello, sed acumine et elegantis doctrinae laude, ut tum erant tempora, commendato: Versuch über Pindars Leben und Schriften. Von Joh. Gottl. Schneider. Strasburg 1774. Postea A. Boeckhius Praef. Expll. p. 12 seqq. maxime de temporibus Pindari disseruit, cui disputationi nonnulla de vita poetae admiscuit. Ex historiae poesis Graecae scriptoribus recentissimis C. O. Muellerus dignissimus est, cuius perelegans de Pindaro narratio consulatur; vide Histor. litt. Graecar. T. I. p. 391 seqq.

Pindarus Thebanus Thebisne an Cynoscephalis, qui vicus fuit Thebanae ditionis, — a scriptoribus *Κυνὸς κεφαλαί*, a grammaticis prave *Κυνοκέφαλοι* vocatur — lucem aspexerit, non satis distincte tradunt veteres. Accuratius quam alii Eustathius §. 25. p. 14: *Κώμη Θηβαίων οἱ Κυνοκέφαλοι· ἐκ ταύτης οἱ τοῦ σοφοῦ τοῦδε γενέτορες.* Consentit Vita Metr. 1 seqq.:

Πίνδαρον ὑφαγόρην Καδμηΐδος οὐδεὶ Θήβης
Κλειδίκη συνηθεῖσα μενεπτολέμῳ Δαϊφάντῳ
Γείνατο, ναιετάουσα Κυνὸς κεφαλῆς παρὰ χώρῳ.

Neque alienum abit Thomas p. 4: *Οἱ δὲ Παγωνίδου καὶ*

Bekkerus, cum vulgo τε post *Δαϊφάντου* abesset. Nunc quid rei sit planissime apparet. Turbatum est in Catalogo Lampriae apud Hoeschel. (Aug. Vindel. 1598.) et Fabricium Bibl. Graec. T. V. p. 160. Harless., ubi perscriptus est *λδ' Ἡρακλέους βίος. λε' Ἡσιόδου. λς' Πινδάρου. λζ' Κράτητος καὶ Δαΐφαντος* (codex Fulv. Ursini *Δαϊφάντου*). Paulo aliter catalogus Siebenkeesii Venetus ibid. p. 167 seq.: *Ἡρακλέους. Ἡσιόδου βίος. Κράτητος βίος. Δαΐφαντος.* Pindari prorsus desideratur. Si compares utrumque indicem, facile apparet Lampriam quoque scripsisse: *Κράτητος βίος. Δαϊφάντου καὶ Πινδάρου.* Nam quominus Daiphantum intelligas Phocensem imperatorem cum Fabricio, praeter Photium obstat ipse ordo, qui homines Boeotos et eos literis nobilitatos iuxta positos monstrat. Cratetem audiendum esse Thebanum, Diogenis cynici discipulum, docet Iuliani locus Orat. VI. p. 200: *Ἐντυχὸν τῷ Χαιρωνείῳ Πλουτάρχῳ τὸν Κράτητος ἀναγράψαντι βίον.*

Digitized by Google

Μυρτοῦς, ἀπὸ κώμης Κυνοσκεφάλων. Contra disserte poetam ipsum ibi natum volunt Steph. Byz. a. v. *Κυνὸς Κεφαλαί· λόφος τῆς Θεσσαλίας. ἦν δὲ καὶ χωρίον* (h. e. *κώμη*) *Θηβῶν, ἀφ' οὗ Πίνδαρος, Δαϊφάντου παῖς,* [*Βοιώτιος, ἐκ Κυνὸς Κεφαλῶν,*] *μελῶν ποιητής,* ubi verba uncis inclusa aliene loco posita sunt, et Vratisl. p. 9: *Θηβαῖος ἦν ἐκ Κυνοκεφάλων· κώμη δέ ἐστι Θηβαϊκή.* Quam controversiam ita solvebat Boeckhius, ut, cum in vico illo conserentur parentes, Thebis vel in alio loco Thebanae ditionis habitasse arbitraretur, veluti in Attica civitate Acharnensi vel Salaminius potuit Athenis vel Eleusine habitare. Nobis nihil videtur impedire, quominus vocem veterum, qui parentes vel ibi habitasse vel inde oriundos fuisse narrant, audiamus, poetam ipsum Thebis ortum credamus, quo se parentes contulisse ad concelebranda Pythia, quorum tempore natus est, suspicari licebit.

A testimoniis reliquorum discrepare Moschus creditur Idyll. III, 87 seqq.:

Πᾶσα, Βίων, θρηνεῖ σε πλατὺ πόλις, ἄστεα πάντα,
Ἄρκα μὲν γοάει σε σολὺ πλέον Ἡσιόδοιο·
Πίνδαρον οὐ ποθέουτι τόσον Βοιωτίδες Τῖαι.

Unde sunt qui cum Boeckhio Hylas patriam Pindari a Mosche dici sibi persuaserint, ut praeter ceteros Muellerus Orchom. p. 390. Nempe incautius Palmerio fidem habuerunt, qui vulg. *ὕλαι* in nomen urbis temere mutatum ivit. Neutra scriptura vera, sed quod est in uno codice servatum, *ἄκραι*. Nam ut Thessaliae *Κυνὸς Κεφαλαί*, quae erant iuxta Scotussam urbem, Plut. Flam. 8., colles duo sibi ex adverso oppositi fuerunt, ita Thebis eunti Thespias — vide Xenoph. Ages. II, 22. Hell. V, 4, 38. — colles Boeotii ob formae similitudinem ita appellati fuisse videntur, quorum ad radices vicus fuerit cognominis. Tantum igitur abest ut Moschus dissonet, ut Cynoscephalas, quod nomen versui suo refragabatur, circumloquendo exprimere voluisse videatur et ipse.

Haec si probabiliter disputantur, fallitur H. N. Ulrichsius Itiner. Graec. I. p. 258., quum colles duos, qui hodie Eleusae vocantur, Boeotiae *Κυνὸς Κεφαλὰς* fuisse coniectat, rudera vici ad eos colles Hylas, unde scriptores non re, sed nomine dissentire videri. At ne dissentiunt quidem. Nec iam audiendi, qui Hylis fundos habuisse poetam arbitrati sunt, quae res Moschum in errorem compulerit, ut post Boeckhium nuper posuit Ioan. Franzius Annall. Litt. Berol. 1841, 5. p. 38 seq.

Digitized by Google

Puer Thebis educatus est, vir factus Thebis habitavit, ut praeter alios locos significat Pyth. III, 77 seqq. De domo eius infra fusius accuratius. Thebas matrem suam agnoscit, quae se non hospitem Musarum educaverit: praeclare poeta fr. inc. 163, a.:

Οὗτοι με ξένον
Οὐδ' ἀδαήμονα Μοισᾶν ἐπαίδευσαν κλυταὶ
Θῆβαι.

Nomina parentum in vitis diversa prostant. Eustathius: *Πατὴρ μὲν Παγώνδας· κατὰ δέ τινας Δαΐφαντου ἢ Σκοπελίνου αὐλητοῦ καὶ Μυρτοῦς. Ἔνιοι δὲ τὸν αὐτὸν ἔφασαν ὀνωνυμίας λόγῳ Σκοπελῖνον καὶ Δαΐφαντον λέγεσθαι. Ἄλλοι δὲ πατέρα Πανδάρου εἶτε πατρωὸν τὸν Σκοπελίνον εἶπον γενέσθαι. Εἰσὶ δὲ οἳ καὶ οὐ Μυρτώ, ἀλλὰ Κλεοδίκην ἢ κατὰ συναίρεσιν Κλειδίκην*[2]*) μητέρα τῷ Πανδάρῳ ἀναγράφουσι.* Vratisl. p. 9: *Τὸν Δαϊφάντου, κατὰ δ' ἑτέρους Παγώνδα· ἔνιοι δὲ Σκοπελίνου αὐτὸν γενεαλογοῦσι, τινὲς δὲ τὸν Σκοπελίνου πατρωὸν αὐτοῦ γενέσθαι καὶ αὐλητὴν ὄντα τὴν τέχνην διδάξαι αὐτόν.* Thomas p. 4: *Τὸν Δαϊφάντου κατὰ τοὺς ἀληθεστέρους· οἱ δὲ Σκοπελίνου φασίν. οἱ δὲ λέγουσι τὸν αὐτὸν Δαΐφαντον καὶ Σκοπελῖνον· οἱ δὲ Παγωνίδου καὶ Μυρτοῦς. ἡ δὲ Μυρτὼ ὑγαμήθη Σκοπελίνῳ τῷ αὐλητῇ, ὃς τὴν αὐλητικὴν ἐδίδαξε τὸν Πίνδαρον.* Suidas: *Σκοπελίνου υἱός, κατὰ δέ τινας Δαΐφάντου, ὃ καὶ μᾶλλον ἀληθές· ὁ γὰρ Σκοπελίνου ἐστὶν ἀφανέστερος καὶ προγενὴς* (olim *προγενής* legebatur: *προγενέστερος* coniicit Bernhardy) *Πινδάρου. τινὲς δὲ καὶ Παγωνίδου ἱστόρησαν αὐτόν.* Simpliciter *πατρὸς Σκοπελίνου* versus *ἡρωελεγείοι* in IX. Lyricos p. 8. Boeckh.

Pretium est strictim percurrere, quam veteres ipsi diversas vias inierint ad componendos hos fluctus. Primum igitur exstiterunt qui Scopelinum a Daiphanto non re, sed nomine distingui censerent. Qui quas causas opinionis habuerint latet. Sed si quis praeter tempus ingeniosus esse voluerit, Daiphanto a *Κυνὸς Κεφαλῶν* collibus subiacentium habitatione *Σκοπελίνου* nomen per lusum inditum fuisse ponet. Immo vel Pagondam eodem trahet. Nobis tamen sententia vetustiorum auctorum nugis posteriorum depravata esse videtur. Quippe fieri potest, ut illi quodammodo eundem parentem poetae dici potuisse disputaverint, Daiphantum quod genuisset, quod tibicinem docuisset Scopelinum. Sic Lamprocles Atheniensis Midonis vel filius vel disci-

[2]) *Κλειδίκη* non est contractione ex *Κλεοδίκη* ortum, sed ex *Κλεεδίκη*, a verbo *κλέω*, unde *Κλεεσιδίκη* (*Κλεισιδίκη*) et *Κλεεδίκη* (*Κλειδίκη*) proveniunt cum multis aliis. Vid. Ahrens de Dial. Dor. p. 218.

Digitized by Google

pulus fuisse traditur Scholiastae Arist. Nubb. 984. — Deinde alii Scopelinum ita removerunt, ut cum parentem alterius Pindari et ignobilioris, quem Suidas vetustiorem appellare videtur, fuisse statuerent. Ab his non videntur dissensisse qui Scopelinum πατρωὸν potius quam πατέρα Pindari ferunt. *Πατρωόν* in Vratisl. a Boeckhio est, cuius iudicio fides accedit Eustathii; codex πάτρωον, unde Schneiderus πατρῶον effinxit, h. e. πάτρων. Tu vide, ne veteres fictores ipsi in diversa abierint: Eustathii enim orationem credo ita redintegrandam esse: *Ἄλλοι δὲ πάτρων Πινδάρου εἶτε πατρωὸν τὸν Σκοπελῖνον εἶναι γενέσθαι.* Igitur alii Daiphanti uxorem post mortem mariti Scopelino nupsisse, alii hunc poetae patruum fabulati sunt.

Tertium periculum et id in trito artificio veterum grammaticorum positum eorum est, qui alterum lyricum Thebanum nostri poetae *ἀνεψιὸν* commiscerentur eumque Scopelini filium crearent; quod ex Suida colligitur, qui recentiorem istum Pindarum a cycne Dircaeo seorsum collocat.

Postremo quartum effugium circumspexere alii hoc, ut Myrto matrem post obitum mariti, Pagondae, nupsisse dicerent Scopelino tibicini. Simillime hi atque ii, quos altero loco ponebam, nisi quod pro Daiphante Pagondam loquuntur. In his tenebris aegre dispicias, quid vel verum vel vero proximum haberi oporteat. Interim Daiphantum et Clidicen parentes tuemur, quos vita metrica novit solos. Et Daiphantum quidem — librarii nomen aliquoties in *Διόφαντον* corruperunt — et plures testes et locupletiores promunt, Philostratus Senior Imagg. II, 12., Steph. Byz., Thomas Mag.: κατὰ τοὺς ἀληθεστέρους, Suidae auctor: ὃ καὶ μᾶλλον ἀληθές, et praeter reliquos Tzetzes Chill. I, 8. Accedit gravissimum momentum tituli libelli Plutarchei: *βίος Δαϊφάντου καὶ Πινδάρου.* Nec de nihilo est, quod filius Pindari Daiphanti nomen gessisse fertur, de avo ex more veterum Graecorum nominatus; vide Eustath., Vit. Metr., Suid., Vit. Vratisl. Scopelinus autem tibicen cum puerulum in arte sua instituisset, fortasse a poeta alicubi honorifice commemoratus fuit vel nomine parentis vel ut verba in istam sententiam deflecti posse viderentur. Certe matrem *Μυρτὼ* ex simili origine iam olim repetii ad Eustath. p. 15., cum Pindarus μαθητὴς *Μυρτίδος γυναικὸς* dicatur Suidae s. v. [3]). Eiusdem nominis

[3]) Pearsonus hiulcam orationem ita coagmentabat: καὶ *Μυρτίδος γυναικὸς* [υἱός·] μαθητὴς [δὲ *Λάσου* ἢ *Σωσιλίδου*]. Fru-

Digitized by Google

diversae formae *Μυρτώ* et *Μυρτίς*, ut *Βαυκίς* et *Βαυκώ*, *Βιττώ* et *Βοττίς*, *Γληνώ* et *Γληνίς* aliaque complura. Igitur cuius institutione poetriae eruditus dicebatur poeta, eadem ab aliis matris honore aucta est. Ceterum Myrto crediderim Pagondam secum attulisse, sive is pater sive maritus poetriae fuit. Nomen apud Boeotos haud infrequens: iam Olymp. XXV. Thebanus Pagondas Olympiae curru victor exstitit primus, Pausan. V, 8, 8. Alterum Boeotarchum, Aeolaidae filium, habes Thuc. IV, 91 seqq., unde sua accepit Herodicus Cratetenus apud Athenaeum V. p. 215, F.

Familiam poetae fuisse ex nobilissima gente Aegidarum, qui a priscorum Cadmionum stirpe progeniti et Thebis et Spartae sederunt, unde pars Theram et Cyrenas iussu Apollinis migraverat, testatum reliquit ipse Pyth. V, 72 seq. Patrem Daiphantum vita metr. *μενεκτόλεμον* vocat [4]); quod equidem non ex verilequio nominis expressum, sed ex fide historiae narratum indico. Dux belli non dedecet generosam gentem Aegidarum. Congruens his est, quod frater poetae Eritimus vel Eritimon — Erotimum vocat Suidas — vit. metr. 4 seq. accurate describitur *εἰδὼς θήρης, εἰδὼς πυγμαχίης τε παλαισμοσύνης τ' ἀλεγεινῆς.*

Uxorem Megacleam, Lysithoi et Callinae filiam, vocant Vratisl., Timoxenam metrica. Utraque potest fuisse deinceps. Daiphante filio scripserat pater *δαφνηφορικὸν ᾆσμα*, Eust. 25. p. 17., cum is a Thebanis esset daphnephorus Apollinis Daphnephorii a Boeotis sancte culti creatus; vide Boeckh. ad Parthenia Pindari p. 580. Quo honore cum ii tantum digni haberentur, qui essent et specie pulchri et *οἶκον δοκίμου*, Pausan. IX, 10, 4., inde quoque familiae nobilitas comprobatur. Filias Eumetin et Protomachan vocant praeter Epigramma infra ascriptum Vrat., Scholl. Pyth. III, 139., Suidas, Metr., Thomas [5]).

---

stra. Quod *γυναικός* additum est, acute observavit Bernhardy coniecturam capere licere ex versibus Corinnae infra perscriptis. Ibi enim vituperatur Myrtis, quod *βανὰ φοῦσα* cum Pindaro congredi non refugerit.

[4]) Nobile Thebanorum nomen: sic ad Mantineam cum Epaminonda Daiphantus caesus est, cui moribundus ille summum imperium concrediturus erat, ignorans iam ante se esse exstinctum, Aelian. V. H. XII, 3. Praeterea notus est dux Phocensium equitum, qui Thessalos ad Hyampolin gravi proelio fudit, Plutarch. Non posse suaviter vivi sec. Epic. p. 1099. E. cap. XVIII. Pausanias Phoc. I, 4. Daiphantam vocat, quae forma olim etiam in vita metr. 2. exstabat.

[5]) Eustath. 31. p. 23. et Vratisl. p. 10: *Πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα, διὰ τί οὐ τῷ εὖ πράττοντι τὴν θυγατέρα δίδωσιν, Οὐ μό-*

Digitized by Google

Natum se esse tempore Pythiorum testatum reliquit ipse fr. 205. Boeckh., 102. Dissen., apud Eustath. 27. p. 17. Vratisl. p. 9. coll. Plut. Symp. VIII, 1:

Πενταετηρίς ἐορτὰ
βουπομπός, ἐν ᾗ πρῶτος εὐνάσθην ἀγαπατὸς
ὑπὸ σπαργάνοις.

Quod veterum superstitiosa religio in futurae praestantiae poeticae augurium interpretabatur. Tempora poetae non satis accurate notarunt veteres grammatici. Sic Thomas p. 4: *Τέθνηκε ὁ Πίνδαρος ἓξ καὶ ἑξήκοντα ἐτῶν γεγονὼς [ἢ, ὥς τινες, ὀγδοήκοντα] ἐπὶ Ἀβίωνος ἄρχοντος κατὰ ἕκτην καὶ ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα.* Peius etiam Eustathius 25. p. 16: *Γενομένῳ ἐπὶ ἄρχοντος Ἀβίωνος* (voluerunt *Βίωνος*, qui Ol. LXXX, 3. Athenis magistratum gessit) *κατὰ τοὺς χρόνους Αἰσχύλου, ᾧ καὶ συγγενέσθαι, φιλήσαι καὶ ἀπονάμενός τι καὶ τῆς ἐκείνου μεγαλοφωνίας. Τέθνηκε δέ, ὅτε τὰ Περσικὰ ἤκμαζε, κατὰ τὴν ἕκτην καὶ ὀγδοηκοστὴν Ὀλυμπιάδα, ζήσας ἔτη ἓξ καὶ ἑξήκοντα, κατὰ δὲ ἄλλους ὀγδοήκοντα.* Saniora p. 17. affert: *Κατὰ τὴν τοῦ Ξέρξου διάβασιν ἤκμαζε τὴν ἡλικίαν.* Praeterea Simonide iuniorem, vetustiorem Bacchylide dicunt; Simonidem autem et Pindarum fere aequales vixisse inde effecere, quod uterque easdem res gestas aetatis suae attigisset Hieronemque Syracusanum una adiissent, Vratisl. p. 10. Eustath. p. 17. coll. quae dixi Simonid. Cei fr. 1. Accuratius Suidas: *Γεγονὼς κατὰ τὴν ξϛ' Ὀλυμπιάδα, κατὰ τὴν Ξέρξου στρατείαν ὢν ἐτῶν μ'* [6]). Unde vulgo natales poetae Ol. LXV, 3. ponunt, quem calculum praeter ceteros Clintonus sequitur. Contra Boeckhius Ol. LXIV, 3. defendit: (tertius enim annus Olympiadis sistitur eo, quod Pythia tertio quoque anno Olympiadis acta constat incipiente Attico mense Munychione, veris tempore; vid. Corsini Diss. Agon. II, 12.): quem annum cum Suidae testimonio unice congruere accurato temporum computo effecit.

Suidas quod Pindarum decessisse narrat *ἐτῶν νϛ'*, pro eo numero nimis absurdo Bernhardy *νϛ'* ponendum coniicit. Vita metrica:

Κάτθανεν ὀγδώκοντα τελειομένων ἐνιαυτῶν.

νον εὖ πράττοντος ἔφη δεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ πράξαντος. Desiderabat generum non solum locupletem et beatum, sed qui probe vixisset. Alii *πράξοντος εὖ* legunt et in diversum intellectum explicant; vide ad Eust. l. c.

[6]) Xerxis invasionem memorant, quoniam Pindarum cum aliis tum fr. inc. 94. eius mentionem fecisse sciebant.

Digitized by Google

Si autem archonte Bione obiit, non potuisse ultra annos LXIII. et menses novem habuisse demonstravit Boeckhius, qui, postquam varias rationes aliorum plus minusve improbabiles elevavit, eo inclinat ipse, ut Ol. LXIV, 3. natus, Ol. LXXXIV, 3. mortuus octogesta annos impleverit. Eamque rationem contra eos, qui Olymp. LXXX, 2/3. defunctum censent, ita vindicat, ut complura carmina ultra Olymp. LXXXI. removenda, Olympium quartum et quintum Olympiadi LXXXII, 1. assignanda videri contendat. —

Boeoti quamvis reliquis Graecis, maxime finitimis Atticis hominibus, ingenito quodam stupore mirunque inertia et animo ab artium omnisque Atticae elegantiae studio averso infames haberentur, tamen Heliconiadum Musarum sedes ab antiquis inde temporibus cantu et carminibus impense gaudebat. Epicos poetas genuerat Ascraeum Hesiodum et Chaeroneum Orchomenium, lyricos poetas Corinnam Tanagraeam et Myrtidem Anthedoniam. Sed probrosum genti proverbium idque ab Attica invidia profectum *Βοιωτία ὗς* in splendidum decus vertit maxime Pindarus [7]). Quem quidem parentes puerulum tradiderunt Scopelinae tibicini, qui *τὴν αὐλητικὴν ἐδίδαξε τὸν παῖδα*, Eustath. 25. p. 15. Qua in arte ab ipsa Minerva, ut ferebant, apud se reperta, v. Pind. *Pyth. XII*, 19 seqq., Boeoti, quibus lacuum amniumque ripae eximias arundines largiter offerebant, ab antiquo inde tempore elaboraverant. Isque tum illius artis honos cum sacris deorum coniunctae et vel legumlatorum cura commendatae — Plutarch. Pelop. 19. — inter Boeotos fuisse videtur, ut vel nobilissimae familiae puero non dedecori fore putaretur. Nam quod familiam Pindari, quam tibicinum fuisse quae de parentibus tradantur monstrare videri, hereditario iure certis in deorum solemnibus musicam exercuisse, maxime in cultu Magnae Matris et Panis, suspicabatur Boeckhius, quem praeter alios sequitur Muellerus Dorienss. I. p. 345: id ut pulchre excogitatum est et illius aetatis institutis apte, ita optatum magis quam demonstratum videri debet. Nos nostram sententiam supra professi sumus. Quamquam sacerdotum munere Aegidas functos constat; v. Mueller Orchom. p. 228.

---

[7]) Themistius Orat. XXVII. p. 334. Harduin.: *Καὶ γὰρ δὴ καὶ ἡ Βοιωτία χωρίον μὲν ἀμαθίας εἶναι ἐδόκει καὶ ὗν τινα, οἶμαι, Βοιωτίαν ἐκάλουν, εἰς ἀκαιδευσίαν τὸ φῦλον ἐπισκώπτοντες· ἀλλ' ὅμως Πίνδαρος καὶ Κόριννα καὶ Ἡσίοδος οὐκ ἐμολύνθησαν τῆς ὑός.*

Digitized by Google

Fuit autem in fatis, ut Pindarus miraculo quodam divino ad poeticam artem factitandam converteretur. Constat, de poetis suis, hominibus singulari deorum favore ultra humana evectis, quam mirabilia fabulari gestierint veteres Graeci, idque vel eo tempore, cum iam fabularum popularium de diis et heroibus proventus cessaret. Plerarumque autem istius generis fabellarum fontem fuisse carmina poetarum ipsorum, unde ab hominibus varie interpretando, exornando, deflectendo hauriretur, interdum vel cum summa affingendi licentia, facile semel monitus observabis. Quod dicebam miraculum non uno modo exornant veteres. Teste Eustathio 27. p. 19. Chamaeleon et Ister in hunc modum narraverunt, *ὡς περὶ Ἑλικῶνος θηρῶντος*[8]) *αὐτοῦ καὶ παμάτῳ κατενεχθέντος εἰς ὕπνον μέλισσα τῷ στόματι προσκαθίσασα κηρία ἐνέθετο. Οἱ δὲ ὕναξ φασὶν ἰδεῖν αὐτὸν, ὡς μέλιτος καὶ κηροῦ πλήρες αὐτῷ γεγόνοι τὸ στόμα.* Similiter Pausanias IX, 23, 2: *Πίνδαρον ἡλικίαν ὄντα νεανίσκον καὶ ἰόντα ἐς Θεσπιὰς θέρους ὥρᾳ κατύπνου περὶ μεσοῦσαν μάλιστα ἡμέραν κόπος καὶ ὕπνος ὑπ' αὐτοῦ κατελάμβανεν· ὁ μὲν δή, ὡς εἶχεν, καταπλίνεται βραχὺ ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ· μέλισσαι δὲ αὐτῷ καθευδόντι προσπέτονταί τε καὶ ἔπλασσον πρὸς τὰ χείλη τοῦ κηροῦ· ἀρχὴ μὲν Πινδάρῳ ποιεῖν ἄσματα ἐγένετο τοιαύτη.* Adde praeter Vratisl. p. 9. Metr. v. 6 seq. Aelian. V. H. XII, 45. Antipatri Epigramma Anth. Plan. p. 718. nr. 305. Iacobs., quod emendatius sic exhibet Eustathius 27. p. 18:

Νεβρείων ὀπόσον σάλπιγξ ὑπερίαχεν αὐλῶν,
Τόσσον ὑπὲρ πάσας ἔκραγε σεῖο χέλυς.
Οὐδὲ μάτην ἀκαλοῖς περὶ χείλεσιν ἐσμὸς ἐπεῖνος
Ἔπλασε κηρόδετον, Πίνδαρε, σεῖο μέλι.
Μάρτυς ὁ Μαινάλιος κεχόλις θεὸς ὕμνον ἀείσας
Τὸν σέο καὶ νομίων ληισάμενος δονάκων.

Neque vero silentio praetereunda tabulae pictae Neapolitanae ingeniosissime adornatae memoria, quae est apud Philostratum Seniorem Imagg. II, 12. p. 71. Iacobs. Exhibuit pictor apes ad aedes Daiphanti convolantes modo natum infantulum in sacrae lauri myrtique frondibus repositum melle suo nutrituras: *τὸ μὲν γὰρ παιδίον ἐς δάφνην ἀπόκειται καὶ κλῶνας μυρρίνης, ξυμβαλλομένου τοῦ πατρὸς ἱεροῦ τεύξεσθαι τοῦ παιδός, ἀφ' ὧν κύμβα-*

[8]) *Θεριοῦντος* lusit R. Ungerus Theb. Parad. I. p. 190. Reliqua vix serio scripsit. Tam sunt nugatoria.

Digitized by Google

λέ τι παιήζαι τῆς οἰκίας, ὅτε ἐτίκτετο, καὶ τύραννα ἡσούτο ἐκ Πίας, et quae sequuntur.

Igitur plurimi apes nutrivisse Pindarum fabulantur; alii, qui incredibilem rem ad probabilitatem quandam redacturi erant, maluerunt per somnium poetae eam speciem divinitus oblatam esse: utrique, ut voluntate deorum ad pangenda carmina instigatum fuisse poetam declararent. In quibus figmentis illud me semper male habuit, cur de Pindaro talia fabulari veteribus in mentem venisset, hoc est de eo poeta, qui non tam ob mellitam loquelae dulcedinem, quam ob os grandiloquum et gloriaretur ipse et esset in homore hominum. Novimus Homerum, Anacreontem, Erinnam, Nescidem [9]), alios poetas atque poetrias atque ipsum Platonem suavitate sermonis sui eiusmodi fabellas provocasse; vide Welckerum ad Philostr. l. c. Ii enim ex illa virtute concebantur primaria. Quod non cadit in Pindarum. Dicam igitur, quid sentiam. Poeta per carmina saepe se mel mittere victoribus ait vel similiter poemata sua cum apum labore comparat. Confer Olymp. X, 4. Pyth. III, 64. Ol. XI, 97. Nem. III, 76. Sed ne ex istis quidem locis fuisse confleturos fabulam crediderim. Illud potius dictum originem fabulae dedit, quod est fr. inc. 168:

Μελισσοτεύκτων κηρίων
ἁρὰ γλυκερωτέρος ὁμφά [10]).

Ceterum in eo agnoscas ingeniosam subtilitatem veterum, quod Thebis Thespias eunti vel circa Heliconem venanti illud occi-

[9]) Eadem in Virgilium transtulit Grammaticus Anthol. Lat. I. p. 365, 29.

[10]) Opinabar aliquando aliud carmen in causa fuisse, cur veteres suavem narrationem in Pindarum ipsum referrent. Etenim Didymus in libris *ἐξηγήσεως Πινδαρικῆς* apud Lactant. Inst. Div. I, 22. narraverat „Melissea, Cretensium regem, primum diis sacrificasse ac ritus novos sacrorumque pompas introduxisse. Huius duas fuisse filias, Amaltheam et Melissam, quae lovem puerum caprino lacte et melle nutrierunt. Unde poetica illa fabula originem sumpsit, advolasse apes atque os pueri melle complesse. Melissam vero a patre primam sacerdotem Magnae Matri constitutam, unde adhuc eiusdem Matris antistites Melissae nuncupantur." Postea illam cogitationem abieci. Nam Didymus ista aperte commentatus erat in locum aliquem poetae, qui *μελίσσας* Magnae Matris sacerdotes signabat. Eumque etiamnunc habemus, credo, fr. inc. 26: *Ταῖς ἱεραῖσι μελίσσαις τέρπεται.* Quae verba equidem non ex hymno in Proserpinam ducta statuo cum Boeckhio — quanquam eius quoque deae antistites id nomen gessisse constat; v. Preller. de Cerere et Pros. p. 58. —, sed ex hymno in Magnam Matrem propter expressa verba Didymi.

Digitized by Google

disse fidissimi testes narrant. Ita enim fingebant non tam, quia Cynoscephalae in eam partem sitae erant, quam propter viciniam Musarum Heliconiadum, fautricam poetae et patronarum.

Igitur pater cum Pindarum ad maiora natum intellexisset, Athenas misit, qua in urbe clarorum magistrorum disciplina ad excolendam innatam facultatem poeticam frueretur. Quod circa Olymp. LXVIII, 3., cum Pindarus fere sedecim annos haberet, evenisse consendum est. Athenae iam tum poesis favore inclitae choricorum carminum artifices celeberrimos vel allexerant peregrinos vel affluebant domesticis. Quorum facile princeps fuit Lasus Hermionensis, ὁ περιφόβητος, παρ' ᾧ ἐπαιδεύθη τὴν λυρικήν, Eustath. 27. p. 19., qui Hermionae Argolidis natus et dithyrambicae potissimum poesi deditus tunc Athenis degebat, non poeta solum et homo sapiens atque acutus, sed peritissimus artis musicae praeceptor futuro poetae ad discendum necessarius[11]). Cum Laso Athenienses artifices commemorantur duo, quorum institutione usus sit Pindarus, Agathocles et Apollodorus. Et alterutrum eorum προϊστάμενος κυκλίων χορῶν καὶ ἀκροδηκῶν τὴν δεδαιμαλίαν ἐπίστευσε Πινδάρῳ παιδὶ ὄντι· ὁ δὲ εὖ τὸ πιστευθὲν διακοσμήσας περιεβοήθη. De Agathocle, praeclaro musico eodemque sophista, videndus Plato Protag. p. 316. E. Lachet. p. 180. D. et reliqui ad Eustath. p. 20. commemorati.

Nostris hominibus forsitan mirabile videatur, quod Pindarum natura ad poesin factum et natum vel sic disciplina aliorum indiguisse tradant veteres. Sed ii desinent mirari, si qualis ars poetarum lyricorum, cum musica et choreutica coniunctissima, fuerit penitus introspexerint.

Praeter rhythmorum et melopoeiae doctrinam haudquaquam in medio positam metrorum, cantus, saltationis, denique ars choros instruendi discenda erat a peritis. Quid quod vel dialecti usum tradi a magistris debuisse non inepte statui videtur. Exuenda quippe fuit patria dialectus et vulgaris sermo a sublimioris poesis volatu procul arcendus. Addisci debebat illud dialectorum temperamentum, quod altiorem poesin unice decere videbatur usuque tum poetarum lyricorum erat receptum. Tradebantur praeterea regulae quaedam et praecepta, quae poetarum melicorum mentem altius sese efferentem divinoque furore in trans-

11) Uberius haec pertractavi in commentatione de Laso Hermionensi, quae praemissa est Indici scholl. Gottingens. 1842/3.

Digitized by Google

verum raptum semper tamen rationis frenis sapienter compescerent. Veluti mythorum usus narrandique genus ab epica poesi diversum disciplina monstranda fuerunt. Ipsius poesis lyricae regulas quasdam et normas nemini migrandas exstitisse ipsa Pindari carmina aperte indicant. Identidem poeta quosdam τεθμοὺς commemorat, quibus inservire debeat, veluti Nem. IV, 33: τὸ μακρὰ δ' ἐξενίσσειν ἐρύκει με τεθμὸς Ὥραι τ' ἐπεγόμενοι. Pyth. IV, 247: Μακρά μοι νεῖσθαι κατ' ἀμαξιτόν· ὧρα γὰρ συνάπτει· καί τινα Οἶμον ἴσαμι βραχύν· πολλοῖσι δ' ἄγημαι σοφίας ἑτέρωθεν. Olymp. XIII, 47: ἔστιν δ' ἐν ἑκάστῳ μέτρον· τοῦδε δὲ καιρὸς ἄριστος. Pyth. IX, 76: Ἀρεταὶ δ' αἰεὶ μεγάλαι πολέμοθεν· Βαιὰ δ' ἐν μακροῖσι ποικίλλειν Ἀχοὰ σοφοῖς· ὁ δὲ καιρὸς ὁμοίως Παντὸς ἔχει κορυφάν. Sic saepenumero ab scitamentis mythicis se revocat legisque hymnis scriptae admonet; cf. Ol. XIII, 93. Pyth. X, 49. XI, 38. Nem. III, 26. Atque carmina sua quum meditate componere (μαχανὰν suam solet dicere) et quanto cum studio expolire solitus sit quantaque cum arte et prudentia per partes deduxerit, Dissenii potissimum opera egregie patefactum est. Ipse profitetur Isthm. I, 8: μή μοι κραναὰ νησιάσαι Δῶλος, ἐν ᾧ πέπυμαι· — εἶξον, ὦ Ἑλλανιάς· ἀμφιταρβῶν τοι χαρίτων σὺν θεοῖς ζεύξω τέλος. Isthm. II, 45. se hymnos suos ἐργάσασθαι dicit. Compositionem verborum artificiose factum ἐπέων θέσιν ait Olymp. III, 8.; ope Musae splendidos musicos modos excogitat Ol. III, 4: τεσσάγγαιον εὑρὼν τρόπον Δωρίῳ φωνᾶν ἐναρμόξαι πεδίλῳ Ἀγλαόκωμον. Ol. VI, 86: ἀνδράσιν αἰχματαῖς πλέκων Ποικίλον ὕμνον. Ipse poeta singulas partes carminum suorum scite secernit et significat ὕμνον κροσίμιον, προοίμιον, πρηπίδ' ἀοιδᾶν; vide Welckeri egregias observationes Mus. Rhen. 1833. p. 364 seq. et quae Ed. Muellerus disputat Histor. doctrinae artis apud Graecos I. p. 11 seqq.

Universis illis difficillimae artis arcanis qui initiari vellet, cum praeter ingenii praestantiam haud levem laborem subire oportuisse facile est ad intelligendum. Quis ingeniosior Pindaro, quis a diis concessae et ingenitae excellentiae praedicator disertior? quis denique eorum, qui discendo acquirere conarentur quod natura negasset, despicientior? Σοφὸς ὁ πολλὰ εἰδὼς φυᾷ· μαθόντες δὲ λάβροι καγγλωσσίᾳ, κόρακες ὥς, ἄκραντα γαρύετον Διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον, Olymp. II, 86. Τὸ δὲ φυᾷ κράτιστον ἅπας· πολλοὶ δὲ διδακταῖς Ἀνθρώπων ἀρεταῖς πλέον Ὥρουσαν

λέσθαι, Ol. IX, 100. *Τέχναι δ' ἐτέρων ἔτραπε· χρὴ δ' ἐν εὐθείαις Ὁδοῖς στείχοντα μάρνασθαι φυᾷ*, Nem. I, 25. *Συγγενεῖ δέ τις εὐδοξία μέγα βρίθει· Ὅς δὲ διδάκτ' ἔχει, ψεφεννὸς ἀνὴρ ἄλλοτ' ἄλλα πνέων οὔ ποτ' ἀρτιεῖ Κατέβα ποδί, μυριᾶν δ' ἀρετᾶν ἀτελεῖ νόῳ γένηται;* Nem. III, 40. Scilicet idem tamen concedit disciplina insitam naturae bonitatem conformari et ad fastigium perfectionis evehi posse. Ol. XI, 20: *Θήξαις δέ κε φύντ' ἀρετᾷ ποτὶ Πελώριον ὁρμάσαι κλέος ἀνὴρ θεοῦ σὺν παλίμπα.*

Pindarus circa vigesimum, puta, annum aetatis suae Thebas redux carmina pangebat, sed ut Boeotis tamen suis non magnopere satisfaceret. Cum Myrtide poetria certamen subisse scimus: Tanagraea Corinna, cuius carmina fere heroicarum fabularum Boeotis domesticarum materiem habebant, obiurgavit adolescentulum *μὴ ποιοῦντα μύθους*. Cuius reprehensionis ea vis fuit, ut continuo quod deliquisset reparare conaretur; sed, ut fere fit, modum ea in re excedebat. Narrat Plutarchus de Glor. Ath. XIV: *Ἡ Κόρινα τὸν Πίνδαρον ὄντα νέον ἔτι καὶ τῇ λογιότητι σοβαρῶς χρώμενον ἐνουθέτησεν ὡς ἄμουσον ὄντα καὶ μὴ ποιοῦντα μύθους· ὃ τῆς ποιητικῆς ἔργον εἶναι συμβέβηκε, γλίσσας δὲ καὶ καταχρήσεις καὶ μεταφράσεις καὶ μέλη καὶ ῥυθμοὺς ἡδύσματα τοῖς πράγμασιν ὑποτίθεται. Σφόδρα οὖν ἐπιστήσας ὁ Πίνδαρος τοῖς λεγομένοις ἐποίησεν ἐκεῖνο τὸ μέλος·*

Ἰσμηνὸν ἢ χρυσαλάκατον Μελίαν κτλ. (v. hymn. fr. 1.).

Δειξαμένου δὲ τῇ Κορίννῃ γελάσασα ἐκείνη Τῇ χειρὶ δεῖν ἔφη σπείρειν, ἀλλὰ μὴ ὅλῳ τῷ θυλάκῳ. Τῷ γὰρ ὄντι συγκεράσας καὶ συμφορήσας πανσπερμίαν τινὰ μύθων ὁ Πίνδαρος τὸ μέλος ἐξέχεεν. Eodem tendit Vita Metr. v. 9 seqq.:

Τῷ δὲ λιγυφθόγγων ἐπέων μελέων θ' ὑποθήμων
Ἔκλετο δῖα Κόρινα, θεμείλια δ' ὦπασε μύθων
Τὸ πρῶτον· μετὰ τὴν δ' Ἀγαθοκλέος ἔμπορεν ἀνδῆς,
Ὅς ῥά τέ οἱ κατέδειξεν ὁδὸν καὶ μέτρον ἀοιδῆς.

Sed quod Agathoclis institutionem post Corinnae monita collocat auctor, in eo lapsus videtur coniectura. Id hinc cognosce. Etenim Corinna non in eo substitit, ut Pindaro modicum usum mytherum commendaret, sed eadem patrii sermonis amantissima, ut mos est muliercularum, sonum sermonis Pindarici a Boeotorum dialecto alienum eumque Attica consuetudine facatum non aequo animo tulit. Memorabile eam in rem testimonium Schol. Aristoph. Ach. 726: *Ἀγοράζειν· ἐν ἀγορᾷ διατρίβειν· Ἀττικῶς· ὅθεν καὶ ἡ Κόρινα ἐστὶ τοῦ Πινδάρου Ἀττικιστί· ἐπεὶ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ*

Digitized by Google

τῶν Παρθενίων ἐχρήσατο τῇ λέξει [12]). Corruptorum verborum emendationem frustra tentavit Piersonus ad Moerid. p. 70., licet praeter Boeckhium ad Parthen. fr. 1. Bernhardy ad Suid. s. v. *Κόριννα* p. 344. et G. Dinderfius pro certa acceperint, hanc: *ἡ Κόριννα, ὅτι δὲ ὁ Πίνδαρος ἀττικίζει.* Meutem Scholiastae primus sagaciter perspexit Iac. Geelius, quem honoris causa nomino, in literis nuper ad me datis: „ἀγοράζειν," inquit, „verbum Atticum est, unde Corinna Pindarum reprehendit, quod Atticum verbum admisisset. Verba non praeste: videntur tamen ita fere restitui posse: *ὅθεν καὶ ἡ Κόριννα ἐπεμῴ Πινδάρῳ ἀττικίζοντι.*" Simul hinc apparet commonefactum poetam esse a Corinna Athenis reversum Thebas. Quamquam non negum vel ante illud tempus Corinnae praeceptis locum fuisse.

Ab eadem poetria Pindarus aliquando in certamine poetarum victus est, si quidem audimus Pausaniam IX, 22, 3: *Κορίννης, ἣ μόνη δὴ ἐν Τανάγρᾳ ἔφασαν ἐκοίησε, τανύης ἔστι μὲν μνῆμα ἐν παραφανεῖ τῆς πόλεως· ἔστι δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ γραφή, ταινίᾳ τὴν κεφαλὴν ἡ Κόριννα ἀναδουμένη τῆς νίκης ἕνεκα, ἣ Πίνδαρον ἔφασαι ἐνίκησεν ἐν Θήβαις· φαίνεται δέ μοι νικῆσαι τῆς δωλίνου τι εἶναι, ὅτι ἦδεν οὐ τῇ φωνῇ τῇ Αἰολίδι, ἅπερ ὁ Πίνδαρος, ἀλλ' ἐκεῖα συνήσειν ἔμελλον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὅτι ἦν γυναικῶν τῶν τότε ἥδε καλλίστη τὸ εἶδος, εἴ τι ἐπὶ τῇ ὄψει δεῖ τεκμαίρεσθαι.* Quinquies victum scribit Suidas s. v. *Κόριννα: ἐνίκησε πεντάκις, ὡς λόγος, Πίνδαρον*, ubi dubium esse potest, utrum *ὡς λόγος* ad *πεντάκις* solum an ad universam famam pertineat. Res ipsa per se haud incredibilis, sed in sola tamen coniectura videtur posita fuisse vel Pausaniae tabulae pictae ornatum explicantis vel exegetae Tanagraei domesticam poetrium vitae Thebano vate nobilitaturi. Etenim versus supersunt Corinnae ipsius, quibus Myrtidem vellicat, quod mulier nata contumen cum Pindaro non detrectaverit; cf. Corinnae fr. 22. Delect.:

Μίμφομαι δὲ κὴ λιγυρὰν Μουσεῖδ' ἰάνγα,
ὅτι βανὰ φοῦσ' ἔβα Πινδάροιό κατ' ἔριν.

At ut confitemur verum esse, quod Welckerus illius narrationis integritatem vindicans in docta de Corinna disputatione Cremeri Molett. II. p. 10 seqq. inserta observat, non eosdem

[12]) Ravennas post *διατρίβειν* addit *ἐν ἐξουσίᾳ καὶ παῤῥησίᾳ ἐστίν*, quae verba male reliquis interveniunt, cum spectent ad Aristophanica: *ἐνταῦθ' ἀγοράζειν ἔοικε Πελοποννησίοις ἔξεστιν.* Idem codex verba *Ἀττικῶς — τῇ λέξει* prorsus ignorat.

******

non esse omnibus luculi, utique Corinnam aliquando cum discipulo suo certaminem non defugisse concedamus: illud certe explodemus ut indignum tanto poëta, quod nugator Aelianus tradenisit Varr. Hist. XIII, 25: *Πίνδαρος ὁ ποιητὴς ἀγωνιζόμενος ἐν Θήβαις ἅμα Θέαι περιπεσὼν ἀηδοναῖς ἡττήθη Κορίννης πεντάκις. Ἐλέγετο δὲ τὴν ἡμουσίαν αὐτῶν ὁ Πίνδαρος οὖν ἐπάλλει τὴν Κόριννον.* Quam inficetam historiolam a male sanis grammaticulis ex iis locis ortam esse, qui *ὗν Βοιωτίαν* proverbium tangunt, quovis pignore contenderim. Cf. Olymp. VI, 90. cum Scholiis, quae adscripsi fr. dithyr. 9.

Ita deducimur ad reliquos poetas, unde profecisse Pindarum volunt veteres. Quem quod in magnificentia orationis nonnihil ab Aeschylo adiutum ferunt, videtur id mera suspicio grammaticorum esse, qui et aequales eos vixisse et in omni genere sermonis multa communia habere scirent. Omnino magistrorum et discipulorum vinculo grammatici antiquos poetas et scriptores eiusdem aetatis similique indole constringere amant. Iidem vel *Σιμωνίδου ἀκοῦσαι* perhibent, v. Eustath. 25. p. 17., qui quidem iam tum gloria haud vulgari floruit, cum Pindarus in cunis vagiret. Neque insulse veteres et praeter fidem, modo auditoris cogitationem dempseris. Nam Simonidem, qui in primis et Graeciam universam pervagatus et omnem campum poesis lyricae permensus erat, in quemvis poetam natu minorem aliquam vim extendisse par est credere. Pindarus vel Athenis viderit vel Delphis et Olympiae vel in aliis ludorum solemnibus. Sed fieri non poterat, ut Simonides ad crescentem ingeniosissimi aemuli laudem quiesceret: erat enim in eo summa cupido gloriae nec minor cura quaestus ex poesi sua redundantis. Hinc facile credimus, quod narrant veteres, Simonidem sibi non temperasse, quin per carmina oblique aemulum carperet; vide Prolegg. Simon. Cei p. XXX seq. Neque ea, quae Scholiastae Pindari in epiniciis hic illic in Simonidem iacta loquuntur, prorsus tanquam insana commenta repudianda sunt, modo teneas rixarum inter utrumque agitatarum memoriam ad posteros propagatam non ubique recte in interpretatione poetae esse ad partes vocatam. Adde, quod causas discidii non tam in rebus frivolis atque humilibus et tantis poetis indignis quam in diversitate naturae atque artis lyricae positas fuisse quaedam vestigia fidem faciunt. Talia in carminibus suis impugnare lyricis poetis moris fuit. Sic Lasi literam sigma ex dithyrambis suis proscribentis difficiles nugas libere risit Pindarus dithyr. fr. 5.; sic idem Simonidis ar-

Digitized by Google

tiliain mattratiqueque mythicas interdum explosisse videtur. Quamquam quae Simonidem tangere annotant Scholiastae, eorum pleraque in Bacchylidem potius torta videntur. Qui cum ad Simonidis, consanguinei sui, imitationem anxie sese contulisset eiusque vestigiis insisteret studiosissime: Pindarus ὁ πολλὰ εἰδὼς quae operosa Bacchylidis conamina contemptui habuit. Utrique quae poetae obtrectationem et in mythis diverso modo pertractandis et in sententiis generalibus diversum in finem directis comparare eiusmodi in reliquiis carminum egregie exsecutus est C. F. Hermann Bacchyl. fcr. p. 3 seqq. — Praeter hos poetas quod Amphimedes quidam Cous ἐφιλονείκει Πινδάρῳ auctore Diog. Laert. II, 25, 46., obscurum est quorsum pertineat.

Postremo Pythagoreum nuncupat Pindarum Clemens Alex. Strom. V, 14. p. 710. Potter.: Μυσιμάχτειραν ὁ Βοιώτιος Πίνδαρος, ἔτι Πυθαγόρειος ἄν· Ἐκ ἀνδρῶν, ἐν θεῶν γένος, ἐκ μιᾶς δὲ πνέοντες μητρὸς ἄμφω (Nem. VI, 1.), τᾶς ὕλας, πραπίδεσσι, καὶ ἕνα νὼν πνοὰν δαμιουργόν, ἂν ἀριστοτέχναν πατέρα λέγει, τὸν καὶ τὰς πρεπούσας καὶ ἀξίαν εἰς θεότητα παρεσχηκόνων. Alii ea, perfacilem locum Pindari, quae sunt de vita post mortem futura, e Pythagoreorum decretorum fonte fluxisse arbitrantur, alii ad mysticam disciplinam Orphicorum illis veterioribus confingunt. Illud certe haudquaquam opus est, ut, postquam Pythagoras quosdam asseclas discisto sodalitio suo ex Italia profugos adisse Boeotiam, quorum familiaritate sua dogmata edoctus sit Pindarus. Omnino quae de vita beatorum cecinit poeta nec iam certae cuiusdam scholae philosophorum — quae ἀτελῆ σοφίας ὑπερὸν δρέποντας vilipendebat — illa aetate propria erant, immo dudum sapientissimi cuiusque mente voluta, nec ita comparata, ut in unam aliquam speciem persuasionis immane pectus dicas. Etenim opiniones suas ad eorum, quibus carmina sua destinabat, opinationes religionesve accommodabat singulorum. Sic temporibus serviens fr. Thren. 1. Elysii Homerici suavitatem adumbrat, cui fr. 4. metempsychosin adiungit; alias vites animumque moresque aureos educit in astra nigroque invidet Orco, alias Orci tenebras non invidet mortuis. Cf. Welcker. Mus. Rhen. 1833. II. p. 121. Adeo sibi non constat poeta. Conferendi sunt qui haec uberius pertractarunt Lobeckius Aglaoph. p. 891 seqq., Brandis. Hist. philos. Graecor. et Romanor. I. p. 88. seq., Preller. de Cerer. et Proserp. p. 339 seq. et Muellerus Hist. Litt. Graec. I. p. 413 seqq. Denique Eleusiniis initiatum fuisse Pindarum ex istorumque doctrina

Digitized by Google

quaedam fortasse ducta carminibus insperasse auguit Threnorum fr. 8. in Atticum hominem, ut consentaneum est credere, scriptum.

Haec de praeceptoribus et disciplina Pindari dicenda habui. Nunc paucis complectamur poesis Pindaricae initia atque progressus. Et hymnum quidem illum ob mythorum profusionem a Corinna notatum grammatici tanquam primam praecocis ingenii fetum agmen hymnorum collectionis ducere inscrerunt. Ex illo antiquissimum carmen est Pyth. X. Olymp. LXIX, 3. a viginti annorum adolescente Hippocleae Pelinnaeensi diaulo inter pueros Pythiis ludis victori scriptum, in quo quaedam tamen exuberantis copiae vestigia residere ipse Boeckhius concessit Expll. p. 330. Sequitur carmen Pyth. VI., quod annos XXVIII. natus Xenocrati Agrigentino per filium Thrasybulum curru Pythiis victori scripsit Olymp. LXXI, 3. Omnino ex tabulis chronologicis Boeckhii intelligitur, priora carmina epinicia Pythiorum solemnium victoribus dedicata fuisse, unde observes Delphici templi Delphicique Apollinis sacra Thebanis vicina in excitandam conformandamque Pindari facultatem poeticam aliquam vim exercuisse. Immo vero ex antiqua Delphorum lingua Pindarus pariter atque Hesiodus quasdam dialecti proprietates assumpsisse videtur; v. Ahrens de Dial. Dor. p. 357. Delphico deo quam coniunctus per omnem vitam manserit, infra scripsimus.

Vixit Pindarus ea aetate, quae ut ab epici carminis simplicitate paulatim desuescebat, ita a religione deorum haudquaquam degeneraverat. Nec veteres poetae lyrici ex despicientia deorum religionumque profanatione sibi laudem accrescere opinabantur. Immo ut quisque deos maxime coleret vetustisque gentis suae heroibus praeconia sua dederet, ita popularibus suis erat acceptissimus. Ea mens Pindari, ut quae de diis heroibusque fabulae hominum ferrent cum fide susciperet, nisi quod ea procul esse voluit, quae deorum sanctitati parum convenire viderentur. Ipse profitetur: *ἐστὶ δ' ἀνδρὶ φάμεν ἐοικὸς ἐμφὶ δαιμόνων καλά.* Quapropter ea potissimum ex mythis delibavit, quae moralem usum habitura essent. Neque illa de deorum sanctitate persuasio ad ostentationem assumpta, sed medullitus insita fuit a puero, quem quidem vel nascentem benigne respexisset Apollo, recens natum, ut eximie fingit pictor apud Philostr. Senior. Imagg. II, 12., Magna Mater honorifice salutasset et Pan cum Nymphis choreas ducendo honoravisset. Nimirum iis numinibus ea prae ceteris addictum fuisse sit ipse Pyth. III, 77:

Digitized by Google

Ἀλλ' ἐκνύξασθαι μὲν ἔγωγε ἐθέλω
Μάτηρ, τὰν κοῦραι καθ' ἱερὸν κρόθυρον σὺν Πανὶ μέλπονται θαμὰ
Σεμνὰν Θεὸν ἐννύχιαι.

Igitur iam ante Olymp. LXXVI, 3., quo pertinet illud carmen, Matri Magnae delubrum sacraverat Pindarus. De qua re antequam explicemus, de interpretatione verborum dicendum est. Duplex enim loci interpretatio prostat in Scholiis nec nostris interpretibus convenit. Alii Magnam Matrem una cum Pane celebratam intelligunt a virginibus Thebanis per mysteria noctu acta; contra alii Magnam Matrem a Pane cum Nymphis iuncte cantatam defendunt. Priorem sententiam Dissenius amplectitur, altera Welckero ad Philostrat. p. 465. omnes habere numerus veritatis visa est. Cui prorsus assentior. Quippe vel collocatio verborum suadet eam interpretationem, quae κούρας a Pane non divellat. Nymphae autem quod κουρῶν appellatione simpliciter designantur, ipsa confunctione cum Pane recto intellectui prospectum ivit poeta. Similiter Theodoridas Anth. Pal. VI, 156. Leonid. Tarent. Epigr. LVI, 4. CVIII, 3. Meinek., quem vide ad Meerm Byzantiae verba in Delectu Epigramm. p. 100. Neque vero virginibus Thebanis decorum fuerit noctu Parthenia vel Metroaca in honorem Deae cantare; nec illud iure in hac explicatione vituperatur, quod Nymphae commercia cum urbicis hominibus locisque detrectent. Immo cum ipsius deae in montibus saltibusque coli solitae sacellum in urbe exstructum esset, ne Nymphas quidem fas erat urbem refugere, noctu quidem, quo tempore cum Pane choreis ludere consuessent. Postremo tabula picta praeclare huic sententiae favet: *ἐλέγοντο δὲ καὶ* (praeter cetera tympanorum in delubro Rheae concussorum) *αἱ Νύμφαι χορεῦσαί οἱ καὶ ἀναπιστῆσαι τὸν Πᾶνα.* Et paulo post: *"Αγει καὶ τὰς Νύμφας ἐνδρόσους καὶ οἵας ἐκ πηγῶν. Ὁ δὲ Πὰν ἐξοχεῖται μὲν ἡυθμὸν δή τινα.*

Pan tanquam *μεγάλας θεοῦ κύων κανοδαικὸς* Matrem comitatur. Quorum numinum cultus Pindaro domesticus utrum, quo Philostratus vocat, a maioribus poetae traditus fuerit, an, quod Scholiastae testantur, certam aliquam ob causam ab ipso demum institutus sit, firmare non ausim. Narrationculae variae exstant: Aristodemi in Scholl. Pyth. III, 137. haec sunt: *Ὀλύμπιον αὐλητὴν διδασκόμενον ὑπὸ Πινδάρου γενέσθαι κατὰ τὸ ὄρος, ὅπου τὴν μελίτην συνεῖδεν, καὶ φόνον ἱκανὸν καὶ φλόγα ἰδεῖν παραφερομένην. Τὸν δὲ Πίνδαρον ἐκπεσθόμενον συνιδεῖν Μη-*

Digitized by Google

τρὸς θεῶν ἄγαλμα λίθινον τοῖς ποσὶν ἐπεχρέμπτεσθαι, ὅθεν κύνας συνιδρύσασθαι πρὸς τῇ οἰκίᾳ Μητρὸς θεῶν καὶ Πανὸς ἄγαλμα· τοὺς δὲ πολίτας πέμψαντας ἐς Θεσπρωτοὺς πυθέσθαι περὶ τῶν ὑπεσομένων· τὸν δὲ ἀνειπεῖν ἱερὸν Μητρὸς θεῶν ἱδρύσασθαι· τοὺς δὲ ἐκπλαγέντας τὸν Πίνδαρον διὰ τὸ προειληφέναι τὸν χρησμὸν ἅμα ἐκείνῳ τιμᾶν τὴν θεὸν τελευτῆς. Oraculum igitur de soto Magnae Matris delubro admonuit: Panis, Μητρὸς Μεγάλας ὀπαδοῦ, ἄγαλμα simul dedicatum iri speculo patebat. Neque Pausanias quidquam de aliquo Panis delubro, quod quidam commenti sunt: Dircen transgressus vidit ruinas aedium Pindari et matris Dindymenae sacellum, cuius statuam deae a Pindaro votam confecerant Aristomedes et Socrates Thebani, Paus. IX, 25.

Pissimi poetae amorem Pan ipse miraculo quodam Pindaro ostentato luculenter prodidisse fertur. Quippe conspectus dicitur Pan inter Cithaeronem et Helicona, cum paeana Pindari vel aliud nescio quod carmen cantaret: Quem honorem poeta carmine in Panem composito remunerasse creditur. Indicium exstat Parthen. fr. 2., quod carmen a grammaticis inter τὰ παρεγκεκριμένα τῶν Παρθενίων relatum fuit:

Ὦ Πὰν Ἀρκαδίας μεδέων καὶ σεμνῶν ἀδύτων φύλαξ,
Μητρὸς Μεγάλας ὀπαδός, ἀγνᾶν Χαρίτων μέλημα τερπνόν.

Compara Eustath. 27. p. 18. Vratisl. p. 9. Metr. 19. et quae congessit Boeckhius Fragmm. p. 591 seq. Mihi ista et ex Pythionum loco et ex Parthenio illo ad augendam optimi vatis gloriam a grammaticis conficta et ingeniose conficta videntur. Ceterum si credere liceret hereditarium quendam familiae Pindaricae cultum illum fuisse, haberemus unde tibiarum potissimum studium explicaremus. Nam ista numina ex Phrygia in Graeciam advecta tibiarum cantus secum attulerant. Et in auletica arte quanto opere Boeoti praestiterint reliquis Graecis, si excipias Argivos, pervulgatum est.

Praeter Magnam Matrem Iovi Ammoni a gente Aegidarum insigniter culto dedicarat statuam a Calamide factam, Paus. IX, 16, 1. Idem Ammonis Libyae misit hymnum in Iovem, quem vidit Pausanias in columna τριγώνῳ iuxta aram a Ptolemaeo Lagi deo sacratam, l. c. Cf. Hymn. fr. 7. coll. Boeckh. Oecon. Ath. II. p. 258. Muelleri Orchom. p. 358. De singulari Ammonis Iovis favore, quem sub finem vitae expertus Pindarus dicitur, infra disputavimus. Denique Thebis Apollinem Boedromium et Mercurium Ἀγοραῖον statuerat, Paus. IX, 17, 1., coll. Eustath. 27. p. 17. Cuius verba haec sunt: Διὰ τὸ θεοφιλὴς δόξαι καὶ

Digitized by Google

ταῦς πολλὴν σπουδὴν ἔσχον ἐν Ἕλλησιν. Ἀπόλλων γοῦν, οἶμαι, φασίν, αὐτὸν ἐφίλει, ὡς καὶ μοῖρα λαμβάνειν ἐκ τῶν θυομένων ἱερῶν καὶ τὸν ἰσχίον δὲ βοὸς ἐν ταῖς θυσίαις. Πίνδαρον ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ θεοῦ. Καὶ ἄλλως· Πίνδαρος ἔσχε ἐφὰ τοῦ θεοῦ. Καὶ δὴ ἄλλους ἐν Δελφοῖς πλείστου τιμήσας μάλιστα τὸν αὐτὸν ἐφύλαξεν ἀεὶ ἡμέρᾳ. Πίνδαρος ἐπιφανεστάτοις παρὰ πᾶσι πρὸς τὰ ἀπάντων τοῦ θεοῦ. Eadem feruntur Vrat. p. 9. Thom. p. 4. Inepting Matr. 17. cibi vinique partibus semper Delphis Thebas missos communiscitur. Neque satis probabiliter Paus. IX, 20, 2: Ἐπίδοσιμόδουσι αὐτὸν ἤδη ἀπὸ παίδων τὴν Ἑλλάδα ἐς πλέον δόξης ἦραν· ἡ Πυθία γοῦν παῖδα Δελφοῖς, ὁπόταν ἀναίχγοιτο τῷ Ἀπόλλωνι, μοῖραν τῷ Πινδάρῳ τὴν ἴσην ἀπένεμεν κρέως. Accuratius reigno naturae eam gnenter Plutarchus de Ser. Num. Vind. 13. refert Pythiam de Theoxeniorum epulis Pindaro portionem dari iussisse, quam honorem ad posteros postea duraret: Ἀναμνήσθητι τῶν Θεοξενίων καὶ τῆς καλῆς ἐκείνης μερίδος, ἣν ἀφαιροῦνται τοὺς Πινδάρου ὑφ' ὑμῶν λαμβάνειν ἀξιοῦντας. Quos ἀξιοῦντας Pindari eruditi qui cum Prellero ad Polemon. p. 68. cum ἀξιοῦσιν Ovidio componendos putabit, nisi forte Artemisi narrationem de posteris poetae ab Alexandro clementer habitis eodem modulo mutaverunt.

Poetam Delphos frequentasse carmina loquuntur. Habuit ibi cellam ferream, in qua, quoties Delphos invisset, cantaret quae in Apollinem pepigisset carmina; v. Paus. X, 24, 4. Carmina enim sacrificabat Deo, quippe ἄκαπνα θύων, ut poeta, quo spectet dictum eius apud Eustath. 31. p. 23: Δελφοὶ ἀφανισθεῖσι τὰ κάρεσι θύσαν, Παιᾶνα εἶπε. Simul sella illa arguit eadem cantus haudquaquam fuisse Pindarum, quod prave ex re non satis perspecta confinxerunt veteres; v. Eustath. l. c. p. 24.

Hactenus de Pindaro cultore deorum. Restat, ut videamus, quomodo cum hominibus suae aetatis versatus sit. Mos fuit lyricorum poetarum omnes Graeciae terras peragrare, ut deos hominesque carminum suorum dulcedine permulcerent, sive in publicis civitatium solemnibus sive in privatis comissationibus. Dona et munera accipere et vel certam pecuniam pro pangendo carmine pacisci citra invidiam fuit. Opera enim poetarum Graecis hominibus in vitae quotidianae usibus ponebantur et ut medici et technitae, ita τέκτονες ὕμνων accensebantur τοῖς δημιουργοῖς. Pindarus in hanc consuetudinem aetatis suae suaviter incatur Isthm. II. init. Nec turpilucricupidus censebatur qui

Digitized by Google

munera et pecuniam sectaretur, modo a Simonidea avaritia abstineret.

Habitabat Pindarus Thebis (τᾶς ἐριτιμὸν ὕδωρ πίοπας, Olymp. VI, 85. coll. Pyth. IV, 298.), unde frequenter vel ad ludos sacros spectandos vel principes viros exteraeque civitates salutaturus excurreret. Ex quibus nulla ipsi dilectior videtur fuisse quam Athenae, nutrices ingenii sui, quae urbe post pugnas Marathonium et Salaminiam haud dubie principatum tenuit Graeciae. Nec dubitavit Pindarus Athenienses ob festissima facta in bellis Persicis exhibita magnificis efferre laudibus, quamvis a populari imperio pariter atque ab tyrannide animum gereret alienissimum et Dorienaibus potissimum institutis civilibus unice delectaretur. Sed meus poetae integerrimi prave partium obsequio liberam iudiciique sui compos neque caeco partium studio Musam suam dedidit et quicquid in singulis vel civitatibus vel hominibus laudabile et praeconio suo dignum reperiebat, ei carminum suorum veneres impertire solebat. Igitur ut tyrannos celebravit, ita nec liberarum civitatium laudationi defuit. Vide quae Guil. Wachsmuthius disserit de Pindaro reip. constituendae et gerendae praeceptore disputat. II. p. 18 seqq. (edita est Kiliae 1824. 4.).

At Thebanos tamen suos a bellorum Persicorum communione absterruit, qui idem Atheniensis victores identidem laudibus in coelum tollat! Ista culpatio est Polybii IV, 416., qui prave fecisse Pindarum criminatur, quod tempore belli Medici quietem commendasset civibus suis. A quo crimine facile est poetam patriae amantissimum defendere. En verba Pindari (fr. Hyporch. 125.):

Τὸ κοινόν τις ἀστῶν ἐν εὐδίᾳ τιθεὶς
ἐρεννασάτω μεγαλάνορος Ἀσυχίας τὸ φαιδρὸν φέος,
στάσιν ἀπὸ κραιδῶν ἰπνιχοτον ἀνελών,
πανίας δότειραν, ἐχθρὰν κονοτοκόφον.

Quae omnia intestinarum turbarum calamitatem exagitant, quam a Thebanis propulsare nitebatur poeta. Meminerimus dici haec Thebanis ante pugnam Plataeensem Ol. LXXIV, 4., quo tempore optimates ad reipublicae gubernacula admoti favebant Medis, alii contra seditione mota Graecis opitulari conabantur; vid. Boeckh. Expll. p. 340. Quae discidia in perniciem eruptura universorum displicuere Pindaro, qui ubique ad quietem compositumque reipublicae statum cohortabatur, veluti de Ἀσυχίᾳ, quae ad domesticam concordiam spectat, admonet Olymp. IV, 16. Pyth.

Digitized by Google

I, 10. IV, 296. VIII. init. Tantum igitur abest, ut levitatis et Medismi nota inurendus sit, ut quovis poeto collaudaturus fuerit, si bellum adversus Medos unanimi consensu suscepissent et in eam laudis societatem veniissent, quam cum Atheniensibus et Spartanis admirabundus communicabat poeta. Cf. Pyth. I, 75 seqq. fr. inc. 93. 94. et considera, quo moerore laboraverit poeta eo tempore, quo Isthm. VII. scripsit, h. e. paucis mensibus post pugnam Plataeensem. Videndi qui Pindari contra Polybium causam dixerit egerunt Schweighaeuserus ad Polyb. l. c., Wachsmuth. l. c. p. 5 seq. et Boeckhius Indice scholarum Berolin. per semestre aestiv. ann. 1831.

Quamvis autem carmina Pindari plena sint laudum patriae urbis antiquae pietatem erga matrem suam testantur [13]), cives tamen non ex merito honorasse poetam suum legimus. Nempe laudatis Athenis, a quibus vetusto odio dissidebant, de se quoque detrectasse conquerebantur [14]). Quapropter vel mulctam irrogasse dicuntur, quam pro Pindaro solverint Athenienses additis magni-

---

13) Thebas λιπαρὰς vocat Pyth. II, 3. et fr. inc. 106: λιπαρᾶν Θηβᾶν μέγαν σκόπελον. Fr. inc. 104: Εὐάρματε, χρυσοχίτων, ἱερώτατον ἄγαλμα, Θήβα. Isthm. I. init.: Μᾶτερ ἐμά, τὸ τεόν, χρύσασπι Θήβα, Πρᾶγμα καὶ ἀσχολίας ὑπέρτερον Θήσεσθαι. Fr. inc. 103, 4: καὶ πολυυλείταν πὰρ ἐοῖσιν ὅμως Θήβαν ἔτι μᾶλλον ἐπασκήσει θεῶν καὶ κατ' ἀνθρώπων ἁγνιάς. Thebanis cum alia scripsit carmina, tum hyporchema illud ad Solem, quem in defectu sideris titubantibus civibus suis ut auxilio assit invocat, fr. Hyporch. 4. Propter vetustam Thebarum et Aeginae cognationem praeclarae insulae decora lubenter canit: Isthm. VII, 15: χρὴ δ' ἐν ἐκατόμβοισι Θήβαις ἐμφέντα Αἰγίνᾳ Χαρίτων ἄωτον πρυτανέων. Ceterum Pindarus Nem. VII, 65. de semet ipso: ἔν τε δαμόταις Ὄμμασι δέχομαι λαμπρόν, οὐχ ὑπερβαλών, Βίαια πάντ' ἐκ ποδὸς ἔρυσαις, ὁ δὲ λοιπὸς σόφρων Ποτὶ χρόνος ἔρποι.

14) Frequentavit Pindarus magnificam urbem, cuius olim alumnus fuerat. Veluti aliquando post pugnam Plataeensem urbe iam instaurata Nemea profectus Athenas est tempore veris, ubi divinum illum dithyrambum fr. 3. doceret. Liberalibus aliquando affuisse et in honorem Ionum quorundam, qui Athenas venerant, ut Eleusiniis initiarentur, duo composuisse carmina significat historiola Himerii Orat. XI, 4. p. 578. Eodem anno, quo pugna ad Marathonem commissa novo splendore illustravit Athenas, scriptum carmen Pyth. VII. Megacli quadrigis victori. Ibi vers. 5 seqq.: τίνα πάτραν, τίνα οἶκον λαῶν ὀνυμάξομαι ἐκφανέστερον Ἑλλάδι πνθέσθαι; Victoriam ad Artemisium reportatam celebrat fr. inc. 93: Ὅθι παῖδες Ἀθεναίων ἐβάλοντο φαεννὰν Κρηπῖδ' ἐλευθερίας. Sed Thebanos maxime asperaverat, si credere licet, dithyr. fr. 4: Ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀοίδιμοι, Ἑλλάδος ἕρεισμα, κλειναὶ Ἀθᾶναι, δαιμόνιον πτολίεθρον.

Digitized by Google

Sclii honestibus. Eustathius 23. p. 29. Ἐχθροὶ δὲ φασὶ φρονεῖσθαι Πίνδαρον Ἀθηναίων καὶ Θηβαίοις, ὅπερ ὑγιαφὲ τοῦτο . . . . . Ἀ καὶ λιτόφρονι καὶ μεγαλοπόλει Ἀθήναι[15]), κατὰ δέ τινας, ἐπεὶ ἔφθησεν Ἑλλάδος ἔρη τὰς Ἀθήνας, ἐζημίωσαν αὐτὸν Θηβαῖοι χιλίαις δραχμαῖς, ἃς ἐδέξατο αὐτὰς αὐτοῦ Ἀθηναῖοι ὡς φιλοτίμου. Accuratius Isocrates περὶ ἀντιδ. p. 294. Dindf. (287. Orelli.): Πίνδαρον τὸν ποιητὴν οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες οὐδὲν ἄλλο μέγιστον ἔφασαν, ὅτι τὴν πόλιν ἡμῶν ἔρημα τῆς Ἑλλάδος ἀπάντων οὖσαν ἐτίμησαν, ἄξιον καὶ πρόξενον ποιήσασθαι καὶ δωρεὰν μεγίστην αὐτῷ δοῦναι δραχμάς. Nihil is de militia a Thebanis exacta. De qua primus personatus Aeschines Epist. IV. p. 165. Bind.: Ἐζημίωσαν αὐτὸν Θηβαῖοι τοῦτο ποιήσαντα· οἱ δὲ ἡμέτεροι πρόγονοι δικλῆν αὐτῷ τὴν ζημίαν ἀπέδοσαν, μετὰ τοῦ καὶ αὐτοὶ χαλεπῆ τιμῆσαι· καὶ ἦν αὕτη καὶ νῦν ἡμῖν ἐν πρῳ τῆς βασιλείου στοᾶς, καθήμενος ἐνδύμασι καὶ λύρᾳ ὁ Πίνδαρος, διάθημα ἔχων καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων ἀνειλιγμένον βιβλίον. (Contra Thebanos Pindarum suum ne statua quidem ornasse ait Athenaeus I. p. 19. B.) Adde Paus. I, 8, 5: Πίνδαρος ἄλλα τε εἰρἀμενος παρὰ Ἀθηναίων καὶ τὴν εἰκόνα, ὅτι σφᾶς ἐπήνεσεν ἔφασαν ποιήσας. Ceterum figmentum fuit Libanii Sophistae, qui declamationem scripsit in Thebanos, quod Pindarum propter carmen illud lapidibus scilicet obruissent; vid. Boxopater Crameri Anm. Oxx. IV. p. 155 seqq. Prorsus ut Phidian ab Eleis misere trucidatum in scholis exornabant rhetores citra vocem historiae et veritatis.

Plura igitur beneficia gratus animus Atheniensium contulit in Pindarum. Primum enim proxenia honoraverunt, ut Boeckhio iudice Isocrates ex ipso decreto ob eam causam facto tradit. Aliam proxeniam ipse commemorat Nem. VII, 65., ubi Dissenius gratuita ipsi per universam Graeciam ab Amphictyonibus data fuisse hospitia non immerito suspicari videtur. Deinde pecuniam ei pro illa aetate satis grandem dono dedere. Tertium statuam publice posuerunt. Sed eam non vivo poetae, sed post Aeschinis demum aetatem inclinatis iam rebus Atheniensium positam Boeckhius p. 19. diversis argumentis efficit. Nam Pindari aevo morem statuas clarorum hominum publice ponendi nondum fuisse pervulgatum et post Solonem Harmodiumque et Aristogitonem primum Cononem eo honore affectum esse; cf. Oecon. Civ. Att. I. p. 265. Deinde omnia signa, quae ad porticum regiam fuere,

[15]) Admiscuit Eustathius μεγαλοπόλιος Ἀθῆναι ex Pyth. IX. init.

Digitized by Google

Conconis, Timothei, Evagorae, aliorum, fuisse recentiora; v. Pann. 1, 3. Postremo silentium Isocratis eos docetum. Ego superioribus quidem argumentis aegre crederem, ultimo potissimum ut credendum impeller. Constat enim hodie etiam alia signa illustrium virorum istis superioribus temporibus Athenis erecta fuisse, veluti statuam Epicharini, Critiae et Neoclae opus, certe ante Olymp. LXXXVI.; Diitrephis, Cresilae artem, Olymp. XCII, 3. Vide Lud. Rossii Lettre à Mr. Thiersch. p. 8. ubi citatumque Πραγμάτειον τῆς ἀρχαιολογίας τῶν τεχνῶν. I. §. 199, 1. p. 144. Ceterum si multaverunt Thebani Pindarum, multaverunt plebeii, qui post pugnas Salaminiam atque Plataeensem Optimatibus de gradu suo depulsis rempublicam capessiverant; v. Boeckh. Enagram. p. 599. Vel propterea autem de mulcta poena dicebis dubitare, quod parum credibile videtur, popularis frigeris homines in laudatorem Atheniensium animadversuros fuisse. Ceterum Pindarum honores ipsi ab Atheniensibus tributi non usque eo coercuerunt, ut quidlibet ausis ascentaretur. Nam cum post illa tempora maiora spirantes nimis saepe efferrent, praesertim Olymp. LXXX., et cum Aeginetarum rempublicam, Thebanis atque Pindaro carissimam, vexarent, spiritus eorum identidem per carmina sua repressit.

Carus erat Pindarus etiam regi Macedoniae, Alexandro, Amyntae filio, qui, ut Solino utamur Polyh. 14., „voluptati suae rarum indulgentissime deditus, plurimos, qui fidibus canebant, in usum oblectamenti domus tenuit liberalibus, inter quos Pindarum lyricum." Cui regi, quem propter animum a Persis alienum, in Graecos propensum, Φιλέλληνα cognominabant, encomium scripserat poeta πρόφαντος σοφία καθ' Ἕλλανας ἐὼν πανταῖ, cuius reliquiae exstant fr. Encom. 3. 4., ubi v. Interpp. Quae laudes in Amyntae filium collatae etiam post obitum tulerunt fructus. Nam ea potissimum fuit causa, cur Alexander Philippi combustis Thebis et aedibus Pindari parci iuberet et posteris. Dio Chrysostomus Orat. de Regno II. p. 25: Ἐτετμήσθη τοῦ Πινδάρου διά τε τὴν ἐμμονὴν τῆς φύσεως καὶ ὅτι τὸν πρόγονον αὐτοῦ ἐφάνησαν ἀνέντες, Ἀλέξανδρον τὸν Φιλέλληνα ἐκπολιορκήσαντα. Eustathius Il. p. 21: Λέγεται καὶ, ὡς Δάκαινες ἐμπρήσασαις ποτε Θήβαις κατὰ μάχην, ἧς ἦρξε Παυσανίας ὁ σφῶν βασιλεύς, ἀπέσχοντο μόνης τῆς οἰκίας τοῦ ποιητοῦ, ἰδόντες ἐκγεγραμμένον τό·

Πινδάρου τοῦ μουσοποιοῦ τὴν αὐλὴν μὴ καίετε.

Τοῦτο δέ, φασί, καὶ Ἀλέξανδρος μετὰ ταῦτα ἐποίησε. Καὶ αὐτὰς γὰρ ἐμπρήσας Θήβας ἐφύλαξε τὴν οἰκίαν, ἣ καὶ ὡς πρόσ-

Digitized by Google

τοῖον ὅστερον ἀνατελίσθη. Et aedes et posteros incolumes servasse ex fide historiae confirmat Arrhianus Exped. Alex. I, 9. De Pausaniae fabellam inde confictam merito explosit Boeckhius. Aedes Pindari prytaneum Thebarum factas esse propterea non credibile visum est Schneidero, quod Pausanias eas extra urbem sitas narret, prytanea autem in mediis urbibus extruere consuevissent Graeci. Pausanias nonnisi *ἐρείπια οἰκίας* vidit: ergo verba dat Himerius Orat. XVIII, 3. p. 710: *Τίς εἰς Θήβας ἀφικόμενος πρὸ τῆς οἰκίας τῆς Πινδάρου τὸν οἶκον Τιμαγενίδου καὶ τῶν ἄλλων πλουσίων ἐν Θήβαις ἰδεῖν ἐζήτησεν;* Quamquam quaerere licebat.

Pindarus Pindarique carmina quanta in aestimatione apud plurimos populos Graeciae fuerint, multa argumento sunt. Veluti Cei, qui Bacchylidem haberent domi — nam Simonides tum iam decesserat — tamen Pindaro potius paeana processionale mandaverant; v. Isthm. I. init., quod carmen Olymp. LXXX, 3. probabiliter assignant. Rhodii aureum carmen Olympicum VII. aureis literis perscriptum in templo Minervae Lindiae, communi delubro insulae, reposuerant publice; vid. Gorgo historicus Scholl. Vett. Inscript. Ol. VII. p. 157. Alcuadis Thessalis quam placuerit, vel carmen Pyth. X. testatur. Fere Olymp. LXXVI, 4. poeta Hieronis Syracusani precibus cessit et ad tyrannum commigravit, qui olim Musis inimicus post diuturnum morbum mitigatus commercia poetarum atque sapientum cupidissime ambiebat. Simonidem iam antea spes munerum in Siciliam allexerat: tarde obtemperavit Pindarus, siquidem teste Eustathio 26. p. 17: *παρὰ Ἱέρωνι τῷ Συρακουσίων τυράννῳ ἅμφω ἐγένοντο, ἀνεθημέσαντες δηλαδὴ καθ' ἑτέρους καὶ αὐτοὶ σοφοὺς εἰς τὴν Σικελίαν. Καὶ μὴν πρὸς τὸ ἱστορηθὲν τοῦτο διαφέρεσθαι δοκεῖ τὰ περιφερόμενον. Λέγεται γὰρ, ὅτι Πίνδαρος ἐρωτηθείς, διὰ τί Σιμωνίδης μὲν πρὸς τοὺς τυράννους ἀνεδήμησεν εἰς Σικελίαν, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐθέλει, ἔφη· Διότι βούλομαι ἐμαυτῷ ζῆν, οὐκ ἄλλῳ.* Cf. Vrat. p. 10. et Prolegg. Simi. Cei p. XX. In Sicilia Chromio Aetnaeo scripsit Nem. I. Olymp. LXXVI, 4., ut videtur. Anno post Olymp. I. scripsit Hieroni celete victori, Olymp. XII. Ergoteli Himeraeo, Nem. IX. Chromio. Sed Olymp. LXXVIII, 1. Agesiae Syracusani victoriam Olympicam Olymp. VI. Thebis videtur cecinisse, ut circiter quatuor annos Syracusis haesisse videatur. Diutius non toleravit auram aulicam. Exoriebantur rixae et discidia inter *ἄνδρας ἀμφὶ θαμὰ τράπεζαν παίζοντας*, ex quibus Simonidis compta morum sermonumque elo-

Digitized by Google

gentia tyrannum maxime devinxerat, cuius facilitatem nonnisi anterior mens poetae Thebani haudquaquam aequasse videtur. Cui quidem εὐθυγλώσσῳ ἀνδρὶ adulatores, pessimum genus hominum, mirifice exoses fuisse carmina ad Hieronem scripta abunde confirmant. Igitur Thebas revertit, quo turbas civiles inter Siciliae tyrannos flagrantes nullorumque malas artes effugeret.

Per omnem vitam Pindarus universae Graeciae admirationem et amore floruit, ob pietatem erga deos, comitatem erga omnes, integritatem denique et simplicitatem animi laudatissimus. Atque ut nascentem aspexerat dii, florentem tutati erant, ita ne moriturum quidem deseruisse arbitrabantur veteres. Pulchrae de morte poetae feruntur narrationes, quas breviter perstringamus. Teste Eustathio 29. p. 21. φέρεται λόγος καὶ θεωρούς ποτε ἀπιόντας εἰς Ἄμμωνος αἰτῆσαι Πινδάρῳ οἷα φίλῳ τὸ ἐν ἀνθρώποις ἄριστον, καὶ θανεῖν αὐτὸν ἐν ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ. Cf. Vrat. p. 9. Subiungit Eustathius similia singularis decorum favoris exempla Trophonium et Agamedem, Cleobin atque Bitonem. Concinunt ista fere cum Plutarchi narratione Consol. ad Apollon. p. 108. D seq., ex cuius de vita Pindari commentario haec ab auctoribus Eustathii compilata sunt. Nisi quod pro Ammonio *Libyno* Delphicum templum posuit Plutarchus. Quae diversitas facilem explicatum habet. Utrique enim deo poeta confunctus fuit: Ammoni Iovi hymnum misisse tetigimus supra, de Delphico deo testimoniorum copia suppetit. Ipse Trophonii et Agamedis beatum sortem praedicarat in threno aliquo: ipse placidissima morte exstinctus est, credo, brevi post confecta in Iovem Apollinemque carmina. Hinc vel Ammo vel Apollo, in cuius solemni *Pythio editus* erat, dilecto vati gratificati videbantur. Sed in eo facile variabat opinio veterum, quod vel ipse deos precatus esset, ut sibi quod homini optimum esset tribuerent, vel theori, cum praesertim constaret poetam Ammoni misisse hymnum. Sic Suidas: Συνέβη αὐτῷ τὸν βίον τελευτῆσαι κατ' εὐχάς· αἰτήσαντι γὰρ τὸ κάλλιστον αὐτῷ δοθῆναι τῶν ἐν τῷ βίῳ, ἀθρόον αὐτὸν ἀποθανεῖν ἐν θεάτρῳ ἀνακεκλιμένον εἰς τὰ τοῦ ἐραμένου αὐτοῦ Θεοξένου γόνατα, in quem ardentissimum cecinit scolium *fr.* 2. Eadem Hesych. Miles. p. 44. Orelli. Licet igitur narrationes de obitu poetae ex carminibus translatae in ipsum sint, satis tamen id ipsum aperit, quam honorifice de integerrimo vate suo censerint populares.

Nom est praetereundum etiam aliam quandam famam de proximo ante mortem poetae tempore ferri. Dicitur enim Pro-

Digitized by Google

carping per ostentum Pindaro opprobrasse saepius ut carmine dimoveret imponasse, quae sola ex omnibus diis nondum ab eo cantata sit. Obtemperasse illum: paulo post esse mortuum. Pausanias IX, 23, 2: *Λέγεται καὶ ὀνείρατος ὄψιν αὐτῷ γενέσθαι προφήσαντα ἐγερθῆναι. ἐπιστᾶσα ἡ Περσεφόνη οἱ παθεῖν οὐκ ἔφασκεν ἀμνηθῆναι μόνῃ θεῶν ὑπὸ Πινδάρου· ποιήσειν μέντοι καὶ ἐς αὐτὴν ὕμνον. Πίνδαρον ἀλθόντα ὡς αὐτήν. Καὶ τὸν μὲν αὐτίκα τὸ χρεὼν ἐπιλαμβάνει, πρὶν ἐξῆκεν ἡμέραν δεκάτην ἀπὸ τοῦ ὀνείρατος. Ἦν δὲ ἐν Θήβαις γυνὴ περιβῦτις γένους εἶναι προφήσασα Πινδάρῳ καὶ τὰ πολλὰ μεμελετηκυῖα ἔθνεα τῶν ἀφικνουμένων. ταύτῃ Πίνδαρος ἐνύπνιον τῇ περιβύτιδι ἐπιστὰς ὦμνον ᾠδὴν ἐς Περσεφόνην· ἡ δὲ αὐτίκα, ὡς ἀνέλαμεν αὐτὴν ὁ ὕπνος, ἔγραψε ταῦτα, ὁπόσα τοῦ ὀνείρατος ἤκουσεν ᾄδοντος. ἐν ταύτῃ τῇ ᾠδῇ ἄλλα τε ἐς τὸν Ἅιδην εἶπεν ἐπικλήσεις καὶ ὁ χρυσόθρονος· δῆλα ὡς ἐπὶ τῇ κόρῃ τῇ ἁρπαγῇ.* Pro Proserpina Eustathius ad Vratisl. p. 2. nominant Cererem: scilicet utriusque deae vim dissociabilis laudes comprehenderat; v. Preller. de Cerer. et Proserp. p. 58. Pindarus videtur paucis ante mortem diebus somnio motus — ut Socrates eundem ob causam fabulas Aesopias — hymnum illum composuisse, quod novissimum carmen propinqua ista post obitum eius in lucem ediderit. In illo hymno postrema somniasse ipsum tetigisse suspicor: reliqua Pausaniae superstitioni reliquimus. Cf. Boeckh. ad hymn. fr. 8. p. 564.

Argis fatu functum poetam ex vetere epigrammate narrat Eustathius 25. p. 16. et Vratisl. p. 10: *Τῶν Πινδάρου θυγατέρων μέμνηται καὶ ἐπίγραμμα παλαιὸν ἐνίσω·*

Ἡ μάλα Πρωτομάχη σε καὶ Εὔμητις λιγύφωνοι
ἔκλαυσαν, κοῦραι Πινδάρου θύγατρες[16]*),*
Ἄργόθεν ἦμος ἔκυρσε, νομιζοῦσ' ἐνδόθι κρήνας
λείψαν' ἀπὸ ξείνης ἄθρόα πυρκαϊῆς.

Ἐν ᾧ δὴ ἐπιγράμματι οὐ δηλουμένου τοῦ πῶς ἐν Ἄργει θανὼν ὁ Πίνδαρος εἶτα ἐς τὴν πατρίδα ἐπεῖδεν ἐκομίσθη, ἵνα ἐκεῖνο ἐνενοήσαμεν, ὅτι ἀπελθὼν εἴς τινα Πελοποννήσιον ἀγῶνα καὶ θανὼν κατ' αὐτὸ τὸ Ἄργος ἐπεδόθη ἐπεῖδεν πατρίδι νομῷ.

---

[16]) Eustathius pariter atque Vratisl. *Πινδάρου θυγατέρες* exhibent. Leniorem adhibui medicinam quam alii, qui transposuerunt: *Πινδάρου ἔκλαυσαν θυγατέρες πίνυραι.* Elegantissima tamen coniectura A. Meinekii est Delect. Poett. Anthol. Graec. p. 239. haec:

Ἡ μάλα Πρωτομάχα σε καὶ Εὔμητις λιγύφωνοι
ἔκλαυσαν πίνυραι, Πίνδαρε, θυγατέρες.

Mihi tamen quam supra posui scriptura satisfacit.

Digitized by Google

Probabiliter Eustathius; et sic Boeckhius ante editum Eustathium indicaverunt. Nam cum Suidas obisse in theatro scribat, Valerius Maximus IX, 12, 7. in gymnasio, suspicatur Boeckhius ludorum spectandorum gratia in Peloponnesum profectum repentino eoque fato oppressum in ipso certaminum loco, qui et theatrum et gymnasium dici potuerit. Et cum Argis obisse narretur, in Heracis sive Hecatombaeis mortem contigisse putat, ad quae ludos concelebrandos filios secum adduxerit. Eos cineres Thebas reportarunt, ubi sepulcrum in hippodromo ante portas Proetides vidit Pausanias IX, 23, 2. Scimus enim clarorum hominum peregre mortuorum ossa haud raro a patriis civitatibus subitisse repetita et religionis causa vel e remotioribus locis domum reportata, cujus rei exempla plurima collegit G. Koehlius Analecta Epigraph. et Onomatolog. 1842. p. 34 seq. Minime autem audiendus est R. Ungerus Theb. Paras. I. p. 362., qui, postquam Thebis obisse Pindarum plures auctores referre non vere scripsit, fraude grammaticorum rei narrationem depravatam censet. Nempe nesciviisse illos in Boeotia Argos appellari urbem regionis ad Euboicum mare vergentis, quam praetexebant Asopus; v. Strabon. IX. p. 404. Hesych. s. v. Ἄργος Τάνταιον. Nollem eo delatum virum moleste doctum. Nam et Epigrammatis auctor ξείνην γυναικῆν profecto confingere non potuit neque Pindarus senex gymnasium aut theatrum ignobilis oppiduli aditurus erat, etiamsi gymnasium aut theatrum ibi fuisse largiri in animum induxeris.

Pindarum poetarum Graecine lyricorum principem exstitisse communis est et consentiens vox veterum. Ut Homerus simpliciter ὁ ποιητής, Aristophanes ὁ κωμικός, Thucydides ὁ συγγραφεύς, ita Pindarus prae ceteris ὁ λυρικός vocitatus est; v. Eustath. Hom. Il. p. 4, 8. Nunc carminum historiam paucis complectamur, in quibus vel digerendis vel emendandis explicandisque infinita quaedam copia doctissimorum hominum antiquitus desudavit. Quae antequam ad criticam normam castigarentur et interpretandis vel singulis verbis vel rebus historicis et mythicis declarandoque fini et proposito poetae intellectui hominum subveniretur, primum quae sparsim ferebantur contrahenda erant, contracta singularum classium discrimine disponenda. Nam quod Quintilianus Inst. Orat. VIII, 6, 71. et Servius Aen. X, 763. poetarum ipsorum Τρωικόν, Ἡσιόδειον vulg. nominis singulis libris in-

Digitized by Google

scripsisse loquuntur, suae aetatis consuetudinem prave in Pindarum nihil tale molitum conferunt. Etenim ab Alexandrinis demum quae ad illud tempus dispersa erant collecta et in ordinem redacta constat. Tametsi iam antea de singulis quibusdam partibus carminum commentariolos confectos novimus ab iis, qui rebus Pindari indagandis enarrandisque operam dabant. Veluti Chamaeleontis libellum de Pindaro supra consignavimus. Inter illos primarum locum tenet Zenodotus Ephesius, conditae a Ptolemaeo Philadelpho bibliothecae Alexandrinae primus, ut creditur, praefectus. Qui quid praestiterit Pindaro, ex paucis eius vel scriptoris vel coniecturis, quas memorant Scholl. Ol. II, 7. III, 52. VI, 21., aegre iudices. Iustam carminum recensionem primus instituit Aristophanes Byzantius, qui sub Ptolemaeis Euergeta et Epiphane maxime floruit, circ. Olymp. CXLIV. Primum is et Simonidea et Pindarica cola metricis distinxit; v. Dionys. Hal. de Comp. Verbb. 22. et 26. Quod negotium Aristophani interdum ad liberanda Pindari verba a glossematis iam tam ipsius verbis insertis profuit, veluti Ol. II, 48. vulg. φιλέοντι δὲ Μοῖσαι verba elicienda intellexit. Omnino vestigia quaedam declarant vetusta Alexandrinorum exemplaria hic illic vitia habuisse ab ipsis demum emendata, velut Olymp. XI, 55. vulg. Pyth. IV, 195.; vide Boeckhii commentat. de crisi Pind. §. 22. Deinde Aristophanes potissimum, ut opinor, vetustam scripturam, quam exemplis ante Alexandrinorum aetatem confecta, etiamsi partim iam ad vulgarem consuetudinem revocata fuerit, universe tenebant, in recentiorem scribendi normam transtulit. Reputemus aetate Pindari *E* et *ε* et *η* et *ει* significasse, *O* et *ο* et *ω* et *ου*, licet Pindarum interdum *ει* et *ου* his ipsis elementis scripsisse credibile sit. Ista ἀρχαῖα γράμματα quamvis Athenis inde ab archonte Euclide Ol. XCIV. publice expulsa Simonideo scribendi generi locum fecissent, Pindari tamen antiqua exempla a grammaticis demum accurate conformanda fuerunt. Ac resident etiamnunc quaedam τῆς ἀρχαίας σημασίας documenta; vid. Aristarch. Scholl. Nem. I, 24. Nem. III, 22. X, 62. et cf. quae diligenter exsequitur Boeckhius de crisi §. 16 seq. Tum Aristophani deberi videtur, quod septemdecim libris diversa genera Pindaricorum carminum comprehensa fuerunt. Nomina librorum illorum quoniam diversa traduntur a Suida et Vitae Vratisl. auctore in numero isto consentientibus, probabiliter Boeckhius duplicem exstitisse Pindaricorum carminum recensionem statuit, alteram simpliciorem Aristophanis, subtiliorem alteram Aristarchi. (Sic utrique Anu-

Digitized by Google

exemplis carminum reconsuerunt post Zenodoti curas; v. Th. Bergkii Annotr. Reliq. p. 25 seq.) Vide de his classibus carminum Boeckh. Fragmm. p. 558 seqq. et qui Boeckhii disputationem uberrimam excerpsit Dissenium p. 608 seqq. Quanquam laudis illius aliquam tamen partem cum Callimacho, studiosissimo tabularum conditore, communicandam esse mea iure summere videor. A quo equidem alterutrum ordinem vel constitutum vel inchoatum statuo. Nam Callimachus ut vel singula epinicia Simonidis Cei ex generibus victoriarum ordinavit, puta *Ταθρίωνος*, *Δρομέως*, reli. scripta iuxta collocans, ita similiter Pindarica portractavit. Carmen Pyth. II. Callimacho Nemeum visum esse scimus; v. Boeckh. Praef. Scholl. p. X. Sed Aristophanem, qui tabulis Callimachi commentarios adiecit, accuratius omnia administravisse licet credere. Cuius ordinem epiniciorum quidem in consuetudinem abisse argumento est primo loco positum carmen Olympium, quem illi locum Aristophanes assignaverat; v. notam ad initium carminis ascriptam. Cum autem Callimachus Simonidea epinicia ex victoriis disposuisset, Aristophanes ita tenuit in Pindaricis, ut victorias in quatuor nobilissimis solemnibus reportatas ex dignitate victoriarum digereret. Praecedunt igitur carmina in curules equestresque victores scripta, sequuntur deinceps ea, quae pugilum, luctatorum, pancratiastarum, cursorum victoriis dicata sunt. Pythia claudit carmen fibicini scriptum, Nemea tres aliae odae non Nemeaeae; vide Boeckhii Praef. Expll. p. 19. In fine Isthmiorum aliquot carmina perierunt, quorum fragmenta quaedam supersunt.

Ratio temporum in componendis epiniciis habita non est: οἱ *διατάξαντες τὸν Πίνδαρον οὐ κατὰ χρόνους συνέταξαν αὐτόν, ἀλλὰ κατὰ τὰ εἴδη*, Scholl. Isthm. IV. inscr. coll. Scholl. Pyth. VI. inscr. (De iuvenili hymno in principio hymnorum reposito vidimus supra.) Sed de ipso genere saepe lis fuit inter grammaticos. Pythium II. alii Nemeis accensebant, Timaeo *θυσιαστήριον* vocabatur, Ammonio et Callistrato Olympium, aliis Panathenaicum, denique aliis Pythium. Quae sententia fuit Apollonii *τοῦ εἰδογράφου*, quem in generibus carminum etiam pro harmonico diversitate dignoscendis singularem operam consumpsisse scimus; v. Boeckh. ad Schol. Pyth. II. inscr., qui eundem Apollonium commentarios Pindari edidisse censet Praef. Scholl. p. XIV. Quaedam epiniciis post Aristophanem demum videntur accessisse, ut Olymp. V. *ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς*, quae Boe-

****

ckhius intelligit primitiva exemplaria ab Aristophane profecta, non legebatur: Didymi commentarii Pindaro tribuebant, Schol. Ol. V. init. Nemeaea carmina IX. X. XI. *οἱ περὶ Ναυσιφάνους γεγραμμένα κεκραμένους φέρονται*, Schol. Inscr. Similiter accidit in Parthenniis, ut quaedam carmina seorsum posita *τὰ κατὰ παρθενίων* vocarentur; v. Boeckh. Praef. Scholl. p. XIII.

Ab auctoribus tabularum (*πινακογράφους* dicimus) initium habuit aliquod institutum a posterioribus grammaticis celeriter propagatum, ut ambitum vel singulorum librorum vel operum omnium ex numero versuum censerent eumque numerum in fine librorum subscriberent. Quae res quas rationes habuerit quamque salutaris fuerit, nuper Fr. Ritschelius meus deprit, cum in elegantissimo libello, quem de Alexandrinis bibliothecis scripsit, p. 91 seqq., tum in scriptiunculis academicis supplementi loco Bonnae 1849. editis. Nos Eustathii beneficio didicimus opiniciorum Pindaricorum mensuram, 24. p. 25: *Ἐκεῖνοι, κατὰ τὴν ἑξακοσίαν ᾠδὴ πτερυγίζειν*. Qua memoria, hausta illa ex antiquioribus commentatoribus, Boeckhianae verorum descriptionis fides vetustatis conciliatur, iam aliis quibusdam veterum metricorum testimoniis ex Scholl. Vratisl. ductis stabilitae; vide Boeckh. Praef. Scholl. p. XXXII. Nam novitia descriptio fere 5500 *στίχους* efficit, Boeckhiana circiter 3500. Iam si meminerimus in fine Isthmiorum aliquot carmina intercidisse, facile perspicies vel externo hoc argumento Boeckhianae doctrinae veritatem pulcherrime evinci.

Vel ante vel paulo post Aristophanis curas Pindaricos commentarios confecit Pindari carminum opiniciorum Chrysippus Stoicus, sub Euergeta et Philopatore Ptolemaeis clarus. Universum *κῶλον* Olymp. Pyth. Nem. Isthmiorum complexum decent notae passim in Scholiis servatae. Grammaticorum *σημεῖα* iam ante illum appicta singulis versibus exstitisse ex nota ad Isthm. III, 47. patescit. Ex discipulis Aristophanis interdum Callistratus et Diodorus commemorantur, de quibus praeter Boeckhium p. XIII. videndus est F. A. Wolfius Prolegg. Hom. p. CCXVI seq.

Iustam autem Pindaricorum editionem post Aristophanem unus Aristarchus paravit, qui, circa Olymp. CXLIII. sub Epiphane illustris, „etsi," verba Boeckhii sunt, „passim haud mediocria attulit, tamen neque interpretatione neque critica arte fir

Digitized by Google

Pindaricis magnopere videtur excelluisse." Exstabant digitus eius textis appositus; v. maxime Scholl. Isthm. V, 47.

Ex Pergamenis Grammaticis inter Pindaricos interpretes eminent Crates Mallotes et Artemo, qui Siculorum rerum curiosissimus fuit; v. Boeckh. p. XIII. Inter Aristarchi sectatores de Pindari expositione bene meritos censentur Ammonius Alexandrinus, Aristodemus Eleus, cuius tertium librum περὶ Πινδάρου citat Athenaeus XI, 495. F., Menecrates; vid. Boeckh. p. XIII.

Adversarius Aristarchi Ptolemaeus Epitheta, filii Δυσθέου solitus, num in Pindarum commentatus sit, incertum est. Sed in Pindaro versatus est Asclepiades, non Tragilensis, Τραγῳδουμένων auctor, sed Myrleanus sub Philopatore clarus, qui etiam de Cratini Aristophanisque fabulis scripserat; v. Fr. L. Werferus Actt. Philoll. Mon. T. II, 4. p. 491 seqq. et Meinek. Hist. Crit. Com. Gr. p. 12. Praeterea Aristonicus, idem, quem post Lehrsium in Scholiis Venetis Iliadis agnovimus; Chaeris, Dionysius Phaselita, Dionysius Sidonius et quidam alii ignobiliores.

Priscibus palmam praecripuit χαλκέντερος ille Didymus Alexandrinus, Aristarcheus, cuius ὑπομνήματα in Pacanas et Epinicia celebrantur. Ex istis optima quaeque in Scholiorum veterum congeriem derivata videntur. Didymus ipse praecipuorum interpretum sententias apposuerat diiudicaratque. Hoc igitur Scholiorum nostrorum fundamentum, quibus postea plurima detracta, alia recens addita, multa ignavia describentium decurtata sunt et dissipata.

Quamquam in hanc quam manibus terimus Scholiorum silvam probabile est ex iis quoque interpretibus quaedam accita esse, qui post Christum natum vetustiorum exemplum repetiverunt. In quibus est Eleaticus Palamedes nominandus, cuius ὑπόμνημα εἰς Πινδάρου citat Suidas s. v.; cf. acute disputantem Boeckhium p. XIX. De dialecto cum aliorum poetarum lyricorum tum Pindari scripserat Tryphon Ammonii, Alexandrinus; vide Suid. s. v. Hic nunc adde tertium quendam grammaticum ex Appulcio de Orthogr. §. 43: „Cyrenenses poetae dicuntur Battiadae Herodio (? v. Welcker. Cycl. Epic. p. 7.) et Proculo et Proclo Pindari enarratoribus." Sed vereor, ne impostor ludos fecerit, qui stulte stolide ex Proclo, quem eundem Proculum esse constat, duos homines fecerit.

Digitized by Google

Ex illis fontibus fluxerunt duo quasi Scholiorum veterum rivuli. Altera enim eorum familia vulgatis Scholiis continetur, alteram efficiunt ea, quae in codice Vratislaviensi A miro modo mutilata et depravata perduravere. Unde primus edidit ex schedis E. Gerhardi et C. G. Schneideri Augustus Boeckhius. In utraque recensione multa comparent additionibus, mutationibus, omissionibus, confusionibus obliterata; v. Boeckh. p. XXIV seqq. Praeter Vratislaviensem librum, qui ad Olympia exhibet diversa Scholiorum *συντάγματα*, Boeckhio ad emendanda vulgata Scholia eximio usui fuit codex Gottingensis ad Olympia et Pythia, iam prius ab Heynio inspectus. Boeckhius praeterea collata editione Romana consultisque aliis libris deterioris notae omnem Scholiorum syllogen improbo et taedioso labore et congessit et digessit.

Grammaticos Alexandrinos eorumque asseclas excipiunt et saeculorum intervallo disiuncti et doctrinae exilitate angustiisque studiorum cum illis haudquaquam comparandi literati Byzantini. Quorum Scholia et loquaciora et ieiuniora ad sola Olympia pertinent. Antiquissimus eorum Eustathius est, qui, medio saec. XII. inclitus, *ἔτι ἐν διακόνοις ὢν Πινδαρικὰς παρεμβολὰς* concinnaverat, ad quas saepius in Homericis provocat; v. Boeckh. p. XXIX. Quas ipsas perisse dolendum est: proocmium, de quo supra dicebam, servatum laetamur. Pendet doctrina Eustathii a *παλαιοῖς* suis, quorum commentarii nostris copiosiores ipsi praeclaram materiem suggesserunt: verbositatem addidit de suo. Epinicia iam tum sola iactabantur, reliqua dudum oblivioni erant tradita: Eustath. 34. p. 24: *Ποιήματα πολλὰ γράφει Πίνδαρος λέγεται, ὧν καὶ φέρονται οὐκ ὀλίγα, οὐ μὴν τὰ πάντα ὑπεμνηματισμένα.* Et statim post: *ἐπίνικοι, οἳ καὶ περιάγονται μάλιστα διὰ τὸ ἀνθρωπικώτερον εἶναι καὶ ὀλιγόμυθοι καὶ μηδὲ πάνυ ἔχειν ἀσαφῶς κατά γε τὰ ἄλλα.* Priora ex vetustioribus servata, ipsius aetate praeter fragmenta aliorum carminum sola epinicia supererant. Ab Eustathio proximus est Thomas Magister, initio saec. XIV. celeber, qui Scholia vetera digessisse videtur. Hunc eum Pindaricis familiaritatem post editam demum Eclogam contraxisse observavit Fr. Ritschelius Prolegg. Eclog. p. CXVII. Sequuntur Manuel Moschopulus Cretensis, qui saec. XIV. exeunte vixit, et Demetrius Triclinius, qui saec. XV. Uterque Scholia conscripsit ipse, quae Boeckhius, quantum per librorum conditionem licuit, signis a se distinxit; v. Praef. p.

Digitized by Google

XXVII. Neuter horum verba poetae ad ea quae ipsis placebant decreta metrica et grammatica licenter corrumpere dubitavit. Alter et suis correctionibus saepius gloriatur et plaudit Moschopulo [17]); v. Boeckh. Praef. T. II. p. XXXV. et de Crisi §. 25.

Restat, ut de codicibus Pindari dicamus. Qui Olympia, plurimi, qui Pythia complectantur et Nemea, pauciores libri extant: rara exempla Isthmiorum [18]). Aetate non magnopere commendantur, at universe arbitranti fide. Vetustissimum ferunt codicem Reg. Paris. 2403. (Par. A), qui saec. XIII. attingere perhibetur: Gottingensis sola Ol. et Pyth. offerens saec. XIV. scriptus est: longe plurimi saec. XV. non excedunt, sunt qui vel XVI. descripti videantur. Nolumus recensum exhibere omnium: ad Boeckhii Praef. Vol. I. remittimus accuratiora desideraturos. Ex codicibus, quos Boeckhius ibi enumerat, postea accessit collatio cod. Veneti saec. XV. scripti ab Imm. Bekkero facta; v. Nott. Critt. p. 844., libri satis boni, qui cum codice Ambr. et Pal. C conspirare soleat. Sed sola Olympia exhibet. In Explicationibus Boeckhio praeterea ad manum erat accuratior collatio cod. Palatini C Olympia et Pythia complexi, quem iam ab Er. Schmidio inspectum nuper denuo accuratissime excussit scripturaeque discrepantiam cum notulis suis publici iuris fecit C. L. Kayserus Lectt. Pindaricis Heidelbergae MDCCCXL. Ex quibus apposui quae consilii nostri esse visa sunt; sed vereor, ne plura apposuerim quam opus fuerit. Pauca quaedam Kayserus bene emendavit. — Praeter Pal. C Schneiderus Boeckhio excerpta Brunckiani codicis Olympiorum,

---

[17]) Exemplo sit Triclinii annotatio in Moscov. B ad Ol. VIII, 10: *Πολλὰ ἐπανετομήθη τῷ σοφωτάτῳ Μοσχοπούλῳ κἀμοί, ὡς ἐξετάζων εὑρήσεις, ἀνοικείως ἔχοντα πρὸς τὸ μέτρον.*

[18]) Etenim Byzantinorum grammaticorum studia in angustiorem orbem coartata poetarum Graecorum quendam delectum habebant, quem glossulis suis explicarent. Hinc frequentia exempla praeter Homerica Hesiodi, maxime Operum, et Theogaidis; aliquot fabularum Aeschyli, Sophoclis, Euripidis, Aristophanis; Phocylidis; Theocriti Idylliorum octo novemve priorum; Lycophronis Alexandrae; Arati Phaenomenon; Callimachi Hymnorum; Apollonii Argonauticon; Nicandri Alexipharmacon et Theriacon; Dionysii Periegetae, Oppiani Halieuticon et quorundam aliorum. Eodem pertinebant Pindari Olympia. Talia opera vocabant *τὰ πραττόμενα*, h. e. lectione et interpretatione usurpata; v. Lobeck. Aglaoph. p. 567. Meinek. Hist. Crit. Com. Gr. p. 560. Cobet. Obss. Critt. in Plat. Com. p. 56.

Digitized by Google

G. de Humboldt quaedam ex octo libris Parisinis suppeditavit ad Pythiorum locos difficiliores; idem pauca ex quatuor codicibus Vindobonensibus delibavit; v. Procem. Expll. p. 7. Ita Boeckhius raro in Expll. commemoravit, cum pauciissima afferrent ex aliis bonis codd. non enotata.

Quotquot codices vel ante saec. XIV. scripti sunt vel ex vetustioribus postea derivati, textum exhibent veterem et levium coniecturarum violentarumque mutationum expertem. Qui recentiores sunt, fere verba monstrant ad eam formam conformata, quae in Scholiis recentioribus comparet. Sed hi libri rursus ita in diversa abeunt, ut partim Moschopuli recensionem, partim Triclinianam sequantur. Nam Thomae Magistri modestior manus fuit. Igitur veteris recensionis testes primarii, praeter Scholia vetusta, exstant codices Paris. A et Gottingensis, quibuscum in Olympiis consentiunt fere Aldinus liber, Palat. C, Moscov. A, August. B, Vatic., Cizensis paucique alii. Contra pravam interpolatam verborum speciem suggerit maxime Moscov. B (Gottingensi bibliothecae ab Heynio donatus) et editio Romana in Olympiis. Mediam quandam viam libri insistunt a Moschopulo recogniti, quales sunt Palat. AB, Lips., Guelf. (qui liber bonis quibusdam peculiaribus conspicuus est), Cygn., Augustanus A, Bodleiani $\alpha\beta\gamma$, Leidenses AB; vide Boeckhii nott. critt. Ol. II, 29. In Nemeis Aug. tertius et Mediceus alter excellunt, minus praestant Mediceus prior, Paris. B et Aldina. Isthmiorum codices diversas recensiones non videntur sequi.

Verum, ut fieri assolet, istae codicum familiae in singulis libris contaminatione quadam inter se coaluerunt, ut ex altera in alteram quaedam migraverint. Veluti sunt qui in quibusdam partibus ad optimos aggregantur, cum alias interpolatorum ordini ascribendi sint. Sic in Pythiis in numero meliorum librorum sunt Bodl. C et Par. B, licet hic quidem metrici correctiones passus sit. Hinc intelligitur licere interdum vel ex deterioribus libris singulas scripturas repetere, contra maxime opere cavendum esse ab istorum deliciis librorum, quorum oratio ad metricae, prosodiae, syntaxis recentiorem normam licenter et praeter fidem Scholiorum veterumque codicum reficta est. Penitus autem reiiciendi codices scilicet Neapolitani ab Ahlwardtio ad tutandam scripturarum ab ipso excogitatarum auctoritatem advocati. Quos codices cum Boeckhius ad calcem Expll. et

Digitized by Google

in Commentat. de Crisi tanquam omni fide destitutos testes explosisset, postea petefactum est vere aureum illud, qui ab Aldvardtio ipso nostris conflatus esset. Videndus Fraehn[i] Epistola de codd. Neapolitanis Pindari Stargardi 1825. edita. (1)

Qui quis editionum Pindari librorumque ad explicanda Pindarica spectantium accuratum indicem voluerit, eum ego ad praefationem Heynii ablego, vel ad bibliographorum optimum sciunt. Ego quam fieri poterit brevissime significabo vos hominesque doctissimos eosque operâ, quibus aliquid debet Pindarus.

Princeps omnium est editio Veneta, quae prodiit in aedibus Aldi et Andreae, Asulani soceri, MDXIII. forma octava, sine Scholiis. Praeter Pindarica complectitur hymnos Callimachi, Dionysium Periegetam, Lycophronis Alexandram. Secuta est editio Romana a Zacharia Callierga Cretensi curata anno MDXV. forma quarta, cum Scholiis veteribus et recentioribus. Hae editiones ita differunt, ut in Olympiis Aldinus textus Romano a correctionibus novitiis liberior sit, contra in Pythiis Romanus editio ad germanam postae scripturam propius accedat. Igitur cum veterum Scholiorum memoria in Olympiis Aldinae, in Pythiis Romanae fere convenit. Illa paene tota scriptum exemplar refert, Callierga interdum textum ex Scholiis emendavit.

Quae editiones per saec. XVI. decursum prodiere, eae ex Aldina Romanaque expressae sunt omnes, Cratandrina (Basil. 1526.), Brubachiana (Francof. 1542.), Moreliana (Paris. 1558.), Stephaniana saepe repetitae inde ab anno 1560., aliae. Singuli editores pauca de coniectura mutaverunt, felicius reliquis Iacobus Ceporinus, Cratandrinae corrector. Egregie de Pindaro meruit Erasmus Schmidius, cuius editio Vitembergae 1616. in lucem emissa est. De cuius opera per longum annorum seriem Thebanae postae nevata Dissenius ita iudicavit: „Schmidius commentarium amplum doctumque scripsit, in eo vero erravit maxime, quod pro temporum illotum iudicio ad logicas et rhetoricas divisiones frigidissimas omnem in his carminibus tractationem et dispositionem rerum revocavit, quasi orationes ante oculos habeamus cum propositionibus, confirmationibus, confutationibus, digressionibus et quae sunt similia. Sane habet etiam poetica ars leges suas, sed alia est rhetorica, alia poesis." Sed vir integerrimus multa vitia priorum exemplarium sagaciter sustulit et amorem Pindari movit in Germania primus. — Post Schmidium Ieaanes Benedictus,

Digitized by Google

medicus Salmuriensis, maximum salutarem Pindaro adnexit, qui nonnulla praeclare emaculavit. Prodiit eius editio Salmurii 1620. Quinque Bodleianorum codicum scripturis usi sunt editores Oxonienses, quorum editio Oxonii 1697. emissa Nic. Sudorii versionem Latinam offert. Anno 1747. Traiecti ad Rhenum I. Cornelius de Pauw Notas suas in Pindarica publicavit, quarum hodie exiguus usus est. Licet ne Pauwius quidem in emendandis quibusdam locis insolite egerit. „Successit" — Dissenii verbis utor — „vir immortalis Heynius [anno 1778.], celeberrimus Pindari editor et interpres, qui Thebani poetae studium, per longum annorum seriem prorsus neglectum, primus in Germania excitavit, nec solum locos plurimos rectius explicuit, sed etiam sensum praeclarum lyricae poesios attulit et magnificentiam horum carminum eximie perspexit. Sed quum tamen ille tempore nondum ut hodie de poesi veterum statueretur, multa frigida et tumida dixit, quae cuivis penitus perspectis recte habere sensisset. Nunc autem non tam perfectam iudicabat Pindari artem, quam revera est, et si quae offenderent, damnabat, non satis in consilium dictorum inquirens. Ad alteram vero Heynii editionem [Gotting. 1798—1799.], quatuor voluminibus comprehensam, praeclarae Godofredi Hermanni commentationes accesserunt, in quibus plurimi loci sagaciter explicati sunt. Ultima editio post mortem demum Heynii [cura G. H. Schaeferi] prodiit ann. 1817. Lips. ap. Vogel. Sed Heynii opera in Pindaro posita etiam aliorum inter nostrates studia excitavit. Sic I. G. Schneidewin Vitam Pindari scripsit Argentor. 1774. et Fragmenta collegit Argentor. 1776. In eodem numero Frid. Gedickius fuit, qui Olympica et Pythica in Germanicam linguam convertit; tum etiam Selecta carmina edidit Berolin. 1786. 8. [C. D. Beckii editionis Lips. 1792—1795. prodierunt duo volumina. Textum aliquoties bene correxit.] Laudandum etiam I. Gurlitti studium, qui per longam seriem annorum programmatis scholasticis Versiones Germanicas horum carminum cum Animadversionibus edidit, et licet non instructus omnibus, quibus opus est ad explicationem poetae difficillimi, multa tamen utilia notavit; in versiones autem nollem ad Gedickii exemplum exclamationes intulisset plurimas a Pindari gravitate alienas."

Heynii crisin haud leviter adiuverunt docti Itali, Mingarelii, commentationes metricae, qui multa sagacissime correxit. G. Hermanni et Aug. Boeckhii de Pindaro merita maiorum

Digitized by Google

sunt, quamvis quae laudibus nostris egerunt. Et Hermanno quidem tot debet Pindarus praestantissimas emendationes, quot alteri nemini. Commentationibus Heyneanae editioni additis et disputationi de dialecto Pindari (Opusce. I. p. 245 seqq.) superaccesserunt Emendationum Pindaricarum libelli secundi duo editi Lipsiae 1824., repetiti Opusce. VII. p. 129 seqq. Perfecit emendationes ad carmina Pythia inde a textu: nam de duobus prioribus disseruit in commentatione de Officio Interpretis, edita Lipsiae 1824., repetita Opusce. VII. p. 97 seqq. Augustus autem Boeckhius postquam anno 1809. de metris Pindari libellum edidisset, anno 1811. specimine emendationum in Pindari carmina vulgato iustae editioni praeludisset, inde ab anno 1811. usque ad 1822. duobus tomis carmina praeclare correcta et uberrimis commentariis explanata prodire iussit. In explicationibus conscribendis Dissenium socium sibi ascivit, qui Nemeorum et Isthmiorum interpretationem absolvit. Friderici Thierschii Versio cum introductione in Pindari carmina lecta perdigna duobus voluminibus Lips. 1820. prodiit. Tria carmina, Ol. II. VI. Pyth. I., docte commentario illustravit Simon Karsten Traiecti ad Rhen. 1825., Xenophanis, Parmenidis, Empedoclis reliquiis postea editis clarus. Dilucidationes Pindaricas scripsit vir doctissimus Th. L. Frid. Tafelius, quarum prius volumen Olympia et Pythia complectens prodiit Berolini 1824. et 1827. De quibus ita statuit Dissenius: „Dictionem poetae locis plurimis aliorum scriptorum congestis illustrare studet, ex quibus quae meis usibus apta videbantur notavi, alia omisi a Pindari interpretatione aliena. Omnino hic vir eruditus magis circa haec carmina quam in iis versari mihi videbatur, qui in interiorem rationem eorum non inquisiverit, atque etiam de fabularum usu et explicatione parum accurate statuat." — I. F. Boissonadii cura carmina Pindari ex recensione Boeckhii expressa sunt Parisiis 1825., additis brevibus notis, ex quibus quasdam repetii. Ipse Boeckhius eodem anno Lipsiae apud Weigelium Pindari verba denuo secundum dissertationem de Crisi Berolini 1823. castigata edenda curavit, quod exemplar nos pro fundamento criseos habuimus. C. L. Kayseri lectiones Pindaricas supra laudavimus: Friderici Heimsoethii Addenda et Corrigenda in Commentariis Pindari, quorum Pars Prior Bonnae 1840. exiit, non pauca ministrant, quibus singulorum locorum intellectus adiuvetur. Postre-

Digitized by Google

nio, Theodorus Bergkius, vir mihi carissimus, carminibus Pindaricis in Corpus Poett. Lyricorum Lipsiae 1843. forma datum, receptis et diversitatem scripturae subiecit stilectum et brevibus annotationibus de correctione singularum locorum sententiam suam declaravit. Ex emendationibus viri ingeniosissimi quasdam pulcherrimas in verba poetae inferre non dubitavi, reliquas vel simpliciter commemoravi vel paucis confutare studui.

C. T. Dammii Lexicon Homerico-Pindaricum post Duncanii operam super et emendatius et auctius repetivit V. Chr. Fr. Rostius meus, Lipsiae 1861 seq.

Digitized by Google

INDEX CARMINUM BOECKHIANUS.

OLYMPIA.

Olymp. I. Hieroni Dinomenis f. Syracusarum regi, celeto Pherenice victori Olymp. 77. in victoriae sollemnibus in convivio Syracusis in aula regia cantatum, praesente tum Pindaro.

Olymp. II. Thereni Aenesidami f. Agrigentinorum tyranno, curru victori Olymp. 76. auriga Nicomacho, in victoriae sollemnibus Agrigenti cantatum.

Olymp. III. Eidem ob eandem victoriam, Agrigenti in Theoxeniis cantatum eodem fere tempore.

Olymp. IV. Psaumidi Acronis f. Camarinaeo, non equis, sed rheda mulari victori Olymp. 82. Olympiae cantatum, praesente tum Pindaro.

Olymp. V. Eidem ob eandem victoriam, eodem anno reduce Psaumide Camarinae in pompa cantatum.

Olymp. VI. Agesiae Sostrati f. Iamidae Syracusio, rheda mulari victori Olymp. 78. Stymphali cantatum post victoriam, Thebis missum.

Olymp. VII. Diagorae Damageti f. Rhodio, pugilatu victori Olymp. 79. in Rhodum insulam missum, post reditum in convivio Ialysi cantatum.

Olymp. VIII. Alcimedonti Iphicnis f. Aeginetae, lucta inter pueros victori Olymp. 80. Melesia magistro, cantatum Olympiae in pompa.

Olymp. IX. Epharmosto Locro Opuntio, lucta victori probabiliter Olymp. 81. Opunte in sollemnibus victoriae cantatum.

Digitized by Google

Olymp. X. Agesidamo Archestrati f. Locro Epizephyrio pugilatu inter pueros victori probabiliter Olymp. 74. (cod. Vrat. Olymp. 76.), Olympiae cantatum, praesente tum Pindaro.

Olymp. XI. Eidem ob eandem victoriam, longo post victoriam intervallo Thebis in urbem Locrorum Epizephyriorum missum ibique in sollemnibus victoriae redeuntibus cantatum.

Olymp. XII. Ergoteli Philanoris f. Himeraeo, doliche victori Olymp. 77. in Sicilia compositum, Himerae cantatum post reditum.

Olymp. XIII. Xenophonti Thessali f. Corinthio, stadio et quinquertio victori Olymp. 79. Corinthi cantatum in comissatione levi habita.

Olymp. XIV. Asopicho Cleodami f. Orchomenio Hoeoto, stadio inter pueros victori Olymp. 76. Orchomeni cantatum in pompa Gratiis ducta, haud dubie a pueris.

PYTHIA.

Pyth. I. Hieroni Dinomenis f. Aetnaeo, Syracusarum regi, curru victori Pyth. 29. Olymp. 76, 3. Aetnae cantatum in comissatione apud Dinomenem Hieronis f.; post ipsam victoriam scriptum.

Carmen II. Eidem Hieroni Syracusio, quadrigis equorum pullorum victori Thebis in Heraeicis s. Iolaiis, Thebis missum Syracusas in arcem regiam, probabiliter Olymp. 75, 4.

Pyth. III. Eidem Hieroni Syracusio, gratulandis celebrandisque Pythiis victoriis celete Pherenico Pyth. 26. et 27. (Olymp. 73, 3. et 74, 3.) partis missum Thebis Syracusas immissentibus Pythiis Olymp. 76, 3.

Pyth. IV. Arcesilae IV. Batti f. Cyrenarum regi, curru victori Pyth. 31. Olymp. 78, 3. auriga Carrhoto; Damophili commendandi causa et victoriae celebrandae Thebis Cyrenas missum haud diu, ut videtur, post victoriam, ibique cantatum; sed post carmen quintum.

Pyth. V. Eidem ob eandem victoriam, Cyrenis ante quartum carmen in pompa victoriali ad Apollinis templum ducta cantatum, vel in via vel finita pompa.

Pyth. VI. In Xenocratis Acnesidami f. Agrigentini victoriam curulem Pyth. 24. Ol. 71, 3. ad Thrasybulum Xenocratis f. aurigantem, Delphicae comissationi destinatum.

Pyth. VII. Megacli vel Hippocratis vel Clisthenis f. Atheniensi, curru victori Pyth. 25. Olymp. 72, 3. Delphis, ut videtur, cantatum.

Digitized by Google

Pyth. VIII. Aristomeni Xenarcis f. Aeginetae, lucta inter pueros victori Pyth. 82. Ol. 80, 3. Delphis, ut videtur, scriptum praesente tum Pindaro, Aeginae cantatum.

Pyth. IX. Telesicrati Carneadae f. Cyrenaeo, armato curru victori Pyth. 28. Olymp. 75, 3. ante reditum Cyrenas scriptum et cantatum, fortasse Thebis.

Pyth. X. Hippocleae Phriciae f. Pelinnaeensi, diaulo victori Pyth. 22. Olymp. 69, 3. Pindaro annos XX nato; cantatum probabiliter in pompa a choro Crannoniorum, urbem Larisaeam ingrediente.

Pyth. XI. Thrasydaeo Thebano stadio inter pueros victori Pyth. 28. Olymp. 75, 3. Thebis cantatum in pompa ad templum Apollinis Ismenii ducta.

Pyth. XII. Midae Agrigentino tibiis victori Pyth. 24. vel 25. (Olymp. 71, 3. vel 72, 3.) Agrigenti cantatum in pompa.

NEMEA.

Nem. I. Chromio Agesidami f. Aetnaeo, curru victori post Aetnam Olymp. 76, 1 conditam; cantatum, ut videtur, Ortygiae Olymp. 76, 4. praesente tum Pindaro.

Nem. II. Timodemo Timonoi f. Atheniensi, pancratio victori, Athenis cantatum ante comissationem aliquo post pugnam Plataicam tempore.

Nem. III. Aristoclidae Aristophanis f. Aeginetae, pancratio victori tempore incerto; Aeginam transmissum diu post victoriam, redeuntibusque Nemeadis sollemnibus cantatum in convivio, quod in sacro loco Theario victoriae celebrandae causa habitum est, ante Aeginam Olymp. 80, 1. ab Atheniensibus subactam.

Nem. IV. Timasarcho Timocriti f. Aeginetae, lucta inter pueros victori, Melesia magistro, tempore incerto, sed aliquo ante Olymp. 80. tempore. Aeginam missum, ibi ut in novilunio caneretur a choro puerorum pompam ducente.

Nem. V. Pytheae Lamponis f. Aeginetae, pancratio inter pueros victori, Aeginae cantatum. Victoria et oda priores sunt Isthmiis Phylacidae victoriis odisque Isthmiis quinta et quarta, ex quibus recentior in Olymp. 75, 3. referenda videtur. Itaque Pytheae victoria ante pugnam Salaminiam ponenda.

Nem. VI. Alcimidae Theonis f. Aeginetae, lucta inter pueros victori, Melesia magistro, unde carmen ad Olymp. 80. propius quam ad Olymp. 75. accedere videtur; Aeginae cantatum.

Nem. VII. Segesi Thearionis f. Aeginetae, quinquertio inter

Digitized by Google

pugnae victori Nem. 54. Olymp. 77, 3. cursum Aeginae cantatum.

Nem. VIII. Dinidi Megae f. Aeginetae, stadio bis victori, Aeginae cantatum in Aeaceo, Olymp. 80, 4. Victoriae quando partae fuerint, non constat.

Carmen IX. Chromio Agesidami f. Aetnaeo, curru victori Sicyone in Pythiis; victoriam olim partam poeta post Aetnaeis Olymp. 76, 1. conditam celebravit, ubi in civitate recens instituta in pompa ante convivium carmen hoc cantatum, idque recentiori tempore quam Nem. I. adeoque probabiliter post Olymp. 76, 4. immo ipso anno Olymp. 77, 1., Pindaro in Sicilia versante.

Carmen X. Theaeo Uliae f. Argivo, lucta Nis victori Argis in Hecatombaeis: carmen ibidem cantatum aliquo post victoriae tempore, redeuntibus Hecatombaeis: sed ipsa tempora incerta.

Carmen XI. Aristagorae Arcesilai f. Tenedio, cantatum Tenedi in prytaneo, quum prytanis magistratum iniret Aristagoras, inter sacra, credo, adeundo numeri iuncta.

ISTHMIA.

Isthm. I. Heredoto Asopodori f. Thebano, curru victori, fortasse Olymp. 80, 3., Thebis haud dubie et scriptum et cantatum, quum poeta carmini Coio faciendo intentus esset.

Isthm. II. Isthmiae curuli victoriae et aliis Xenocratis Acrosidami f. Agrigentini celebrandis scriptum, Thrasybulo eius filio per Nicasippum transmissum post obitum patris. Victoria contigit ante Olymp. 76, 1. adeoque non post Olymp. 75, 3.; carmen factum non ante Olymp. 77, 1.

Isthm. III. Meliseo Telesiadae f. Thebano, post Nemeaeum equestrem victoriam Isthmiis pancratio victori, Thebis cantatum, aliquot fortasse post pugnam Plataeensem (Olymp. 75, 2.) annis.

Isthm. IV. Phylacidae Lamponis f. Aeginetae, pancratio Isthmiis secundum victori, probabiliter Olymp. 75, 3. Aeginae cantatum.

Isthm. V. Eidem Isthmiis primum victori pancratio; carmen scriptum post Nem. V. ante Isthm. IV. ante pugnam Salaminiam haud dubie, Aeginae cantatum in convivio apud Lamponem victoris patrem.

Isthm. VI. Strepsiadae Thebano, pancratio victori; carmen Thebis cantatum; tempora incerta, ex diversis tamen rationibus ea mihi maxime probabilia, ut victoria et carmen ad Olymp. 81, 1. differantur.

Digitized by Google

Isthm. VII. Cleandro Telesarchi f. Aeginetae, pancratio Isthmiis et Nemeis victori; carmen scriptum paucis post Plataicam pugnam mensibus Olymp. 75, 2. et Aeginae cantatum statim, ut videtur, post Nemeaeam victoriam; Isthmia victoria non post Olymp. 75, 1., Nemeaea non post hiemem Olymp. 75, 2. contigit.

INDEX TEMPORUM.

Olympiadum initium a. Chr. 776. anno Olympico primo mense primo, Hecatombaeone Attico d. XI — XV. (Corsin. Diss. agon.)

Pythiadum initium Olymp. 48, 3. (v. Introd. ad Olymp. XII.) incipiente mense Attico Munychione, Olympici anni decimo (Corsin. Diss. agon.).

Nemeadum initium secundum Eusebium Olymp. 50, 1. vel potius Olymp. 53, 2. Incidunt enim in Olympicos annos 2. et 4. (Corsin. Diss. agon.), aestivae in annum 4. et mensem Olympici anni secundum, Metagitnionem Atticum d. XII. hibernae actae hieme exeunte anni 2. (v. Appendicem commentationis nostrae de Demosth. Mid. temp. in Comm. Acad. Berol. a. 1818.).

Isthmiadum numerus ne unus quidem a Pindari interpretibus affertur. Dies definiri posse Corsinus putabat Diss. agon. IV, 8 seqq., quem refutavi ad Olymp. IX, 86 seqq. Alterae incidebant in Olympici anni 1. incipientis aestatem, alterae vere vel sub aestatem Olympico anno 3. exeunte agebantur (Corsin. ib. IV, 5.).

Olymp. 64, 3. Pyth. 17.

Pindarus natus mense Attico Munychione incipiente, in ipsis Pythiis.

Olymp. 68, 3. Pindarus annos sedecim natus.

Is puer Athenis choros cyclios decuerit, circa hunc id annum posuerim.

Ad idem tempus usque ad vicesimum annum referenda videntur quae de studiis poetae, maxime de Corinnae familiaritate traduntur.

Inter prima carmina pertinet Hymnus primus (Fragm. Hymn. 1 seqq.) a Corinna reprehensus.

Digitized by Google

Olymp. 69, 3. Pythi. 22.
Hippocleas Pelinnaeensis diaulo inter pueros Pythiis victor, etiam stadio, ut traditur.
Pindarus vicesimarius scripsit Pyth. X.
Olymp. 70, 1. Olympiae institutus et Olymp. seq., ut videtur, coeptus rhedae mularis cursus (v. ad Schol. p. 118., sed cf. ad Olymp. VI. Introd.).
3. Pyth. 23.
Delphis coeptus armatus cursus (Introd. ad Pyth. IX.).
Olymp. 71, 3. Pyth. 24.
Xenocrates Agrigentinus per filium Thrasybulum curru Pythiis victor.
Pindarus annos XXVIII natus scripsit Pyth. VI.
Midas Agrigentinus tibiis Pythia vincit.
Hoc anno vel Pyth. 25. Olymp. 72, 3. Pindarus scripsit Pyth. XII.
Olymp. 72, 1. Circa hoc tempus ad Helorum flumen Hippocrates Gelensium tyrannus operam navante Chromio, qui posthac Aetnaeus factus, devicit Syracusios (Nem. IX, 40.).
2. Gelo occupat Gelam (Introd. ad Olymp. II.).
3. Mense altero Olympici anni pugna Marathonia (Introd. ad Pyth. VII.).
Pyth. 25.
Curru Pythiis victor Megacles Atheniensis.
Pindarus scripsit Pyth. VII.
Tibiis Pythia iterum vincit Midas Agrigentinus (Introd. ad Pyth. XII.).
Gelo Camarinam restituit mox evertendam (Ad Schol. p. 121.).
Olymp. 73, 1. Gelo Gelensium tyrannus Olympiis curru victor (Introd. ad Olymp. I.).
Hiero primum Olympiis celete victor (ibid.).
Thero Agrigentum occupat (Introd. ad Olymp. II.).
3. Pyth. 26.
Hiero primum Pythia vincit celete Pherenico (Introd. ad Pyth. III.).
4. Gelo Syracusas occupat (Introd. ad Olymp. I.).
Olymp. 74, 1. Agesidamus Locrus Epizephyrius Olympia vincit lucta inter pueros (cod. Vrat. Olymp. 76).
Pindarus scripsit Olymp. X. praesens tum Olympiae: sed longo tempore post factum est carmen Olymp. XI.
3. Pyth. 27.
Hiero Pythia iterum vincit celete Pherenico (Introd. ad Pyth. III.).
4. Circa hoc tempus Thero Himeram occupat (Introd. Ol. II.).

Digitized by Google

4. Vere insunte incipit Xerxis expeditio in Graeciam. . . .
Ad hunc annum refer Fragm. inc. 125. ex carmine Thebanis scripto.

Olymp. 75, 1. Athenae vastatae.
Mense Olympico tertio, Boedromione Attico, pugna Salaminia (Corsin. F. A. T. III. p. 164 seqq.).
Eodem tempore Carthaginienses et socii a Gelone fratribusque et Therone ad Himeram terra marique fusi (Introd. ad Olymp. II.).
Ante pugnam Salaminiam Nemea vicerat Pythea Aegineta, et primum Isthmia Phylacidas Aegineta, quae victoriae celebrantur Nem. V. et Isthm. V.

2. Mense secundo Olympici anni, Metagitnione Attico, pugna Plataeensis et Mycalensis (Introd. ad Pyth. XI.).
Astone eruptio coepit (Introd. ad Pyth. I.).
Paucis post Plataicam pugnam mensibus Cleandro Aeginetae Isthmiis et Nemeis victori scripta ode Isthm. VII.
Post eandem pugnam, quam diu dubium, etiam Isthm. III. scriptum videtur.
Ium post Persica Pindarus Nemeade hiberna anno Olympiadis incertae secundo Nemea Athenas profectus dithyrambos ibi docuit in Dionysiis (Dithyr. Fragm. 3. 4.), restitutis iam Athenis: mox a Thebanis pecunia mulctatur et ab Atheniensibus praemiis afficitur. Eo tempore, quo Nemea Athenas profectus erat, Timodemo cum carmen Nem. II. scripsisse conticimus.
Bella Persica respiciuntur etiam Fragm. inc. 93. 94.

3. Pyth. 28.
Telesicrates Cyrenaeus Pythia cursu armato vincit.
Poeta scripsit Pyth. IX.
Stadio pueros vicit Thrasydaeus Thebanus in iisdem Pythiis.
Pindarus composuit Pyth. XI.
Isthmia pancratio vicisse videtur Phylacidas Aegineta secundum: quo pertinet Isthm. IV.
Hiero Geloni defuncto Syracusis succedit (Introd. ad Olymp. I.).
Ante Olymp. 76, 1. ac proinde non post Olymp. 75, 3. Xenocrates Agrigentinus cursu Isthmia vicit (Introd. ad Pyth. VI. Nott. ad Olymp. II, 54 seqq.).

4. Dissensiones coeptae inter Hieronem et inter Polyzelum fratrem affinemque Theronem, mox compositae (Introd. ad Olymp. II. Pyth. II.).
Eodem fere anno Hiero Locros Epizephyrios armis Anaxilai Rhegiorum et Zancleaeorum tyranni eximit (Introd. Pyth. II.).
Hiero quadrigis pullorum Thebis vincit (ibid.).
Pindarus scribit Pyth. II.

****

Digitized by Google

Olymp. 76, 1. Thero Agrigentinorum tyrannus Olympia curru vincit.
Pindarus tum in Graecia versans scripsit Olymp. II. III.
Asopichus Orchomenius stadio inter pueros victor Olympiae.
Poeta in Graecia composuit Olymp. XIV.
Moritur Anaxilaus Regii et Zanclae tyrannus, cuius liberorum tutelam Smicythus suscipit (Introd. Pyth. II.).
Hiero Catanaeorum civitate sublata Aetnam condit (Introd. Olymp. I. Pyth. I.).
Post Aetnam conditam, ut videtur, scriptum Scolium Hieroni dicatum (Fragm. Scol. 5—7.).
3. Hiero Etruscos ad Cumas devincit (Introd. ad Pyth. I.).
Pyth. 29.
Ante Pythiadem Hieroni ex Graecia missam Pyth. III.
In ipsa Pythiade Hiero Aetnaeus curru victor renunciatus; cui tum scriptum Pyth. I.
Non ante hanc Pythiadem scriptum Hyporchema Pythiam eiusdem victoriam mulabus partam celebrans (Fragm. Hyporch. 1—3.).
Ergoteles Himeraeus Pythia curru vincit (Introd. ad Olymp. XII.).
4. Hoc anno Chromio videtur Nemeaea victoria contigisse, et Nem. I. in Sicilia Pindarus scripsisse.
Thero adulto anno obit (Introd. Olymp. II. XII.). Igitur ante hoc tempus scriptum Encomium Fragm. 1. 2.
Theronis filius Thrasydaeus pellitur, Agrigentum et Himera liberantur: omnia vergente anno (Introd. ad Olymp. XII.).
Olymp. 77, 1. Hiero iterum celete Pherenico Olympia vincit.
Pindarus scripsit Olymp. I. in Sicilia apud Hieronem.
Ergoteles Himeraeus dolicho Olympiis victor.
Pindarus Olymp. XII. in Sicilia composuit.
Ibidem hoc anno Pindarus scripsit carmen Nem. IX. in Chromii victoriam Sicyone olim partam.
Non ante hunc annum scriptum Isthm. II. ad Thrasybulum Xenocratis f.
3. Pyth. 30.
Telesicrates Cyrenaeus stadio Pythiis victor (Introd. ad Pyth. IX.).
4. vel seq. anno Simonides obiit (v. Duker).
Olymp. 78, 1. Hiero curru Olympiis victor (Introd. ad Olymp. I.).
Agesias Syracusius Olympia mulabus vincit.
Pindarus Thebis, ut videtur, scripsit Olymp. VI.
2. Smicythus hortante Hierone Anaxilai filiis imperium tradit (Introd. Pyth. II.).

Digitized by Google

Hiero obit (Introd. Olymp. I.).

3. Pyth. 31.

Arcesilaus IV. Cyrenarum rex curru Pythiis victor.

Pindarus scripsit Pyth. V. et deinceps Pyth. IV.

Olymp. 79, 1. Diagoras Rhodius pugil victor Olympiis.

Pindarus scripsit Olymp. VII.

Isophon Corinthius stadio et pentathlo Olympiis vincit.

Pindarus scripsit Olymp. XIII. et Scolium Fragm. 1. (Introd. ad Olymp. XIII.).

2. Nemeae institutum pentathli certamen Nem. 53. probabiliter (v. ad Nem. VII.).

4. Camarina a Gelois restituta (ad Schol. p. 121.).

Camaraeorum respublica restituta (Introd. Pyth. I.): Aetnaei cedunt in oppidum Inessam, quod iam Aetnae nomen luceitur (Diod. Sic. XI, 75. et Wessel.).

Hoc anno Nem. 54. vicit Sogenes Aegineta: et scriptum Nem. VII. probabiliter (v. ad hoc carmen).

Olymp. 80, 1. Arcesilaus Cyrenarum rex curru Olympiae victor (Introd. ad Pyth. IV.).

Alcimedon Aegineta lucta inter pueros victor Olympiae.

Pindarus Olympiae scripsit Olymp. VIII.

3. Pyth. 32.

Thrasydaeus Thebanus stadio vel diaulo Pythiis victor inter viros (Introd. ad Pyth. XI.).

Epharmostus Locrus Opuntius lucta inter viros victor Pythiis (Introd. ad Olymp. IX.).

Aristomenes Aegineta iisdem Pythiis pueros lucta vincit.

Huic tum Pindarus Delphis mense Olympico decimo scripsit Pyth. VIII. paulo ante subactam ab Atheniensibus Aeginam.

Aeginae obsidio incipit exeunte anno Olympico (Müller. Aeginet. p. 179.).

Fortasse hoc anno Isthm. I. scriptum.

Ante hoc tempus scripta Nem. III. IV., hoc aliquot haud dubie annis etiam ante Olymp. 80.

Item circa Olymp. 80. carmen Nem. VI. ponendum videtur.

Olymp. 80, 4 scriptum Nem. VIII.

4. Lacedaemonii et Boeoti vincunt Athenienses Argivosque et socios apud Tanagram, quatuor fere ante ver mensibus, mense circiter quinto vel sexto Olympici anni (vide ad Isthm. VI.).

Athenienses vincunt Thebanos ad Oenophyta Tanagraea, LXII. diebus post cladem Tanagraeam, duobus fere mensibus ante ver (ibid.).

Aegina ab Atheniensibus in deditionem accipitur, vere eius-

Digitized by Google

dem anni, mense Olympico circiter nono vel decimo (Müller. Aeginet. p. 179.).

Olymp. 81, 1. Epharmostus Locrus Opuntius iuxta victor Olympiis.

Poeta scripsit Olymp. IX., fortasse etiam Isthm. VI.

Olymp. 82, 1. Psaumis Camarinaeus mulabus Olympia vincit.

Pindarus Olympiae praesens scripsit Olymp. IV. et deinceps Olymp. V.

Olymp. 84, 1. Olympiae abolitus rhodae mularis cursus (v. ad Olymp. VI. Introd.).

Thurii conditi (cf. Introd. ad Olymp. VII.).

8. Ultimus Pindari annus.

Incertum an huc referendus sit Hymnus in Ammonem Fragm. Hymn. 7.

Si verum est, ut ego credo, Theoxeni in gremio defunctum Pindarum, ad ultimos vitae annos retuleris Scol. Fragm. 2., etsi aliquis id dicat fervidioris esse ingenii.

Ultimum poetae carmen Hymnus in Proserpinam, post fata eius divulgatus, Fragm. Hymn. 8.

Pindarus Argis obit octogenarius.

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Α'.

ΙΕΡΩΝΙ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩι

ΚΕΛΗΤΙ.

Strophae.

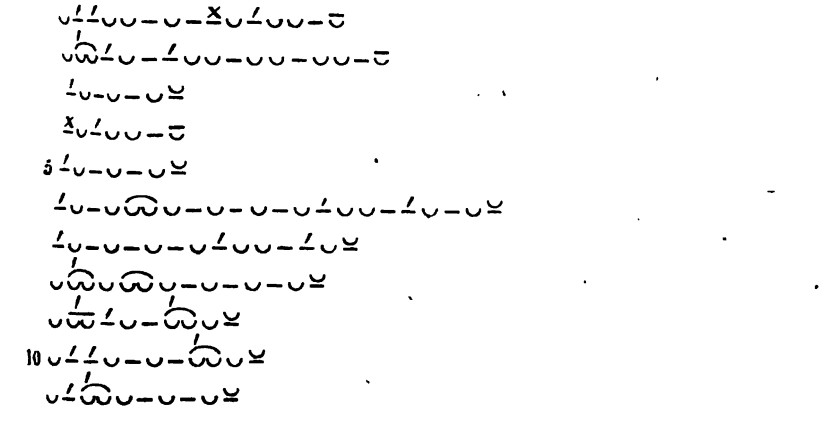

Epodi.

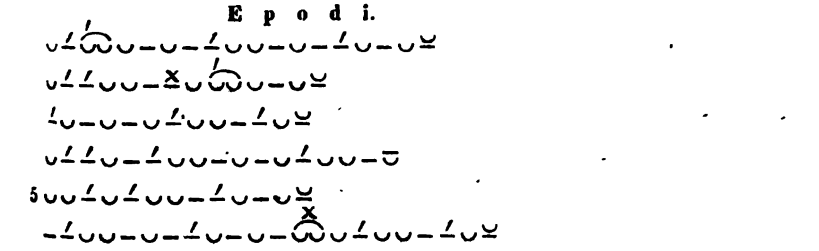

Digitized by Google

Στρ. α'.

Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ
ἅτε διαπρέπει νυκτὶ μεγάνορος ἔξοχα πλούτου·
εἰ δ' ἄεθλα γαρύειν
ἔλδεαι, φίλον ἦτορ,
μηκέθ' ἁλίου σκόπει
ἄλλο θαλπνότερον ἐν ἁμέρᾳ φαεννὸν ἄστρον ἐρήμας δι' αἰθέρος·
μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα φέρτερον αὐδάσομεν·
ὅθεν ὁ πολύφατος ὕμνος ἀμφιβάλλεται
σοφῶν μητίεσσι, κελαδεῖν
Κρόνου παῖδ', ἐς ἀφνεὰν ἱκομένους
μάκαιραν Ἱέρωνος ἑστίαν,

Diversitas scripturae Heynianae.

v. 6. *φαεινὸν* — v. 10. *ἱκόμενοι*

Annotatio critica.

Ol. I. Inscriptio: Thomas Magister in Vita Pindari p. 5. Boeckh.: *Ὁ ἐπινίκιος προτέτακται ὑπὸ Ἀριστοφάνους τοῦ συντάξαντος τὰ Πινδαρικὰ διὰ τὸ περιέχειν τοῦ ἀγῶνος ἐγκώμιον καὶ τὰ περὶ τοῦ Πέλοπος, ὃς πρῶτος ἐν Ἤλιδι ἠγωνίσατο.*

v. 3. [De forma infinitivi rariore *γαρύειν* explicat Boeckhius Metr. Pind III, 18. p. 293. et de Crisi carminum Pindar. §. 20 p. 54. SCH.]

v. 10. Pars librorum *ἱκόμενοι*, quod corruptum. Meliore libri *ἱκομένοις*, quod Hermannus probat et ad *σοφοῖς* refert la tens in *σοφῶν μητίεσσι*. Durum hoc Boeckhio visum, etiam mih minime elegans videtur, praesertim quum ex mea interpretatio apparеat *σοφῶν μητίεσσι* non esse pro simplici *σοφοῖς* dictum, se *μητίεσσι* necessario additum. Quodsi noluit poeta *ἀμφιβάλλεται* co *φοῖς*, nec participium huc referre bene potuit, qua est admirabili po ritia dicendi. (Omnino non amat artificiosiores constructiones Pin darus. DISS. MS.) Probamus igitur *ἱκομένους* ex libris plurimis Boeckhio repositum, quod olim etiam Hermannus postulabat. [De tivum etiamnunc praefert Hermannus Opusc. VI. p. 34., qui e a libris commendatior sit et ut exquisitior placeat. Quum v Homericus sermo ferat *ψυχὴ Τειρεσίαο, χρύσεον σκῆπτρον ἔχω* apud Pindarum talem structuram non esse duram. SCH.]

v. 12. [Legebatur *πολυμάλφ*. Quam formam ut in Aeo lico carmine tuebatur cum Hermanno de Dialecto Pindari Opusc. p. 266. Boeckhius Nott. critt. Olymp. VI, 100. Sed quum Pin darus ubique *μῆλα* dicat et in compositis *μηλοδόκος*, *μηλοβότα* vulgarem formam reduci oportuit cum Ahrente de Dial. Do Verendum enim fuit, ne quis *πολύμαλον pomosam* audiret. D

Digitized by Google

Ἀντ. α'.

θεμιστεῖον ὃς ἀμφέπει σκᾶπτον ἐν πολυμήλῳ
Σικελίᾳ, δρέπων μὲν κορυφὰς ἀρετᾶν ἄπο πασᾶν
ἀγλαΐζεται δὲ καὶ
μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ,
οἷα παίζομεν φίλαν
ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ τράπεζαν. ἀλλὰ Δωρίαν ἀπὸ
φόρμιγγα πασσάλου
λάμβαν', εἴ τί τοι Πίσας τε καὶ Φερενίκου χάρις
νόον ὑπὸ γλυκυτάταις ἔθηκε φροντίσιν,
ὅτε παρ' Ἀλφεῷ σύτο δέμας
ἀπέρητον ἐν δρόμοισι παρέχων,
κράτει δὲ προξέμιξε δεσπόταν,

Ἐπ. α'.

Συρακόσιον ἱπποχάρμαν βασιλῆα. λάμπει δέ οἱ
κλέος

v. 12. κελαμάλφ

---

rissem ῃ in compositis servasse docet vel nomen Corinthii *Εὐμήλου*. SCH.]

v. 22. [Scholia vetera: *Ἔνιοι ἀναγινώσκουσι παροξύνοντες τὴν παραλήγουσαν συλλαβὴν τῶν Συρακουσίων καὶ τὴν ἐσχάτην τοῦ ἱπποχάρμαν περισπῶσιν, ἵν' ᾖ, τῶν Συρακουσίων ἱππομαχῶν. τὸν γὰρ Ἱέρωνα οὐκ εἶναι Συρακούσιον, ὅτι ἐνίκα· κτίσαντα γὰρ αὐτὸν τὴν Κατάνην καὶ προσαγορεύσαντα Αἴτνον ἀπ' αὐτῆς Αἰτναῖον λέγουσιν αὐτόν. εὐήθεις φησὶ Δίδυμος τούτους· οὔτε γὰρ ὁ Ἱέρων ἦν Συρακούσιος, καὶ οὐδὲ ἦν Αἰτναῖος, ὡς φησιν Ἀπολλόδωρος. ὁ δὲ Ἀριστόνικος ἀξιοπίστως Αἰτναῖον ὄντα Συρακούσιον ὀνομάζεσθαι.* Ietam grammaticorum quorundam hallucinationem vel potius diversam *ἀρχαίας σημασίας* interpretationem commendat Kayserus Lectt. Pindaricc. p. 2., quum nusquam a Pindaro *βασιλεύς* similiaque vocabula iungantur cum adiectivo possessivo, sed ubique addatur genitivus pluralis nominis gentilicii, ut Pyth. I, 73. Ol. IX, 36. Pyth. IX, 14. Praeterea consentaneum esse, ut post laudem Hieronis ipsius aliquid addatur in commendationem civium, ut Pyth. II, 2. Quare reliquas epodos a mendis ad normam semel ascitam correctas opinatur; altera habet *ἔκορον* cum codicibus plurimis; in tertia proponit *ὁ μέγας δ' ὄλβος κίνδυνος*, putide; in quarta pro *σὺν ἅρματι δοῷ* ludit *σὺν ἅρματι κραιπνῷ*. Sed quum haec audacia neque in codicibus neque in Scholiis praesidium habeat, illa offensio, quod hoc uno loco adiectivum voci *βασιλεύς* additum sit, non eam vim habet, ut vulgarem scripturam deseramus, praesertim rhythmo obnitente. Adiectivum genitivi potestatem habet. Bergkius *Συρακόσιον ἱπποχαρμᾶν* scripsit, ut apud Homerum *Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο τελῶνου*. At id ab illo dissidet. SCH.]

Digitized by Google

ἐν εὐάνορι Λυδοῦ Πέλοπος ἀποικίᾳ·
τοῦ μεγασθενὴς ἐράσσατο γαιάοχος
Ποσειδᾶν, ἐπεί νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε Κλωθὼ
ἐλέφαντι φαίδιμον ὦμον κεκαδμένον.
ἦ θαυματὰ πολλά, καί πού τι καὶ βροτῶν φάτιν
ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγον
δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι ποικίλοις ἐξαπατῶντι μῦθοι.

Στρ. β'.

Χάρις δ', ἅπερ ἅπαντα τεύχει τὰ μείλιχα θνατοῖς,
ἐπιφέροισα τιμὰν καὶ ἄπιστον ἐμήσατο πιστὸν
ἔμμεναι τοπολλάκις·
ἁμέραι δ' ἐπίλοιποι
μάρτυρες σοφώτατοι.
ἔστι δ' ἀνδρὶ φάμεν ἐοικὸς ἀμφὶ δαιμόνων καλά·
μείων γὰρ αἰτία.
υἱὲ Ταντάλου, σὲ δ' ἀντία προτέρων φθέγξομαι,

v. 24. παρ' εὐάνορι — v. 28. θαύματα — Ibid. βροτῶν φρένας ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ

v. 24. [ἐν εὐάνορι Boeckhius ex Scholiis et aliquot codicibus. Vulgata παρ' εὐάνορι profecta erat a metricis, quum ἐν in libris antiquis, ut Par. A. Pal. C. Vat., excidisset. Ibidem testantur Scholia γράφεσθαι καὶ ἐποικίᾳ. Id tuetur Hermannus Opusc. VI, p. 52. Ἀποικίᾳ enim ingerere Lydiae patriae memoriam praeter necessitatem, ἐποικίᾳ monstrare locum, quem cum suis occuparit Pelops. De quo discrimine utriusque vocabuli videndus Kruegerus in Dionysii Historiogr. p. 101. SCH.]

v. 28. [θαύματα per imprudentiam in editionem priorem irrepserat; θαυματά praeter Scholia vetera agnoscunt grammatici. Vide de hac et similibus formis Lobeckium in Soph. Ai. 704. p. 325 seqq. SCH.] — Pro lectione multorum librorum βροτῶν φρένας meliores habent βροτῶν φάτις, quod praefert Hermannus. Voluisse ait poetam: καί πού τι καὶ βροτῶν φάτις ἐξαπατᾷ, nunc ad φάτις per appositionem adiectis verbis ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγον δεδαιδαλμένοι ψεύδεσι ποικίλοις μῦθοι, his accommodatum verbum ἐξαπατῶντι. — Ego cum Boeckhio φάτιν probo, quod nonnulli veterum noverunt, ut est in Scholiis. Ac vere notavit Boeckh. βροτῶν φάτιν esse famam, vulgarem opinionem et traditionem hominum, a qua distinguantur μῦθοι a poetis exornati. Vide eius Explicationes ad hunc locum et quae disputat de Crisi Pindar. paragr. 26. p. 66. [Scholia: ἔνιοι φάτιν, ἀντὶ τοῦ τὰς φρένας τῶν ἀνθρώπων ἀπατῶσιν οἱ ψευδεῖς λόγοι. Hermannus tamen Opusc. VI, p. 35. in sententia sua perstat; iure suo, opinor. SCH.]

v. 37 seq. τὸν εὐνομώτατον ἐς ἔρανον ex plurimis libris resti-

Digitized by Google

ἀπότ' ἐκάλεσε πατὴρ τὸν εὐνομώτατον
ἐς ἔρανον φίλων τε Σίπυλον,
ἀμοιβαῖα θεοῖσι δεῖπνα παρέχων,
τότ' Ἀγλαοπρίαιναν ἁρπάσαι

Ἀντ. β'.

δαμέντα φρένας ἱμέρῳ χρυσέαισιν ἀν' ἵπποις
ὕπατον εὐρυτίμου ποτὶ δῶμα Διὸς μεταβᾶσαι,
ἔνθα δευτέρῳ χρόνῳ
ἦλθε καὶ Γανυμήδης
Ζηνὶ ταῦτ' ἐπὶ χρέος.
ὡς δ' ἄφαντος ἔπελες, οὐδὲ ματρὶ πολλὰ μαιόμενοι φᾶτες ἄγαγον·
ἔννεπε κρυφᾷ τις αὐτίκα φθονερᾶν γειτόνων,
ὕδατος ὅτι τε πυρὶ ζέοισαν ἀμφ' ἀκμὰν
μαιαίρᾳ τάμον κάτα μέλη,
τραπέζαισί τ' ἀμφὶ δεύματα κρεῶν
σέθεν διεδάσαντο καὶ φάγον.

v. 37 seq. πατὴρ ἐς εὐνομ. ἔρανον — v. 41. χρυσέαισί τ' ἀν' — v. 49. κατα μέλη, — v. 50. δεύτατα

tatum cum Hermanno, qui hunc articuli usum ostendit non abhorrere a Pindari consuetudine. [Nunc Hermannus l. c. ἐς εὐνομώτατον ἔρανον ἐς φίλαν τε Σίκυλον aut ἐς εὐνομώτατον τὸν ἔρανον reponendum iudicat, quum libri non interpolati ἐς εὐνομώτατον ἔρανον praebeant. Fallitur vir summus. Boeckhii scriptura ex optimis codicibus fluxit, ut Pal. C. SCH.]

v. 41. [Vulgata χρυσέαισί τ' ἀν' ἵπποις ab E. Schmidio invecta a codicibus non firmatur: nisi quod unus alterve χρυσέαισι τὰν ἵπποις prave offert. Infinitivus μεταβᾶσαι pendet ex participio δαμέντα φρένας ἱμέρῳ, *qui amore eius ita exarsisset, ut — evecheret.* SCH.]

v. 49. [Vulgatum κατά correxit Hermannus coll. Il. *B*, 699. ἐμ-πάτα. Bergkius ὅτι σε — κατὰ μέλη coniectat. SCH.]

v. 50. Boeckhius ex Parisino primo, sex saeculorum libro, in quo ἀμφιδεύματα est, et Venetorum septimo δεύματα reposuit. Quae lectionem defendi in Commentario. [Δεύματα, quod Scholiasta quondam legisse Boeckhius non recte concluserit ex interpretatione: ἢ τὰ ἔσχατα ἢ τὰ βεβρεγμένα τῷ αἵματι, defendit idem de Crisi §. 38. p. 110.; ad alteram scripturam δεύτατα redit Hermannus l. c. p. 56. *extremitates* significari arbitratus. At eam vim nec δεύτατα habere potest et κρεῶν mire esset additum. Scholiasta ille aut δεύτατα in eum sensum deterdit aut δευτὰ τὲ legit, quod Boissonadius scripsit. Igitur quum Athenaeus quaque XIV, 641. C. δεύτατα explicare tentaverit — codices ibi ἀμφι δευτα, ἀμφιδευτα — eam unam scripturam videntur veteres habuisse. SCH.]

Digitized by Google

Ἐπ. β'.

ἐμοὶ δ' ἄπορα γαστρίμαργον μακάρων τιν' εἰπεῖν.
ἀφίσταμαι.
ἀκέρδεια λέλογχεν θαμινὰ κακαγόρος.
εἰ δὲ δή τιν' ἄνδρα θνατὸν Ὀλύμπου σκοποὶ
ἐτίμασαν, ἦν Τάνταλος οὗτος· ἀλλὰ γὰρ καταπέφα
μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυνάσθη, κόρῳ δ' Ἕλεν
ἄταν ὑπέροπλον, ἅν οἱ πατὴρ ὑπερκρέμασε παρ-
τερὸν αὐτῷ λίθον,
τὸν αἰεὶ μενοινῶν κεφαλᾶς βαλεῖν εὐφροσύνας
ἁλᾶται.

Στρ. γ'.

ἔχει δ' ἀπάλαμον βίον τοῦτον ἐμπεδόμοχθον,
μετὰ τριῶν τέταρτον πόνον, ἀθανάταν ὅτι κλέψας
ἁλίκεσσι συμπότας
νέκταρ ἀμβροσίαν τε
δῶκεν, οἷσιν ἄφθιτον
ἔθεσαν. εἰ δὲ θεὸν ἀνήρ τις ἔλπεταί τι λαθέμεν
ἔρδων, ἁμαρτάνει.
τοὔνεκα προῆκαν υἱὸν ἀθάνατοι οἱ πάλιν
μετὰ τὸ ταχύποτμον αὖτις ἀνέρων ἔθνος.
πρὸς εὐάνθεμον δ' ὅτε φυὰν

v. 53. κακαγόρος. — v. 57. τάν οἱ — v. 60. τέταρτον, πόνον — v. 64. θέσαν et λασίμεν — v. 66. αὖθις

v. 53. [Vetustiorum librorum lectio ἄποροv metrum pervertit. Utramque lectionem norunt libri Athenaei; vide Dindorfium. SCH.]

v. 53. [Plerosque libros invasit forma durioris Doriensi κακαγόρος a Pindari dialecto aliena; vid. Hermanni Opusc. I, p. 266 seq. De forma recepta, quam Scholia quoque offerunt, exponit Boeckh. de Crisi §. 27. p. 72., 19. p. 51. SCH.]

v. 64. [Mira forma θίσσαν atque barbara. Duplicatum enim σ non magis videtur rationem habere, quam si quis commiscetur θέσσαν. Sed neque θῆκαν dedit poeta vel propter praegressum βᾶκαν et subsequens προῆκαν. Ex Boeckhii libris nihil annotatum, sed Ald. et Pal. C. ἴθεσαν habent, Bodleiani tres et Gotting. et Mosc. B., quos inspexi, θέσαν; vulgata fluxit ex Romana. Illa vulgaris forma glossematis indicium habet. Puto poetam dedisse κτίσσαν. Eo verbo Aeschylus saepissime usus est patrandi, faciendi, reddendi potestate, velut Pers. 281: πολλὰς Ἕλλησιν ἔκτισαν εὐνιδας ἠδ' ἀνάνδρους. Choeph. 1056: ἐλεύθερόν σε τῶνδε

Digitized by Google

λάχναι νιν μέλαν γένειον ἔρεφον,
ἑτοῖμον ἀνεφρόντισεν γάμον

Ἀντ. γ'.

Πισάτα παρὰ πατρὸς εὔδοξον Ἱπποδάμειαν
σχεθέμεν. ἄγχι δ' ἐλθὼν πολιᾶς ἁλὸς οἷος ἐν
ὄρφνᾳ
ἄκτυεν βαρύκτυπον
Εὐτρίαιναν· ὁ δ' αὐτῷ
παρ ποδὶ σχεδὸν φάνη.
τῷ μὲν εἶπε· Φίλια δῶρα Κυπρίας ἄγ' εἴ τι,
Ποσείδαον, ἐς χάριν
τέλλεται, πέδασον ἔγχος Οἰνομάου χάλκεον,
ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων πόρευσον ἁρμάτων
ἐς Ἄλιν, κράτει δὲ πέλασον.
ἐκεὶ τρεῖς τε καὶ δέκ' ἄνδρας ὀλέσαις
ἱκῶντας ἀναβάλλεται γάμον

Ἐπ. γ'.

θυγατρός. ὁ μέγας δὲ κίνδυνος ἄναλκιν οὐ φῶτα
λαμβάνει.
θανεῖν δ' οἷσιν ἀνάγκα, τί νέ τις ἀνώνυμον
γῆρας ἐν σκότῳ καθήμενος ἕψοι μάταν,

v. 74. ποσὶ — v. 79. τρεῖς γε

πράτων κτίσει. Eum. 17: τέχνης δέ νιν Ζεὺς ἔνθεον κτίσας φρένα. coll. 694. Suppl. 134. 628. Hesychius κτίσαι, ποιῆσαι. Adde Soph. Trach. 894. Pindarus ipse Ol. XIII, 83. κτίσιν dicit pro πρᾶγμα. Interim ἔθεσαν servavi. — Ibid. λασέμεν libri interpolati. SCH.]

v. 66. [Αὐτις Boeckhius ubique scripsit. H. l. αὖθις libri pene omnes. SCH.]

v. 74. [παρ ποδὶ Boeckhius ex libris optimis, coll. Nem. IV, 54. VI, 57. Hesychius Παρὰ ποδί, παρὰ τοῖς ποσίν. Sic alias Pindarum πρὸ ποδός, ἐκ ποδός. SCH.]

v. 79. [τρεῖς τε καὶ δέκ' Scholia cum parte codicum. Vide Commentar. et Boeckh. de Crisi §. 41. p. 126. SCH.]

v. 80. [ἱκῶντας deteriorum librorum est. Optimos obsedit μνηστῆρας vel μναστῆρας interpretatio. Vide Boeckh. de Crisi §. 25. p. 63. Apud Philostratum Imagg. I, 30. p. 807. plerique libri habent: κτείνων τῆς Ἱπποδαμείας ἱκῶντας (alii μνηστῆρας) ὁμοίως τοῖς τούτων ἀκροθινίοις. SCH.]

v. 82. [τά νέ τις Vratisl. A. cum Gregorio Corinth. p. 94., qui τά idem esse quod τί docens mirifice hallucinatur. SCH.]

Digitized by Google

ἁπάντων καλῶν ἄμμορος; ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὗτος
ἆεθλος
ὑποκείσεται· τὸ δὲ πρᾶξιν φίλαν δίδοι.
ὃς ἔννεπεν· οὐδ' ἀκράντοις ἐφάψατ' ὧν ἔπεσι. τὸν
μὲν ἀγάλλων θεὸς
ἔδωκεν δίφρον τε χρύσεον πτεροῖσίν τ' ἀκάμαντας
ἵππους.

Στρ. δ'.

Ἔλεν δ' Οἰνομάου βίαν παρθένον τε σύνευνον·
τέκε τε λαγέτας ἐξ ἀρεταῖσι μεμαλότας υἱούς.
νῦν δ' ἐν αἱμακουρίαις
ἀγλααῖσι μέμικται,
Ἀλφεοῦ πόρῳ κλιθείς,
τύμβον ἀμφίπολον ἔχων πολυξενωτάτῳ παρὰ βωμῷ.
τὸ δὲ κλέος
τηλόθεν δέδορκε τᾶν Ὀλυμπιάδων ἐν δρόμοις
Πέλοπος, ἵνα ταχυτὰς ποδῶν ἐρίζεται
ἁμαί τ' ἰσχύος θρασύπονοι·
ὁ νικῶν δὲ λοιπὸν ἀμφὶ βίοτον
ἔχει μελιτόεσσαν εὐδίαν

Ἀντ. δ'.

ἀέθλων γ' ἕνεκεν. τὸ δ' αἰεὶ παράμερον ἐσλὸν
ὕπατον ἔρχεται παντὶ βροτῷ. ἐμὲ δὲ στεφανῶσαι

v. 84. *οὗτοσὶ ἀθλός γ'* — v. 86. *ἔπεσσι.* — v. 87. *δίφρον χρύσεον ἐν πτεροῖσιν* — v. 89. *τέκε δὲ* — v. 99. *αἰεὶ*

v. 84. [Pessima vulgata *οὗτοσὶ γ' ἀθλος* correcta ex libris plurimis. Nam nec *οὗτοσί* nec *ἀθλος* Pindari est; vide Boeckh. de Crisi §. 36. p. 107. SCH.]

v. 87. [Vulgata *δίφρον χρύσεον ἐν πτεροῖσιν* orta a metricis, qui *χρύσεον* correpta prima non concoquerent; vide Boeckh. de Crisi §. 28. p. 75. SCH.]

v. 89. [Optimi *ἁ τέκε* contra metrum, alii *τέκε δέ*. Mox *μεμαότας* libri boni et multi cum Scholiis veteribus, quod Boeckhio ex Homero importatum, mihi Pindaro reddendum videtur. Est qui *τεθαλότας* malit. SCH.]

v. 99. [Formam Doricam *ἐσλός* Boeckhius ubique apud Pindarum restituit, plerumque ab optimis testibus mutuatus. Hoc tamen loco vulgaris forma est in libris omnibus; sed primum carmen grammaticorum est mutationes prae ceteris expertum. Hermannus Opusc. I, p. 251. formam *ἐσλός* a grammaticis illatam censebat. SCH.]

Digitized by Google

κεῖνον ἱππίῳ νόμῳ
Αἰολῆΐδι μολπᾷ
χρή· πέποιθα δὲ ξένον
μή τιν' ἀμφότερα καλῶν τε ὕδριν ἄλλον ἢ δύναμιν κυριώτερον
τῶν γε νῦν κλυταῖσι δαιδαλωσέμεν ὕμνων πτυχαῖς.
θεὸς ἐπίτροπος ἐὼν τεαῖσι μήδεται
ἔχων τοῦτο κᾶδος, Ἱέρων,
μερίμναισιν· εἰ δὲ μὴ ταχὺ λίποι,
ἔτι γλυκυτέραν κεν ἔλπομαι

Ἐπ. δ'.

σὺν ἅρματι θοῷ κλείξειν, ἐπίκουρον εὑρὼν ὁδὸν λόγων,
παρ' εὐδείελον ἐλθὼν Κρόνιον. ἐμοὶ μὲν ὦν
Μοῖσα καρτερώπατον βέλος ἀλκᾷ τρέφει·
ἐπ' ἄλλοισι δ' ἄλλοι μεγάλοι. τὸ δ' ἔσχατον κορυφοῦται
βασιλεῦσι. μηκέτι πάπταινε πόρσιον.
εἴη σέ τε τοῦτον ὑψοῦ χρόνον πατεῖν, ἐμέ τε τοσσάδε νικαφόροις
ὁμιλεῖν, πρόφαντον σοφίᾳ καθ' Ἕλλανας ἐόντα παντᾶ.

v. 101. ἱππικῷ — v. 107. κῆδος

---

v. 101. [Libri meliores ἱππείῳ, interpolati ἱππικῷ. Correxit Hermannus. SCH.]

v. 104. Pro lectione ἄλλον ἤ, etiam Boeckhio suspecta de Crisi Pindar. p. 63., quum multi libri habeant ἅμα καί, eximie placet Hermanni emendatio: ἀλλὰ καί, omnes loci difficultates tollens. Confundi ἀλλά et ἅμα propter similitudinem literarum *M* et *Λ* supe notatum; cf. Wessel. ad Diod. XV, 79. Bast. Comment. Palaeogr. p. 724. Schaef. ad Apollon. Rhod. Schol. III, 281. p. 236. Iacobs. in Wolfii Analect. V. III. p. 38. Improbavit tamen hanc emendationem Handius de Particulis Graecis I. p. 10., propterea quod sine exemplo sit ἀλλὰ καί post τέ, ipse vertens: *Alium item honestarum rerum peritum quam potentia praestantiorem*, quod non intelligo. Verum ut hic Pindarus post ἀμφότερα dicit τὲ — ἀλλὰ καί, similiter Pyth. IV, 80. post ἀμφότερον est τὲ — δέ. [Bergkius καλῶν τε μᾶλλον ὕδριν, coll. Ol. II, 93. SCH.]

v. 107. [Libri boni κῆδος: unde Faehsius κῦδος, coll. Ol. II, 49. Longe tamen praestat vulgata. SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Β'.

ΘΗΡΩΝΙ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩ.

ΑΡΜΑΤΙ.

Strophae.

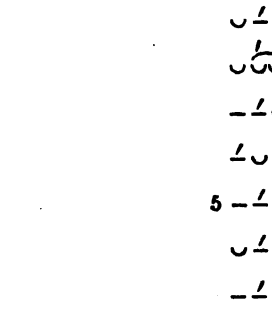

Epodi.

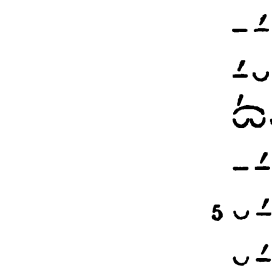

Digitized by Google

Ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι, Στρ. α'.
τίνα θεόν, τίν' ἥρωα, τίνα δ' ἄνδρα κελαδήσομεν;
ἦτοι Πίσα μὲν Διός· Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλέης
ἀκρόθινα πολέμου·
Θήρωνα δὲ τετραορίας ἕνεκα νικαφόρου
γεγωνητέον, ὅπι δίκαιον ξένων, ἔρεισμ' Ἀκράγαντος,
εὐωνύμων τε πατέρων ἄωτον ὀρθόπολιν·

καμόντες οἱ πολλὰ θυμῷ Ἀντ. α'.
ἱερὸν ἔσχον οἴκημα ποταμοῦ, Σικελίας τ' ἔσαν
ὀφθαλμός, αἰών τ' ἔφεπε μόρσιμος, πλοῦτόν τε καὶ χάριν ἄγων
γηρίαις ἐπ' ἀρεταῖς.
ἀλλ' ὦ Κρόνιε παῖ Ῥέας, ἕδος Ὀλύμπου νέμων
ἀέθλων τε κορυφὰν πόρον τ' Ἀλφεοῦ, ἰανθεὶς
ἀοιδαῖς
εὔφρων ἄρουραν ἔτι πατρίαν σφίσιν κόμισον

λοιπῷ γένει. τῶν δὲ πεπραγμένων Ἐπ. α'.
ἐν δίκᾳ τε καὶ παρὰ δίκαν ἀποίητον οὐδ' ἂν
χρόνος ὃ πάντων πατὴρ δύναιτο θέμεν ἔργων τέλος·
λάθα δὲ πότμῳ σὺν εὐδαίμονι γένοιτ' ἄν.
ἐσλῶν γὰρ ὑπὸ χαρμάτων πῆμα θνάσκει
παλίγκοτον δαμασθέν,

v. 6. γεγωνητέον ὁπί, δίκαιον ξένον,

Ol. II. v. 6. [Vulgatum praeeunte Hermanno, qui olim Opusc. I, p. 248. aliter tentaverat, emendavit Boeckhius, quem vide de Crisi §. 11. p. 27. Male Kayserus Lectt. Pind. p. 6. γεγωνητέον ἐν ὁπί, δίκαιον ξένον. SCH.]

v. 10. Hermannus: Metro consuletur, si alia paulo, sed non deteriore sententia articulum addideris: ὁ πλοῦτόν τε καὶ χάριν ἄγων γηρίαις ἐπ' ἀρεταῖς. Meo iudicio deterior haec sententia, frigens magnopere, quum ad generale dictum revocetur quod narrationis formam habere debet.

Digitized by Google

ὅταν θεοῦ Μοῖρα πέμπῃ Στρ. β'.
ἀνεκὰς ὄλβον ὑψηλόν. ἕπεται δὲ λόγος εὐθρόνοις
Κάδμοιο κούραις, ἔπαθον αἳ μεγάλα, πένθος δ'
ἐπίτνει βαρὺ
κρεσσόνων πρὸς ἀγαθῶν.
ζώει μὲν ἐν Ὀλυμπίοις ἀποθανοῦσα βρόμῳ
κεραυνοῦ τανυέθειρα Σεμέλα, φιλεῖ δέ μιν Παλλὰς αἰεὶ
καὶ Ζεὺς πατὴρ μάλα, φιλεῖ δὲ παῖς ὁ κισσοφόρος.

λέγοντι δ' ἐν καὶ θαλάσσᾳ Ἀντ. β'.
μετὰ κόραισι Νηρῆος ἁλίαις βίοτον ἄφθιτον
Ἰνοῖ τετάχθαι τὸν ὅλον ἀμφὶ χρόνον. ἦτοι βροτῶν γε πέκριται
πεῖρας οὔ τι θανάτου,
οὐδ' ἀσύγκμον ἁμέραν ὁπότε, παῖδ' ἁλίου,
ἀτειρεῖ σὺν ἀγαθῷ τελευτάσομεν· ῥοαὶ δ' ἄλλοτ' ἄλλαι
εὐθυμιᾶν τε μετὰ καὶ πόνων ἐς ἄνδρας ἔβαν.

οὕτω δὲ Μοῖρ', ἅ τε πατρῴιον Ἐπ. β'.

v. 23. δὲ πιτνεῖ — v. 30. abest γε.

---

v. 23. Pro ἐπίτνει malim ἔπιτνεν, quum imperfectum alienum videatur. Hermannus quod proposuit ἔπιτνε, iure credo improbatum Boeckhio, qui creticum notat hic aptissimum. Ceterum vide de h. v. Buttmannum Gr. Gr. ampl. T. II. p. 218. p. 279. Lobeck. [Libri δὲ πιτνεῖ, quod cum Mingarello correxit Boeckhius. Imperfectum vero rei aptissimum; cf. v. 9. SCH.]

v. 29. [Post hunc versum libri plerique omnes inculcant φιλέοντι δὲ Μοῖσαι. Iam Aristophanes Byzantius τὸ καῖλον τοῦτο ἀθετεῖ· περιττεύειν γὰρ αὐτό φησι πρὸς ἀντιστρόφους. Sustulit Triclinius; vide Boeckh. de Crisi §. 23. p. 56. SCH.]

v. 30. [γε ex optimis libris accedere iussit Boeckhius. Creticum bis admisit poeta in hac sede, stropha α' et β'. SCH.]

v. 41. [Legebatur Ἐριννύς. Quam reposui scripturam veram esse evicit Hermannus Praef. Soph. Antig. ed. 3. p. XIX seq. Sic ἐλινύειν Nem. V, 1., ubi vide notata. SCH.]

v. 42. [Vulgata formam habet Homericam. Correxit Boeckhius ex fide aliquot codicum. SCH.]

v. 43. [Libri optimi ἐρισθένει, satis illud contestatum auctoritate Apollonii de Syntaxi III. p. 270, 30. Bekker. et Scholiastae Ven. A. et Victoriani II. Π, 342., qui ipsa verba ἐρισθένει Πολυνείκει apponit. Vide praeter Boeckhium de Crisi §. 38. p. 113.

Digitized by Google

τῶνδ' ἔχει τὸν εὔφρονα πόσμον, θεόρτῳ σὺν ὅλβῳ
ἐπί τι καὶ πῆμ' ἄγει παλιντράπελον ἄλλῳ χρόνῳ·
ἐξ οὗπερ ἔκτεινε Λᾶον μόριμος υἱὸς
συναντόμενος, ἐν δὲ Πυθῶνι χρησθὲν
παλαίφατον τέλεσσεν.

ἰδοῖσα δ' ὀξεῖ' Ἐρινὺς Στρ. γ'.
ἔπεφνέ οἱ σὺν ἄλλαλοφονίᾳ γένος ἀρήϊον·
λείφθη δὲ Θέρσανδρος ἐριπέντι Πολυνείκει, νέοις
ἐν ἀέθλοις
ἐν μάχαις τε πολέμου
τιμώμενος, Ἀδραστιδᾶν θάλος ἀρωγὸν δόμοις·
ὅθεν σπέρματος ἔχοντα ῥίζαν πρέπει τὸν Αἰνησι-
δάμου
ἐγκωμίων τε μελέων λυρᾶν τε τυγχανέμεν.

Ὀλυμπίᾳ μὲν γὰρ αὐτὸς Ἀντ. γ'.
γέρας ἔδεκτο, Πυθῶνι δ' ὁμόκλαρον ἐς ἀδελφεὸν
Ἰσθμοῖ τε κοιναὶ Χάριτες ἄνθεα τεθρίππων δυω-
δεκαδρόμων
ἄγαγον. τὸ δὲ τυχεῖν
πειρώμενον ἀγωνίας παραλύει δυσφρονᾶν.

v. 38. *Λάϊον* — v. 41. *Ἐρινὺς* — v. 42. *πέφνεν οἱ* — v. 43. *ἐριπόντι* — v. 52. *δυσφρόνων*.

Buttmannum Gramm. ampl. II. p. 176. Lobeck. Recentiores substituerunt formam Homericam. SCH.]

v. 46. *ἔχοντι* ex libris recepit Boeckh. plena interpunctione ut *ῥίζαν* apposita. Ego defendo hoc in Excursu de Asyndeto. Hermannus praefert *ἔχουσι* [quod est in margine codicum aliquot, puta ad explicandam formam Doricam]; esse hunc dativum, cum verbis *τὸν Αἰνησιδάμου ἐγκωμίων τυγχανέμεν* construendum hac modo: *Πρέπει τὸν Αἰνησιδάμου αὐτοῖς ὅθεν σπέρματος ῥίζαν ἔχοντα ἐγκωμίων τυγχάνειν*. [Ego cum Hermanno Opusc. VI, p. 8. Schmidii eximiam correctionem inertissimae vulgatae, licet sat notatae, praetuli, quum praesertim in Pal. C. vulgatae *ἑ* suppositum sit. Similiter *ἔχοντι* videtur iam Aristarchus intellexisse; vide Boeckhium de Crisi §. 38. p. 112. SCH.]

v. 52. [Legebatur *δυσφρόνων*. Correxit G. Dindorfius in Zimmermanni Diar. philol. 1836, 1. p. 11. Scholia *δυσκόλων φροντίδων* circumloquuntur vel *λύσιν ποιεῖ τῆς ἀφροσύνης*. Codices partim vulgatum praestant, partim *δυσφορῶν*, *δυσφορᾶν*, *δυσφρονέων*. Eodem substantivo usus est Hesiodus Theog. 102: *ἀλλ' ὅγε δυσφροσύων ἐπιλήθεται, οὐδέ τι κηδέων Μέμνηται*. Rursus v. 528. *ἐλύσατο δυσφροσυνάων*. Et Hesychio teste *Εὐφρόνη ἡ καὶ εὐφροσύνη*. SCH.]

ὁ μὰν πλοῦτὸς ἀρεταῖς δεδαιδαλμένος φέρει τῶν τε καὶ τῶν
καιρόν, βαθεῖαν ὑπέχων μέρμιναν ἀγροτέραν,

ἀστὴρ ἀρίζηλος, ἐτήτυμον Ἐπ. γ'.
ἀνδρὶ φέγγος· εἰ δέ μιν ἔχων τις, οἶδεν τὸ μέλλον,
ὅτι θανόντων μὲν ἐνθάδ' αὐτίκ' ἀπάλαμνοι φρένες
ποινὰς ἔτισαν, τὰ δ' ἐν τᾷδε Διὸς ἀρχᾷ
ἀλιτρὰ κατὰ γᾶς δικάζει τις ἐχθρᾷ
λόγον φράσαις ἀνάγκᾳ.

ἴσον δὲ νύκτεσσιν αἰεί, Στρ. δ'.
ἴσα δ' ἐν ἁμέραις ἄλιον ἔχοντες ἀπονέστερον
ἐσλοὶ δεδόρκαντι βίον, οὐ χθόνα ταράσσοντες ἐν χερὸς ἁμᾷ
οὐδὲ πόντιον ὕδωρ

v. 55. ἀλαθινὸν pro ἐτήτυμον. — v. 56. εἰ δέ μιν ἔχει τις. — v. 63. ἐσλοὶ νέμονται βίοτον, et ibid. ταράσσοντες ἀλιᾷ χερῶν,

v. 55. [Libri optimi ἐτυμώτατον, pauci ἔτυμον, unus ἐτυμάτερον. Recentiorum coniectura ἀλαθινόν obtrudit Pindaro formam non usitatam, Alexandrinis inter poetas relinquendam. Vide Boeckh. de Crisi §. 25. p. 64. SCH.]

v. 56. εἰ δέ μιν ἔχων τις, optima non interpolatorum librorum lectio: ἔχει a grammaticis coniectatum est. Boeckhius de coniectura: εἴ γέ μιν ἔχων τις. Defendit id de Crisi Pind. p. 116. Hermannus, ceterum εἰ δέ μιν ἔχων τις probans, anacoluthon statuit audacissimum, caeco fervore a poeta admissum. Volebat Pindarus dicere, ait: Si quis opes virtute temperatas possidens sortem intuetur eorum, qui propter bene facta diis cari sunt, is ita utitur divitiis, ut hic Thero. Sed delatus ad descriptionem illius beatorum sortis, pro apodosi quae sequi debebat, aliam liberius conformatam substituit v. 60 ἔπεχε νῦν σκοπῷ τόξον, et quae sequuntur. Ego cur et haec improbem et Boeckhii emendationem, satis patebit e commentario. [Mira excogitavit Kayserus Lectt. Pind. p. 7. Mihi leuissima correctione adhibita loco iam Aristarchi aetate vitiato perspicuum conciliari posse simulque explicationem videntur ambages vitare. Scribe ἓν δέ μιν ἔχων τις οἶδεν τὸ μέλλον. Hoc dicit poeta: Divitiae virtute ornatae multarum habent rerum opportunitatem, *simul autem* qui eas habet scit sequi. Illud ἓν δέ redit statim Ol. VII, 5. SCH.]

v. 61 seq. [Libri meliores ἴσαις δὲ νύκτεσσιν et ἴσαις δ' ἐν ἁ., unde Boeckhius olim dubitanter ἴσον ἐν ἁμέραις. SCH.]

v. 63. δεδόρκαντι βίον. Sic Hermannus de coniectura [cui maxime favet cod. Pal. C. scriptura ἐσθλοὶ δέρκονται.] Pro vul-

Digitized by Google

65 πεινὰν παρὰ δίαιταν· ἀλλὰ παρὰ μὲν τιμίοις
θεῶν, οἵτινες ἔχαιρον εὐορκίαις, ἄδακρυν νέ-
μονται 120
αἰῶνα· τοὶ δ' ἀπροσόρατον ὀκχέοντι πόνον.

ὅσοι δ' ἐτόλμασαν ἑστρὶς Ἀντ. δ'.
ἑκατέρωθι μείναντες ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχειν 125
70 ψυχάν, ἔτειλαν Διὸς ὁδὸν παρὰ Κρόνου τύρσιν·
ἔνθα μακάρων
νάσος ὠκεανίδες
αὖραι περιπνέοισιν, ἄνθεμα δὲ χρυσοῦ φλέγει, 130
τὰ μὲν χερσόθεν ἁπ' ἀγλαῶν δενδρέων, ὕδωρ δ'
ἄλλα φέρβει,
ὅρμοισι τῶν χέρας ἀναπλέκοντι καὶ κεφαλὰς 135

75 βουλαῖς ἐν ὀρθαῖς Ῥαδαμάνθυος, Ἐπ. δ'.
ὃν πατὴρ ἔχει Κρόνος ἑτοῖμον αὐτῷ πάρεδρον,

v. 71. νᾶσον — v. 72. περιπνέουσιν, — v. 74. καὶ στεφάνοις

gata lectione *νέμονται βίοτον* optimi libri *δέκονται* habent, unde Wüstemannus coniecit *δέκονται*, Geelius nuper *δρέπονται* in Bibliotheca Crit. Nov. Vol. II. p. 58. Utraque coniectura displicet, quum vel sic nimis simile sit statim sequens *νέμονται*. At *δέχεσθαι βίον ἀπονέστερον*, facilem felicemque vitam videre, elegenter dictum est et suaviter post *ἅλιον ἔχοντες*. Geelius, si mutatur *δεδόρκαντι*, certe iungere malit *ἅλιον δεδόρκαντι* et *βίον ἔχοντες* coll. Ol. I, 59., incommode mutata ratione membrorum, quae sic potior sententia et quae statim pluribus explicatur per participium adiiciatur, verbum finitum autem habeat altera, quae participium desiderat. Compositio *ἅλιον ἔχειν* non video cur ieiuna videatur viro optimo, quum *ἴσον νύκτεσσιν, ἴσα δ' ἐν ἀμέραις* tolerata sit. [Boeckh. de Crisi Pind. p. 109. Vulgatam *ἁλικᾶ* ex imperiti metrici correctione profectam cum bonis libris reduxit Boeckhius. SCH.]

v. 71. [*νᾶσος* (margo cod. Gotting. *ἀντὶ νήσους*) libri meliores. Pauci *νᾶσον*. Ego *νάσος* scripsi cum Pal. C. et marg. Hafn., quae emendatio exigit. Vide Abrentem de Dial. Dor. p. 80 seq.]

v. 74. [Quod e consensu librorum edebatur *στεφάνοις* Boeckhius inceptum iudicavit, quum nec *ὅρμοι* differant a *στεφάνοις* et quum imprimis mentio desideretur. Quare ex Scholiis eruit *κεφαλάς*. Contra quum Hermannus *στεφάνας* — *στεφάνη* enim est pars capitis, cui corona imponitur, — scribendum putavisset, nisi forte *στεφάνους* eodem intellectu usitatum fuerit, Boeckhius suam scripturam vindicare studuit Expll. h. l. p. 131 sq. Non male Karstenius *κροτάφους* coniecit. SCH.]

v. 76. [Pro v. *Κρόνος* grammatici Alexandrini legerunt id quod vetustiores libros occupavit *γῆς*, cuius expediendae causa

Digitized by Google

πόσις ὁ πάντων Ῥέας ὑπέρτατον ἐχοίσας θρόνον. 140
Πηλεύς τε καὶ Κάδμος ἐν τοῖσιν ἀλέγονται·
Ἀχιλλέα τ' ἔνεικ', ἐπεὶ Ζηνὸς ἦτορ
λιταῖς ἔπεισε, μάτηρ·

ὃς Ἕκτορ' ἔσφαλε, Τρῳὰς Στρ. ε'. 145
ἄμαχον ἀστραβῆ κίονα, Κύκνον τε θανάτῳ πόρεν,
Ἀοῦς τε παῖδ' Αἰθίοπα. πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος
ὠκέα βέλη 150
ἔνδον ἐντὶ φαρέτρας
φωνᾶντα συνετοῖσιν· ἐς δὲ τοπὰν ἑρμηνέων
χατίζει. σοφὸς ὁ πολλὰ εἰδὼς φυᾷ· μαθόντες δὲ
λάβροι 155
παγγλωσσία, κόρακες ὥς, ἄκραντα γαρύετον

Διὸς πρὸς ὄρνιχα θεῖον. Ἀντ. ε'.
ἔπεχε νῦν σκοπῷ τόξον, ἄγε θυμέ, τίνα βάλ-
λομεν 160

v. 81. *Τροίας* — v. 85. *τὸ πᾶν* — v. 87. *γαρυέμεν*

Aristarchus sequentia sic videtur conformasse: *πόσις ὁ παῖς ἂν Ῥέας*. Inficete, iudice Boeckhio. Inficetius Kayserus Lect. p. 9. *ὃν γε παῖς ἔχει Γᾶς*. Ibidem *ἑτοῖμον* signavit Boeckhius, ut ubique. Herodianus *περὶ μον. λέξ.* p. 33, 8: *Οὐδὲν εἰς μος λῆγον ὑπὲρ δύο συλλαβὰς τῇ οι διφθόγγῳ παραληγόμενον προπερισπᾶται, ἀλλὰ μόνον τὸ ἑτοῖμος. καὶ τοῦτο δὲ παρ' Ἀττικοῖς τοῖς νεωτέροις φασὶ προπαροξύνεσθαι.* Vide Goettlingii doctrinam accent. p. 302. Ahrentem de Dial. Dor. p. 35. SCH.]

v. 81. [*Τρῳάς* Boeckhius, ut *Τρωϊάθεν*, *Τρῳάνδε*, cum vetustis testibus reposuit et reliquis locis. Vide de Crisi p. 53. Eustathius Prooem. Commentar. Pindar. p. 13. edit. meae: *Ἀσύνηθες καὶ τὸ τὴν Τροίαν Τρωΐαν Πινδαρικῶς λέγεσθαι, κατ' ἔκτασιν τῆς ἀρχούσης, καὶ τὸ ἐντεῦθεν ἐπίρρημα Τρωϊάθεν.* SCH.]

v. 85. [Libri optimi *φωνάεντα*; vide Boeckh. de Crisi p. 68. Eustathius l. c. p. 2. et grammaticus Crameri Anu. Paris. III, p. 242, 25. *φωνεύντα*, quod tamen participium adiectivo posthabendum. Ibidem *τοπάν* scripsit Boeckhius, ut *τολοιπόν*, *τονῦν*, *τοπαράπαν*. Num solitarium *πᾶν* apud Pindarum non videtur corripi potuisse; vide de mensura vocis Boeckhium de Crisi p. 81 seqq. De tono, nam Boeckhius *τόπαν* voluerat, admonuit Reisigius Enarr. Oed. Col. p. CC. SCH.]

v. 87. [*γαρυέμεν* iam ante Dawesium Miscell. Critt. p. 52. veteres quidam grammatici de divinatione reposuerant. Vide Commentar. SCH.]

Digitized by Google

ἐκ μαλθακᾶς αὖτε φρενὸς εὐκλέας ὄϊστους ἱέντες;
ἐπί τοι
Ἀκράγαντι τανύσαις·
αὐδάσομαι ἐνόρκιον λόγον ἀλαθεῖ νόῳ,
τετελεῖν μή τιν' ἑκατόν γε ἐτέων πόλιν φίλοις ἄνδρα μᾶλλον
εὐεργέταν πραπίσιν ἀφθονέστερόν τε χέρα

Θήρωνος. ἀλλ' αἶνον ἔβα κόρος Ἐπ. ε'.
οὐ δίκᾳ συναντόμενος, ἀλλὰ μάργων ὑπ' ἀνδρῶν,
τὸ λαλαγῆσαι ἐθέλων κρύφον τε θέμεν ἐσλῶν καλοῖς
ἔργοις. ἐπεὶ ψάμμος ἀριθμὸν περιπέφευγεν·
ἐκεῖνος ὅσα χάρματ' ἄλλοις ἔθηκεν,
τίς ἂν φράσαι δύναιτο;

v. 97. θέμεν et ibid. ἐσθλῶν κακοῖς

v. 91. [Pauciores libri Ἀκράγαντα, quod deterius. SCH.]
v. 92. [αὐδάσαμεν codex Lips. m. pr., quod olim defendebat Boeckhius, qui αὐδᾶν verbi formam mediam in usu fuisse negaret. Alterum reduxit de Crisi p. 126. Tu vide Ellendt. Lex. Soph. I. p. 255 seq. SCH.]
v. 95. [Libri boni cum Scholiis veteribus ἀλλ' αἶνον ἐκέβα, unde Musgravius αἶνον δ' ἐκέβα. SCH.]
v. 97. [καλοῖς ex Scholiis veteribus et paucis libris revocatum. Ibidem ante Aristarchum vitiose κρύφιον. SCH.]
v. 99. [De forma ἐκεῖνος, quae praeter h. l. exstat Threnor. fr. 8, 1., disserit Boeckhius de Crisi p. 117. SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Γ'.

ΘΗΡΩΝΙ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩι

ΕΙΣ ΘΕΟΞΕΝΙΑ.

Strophae.

⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ –
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ –
– ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ –
⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑

Epodi.

⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑

Στρ. α'.

Τυνδαρίδαις τε φιλοξείνοις ἀδεῖν καλλιπλοκάμῳ θ' Ἑλένᾳ
κλεινὰν Ἀκράγαντα γεραίρων εὔχομαι,
Θήρωνος Ὀλυμπιονίκαν ὕμνον ὀρθώσαις, ἀπαμαντοπόδων
ἵππων ἄωτον. Μοῖσα δ' οὕτω τοι παρέστα μοι
νεοσίγαλον εὐρόντι τρόπον
Δωρίῳ φωνὰν ἐναρμόξαι πεδίλῳ

v. 4. οὕτω τοι

Ol. III. v. 1. [Spiritu leni Boeckhius signavit ἀδεῖν, quod testibus veteribus grammaticis est Aeolensium. Vide Nott. Crit ad Pyth. II, 96. SCH.]

v. 4. [Boeckhius quum antea Μοῖσα, δ' οὕτω τοι παρέστα ex uno codice et Scholiis scripsisset, sed, si vocativum voluisset

Digitized by Google

Ἀντ. α'.

ἀγλαόκαρπον. ἐπεὶ γαίταισι μὲν ζευχθέντες ἔπι στέφανοι
πράσσοντί με τοῦτο θεόδματον χρέος,
φόρμιγγά τε ποικιλόγαρυν. καὶ βοᾶν αὐλῶν ἐπέων τε θέσιν
Αἰνησιδάμου παιδὶ συμμῖξαι πρεπόντως, ἅ τε Πίσα
με γεγωνεῖν· τᾶς ἄπο
θεύμοροι νίσσονθ' ἑπ' ἀνθρώπους ἀοιδαί,

Ἐπ. α'.

ᾧ τινι, κραίνων ἐφετμὰς Ἡρακλέος προτέρας,
ἀτρεκὴς Ἑλλανοδίκας γλεφάρων Αἰτωλὸς ἀνὴρ ὑψόθεν
ἀμφὶ κόμαισι βάλῃ γλαυκόχροα κόσμον ἐλαίας·
τάν ποτε
Ἴστρου ἀπὸ σκιαρᾶν παγᾶν ἔνεικεν Ἀμφιτρυωνιάδας,
μνᾶμα τῶν Οὐλυμπίᾳ κάλλιστον ἄθλων,

Στρ. β'.

δᾶμον Ὑπερβορέων πείσαις Ἀπόλλωνος θεράποντα λόγῳ·
πιστὰ φρονέων Διὸς αἴτει πανδόκῳ

v. 13. *βάλοι* — v. 16. *θεράποντα. ὄγε*

posita *Μοῖσα*, *οὕτω δὲ* dicendum fuisse animadvertisset de Crisi § 41. p. 126., postea ad Hermanni emendationem rediit. In qua τοι est ex Pal. C.; reliqui *ποι*. SCH.]

v. 10. [Et hic et v. 36., ut solet, libri fluctuant inter *νίσσονθ'*, *νίσσοντ'*, *νίσονθ'*. In Scholiis Victor. Il. Ξ, 419. *νίσονται* exstat. Videndus Spitznerus in Il. *N*, 186. Buttmann. Gramm. empl. II. p. 249. Lobeck. SCH.]

v. 13. [*βάλῃ* ex libris pluribus Boeckhius. Optativus significat carminibus indicari, quis reportasset victoriam. SCH.]

v. 16. [Turpissimo hiatu vulgo *θεράποντα. ὄγε*. Boeckhius ex Scholiis et libris optimis emendavit. SCH.]

v. 17. [Plurimi libri *αἰτεῖ*, panci *αἴτει* vel *ἔτει*, h. e. *ἤτει*; vide Gesnerum. Varias loci interpolationes refutavit Boeckhius, quanquam asyndeton ne nunc quidem ferendum censet Hermannus Opusc. VI. p. 18. Veteres quidem grammatici *αἴτει* a singulari nom. *αἶτος*, quam *ἅλσος*, *τέμενος*, *ἐνδιαίτημα* explicant, repetebant; vide praeter Boeckhium de Crisi p. 67 seq. Eustathii Prooem. p. 10. Nunc Bergkius post *λόγῳ* commate distinguens cum Koechio *Διὸς Ἄλτει* dedit. SCH.]

Digitized by Google

ἄλσει σπαρόν τε φύτευμα ξυνὸν ἀνθρώποις στέφανόν τ' ἀρετᾶν.
ἤδη γὰρ αὐτῷ, πατρὶ μὲν βωμῶν ἀγισθέντων, διχόμηνις ὅλον χρυσάρματος
ἐσπέρας ὀφθαλμὸν ἀντέφλεξε Μήνα,

Ἀντ. β'.

καὶ μεγάλων ἀέθλων ἀγνὰν κρίσιν καὶ πενταετηρίδ' ἁμᾶ
θῆκε ζαθέοις ἐπὶ κρημνοῖς Ἄλφεοῦ·
ἀλλ' οὐ καλὰ δένδρε' ἔθαλλεν χῶρος ἐν βάσσαις Κρονίου Πέλοπος.
τούτων ἔδοξεν γυμνὸς αὐτῷ κᾶπος ὀξείας ὑπακουέμεν αὐγαῖς ἄλλου.
δὴ τότ' ἐς γαῖαν πορεύειν θυμὸς ὥρμαιν'

Ἐπ. β'.

Ἰστρίαν νιν· ἔνθα Λατοῦς ἱπποσόα θυγάτηρ
δέξατ' ἐλθόντ' Ἀρκαδίας ἀπὸ δειρᾶν καὶ πολυγνάμπτων μυχῶν,
εὖτέ μιν ἀγγελίαις Εὐρυσθέος ἔντυ' ἀνάγκα πατρόθεν

v. 18. ἀρετᾶς. — v. 23. ἔθαλλε — v. 24. ἔδοξε — v. 25. πόρευεν

v. 18. [ἀρετᾶν cum Scholiis libri optimi. In aliis quum ἀρετᾶς esset, hinc ἀρεταῖς natum est in aliis. SCH.]

v. 25 seq. [πόρευεν mala Heynii correctio. De apostropho ὥρμαιν', pro quo ὥρμα exspectes, dixit Boeckhius de Crisi p. 18. Versu seq. Ἰστρίαν νιν paucorum est, sed optimorum librorum scriptura; errorem multorum librorum Ἰστριανήν (unde Ἰστριανάν elicuit Bergkius) satis vetustum arguunt Scholia. Eadem tertiam commemorant scripturam Ἴστρία (h. e. Ἄρτεμις) νιν Asclepiadis, qui Ἰστρία νιν ἔνθα cum sequentibus contorte iungebat. Ἰστριανήν Boeckhius idcirco praelatum disputat probabiliter, ut syllaba brevis removeretur, quae tamen, quum liquidae facile geminentur, produci potuerit; vide de Crisi p. 102. Id tamen vitiosum Geschoffius in Zimmermanni Diar. philol. 1831. H. p. 708. Ἰστρίαν in coniecit. At quum ἔν, h. e. αὐτόν, αὐτήν, ab Hesychio Cyprii tribuatur, vide quae dixi olim ad Ibyc. Rheg. p. 102 seq., in Pindarum inferas incantius. De pronomine ἴ vel ἵ accuratissime Ellendtius Lex. Soph. I. p. 821 seqq. SCH.]

v. 30. [De forma epica ἰφός h. l. ex libris reposita dixit Boeckhius de Crisi p. 91 seq. Dindorfius Praef. poett. scenn. p. XIII seq. SCH.]

Digitized by Google

χρυσόκερων ἔλαφον θήλειαν ἄξονθ', ἅν ποτε Ταϋγέτα
ἀντιθεῖσ' Ὀρθωσίᾳ ἔγραψεν ἱράν.

Στρ. γ'.

τὰν μεθέπων ἵδε καὶ κείναν χθόνα πνοιᾶς ὄπιθεν Βορέα
ψυχροῦ. τόθι δένδρεα θαύμαινε σταθείς.
τῶν νιν γλυκὺς ἵμερος ἔσχεν δωδεκάγναμπτον περὶ τέρμα δρόμου
ἵππων φυτεῦσαι. καί νυν ἐς ταύταν ἑορτὰν ἵλαος
ἀντιθέοισιν νίσσεται
σὺν βαθυζώνου διδύμοις παισὶ Λήδας.

Ἀντ. γ'.

τοῖς γὰρ ἐπέτραπεν Οὐλυμπόνδ' ἰὼν θαητὸν ἀγῶνα νέμειν
ἀνδρῶν τ' ἀρετᾶς πέρι καὶ ῥιμφαρμάτου
διφρηλασίας. ἐμὲ δ' ὦν πὰρ θυμὸς ὀτρύνει φάμεν
Ἐμμενίδαις
Θήρωνί τ' ἐλθεῖν κῦδος, εὐίππων διδόντων Τυνδαριδᾶν, ὅτι πλείσταισι βροτῶν
ξεινίαις αὐτοὺς ἐποίχονται τραπέζαις,

v. 30. ἱεράν· — v. 31. κἀκείναν — v. 35. διδύμοις — v. 38. ὢν πα

v. 31. [Libri κἀκείναν vel κἀκείναν. Ad rationem Homerici textus nostri καὶ κείναν dedit Boeckhius, cui Thierschius Gramm. p. 351. obmovet Pindarum Homericum textum, qualis ante Aristarchum fuerit, ob oculos habuisse. Ibidem multi libri πνοιαῖς. SCH.]

v. 35. [Metro succurrit Boeckhius, quum pro vulgato διδύμοις alteram formam indicio aliquot codicum, qui διδύμμοις praebent, reposuit. Ut ἀπάλαμος et ἀπάλαμνος, νώνυμος et νώνυμνος. SCH.]

v. 38. [Vulgatam ὢν πα ex tribus codicibus correxit Boeckhius. Hesychius παροτρύνει· διεγείρει. Quo glossemate quum Scholia recentiora utantur, illa quoque παρ habuisse videntur. In Par. C. glossa ad πᾶ (sic) est appicta ἀργόν, h. e. eam voculam παρέλκειν, παραπληρωματικὸν esse; idemque videntur Scholia vetera voluisse, quae πα habuisse in textu demonstrat πως in Vratislaviensibus. Cui iciunum istud πα videbatur ex Isthm. V, 55. abesse posse, utriusque loci discrimen non reputavit. Neque eo loco certa lectio est. SCH.]

Digitized by Google

Ἐπ. γ'.

εὐσεβεῖ γνώμᾳ φυλάσσοντες μακάρων τελετάς.
εἰ δ' ἀριστεύει μὲν ὕδωρ, πτεάνων δὲ χρυσὸς αἰ-
δοιέστατον,
νῦν γε πρὸς ἐσχατιὰν Θήρων ἀρεταῖσιν ἱκάνων
ἅπτεται
οἴκοθεν Ἡρακλέος σταλᾶν. τὸ πόρσω δ' ἔστι σο-
φοῖς ἄβατον
κἀσόφοις. οὔ-μιν διώξω· κεινὸς εἴην.

v. 44. στηλᾶν — v. 45. οὐ μὴν

v. 44 seq. [σταλᾶν et v. 45. μιν ducta ex libris. Ibidem κεῖνος εἴην quosdam voluisse veteres ineptulos patet ex Scholiis. Vide Commentar. SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Δ'.

ΨΑΥΜΙΔΙ ΚΑΜΑΡΙΝΑΙΩι

Α Π Η Ν Ηι.

Strophae.

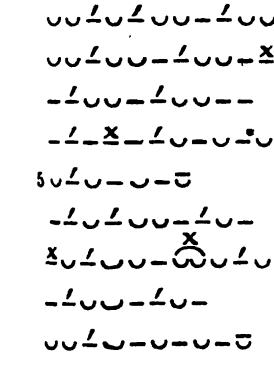

Epodi.

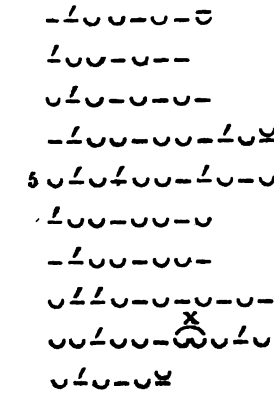

Digitized by Google

Στρ.

Ἔλατὴρ ὑπέρτατε βροντᾶς ἀκαμαντόποδος Ζεῦ·
τεαὶ γὰρ ὧραι
ὑπὸ ποικιλοφόρμιγγος ἀοιδᾶς ἑλισσόμεναί μ' ἔπεμψαν
ὑψηλοτάτων μάρτυρ' ἀέθλων.
ξείνων δ' εὖ πρασσόντων, ἔσαναν αὐτίκ' ἀγγελίαν
ποτὶ γλυκεῖαν ἑσλοί.
ἀλλ', ὦ Κρόνου παῖ, ὃς Αἴτναν ἔχεις,
ἵπον ἀνεμόεσσαν ἑκατογκεφάλα Τυφῶνος ὀμβρίμου,
Οὐλυμπιονίκαν δέκευ
Χαρίτων ἕκατι τόνδε κῶμον,

Ἀντ.

χρονιώτατον φάος εὐρυσθενέων ἀρετᾶν. Ψαύμιος γὰρ ἵκει
ὀχέων, ὃς ἐλαίᾳ στεφανωθεὶς Πισάτιδι κῦδος ὄρσαι
σπεύδει Καμαρίνᾳ. θεὸς εὔφρων
εἴη λοιπαῖς εὐχαῖς· ἐπεί μιν αἰνέω μάλα μὲν
τροφαῖς ἑτοῖμον ἵππων,
χαίροντά τε ξενίαις πανδόκοις
καὶ πρὸς ἀσυχίαν φιλόπολιν καθαρᾷ γνώμᾳ τετραμμένον.

v. 7. ἠνεμόεσσαν et ὀβρίμου, — v. 10. ἥκει — v. 15. ξεινίαις

Ol. IV. v. 7. [ὀμβρίμου tanquam formam vetustiorem ex compluribus libris reddidit Pindaro Boeckhius. Ex Homericis carminibus nunc expulsa patronum nacta est olim Hermannum de emrat. gr. Gr. p. 20 seq., nuper Goettlingium in Hesiodi Theog. 140. SCH.]

v. 9. [Χαρίτων δ' ἕκατι optimi libri cum Scholiis, quae τόν τε σύνδεσμον περιττὸν esse volunt. Bergkius autem ita servavit, ut versu 8. Οὐλυμπιονικᾶν ederet. Paulo post formam antiquam et Homericam ἵκειν loco vulgaris ἥκειν Boeckhius ubique reposuit, non repugnante optima codicum familia. Vide et Buttmanni Gr. ampl. II. p. 205. Lobeck. SCH.]

v. 15. [ξενίαις ex paucis iisque optimis libris repositum pro vulg. ξεινίαις. Profectum id ab iis, qui παῖ in stropha corripi non intelligerent. SCH.]

Digitized by Google

οὐ ψεύδεϊ τέγξω λόγον·
διάπειρά τοι βροτῶν ἔλεγχος·

ἅπερ Κλυμένοιο παῖδα Ἐπ.
Λαμνιάδων γυναικῶν
ἔλυσεν ἐξ ἀτιμίας.
χαλκέοισι δ' ἐν ἔντεσι νηῶν δρόμον,
ἔκιπεν Ὑψιπυλείᾳ μετὰ στέφανον ἰών·
Οὗτος ἐγὼ ταχυτᾶτι·
χεῖρες δὲ καὶ ἦτορ ἴσον.
φύονται δὲ καὶ νέοις ἐν ἀνδράσιν
πολιαὶ θαμὰ καὶ παρὰ τὸν ἁλικίας
ἰοικότα χρόνον.

v. 22. χαλκοῖσι — v. 26. νέοις ἀνδράσι πολιαὶ, continuato versu.

v. 19. [ἅπερ καὶ Κλυμένοιο libri boni. Particula aut ex sequente Κλ. orta, aut ab interprete ascripta. Scholia vetera ignorant. SCH.]

v. 24. [οὗτος ἐγώ· ταχυνᾶτι χεῖρες κτλ. Scholia et quidam codices, non ita sanus homo Apollonius de pron. p. 332, C. Conf. Commentar. SCH.]

v. 26 seq. [Bergkius edidit ἐν ἀνδράσι πολιαὶ || θαμάκι παρ τὸν ἁλικίας. SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Ε'.

ΨΑΥΜΙΑΙ ΚΑΜΑΡΙΝΑΙΩι

ΑΠΗΝΗι.

Strophae.

x – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ –

x – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

Epodi.

x – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

x – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

Στρ. α'.

Ὑφηλᾶν ἀρετᾶν καὶ στεφάνων ἄωτον γλυκὺν
τῶν Οὐλυμπία, Ὠκεανοῦ θύγατερ, καρδίᾳ γελανεῖ
ἀκαμαντόποδός τ' ἀπήνας δέκευ Ψαύμιός τε δῶρα·

Ἀντ. α'.

ὃς τὰν σὰν πόλιν αὔξων, Καμάρινα, λαοτρόφον
βωμοὺς ἐξ διδύμους ἐγέραρεν ἑορταῖς θεῶν μεγίσταις
ὑπὸ βουθυσίαις ἀέθλων τε πεμπαμέροις ἀμίλλαις

v. 4. *Καμαρίνα*, — v. 6. *πεμπταμέροις*

Ol. V. v. 4. [*Καμάρινα* ob metrum ad analogiam nominum *Αἴγινα*, *Μύρινα* rell. reposuit Boeckhius. Et sic Bekkerus edidit apud Herodotum VII, 154. In Choeroboesci Orthographia Cramer. Anecd. Oxx. II. p. 227, 21. *Καμαρῖνα* exaratur. SCH.]

v. 6. [Legebatur *πεμπταμέροις*, quod aeque vitiosum atque *πεμπτάβολα*. Correxi. Scholia *πενθημέρους* vocant in interpretatione. SCH.]

Digitized by Google

Ἐπ. α'.

ἵππους ἠμιόνους τε μοναμπυκία τε. τὶν δὲ κῦδος ἀβρὸν
νικάσαις ἀνέθηκε, καὶ ὃν πατέρ' Ἄρχων' ἐκάρυξε
καὶ τὰν νέοικον ἔδραν.

Στρ. β'.

ἴων δ' Οἰνομάου καὶ Πέλοπος παρ' εὐηράτων
σταθμῶν, ὦ πολιάοχε Παλλάς, ἀείδει μὲν ἅλσος ἀγνὸν
τὸ τεόν, ποταμόν τε Ῥάνιν, ἐγχωρίαν τε λίμναν,

Ἀντ. β'.

καὶ σεμνοὺς ὀχετούς, Ἵππαρις οἷσιν ἄρδει στρατόν,
πολλᾷ τε σταδίων θαλάμων ταχέως ὑψίγυιον ἅλσος,
ἐκ' ἀμαχανίας ἄγων ἐς φάος τόνδε δᾶμον ἀστῶν·

Ἐπ. β'.

αἰεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπάνα τε μάρναται
πρὸς ἔργον κινδύνῳ κεκαλυμμένον· ἠῢ δ' ἔχοντες σοφοὶ καὶ
πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν.

Στρ. γ'.

Σωτῆρ ὑψινεφὲς Ζεῦ, Κρόνιόν τε ναίων λόφον
τιμῶν τ' Ἀλφεὸν εὐρὺ ῥέοντ' Ἰδαῖόν τε σεμνὸν ἄντρον,
ἱκέτας σέθεν ἔρχομαι Λυδίοις ἀπύων ἐν αὐλοῖς,

v. 11. Ῥάνον — v. 16. εὖ δὲ ἔχοντες

v. 11. Fluctuant libri et Scholia inter Ῥάνιν et Ῥάνον, Ὄαν et Ὄαγον. SCH.]

v. 16. [Boeckhius quum olim εὖ δὴ ἔχοντες pro vitioso εὖ δὲ ἔχοντες, quo turpis hiatus oriebatur, suspicatus esset, de Crisi § 41. p. 126. facilem Hermanni emendationem suscepit. Formam ἠΰ, in compositis frequentem, Hermannus reddendam censet Homero Iliad. Π, 191. coll. Ξ, 202. 303. Odyss. Τ, 254. Certius exemplum Alcmanis praebet, licet et ipsum ex emendatione profectum, fr. XIII, 6. Delect.: οὔτι γὰρ ἠΰ τετυγμένον ἔσθει. SCH.]

Digitized by Google

αἰτήσων πόλιν εὐανορίαισι τάνδε κλυταῖς Ἀντ. γ'.
δαιδάλλειν, σέ τ', Ὀλυμπιόνικε, Ποσειδανίαισιν ἵπποις
ἐπιτερπόμενον φέρειν γῆρας εὔθυμον ἐς τελευτάν,

Ἐπ. γ'.
υἱῶν, Ψαῦμι, παρισταμένων. ὑγίεντα δ' εἴ τις ὅλβον ἄρδει,
ἐξαρκέων πεάτεσσι καὶ εὐλογίαν προστιθείς, μὴ ματεύσῃ θεὸς γενέσθαι.

v. 21. *Ποσειδανίοισιν* — v. 22. *εὔθυμον, ἐς τελευτάν*

---

v. 21. [*Ποσειδανίαισιν* Boecklius ex Scholiis pro scriptura librorum *Ποσειδανίοισιν*. Vide de Crisi §. 41. p. 128. SCH.]

v. 23. [Scholia: *Ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀναγινώσκει ὀξύτονον τὴν παραλήγουσαν, ἀντὶ τοῦ ὑγιαίνοντα· τινὲς δὲ ὡς χαίροντα.* Choeroboscus Bekkeri Ann. p. 1426: *Παραφυλαττόμεθα παρὰ τῷ Πινδάρῳ τὴν αἰτιατικὴν λεγομένην ὑγίεντα, ὡς ἀπὸ τοῦ ὑγίεις.* SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ ϛ'.

ΑΓΗΣΙΑι ΣΥΡΑΚΟΣΙΩι

Α Π Η Ν Ηι.

Strophae.

–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑

⏑–⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑

⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑

⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–⏑–⏑

Epodi.

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

Στρ. α'.

Χρυσέας ὑποστάσαντες εὐτειχεῖ προθύρῳ θαλάμου
κίονας, ὡς ὅτε θαητὸν μέγαρον,
πάξομεν· ἀρχομένου δ' ἔργου πρόσωπον
χρὴ θέμεν τηλαυγές. εἰ δ' εἴη μὲν Ὀλυμπιονίκας,
βωμῷ τε μαντείῳ ταμίας Διὸς ἐν Πίσᾳ,

v. 3. ἀρχομένους

Ol. VI. v. 3. [Quod ante Boeckhium edebatur *ἀρχομένους* contra fidem librorum omnium, petitum erat ex Luciani Hippia c. 7. Sed illic quoque id cessit optimorum librorum scripturae *ἀρχομένου* a Iacobitzio reductae. Ita tenue praesidium illi scripturae unum relinquitur imitatio Iuliani Orat. IX. p. 116. A. BSH.]

Digitized by Google

συνοικιστήρ τε τᾶν κλεινᾶν Συρακοσσᾶν, τίνα κεν φύγοι ὕμνον
κεῖνος ἀνήρ, ἐπικύρσαις ἀφθόνων ἀστῶν ἐν ἱμερταῖς ἀοιδαῖς;

Ἀντ. α'.

ἴστω γὰρ ἐν τούτῳ πεδίλῳ δαιμόνιον πόδ' ἔχων Σωστράτου υἱός. ἀκίνδυνοι δ' ἀρεταὶ
οὔτε παρ' ἀνδράσιν οὔτ' ἐν ναυσὶ κοίλαις τίμιαι· πολλοὶ δὲ μέμνανται, καλὸν εἴ τι πονηθῇ.
Ἀγησία, τὶν δ' αἶνος ἑτοῖμος, ὃν ἐν δίκᾳ
ἀπὸ γλώσσας Ἄδραστος μάντιν Οἰκλείδαν ποτ' ἐς Ἀμφιάρηον
φθέγξατ', ἐπεὶ κατὰ γαῖ' αὐτόν τέ νιν καὶ φαιδίμας ἵππους ἔμαρψεν.

Ἐπ. α'.

ἑπτὰ δ' ἔπειτα πυρᾶν νεκρῶν τελεσθέντων Ταλαϊονίδας
εἶπεν ἐν Θήβαισι τοιοῦτόν τι ἔπος· Ποθέω στρατιᾶς ὀφθαλμὸν ἐμᾶς,
ἀμφότερον μάντιν τ' ἀγαθὸν καὶ δουρὶ μάρνασθαι. τὸ καὶ

v. 6. Συρακουσᾶν· — v. 13. Ἀμφιάραον

v. 6. [Vulgaris forma *Συράκουσαι* e Pindari carminibus nunc exulat. Boeckhius enim ita instituit, ut, ubi brevi syllaba opus esset, *Συρακόσας*, ubi longa, *Συρακόσσας* reponeret. H. l. ea forma servata est in paucis, sed iis optimis libris, Gotting. Pal. C.; in paucis aliis *Συρακοσᾶν* comparet. Cf. v. 92. Pyth. I, 78. SCH.]

v. 13. [*Ἀμφιάρηον* Boeckhius cum Hermanno Opuscc. I. p. 258. et h. l. et Pyth. VIII, 58. Nem. IX, 13. ex libris, Isthm. VI, 33. de suo dedit. Iam Alexandrini grammatici de utraque forma ambigebant, veluti Zenodotus Homeri Odyss. *O*, 244. *Ἀμφιάρηος*, Aristarchus *Ἀμφιάραος* praeferebat; v. Scholl. Harlei. Apud Pindarum *Ἀμφιάραος* ab iis novatum videtur, qui vulgarem Dorismum sectarentur: quem tamen post litteram ρ saepius η servare notat Boeckhius de Crisi §. 27. p. 74. Apud Stesichorum Athenaei IV. p. 172. E. libri tamen omnes *Ἀμφιάραος*, sed in vasculo Nolano apud Guil. Abeken in Annall. Instit. Archaeol. Vol. XI. p. 262. scriptum *ΑΜΦΙΑΡΕΟΣ*. Rationem eius formae explicabit Ahrens in libro de dialecto Dorica. SCH.]

v. 18. [Barbaram syncopen vulgatae excogitatam a grammaticulo, qui brevem in sede ancipiti non ferret, removit Boeckhius cum Hermanno ex consensu optimorum fontium. SCH.]

Digitized by Google

ἀνδρὶ κώμου δεσπότᾳ πάρεστι Συρακοσίῳ.
οὔτε δύσηρις ἐὼν οὔτ' ὢν φιλόνεικος ἄγαν,
καὶ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαις τοῦτό γέ οἱ σαφέως
μαρτυρήσω· μελίφθογγοι δ' ἐπιτρέφοντι Μοῖσαι.

Στρ. β'.

Ὦ Φίντις, ἀλλὰ ζεῦξον ἤδη μοι σθένος ἡμιόνων,
ᾧ τάχος, ὄφρα κελεύθῳ τ' ἐν καθαρᾷ
βάσομεν ὄχνον, ἵκωμαί τε πρὸς ἀνδρῶν
καὶ γένος· κεῖναι γὰρ ἐξ ἀλλᾶν ὁδὸν ἀγεμονεῦσαι
ταύταν ἐπίστανται, στεφάνους ἐν Ὀλυμπίᾳ
ἐκεὶ δέξαντο· χρὴ τοίνυν πύλας ὕμνων ἀναπετάμεν
αὐταῖς·
πρὸς Πιτάναν δὲ παρ' Εὐρώτα πόρον δεῖ σάμερόν μ' ἐλθεῖν ἐν ὥρᾳ·

Ἀντ. β'.

ἅ τοι Ποσειδάωνι μιχθεῖσα Κρονίῳ λέγεται
παῖδ' ἰοβόστρυχον Εὐάδναν τεκέμεν.
κρύψε δὲ παρθενίαν ὠδῖνα κόλποις·
κυρίῳ δ' ἐν μηνὶ πέμποισ' ἀμφιπόλους ἐκέλευσεν
ἥρωϊ πορσαίνειν δόμεν Ἑλλατίδᾳ βρέφος,

v. 18. *δεσπότᾳ νῦν πάρστι* — v. 19. *οὐ φιλόνεικος ἐὼν οὔτ' ὢν δύσερίς τις ἄγαν*, — v. 25. *ἄλλαν* — v. 28. *σάμερόν γ' ἐλθεῖν* — v. 33. *βρέφος γ'*,

v. 19. [Boeckhiana scriptura versus nititur auctoritate optimorum librorum, ad quos proxime accedunt ii, qui reliquis eodem modo scriptis *δύσεριος* invexerunt. Hinc libri interpolati *Οὐ δύσηρίς τις ἐὼν οὔτ' ὢν φιλόνεικος ἄγαν*, audacius alii *Οὐ φιλόνεικος ἐὼν οὔτ' ὢν δύσεριός τις ἄγαν*. Formam *δύσηρις* testatur Moeris p. 194, 25. Bekker.: *Δυσήριδος καὶ δύσηρις Ἀττικοί, καὶ Πλάτων Νόμων θ', δύσεριος Ἕλληνες*. Vide Lobeckium ad Phrynich. p. 707. Nomen feminae Thessalicae *Δύσηρις* (Iacobs. Lectt. Epigr. p. 50.) est apud Anacreontem epigr. III. et Simonidem Cum fr. XLIX. p. 66. edit. maior. SCH.]

v. 25. [Olim *ἄλλαν* signabatur, ut *μεγάλαν* Pyth. IV, 19., *λαμπάδων* ibid. 244. Doriensium hunc genitivum ubique circumdedit Hermannus in Aristoph. Nubb. 338., quum ex *αων* (*ασων*) ortus sit. Idem de sententia veterum magistrorum praecipit Ahrens de Dial. Dor. p. 31. Immerito Buttmannus Gramm. ampl. I, p. 146. eum statuit. SCH.]

v. 28. [*σάμερόν μ' ἐλθεῖν* Boeckhius pro librorum interpolatorum lectione *σάμερόν γ' ἐλθεῖν*, non interpolatorum *σάμερον ἐλθεῖν*. Similiter inutile fulcrum cum libris sublatum v. 33. SCH.]

Digitized by Google

ὃς ἀνδρῶν Ἀρκάδων ἄνασσε Φαισάνᾳ λάχε τ'
Ἀλφεὸν οἰκεῖν·
ἔνθα τραφεῖσ' ὑπ' Ἀπόλλωνι γλυκείας πρῶτον
ἔφανσ' Ἀφροδίτας.

Ἐπ. β'.

οὐδ' ἔλαθ' Αἴπυτον ἐν παντὶ χρόνῳ κλέπτουσα
θεοῖο γόνον·
ἀλλ' ὁ μὲν Πυθῶνάδ', ἐν θυμῷ πίσας χόλον
οὐ φατὸν ὀξείᾳ μελέτᾳ,
ᾤχετ' ἰὼν μαντευσόμενος ταύτας περ' ἀτλάτου
πάθας.
ἀ δὲ φοινικόκροκον ζώναν καταθηαμένα
κάλπιδά τ' ἀργυρέαν, λόχμας ὑπὸ κυανέας
τίκτε θεόφρονα κοῦρον. τᾷ μὲν ὁ Χρυσοκόμας
πραΰμητίν τ' Ἐλείθυιαν παρέστασέν τε Μοίρας·

Στρ. γ'.

ἦλθεν δ' ὑπὸ σπλάγχναν ὑπ' ὠδῖνός τ' ἐραπὰς
Ἵαμος
ἐς φάος αὐτίκα. τὸν μὲν νιζομένα
λεῖπε γαμαί· δύο δὲ γλαυκῶπες αὐτὸν
δαιμόναν βουλαῖσιν ἐθρέψαντο δράκοντες
ἰῷ μελισσᾶν καδόμενοι. βασιλεὺς δ' ἐπεὶ
πετραέσσας ἐλαύνων ἵκετ' ἐκ Πυθῶνος, ἅπαντας
ἐν οἴκῳ

v. 37. Πυθώναδ', — v. 38. ταύτας περ — v. 42. Ἐλευθὼ συν παρέστασεν

---

v. 37. [Πυθῶνάδ' rectior est et usitatior tonosis; vide Gottl lingii doctrin. acc. p. 356 seqq. Idem correxi Ol. IX, 13. SCH.

v. 38. [Formam ex more Aeolensium Pindaro concessam revocavit Boeckhius et Pyth. IV, 265. et in compositis περάσαι Pyth. III, 52., περόδοις Nem. XI, 40., ubi vide quae notavimus Compara Ahrentem de Dialecto Aeolica p. 150. SCH.]

v. 42. [Libri non interpolati cum Scholiis veteribus exhibe Εἰλειθυιαν, vel Εἰλύθυιαν. παρέστασεν, quod Boeckhius pro g semate habuit, pro vera scriptura recte habet Kayserus p. Sed lemma tamen veterum Scholiorum πραΰμητίν τ' Ἐλευθ monstrat. SCH.]

v. 58 seq. [Vulgata Boeckhio visa vitiosa propter divisionem verbi inter duos versus. Quum autem Hermannus ἀλλὰ κέκρυπτ proposuisset, Boeckhio tutius visum est ἐν scribi. Praeposi

Digitized by Google

ἔρετο παῖδα, τὸν Εὐάδνα τέκοι· Φοίβου γὰρ
αὐτὸν φᾶ γεγάκειν

Ἀντ. γ'.

πατρός, περὶ θνατῶν δ' ἔσεσθαι μάντιν ἐπιχθο-
νίοις
ἔξοχον, οὐδέ ποτ' ἐκλείψειν γενεάν.
ὣς ἄρα μάνυε. τοὶ δ' οὔτ' ὢν ἀκοῦσαι
οὔτ' ἰδεῖν εὖχοντο πεμπταῖον γεγεναμένον. ἀλλ' ἐν
κέκρυπτο γὰρ σχοίνῳ βατίᾳ τ' ἐν ἀπειράτῳ,
ἴων ξανθαῖσι καὶ παμπορφύροις ἀκτῖσι βεβρεγμέ-
νος ἁβρὸν
σῶμα· τὸ καὶ κατεφάμιξεν καλεῖσθαί μιν χρόνῳ
σύμπαντι μάτηρ

Ἐπ. γ'.

τοῦτ' ὄνυμ' ἀθάνατον. τερπνᾶς δ' ἐπεὶ χρυσοστε-
φάνοιο λάβεν
παρὰν Ἥβας, Ἀλφεῷ μέσσῳ καταβὰς ἐκάλεσσε
Ποσειδᾶν' εὐρυβίαν,
ὃν πρόγονον, καὶ τοξοφόρον Δάλου θεοδμάτας
σκοπόν,
αἰτέων λαοτρόφον τιμάν τιν' ἐᾷ κεφαλᾷ,
νυκτὸς ὑπαίθριος. ἀντεφθέγξατο δ' ἀρτιεπὴς
πατρία ὄσσα, μετάλλασέν τέ μιν· Ὄρσο, τέκνον,
δεῦρο πάγκοινον ἐς χώραν ἵμεν φάμας ὄπισθεν.

v. 53 seq. *ἐγκέκρυπτο*

---

in fine versus est Sophocl. O. C. 496: *λείπομαι γὰρ ἐν Τῷ μὴ δίκασθαι*, ubi hac, inquit, praepositionis divisione et nominis conjugis inopia exprimitur elegantissime, ut in nostro loco simile quid significatur. Ad excusandum hyperbaton, quod *ἐν* saepius passum est, Boeckhius excitat Ol. II, 81. VIII, 16. Pyth. X, 58. Ceterum *ἀπείρατος*, Ionice *ἀπείρητος*, immensus, infinitus, ab alium *ἀπειράτος*, inexpertus, distinxit Boeckhius. Illud redit ad i. q. c. *πειρᾶν*, hoc ad *πειράζειν*, et ut *θαυμαστός*, *θαυμαστός*, sic *ἀπείραστος*, *ἀπείρατος*. SCH.]

v. 55. [*Ζηνόδοτος γράφει... ἀντὶ τοῦ βεβρεγμένος.* Nempe scribebat *βεβραγμένος*, quod est in duobus codicibus servatum. Haudquaquam formae Doricae vestigium est Isthm. IV, 57. SCH.]

v. 62. [*μεταλλάσαντι ἐν* Hermannus ad Orph. p. 150. coll. p. 788. SCH.]

Digitized by Google

Στρ. δ'.

ἔκοντο δ' ὑψηλοῖο πέτραν ἁλίβατον Κρονίου·
ἔνθα οἱ ὦπασε θησαυρὸν δίδυμον
μαντοσύνας, τόκα μὲν φωνὰν ἀκούειν
ψευδέων ἄγνωστον, εὖτ' ἂν δὲ θρασυμάχανος ἐλθὼν
Ἡρακλέης, σεμνὸν θάλος Ἀλκαϊδᾶν, πατρὶ
ἑορτάν τε κτίσῃ πλειστόμβροτον τεθμόν τε μέγιστον ἀέθλων,
Ζηνὸς ἐπ' ἀκροτάτῳ βωμῷ τότ' αὖ χρηστήριον θέσθαι κέλευσεν.

Ἀντ. δ'.

ἐξ οὗ πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας γένος Ἰαμιδᾶν.
ὄλβος ἅμ' ἕσπετο· τιμῶντες δ' ἀρετὰς
ἐς φανερὰν ὁδὸν ἔρχονται. τεκμαίρει
χρῆμ' ἕκαστον· μῶμος ἐξ ἄλλων κρέμαται φθονεόντων
τοῖς, οἷς ποτε πρώτοις περὶ δωδέκατον δρόμον
ἐλαννόντεσσιν αἰδοία ποτιστάξει Χάρις εὐκλέα μορφάν.

v. 66. ἀκούειν — v. 68. πατρὸς δ' — v. 74. Μῶμος ἐξ δ' ἄλλων — v. 75. δρόμον γ' — v. 76. ποτιστάξει

v. 68. [Vulgata πατρὸς δ' imperito metrico debebatur. Ex libris (πατρὶ δ') cum Hermanno correxit Boeckhius, coll. Ol. III, 20. VII, 42. XI, 46. Ibidem Ἀλκείδᾶν Hermannus Opusce. I. p. 257., quum forma recepta insolens sit. Quidam libri Ἀλκιδᾶν. Vulgatam tamen tuetur forma Πειραΐδαο Iliad. Δ, 228. Quae ut a nomine Πείραιος, Πείραος fluxit, sic Ἀλκαΐδης ab Ἄλκαιος, Ἀλκαος. Vide Scholia Veneta l. c. et Spitznerum cum Lobeckio ad Phrynich. p. 41. Buttmannum Gramm. ampl. II. p. 488. Lobeck SCH.]

v. 71. [Punctum in fine versus cum Scholiasta tollit Hermannus, quo facto gratum asyndeton evanescit. SCH.]

v. 74. μῶμος ἐξ ἄλλων. Libri μῶμος δ' ἐξ ἄλλων, pro quo Schmidius ἐκ δ' ἄλλων, quod probo cum Hermanno. Constat δ' et τέ non semper post primam sententiae vocem legi; cf. Kiessl. ad Theocrit. VI, 39. De Pindari vero usu vid. Ol. XI, 99. Pyth. IV, 228. Ceterum conf. explicationem.

v. 75. [Pars librorum cum Scholiis πρῶτον. SCH.]

v. 76. [Optimi quinque libri cum lemmate Scholiorum verterum ποτιστάξει, quod reposui, coll. Olymp. VII, 8. Vulgo προστάξαι. SCH.]

v. 77. [Vitium metricum ὄρος a grammaticis Byzantinis il

Digitized by Google

εἰ δ' ἐτύμως ὑπὸ Κυλλάνας ὄροις, Ἀγησία, μάτρωες ἄνδρες

Ἐπ. δ'.

ναιετάοντες ἐδώρησαν θεῶν κάρυκα λιταῖς θυσίαις
πολλὰ δὴ πολλαῖσιν Ἑρμᾶν εὐσεβέως, ὃς ἀγῶνας
ἔχει μοῖράν τ' ἀέθλων
ἈρκαδίανΙ τ' εὐάνορα τιμᾷ· κεῖνος, ὦ παῖ Σωστράτου,
σὺν βαρυγδούπῳ πατρὶ κραίνει σέθεν εὐτυχίαν.
δόξαν ἔχω τιν' ἐπὶ γλώσσᾳ ἀκόνας λιγυρᾶς,
ἅ μ' ἐθέλοντα προσέρπει καλλιρόοισι πνοαῖς·
ματρομάτωρ ἐμὰ Στυμφαλίς, εὐανθὴς Μετώπα,

Στρ. ε'.

πλάξιππον ἃ Θήβαν ἔτικτεν, τᾶς ἐρατεινὸν ὕδωρ
πίομαι, ἀνδράσιν αἰχματαῖσι πλέκων
ποικίλον ὕμνον. ὄτρυνον νῦν ἑταίρους,
Λίνεα, πρῶτον μὲν Ἥραν Παρθενίαν κελαδῆσαι,
γνῶναί τ' ἔπειτ', ἀρχαῖον ὄνειδος ἀλαθέσιν
λόγοις εἰ φεύγομεν, Βοιωτίαν ὖν. ἐσσὶ γὰρ ἄγγελος ὀρθός,

v. 77. ὄρος, — v. 83. προσέλκει

latum cum Hermanno expulit Boeckhius non sine libris et Scholl. Vratisl. A. SCH.]

v. 82. προσέρπει. Sic Boeckhius ex optimis libris. Sed h. l. veram deteriores videntur servasse, qui προσέλκει offerunt, lectum tamen id manifesto iam veteri Scholiastae; cf. Schol. Boeckh. V. 142. Hoc nuper Tafelius commendavit propter ἐθέλοντα. Vid. explicat. [Kayserus p. 16., qui Scholiastas προσέλκει habuisse negat (et Boeckhius de Crisi §. 26. p. 68. id Triclinium demum de suo infarsisse monuerat), insolentiorem syntaxin accusativi effugit haec coniectura: ἅτ' ἐθέλοντι προσέρπει. Non credo. SCH.]

v. 86. [Praesens πίομαι tanquam prorsus solitarium notavit Buttmannus Gramm. ampl. II. p. 275., cui Lobeckius Theognid. 1065. (volebat 1129.) addidit. Sed is locus nunc correctus est. In illos quosdam locos praesens intulerunt alii, quos redarguit Meinekius Comic. Graec. T. III. p. 515. et Cobetus Observatt. Crit. in Plat. Comic. p. 61 seq. Et Meinekius quidem apud Pindarum πίνομαι scribendum proponit, qua forma praeter Nicandrum Theriac. 912. usus est Hedylus Anth. Pal. II. p. 745: ἡ δειπνομένη Καλλίστιον ἀνδράσιν. Fortasse vir praestantissimus in vulgata nobiscum acquievisset, si recordatus esset loci Ibycei fr. XLIII. p. 204: πυκινὰς πέμφιγας πιόμενοι, quo Pindarica forma munita videtur. Neque aliter Scholia vetusta reppererunt, nisi quod pro futuro habuisse explicatio γεύσομαι docet. Inepte. SCH.]

Digitized by Google

ἡϋκόμων σκυτάλα Μοισᾶν, γλυκὺς κρηνὶᾳ ἀγαφθέγκτων ἀοιδᾶν· 155

Ἀντ. ε'.

εἰπὸν δὲ μεμνᾶσθαι Συρακοσσᾶν τε καὶ Ὀρτυγίας· τὰν Ἱέρων καθαρῷ σκάπτῳ διέπων, ἄρτια μηδόμενος, φοινικόπεζαν ἀμφέπει Λάματρα, λευκίππου τε θυγατρὸς ἑορτάν, 160 καὶ Ζηνὸς Αἰτναίου κράτος. ἀδύλογοι δέ νιν λύραι μολπαί τε γιγνώσκοντι. μὴ θράσσοι χρόνος ὄλβον ἐφέρπων. σὺν δὲ φιλοφροσύναις εὐηράτοις Ἀγησία δέξατο κῶμον 165

Ἐπ. ε'.

οἴκοθεν οἴκαδ' ἀπὸ Στυμφαλίων τειχέων ποτινισόμενον, ματέρ' εὐμήλοιο λείπουτ' Ἀρκαδίας. ἀγαθαὶ δὲ πέλοντ' ἐν χειμερίᾳ 170 νυκτὶ θοᾶς ἐκ ναὸς ἀπεσκίμφθαι δύ' ἄγκυραι. θεὸς τῶνδε κείνων τε κλυτὰν αἶσαν παρέχοι φιλέων. 175 δέσποτα ποντόμεδον, εὐθὺν δὲ πλόον καμάτων ἐκτὸς ἐόντα δίδοι, χρυσαλακάτοιο πόσις Ἀμφιτρίτας, ἐμῶν δ' ὕμνων ἄξ' εὐτερπὲς ἄνθος.

v. 92. εἶπον et Συρακουσᾶν — v. 96. δέ μιν — v. 97. θραύσοι — v. 100. εὐμάλοιο — v. 102. τῶνδ' ἐκείνων τε

---

v. 91. [Formam κρητήρ cum libris ubique retinuit Boeckhius, quum formam minus tritam a librariis illatam esse incredibile censeat. Cf. de Crisi §. 27. p. 73. Exspectanda Ahrentis accurata disquisitio in libro de dialecto Dorica. Nam arbitrio Boeckhii diffido. SCH.]

v. 92. εἰκόν. Buttmannus εἶπον postulat; vide eius Excursum I. ad Platonis Menonem. Sed Boeckhium, quominus assentiatur, Aelii Dionysii auctoritas retinet, codicibus vetustior. Vide Boeckh. de Crisi Pindar. §. 41. p. 126 seq. Goettling. de doctr. accent. p. 53.

v. 97. θραύσαι Boeckhius praecipiente Hermanno pro θραύσοι, qui futuri optativus hic vitiosus erat. [Addit Boeckhius θράσσοι quoque scribi posse, coll. Isthm. VI, 89., quanquam alterum sit aptissimum. Sed Scholia Vratisl. A. μὴ ταράσσοι. Quare reduxi. SCH.]

v. 103. [κοντομέδων Bergkius. Κακοφώνως. SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Ζ'.

ΔΙΑΓΟΡΑ. ΡΟΔΙΩι

ΠΥΚΤΗι.

Strophae.

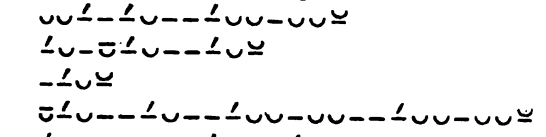

Epodi.

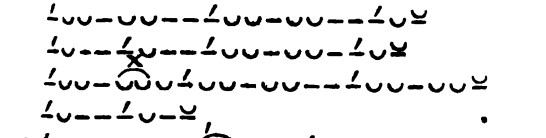

Στρ. α'.

Φιάλαν ὡς εἴ τις ἀφνειᾶς ἀπὸ χειρὸς ἐλὼν
ἔνδον ἀμπέλου καγλάζοισιν δρόσῳ
θωρήσεται
νεανίᾳ γαμβρῷ προκίνων οἴκοθεν οἴκαδε, πάγχρυσον κορυφὰν πεδάνων,

v.1. *ἀμπέλου ἔνδον* — v. 4. *νεανίᾳ*

Ol. VII. v. 2. [Pauci libri et insigniter interpolati *ἀμπέλου ἔνδον*: meliores cum Athenaeo XI. p. 503, F. *ἔνδον ἀμπέλου*. Haec admissa brevis est in dipodia trochaica gravi, quod in prima strophe et ante liquidam imprimis frequens est. Vide Boeckh. de Metr. Pind. libr. III. c. 18. p. 282 seq. et de Crisi §. 34. p. 102. SCH.]

v. 4. [*νεανίᾳ* pessima Schmidii coniectura, explosa ab Hermanno et Boeckhio. SCH.]

Digitized by Google

συμποσίου τε χάριν κᾶδός τε τιμάσαις ἐόν, ἐν δὲ φίλων
παρεόντων θῆκέ μιν ζαλατὸν ὁμόφρονος εὐνᾶς·

Ἀντ. α'.

καὶ ἐγὼ νέκταρ χυτόν, Μοισᾶν δόσιν, ἀθλοφόροις
ἀνδράσιν πέμπων, γλυκὺν καρπὸν φρενός,
ἱλάσκομαι,
Οὐλυμπίᾳ Πυθοῖ τε νικώντεσσιν. ὁ δ' ὄλβιος, ὃν
φᾶμαι κατέχοντ' ἀγαθαί.
ἄλλοτε δ' ἄλλον ἐποπτεύει Χάρις ζωθάλμιος ἀδυ-
μελεῖ
θαμὰ μὲν φόρμιγγι παμφώνοισί τ' ἐν ἔντεσιν αὐλῶν.

Ἐπ. α'.

καί νυν ὑπ' ἀμφοτέρων σὺν Διαγόρᾳ κατέβαν τὰν
ποντίαν
ὑμνέων, παῖδ' Ἀφροδίτας Ἀελλοιό τε νύμφαν,
Ῥόδον,
εὐθυμάχαν ὄφρα πελώριον ἄνδρα παρ' Ἀλφειῷ
στεφανωσάμενον
αἰνέσω πυγμᾶς ἄπουνα
καὶ παρὰ Καστᾰλίᾳ, πατέρα τε Δαμάγητον ἀδύτα
Λίκᾳ,

v. 8. φρενός γ' — v. 11. ἀδυμελεῖ θ' — v. 12. ἅμα μὲν — v. 14. παῖδ' Ἀφροδίτας Ἀελλοιό τε, νύμφαν Ῥόδον,

---

v. 8. [φρενός γ' interpolatio est. Fulcrum inutile ignorant libri et h. l. et v. 21. 46. 59. SCH.]

v. 12. [Quum τε particula post voc. παμφώνοισι respondeat particulae μέν, θ' illud post voc. ἀδυμελεῖ non habebat quo referretur. Boeckhius ex aliquot libris θαμά correxit, quod apud Pindarum idem quod ἅμα sonare his exemplis confirmavit: Ol. VIII, 45. III, 22. Pyth. III, 66. Nem. V, 11. VII, 78. SCH.]

v. 14. [παῖδ' Ἀφροδίτας, Ἀελλοιό τε νύμφαν Ῥόδον interpungit Boeckhius in edit. min. Vide Commentar. SCH.]

v. 19. [ἐμβόλῳ genitivus in dialectum Pindari peccabat. Πόλας cum tertio casu est Nem. XI, 4. SCH.]

v. 24. [φρασίν Boeckhius restituit et h. l. et reliquis, quod interdum fide librorum factum, h. l. et Pyth. III, 59. ex analogia et testimonio Eustathii Il. A. p. 24, 36: Τὸ φρασὶ Δωριεῖς παρὰ Πινδάρῳ. SCH.]

v. 25. [ἀναρίθματοι unus alterque codex. SCH.]

Digitized by Google

Ἀσίας εὐρυχόρου τριπολιν νᾶσον πέλας
ἐμβόλῳ ναίοντας Ἀργείᾳ σὺν αἰχμᾷ.

Στρ. β'.

ἐθελήσω τοῖσιν ἐξ ἀρχᾶς ἀπὸ Τλαπολέμου
ξυνὸν ἀγγέλλων διορθῶσαι λόγον,
Ἡρακλέος
εὐρυσθενεῖ γέννᾳ. τὸ μὲν γὰρ πατρόθεν ἐκ Διὸς εὔχονται· τὸ δ' Ἀμυντορίδαι
ματρόθεν Ἀστυδαμείας. ἀμφὶ δ' ἀνθρώπων φρασὶν ἀμπλακίαι
ἀναρίθμητοι κρέμανται· τοῦτο δ' ἀμάχανον εὑρεῖν,

Ἀντ. β'.

ὅ τι νῦν ἐν καὶ τελευτᾷ φέρτατον ἀνδρὶ τυχεῖν.
καὶ γὰρ Ἀλκμήνας κασίγνητον νόθον
σκάπτῳ θένων
σκληρᾶς ἐλαίας ἔκταν' ἐν Τίρυνθι Λικύμνιον ἐλθόντ' ἐκ θαλάμων Μιδέας
τᾶσδέ ποτε χθονὸς οἰκιστὴρ χολωθείς. αἱ δὲ φρενῶν ταραχαὶ
παρέπλαγξαν καὶ σοφόν. μαντεύσατο δ' ἐς θεὸν ἐλθών.

v. 19. ἐμβόλῳ — v. 24. φρασὶν — v. 25. ἀναρίθμητοι — v. 26. καὶ ἐν

v. 26. [ἐν καὶ Boeckhius ex libris plurimis, ut Pindarus, cuius multa est in collocatione verborum audacia, haud raro in καὶ particula hyperbaton admittit. Vide praeter Boeckhium ad Ol. VI, 53. maxime Eustathii Procem. p. 5. et M. Hauptii Observatt. Critt. p. 58 seqq. Cui viro docto καὶ h. l. etiam videtur esse et ad proximum utrobique vocabulum pertinere. Satis habuisse Pindarum hoc καί ponere, quum plena oratio haec foret: nunc et etiam in fine. Quae non satisfecerunt Hermanno, qui in censura Hauptiani libelli Iahnii Annali. Nov. 1841. T. 33, 4. p. 256. ὅ τι νῦν, εἰ κἀν τελευτᾷ φ. ἀ. τ. coniectat, h. e. illud difficile est invenire, num, quod nunc, idem in fine experiri optimum sit. Vix hoc excogitasset Hermannus, si meminisset Boeckhianam scripturam firmari auctoritate Alexandrinorum grammaticorum, quorum copiis usus Eustathius l. c. ἐν καὶ τελευτᾷ in exemplis traiectae particulae numerat. SCH.]

v. 29. [ἔκτανεν Τίρυνθι Bergkius. SCH.]

Digitized by Google

Ἐπ. β'.

τῷ μὲν ὁ Χρυσοκόμας εὐώδεος ἐξ ἀθύτου ναῶν πλόον
εἶπε Λερναίας ἀπ' ἀκτᾶς εὐθὺν ἐς ἀμφιθάλασσον νομόν,
ἔνθα ποτὲ βρέχε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας χρυσείας νιφάδεσσι πόλιν,
ἀνίχ' Ἀφαίστου τέχναισιν
χαλκελάτῳ πελέκει πατέρος Ἀθαναίαι κορυφὰν κατ' ἄκραν
ἀνορούσαισ' ἀλάλαξεν ὑπερμάκει βοᾷ·
Οὐρανὸς δ' ἔφριξέ νιν καὶ Γαῖα μάτηρ.

Στρ. γ'.

τότε καὶ φανσίμβροτος δαίμων Ὑπεριονίδας
μέλλον ἔντειλεν φυλάξασθαι χρέος
παισὶν φίλοις,
ὡς ἂν θεᾷ πρῶτοι κτίσαιεν βωμὸν ἐναργέα, καὶ σεμνὰν θυσίαν θέμενοι
πατρί τε θυμὸν ἰάναιεν κόρᾳ τ' ἐγχειβρόμῳ. ἐν δ' ἀρετὰν
ἔβαλεν καὶ χάρματ' ἀνθρώποισι Προμαθέος αἰδώς·

Ἀντ. γ'.

ἐπὶ μὰν βαίνει τι καὶ λάθας ἀτέκμαρτα νέφος,

v. 33. ἀκτᾶς στέλλειν ἐς — v. 34. χρυσείᾳς — v. 39. φανσίβροτος —

---

v. 33. [ἐπ' ἀκτᾶς στέλλειν ἐς pessima erat criticorum Byzantinorum hariolatio, qui vel στέλλειν, quae non est Pindarica forma, vel στέλλα, quod est insubidum propter hiatum, vel σνέλλειν, quae pariter ferri nequit, importarunt. Scholia vetera: Εὐθὺν ἐς ἀμφιθάλασσον] οἱ μὲν ἀντὶ τοῦ σύθεναι, οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ εὐθύνειν. Hinc coll. Ol. VI, 103. addicentibus libris vetustioribus verum reddidit Boeckhius cum Hermanno. SCH.]

v. 34. [Cur ποτὲ βρέχε, non ποτ' ἔβρεχε scriptum sit, quaerit Boeckhius de Crisi §. 21. p. 55 seq. SCH.]

v. 39. [φανσίμβροτος Boeckhius cum libris plurimis, ut est apud Pindarum ὀπιθόμβροτος, πλεσιόμβροτος, ἀλιξίμβροτος, ἀμφασίμβροτος, ἄμβροτος, ἐνσφίμβροτος. SCH.]

v. 42. [ὡς τᾷ θεῷ vel ἅπας θεῷ Kayserus p. 13., quem Pal. C. habeat θεῷ cum Scholiasta, qui ἄν non videatur repperisse in exemplari suo. SCH.]

Digitized by Google

καὶ παρέλαυε πραγμάτων ὀρθὰν ὁδὸν
ἔξω φρενῶν.
καὶ τοὶ γὰρ αἰθοίσας ἔχοντες σπέρι' ἀνέβαν φλογὸς
οὖ· τεῦξαν δ' ἀπύροις ἱεροῖς
ἄλσος ἐν ἀκροπόλει. κείνοις ὁ μὲν ξανθὰν ἀγαγὼν
νεφέλαν
πολὺν ὗσε χρυσόν· αὐτὰ δέ σφισιν ὤπασε τέχναν

Ἐπ. γ'.

πᾶσαν ἐπιχθονίων Γλαυκῶπις ἀριστοπόνους χερσὶ
κρατεῖν.
ἔργα δὲ ζωοῖσιν ἐρπόντεσσί θ' ὁμοῖα κέλευθοι
φέρον.
ἦν δὲ κλέος βαθύ. δαέντι δὲ καὶ σοφία μείζων
ἄδολος τελέθει.
φαντὶ δ' ἀνθρώπων παλαιαὶ
ἠθάσιες οὔπω, ὅτε χθόνα δατέοντο Ζεύς τε καὶ
ἀθάνατοι,
φαεσιμβρότου δ' ἐν πελάγει Ῥόδου ἔμμεν ποντίῳ,
ἁλμυροῖς δ' ἐν βένθεσιν νᾶσον κεκρύφθαι.

Στρ. δ'.

ἀπέοντος δ' οὔτις ἔνδειξεν λάχος Ἀελίου·
καί ῥά μιν χάρας ἀκλάρατον λίπον,
ἀγνὸν θεόν.

v. 46. ὁδὸν γ' — v. 48. καὶ τοὶ γὰρ αἰθοίσας — v. 49. κείνοις μὲν

v. 48. [καὶ τοὶ γὰρ de sententia Pauwii cum aliquot codicibus Boeckhius, quum καίτοι in probatione sententiae antea dictae locum non habeat. Ibidem Bergkius αἰθαίσσας vel αἰθάσσας scribi contra libros omnes et Scholia, quae αἰθούσας offerunt Boeckhio correctum. Quod Bergkius αἰθομένας dici debuisse affirmat, miror. SCH.]

v. 49. [Post v. νεφέλαν glossa Ζεύς occupavit optimos codices, idque in libro suo habuit scriptor anonymus in Crameri Anecd. Gr. II. p. 172, 3: Τοῖς Ῥοδίοις ὁ Ζεύς, ὥς φησι Πίνδαρος, βροντὴν ἀγαγὼν νεφέλαν πολὺν ὗσε χρυσόν. Sed poetae opem tulit Mingarellius, qui κείνοις (sic quidam libri) ὁ μὲν optime restituit, quum pronomen prorsus necessarium sit. Idque Crameri locutus videtur expressisse. Mira molitur Kayserus p. 17 seq. SCH.]

v. 50. [Olim prave λίκονθ' lectum. SCH.]

Digitized by Google

μνασθέντι δὲ Ζεὺς ἄμπαλον μέλλεν θέμεν. ἀλλά μιν
οὐκ εἴασεν· ἐπεὶ πολιᾶς
εἶπέ τιν' αὐτὸς ὁρᾶν ἔνδον θαλάσσας αὐξομέναν
πεδόθεν
πολύβοσκον γαῖαν ἀνθρώποισι καὶ εὔφρονα μήλοις.

Ἀντ. δ'.

ἐκέλευσεν δ' αὐτίκα χρυσάμπυκα μὲν Λάχεσιν
χεῖρας ἀντεῖναι, θεῶν δ' ὅρκον μέγαν
μὴ παρφάμεν,
ἀλλὰ Κρόνου σὺν παιδὶ νεῦσαι, φαεννὸν ἐς αἰθέρα
μιν πεμφθεῖσαν ἐᾷ κεφαλᾷ
ἔξοπίσω γέρας ἔσσεσθαι. τελεύτασαν δὲ λόγων
κορυφαὶ
ἐν ἀλαθείᾳ πετοῖσαι. βλάστε μὲν ἐξ ἁλὸς ὑγρᾶς

Ἐπ. δ'.

νᾶσος, ἔχει τέ μιν ὀξειᾶν ὁ γενέθλιος ἀκτίνων πατήρ,
πῦρ πνεόντων ἀρχὸς ἵππων· ἔνθα Ῥόδῳ ποτὲ
μιχθεὶς τέκεν
ἑπτὰ σοφώτατα νοήματ' ἐπὶ προτέρων ἀνδρῶν
παραδεξαμένους
παῖδας, ὧν εἷς μὲν Κάμειρον
πρεσβύτατόν τε Ἰάλυσον ἔτεκεν Λίνδον τ'. ἀπάτερθε δ' ἔχον,

v. 63. μάλοις — v. 67. φαεννὸν

---

v. 61. [Librorum ἄμπαλον veteres magistri ἀναλήψεων, ἀναμερισμόν interpretantur. Id barbarum visum Boeckhio. Nam ἀνάπαλος fore adiectivum, substantivum ἀναπαλμός. Igitur quum perperam coaluerint resolvit. Ἄμ (h. e. ἄν, ἀνά) pertinet Boeckhio ad verbum θεῖναι. Tamen cum Kayserο p. 18. restitui scripturam pristinam. SCH.]

v. 67. [Ex libris repositum φαεννόν pronuntiantibus bisyllabum est. SCH.]

v. 73. [Rectius scribitur Κάμιρον e canone apud Etym. M. p. 488, 9. coll. Eustath. Hom. Il. p. 315, 23. et Spitzner. in Iliad. B, 656. SCH.]

v. 80. [κνισάεσσα Bergkius. Vide ad Isthm. III, 80. SCH.]

v. 86. [Αἴγινα Πέλλανά τε libri interpolati, meliores Πελλάνα τ' Αἴγινά τε, quod immutarunt magistelli Byzantini, ne ultima in v. Πελλάνα brevis, in Αἴγινα longa esset. Sed Πέλ-

Digitized by Google

διὰ γαῖαν τρίχα δασσάμενοι πατρωΐαν,
ἀστέων μοῖραν, κέκληνται δέ σφιν ἕδραι.

Στρ. ε'.

τόθι λύτρον συμφορᾶς οἰκτρᾶς γλυκὺ Τλαπολέμῳ
ἵσταται Τιρυνθίων ἀρχαγέτᾳ,
ὥσπερ θεῷ,
μήλων τε κνισσάεσσα πομπὰ καὶ κρίσις ἀμφ' ἀέθλοις. τῶν ἄνθεσι Διαγόρας
ἐστεφανώσατο δίς, κλεινᾷ τ' ἐν Ἰσθμῷ τετράκις εὐτυχέων,
Νεμέᾳ τ' ἄλλαν ἐπ' ἄλλᾳ, καὶ πραναατς ἐν Ἀθάναις.

Ἀντ. ε'.

ὅ τ' ἐν Ἄργει χαλκὸς ἔγνω μιν, τά τ' ἐν Ἀρκαδίᾳ
ἔργα καὶ Θήβαις, ἀγῶνές τ' ἔννομοι
Βοιώτιοι,
Πέλλανά τ'· Αἰγίνᾳ τε νικῶνθ' ἑξάκις· ἐν Μεγάροισίν τ' οὐχ ἕτερον λιθίνα
φᾶρος ἔχει λόγον. ἀλλ', ὦ Ζεῦ πάτερ, νώτοισιν Ἀταβυρίου
μεδέων, τίμα μὲν ὕμνον τεθμὸν Ὀλυμπιονίκαν,

Ἐπ. ε'.

ἄνδρα τε πυξ ἀρετὰν εὐρόντα, δίδοι τέ οἱ αἰδοίαν χάριν

v. 75 seq. δασσάμενοι, πατρωΐαν ἀστέων μοῖραν· — v. 80. μάλιστα — v. 86. Αἰγίνᾳ Πελλάνα τε — v. 88. τεθμόν, Ὀλυμπιονίκαν

(– – ∪) Pindarus dicit, ut Ol. XIII, 105. Unde conformavit Boeckhius, quem vide de Crisi §. 28. p. 76 seq. Supple Αἰγίνᾳ τε νικῶνθ' ἑξάκις ἔγνον οἱ ἀγῶνες, ut ex praegressis ἀγῶνές τ' ἔννομοι Βοιώτιοι nonnisi οἱ ἀγῶνες repetantur. In similitudinem Boeckhius excitavit Ol. XIII, 36 seqq. IX, 94. 102 seqq. et ex hac ipso carmine v. 80 seqq. Cur poeta structuram variaverit, rationem reddit Boeckhius hanc, quod, si Αἰγίνα Πέλλανά τε νικῶνθ' dixisset, ita locutus fuisset, quasi computatis Aegineticis et Pellenensibus sex fuissent Diagorae victoriae. Non reputavit Kayserus, qui p. 19. Αἰγίνᾳ τε νικᾶν ἑξάκις ἐν Μεγ. κτλ. coniectat, h. e. λιθίνα φᾶρος λέγει ἐν Αἰγίνᾳ τε καὶ ἐν Μεγάροισι νικᾶν ἑξάκις. SCH.]

Digitized by Google

καὶ ποτ' ἀστῶν καὶ ποτὶ ξείνων. ἐπεὶ ὄβριος ἐγθρὰν ὁδὸν
εὐθυπορεῖ, σάφα δαεὶς ἅ τε οἱ πατέρων ὀρθαὶ φρένες ἐξ ἀγαθῶν
ἔχραον. μὴ κρύπτε κοινὸν σπέρμ' ἀπὸ Καλλιάνακτος· Ἐρατιδᾶν τοι σὺν χαρίτεσσιν ἔχει
θαλίας καὶ πόλις· ἐν δὲ μιᾷ μοίρᾳ χρόνου
ἄλλοτ' ἀλλοῖαι διαθύσσοισιν αὖραι.

---

v. 93. *Καλλιάνακτος, Ἐρατιδᾶν τοι σὺν χαρίτεσσιν. ἔχει* — v. 95. *διαθύσσουσιν*

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Η'.

ΑΛΚΙΜΕΔΟΝΤΙ ΑΙΓΙΝΗΤΗι.

ΠΑΙΣΙ ΠΑΛΑΙΣΤΗι.

Strophae.

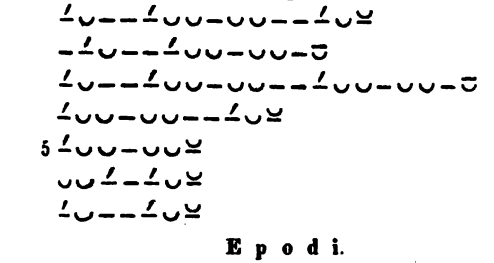

Epodi.

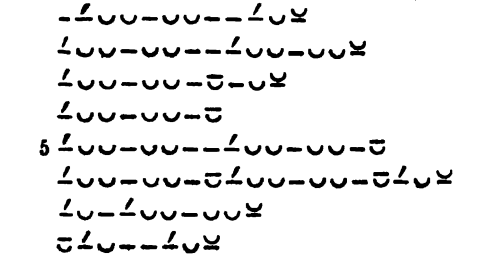

Στρ. α'.

Μᾶτερ ὦ χρυσοστεφάνων ἀέθλων Οὐλυμπία,
δέσποιν' ἀλαθείας· ἵνα μάντιες ἄνδρες
ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι παραπειρῶνται Διὸς ἀργι-
κεραύνου,
εἴ τιν' ἔχει λόγον ἀνθρώπων πέρι
μαιομένων μεγάλαν
ἀρετὰν θυμῷ λαβεῖν,
τῶν δὲ μόχθων ἀμπνοάν·

Ol. VIII. v. 7. [τῶνδε *μόχθων* Bergkius. SCH.]

Digitized by Google

Ἀντ. α'.

ἄνεται δὲ πρὸς χάριν εὐσεβίας ἀνδρῶν λιταῖς.
ἀλλ' ὦ Πίσας εὔδενδρον ἐπ' Ἀλφεῷ ἄλσος,
τόνδε κῶμον καὶ στεφαναφορίαν δέξαι. μέγα τοι κλέος αἰεί,
ὅτινι σὸν γέρας ἔσπητ' ἀγλαόν·
ἄλλα δ' ἐπ' ἄλλον ἔβαν
ἀγαθῶν, πολλαὶ δ' ὁδοὶ
σὺν θεοῖς εὐπραγίας.

Τιμόσθενες, ὕμμε δ' ἐκλάρωσεν πότμος Ἐπ. α'.
Ζηνὶ γενεθλίῳ· ὃς σὲ μὲν Νεμέᾳ πρόφατον,
Ἀλκιμέδοντα δὲ παῤ Κρόνου λόφῳ
θῆκεν Ὀλυμπιονίκαν.
ἦν δ' ἐσορᾶν καλός, ἔργῳ τ' οὐ κατὰ εἶδος ἐλέγχων
ἐξένεπε κρατέων πάλᾳ δολιχήρετμον Αἴγιναν πάτραν
ἔνθα Σώτειρα Διὸς ξενίου
πάρεδρος ἀσκεῖται Θέμις

v. 8. ἄνεται et εὐσεβίων — v. 14. εὐπραξίας. — v. 15. δὲ κλάρωσεν — v. 16. ὃν μὲν ἐν N.

v. 8. [Libri non correcti cum Scholiis veteribus praebent quod Boeckhius scripsit, nisi quod vel εὐσεβείας vel εὐσεβίων. Primus Asclepiades grammaticus λιταί de divinatione reponebat, ut schema Pindaricum evaderet. Non male. Recentiores autem Graeculi mire vitiaverunt ita: πληρέονται πρὸς χάριν εὐσεβίων δ' ἀνδρῶν λιταί. Quae quibus debeantur, aperit glossa codicis Mosc. B: Οὐ χρὴ ἄνεται γράφειν, οὐδὲ εὐσεβείας, ἀλλὰ πληρέονται καὶ εὐσεβέων καὶ λιταί. Οὕτω γὰρ ἔχει πρός τε τὴν σύνταξιν καὶ τὸ μέτρον ὀρθῶς. οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἕτερα ἐκαινοτομήθη τῷ σοφωτάτῳ Μοσχοπούλῳ κάμοὶ (Demetrio Triclinio), ὡς ἐξετάζων εὑρήσεις, ἀναικέλως ἔχοντα πρὸς τὸ μέτρον. Confer Boeckhium de Crisi §. 25. p. 62. ἄνεται ex optimis libris simplici ν scripsit, quum primam passim habeat natura longam, ut Il. K, 251. Odyss. B, 58. Correptae exemplum attulit Hermannus Il. Σ, 473., sed aoristum esse censet ἄνοιτο, in quo prima necessario correpta. Aliter Buttmannus Gr. ampl. II. p. 115., ubi Lobeckius correptae primae in forma ἄνεται exempla ex Nicandro et Oppiani Halieuticis apposuit. Si igitur Hermannus recte iudicavit de loco Homerico, is ipse recentiores poetas seduxisse videtur. SCH.]

v. 10. [τοι Heynius ex libris. Legebatur τι. SCH.]

v. 11. [ἔσπετ' Bergkius. SCH.]

Digitized by Google

Στρ. β'.

ἔξοχ' ἀνθρώπων. ὅ τι γὰρ πολὺ καὶ πολλᾷ ῥέπει,
ὀρθᾷ διακρίνειν φρενὶ μὴ παρὰ καιρόν,
δυσπαλές, τεθμὸς δέ τις ἀθανάτων καὶ τάνδ' ἀλιερκέα χώραν
παντοδαποῖσιν ὑπέστασε ξένοις
κίονα δαιμονίαν·
ὁ δ' ἐπαντέλλων χρόνος
τοῦτο πράσσων μὴ κάμοι·

Ἀντ. β'.

Δωριεῖ λαῷ ταμιευομέναν ἐξ Αἰακοῦ·
τὸν παῖς ὁ Λατοῦς εὐρυμέδων τε Ποσειδᾶν,
Ἴλιφ μέλλοντες ἐπὶ στέφανον τεῦξαι, καλέσαντο συνεργὸν
τείχεος, ἦν ὅτι νιν πεπρωμένον
ὀρνυμένων πολέμων
πολιπόρθοις ἐν μάχαις
λάφυρον ἀμπνεῦσαι καπνόν.

Ἐπ. β'.

γλαυκοὶ δὲ δράκοντες, ἐπεὶ κτίσθη νέον, πύργον ἐξαλλόμενοι τρεῖς, οἱ δύο μὲν κάπετον,

v. 14. [εὐπραγίας libri boni; εὐπραξίας Schmidius ex deterioribus asciverat, metro prave sollicitus. SCH.]

v. 16. Praefero ὅς σὲ μὲν Νεμέᾳ πρόφατον, ob sensum. Nam quod Boeckhius posuit: ὅς σ' ἐν μὲν N., id vero postulat ut membra ad pronomen σέ referenda, sic: qui te in Nemea quidem conspicuum fecit, alio autem loco aliter tractavit; quod fieri non potest. Metrum hic etiam brevem syllabam patitur; cf. stat. v. 20. Vid. Boeckh. de Metr. lib. II. c. IV. lib. III. c. XVI. Vulgata erat ὃν μὲν ἐν N., paucorum librorum et deteriorum auctoritate. Optimi aut ὅς σὲ μέν aut omisso relativo σὲ μέν. A quo iudicio ne ipse quidem Boeckhius abhorrebat Explicatt. Pind. Obtemperavi. Mire Kayserus p. 20. Ζηνὶ γενεθλίῳ· ἔκφατον (ἐκφαντὸν volebat) σὲ μὲν ἐν Νεμέᾳ, quum πρόφατον, quod libri boni et Scholia πρόφαντον, ex fine Ol. I. illatum esse videatur. Illa hariolatio vel ob turpissimum asyndeton censuram meretur. Quanquam de forma πρόφατον iusta dubitatio est. Heyne ex φάω, h. e. φαίνω, ortum censebat. An προφανῆ scripsit poeta? SCH.]

v. 32. [τεύξειν importarunt grammatici Byzantini, qui infinitum aoristi cum verbo μέλλειν sociari aegre ferrent. Vide Boeckhium de Crisi §. 26. p. 68. SCH.]

Digitized by Google

αὐθι δ' ἀντζομένω ψυχὰς βάλον·
εἷς δ' ἐρόραξε βοάσας.
ἔννεπε δ' ἀντίον ὁρμαίνων τέρας εὐθὺς Ἀπόλλων·
Πέργαμος ἀμφὶ τεαῖς, ἥρως, χερὸς ἐργασίαις ἀλίσκεται·
ὣς ἐμοὶ φάσμα λέγει Κρονίδα
πεμφθὲν βαρυγδούπου Διός·

Στρ. γ'.

οὐκ ἄτερ παίδων σέθεν, ἀλλ' ἅμα πρώτοις ἄρξεται
καὶ τετράτοις. ὣς ἄρα θεὸς σάφα εἶπας
Ξάνθον ἧπειγεν καὶ Ἀμαζόνας εὐίππους παὶ ἐς
Ἴστρον ἐλαύνων.
Ὀρσοτρίαινα δ' ἐπ' Ἰσθμῷ ποντία
ἅρμα θοὸν τανύει,
ἀποπέμπων Αἰακὸν
δεῦρ' ἀν' ἵππους χρυσέαις,

Ἀντ. γ'.

καὶ Κορίνθου δειράδ', ἐποψόμενος δαῖτα κλυτάν.
τερπνὸν δ' ἐν ἀνθρώποις ἴσον ἴσσεται οὐδέν.
εἰ δ' ἐγὼ Μελησίᾳ ἐξ ἀγενείων κῦδος ἀνέδραμον
ὕμνῳ,

v. 39. πνοὰς βάλον· — v. 46. ἄρα — v. 48. ἐπ' Ἰσθμὸν ποντίαν — v. 54. Μελησίᾳ

---

v. 39. [ἀντζομένω optimi: pluralem ob verba κάπιστον et βάλ maluerunt grammatici. Statim ψυχάς ex librorum non interpo torum consensu Boeckhius, quod a metricis mutatum erat πνοάς. Confer Nem. I, 46. coll. Boeckh. de Crisi §. 34. p. 1 SCH.]

v. 46. [Ante Boeckhium ἄρα. Qui quod ἄρα reposuit, communis doctorum opinio fuit a poetis metri causa interdum ἄρα dictum esse. Impugnavit eam opinionem Hermannus Pra Soph. O. C. p. XV seqq., sed ut multa exempla refractaria ipsius partes concedere vetent. Veluti Sophoclea quaedam Elle tius Lex. I. p. 217. vel interrogationem vel exclamationem respu disputat. Addo versum Cratini apud Meinekium Com. Grr. IV. p. 876: Ἦ ἄρ' ἀληθὴς ὁ λόγος, ὡς ἅλις παῖς γέρων. SC

v. 48. [ἐπ' Ἰσθμῷ ποντίᾳ libri non correcti cum Schol Mutarunt grammatici, qui v. 52. δειράδ' pro accusativo hab runt, quem dativum esse elisa iota docuit Boeckhius. Cujus eli nis exemplis apud poetas scenicos non iniuria in suspicionem

μὴ βαλέτω με λίθῳ τραχεῖ φθόνος·
καὶ Νεμέᾳ γὰρ ἁμῶς
ἐρέω τανίταν χάριν,
τὰν δ' ἔπειτ' ἀνδρῶν μάχαν

Ἐπ. γ'.

ἐκ παγκρατίου. τὸ διδάξασθαι δέ τοι
εἰδότι ῥᾴτερον· ἄγνωμον δὲ τὸ μὴ προμαθεῖν·
κουφότεραι γὰρ ἀπειράτων φρένες.
κεῖνα δὲ κεῖνος ἂν εἴποι
ἔργα περαίτερον ἄλλων, τίς τρόπος ἄνδρα προβάσει
ξὺ ἱερῶν ἀέθλων μέλλοντα ποθεινοτάταν δόξαν
φέρειν.
νῦν μὲν αὐτῷ γέρας Ἀλκιμέδων
νίκαν τριακοστὰν ἐλών·

Στρ. δ'.

ὃς τύχᾳ μὲν δαίμονος, ἀνορέας δ' οὐκ ἀμπλακὼν
ἐν τέτρασιν παίδων ἀπεθήκατο γυίοις
νόστον ἔχθιστον καὶ ἀτιμοτέραν γλῶσσαν καὶ ἐπίκρυφον οἶμον,
πατρὶ δὲ πατρὸς ἐνέπνευσεν μένος
γήραος ἀντίπαλον.
Λίθα τοι λάθεται
ἄρμενα πράξαις ἀνήρ.

τ. 59. ἐν παγκρατίῳ. — τ. 60. ῥᾴτερον. — τ. 62. δ' ἐκεῖνος

[erunt quum alii tum Lobeckius Soph. Aiac. 802. p. 350 seqq. Reliquis poetis nemo eam libertatem eripiet, maxime iis locis, quibus vel ex praepositione vel ex aliis dativis omnis dubitatio de casu tollitur. SCH.]

τ. 54. [*Μειλησίᾳ* metrici syllabae ancipitis usum ignorant. SCH.]

τ. 58. [*μάχαν* Boeckhius pro *κατὰ μάχαν* accipit, Dissenio Bergkio melius visum. Cum Boeckhio Scholiasta: *ἦν μετὰ ταῦτα εἰς τὸ ἀνδρῶν μάχην ἐκ τοῦ παγκρατίου ἔσχεν.* Sed quis tolerat τὰν articulum a voce *μάχαν* divulsum? Egregie Kayserus [illegible] τὰν δ' ἔπειτ' ἀνδρῶν μέτα. Accedit quod *μάχα* de certamine gymnico inusitatum Pindaro. Statim *ἐκ παγκρατίου* ex libris Scholiisque veteribus reductum. SCH.]

v. 60. [*ῥᾴτερον* ante Boeckhium. Sed ubi ᾰ natura longum, adscribitur, ut *Λάϊος* fit *Λᾶος*; ubi breve, adscribitur, ut *δεδαϊγμένοι* Pyth. VIII, 91. Cfr. ad Nem. III, 76. SCH.]

Digitized by Google

Ἀντ. δ'

ἀλλ' ἐμὲ χρὴ μναμοσύναν ἀνεγείροντα φράσαι
χειρῶν ἄωτον Βλεφιάδαις ἐπίνικον,
ἕκτος οἷς ἤδη στέφανος περίκειται φυλλοφόρων ἀ
ἀγώνων. 10
ἔστι δὲ καί τι θανόντεσσιν μέρος
κἀν νόμον ἐρδόμενον·
κατακρύπτει δ' οὐ κόνις
σιγγόνων κεδνὰν χάριν. 10

Ἑρμᾶ δὲ θυγατρὸς ἀκούσαις Ἰφίων Ἐπ. δ'
Ἀγγελίας, ἐνέποι κεν Καλλιμάχῳ λιπαρὸν
κόσμον Ὀλυμπία, ὅν σφι Ζεὺς γένει
ὤπασεν. ἐσλὰ δ' ἐπ' ἐσλοῖς 11
ἔργ' ἐθέλοι δάμεν, ὀξείας δὲ νόσους ἀπαλάλκοι.
εὔχομαι ἀμφὶ καλῶν μοίρᾳ Νέμεσιν δικόβουλον μὴ
θέμεν·
ἀλλ' ἀπήμαντον ἄγων βίοτον 11
αὐτούς τ' ἀέξοι καὶ πόλιν.

v. 78. καννόμον — v. 83 seq. ὅν σφιν ὤπασεν Ζεὺς γένει. — v. 85. ἔργα θέλοι

v. 78. [κὰν νόμον Boeckhius divisim scripsit, ut Ol. VII, 61 ἀμ πάλον. Ibidem ἐρδομένων Hermannus ex codice Lipsiensi Reliqui cum Scholiis veteribus ἐρδόμενον vel ἐρδόμενον. SCH.]

v. 83 seq. [ὅν σφιν ὤπασεν Ζεὺς γένει libri a grammatici contaminati, ad evitandam mensuram ancipitem. Correctum e bonis libris vindicavit Boeckhius de Crisi §. 34. p. 100 seq. SCH.

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Θ'.

ΕΦΑΡΜΟΣΤΩι ΟΠΟΥΝΤΙΩι

ΠΑΛΑΙΣΤΗι.

Strophae.

⏑⏑⸍⏑⏑–⏑⏓
⏒⸍⏑⏑–⏑–⏓⏒⸍⏑⏑–⏑–⏑–⏒
⏓⏒⸍⏑⏑–⏑⏓⏒⸍⏑⏑–⏒
⏓–⸍⏑⏑–⏑⏓–⸍⏑⏑–⏒
⏓⏒⸍⏑⏑–⏑⏓⏒⸍⏑⏑–⏒
ῳ⏑–⸍⏑⏑–⸍⏑⏑–⏒
⏓⏒⸍⏑⏑–⏑⏓
⏒⸍⏑⏑–⏒
⏑⸍⏑⏑–⏑–⸍⏑⏒
–⸍⏑⏑–⸍⏑–⏒⸍⏑⏑–⏒

Epodi.

⏑⸍⏑–⏑–⏑–
⏑⏑⸍⏑–⏑–⏑–⏒
⏑⏑⸍⏑⏑–⏒
–⸍–⸍⏑⏑–⏑–⸍⏒
⸍⏑⏑–⸍–⸍–
–⸍⏑⏑–⏑⏑–⏑⏓
–⸍⏑⸍⏑⏑–⏑⏑–⸍–
–⸍⏑–⏒⏓⏑⸍⏑⏑–⏒⏓⏑⸍⏑⏑–⏑–⏒

Digitized by Google

Τὸ μὲν Ἀρχιλόχου μέλος Στρ. α'.
φωνᾶεν Ὀλυμπία, καλλίνικος ὁ τριπλόος κεχλαδώς,
ἄρκεσε Κρόνιον παρ' ὄχθον ἀγεμονεῦσαι
κωμάζοντι φίλοις Ἐφαρμόστῳ σὺν ἑταίροις·
ἀλλὰ νῦν ἐκαταβόλων Μοισᾶν ἀπὸ τόξων
Δία τε φοινικοστερόπαν σεμνόν τ' ἐπίνειμαι
ἀκρωτήριον Ἄλιδος
τοιοῖσδε βέλεσσιν,
τὸ δή ποτε Λυδὸς ἥρως Πέλοψ
ἐξάρατο κάλλιστον ἔδνον Ἱπποδαμείας·

πτερόεντα δ' ἴει γλυκὺν Ἀντ. α'.
Πυθωνάδ' οἴστόν· οὗτοι χαμαιπετέων λόγων ἐφάψεαι
ἀνδρὸς ἀμφὶ παλαίσμασιν φόρμιγγ' ἐλελίζων
κλεινᾶς ἐξ Ὀπόεντος. αἰνήσαις δὲ καὶ υἱόν·
ἂν Θέμις θυγάτηρ τέ οἱ Σώτειρα λέλογχεν
μεγαλόδοξος Εὐνομία, θάλλει δ' ἀρεταῖσιν
ἔν τε Κασταλίᾳ παρὰ
Ἀλφεοῦ τε ῥέεθρον·

v. 12. Πυθάναδ' — ibid. ἐφάψῃ — v. 14. Ὀπόεντος, — v. 16—18. Vulgo ita legitur: θάλλει δ' ἀρεταῖς, ἴσον τε Κασταλίᾳ παρ' Ἀλφειοῦ τε ῥέεθρον·

v. 12. [ἐφάψεαι ex usu poetae cum optimis libris Boeckh. SCH.]

v. 14. [„Minore interpunctione post genitivum Ὀπόεντος sita αἰνήσαις erit participium. Sed per Olympia universa omnes participia primi aoristi terminant in ᾰς." Boeckh. Quare cum Scholiis pro optativo accepit eoque interpunctio direxit. SCH.]

v. 16—18. Vulgatam Boeckhius mutavit, ne vocabula di derentur. Et propter divisiones quidem vocabulorum duobus om in locis Pindarum emendavit contra libros, hic et Nem. X, 41. tera e libris et Scholiis restituta. Quanquam etiam hic Schol stes non videatur habuisse ἴσον. Hermannus improbat huius emendationes, versus asynartetos nunc in Pindarum revocans, qua re Boeckhius iterum dixit in Dissert. de Crisi Pind. §. 5. p. 9 sq. [Optimi quidam libri ἀλφεοῦ. Scholiasta non videtur habuisse ἴσ Ait enim: βρύει δὲ καὶ αὔξεται ταῖς ἀρεταῖς τῆς νίκης ἡ Ὀπ

Digitized by Google

ὅθεν στεφάνων ἄωτοι κλυτὰν
Λοκρῶν ἐπαείροντι ματέρ' ἀγλαόδενδρον.

ἐγὼ δέ τοι φίλαν πόλιν Ἐπ. α'.
μαλεραῖς ἐπιφλέγων ἀοιδαῖς,
καὶ ἀγάνορος ἵππου
θᾶσσον καὶ ναὸς ὑποπτέρου παντᾶ
ἀγγελίαν πέμψω ταύταν,
εἰ σύν τινι μοιριδίῳ παλάμᾳ
ἐξαίρετον Χαρίτων νέμομαι κᾶπον·
κεῖναι γὰρ ὥπασαν τὰ τέρπν'· ἀγαθοὶ δὲ καὶ σοφοὶ
κατὰ δαίμον' ἄνδρες
ἐγένοντ'. ἐπεὶ ἀντία Στρ. β'.
πῶς ἂν τριόδοντος Ἡρακλέης σκύταλον τίναξε
χερσίν,
ἀνίκ' ἀμφὶ Πύλον σταθεὶς ἤρειδε Ποσειδᾶν
ἤρειδέν τέ μιν ἀργυρέῳ τόξῳ πολεμίζων
Φοῖβος, οὐδ' Ἅιδας ἀκίνητον ἔχε ῥάβδον,
βρότεα σώμαθ' ᾗ κατάγει κοίλαν πρὸς ἀγυιὰν
θνασκόντων; ἀπό μοι λόγον
τοῦτον, στόμα, ῥῖψον·
ἐπεὶ τό γε λοιδορῆσαι θεοὺς
ἐγθρὰ σοφία, καὶ τὸ κανγᾶσθαι παρὰ καιρὸν

v. 29 seq. Vulgo sic legitur: ἐγένοντο. ἐπεὶ ἔναντ'
ἂν πῶς τριόδοντος etc.

ἐν τῇ Κασταλίᾳ πηγῇ, ἐν Πυθοῖ, καὶ ἐν ταῖς τοῦ Ἀλφειοῦ πο-
ταμοῦ, τουτέστιν ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ. Hinc conformavit Boeckhius.
Ἀφνεὸν bisyllabum est; de παρά in fine posito dixit Metr. Pind.
p. III. c. 22.; ἐν Κασταλίᾳ est i. q. παρὰ Κασταλίᾳ, ut ἐν Νε-
μέᾳ Nemeam. His non contentus Kayserus p. 24. Scholio-
rum interpretatis abutitur, quum haec ex iis exsculpi posse opina-
tus sit. Ἐλθὲ δ' ἀγεραίαι Κράναν Κασταλίας παρὰ Ἀλφειοῦ τε ῥοὰς
Ἀφνεάν Confert Pyth. I, 67; Ἀμένας παρ' ὕδωρ. Sed quis unquam
Ἀφνεάναν Κασταλίας? Ceterum basis spondiaca, quae est in
reliquis strophis, in Boeckhii scriptura desideratur, restituitur a
Ahlwardtio, quem sequitur Bergkius, ἴσα τε Κασταλίᾳ,
ἴσα τε tribrachum habent. Vide Boeckh. de Crisi § 40. p. 117 seq.
Ed.]

v. 29 seq. [Quod in textu legitur cum Hermanno dedit Boeckhius;
lemmate vet. Schol. Libri non interpolati prope accedunt: ἐγέ-
ντο (ἐγένοντ' Pal. C) ἐπεὶ ἀντίον Πῶς ἂν τριόδοντος. Heynii
ratio vitia interpolatorum librorum habet. SCH.]

Digitized by Google

μανίαισιν ὑποκρέκει. Ἀντ. β'.
μὴ νῦν λαλάγει τὰ τοιαῦτ'· ἔα πόλεμον μάχαν τε
πᾶσαν
χωρὶς ἀθανάτων· φέροις δὲ Πρωτογενείας
ἄστει γλῶσσαν, ἵν' αἰολοβρόντα Διὸς αἶσα
Πύῤῥα Δευκαλίων τε Παρνασσοῦ καταβάντε
δόμον ἔθεντο πρῶτον, ἄτερ δ' εὐνᾶς ὁμόδαμον
κτησάσθαν λίθινον γόνον·
λαοὶ δ' ὀνόμασθεν.
ἔγειρ' ἐπέων σφιν οὖρον λιγύν,
αἶνει δὲ παλαιὸν μὲν οἶνον, ἄνθεα δ' ὕμνων
νεωτέρων. λέγοντι μὰν Ἐπ. β'.
γθόνα μὲν κατακλύσαι μέλαιναν
ὕδατος σθένος, ἀλλὰ
Ζηνὸς τέχναις ἀνάπωτιν ἐξαίφνας
ἔντλον ἐλεῖν. κείνων δ' ἔσσαν
χαλκάσπιδες ὑμέτεροι πρόγονοι
ἀρχᾶθεν Ἰαπετιονίδος φύτλας
κοῦροι κορᾶν καὶ φερτάτων Κρονιδᾶν, ἐγᾰμοι
βασιλῆες αἰεί.
πρὶν Ὀλύμπιος ἀγεμὼν Στρ. γ'.

v. 43. *Παρνασσοῦ* — v. 47. *οἶμον λιγύν*. — v. 52. *ἀνάπωσιν* — v. 56. *κορᾶν τε φερτάτων*

---

v. 43. [*Παρνασσοῦ* Boeckhius cum aliquot codicibus. Vide ad Ol. XIII, 106. Pyth. I, 39. Duplicatum sigma recentiorum consuetudinem vocat Eustathius Il. p. 1872, 50. Confer de hac similibusque vocibus diligenter disputantem Ellendtium Lex. Soph. II, p. 513. et *ὅλῳ τῷ θυλάκῳ* spargentem R. Ungerum Paradox. Theban. I, p. 404 seqq. SCH.]

v. 47. [Antiquitus variabat lectio loci. Scholia enim manifestant alios *ὅρμον*, alios *οἶμον* legisse, quod quidem libri Pindari praebent. Boeckhius, qui *οὖρον* de sententia Gedikii scripsit, *ὅρμον* ortum statuit e vetere scriptura *OPON*; vide de Crisi §. 41. p. 127. Vulgatae cum Hermanno patrocinatur Dissenius in Commentariis. SCH.]

v. 52. [*ἀνάπωτιν* ex duobus libris non optimis ductum est. Optimi cum Scholiis *ἄμπωτιν*, deteriores *ἀνάπωσιν*. SCH.]

v. 56. [Libri non interpolati praebuerunt *καὶ φερτάτων*, quo loco antea varie detorto succursum est. Paulo post *θύγατρ'* iidem libri: *τὰν παῖδ'* interpolati, qui iidem *Ὀποῦντος*. SCH.]

Digitized by Google

θύγατερ' ἀπὸ γᾶς Ἐπειῶν Ὀπόεντος ἀναρπάσαις
ἔκαλος
μίχθη Μαναλλίαισιν ἐν δειρᾶις καὶ ἔνεικεν
Λοκρῷ, μὴ καθέλοι μιν αἰὼν πότμον ἐφάψας
ὀρφανὸν γενεᾶς. ἔχεν δὲ σπέρμα μέγιστον
ἄλοχος, εὐφράνθη τε ἰδὼν ἥρως θετὸν υἱόν,
μάτρωος δ' ἐκάλεσσέ μιν
ἰσώνυμον ἔμμεν,
ὑπέρφατον ἄνδρα μορφᾷ τε καὶ
ἔργοισι. πόλιν δ' ὤπασεν λαόν τε διαιτᾶν.

ἀφίκοντο δέ οἱ ξένοι ἀντ. γ'.
ἔκ τ' Ἄργεος ἔκ τε Θηβᾶν, οἱ δ' Ἀρκάδες, οἱ δὲ
καὶ Πισᾶται·
υἱὸν δ' Ἄκτορος ἐξόχως τίμασεν ἐποίκων
Αἰγίνας τε Μενοίτιον· τοῦ παῖς ἅμ' Ἀτρεΐδαις
Τυνδάρεω πεδίον μολὼν ἔστα σὺν Ἀχιλλεῖ
μόνος, ὅτ' ἀλιάντας Δαναοὺς τρέψαις ἁλίαισιν
πρύμναις Τήλεφος ἔμβαλεν·
ὣς τ' ἔμφρονι δεῖξαι
μαθεῖν Πατρόκλου βιατὰν νόον.
ἐξ οὗ Θέτιός γ' οὐλίῳ γόνος νιν ἐν Ἄρει

v. 58. τὰν παῖδ' ἀπὸ et Ὀπόεντος — v. 61. ἔχε — v. 66. λεών τε — v. 68. Θηβᾶν, ἰδ' Ἀρκάδες — v. 69. νἱα — v. 71. Τυνδάρεω — v. 75. νόον γ'. — v. 76. Θέτιος γόνος οὐλίῳ μιν ἐν Ἄρει·

v. 66. [Vulgata formam habebat Atticam. Restituit λαόν Boeckhius et h. l. et Pyth. VIII, 56. SCH.]

v. 68. [οἱ δ' Ἀρκάδες cum Hermanno Boeckhius ex Scholiis veteribus librisque optimis. Pessima vulgata etiam grammatica ratione convincitur. SCH.]

v. 69. [Codicum bonorum est νἱὸν δ', imperitorum metricorum solertia importavit νἱα δ'. Pindarus νἱός habet et quae inde ducuntur formae, nisi quod metri gratia Nem. VI, 23. νἱέων, Isthm. VII, 35. νἱέες νἱέων τε sibi indulsit. SCH.]

v. 71. [Τυνδάρεος Schmidius barbare contra libros omnes. SCH.]

v. 75. [νόον γ' metrici inculcarunt. Fulcrum iubentibus libris sustulit Boeckhius. Versu sequente librorum Scholiorumque scripturam ab Heynio propagatam de Hermanni coniectura emendavit Boeckhius, qui νιν ex optimis libris suscepit. Vide eius disputationem de formis μιν, νιν h. l., cuius summa eo redit, ut postam statuat pro soni suavitate modo μιν modo νιν praetulisse, postatis tum praegressis tum succedentibus verbis. SCH.]

Digitized by Google

παραγορεύσο μή ποτε Ἐπ. γ'.
σφετέρας ἄτερθε ναξιοῦσθαι
δαπασιμβρότου αἰχμᾶς.
ἔσην εὐργησιεπὴς ἀναγεῖσθαι
πρόσφορος ἐν Μοισᾶν δίφρῳ·
τόλμα δὲ καὶ ἀμφιλαφὴς δύναμις
ἔσποιτο. προξενία δ' ἀρετᾷ τ' ἦλθον
τιμάορος Ἰσθμίαισι Λαμπρομάχου μίτραις, ὅτ'
ἀμφότεροι κράτησαν
μίαν ἔργον ἀν' ἀμέραν. Στρ. δ'.
ἄλλαι δὲ δυ' ἐν Κορίνθου πύλαις ἐγένοντ' ἔπειτα χάρμαι,
ταὶ δὲ καὶ Νεμέας Ἐφαρμόστῳ κατὰ κόλπον·
Ἄργει τ' ἔσχεθε κῦδος ἀνδρῶν, παῖς δ' ἐν Ἀθάναις.
οἷον δ' ἐν Μαραθῶνι συλαθεὶς ἀγενείων
μένεν ἀγῶνα πρεσβυτέρων ἀμφ' ἀργυρίδεσσιν·
φῶτας δ' ὀξυρεπεῖ δόλῳ
ἁπτῶτι δαμάσσαις
διήρχετο κύκλον ὅσσα βοᾷ,
ὡραῖος ἐὼν καὶ καλὸς κάλλιστά τε ῥέξαις.

v. 89. *οἷον ἐν*

---

v. 83. [ἔποιτο Bergkius. SCH.]

v. 89. [*οἷον δ'* libri. Alterum Heynius induxit. SCH.]

v. 103. [*ἄνευ δὲ θεοῦ* libri optimi, quod suasu Dissenii revocavi. Ex quinque librorum scriptura *ἄνευθε δὲ θεοῦ* — hoc ipsum enim ideo reprobat, quod Pindarus videatur *θεοῦ* monosyllabum non habere, nisi metri necessitate coactus — *ἄνευθ' θεοῦ* effecerat Boeckhius. Idem cum Hermanno γ' post *σεσιγαμένον* a sciolis illatum extrusit. SCH.]

v. 107. [*μάν* Schmidius de suo. SCH.]

v. 110. [*δαιμονίως* fluxerat ex interpretatione, a qua liberi optimi codices et Scholia Vrat. A. Firmant *δαιμονίᾳ* Scholia Bibl. Homeri Iliad. *B*, 357: *Θεσπεσίῃ· λείπει τὸ βουλῇ, ὡς Πίνδαρος· Τὸν δὲ ἄνδρα δαιμονίᾳ γεγαμένη.* Adde Alcmanis illa fr. XLII. Delect. *ὡραναφι λιγ' ἀείσομαι* ibique notata. SCH.]

v. 111 seq. [Comma post *δεξιόγνιον* olim delebat Hermannus contra Scholia vetera. Et sentiet sic de vividissimi finis virtute detrahi. Heynii lectio fluxit ex libris depravatis. Meliores: *Αἰάντειόν τ' ἐν δαιτὶ δῆ τ'* (*δῆ τ'* quidam libri, sed plane omittunt meo nomine tres, denique quia *δαιτὶ* plene scripto metro offici videbatur) *δίκλαδα νεῶν ἐ. β.* Hinc Boeckhius: *Αἰάντειόν τ' ἐν δαιδ' ὃν Ἰλιάδα νεῶν ἐκστεφάνωσε βωμόν.* De eliso ε dativi diximus ad Ol. VIII, 48., ubi Boeckhius ipsum *ἐν δαιδ'* attulit ex Hiad. *Δ*, 259., quanquam ibi Venetus codex *ἐν δαιτί*. Sed Aristarchus

τὰ δὲ Παῤῥασίῳ στρατῷ *Ἀντ. δ'.*
θαυμαστὸς ἐὼν φάνη Ζηνὸς ἀμφὶ πανάγυριν Λυ-
καίου, 145
καὶ ψυχρᾶν ὀπόθ' εὐδιανὸν φάρμακον αὐρᾶν
Πελλάνᾳ φέρει· σύνθικος δ' αὐτῷ Ἰολάου
τύμβος εἰναλία τ' Ἐλευσὶς ἀγλαΐαισιν. 150
τὸ δὲ φυᾷ κράτιστον ἅπαν· πολλοὶ δὲ δυσκταῖς
ἀνθρώπων ἀρετᾶις κλέος
ὧρουσαν ἑλέσθαι. 155
ἄνευ δὲ θεοῦ σεσιγαμένον
οὐ σκαιότερον χρῆμ' ἕκαστον. ἐντὶ γὰρ ἄλλαι
ὁδῶν ὁδοὶ περαίτεραι, *Ἐπ. δ'.*
μία δ' οὐχ ἅπαντας ἅμμε θρέψει 160
μελέτα· σοφίαι μὲν
αἰπειναί· τοῦτο δὲ προσφέρων ἄθλου,
ὄρθιον ὧρυσαι θαρσέων,
τόνδ' ἀνέρα δαιμονίᾳ γεγάμεν
εὖχειρα, δεξιόγυιον, ὁρῶντ' ἄλκάν, 165
Αἰαντέων τ' ἐν δαΐδ' ὃς Ἰλιάδα νικῶν ἐπεστεφάνωσε
βωμόν.

v. 103. *σεσιγαμένον γ'* — v. 107. *μάν* — v. 110. *δαιμονίως* — v. 112. *Αἰάντεόν τε δαΐδ' ὃς Οἰλιάδα*

certe in Homericis non offensus est in elidendo dativo, neque ille ad synizesin confugit, ut Hermannus El. D. M. p. 55. Porro *Αἰάντεον* ob metrum Boeckhius. Denique *Ἰλιάδα* in codicibus pluribus *Οἰλιάδα* vel *Οἰϊλιάδα* scriptum Scholiis veteribus confirmatur: *ἄνευ τοῦ ὃ εἰρηκε τὸ Ἰλιάδα, ὥς πού φησι καὶ Ἡσίοδος*, Catalogi fr. CXXXVI, p. 329. Marckscheffel. Eandem formam a Stesichoro quoque (fr. XXIII. Klein.) usurpatam, a Zenodoto ipsi Homero impertitam ex male intellectis locis Homericis manasse Aristarchus aliquoties admonuit; vide Lehrsium de Aristarchi Stud. Hom. p. 179 seq. Hesychius: *Ἰλιάδης· ὁ Ἰλιεύς* (leg. *Οἰλιεύς*) *παῖς*. Extremo nuper Hermannus in Eurip. Iph. Aul. 1127. totum locum sic conformavit:

δεξιόγυιον ὁρῶν τ' ἀλκὰν
Αἰαντέων ἐν δαιτὶ Ἰλιάδα
νικῶν ἐπεστεφάνωσε βωμόν.

In quo *ὁρῶν τ'* valde displicet, omissum pronomen contra libros optimos et Scholia, omissum *τε* post *Αἰάντεον*. Quare ego servatis reliquis *Αἰαντέων* tamen ascivi. Nam quae contra victoriam in Acanteis reportatam, ut Scholia ceperunt, movebat Boeckhius Expll. h. l., non satis gravia videntur. Verisimile enim Boeckhio non videbatur post enumeratas supra Epharmosti victorias nunc singillatim de hac re dici. SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ Γ. (ΙΑ.)

ΑΓΗΣΙΔΑΜΩι ΛΟΚΡΩι ΕΠΙΖΕΦΥΡΙΩι

ΠΑΙΔΙ ΠΥΚΤΗι.

Strophae.

⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑–⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏒
⏑–⏑⏑–⏑–
⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏒

Epodi.

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–⏑–
⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–⏑–
⏑–⏒–⏑–⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–⏑–⏒
⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–
⏑–⏑–⏑–⏑–⏑⏑–⏑–⏒

Digitized by Google

Ἔστιν ἀνθρώποις ἀνέμων ὅτε πλείστα Στρ.
χρῆσις, ἔστιν δ' οὐρανίων ὑδάτων
ὄμβριων, παίδων νεφέλας.
εἰ δὲ σὺν πόνῳ τις εὖ πράσσοι, μελιγάρυες ὕμνοι
ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων
τέλλεται καὶ πιστὸν ὄρνιον μεφάλαις ἀρεταῖς.

ἀφθόνητος δ' αἶνος Ὀλυμπιονίκαις Ἀντ.
οὗτος ἄγκειται. τὰ μὲν ἀμετέρα
γλῶσσα ποιμαίνειν ἐθέλει·
ἐκ θεοῦ δ' ἀνὴρ σοφαῖς ἀνθεῖ ἐραεὶ πραπίδεσσιν.
ἴσθι νῦν, Ἀρχεστράτου
παῖ, τεᾶς, Ἀγησίδαμε, πυγμαχίας ἕνεκεν

κόσμον ἐπὶ στεφάνῳ χρυσέας ἐλαίας Ἐπ.
ἀθμελῆ κελαδήσω,
τῶν Ἐπιζεφυρίων Λοκρῶν γενεὰν ἀλέγων.
ἔνθα συγκωμάξατ', ἐγγυάσομαι
μή μιν, ὦ Μοῖσαι, φυγόξενον στρατὸν
μηδ' ἀπείρατον καλῶν,
ἀκρόσοφον δὲ καὶ αἰχματὰν ἀφίξεσθαι. τὸ γὰρ
ἐμφυὲς οὔτ' αἴθων ἀλώπηξ
οὔτ' ἐρίβρομοι λέοντες διαλλάξαιντο ἦθος.

v. 4. πράσσει, — v. 5. λόγων· — v. 7. ἀφθόνατος

Ol. X. [Carmen vulgo post carmen XI. positum de Mingarelli sententia huc retraxit Boeckhius, quia illud hoc non praemisso intelligi nequeat. SCH.]

v. 4. [πράσσει apud Heynium error videtur typothetae esse. libri πράσσοι. SCH.]

v. 7. [ἀφθόνατος contra libros omnes et rei rationem invexit Stephanus. Boeckhii arbitrio favet Antiatticista Bekkeri p. 79, 2: ἀφθόνητος· Πίνδαρος Ὀλυμπιονίκαις. SCH.]

v. 8. [ἔγκειται libri boni, sed Scholia vetera ἄγκειται. SCH.]

v. 10. [ἀνθεῖ πραπίδεσσιν ἐραεί Bergkius. SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ ΙΑ'. (Γ.)

ΑΓΗΣΙΔΑΜΩι ΛΟΚΡΩι ΕΠΙΖΕΦΥΡΙΩι

ΠΑΙΔΙ ΠΥΚΤΗι.

Strophae.

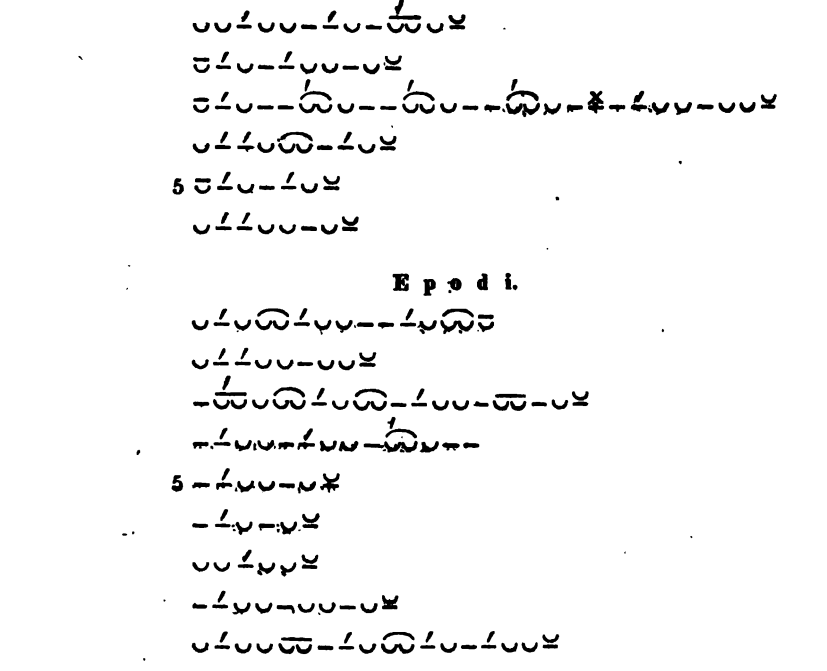

Epodi.

Digitized by Google

Τὸν Ὀλυμπιονίκαν ἀνάγνωτέ μοι Στρ. α'.
Ἀρχεστράτου παῖδα πόθι φρενὸς
ἐμᾶς γέγραπται. γλυκὺ γὰρ αὐτῷ μέλος ὀφείλων ἐπι-
λέλαθ'. ὦ Μοῖσ', ἀλλὰ σὺ καὶ θυγάτηρ
Ἀλάθεια Διός, ὀρθᾷ χερὶ
ἐρύκετον ψευδέων
ἑκατὸν ἀλιτόξενον.

ἔπαθεν γὰρ ἐπελθὼν ὁ μέλλων χρόνος Ἀντ. α'.
ἐμὸν καταίσχυνε βαθὺ χρέος.
ὅμως δὲ λῦσαι δυνατὸς ὀξεῖαν ἐπιμομφὰν τόκος ὀνά-
τωρ. νῦν φᾶφαν ἐλισσομέναν
ὅπα κῦμα κατακλύσσει ῥέον;
ὅπα τε κοινὸν λόγον
φίλαν τίσομεν ἐς χάριν;

Ἐπ. α'.
νέμει γὰρ Ἀτρέκεια πόλιν Λοκρῶν Ζεφυρίων,
μέλει τέ σφισι Καλλιόπα
καὶ χάλκεος Ἄρης. τράπε δὲ Κύκνεια μάχα καὶ
ὑπέρβιον

v. 8. ἐμὸν κατήσχυνε — v. 9. ὁ τόκος ἀνδρῶν. — v. 15. Κυκνεία

Ol. XI. v. 8. [ἐμόν recentiorum codicum est. Sic v. 8. ἐμᾶς (codex ἡμᾶς) Mingarellus restituebat. Vide Boeckhium de Crisi §. 41. p. 127. SCH.]

v. 9. [Libri non interpolati cum Scholiis veteribus τόκος (Pal. C η τόκος) ὑπατῶν, interpolati ὁ τόκος ἀνδρῶν. Palmarem Hermanni emendationem probavit Boeckhius de Crisi §. 41. p. 127. SCH.]

v. 13. [Scholia vetera alteram explicant lectionem νέμει γὰρ ἡ περσεία πόλις Λοκρῶν, quam Didymus dixerat non absurdam. Videndum Saxoni inde videbatur vetustior scriptura elici posse ὄμμα γὰρ ἀτρέκεια πόλιν. Nam teste Orione Etym. s. v. ἀτρεκὲς οἱ Δωριεῖς ἀτρεχὲς λέγουσιν. Veteres grammatici κατὰ στέρησιν τοῦ τρέχειν dictum censebant; v. Apollonii Lex. Hom. p. 28. Bekker. et Scholia Pind. Pyth. VIII, 3., coll. Ahrens de Dial. Dor. p. 83. SCH.]

v. 15. [Κύκνεια metri causa, ut ultima Aeolensium more corripiatur, cum Hermanno correxit Boeckhius. Plures libri Κυκνέα. Vide Hermann. de dial. Pind. p. 252., qui simile exemplum ascripsit ex auctore Rhesi v. 764. Ἐκτόρεια χείρ. Adde Διρώτιδα ἀνάγκη Arist. Eccl. 1029. et quod Pindarum ad locum Rhesi citavit ex Et. M. p. 461, 45. Πολυδεύκεια χείρ. SCH.]

Ἡρακλέα· πύκτας δ' ἐν Ὀλυμπιάδι νικῶν
Ἴλᾳ φερέτω χάριν
Ἀγησίδαμος, ὃς
Ἀχιλεῖ Πάτροκλος.
θήξαις δέ κε φύντ' ἀρετᾷ ποτὶ
πελώριον ὁρμάσαι κλέος ἀνὴρ θεοῦ σὺν παλάμᾳ.

ἄπονον δ' ἔλαβον χάρμᾳ παῦροί τινες, Στρ. β.
ἔργων πρὸ πάντων βιότῳ φάος.
ἀγῶνα δ' ἐξαίρετον ἀεῖσαι θέμιτες ὥρσαν Διός, ὃν
ἀρχαίῳ σάματι πὰρ Πέλοπος
*βίᾳ Ἡρακλέος ἐκτίσσατο,
ἐπεὶ Ποσειδάνιον
πέφνε Κτέατον ἀμύμονα,

πέφνε δ' Εὔρυτον, ὃς Αὐγέαν λάτριον Ἀντ. β.
ἀέκοντ' ἐκὼν μισθὸν ὑπέρβιον
πράσσοιτο. λόχμαισι δὲ δοκεύσαις ὑπὸ Κλεωνᾶν
δάμασε καὶ κείνους Ἡρακλέης ἐφ' ὁδῷ,
ὅτι πρόσθε ποτὲ Τιρύνθιον
ἔπερσαν αὐτῷ στρατὸν
μυχοῖς ἥμενοι Ἄλιδος

Μολίονες ὑπερφίαλοι. καὶ μὰν ξεναπάτας Ἐπ. β.
Ἐπειῶν βασιλεὺς ὄπιθεν
οὐ πολλὸν ἴδε πατρίδα πολυκτέανον ὑπὸ στερεῷ
πυρὶ

v. 21. ὥρμασε — v. 23. ἔργον — v. 29. ἄκοντ' — v. 30. κεῖνους — v. 33. ἅμενον

v. 20. [Pro φύντ' vulgo φῶτ'. Sed quum Scholia vetera interpretatione utantur verbis τὸν φύντα πρὸς ἀρετήν, Heyne illud reposuit. Et consentiunt quidam libri et lemma Scholiorum ipsum. Praepositio ποτί pertinet ad κλέος; vide Boeckh. de metris III, c. 22. fin. Idem statim post ex libris non vitiatis ὁρμῆσαι (ὁρμῆσαι ποιήσειεν Scholia vetera) revocavit pro vulgato κεὦρμασε. Vide de Crisi §. 25. p. 69. SCH.]

v. 23. [ἔργων πρὸ πάντων de Hermanni sententia Boeckhius cum libris plurimis. Vide Expll. SCH.]

v. 25. [βίᾳ Ἡρακλέος ἐκτίσσατο interpolatio est Triclinii. Libri probi βωμὸν (pauci βωμῷ) ἐξάριθμον Ἡρακλέης ἐκτίσσατο quod Boeckhio vetustum glossema videtur ex Olymp. V, 5. petitum. Mire ratiocinando Kayserus p. 28. devenit ad ἕθηκ' ἐξάρι-

Digitized by Google

πλαγαῖς τε σιδάρου βαθὺν εἰς ὀχετὸν ἔπας
ἴζοισαν ἐὰν πόλιν.
νεῖκος δὲ κρεσσόνων
ἀποθέσθ' ἄπορον.
καὶ κεῖνος ἀβουλίᾳ ὕστατος
ἁλώσιος ἀντάσαις θάνατον αἰπὺν οὐκ ἐξέφυγεν.

ὁ δ' ἄρ' ἐν Πίσᾳ ἕλσας ὅλον τε σεκατὸν Στρ. γ'.
λαίαν τε πᾶσαν Διὸς ἄλκιμος
υἱὸς σταθμᾶτο ζάθεον ἄλσος πατρὶ μεγίστῳ· περὶ
δὲ πάξαις Ἄλτιν μὲν ὅγ' ἐν παθαρῷ
διέκρινε, τὸ δὲ κύκλῳ πέδον
ἔθηκε δόρπου λύσιν,
τιμάσαις πόρον Ἀλφεοῦ

μετὰ δώδεκ' ἀγάκτων θεῶν. καὶ πάγον Ἀντ. γ'.
Κρόνου προσεφθέγξατο· πρόσθε γὰρ
νώνυμνος, ἃς Οἰνόμαος ἄρχε, βρέχετο πολλᾷ νιφάδι.
ταύτᾳ δ' ἐν πρωτογόνῳ τελετᾷ
παρέσταν μὲν ἄρα Μοῖραι σχεδὸν
ὅ τ' ἐξελέγχων μόνος
ἀλάθειαν ἐτήτυμον

Ἐπ. γ'.
χρόνος. τὸ δὲ σαφανὲς ἰὼν πόρσω κατέφρασεν,
ὅπα τὰν πολέμοιο δόσιν
ἀνδρόθινα διελὼν ἔθυε καὶ πενταετηρίδ' ὅπως ἄρα

V. 41. κἀκεῖνος — v. 44. λείαν

Ἡρακλῆς. Bergkius πατὴρ ἐξάριθμον ἔκτισσατο, h. e. pater filium Herculem iussit Olympia instituere. SCH.] 39. [ἀέκοντ' Boeckhius cum libris bonis, quod pronunciatu retrahendum. SCH.] 42. Libri ἄμενον et ἤμενον, quum tamen Moliones insederint. Hinc Heynius plurālem coniecit, nunc receptum est. Thierschius suaserat ἠμένω in Act. philol. Mon. T. II. fasc. III. p. 426. [Obloquitur frustra Kayserus p. 29. SCH.] 44. Boni libri λαΐαν aut λαίαν, ac docet glossa in Mosc. B per emendationem inductum. Legendum esse λαίαν Boeckhius quoque secundum Hesych. in voc. λαίαν· ἀφωτεῖς λαΐαν (λαίαν) ἐπὶ τὴν λείαν, ut ibi legendum. Cf. Boeckh. de Crisi Pind. §. 41. p. 127. Dissen de Dial. Dor. p. 142. dubitat, an rectius λάϊαν scribatur. SCH.] 45. [Ἄλτιν rescripserunt grammatici veteres, quum per errorem id abisset in Ἄλιν. SCH.]

Digitized by Google

ἔστερσεν ἑορτὰν σὺν Ὀλυμπιάδι πρώτᾳ
νικαφορίαισί τε.
τίς δὴ ποταίνιον
ἔλαχε στέφανον
χείρεσσι, ποσίν τε καὶ ἅρματι,
ἀγώνιον ἐν δόξᾳ θέμενος εὐχος, ἔργῳ καθελών;

σταδίου μὲν ἀρίστευσεν εὐθὺν τόνον Στρ. δ'.
ποσσὶ τρέχων παῖς ὁ Λικυμνίου
Οἰωνός· ἦκεν δὲ Μιδέαθεν στρατὸν ἐλαύνων· ὁ δὲ
πάλᾳ κυδαίνων Ἔχεμος Τεγέαν·
Δόρυκλος δ' ἔφερε πυγμᾶς τέλος
Πίρρυθα ναίων πόλιν·
ἀν' ἵπποισι δὲ τέτρασιν

ἀπὸ Μαντινέας Σᾶμος ὠλιροθίου· Ἀντ. δ'.
ἄκοντι Φράστωρ ἔλασε σκοπὸν·
μᾶκος δ' Ἐνικεὺς ἔδικε πέτρῳ χέρα κυκλώσαις ὑπὲρ
ἁπάντων, καὶ συμμαχία Θόρυβον

v. 58. ἐν Ὀλυμπιάδι — v. 61. γε λάχε — v. 62. ἅρμασιν, — v. 64. στάδιον et εὐθύτονον — v. 66. ἦκεν et Τέγεαν· — v. 67. Δόρυκλος δὲ τέλος πυγμᾶς φέρε — v. 70. Σᾶμος ἡείδετο· — v. 71. κἄκοντι — v. 72. ἅπαντας· καὶ συμμαχία

v. 58. [ἐν Ὀλυμπιάδι libri deteriores. Versu 61. Boeckhius γε λάχε, interpolationem metricorum, expulit cum libris optimis. Pal. C ἔλαβε. SCH.]

v. 62. [ἅρματι optimi, ut Ol. I, 110, Pyth. VI, 17, Isthm. I, 14. SCH.]

v. 64. Libri στάδιον — εὐθύτονον contra metrum. Schmidius coniecit εὐθύδρομον, Hermannus σταδίου — εὐθὺν πόνον, ut est εὐθύπονον in Guelph. Postremo Thierschius in Versione Germanica proposuit εὐθὺν τόνον, idque nunc recepit Boeckhius. Quae quidem emendatio bona est, si σταδίου εὐθὺν τόνον ipse ligis cursus in stadio rectam tensionem (des Laufes gerade Spannung, Richtung), ut στάδιον etiam cursum significare constat; cf. Pyth. XI, 49. Nem. VIII, 15. Sin ipsius certaminis rectam tensionem intelligeres, non conveniret ἀριστεύειν. Recte dicitur aliquis παλην, δρόμον, μάχην ἀριστεύειν, sed non potest ἀριστεύειν χῶρον, πεδίον, στάδιον, si hoc pro certamine sit. [At pertinet εὐθὺν τόνον ad τρέχειν. SCH.]

v. 66. [Τεγέαν signavit Boeckhius, quum Pindarus Τεγέᾱ dicat Nem. X, 47. SCH.]

v. 70. Vulgo Σᾶμος ἡείδετο (ex v. 36.). Libri meliores cum Scholl. vett. σᾶμ' ἀλιρόθιον aut ἀλιρρόθιον. Unde Boeckhius acute restituit Σᾶμος ὠλιροθίου, h. e. ὁ ἀλιροθίου. Sa-

Digitized by Google

παραίθυξε μέγαν. ἐν δ' ἕσπερον
ἔφλεξεν εὐάμπιδος
σελάνας ἐρατὸν φάος.

ἀείδετο δὲ πᾶν τέμενος τερπναῖσι θαλίαις Ἐπ. δ'.
τὸν ἐγκώμιον ἀμφὶ τρόπον.
ἀρχαῖς δὲ προτέραις ἑπόμενοι καί νυν ἐπωνυμίαν
χάριν
νίκας ἀγερώχου, κελαδησόμεθα βροντὰν
καὶ πυρπάλαμον βέλος
ὀρσικτύπου Διός,
ἐν ἅπαντι κράτει
αἴθωνα κεραυνὸν ἀραρότα.
γλιδᾶσα δὲ μολπὰ πρὸς κάλαμον ἀντιάξει μελέων,

τὰ παρ' εὐκλεΐ Λίρνᾳ χρόνῳ μὲν φάνεν· Στρ. ε'.
ἀλλ' ὥτε παῖς ἐξ ἀλόχου πατρὶ
ποθεινὸς ἵκοντι νεότατος τὸ πάλιν ἥδη, μάλα δέ τοι
θερμαίνει φιλότατι νόον·

v. 78. καὶ νῦν — v. 81. Διός γ', — v. 86. ὥς τε — v. 87. ἵκοντι νεότατι

Mantinensis Halirrhothii filius, de quo eius vide notas criticas. Adde de Cris. §. 25. p. 65.

v. 71. [Boeckhii scriptura ex aliquot codicibus fluxit. Alii cum Scholiis ἔκοντι δὲ Φράστωρ, interpolati ἔκοντι Φράστωρ δ' Bergk, quod quum Dissenius praefert cum Hermanno, non reputavit δὲ particulam a Pindaro alteri voci non postponi, si excepis XI, 99., ubi vide. Cf. Boeckh. de Crisi §. 41. p. 128. SCH.]

v. 72. [Heyniana scriptura ex libris bonis et Scholiis emendata. SCH.]

76. [ἄειδε δὲ τὸ πᾶν Grashoffius in Zimmermanni Diar. 1834, mr. 80. p. 248. Perperam. Vide Commentar. SCH.]

[γ' ignorant libri optimi. SCH.]

[ὥστε h. l. in uno codice non bono servatum Pindarica ἅτε ἀντὶ τοῦ ὥστε φησὶν Scholi. Nem. VI, 47. Eustath. p. 13: Καὶ παρὰ τῷ Πινδάρῳ καὶ παρ' ἄλλοις ἡ ἕλλειψις ποιεῖ καὶ τὸ ὡς, ἀντὶ τοῦ καθά· οἷον· ὡς τ' ἀπὸ τόξου (Nem. VI, 29.), ἤγουν ὡ τρόπῳ ἢ νόμῳ. — ἵνα ᾖ ταυτὸν ᾧ, ὅπερ ἐστὶ δηλονότι ἀντὶ τοῦ καθά. Cf. Pyth. X, 54. VII, 62. 71. 93. Isthm. III, 86. Boeckh. de Crisi §. 27. p. 72.]

v. 87. νεότατι vulgo. Hermannus emendavit νεότατος ex schol. vet. inprimis ob structuram. [Ibidem μάλα δέ οἱ ex Boeckhii emendatione Bergkius. SCH.]

Digitized by Google

σύμβολον δ' οὔ πώ τις ἐπιχθονίων Ἀντ.
πιστὸν ἀμφὶ πράξιος ἐσσομένας εὗρεν θεόθεν
τῶν δὲ μελλόντων τετύφλωνται φραδαί.
πολλὰ δ' ἀνθρώποις παρὰ γνώμαν ἔπεφεν,
ἔμπαλιν μὲν τέρψιος, οἱ δ' ἀνιαρᾶς
ἀντικύρσαντες ζάλαις ἐσλὸν βαθὺ πήματος ἐν
μικρῷ πεδάμειψαν χρόνῳ.

υἱὲ Φιλάνορος, ἦτοι καὶ τεά κεν, Ἐπ.
ἐνδομάχας ἅτ' ἀλέκτωρ, συγγόνῳ παρ' ἑστίᾳ
ἀπλεὴς τιμὰ κατεφυλλορόησε ποδῶν,
εἰ μὴ στάσις ἀντιάνειρα Κνωσίας σ' ἄμερσε πάτρας.
νῦν δ' Ὀλυμπίᾳ στεφανωσάμενος
καὶ δὶς ἐκ Πυθῶνος Ἰσθμοῖ τ', Ἐργότελες,
θερμὰ Νυμφᾶν λουτρὰ βαστάζεις, ὁμιλέων παρ'
οἰκείαις ἀρούραις.

v. 16. *Κνωσίας ἄμερσε*

v. 15. [*κατεφυλλοχόησε* Bergkius, coll. Phrynicho Bekkeri p. 71, 11. *Φυλλοχοεῖν: ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν ἀποβαλλόντων τὰ φύλλα. φυλλοροεῖν.* Idem cum Iacobsio ex Scholiis v. 16. dedit *σ' ἄμερσε.* Sequor. SCH.]

v. 18. [Libri deteriores *ἐν Πυθῶνι* ex glossa. SCH.]

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ ΙΓ'.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΙ ΚΟΡΙΝΘΙΩι

ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΩι ΚΑΙ ΠΕΝΤΑΘΛΩι.

Strophae.

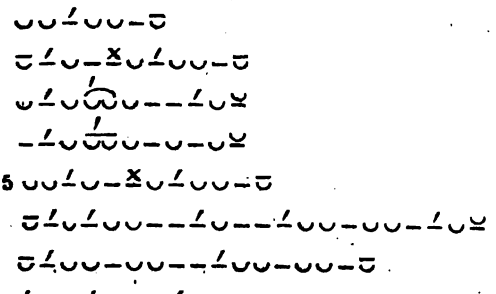

Epodi.

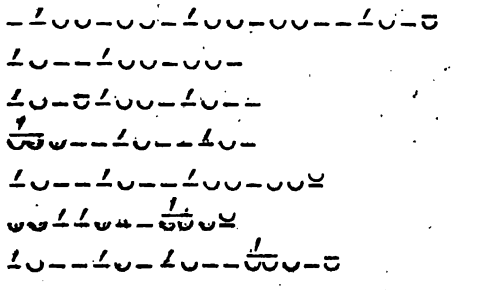

Τριςολυμπιονίκαν ἐπαινέων οἶκον ἅμερον ἀστοῖς, ξένοισι δὲ θεράποντα, γνώσομαι τὰν ὄλβίαν Κόρινθον, Ἰσθμίου *Στρ. α'.*

Digitized by Google

πρόθυρον Ποτειδᾶνος, ἀγλαόκουρον.
ἐν τᾷ γὰρ Εὐνομία ναίει, κασίγνηταί τε, βάθρον πολίων ἀσφαλές,
Λίκα καὶ ὁμότροπος Εἰράνα, ταμίαι ἀνδράσι πλούτου,
χρύσεαι παῖδες εὐβούλου Θέμιτος·

ἐθέλοντι δ' ἀλέξειν
ὕβριν, κόρου ματέρα θρασύμυθον.
ἔχω καλά τε φράσαι, τόλμα τέ μοι
εὐθεῖα γλῶσσαν ὀρνύει λέγειν.
ἄμαχον δὲ κρύψαι τὸ συγγενὲς ἦθος.
ὔμμιν δέ, παῖδες Ἀλάτα, πολλὰ μὲν νικαφόρον ἀγλαΐαν ὤπασαν
ἄκραις ἀρεταῖς ὑπερελθόντων ἱεροῖς ἐν ἀέθλοις,
πολλὰ δ' ἐν καρδίαις ἀνδρῶν ἔβαλον

Ὧραι πολυάνθεμοι ἀρχαῖα σοφίσμαθ'. ἅπαν δ' εὐρόντος ἔργον.
ταὶ Διωνύσου πόθεν ἐξέφανεν
σὺν βοηλάτᾳ χάριτες διθυράμβῳ;
τίς γὰρ ἱππείοις ἐν ἔντεσσιν μέτρα,

v. 5. Ποσειδᾶνος, — v. 6. πολίων, ἀσφαλής, — v. 9. ἀλεξεῖν — v. 14. ὥπασάν γ' — v. 15. εἰν ἀέθλοισιν,

Ol. XIII. v. 5. [Quum Pindarus ceteris locis Ποσειδᾶν usurpaverit, h. l. et v. 40. plurimi libri in ea forma consentiunt, quam Boeckhius reposuit, de industria ratus ascitam tanquam Corinthiis vulgarem. De ea Herodianus περὶ μον. λέξ. p. 10, 27: παρὰ Δωριεῦσι τρεπομένου τοῦ ō εἰς τ̄ Ποτειδᾶν κατ' ὀξεῖαν τάσιν. SCH.]

v. 6. [Boni aliquot libri κασιγνήτα, probatum Kayserο p. 84. Deinde ἀσφαλές est Er. Schmidii coniectura, firmata codice Cizensi. Reliqui libri ἀσφαλής, non aptum Iustitiae epitheton. Sed revocat Kayserus. Versu sequente in Scholiis veteribus ὁμότροφος comparet. SCH.]

v. 7. Vox ταμίαι coalescit cum ἀνδράσι per synizesin, quod genus Pindaro restituit Boeckhius, probante Hermanno. Cf. Boeckhii Annot. crit. p. 420. et Hermann. Elem. doctr. metr. p. 55. Hoc loco haec res ignorata grammaticis in causa fuit, ut ceteras strophas omnes interpolarent. Vide de Crisi §. 33. p. 97 seqq.

v. 9. [ἀλεξεῖν vulgo, et sic Pal. C, spretum Buttmanno Gramm. ampl. II. p. 105. Lobeck. Alterum revocavit Boeckhius de Crisi §. 41. p. 128., quia ἀλεξέω non sit in usu. SCH.]

Digitized by Google

ἦ θεῶν ναοῖσιν οἰωνῶν βασιλέα δίδυμον
ἐπέθηκ'; ἐν δὲ Μοῖσ' ἀδύπνοος,
ἐν δ' Ἄρης ἀνθεῖ νέων αὐλίαις αἰχμαῖσιν ἀνδρῶν.

ὕπατ' εὐρὺ ἀνάσσων Στρ. β'.
Ὀλυμπίας, ἀφθόνητος ἔπεσσιν
γένοιο χρόνον ἅπαντα, Ζεῦ πάτερ,
καὶ τόνδε λαὸν ἀβλαβῆ νέμων
Ξενοφῶντος εὔθυνε δαίμονος οὖρον·
δέξαι δέ οἱ στεφάνων ἐγκώμιον τεθμόν, τὸν ἄγει
πεδίων ἐκ Πίσας,
πεντάθλῳ ἅμα σταδίου νικῶν δρόμον· ἀντεβόλησεν
τῶν ἀνὴρ θνατὸς οὔπω τις πρότερον.

δύο δ' αὐτὸν ἔρεψαν Ἀντ. β'.
πλόκοι σελίνων ἐν Ἰσθμιάδεσσιν
φανέντα· Νέμεά τ' οὐκ ἀντιξοεῖ·
πατρὸς δὲ Θεσσαλοῦ ἐπ' Ἀλφεοῦ
ῥεέθροισιν αἴγλα ποδῶν ἀνάκειται,
Πυθοῖ τ' ἔχει σταδίου τιμὰν διαύλου θ' ἁλίῳ
ἅμφ' ἑνί, μηνός τέ οἱ
τωὐτοῦ κρανααῖς ἐν Ἀθάναισι τρία ἔργα ποδαρκὴς
ἄμερα θῆκε κάλλιστ' ἀμφὶ κόμαις,

v. 21. βασιλῆα — v. 22. ἔθηκ'; — v. 25. ἀφθόνατος — v. 30. δρόμον· οὐκ ἀντεβόλησεν — v. 34. Νεμέα — v. 38. τρία μὲν ἔργα

v. 14. [γ' cum optimis libris deletum. SCH.]

v. 15. [ἐν αἰθλοις Boeckhius ex cod. Vatic. Reliqui boni ἐν ἀέθλοισιν. Formam εἶν Pindarus nonnisi in composito εἰνάλιος toleravit. SCH.]

v. 21. [Vulgatam cum Hermanno correxit Boeckhius, qui versibus aliter descriptis vetustorum librorum ἐπέθηκ' servavit, βασιλέα autem τρισυλλάβως efferri iubet. Vide de Crisi §. 40. p. 118. SCH.]

v. 25. [Formam ἀφθόνητος Boeckhius vindicavit ad Ol. X, 7. Cf. Ahrens de Dial. Dor. p. 149. SCH.]

v. 30. [ἀντεβόλησεν ejecta negatione cum libris optimis et Etym. M. p. 112, 50. scripsit Boeckhius, metro congruenter. Hermannus tamen acute οὐκ ἀβόλησεν proposuit; sed Boeckhio duplex negatio videtur non posse probari. SCH.]

v. 34. [Νέμεα recentiores editores metri gratia signaverunt codices secuti, „sive hic pluralis est, sive singularis correpto ᾰ Aeolico, de quo vide supra ad XI, 15," ait Hermannus. SCH.]

v. 38. [Vulgata optimorum librorum consensui cessit. SCH.]

Digitized by Google

Ἐπ. β'.

Ἑλλώτια δ' ἐπτάκις· ἐν δ' ἀμφιάλοισι Ποσειδᾶνος τεθμοῖσιν
Πτοιοδώρῳ σὺν πατρὶ μακρότεραι
Τερψίᾳ δ' ἕφοντ' Ἐριτίμῳ τ' ἀοιδαί.
ὅσσα τ' ἐν Δελφοῖσιν ἀριστεύσατε
ἠδὲ χόρτοις ἐν λέοντος, θηρίομαι πολέσιν
περὶ πλήθει καλῶν, ὡς μὰν σαφὲς
οὐκ ἂν εἰδείην λέγειν ποντιᾶν ψάφων ἀριθμόν.

Στρ. γ'.

ἕπεται δ' ἐν ἑκάστῳ
μέτρον. νοῆσαι δὲ καιρὸς ἄριστος.
ἐγὼ δὲ ἴδιος ἐν κοινῷ σταλεὶς
μῆτίν τε γαρύων παλαιγόνων
πόλεμόν τ' ἐν ἡρωΐαις ἀρεταῖσιν
οὐ ψεύσομ' ἀμφὶ Κορίνθῳ, Σίσυφον μὲν πυκνότατον παλάμαις ὡς θεόν,
καὶ τὰν πατρὸς ἀντία Μήδειαν θεμένναν γάμων αὐτᾷ,
ναῖ σώτειραν Ἀργοῖ καὶ προπόλοις.

Ἀντ. γ'

τὰ δὲ καί ποτ' ἐν ἀλκᾷ
πρὸ Λαρδάνου τειχέων ἐδόκησαν
ἐπ' ἀμφότερα μαχᾶν τέμνειν τέλος,
τοὶ μὲν γένει φίλῳ σὺν Ἀτρέος
Ἑλέναν κομίζοντες, οἱ δ' ἀπὸ πάμπαν
εἴργοντες· ἐκ Λυκίας δὲ Γλαῦκον ἐλθόντα τρόμεον Δαναοί. τοῖσι μὲν

v. 40. *Ποσειδᾶνος* — v. 42. *τέρψιές θ' ἕφοντ' ἐριτιμοί τ' ἀοιδαί.* — v. 53. *θεμένναν τὸν γάμον αὐτᾷ,* — v. 58. *Ἀτρέως* — v. 60. *τοῖσι μὲν*

v. 42. Vulgo *τέρψιές θ' ἕφοντ' ἐριτιμοί τ' ἀοιδαί.* Schmidio auctore ex Scholl. vett. reposuit Boeckh. *Τερψίᾳ δ' οἱ Ἐριτίμῳ τ',* probatum etiam Hermanno; *ἕφοντ'* Bothius praecivit. [Vulgatam *ἕφοντ'* revocavi cum Bergkio. SCH.]

v. 49. *δὲ ἴδιος* non facit hiatum, quum *ἴδιος* in nonnullis dialectis digamma habeat; cf. Boeckh. Oecon. Civit. Athen. T. II. p. 393., qui olim *γὰρ ἴδιος* Heynianum probaverat.

v. 53. [*τὸν γάμον* vulgo. Articulum metri gratia cum libris optimis induxit Boeckhius. Idem *αὐτᾷ* (sic Pal. C) cum Her-

Digitized by Google

ἐξεύχετ' ἐν ἄστεϊ Πειράνας σφετέρου πατρὸς ἀρχὰν καὶ βαθὺν κλᾶρον ἕμεν καὶ μέγαρον·

Ἐπ. γ'.

ὃς τᾶς ὀφιώδεος υἱόν ποτε Γοργόνος ἦ πόλλ' ἀμφὶ κρουνοῖς 90
Πάγασον ζεῦξαι ποδέων ἔπαθεν,
πρίν γέ οἱ χρυσάμπυκα κούρα χαλινὸν Παλλὰς ἤνεγκ'· ἐξ ὀνείρου δ' αὐτίκα ἦρ ὕπαρ· φάνασε δ'· Εὔδεις, Αἰολίδα βασιλεῦ; ἄγε φίλτρον τόδ' ἵππειον δέκευ, 95
καὶ Δαμαίφ νιν θύων ταῦρον ἀργᾶντα πατρὶ δεῖξον.

πτανᾶισι ἐν ὄρφνᾳ Στρ. δ'. 100
κνώσσοντί οἱ παρθένος τόσα εἰπεῖν ἤνοξεν· ἀνὰ δ' ἐπᾶλτ' ὀρθῷ ποδί.
παρειμένον δὲ συλλαβὼν τέρας, ἐπιχώριον μάντιν ἄσμενος εὗρεν,
δεῖξέν τε Κοιρανίδᾳ πᾶσαν τελευτὰν πράγματος, ὥς τ' ἀνὰ βωμῷ θεᾶς 105
ποιτάξατο νύκτ' ἀπὸ κείνου χρήσιος, ὥς τέ οἱ αὐτὰ Ζηνὸς ἐγγεικεραύνου παῖς ἔπορεν 110

δαμασίφρονα χρυσόν. Ἀντ. δ'.
ἐννυπνίῳ δ' ὡς τάχιστα πιθέσθαι
κελήσατό μιν, ὅταν δ' εὐρυσθενεῖ

v. 61. σφετέρου μὲν πατρὸς — v. 69. μιν et ἀργὸν — v. 72. ἴκαλε' — v. 76. ἀπ' ἐκείνου χρήσιος· ὥσπως τέ οἱ

nemo et Thierschio dedit, ut Pyth. II, 34. IV, 265. IX, 64. Vide de Crisi §. 41. p. 128. SCH.]

v. 58. [φίλτρ' γένεσι ex Pal. C Bergkius. SCH.]

v. 60. [μὰν Schmidius contra libros omnes. SCH.]

v. 69. ἀργᾶντα pro ἀργὸν Boeckhius ex libris non interpolatis.

v. 75. Vulgo ὥσπως, quod tamen nonnisi in interpolatis est. Meliores habent ὥς.

v. 79. [δαὶ τάχιστα duo libri optimi, δὲ τάχιστα tres boni. Hinc non male Kayserus p. 35. δ' ἐς τάχιστα, coll. Ol. VI, 23. SCH.]

Digitized by Google

καρταίποδ' αὐερύῃ Γαιάοχῳ,
θέμεν Ἱππίᾳ βωμὸν εὐθὺς Ἀθάνᾳ.
τελεῖ θεῶν δύναμις καὶ τὰν παρ' ὅρκον καὶ παρὰ ἐλπίδα κούφαν κτίσιν.
ἦτοι καὶ ὁ καρτερὸς ὁρμαίνων ἕλε Βελλεροφόντας,
φάρμακον πραὺ τεύχων ἀμφὶ γένυι,

Ἐπ. δ'.

ἵππον πτερόεντ'· ἀναβὰς δ' εὐθὺς ἐνόπλια χαλκωθεὶς ἔπαιζεν.
σὺν δὲ κείνῳ καί ποτ' Ἀμαζονίδων
αἰθέρος ψυχρᾶς ἀπὸ κόλπων ἐρήμου
τοξόταν βάλλων γυναικεῖον στρατόν,
καὶ Χίμαιραν πῦρ πνέοισαν καὶ Σολύμους ἔπεφνεν.
διασωπάσομαί οἱ μόρον ἐγώ·
τὸν δ' ἐν Οὐλύμπῳ φάτναι Ζηνὸς ἀρχαῖαι δέκονται.

Στρ. ε'.

ἐμὲ δ' εὐθὺν ἀκόντων
ἵεντα ῥόμβον παρὰ σκοπὸν οὐ χρὴ
τὰ πολλὰ βέλεα καρτύνειν χεροῖν.
Μοίσαις γὰρ ἀγλαοθρόνοις ἐκὼν

v. 81. αὐ ἐρύῃ Γαιαόχῳ, — v. 82. Ἱππείᾳ — v. 83. πληροῖ δὲ θεῶν et κτίσιν γ'· — v. 84. ὁρμαίνων ἔλαβεν — v. 85. γένυ, — v. 87. δ' ἐκείνῳ — v. 91. διασιγάσομαι αὐτῷ μόρον omisso ἐγώ — v. 92. ἀρχεῖαι δέχονται.

---

v. 81. Vulgo κραταίποδ' αὐ ἐρύῃ Γαιαόχῳ. Scripturam αὐερύῃ agnoscunt Scholl. vett. et libri plurimi; vox in hac re sollemnis. Multi tamen codices boni ἀνερύῃ. Γεαόχῳ emendavit Boeckh. cum aliquot libris, ut apud Hesiod. Theog. 15. est Γείοχος Neptunus. Γείοχον agnoscit etiam Herm. Praef. ad Hymn. Hom. p. XIV seqq.

v. 83. Vulgo: πληροῖ δὲ θεῶν et κτίσιν γ'. At πληροῖ vox est neque apud Homerum neque apud Pindarum usitata, sed recentioris usus. Metri causa hoc dederunt Byzantini. Boeckhius ex optimis libris reduxit τελεῖ δέ. Etiam fulcrum γ' post κτίσιν plurimi non agnoscunt.

v. 84. ἕλε pro ἔλαβεν revocavit Boeckh. ex optimis libris. Mox γένυϊ non interpolati pro vulg. γένυ, unde Herm. scripsit γένυι. Idque exstat in Scholiis veteribus.

v. 91. Vulgo διασιγάσομαι αὐτῷ μόρον. Meliores tenent

Digitized by Google

Ὀλιγαθίδαισίν τ' ἔβαν ἐπίκουρος
Ἰσθμοῖ τά τ' ἐν Νεμέᾳ. παύρῳ δ' ἔπει θήσω φανέρ' ἀθρόᾳ, ἀλαθής τέ μοι
ἕξορκος ἐπέσσεται ἑξηκοντάκι δὴ ἀμφοτέρωθεν
ἀδύγλωσσος βοὰ πάρυκος ἑσλοῦ.

τὰ δ' Ὀλυμπία αὐτῶν Ἀντ. ε'.
ξοικεν ἤδη πάροιθε λελέχθαι·
τὰ δ' ἐσόμενα τότ' ἂν φαίην σαφές·
νῦν δ' ἔλπομαι μέν, ἐν θεῷ γε μὰν
τέλος· εἰ δὲ δαίμων γενέθλιος ἔρποι,
Διὶ τοῦτ' Ἐνυαλίῳ τ' ἐκδώσομεν πράσσειν. τὰ δ'
ἐπ' ὀφρύϊ Παρνασίᾳ,
ἐν Ἄργει θ' ὅσσα καὶ ἐν Θήβαις, ὅσα τ' Ἀρκὰς ἀνάσσων
μαρτυρήσει Λυκαίου βωμὸς ἄναξ,

Ἐπ. ε'.
Πέλλανά τε καὶ Σικυὼν καὶ Μέγαρ' Αἰακιδᾶν τ'
εὐέρκὲς ἄλσος,
ἅ τ' Ἐλευσὶς καὶ λιπαρὰ Μαραθών,
ταί θ' ὑπ' Αἴτνας ὑφιλόφου καλλίπλουτοι

v. 99. ἑξηκοντάκι γὰρ ἀμφοτέρωθέν γ' — v. 103. τά τ' — v. 106. Διὶ et Παρνασίᾳ, — v. 107. ἀμφ' Ἄργει θ' et ὅσα τε Ἀρκὰς' ἀνάσσων — v. 109. Πελλάνα

quod Boeckh. restituit, quem vide in Comm. de Cris. Pind. §. 26. p. 69.

v. 92. [Ineptam formam ἀρχεῖαι ex libris correxerunt Hermannus et Boeckhius, qui et δέκονται ex usu poetae scripsit. Cf. Ahrens de Dial. Dor. p. 82. SCH.]

v. 99. Vulgo ἑξηκοντάκι γὰρ ἀμφοτέρωθέν γ'. At γ' omittunt plurimi, neque γάρ agnoscunt optimi, sed ἑξηκοντάκι δ' habent, quod Herm. vidit esse δή, idque recepit Boeckh. Cf. de synizesi supra ad v. 7.

v. 103. [τὰ δ' Boeckhius ex Scholiis veteribus. SCH.]

v. 106. [De forma Διί dixit Boeckhius de Crisi §. 31. p. 92. SCH.]

v. 107. Vulg. ἀμφ' Ἄργει, quod a metricis profectum. Verum restituit Boeckh. e libris. Tum vulgo est: ὅσα τε Ἀρκάς (libri non interpolati Ἀρκάσιν) ἀνάσσων, quod emendavit Hermannus.

v. 109. [De forma Πέλλανα vide ad Ol. VII, 86. SCH.]

Digitized by Google

πόλιες, ἃ τ' Εὔβοια. καὶ πᾶσαν κατὰ 160
Ἑλλάδ' εὑρήσεις ἐρευνῶν μάσσον' ἢ ὡς ἴδεμεν.
ἄνα, πούφοισιν ἐπεύσαι ποσίν·
Ζεῦ τέλει', αἰδῶ δίδοι καὶ τύχαν τερπνῶν γλυκείαν.

v. 114. ἀλλὰ κούφοισιν — v. 115. Ζεῦ, τέλει, αἰδῶ δίδοις

v. 114. Pro ἀλλά Boeckh. ex coniectura Hermanni ἄνα, h. e. Ζεῦ ἄνα, veluti Hom. Il. Γ, 350. et saepius.

v. 115. [Optimi libri Ζεῦ τέλειε, αἰδῶ τε δίδοι, interpolati Heynianam lectionem praebent. Correxit Boeckhius, qui Pindarum ubique forma δίδοι usum animadvertit, coll. Ol. I, 85. VI, 104. VII, 89. Hermannus διδούς retinet. Ceterum de fine carminis, quem de sententia veterum Scholiastarum cum Kayserο et Bergkio aliter distinxi, vide Commentarios. SCH.]

Digitized by Google

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΑΙ ΙΔ'.

ΑΣΩΠΙΧΩι ΟΡΧΟΜΕΝΙΩι

ΠΑΙΣΙ ΣΤΑΔΙΕΙ.

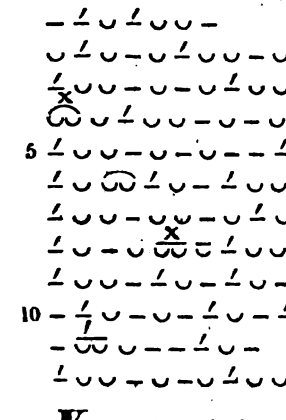

Καφισίων ὑδάτων *Στρ. α'.*
λαχοῖσαν αἴτε ναίετε καλλίπωλον ἔδραν,
ὦ λιπαρᾶς ἀοίδιμοι βασίλειαι
Χάριτες Ὀρχομενοῦ, παλαιγόνων Μινυᾶν ἐπίσκοποι, 5
κλῦτ', ἐπεὶ εὔχομαι. σὺν ὔμμιν γὰρ τά τε τερπνὰ καὶ

v. 2. λαχοῖσαι — v. 5. σὺν γὰρ ὑμῖν τὰ τερπνὰ

Ol. XIV. [Carmen corruptissimum, quod quum e laceri codicis ultimo folio transcriberetur, tot videtur mendis inquinatum esse. Vide Boeckhium de Crisi §. 39. p. 115. et 41. p. 128 seq. Stropham et antistropham primus probabiliter descripsit Hermannus, a quo tamen saepius discessit Boeckhius. Paulo aliter rursus Bergkius. SCH.]

v. 2. [*λαχοῖσαι* libri omnes, quod retinuit Bergkius, qui pro *αἴτε* scripsit *ὦ ταί*, quod incommodum est propter v. 3. SCH.]

v. 4. [Boeckhius Oecon. Civit. Att. II. p. 384. *Ἐρχομενοῦ* restitutum volebat e codice Vaticano. Ea forma nominis antiquissima et Boeotis domestica usus Hesiodus est eandemque summi et tituli exhibent. Vide praeter Boeckhium Corp. Inscr. I. p. 42. 718. 722. O. Muelleri Orchom. p. 129. 480. Marckscheffel. Hesiodi fragm. XLIX. (132. Goettl.) et Ahrens de Dial. Aeol. p. 176. SCH.]

v. 5. Vulgo est: *σὺν γὰρ ὑμῖν τὰ τερπνὰ καί*, quod mutavit Boeckh. Codices Vat. et Pal. *Ο τὰ τερπνά τε καί.*

Digitized by Google

τὰ γλυκέα γίγνεται πάντα βροτοῖς,
εἰ σοφός, εἰ καλός, εἴ τις ἀγλαὸς ἀνήρ.
οὐδὲ γὰρ θεοὶ σεμνᾶν Χαρίτων ἄτερ
κοιρανέοισιν χορούς οὔτε δαῖτας· ἀλλὰ πάντων ταμίαι
ἔργων ἐν οὐρανῷ, χρυσότοξον θέμεναι παρὰ
Πύθιον Ἀπόλλωνα θρόνους,
ἀέναον σέβοντι πατρὸς Ὀλυμπίοιο τιμάν.

ὦ πότνι' Ἀγλαΐα Στρ. β'.
φιλησίμολπέ τ' Εὐφροσύνα, θεῶν κρατίστου
παῖδες, ἐπάκοος γένευ, Θαλία τε
ἐρασίμολπε, ἰδοῖσα τόνδε κῶμον ἐπ' εὐμενεῖ τύχᾳ
κοῦφα βιβῶντα· Λυδίῳ δ' Ἀσώπιχον ἐν τρόπῳ
ἔν τε μελέταις ἀείδων ἔμολον,
οὕνεκ' Ὀλυμπιόνικος ἁ Μινυεία
σεῦ ἔκατι. μελανοτειχέα νῦν δόμον
Φερσεφόνας ἐλθέ, Ἀχοῖ, πατρὶ κλυτὰν φέροισ' ἀγγελίαν,
Κλεύδαμον ὄφρ' ἰδοῖσ' υἱὸν εἴπῃς, ὅτι οἱ νέαν
κόλποις παρ' εὐδόξου Πίσας
ἐστεφάνωσε κυδίμων ἄέθλων πτεροῖσι χαίταν.

v. 8. οὔτε γὰρ — v. 9. κοιρανέοντι — v. 13. abest ὦ — v. 15. ἐπάκοοι νῦν, Θαλία τε — v. 17. Λυδίῳ γὰρ Ἀσ. — v. 18. ἐν μελέταις τε ἀείδων μόλον· — v. 19. Μινύεια — v. 20. μελαντειχέα — v. 21. ἴθι pro ἐλθέ — v. 22. ὄφρα — v. 23. κόλποισι et εὐδόξοιο

v. 8. [Legebatur οὔτε γάρ, quod confidenter correxi. Ibidem Kayseri coniecturam ἀγνᾶν pro σεμνᾶν recepit Bergkius, qui v. 9. κοιρανέοντι cum libris retinet et v. 20. σεῦ γ' ἔκατι dedit. SCH.]

v. 13. Abest vulgo ὦ, quod praebuerunt codd. Vat. et Pal. C.

v. 15. Cur ἐπάκοοι τανῦν praeferam cum Hermanno, de eo vid. explicat. Librorum lectio est ἐπάκοοι νῦν.

v. 17. Vulgo Λυδίῳ γάρ. Correxit Hermannus.

v. 18. Vulgata lectio est: ἐν μελέταις τε ἀείδων μόλον. At libri optimi ἔμολον, et Vat. Pal. C τ' ἀείδων.

v. 20. μελανοτειχέα Boeckh. nunc scripsit pro μελαντειχέα; cf. de Crisi Pind. §. 41. p. 129.

v. 21. Est ἐλθέ pr. ἴθι in multis. Denique Κλεύδαμον Boeckhius scripsit pro Κλεόδαμον, dialecto patria, κόλποις pro κόλποισι, εὐδόξου pr. εὐδόξοιο. Hermanni emendationes carminis in multis locis depravati vide in Heynii editione novissima.

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Α'.

ΙΕΡΩΝΙ ΑΙΤΝΑΙΩ

ΑΡΜΑΤΙ.

Strophae.

Epodi.

Στρ. α'.

Χρυσέα φόρμιγξ, Ἀπόλλωνος καὶ ἰοπλοκάμων
σύνδικον Μοισᾶν κτέανον· τᾶς ἀκούει μὲν βάσις, ἀγλαΐας ἀρχά,
πείθονται δ' ἀοιδοὶ σάμασιν,
ἀγησιχόρων ὁπόταν προοιμίων ἁμβολὰς τευχῇς ἐλελιζομένα.

v. 4. ὁπόταν τῶν προοιμίων.

Pyth. I. v. 4. [ἀγησιχόρων Bergkius. Ibidem ὁπόταν τῶν προοιμίων praeter fidem librorum omnium Schmidius. SCH.]

Digitized by Google

καὶ τὸν αἰχματὰν κεραυνὸν σβεννύεις
ἀενάου πυρός. εὖδει δ' ἀνὰ σκάπτῳ Διὸς αἰετός,
ὠκείαν πτέρυγ' ἀμφοτέρωθεν χαλάξαις,

Ἀντ. α'.

ἀρχὸς οἰωνῶν, κελαινῶπιν δ' ἐπὶ οἱ νεφέλαν
ἀγκύλῳ κρατί, γλεφάρων ἀδὺ κλαῖστρον, κατέ-
χευας· ὁ δὲ κνώσσων
ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ, τεαῖς
ῥιπαῖσι κατασχόμενος. καὶ γὰρ βιατὰς Ἄρης, τρα-
χεῖαν ἄνευθε λιπὼν
ἐγχέων ἀκμάν, ἰαίνει καρδίαν
κώματι, κῆλα δὲ καὶ δαιμόνων θέλγει φρένας, ἀμφί τε
Λατοΐδα σοφίᾳ βαθυκόλπων τε Μοισᾶν.

Ἐπ. α'.

ὅσσα δὲ μὴ πεφίληκε Ζεὺς ἀτύζονται βοὰν
Πιερίδων αἴοντα, γᾶν τε καὶ πόντον κατ' ἀμαμάκετον,
ὅς τ' ἐν αἰνᾷ Ταρτάρῳ κεῖται, θεῶν πολέμιος,
Τυφὼς ἑκατοντακάρανος· τόν ποτε
Κιλίκιον θρέψεν πολυώνυμον ἄντρον· νῦν γε μὰν
ταί θ' ὑπὲρ Κύμας ἀλιερκέες ὄχθαι
Σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει στέρνα λαχνάεντα· κίων
δ' οὐρανία συνέχει,
νιφόεσσ' Αἴτνα, πάνετες χιόνος ὀξείας τιθήνα·

Στρ. β'.

τᾶς ἐρεύγονται μὲν ἅπλάτου πυρὸς ἀγνόταται

v. 13. [Libri boni ἀτύζεται vel ἀτύζηται. Boeckhii scripturam praeter Scholia Plutarchus confirmat tribus locis; v. Boeckhii Expll. h. l., qui cum Aug. D habere dicatur αἴοντας, olim coniecit ἀτύζονται — αἴοντες. SCH.]

v. 20. [Codex Aug. D τιθάγα, de quo admonuit Ahrens de Dial. Dor. p. 134. SCH.]

v. 26. [θαυμάσιον προσοδέσθαι Gellius Noctt. Att. XVII, 10. cum aliquot libris Pindari. (Idem nuper repperi in vetustissimo codice Parisino Macrob. Sat. V, 17., qui statim post παρέσονται et satis mire ἀκούσαι praebet. Id annotavi propter Boeckhium Expll. p. 230.) Meliores tamen aut θαυμάσιον πυθέσθαι aut ἰδέσθαι, unde correctores τι ἰδέσθαι effinxerunt, quod olim Boeckhio placebat, coll. Homerico θαῦμα ἰδέσθαι. Kayserus proposuit θαυμαστὸν ἔντα ἰδέσθαι. SCH.]

Digitized by Google

ἐκ μυχῶν παγαί· ποταμοὶ δ' ἀμέραισιν μὲν προ-
χέοντι ῥόον καπνοῦ
αἴθων'· ἀλλ' ἐν ὄρφναισιν πέτρας
φοίνισσα κυλινδομένα φλὸξ ἐς βαθεῖαν φέρει πόν-
του πλάκα σὺν πατάγῳ. 45
κεῖνο δ' Ἀφαίστοιο κρουνοὺς ἑρπετὸν
δεινοτάτους ἀναπέμπει· τέρας μὲν θαυμάσιον προ-
ιδέσθαι, θαῦμα δὲ καὶ παριόντων ἀκοῦσαι, 50

Ἀντ. β'.

οἷον Αἴτνας ἐν μελαμφύλλοις δέδεται κορυφαῖς
καὶ πέδῳ, στερωμνὰ δὲ χαράσσοισ' ἅπαν νῶτον
ποτικεκλιμένον κεντεῖ. 55
εἴη, Ζεῦ, τὶν εἴη ἀνδάνειν,
ὃς τοῦτ' ἐφέπεις ὄρος, εὐκάρποιο γαίας μέτωπον,
τοῦ μὲν ἐπώνυμίαν
πλεινὸς οἰκιστὴρ ἐκύδανεν πόλιν
γείτονα, Πυθιάδος δ' ἐν ὁρόμῳ κᾶρυξ ἀνέειπέ νιν
ἀγγέλλων Ἱέρωνος ὑπὲρ καλλινίκου 60

Ἐπ. β'.

ἅρμασι. ναυσιφορήτοις δ' ἀνδράσι πρᾶκα χάρις 65
ἐς πλόον ἀρχομένοις πομπαῖον ἔλθεῖν σῦρον· ἐοι-
κότα γὰρ
καὶ τελευτὰν φερτέραν νόστου τυχεῖν. ὁ δὲ λόγος
ταύταις ἐπὶ συντυχίαις δόξαν φέρει 70
λοιπὸν ἔσσεσθαι στεφάνοισί νιν ἵπποις τε κλυτὰν
καὶ σὺν εὐφώνοις θαλίαις ὀνομαστάν.

v. 32. κάρυξ — v. 34. ἐς πλόον, ἀρχ. — v. 35. κᾆν τελευτᾷ φερτέρου νόστου — v. 37. στεφάνοισί τε ἵπποις

---

v. 35. Pauci φερτέρου, plurimi φερτέρα. Pro κᾆν τελευτᾷ plures codices ἐν καὶ τελευτᾷ, unus a m. pr. ἐν καὶ τελευτάν, alius καὶ τελευτάν, alius καὶ τελευτᾷ, omisso ἐν. Hinc Boeckhius καὶ τελευτὰν φερτέραν emendavit. Hermanno scribendum videtur: ἔοικότα δ' ἐν καὶ τελευτᾷ φερτέρου νόστου τυχεῖν.

v. 37. [Libri boni στεφάνοισιν ἵπποισί τε vel ἵπποις τε vel ἵπποίς τε. Correcti ἔσεσθαί νιν στεφάνοισιν. Emendationem Heynii a Scholiis confirmatam adoptavit Boeckhius, quum Aetnaeo mentio necessaria sit ideoque pronomen abesse nequeat. Hoc aut non reputavit aut non credidit Hermannus, qui Opuscc. VII. p. 114. scribendum edicit στεφάνοισι σὺν ἵπποις τε κλυτάν. SCH.]

Digitized by Google

Λύκιε καὶ Δέλου ἀνάσσων Φοῖβε, Παρνασσοῦ τε κράναν Κασταλίαν φιλέων,
ἐθελήσαις ταῦτα νόῳ τιθέμεν εὔανδρόν τε χώραν.

Στρ. γ'.

ἐκ θεῶν γὰρ μαχαναὶ πᾶσαι βροτέαις ἀρεταῖς, καὶ σοφοὶ καὶ χερσὶ βιαταὶ περίγλωσσοί τ' ἔφυν.
ἄνδρα δ' ἐγὼ κεῖνον αἰνῆσαι μενοινῶν ἔλπομαι
μὴ χαλκοπάραον ἄκουθ' ὡρείτ' ἀγῶνος βαλεῖν ἔξω παλάμᾳ δονέων,
μακρὰ δὲ ῥίψαις ἀμεύσασθ' ἀντίους.
εἰ γὰρ ὁ πᾶς χρόνος ὄλβον μὲν οὕτω καὶ κτεάνων δόσιν εὐθύνοι, καμάτων δ' ἐπίλασιν παράσχοι.

Ἀντ. γ'.

ἦ κεν ἀμνάσειεν, οἷαις ἐν πολέμοισι μάχαις τλάμονι ψυχᾷ παρέμειν', ἀνίχ' εὑρίσκοντο θεῶν παλάμαις τιμάν,

v. 39. *Παρνασσῷ* — v. 45. *ἀμεύσεσθ'* — v. 47. *ἀμνάσειεν*,

v. 39. [De scriptura *Παρνασσοῦ* vide ad Ol. IX, 47. SCH.]

v. 40. [Hermannus Opusce. VII. p. 115: „Scholiasta quum postrema sic interpretatur: *ἐθελήσαις ταῦτα ἃ εὔχομαι τῷ σῷ νόῳ πράττειν καὶ συμπεραίνειν καὶ εὔανδρον ἀποτελεῖν τὴν χώραν*, credo cum posita plena interpunctione post *ὀνομασάν* legisse *ἐθελήσαις ταῦτα νόῳ τιθέμεν εὐανδροῦν τε χώραν*. In quo si non falsus sum, addendum lexicis erit *εὐανδρόω*." Non probabile est Scholiastam ita legisse. Recte ja intellexit *τιθέμεν* diversa potestate pertinere ad utrumque sic: *ἐθελήσαις ταῦτα νόῳ τιθέμεν εὔανδρόν τε τιθέμεν χώραν*. Similiter Alcman fr. 28. Delect.: *Ἀρχ' ἐρατῶν ἐπέων, ἐπὶ δ' ἵμερον ὕμνῳ καὶ χαρίεντα τίθει χορόν*. Et sic demum perspicitur, cur Pindarus activi infinitivo usus sit. Nam *νόῳ θέσθαι* vel *ἐνθέσθαι* vel *ἐγκαταθέσθαι* usitatum est. SCH.]

v. 45. [*ἀμεύσασθ'* Boeckhius ex optimis. Hesychius: *ἀμεύσασθαι· ἀμείψεσθαι, διελθεῖν, περαιώσασθαι*. Adde Eustath. Proœm. p. 9: *Τὸ ἀμεῦσαι* (l. *ἀμεύσασθαι*), *ὅ ἐστι παρελθεῖν καὶ νικῆσαι*. Eadem vocabula in explicatione usurpant Scholia h. l. SCH.]

v. 47. [Libri *ἂν μνάσειεν*. Schmidius *ἀμνάσειεν*, quod rectius Boeckhius scripsit, quum *μμν* et *νμν* litterarum concursum spreverint Graeci. Adde Pyth. IV, 54. Theocr. XXIX, 16. *ὀμνάσθην* pro *ἀναμνησθῆναι*, et vide Ahrentem de Dial. Aeol. p. 149. SCH.]

Digitized by Google

οἷαν οὔτις Ἑλλάνων ἀρέτᾳ,
πλούτου στεφάνωμ' ἀμέρωχον. νῦν γε μὰν τὰν Φι-
λοκτήταο δίκαν ἐφέπων
ἐστρατεύθη· σὺν δ' ἀναγκαίᾳ φίλον
καί τις ἐὼν μεγαλάνωρ ἔσανεν. φαντὶ δὲ Λα-
μνόθεν ἕλκει τειρόμενον μετανάσσοντας ἐλθεῖν

ἥρωας ἀντιθέους Ποίαντος υἱὸν τοξόταν· Ἐπ. γ'.
ὃς Πριάμοιο πόλιν πέρσεν, τελευτασέν τε πόνους
Δαναοῖς,
ἀσθενεῖ μὲν χρωτὶ βαίνων, ἀλλὰ μοιρίδιον ἦν.
οὕτω δ' Ἱέρωνι θεὸς ὀρθωτὴρ πέλοι
τὸν προσέρποντα χρόνον, ὧν ἔραται καιρὸν δι-
δούς.
Μοῖσα, καὶ πὰρ Δεινομένει κελαδῆσαι
πίθεό μοι ποινὰν τεθριππων. χάρμα δ' οὐκ ἀλ-
λότριον νικαφορία πατέρος.
ἄγ' ἔπειτ' Αἴτνας βασιλεῖ φίλιον ἐξεύροιμεν ὕμνον·

v. 51. σὺν δ' ἀνάγκᾳ μιν φίλον — v. 52. μεταλλάσσοντας ἐλθεῖν — v. 59. πίθεό μοι

v. 51. [σὺν δ' ἀναγκαίᾳ φίλον lemma Scholiorum, quod ab Hermanno Opusco. VII. p. 113. commendatam recepi, ut acutentine color generalis fieret. SCH.]

v. 52. [Libri et Scholia μεταλλάσσοντας contra metrum. Boeckhius μεταμείβοντας, quoniam Hesychius aliique μεταμείβων per μεταλλάσσων explicant. Hermannus antea μίτα λύσοντας: nunc Opusce. l. c. quum μίτα λάσοντας ipse tacite reposuisset, in nota recens addita Wakefieldii emendationem μετανάσσοντας ut faciliem reique aptissimam laudat. Sed quum Scholiasta ἐπιζητήσοντας explicet, videndum ait, num quid prodesse possit Hesychii glossa, diversa, ut videtur, confundentis: μάσσαι (vel μᾶσσαι)· ζητῆσαι, καθαρίσαι, φυρᾶσαι. — Fortasse: quanquam Scholiastam ipsum illud μεταλλάσσοντας legisse arguit id, quod ἀπὸ τῶν τὰ μέταλλα ἐπιζητούντων ductum ait. Ceterum alii viro docto μεταβάσσοντας, alii — vera loquor — μεθ' ἅλ' (trans mare) ἕξοντας in mentem venit. Ego Wakefieldium secutus sum. SCH.]

v. 56. [Hermannus l. c. ne θεός pro una brevi esset, quod ipse olim defenderat Opusce. I. p. 253. collato versiculo Praxillae: Ἀλλὰ τεὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ σαφέσσιν ἔκιδνον, nunc non sine summa probabilitate proposuit: οὕτω δ' Ἱέρωνί τις ὀρθωτὴρ πέλοι. Bergkius πέλοι ὀρθωτὴρ θεός, ut πέλοι et ὀρθωτὴρ coalescant. Duriusime. SCH.]

v. 59. [πίθεο Par. B et Mingarellus. SCH.]

Digitized by Google

τῷ πόλιν κείναν θεοδμάτῳ σὺν ἐλευθερίᾳ Στρ. δ'.
Ἴλλίδος στάθμιος Ἰέρων ἐν νάσοις ἔκτισσε'. ἐθέλοντι δὲ Παμφύλου
καὶ μὰν Ἡρακλειδᾶν ἔκγονοι
ὄχθαις ὕπο Ταϋγέτου ναίοντες αἰεὶ μένειν τεθμοῖσιν ἐν Αἰγιμιοῦ
Δωρίοις. ἔσχον δ' Ἀμύκλας ὄλβιοι,
Πινδόθεν ὀρνύμενοι, λευκοπώλων Τυνδαριδᾶν βαθύδοξοι γείτονες, ὧν κλέος ἄνθησεν αἰχμᾶς.

Ἀντ. δ'.

Ζεῦ τέλει', αἰεὶ δὲ τοιαύταν Ἀμέναπαρ' ὕδωρ
αἶσαν ἀστοῖς καὶ βασιλεῦσιν διακρίνειν ἔτυμον λόγον ἀνθρώπων.
σύν τοι τίν κεν ἀγητὴρ ἀνήρ,
υἱῷ τ' ἐπιτελλόμενος, δᾶμον γεραίρων τράποι σύμφωνον ἐς ἀσυχίαν.
λίσσομαι νεῦσον, Κρονίων, ἄμερον
ὄφρα κατ' οἶκον ὁ Φοῖνιξ ὁ Τυρσανῶν τ' ἀλαλατὸς ἔχῃ, ναυσίστονον ὕβριν ἰδὼν τὰν πρὸ Κύμας·

Ἐπ. δ'.

οἷα Συρακοσίων ἀρχῷ δαμασθέντες πάθον,
ὠκυπόρων ἀπὸ ναῶν ὅς σφιν ἐν πόντῳ βάλεθ' ἁλικίαν,

v. 62. ἔκτισσε. Θέλοντι — v. 65. Δωριῆς. — v. 67. Ζεῦ, τέλει, — v. 70. δᾶμόν τε γέρων et ἐφ' ἀσυχίαν. — v. 72. Φοῖνιξ

v. 65. [Libri Δωριῆς, Δωριεῖς. Correxit Hermannus. SCH.]
v. 67. [Vulgatum τέλει emendavit Boeckhius, quem vide Not. Critt. Olymp. XIII, 109. SCH.]
v. 70. [Libri δᾶμον γεραίρων vel τε γεραίρων. Ibidem pro ἐφ' ἀσυχίαν Scholia ἐς ἀσυχίαν legerunt, et sic pauci codices. Optimi autem quum praepositionem prorsus ignorent, illa scriptura revocanda fuit, quum praesertim ἐς ante ἀσυχίαν facile oblitterari potuerit. Cf. Pyth. III, 35. SCH.]
v. 72. [Φοῖνιξ signavi cum Pal. C et Gotting. Sic enim exigebant veterum magistrorum praecepta; vide Choeroboscum Bekkeri p. 1429. et quae disputant Goettlingius Doctrina acc. p. 254. et Ellendtius Lex. Soph. II. p. 919. coll. I. p. 956. Item v. 32. κᾶρυξ dedi, ut Nem. IV, 74. SCH.]
v. 75. [ἀφίομαι (ἀφοῦμαι a v. αἴρομαι) ex aliquot libris pro vulgato poetae reddidit Boeckhius. SCH.]

Digitized by Google

Ἑλλάδ' ἐξέλκων βαρείας δουλίας. ἀρέομαι
πὰρ μὲν Σαλαμῖνος Ἀθαναίων χάριν
μισθόν, ἐν Σπάρτᾳ δ' ἐρῶ πρὸ Κυθαιρῶνος μάχαν,
ταῖσι Μήδειοι κάμον ἀγκυλότοξοι,
παρὰ δὲ τὰν εὔυδρον ἀκτὰν Ἱμέρα παίδεσσιν ὕμνον
Δεινομένευς τελέσαις,
τὸν ἐδέξαντ' ἀμφ' ἀρετᾷ, πολεμίων ἀνδρῶν καμόντων.

Στρ. ε'.

καιρὸν εἰ φθέγξαιο, πολλῶν πείρατα συντανύσαις
ἐν βραχεῖ, μείων ἕπεται μῶμος ἀνθρώπων. ἀπὸ
γὰρ κόρος ἀμβλύνει
αἰανὴς ταχείας ἐλπίδας·
ἀστῶν δ' ἀκοὰ κρύφιον θυμὸν βαρύνει μάλιστ'
ἐσλοῖσιν ἐπ' ἀλλοτρίοις.
ἀλλ' ὅμως, κρέσσων γὰρ οἰκτιρμοῦ φθόνος,
μὴ παρίει καλά. νώμα δικαίῳ πηδαλίῳ στρατόν·
ἀφευδεῖ δὲ πρὸς ἄκμονι χάλκευε γλῶσσαν.

Ἀντ. ε'.

εἴ τι καὶ φλαῦρον παραυθύσσει, μέγα τοι φέρεται

v. 75. αἱρέομαι — v. 76. Ἀθηναίων — v. 78. Μῆδοι μὲν — v. 85. οἰκτιρμῶν·

v. 77. Teneo cum Hermanno librorum lectionem ἐρέω, de qua re expositum in Commentario. Participium ἐρέων Boeckhius de coniectura posuit.

v. 78. Interpolati Μῆδοι μέν, meliores Μήδειοι, receptum iam Beckio. Sunt enim Μῆδοι dicti et Μήδειοι; cf. [Steph. Byz. s. v. et alia apud] Boeckh. Nott. Critt.

v. 83. [Pro ἐλπίδας, quae est paene omnium librorum lectio, ex edit. Rom. ἀπάδις exemplaria occuparat, pro quo Hermannus ἀπίδας voluit, coll. Aesch. Suppl. 101., quem locum ipse postea egregie restituit. Idem nuper defendebat Doederlinus Mus. Rhenan. 1829. III. p. 12. Scholia quum τὰς διανοίας explicant, et ipsa ἐλπίδας ob oculos habuerunt. SCH.]

v. 85. [Libri optimi cum Stobaeo et Pallada poeta οἰκτιρμοῦ, nunc reductum Boeckhio. SCH.]

Digitized by Google

πὰρ σέθεν. πολλῶν ταμίας ἐσσί· πολλοὶ μάρτυρες
ἀμφοτέρους πιστοί.
εὐανθεῖ δ' ἐν ὀργᾷ παρμένων,
εἴπερ τι φιλεῖς ἀποὰν ἀδεῖαν αἰεὶ κλύειν, μὴ κά-
μνε λίαν δαπάναις· 175
ἐξίει δ' ὥσπερ κυβερνάτας ἀνὴρ
ἱστίον ἀνεμόεν. μὴ δολωθῇς, ὦ φίλος, εὐτραπέλοις
κέρδεσσ'· ὀπιθόμβροτον αὔγημα δόξας 180

οἷον ἀποιχομένων ἀνδρῶν δίαιταν μανύει Ἐπ. ε'.
καὶ λογίοις καὶ ἀοιδοῖς. οὐ φθίνει Κροίσου φιλό-
φρων ἀρετά·
τὸν δὲ ταύρῳ χαλκέῳ καυτῆρα νηλέα νόον 185
ἐχθρὰ Φάλαριν κατέχει παντᾶ φάτις,
οὐδέ μιν φόρμιγγες ὑπωρόφιαι ποινανίαν
μαλθακὰν παίδων ὀάροισι δέκονται. 190
τὸ δὲ παθεῖν εὖ πρῶτον ἆθλων· εὖ δ' ἀκοῦσαι
δευτέρα μοῖρ'· ἀμφοτέροισι δ' ἀνὴρ
ὃς ἂν ἐγκύρσῃ, καὶ ἕλῃ, στέφανον ὕψιστον δέ-
δεκται. 195

v. 90. ἀεὶ — v. 92. ὦ φίλε, κέρδεσιν εὐτραπέλοις. — v. 98. δέκονται

v. 92. Vulgo ὦ φίλε, κέρδεσιν εὐτραπέλοις, laborante metro. In Gott. ὦ φίλοι, in aliis ὦ φίλε εὐτραπέλοις κέρδεσσ', unde Hermannus verum restituit, Boeckhio receptum.

v. 98. [De forma δέκονται Boeckhius exposuit Nott. Critt. Olymp. XIII, 88. Cf. supra ad Ol. XIII, 92. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Β'.

ΙΕΡΩΝΙ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩι.

ΑΡΜΑΤΙ.

Strophae.

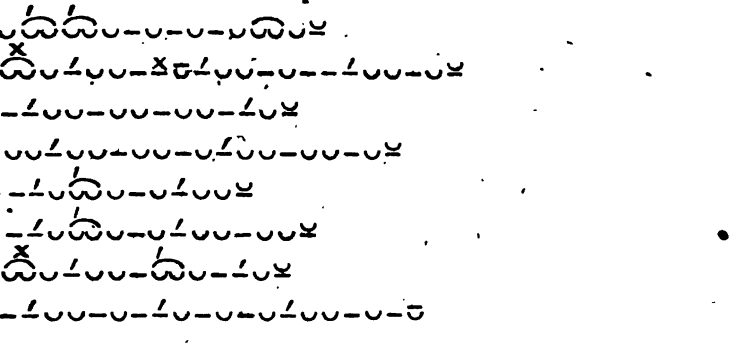

Epodi.

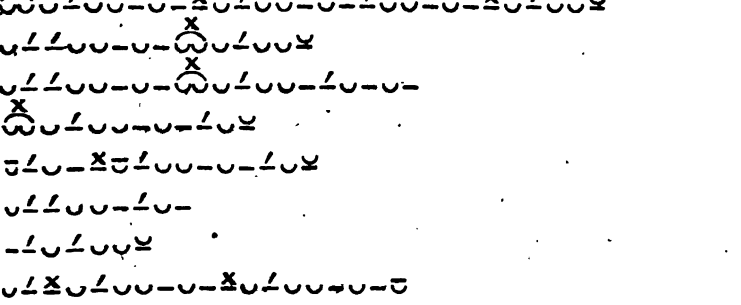

Digitized by Google

Στρ. α'.

Μεγαλοπόλιες ὦ Συράκοσαι, βαθυπολέμου
τέμενος Ἄρεος, ἀνδρῶν ἵππων τε σιδαροχαρμᾶν
δαιμόνιαι τροφοί,
ὔμμιν τόδε τᾶν λιπαρᾶν ἀπὸ Θηβᾶν φέρων
μέλος ἔρχομαι ἀγγελίαν τετραορίας ἐλελιχθόνος,
εὐάρματος Ἱέρων ἐν ᾇ κρατέων
τηλαυγέσιν ἀνέδησεν Ὀρτυγίαν στεφάνοις,
ποταμίας ἔθος Ἀρτέμιδος, ἃς οὐκ ἄτερ
κείνας ἀγαναῖσιν ἐν χερσὶ ποικιλανίους ἐδάμασσε
πώλους.

Ἐπὶ γὰρ ἰοχέαιρα παρθένος χερὶ διδύμᾳ Ἀντ. α'.
ὅ τ' ἐναγώνιος Ἑρμᾶς αἰγλᾶντα τίθησι κόσμον, ξε-
στὸν ὅταν δίφρον
ἔν θ' ἅρματα πεισιχάλινα καταζευγνύῃ
σθένος ἵππιον, ὀρσοτρίαιναν εὐρυβίαν καλέων θεόν.
ἄλλοις δέ τις ἐτέλεσσεν ἄλλος ἀνὴρ
εὐαχέα βασιλεῦσιν ὕμνον, ἄποιν' ἀρετᾶς.
κελαδέοντι μὲν ἀμφὶ Κινύραν πολλάκις
φᾶμαι Κυπρίων, τὸν ὁ χρυσοχαῖτα προφρόνως
ἐφίλησ' Ἀπόλλων,

Ἐπ. α'.

ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας· ἄγει δὲ χάρις φίλων ποί-
νιμος ἀντὶ ἔργων ὀπιζομένα·

v. 7. τᾶς οὐκ ἄτερ — v. 16. ἐφίλασ' — v. 17. ποί τινος ἀντὶ

Pyth. II. v. 7. [Libri τᾶς. Correxit Hermannus. SCH.]
v. 14. [Libri non pessimi εὐανχέα; vide Boeckhii Nott. Crit. et quae ad v. 28. dicentur. SCH.]
v. 16. [ἐφίλησ' ex optt. libris revocavi monitu Ahrentis de dial. Dor. p. 148 seq. Cf. ad Nem. V, 44. SCH.]
v. 17. Codices partim ποί τινος, partim ποίτινος. Ieremias Spigelius ποίνιμος, receptum a Schmidio, Beckio, confirmatum Hermanni et Boeckhii iudicio. Sic Soph. Trachin. 808. πολίνμον Δίκην dixit. Ac Schol. legit ποίνιμος explicans ἀμειπτική.
v. 22. [πυρόεντι Leid. B et Heynii coniectura. SCH.]
v. 26. [γ' Boeckhius sustulit, φρασίν, de quo vide ad Ol. VII, 24., ex libris reposuit. SCH.]
v. 28. Omnes libri cum Schol. ἀνάταν, in quo ν diganmma Aeolicum est, veluti in σϝάδον et κανάξαις, de quibus Buttmannus disputavit in Gramm. ampl. II. p. 63. et 77., et αὐΐαχος Hom.

Digitized by Google

σὲ δ', ὦ Δεινομένειε παῖ, Ζεφυρία πρὸ δόμων
Λοκρὶς παρθένος ἀπύει, πολεμίων καμάτων ἐξ ἀμαχάνων
διὰ τεὰν δύναμιν δρακεῖσ' ἀσφαλές.
θεῶν δ' ἐφετμαῖς Ἰξίονα φαντὶ ταῦτα βροτοῖς
λέγειν ἐν πτερόεντι τροχῷ
παντᾷ κυλινδόμενον·
τὸν εὐεργέταν ἀγαναῖς ἀμοιβαῖς ἑποιχομένους τίνεσθαι.

Στρ. β'.

ἔμαθε δὲ σαφές. εὐμενέσσι γὰρ παρὰ Κρονίδαις
γλεκὺν ἑλὼν βίοτον, μακρὸν οὐχ ὑπέμεινεν ὅλβον,
μαινομέναις φρασὶν
Ἥρας ὅτ' ἐράσσατο, τὰν Διὸς εὐνὰν λάχον
πολυγαθέες· ἀλλά νιν ὕβρις εἰς ἀνάταν ὑπεράφανον
ὦρσεν· τάχα δὲ παθὼν ἑοικότ' ἀνὴρ
ἐξαίρετον βλε μόχθον. εἰ δύο δ' ἀμπλακίαι
φερέπονοι τελέθοντι· τὸ μὲν ἥρως ὅτι
ἐμφύλιον αἷμα πράτιστος οὐκ ἄτερ τέχνας ἐπέμιξε
θνατοῖς·

Ἀντ. β'.

ὅτι τε μεγαλοκευθέεσσιν ἔν ποτε θαλάμοις
Διὸς ἄποινιν ἐπειρᾶτο. χρὴ δὲ κατ' αὐτὸν αἰεὶ
παντὸς ὁρᾶν μέτρον.
εὐναὶ δὲ παράτροποι ἐς κακότατ' ἀθρόαν

v. 26. μακρόν γ' et φρισίν — v. 28. ἀάταν — v. 31. ὅτι τ' — v. 34. καθ' αὐτόν

R. XIII, 41. Est igitur ἀνάτα pro ἄτα. Vide plura ap. Boeckhium in Nott. Critt. et ap. Buttm. in Gr. T. I. p. 29. Eadem vox recurrit Pyth. III, 24. [Scholia: Αἰολικῶς τὸ ἀνάταν προηγαγεν. ἐκεῖνοι γάρ, ἐὰν ὦσι δύο φωνήεντα, μεταξὺ ἐπιτιθέασι τὸ ν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄηρ ἀνήρ, καὶ ἄως ἄνως. Confer Ahrentem de Dial. Aeol. p. 38. Omnino plura Aeoliasmi vestigia per hoc carmen emergunt, neque ullum est, in quo tot sint selectae formae et a vulgari dialecto Pindari remotae; vide Boeckhii Nott. Critt. ad v. 14. SCH.]

v. 31. [τ' hiatus evitandi gratia interpositum a librariis exulare iussit Hermannus. SCH.]

v. 34. [κατ' αὐτόν de Thierschii sententia Boeckhius, congruenter usui epico. SCH.]

Digitized by Google

ἔβαλέν ποτε καὶ τὸν ἑλόντ' · ἐπεὶ νεφέλᾳ παρελέξατο,
ψεῦδος γλυκὺ μεθέπων, ἄϋδρις ἀνήρ ·
εἶδος γὰρ ὑπερχώτατα πρέπεν οὐρανῶν 70
θύγατέρι Κρόνου · ἔντε δόλον αὐτῷ θέσαν
Ζηνὸς παλάμαι, καλὸν πῆμα. τὸν δὲ τετράπαλαμον ἔκραξε δεσμόν,

Ἐπ. β'.

ἰὼν ὅλεθρον ὄγ' · ἐν δ' ἀφύκτοισι γυιοπέδαις πεσὼν τὰν πολύποινον ἀνδέξατ' ἀγγελίαν.
ἄνευ οἱ Χαρίτων τέκεν γόνον ὑπερφίαλον,
μόνα καὶ μόνον, οὔτ' ἐν ἀνδράσι γεραιφρόνων οὔτ' ἐν θεῶν νόμοις ·
τὸν ὀνύμαξε τράφουσα Κένταυρον, ὃς
ἵπποισι Μαγνησίδεσσιν ἐμίγνυτ' ἐν Παλίου 85
σφυροῖς, ἐκ δ' ἐγένοντο στρατὸς
θαυμαστός, ἀμφοτέρους
ὁμοῖοι τοκεῦσι, τὰ μανρόθεν μὲν κάτω, τὰ δ' ὕπερθε πατρός.

Στρ. γ'.

θεὸς ἅπαν ἐπὶ ἐλπίδεσσι τέκμαρ ἀνύεται, 90

v. 36. ἔβαλεν : ποτὲ καὶ τὸν ἕκοντ'. — v. 38. οὐρανία — v. 41. ἀνεδέξατ' — v. 42. ἄνευ δ' οἱ — v. 43. νομοῖς · — v. 50. πτερόεντα ἀετὸν

v. 36. Vulgo ἔβαλεν. ποτὲ καὶ τὸν ἕκοντ', sine idoneo sensu. Probamus cum Boeckhio Bothii coniecturam ποτε καὶ τὸν ἑκόντ'; vide de Crisi Pindar. §. 26. Nam καὶ τὸν est: etiam hunc. Participium ἕκοντ' ferri non potest ob metrum, quum ubique penultimam longam habeat, ἑκόντ' autem aoristus nullus sit. [Fr. Iacobsius ποτὲ κοῖτον ἑκὼν ἐπεί, quod Hermannus et Boeckhius olim sic refingebant: ποτὲ κοῖτον ἑκόντ' · ἐπεὶ κτλ. Sed quum ἑκὼν aoristus alter nullus sit, Boeckhius ποτὲ κοῖτον ἑόντ' suspicabatur. Postea tamen recepit quod de Crisi §. 26. p. 70. emendaverat: ποτὲ καὶ τὸν ἑκόντ'. Kayserus in ποτὲ καὶ φρονέοντ' incidit. Quorum omnium nihil satisfacit. Ego dudum emendavi καὶ τὸν ἑλόντ' idque ipsum video expressisse Guil. de Humboldt, in translatione; vide Scripta ab Al. de H. edita Vol. II. p. 292: „Frevelnde Liebesgemeinschaft stürzt oft auch gelingend ins Elend." Quare id sententiarum tenori aptissimum reposui. SCH.]

v. 38. [οὐρανίᾳ optimi libri praebuerunt. SCH.]

v. 41. [ἀνεδέξατ' metri gratia ex aliquot libris restituit Boeckhius.

Digitized by Google

Θεός, ὃ καὶ πτερόεντ' αἰετὸν κίχε, καὶ θαλασσαῖον παραμείβεται
θελχθεὶς, καὶ ὑψιφρόνων τιν' ἔκαμψε βροτῶν, 95
ἑτάροισι δὲ κῦδος ἀγήραον παρέδωκ'. ἐμὲ δὲ χρεὼν φεύγειν δάκος ἀδινὸν κακαγοριᾶν.
εἶδον γὰρ ἐνὶς ἐὼν τὰ πόλλ' ἐν ἀμαχανίᾳ
φογερὸν Ἀρχίλοχον βαρυλόγοις ἔχθεσιν 100
πιαινόμενον· τὸ πλουτεῖν δὲ σὺν τύχᾳ πότιμον σοφίας ἄριστον.

Ἀντ. γ'.

τὺ δὲ σάφα νιν ἔχεις, ἐλευθέρᾳ φρενὶ πεπαρεῖν, 105
πρύτανι κύριε πολλᾶν μὲν εὐστεφάνων ἀγυιᾶν καὶ στρατοῦ. εἰ δέ τις
ἤδη πτεάτεσσί τε καὶ περὶ τιμᾷ λέγει 110
ἕτερόν τιν' ἀν' Ἑλλάδα τῶν πάροιθε γενέσθαι ὑπέρτερον,
ματνᾳ πραπίδι παλαιμονεῖ πενεά.
ἐνανθέα δ' ἀναβάσομαι στόλον ἀμφ' ἀρετᾷ· κελαδέων. νεότατι μὲν ἀρήγει θράσος 115
δεινᾶν πολέμων· ὅθεν φαμὶ καὶ σὲ τὰν ἀπείρονα δόξαν εὑρεῖν,

v. 53. *δδινόν, κακαγορίαν.* — v. 55. *πότιμον σοφίας, ἄριστον.* — v. 57. *πεπορεῖν,* — v. 58. *μὰν* — v. 61. *πενεᾷ.*

Hirschertichius *ἀνδείξατ'* proposuit. SCH.]

v. 42. [Quum ante *οἱ* digammatum *ϝ* ferri non posset, ex ingenio participium induxit Hermannus Orph. p. 787., ex libris Boeckhius. Idem v. 43. *νόμοις* ex iisdem; cf. v. 86. SCH.]

v. 50. [Vulgatum ex fide librorum omnium mutavit Boeckhius. SCH.]

v. 53. Vulgo *δάκος δδινόν, κακαγορίαν.* Genitivus restitutus a Boeckhio e libris; probatus etiam Hermanno. [Sed in Opusce. VII. p. 118. ad pristinam scripturam revolvitur. SCH.]

v. 56. [*σοφίας ἄωτος* scripsit Bergkius, coll. Isthm. VI, 18. SCH.]

v. 57. [Libri inter *πεπορεῖν* et *πεπαρεῖν* fluctuant. Hoc cum Scholiis et Hesychio (*πεπαρεῖν· ἀνδεῖξαι, σημῆναι*; sed idem *πεπορεῖν· δοῦναι*) reduxit Boeckhius. Confer Buttmann. Gr. exempt. II. p. 288. Lobeck. SCH.]

v. 58. *μὰν* praebuerunt libri. Statim v. 61. libri *πενεᾷ* praeter Guelf., qui Pauwii correctionem firmat. Olymp. XI, 37. *πενεὰ πενέσσας.* SCH.]

Digitized by Google

Ἐπ. γ'.

τὰ μὲν ἐν ἱπποσόαισιν ἄνδρεσσι μαρνάμενον, τὰ δ' ἐν πεζομάχαισι· βουλαὶ δὲ πρεσβύτεραι
ἀκίνδυνον ἐμοὶ ἔπος ποτὶ σὲ πάντα λόγον
ἐπαινεῖν παρέχοντι. χαῖρε. τόδε μὲν κατὰ Φοινισσαν ἐμπολὰν
μέλος ὑπὲρ πολιᾶς ἁλὸς πέμπεται·
τὸ Καστόρειον δ' ἐν Αἰαλίδεσσι φορβαῖς ἐὼν
ἄθρησον χάριν ἑπτακτύπου
φόρμιγγος ἀντόμενος.
γένοι' οἷος ἐσσὶ μαθών· καλός τοι πίθων παρὰ παισίν, αἰεὶ

Στρ. δ'.

καλός. ὁ δὲ Ῥαδάμανθυς εὖ πέπραγεν, ὅτι φρενῶν
ἔλαχε καρπὸν ἀμώμητον, οὐδ' ἀπάταισι θυμὸν
τέρπεται ἔνδοθεν·
οἷα ψιθύρων παλάμαις ἔπεϊ' αἰεὶ βροτῷ.
ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάντες,
ὀργαῖς ἀνενὲς ἀλωπέκων ἴχνεσι.

ν. 65. ἀνδράσι — ν. 66. ποτί ῥα πάντα — ν. 69. χορδαῖς θέλων — ν. 74. ἀμωμήτων. — ν. 75. βροτῶν. — ν. 76. ὑποφάτις. — ν. 78. κέρδει

---

v. 65. [ἄνδρεσσι, ut Pyth. V, 64., metri gratia Hermannus. SCH.]

v. 66. Vulgo ποτί ῥα πάντα. Codices plerique et optimi ποτὶ πάντα, quam scripturam Boeckhius antiquissimam indicat lectionum, quae in codicibus feruntur; est enim in aliis ποτὶ ἅπαντα, ποτί ῥ' ἅπαντα aut ποτί ῥα πάντα. Sed particula ῥά in media sententia locum non habet. Inseruit igitur Boeckhius σέ, de qua vide quae diximus in Commentario. [Bergkius σὲ ποτὶ πάντα. SCH.]

v. 69. Vulgo χορδαὶς θέλων. Boeckhius ex emendatione ἐμέ, addicentibus Scholiis, ut videtur. Censet enim Pindarum epicam dialectum sequutum semper ἐθέλειν dixisse, numquam θέλειν, de qua re vide annotationem criticam eius ad Pyth. I, 62. Non assentitur Hermannus, cuius iudicium disce ex iis, quae in Heynii editione novissima ad Nem. X. fin. scripsit.

v. 72 seq. καλός τοι πίθων παρὰ παισὶν, αἰεὶ καλός. Haec lectio sola auctoritatem habet. [Cum uno codice Boeckhius aliter corrigebat: μαθών, καλός τις· πίθων παρὰ παισὶν αἰεί. Sed recte postea sprevit. De repetita voce καλός, qua magnam admirationem puerorum significari putat. — ego neniam puerorum putaram, ut Athenis in parietibus solebat inscribi Καλός, καλὸς ὁ δεῖνα — Hermannus Opuscc. VII. p. 120. excitat Theocr. VIII, 72. Callimach. Epigr. 30. et Epigr. Inc. 14. SCH.]

Digitized by Google

κερδοῖ δὲ τί μέλα τοῦτο κερδαλέον ταλέθει;
ἅτε γὰρ εἰνάλιον πόνον ἐχοίσας βαθὺ
σθενᾶς ἑτέρας, ἀβάπτιστός εἰμι, φελλὸς ὣς ὑπὲρ
ἕρπος, ἅλμας.

Ἀντ. δ'.

ἀδύνατα δ' ἔπος ἐκβαλεῖν κραταιὸν ἐν ἀγαθοῖς
δόλιον ἀστόν· ὅμως μὰν σαίνων ποτὶ πάντας, ἀγὰν
πάγγυ διαπλέκει.
οὔ οἱ μετέχω θράσεος. φίλον εἴη φιλεῖν·
ποτὶ δ' ἐχθρὸν ἅτ' ἐχθρὸς ἐὼν λύκοιο δίκαν ὑποθεύσομαι,
ἀλλ' ἄλλοτε πατέων ὁδοῖς σκολιαῖς.
ἐν πάντα δὲ νόμον εὐθυγλωσσος ἀνὴρ προφέρει,
παρὰ τυραννίδι, χὠπόταν δ λάβρος στρατός,
χῶταν πόλιν οἱ σοφοὶ τηρέωντι. χρὴ δὲ πρὸς θεὸν
σὺν ἐρίζειν,

Ἐπ. δ'.

ὃς ἀνέχει ποτὲ μὲν τὰ κείνων, τότ' αὖθ' ἑτέροις ἔδωκεν μέγα κῦδος. ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα νόον

v. 79. ὀχοίσας — v. 82. πάντας ἄγαν — v. 86. νομὸν — v. 89. τοτὲ μὲν et αὖ δ'

---

v. 74. [ἀμωμήτων Iacobsii coniectura fuit, ab Heynio metri gratia, ut videbatur, recepta. Statim v. 75. βροτῷ Heindorfius. Libri βροτῶν. SCH.]

v. 76. Lectionem vulgatam ὑποφάτας Boeckhius mutavit in ὑποφατίτιες, de quo cf. Commentarium nostrum. [Bergkius διαβολιᾶν scripsit, ὑποφάντιες coniicit. Et ὑποφατίτιες Ahrenti quoque valde dubium videtur de Dial. Dor. p. 62. SCH.]

v. 78. κερδοῖ praeclara emendatio Huschkii Dissertat. de fabulis Archilochi in Matthiae Misc. philol. V. I. p. 30—41., pro vulgato κέρδει.

v. 79. ἐχοίσας restituit Boeckhius e libris plurimis pro ὀχοίσας. Mox v. 82. idem pro ἄγαν praeclare emendavit ἀγᾶν ab ἀγή, probatum etiam Hermanno. [Kayserus Heynii coniecturam ἅτιν laudat. SCH.]

v. 89. Libri duobus exceptis τότε δ' αὖθ'. Hermannus: „Scribe αὖθ' ἑτέροις. Non dicitur αὖ δέ, sed δ' αὖ. Ἄντε autem pro δέ adhibetur praecedente μέν Odyss. XXII, 5." Idem: „In aliis vocabulis dialecti diversitas coniuncta est cum discrimine significationis. Ita τότε nunc, τόκα interdum dicit Pindarus. Quare in suspicionem venirent haec Pyth. II, 89. τότε μέν, nisi cod. Aug. praeberet ibi ποτὲ μέν." Hinc emendavit locum Boeckhius. Ac ποτὲ μέν in Leid. B est.

Digitized by Google

ἰάνει φθονερῶν· στάθμας δέ τινος ἑλκόμενοι
περισσᾶς ἐνέπαξεν ἕλκος ὀδυναρὸν ἐᾷ πρόσθε καρδίᾳ,
πρὶν ὅσα φροντίδι μητίονται τυχεῖν. 170
φέρειν δ' ἐλαφρῶς ἐπαυχένιον λαβόντα ζυγὸν
ἀρήγει· ποτὶ κέντρον δέ τοι
λακτιζέμεν τελέθει
ὀλισθηρὸς οἶμος. ἀδόντα δ' εἴη με τοῖς ἀγαθοῖς
ὁμιλεῖν. 175

v. 90. ἑλκόμενος — v. 91. ἐνέπαξεν — v. 99. μαχανῶνται τυχεῖν. — v. 93. ζυγόν γ'

v. 90 seq. Vulgatum μηχανῶνται in sola est Rom. et dialecti nomine laborat, quae μαχανῶνται postulat. Libri μητίονται, reductum Boeckhio, quem vide de Cris. §. 81, p. 90. Idem pro ἑλκόμενος — ἐνέπαξεν alteram lectionem ἑλκόμενοι — ἐνέπαξαν recepit. [Pluralis in singularem mutatus videtur a grammaticis, ut pronomen ἑᾷ ad plurralia referendum esset. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Γ'.

ΙΕΡΩΝΙ ΣΥΡΑΚΟΣΙΩ.

ΚΕΛΗΤΙ.

Strophe.

⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑–
–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑–⏑⏑–
⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑–⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑–

Epodi.

⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑–⏑–⏑–⏑–
⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–
⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑–⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–
⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑–
⏑⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏑–⏑–

Digitized by Google

Ἦθελον Χείρωνά κε Φιλυρίδαν, Στρ. α'.
εἰ χρεὼν τοῦθ' ἁμετέρας ἀπὸ γλώσσας κοινὸν εὔξασθαι ἔπος,
ζώειν τὸν ἀποιχόμενον,
Οὐρανίδα γόνον εὐρυμέδοντα Κρόνου, βάσσαισί τ' ἄρχειν Παλίου Φῆρ' ἀγρότερον,
νοῦν ἔχοντ' ἀνδρῶν φίλον· οἷος ἐὼν θρέψεν ποτὲ τέκτονα νωδυνιᾶν ἄμερον γυιαρκέων Ἀσκλήπιον,
ἥρωα παντοδαπᾶν ἀλατῆρα νούσων.

τὸν μὲν εὐΐππου Φλεγύα θυγάτηρ Ἀντ. α'.
πρὶν τελέσσαι ματροπόλῳ σὺν Ἐλειθυίᾳ, δαμεῖσα χρυσέοις
τόξοισιν ὑπ' Ἀρτέμιδος,
εἰς Ἀΐδα δόμον ἐν θαλάμῳ κατέβα τέχναις Ἀπόλλωνος. χόλος δ' οὐκ ἀλίθιος

v. 1. *Φιλλυρίδαν* — v. 5. *νόον* — v. 6. *τέκτον' ἀνωδυνίας ἄμερον γυιαρκέος Ἀσκλαπιόν*,

---

Pyth. III. v. 1. [Scripsi *Φιλυρίδαν* simplici λ. Nam mater Chironis *Φιλύρα* dicitur; vide Pyth. VI, 22. Nem. III, 43. Nec cum mensura matronymici mutatur scriptura. Altera forma profecta ab iis videtur, qui nomen a *φίλος* et *λύρα* ducerent; vide Goettlingium in Hesiodi Theog. 1002. Ubi tamen prima producitur, ita invaluit λλ, ut in plerisque locis codices conspirent, ut h. l. et Orph. Argon. 454. (Sed Pyth. IX, 30. recte multi libri *Φιλυρίδα*.) Quem consensum premebat Wellauerus in Apollonii Arg. I, 554. Apud poetas Romanos fere Philyrides libri optimi, ut Nemes. et Groning. apud Propert. II, 1, 60. Apud Virgilium Georg. III, 550. ne Wagnerus quidem quicquam ex codicibus attulit et in vulgata scriptura acquievit: apud Martial. II, 14, 6. pauci Philyrides. SCH.]

v. 4. [*συγγενίδοντος* error solius ed. Rom. in Scholiis. SCH.]

v. 5. [Solutio longae in *νόον* quum ferri non posset, Boeckhius *νοῦν* dedit, quod a Pindaro non profectum ratus Hermannus Opusc. VII, p. 135. *γνῶμ'* conjecit, quod glossa expulerit. Nam *νῶμ'* more Ionum pro *νόημα* vix ausum esse poetam. Mihi neutrum videtur sententiae satis convenire. SCH.]

v. 6. Vulgo *τέκτον' ἀνωδυνίας ἄμερον γυιαρκέος Ἀσκλαπιόν*. Quum habeantur in libris Gott. et Guelph. *τέκτονα νωδυνίας* et singularis *γυιαρκέος* contra metrum sit, Boeckhius scripsit *τέκτονα*

Digitized by Google

γίγνεσθαι παίδων Διός. ἀ δ' ἀποφλαυρίζουσά νιν
ἀμπλακίαισι φρενῶν, ἄλλον αἴνησεν γάμον κρύβδαν πατρός,
πρόσθεν ἀκειρεκόμᾳ μιχθεῖσα Φοίβῳ,

καὶ φέρουσα σπέρμα θεοῦ παθαρόν. Ἐπ. α'.
οὐδ' ἔμεινε ἐλθεῖν τράπεζαν νυμφίαν,
οὐδὲ παμφάνων ἰαχὰν ὑμεναίων, ἅλικας
οἷα παρθένοι φιλέοισιν ἑταῖραι
ἐσπερίαις ὑποπουρίζεσθ' ἀοιδαῖς· ἀλλά τοι
ἤρατο τῶν ἀπεόντων· οἷα καὶ πολλοὶ πάθον.
ἔστι δὲ φῦλον ἐν ἀνθρώποισι ματαιότατον,
ὅστις αἰσχύνων ἐπιχώρια παπταίνει τὰ πόρσω,
μεταμώνια θηρεύων ἀκράντοις ἐλπίσιν.

ἔσχε τοιαύταν μεγάλαν ἀυάταν Στρ. β'.
παλλιπέπλου λῆμα Κορωνίδος. ἐλθόντος γὰρ εὐνάσθη ξένου
λέκτροισιν ἀπ' Ἀρκαδίας.

v. 12. μαν — v. 13. αἴνησε — v. 14. ἀκερσεκόμᾳ — v. 16. οὐκ ἔμεινε — v. 19. ὑπὸ κουρίζεσθ' — v. 24. ἀάταν

παθάντων — γυιαικείων, probante plurali etiam Hermanno. [Nuper tamen Hermannus l. c. ad librorum Scholiorumque singularem redeundum esse disputat, ita ut, quum in eadem sede versus ubique incisiones constanter servatae sint, exceptis str. γ et antistr. ρ, quos locos Hermannus paulo violentius in ordinem cogit, numerus versuum silentio putetur interpellari. Bergkius τέτρονα παθάντας γυιαικέοντ' edidit, quod displicet. Singularem autem attestantur etiam Scholia AV Homeri Il. Δ, 110: Πίνδαρος τετρονᾶν ὁδόντας φησίν. Ego, si apud Aeschylum Choeph. 61. παναιχίτας νόσον paulo certius esset, Pindaro reddendum censerem γυιαικέτας. — Ibidem plerique libri Ἀσκλαπιόν: ἡ ex Bodl. γ reposuit Boeckhius, ut Nem. III, 52., de quo vehicat Ahrens de Dial. Dor. p. 138. Quod quum Hermannus de emend. rat. gr. Gr. p. 61. propemodum secutus sit (contra praeceptum Arcadii p. 40, 25.), improbavit id Spitznerus de Versu Graeco. hex. p. 84., comprobat Goettlingius. Doctr. accentuum p. 89., qui recentiore aetate alterum tonosin Ἀσκληπιός invaluisse arbitratur. SCH.]

v. 14. [Fortasse reconditiorem ἀκειρεκόμαν ex compluribus libris reposuit Boeckhius, ut Isthm. I, 7. SCH.]

v. 16. [οὐδ' solae Aldinae. Reliqui libri οὐκ, quod revocavit Buttmannus Ausführliches nur Griech. SCH.]

οὐδ' ἔλαθε σκοπόν· ἐν δ' ἄρα μηλοδόκῳ Πυθῶνι τόσσας ἕζεν ναοῦ βασιλεὺς
Λοξίας κοινᾶνι παρ' εὐθυτάτῳ, γνώμα πιθών, πάντα ἴσαντι νόῳ· ψευδέων δ' οὐχ ἅπτεται· πλέπτει τέ νιν
οὐ θεὸς οὐ βροτὸς ἔργοις οὔτε βουλαῖς.

καὶ τότε γνοὺς Ἴσχυος Ἐλατίδα ἀντ. β'.
ξεινίαν κοίταν ἄθεμίν τε δόλον, πέμψεν κασιγνήταν μένει
θύοντα μαιμακέτᾳ
ἐς Ἀκτίοραν. ἐπεὶ παρὰ Βοιβιάδος κρημνοῦσιν ὄρνει παρθένος. δαίμων δ' ἕτερος
ἐς καιὸν τρέψας ἐδαμάσσατό νιν· καὶ γεννόων πολλοὶ ἐπαῦρον, ἁμᾶ δ' ἔφθαρεν, πολλὰν δ' ὄρεα πῦρ ἐξ ἑνὸς
σπέρματος ἐνθορὸν ἄϊσσασεν ἴλαν.

ἀλλ' ἐπεὶ τείχει θέσαν ἐν ξυλίνῳ ἐπ. β'.
σύγγονοι κούραν, σέλας δ' ἀμφέδραμεν
λάβρον Ἀφαίστου, τόθ' ἕλπεν Ἀπόλλων· Οὐκέτι τλάσομαι ψυχᾷ γένος ἁμὸν ὀλέσσαι
οἰκτροτάτῳ θανάτῳ ματρὸς βαρείᾳ σὺν πάθᾳ.
ὣς φάτο· βάματι δ' ἐν πρώτῳ κιχὼν παῖδ' ἐκ νεκροῦ

v. 27. μαλοδόκῳ et τόσσ' εἰράων — v. 28. κοινᾶνι et γνώμαν — v. 29. τέ μιν — v. 35. ἐδαμάσσαν — v. 36. πολλάν τ'

v. 27. [Vulgo vitiose τόσσ' εἰράων. Libri τόσσας ἅϊε vel ἕϊε cum Scholiis, unde correxit Boeckhius. Scholia: σύσσας ἀντὶ τοῦ τυχὼν ὁ Ἀπόλλων. τὸ δὲ ἕϊεν ἀπὸ τοῦ ἧσθαι. Cf. Pyth. IV, 25. X, 33. Eustathius Prooem. p. 9: Ἐπιτάσσας, ὅ ἐστιν ἐπιτυχὼν· καὶ τόσσας καιῶν ἡγουν ἐπιτυχών. Ibidem γνώμαν et γνώμας ψευδέων libri, nisi quod in uno ψυδέων. Boeckhius γνώμᾳ, Hermannus γνώμαν ψυδέων cum Schmidio probat; vide Opusc. VII. p. 182 seq. (Isthm. III, 90. γνώμας πίσυνος pro vulg. ἀπιθέων reponit). Et dubitavit de Boeckhii ratione etiam Buttmannus Gr. exempl. II. p. 295. Lobeck. Me tamen prudens admonitio Dionysii in Rhpl. h. l. a revocando γνώμαν ψυδέων retinet. SCHL.]

v. 36. [πολλάν δ' ex libris plurimis Boeckhius, quod necessarium erat propterea, quod haec verba translata dicta sunt. SCHL.]

Digitized by Google

ἅρπασε· καιομένα δ' αὐτῷ διέφανε σπορά·
καὶ ῥά μιν Μάγνητα φέρων πόρε Κενταύρῳ δι-
δάξαι
πολυπήμονας ἀνθρώποισιν ἰᾶσθαι νόσους.

τοὺς μὲν ἐν, ὅσοις μέλλον ἀκέσσασθαι Στρ. γ'.
ἐλπέων ξυνίονες, ἢ πολιῷ χαλκῷ μέλη τετραμμένοι
ἢ χερμάδι τηλεβόλῳ,
ἢ θερινῷ πυρὶ περθόμενοι δόμους ἢ χειμῶνι, λύσαις
ἄλλον ἀλλοίων ἀγέων
ἔξαγεν, τοὺς μὲν μαλακαῖς ἐπαοιδαῖς ἀμφέπων,
τοὺς δὲ προσανέα πίνοντας, ἢ γυίοις περάπτων
πάντοθεν
φάρμακα, τοὺς δὲ τομαῖς ἔσταθεν ὀρθούς.

ἀλλὰ κέρδει καὶ σοφία δέδεται. Ἀντ. γ'.
ἕρπειν καὶ κεῖνον ἀγάνορι μισθῷ χρυσὸς ἐν χερσὶν
φανείς
ἄνδρ' ἐκ θανάτου κομίσαι
ἤδη ἁλωκότα· χερσὶ δ' ἄρα Κρονίων ῥίψαις δι' ἀμ-
φοῖν ἀμπνοὰν στέρνων καθέλεν
αὐτίκα, αἶθων δὲ περαυνὸς ἐνέσημψεν φάος.
χρὴ τὰ ἐοικότα πὰρ δαμόνων μαστεύοντα θνατᾶς
φρασίν,
γνόντα τὸ πάρ ποδός, οἵας εἰμὲν αἶσας.

v. 44. διέφανε — v. 52. περάπτων — v. 55. αφείσαν — v. 58. ἐνέσημψεν — v. 59. φρασί,

v. 44. [διέφανε Pal. C et Par. B praestant pro reliquorum διέφαινε, Scholiorum διέφηνε. SCH.]

v. 52. [περάπτων ex mente Schmidii cum libris pluribus Boeckhius, qui de hac Aeolica forma explicat Nott. Crit. Ol. VI, 38. Cf. infra ad Nem. XI, 40. Hermannus tamen l. c., quum incisio in decem versibus nonnisi bis violata sit, hoc versu et v. 105., locum ita concinnandum suspicatur: ἢ γυίοις πέρι | ἅπτων ἄκη | Πάνποθε. Nam quod antea proposuerat γυίοις πέρι ἅπτων τινὶ Πάνποθε, rursus abiicit. Violentior profecto medela, cui tantillae ex Scholiastae verbis frustra auxilium petas. SCH.]

v. 58. [ἐνέσημψεν Boeckhius ex libris. Homerica et Pindarica forma σήμηνα, non σήμανα. Idem v. 59. φρασὶν dedit de suo, quod v. 105. libri plurimi suppeditaverunt. SCH.]

Digitized by Google

μή, φίλα ψυχά, βίον ἀθάνατον Ἐπ. γ'.
σπεῦδε, τὰν δ' ἔμπρακτον ἄντλει μαχανάν.
εἰ δὲ σώφρων ἄντρον ἔναι' ἔτι Χείρων, καὶ σὶ φίλτρων ἐν θυμῷ μελιγάρυες ὕμνοι
ἀμέτεροι τίθεν· ἰατῆρά τοί κέν νιν πίθον καὶ νῦν ἐσλοῖσι παρασχεῖν ἀνδράσιν θερμᾶν νόσων ἦ τυφα Δαναΐδᾳ πεπλημένον ἢ πατέρος.
καί νιν ἐν ναυσὶν μόλον Ἰονίαν τέμνων θάλασσαν Ἀρίθοισαν ἐπὶ κράναν παρ' Αἰνητῶν ξένος,

ὃς Συρακόσσαισι νέμει βασιλεὺς Στρ. δ'.
πρᾶυς ἀστοῖς, οὐ φθονέων ἀγαθοῖς, ξείνοις δὲ θαυμαστὸς πατήρ.
τῷ μὲν διδύμας χάριτας,
εἰ κατέβαν ὑγίειαν ἄγων χρυσέαν κῶμόν τ' ἀέθλων Πυθίων αἴγλαν στεφάνοις,
τοὺς ἀριστεύων Φερένικος Ἐλ' ἐν Κίρρᾳ ποτὲ
ἀστέρος οὐρανίου φαμὶ τηλαυγέστερον κείνῳ φάος
ἐξικόμαν κε βαθὺν πόντον περάσαις.

ἀλλ' ἐπεύξασθαι μὲν ἐγὼν ἐθέλω Ἀντ. δ'.
Μοίσᾳ, τὰν ποῦραι παρ' ἐμὸν πρόθυρον σὺν Παὶ μέλπονται θαμὰ
σεμνὰν θεὸν ἐννύχιαι·
εἰ δὲ λόγων συνέμεν κορυφάν, Κίρρων, ὀρθὰν ἵστα, μανθάνων οἷσθα προτέρων
ὃν παρ' ἐσλὸν πῆμα τὸ σύνδυο δαίονται βροτοῖς
ἀθάνατοι. τὰ μὲν ἂν οὐ δύνανται νήπιοι νόῳ φέρειν,
ἀλλ' ἀγαθοί, τὰ καλὰ τρέψαντες ἔξω.

v. 65. κέν μιν — v. 69. Ἀρίθουσαν — v. 74. ἔλε — v. 76. παράσσαις. — v. 81. σὺν δύο.

v. 69. [Legebatur Ἀρέθουσαν. Correxi cum Bergkio. SCH.]
v. 74. [Vulgatam ἔλε Κίρρᾳ ex Scholiis indiciisque librorum, qui ἔλεν Κίρρᾳ praebent, correxit Boeckhius. SCH.]
v. 81. [σύνδυο, bina, libri paene omnes. Vide Reisigium de Acc. Incl. p. 103. Deinde pro δαίονται Plutarchum Consol. Apol-

Digitized by Google

ἐν δὲ μοῖρ' εὐδαιμονίας ἔσεται. Ἐπ. δ'. 150
λαγέταν γάρ τοι τύραννον δέρκεται,
εἴ τιν' ἀνθρώπων, ὁ μέγας πόνος. αἰὼν δ' ἀσφαλὴς
οὐκ ἔγεν' οὔτ' Αἰακίδᾳ παρὰ Πηλεῖ
οὔτε παρ' ἀντιθέῳ Κάδμῳ· λέγονται μὲν βροτῶν. 155
ὄλβον ὑπέρτατον οἳ σχεῖν, οἵτε καὶ χρυσαμπύκων
μελπομενᾶν ἐν ὄρει Μοισᾶν καὶ ἐν ἐπταπύλοις 160
ἄϊον Θήβαις, ὁπόθ' Ἁρμονίαν γᾶμεν βοωπιν,
ὁ δὲ Νηρέος εὐβούλου Θέτιν παῖδα πλατάν.

καὶ θεοὶ δαίσαντο παρ' ἀμφοτέροις, Στρ. ε'. 165
καὶ Κρόνου παῖδας βασιλῆας ἴδον χρυσέαις ἐν
ἕδραις, ἕδνα τε
δέξαντο· Διὸς δὲ χάριν
ἐκ προτέρων μεταμειφθέντες καμάτων ἔστασαν ὀρ-
θὰν καρδίαν. ἐν δ' αὖτε χρόνῳ 170
τὸν μὲν ὀξείαισι θύγατρες ἐρήμωσαν πάθαις
εὐφροσύνας μέρος αἰ τρεῖς· ἀτὰρ λευκωλένῳ γε
Ζεὺς πατὴρ 175
ἦλυθεν ἐς λέχος ἱμερτὸν Θυώνᾳ.

τοῦ δὲ παῖς, ὅνπερ μόνον ἀθανάτα Ἀντ. ε'.
τίκτεν ἐν Φθίᾳ Θέτις, ἐν πολέμῳ τόξοις ἀπὸ ψυ-
χὰν λιπὼν 180
ὦρσεν πυρὶ καιόμενος
ἐκ Λαναῶν γόον. εἰ δὲ νόῳ τις ἔχει θνατῶν ἀλα-
θείας ὁδόν, χρὴ πρὸς μακάρων
τυγχάνοντ' εὖ πασχέμεν. ἄλλοτε δ' ἀλλοῖαι πνοαὶ

Isth. XI. p. 330. Hutten. *δαίνυνται*, quod fortasse verum. In Schol. Pyth. V, 74. *δέδονται* scribitur. Sed in Gottingensi *δέονται*, h. e. *δαίονται*, esse video. SCH.]

v. 98. [„Hoc versu etsi non neglecta est incisio, tamen nec per eam avelli γε ab suo nomine debebat, nec per se grata est productio huius particulae in tali loco metri. Quare suspicor ἐννοσιγαίῳ γ' αὖ Ζεὺς πατήρ esse a Pindaro scriptum." Hermannus l. c. p. 137. SCH.]

Digitized by Google

ὑψιπετᾶν ἀνέμων. ὄλβος οὐκ ἐς μακρὸν ἀνδρῶν
ἔρχεται,
ἄσπετος εὖτ' ἂν ἐπιβρίσαις ἔπηται.
σμικροὶς ἐν σμικροῖς, μέγας ἐν μεγάλοις Ἐπ. ε'.
ἔσσομαι· τὸν ἀμφέποντ' αἰεὶ φρασὶν
δαίμονα σπεύσας κατ' ἐμὰν θεραπεύων μαχανάν.
εἰ δέ μοι πλοῦτον θεὸς ἄρθρον ὀρέξαι,
ἐλπίδ' ἔχω κλέος εὑρέσθαι νεῦ ὑφ' ἑλκόν πρόσω.
Νέστορά καὶ Λύκιον Σαρπηδόν', ἀνθρώπων φάτις,
ἐξ ἐπέων κελαδεννῶν, τέκτονες οἷα σοφοὶ
ἔρμοσαν, γιγνώσκομεν. ἀ δ' ἀρετὰ κλειναῖς ἀοιδαῖς
χρονία τελέθει. παύροις δὲ πράξασθ' εὐμαρές.

v. 106. ὃς πολὺς εὖτ' ἂν — v. 108. φρασὶ

v. 105 seq. [Hermannus, ut iusta incisio (vide ad v. 52.) reddatur versui, l. c. p. 136. proponit: ὑψιπετᾶν ἀνέμων. ὄλβος ἀνδρῶν ἐς μακρὸν Οὐκ ἔρχεται. SCH.]

v. 106. [Dissenius πάμπολυς, Hermannus vel ἄσπετος vel ἄπλετος coniecit. Prius horum reposui, a me iam aliquot annos ante occupatum Ibyc. Rhegin. Reliq. p. 99. Kayserus θεύμορος indit. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Δ'.

ΑΡΚΕΣΙΛΑΙ ΚΥΡΗΝΑΙΩΙ.

ΑΡΜΑΤΙ.

Strophe.

Ἐσμέν μὲν χρή σε παρ' ἀνδρὶ φίλῳ Στρ. α'.
στᾶμεν, εὐππου βασιλῆϊ Κυράνας, ὅθρα κωμάζοντι
σὺν Ἀρκεσίλᾳ,
Μοῖσα, Λατοίδαισιν ὀφειλόμενον Πυθῶνί τ' αὐξῆς
οὖρον ὕμνων,

Digitized by Google

ἔνθα ποτὲ χρυσέων Διὸς αἰητῶν πάρεδρος
οὐκ ἀποδάμου Ἀπόλλωνος τυχόντος ἱρέα
χρῆσεν οἰκιστῆρα Βάττον καρποφόρου Λιβύας,
ἱερᾶν
νᾶσον ὡς ἤδη λιπὼν πτίσσειεν εὐάρματον
πόλιν ἐν ἀργάεντι μαστῷ,

καὶ τὸ Μηδείας ἔπος ἀγκομίσαιθ' Ἀντ. α'.
ἑβδόμᾳ καὶ σὺν δεκάτᾳ γενεᾷ Θήραιον, Λίητα
τό ποτε ζαμενὴς
παῖς ἀπέπνευσ' ἀθώνατον στόματος, δέσποινα Κόλ-
χων. εἶπε δ' οὕτως
ἡμιθέοισιν Ἰάσονος αἰχματᾶο ναύτας·
Κέκλυτε, παῖδες ὑπερθύμων τε φωτῶν καὶ θεῶν·
φαμὶ γὰρ τᾶσδ' ἐξ ἁλιπλάκτου ποτὲ γᾶς Ἐπάφοιο
κόραν
ἀστέων ῥίζαν φυτεύσεσθαι μελησίμβροτον
Διὸς ἐν Ἄμμωνος θεμέθλοις.

Ἐπ. α'.
ἀντὶ δελφίνων δ' ἐλαγυπτερύγων ἵππους ἀμείψαν-
τες θοάς,

v. 4. *Διὸς ὀρνίχων πάρεδρος*, — v. 5. *ἱέρεα* — v. 8. *ἀργινόεντι* — v. 14. *ἁλικλάγκτου*

Pyth. IV. v. 4. Pro vulgari *αἰετῶν* Schmidius ex Aldina *αἰητῶν* scripsit. Cf. ad hanc formam Arat. Phaenom. 522, 691. [et Bergkium Anacr. Reliq. p. 195. *ὀρνίχων* Heyuli temeraria erat correctio. SCH.] — v. 5. Libri *ἱέρεα* et *ἱερέα*. Hermannus sequitur hoc, ut ap. Callim. epigr. XLII, 1. *ἱερέη est*, quae forma nata e longiore *ἱερείη*. Boeckhius scripsit *ἱρέᾳ*, ut dicitur *ἱρεύς*, *ἱρέᾳ*, quum metrum hanc pronuntiationem postulet; ceterum in medio relinquens, *ἱρέα* an *ἱερέα* Pindarus scripserit. [Ab importuna Neapolitanorum scilicet codicum interpolatione *Πυθία* locum defendit de Crisi §. 31. p. 91 seq. SCH.]

v. 8. *ἀργινόεντι* quadrisyllabum Hermannus Homericum (Il. II, 647.) putans, non Pindaricum, correxit *ἀργάεντι*, receptam Boeckhio. Ac Par. B suppeditat *ἀργήεντι*. [Cf. Olymp. XIII, 66. SCH.]

v. 14. [Ex optimis libris et Scholiis Boeckhius *ἁλικλάκτου* reposuit, quum *ἁλίκλαγκτος* insulam mari oberrantem significet, qualis Delus aliquando fuit. Contra Lobeckio in Soph. Ai. 596. credibile fit verba *πλήσσω* (*ΠΛΑΓ*), *πλήγνυμι*, *πλήσσω* (*ΠΛΑΓ*) non minus inter se cognata esse quam Germanica illa *schlagen* et *verschlagen*. Quare *ἁλίπλεκτος* et *ἁλίπλαγκτος* apud poetas

ἀνία τ' ἀντ' ἐρεμιῶν δίφρους τε ναμάσσων ἀελλάποδας.
κεῖνος ὄρνις ἐκτελευτάσει μεγαλᾶν πολίων
ματρόπολιν Θήρων γενέσθαι, τόν ποτε Τριτωνίδος
ἐν προγοαῖς
λίμνας θεῷ ἀνέρι εἰδομένῳ γαῖαν διδόντι
ξείνια πρῴραθεν Εὔφαμος καταβὰς
δέξατ'· αἴσιον δ' ἐπὶ οἱ Κρονίων Ζεὺς πατὴρ
ἔκλαγξε βροντάν·

ἀνὴρ ἄγκυραν ποτὶ χαλκόγυιον Στρ. β'.
ναῒ κρημνάντων ἐπέτοσσε, θοᾶς Ἀργοῦς χαλινόν.
δώδεκα δὲ πρότερον
ἁμέρας ἐξ Ὠκεανοῦ φέρομεν νώτων ὕπερ γαίας
ἐρήμων
εἰνάλιον δόρυ, μήδεσιν ἀνσπάσσαντες ἀμοῖς.
τοντάκι δ' οἰοπόλος δαίμων ἐπῆλθεν, φαιδίμαν
ἀνδρὸς αἰδοίου πρόσοψιν θηράμενος· φιλίων δ'
ἐπέων
ἄρχετο, ξείνοις ἅτ' ἐλθόντεσσιν εὐεργέταις
δεῖπνον ἐπαγγέλλοντι πρῶτον.

v. 22. πρώραθεν

praesertim δωρίζοντας idem valere existimat. Contra Lobeckium C. O. Muellerus disputavit in Nunciis Liter. Gotting. 1838. nr. 112. p. 1108 seq., qui ἁλίπλαγκτος epitheton insulis et litoribus propterea relinquendum censet, quod aestu maris increscente litora haec illuc vagari videantur. Sic promontorium Megaridis vocatum Δίκτυννα πλάγκτας, nec Πλάγκτας Odysseae aliorsum pertinere. — Vel sic tamen codicibus obtemperandum fuit, quorum scriptura commendatur Callimachio ἁλικλήξ, Aeschylio θαλασσόπληκτος, Pers. 288. Adde Boeckium Thesaur. L. Gr. p. 179. Ellendt. Lex. Soph. I. p. 70. SCH.]

v. 19. [Vulgo μεγάλαν, quae tonosis genitivi pluralis fere est in codicibus. Neque iniuria vindicare videtur Buttmannus Gr. ampl. I. p. 146. SCH.]

v. 22. [Bergkius et h. l. et Pyth. X, 52. πρώραθεν scripsit. Recte. Nam ex Simonide Etymologicum M. p. 692, 25. affert formam solitam πρωνοσκοεῖραν, fr. CXLVI. p. 126. ed. meae. Hesychius πρόειρης (προείρης)· πρόφρας. Adde quae Ellendtius habet Lex. Soph. II. p. 676. SCH.]

v. 30. [Vulgatam ἄρχετο a Scholiis confirmatam revocavi de voluntate Kayseri p. 48. Boeckhius cum libris plurimis ἄρχεται dederat. Imperfectum Bergkius quoque praetulit. SCH.]

Digitized by Google

ἀλλὰ γὰρ νόστου πρόφασις γλυκεροῦ Ἀντ. β'.
πάλυνε μεῖναι. φάτο δ' Εὐρύπυλος Γαιάσχου παῖς
ἀρθέσιον Ἐννοσίδα
ἔμμεναι· γίγνωσκε δ' ἐπευγομένους. ἂν δ' εὐθὺς
ἁρπάξαις ἀρούρας
δεξιτερᾷ προτυχὸν ξένιον μάστευσε δαῆναι.
οὐδ' ἀπίθησέ ἰν, ἀλλ' ἥρως ἐπ' ἀπταῖσιν θορὰν
χειρὶ οἱ χεῖρ' ἀντερείσας δέξατο βώλακα δαμο-
νίαν.
πεύθομαι δ' αὐτὰν κατακλυσθεῖσαν ἐκ δούρατος
ἐναλίου βᾶμεν σὺν ἅλμᾳ

Ἐπ. β'.
ἐσπέρας, ὑγρᾷ πελάγει σπομένων. ἦ μάν νιν ὤτρυ-
νον θαμὰ
λυσιπόνοις θεραπόντεσσιν φυλάξαι· ὧν δ' ἐλά-
θοντο φρένας·
καί νιν ἐν οἴκῳ ἄρθιτον νάσῳ κέχυτο Λιβύας
εὐρυχόρου σπέρμα πρὶν ὥρας. εἰ γὰρ οἶκοι νιν
βάλε πὰρ χθόνιον
Ἅιδα στόμα, Ταίναρον εἰς ἱερὰν Εὐφαμος ἐλθών,
υἱὸς ἱππάρχου Ποσειδάωνος ἄναξ,
τόν ποτ' Εὐρώπα Τιτυοῦ θυγάτηρ τέκε Καφι-
σοῦ παρ' ὄχθας·

τετράτων παίδων χ' ἑπιγεινομένων Στρ. γ'.

v. 36. ἀπίθησέ νιν, — v. 39. ἐναλίᾳ — v. 40. δέγμενον — v. 44. Ἅιδα

v. 36. Vulgo ἀπίθησέ νιν. Hermannus ἀπίθησέ ἰν, h. e. ἤ, de quo vide Ruhnken. Epist. crit. I. p. 115. et Hermannum apud Heynium. Probavit hoc Boeckhius, dubitante tamen Buttmanno Lex. ampl. I. p. 296.

v. 39. ἐναλίᾳ lectio est non Pindarica. Potius δούρατος ejus videatur epitheto, unde Boeckhius recepit I. Fr. Meyeri, unius ex Heynii auditoribus, emendationem. Thierschius vero conlicit ἐναλίαν, quod non spreverim. [Nuper etiam Hermannus Opusc. VII. p. 188. scribit ἐναλίαν. „Gleba," ait, „prime dicitur ab unda nuper obruente in mare deiecta, deinde maris fluctu ablata." Modo δούρατος carere posset epitheto. Per se enim ἅλμα ἐναλίᾳ non magis relicturum quam ea, quae Lobeckius habet ad Aiac. p. 189 seq. Sed cf. vers. 27. SCH.]

Digitized by Google

αἱμά οἱ κείναν λάβε σὺν Ἀχαιοῖς εὐρεῖαν ἄπειρον.
τότε γὰρ μεγάλας
ἐξανίστανται Λακεδαίμονος Ἀργείου τε κόλπου καὶ
Μυκηνᾶν.
νῦν γε μὲν ἀλλοδαπᾶν κρατέων εὐρήσει γυναικῶν
ἐν λέχεσιν γένος, οἵ κεν νάσῳ σὺν τιμᾷ θεῶν
νᾶσον ἐλθόντες τέκωνται φῶτα κελαινεφέων πεδίων
δεσπόταν· τὸν μὲν πολυχρύσῳ ποτ' ἐν δώματι
Φοῖβος ἀμνάσει θέμισσιν

Πύθιον ναὸν καταβάντα χρόνῳ Ἀντ. γ'.
ὑστέρῳ νάεσσι πολεῖς ἀγαγεῖν Νείλοιο πρὸς πῖον
τέμενος Κρονίδα.
ἦ ῥα Μηδείας ἐπέων στίχες. ἔπταξαν δ' ἀκίνητοι
σιωπᾷ
ἥρωες ἀντίθεοι πυκινὰν μῆτιν κλύοντες.
ὦ μάκαρ υἱὲ Πολυμνάστου, σὲ δ' ἐν τούτῳ λόγῳ
χρησμὸς ὤρθωσεν μελίσσας Δελφίδος αὐτομάτῳ
κελάδῳ·
ἃ σε χαίρειν ἐστρὶς αὐδάσαισα πεπρωμένον
βασιλέ' ἄμφανεν Κυράνᾳ,

Ἐπ. γ'.
δυσθρόου φωνᾶς ἀναπρωνόμενον ποινὰ τίς ἔσται
πρὸς θεῶν.
ἦ μάλα δὴ μετὰ καὶ νῦν, ὥτε φοινικανθέμων ἦρος
ἀμᾷ,

v. 54. ἀμνάσει — v. 56. ἀγαγὲν — v. 61. αὐδάσασα — v. 62. Κυράνᾳ — v. 64. ὅτε

v. 49. [ἄτρυνον practulit Boeckhius ex aliquot codicibus ob sensum plenioremque, ut v. 170. ἄρτυνεν, v. 88. ἔτρυνεν. SCH.]
v. 54. Vulgo ἀμνάσει. Boeckhius ἀμνάσει e libris. Cf. ad Pyth. I, 67.
v. 56. Libri χρόνῳ δ' ὑστέρῳ — ἀγαγὲν aut ἄγαγεν, ἄγαγ. Thiemichius coniecit χρόνῳ ὑστέρῳ — ἀγαγεῖν, probatum Boeckhio, qui de hoc loco optime disputat in Dissert. de Crisi Pindar. §. 20. p. 55. Hermanni coniectura vide in Heynii editione.
v. 62. [Κυράνᾳ Boeckhius ex optimis libris, pendens a v. πεπρωμένον. SCH.]
v. 64. [Recte Bergkius pro vulg. ὅτε, quod est in multis libris prorsus omissum, restituit ὥτε illud, de quo vide supra ad Ol. XI, 90. notata. SCH.]

Digitized by Google

παισὶ τούτοις ὄγδοον θάλλει μέρος Ἀρκεσίλας·
τῷ μὲν Ἀπόλλωνι ἅ τε Πυθὼ κῦδος ἐξ ἀμφικτιόνων ἔπορεν
ἱπποδρομίας. ἀπὸ δ' αὐτὸν ἐγὼ Μοίσαισι δώσω
καὶ τὸ πάγχρυσον νάκος κριοῦ· μετὰ γὰρ
κεῖνο πλευσάντων Μινυᾶν, θεόπομποί σφισιν τιμαὶ
φύτευθεν.

τίς γὰρ ἀρχὰ δέξατο ναυτιλίας; Στρ. δ'.
τίς δὲ κίνδυνος κρατεροῖς ἀδάμαντος δῆσεν ἄλοις;
θέσφατον ἦν Πελίαν
ἐξ ἀγαυῶν Αἰολιδᾶν θανέμεν χείρεσσιν ἢ βουλαῖς
ἀκαμπτοίς.
ἦλθε δέ οἱ κρυόεν πυκινῷ μάντευμα θυμῷ,
παρ μέσον ἀμφαλὸν εὐδένδροιο ῥηθὲν πατέρος·
τὸν μονοκρήπιδα πάντως ἐν ἀγυιαῖς σχεθέμεν
μεγάλᾳ,
εὖτ' ἂν αἰπεινῶν ἀπὸ σταθμῶν ἐς εὐδείελον
χθόνα μόλῃ κλειτᾶς Ἰωλκοῦ,

ξεῖνος αἴτ' ὢν ἀστός. ὁ δ' ἄρα χρόνῳ Ἀντ. δ'.
ἦκεν αἰχμαῖσιν διδύμαισιν ἀνὴρ ἔκπαγλος· ἑσθὰς
δ' ἀμφοτέρων νιν ἔχεν,

v. 65. τούτου — v. 66. Ἀμφικτυόνων — v. 72. ἀνάμπτοις. — v. 79. μὶν

v. 65. [τούτου Heynius ex uno Bodl. C. Sed παισὶ τούτοις intellige: *huic Batti proli, quae nunc vivit.* SCH.]

v. 66. [De scriptura ἀμφικτιόνων vide Boeckhii Nott. Crit. ad Nem. VI, 40. Vulgatam defensitat Kayserus p. 49 seq. SCH.]

v. 72. [ἀκάμπτοις ex Pax. B cum Hermanno Boeckhius, ne ἀκνάμπτοις prima brevi aures laederet. Cf. Isthm. III, 71. SCH.]

v. 78. [De reposito a Boeckhio ἄρα vide ad Ol. VIII, 46. SCH.]

v. 81. [παρδαλέᾳ quibusdam libris obsecutus cum Wakefieldio et Hermanno Boeckhius dedit. SCH.]

v. 84. [Sola Romana ἀταρβάτοιο, nisi quod apud Tzetzen Lycophr. 175. et ἀταρβάτοιο et ἀταρβήτοιο legitur in codicibus. Reliqui libri Pindari ἀταρβήκτοιο, quod Boeckhius a ταρβάζω futuro repetit. At ne est quidem verbum ταρβάζω, Quum autem Scholia ἀταρβήκτοιο exhibeant, verisimile Hermannus reposuit ἀταμήκτοιο. Eo vocabulo usus est Empedocles apud Plut. Mor. p. 400. B. ἀταμήκτοισι πρεσφύκεσι, et Euphorio Et. M. p. 162. (fr. CIII. p. 158. Meinek.) ἀταμήκτου ὄρμα. Vide praeter Hesychium

ἃ τε Μαγνήτων ἐπιχώριος ἁρμόζησα θαητοῖσι γυίοις,
ἀμφὶ δὲ παρδαλέᾳ στέγετο φρίσσοντας ὄμβρους·
οὐδὲ κομᾶν πλόκαμοι περθέντες ᾤχοντ' ἀγλαοί,
ἀλλ' ἅπαν νεῖτον κατεαίδυσσον. τάχα δ' εὐθὺς ἰὼν σφετέρας
ἐστάθη γνώμας ἀταρμύκτοιο πειρώμενος
ἐν ἀγορᾷ πλήθοντος ὄχλου.

Ἐπ. δ'.

τὸν μὲν οὐ γίγνωσκον· ὀπιζομένων δ' ἔμπας τις εἶπεν καὶ τόδε·
Οὔτι που οὗτος Ἀπόλλων, οὐδὲ μὰν χαλκάρματός ἐστι πόσις
Ἀφροδίτας· ἐν δὲ Νάξῳ φαντὶ θανεῖν λιπαρᾷ
Ἰφιμεδείας παῖδας, Ὦτον καὶ σέ, τολμάεις Ἐφιάλτα ἄναξ.
καὶ μὰν Τιτυὸν βέλος Ἀρτέμιδος θήρευσε ταχαπνόν,
ἐξ ἀνικάτου φαρέτρας ὀρνύμενον·
ὄφρα τις τᾶν ἐν δυνατῷ φιλοτάτων ἐπιφαύειν ἔραται.

τοὶ μὲν ἀλλάλοισιν ἀμειβόμενοι Στρ. ε'.

v. 81. παρδαλία — v. 82. οἴχονθ' — v. 84. ἀταρβάτοιο — v. 89. Ἐκιάλτα

s. v. Bentleium in Hor. I. Carmm. 3, 18., Porson. Addend. Eur. Hec. v. 956. p. 98. Schaefer. et Ahrentem de Dial. Dor. p. 93. SCH.]

v. 89. [Libri quidem omnes Ἐφιάλτα, quod revocavit Boeckhius, cuius vide Expll. p. 271 seq. Verum Scholia Harleiana Homeri Odyss. Δ, 308. teste Porsono: Διὰ τοῦ ᾱ τὸ ὄνομα. — Ἐν Νάξῳ μὰν φαντὶ θανεῖν Ἰφιμεδείας παῖδας ὅς τε καὶ σὲ τολμήσας Ἐκιάλτα. Accurate de his formis et similibus praeter Meinekium Hist. Crit. Com. Gr. p. 152. disputat A. Giesius de Dial. Aeol. p. 349 seqq., qui p. 356. h. l. Ἐκιάλτα, quam scripturam Boeckhius in Nott. Critt. ex sola Cratandrina fluxisse putabat, defendit. Sed quum Scholium illud non integrum habeamus, facile fieri potest, ut videatur illam formam testari, non testetur. — Haec scripseram. Nunc suspicionem veram esse docet hodie allatum Vol. III. Crameri Anc. Paris. p. 472, 19., qui haec protulit ex Harleiano: Πίνδαρος δὲ ἐν Νάξῳ τὰ κατ' αὐτοὺς ἱστορεῖ γενέσθαι· Ἐν Ν. μὲν φαντὶ — Ἐκιάλτα. Evanuit iam praeceptum illud grammatici διὰ τοῦ ᾱ τὸ ὄνομα. SCH.]

Digitized by Google

γάρυον τοιαῦτ'· ἀνὰ δ' ἡμιόνοις ξεστᾷ τ' ἀπήνᾳ
προτροπάδαν Πελίας
ἵκετο σπεύδων· τάφε δ' αὐτίκα παπτάναις ἀρίγνωτον πέδιλον
δεξιτερῷ μόνον ἀμφὶ ποδί. κλέπτων δὲ θυμῷ
δεῖμα προσέννεπε· Ποίαν γαῖαν, ὦ ξεῖν', εὔχεαι
πατρίδ' ἔμμεν; καὶ τίς ἀνθρώπων σε γαμαγενέων πολιᾶς
ἐξανῆκεν γαστρός; ἐχθίστοισι μὴ ψεύδεσιν
καταμιάναις εἰπὲ γένναν.

τὸν δὲ θαρσήσαις ἀγανοῖσι λόγοις Ἀντ. ε'.
ὧδ' ἀμείφθη· Φαμὶ διδασκαλίαν Χείρωνος οἶσεν.
ἄντροθε γὰρ νέομαι
πὰρ Χαρικλοῦς καὶ Φιλύρας, ἵνα Κενταύρου μ
νοῦσαι θρέφαν ἀγναί.
εἴκοσι δ' ἐκτελέσαις ἐνιαυτοὺς οὔτε ἔργον
οὔτ' ἔπος ἐντράπελον πείνοισιν εἰπὼν ἱκόμαν
οἴκαδ', ἀρχαίαν κομίζων πατρὸς ἐμοῦ βασιλευομέναν
οὐ κατ' αἶσαν, τάν ποτε Ζεὺς ἔπασεν λαγέτᾳ
Αἰόλῳ καὶ παισί, τιμάν.

Ἐπ. ε'.
πεύθομαι γάρ νιν Πελίαν ἄθεμιν λευκαῖς πιθήσαντα φρασὶν

v. 95. παπτήναις — v. 103. Χαρικλοῖς — v. 109. μιν et φρεσὶν

v. 95. [Libri παπτήναις. Mutavit Boeckhius. SCH.]

v. 103. [Miram formam Χαρικλοῖς confodit Boeckhius Nd. Critt. h. l., qui ex libris plerisque Χαρικλοῦς edidit. Pal. C Χαρικλῆς. Addo testimonium Scholl. Arist. Pac. 312: Πίνδαρος· Ἀντροθε (ἀντρόθε Ven.) γὰρ νέομαι παρὰ Χαρικλοῦς καὶ Φιλύρας (sic). SCH.]

v. 105. Libri plurimi ἐντράπελον, quod aliunde non cognitum. Schmidius εὐτράπελον de coniectura intulit; habent hoc uni Gott. Par. B et, quantum perspicere licet, Leid. B. Heynio placet ἐντράπελον [quod Scholiasta alter legisse videtur], insolens, uti etiam Schaefero ad Gnomicos poetas Graecos p. 369. Sed bonum videtur εὐτράπελον; cf. Commentarium.

v. 113. Vulgo θηλάμενοι μετὰ κωνυτῷ γυναικῶν, quod Scholiastes exponit μετὰ κωκυτοῦ. Sed haec genitivi forma non utitur Pindarus. Quare Boeckhius cum Hermanno e multis libris ecl-

Digitized by Google

ἀμετέρων ἀποσυλᾶσαι βεαίως ἀρχεδικᾶν τοκέων·
τοί μ', ἐπεὶ πάμπρωτον εἶδον φέγγος, ὑπερφιάλου
ἀγεμόνος δείσαντες ὕβριν κᾶδος αἰζηέτε φθιμένου
ἀνοφερὸν
ἐν δαΐμασι θηκάμενοι, μίγα παυνυχῷ γυναικῶν
κρύβδα πέμπον σπαργάνοις ἐν πορφυρέοις,
νυκτὶ κοινώσαντες ὁδόν, Κρονίδᾳ δὲ τράφεν Χείρωνι δᾶπαν.

ἀλλὰ τούτων μὲν κεφάλαια λόγων Στρ. ε'.
ἴστε. λευκίππων δὲ δόμους πατέρων, κεδνοὶ πολῖται, φράσσατέ μοι σαφέως·
Αἴσονος γὰρ παῖς ἐπιχώριος οὐ ξείναν ἱκοίμαν
γαῖαν ἄλλων.
Φὴρ δέ με θεῖος Ἰάσονα κικλήσκων προγηύᾳ.
ὣς φάτο. τὸν μὲν ἐξελθόντ' ἔγνων ὀφθαλμοὶ πατρός.
ἃ δ' ἄρ' αὐτοῦ πομφόλυξαν δάκρυα γηραλέων
γλεφάρων·
ἄν πέρι ψυχὰν ἐπεὶ γάθησεν ἐξαίρετον
γόνον ἰδὼν κάλλιστον ἀνδρῶν.

καὶ κασίγνητοί σφισιν ἀμφότεροι Ἀντ. ε'.
ἦλυθον κείνου γε κατὰ κλέος· ἐγγὺς μὲν Φέρης
κράναν Ὑπερῇδα λιπών,

v. 113. θηκάμενοι μετὰ παυνυχῷ — v. 118. ἱκόμαν — v. 122. περὶ — v. 125. Τπερηΐδα

---

pait μίγα παυνυχῷ, et comma posuit post θηκάμενοι. — Mox v. 118. lectio est ἱκόμαν, pro qua Boeckhius cum Hermanno scripsit ἱκοίμαν. [Reisigii coniecturam Comm. Critt. Soph. O. C. p. 190. ἂν hoc proponentis excusit Hermannus de ἄν part. p. 162. SCH.]

v. 120. [Quidam codices ἔγνων. Cf. ad Pyth. IX, 82. Ceterum v. 119. προγεγύᾳ exspectes. Vid. Ahrens de Dial. Dor. p. 183. SCH.]

v. 122. [Legebatur περί. Hermannus Opusc. VII. p. 140: „Retracto accentu scribendum ἂν πέρι ψυχὰν γάθησεν, ut πέρι sit valde et iungatur ἂν ψυχὰν γάθησεν, secundum Homeri illud γεγήθει δὲ φρένα." SCH.]

v. 125. [Τπερῇδα Boeckhius cum Hermanno, ob metrum. Cum illius consentit Schol. Victor. Il. Z, 451: Ἔγγὺς μὲν Φερῆς κρανᾶς Τπερηΐδα λιπών. Idem Boeckhius statim post ἦλυθον edidit, de qua forma v. ad Ol. IV, 11. SCH.]

Digitized by Google

ἐκ δὲ Μεσσάνας Ἀμυθάν· ταχέως δ' Ἄθματος ἶεν
καὶ Μέλαμπος,
εὐμενέοντες ἀνεψιόν. ἐν δαιτὸς δὲ μοίρᾳ
μειλιχίοισι λόγοις αὐτοὺς Ἰάσων δέγμενος,
ξεινι' ἀρμόζοντα τεύχων, πᾶσαν ἐν εὐφροσύναν
τάνυεν,
ἀθρόαις πέντε δραπὼν νύκτεσσιν ἔν θ' ἁμέραις
ἱερὸν εὐζωᾶς ἄωτον.

Ἐπ. ε'.

ἀλλ' ἐν ἕκτᾳ πάντα, λόγον θέμενος σπουδαῖον, ἐξ
ἀρχᾶς ἀνὴρ
συγγενέσιν παρεκοινᾶθ'· οἱ δ' ἐπέσποντ'. αἶψα δ'
ἀπὸ κλισιᾶν
ὦρτο σὺν κείνοισι. καί ῥ' ἦλθον Πελία μέγαρον·
ἐσσύμενοι δ' εἴσω κατέσταν. τῶν δ' ἀκούσαις αὐ-
τὸς ὑπαντίασεν
Τυροῦς ἐρασιπλοκάμου γενεά· πρᾶϋν δ' Ἰάσων
μαλθακᾷ φωνᾷ ποτιστάζων ὄαρον
βάλλετο κρηπῖδα σοφῶν ἐπέων· Παῖ Ποσειδᾶνος
Πετραίου,

ἐντὶ μὲν θνατῶν φρένες ὠκύτεραι Στρ. ζ'.

v. 126. ἦκεν — v. 134. μέγαρον Πελία· — v. 135. ὑπηντίασεν

---

v. 129. [Plerique libri ἐς vel εἰς εὐφροσύναν. At ἐν cum τάνυεν iungendum. SCH.]

v. 132. [Hermannus Opuscc. VII. p. 140: „Sic distinguendum: ἀλλ' ἐν ἕκτᾳ πάντα, λόγον θέμενος σπουδαῖον, ἐξ ἀρχᾶς ἀνὴρ c. n." Cui obtemperavi. Vulgo commata desunt referturque πάντα ad σπουδαῖον. SCH.]

v. 134. [Πελία μέγαρον optimi libri, quod metrici transposuerunt. Statim post ὑπαντίασεν optimi. SCH.]

v. 145 seq. [Scholia: Ὁ Χείρις προστιθεὶς τὸ ι γράφει Ἀφίσταιντο, ἵν' ᾖ ἐνάντιος ὁ λόγος· ἀφίσανσαν αἱ Μοῖραι, εἰ μὴ λοιὸν ἐν τῷ γένει ἡμῶν διαφορὰ γενέσθαι, ὥστε πρὸς ἀνταίσαν τραπῆναι. καὶ οὐκ ἀπεδέξαντο ὁ Χείρις. Hermannus quam ad Sophoclis Oed. Col. 282. proposuerat interpunctionem verborum a Discente quidem in commentariis h. l. non labefactatam ratus nunc tamen aliter iudicat. Coniicit enim Pindarum scripsisse: Μοῖραι δ' ἀφίσανσ', εἰ μὴ ἐχθρὰ πάϊς ἁμαγέταις, αὐτὸ δ' ἰ κωλύφθη. Non

κέρδος αἰνῆσαι πρὸ δίκας δόλιον, τραχεῖαν ἑρπόντων πρὸς ἐπίβδαν ὅμως·
ἀλλ' ἐμὲ χρὴ καὶ σὲ θεμισσαμένους ὀργὰς ὑφαίνειν λοιπὸν ὅλβον.
εἰδότι τοι ἐρέω· μία βοῦς Κρηθεῖ τε μάτηρ καὶ θρασυμήδει Σαλμωνεῖ· τρίταισιν δ' ἐν γοναῖς ἅμμες αὖ κείνων φυτευθέντες σθένος ἀελίου χρύσεον λεύσσομεν. Μοῖραι δ' ἀφίστανθ', εἴ τις ἔχθρα πέλει ὁμογόνοις, αἰδῶ καλύφαι.

οὐ πρέπει νὼ χαλκοτόροις ἕλκεσιν ἀντ. ζ'.
οὐδ' ἀκόντεσσιν μεγάλαν προγόνων τιμὰν δάσασθαι. μᾶλά τε γάρ τοι ἐγὼ
καὶ βοῶν ξανθὰς ἀγέλας ἀφίημ' ἀγρούς τε πάντας, τοὺς ἀπούραις
ἀμετέρων τοκέων νέμεαι, πλοῦτον πιαίνων·
νοῦν με πορεῖ τεὸν οἶκον ταῦτα πορσύνοντ' ἄγαν·
ἀλλὰ καὶ σκᾶπτον μόναρχον καὶ θρόνος, ᾧ ποτε Κρηθεΐδας
ἐγκαθίζων ἱππόταις εὐθύνε λαοῖς δίκας,
τὰ μὲν ἄνευ ξυνᾶς ἀνίας

v. 147. νῶιν — v. 148. μᾶλά — v. 152. θρόνον

---

probant *Parcae, si quod inter cognatos admissum est, id prae pudore et reverentia celare. Itaque aperte loquar.* Bergkius contra colo post ὁμογόνοις posito scripsit αἰδὼς καλύφαι, h. e. *nolo celare, pudet me reticere.* Id ego omnium minime concoquo, cui Hermanni ratio vehementer placeat. Ceterum Bergkius in sola accentus mutatione potuerat acquiescere, si αἰδώ scriberet, quam formam ex Phileta attuli Ibyc. Rhegin. p. 206. SCH.]

v. 147. [Vulgo νῶιν idque Scholia habent. Alii νῷν, quod Boeckhius dedit, alii νῷ. Quod ego reposui νώ; id postulabat Hermannus Opusc. I. p. 257., in Gott. m. pr. fuisse puto, e Pal. C cognovit Kayserus. SCH.]

v. 148. [μᾶλα neque libri neque Scholia firmant. SCH.]

v. 152. [θρόνος unanimi consensu optimi libri, etiam Pal. C, cum Scholio Gottingensi. Vide Dissenii Commentarium. Hermannus tamen Opusc. VII. p. 141. θρόνον praeferendum censet. Injuria. SCH.]

Digitized by Google

Ἐπ. ζ'.

λῦσον ἄμμιν, μή τι νεώτερον ἐξ αὐτῶν ἀναστάῃ κακόν.
ὣς ἄρ' ἔειπεν. ἀπὰ δ' ἀνταγόρευσεν καὶ Πελίας· Ἔσομαι
νοῖος. ἀλλ' ἤδη με γηραιὸν μέρος ἀλικίας ἀμφικολεῖ· σὸν δ' ἄνθος ἥβας ἄρτι κυμαίνει· δύνασαι δ' ἀφελεῖν
μᾶνιν χθονίων. κέλεται γὰρ ἐὰν ψυχὰν κορίξαι
Φρίξος ἐλθόντας πρὸς Αἰήτα θαλάμους, δέρμα τε κριοῦ βαθύμαλλον ἄγειν, τῷ ποτ' ἐκ πόντου σαώθη
ἔκ τε ματρυιᾶς ἀθέων βελέων. Στρ. η'.
ταῦτά μοι θαυμαστὸς ὄνειρος ἰὼν φανεῖ. μεμάντευμαι δ' ἐπὶ Κασταλίᾳ,
εἰ μετάλλατόν τι· καὶ ὡς τάχος ὀτρύνει με τεύχειν ναῒ πομπάν.
νοῦτον ἄεθλον ἑκὼν τέλεσον· καί τοι μοναρχεῖν καὶ βασιλεύεμεν ὄμνυμι προήσειν. καρτερὸς ὅρκος· ἄμμιν μάρτυς ἔστω Ζεὺς ὁ γενέθλιος ἀμφοτέροις.
σύνθεσιν ταύταν ἐπαινήσαντες οἱ μὲν κρίθεν· ἀτὰρ Ἰάσων αὐτὸς ἦδη
ὦρνυεν κάρυκας ἐόντα πλόον Ἀντ. η'.
φανέμεν πανστᾷ. τάχα δὲ Κρονίδαο Ζηνὸς υἱοὶ τρεῖς ἀκαμαντομάχαι

v. 155. ἀναστήσῃ — v. 167. ἄμμι — v. 170. ὄρνυεν

v. 155. Vulgo ἀναστήσῃ, nullo sensu, nec vera altera lectio ἀναστήσῃς, quod Pindarus ἀναστάσῃς dixisset. Omnium vero subtiliissima est lectio ἀνασταίη, a Scholiis tanquam vulgata commemorata [in Pal. C tanquam glossa appicta], unde Hermannus coniecit ἀνασπήῃ. Atque hoc probavit Boeckhius. [Ego ἀνεδταίη confunctivum restitui, ut Il. K, 346. παραφθαίησι, de que videndus Ahrens l. c. p. 188. SCH.]

v. 156. [ἀπὰ. Vide ad Eustath. Proœm. p. 11. SCH.]

v. 172. [Ἀλκμήνας Ald. et Rom. Sed Pindarus ubique Ἀλκμήνα habet, neque aliter vel Theocritus. Apud Simonidem tamen Luciani pro Imagg. XIX. (fr. epinic. XX. p. 33. ed. nost.) Ἀλκμάνας libri omnes, etiam Iacobitzii. Quam formam Doriensibus vindicat Ahrens l. c. p. 134. SCH.]

Digitized by Google

ἦλθον Ἀλκμήνας θ' ἑλικοβλεφάρου Λήδας τε, δοιοὶ δ' ὑψιχαῖται
ἀνέρες, Ἐννοσίδα γένος, αἰδεσθέντες ἀλπάν,
ἔκ τε Πύλου καὶ ἀπ' ἄκρας Ταινάρου· τῶν μὲν κλέος
ἐσλὸν Εὐφάμου τ' ἐκράνθη σόν τε, Περικλύμεν' εὐρυβία.
ἐξ Ἀπόλλωνος δὲ φορμικτὰς ἀοιδᾶν πατὴρ
ἔμολεν, ἰαλέμοιο Ὀρφεύς.

Ἐπ. η'.

πέμπε δ' Ἑρμᾶς χρυσόραπις διδύμους υἱοὺς ἐπ' ἄρτυτον πόνον,
τὸν μὲν Ἐχίονα, κεχλάδοντας ἥβᾳ, τὸν δ' Ἔρυτον· ταχέως
ἀμφὶ Παγγαίου θεμέθλοις ναιετάοντες ἔβαν·
καὶ γὰρ ἑκὼν θυμῷ γελανεῖ θᾶσσον ἔντυνεν βασιλεὺς ἀνέμων
Ζήταν Κάλαΐν τε πατὴρ Βορέας, ἄνδρας πτεροῖσιν
νῶτα πεφρίκοντας ἄμφω πορφυρέοις.
τὸν δὲ παμπειθῆ γλυκὺν ἡμιθέοισιν πόθον πρόσδαιεν Ἥρα

Στρ. θ'.

ναὸς Ἀργοῦς; μή τινα λειπόμενον
τὰν ἀκίνδυνον παρὰ ματρὶ μένειν αἰῶνα πέσσοντ',
ἀλλ' ἐπὶ καὶ θανάτῳ
φάρμακον κάλλιστον ἐᾶς ἀρετᾶς ἄλιξιν εὑρέσθαι
σὺν ἄλλοις.

v. 179. ταχέως δ' — v. 180. θέμεθλα — v. 184. πόθον γ' ἔνδαιεν

v. 179. 180. [ταχέως δ' codices vel ταχέες δ'. Particulam exclusit Boeckhius, qui poetam δέ et τε in fine versuum elisisse non credat; vide de Crisi §. 13. Idem vulgatam θέμεθλα, quae vox ab aliquot codd. prorsus ignoratur, ita correxit, ut metro satisfieret. SCH.]

v. 184. [Ineptum fulcrum vulgatae, γ', ignorant libri complures et Scholia: quidam ἔδαιεν. Boeckhii πρόσδαιεν, quod commendabat glossa Hesychii προσεμπρῆσαι· καῦσαι, et analogia voc. προσκαίειν, nec nobis valde placet et Hermanno displicuit, qui Opuscc. VII. p. 141. insolentius dictum arbitratus ipse rescribit: ἡμιθέοις ἐν πόθον δαίσαιτ' Ἥρα. Sed in ea scriptura δαίσαιτο etiam insolentius est, nec sententiae loci congruens. SCH.]

Digitized by Google

ἐς δ' Ἰωλκὸν ἐπεὶ κατέβα ναυτᾶν ἄωτος,
λέξατο πάντας ἐπαινήσαις Ἰάσων. καὶ ῥά οἱ
μάντις ὀρνίχεσσι καὶ πλάροισι θεοπροπέων ἱεροῖς
Μόψος ἄμβασε στρατὸν πρόφρων. ἐπεὶ δ' ἐμ-
βόλου
κρέμασαν ἀγκύρας ὕπερθεν,

χρυσέαν χείρεσσι λαβὼν φιάλαν Ἀντ. θ'.
ἀρχὸς ἐν πρύμνᾳ πατέρ' Οὐρανιδᾶν ἐγγεπέφαυνον
Ζῆνα, καὶ ὄκνιπόρους
νιφάτων ῥιπὰς ἀνέμων τ' ἐκάλει, νύκτας τε καὶ
πόντου κελεύθους
ἄματά τ' εὔφρονα καὶ φιλίαν νόστοιο μοῖραν·
ἐκ νεφέων δὲ οἱ ἀντάυσε βροντᾶς αἴσιον
φθέγμα· λαμπραὶ δ' ἦλθον ἀκτῖνες στεροπᾶς ἀπο-
ρηγνύμεναι.
ἀμπνοὰν δ' ἥρωες ἔστασαν θεοῦ σάμασιν
πιθόμενοι· κάρυξε δ' αὐτοῖς

Ἐπ. θ'.
ἐμβαλεῖν κώπαισι τερασκόπος ἀδείας ἐνίπτων ἐλ-
πίδας·
εἰρεσία δ' ὑπεχώρησεν ταχειᾶν. ἐκ παλαμᾶν ἄκο-
ρος.
σὺν Νότου δ' αὔραις ἐπ' Ἀξείνου στόμα πεμπόμενοι
ἦλυθον· ἔνθ' ἁγνὸν Ποσειδάωνος ἔσσαντ' εἰναλίου
τέμενος,
φοίνισσα δὲ Θρηϊκίων ἀγέλα ταύρων ὑπᾶρχεν
καὶ νεόκτιστον λίθων βωμοῖο θέναρ.

v. 188. [Librorum ἐς δ' Ἰωλκόν correxit Schmidius. SCH.]
v. 195. [Non pauci libri ἀνέμους. SCH.]
v. 206. Omnes libri λίθινον, excepto Bodl. C, unde λίθων susceptum iam Oxonienses reposuerunt.
v. 209. [Libri plerique cum Scholiis δίδυμοι. Alterum ex usu Pindari defendit Boeckhius de Crisi §. 42. p. 130. SCH.]
v. 211. [Boeckhio ἔπειτεν ἦλυθον reponenti praeiverant Hermannus Opusce. I. p. 265. et Beckius. De hac forma Aelius Dionysius Eustath. Il. p. 1215, 32: Τὸ εἶτεν καὶ ἔπειτεν Ἰακ. Cf. Phrynich. Ecl. p. 124. Lobeck. Restituerunt Nem. III, 52. Isthm. VI, 20., fortasse restituendum Nem. III, 47. Nostro loco Scholia

Digitized by Google

ἐς δὲ κίνδυνον βαθὺν ἱέμενοι δεσπόταν λίσσοντο
ναῶν,

συνδρόμων κινηθμὸν ἀμαιμάκετον Στρ. ι'. 370
ἐκφυγεῖν πετρᾶν. δίδυμαι γὰρ ἔσαν ζωαί, κυλινδέ-
σκοντό τε κραιπνότεραι
ἢ βαρυγδούπων ἀνέμων στίχες· ἀλλ' ἤδη τελευτὰν
κεῖνος ἀϋτᾶς
ἡμιθέων πλόος ἄγαγεν. ἐς Φᾶσιν δ' ἔπειτεν 375
ἦλυθον· ἔνθα κελαινεύπεσσι Κόλχοισιν βίαν
μῖξαν Αἰήτᾳ παρ' αὐτῷ. πότνια δ' ὀξυτάτων
βελέων 380
ποικίλαν ἴυγγα τετράκναμον Οὐλυμπόθεν
ἐν ἄλυτῳ ζεύξαισα κύκλῳ

μανιάδ' ὄρνιν Κυπρογένεια φέρεν· Ἀντ. ι'.
πρῶτον ἀνθρώποισι, λιτάς τ' ἐπαοιδὰς ἐκδιδάσκη-
σεν σοφὸν Αἰσονίδαν· 385
ὄφρα Μηδείας τοκέων ἀφέλοιτ' αἰδῶ, ποθεινὰ δ'
Ἑλλὰς αὐτὰν
ἐν φρασὶ ναιομέναν δονέοι μάστιγι Πειθοῦς. 390
καὶ τάχα πείρατ' ἐέθλων δείκνυεν πατρωΐων·
σὺν δ' ἐλαίῳ φαρμακώσαισ' ἀντίτομα στερεᾶν ὀδυνᾶν
δῶκε χρίεσθαι. καταλήσαί τε κοινὸν γάμον 395
γλυκὺν ἐν ἀλλάλοισι μῖξαι.

Ἐπ. ι'.
ἀλλ' ὅτ' Αἰήτας ἀδαμάντινον ἐν μέσσοις ἄροτρον
σκίμψατο

v. 209. δίδυμοι — v. 211. 212. ἔπειτ' ἐν‖ἦλυθον, — v. 214. τετρακνάμον' — v. 219. φρεσὶ

ἔπειτ' ἦλυθον, Ven. A ἔπειτα ἦλυθον, ipsum ἔπειτεν ἦλυθον Gottling. et Guelph. SCH.]

v. 214. [τετράκναμον omnes. Heyniana scriptura inventum est grammaticorum analogiae prorsus repugnans. SCH.]

v. 217: [Non erat cur Blomfieldius ad Callimachi hymn. Apoll. 10. coniiceret ἀνθρώποις λιτάς τ' ἐπαοιδάς. Λιτὰς satis praeter libros vindicant Scholia et usus Pindari; vide ad Eustath. Prooem. p. 8. SCH.]

Digitized by Google

καὶ βόας, οἳ φλόγ' ἀπὸ ξανθᾶν γενύων πνεῦν καιομένοιο πυρός,
χαλκέαις δ' ὁπλαῖς ἀράσσεσκον γθόν' ἀμειβόμενοι· τοὺς ἀγαγὼν ζεύγλᾳ πέλασσεν μοῦνος. ὀρθὰς δ' αὔλακας ἐντανύσαις
ἤλασεν, ἐνὰ βωλακίας δ' ὀρόγνιαν σχίζε νῶτον γᾶς. ἔειπεν δ' ὧδε· Τοῦτ' ἔργον βασιλεύς,
ὅστις ἄρχει ναός, ἐμοὶ τελέσαις ἄφθιτον στρωμνὰν ἰγέσθω,

κῶας αἰγλᾶεν χρυσέῳ θυσάνῳ. Στρ. ια'.
ὡς ἄρ' αὐδάσαντος ἀπὸ κρόκεον ῥίψαις Ἰάσων εἷμα θεῷ πίσυνος
εἶχεν ἔργου· πῦρ δέ νιν οὐκ ἐόλει παμφαρμάκου ξείνας ἐφετμαῖς.
σπασσάμενος δ' ἄροτρον, βοέους δήσαις ἀνάγκᾳ ἔντεσιν αὐχένας ἐμβάλλων τ' ἐριπλεύρῳ φυᾷ
κέντρον αἰανὲς βιπὰς ἐξεπόνασ' ἐπιακτὸν ἀνήρ μέτρον. ἴυξεν δ' ἀφωνήτῳ πεῳ ἕμπας ἄγει
δύνασιν Αἰήτας ἀγασθείς.

v. 225. πνεῦν — v. 228. ἀναβωλακίας δ' ὀργνιὰν — v. 233. αἰόλει — v. 234. βοέοις δήσαις ἀνάγκας — v. 236. ἐξεπόνησ'

v. 225. [Libri καὶ βόας, οἳ φλόγ' ἀπὸ ξανθᾶν γενύων πνέον καιομένοιο πυρός. Hermannus πνεῦν scripsit: γνάθων olim dederat Boeckhius, quum synizesin in voce γενύων durior videretur. Postea tamen haud aegre cessit Hermanno El. D. M. p. 53. illud defendenti exemplis consimilibus; vide de Crisi §. 32. p. 93. Guil. Dindorfius quidem annot. Aesch. Sept. 122. ed. Oxon. ut Ἐρινῦν Euripides aliquoties dixerit, ita apud Aeschylum et Pindarum γενῦν scripto synizesin vel litteris exprimit. Nuper rursus Hermannus Opusc. VII. p. 141. duras in duobus contiguis vocabulis contractiones iudicans, quum Scholiasta ἀπό non legisse videatur (!), poetam haec ita scripsisse coniecit: καὶ βόας, οἳ γενύων ξανθᾶν φλόγα πνέϊν καιομένοιο πυρός. Similiter Ahlwardtius; vide Boeckh. l. c. SCH.]

v. 228. Vulgo ἀναβωλακίας δ' ὀργνιὰν σχίζε νῶτον γᾶς, quod Scholiastes explicat τῆς ἐν τῇ τμήσει τοὺς βώλους ἄνω καρτούσης, ut sit pro ἀναβωλακίου, qui legitimus feminini genitivus. Sed ἀναβωλάκιος non potest activam vim habere. Boeckhius recte divisim ἀνὰ βωλακίας scripsit [cum Pal. C et Guelf.], ut voluit etiam Schneiderus in Lexico. De sensu vide explicationem. Tum pro ὀργνιὰν idem restituit ὀρόγνιαν, de qua forma vide Etym. M. v. ὀρόγνια et Photium.

Digitized by Google

Ἀντ. ιά.

πρὸς δ' ἑταῖρον παρτερὸν ἄνδρα φίλας 425
ὄφρεγον χεῖρας, στεφάνοισί τέ μιν πολιᾶς ἔρεπτον,
μειλιχίοις τε λόγοις
ἀγκαλέζοντ'. αὐτίκα δ' Ἀλκίνου θαυμαστὸς υἱὸς
δέρμα λαμπρὸν
ἔννεπεν, ἔνθα νιν ἐκτάνυσαν Φρίξου μάχαιραι· 430
ἤλπετο δ' οὐκέτι οἱ κεῖνόν γε πράξασθαι πόνον.
κεῖτο γὰρ λόχμᾳ, δράκοντος δ' εἶχετο λαβροτατᾶν
γενίων, 435
ὃς πάχει μάκει τε πεντηκόντορον ναῦν κράτει,
τέλεσαν ἂν πλαγαὶ σιδάρου.

Ἐπ. ιά.

μεμάμοι νεῖσθαι κατ' ἀμαξιτόν· ὥρα γὰρ συνάπτει·
καί τινα 440
οἶμον ἴσαμι βραχύν· πολλοῖσι δ' ἄγγελοι σοφίας
ἕτεροις.
πείνᾳ μὲν γλαυκῶπα τέχναις ποικιλόνωτον ὄφιν,

v. 233. [Libri αἰόλλει, Boeckhius ἐόλει, ut ἐώρα pro αἰώρα et alia; vide Nott. Crtt. Ol. XIII, 78 et Buttmanni Gr. ampl. II. p. 164: et Lexil. II. p. 78 seqq., qui rectius non ab αἰολέω ducit, sed i. q. εἴλει esse disputat, a radice ΕΛΩ. SCH.]

v. 234 seq. [Scholia ἀνάγκα et ἀνάγκαις interpretantur; libri ἀνάγκᾳ, nisi quod Pal. C ἀνάγκαις. Tum βοίους duo codices; reliqui cum Scholiis βοῦς. Boeckhii scripturam, qui ἀνάγκας servavit, merito impugnat Hermannus l. c. p. 142., cuius admonitioni cessi, simul ἀνάγκᾳ ascivi cum Bergkio. Ἔντεα intelligo velamenta. SCH.]

v. 236. [ἐξεπόνησ'. Boeckhius, de qua scriptura vide Hermanni Opuscc. I. p. 259., qui de molestia dici Pindaro πονῆσαι, de efficiendo πονῆσαι acute admonuit. Vide tamen Ahrentem de Dial. Dor. p. 148. Idem Hermannus Opuscc. VII. p. 142. ἔρεπτον non attrectandum fuisse docet. SCH.]

v. 243. [Hermannus Opuscc. VII. p. 142. πράξεσθαι futurum passivum requirit, quo pertinet glossa codicis Pal. C πραχθῆναι. Recepit Bergkius. At aoristum medii ita defendit C. Ameisius Annotatt. in Theocrit. Mulhusae 1840. p. 23., ut aut ad Iasonem relatus significet: er hoffte nicht, daſs er für sich (h. e. suo commodo) diese seine Arbeit durchführen würde, aut ad Aeetam: daſs er sich diese Arbeit würde vollenden lassen. Hoc praestat itaque servavi πράξασθαι. SCH.]

v. 244. [λαβροτατᾶν Hermannus. Idem v. 250. ὀπιτεύειν. SCH.]

ὦ Ἄρκεσίλα, κλέψεν τε Μήδειαν σὺν αὐτᾷ, τὰν Πελίαο φόνον·
ἔν τ' Ὠκεανοῦ πελάγεσσι μίγεν πόντῳ τ' ἐρυθρᾷ Λαμνιᾶν τ' ἔθνει γυναικῶν ἀνδροφόνων·
ἔνθα καὶ γυίων ἀέθλοις ἐπεδείξατ' ἀγῶν' ἐσθᾶτος ἀμφίς,

καὶ σινεύναισθεν· καὶ ἐν ἀλλοδαπαῖς Στρ. β'.
σπέρμ' ἀρούραις τουτάκις ὑμετέρας ἀκτῖνος ὄλβον δέξατο μοιρίδιον
ἅμαρ ἢ νύκτες. τόθι γὰρ γένος Εὐφάμου φυτευθὲν λοιπὸν αἰεὶ
τέλλετο· καὶ Λακεδαιμονίων μιχθέντες ἀνδρῶν ἥθεσι τάν ποτε Καλλίσταν ἀφίκησαν χρόνῳ
νᾶσον· ἔνθεν δ' ὔμμι Λατοίδας ἔπορεν Λιβύας πεδίον σὺν θεῶν τιμαῖς ὀφέλλειν, ἄστυ χρυσοθρόνου διανέμειν θεῖον Κυράνας

ὀρθόβουλον μῆτιν ἐφευρομένοις. Ἀντ. β'.
γνῶθι νῦν τὰν Οἰδιπόδα σοφίαν. εἰ γάρ τις ὄζους ὀξυτόμῳ πελέκει

v. 253. ἐπεδείξαντο κρίσιν ἐσθ. — v. 255. περ ἀρούραις et ἀκτῖνος — v. 258. ἤθεσιν ἔν ποτε

---

v. 250. [Vulgatum ὦ Ἄρκεσίλα etiam a Scholiasta lectum e cod. Guelph. mutavit Boeckhius. Nam ὦ ubi a metro non reprimatur, ante vocativum vocali incipientem omitti solere, ut Ol. I, 167. VI, 12. 77. 88. XI, 96. Pyth. X, 10.. Cf. Nott. Critt. Pythi. VIII, 70, 84. Improbat hoc Hermannus l. c., qui appellationem omisso ὦ fortiorem quam pro hoc loco putet. Cf. ad v. 298. Quem ego cum Bergkio sequor. Ibidem Scholia: ὁ Χαῖρις οὐ βούλεται συνθέτως ἀναγινώσκειν τὸ Πελίαο φόνον· ἐκ γὰρ δύο τελείων ἐστὶ τοῦ Πελίαο καὶ τοῦ φόνον. γίνεται, δὲ τοιαύτη σύνθεσις, ὡς μεταβάλλεσθαι τὸν τόνον. ἤτοι οὖν, φησὶν ὁ Δίδυμος, περισπητέον τὰν Πελιαοφονὸν ὀξυτόνως, ἵν' ᾖ φονευτικήν, ἢ παροξυτόνως, ἥτις ἦν τοῦ Πελίου φόνος. Et Πελιαοφόνον Guelph. Ven. B. D. inepte. SCH.]

v. 253. Lectio librorum ἐπεδείξαντο κρίσιν, in qua maxime displicet anapaestus pro trochaeo. Hermannus primum coniecerat ἐπέδειξαν κρίσις (h. e. κρίσιας), nunc ἐπεδείξαντο κρῖν' verum habet. Boeckhius contra coniecit ἐπεδείξατ' ἀγῶν'. [Bergkius ἐπέδειξαν κρίσιν τ' ἐσθᾶτος ἀμφίς. Kayserus p. 52. ex Scholiis sibi videtur extudisse ἐπεδείξαντ' ἀμφίς. SCH.]

Digitized by Google

ἐξερείψαι μὲν μεγάλας δρυός, αἰσχύνοι δέ οἱ θαητὸν
εἶδος·
καὶ φθινόκαρπος ἐοῦσα διδοῖ φᾶφον περ' αὐτᾶς,
εἴ ποτε χειμέριον πῦρ ἐξέπηρσαι λοίσθιον·
ἢ σὺν ὀρθαῖς πώνεσσιν δεσποσύναισιν ἐρειδομένα
μόχθον ἄλλοις ἀμφέπει δύσταvον ἐν τείχεσιν,
ἐὸν ἐρημώσασα χῶρον.

Ἐπ. ιβ'.

ἐσσὶ δ' ἰατὴρ ἐπικαιρότατος, Παιάν τέ σοι τιμᾷ
φάος·
χρὴ μαλακὰν χέρα προσβάλλοντα τρώμαν ἕλκεος
ἀμφιπολεῖν.
ῥᾴδιον μὲν γὰρ πόλιν σεῖσαι καὶ ἀφαυροτέροις·
ἀλλ' ἐπὶ χώρας αὖτις ἔσσαι δυσπαλὲς δὴ γίγνεται, ἐξαπίνας
εἰ μὴ θεὸς ἀγεμόνεσσι κυβερνατὴρ γένηται.
τὶν δὲ τούτων ἐξυφαίνονται χάριτες.
τλᾶθι τᾶς εὐδαίμονος ἀμφὶ Κυράνας θέμεν σπουδὰν ἅπασαν.

v. 264. ἐξερείψαι μεν — v. 265. φᾶφον περ αὐτᾶς — v. 267. πώνεσσι — v. 269. ἐρημώσασα — v. 273. ἀνθεῖς

---

v. 255. Lectio *dilodapaῖς περ ἀρούραις* (*ἀρούραισι* codd.) *τουτάκις ὑμετέρας ἀκτῖνας δλβον δέξατο μοιρίδιον*, pro quo Hermannus eximie coniecit *σπέρμ' ἀρούραις — ἀκτῖνος κτλ.*, quod recepit Boeckhius.

v. 256. Vulgo *ἤθεσιν ἔν ποτε Καλλίσταν* [ex emendatione Charidis grammatici. SCH.]. Sed *ἐν* pro *εἰς* est eorum tantum carminum, in quibus Aeolia harmonia. Vetus lectio plurimorum est *ἄν* aut *ἄν*, unde Boeckhius scripsit: *ἤθεσι κάν ποτε Καλλίσταν*, colonum deduxerunt in insulam, quae olim Callista; comparans Herod. IV, 147: *ἐν τῇ νῦν Θήρῃ καλεομένῃ νήσῳ, πρότερον δὲ Καλλίστῃ*, et alios locos. [Hermannus l. c. p. 283. *ἄν*, h. e. *ἀπά*, probat. SCH.]

v. 264. [*μέν* pro *περ* scribendum esse docuit Hermannus de *ἄν* part. p. 173. et Opusce. VII. p. 143., qui quum reliquos locos refractarios tum Homericum Il. Ψ, 592. ad normam revocavit, scripto: *καί κ' εἰ νύ τι οἰνοβαρ-κτλ.* Nec male tamen Thierschius *ἐξερείψειεν*. SCH.]

v. 265. [*περ* Boeckhius ex libris. Vide ad Ol. VI, 38. SCH.]

Digitized by Google

τῶν δ' Ὁμήρου καὶ τόδε συνθέμενος Στρ. ιγ'.
ῥῆμα πόρσυν'· ἄγγελον ἑσλὸν ἔφα τιμὰν μεγίστην
πράγματι παντὶ φέρειν.
αὔξεται καὶ Μοῖσα δι' ἀγγελίας ὀρθᾶς. ἐπέγνω μὲν Κυράνα
καὶ τὸ κλεεννότατον μέγαρον Βάττου δεσπᾶν
Λαμοφίλου παλαιφίλων. κεῖνος γὰρ ἐν πασσὶν νέος,
ἐν δὲ βουλαῖς πρέσβυς ἐγκύρσαις ἑκατονταετεῖ
βιοτᾷ,
ὀρφανίζει μὲν κακὰν γλῶσσαν φρασιᾶς ἀπό,
ἔμαθε δ' ὑβρίζοντα μισεῖν,

οὐκ ἐρίζων ἀντία τοῖς ἀγαθοῖς, Ἀντ. ιγ'.
οὐδὲ μακύνων τέλος οὐδέν. ὁ γὰρ καιρὸς πρὸς ἀν-
θρώπων βραχὺ μέτρον ἔχει.
εὖ νιν ἔγναχεν· θεράπων δέ οἱ, οὐ δράστας ὀπαδεῖ.
φαντὶ δ' ἔμμεν
τοῦτ' ἀνιαρότατον, καλὰ γιγνώσκοντ' ἀνάγκᾳ
ἐκτὸς ἔχειν πόδα. καὶ μὰν κεῖνος Ἄτλας οὐ-
ρανῷ
προσπαλαίει νῦν γε πατρῴας ἀπὸ γᾶς ἀπό τε
πτεάνων·
λῦσε δὲ Ζεὺς ἄφθιτος Τιτᾶνας· ἐν δὲ χρόνῳ
μεταβολαὶ λήξαντος οὔρου

Ἐπ. ιγ'.
ἐσσίων. ἀλλ' εὔχεται οὐλομέναν νοῦσον διαντλή-
σαις ποτὲ
οἶκον ἰδεῖν, ἐπ' Ἀπόλλωνός τε κράνᾳ συμποσίας
ἐφέπων
θυμὸν ἐκδόσθαι πρὸς ἥβαν πολλάκις, ἔν τε σο-
φαῖς
δαιδαλέαν φόρμιγγα βαστάζων πολίταις ἀσυχίᾳ
θιγέμεν,
μήτ' ὤν τινι πῆμα πορών, ἀπαθὴς δ' αὐτὸς πρὸς
ἀστῶν.

Digitized by Google

καί τε μυθήσαιθ' ὁποίαν Ἀρκεσίλᾳ
εὗρε παγὰν ἀμβροσίων ἐπέων, πρόφατον Θήβᾳ
ξενωθείς.

v. 298. μυθήσαιθ', ὁποίαν, Ἀρκεσίλα, — v. 299. ἐπέων πρόφατον,

v. 298. [Hermannus l. c., si vocativus, quem ex codd. hausit Boeckhius, reponendus esset, ὦ Ἀρκεσίλα scribi debere annotat. Probat igitur cum Dissenio dativum, quum praesertim non addito σοὶ inepta sit compellatio Arcesilai. SCH.]

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Ε'.

ΑΡΚΕΣΙΛΑι ΚΥΡΗΝΑΙΩι

ΑΡΜΑΤΙ.

Strophae.

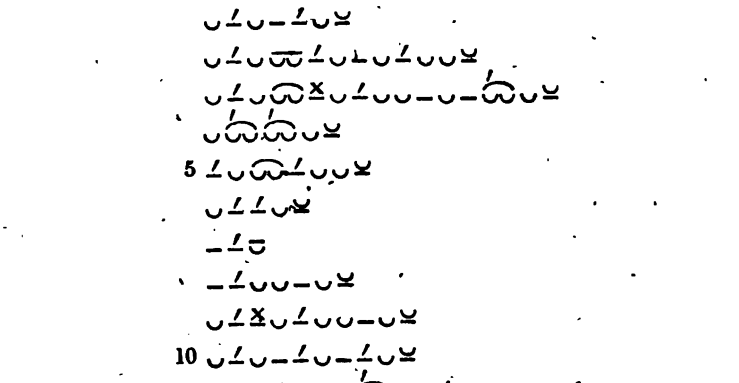

Epodi.

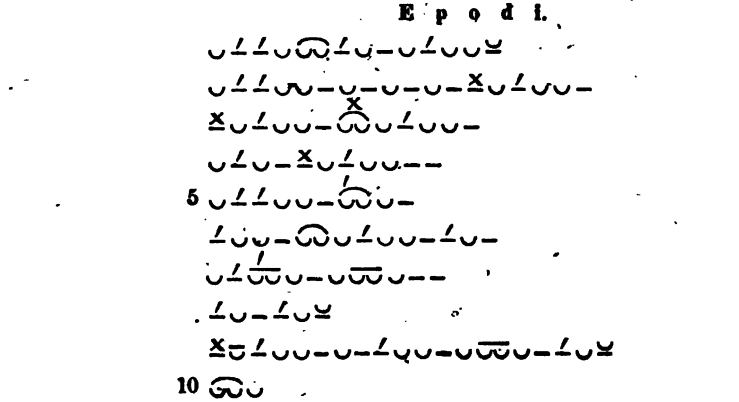

Digitized by Google

Ὁ πλοῦτος εὐρυσθενής, Στρ. α'.
ὅταν τις ἀρετᾷ κεκραμένον καθαρᾷ
βροτήσιος ἀνὴρ πότμου παραδόντος αὐτὸν ἀνάγῃ
πολύφιλον ἐπέταν.
ὦ θεόμορ' Ἀρκεσίλα,
σύ τοί νιν κλυτᾶς
αἰῶνος
ἀκρᾶν βαθμίδων ἄπο
σὺν εὐδοξίᾳ μετανίσσεαι
ἕκατι χρυσαρμάτου Κάστορος·
εὐδίαν ὃς μετὰ χειμέριον ὄμβρον τεὰν καταθύσσει
μάκαραν ἑστίαν.

σοφοὶ δέ τοι πάλλιον Ἀντ. α'.
φέροντι καὶ τὰν θεόζοτον δύναμιν.
σὲ δ' ἐγχόμενον ἐν δίκᾳ πολὺς ὄλβος ἀμφινέμεται·
τὸ μὲν ὅτι βασιλεὺς
ἐσσὶ μεγαλᾶν πολίων,

v. 9. ξὺν

Pyth. V. [In metrica constitutione carminis uno in loco singularum stropharum Boeckhium ducem deserui. Vide ad v. 98 seqq. SCH.]

v. 2. [Invenustam solutionem in fine dipodiae iambicae in reliquis strophis vitatam Hermannus Opuscc. VII. p. 145. ita removet: ὅταν τις ὀργᾷ κεκρ. καθαρᾷ; Bergkius dedit ἀρχᾷ, principium, fundamentum. Hoc quidem prae Hermanniano sordet. Sed ne vulgatam quidem prorsus damno, dicto Sapphico a Scholiis allato Ὁ πλοῦτος ἄνευ ἀρετᾶς οὐκ ἀσινὴς πάροικος stabilitam. SCH.]

v. 6. Lectio vulgaris est σύ τοί νιν, quam ego probo; [eandem Scholia exprimunt. SCH.] Boeckhius, quum in duobus codicibus τοίνυν legatur, scripsit σύ τοι νῦν, quod cur displiceat et cur vulgatum verum putem, expositum est in Commentario. [Reduxi νιν. Bergkius τοι νῦν retinuit, sed ut μετανίσσεσθαι obiectum haberet, correxit κλυτὰν αἰῶν' ἀκρᾶν β. ἄπο similiterque in strophis. In hoc quidem loco ne levissimum quidem vel in Scholiis vel in libris audacissimae coniecturae vestigium exstat. SCH.]

v. 9. [ξὺν Schmidius invexerat. SCH.]

v. 11. [εὐδιανός olim Hermannus et Boeckhius. SCH.]

Digitized by Google

ἐπεὶ συγγενὴς
ὀφθαλμὸς
αἰδοιότατον γέρας,
τεᾷ τοῦτο μιγνύμενον φρενί·
μάκαρ δὲ καὶ νῦν, κλεεννᾶς ὅτι
(20) εὐγὸς ἤδη παρὰ Πυθιάδος ἵπποις ἑλὼν δέδεξαι
τόνδε κῶμον ἀνέρων,

Ἀπολλώνιον ἄθυρμα. τῷ σε μὴ λαθέτω Ἐπ. α'.
Κυράνᾳ γλυκὺν ἀμφὶ κᾶπον Ἀφροδίτας ἀειδόμενον
παντὶ μὲν θεὸν αἴτιον ὑπερτιθέμεν,
φιλεῖν δὲ Κάρρωτον ἕξοχ' ἑταίρων·
(25) ὃς οὐ τὰν Ἐπιμαθέος ἄγαν
ὀφρυόεν θυγατέρα πρόφασιν Βαττιδᾶν
ἀφῖκται δόμους θεμιςρεόντων·

v. 17. ἔχει συγγενὴς — v. 19. αἰδοιότατον — v. 24. Post ἀειδόμενον interpungebatur colo. — v. 29. ἀφίκται

---

v. 17. A Ceporino de coniectura illatum τ' post συγγενὴς Boeckhius cum Beckio et Hermanno eiecit. Explicationem loci difficilioris vide in Commentario. [Ego recepi eximiam correctionem Hermanni, qui l. c. p. 146. ἔχει in ἐπεί mutato loci difficillimi sententiam aperuit. Sic intellige: *Te ius servantem magna sequitur felicitas, partim quod rex es magnarum urbium: nam gentile lumen est haec maxime venerabilis dignitas tuae sociata sapientiae; partim beatus es, quod vicisti nunc in ludis Pythiis.* Audacter rursus Bergkius: ἔχεις συγγενὲς ὀφθαλμῷ αἰδοιότατον γέρας, ut ὀφθαλμῷ cum αἰδοιότατον coalescat. Vult hanc esse intellectum loci, ut poeta dixerit *regiam dignitatem, quae oculis maxime venerabilis videatur, Arcesilaum a maioribus acceptam habere.* At quid tum ὀφθαλμῷ? Pluralis necessarius foret. Quod quum Bergkius ipse sensisse videatur, fieri posse addit, ut aliud plane verbum scripserit poeta, quemadmodum ὀφθαλμοῖς σεμνότατον. Nam αἰδοιότατον Schmidii est: libri αἰδοιότατον. SCH.]

v. 23. [τῷ σε μὴ Schmidius. Libri cum Scholiis τῷ μή σε, praeter duos, qui τῷ μὴ μιν. SCH.]

v. 26. [Boeckhius φίλει. Aristarchi lectio φιλεῖν exstat in Gotting. et Pal. C. Quapropter retraxi. SCH.]

v. 28. [Unus ex Scholiastis ὀφίνοον. Et sic Pal. C. SCH.]

v. 29. [Hermanno l. c. non dubitandum videtur, quin poeta ἀφῖκται dederit. Unam tantum solutionem per totum carmen et eam iustam extare versu 91. Recepi cum Bergkio. Ibidem θέ-

Digitized by Google

ἀλλ' ἀρισθάρματον
ὕδατι Κασταλίας ξενωθεὶς γέρας ἀμφέβαλε τεαῖσιν
νόμαις

(30) ἀκηράτοις ἀνίαις Στρ. β'.
ποδαρκέων δώδεκ' ἂν δρόμων τέμενος.
κατέκλασε γὰρ ἐντέων σθένος οὐδέν· ἀλλὰ κρέμαται,
ὁπόσα χειραῖν
τεκτόνων δαίδαλ' ἄγων
(35) Κρισαῖον λόφον
ἄμειψεν
ἐν κοιλόπεδον νάπος
θεοῦ· τό σφ' ἔχει κυπαρίσσινον
μέλαθρον ἀμφ' ἀνδριάντι σχεδόν,

v. 33. δώδεκα δρόμων — v. 36. δαιδάλματ' — v. 40. τόσσ' ἔχει

μις χρεόντων divisim scribendum suspicatur Hermannus ad Sophoclis Oed. Col. 1189., ut Θέμις indeclinabile sit. SCH.]

v. 33. Vulgo δώδεκα δρόμων, corrupte, quia τέμενος non habet unde pendeat. Nec ἀμφέβαλε τέμενος pro κατὰ τὸ τέμενος Graecum est, nec δρόμων ποδαρκέων τέμενος pro κατά, ἀνὰ τὸ τέμενος, *in curriculo*. Perperam etiam dicas τέμενος appositionem esse vocis γέρας. Laudabo eum, qui τέμενος circumdederit comis; plane differt locus Ol. XIII, 38. Unice vera Thierschii et Boeckhii emendatio δώδεκ' ἂν δρόμων. Talia enim Pindarica sunt et Graeca. Ceterum vide Commentarium. [Quanquam Hermanno l. c. p. 147. non necessaria videtur Thierschii mutatio, quum simili audacia dixerit poeta illud Ol. XIII, 37. At non cavit vir summus verba illi explicationi obstantia ὕδατι Κασταλίας ξενωθεὶς. SCH.]

v. 36. δαίδαλα Pauwius emendavit pro δαιδάλματα. [Nunc Hermannus l. c. τεκτόνια δαίδαλ' ἄγων emendat, ut χειραῖν pro substantivo sit, quomodo simile vocabulum χαλκοαρᾶν poeta posuerit Isthm. III, 81. Deinde pro ἐν Rittershusii ἂν adoptat, quod alter Scholiastarum legisse videri potest, quum κατὰ τὸ κοιλόπεδον πεδίον ἕδραμε circumloquitur. Vide Commentarium. Berghius τεκτόνι' ἀγάλματ' ἄγων coniecit, ἄμειψ' ἐν pro ἄμειψεν ἐν dedit. SCH.]

v. 40. Vulgo τόσσ' ἔχει, quae coniectura est editoris Brubachiani ducta e lectione Aldi τόσ' ἔχει. Libri plurimi [cum Scholiis] τό σφ' ἔχει.

Digitized by Google

Κρῆτες δν τοξοφόροι τέγεϊ Παρνασίφ κάθεσσαν,
τὸν μονόδροπον φυτόν. 55

(40) *ἑκόντι τοίνυν πρέπει* *Ἀντ. β'.*
νόῳ τὸν εὐεργέταν ὑπαντιάσαι.
45 *Ἀλεξιβιάδα, σὲ δ' ἡῦκομοι φλέγοντι Χάριτες.* 60
μακάριος, ὃς ἔχεις
καὶ πεδὰ μέγαν κάματον
(45) *λόγων φερτάτων*
μναμεῖα.
50 *ἐν τεσσαράκοντα γὰρ* 65
πετόντεσσιν ἀνιόχοις ὅλον
δίφρον κομίξαις ἀταρβεῖ φρενί,
ἦλθες ἤδη Λιβύας πεδίον ἐξ ἀγλαῶν ἀέθλων καὶ
πατρωΐαν πόλιν. 70

Ἐπ. β'.
(50) *πόνων δ' οὔ τις ἀπόκλαρός ἐστιν οὔτ' ἔσεται·*
55 *ὁ Βάττου δ' ἕπεται παλαιὸς ὄλβος ἔμπαν τὰ καὶ*
τὰ νέμων,
πύργος ἄστεος ὄμμα τε φαεννότατον 75
ξένοισι. κεῖνόν γε καὶ βαρύκομποι
λέοντες περὶ δείματι φύγον,
(55) *γλῶσσαν ἐπεὶ σφιν ἀπένεικεν ὑπερποντίαν·*

v. 42. *Παρνασσίφ* et *καθέσσαντο*, *μονάδροπον φυτόν*. — v. 49. *μναμήϊον*. — v. 55. *ἔμπας* — v. 59. *γλῶτταν*

v. 42. Libri *καθέσσαντο*, *μονόδροπον φυτόν*, laborante metro. Hermannus olim coniecit *κάθεσσαν θεῷ*, nunc nihil de metro laborandum ait, quum versus asynartetus sit, quales nunc revocat in Pindarum. Boeckhius posuit *κάθεσσαν τὸν μονόδροπον*, quod quum scriptum esset *ΤΟΜΜΟΝΟΔΡΟΠΟΝ*, excidit *Μ*. [Et Guelph. *κάθεσσαν τό* exhibet. SCH.] Cf. Boeckh. de Crisi Pindar. §. 25. [Comma ante *φυτόν* a Boeckhio positum iure suo videtur sustulisse Hermannus l. c. p. 149. Kayserus *τοῦ μονοδρόπου φυτοῦ*. Vide Commentarium. SCH.]

v. 49. [*μναμήϊ'* Boeckhius ex duobus libris. Et Scholia plurali utuntur in explanando loco. Bergkius *μναμεῖ'*. Vide ad v. 99 seq. SCH.]

v. 55. [Vulgatum *ἔμπας* Boeckhius correxit ex libris et Scholiis. Cf. Ahrens de Dial. Dor. p. 87. Id. v. 59. *γλῶσσαν* ex permultis. SCH.]

Digitized by Google

ὁ δ' ἀρχαγέτας ἔδωκ' Ἀπόλλων
θῆρας αἰνῷ φόβῳ,
ὄφρα μὴ ταμίᾳ Κυράνας ἀτελὴς γένοιτο μαντεύμασιν.

δ καὶ βαρειᾶν φόσων Στρ. γ'.
(60) ἀκέσματ' ἄνδρεσσι καὶ γυναιξὶ νέμει,
πόρεν τε κίθαριν, δίδωσί τε Μοῖσαν οἷς ἂν ἐθέλῃ,
ἀπόλεμον ἀγαγὼν
ἐς παπίδας εὐνομίαν,
μυχὸν τ' ἀμφέπει
(65) μαντεῖον·
τῷ καὶ Λακεδαίμονι
ἐν Ἄργει τε καὶ ζαθέᾳ Πύλῳ
ἔνασσεν ἁλικάντας Ἡρακλέος
ἐκγόνους Αἰγιμιοῦ τε. τὸ δ' ἐμὸν γαρύοντ' ἀπὸ
Σπάρτας ἐπήρατον κλέος,

ὅθεν γεγενναμένοι Ἀντ. γ'.
ἵκοντο Θήρανδε, φῶτες Αἰγεΐδαι,
ἐμοὶ πατέρες, οὐ θεῶν ἄτερ· ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν
πολύθυτον ἔρανον,
ἔνθεν ἀναδεξάμενοι,
Ἄπολλον, τεὰ

v. 69. *μαντήϊον.* — v. 71. *ἔν τ' Ἄργεϊ καὶ* — v. 73. *γαρύων τ'* — v. 77. *πολύθυτον* [*ἐς*] *ἔρανον*

v. 70. Boeckhius *καί* [nunc a me revocatum] eiecit post *τῷ* [a Scholiastis, ut videtur, non lectum]; v. 66. pro vulgato *ἔν τ' Ἄργει καί* scripsit cum Hermanno e libris: *ἐν Ἄργει τε καί*. [Libri *μαντήϊον*. Vide ad v. 99 seq. SCH.]

v. 73. [*γαρύοντ'* Beckius. Libri *χαρύεντ'*, *γαρύων τ'*, *γαρύετ'*, codex Gotting. in lemmate Scholiorum *γαρύατ'*. Ibidem colo post *κλέος* deleto et h. l. et post *Θήρανδε* commate distinxit Hermannus l. c. p. 150. Verissime. SCH.]

v. 76 seqq. Hermannum sequor, qui sic interpungit et scribit: *ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν πολύθυτον ἔρανον, ἔνθεν ἀναδεξάμενοι, Ἄπολλον, τεὰ Καρνήϊ' ἐν δαιτὶ σεβίζομεν, Κυράνᾳ ἀγακτιμέναν πόλιν.* Vide explicationem. [Hermanni distinctionem praetuli. Sed v. 80. multi codices *Καρνεῖ'*, quod recepit Bergkius; vide ad v. 99 seq. Statim post v. 86. *οἰκέοντες* ex libris plurimis petitum est. SCH.]

Digitized by Google

Καρνεῖα
ἐν δαιτὶ σεβίζομεν,
Κυράνας ἀγακτιμέναν πόλιν·
ἔχοντι τὰν χαλκοχάρμαι ξένοι
Τρῶες Ἀντανορίδαι. σὺν Ἑλένᾳ γὰρ μόλον, καπνω-
θεῖσαν πάτραν ἐπεὶ ἴδον
ἐν Ἄρει. τὸ δ' ἐλάσιππον ἔθνος ἐνδυκέως Ἐπ. γ'.
δέκονται θυσίαισιν ἄνδρες οἰχνέοντές σφε δωρο-
φόροι,
τοὺς Ἀριστοτέλης ἄγαγε, ναυσὶ θοαῖς
ἁλὸς βαθεῖαν κέλευθον ἀνοίγων.
κτίσεν δ' ἄλσεα μείζονα θεῶν,
εὐθύτομόν τε κατέθηκεν Ἀπολλωνίαις
ἁλεξιμβρότοις πεδιάδα πομπαῖς
ἔμμεν ἱππόκροτον
σκυρωτὰν ὁδόν, ἔνθα πρυμνοῖς ἀγορᾶς ἔπι δίγα
κεῖται θανών.

μάκαρ μὲν ἀνδρῶν μέτα Στρ. δ'.
ἔναιεν, ἥρως δ' ἔπειτα λαοσεβής·
ἄτερθε δὲ πρὸ δωμάτων ἕτεροι λαχόντες ἄϊδαν

v. 86. *ἰχνέοντες*

---

v. 98 seqq. [Heynii scriptura librorum fide destituta est. Nam *ὕμνων* coniectura est pro *κώμων*. Tum libri fere cum Scholiis *μεγαλᾶν δ' ἀρετᾶν ῥανθεισᾶν* vel *μεγάλαν δ' ἀρετὰν ῥανθεῖσαν*; tum *θ'* post *κώμων* ab aliquot libris abest; postremo *ὑπὸ ζεύγεσιν* plures libri. His ductus Boeckhius parum probabiliter reflaxit: *μεγάλα δ' ἀρετὰ δ. μ. ῥανθεῖσα κώμων ὑπὸ ζεύγεσιν ἀκούοντί τοι χθονία κτλ.* Improbavit Dissenius, qui Hermanni vestigia secutus hanc scripturam commendavit: *μεγαλᾶν δ' ἀρετᾶν δ. μ. ῥανθεῖσι κώμων ὑποζεύγεσιν* (vel potius *ὑπὸ ζεύγεσιν*) *ἀκούοντι τοι χθονία κτλ.*, de cuius explicatione vide Commentarium. Verum Hermannus nunc l. c. p. 152. *που* pro *ποι* reducit reliquis non immutatis, sic: *μεγάλαν δ' ἀρετὰν δ. μ. Ῥανθεῖσαν Κώμων θ' ὑποζεύγεσιν*. Cohaeret hoc cum acutissima quadam observatione metrica, quam p. 152 seq. explicat. Unde haec decerpimus: „*Mirum est, quod omnibus in strophis versus septimus a voce trisyllaba incipit, praeterquam uno in Boeckhii editione loco; mirum vero etiam aliud, de quo statim dicam, ubi ipsos versus apposuero:*

α. αἰῶνος Ἀκρᾶν βαθμίδων ἄπο.
ὀφθαλμὸς Αἰδοιότατον γέρας.
β. ἔμειφεν Ἂν κοιλόπεδον νάπος.

Digitized by Google

βασιλέες ἱεροὶ
ἐντί, μεγαλᾶν δ' ἀρετᾶν
δρόσῳ μαλθακᾷ
ξανθεισᾶν
κώμων ὑπὸ πνεύμασιν,
(95) ἀκούοντί τοι χθονίᾳ φρενὶ
σφὸν ὄλβον υἱᾷ τε ποινὰν χάριν
ἔνδικόν τ' Ἀρκεσίλᾳ. τὸν ἐν ἀοιδᾷ νέαν πρέπει χρυσάορα Φοῖβον ἀπύειν,

ἔχοντα Πυθωνόθεν Ἀντ. δ'.
τὸ καλλίνικον λυτήριον δαπανᾶν
(100) μέλος χαρίεν. ἄνδρα κεῖνον ἐπαινέοντι συνετοί.
λεγόμενον ἐρέω·
κρέσσονα μὲν ἀλικίας
νόον φέρβεται
γλῶσσάν τε·
θάρσος τε τανύπτερος
(105) ἐν ὄρνιξιν αἰετὸς ἔπλετο·
ἀγωνίας δ', ἔρκος οἷον, σθένος·
ἔν τε Μοίσαισι ποτανὸς ἀπὸ ματρὸς φίλας, πέφανται θ' ἁρματηλάτας σοφός·

v. 98. μεγάλαν δ' ἀρετᾶν — v. 100 seq. ξανθεῖσαν ὕμνων θ' ὑποχεύμασιν — v. 102. ποι — v. 110. φέρβεται· γλῶσσάν τε

μναμήϊ'· Ἐν τεσσαράκοντα γάρ.
γ. μαντήϊον· Τῷ Λακεδαίμονι.
Καρνήϊ' Ἐν δαιτὶ σεβίζομεν.
δ. ξανθεῖσαν Κώμων θ' ὑποχεύμασιν.
γλῶσσάν τε· Θάρσος τε τανύπτερος.

Quid enim hoc est, quod epicae istae formae, a quibus abstinuit Pindarus, μναμήϊα, μαντήϊον, Καρνήϊα, ita in hoc carmine constipatae et quidem omnes in eodem stropharum loco positae inveniuntur? Satis apparere arbitror metricos utcunque satisfacere metro voluisse. Evanescit omnis difficultas, si incisionis constantia moniti illas tres syllabas credimus, similiter ut trochaeum semantum, multo tardiore ductu cantatas singularem versum fuisse" et seqq. Quae mihi quidem persuasit Hermannus, non Bergkio, qui μεγαλᾶν δ' ἀρετᾶν δρ. μ. ξάνθεν κώμων θ' ὑπὸ χεύμασιν, ἀκούοντί τε χθονία κτλ. Sed ea mihi languidissima videntur nec una de causa improbanda. Hermannum igitur fere secutus sum. SCH.]

v. 110. [Vulgo post φέρβεται interpungitur, tum γλῶσσάν τε θάρσος τε τανύπτερος iunguntur. Parui Hermanno l. c. Nisi quod θάρσος δέ praestiterit. Bergkius γλῶσσαν θάρσος τε edidit. SCH.]

Digitized by Google

ὅσαι τ' εἰσὶν ἐπιχωρίων καλῶν ἔξοδοι, Ἑπ. δ'. 155
τετόλμακε. θεός τέ οἱ τονῦν τε πρόφρων τελεῖ
δύνασιν,
(110) καὶ τολοιπὸν ὄπισθε, Κρονίδαι μάκαρες,
διδοῖτ' ἐπ' ἔργοισιν ἀμφί τε βουλαῖς 160
120 ἔχειν, μὴ φθινοπωρὶς ἀνέμων
χειμερία καταπνοὰ δαμαλίζοι χρόνον.
Διός τοι νόος μέγας κυβερνᾷ
(115) δαίμον' ἀνδρῶν φίλων. 165
εὔχομαί νιν Ὀλυμπίᾳ τοῦτο δόμεν γέρας ἔπι Βάττου γένει.

v. 118. τὸ λοιπόν, ὦ Κρονίδαι

v. 118. Vulgo τὸ λοιπόν, ὦ Κρονίδαι, laborante metro. Hermannus τὸ λοιπὸν ἔπειτα, Κρονίδαι, quum in Bodl. γ., cui Boeckhius addit Leid. B, legatur τὸ λοιπόν, ὦ πλεῖστα Κρονίδαι μάκαρες. Boeckhius tamen τὸ λοιπὸν ὄπισθε maluit, [Boissonadius ἐς αἰεί. SCH.].

v. 124. [ἔτι Beckius, Heynius, Hermannus, probatum olim Boeckhio. Postea ἔπι servavit. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ ϛ'.

ΞΕΝΟΚΡΑΤΕΙ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩι

ΑΡΜΑΤΙ.

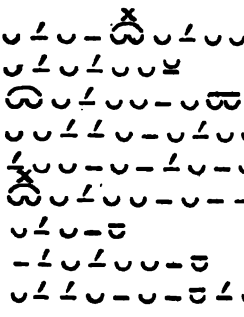

Ἀκούσατ'· ἦ γὰρ ἐλικώπιδος Ἀφροδίτας Στρ. α'.
ἄρουραν ἦ Χαρίτων
ἀναπολίζομεν, ὀμφαλὸν ἐριβρόμου
χθονὸς ἐς ναΐον προσοιχόμενοι·
Πυθιόνικος ἔνθ' ὀλβίοισιν Ἐμμενίδαις
ποταμίᾳ τ' Ἀκράγαντι καὶ μὰν Ξενοκράτει

v. 1. ἦ γὰρ — v. 4. ἐς ναὸν

Pyth. VI. v. 1. [Boeckhius cum Heynio ex aliquot libris ἦ γάρ. Recte Dissenius ἦ γάρ tuetur. SCH.]

v. 4. [Libri ἐς ναόν. Contra Hermanni coniecturam postea ab ipso reiectam ἀένναον, quam retinuit Boeckhius, iam a Bothio verissime monitum erat ᾱ in ἀένναος produci, in ἀένναος debere corripi. Postea Hermannus ad Eurip. Ion. 117. formam ἀένναος plane damnavit — cui tamen Lehrsium apud pedestres quidem scriptores patrocinari memini in censura Scholiorum Sophoclis ab Elmsleio editorum, vide Iahnii Annall. 1828. II, 2. p. 145 seq. — et id quod recepi proposuit scribendum. A Dissenii vituperatione hanc lectionem paulo tamen acerbius vindicat Opusce. VI. p. 287 seqq. Nec male Bergkius ἐς λάϊνον scripsit. SCH.]

Digitized by Google

ἑτοῖμος ὕμνων
θησαυρὸς ἐν πολυγρύσῳ
Ἀπολλωνίᾳ τετείχισται νάπᾳ·

τὸν οὔτε χειμέριος ὄμβρος ἐπακτὸς ἐλθὼν, Στρ. β'.
ἐριβρόμου νεφέλας
στρατὸς ἀμείλιχος, οὔτ' ἄνεμος ἐς μυχοὺς
ἁλὸς ἄξοισι παμφόρῳ χεράδι
τυπτόμενον. φάει δὲ πρόσωπον ἐν καθαρῷ
πατρὶ τεῷ, Θρασύβουλε, κοινάν τε γενεᾷ
λόγοισι θνατῶν
εὔδοξον ἅρματι νίκαν
Κρισαίαισιν ἐν πτυχαῖς ἀπαγγελεῖ.

σύ τοι σχέθων νιν ἐπιδέξια χειρὸς ὀρθὰν Στρ. γ'.
ἄγεις ἐφημοσύναν,
τά ποτ' ἐν οὔρεσι φαντὶ μεγαλοσθενεῖ
Φιλύρας υἱὸν ὀρφανιζομένῳ
Πηλείδᾳ παραινεῖν· μάλιστα μὲν Κρονίδαν,
βαρυόπαν στεροπᾶν κεραννῶν τε πρύτανιν,
θεῶν σέβεσθαι·

v. 13. ἄξει et χεράδει — v. 21. τὰν ποτ'

v. 9. [Et. M. p. 249, 50. et Zonaras p. 466: *Τεῖχος τειχὸς, ἀφ' οὗ Πίνδαρος τετείχηται*, Boeckh. Fr. Inc. 182. Tittmannus ad h. l. et Isthm. IV, 49. referebat. SCH.]

v. 12. Heynius: *οὔτ' ἄνεμος ἐς μυχοὺς ἁλὸς ἄξει παμφόρῳ χεράδει τυπτόμενον.* Sed *χεράδει* est prava emendatio a grammatico profecta, qua non opus: lectio antiqua fuit *χεράδι*. Nec optima est lectio *ἄξοισι* a Boeckhio enotata e libris quibusdam. Idem e Scholiis *ἄνεμος* mutavit in *ἄνεροι*, non assentiente Hermanno, quem sequutus etiam Thierschius *ἄνεμος* tenuit. Sic comparaveris Eurip. Alcest. 367: *καί μ' οὔθ' ὁ Πλούτωνος κύων οὔθ' οἱμὴ κώπᾳ ψυχοπομπὸς ἂν Χάρων ἔσχον.* Atque haec vis cautior, quanquam notari debet non crebras esse apud Pindarum tales dicendi figuras, qui longe simplicior est, quam vulgo creditur. [Quum in libris v. 4. corruptum esset *ἐς νεόν*, imperiti grammatici reliquas strophas interpolando exequebantur. Hinc orta vulgata Heynii. Libri plerique et Scholia *ἄξοισι*, Scholia et Pal. C *ἄνεροι*; coniectura est *τυπτόμενον*, quam libri plurimi *τυπτόμενος*, alii *τυπτόμενοι* cum Scholiis exhibeant. Denique *χεράδι* libri et Scholiastae, quod iam veteres quaedam in *χεράδας* mutatum

Digitized by Google

ταύτας δὲ μή ποτε τιμᾶς
ἀμείρειν γονέων βίον πεπρωμένον.

ἔγεντο καὶ πρότερον Ἀντίλοχος βιατὰς Στρ. δ'.
νόημα τοῦτο φέρων,
ὃς ὑπερέφθιτο πατρός, ἐναρίμβροτον
ἀναμείναις στράταρχον Αἰθιόπων
Μέμνονα. Νεστόρειον γὰρ ἵππος ἅρμ' ἐπέδα
Πάριος ἐκ βελέων δαϊχθείς· ὁ δ' ἔφερεν
κραταιὸν ἔγχος·
Μεσσανίου δὲ γέροντος
δονηθεῖσα φρὴν βόασε παῖδα ὄν·

Στρ. ε'.
γαμαιπετὲς δ' ἄρ' ἔπος οὐκ ἀπέριψεν· αὐτοῦ
μένων δ' ὁ θεῖος ἀνὴρ
ῥίατο μὲν θανάτοιο κομιδὰν πατρός,
ἐδόκησέν τε τῶν πάλαι γενεᾷ
ὑπλοτέροισιν, ἔργον πελώριον τελέσας,
θάπτος ἀμφὶ τοκεῦσιν ἔμμεν πρὸς ἀρετάν.
τὰ μὲν παρῆκει·
τῶν νῦν δὲ καὶ Θρασύβουλος
πατρῴων μάλιστα πρὸς στάθμαν ἔβα,

v. 28. ἐγένετο — v. 36. δοναθεῖσα et βόασεν — v. 37. ἀπέριψεν αὐτοῦ· — v. 40. ἐδόκησέ τε — v. 43. παρῆκει.

ivisse apparet ex Et. M. p. 808, 43. Scholl. Vict. Il. Φ, 319. Eustath. Il. p. 1326, 20. Vide Spitzn. Excurs. XXXII., qui τὸ χέραδος Homero relinquit, τὴν χεράδα Pindaro et Sapphoni tribuit. Ex tabulis Heracleensibus τὸ χάραδος affert Ahrens de Dial. Dor. p. 118. — Boeckhius ἄνεμοι et τυπτόμενοι recepit, ut esset illisi impetu suo, χεράδι autem iungeretur cum ἄξοισι. Contra Hermannus Opusecc. VII. p. 154. correptionem in voce ἄνεμοι admissam in ultima syllaba primi paeonis improbat et τυπτόμενον cum Dissenio praefert. Cui morigerandum duxi. SCH.]

v. 21. [τά ποτ' Schmidius. Et sic in uno codice repertum est. Vide Commentarium. Idem v. 28. recte ἔγεντο (Par. B) scripsit, quum causa non fuerit, cur solveret arsin iambicam Pindarus. Vide Boeckhium de Crisi §. 35. p. 104 seq. SCH.]

v. 36. [Boeckhius vulgatum δοναθεῖσα servaverat invitis et libris optimis et ratione. Vide Ahrentem de Dial. Dor. p. 148. SCH.]

v. 37. [ἀπέριψεν αὐτοῦ· μένων δ' κτλ. vulgo. Αὐτοῦ correctum ab Heynio et Boeckhio ex libris. Rectius distinxit Heynius. SCH.]

Digitized by Google

πάτρῳ τ' ἐπερχόμενος ἀγλαΐαν ἔδειξεν. Στρ. ϛ'.
νόῳ δὲ πλοῦτον ἄγει,
ἄδικον οὔθ' ὑπέροπλον ἥβαν δρέπων,
σοφίαν δ' ἐν μυχοῖσι Ἱεριδῶν·
τίν τ', Ἐλέλιχθον, ὀργαῖς ἐς ἱππίαν ἔξοδον
μάλα ἀδόντι νόῳ, Ποσειδᾶν, προσέχεται.
γλυκεῖα δὲ φρὴν
καὶ συμπόταισιν ὁμιλεῖν
μελισσᾶν ἀμείβεται τρητὸν πόνον.

v. 50 seq. ὀργαῖς δ' εὗρες ἵππιον εἰς || οδον ἀδόντι κτλ.

v. 48. [Quanquam et libri et Scholia consentiunt in vulgata scriptura, tamen Hermannus Opuscc. VII. p. 154., quod in ceteris strophis purus paeon est, ἦβαν non putat esse a Pindaro. Quum igitur in libris praeter unum omnibus ante νόῳ additum sit ἄγεσαν, id Hermannus ex ἀνάταν ortum arbitratur, coll. Pyth. II. 28. ἀνάταν ὑπερφάνον. Verum h. l. alia res est: nam οὔτε ἄδικον οὔτε ὑπέροπλον ἀνάταν δρέπειν dici non poterat. Nec δρέπειν ἀνάταν tulerim. Tametsi Eustathio Prooem. p. 5. ed. meae, ubi affertur οὔτε ὑπέροπλον ὕβριν δρέπων, ad speciem coniecturae conciliandam uti poterat vir summus. Ego illam ex itacismo ortum errorem putem. Prorsus improbabile Kayseri ἐπίταν. Vulgatum tuetur praeter reliquos Scholiasta Aristidis p. 334. Frommel. SCH.]

v. 50 seq. [Heyniana scriptura vel ob vocabulum divisum non ferenda a Boeckhio ex indiciis librorum reficta est. Et μάλα quidem ante ἀδόντι habent omnes; paulo ante fere sic: ὀργαῖς πάσαις ὃς ἱππείαν ἔχοδον vel similiter. Unde ἱππίαν ἔξοδον Boeckhius. Sed idem, quum Scholiasta explicet: σοὶ δέ, ὦ Ποσειδᾶν, προσέχεται καὶ οἰκειοῦται, ὃς εὗρες ἱππείας ἐξόδους, eodemque ducat unius alteriusque codicis scriptura εὑρὲς δ' ὃς ἱππίαν ἔχοδον — vide Expll. p. 300. — sic confirmabat orationem: τίν τ' Ἐλέλιχθον, ὅςθ' εὗρες ἱππίαν ἔχοδον, quod comprobavit Dissenius, non valde probat Boeckhius ipse. Qui ad eam lectionem scripturam devenit, quam Hermannus commendaverat. Et ἐς ἱππείαν ἔχοδον Par. B subministravit. Quod Bergkius scripsit: ὀργᾶς ὃς ἱππίαν ἐς ὁδόν, non satis intelligo. Ceterum quum Eustathius Prooem. p. 7. Neptunum a Pindaro ἱλασίχθονα appellatum referat, fieri potest, ut tritius epitheton alterum ex h. l. expulerit. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Ζ'.

ΜΕΓΑΚΛΕΙ ΑΘΗΝΑΙΩι.

ΤΕΘΡΙΠΠΩι.

Strophae.

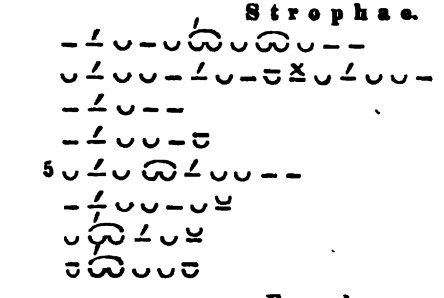

Epodus.

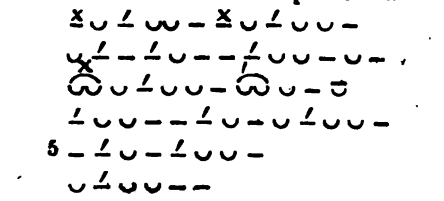

Κάλλιστον αἱ μεγαλοπόλιες Ἀθᾶναι Στρ.
προοίμιον Ἀλκμανιδᾶν εὐρυσθενεῖ γενεᾷ
κρηπῖδ' ἀοιδᾶν
ἵπποισι βαλέσθαι.

Pyth. VII. v. 1. [Olim Boeckhius *μεγαλοκτιτίλιες* et v. 9. *κτιτίλισσι*, quum alteram formam repudiaret. Postea ad vulgatam redfit. De forma videndus Buttmannus Gr. ampl. I. p. 182. Nunc vel Sophoclem in cantico Thamyrae fabulae formis *χέρεσσι*, *κτόδεσσι* unum esse discimus ex Crameri Ann. Paris. T. IV. p. 183. not. Cf. quae scripsi Museo Rhenan. 1842. II. p. 296 seq. SCH.]

v. 2. [Boeckhius olim ex uno Par. B *ἐριτθενεῖ*, ut exacte responderet v. 10. *Ἄπολλον*, quod ex Scholiis et codicibus revocavit, quoniam Pindarus in locum vocativi non sufficiat nominativi formam. Nunc hoc retinuit, alterum intactum reliquit. SCH.]

Digitized by Google

5 ἐπεὶ τίνα πάτραν, τίνα οἶκον
λαῶν ὀνυμάξομαι
ἐπιφανέστερον
Ἑλλάδι πνθέσθαι;

πάσαισι γὰρ πολίεσι λόγος ὁμιλεῖ Ἀντ.
10 Ἐρεχθέος ἀστῶν, Ἄπολλον, οἵ τεόν γε δόμον
Πυθῶνι δίᾳ
θαητὸν ἔτευξαν.
ἄγοντι δέ με πέντε μὲν Ἰσθμοῖ
νῖκαι, μία δ' ἐκπρεπὴς
15 Διὸς Ὀλυμπιάς,
δύο δ' ἀπὸ Κίρρας,

ὦ Μεγάκλεες, ὑμαί τε καὶ προγόνων. Ἐπ.
νέᾳ δ' εὐπραγίᾳ χαίρω τι· τὸ δ' ἄχνυμαι,
φθόνον ἀμειβόμενον τὰ καλὰ ἔργα.
20 φαντί γε μὰν οὕτω κεν ἀνδρὶ παρμονίμαν
θάλλοισαν εὐδαιμονίαν
τὰ καὶ τὰ φέρεσθαι.

v. 5. τίνα τ' οἶκον — v. 6. ναίοντ' — v. 10. Ἀπόλλων, — v. 15. Ὀλυμπίας, — v. 18. χαίρω τι· τὸ δ' ἄχνυμαι, et punctum post ἔργα v. 19. — v. 20. πὰρ μονίμαν

v. 5. 6. [τίνα οἶκον Boeckhius ex lemmate Scholiorum, quum id vocabulum (*vicus*) digamma habeat. Libri varie τίνα γ' οἶκον, τίνα τ' οἶκον, τίνα δ' οἶκον, quod Bergkius dedit. Statim libri ναίων, in quo vel explicando vel emendando mire laborant Scholiastae. Ad Schmidii coniecturam ναίοντ' iam veteres delapsos esse significant Scholia. Id ipsum sive cum Boeckhio ad victorem, sive cum Hermanno ad οἶκον rettuleris, languidissimum est neque Homerico illo Il. *B*, 626: νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλός, satis excusari potest. Rescripsi ex *ΝΑΙΩΝ*, quod facillimum erat, *ΑΑΩΝ*. Nec θνατῶν longe abit. Thierschius κλείων coniectabat. SCH.]

v. 10. [Vulgo οἵ τεόν τε δόμον. Optimi οἵ τεὸν δόμον. Correxerunt Oxonienses. SCH.]

v. 15. [Ὀλυμπιάς (coll. Herod. VI, 70: Καὶ Ὀλυμπιάδα σφι ἀπελόμενος τεθρίππῳ προσέβαλε) restituerunt plures ex ingenio, ex Par. B Boeckhius. SCH.]

v. 18. [Boeckhius cum aliquot libris sic distinxit: χαίρω. τί τόδ' ἄχνυμαι — καλὰ ἔργα; Confer Expll. h. l. et Hermannum Opusce. VII. p. 155. SCH.]

v. 20. [πὰρ μονίμαν vulgatum cum Hermanno ex aliquot libris et Scholiis emendatum est. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Η'.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΕΙ ΑΙΓΙΝΗΤΗ.

ΠΑΛΑΙΣΤΗ.

Strophae.

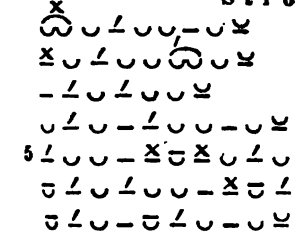

Epodi.

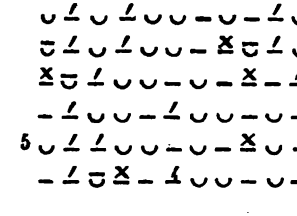

Φιλόφρον Ἀσυχία, Δίκας Στρ. α'.
ὦ μεγιστόπολι θύγατερ,
βουλᾶν τε καὶ πολέμων
ἔχοισα κλαΐδας ὑπερτάτας,
Πυθιόνικον τιμὰν Ἀριστομένει δέκευ.
τὺ γὰρ τὸ μαλθακὸν ἔρξαι τε καὶ παθεῖν ὁμῶς
ἐπίστασαι καιρῷ σὺν ἄτρεκεῖ·

τὺ δ', ὁπόταν τις ἀμείλιχον Ἀντ. α'.

Pyth. VIII. v. 4. [Vulgatum κλαΐδας iam Schmidius correxit. SCH.]

Digitized by Google

καρδίᾳ κότον ἐνελάσῃ,
τραχεῖα δυσμενέων
ὑπαντιάξαισα κράτει τιθεῖς
ὕβριν ἐν ἄντλῳ. τὰν οὐδὲ Πορφυρίων μάθεν
παρ' αἶσαν ἐξερεθίζων. κέρδος δὲ φίλτατον,
ἐκόντος εἴ τις ἐκ δόμων φέροι.

βία δὲ καὶ μεγάλανχον ἔσφαλεν ἐν χρόνῳ. Ἐπ. α'.
Τυφὼς Κίλιξ ἑκατόγκρανος οὔ μιν ἄλυξεν,
οὐδὲ μὰν βασιλεὺς Γιγάντων· δμᾶθεν δὲ κεραυνῷ
τόξοισί τ' Ἀπόλλωνος· ὃς εὐμενεῖ νόῳ
Ξενάρκειον ἕδεκτο Κίρραθεν ἐστεφανωμένον
υἱὸν ποίᾳ Παρνασίδι Δωριεῖ τε κώμῳ.

ἔπεσε δ' οὐ Χαρίτων ἑκὰς Στρ. β'.
ἀ δικαιόπολις ἀρεταῖς
κλεινᾶισιν Αἰακιδᾶν
θίγοισα νᾶσος· τελέαν δ' ἔχει
δόξαν ἀπ' ἀρχᾶς. πολλοῖσι μὲν γὰρ ἀείδεται
νικαφόροις ἐν ἀέθλοις θρέψαισα καὶ θοαῖς
ὑπερτάτους ἥρωας ἐν μάχαις·

τὰ δὲ καὶ ἀνδράσιν ἐμπρέπει. Ἀντ. β'.
εἰμὶ δ' ἄσχολος ἀναθέμεν
πᾶσαν μακραγορίαν
λύρᾳ τε καὶ φθέγματι μαλθακῷ,

v. 13. φίλτατόν γ', — v. 15. βία — v. 20. πόᾳ Παρνασίᾳ — v. 28. τὰ καὶ ἐν ἀνδράσιν

v. 13. [γ' cum libris plurimis delevit Boeckhius. SCH.]
v. 15. [βία libri cum Scholiis, idque Hermannus postulaverat. SCH.]
v. 20. [Libri ποίᾳ Παρνασίᾳ. Ad legem carminis conformavit Boeckhius, ex ΠΑΡΝΑΣΙΑΙ facto ΠΑΡΝΑΣΙΔΙ. SCH.]
v. 24. [θίγοισα h. l. certissime praesens est, quod monco propter Buttmannum Gr. ampl. II. p. 198. Lobeck. SCH.]
v. 28. [τὰ δὲ καὶ ἀνδράσιν Boeckhius ex libris aliquot. Vide Commentarium. SCH.]
v. 32. Libri inter κνίσῃ et κνίσσῃ fluctuant. Sic v. 45. καισὶν et καισί, v. 52. μόνος et μοῦνος; sed v. 72. Ξέναρχος libri, Κείναρχος Schmidius. Boeckhius collatis reliquis locis strophicis ubique brevem syllabam praetulit, sed καισὶν tamen retinuit. Con-

Digitized by Google

μὴ κόρος ἐλθὼν νίσῃ. τὸ δ' ἐν ποσί μοι τράχον
ἴτω τεὸν χρέος, ὦ παῖ, νεώτατον καλῶν,
ἐμᾷ ποτανὸν ἀμφὶ μαχανᾷ.

παλαισμάτεσσι γὰρ ἰχνέων ματραδελφεοὺς Ἐπ. β'.
Ὀλυμπία τε Θεόγνητον οὐ κατελέγχεις,
οὐδὲ Κλειτομάχοιο νίκαν Ἰσθμοῖ θρασύγνιον·
αὖξων δὲ πάτραν Μιδυλιδᾶν λόγον φέρεις,
τὸν ὕπερ ποτ' Οἰκλέος παῖς ἐν ἑπταπύλοις ἰδὼν
νιοὺς Θήβαις αἰνίξατο παρμένοντας αἰχμᾷ,

ὁπόθ' ἁπ' Ἄργεος ἦλυθον Στρ. γ'.
δευτέραν ὁδὸν Ἐπίγονοι.
ὧδ' εἶπε μαρναμένων·
Φυᾷ τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει
ἐκ πατέρων παισὶν λῆμα. θαέομαι σαφὲς
δράκοντα ποικίλον αἰθᾶς Ἀλκμᾶν' ἐπ' ἀσπίδος
νωμῶντα πρῶτον ἐν Κάδμου πύλαις.

ὁ δὲ καμὼν προτέρᾳ πάθᾳ Ἀντ. γ'.
νῦν ἀρείονος ἐνέχεται
ὄρνιχος ἀγγελίᾳ
Ἄδραστος ἥρως· τὸ δὲ οἴκοθεν
ἀντία πράξει. μόνος γὰρ ἐκ Δαναῶν στρατοῦ
θανόντος ὀστέα λέξαις νιοῦ, τίχᾳ θεῶν
ἀφίξεται λαῷ σὺν ἀβλαβεῖ

v. 32. *νίσῃ* et *ποσί μοι ἴτω* — v. 33. *τρέχον τεὸν* — v. 35. *ἰχνεύων* — v. 40 *ἠνίξατο* — v. 43. *εἶπε· μαρναμένων* — v. 52. *μοῦνος* — v. 54. *λεῷ*

tra Hermannus Opuscc. VII. p. 158 seq. omnes syllabas anacruseos longas censet, unde *νίσῃ*, *μοῦνος*, *Ξεἰναρχες* probat. Sed str. γ'. v. 45. scriptura *παισίν* incisionem everti, quae sit alias constanter observata. Id vitium sic removebat: *ἐκ πατέρων, παῖ, σοὶ λῆμα*. Cf. ad v. 92. Eodem versu 32. Heynii scriptura, quam hiatus in arsi trochaica convellit, a Boeckhio ex libris plurimis reficta est. *Τράχον* Doricam formam — vide Et. M. et Hesych s. v. coll. Ahrente de Dial. Dor. p. 117. — plures libri servarunt. SCH.]

v. 35. [*ἰχνέων* Schmidius, *οἰχνέων* Hermannus. SCH.]

v. 40. [Libri *ἠνίξατο*. Mutavit Boeckhius. Cf. Ahrens l c. p. 129. SCH.]

v. 47. [Heynii coniecturam *νέμοντα* praebet Par. B. SCH.]

v. 54. [Attica forma *λεῷ* ex librorum fide mutata. SCH.]

Digitized by Google

Ἄβαντος εὐρυχόρους ἀγυιάς. τοιαῦτα μὲν Ἐπ. γ'.
ἐφθέγξατ' Ἀμφιάρηος. χαίρων δὲ καὶ αὐτὸς
Ἀλκμᾶνα στεφάνοισι βάλλω, ᾠδαῖνω δὲ καὶ ὕμνῳ,
γείτων ὅτι μοι καὶ κτεάνων φύλαξ ἐμῶν
ὑπάντασέ τ' ἰόντι γᾶς ὀμφαλὸν παρ' ἀοίδιμον,
μαντευμάτων τ' ἐφάψατο συγγόνοισι τέχναις.

τὺ δ', ἑκαταβόλε, πάνδοκον Στρ. δ'.
ναὸν εὐκλέα διανέμων
Πυθῶνος ἐν γυάλοις,
τὸ μὲν μέγιστον τόθι χαρμάτων
ὤπασας· οἶκοι δὲ πρόσθεν ἀρπαλέαν δόσιν
πενταθλίου σὺν ἑορταῖς ὑμαῖς ἐπάγαγες.
ἄναξ, ἑκόντι δ' εὔχομαι νόῳ

κατὰ τὶν ἁρμονίαν βλέπειν, Ἀντ. δ'.
ἀμφ' ἕκαστον ὅσα νέομαι.
κώμῳ μὲν ἁδυμελεῖ
Δίκα παρέστακε· θεῶν δ' ὄπιν
ἄφθιτον αἰτέω, Ξένάρκες, ὑμετέραις τύχαις.
εἰ γάρ τις ἐσλὰ πέπαται μὴ σὺν μακρῷ πόνῳ,
πολλοῖς σοφὸς δοκεῖ πεδ' ἀφρόνων

βίον κορυσσέμεν ὀρθοβούλοισι μαχαναῖς· Ἐπ. δ'.
τὰ δ' οὐκ ἐπ' ἀνδράσι κεῖται· δαίμων δὲ παρίσχει,

v. 59. ὑπάντασεν lóντι — v. 66. πενταεθλίου et ἐπάγαγες, — v. 67. ἄναξ. ἑκόντι — v. 72. Ξεινάρχει',

v. 59. [Vulgo ὑπαντίασεν (aliquot libri ὑπαντίασ') lóντ. Schmidius ὑπάντασεν, rectius Hermannus cum Scholiis ὑπάντασέ τ' lóντι. SCH.]

v. 60. [Hermannus expulso glossemate coniicit μάντις, ἀοιδῶν τ' ἀμφ' ἄψατο, h. e. ἥψατο συγγόνοις τέχναις ἀμφὶ ἀοιδῶν. Nam reliquis tribus locis in fine epodorum, qui quidem salvi sint, dispondeum, a quo initium fiat, constare ex duobus vocabulis disyllabis. Eos esse trochaeos semantes. Vide ad vers. ult. SCH.]

v. 67. [Kayserus p. 58 seq. proponit ἑκόντι δ' εὔχομαι νόῳ Κατά τιν' (sic codd.) ἁρμονίαν ἔπειν, ἀμφ' ἕκαστον ὅσα νέομαι, h. e. *Modestiae in omnibus carminibus lubens studeo, et verum est quod praedico, at invidia deprecanda tamen et ante omnia deorum gratia expetenda victoribus.* Non facile erit, qui sequatur. Mingarellius νέμομαι. SCH.]

v. 73. [νόνῳ Scholia et pars codicum. Alii χρόνῳ. SCH.]

Digitized by Google

ἄλλοτ' ἄλλον ὕπερθε βάλλων, ἄλλον δ' ὑπὸ χειρῶν
μέτρῳ καταβαίνει. Μεγάροις δ' ἔχεις γέρας,
μαχᾷ τ' ἐν Μαραθῶνος, Ἥρας τ' ἀγῶν' ἐπιχώριον
νίκαις τρισσαῖς, ὦ Ἀριστόμενες, δάμασσας ἔργῳ.

τέτρασι δ' ἔμπετες ὑφόθεν Στρ. ε'.
σωμάτεσσι κακὰ φρονέων,
τοῖς οὔτε νόστος ὁμῶς
ἔπαλπνος ἐν Πυθιάδι κρίθη,
οὐδὲ μολόντων πὰρ ματέρ' ἀμφὶ γέλως γλυκὺς
ὦρσεν χάριν· κατὰ λαύρας δ' ἐχθρῶν ἀπάοροι
πτώσσοντι, συμφορᾷ δεδαιγμένοι.

ὁ δὲ παλόν τι νέον λαχὼν Ἀντ. ε'.
ἁβρότατος ἔπι, μεγάλας
ἐξ ἐλπίδος πέταται
ὑποπτέροις ἀνορέαις, ἔχων
κρέσσονα πλούτου μέριμναν. ἐν δ' ὀλίγῳ βροτῶν
τὸ τερπνὸν αὔξεται· οὕτω δὲ καὶ πιτνεῖ χαμαί,
ἀποτρόπῳ γνώμᾳ σεσεισμένον.

Ἐπ. ε'.
ἐπάμεροι· τί δέ τις; τί δ' οὔ τις; σκιᾶς ὄναρ
ἄνθρωπος. ἀλλ' ὅταν αἴγλα διόσδοτος ἔλθῃ,

v. 80. τρίταις, Ἀριστόμενες, — v. 87. δεδαϊγμένοι. — v. 96. ἄνθρωποι.

v. 78. [Quidam libri μέτρον. Vide Commentarium. SCH.]
v. 80. [τρίταις invectum erat de coniectura Pauwii. Pro Boeckhiano Ἀριστόμενες libri longe plurimi id praebent, quod cum Hermanno l. c. reduxi. Nam in reliquis locis est syllaba longa. SCH.]
v. 87. [δεδαιγμένοι Hermannus. Vide ad Ol. VIII, 60. SCH.]
v. 92. [μέριμναν quum ex Hermanni sententia unum habeat breve anacrusin, μέρμηραν proponit scribendum. Aliquot libri κρέσσονα τέρψιν πλούτου vel πλούτοιο, ex metricorum officina. SCH.]
v. 96. [ἄνθρωπος Boeckhius petivit ex Plutarcho Cons. Apoll. c. 6. p. 322. Hutten. Scholl. Nem. VI, 4. Eustathio (vide de Odss p. 111.), quo turpis hiatus remotus est. Pluralem tamen praebent libri agnoscunt Scholia Soph. Aiac. 124. et Aristidis p. 132. Frommel. SCH.]

Digitized by Google

λαμπρὸν φέγγος ἔπεστιν ἀνδρῶν καὶ μείλιχος αἰών.
Αἴγινα, φίλα μᾶτερ, ἐλευθέρῳ στόλῳ
πόλιν τάνδε κόμιζε Διὶ καὶ κρέοντι σὺν Αἰακῷ
Πηλεῖ τε καὶ γαθῷ Τελαμῶνι σύν τ' Ἀχιλλεῖ.

v. 99. Διὶ — v. 100. καρίστῳ

v. 100. [Libri καὶ γαθῷ vel καὶ ἀγαθῷ et καρίστῳ. Hinc Boeckhius pro certo habuit, Hermannus l. c. p. 169. Πηλεῖ τ' ἐσθλῷ καὶ σὺν Τελ. coniecit. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Θ'.

ΤΕΛΕΣΙΚΡΑΤΕΙ ΚΥΡΗΝΑΙΩι.

ΟΠΑΙΤΟΔΡΟΜΩι.

Strophae.

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑––
–⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑
–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑
–⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑≅
–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑≅
–⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑

Epodi.

–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑–
–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑≅
–⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑≅
–⏑⏑––⏑⏑––
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑≅
–⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑≅
–⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑≅
–⏑⏑–⏑⏑≅
⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑

Ἐθέλω χαλκάσπιδα Πυθιονίκαν Στρ. α'.
σὺν βαθυζώνοισιν ἀγγέλλων
Τελεσικράτη Χαρίτεσσι γεγωνεῖν,
ὄλβιον ἄνδρα, διωξίππου στεφάνωμα Κυράνας·
τὰν ὁ καπάεις ἀνεμοσφαράγων ἐκ Παλλίου κόλπων
ποτὲ Λατοΐδας

ἅρπασ', ἔνεικέ τε χρυσέῳ παρθένον ἀγροτέραν δί-
φρῳ, τόθι νιν πολυμήλου καὶ πολυκαρποτάτας θῆκε δέσποιναν χθονὸς
δίζαν ἀπείρου τρίταν εὐήρατον θάλλοισαν οἰκεῖν.

ὑπέδεκτο δ' ἀργυρόπεζ' Ἀφροδίτα Ἀντ. α'.
Δάλιον ξεῖνον θεοδμάτων
ὀχέων ἐφαπτομένα χερὶ κούφᾳ·
καί σφιν ἐπὶ γλυκερᾶις εὐναῖς ἐρατὰν βάλεν αἰδῶ,
ξυνὸν ἁρμόζοισα θεῷ τε γάμον μιχθέντα κούρᾳ
θ' Ὑψέος εὐρυβία·
ὃς Λαπιθᾶν ὑπερόπλων τουτάκις ἦν βασιλεύς, ἐξ
Ὠκεανοῦ γένος ἥρως
δεύτερος· ὅν ποτε Πίνδου κλεεννᾶις ἐν πτυχαῖς
Ναῖς εὐφρανθεῖσα Πηνειοῦ λέχει Κρείοισ' ἔκιπτεν,

Γαίας θυγάτηρ. ὁ δὲ τὰν εὐώλενον Ἐπ. α'.
θρέψατο παῖδα Κυράναν· ἃ μὲν οὔθ' ἱστῶν παλιμβάμοις ἐφίλασεν ὁδούς,
οὔτε δείπνων οἰκοριᾶν μεθ' ἑταιρᾶν τέρψιας,
ἀλλ' ἀκόντεσσίν τε χαλκέοις
φασγάνῳ τε μαρναμένα κερδίζεν ἀγρίους
θῆρας, ἦ πολλάν τε καὶ ἀσύχιον
βουσὶν εἰράναν παρέχοισα πατρῴαις, τὸν δὲ σύγκοιτον γλυκὺν
παῦρον ἐπὶ γλεφάροις
ὕπνον ἀναλίσκοισα ῥέποντα πρὸς ἀῶ.

v. 6. ἔνεγκέ τε — v. 11. κοῦφα· — v. 13. μιχθέντι — v. 21. κερᾳΐζειν

Pyth. IX. v. 6. [ἔνεικε duo codices. Pindarum, ubi prima longa requiritur, ἤνεγκεν scripsisse, ubi brevis, ἔνεικε animadvertit Boeckhius. Cf. Ol. II, 87. III, 14. IX, 63. Pyth. V, 59. SCH.]

v. 11. Pro κοῦφα Boeckhius κούφᾳ e multis libris. Mox v. 13. μιχθέντι codicum lectio est, at μιχθέντα ductum e Scholiis. De sensu vid. Commentarium.

v. 21. [κερᾴζειν ex fide codicum et Scholiorum Boeckhius, qui syllabam ancipitem locum habere posse exemplis confirmat. SCH.]

Digitized by Google

κίχε νιν λέοντί ποτ' εὐρυφαρέτρας Στρ. β'. 45
ὀμβρίμῳ μούναν παλαίοισαν
ἄντρῳ ἐγχέων ἐκάεργος Ἀπόλλων.
αὐτίκα δ' ἐκ μεγάρων Χείρωνα προσέννεπε φωνᾷ·
Σεμνὸν ἄντρον, Φιλυρίδα, προλιπὼν θυμὸν γυ-
ναικὸς καὶ μεγάλαν δύνασιν
θαύμασον, οἷον ἀταρβεῖ νεῖπος ἄγει κεφαλᾷ, μό-
χθου καθύπερθε νεᾶνις
ἧτορ ἔχοισα· φόβῳ δ' οὐ κεχείμανται φρένες.
τίς νιν ἀνθρώπων τέκεν; ποίας δ' ἀποσπασθεῖσα
φύτλας

ὀρέων κευθμῶνας ἔχει σκιοέντων; Ἀντ. β'. 60
γενέσθαι δ' ἀλκᾶς ἀπειράντου.
ὁσία κλυτὰν χέρα οἱ προσενεγκεῖν,
ἦ ῥα καὶ ἐκ λεχέων κεῖραι μελιηδέα ποίαν;
τὸν δὲ Κένταυρος ζαμενής, ἀγανᾷ χλαρὸν γελάσ-
σαις ὀφρύϊ, μῆτιν ἐὰν 65
εὐθὺς ἀμείβετο· Κρυπταὶ κλαῖδες ἐντὶ σοφᾶς Πει-
θοῦς ἱερᾶν φιλοτάτων, 70
Φοῖβε, καὶ ἔν τε θεοῖς τοῦτο κἀνθρώποις ὁμῶς
αἰδέονθ', ἀμφανδὸν ἀδείας τυχεῖν τοπρῶτον εὐνᾶς.

Ἐπ. β'.
καὶ γὰρ σέ, τὸν οὐ θεμιτὸν ψεύδει θιγεῖν, 75
ἔτραπε μείλιχος ὀργὰ παρφάμεν τοῦτον λόγον. κούρας δ', ὁπόθεν, γενεὰν

v. 30. Φιλυρίδα — v. 37. ἦ et κεῖρεν — v. 38. χλιαρὸν γελάξαις

---

v. 30. [Multi libri recte Φιλυρίδα praebuerunt, de qua scriptura vide ad Pyth. III, 1. SCH.]

v. 33. [Optimi τίς μὲν ἀνθρώπων. Non ita Scholia. SCH.]

v. 37. κεῖραι restituit Boeckhius cum Hermanno e Scholiis et codicibus: κεῖρεν nonnisi editionum veterum auctoritate nititur. Mox v. 38. metro repugnabat χλιαρόν, pro quo alii χλαρόν, probatum Hermanno et Boeckhio. [Ibidem γελάξαις Pauwii inventum fuit. SCH.]

Digitized by Google

ἐξερωτᾷς, ὦ ἄνα; κύριον ὃς πάντων τέλος
οἶσθα καὶ πάσας κελεύθους·
ὅσσα τε χθὼν ἠρινὰ φύλλ' ἀναπέμπει, γἀπόσα
ἐν θαλάσσᾳ καὶ ποταμοῖς ψάμαθοι
κύμασιν ῥιπαῖς τ' ἀνέμων κλονέονται, χὤ τι μέλ-
λει, χὠπόθεν
ἔσσεται, εὖ καθορᾷς.
εἰ δὲ χρὴ καὶ πὰρ σοφὸν ἀντιφερίξαι,

ἐρέω. ταύτᾳ πόσις ἷκεο βᾶσσαν Στρ. γ'.
τάνδε, καὶ μέλλεις ὑπὲρ πόντου
Διὸς ἔξοχόν ποτὶ κᾶπον ἐνεῖκαι·
ἔνθα νιν ἀρχέπολιν θήσεις, ἐπὶ λαὸν ἀγείραις
νασιώταν ὄχθων ἐς ἀμφίπεδον· νῦν δ' εὐρυλείμων
πόντιά σοι Λιβύα
δέξεται εὐκλέα νύμφαν δώμασιν ἐν χρυσέοις πρό-
φρων· ἵνα οἱ χθονὸς αἶσαν
αὐτίκα συντελέθειν ἔννομον δωρήσεται,
οὔτε παγκάρπων φυτῶν νήποινον, οὔτ' ἀγνᾶτα
θηρῶν.

τόθι παῖδα τέξεται, ὃν κλυτὸς Ἑρμᾶς Ἀντ. γ'.
εὐθρόνοις Ὥραισι καὶ Γαίᾳ
ἀνελὼν φίλας ὑπὸ ματέρος οἴσει.
ταὶ δ' ἐπιγουνίδιον κατθηπάμεναι βρέφος αὐταῖς,
νέκταρ ἐν χείλεσσι καὶ ἀμβροσίαν στάξοισι, θή-
σονταί τέ νιν ἀθάνατον.
Ζῆνα καὶ ἀγνὸν Ἀπόλλωνα, ἀνδράσι χάρμα φί-
λοις ἄγχιστον, ὀπάονα μήλων,

v. 48. χῶτε ποτ' — v. 50. εἰ δέ γε χρὴ παρ σοφὸν — v. 62. αὐταῖς, — v. 64. μάλων,

v. 48. Male vulgo χῶτε ποτ' adversus legem carminis. Plurimis in libris est χῶ τι πόθεν, unde Boeckhius iubente Hermanno χὠπόθεν scripsit, inventum a Schmidio [confirmatum Scholiis. SCH.]. — Mox v. 50. vulgo erat εἰ δέ γε χρὴ καὶ πὰρ σοφόν, Heynius delevit καί, quod sensus postulat, retinuit γε fulcrum eiiciendum [cum Scholiis et plurimis codicibus. SCH.].

v. 62. [Optimi libri θηκάμεναι, θησάμεναι. Ex Boll. γ re-

Digitized by Google

'Αγρέα καὶ Νόμιον, τοῖς δ' 'Αριστεῖον καλεῖν. 115
ὡς ἄρ' εἰπὼν ἔννυεν τερπνᾶν γάμου κραίνειν τελευτάν.

ὠκεῖα δ' ἐπειγομένων ἤδη θεῶν Ἐπ. γ'.
πρᾶξις ὁδοί τε βραχεῖαι. κεῖνο κεῖν' ἅμαρ διαίτασεν·
θαλάμῳ δὲ μίγεν 120
ἐν πολυχρύσῳ Λιβύας· ἵνα καλλίστευν πόλιν
ἀμφέπει κλεινάν τ' ἀέθλοις. 125
καί νιν ἐν Πυθῶνί νιν ἀγαθέᾳ Καρνειάδα
υἱὸς εὐθαλεῖ συνέμιξε τύχᾳ·
ἔνθα νικάσαις ἀνέφανε Κυράναν, ἅ νιν εὔφρων
δέξεται, 130
καλλιγύναικι πάτρᾳ
δόξαν ἱμερτὰν ἀγαγόντ' ἀπὸ Δελφῶν.

ἀρεταὶ δ' αἰεὶ μεγάλαι πολύμυθοι· Στρ. δ'.
βαιὰ δ' ἐν μακροῖσι ποικίλλειν,
ἀκοὰ σοφοῖς· ὁ δὲ καιρὸς ὁμοίως 135
παντὸς ἔχει κορυφάν. ἔγνον ποτὲ καὶ Ἰόλαον
οὐκ ἀτιμάσαντά νιν ἑπτάπυλοι Θῆβαι· τόν, Εὐ-
ρυσθῆος ἐπεὶ κεφαλὰν 140
ἔπραθε φασγάνου ἀκμᾷ, κρύψαν ἔνερθ' ὑπὸ γᾶν
διφρηλάτα Ἀμφιτρύωνος
σάματι, πατροπάτωρ ἔνθα οἱ Σπαρτῶν ξένος 145
κεῖτο, λευκίπποισι Καδμείων μετοικήσας ἀγυιαῖς.

τέκε οἱ καὶ Ζηνὶ μιγεῖσα δαΐφρων Ἀντ. δ'.
ἐν μόναις ὠδῖσιν Ἀλκμήνα

v. 79. ἔγνων

stituerunt Oxonienses. Ibidem αὐταῖς Boeckhius. Statim post v. 64. μήλων libri omnes. SCH.]

v. 79. [Legebatur ἴγνων. Quod reposui, Pyth. IV, 120. metro firmatur, licet ibi quoque optimos codices altera forma obsederit. Eandem correctionem impertivi Isthm. II, 23. Ita enim postulat analogia; videndus Ahrens de coniugatione in μι p. 10., qui Hymn. Cer. 111. ἔγνων correxit; Pindari tunc non meminerat. Buttmannus Gr. ampl. II. p. 14. Lobeck. dubitabat. SCH.]

Digitized by Google

διδύμων κρατησίμαχον σθένος υἱῶν.
καφὸς ἀνήρ τις, ὃς Ἡρακλεῖ στόμα μὴ παραβάλλει,
μηδὲ Διρκαίων ὑδάτων ἂὲ μέμναται, τά νιν θρέψαντο καὶ Ἰφικλέα·
τοῖσι τέλειον ἐπ' ἐνῆᾷ κωμάσομαί τι παθὼν ἑκών.
Χαρίτων κελαδεννᾶν
μή με λίπoι καθαρὸν φέγγος. Αἰγίνα τε γὰρ
φαμὶ Νίσου τ' ἐν λόφῳ τρὶς δὴ πόλιν τάνδ' εὐκλείξαι,

σιγαλὸν ἁμαχανίαν ἔργῳ φυγών· Ἐπ. δ'.
οὕνεκεν, εἰ φίλος ἀστῶν, εἴ τις ἀντάεις, τό γ' ἐν ξυνῷ πεπoναμένον εὖ
μὴ λόγον βλάπτων ἁλίοιο γέροντος κρυπτέτω.

v. 88. ἀεὶ — v. 91. εὐκλείξεν

---

v. 87. [περιβάλλει Scholia et libri plurimi. Versu 88. libri ἀεὶ vel αἰεὶ μέμνατ᾽ αἰ. Pindarica forma ἀέ, attestata Et. MS. apud Ruhnkenium in Heynii Excurs. ad Virgil. Aen. II. p. 319. (ed. 1803.) sive Opuscc. p. 411. Friedem., restituta Boeckhio est. De variis formis particulae vide interpretes Greg. Cor. p. 345 seqq. Crameri Ann. Oxx. I. p. 71, 10 seqq. Quod apud Cramerum Ann. Paris. III. p. 321, 27. ἀέ forma παρὰ Πεισάνδρῳ τῷ Καμειρεῖ reperta fertur, quum Pisandri nomen in Pindari locum subrepsisset, uti similiter alias factum annotavit Ruhnkenius, τῷ Καμειρεῖ adiecit sciolus aliquis. SCH.]

v. 91. Intolerabilis hic videtur omissio subiecti, quum in antecedentibus de aliis, de heroibus Thebanis sermo sit; quare scribendum censeo τόνδε. Quo admisso etiam φυγών erit mutandum. Pindarus quum scripsisset ΦΤΓΟΝΘ, mature excidit Θ, unde Alexandrini, qui ΦΤΓΟΝ inveniebant scriptum, hoc in φυγών transposuerunt; vide de antiquiore scriptura et de transpositione in recentiorem eximie disputantem Boeckhium in Dissert. de Cisi Pindar. §. 17 seqq. Sic ortus nominativus, quem agnovisse grammaticos e Scholiis liquet. Nominativo autem posito, τόνδε in τάνδε mutari debuit, quod factum. Ceterum de apostropho in φυγόν᾽ cf. eundem Boeckhium in Dissert. laud. §. 6. [Librorum scriptura εὐκλείξαι servata Beckius φυγόντ᾽ dederat, improbatum Boeckhio, qui nominativum φυγών exemplis haud aptis defendebat, quem Scholiasta tamen iam legit. Hermannus Opusce. VII. p. 163. facili medela εὐκλείξας reponit, quod recepit Bergkius. Idque eo aptius videtur, quia in seqq. quoque victorem ipsum appellat poeta. Ac φαμί mediae orationi interpositum habes etiam Pyth. III, 76. Kayserus πολίτας pro πόλιν τάνδ᾽ proponit et φυγόντ᾽ retinet. Ego putabam verba Scholiastae: ὁ δὲ λόγος ἀπὸ τοῦ νικηφόρου,

Digitized by Google

πᾶσας αἰνεῖν καὶ τὸν ἐγχώριον
παντὶ θυμῷ σύν γε δίκᾳ· πολλὰ ῥέζοντ' ἔννεπεν. 170
πλεῖστα νικήσαντά σε καὶ τελευταῖς
ὠρίαις ἐν Παλλάδος εἶδον ἅρμασι· θ' ὡς ἑπάστα
φίλτατον
παρθενικαὶ πόσιν ἦ 175
νιὸν εὔχονθ', ὦ Τελεσικράτες, ἔμμεν,

ἐν Ὀλυμπίοισί τε καὶ βαθυκόλπου Στρ. ε'.
Γᾶς ἀέθλοις ἔν τε καὶ πᾶσιν
ἐπιχωρίοις. ἐμὲ δ' ὧν τις ἀοιδὰν 180
ὑφαδὰ ἀπειλήμενον πράσσει χρέος αὖτις ἐγεῖραι
καὶ παλαιᾶν δόξαν ἐῶν προγόνων· οἱ Λιβύσσας
ἀμφὶ γυναικὸς ἔβαν

v. 96. σύν τε δίκᾳ — v. 102. πάντεσσ' — v. 103. σὺν et ἀοιδᾶν — v. 104. δίψαν — v. 105. καὶ παλαιῶν δόξα τεῶν

indicium continere scripturae φαντί, quo reposito et εὐκλείξαι et φατόν non erunt mutanda. Formam φαντί satis confirmat Aristoph. Ach. 771. et Pindaricum φαντί. SCH.]

v. 96. Retineam vulgatam lectionem plurimorum librorum παντὶ θυμῷ σύν τε δίκᾳ, ex animo laudare et non infra meritum; hoc enim nunc est σὺν δίκᾳ. Sic haec recte iunguntur ut alia multa cumulate posita cum vi. Defendit idem Tafelius.

v. 102. [Vera scriptura πᾶσιν ex libris plurimis reddita poetae. Versu 103. ὧν Hermannus et Boeckhius ob constantem usum poetae. SCH.]

v. 105. Optime nunc habetur παλαιὰ δόξα; cf. Boeckhii Nott. Critt., quod vellem intellectum omnibus. Contra metrum esse δόξαν τεῶν hodie in vulgus notum esse potest; nec minus damnandum δόξαν ἐῶν, quod ab Oxoniensibus male coniectatum nuper denuo propositum. Mala hic tertia persona post antecedentem secundam, τίς autem nunc substantivo carens de homine nescio quo, qui poetam excitet, tam ieiunum est, ut nihil unquam repetatur ieiunius. De ceteris vide explicationem. [Libri violato metro ἀοιδᾶν δίψαν ἀκειόμενον πρ. χρ. αὖτις ἐγεῖραι καὶ παλαιὰν (παλαιᾶν Aldus) δόξαν τεῶν προγόνων. Schmidii emendationem secutus Boeckhius ἀοιδᾶν δ. ἀ. πρ. χρ. αὖτις ἐγεῖραι καὶ παλαιὰ δόξα τεῶν προγόνων dedit. Scholia: διψώσῃ τῇ ᾠδῇ προστιθέντα, ἀκειόμενόν με καὶ θεραπεύοντα. ἢ διψῶσαν φδὴν τῷ Φέλλιν ὑμνεῖν ὑμᾶς πράσσει τις ἐμὲ καὶ ἀναγκάζει ἵτε τοῦτο ὑπομεῖναι καὶ συμπεριλαβεῖν τὴν τῶν προγόνων ὑμῶν δόξαν. Ex his perspexit Hermannus l. c. p. 164. corrigendum esse ita, ut dedi. Vide Commentarium. Nec Bergkius ἐμὲ δ' ὧν τις ἀοιδὰν δίψαν ἀκ.— ἠγεῖραι καὶ παλαιὰν δόξαν ἐῶν προγόνων male scripsit. SCH.]

Digitized by Google

Ἴρασα πρὸς πόλιν, Ἀνταίου μετὰ παλλίκομον μνα-
στῆρες ἀγακλέα κούραν· 165
τὰν μάλα πολλοὶ ἀριστῆες ἀνδρῶν ἄτεον
σύγγονοι, πολλοὶ δὲ καὶ ξείνων. ἐπεὶ θαητὸν
εἶδος 190

ἔπλετο· χρυσοστεφάνου δέ οἱ Ἥβας Ἀντ. ε'.
καρπὸν ἀνθήσαντ' ἀποδρέψαι
ἤθελον. πατὴρ δὲ θυγατρὶ φυτεύων
κλεινότερον γάμον, ἄκουσεν Δαναόν ποτ' ἐν
Ἄργει 195
οἷον εὗρεν τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ παρθένοισι,
πρὶν μέσον ἆμαρ ἐλεῖν,
ὠκύτατον γάμον. ἔστασεν γὰρ ἅπαντα χορὸν ἐν
τέρμασιν αὐτίκ' ἀγῶνος· 200
σὺν δ' ἀέθλοις ἐκέλευσεν διακρῖναι ποδῶν,
ἅντινα σχήσοι τις ἡρώων, ὅσοι γαμβροὶ σφιν
ἦλθον. 205

οὕτω δ' ἐδίδου Λίβυς ἀρμόζων κόρᾳ Ἐπ. ε'.
νυμφίον ἄνδρα· ποτὶ γραμμᾷ μὲν αὐτὰν στᾶσε κο-
σμήσας τέλος ἔμμεν ἄκρον, 210
εἶπε δ' ἐν μέσσοις ἀπάγεσθαι, ὃς ἂν πρῶτος θορὼν
ἀμφὶ οἱ ψαύσειε πέπλοις.
ἔνθ' Ἀλεξίδαμος, ἐπεὶ φύγε λαιψηρὸν δρόμον, 215
παρθένον κεδνὰν χερὶ χειρὸς ἑλὼν
ἄγεν ἱππευτᾶν Νομάδων δι' ὅμιλον. πολλὰ μὲν
κεῖνοι δίκον
φύλλ' ἔπι καὶ στεφάνους·
πολλὰ δὲ πρόσθεν πτερὰ δέξατο νικᾶν. 220

v. 123. πολλά μιν

v. 106. [Ἴρασα Heynius. Libri plurimi Ἴρασσαν, Pal. C Ἴρασσα. Plurali praeter Pherecydem in Scholiis h. l. usus Herodotus IV, 159. Adde 158: ἔστι δὲ τῷ χώρῳ τούτῳ οὔνομα Ἴρασα. SCH.]
v. 114. [πρὸς τέρμασιν Bergkii coniectura. SCH.]
v. 116. [Bonorum librorum σχήσει probat Beckius. SCH.]
v. 123. [Libri μιν. Correxit Boeckhius. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ Ι'.

ΙΠΠΟΚΛΕΑΙ ΘΕΣΣΑΛΩΙ

ΠΑΙΔΙ ΔΙΑΥΛΟΔΡΟΜΩι.

Strophae.

– ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

– – ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ –

⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

Epodi.

⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

– ⏑ ⏑ – ⏑ –

– – ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑ –

– – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

– – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ –

⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – – ⏑ –

Ὄλβία Λακεδαίμων· μάκαιρα Θεσσαλία· πατρὸς δ' ἀμφοτέραις ἐξ ἑνὸς ἀριστομάχου γένος Ἡρακλεῦς βασιλεύει. Στρ. α'.

v. 1. *Λακεδαίμον·* — v. 3. *Ἡρακλέος*

Pyth. X. v. 1. [*Λακεδαίμων* praeeunte Beckio ex duobus libris pro vocativo editum est, qui locum non habet. SCH.]

v. 3. *Ἡρακλεῦς* Boeckhius scripsit pro *Ἡρακλέος*. [Vide de illa forma Nott. Critt. ad Ol. XIV, 10. SCH.]

Digitized by Google

τί κομπέω κατ' ἄκαιρον; ἀλλά με Πυθώ τε καὶ τὸ Πελινναῖον ἀπύει

Ἀλεύα τε παῖδες, Ἱπποκλέα ἐθέλοντες ἀγαγεῖν ἐπικωμίαν ἀνδρῶν κλυτὰν ὅπα.

γεύεται γὰρ ἀέθλων· Ἀντ. α'.
στρατῷ περικτιόνων θ' ὁ Παρνάσιος αὐτὸν μυχὸς διαυλοδρομᾶν ὕπατον παίδων ἀνέεικεν.
Ἄπολλον, γλυκὺ δ' ἀνθρώπων τέλος ἀρχά τε δαίμονος ὀρνύντος αὔξεται·
ὁ μέν που τεοῖς γε μήδεσι τοῦτ' ἔπραξεν·
τὸ δὲ συγγενὲς ἐμβέβακεν ἴχνεσιν πατρὸς

Ὀλυμπιονίκα δὶς ἐν πολεμαδόκοις Ἐπ. α'.
Ἄρεος ὅπλοις·
θῆκεν δὲ καὶ βαθυλείμων' ὑπὸ Κίρρας ἀγὼν πέτραν κρατησίποδα Φρικίαν.
ἔσποιτο μοῖρα καὶ ὑστέραισιν
ἐν ἁμέραις ἀγάνορα πλοῦτον ἀνθεῖν σφίσιν·

χῶν δ' ἐν Ἑλλάδι τερπνῶν Στρ. β'.
λαχόντες οὐκ ὀλίγαν δόσιν, μὴ φθονεραῖς ἐκ θεῶν

v. 4. τί; et παρὰ καιρόν; — v. 5. θέλοντες — v. 8. τ' Ἀμφικτυόνων ὁ Παρνάσσιος — v. 11. τεοῖσι μήδεσι et ἔπραξε· — v. 13. Ὀλυμπιονίκα — v. 14 seq. Ἄρεος ὅπλοισιν θῆκε

v. 4. [Scholia unam scripturam κατὰ καιρόν norunt in eaque explicanda se torquent; solum lemma ostendit παρὰ καιρόν vel, ut cod. Gotting., πρὸς καιρόν. Vetustissima igitur lectio ΚΑΤΑ ΚΑΙΡΟΝ fuit, quam monitu Ahrentis mei rectius in elementa sua resolutam reddidi poetae. Librorum παρὰ καιρόν interpretis est. Comparat amicus Theocr. XIV, 10: ἀσυχᾷ ὀΐεις, πάντ' ἐθέλων κατ' ἄκαιρον. Sic enim scribendum esse. SCH.]

v. 8. [στρατῷ τ' ἀμφικτιόνων Boeckhius. Sed recte Hermannus Opusce. VII. p. 164. labantem versum fulsit. SCH.]

v. 11. [Quum libri partim τεοῖσί τε cum lemmate Scholiorum, partim τεοῖς τε praebeant, Bodleiani γ scripturam recepit Boeckhius. Paulo post v. 13. Ὀλυμπιονίκα libri omnes. SCH.]

v. 14 seq. [Vulgata a Schmidio profecta. Vetus lectio est Ἄρεος ὅπλοις. Ἔθηκε. Sed quum Rom. θῆκεν καί praebeat, Boeckhius θῆκεν δὲ καὶ coniicit, idque postulat Hermannus l. c. p. 165., ego ascivi. Cf. ad vers. 69. Deinde librorum errorem βαθυλείμωνα ἀγὼν ὑπὸ Κίρρας emendavit Schmidius. SCH.]

Digitized by Google

μετατροπίαις ἐπικύρσαιεν. θεὸς εἴη
ἀπήμων κέαρ. εὐδαίμων δὲ καὶ ὑμνητὸς οὗτος ἀνὴρ
γίγνεται σοφοῖς,
ὅς ἂν χερσὶν ἢ ποδῶν ἀρετᾷ κρατήσας
τὰ μέγιστ' ἀέθλων ἔλῃ τόλμᾳ τε καὶ σθένει,

καὶ ζώων ἔτι νεαρὸν Ἀντ. β'.
κατ' αἶσαν υἱὸν ὕδῃ τυγχόντα στεφάνων Πυθίων.
ὁ χάλκεος οὐρανὸς οὔ ποτ' ἀμβατὸς αὐτῷ·
ὅσαις δὲ βρότεον ἔθνος ἀγλαΐαις ἀπτόμεσθα, περαίνει πρὸς ἔσχατον
πλόον. ναυσὶ δ' οὔτε πεζὸς ἰὼν ἂν εὕροις
ἐς Ὑπερβορέων ἀγῶνα θαυματαὰν ὁδόν.

Ἐπ. β'.
παρ' οἷς ποτε Περσεὺς ἐδαίσατο λαγέτας,
δώματ' ἐσελθών,
κλειτὰς ὄνων ἑκατόμβας ἐπιτόσσαις θεῷ
φέζοντας· ὧν θαλίαις ἔμπεδον
εὐφροσύναις τε μάλιστ' Ἀπόλλων
χαίρει, γελᾷ θ' ὁρῶν ὕβριν ὀρθίαν κνωδάλων.

v. 27. οὔπω et αὐτοῖς. — v. 29. εὕροις ἂν — v. 30. θαυμασιὰν — v. 36. ὀρθιᾶν

v. 17. [ἕποιτο Bergkius ex septem codicibus. Vide ad Ol. XIII, 41. SCH.]
v. 21. [Eximie Hermannus l. c. θεὸς οἷος. Tamen vulgata videtur defendi posse. Vide Commentarium. SCH.]
v. 24. [ἕλῃ. Pal. C λάβῃ. Cf. Ol. XI, 23. Nem. III, 80. Isthm. IV, 69. SCH.]
v. 27. [οὔπος' Boeckhius ex libris omnibus. Idem αὐτῷ ex Par. B dedit. Scholia: Τῷ τοιούτῳ, φησί, τῷ παῖδας ἐσχηκότι καὶ ἃ προείρηκα εὐτυχήματα, οὐκ ἀναβατὸς μόνον ὁ οὐρανός. SCH.]
v. 28. [Bergkius cum Schmidio βροτόν. SCH.]
v. 29. [Libri εὕροις, εὕρῃς, εὕροις ἄν. Sed Par. B et Bodl. γ secutus est Boeckhius; neque aliter Scholiasta alter: Τὴν ἐπ' αὐτοὺς ἄγουσαν οὐκ ἂν εὕροις ὁδόν. Ignorat tamen particulam etiam Eustathius, qui Prooem. p. 5. affert verba: Ναυσὶ δ' οὔτε πεζὸς ἰὼν εὕροις ἐς Ὑπερβορέους ὁδόν. SCH.]
v. 30. [θαυματάν Schmidius. Libri θαυμασιάν. Vide ad Ol. I, 28. SCH.]
v. 36. [ὀρθίαν Boeckhius cum Pauwio ex uno alteroque codice. SCH.]

Digitized by Google

Μοῖσα δ' οὐκ ἀποδαμεῖ Στρ. γ'.
τρόποις ἐπὶ σφετέροισι· παντᾶ δὲ χοροὶ παρθένων
λυρᾶν τε βοαὶ παναχαί τ' αὐλῶν δονέονται·
δάφνᾳ τε χρυσέᾳ κόμας ἀναδήσαντες εἰλαπινάζουσιν εὐφρόνως.
νόσοι δ' οὔτε γῆρας οὐλόμενον κέκραται
ἱερᾷ γενεᾷ· πόνων δὲ καὶ μαχᾶν ἄτερ

οἰκέοισι φυγόντες Ἀντ. γ'.
ὑπέρδικον Νέμεσιν. θρασεῖα δὲ πνέων καρδία
μόλεν Δανάας ποτὲ παῖς, ἀγεῖτο δ' Ἀθάνα,
ἐς ἀνδρῶν μακάρων ὅμιλον· ἔπεφνέν τε Γοργόνα, καὶ ποικίλον κάρα
δρακόντων φόβαισιν ἦλυθε νασιώταις
λίθινον θάνατον φέρων. ἐμοὶ δὲ θαυμάσαι

θεῶν τελεσάντων οὐδέν ποτε φαίνεται Ἐπ. γ'.
ἔμμεν ἄπιστον.
κώπαν σχάσον, ταχὺ δ' ἄγκυραν ἔρεισον χθονὶ
πρῴραθε, χοιράδος ἄλκαρ πέτρας.
ἐγκωμίων γὰρ ἄωτος ὕμνων
ἐπ' ἄλλοτ' ἄλλον ὥτε μέλισσα θύνει λόγον.

v. 40. εἰλαπινάζουσιν — v. 54. ὅς τε

v. 51 seq. [Scholia Arist. Nubb. 107: *Πίνδαρος· Κώπαν ἦδη μοι σχάσαις.* Ibid. ad v. 738. *σχάσας* legitur. Pro *ἄλκαρ* boni libri *ἀλκάν*. SCH.]

v. 54. [De *ὥστε* particula ex duorum librorum *ὥτε* erutа vide ad Ol. XI, 90. SCH.]

v. 57. [Libri *τὸν Ἱπποκλέᾳ*; accusativum ducibus Scholiis reposuerunt Rittershusius et Schmidius. Sed quum dictio poetica non ferat articulum, Hermannus l. c. *τὸν Ἱπποκλέα σ' ἔτι* rescripsit, pro quo *τὸν Ἱπποκλέα ποτὲ* malit Kayserus p. 68. Sic patrem Hippocleae cognominem nacti sumus. Nam quem teste Scholiasta ad v. 22. pro patre pueri victoris venditant Phricia, is ex v. 12. exsculptus videtur prave intellecto. Phrician potius equum victorem audiendum esse collegit Hermannus ex Eustathii Proœm. p. 6., qui equum a Pindaro *χρατησίππου* vocatum tradit. Ahrentii iudicium de Dial. Dor. p. 146. in Addendis proposui sero cognitum. SCH.]

v. 58. [Libri *ἔν τε παλαισταῖς*. Correxit Hermannus; de positione particulae ad Ol. VI, 53. Nunc tamen idem Hermannianum *ἔν τ' αὖ* se praeferre significat in Iahnii Annall. 1841, 33, 3. p. 256. SCH.]

v. 60. [*ἔκνιξέ γε* metricorum correctio. Libri meliores

Digitized by Google

ἕλπομαι δ' Ἐφυραίων Συρ. δ'.
ὅπ' ἀμφὶ Πηνειὸν γλυκεῖαν προχεόντων ἐμὰν
τὸν Ἱπποκλέα σ' ἔτι καὶ μᾶλλον σὺν ἀοιδαῖς
ἕκατι στεφάνων θαητὸν ἐν ἅλιξι θησέμεν ἐν καὶ
παλαιτέροις,
νέαισίν τε παρθένοισι μέλημα. καὶ γὰρ
ἑτέροις ἑτέρων ἔρως ὑπέκνισε φρένας·

τῶν δ' ἕκαστος ὀρούει, Ἀντ. δ'.
τυχών κεν ἀρπαλέαν σχέθοι φροντίδα τὰν πὰρ
ποδός·
τὰ δ' εἰς ἐνιαυτὸν ἀτέκμαρτον προνοῆσαι.
πέποιθα ξενίᾳ προσανεῖ Θώρακος, ὅσπερ ἐμὰν ποι-
πνύων χάριν
τόδ' ἔζευξεν ἅρμα Πιερίδων τετράορον,
φιλέων φιλέοντ', ἄγων ἄγοντα προφρόνως.

Ἐπ. δ'.
πειρῶντι δὲ καὶ χρυσὸς ἐν βασάνῳ πρέπει
καὶ νόος ὀρθός.

v. 57. τὸν Ἱπποκλέαν ἔτι — v. 58. ἔν τε καλ. — v. 60. ἔκνιξέ γε

ἔκνιξε φρένας; Par. B ἔκνιξε τὰς φρένας. Hinc quum Hermannus ὑπέκνιξεν φρένας scribendum coniecisset — idque legisse Scholiastam, qui ὑπεκίνησε in explicatione posuit, — Boeckhius alteram verbi formam metri gratia restituit. Nam Pindarus, ubi longa opus est, ἔκνιξε, ubi brevi, ἔκνισε usurpat. Vide ad Pyth. VIII, 33. Vetus tamen mendum, quum Scholia BL Homeri Il. A, 469. apponant: Καὶ γὰρ ἑτέροις ἑτέρων ἔρως· ἔκνιξε φρένας. Et. M. p. 379, 39: Καὶ γὰρ ἑταίροις ἑταίρων ἔκνιζεν ἔρως φρένας. SCH.]

v. 62. [Quod Bergkius in Zimmermanni Diar. Philol. 1836, 4. p. 36. a glossatore expulsum opinabatur verbum Pindaricum ἀμενσιεπῆ, id ipsum nunc in verba poetae intulit scripta sic: τυχών κ' ἀμενσιεπῆ κτλ. Nam Eustath. Prooem. p. 10. ἀμενσιεπῆ φροντίδα a poeta dictum esse prodidit. Mirum profecto glossatorem, qui vocem poeticam voce poetica explicuerit; magis mirum, quod Bergkius ei vocabulo *fragilis*, *varii*, *mutabilis*, *caduci* significationes affingit. Sed ut vocabulum id significet — quamquam cave putes, vide ad Eust. notam meam et Rostii Thesaur. L. Gr. s. v. —, ipsa illa significatio sententiam corrumpit, quam verissime explanavit Dissenius. SCH.]

Digitized by Google

κἀδελφεοὺς μὲν ἐπαινήσομεν ἐσλούς, ὅτι
ὑψοῦ φέροντι νόμον Θεσσαλῶν
αὔξοντες· ἐν δ' ἀγαθοῖσι κεῖται
πατραῦαι κεδναὶ πολίων πυβερνάσιες.

v. 69. ἀδελφεοὺς δέ τ' ἐπ. — v. 71. κεῖνται

v. 69. [Boeckhius ἀδελφεοὺς μέν. Libri ἀδελφεούς τ' (cum lemmate Scholiorum) vel τε, sed ut particulam quidam prorsus ignorent. Schmidii κἀδελφεοὺς δέ obtulit Par. B, Heynii δέ τ' Homericum est, non Pindaricum. Adoptavi Hermanni emendationem l. c. propositam. Vide ad v. 15. SCH.]

v. 71. [κεῖται ex libris melioribus petitum agnoscit Scholiasta, qui de schemate Pindarico admonuit. Ceterum unus ex Scholiastis ἔνθ' legit. SCH.]

Digitized by Google

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ ΙΑ'.

ΘΡΑΣΥΔΑΙΩι ΘΗΒΑΙΩι

ΠΑΙΔΙ ΣΤΑΔΙΕΙ.

Strophae.

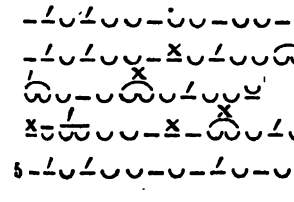

Epodi.

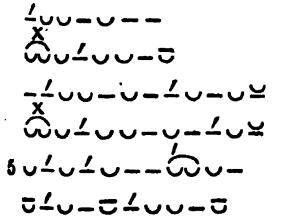

Στρ. α'.

Κάδμου κόραι, Σεμέλα μὲν Ὀλυμπιάδων ἀγνιᾶτις,
Ἰνώ τε Λευκοθέα ποντιᾶν ὁμοθάλαμε Νηρηΐδων, ὃ
ἵκε σὺν Ἡρακλέος ἀριστογόνῳ
ματρὶ παρ Μελίαν χρυσέων ἐς ἄδυτον τριπόδων
θησαυρόν, ὃν περίαλλ' ἐτίμασε Λοξίας,

v. 2. Ἰνὼ δὲ — v. 4. ματέρι

Pyth. XI. v. 2. [Ἰνώ τε Boeckhius ex Bodl. γ, quia oppositio plane aliena a fine poetae videatur. SCH.]
v. 4. [ματέρι de Pauwii sententia receptum cum Hermanno expulit Boeckhius. SCH.]

Digitized by Google

Ἀντ. α'.

Ἰσμήνιον δ' ὀνύμαξεν, ἀλαθέα μαντίων θῶκον,
ὦ παῖδες Ἁρμονίας, ἔνθα καί νυν ἐπίνομον ἡρωΐδων
στρατὸν ὁμαγυρέα καλεῖ συνίμεν,
ὅφρα Θέμιν ἱερὰν Πυθῶνά τε καὶ ὀρθοδίκαν
γᾶς ὀμφαλὸν κελαδήσετ' ἄκρᾳ σὺν ἐσπέρᾳ,

Ἐπαπύλοισι Θήβαις Ἐπ. α'.
χάριν ἀγῶνί τε Κίρρας,
ἐν τῷ Θρασυδαῖος ἔμνασέ μ' ἐστίαν
τρίτον ἔπι στέφανον πατρῴαν βαλών,
ἐν ἀφνειαῖς ἀρούραισι Πυλάδα
νικῶν ξένου Λάκωνος Ὀρέστα.

Στρ. β'.

τὸν δὴ φονευομένου πατρὸς Ἀρσινόα Κλυταιμνή-
στρας
χειρῶν ὕπο κρατερᾶν ἐκ δόλου τροφὸς ἄνελε δυς-
πενθέος,
ὁπότε Λαρδανίδα κόραν Πριάμου
Κασσάνδραν πολιῷ χαλκῷ σὺν Ἀγαμεμνονίᾳ
ψυχᾷ πόρευσ' Ἀχέροντος ἀκτὰν παρ' εὔσκιον

v. 6. μαντεῖον — v. 8. ὁμηγυρέα — v. 10. κελαδῆτε — v. 13. ἔμνασεν ἐστίαν — v. 14. τρίτος — v. 21. πόρευ'

---

v. 6. [Ex scriptura complurium librorum μαντείον Hermannus elicuit quod Boeckhius edidit. Paulo post ὁμαγυρία dilecto Pindari flagitatum dedit Boeckhius, ut Isthm. VI, 46. ὁμήγυρις est. Cf. Ahrens de Dial. Dor. p. 133. SCH.]

v. 10. [κελαδήσετ' Heynius. Vulgata propter hiatum intolerabilis. SCH.]

v. 13. [Recepi cum Bergkio elegantissimam Hermanni emendationem Opuscc. VII. p. 167. prolatam. Legebatur ἔμνασεν ἐστίαν, in quo offendit omissio genitivi et loco non suo positum πατρῴαν. Kayserus p. 65. ἄμνασεν — νικᾶν non probabiliter. SCH.]

v. 14. [τρίτος sola ed. Romana. SCH.]

v. 20. [Κασάνδραν simplici σ aliquot libri et Scholia. Falso. Vide ad Ibyc. Rheg. p. 135. SCH.]

v. 21. [Alii πόρευσεν, πόμισεν. Par. B secutus est Boeckhius. SCH.]

v. 22. [λίχεν Bodl. γ (λίχεν Par. A et Ven. F). Repudiat Boeckhius. SCH.]

Digitized by Google

Ἀντ. β'.

νηλὴς γυνά. πότερόν νιν ἄρ' Ἰφιγένει' ἐπ' Εὐ-
ρίπῳ
σφαχθεῖσα τῆλε πάτρας ἔκνισεν βαρυπάλαμον ὄρσαι
χόλον;
ἢ ἑτέρῳ λέχεϊ δαμαζομέναν
ἔννυχοι πάραγον κοῖται; τὸ δὲ νέαις ἀλόχοις
ἔχθιστον ἀμπλάκιον καλύψαι τ' ἀμάχανον

ἀλλοτρίαισι γλώσσαις· Ἐπ. β'.
κακολόγοι δὲ πολῖται.
ἴσχει τε γὰρ ὄλβος οὐ μείονα φθόνον·
ὁ δὲ χαμηλὰ πνέων ἄφαντον βρέμει.
θάνεν μὲν αὐτὸς ἥρως Ἀτρεΐδας
ἵκων χρόνῳ κλυταῖς ἐν Ἀμύκλαις,

Στρ. γ'.

μάντιν τ' ὄλεσσε κόραν, ἐπεὶ ἀμφ' Ἑλένᾳ πυρω-
θέντων
Τρώων ἔλυσε δόμους ἀβρότατος. ὁ δ' ἄρα γέροντα
ξένον
Στρόφιον ἐξίκετο, νέα κεφαλά,
Παρνασσοῦ πόδα ναίοντ'· ἀλλὰ χρονίῳ σὺν Ἄρει
πέφνεν τε ματέρα θῆκέ τ' Αἴγισθον ἐν φοναῖς.

v. 23. ἔκνισε — v. 24. λέχει δαμαλιζομέναν — v. 25. ἐννύχιοι — v. 32. ἵκων — v. 35. ἐξίκετο νέᾳ κεφαλᾷ — v. 36. Παρνασσοῦ et ἀλλά γε χρόνῳ

v. 24. [Vulgata quum metrum evertat, Par. B scripturam posuit Boeckhius. SCH.]

v. 25. [Libri ἔννυχοι, nisi quod Ven. F ἔννυχον. Tum plurimi τὸ δή. Relativum pronomen, quo explicatio Scholiastae ἕτερῳ refertur, simul exactam syllabarum responsionem Hermannus desiderans l. c. p. 169 versus strophicos omnes ad eam normam adigit, quae comparet in secunda et tertia antistropha. Igitur l. c. p. 169. in hoc versu scribit: ἐννύχια πάραγον κοιμᾶται δ'· ὃ νέαις ἀλόχοις; versu 4. παρά, 20. οἰκτρότατα pro Κασσάνδραν, 36. Δελφὸν ὑπὸ πόδα, 52. ἀνὰ πόλιν. SCH.]

v. 35. Pro νέᾳ κεφαλᾷ optime nuper Boeckhius Heynio auctore restituit nominativum. [Pal. C νέα κεφαλᾶ. SCH.] — v. 36. Vulgo ἀλλά γε χρόνῳ σὺν Ἄρει. Sed γε fulcrum plurimi libri omittunt. Pro χρόνῳ Boeckhius e Par. B posuit χρονίῳ, ut tribrachys sit hic in basi, quemadmodum in ceteris strophis, probante Hermanno.

Digitized by Google

Ἀντ. γ'.

Ἦ ῥ', ὦ φίλοι, κατ' ἀμευσιπόρους τριόδους ἐδινάθην,
ὀρθὰν κέλευθον ἰὼν τοπρίν· ἦ μέ τις ἄνεμος ἔξω πλόου
ἔβαλεν, ὡς ὅτ' ἄκατον εἰναλίαν.
Μοῖσα, τὸ δὲ τεόν, εἰ μισθῷ συνετίθευ παρέχειν
φωνὰν ὑπάργυρον, ἄλλοτ' ἄλλᾳ ταρασσέμεν

Ἐπ. γ'.

ἢ πατρὶ Πυθονίκῳ
τό γέ νυν ἢ Θρασυδαίῳ·
τῶν εὐφροσύνα τε καὶ δόξ' ἐπιφλέγει.
τὰ μὲν ἐν ἅρμασι καλλίνικοι πάλαι
Ὀλυμπίαν ἀγώνων πολυφάτων
ἔσχον θοὰν ἀκτῖνα σὺν ἵπποις·

v. 38. ἦ ῥ' et ἀμευσίπορον τριοδον — v. 41. συνέθευ παρέχειν. — v. 42. ἄλλα χρὴ ταρασσέμεν. — v. 43. Πυθιονίκῳ — v. 47. Ὀλυμπία τ' — v. 48. ἔχον

---

v. 38. [Vulgatum ἦ ῥ' mutavit Boeckhius, coll. Pyth. IX, 88. SCH.] Lectio est κατ' ἀμευσίπορον τριοδον, contra metrum. Unde Boeckhius κατ' ἀμευσιπόρων τριόδων posuit, quum Pindarus *O* scriberet pro o et ω. Hermannus κατ' ἀμευσιπόρους τριόδους scribendum iudicat, veluti Hom. Od. IX, 153. dicitur δινεῖσθαι κατὰ νῆσον. Ceterum ostendit Boeckhius in Nott. critt. et in Explicationibus ad h. l. plurali τριοδοι Graecos etiam pro singulari usos. [Ego cum Hermanno l. c. p. 170. accusativum praetuli, sermoni convenientiorem. Δινεῖσθαι κατά τι est etiam Il. P, 680. Cf. Boeckhium de Crisi §. 20. p. 53. Ceterum singularem iam antiqui grammatici ob oculos habuerunt: Eustath. Prooem. p. 10: Ἀμευσίπορον τριοδον, καθ' ἣν ἀμείβεται πορεία. SCH.]

v. 41. Vulgo εἰ μισθῷ συνέθευ, laborante metro. Boeckhius reposuit εἰ μισθῷ συνετίθευ. Hermannus prae omnibus Mingrelli coniecturam laudat: εἰ μισθῷ γε ὐνέθευ, quae mihi quoque maxime placet. Mox v. 42. ἄλλοτ' ἄλλᾳ scripsit Boeckhius pro ἄλλοτ' ἄλλα, et cum aliis eiecit χρή ante ταρασσέμεν perperam intrusum. Denique v. 43. Πυθονίκῳ restituit de sententia Hermanni pro lectione vulgari Πυθιονίκῳ, quae contra metrum est et a dialecto Pindarica abhorret, quum Pindaro genitivus per ου, non per ω formetur. [Hermannus l. c. p. 170. παρεχέμεν συνέθευ posuit. Paulo post χρή non habuit Scholiasta, qui infinitivum ταρασσέμεν ἀντὶ τοῦ τάρασσε καὶ μετάφερε positum dicat. Ibidem Πυθονίκῳ formatum ut Πυθόχρηστος, Πυθόκριτος; ipsum Πυθόνικος est Andocid. de Myster. p. 6., Πυθονίκης Diod. Sic. XVII, 108. et in Inscrr.; vide Boeckhium de Crisi §. 23. p. 77. SCH.]

Digitized by Google

Σηρ. δ'.

Πυθοῖ τε γυμνὸν ἐπὶ στάδιον καταβάντες ἤλεγξαν
Ἑλλανίδα στρατιὰν ὠκύτατι. θεόθεν ἐραίμαν καλῶν,
δυνατὰ μαιόμενος ἐν ἁλικίᾳ.
τῶν γὰρ ἅμ πόλιν εὐρίσκων τὰ μέσα μακροτέρῳ
ὄλβῳ τεθαλότα, μέμφομ' αἶσαν τυραννίδων·

Ἀντ. δ'.

ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς τέταμαι· φθονεροὶ δ' ἀμύνονται
ἄταις, εἴ τις ἄκρον ἐλὼν ἀσυχᾷ τε νεμόμενος αἰνὰν
ὕβριν
ἀπέφυγεν· μέλανα δ' ἀν' ἐσχατιὰν

v. 49. γυμνοὶ — v. 52. ἀνὰ — v. 54 seq. Legebatur vulgo:. ἀμύνοντ' ἄ- τᾳ. εἴ τις κτλ.
et v. 55. ἄσυχά τε — v. 56. μέλανος ἂν

---

v. 47. [Ὀλυμπίαν Boeckhius. Libri Ὀλυμπίᾳ τ'. Idem ex libris omnibus restituit ἔσχον. Kayserus p. 65. Ὀλυμπίας. SCH.]

v. 49. [γυμνοὶ Pal. C et Rom. Cum reliquis faciunt Scholia. SCH.]

v. 52. ἂν πόλιν (Boeckhius ἃμ) Bodl. γ. Reliqui ἀνά; vide ad v. 25. Ibidem μακροτάτῳ plures libri. Omnes denique σὺν ὄλβῳ. Praepositionem delevit Schmidius. SCH.]

v. 55—58. Vulgo φθονεροὶ δ' ἀμύνοντ' ἄτᾳ. Boeckhius ex ed. Rom. ἀμύνονται ἄτᾳ, ut τᾳ εἰ crasin faciant. De qua re iterum dixit in Dissert. de Crisi Pind. §. 32. Hermannus improbans haec coniecit: φθονεροὶ δ' ἀμεύνονται· τᾶν εἴ τις κτλ., quod valde placet; cf. Commentarium. [56. ἀσυχᾷ Hermannus: libri ἡσυχία vel ἡσύχως. SCH.] Mox v. 57. omnes libri μέλανος δ' excepto uno, contra metrum. Unde cum priori Schol. et Hermanno Boeckhius reposuit μέλανα δ'. [Hermannus quod olim probaverat reiecto nunc omnem locum vexatissimum ita conformat l. c. p. 171:

φθονεροὶ δ' ἀμύνονται
ἄταις, εἴ τις ἄκρον ἐλὼν ἀσυχᾷ τε νεμόμενος αἰνὰν ὕβριν
ἀπέφυγεν, μέλανος ἀν' ἐσχατιὰν
παλλίστα θανάτου ταύταν γλυκυτάτᾳ γενεᾷ
εὐάνυμον κτεάνων κρατίστων χάριν πορών.

h. e. *Invidae arcentur noxae, si quis summa adeptus tranquilleque degens trucem effugit temeritatem, atrae ad finem pulcriorem mortis hanc dulcissimae proli nobilem, opum praestantissimam, tradens gratiam.* Unde suscepi ἄται, reliqua non ausus sum. SCH.]

Digitized by Google

καλλίονα θάνατον σχήσει, γλυκυτάτᾳ γενεᾷ
εὐώνυμον κτεάνων κρατίσταν χάριν πορών.

ἅ τε τὸν Ἰφικλείδαν Ἐπ. δ.
διαφέρει Ἰόλαον
ὑμνητὸν ἐόντα, καὶ Κάστορος βίαν,
σέ τε, ἄναξ Πολύδευκες, υἱοὶ θεῶν,
τὸ μὲν παρ' ἅμαρ ἕδραισι Θεράπνας,
τὸ δ' οἰκέοντας ἔνδον Ὀλύμπου.

v. 57. *Θάνατον ἔσχεν*

v. 58. Libri *ἔσχεν* aut *ἐν* aut *ἔσχεν ἐν*, Hermannus *σχίθν* proposuit, non tamen pugnaturum se dicit pro hac scriptura. Boeckhius interim Thierschii emendationem *σχήσει* recepit, sententiae et metro optime convenientem, licet negari non debeat Scholiasten aliud legisse. [Vide Boeckhium de Crisi §. 42. p. 130 seq. SCH.]

ΠΥΘΙΟΝΙΚΑΙ ΙΒ'.

ΜΙΔΑ. ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩι

ΑΥΛΗΤΗι.

– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ×
⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ×
⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ×
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ×
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ×
⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ×
⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ –

Στρ. α'.

Αἰνέω σε, φιλάγλαε, καλλίστα βροτεᾶν πολίων,
Περσεφόνας ἕδος, ἅ τ' ὄχθαις ἔπι μηλοβότου
ναίεις Ἀκράγαντος ἐύδματον κολώναν, ὦ ἄνα,
λαὸς ἀθανάτων ἀνδρῶν τε σὺν εὐμενίᾳ
δέξαι στεφάνωμα τόδ' ἐκ Πυθῶνος εὐδόξῳ Μίδᾳ,
αὐτόν τέ νιν Ἑλλάδα νικάσαντα τέχνᾳ, τάν ποτε
Παλλὰς ἐφεῖρε θρασειᾶν Γοργόνων
οὔλιον θρῆνον διαπλέξαισ' Ἀθάνα·

Στρ. β'.

τὸν παρθενίοις ὑπό τ' ἁπλάτοις ὀφίων κεφαλαῖς
ἄϊε λειβόμενον δυσπενθεῖ σὺν καμάτῳ,
Περσεὺς ὁπότε τρίτον ἄνυσσεν πασιγνητᾶν μέρος,
εἰναλίᾳ τε Σερίφῳ λαοῖσί τε μοῖραν ἄγων.

v. 2. μαλοβότου — v. 11. ἄνυσεν — v. 12. Abest τε post εἰναλίᾳ.

Pyth. XII. v. 1. [μηλοβότου libri. Mutaverat Heynius. SCH.]
v. 11. [Libri fere ἀύσε, ἄϋσε. Heynius ex Scholiis ἄνυσεν, Boeckhius ἄνυσσεν. SCH.]
v. 12. [Libri non habent τε, quod inseruit Hermannus. Qui quum olim pro λαοῖσι proposuisset vel τοῖσι — id tanquam unum inventum poetae obtrusit Bergkius — vel ταῖσι, h. e. Gorgonibus, Boeckhius memoriam librorum ita vindicabat de Crisi §. 32. p. 94., ut λαοῖσι bisyllabos pronuntiari debere contenderet. Nunc Hermannus exempla Boeckhii non satis apta ratus l. c. p. 172. egregie coniicit: εἰναλίᾳ τε πέτρᾳ λαοῖσί τε, coll. Strabone X. p. 487. de πετρώδει insula narrante. Interim patrocinor vulgatae. SCH.]

Digitized by Google

ἤτοι τό τε θεσπέσιον Φόρκοιο μαύρωσεν γένος,
λυγρόν τ' ἔρανον Πολυδέκτᾳ θῆκε ματρός τ' ἔμπεδον
δουλοσύναν τό τ' ἀναγκαῖον λέχος,
εὐπαράου κρᾶτα συλάσαις Μεδοίσας

Στρ. γ'.

υἱὸς Δανάας· τὸν ἀπὸ χρυσοῦ φαμεν αὐτορύτου
ἔμμεναι. ἀλλ' ἐπεὶ ἐκ τούτων φίλον ἄνδρα πόνων
ἐῤῥύσατο, παρθένος αὐλῶν τεῦχε πάμφωνον μέλος,
ὄφρα τὸν Εὐρυάλας ἐκ καρπαλιμᾶν γενύων
χριμφθέντα σὺν ἔντεσι μιμήσαιτ' ἐρικλάγκταν γόον.
εὗρεν θεός· ἀλλά νιν εὑροῖσ' ἀνδράσι θνατοῖς
ἔχειν,
ὠνόμασεν κεφαλᾶν πολλᾶν νόμον,
εὐκλεᾶ λαοσσόων μναστῆρ' ἀγώνων,

Στρ. δ'.

λεπτοῦ διανισσόμενον χαλκοῦ θαμὰ καὶ δονάκων,
τοὶ παρὰ καλλίχορον ναίοισι πόλιν Χαρίτων,
Καφισίδος ἐν τεμένει, πιστοὶ χορευτᾶν μάρτυρες.
εἰ δέ τις ὄλβος ἐν ἀνθρώποισιν, ἄνευ καμάτου
οὐ φαίνεται· ἐκ δὲ τελευτάσει νιν ἤτοι σάμερον
δαίμων. τὸ δὲ μόρσιμον οὐ παρφυκτόν· ἀλλ' ἔσται
χρόνος
οὗτος, ὃ καί τιν' ἀελπτία βαλὼν
ἔμπαλιν γνώμας τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὔπω.

v. 13. Φόρκοι' ἀμαύρωσεν — v. 23. πολλῶν — v. 25. θ' ἅμα — v. 26. καλλιχόρῳ ναίοισι πόλει — v. 29. ἤτοι — v. 30. τό γε

v. 13. [Vulgata pravam habet genitivi elisionem, quam Boeckhius cum Hermanno ad Orph. p. 722. removit. SCH.]

v. 24. [Duo codices πρηστῆρα. Vulgatum legerunt veteres apud Eustathium Propem. p. 8: Λύληικὸν νόμον μναστῆρα ἀγώνων ἔφη, ἤγουν ἐς μνήμην ἄγοντα τοὺς ἀγῶνας. SCH.]

v. 26. [καλλίχορον v. πόλιν Scholiasta habuit is, cuius haec sunt: οἵτινες οἱ κάλαμοι οἰκοῦσιν εἰς τὴν τῶν Χαρίτων πόλιν, τουτέστι τὸν Ὀρχομενόν. Et πόλιν duo codices. Quum autem Pindarus Atticam formam πόλει respuerit, vel propterea obtemperandum fuit Hermanno l. c. SCH.]

v. 29. [ἤτοι reposui ex verbis Scholiastae his: θεὸς γὰρ ἢ σήμερον ἢ ὕστερον ποιήσει καὶ ἐπὶ τέλος ἄξει. Legebatur ἤτοι, quod iure displicuit Hartungio de Particc. Gr. II. p. 358. SCH.]

v. 30. Pro τό γε μόρσιμον scribendum puto: τὸ δὲ μόρσιμον cum Schol. Gott. Paris. B. Nam haec sententia non continuat antecedentem, sed ei opposita est. Vide Commentarium. [Illud reposui cum Hermanno p. 172. et Bergkio. SCH.]

Digitized by Google

NEMEONIKAI.

Digitized by Google

Digitized by Google

NEMEONIKAI A'.

ΧΡΟΜΙΩι ΑΙΤΝΑΙΩι

ΙΠΠΟΙΣ.

Strophae.

–⏑–⏑⏑
–⏑–––⏑⏑–⏑⏑
⏑⏑–⏑⏑
–⏑–––⏑⏑–⏑⏑
⏑⏑––⏑⏑
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑
⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑

Epodi.

⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑
⏑⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑––⏑⏑
–⏑–⏑⏑–⏑⏑––⏑⏑

Ἄμπνευμα σεμνὸν Ἀλφεοῦ, Στρ. α'.
κλεινᾶν Συρακοσσᾶν θάλος Ὀρτυγία,
δέμνιον Ἀρτέμιδος,
Δάλου κασιγνήτα, σέθεν ἀὐτεπὴς
ὕμνος ὁρμᾶται θέμεν
αἶνον ἀελλοπόδων μέγαν ἵππων, Ζηνὸς Αἰτναίου
χάριν·

ἅρμα δ' ὀτρύνει Χρομίου Νεμέα θ' ἕρμασιν νικαφόροις ἐγκώμιον ζεῦξαι μέλος.

ἀρχαὶ δὲ βέβληνται θεῶν . . Ἀντ. α'.
κείνου σὺν ἀνδρὸς δαμονίαις ἀρεταῖς.
ἔστι δ' ἐν εὐτυχίᾳ
πανδοξίας ἄκρον· μεγάλων δ' ἀέθλων
Μοῖσα μεμνᾶσθαι φιλεῖ.
σπεῖρέ νυν ἀγλαΐαν τινὰ νάσῳ, τὰν Ὀλύμπου δεσπότας
Ζεὺς ἔδωκεν Φερσεφόνᾳ, κατένευσέν τέ οἱ γαίτας, ἀριστεύοισαν εὐκάρπου χθονὸς

Ἐπ. α'.
Σικελίαν πίειραν ὀρθώσειν κορυφαῖς πολίων ἀφνειᾶς·
ὤπασε δὲ Κρονίων πολέμου μναστῆρά οἱ γαλκεντέος
λαὸν ἱππαιχμον θαμὰ δὴ καὶ Ὀλυμπιάδων φύλλοις ἐλαΐαν χρυσέοις
μιχθέντα. πολλῶν ἐπέβαν καιρὸν οὐ ψεύδει βαλών.

ἔσταν δ' ἐπ' αὐλείαις θύραις Στρ. β'.
ἀνδρὸς φιλοξείνου καλὰ μελπόμενος,
ἔνθα μοι ἁρμόδιον
δεῖπνον κεκόσμηται, θαμὰ δ' ἀλλοδαπῶν

13. ἔγειρέ νυν

Nem. I. v. 13. [Libri ἔγειρέ νυν, ἄγειρέ νυν, νῦν ἔγειρ', contra metrum. Ex verbis Scholiastae his: ἔκπεμπε τοίνυν, ὦ Μοῦσα, καὶ σπεῖρε λαμπρότητά τινα τῇ νήσῳ, τῇ Σικελίᾳ, elicuit σπεῖρε Beckius. SCH.]

v. 16. [Quattuor codices χαλκέντεον, spretum Boeckhio, defensum Lobeckio Parall. I. p. 245. ut convenientius canoni Personiano, de quo exposuit ad Aiac. p. 129 seq. Iniuria. Boeckhii iudicium confirmat auctoritas veterum grammaticorum, qui teste Eustathio Procem. p. 6. πόλεμον χαλκεντέα ut paulo insolentius dictum notarant. SCH.]

v. 24. [Aristarchus in Scholiis: Καταλείπεται τῇ ἀρχαίᾳ σημασίᾳ τὸ ἑλός· ἡ γὰρ ἀντίστροφος ἀπήτει τὸ ῡ. Boeckhius ex aliquot codicibus vulgarem formam metri gratia revocavit; vide de Crisi §. 17. p. 48. SCH.]

Digitized by Google

οὐκ ἀπείρατοι δόμοι
ἐντί· λέλογχε δὲ μεμφομένοις ἐσλοὺς ὕδωρ καπνῷ φέρειν
ἀντίον. τέχναι δ' ἑτέρων ἕτεραι· χρὴ δ' ἐν εὐθείαις ὁδοῖς στείχοντα μάρναθαι φυᾷ.

πράσσει γὰρ ἔργῳ μὲν σθένος, Ἀντ. β'.
βουλαῖσι δὲ φρήν, ἐσσόμενον προϊδεῖν
συγγενὲς οἷς ἔπεται.
Ἀγησιδάμου παῖ, σέο δ' ἀμφὶ τρόπῳ
τῶν τε καὶ τῶν χρήσιες.
οὐκ ἔραμαι πολὺν ἐν μεγάρῳ πλοῦτον κατακρύψαις ἔχειν,
ἀλλ' ἐόντων εὖ τε παθεῖν καὶ ἀκοῦσαι φίλοις ἐξαρκέων. κοιναὶ γὰρ ἔρχονθ' ἑλπίδες

Ἐπ. β'.
πολυπόνων ἀνδρῶν. ἐγὼ δ' Ἡρακλέος ἀντέχομαι προφρόνως,
ἐν κορυφαῖς ἀρετᾶν μεγάλαις ἀρχαῖον ὀτρύνων λόγον,
ὡς, ἐπεὶ σπλάγχνων ὕπο ματέρος αὐτίκα θαητὰν ἐς αἴγλαν παῖς Διὸς
ὠδῖνα φεύγων διδύμῳ σὺν κασιγνήτῳ μόλεν,

ὡς οὐ λαθὼν χρυσόθρονον Στρ. γ'.

24. ἐσλὸς — 37. ὥς τ' οὐ

---

v. 37. ὡς οὐ. Cf. ad hunc locum Boeckhium de Crisi Pindar. §. 43. p. 131., qui iudicat ὡς post plura verba interiecta repetitum a Pindaro, quod etiam Hermanno non displicebat. Mihi tamen prosae orationi convenientior videtur talis repetitio particulae quam poesi, nec recordor simile exemplum apud Pindarum. Quare magis placet altera Hermanni ratio, οὗτοι de coniectura reponentis. Optime videtur οὗτοι λαθών cum emphasi dictum, minime lateus, probe visus a lumine speculante. Mox post ἡγατέρα colon posuimus pro puncto, quum hic demum absolvatur sententiae ambitus. [Libri v. 37. et Scholiastae ὡς τ' οὐ, quo retento olim v. 35. ὡς ἔρα volebant Hermannus et Boeckhius. Nec Scholiasta ἐπεί legisse videtur. SCH.]

Digitized by Google

Ἥραν προπατὰν σπάργανον ἐγκατέβα·
ἀλλὰ θεῶν βασιλέα
σπερχθεῖσα θυμῷ πέμπε δράκοντας ἄφαρ. 60
τοὶ μὲν οἰχθεισᾶν πυλᾶν
ἐς θαλάμου μυχὸν εὐρὺν ἔβαν, τέκνοισιν ὠκείας
γνάθους
ἀμφελίξασθαι μεμαῶτες· ὁ δ' ὀρθὸν μὲν ἄντεινε
κάρα, πειρᾶτο δὲ πρῶτον μάχας, 65

διδσσαῖσι δοιοὺς αὐχένων Ἀντ. γ'.
μάρψαις ἀφύκτοις χερσὶν ἐαῖς ὄφιας·
ἀγχομένοις δὲ χρόνος
ψυχὰς ἀπέπνευσεν μελέων ἀφάτων. 70
ἐκ δ' ἄρ' ἄτλατον βέλος
πλᾶξε γυναῖκας, ὅσαι τύχον Ἀλκμήνας ἀρήγοισα
λέχει·
καὶ γὰρ αὐτά, ποσσὶν ἄπεπλος ὀρούσαισ' ἀπὸ στρω-
μνᾶς, ὅμως ἄμυνεν ὕβριν κνωδάλων. 75

Ἐπ. γ'.
ταχὺ δὲ Καδμείων ἀγοὶ χαλκέοις ἀθρόοι σὺν ὅπλοις
ἔδραμον·
ἐν χερὶ δ' Ἀμφιτρύων κολεοῦ γυμνὸν τινάσσων φά-
σγανον 80

v. 39. βασίλεια — v. 48. ἄτλατον δίος — v. 50. ὁμῶς — v. 51. σὺν ὅπλοις ἀθρόοι

---

v. 38. [ἐγκατέβα Bergkius nullo auctore, nec ratione. Anacreon fr. I, 6: ἐγκαθόρα πόλιν, quod frustra in ἐγκατορᾷς mutabat idem Bergkius. SCH.]

v. 39. [βασίλεια metrum corrumpit. Quare Boeckhius βασιλέα dedit, ut ἱερέα. Contra Ellendtius Lex. Soph. I. p. 226. βασίλη reponendum dicit, coll. Steph. Byz. s. v. Ἀγάμεια et Sophoclis Iphigenia apud Hesych. s. v. βασίλη. Equidem vereor, ne istiusmodi formae, quas ex epicis maxime poetis congessit Meinekius Euphor. p. 64., a Pindari usu abhorreant. Recepit tamen Bergkius; contra βασιλέα astruxit Buttmannus Gramm. ampl. II. p. 328 seq. (426 seq. Lobeck.) SCH.]

v. 48. [Optimorum codicum et Scholiastae βίλος pro glossa δίος reposuit Boeckhius. Statim post v. 50. ὅμως Hermannus. SCH.]

Digitized by Google

ἔπετ', ὀξείαις ἀνίαισι τυπείς. τὸ γὰρ οἰκεῖον πιέζει
πάνθ' ὁμῶς·
εὐθὺς δ' ἀπήμων κραδία κᾶδος ἀμφ' ἀλλότριον.

ἔστα δὲ θάμβει δυσφόρῳ Στρ. δ'.
τερπνῷ τε μιχθείς. εἶδε γὰρ ἐκνόμιον
λῆμά τε καὶ δύναμιν
υἱοῦ· παλίγλωσσον δέ οἱ ἀθάνατοι
ἀγγέλων ῥῆσιν θέσαν.
γείτονα δ' ἐκπάλεσεν Διὸς ὑψίστου προφάταν ἔξοχον,
ὀρθόμαντιν Τειρεσίαν· ὁ δὲ οἱ φράζε καὶ παντὶ
στρατῷ, ποίαις ὁμιλήσει τύχαις,

ὅσσους μὲν ἐν χέρσῳ κτανών, Ἀντ. δ'.
ὅσσους δὲ πόντῳ θῆρας ἀϊδροδίκας·
καί τινα σὺν πλαγίῳ
ἀνδρῶν κόρῳ στείχοντα τὸν ἐχθρότατον
φᾶσέ νιν δώσειν μόρῳ.
καὶ γὰρ ὅταν θεοὶ ἐν πεδίῳ Φλέγρας Γιγάντεσσιν
μάχαν
ἀντιάζωσιν, βελέων ὑπὸ ῥιπαῖσι κείνου φαιδίμαν
γαίᾳ πεφύρσεσθαι κόμαν

Ἐπ. δ'.
ἔνεπεν· αὐτὸν μὰν ἐν εἰράνᾳ καμάτων μεγάλων
ἐν σχερῷ

v. 66. μόρον. — v. 69. ἐν εἰράνᾳ τὸν ἅπαντα χρόνον σχὲν ἀεὶ

v. 51. [Libri ἀθρόοι ἕδραμον et ἕδραμον ἀθρόοι. Correxit Hermannus. Bergkius χαλκέοις ἕδραμον σὺν ὅπλοις ἀθρόοι mavult, ut vox ἀθρόοι rectius collocaretur, quae apud Pindarum nusquam prima brevi reperiatur. SCH.]

v. 66. Libri μόρον, contra grammaticam. Boeckhius nunc reposuit μόρῳ, a me commendatum. Hermannus coniecerat φᾶσέν ἐν δώσειν μόρον. Nessum inferens, qui alienus a ratione carminis. [Vide Boeckhium de Crisi §. 43. p. 131. SCH.]

v. 68. [Bergkius γαίας. At scriptura librorum sana, modo rectius intelligatur quam vulgo fit. Recte Scholia: τὴν κόμην αὐτῆς τὴν φαιδίμην συμφυρήσεσθαι τῇ Γῇ συμβήσεται. SCH.]

v. 69 seq. Vulgo ἐν εἰράνᾳ τὸν ἅπαντα χρόνον σχὲν ἀεὶ ἀσυχίαν, καμάτων μεγάλων ποινὰν κτλ. Sed σχὲν ἀεὶ nihil, verique σχερῷ habent, in quo latere ἐν σχερῷ vidit Herman-

Digitized by Google

70 ἀσυχίαν τὸν ἅπαντα χρόνον ποινὰν λαχόντ' ἐξαίρετον
ὀλβίοις ἐν δώμασι, δεξάμενον θαλερὰν Ἥβαν ἄκοιτιν καὶ γάμον
δαίσαντα, πὰρ Διὶ Κρονίδᾳ σεμνὸν αἰνήσειν δόμον.

v. 70. ἀσυχίαν, καμάτων μεγάλων ποινὰν — v. 72. Διΐ

---

nus. Deinde Boeckhius metri causa verba: τὸν ἅπαντα χρόνον in primum versum recepit et καμάτων μεγάλων posuit in secundo. Hermannus olim sic transposuit: ἐν εἰράνᾳ τὸν ἅπαντα χρόνον καμάτων ἐν σχερῷ ἀσυχίαν μεγάλων ποινάν, nunc defendit: αὐτὸν μὰν ἐν εἰράνᾳ τὸν ἅπαντα χρόνον ἐν σχερῷ, asynarteton versum, quos negat Boeckhius in his carminibus locum habere. [Hermanni emendatio nititur verbis Scholiastae: Ὅτι καὶ τοῦ λαποῦ αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ διατελέσει. — Bergkius tamen σχεῖν ἀεί ex duobus codicibus in textu servavit, in nota proposuit αὐτὸν μὰν ἐν εἰράνᾳ τὸν ἅπαντα διάξειν χρόνον, ἀσυχίαν μεγάλων καμάτων ποινὰν λαχόντ' ἐξαίρετον vel τὸν ἅπαντα πεδασχεῖν (quam formam ex Pindaro affert Eustathius Prooem. p. 11.) ἀσυχίας. Neutrum probabile, quum ἐν σχερῷ exquisitius sit quam quod temere spernas. SCH.]

Digitized by Google

NEMEONIKAI B'.

ΤΙΜΟΔΗΜΩι ΑΘΗΝΑΙΩι

ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΣΤΗι.

⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ –
– – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑
– ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – – – ⏑ ⏑ – ⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑
– ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑

Ὅθενπερ καὶ Ὁμηρίδαι Στρ. α'.
ῥαπτῶν ἐπέων ταπόλλ' ἀοιδοὶ
ἄρχονται, Διὸς ἐκ προοιμίου· καὶ ὅδ' ἀνὴρ
καταβολὰν ἱερῶν ἀγώνων νικαφορίας δέδεκται πρώ-
τταν Νεμεαίου
ἐν πολυυμνήτῳ Διὸς ἄλσει.

ὀφείλει δ' ἔτι, πατρίαν Στρ. β'.
εἶπερ καθ' ὁδὸν νιν εὐθυπομπὸς
αἰὼν ταῖς μεγάλαις δέδωκε κόσμον Ἀθάναις,
θαμὰ μὲν Ἰσθμιάδων ῥρέπεσθαι κάλλιστον ἄωτον,
ἐν Πυθίοισί τε νικᾶν
Τιμονόου παῖδ'. ἔστι δ' οἰκεῖος

v. 4. πρῶτον — v. 8. δέδωκεν

Nem. II. v. 4. [Tres libri πρῶτα pro vulg. πρῶτον. Correxit Heynius. SCH.]

Digitized by Google

ὀρειᾶν γε Πελειάδων Στρ. γ'.
μὴ τηλόθεν Ὡαρίωνα νεῖσθαι.
καὶ μὰν ἀ Σαλαμίς γε θρέψαι φῶτα μαχατὰν
δυνατός. ἐν Τρωΐᾳ μὲν Ἕκτωρ Αἴαντος ἄκουσεν·
ὦ Τιμόδημε, σὲ δ' ἀλκὰ
παγκρατίου τλάθυμος ἀέξει.

Ἀχάρναι δὲ παλαίφατοι Στρ. δ'.
εὐάνορες· ὅσσα δ' ἀμφ' ἀέθλοις,
Τιμοδημίδαι ἐξοχώτατοι προλέγονται.
παρὰ μὲν ὑψιμέδοντι Παρνασῷ τέσσαρας ἐξ ἀέθλων
νίκας ἑκόμιξαν·
ἀλλὰ Κορινθίων ὑπὸ φωτῶν

ἐν ἑσλοῦ Πέλοπος πτυχαῖς Στρ. ε'.
ὀκτὼ στεφάνοις ἔμιχθεν ἤδη·
ἑπτὰ δ' ἐν Νεμέᾳ· τὰ δ' οἴκοι μάσσον' ἀριθμοῦ
Διὸς ἀγῶνι. τόν, ὦ πολῖται, κωμάζατε Τιμοδήμῳ
σὺν εὐκλεΐ νόστῳ·
ἀδυμελεῖ δ' ἐξάρχετε φωνᾷ.

v. 12. Ὡαρίωνα — v. 14. Τρωΐᾳ — v. 16. παλαίφατον — v. 19. Παρνασσῷ — v. 23. ἀριθμῷ

---

v. 12. Ὡαρίωνα. Sie nuper Boeckhius, [quem vide de Crisi §. 31. p. 90. SCH.] pro vulgato Ὠρίωνα scripsit e duobus codicibus; atque habetur eadem forma Pind. Isthm. III, 67. Callim. in Dian. 265., nisi quod hic duae vocales pronuntiatione in unam syllabam contrahi debent, quae illic duae syllabae sunt. Buttmannus igitur in Actis Academ. Berol. in Dissertat. de Sideribus (Ueber die Entstehung der Sternbilder auf der Griechischen Sfäre) lecta ann. 1826. p. 39. praefert Ὡαρίωνα ex Athenaeo 11. p. 490. F., suspicans nomen ortum ab Ἄρης praeposito digamm. Aeol., quum etiam O passim digamma esset. Fuisse igitur antiquissimam pronuntiationem Ϝαρίων. Quam rem in medio relinquimus. [Adde quae dixi ad Dithyr. fr. 2. SCH.]

v. 14. [De forma Τρωΐᾳ vide ad Ol. II, 89. SCH.]

v. 16. [Scripturam παλαίφατοι monstrarunt Scholia et codex Gottingensis. SCH.]

v. 19. [Boni libri πὰρ μέν, meliores τὰ μέν, unde emendavit Bergkius τὰ μὲν ἐν. Sed vulgatae favet lemma Scholiorum. SCH.]

Digitized by Google

NEMEONIKAI Γ'.

ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΙΔΗ ΑΙΓΙΝΗΤΗ.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΣΤΗ.

Strophae.

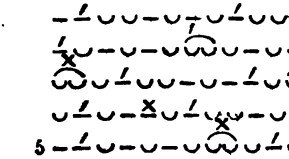

Epodi.

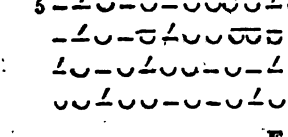

Στρ. α'.

Ὦ πότνια Μοῖσα, μᾶτερ ἀμετέρα, λίσσομαι,
τὰν πολυξέναν ἐν ἱερομηνίᾳ Νεμεάδι
ἵκεο Δωρίδα νᾶσον Αἴγιναν. ὕθατι γὰρ
μένοντ' ἐπ' Ἀσωπίῳ μελιγαρύων τέκτονες
κώμων νεανίαι, σέθεν ὄπα μαιόμενοι.
διψῇ δὲ πρᾶγος ἄλλο μὲν ἄλλου·
ἀθλονικία δὲ μάλιστ' ἀοιδὰν φιλεῖ,
στεφάνων ἀρετᾶν τε δεξιωτάταν ὀπαδόν.

v. 7. ἀσθλονικίας

Nem. III. 6. [ἀθλονικία Boeckhius ex Scholiis libriisque optimis; quum ad genitivum non eleganter πράγος repetendum esset. SCHn.]

Ἀντ. α'.

τᾶς ἀφθονίαν ὄπαζε μήτιος ἀμᾶς ἄπο· 15
ἄρχε δ' οὐρανοῦ πολυνεφέλα κρέοντι, θύγατερ,
δόκιμον ὕμνον· ἐγὼ δὲ κείνων τέ μιν ὀάρους
λύρᾳ τε κοινάσομαι. χαρίεντα δ' ἔξει πόνον
χώρας ἄγαλμα, Μυρμιδόνες ἵνα πρότεροι
φῆσαν, ὧν παλαίφατον ἀγορὰν
οὐκ ἐλεγχέεσσιν Ἀριστοκλείδας τεὰν
ἐμίανε κατ' αἶσαν ἐν περισθενεῖ μαλαχθείς

παγκρατίου στόλῳ· καματωδέων δὲ πλαγᾶν Ἐπ. α'.
ἄκος ὑγιηρὸν ἔν γε βαθυπέδῳ Νεμέᾳ τὸ καλλίνικον
φέρει.
εἰ δ' ἐὼν καλὸς ἔρδων τ' ἐοικότα μορφᾷ
ἀνορέαις ὑπερτάταις ἐπέβα παῖς Ἀριστοφάνευς·
οὐκέτι πρόσω
ἀβάταν ἄλα νιόνων ὑπὲρ Ἡρακλέος περᾶν εὐμαρές,

ἥρως θεὸς ἃς ἔθηκε ναυτιλίας ἐσχάτας Στρ. β'.
μάρτυρας κλυτάς· δάμασε δὲ θῆρας ἐν πελάγεσιν
ὑπερόχως, διά τ' ἐξερεύνασε τεναγέων
ῥοάς, ὄπα πόμπιμον κατέβαινε νόστου τέλος,

v. 10. *οὐρανῷ* — v. 11. *δ' ἐκείνων* — v. 12. *κοινάσομαι.* — v. 15. *ἐάν* — v. 18. *ἐν βαθυπεδίῳ* — v. 22. *ἔθηκεν* — v. 23. *πελάγεϊ* — v. 24. *ὑπερόχως· ἰδία τ' ἐρεύνασε* — v. 25. Cola erant post *ῥοὰς* et *κατέβαινε*, et aberat interpunctio post *τέλος*.

v. 10. Lectio librorum et Scholiorum *οὐρανῷ* et *οὐρανῷ*. Pindarus scripserat *OPANO*, h. e. *οὐρανοῦ*, ut Boeckhius posuit; sed per errorem Pindari scriptura in *οὐρανῷ* transformata est ab iis, qui priscae rationi recentiorem substituerant; grammatici deinde quidam pro dativo habuere et iota addiderunt. Sic ortae codicum lectiones. Vid. Boeckh. de Crisi Pind. §. 20. [Mire optimi aliquot codices *οὐρανῶα* vel *οὐρανώα*. SCH.]

v. 12. [De forma *κοινάσομαι* dixit Boeckhius Nott. Crit. Pyth. III, 28. SCH.]

v. 15. [Vulgatum *ἐάν* in nullo libro repertum cum Hermanno correxit Boeckhius. Musam allequitur poeta. Quod qui negat Boissonadius *νέαν* coniectat. SCH.]

v. 18. Pro depravata vulgari lectione *ἐν βαθυπεδίῳ* Beckius, Hermannus, Boeckhius *ἔν γε βαθυπέδῳ* e tribus codicibus, quod quam sit aptum hic, monui in Explicatione.

v. 20. [Boeckhio *οὐκέτι πρόσω* non necessarium visum est metri gratia mutari. Hermannus *οὐκέτι πρατέῳ*, quo Pindarus tamen abstinet. Schmidii *οὔ οἱ ἔτι* recepit Bergkius. SCH.]

Digitized by Google

καὶ γᾶν φράδασσε. θυμέ, τίνα πρὸς ἀλλοδαπὰν
ἄπρων ἐμὸν πλόον παραμείβεαι;
Αἰακῷ σε φαμὶ γένει τε Μοῖσαν φέρειν.
ἕπεται δὲ λόγῳ δίκας ἄωτος, ἐσλὸς αἰνεῖν·

Ἀντ. β'.

οὐδ' ἀλλοτρίων ἔρωτες ἀνδρὶ φέρειν κρέσσονες.
οἰκοθεν μάτευε. ποτίφορον δὲ κόσμον ἔλαβες
γλυκύ τι γαρυέμεν. παλαιαῖσι δ' ἐν ἀρεταῖς
γέγαθε Πηλεὺς ἄναξ, ὑπέραλλον αἰχμὰν ταμών·
ὃς καὶ Ἰωλκὸν εἷλε μόνος ἄνευ στρατιᾶς,
καὶ ποντίαν Θέτιν κατέμαρψεν
ἐγκονητί. Λαομέδοντα δ' εὐρυσθενὴς
Τελαμὼν Ἰόλᾳ παραστάτας ἐὼν ἔπερσεν·

Ἐπ. β'.

καί ποτε χαλκόστοξον Ἀμαζόνων μετ' ἀλκὰν
ἔπετό οἱ· οὐδέ μιν ποτε φόβος ἀνδροδάμας ἔπαυσεν
ἀμιὰν φρενῶν.
συγγενεῖ δέ τις εὐδοξίᾳ μέγα βρίθει·
ὃς δὲ διδάπτ' ἔχει, ψεφηνὸς ἀνὴρ ἄλλοτ' ἄλλα πνέων
οὔ ποτ' ἀτρεκεῖ
κατέβα ποδί, μυριᾶν δ' ἀρετᾶν ἀτελεῖ νόῳ γεύεται.

v. 27. παραμείβῃ; — v. 34. εἶλεν — v. 38. χαλκοτόξων — v. 39. ἀλκὰν φρενῶν pro ἀμιὰν φρ.

v. 23 seq. Vulgo ἐν πελάγεϊ ὑπερόχως· ἰδία τ' ἐρεύνασε. Pro πελάγεϊ multo praestantior est pluralis ex Aug. C praelatus ab Hermanno. Mox ὑπερόχως contra dialectum Pindari. ὑπερόχῳς duo codices praebent idque recepit Boeckhius, ut par erat, quamquam optime monens de Crisi Pindar. §. 19. etiam hoc errore propagatum ex prisca scriptura, quum Pindarus scripsisset quidem sic, pronuntiasset autem ὑπερόχους. Denique pro ἰδία alii veterum legebant διά, unde Hermannus coniecit: διά τ' αὖτ' ἐρεύνασε, Boeckhius autem melius scripsit διά τ' ἐξερεύνασε, atque in metrum restitutum est. [Bergkius ἐν τενάγεσι et infra πελαγίων ὁδούς coniectat; διὰ δ' αὖτ' ἐρεύνασε edidit, coll. Pyth. III, 96: ἐν δ' αὖτε χρόνῳ, et Nem. VI, 11: τόκα δ' αὖτε. Sed τε h. l. necessarium. SCH.]

v. 27. [Cur Boeckhius παραμείβεαι scribat, exposuit ad Ol. IX, 13. SCH.]

v. 38 seq. [χαλκόστοξον ex duobus, ἀμιὰν φρενῶν ex tribus codicibus dedit Boeckhius, quam ἁλιὰν modo praecesserit. SCH.]

v. 41. [Et. M. p. 818, 34: Ψεφεννὸς καὶ ψεφηνὸς, ἀφῃρημένου στιγμοῦ; οὐκ ἐπιφανής· φέφος γὰρ τὸ σκότος· φησὶ Πίνδαρος Ἀριστοτέλει. Igitur alii ψεφεννός, ut putat Porsonus Advers. p. 312, aut ψεφενός legerunt. SCH.]

Digitized by Google

Στρ. γ'.

ξανθὸς δ' Ἀχιλεὺς τὰ μὲν μέναν Φιλύρας ἐν δόμοις,
παῖς ἐὼν ἄθυρε μεγάλα ἔργα, χερσὶ θαμινὰ
βραχυσίδαρον ἄκοντα πάλλων, ἵσα τ' ἀνέμοις
μάχᾳ λεόντεσσιν ἀγροτέροις ἔπρασσεν φόνον,
κάπρους τ' ἔναιρε, σώματα δὲ παρὲκ Κρονίδαν
Κένταυρον ἀσθμαίνοντα κόμιζεν,
ἐξέτης τοπρῶτον, ὅλον δ' ἔπειτ' ἂν χρόνον·
τὸν ἐθάμβεον Ἄρτεμίς τε καὶ θρασεῖ' Ἀθάνα,

Ἀντ. γ'.

κτείνοντ' ἐλάφους ἄνευ κυνῶν δολίων θ' ἑρπέων·
ποσσὶ γὰρ κράτεσκε. λεγόμενον δὲ τοῦτο προτέρων
ἔπος ἔχω· βαθυμῆτα Χείρων τράφε λιθίνῳ
Ἰάσον' ἔνδον τέγει, καὶ ἔπειτεν Ἀσκλήπιον,
τὸν φαρμάκων δίδαξε μαλακόχειρα νόμον·
νύμφευσε δ' αὖτις ἀγλαόκαρπον
Νηρέος θύγατρα, γόνον τέ οἱ φέρτατον
ἀτίταλλεν ἐν ἀρμένοισι πάντα θυμὸν αὔξων·

v. 44. ἄθυρεν — v. 45. ἴσος ἀνέμοις, — v. 50. ἐθάμβεον — v. 52. κράτεσκεν et πρότερον — v. 53. λιθίνῳ τ' — v. 54. ἔκτα γ' Ἀσκληπιόν· — v. 55. δίδαξεν — v. 56. αὔθις

v. 44. [ἄθυρε Hermannus et Boeckhius ex libris, ut v. 21. 34. SCH.]

v. 45. [Libri plerique ἴσον τ', Gotting. ἰσά τ', unde correxit Hermannus. Heynius quum ex Scholiis sibi visus est colligere ἴσος ἀνέμοις, erravit. Ibidem βαρυσίδαρον nonnemo coniecit. SCH.]

v. 47 seq. σώματι ἀσθμαίνοντι Boeckhius scribendum iudicavit cum Hermanno e Schol. Par. A. Med. A, atque etiam Aldus habet σώματι et Aug. C σωμάτια. Videtur enim iam olim dubitatum esse de vera lectione. At enim σώματι nudum in principio coli positum inane est et sine vi, quod accuratioribus regulis collocationis verborum repugnat; cf. ad Pyth. VIII, 86. Quare non dubius praefero σώματα ἀσθμαίνοντα, ut ante legebatur, hoc est moribunda, quum ἄσθμα etiam morientium sit; cf. Nem. X, 74. Atque ita semper fere Homerus de vulneratis et morientibus, Il. X, 496. XIII, 399. XXI, 182. Puer celeri cursu dejecta corpora nondum mortua portabat Chironi, ac pertinet ἴσα ἀνέμοις etiam ad hoc colon. [Obtemperavi. SCH.] Denique v. 49. ὅλον τ' lege, uti etiam Boeckhio in Nott. Critt. placebat. Neque enim oppositio hic est, sed continuatio eiusdem rei.

Digitized by Google

Ἐπ. γ'.

ὄφρα θαλασσίαις ἀνέμων ῥιπαῖσι πεμφθεὶς
ὑπὸ Τρωΐαν δορίκτυπον ἀλαλὰν Λυκίων τε προς-
μένοι καὶ Φρυγῶν
Λαρδάνων τε, καὶ ἐγχεσφόροις ἐπιμίξαις
Αἰθιόπεσσι χεῖρας, ἐν φρασὶ πάξαιθ', ὅπως σφίσι
μὴ κοίρανος ὀπίσω
πάλιν οἶκαδ' ἀνεψιὸς ζαμενὴς Ἑλένοιο Μέμνων
μόλοι.

Στρ. δ'.

τηλαυγὲς ἄραρε φέγγος Αἰακιδᾶν αὐτόθεν·
Ζεῦ, τεὸν γὰρ αἷμα, σέο δ' ἀγών, τὸν ὕμνος ἔβαλεν
ὀπὶ νέων ἐπιχώριον χάρμα κελαδέων.
βοᾷ δὲ νικαφόρῳ σὺν Ἀριστοκλείδᾳ πρέπει,
ὃς τάνδε νᾶσον εὐκλεΐ προςέθηκε λόγῳ
καὶ σεμνὸν ἀγλααῖσι μερίμναις
Πυθίου Θεάριον. ἐν δὲ πείρᾳ τέλος
διαφαίνεται, ὧν τις ἐξοχώτερος γένηται,

Ἀντ. δ'.

ἐν παισὶ νέοισι παῖς, ἐν ἀνδράσιν ἀνήρ, τρίτον
ἐν παλαιτέροισι μέρος· ἕκαστον οἷον ἔχομεν

v. 60. *Τροΐαν* — v. 62. *Αἰθιόπεσσι, χεῖρας ἐν φρεσὶ* — v. 72. *ἐν δ' ἀνδράσιν* — v. 73. *παλαιτέροισι· μέρος*

v. 50. [*ἐθάμβεον* cum Scholiis duo codices, duo *ἐθάμβενν*. Illud reposui; Boeckhius *ἐθάμβεεν* servaverat. SCH.]

v. 52. [*κράτεσκε* ex tribus, *προτέρων* ex quatuor libris Boeckhius. SCH.]

v. 53 seq. [*τ'* in fine versus cum Schmidio delevit Boeckhius. Libri partim *τ'*, partim *γ'*. Ibidem *ἔπειτεν* ex libris petitum. De tenore nominis *Ἀσκλήπιος* vide ad Pyth. III, 6. Ceterum Ahrens de Dial. Dor. p. 138. vix recte illo loco ex uno libro *Ἀσυλήπιος* revocatum censet, quum et titulí et Latinorum Aesculapius Dorienem formam *Ἀσκλαπιός* muniant. SCH.]

v. 55. [*δίδαξε* Hermannus et Boeckhius ex Par. A. SCH.]

v. 56. Pro *ἀγλαόκαρπον* libri etiam *ἀγλαόκαρνον*, *ἀγλαόκρανον*, *ἀγλαόκολπον*. Boeckhius, qui antea *ἀγλαόκρανον* scripserat ex Med. B, fontibus insignem, nunc retinet *ἀγκλαόκαρπον*, defensum a Welckero. Cf. Explicat.

v. 72. [Particula *δ'* iussu Hermanni deleta. SCH.]

v. 73. [Bergkius rediit ad distinctionem verborum, quae fuit ante Hermannum et Boeckhium, sed pro vulg. *ἕκαστον* scripsit *ἕκαστος*. At Scholia verissime: *ἐκίσταται ὁ νικηφόρος ἕκαστον μέρος τῶν προλεχθεισῶν ἡλικιῶν, οἷον μέρος ἐλάχομεν τὸ βρέτειον ἔθνος*. SCH.]

Digitized by Google

βρότεον ἔθνος. ἐλᾷ δὲ καὶ τέσσαρας ἀρετὰς
ὁ μακρὸς αἰών, φρονεῖν δ' ἐνέπει τὸ παρκείμενον.
τῶν οὐκ ἄπεστι. χαῖρε, φίλος. ἐγὼ τόδε τοι
πέμπω μεμιγμένον μέλι λευκῷ
σὺν γάλακτι, κηραμένα δ' ἔρσᾳ ἀμφέπει,
πόμ' ἀοίδιμον Αἰολῆσιν ἐν πνοαῖσιν αὐλῶν,

Ἐπ. δ'.

ὀφέ περ. ἔστι δ' αἰετὸς ὠκὺς ἐν ποτανοῖς,
ὃς ἔλαβεν αἶψα, τηλόθε μεταμαιόμενος, δαφοι-
νὸν ἄγραν ποσίν·
κραγέται δὲ κολοιοὶ ταπεινὰ νέμονται.
τίν γε μέν, εὐθρόνου Κλεοῦς ἐθελοίσας, ἀεθλοφό-
ρου λήματος ἕνεκεν
Νεμέας Ἐπιδαυρόθεν τ' ἄπο καὶ Μεγάρων δέ-
δορκεν φάος.

v. 79. *Αἰολῆσιν* — v. 80. *ποτανοῖς*,

v. 78 seq. [Post *ἀμφέπει* distinctionem sustulit Bergkius, qui se aliquando *στόμ'* coniecisse narrat. Tum forma vulg. *Αἰολῆσιν* propter *η* productum stare nequit. Boeckhius ex scriptura codicis Gotting. *Αἰολοῖσιν* fecit *Αἰολῇσιν*, h. e. *Αἰοληΐσιν*, ut Pyth. IV, 125. *Τπερῇδα* ex *Τπερηΐδα*. SCH.]

v. 80. [Forma *ποτανοῖς* Pindaro usitata ex pluribus libris et Scholiis reducta a Boeckhio. SCH.]

Digitized by Google

NEMEONIKAI Δ'.

ΤΙΜΑΣΑΡΧΩι ΑΙΓΙΝΗΤΗι

ΠΑΙΣΙ ΠΑΛΑΙΣΤΗι.

⏑ ⏓ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏓ ⏑ ⏑ ⏑
⏑ ⏓ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ ⏑
– ⏓ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ ⏑
⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑
⏑ ⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑
⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑
⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑
⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

Ἄριστος εὐφροσύνα πόνων κεκριμένων Στρ. α'.
ἰατρός· αἱ δὲ σοφαὶ
Μοισᾶν θύγατρες ἀοιδαὶ θέλξαν νιν ἀπτόμεναι.
οὐδὲ θερμὸν ὕδωρ τόσσον γε μαλθακὰ τεύχει
γυῖα, τόσσον εὐλογία φόρμιγγι συνάορος.
ῥῆμα δ' ἐργμάτων χρονιώτερον βιοτεύει,
ὅ τι κε σὺν Χαρίτων τύχᾳ
γλῶσσα φρενὸς ἐξέλοι βαθείας.

Στρ. β'.

τό μοι θέμεν Κρονίδᾳ τε Διὶ καὶ Νεμέᾳ
Τιμασάρχου τε πάλᾳ

v. 3. θυγατέρες — v. 9. Διΐ

Nem. IV. v. 4. Libri τεύχει: τέγγει Beckius ex Plutarcho de Tranquill. p. 8. Huttem. reposuit, quod probarunt Hermannus et Boeckhius. [Plutarchus haec p. 462. D: Οὐδὲ θερμὸν ὕδωρ τοσόνδε τέγξει μαλθακὰ γυῖα, καθὰ Πίνδαρος, οὐ δάξα πείσει πόνον ἡδύν. Sed adiectum μοισᾶν monstrare videtur Plutarchum et ipsum legisse vulgatum. Quare reduxi. SCH.]

Digitized by Google

ὕμνου προκάμιον εἴη· δέξαιτο δ' Αἰακιδᾶν
ἠὐπυργον ἕδος, δίκᾳ ξεναρκεῖ κοινὸν
φέγγος. εἰ δ' ἔτι ζαμενεῖ Τιμόκριτος ἀλίῳ
σὸς πατὴρ ἐθάλπετο, ποικίλον κιθαρίζων
θαμά κε, τῷδε μέλει κλυθείς,
ὕμνον κελάδησε καλλίνικον

Στρ. γ'.

Κλεωναίου τ' ἀπ' ἀγῶνος ὅρμον στεφάνων
πέμψαντος καὶ λιπαρᾶν
εὐωνύμων ἀπ' Ἀθανᾶν, Θήβαις τ' ἐν ἑπτακύ-
λοις,
οὕνεκ' Ἀμφιτρύωνος ἀγλαὸν παρὰ τύμβον
Καδμεῖοί νιν οὐκ ἀέκοντες ἄνθεσι μίγνυον,
Αἰγίνας ἕκατι. φίλοισι γὰρ φίλος ἐλθὼν
ξένιον ἄστυ κατέδραμεν
Ἡρακλέος ὀλβίαν πρὸς αὐλάν.

σὺν ᾧ ποτε Τρωΐαν κραταιὸς Τελαμὼν Στρ. δ'.
πόρθησε καὶ Μέροπας
καὶ τὸν μέγαν πολεμιστὰν, ἔκπαγλον Ἀλκυονῆ,
οὐ τετραορίας γε πρὶν δυώδεκα πέτρῳ
ἥρωάς τ' ἐπεμβεβαῶτας ἱπποδάμους ἔλεν
δὶς τόσους. ἀπειρομάχας ἐών κε φαυείη
λόγον ὁ μὴ συνιείς· ἐπεὶ
ῥέζοντά τι καὶ παθεῖν ἔοικεν.

τὰ μακρὰ δ' ἐξενέπειν ἐρύκει με τεθμὸς Στρ. ε'.
ὥραί τ' ἐπειγόμεναι·

v. 18. πέμψαντα — v. 25. ξὺν et καρτερὸς — v. 31. ξυνιείς·

v. 18. [Scholia: τὴν γεγενημένην νίκην τὴν ἀπὸ τοῦ Κλεωναίου ἀγῶνος τοῦ πέμψαντος πλῆθος καὶ ὁμαδὸν στεφάνων. Genitivum legit etiam Ven. D, quem vindicabat Kayserus locis Ol. VIII, 76. et Nem. VI, 60. Recte. Boeckhius πέμψαντα. SCH.]
v. 25. [Vulgatum κρατερός ex Schmidii sententia correxit Boeckhius. Scholiasta γενναῖος explicat. SCH.]
v. 35. [Duo codices προδήναι, quod verum fuerit. SCH.]
v. 37. [Duo codices ἐμβουλίαις. Non male. Sed singulorum tuentur Scholia. SCH.]
v. 49. [Εὔξεινος quum rursus appelletur pontus Euxinus neutrumque Εὔξεινον non reperiatur, id ex Scholiis et aliquot codicibus

ἴυγγι δ' ἕλκομαι ἦτορ νουμηνίᾳ θυγάτερ.
ἔμπα, καίπερ ἔχει βαθεῖα πόντιὰς ἅλμα
μέσσαν, ἀντίτειν' ἐπιβουλίᾳ· σφόδρα δόξομεν
δαΐων ὑπέρτεροι ἐν φάει καταβαίνειν·
φθονερὰ δ' ἄλλος ἀνὴρ βλέπων
γνώμαν κενεὰν σκότῳ κυλίνδει

χαμαιπετοῖσαν. ἐμοὶ δ' ὁποίαν ἀρετὰν Στρ. ε'.
ἔδωκε πότμος ἄναξ,
εὖ οἶδ' ὅτι χρόνος ἕρπων πεπρωμέναν τελέσει.
ἐξύφαινε, γλυκεῖᾳ, καὶ τόδ' αὐτίκα, φόρμιγξ,
Λυδίᾳ σὺν ἁρμονίᾳ μέλος πεφιλημένον
Οἰνώνᾳ τε καὶ Κύπρῳ, ἔνθα Τεῦκρος ἀπάρχει
ὁ Τελαμωνιάδας· ἀτὰρ
Αἴας Σαλαμῖν' ἔχει πατρῴαν·

Στρ. ϛ'.
ἐν δ' Εὐξείνῳ πελάγει φαεννὰν Ἀχιλεὺς
νᾶσον· Θέτις δὲ κρατεῖ
Φθίᾳ· Νεοπτόλεμος δ' Ἀπείρῳ διαπρυσίᾳ,
βουβόταις τόθι πρῶνες ἔξοχοι κατάκεινται
Δωδώναθεν ἀρχόμενοι πρὸς Ἰόνιον πόρον.
Παλίου δὲ πὰρ ποδὶ λατρείαν Ἰαωλκὸν
πολεμίᾳ χερὶ προστραπὼν
Πηλεὺς παρέδωκεν Αἰμόνεσσιν,

δάμαρτος Ἱππολύτας Ἀκάστου δολίαις Στρ. ζ'.
τέχναισι χρησάμενος.
τᾷ δαιδάλῳ δὲ μαχαίρᾳ φύτευέ οἱ θάνατον

v. 41. *χαμαὶ πετοῖσαν* — v. 49. *Εὐξένῳ* — v. 54. *λατρίαν* — v. 59. *Δαιδάλῳ* et *φίτευέν οἱ*

adoptavit Boeckhius. Idem v. 54. *λατρείαν*, quod metrum ferat, ex libris omnibus substituit in locum Schmidiani *λατρίαν*. SCH.] v. 59. Vulgo legebatur *Δαιδάλου*, quanquam Daedali nomen hic alienum est, etiam pro Vulcano positum, uti factum in Vasculo ap. Mazocch. Tab. Heracl. p. 187. notante Welckero. [Qui *Δαιδάλου* reduxit Bergkius, affert Eurip. Herc. Fur. v. 469. coll. Diod. Sic. IV, 14. Frustra. SCH.] Nam Vulcanus quidem fecerat ensem, sed nusquam Pindarus hunc Daedalum dixit. Vere Boeckhius de Crisi Pindar. §. 19. notat in antiquis exemplaribus ΔΑΙΔΑΛΟ lectum esse, quum iota forte excidisset. Hinc *Δαι-*

Digitized by Google

ἐκ λόχου Πελίαο παῖς· ἄλαλκε δὲ Χείρων,
καὶ τὸ μόρσιμον Διόθεν πεπρωμένον ἔκφερεν·
πῦρ δὲ παγκρατὲς θρασυμαχάνων τε λεόντων
ὄννυχας ὀξυτάτους ἀκμὰν
τε δεινοτάτων σχάσας ὀδόντων

ἔγαμεν ὑψιθρόνων μίαν Νηρεΐδων, Στρ. θ'.
εἶδεν δ' εὔκυκλον ἔδραν,
πᾶς οὐρανοῦ βασιλῆες πόντου τ' ἐφεζόμενοι
δῶρα καὶ κράτος ἐξέφαναν ἐς γένος αὐτῷ.
Γαδείρων τὸ πρὸς ζόφον οὐ περατόν. ἀπόπεμπε
αὖτις Εὐρώπαν ποτὶ χέρσον ἔντεα ναός·
ἄπορα γὰρ λόγον Αἰακοῦ
παίδων τὸν ἅπαντά μοι διελθεῖν.

Θεανδρίδαισι δ' ἀξιγνίων ἀέθλων Στρ. ι'.
κᾶρυξ ἑτοῖμος ἔβαν
Οὐλυμπίᾳ τε καὶ Ἰσθμοῖ Νεμέᾳ τε συνθέμενος,
ἔνθα πεῖραν ἔχοντες οἴκαδε κλυτοπάρπων
οὐ νέοντ' ἄνευ στεφάνων, πάτραν ἵν' ἀκούομεν,
Τιμόσαρχε, τεὰν ἐπινικίοισιν ἀοιδαῖς

v. 62. θρασσομαχᾶν — v. 74. κᾶρυξ ἕτοιμος — v. 75. Ὀλυμπίᾳ — v. 77. πάτραν νιν

δάλου scriptum; perspexit tamen iam Didymus in Schol. ad h. l. alienum esse Daedalum et dativum restituendum, quod nunc a Boeckhio factum, postulante etiam Hermanno. [Ibidem φίτευόν οἱ a Schmidio praepostere novatum expulit Boeckhius cum quatuor codicibus. Reliqui enim φύτευόν οἱ. SCH.]

v. 62. [Vulgata evertitur metrum. Plures codices θρασυμαχᾶν, unde locum curavit Hermannus. Non mala tamen Ahlwardti coniectura θρασείων μάχαν τε λεόντων, quam non reprehendit Boeckhius de Crisi §. 40. p. 122. SCH.]

v. 63 seq. [τε initio versus non sine virtute positum defendit Boeckhius de Crisi §. 6. p. 12. Berghius tamen σχάσας τάν τ' αἰνοτάτων ἀκμὰν ὀδόντων scripsit, quod vel articulus redarguit prorsus intolerabilis. SCH.]

v. 68. [Libri fere γένυς, γενυάς, γενυᾶς. Unde Pauwius γέρας. Obstant Scholia. SCH.]

v. 69. [σέπεσον ποτὶ χέρσον Kayserus p. 78. Mire. SCH.]

v. 75. [Quum in antistheticis omnibus longa sit annexuis, Boeckhius cum Schmidio vulgatam correxit. SCH.]

v. 77. [Libri πάτραν νιν. Correxit Hermannus. SCH.]

Digitized by Google

πρόπολον ξμμεναι. εἰ δέ τοι
μάτρῳ μ' ἔτι Καλλικλεῖ κελεύεις

Στρ. ια'.

στάλαν θέμεν Παρίου λίθου λευκοτέραν,
ὁ χρυσὸς ἐφόμενος
αὐγὰς ἔδειξεν ἁπάσας, ὕμνος δὲ τῶν ἀγαθῶν
ἔργμάτων βασιλεῦσιν ἰσοδαίμονα τεύχει
φῶτα· κεῖνος ἀμφ' Ἀχέροντι ναιετάων ἐμὰν
γλῶσσαν εὑρέτω κελαδῆτιν, Ὀρσοτριαίνα
ξῆν' ἐν ἀγῶνι βαρυκτύπου
Θάλησε Κορινθίοις σελίνοις·

Στρ. ιβ'.

τὸν Εὐφάνης ἐθέλων γεραιὸς προπάτωρ
σὸς ἄεισέν ποτε, παῖ.
ἄλλοισι δ' ἄλικες ἄλλοι· τὰ δ' αὐτὸς ἄν τις ἴδῃ,
ἔλπεταί τις ἕκαστος ἐξοχώτατα φάσθαι.
οἷον αἰνέων κε Μελησίαν ἕρδα στρέφοι,
ῥήματα πλέκων, ἀπάλαιστος ἐν λόγῳ ἕλπειν,
μαλακὰ μὲν φρονέων ἐσλοῖς,
τραχὺς δὲ παλιγκότοις ἔφεδρος.

v. 90. ὁ σὸς ἀείσατο, παῖ. — v. 91. ἔν τις τύχῃ, — v. 94. ἕλκει,

---

v. 90. Legebatur: ὁ σὸς ἀείσατο, παῖ, ex emendatione Pauwii et Heynii. Libri omnes ὁ σὸς ἀείσεται, παῖ, contra metrum et sensum, quum praeterito tempore opus sit. Unde Hermannus ὁ σὸς ἄεισέν ποτε emendavit, quod recepit Boeckhius, nisi quod articulum delevit, ut metro satisfieret. [Futurum nactum est patronum Kayserum p. 74. sine successu diversa molientem. SCH.]

v. 91. [Vulgata peccat in metrum. Hermanno correctionem suppeditavit Scholiasta: ἅπερ αὐτὸς εἶδε. SCH.]

v. 93. [Ὁ Ἀρίσταρχος ψιλοῖ τὸ οἷον, Scholia. Idem et Didymus ἕρδας habebant, olim probatum Boeckhio, qui ἕλκειν ex pluribus libris et Scholiis petivit. SCH.]

Digitized by Google

NEMEONIKAI E'.

ΠΥΘΕΑ. ΑΙΓΙΝΗΤΗ.

ΠΑΙΔΙ ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΣΤΗ.

Strophae.

– ⏑ ⏓ – ⏑ ⏓ – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – ⏓ ⏓ – – ⏑ ⏓

⏑ ⏓ ⏓ – ⏓ ⏓ – – ⏑ ⏓ – ⏓ ⏓ – ⏓ ⏑ ⏓ – ⏓

⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓

– ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ ⏓ – ⏑ ⏓

– ⏑ ⏓ – ⏓ ⏑ ⏓ ⏓ – ⏓ ⏓

– ⏑ ⏓ ⏓ ⏓ – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – ⏓

Epodi.

⏓ ⏑ ⏓ ⏓ – ⏓ ⏓ – ⏓ ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – –

⏑ ⏓ ⏓ – ⏓ ⏓ – – ⏑ ⏓ – ⏓ ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓

– ⏑ ⏓ ⏓ – ⏓ ⏓ – – ⏑ ⏓ – ⏓ ⏑ ⏓ –

– ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – ⏑ ⏓ ⏓ – ⏓ ⏓ – ⏓ ⏑ ⏓ –

– ⏑ ⏓ ⏓ – ⏓ ⏓ – – ⏑ ⏓

⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ ⏓ – ⏓ ⏓ – – ⏑ ⏓ – ⏓

Στρ. ε'.

Οὐκ ἀνδριαντοποιός εἰμ', ὥστ' ἐλινύσοντά μ' ἐργάζεσθαι ἀγάλματ' ἐπ' αὐτᾶς βαθμίδος ἑσταότ'· ἀλλ' ἐπὶ πάσας ὁλκάδος ἔν τ' ἀκάτῳ, γλυκεῖαν ἀοιδάν, στεῖχ' ἀπ' Αἰγίνας, διαγγέλλοισ', ὅτι Λάμπωνος υἱὸς Πυθέας εὐρυσθενὴς

v. l. ἐλινύσοντά

Nem. V. v. 1. [De scriptura *ἐλινύσοντα, ἐλινύσοντα, ἐλινύσοντα, ἐλιννύσοντα* videndus praeter Boeckhii Nott. Critt. Schaeferus in Greg. Cor. p. 502. Apud Aeschylum Prom. 58. 527. editur *ἐλιγνύω*. Sed Pindarici codices *ν̄* non duplicant. Compara *Ἐρινύς* restitutum Ol. II, 45. SCH.]

Digitized by Google

νίκη Νεμείοις παγκρατίοιν στέφανον,
σῶπω γένυσι φαίναν τέρειναν μάτερ' οἰκάνθας
ὀπώραν,

Ἀντ. α'

ἐκ δὲ Κρόνου καὶ Ζηνὸς ἥρωας αἰχματὰς φυτευ-
θέντας καὶ ἀπὸ χρυσεᾶν Νηρηΐδων
Αἰακίδας ἐγέραρεν ματρόπολίν τε, φίλαν ξένων
ἄρουραν·
τάν ποτ' εὐανδρόν τε καὶ ναυσικλυτὰν
Θέσσαντο πὰρ βωμὸν πατέρος Ἑλλανίου
στάντες, πίτναν τ' εἰς αἰθέρα χεῖρας ἁμᾶ
Ἐνδαΐδος ἀρίγνωτες υἱοὶ καὶ βία Φώκου κρέοντος,

Ἐπ. α'.

ὁ τᾶς θεοῦ, ὃν Ψαμάθεια τίκτ' ἐπὶ ῥηγμῖνι πόντου.
αἰδέομαι μέγα εἰπεῖν ἐν δίκᾳ τε μὴ κεκινδυνευ-
μένον,

v. 5. ναῇ — v. 6. γέννς φαίνεν — v. 7. χρυσέων

v. 5. [Praesens tempus ob duriorem Dorismum non tolerabile ad dialecti Pindaricae normam refinxit Heynius; vide Hermanni Opuscc. I. p. 255. Quanquam Eustathius Procem. p. 11: Τιμᾷ καὶ νικᾷ ἀντὶ τοῦ τιμᾷ καὶ νικᾷ, ὧν ἀπαρέμφατα εἴη ἂν τιμᾶν καὶ νικᾶν. SCH.]

v. 6. [Vulgatam ex Aug. C correxit Boeckhius. Et γέννσι quidem etiam Med. B cum lemmate Scholiorum agnoscit. Participium φαίναν Scholiorum explicatio prodit. Hermannus tamen γέννι mavult, ne arsis secunda dipodiae trochaicae soluta sit, quod Boeckhio non necessarium visum est. Vide Dissenium ad v. 10. SCH.]

v. 7. [Ex Aug. C (χρυσέαν) vulgatam correxit Boeckhius. SCH.]

v. 8. [Complures libri ἐγέραιρε, ἐγέραιρεν. SCH.]

v. 10. Hermannus probat Schmidii coniecturam: Θέσσαντο, πὰρ βωμὸν κατρός θ' Ἑλλανίου στάντες, πίτναντ' εἰς αἰθέρα χεῖρας ἁμᾶ, eadem de causa, qua v. 6. γέννι scribit. Sensui quidem vulgatum melius convenit, quia verba gravissima πὰρ βωμὸν κατέρος Ἑλλανίου στάντες rectius statim in primo membro ponuntur, ut hoc dicat: Pro qua aliquando solemniter preces ad Iovis aram fecerunt; post quae cetera ad amplificationem pertinentia, manibus ad aetherem sublatis, secundo loco subiiciuntur. Ac vides multa ex illa doctrina mutanda, quum statim in v. 12. iterum lectio mutanda sit, ubi Hermannus emendat: Ἐνδᾴδος οἱ ἀρίγνωτες υἱοί, quod etiam Boeckhius olim coniecerat, nunc autem improbat.

Digitized by Google

πῶς δὴ λίπον εὐκλέα νᾶσον, καὶ τίς ἄνδρας ἀλαίμους
δαίμων ἀπ' Οἰνώνας ἔλασεν. στάσομαι. οὔ νοι ἄπασα κερδίων
φαίνοισα πρόσωπον ἀλάθει' ἀτρεκής·
καὶ τὸ σιγᾶν πολλάκις ἐστὶ σοφώτατον ἀνθρώπῳ νοῆσαι.

Στρ. β'.

εἰ δ' ὄλβον ἢ χειρῶν βίαν ἢ σιδαρίταν ἐπαινῆσαι
πόλεμον δεδόκηται, μακρὰ δὴ
αὐτόθεν ἅλμαθ' ὑποσκάπτοι τις· ἔχω γονάτων ἐλαφρὸν ὁρμάν·
καὶ πέραν πόντοιο πάλλοντ' αἰετοί.
πρόφρων δὲ καὶ κείνοις ἄειδ' ἐν Παλίῳ
Μοισᾶν ὁ κάλλιστος χορός, ἐν δὲ μέσαις
φόρμιγγ' Ἀπόλλων ἐπτάγλωσσον χρυσέῳ πλάκτρῳ διώκων

Ἀντ. β'.

ἀγεῖτο παντοίων νόμων. αἱ δὲ πρώτιστον μὲν ὕμνησαν Διὸς ἀρχόμεναι σεμνὰν Θέτιν
Πηλέα θ', ὡς τέ νιν ἅβρὰ Κρηθεῖς Ἱπολύτα δόλῳ πεδᾶσαι
ἤθελε ξυνᾶνα Μαγνήτων σκοπὸν
πείσαισ' ἀποίταν ποικίλοις βουλεύμασιν,
ψεύσταν δὲ ποιητὸν συνέπαξε λόγον,

v. 16. ἀποινώσαις — v. 18. ἀνθρώπων — v. 19. χειρῶν et in fine μακρά μοι — v. 20. ἐλαφρὰν — v. 22. κἀκείνοις ἄειδεν Παλίῳ

v. 16. Vulgo ἀποινώσας. Boeckhius optime e libris [et Scholiis] restituit ἀπ' Οἰνώνας, [a Schmidio primo commenditum. SCH.]

v. 18. [ἀνθρώπῳ ex libris revocatum, ut statim post χειρῶν, quod metro magis congruam longam syllabam praebet. SCH.]

v. 20. [Libri fere μακρά μοι δ' αὐτόθεν, unde μακρὰ μοι Δ' αὐτόθεν eruerat Boeckhius, qui postea Thierschii coniecturam reposuit. Ibidem ἐλαφρόν cum Schmidio scripsit metri gratia. SCH.]

v. 22. [Olim lectum ἀείδει Schmidius correxit ἄειδεν, recitus Hermannus ἄειδ' ἐν. SCH.]

v. 27. [Eustathius Prooem. p. 13: Ἐπὶ πλέον ἀσύνηθες καὶ

ὡς ἄρα νυμφείας ἐπείρα κεῖνος ἐν λέκτροις Ἀπάστου

Ἐπ. β'.

εὐνᾶς· τὸ δ' ἐναντίον ἔσκεν· πολλὰ γάρ μιν παντὶ θυμῷ
παρφαμένα λιτάνευεν. τοῦ μὲν ὀργὰν κνίζον αἰπεινοὶ λόγοι·
εὐθὺς δ' ἀπανάνατο νύμφαν, ξεινίου πατρὸς χόλον
δείσαις· ὁ δ' ἐφράσθη κατένευσέν τέ οἱ ὀρσινεφὴς ἐξ οὐρανοῦ
Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεύς, ὥρτ' ἐν τάχει
ποντίαν χρυσαλακάτων τινὰ Νηρεΐδων πράξειν ἄκοιτιν,

Στρ. γ'.

γαμβρὸν Ποσειδάωνα πείσαις, ὃς Αἰγᾶθεν ποτὶ κλειτὰν θαμὰ νίσσεται Ἰσθμὸν Ἀσωπίαν·
ἔνθα μιν εὔφρονες ἵλαι σὺν καλάμοιο βοᾷ θεὸν δέκονται,
καὶ σθένει γυίων ἐρίζοντι θρασεῖ.
πότμος δὲ πρίνει συγγενὴς ἔργων περὶ
πάντων. τὸ δ' Αἰγίνᾳ θεοῦ, Εὐθυμένες,
Νίκας ἐν ἀγκώνεσσι πινυὰν ποικίλων ἔφαυσας ὕμνων.

v. 30. ἄρα — v. 32. τοῦ δέ τ' ὀργὰν — v. 41. θεᾶς — v. 42. πιτνῶν

τὸ ξυνᾶνα λέγειν τὸν κοινωνόν, ὡς ἀπὸ τοῦ ξυνὸς ὁ κοινός, ἵνα εἴη ὥςπερ ἐκ τοῦ ἅλικμος ἁλικμάν, ὅθεν Ἁλκμάν, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ ξυνὸς ὁ ξυνάν. Ἕκαστον γοῦν τὸν βασιλέα Μαγνήτων βίον ξυνᾶνα λέγει τῇ αὐτοῦ γυναικί. Ad quem locum non debebam dubitare, quin Eustathii auctores ad hunc ipsum versum respexerint. SCH.]

v. 29. [Quatuor libri συνέπλεξε. SCH.]

v. 32. [Vulgatam librorum scripturam τοῦ δὲ ὀργάν emendavit Boeckhius. SCH.]

v. 41. Vulgo θεᾶς. Schmidius θεοῦ ob metrum, probante Boeckhio et Hermanno. [Cf. v. 13. et Nem. IX, 36. SCH.]

v. 42. [πιτνών, aoristum verbi πίτνω, reposuit Boeckhius. SCH.]

Digitized by Google

Ἀντ. γ'.

ἦτοι μεταΐξαντα καὶ νῦν τεὸς μάτρως ἀγάλλει κεῖνον
ὁμόσπορον ἔθνος, Πυθέα.
ἃ Νεμέα μὲν ἄραρεν μείς τ' ἐπιχώριος, ὃν φίλῃ' Ἀπόλλων·
ἅλικας δ' ἐλθόντας οἶκοι τ' ἐκράτει
Νίσου τ' ἐν εὐαγκεῖ λόφῳ. χαίρω δ', ὅτι
ἐσλοῖσι μάρναται πέρι πᾶσα πόλις.
ἴσθι, γλυκείᾶν τοι Μενάνδρου σὺν τύχᾳ μόχθων ἀμοιβὰν

Ἐπ. γ'.

ἐπαύρεο. χρὴ δ' ἀπ' Ἀθανᾶν τέκτον' ἀθλητᾶσιν ἕμμεν.
εἰ δὲ Θεμίστιον ἵκεις, ὧγτ' ἀείδειν, μηκέτι δίχει· δίδοι φωνάν, ἀνὰ δ' ἱστία τεῖνον πρὸς ζυγὸν καρχασίου,
πύπταν τέ νιν καὶ παγκρατίου φθέγξαι ἐλεῖν Ἐπιδαυρῳ διπλόαν
νικᾶντ' ἀρετάν, προθύροισιν δ' Αἰακοῦ ἀνθέων ποιᾶντα φέρειν στεφανώματα σὺν ξανθαῖς Χάρισσιν.

v. 43. ἔθνος Πυθέας. — v. 44. ἄρηρεν — v. 45. τε κρατεῖ — v. 50. δίδου — v. 54. ἄνθεα ποιάεντα

v. 43. *Πυθέα* correxit [cum Mingarello] Boeckhius pro *Πυθέας*. Ac liquet e Scholiis veram lectionem grammatici quosdam expulisse.

v. 44. [*ἄραρεν* ex codicibus, *φίλας'* de suo Boeckhius. Qui in re a Boeckhio et h. l. et Nem. VII, 88. peccatum esse evicit Ahrens de Dial. Dor. p. 148. His locis omnes libri verum tenent, Pyth. II, 16. optimi, IX, 18. boni. Quare ubique restituendam formam, quam praeter alias causas Lesbiorum *φίλημι*, *φιλήσω* corroborant. Et ipse Boeckhius *πεφίληκε* Pyth. I, 13. et *πεφιλημένον* Nem. IV, 45. intacta reliquit. SCH.]

v. 45. [Heynii lectio ex Aldo ducta et a Par. B et suo Scholiastarum agnita a Boeckhio explosa est, quum imperfectum propterea necessarium sit, quod Pytheas semel vicit, non semper victor est. SCH.]

v. 50. [*δίδοι* consuetudo poetae postulabat, de qua videndus Hermannus Opusecc. I. p. 256. et Boeckhius Nott. Critt. Ol. XIII. fin. Statim v. 52. *τριπλόαν* ed. Rom. SCH.]

v. 54. Pro lectione *ἄνθεα* [*ποιάεντα*], peccante in metrum, Boeckhius *ἀνθέων* [*ποιᾶντα*] de sententia Hermanni.

Digitized by Google

NEMEONIKAI ϛ'.

ΑΛΚΙΜΙΑΗ ΑΙΓΙΝΗΤΗ

ΠΑΙΣΙ ΠΑΛΑΙΣΤΗ.

Strophae.

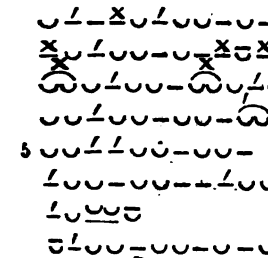

Epodi.

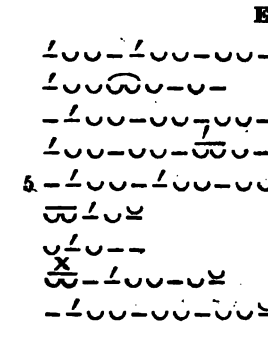

Στρ. α'.

Ἓν ἀνδρῶν, ἓν θεῶν γένος· ἐκ μιᾶς δὲ πνέομεν
μητρὸς ἀμφότεροι· διείργει δὲ πᾶσα κεκριμένα
δύναμις, ὡς τὸ μὲν οὐδέν, ὁ δὲ χάλκεος ἀσφαλὲς
αἰὲν ἕδος

v. 3. *αἰεὶ*

Nem. VI. v. 3. [*αἰὲν* formam ubi ultima brevi opus est a poetis praelatam cum Hermanno dedit Boeckhius. SCH.]

Digitized by Google

μένει οὐρανός. ἀλλά τι προσφέρομεν ἅμπαν ἢ μέγαν
νόον ἤτοι φύσιν ἀθανάτοις,
καίπερ ἐφαμερίαν οὐκ εἰδότες οὐδὲ μετὰ νύκτας
ἄμμι πότμος
οἷαν τιν' ἔγραψε δραμεῖν ποτὶ στάθμαν.

Ἀντ. α'.

τεκμαίρει καί νυν Ἀλκμίδας τὸ σύγγενὲς ἰδεῖν
ἄγχι καρποφόροις ἀρούραισιν. αἶτ' ἀμειβόμεναι
τόκα μὲν ὧν βίον ἀνδράσιν ἐπηετανὸν πεδίων
ἔδοσαν,
τόκα δ' αὖτ' ἀναπαυσάμεναι σθένος ἔμαρψαν.
ἦλθέ τοι
Νεμέας ἐξ ἐρατῶν ἀέθλων
παῖς ἐναγώνιος, ὃς ταύταν μεθέπων Διόθεν αἶσαν
νῦν πέφανται
οὐκ ἄμμορος ἀμφὶ πάλᾳ κυναγέτας,

v. 7. ἄμμι — v. 8. ἄντιν' — v. 11. ἄνδρεσσιν
v. 15 seq. πέφαντ' οὐκ ἄ-
μοιρος

---

v. 7. [ἄμμι dedi cum Par. B et Scholiasta eo, qui haec ita explanavit: καίπερ οὐκ εἰδότες, εἴτε ἐν ἡμέρᾳ εἴτε ἐν νυκτὶ πότμος ἔγραψε τὴν εἱμαρμένην ἡμῖν καὶ τὸν θάνατον. SCH.]

v. 8. Vulgo ἄντιν'. Boeckhius οἷαν τιν' ob metrum, ut olim coniecerat Hermannus. Omnino ultimi duo versus strophaeum et antistropharum in hoc carmine fere corrupti sunt, de quorum emendatione Hermannus aliter nunc sentit quam antea. Ac priores emendationes eius leguntur in dissertatione de Dialecto Pindari et apud Boeckhium in Nott. Critt.; recentiores in Heynii editione novissima habentur, et indicatae sunt a me in Boeckhii editione ad hunc locum, ubi etiam significatum est, our has mihi fere omnes displiceant. [Ego versus duos ultimos paulo aliter descripsi atque Boeckhius fecerat; vide ad v. 55 seq. Qua in re egregie me adiuvit Ahrentis mei acumen, qui difficillima quaeque egregie expedivit omninoque auctor mihi extitit carminis paulo aliter conformandi. In quo negotio tantum abest, ut librorum et Scholiorum memoriis illuserimus, ut iam scriptura ad eas longe propius retracta sit. At hoc quidem loco Ahrensi non parui, qui Scholia hanc putet ostendere scripturam: αἶσαν τιν' ἔγραψε δραμεῖν ποτὶ στάθμαν. Nam valde insolens fuerit dictio πότμος αἶσαν γράφει δραμεῖν ποτὶ στάθμαν. Quare Boeckhio adhaesi. SCH.]

v. 11. [ἀνδράσιν Hermannus. SCH.]

v. 15 seq. Vulgo πέφαντ' οὐκ ἄμοιρος, contra metrum. Hermannus olim: πέφανται οὐκ ἄμμορος, quod recepit Boeckhius. Atque est ἄμμορος in Aug. O.

Digitized by Google

(15) ἤγεσιν ἐν Πραξιδάμαντος ἐὼν πόδα νέμων Ἐπ. α'.
πατροπάτορος ὁμαιμίου.
κεῖνος γὰρ Ὀλυμπιόνικος ἐὼν Αἰακίδαις
ἔρνεα πρῶτος [ἐλαίας] ἀπ' Ἄλφεοῦ,
καὶ πεντάκις Ἰσθμοῖ στεφανωσάμενος,
(20) Νεμέᾳ δὲ τρίς,
ἔπαυσε λάθαν
Σωκλείδα, ὃς ὑπέρτατος
Ἀγησιμάχῳ υἱέων γένετο.

Στρ. β'.

ἐπεὶ οἱ τρεῖς ἀεθλοφόροι πρὸς ἄκρον ἀρετᾶς
(25) ἦλθον, οἵτε πόνων ἐγεύσαντο. σὺν θεοῦ δὲ τύχᾳ
ἕτερον οὔ τινα οἶκον ἀπεφάνατο πυγμαχία πλεόνων
ταμίαν στεφάνων μυχῷ Ἑλλάδος ἁπάσας. ἔλπο-
μαι
μέγα εἰπὼν σκοποῦ ἄντα τυχεῖν

v. 20. Abest [ἐλαίας] — v. 25. Ἀγησιμάχῳ
v. 29—33. μέγα εἰ-
πὼν τύχην ἄντα σκοποῦ.
ὅτ' ἀπὸ τόξου ἰεῖ-
σ' εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον ἄγε,
Μοῖσ', οὖρον ἐπέων εὐ-
κλέα. παροιχομένων

---

v. 20. Abest a libris ἐλαίας. Coniecit Boeckhius ad explendum versum, qui etiam in ceteris epodis corruptus est. [Kayserus malit ἐνεγκών. SCH.]

v. 25. [Dativum ex Aldo duxit Boeckhius loco genitivi, cuius forma non Pindarica. SCH.]

v. 28. [πλεόνων ex Scholiis primus addidit Schmidius. SCH.]

v. 29—33. Vulgo: ἔλπομαι μέγα πεπὼν τύχην ἄντα σκοποῦ. ὅτ' ἀπὸ τόξου ἰεῖσ' εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον ἄγε, Μοῖσ', οὖρον ἐπέων ἐυκλέα. In prioribus τύχην ἄντα σκοποῦ non constant sibi libri; alii enim habent ἄντα σκοποῦ τυχεῖν, [alii τυχεῖν ἄντα σκοποῦ], alii ἔντα σκοποῦ τε τυχεῖν, in Scholiis reperitur etiam ἂν τετυχεῖν. Quod nunc in textu legitur Boeckhii coniecerunt Mingarellus, Heynius, Hermannus. Mox Heynius ἰείς [a Scholiis explicatum] probat etiam a Schmidio allatum, et interpunctione utendum censet post hoc participium. Mox Schmidius bene coniecit εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον, ut εὐθύνειν ὄὖρον vidimus Ol. XIII, 27. Ceterum transposuit Boeckhius, audacius sane; sed difficile sit leniorem medicinam invenire. Pro ἐὐκλέα Hermannus εὐκλῆ proposuit. Leniorem medicinam excogitavit amicissimus Ahrens, qui in reliquis verborum ordinem a libris et Scholiis traditum fideliter servat, Boeckhii εὐκλεῖα vel dialecti nomine non ferendum expulit, quo facto pro παροιχομένων scriptum oportebat quod scripsimus. SCH.]

Digitized by Google

ὥτ' ἀπὸ τόξου ἰείς· εὔθυν' ἐπὶ τοῦτον ἄγε, Μοῖσα,
οὖρον ἐπέων
(30) ἐϋκλέ'· ἀποιχομένων γὰρ ἀνέρων

Ἀντ. β'.

ἀοιδοὶ καὶ λόγοι τὰ καλά σφιν ἔργ' ἐκόμισαν,
Βασσίδαισιν ἃ τ' οὐ σπανίζει· παλαίφατος γενεά,
ἴδια ναυστολέοντες ἐπικώμια, Πιερίδων ἀρότραις
δυνατοὶ παρέχειν πολὺν ὕμνον ἀγερώχων ἐργμάτων
(35) ἕνεκεν. καὶ γὰρ ἐν ἀγαθέᾳ
χεῖρας ἰμάντι δεθεὶς Πυθῶνι κράτησεν ἀπὸ ταύτας
ἅλμα πάτρας
χρυσαλακάτου ποτὲ Καλλίας ἕδραν

Ἐπ. β'.

ἔρνεσι Λατοῦς, παρὰ Κασταλίᾳ τε Χαρίτων
ἑσπέριος δμάδῳ φλέγεν·
(40) πόντου τε γέφυρ' ἀκάμαντος ἐν ἀμφικτιόνων
ταυροφόνῳ τριετηρίδι Κρεοντίδαν
τίμασε Ποσειδάνιον ἂν τέμενος·
βοτάνα τέ νιν
πόθ' ἃ λέοντος

v. 34. λόγοι — v. 41. χρυσαλακάτῳ — v. 44. Ἀμφικτυόνων — v. 45. Abest Κρεοντίδαν

---

v. 34. λόγοι correctum ex Aug. C.

v. 35. [Inepte Didymus testibus Scholiis Βουβίδαισιν coniecit, quae gens fuerit Aeginetica et Budione oriunda, de qua Pythaenetum dixisse in Aegineticis. Cf. C. Muelleri Aeginetica p. 148. SCH.]

v. 41. [χρυσαλακάτου Hermannus. SCH.]

v. 44. [ἀμφικτιόνων Boeckhius ex Aug. C, quam Ἀμφικτύονες ab h. l. alieni sint. SCH.]

v. 45. Vulgo abest Κρεοντίδαν. Restituit Boeckhius e libris et Schol.

v. 49. [ἕρεψ' codices. Metro prospexit Schmidius. SCH.]

v. 56 seq. [Heyniana scriptura metrum pessumdatur. Ex verbis Scholiastae: βαρεῖαν δὲ καὶ ἐπαχθῆ μάχην διὰ φιλονεικίαν αὐτοῖς ἐπέδειξεν ὁ Ἀχιλλεὺς τοῖς Αἰθίοψι, χαμαὶ κλίνας τὸν Μέμνονα αὐτὸς ἐκ τῶν ἁρμάτων κατελθών, ex his igitur verbis Dissenius extudit quod Boeckhius dedit: ἐπᾶλτο· βαρὺ δέ σφι δείξε νεῖκος Χαμαὶ καταβὰς Ἀχιλεὺς ἀφ' ἁρμάτων. Reliqui enim etiam audacius mutaverant. Nunc ingeniosissimam Ahrentis emendationem recepi eamque verissimam. Nam primum ex

Digitized by Google

(45) νικάσαντ' ἔρεφ' ἀσκίοις
Φλιοῦντος ὑπ' ἀγνιγίοις ὄρεσιν.

Στρ. γ'.

πλατεῖαι πάντοθεν λογίοισιν ἐντὶ πρόσοδοι
νᾶσον εὐκλέα τάνδε κοσμεῖν· ἐπεί σφιν Αἰακίδαι
ἔπορον ἔξοχον αἶσαν ἀρετὰς ἀποδεικνύμενοι μεγάλας.
(50) πέταται δ' ἐπί τε χθόνα καὶ διὰ θαλάσσας τηλόθεν
ὄνυμ' αὐτῶν· καὶ ἐς Αἰθίοπας
Μέμνονος οὐκ ἀπονοστάσαντος ἔπαλτο· βαρὺ δέ σφιν
Ἕλκος Ἀχιλεὺς
ἔμπαισε χαμαὶ καταβὰς ἀφ' ἁρμάτων,

φαεννᾶς υἱὸν εὖτ' ἐνάριξεν Ἀόος ἀκμᾷ Ἀντ. γ'.
ἔγχεος ζακότοιο. καὶ ταύταν μὲν παλαιότεροι
(55) ὁδὸν ἀμαξιτὸν εὗρον· ἔπομαι δὲ καὶ αὐτὸς ἔχων μελέταν·
τὸ δὲ πὰρ ποδὶ ναὸς ἑλισσόμενον αἰεὶ κυμάτων
λέγεται παντὶ μάλιστα δονεῖν
θυμόν. ἐκόντι δ' ἐγὼ νώτῳ μεθέπων δίδυμον ἄχθος

v. 49. ἔρεφ' — v. 56. ἔπαλτο· βαρὺ δέ σφι νεῖκος ἔμπεσ' — v. 58. Ἀχιλεὺς χαμαὶ καββαὶς — v. 59. Ἀόος αἰχμᾷ — v. 60. καὶ τάνδε μὲν — v. 61. ἁμαξιτὸν

---

lectione δέ σφι (σφιν tres libri) νεῖκος ἔμπεσ' elicuit lenissima literarum correctione: βαρὺ δέ σφιν ἕλκος ἔμπασ' (ἔμπαισ' iam Boissonadius); deinde Ἀχιλεύς (libri Ἀχιλλεύς) ante ἔμπαισ' retraxit. Pro ἔμπαισε si qui erit qui ἔμπαξε malit, id non necessarium videtur. Deinde quum libri καββάς vel καμβάς tueantur, indicium hoc videtur esse formae rarioris καβάς, ut Ol. VIII, 38. κάπετον, ubi vide notam; eamque facile instaurabimus scripto χαμᾶζε. Ceterum intelligitur, quam sit propter sequentia verba aptior vulneris Aethiopibus inflicti, quam commissi certaminis commemoratio. Postremo legebatur ἔπᾶλτο. Alterum reduxi ex Scholiis: ἔστι καὶ συνεσταλμένως καὶ βαρυτόνως ἀναγνῶναι, ἔπαλτο, τουτέστιν ἐπάλθη, ἐβλήθη τὸ κλέος αὐτῶν εἰς Αἰθίοπας. — Ceterum Ahrenti de Dial. Dor. p. 149. forma ἀπονοστάσαντος iure suspecta esse videtur, quum praesertim Nem. XI, 26. ἐνόστησε legatur. SCH.]

v. 59. Pro αἰχμᾷ Schmidius correxit ἀκμᾷ [ex Scholiasta. SCH.]

v. 60. [τάνδε Schmidii commentum erat. SCH.]

Digitized by Google

ἄγγελος ἔβαν,
(60) πέμπτον γ' ἐπὶ εἴκοσι τοῦτο γαρύων

Ἐπ. γ'.

εὔξος ἀγώνων ἄπο, τοὺς ἐνέποισιν ἱερούς,
Ἀλκιμίδα ὅ γ' ἐπάρκεσεν
κλειτὰ γενεά· δύο μὲν Κρονίου πὰρ τεμένει,
70 παῖ, σέ τ' ἐνόσφισε καὶ Πουλυτιμίδαν
(65) κλᾶρος προπετὴς ἄνθε' Ὀλυμπιάδος.
δελφῖνί κεν
τάχος δι' ἅλμας
ἶσον εἴποιμι Μελησίαν,
75 χειρῶν τε καὶ ἰσχύος ἀνίοχον.

v. 66. πέμπτον ἐπ' — v. 68. Ἀλκιμίδας τό γ' — v. 69. κλειτὰ γενεᾷ· — v. 70. παῖ, σέ τ' ἐνόσφισε Τιμίδαν — v. 75. χερῶν

v. 65. [Boeckhius βᾶν scripserat ob metrum. Redeundum idm fuit ad fidem librorum. Versu seq. pro vulgato πέμπτον ἐπ' εἴκοσι, pro quo aliquot libri πέμπτον ἐπὶ εἴκοσι, idem πέμπτον γ' ἐπὶ εἴκοσι edidit; Ahrens mavult πέμπτον τοι ἐπ' εἴκοσι. SCH.]

v. 68 seq. Vulgo Ἀλκιμίδας τό γ' ἐπάρκεσε κλειτᾷ γενεᾷ. Schmidius et Hermannus propter metrum Ἀλκιμίδα ὅ γ' ἐπάρκεσεν, quod recipiens Boeckhius correxit κλειτὰ γενεά [cum Schmidio. SCH.]

v. 70. Vulgo: παῖ, σέ τ' ἐνόσφιας Τιμίδαν. In libris vero et apud Schol. est Πολυτριδαν. Unde Boeckhius coniecit καὶ Πουλυτιμίδαν. Possis etiam ἠδὲ Πολυτιμίδαν, quod Hermanno quoque inter alia in mentem venit. Nunc ipse probat: παῖ, σέ τ' ἐνόσφισέ τ' αὖδὲ Πολυτιμίδαν, ne quid de amissis victoriis dicatur. Sed hoc refutatum vide in Boeckhii editione.

Digitized by Google

NEMEONIKAI Z'.

ΣΩΓΕΝΕΙ ΑΙΓΙΝΗΤΗ.

ΠΑΙΣΙ ΠΕΝΤΑΘΛΩι.

Strophae.

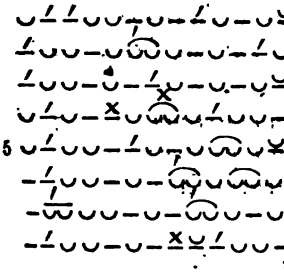

Epodi.

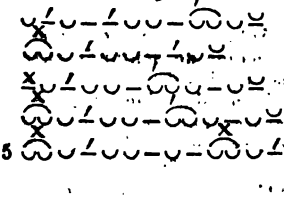

Ἔλειθυια, πάρεδρε Μοιρᾶν βαθυφρόνων, Στρ. α'.
παῖ μεγαλοσθενέος, ἄκουσον, Ἥρας, γενέτειρα τέ-
κνων ἄνευ σέθεν
οὐ φάος, οὐ μέλαιναν δρακέντες εὐφρόναν
τεὰν ἀδελφεὰν ἐλάχομεν ἀγλαόγυιον Ἤβαν. 5
ἀναπνέομεν δ' οὐχ ἅπεννες ἐπὶ ἴσα

v. l. πάρεδρος

Nem. VII. v. 1. [πάρεδρα ex Scholiis et Aug. C reductum est. SCH.]

Digitized by Google

εἴργει δὲ πότμῳ ζυγέν θ' ἕτερον ἕτερα. σὺν δὲ νιν
καὶ παῖς ὁ Θεαρίωνος ἀρετᾷ κριθεὶς
εὔδοξος ἀείδεται Σωγένης μετὰ πενταέθλοις.

πόλιν γὰρ φιλόμολπον οἰκεῖ δορυκτύπων Ἀντ. α'.
Αἰακιδᾶν· μάλα δ' ἐθέλοντι σύμπειρον ἀγωνίᾳ
θυμὸν ἀμφέπειν.
εἰ δὲ τύχῃ τις ἔρδων, μελίφρον' αἰτίαν
δοαῖσι Μοισᾶν ἐνέβαλεν· αἱ μεγάλαι γὰρ ἀλκαὶ
σκότον πολὺν ὕμνων ἔχοντι δεόμεναι·
ἔργοις δὲ καλοῖς ἔσοπτρον ἴσαμεν ἐνὶ σὺν τρόπῳ,
εἰ Μναμοσύνας ἕκατι λιπαράμπυκος
εὕρηται ἄποινα μόχθων κλυταῖς ἐπέων ἀοιδαῖς.

σοφοὶ δὲ μέλλοντα τριταῖον ἄνεμον Ἐπ. α'.
ἔμαθον, οὐδ' ὑπὸ κέρδει βλάβεν·
ἀφνεὸς, πενιχρός τε θανάτου πέρας

v. 6. πότμῳ ζυγὸν — v. 12. ταὶ — v. 15. Μνημοσύνας — v. 16. εὕρῃ τις — v. 18. βάλον. — v. 19 seq. θανάτου παρὰ σᾶμα

---

v. 6. Vulgo πότμῳ ζυγόν. Aldus πότμῳ, et omnes libri ζυγὸν θ', unde Boeckhius cum Hermanno de Schmidii correctione πότμῳ ζυγέν θ' reposuit. [Fortasse rectius Fr. Wieselerus mecum ζυγοῦν θ' commendat. Scholia id possint videri legisse: Διακωλύει ἕτερον ἕτερα καὶ διαζεύγνυσιν ἡμᾶς ἀπ' ἀλλήλων, ἢ ἀπ' ἄλλων πραγμάτων, τὰ συγκεκληρωμένα ἡμῖν πράγματα. SCH.]

v. 9 seq. [Scholia Ven. Arist. Pac. 250: Πίνδαρος περὶ τῆς Αἰγίνης (πόλιν εἶπε νῆσον οὖσαν)· Ἁ μὲν πόλις (codex γελάκις) Αἰακιδᾶν, quae ex hoc loco deprompta videntur. Vide post Eustath. Prooem. p. 37. SCH.]

v. 12. Legitur vulgo ἐνέβαλεν ταί, pro quo metri causa aut ἐνέβαλεν αἱ probandum aut ἐνέβαλε ταί. Illud Boeckhius praetulit, hoc Hermannus praeferre videtur, ut ταί articulus sit, veluti Ol. XIII, 18. 107. Pyth. I, 18. [ἐνέβαλεν Schmidius ex Scholiis. Libri ἔβαλεν vel ἔβαλε. SCH.]

v. 16. Libri omnes εὕρηταί τις, unde [Schmidius εὕρῃ τις, rectius] pronomen eiecit Hermannus.

v. 18. Vera lectio βλάβεν pro βάλον [ex Aug. C et Scholiis ducta. SCH.]

v. 19 seq. Eximie Hermannus emendavit pro vulgato θανάτου παρὰ σᾶμα in novissima Heynii editione θάνατον πάρα θαμά. Quum enim quattuor epodi versum in principio tribrachum habere statuat, v. 41. e cod. Aug. reponit πτέρα ἔχων,

Digitized by Google

ἅμα νέονται. ἐγὼ δὲ πλέον' ἔλπομαι
λόγον Ὀδυσσέος ἢ πάθεν διὰ τὸν ἀθυεπῆ γενέσθ'
Ὅμηρον.

ἐπεὶ ψεύδεσί γε ποτανᾷ τε μαχανᾷ Στρ. β'.
σεμνὸν ἔπεστί τι· σοφία δὲ κλέπτει παράγοισα μύ-
θοις· τυφλὸν δ' ἔχει
ἦτορ ὅμιλος ἀνδρῶν ὁ πλεῖστος. εἰ γὰρ ἦν
ἔτ' τὰν ἀλάθειαν ἰδέμεν, οὔ κεν ὅπλων χολωθεὶς
ὁ καρτερὸς Αἴας ἔπαξε διὰ φρενῶν
λευρὸν ξίφος· ὃν κράτιστον Ἀχιλέος ἄτερ μάχᾳ
ξανθῷ Μενέλᾳ δάμαρτα κομίσαι θοαῖς
ἐν ναυσὶ πόρευσαν εὐθυπνόου Ζεφύροιο πομπαί

πρὸς Ἴλιον πόλιν. ἀλλὰ κοινὸν γὰρ ἔρχεται Ἀντ. β'.
πῦμ' Ἄϊδα, πέσε δ' ἀδόκητον ἔν καὶ δοκέοντα· τι-
μὰ δὲ γίγνεται

v. 20. πλέον — v. 22. ψευδέσσιν οἱ ποτανᾷ μαχανᾷ — v. 25. ἐὰν ἀλάθειαν εἰδέμεν — v. 28. ξανθᾷ Μενέλᾳ — v. 31. ἐν καὶ

---

v. 23. retinet δάπεδον, v. 104. ἔπεσε probat, et hoc loco θαμά scribit pro σῶμα, quum littera evanida Θ, ut fit, translisset in C. Sic denique etiam Θάνατον πάρα corrigendum erat. [Vel sic Hermannianae coniecturae praetuli leuissimam emendationem Fr. Wieseleri. SCH.]

v. 29. [πλέον' a Schmidio profectum suscepit Boeckhius. SCH.]

v. 31. [ἢ πάθεν duo codices. Minus exquisite. SCH.]

v. 32. Vulgo ψευδέσσιν οἱ ποτανᾷ μαχανᾷ. Hermannus nunc cum Schmidio probat ψεύδεσί οἵ ποτανᾷ γε μαχανᾷ, in quo mihi γέ videtur iciunum. Boeckhius ποτανᾷ τε μαχανᾷ praetulit, olim commendatum ab Hermanno [ad Orph. p. 788. SCH.]

v. 25. Vulgo ἐὰν ἀλάθειαν εἰδέμεν. Mutavit Boeckhius; ac praeceperat iam Hermannus ἰδέμεν scribendum cum Schmidio. [Scholia: ἔνιοι μὲν ἀνέγνωσαν ἐὰν δασέως, ἀντὶ τοῦ τὴν ἑαυτοῦ· βέλτιον δὲ ψιλῶς, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ τοῦ Χαρίδου. Id ille explicabat τὴν οὖσαν καὶ δέουσαν ἀλήθειαν. Neutrum fortasse Boeckhius evicit. SCH.]

v. 28. [Dativus ex Aldina restitutus. SCH.]

v. 31. [Legebatur ἐν. Quum id autem et ad praecedentia pertineat et ad sequentia repetendum sit, ἔν signandum fuit de praecepto Hermanni Iahn. Annall. Philol. 1841. XXXIII. 3. p. 256. SCH.]

Digitized by Google

ὧν θεὸς ἁβρὸν αὔξει λόγον τεθνακόσιν
βοαθόον, τοὶ παρὰ μέγαν ὁμαρτὸν εὐρυπόλιον
μόλον χθονός· ἐν Πυθίοισι δὲ δαπέδοις
κεῖται, Πριάμου πόλιν Νεοπτόλεμος ἐπεὶ πράθεν·
τᾷ καὶ Δαναοὶ πόνησαν· ὁ δ' ἀποπλέων
Σκύρου μὲν ἅμαρτε, πλαγχθέντες δ' εἰς Ἔφυραν
ἵκοντο·

Μολοσσίᾳ δ' ἐμβασίλευεν ὀλίγον Ἐπ. β'.
χρόνον· ἀτὰρ γένος αἰεὶ φέρεν
τοῦτό οἱ γέρας. ὄχετο δὲ πρὸς θεόν,
κτεάν' ἄγων Τρωΐαθεν ἀκροθινίων·
ἵνα κρεῶν νιν ὑπὲρ μάχας ἔλασεν ἀντιτυχόντ' ἀνὴρ
μαχαίρᾳ.

βάρυνθεν δὲ περισσὰ Δελφοὶ ξεναγέται. Στρ. γ'.
ἀλλὰ τὸ μόρσιμον ἀπέδωκεν· ἐχρῆν δέ τιν' ἔνδον
ἄλσει παλαιτάτῳ
Αἰακιδᾶν κρεόντων τολοιπὸν ἔμμεναι
θεοῦ παρ' εὐτειχέα δόμον, ἡρωΐαις δὲ πομπαῖς
θεμίσκοπον οἰκεῖν ἐόντα πολυθύτοις

v. 33. βοᾷ θοῶν· τοὶ γὰρ μ. — v. 34. ἔμολε — v. 37. ἔμαρτεν, ἵκοντο δ' εἰς Ἔφυραν πλαγχθέντες. — v. 41. κτέατ' ἀναγον

v. 32 seq. τεθνακόνας βοαθόους recte dici Graece mortuos viros fortes, heroes, dubitat Hermannus, cui plane assentior. At βοαθόον, h. e. ἐπίκουρον, sensu aptissimum, imo prope necessarium mihi videtur ob consilium loci. De qua re vide Commentationem. — Hoc παρά ante μέγαν e Scholiis (ἔμολε παρὰ μέγαν ὁμαρτὸν) restitutum a Boeckhio monente Hermanno, ut μόλον pro ἔμολε. [βοᾷ θοῶν Heynius invexerat. Ego Dissenio βοαθόον revocanti morem gessi. Ceterum μόλον antiqua scriptura est, propter structurae scitiem difficultatem a Didymo demutata. Scholia: πρὸς δὲ ἀκουστέον ἄχρι τοῦ Ἐπεὶ πράθε, καὶ γραπτέον ἐν τῷ ᾧ ἔμολεν, ὡς Δίδυμος, [ὃς] καὶ ὑφ' ὃν ἀνὴ τοῦ Τεθνακότων ἕως τοῦ Πριάθεν ἀναγινώσκει. SCH.]

v. 36. [πόνασαν praefert Ahrens de Dial. Dor. p. 148., qui Boeckhii distinctionem inter πονάω et πονέω ad Pyth. IV, 236. commemoratam subtiliorem quam veriorem censet. SCH.]

v. 37. Vulgo ἔμαρνεν, ἵκοντο δ' εἰς Ἔφυραν πλαγχθέντες contra metrum. Unde Boeckhius transpositis verbis scripsit quod in textu vides, Hermannus autem non mutans verborum ordinem πλανήντες commendat. [Tres libri πλαχθέντες. SCH.] Ex Hermanni ratione collocatio verborum optima, ut cuivis patet, Βού-

Digitized by Google

εὐώνυμον ἐς δίκαν. κρία ἔπεα διαρκέσει·
οὐ ψεῦδις ὁ μάρτυς ἔρχμασιν ἐπιστατεῖ.
Αἴγινα, τεῶν Διὸς τ' ἐκγόνων θρασύ μοι τόδ' εἰπεῖν

φαενναῖς ἀρεταῖς ὀδὸν κυρίαν λόγων Ἀντ. γ'.
οἴκοθεν· ἀλλὰ γὰρ ἀνάπαυσις ἐν παντὶ γλυκεῖα
ἔργῳ· κόρον δ' ἔχει
καὶ μέλι καὶ τὰ τέρπν' ἄνθε' Ἀφροδίσια.
φυᾷ δ' ἕκαστος διαφέρομεν βιοτὰν λαχόντες,
ὁ μὲν τά, τὰ δ' ἄλλοι· τυχεῖν δ' ἓν' ἀδύνατον
εὐδαιμονίαν ἅπασαν ἀνελόμενον· οὐκ ἔχω
εἰπεῖν, τίνι τοῦτο Μοῖρα τέλος ἔμπεδον
ὥρεξε. Θεαρίαν, τὶν δ' ἐοικότα καιρὸν ὄλβου

δίδωσι, τόλμαν τε καλῶν ἁρμένῳ Ἐπ. γ'.
σύνεσιν οὐκ ἀποβλάπτει φρενῶν.
ξεῖνός εἰμι· * σκοτεινὸν ἀπέχων ψόγον,
ὕδατος ὥτε δοὰς φίλον ἐς ἄνδρ' ἄγων
κλέος ἐτήτυμον αἰνέσω· ποτίφορος δ' ἀγαθοῖσι μισθὸς οὗτος.

v. 48. Post *εὐώνυμον* interpungebatur, non post *δίκαν*. — v. 56. *οὐδ'* — v. 59. *ἁρμένῳ* — v. 60. *σύνεσις οὐκ ἀποβλέπει* — v. 61. *σκοτεινὸν* vitiosum est: conieci *κοτεινόν*.

φως μὲν ἅμαρτεν, ἵκοντο δὲ εἰς Ἐφύραν. Sed etiam Boeckhii collocatio proba, quum *κλαγχθέντες* recte excipiat verbum *ἅμαρτε* per continuationem eiusdem notionis, ut si dicas: *Σκίφου μὲν ἅμαρτεν, ἁμαρτόντες δὲ εἰς Ἐφύραν ἵκοντο.*

v. 39. [Med. B *φέρει*, Rom. *φέρειν*. Illud recepturus erat Boeckhius, nisi Scholiorum *ἔσχεν* vetustam scripturam monstraret. SCH.]

v. 41. [Vide ad v. 19. SCH.]

v. 49. [Pro *μάρτυς* Aug. C et margo Rom. *μάρτυρ*. SCH.]

v. 52. [Scholia Victor. Il. *N*, 636. corrupte: *Κόρον δ' ἔχει καὶ μέλιτα τέρπνα* (*τὰ τερπνὰ ἄνθεα* margo) *θεᾶς Ἀφροδίτας*. SCH.]

v. 56. [Schmidius perperam *οὐδ'*, quo pulchrum asyndeton tollitur. SCH.]

v. 59 seq. Vulgo *τόλμαν τε καλῶν ἁρμένῳ σύνεσις οὐκ ἀποβλέπει φρενῶν*. Emendavit Hermannus. Ac *σύνεσιν* et *ἁρμένῳ* de coniectura positum, hoc quidem propter metrum; *ἀποβλάπτει* vero ductum e libris est.

v. 61. *σκοτεινόν* vitiosum est ad metrum. Boeckhius coniecerat *κοτεινόν*, de quo cf. eius Nott. Critt. [Bergkius *κελαινόν*. SCH.]

Digitized by Google

ἐὼν δ' ἐγγὺς Ἀχαιὸς οὐ μέμφεταί μ' ἀνὴρ Στρ. δ'.
Ἰονίας ὑπὲρ ἁλὸς οἰκέων· προξενίᾳ πέποιθ'· ἔν τε δαμόταις
ὄμματι δέρκομαι λαμπρόν, οὐχ ὑπερβαλών,
βίαια πάντ' ἐκ ποδὸς ἐρύσαις, ὁ δὲ λοιπὸς εὔφρων
ποτὶ χρόνος ἔρποι. μαθὼν δέ τις ἄν ἐρεῖ,
εἰ πὰρ μέλος ἔρχομαι φόγιον ὄαρον ἐννέπων.
Εὐξενίδα πάτραθε Σώγενες, ἀπομνύω
μὴ τέρμα προβὰς ἄκονθ' ὥτε χαλκοπάραον ὄρσαι

θοὰν γλῶσσαν, ὃς ἐξέπεμψεν παλαισμάτων Ἀντ. δ'.
αὐχένα καὶ σθένος ἀδίαντον, αἶδωνι πρὶν ἀλίῳ
γυῖον ἐμπεσεῖν.
εἰ πόνος ἦν, τὸ τερπνὸν πλέον πεδέρχεται.
ἔα με· νικῶντί γε χάριν, εἴ τι πέραν ἀερθεὶς
ἀνέκραγον, οὐ τραχύς εἰμι καταδέμεν.

v. 65. καὶ προξενίᾳ — v. 69. φόγιον — v. 71. ὥστε — v. 72. ἐξέπεμψας — v. 75 seq. ἔα με, νικῶντί γε χάριν
εἴ τί περ ἂν ἀερθεὶς
ἀνέκραγον. οὐ κτλ.

---

v. 64. [μέμψεται libri, etiam Scholia in contextu, sed φύσεται lemma, unde Heynius φέξεται tentabat. SCH.]

v. 65. καί ante προξενίᾳ deletum ab Hermanno.

v. 68. Hermannus in dissertatione de Sogene p. 5. [et in part. ἄν Opuscc. IV. p. 31. SCH.] rectius scribi dicit: μαθὼν δ' ἂν ἐρέει, ut intelligatur iste, quem fingit Thearionis victorem, Achivus homo, de qua re vide Commentarium. Nunc illud monet, repugnare metrum, cui sic una syllaba brevis eripitur.

v. 69. [Libri φέγιον, φάγιον. Boeckhius Schmidii φόγιον analogia postulatum servavit. Ego Ahrentis eximiam emendationem φαλλὸν praetulissem, nisi ubique in hoc carmiais loco editiones regnarent. SCH.]

v. 71. [De reposito a Boeckhio ὥτε vide ad Ol. XI, 90. Ceterum quum καραιά vel potius καρᾶ Dorica forma fuisse videatur, composita εὐκάρανος Pyth. XII, 16. et χαλκοπάραος Pyth. I, 44. nostróque loco vix recte iota subscripto carere arbitratur Ahrens de Dial. Dor. p. 143. SCH.]

v. 72. In libris duplex lectio exstat ἐξέπεμψας et ἐξέπεμψεν, quorum hoc [cum Scholiis] optime praetulerunt Hermannus et Boeckhius.

v. 75. πέραν pro περ ἄν scriptum monente Hermanno, [qui idem interpunctionem vulgarem egregie mutavit. SCH.]

v. 77. [ἀναβάλεο Schmidius correxit. SCH.]

v. 81. Vulgo ὕμνων θρόον. Transpositio a Schmidio pro-

Digitized by Google

εἶρειν στεφάνους ἐλαφρὸν· ἀναβάλεο· Μοῖσά τοι
πολλᾷ χρυσὸν ἔν τε λευκὸν ἐλέφανθ' ἁμᾶ
καὶ λείριον ἄνθεμον ποντίας ὑφελοῖσ' ἐέρσας.

Διὸς δὲ μεμναμένος ἀμφὶ Νεμέᾳ Ἐπ. δ'.
πολύφατον θρόον ὕμνων δόνει
ἀσυχᾶ. βασιλῆα δὲ θεῶν πρέπει
γάπεδον ἄν τόδε γαρυέμεν ἀμέρᾳ
ὀπί· λέγοντι γὰρ Αἰακόν νιν ὑπὸ ματροδόκοις
γοναῖς φυτεῦσαι,

ἐᾷ μὲν πολίαρχον εὐωνύμῳ πάτρᾳ, Στρ. ε'.
Ἡράκλεες, σέο δὲ προπρεῶνα μὲν ξεῖνον ἀδελφεόν τ'.
εἰ δὲ γεύεται
ἀνδρὸς ἀνὴρ τι, φαῖμέν κε γείτον' ἔμμεναι
νόῳ φιλήσαντ' ἀτενεῖ γείτονι χάρμα πάντων
ἐπάξιον· εἰ δ' αὐτὸ καὶ θεὸς ἄν ἔχοι,
ἐν τίν κ' ἐθέλοι, Γίγαντας ὃς ἐδάμασας, εὐτυχῶς

v. 77. ἀναβάλλεο· — v. 81. ὕμνων θρόον — v. 82. ἀσυχῇ — v. 83. δέπεδον et θευμερᾷ — v. 84. μιν — v. 85. ἐμᾷ — v. 87. ἀνήρ, τί φ. — v. 88. φιλήσαντά γ' ἀτενεῖ, γείτονι; — v. 90. ἐθέλει

fecta est. [Et paulo post libri ἠσυχῇ. Correxit Boeckhius, ut Pyth. XI, 55. SCH.]

v. 83. Vulgo θευμερᾷ, quae vox non Graeca. Benedictus coniecit ἠμέρᾳ, quod Hermannus in ἀμέρᾳ mutavit. Idem v. 85. pro inepto ἐμᾷ scribendum vidit ἐᾷ, quanquam perperam explicans. Alii ἐμᾷ de choro Aeginetarum intelligunt, quod fieri non posse monui in Commentario ad Pyth. V. [Ahrenti de Dial. Dor. p. 152. potior est auctoritas tabularum Heracleensium, in quibus ἡμέρος comparet, quum apud Pindarum librarii notissimae vocis Dericae ἀμέρα comparatione in errorem inducti esse videantur. Idem p. 80., quia prima syllaba producitur, γάπεδον cum Hermanno reponendum demonstravit. SCH.]

v. 86. [Unus ex Scholiastis δενέται. Alterius scripturae Aristarchus sponsor est. SCH.]

v. 89. εἰ δ' αὐτὸ καὶ θεὸς ἀνέχοι pro ἄν ἔχοι scripsit Boeckhius de Thierschii coniectura, qui ἀνέχειν interpretatur παρέχειν, comparans Fragm. Encom. nr. 2: πλεῖστα μὲν δῶρ' ἀθανάτοις ἀνέχοντες. At enim, homo licet recte dicatur ἀνέχειν δῶρα θεοῖς, non tamen deus, ut nunc Hercules, dici potest ἀνέχειν hominibus. Ego cum Hermanno [de ἄν particula p. 174.] vulgatum teneo, in quo ἄν optime post θεός positum nota. Nam θεός in hoc membro gravissima vox est, fortiori accentu pronuntianda quam cetera, cui rei adiuvandae maxime inservit postpositum ἄν. Dicetur de huiusmodi rebus alibi explicatius. — Mox v. 90. ἐθέλοι pro ἐθέλει Boeckhius scripsit ex libris, et v. 95. Ἥρας de Bothii coniectura pro Ἥραν.

Digitized by Google

ναίειν παρὰ Σωγένης ἀταλὸν ἀμφέπων
θυμὸν προγόνων εὐκτήμονα ζαθέων ἀγυιάν·

ἐπεὶ τετραόροισιν ὤφθ' ἁρμάτων ζυγοῖς Ἀντ. ε'.
ἐν τεμένεσσι δόμον ἔχει τεοῖς, ἀμφοτέρας ἰὼν γα-
ρός. ὦ μάκαρ,
τὶν δ' ἐπέοικεν Ἥρας πόσιν τε πειθέμεν
κόραν τε γλαυκώπιδα· δύνασαι δὲ βροτοῖσιν ἀλπὰ
ἀμαχανιᾶν δυςβάτων θαμὰ διδόμεν.
εἰ γάρ σφισιν ἐμπεδοσθενέα βίοτον ἁρμόσαις
ἦβᾳ λιπαρῷ τε γήραϊ διαπλέποις
εὐδαίμον' ἐόντα, παίδων δὲ παῖδες ἔχοιεν ἀεὶ

γέρας τόπερ νῦν καὶ ἄρειον ὄπιθεν. Ἐπ. ε'.
τὸ δ' ἐμὸν οὔ ποτε φάσει νέαρ-
ἀτρόποισι Νεοπτόλεμον ἐλκύσαι
ἔπεσι· ταὐτὰ δὲ τρὶς τετράκι τ' ἀμπολεῖν
ἀπορία τελέθει, τέκνοισιν ἅτε μαφυλάκας, Διὸς
Κόρινθος.

v. 95. Ἥραν — v. 99. γήρᾳ — v. 104. ἔπεσι· ταῦτα et deinde τετράκις — v. 105. μαφυλάκας

v. 99. [γήραϊ Hermannus ob metrum. SCH.]
v. 104. [Vide ad v. 19. Ταὐτά Schmidius ex Scholiis Idem τετράκι τ' correxit; denique ex libris omnibus et Scholiis emendavit vulgatum μαφυλάκας primus Beckius. SCH.]

Digitized by Google

NEMEONIKAI H'.

ΑΕΙΝΙΑΙ ΑΙΓΙΝΗΤΗ.

ΣΤΑΔΙΕΙ.

Strophae.

⏑ – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑
⏑ – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑
⏑ – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑
– ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑
⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

Epodi.

– ⏑ – ⏑ – ⏑ – – ⏑ –
⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑
– ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑
– ⏑ – – ⏑ – ⏑
⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑
⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑
⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑.

Στρ. α'.

Ὦρα πόντια, κᾶρυξ Ἀφροδίτας ἀμβροσιᾶν φιλοτάτων,
ἅτε παρθενηΐοις παίδων τ' ἐφίζοισα γλεφάροις,
τὸν μὲν ἀμέροις ἀνάγκας χερσὶ βαστάξεις, ἕτερον
δ' ἑτέραις.

v. l. κάρυξ — v. 2. παρθενίοισι καὶ παίδων ἐφ. βλεφ. — v. 3. ἀν' ἀγκὰς.

Nem. VIII. v. 1. [Legebatur κάρυξ. Vide ad Pyth. ii, 82. SCH.]

v. 2. Schmidius: ἅτε παρθενίοισι καὶ παίδων ἐφίζοισα βλεφάροις. Sed libri παίδων τ', et Aug. C παρθενηΐοις, unde Pindarum emendavit Hermannus. — Mox vulgo ἀν' ἀγκάς, sed libri omnes ἀνάγκας.

Digitized by Google

ἀγαπατὰ δὲ καιροῦ μὴ πλαναθέντα πρὸς ἔργον ἕκαστον
τῶν ἀρειόνων ἐρώτων ἐπικρατεῖν δύνασθαι.

Ἀντ. α'.

οἷοι καὶ Διὸς Αἰγίνας τε λέκτρον ποιμένες ἀμφεπόλησαν
Κυπρίας δώρων· ἔβλαστεν δ' υἱὸς Οἰνώνας βασιλὲς
χειρὶ καὶ βουλαῖς ἄριστος. πολλά νιν πολλοὶ λιτένευον ἰδεῖν·
ἀβοατὶ γὰρ ἡρώων ἄωτοι περιναιεταόντων
ἤθελον κείνου γε πείθεσθ' ἀναξίαις ἐπόντες,

Ἐπ. α'.

οἵ τε κραναᾶς ἐν Ἀθάναισιν ἅρμοζον στρατὸν
οἵ τ' ἀνὰ Σπάρταν Πελοπηϊάδαι.
ἱκέτας Αἰακοῦ σεμνῶν γονάτων πόλιός θ' ὑπὲρ φίλας
ἀστῶν θ' ὑπὲρ τῶνδ' ἅπτομαι φέρων
Λυδίαν μίτραν καναχηδὰ πεποικιλμέναν,
Δείνιος δεσσῶν σταδίων καὶ πατρὸς Μέγα Νεμεαίων ἄγαλμα.
σὺν θεῷ γάρ τοι φυτευθὲὶς ὄλβος ἀνθρώποισι προμονώτερος·

Στρ. β'.

ὅσπερ καὶ Κινύραν ἔβρισε πλούτῳ ποντία ἔν ποτε Κύπρῳ.

v. 10. πείθεσθαι ἀξίαις — v. 13. γονάτων — v. 16. Δείνιος

v. 10. πείθεσθαι ἀξίαις Heynius contra metrum et libros, qui omnes πείθεσθ' ἐν ἀξίαις habent, unde πείθεσθ' ἀναξίαις emendavit vir doctus in Miscell. Obss. VI. p. 398. [idque ob eos habebant Scholia. Hesychius: Ἀναξίαν, βασιλείαν. . Αἰγίνης Αἰτναίοις, fr. 9. SCH.]

v. 13. [γονάτων Schmidius. Et sic Med. B. SCH.]

v. 16. [Δείνιος mori Pindarico congruenter duo libri et Scholiasta. Boeckhius confert Ψανόμιος Ol. IV, 11. Vid. Abrens Dial. Dor. p. 233. SCH.]

v. 23. [Scholia ἀμφικυλίσας. Et simplex ō probavit Boeckhius, quum ī longum sit, ut in κονίω, μηνίω. Vide Iacobs. Nott. Critt. Anth. Pal. p. 159. et Spitznerі libellum de Prosodia §. 52, 2. SCH.]

v. 25. ἐνγρῷ ἐν νείσει Schmidii coniectura est, vulgo enim ἐν omissum. Correxit Hermannus [ex vestigiis librorum. ἐν ἐνγρῷ γνώσει Scholiastarum alter, prave defensum a Kayserо p. 83. SCH.]

Digitized by Google

ἴστωμαι δὴ ποσσὶ κούφοις, ἀμπνέων τε πρίν τι φάμεν.
πολλὰ γὰρ πολλᾷ λέλεκται· νεαρὰ δ' ἐξευρόντα δόμεν βασάνῳ
ἐς ἔλεγχον ἅπας κίνδυνος· ὄφον δὲ λόγοι φθονεροῖσιν·
ἅπτεται δ' ἐσλῶν ἀεί, χειρόνεσσι δ' οὐκ ἐρίζει.

Ἀντ. β'.

κεῖνος καὶ Τελαμῶνος δάψεν υἱὸν φασγάνῳ ἀμφικυλίσαις.
ἦ τιν' ἄγλωσσον μέν, ἦτορ δ' ἄλκιμον, λάθα κατέχει
ἐν λυγρῷ νείκει· μέγιστον δ' αἰόλῳ ψεύδει γέρας ἀντέταται.
κρυφίαισι γὰρ ἐν ψάφοις Ὀδυσσῆ Δαναοὶ θεράπευσαν·
χρυσέων δ' Αἴας στερηθεὶς ὅπλων φόνῳ πάλαισεν.

Ἐπ. β'.

ἦ μὰν ἀνόμοιά γε δάοισιν ἐν θερμῷ χροΐ ἕλκεα ῥῆξαν πελεμιζόμενοι
ὑπ' ἀλεξιμβρότῳ λόγχᾳ, τὰ μὲν ἀμφ' Ἀχιλεῖ νεοκτόνῳ,
ἄλλων τε μόχθων ἐν πολυφθόροις
ἀμέραις. ἐχθρὰ δ' ἄρα πάρφασις ἦν καὶ πάλαι,
αἰμυλίων μύθων ὁμόφοιτος, δολοφραδής, κακοποιὸν ὄνειδος·

v. 23. ἀμφικυλίσσαις. — v. 25. λυγρῷ ἐν — v. 28. δαΐοισιν — v. 29. πολεμιζόμενοι — v. 31. πολυφθόροισιν ἐν

v. 28. [δάοισιν Hermannus. SCH.]

v. 29. Lectio πολεμιζόμενοι est, quam mutavit Boeckhius de coniectura Wakefieldii in πελεμιζόμενοι, verbum ex Homero tibi notum. Sed licet alias non legatur deponens πολεμίζεσθαι, nihilominus scribi potuit a Pindaro, ut sunt alia huiusmodi; cf. Bernhardy Syntax. p. 344. Retineo igitur hoc, sensu optimum. [Sed quum Aristarchus in Scholiis exponat κινούμενοι, Wakefieldii correctione patet vetustam scripturam resuscitari. Nam verbum πελεμίζεσθαι fere altero illo a glossographis explicatur nec raro alteri cessit. Quare Boeckhii iudicium meum facio. SCH.]

v. 31. Vulgo πολυφθόροισιν ἐν ἀμέραις. Hermannus πολυφόροισιν suadet. Melius Boeckhius ἐν πολυφθόροις reposuit.

Digitized by Google

ἃ τὸ μὲν λαμπρὸν βιᾶται, τῶν δ' ἀφάνεαν νύδος
ἀντείνει σαθρόν.

Στρ. γ'.

εἴη μή ποτέ μοι τοιοῦτον ἦθος, Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ κελεύθοις
ἁπλόαις ζωᾶς ἐφαπτοίμαν, θανὼν ὡς παισὶ κλέος
μὴ τὸ δύσφαμον προσάψω. χρυσὸν εὔχονται, πεδίων δ' ἕτεροι
ἀπέραντον· ἐγὼ δ' ἀστοῖς ἀδὼν καὶ χθονὶ γύαλα καλύψαιμ',
αἰνέων αἰνητά, μομφὰν δ' ἐπισπείρων ἀλιτροῖς.

Ἀντ. γ'.

αὔξεται δ' ἀρετά, χλωραῖς ἐέρσαις ὡς ὅτε δένδρεον ἄσσει,
ἐν σοφοῖς ἀνδρῶν ἀερθεῖσ' ἐν δικαίοις τε, πρὸς ὑγρὸν
αἰθέρα. χρεῖαι δὲ παντοῖαι φίλων ἀνδρῶν· τὰ μὲν ἀμφὶ πόνοις
ὑπερώτατα· μαστεύει δὲ καὶ τέρψις ἐν ὄμμασι θέσθαι
πίστιν. ὦ Μέγα, τὸ δ' αὖτις τεὰν ψυχὰν κομίξαι.

Ἐπ. γ'.

σοῦ μοι δυνατόν· κενεᾶν δ' ἐλπίδων χαῦνον τέλος·
σεῦ δὲ πάτρᾳ Χαριάδαις τε λάβρον
ὑπερεῖσαι λίθον Μοισαῖον ἕκατι ποδῶν εὐωνύμων
ὅις δὴ δυοῖν. χαίρω δὲ πρόσφορον
ἐν μὲν ἔργῳ κόμπον ἰείς, ἐπαοιδαῖς δ' ἀνὴρ
νώδυνον καί τις κάματον θῆκεν. ἦν γε μὰν ἐπάμιος ὕμνος
δὴ πάλαι καὶ πρὶν γενέσθαι τὰν Ἀδράστου τάν τε Καδμείων ἔριν.

v. 40. δένδρον ἄΐσ-
v. 41. σει σοφοῖς — et ibid. ὑγρὰν — v. 49. ἐπ' ἀοιδαῖς

v. 40. Vulgo δένδρον ἄΐσσει σοφοῖς. Optime correxit Boeckhius, ac δένδρεον e libris petitum. Mox idem e libris omnibus ὑγρόν reduxit pro ὑγράν [a Schmidio interpolatum. SCH.]
v. 49. Pro ἐπ' ἀοιδαῖς Schol. et Aug. C ἐπαοιδαῖς, quod verum esse docuit Hermannus apud Heynium.

Digitized by Google

[ΝΕΜΕΟΝΙΚΑΙ Θ'.]

ΧΡΟΜΙΩι ΑΙΤΝΑΙΩι

ΑΡΜΑΤΙ.

⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑
⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑
⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑
5 – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑

Στρ. α'.

Κωμάσομεν παρ' Ἀπόλλωνος Σικυωνόθε, Μοῖσαι,
τὰν νεοκτίσταν ἐς Αἴτναν, ἔνθ' ἀναπεπταμέναι ξεί-
νων νενίκανται θύραι,
ὄλβιον ἐς Χρομίου δῶμ'. ἀλλ' ἐπέων γλυκὺν ἴμνον
πράσσετε.
τὸ κρατήσιππον γὰρ ἐς ἅρμ' ἀναβαίνων ματέρι καὶ
διδύμοις παίδεσσιν αὐδὰν μανύει
5 Πυθῶνος αἰπεινᾶς ὁμοκλάροις ἐπόπταις.

Στρ. β'.

ἔστι δέ τις λόγος ἀνθρώπων, τετελεσμένον ἐσλὸν

Nem. IX. Inscript. [Scholiasta: Ὁ Χρόμιος οὗτος φίλος ἦν Ἱέρωνος, καταστασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τῆς Αἴτνης ἐπίτροπος· ὅθεν καὶ Αἰνησίου ἐπηρχθη. αὗται δὲ αἱ ᾠδαὶ σύκιτι Νεμεονίκαις εἰσὶ γεγραμμέναι· διὸ κεχωρισμέναι φέρονται. Hinc unci Boeckhiani. SCH.]

v. 2. [Scholia Aristoph. Acharnn. 127. corrupte: Πίνδαρος· ἔνθ' ἄρα πεπταμέναν ξείνων ἔνεκεν ταῖν θύραιν. SCH.]

v. 4. [Hermannus αὔχαν, Boeckhius παίδεσσ' ἀοιδάν conjecerunt. SCH.]

Digitized by Google

μὴ χαμαὶ σιγᾷ καλύψαι· θεσπεσία δ' ἐπέων καύχαις ἀοιδὰ πρόσφορος.
ἀλλ' ἀνὰ μὲν βρομίαν φόρμιγγ', ἀνὰ δ' αὐλὸν ἐπ' αὐτὰν ὄρσομεν
ἱππίων ἄθλων κορυφάν, ἅτε Φοίβῳ θῆκεν Ἄδραστος ἐπ' Ἀσωποῦ ῥεέθροις· ὧν ἐγὼ
μνασθεὶς ἐπασκήσω κλυταῖς ἥρωα τιμαῖς,

Στρ. γ'.

ὃς τότε μὲν βασιλεύων κεῖθι νέαισί θ' ἑορταῖς
ἰσχύος τ' ἀνδρῶν ἀμίλλαις ἅρμασί τε γλαφυροῖς
ἄμφαινε κυδαίνων πόλιν.
φεῦγε γὰρ Ἀμφιάρηόν τε θρασυμήδεα καὶ δεινὰν στάσιν
πατρῴων οἴκων ἀπό τ' Ἄργεος· ἀρχοὶ δ' οὐκ ἦσαν Ταλαοῦ παῖδες, βιασθέντες λίην.
κρέσσων δὲ καππαύει δίκαν τὰν πρόσθεν ἀνήρ.

v. 7. καύχας — v. 9. ἱππείων — v. 14. πατρίων

---

v. 7. Lectio καύχας est, emendarunt καύχαις viri docti, quum genitivus langueat, dativus autem accommodatissimus sit. [Vulgatae καύχας patronus exstitit V. Chr. F. Rostius Gramm. Graec. p. 525. ed. VI., qui vocem πρόσφορος genitivum non aspernari docet loco Euripidis Helen. 527. Sed is locus ipsa non poterit advocari, postquam Hermannus l. c. docuit neque illo loco neque aliis πρόσφορος cum genitivo structum esse. Bergkius καυχάς τ' ἀοιδὰ scripsit, Kayserus p. 84. ex Schediis extorsit haec: θεσπεσίαν δ' ἀρετὰν καυχᾶσθ' ἀοιδὰ πρόσφορος. Mihi haec Scholiastae verba consideranti: πρόσφορος καὶ ἁρμόττει τις ἡ τῆς τῶν ἐπῶν καυχήσεως φδὴ ἢ καυχητικὴ φδή, in mentem venit, scripsissetne poeta: θεσπεσία δ' ἐπέων καυχᾶσ' ἀοιδὰ πρόσφορος. Interim a Boeckhio steti. SCH.]

v. 9. Pro ἱππείων metri causa Boeckhius cum Hermanno dedit ἱππίων.

v. 14. [Libri πατρίων et πατρῴων, quorum hoc amplexus Boeckhius est. De penultima correpta, quam libertatem Personius a sensariis tragicorum abiudicabat, Seidlerus a trochaeis prohibebat, vide quos affert Ellendtius Lex. Soph. II. p. 530. SCH.]

v. 16. [Heynii lectio videtur in Aug. C exstare. Nam reliqui libri ἀνδρομάδαν τ' vel ἀνδρομέδαν τ'. Quod Boeckhius scripsit, ἀνδροδάμαντ' Ἐριφύλαν, id Lobeckius Parall. Gramm. Gr. I. p. 222. 262. pariter a feminini generis consortio segregat atque fr. 147. (inc. 44.) ἀνδροδάμαντα et Isthm. V, 70. χαλκο-

Digitized by Google

Στρ. δ'.

ἀνδροδάμαν δ' Ἐριφύλαν, ὅρκιον ὡς ὅτε πιστόν,
ὀόντες Οἰκλείδᾳ γυναῖκα, ξανθοκομᾶν Δαναᾶν ἔσ-
σαν μέγιστοι. δὴ τόθεν
καί ποτ' ἐς ἑπταπύλους Θήβας ἄγαγον στρατὸν ἀν-
δρῶν αἰσιᾶν
οὐ κατ' ὀρνίχων ὁδόν· οὐδὲ Κρονίων ἀστεροπὰν
ἐλελίξαις οἴκοθεν μαργουμένους
στείχειν ἐπώτρυν', ἀλλὰ φείσασθαι κελεύθου.

Στρ. ε'.

φαινομέναν δ' ἄρ' ἐς ἄταν σπεῦδεν ὅμιλος ἱκέ-
σθαι
γαλκέοις ὅπλοισιν ἱππείοις τε σὺν ἔντεσιν· Ἰσμηνοῦ
δ' ἐπ' ὄχθαισι γλυκὺν
νόστον ἐρυσσάμενοι λευκανθέα σώματ' ἐπίλαναν
καπνόν·

v. 16. ἀνδροδάμαν τ' — v. 17. ἦσαν — et aberat δὴ τόθεν — v. 18. στρατὸν ἄγαγον — v. 23. ἐρυσάμενοι λευκανθέα σώματ' ἐπ'

δάμαντ' ἀκόναν, licet eo quidem loco librorum auctoritas illam scripturam contestetur. Vere tamen annotavit Boeckhius τε particulam displicere, quae certe δέ esse debeat. Mihi asyndeton Boeckhii etiam magis displicet ipsumque illud ἀνδροδάμαν δ' Ἐριφύλαν desidero. Et quum Scholia quoque ἀνδροδάμαν offerant (τὴν τὸν ἄνδρα ἀνελοῦσαν explicant), locum correxi. SCH.]

v. 17 seq. [ἔσσαν Boeckhius de more poetae. Idem verbis δὴ τόθεν additis explevit lacunam librorum. Nititur autem id supplementum verbis Scholiastae his: ἐντεῦθεν δὴ καὶ εἰς τὰς Θήβας ποτὲ τὰς ἑπταπύλους στράτευμα ἤγαγον. Idem ἄγαγον στρατόν v. 18. ex duobus codicibus propter metrum. Heynii scriptura ab ipso facta: vulgo ἄγαγον ἀνδρῶν στρατόν. Ibidem quod Aug. C offert αἰσιῶν iure repudiavit Boeckhius, ne quis ἀνδρῶν αἰσίων audiat. SCH.]

v. 23. Pro ἐρυσάμενοι Hermannus ἐρυσσάμενοι emendavit et σώματ' restituit e Scholiis pro σώμασ', quae forma elisionem non patitur. [Ahrens meus, quum codex Aug. C ἐρυσσάμενοι exhibeat, collato Homerico νόστον δίζηαι suspicatur poetam voluisse νόστον ἐρησάμενοι. Sed, ad quem provocat, Buttmannus Gr. ampl. II. p. 179. Lobeck. ab iis demum eam formam prave conflictam censet, qui ἐρόμενος aoristi vim ignoraverint, ut Paus. IV, 12, 7., ubi Bekkerus tamen χρησαμένοις coniectat. Bergkius paulo post σώμασι πλάναν edidit, secutus Hermannum. SCH.]

Digitized by Google

ἑπτὰ γὰρ δαίσαντο πυραὶ νεογνίους φῶτας· ὁ δ' Ἀμφιάρῃ σχίσσεν κεραυνῷ παμβίᾳ
Ζεὺς τὰν βαθύστερνον χθόνα, κρύψεν δ' ἅμ' ἵπποις, 60

Στρ. ε'.

δουρὶ Περικλυμένου πρὶν νῶτα τυπέντα μαχατὰν θυμὸν αἰσχυνθῆμεν. ἐν γὰρ δαιμονίοισι φόβοις φεύγοντι καὶ παῖδες θεῶν. 65
εἰ δυνατόν, Κρονίων, πεῖραν μὲν ἀγάνορα Φοινικοστόλων ἐγχέων ταύταν θανάτου πέρι καὶ ζωᾶς ἀναβάλλομαι ὡς πόρσιστα, μοῖραν δ' εὔνομον 70
αἰτέω σε παισὶν δαρὸν Αἰτναίων ὀπάζειν,

Στρ. ζ'.

Ζεῦ πάτερ, ἀγλαΐαισιν δ' ἀστυνόμοις ἐπιμῖξαι λαόν. ἐντί τοι φίλιπποί τ' αὐτόθι καὶ πτεάνων ψυχὰς ἔχοντες κρέσσονας 75
ἄνδρες. ἄπιστον εἶπ'· αἰδὼς γὰρ ὑπὸ κρύφα κέρδει κλέπτεται,
ἃ φέρει δόξαν. Χρομίῳ κεν ὑπασπίζων παρὰ πεζοβόας ἵπποις τε ναῶν τ' ἐν μάχαις 80
ἔκρινας ἂν κίνδυνον ὀξείας ἀϋτᾶς,

Στρ. η'.

οὔνεκεν ἐν πολέμῳ κεῖνα θεὸς ἔντυεν αὐτοῦ 85

v. 24. ὁ δ' Ἀμφιάρῃ σχίσεν — v. 33. ὑπόκρυφα

v. 24. [Ἀμφιάρῃ σχίσεν Boeckhius, qui confert *Menela* Nem. VII, 28. a recto Ἀμφιάρης, Μενέλας. Hinc explicatur Pindarica forma Ἀμφιάρηος. SCH.]

v. 31. [Inceptum ὑπόκρυφα ductibus Scholiis diremit Boeckhius. SCH.]

v. 41. Ἀρείας lectio est et vulgaris forma nominis. Mutavit eam Boeckhius cum Bothio metri causa. [Scholia: ὁ τῆς Ἀρείας πόρος ἀνεξήγητός ἐστι· διὸ καὶ ἄδηλον, εἴτε Ἀρείας εἴτε Ῥείας λεκτέον εἴτε ὑφ' ἓν Ἀφεισάνορον. Unde Boeckhius dubitanter: ἔνθα Ῥείας πόρον. Nam quum mare Ionium μέγας πόλπος Ῥείας dicatur Aeschylo Prom. 837. coll. 840., Siculum fretum Ῥείας πόρον poste vocatum esse. SCH.]

Digitized by Google

θυμὸν αἰχματὰν ἀμύνειν λοιγὸν Ἐνυαλίου. παῦροι
δὲ βουλεῦσαι φάνου
παροδίου νεφέλαν τρέφαι ποτὶ θυσμενέων ἀνδρῶν
σπίχας.
γερσὶ καὶ ψυχᾷ δυνατοί· λέγεται μὰν Ἕκτορι μὲν
κλέος ἀνθῆσαι Σκαμάνδρου χεύμασιν
ἀγκοῦ, βαθυκρημνοισι δ' ἀφ' ἀκταῖς Ἑλώρου,

Στρ. θ'.

ἔνθ' Ἀρέας πόρον ἄνθρωποι καλέοισι, δέδορκεν
παιδὶ τοῦτ' Ἀγησιδάμου φέγγος ἐν ἁλικίᾳ πρώτᾳ·
τὰ δ' ἄλλαις ἀμέραις
πολλὰ μὲν ἐν κονίᾳ χέρσῳ, τὰ δὲ γείτονι πόντῳ
φάσομαι.
ἐκ πόνων δ', οἳ σὺν νεότατι γένωνται σύν τε δίκᾳ,
τελέθει πρὸς γῆρας αἰὼν ἀμέρα.
ἴστω λαχὼν πρὸς δαιμόνων θαυμαστὸν ὄλβον.

Στρ. ι'.

εἰ γὰρ ἅμα κτεάνοις πολλοῖς ἐπίδοξον ἄρηται
κῦδος, οὐκέτ' ἔστι πόρσω θνατὸν ἔτι σκοπιᾶς ἄλλας
ἐφάψασθαι ποδοῖν.
ἀσυχίαν δὲ φιλεῖ μὲν συμπόσιον· νεοθαλὴς δ'
αὔξεται
μαλθακᾷ νικαφορίᾳ σὺν ἀοιδᾷ· θαρσαλέα δὲ πα-
ρὰ κρητῆρα φωνὰ γίγνεται.
ἐγκιρνάτω τίς μιν, γλυκὺν κώμου προφάταν,

v. 41. Ἀρείας

v. 47. [Boeckhius οὐκ ἔστιν τι πόρσω, Bergkius οὐκ ἔστιν τὸ πόρσω, quae Hermanni coniectura est. SCH.]

v. 48. [Med. B ἡσυχία. Et nominativum agnoscunt Scholiastae et h. l. et ad Nem. V, 10., qui tamen inepte de quadam ἀναστροφῇ cogitant: οὐ γὰρ ἡ ἡσυχία φιλεῖ τὸ συμπόσιον, ἀλλὰ τὸ συμπόσιον τὴν ἡσυχίαν. SCH.]

v. 49. [Scholia Luciani p. 255. Iacobitz. θαρσαλέον παρὰ κρητῆρι φωνὰ γίνεται. Illud παρὰ κρητῆρι non male, pessime θαρσαλέον. De forma κρητήρ disputatio Ahrentis, quam ad Ol. VI, 91. exspectabam, exstat de Dial. Dor. p. 132., qui ubique κρατήρ probat, quod h. l. in bonis libris repertum est. SCH.]

Digitized by Google

ἀργυρέαισι δὲ νωμάτω φιάλαισι βιατὰν Στρ. ια'.
ἀμπέλου παῖδ', ἃς ποθ' ἵπποι κτησάμεναι Χρομίῳ
πέμψαν θεμιπλέκτοις ἅμα
Λατοΐδα στεφάνοις ἐκ τᾶς ἱερᾶς Σικυῶνος. Ζεῦ πάτερ,
εὔχομαι ταύταν ἀρετὰν κελαδῆσαι σὺν Χαρίτεσσιν,
ὑπὲρ πολλῶν τε τιμαλφεῖν λόγοις
νίκαν, ἀκοντίζων σκοποῦ ἄγχιστα Μοισᾶν.

v. 55. [Fuere qui νικᾶν et Μοῖσαν legerent. Scholia: Τινὲς ἀνέγνωσαν περισπωμένως νικᾶν, ἵν' ᾖ· ὑπὲρ πολλῶν νικῶν τιμᾶν τοῖς λόγοις· ἀκοντίζων δὲ ἐγγὺς τοῦ σκοποῦ τὴν μουσικήν (Μοῦσαν Boeckhius), ἤτοι διϊκνούμενος ταῖς μουσικαῖς (Μούσαις Boeckhius). SCH.]

Digitized by Google

[NEMEONIKAI I'.]

ΘΕΑΙΩι ΑΡΓΕΙΩι

ΠΑΛΑΙΣΤΗι.

Strophae.

⏑⏑⏓⏑⏑–⏑–⏒⏓⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑⏑⏒
⏓⏑–⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏒⏓⏑⏑–⏑⏑⏑⏒
⏓⏑–⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑⏑⏒
⏓⏑–⏑–⏒⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏓⏑⏒
⏓⏑–⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏒⏓⏑⏑–⏑⏑⏑⏒
⏓⏑–⏑–⏓⏑–⏑–⏓⏑–⏑–⏓⏑–⏑–⏓⏑⏒

Epodi.

⏓⏑–⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏓⏑⏒
⏓⏑–⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏓⏑⏒
⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑⏑⏒
⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏓⏑–⏒
⏓⏑–⏑–⏓⏑–⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏒
⏔⏑⏑–⏓⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑–⏓⏑–⏑–⏓⏑⏒

Στρ. α'.

Δαναοῦ πόλιν ἀγλαοθρόνων τε πεντήκοντα κορᾶν,
Χάριτες,
Ἄργος Ἥρας δῶμα θεοπρεπὲς ὑμνεῖτε· φλέγεται δ' ἀρεταῖς
μυρίαις ἔργων θρασέων ἕνεκεν. 5
μαπρὰ μὲν τὰ Περσέος ἀμφὶ Μεδοίσας Γοργόνος·

v. 1r ἀγλαοθώκων

Nem. X. v. 1. Pro ἀγλαοθώκων repositum a Boeckhio ἀγλαοθρόνων e Schol. et duobus codd., praecipiente etiam Hermanno.

Digitized by Google

πολλὰ δ' Αἰγύπτῳ τὰ κατώκισεν ἄστη ταῖς Ἐπάφου παλάμαις·
οὐδ' Ὑπερμνήστρα παρεπλάγχθη, μονόφαφον ἐν κουλεῷ κατασχοῖσα ξίφος.

Ἀντ. α'.

Διομήδεα δ' ἄμβροτον ξανθά ποτε Γλαυκῶπις ἔθηκε θεόν·
γαῖα δ' ἐν Θήβαις ὑπέδεκτο κεραννωθεῖσα Διὸς βέλεσιν
μάντιν Οἰκλείδαν, πολέμοιο νέφος·
καὶ γυναιξὶν καλλικόμοισιν ἀριστεύει. πάλαι
Ζεὺς ἐπ' Ἀλκμήναν Δανάαν τε μολὼν τοῦτον κατέφανε λόγον·
πατρί τ' Ἀδράστοιο Λυγκεῖ τε φρενῶν καρπὸν εὐθεῖα συνάρμοξεν δίκᾳ·

Ἐπ. α'.

θρέψε δ' αἰχμὰν Ἀμφιτρύωνος. ὁ δ', ὄλβῳ φέρτατος
ἵκετ' ἐς κείνου γενεάν, ἐπεὶ ἐν χαλκέοις ὅπλοις
Τηλεβόας ἔναρεν, καί οἱ ὄφιν ἐειδόμενος
ἀθανάτων βασιλεὺς αὐλὰν ἐσῆλθεν
σπέρμ' ἀδείμαντον φέρων Ἡρακλέος· οὐ κατ' Ὄλυμπον

v. 5. πολλὰ δ' Αἰγύπτῳ κατώκισθεν — v. 6. κουλεῷ — v. 12. κατὶ δ' — v. 15. Abest καί.

v. 5. Vulgo πολλὰ δ' Αἰγύπτῳ κατώκισθεν contra metrum. Varia tentata sunt, de quibus vide Boeckhium in Notis Criticis et Dissertatione de Crisi Pindar. §. 40. Scholiastes, ut Hermannus observavit, ὅπα videtur legisse, unde ipse coniicit πολλὰ δ', Αἰγύπτῳ ὅπα ἔκτισεν. Boeckhius lenius proponit hoc: πολλὰ δ', Αἰγύπτῳ ὅπα ἔφυσεν, ut subiectum Argos sit. Sed ne hoc quidem necessarium censet, si τά inseratur et κατώκισθεν in κατέφυσεν mutetur, idque fecit. [Scholiasta: πολλὰ δ' ἂν εἴη λέγειν, ὅπως ἐν τῇ Αἰγύπτῳ κατῳκίσθησαν πόλεις ὑπὸ τῶν τοῦ Ἐπάφου χειρῶν. SCH.]

v. 6. [κουλεῷ ob aequalitatem metri Hermannus et Boeckhius. SCH.]

v. 11. [τοῦτον Schmidius. Libri τόν. SCH.]

v. 12. [κατὶ δ' sola Heynii editio altera. SCH.]

v. 13. [δ δ' ὄλβος Kayserus p. 86. Male. SCH.]

v. 15. Veteres libri ἔναρεν. vi ol. Cod. Aug. Med. B ἔναρε.

Digitized by Google

ἄλοχος Ἥβα τελεία παρὰ ματέρι βαίνοισ' ἔστι, καλλίστα θεῶν.

Στρ. β'.

βραχύ μοι στόμα πάντ' ἀναγήσασθ', ὅσων Ἀργεῖον ἔχει τέμενος
μοῖραν ἐσλῶν· ἔστι δὲ καὶ κόρος ἀνθρώπων βαρὺς ἀντιάσαι·
ἀλλ' ὅμως εὔχορδον ἔγειρε λύραν,
καὶ παλαισμάτων λάβε φροντίδ'· ἀγάν τοι χάλκεος δᾶμον ὀτρύνει ποτὶ βουθυσίαν Ἥρας ἀέθλων τε κρίσιν·
Οὐλία παῖς ἔνθα νικάσαις δὶς ἔσχεν Θεαῖος εὐφόρων λάθαν πόνων.

Ἀντ. β'.

ἐκράτησε δὲ καὶ ποθ' Ἕλλανα στρατὸν Πυθῶνι, τύχᾳ τε μολὼν
καὶ τὸν Ἰσθμοῖ καὶ Νεμέᾳ στέφανον, Μοίσαισί τ' ἔδωκ' ἀρόσαι,
τρὶς μὲν ἐν πόντοιο πύλαισι λαχών,
τρὶς δὲ καὶ σεμνοῖς δαπέδοις ἐν Ἀδραστείῳ νόμῳ.
Ζεῦ πάτερ, τῶν μὰν ἔραται φρενὶ σιγᾷ οἱ στόμα· πᾶν δὲ τέλος

v. 23. *θυσίαν* — v. 24. *Θεαῖος*

τί οἱ. Hermannus sic emendat: *ὁ δ' ὄλβῳ φέρτατος ἦεν' ἐς καινὸν γενεάν. ἐκεῖ ἐν χαλκέοις ὅπλοις Τηλεβόας ἔναρεν, οἱ δ' ὄψιν ἀιδήμονος ἀθανάτων βασιλεὺς αὐλὰν εἰσῆλθεν*, in quo mihi displicet *οἱ* in principio commatis positum, quasi tam gravis sit haec vox et maximam vim sententiae habeat. Non premitur hac difficultate Boeckhii emendatio etiam constructione suavior; Hermannus tamen eam improbat propter crasin *καί οἱ*, nuper iterum defensam a Boeckhio in Dissertat. de Crisi Pind. §. 32. p. 96. [Versu 14. post *ἐκεῖ* tres libri inserunt *καί*, quo in alterum versum detruso Boeckhius emendationem loci munivit. Hermannus tamen illam crasin videtur iure explodere. Is ipse olim *τῷ δ' ὄψιν* coniecerat, dubitanter tamen; vide Orph. p. 789.; Thierschius Gramm. Gr. p. 414. *ἐν τ' ὄψιν*, de quo dubitat Hartungus de Casibus p. 119. SCH.]

v. 23. *βουθυσίαν* e libris pro *θυσίαν* recepit Boeckhius.

v. 24. [*Θεαῖος* Boeckhius; *Θειαῖος*, ut *ξεῖνος*, ubi prima producitur. Cf. v. 87., ubi *Θεαῖε* rursus Boeckhius. SCH.]

Digitized by Google

ἐν τὶν ἔργων· οὐδ' ἀμόχθῳ καρδίᾳ προφέρων τόλμαν παραιτεῖται χάριν·

γνωτὰ Θειαίῳ τε καὶ ὅστις ἁμιλλᾶται περὶ Ἐπ. β'.
ἑσχάτων ἄθλων κορυφαῖς. ὕπατον δ' ἔσχεν Πίσα
Ἡρακλέος τεθμόν· ἀδεῖαί γε μὲν ἀμβολάδαν
ἐν τελεταῖς δὶς Ἀθαναίων νιν ὁμφαὶ
κώμασαν· γαίᾳ δὲ καυθείσᾳ πυρὶ καρπὸς ἐλαίας
ἔμολεν Ἥρας τὸν εὐάνορα λαὸν ἐν ἀγγέων ἕρκεσιν παμποικίλοις.

Στρ. γ'.
ἕπεται δέ, Θεαῖε, ματρώων πολύγνωτον γένος ὑμετέρων
εὐάγων τιμὰ Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Τυνδαρίδαις θαμάκις.
ἀξιωθείην κεν, ἐὼν Θρασύκλου
Ἀντία τε ξύγγονος, Ἄργεϊ μὴ κρύπτειν φάος
ὀμμάτων. νικαφορίαις γὰρ ὅσαις Προίτοιο τόδ' ἱπποτρόφον
ἄστυ θάλησεν Κορίνθου τ' ἐν μυχοῖς καὶ Κλεωναίων πρὸς ἀνδρῶν τετράκις·

Ἀντ. γ'.
Σικυωνόθε δ' ἀργυρωθέντες σὺν οἰνηραῖς φιάλαις ἐπέβαν,
ἐκ δὲ Πελλάνας ἐπισσάμενοι νᾶπυ μαλακωτὸν κρόκαις·

v. 31. γνώτ' ἀείδω θεῷ τε χῶστις — v. 32. ἀέθλων — v. 34. μὶν — v. 37. Θειαῖε,
v. 41. ἱπποτρόφον ἄστυ τὸ Προί-
v. 42. τοιο θάλησεν

---

v. 31. Vulgo corrupte: γνώτ' ἀείδω θεῷ τε χῶστις, quae emendavit Hermannus eximie et verissime: γνωτὰ Θειαίῳ τε καὶ ὅστις. [Et καὶ ὅστις in duobus libris repertum est. SCH.]

v. 38. [Quod exciderat in libris σὺν, ex Scholiis revocavit Schmidius. SCH.]

v. 41 seq. Vulgo: νικαφορίαις γὰρ ὅσαις ἱπποτρόφον ἄστυ τὸ Προίτοιο θάλησεν, quae transposuit Boeckhius metri causa sic, ut vides in textu probante Hermanno. [Et τόδε quidem legerunt Scholia, quae circumloquuntur αὕτη ἡ πόλις. SCH.] Adde Boeckh. de Crisi Pind. §. 5.

Digitized by Google

ἀλλὰ χαλκὸν μυρίον οὐ δυνατὸν
ἐξαλέγχειν· μακροτέρας γὰρ ἀριθμῆσαι σχολᾶς·
ὅντε Κλείτωρ καὶ Τεγέα καὶ Ἀχαιῶν ὑψίβατοι
πόλιες
καὶ Λύκαιον πὰρ Διὸς θῆκε δρόμῳ σὺν ποδῶν
χειρῶν τε νικᾶσαι σθένει.

Ἐπ. γ'.

Κάστορος δ' ἐλθόντος ἐπὶ ξενίαν πὰρ Παμφάῃ
καὶ κασιγνήτου Πολυδεύκεος, οὐ θαῦμα σοφίσιν
ἐγγενὲς ἔμμεν ἀεθληταῖς ἀγαθοῖσιν· ἐπεὶ
εὐρυχόρου ταμίαι Σπάρτας ἀγώνων
μοῖραν Ἑρμᾷ καὶ σὺν Ἡρακλεῖ διέπονται θάλειαν,
μάλα μὲν ἀνδρῶν δικαίων περιπαδόμενοι. καὶ μὰν
θεῶν πιστὰν γένος.

Στρ. δ'.

μεταμειβόμενοι δ' ἐναλλὰξ ἀμέραν τὰν μὲν πὰρὰ
πατρὶ φίλῳ
Λήμονται, τὰν δ' ὑπὸ κεύθεσι γαίας ἐν γυάλοις
Θεράπνας,
πότιμον ἀμπλάντες δμοῖον· ἐπεὶ
τοῦτον ἢ πάμπαν θεὸς ἔμμεναι οἰκεῖν τ' οὐρανῷ
εἶλεν' αἰῶνα φθιμένου Πολυδεύκης Κάστορος ἐν
πολέμῳ.

τὸν γὰρ Ἴδᾳ ἀμφὶ βουσὶν πως κολωθεὶς ἔκτανεν
χαλκέας λόγχας ἀκμᾷ.

v. 48. χειρῶν — v. 49. ξενίαν παρὰ Παμφάῃ, — v. 56. Λήμ — v. 60. αἰχμᾷ.

v. 48. [Tres libri ἀπέβαν. Non male. Scholiasta: ἀπὸ Σικυῶνος καὶ τῶν ἐκεῖσε Πυθίων ἀργυραῖς φιάλαις τιμηθέντες ἤγειρόησαν ἐπὶ τὸ Ἄργος. Quem ἀνέβαν vel κατέβαν legisse suspicatur. SCH.]

v. 48. [χειρῶν ex libris petitum. SCH.]

v. 49. [Boeckhii emendatio libris nititur, quanquam Scholia dativo utuntur. Παμφάῃ ortum ex Παμφάεα, ut Ὀδυσῆι similiter ex Ὀδυσῆα, Nem. VIII, 26. Isthm. V, 31. SCH.]

v. 60. ἀκμᾷ metri causa scriptum pro αἰχμᾷ a Boeckhio cum Pauwio, Beckio, Hermanno.

Digitized by Google

Ἀντ. δ'.

ἀπὸ Ταϋγέτου πεδαγέων θεὸν Λυγκεὺς δρυὸς ἐν στελέχει 115
ἡμένους. κείνου γὰρ ἐπιχθονίων πάντων γένετ' ὀξύτατον
ὄμμα. καὶ ψηροῖς δὲ πόδεσσιν ἄφαρ
ἐξικέσθαν, καὶ μέγα ἔργον ἐμήσαντ' ὠκέως. 120
καὶ πάθον δεινὸν παλάμαις Ἀφαρητίδαι Διὸς αὐτίκα γὰρ
ἦλθε Λήδας παῖς διώκων· τοὶ δ' ἐναντα στάθεν νύμβῳ σχεδὸν πατρωΐῳ·

Ἐπ. δ'.

ἔνθεν ἁρπάξαντες ἄγαλμ' Αἰδᾶ, ξέστὸν πέτρον, 125
ἔμβαλον στέρνῳ Πολυδεύκεος· ἀλλ' οὔ νιν φλάσαν, οὐδ' ἀνέχασσαν· ἐφορμαθεὶς δ' ἄρ' ἄκοντι θοῷ 130
ἦλασε Λυγκέος ἐν πλευραῖσι χαλκόν.
Ζεὺς δ' ἐπ' Ἴδᾳ πυρφόρον πλᾶξε ψολόεντα κεραυνόν·
ἅμα δ' ἑκάτεροι ἐρῆμοι, χαλεπὰ δ' ἔρις ἀνθρώποις ὁμιλεῖν χρεσσόνων. 135

---

v. 68. ἡμένους. — v. 69. ἀνέχασσαν. — v. 79. ἅμα δὲ ἑκάτεροι

---

v. 62. Vulgo ἡμένους. Antiquissimorum librorum lectio ἥμενος fuit; cf. Boeckhium in Nott. Critt. et de Crisi Pindar. S. 19. p. 31, quae optime ab eo in ἡμένους transcripta. [ἥμενος Aug. C neque aliud novere veteres critici, de quorum sententiis haec Scholia: ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἀξιοῖ γράφειν ἥμενον, ἀκολούθως τῇ ἐν τοῖς Κυπρίοις λεγομένῃ ἱστορίᾳ· ὁ γὰρ τὰ Κύπρια συγγράψας φησὶ τὸν Κάστορα ἐν τῇ δρυῒ κρυφθέντα ὀφθῆναι τῷ Λυγκέως· τῇ δὲ αὐτῇ γραφῇ καὶ Ἀπολλόδωρος (Bibl. III. 11. 2.) κατηκολούθησε. πρὸς οὓς φησι Δίδυμος, ἀμφοτέρων ὑπὸ τῇ δρυῒ λοχώντων, τοῦ Κάστορος καὶ τοῦ Πολυδεύκους, μόνον ὁ Λυγκεὺς τὸν Κάστορα εἶδεν. μήποτε οὖν δεῖ, φησίν, ἀναγινώσκειν τὴν παραλήγουσαν συλλαβὴν ὀξυτόνως ἥμενος ἢ διὰ τοῦ ως ἥμενως, ἵνα κατ' ἀμφοῖν ἀκούηται. Didymi scriptura dialecti nomine laborat, Thierschii ἥμενῳ fide antiquitatis caret. Boeckhius nihil nisi τὴν ἀρχαίαν σημασίαν scite mutavit. SCH.]

v. 69. Vulgo ἀνέσχασαν contra metrum. Wakefieldius aliique coniecerunt ἀνέχασσαν, ac Cod. Aug. C certe ἀνέχασαν praebet. Schol. explicat ὑποχωρῆσαι πεποιήκασιν.

Digitized by Google

Στρ. ε'.

ταχέως δ' ἐπ' ἀδελφεοῦ βίαν πάλιν χάρησεν ὁ Τυνδαρίδας,
καί μιν οὔπω τεθναότ', ἄσθματι δὲ φρίσσοντα πνοὰς ἔνιχεν.
θερμὰ δὴ τέγγων δάπρυα στοναχαῖς ὄρθιον φώνασε· Πάτερ Κρονίων, τίς δὴ λύσις ἔσσεται πενθέων; καὶ ἐμοὶ θάνατον σὺν τῷδ' ἐπίτειλον, ἄναξ.
οἶχεται τιμὰ φίλων τατωμένῳ φωτί· παῦροι δ' ἐν πόνῳ πιστοὶ βροτῶν

Ἀντ. ε'.

καμάτου μεταλαμβάνειν. ὣς ἔννεπε· Ζεὺς δ' ἀντίος ἦλυθέ οἱ
καὶ τόδ' ἐξαύδασ' ἔπος· Ἥσσί μοι υἱός· τόνδε δ' ἔπειτα πόσις
σπέρμα θνατὸν ματρὶ τεᾷ πελάσας σάξεν ἥρως. ἀλλ' ἄγε τῶνδέ τοι ἔμπαν αἵρεσιν παρδίδωμι· εἰ μὲν θανάτου τε φυγὼν καὶ γῆρας ἀπέχθομένου

v. 74. φρίσσοντ' ἀναπνοὰς ἵκεν. — v. 75. δὲ — v. 77. καί μοι — v. 79. ἦλυθέν οἱ, — v. 82. ἔσταξ'

v. 72. [Legebatur ἔφημι. Sed Pindaro ut vindicetur ὄμπνιον, ἐτοῖμος, Boeckh. Nott. Critt. Ol. II, 84., sic debebat ἐφήμως. Vide Ahrentem de Dial. Dor. p. 85. SCH.]

v. 74. Vulgaris lectio φρίσσοντ' ἀναπνοὰς ἵκεν contra metrum est. Unde Schmidius coniecit φρίσσοντα πνοὰς ἔνιχεν, ac πνοάς agnoscit Schol. ἔνιχεν Med. B.

v. 75. Lectio est θερμὰ δέ, repugnante metro. Inauspicato Hermannus θερμὰ δ' οὐ τέγγων δάκρυα proponit, optime contra Boeckhius θερμὰ δή scripsit, quod explicui et defendi in Commentario. [An θερμὰ δὲ στάξων? SCH.]

v. 76. [Licet Isthm. V, 49. φανήσαις, Pyth. IV, 287. ἀφώνητος vulgetur, φώνασε tamen et h. l. et Ol. XIII, 65. non audet in suspicionem vocare Ahrens de Dial. Dor. p. 148., quoniam a φανή facile φανάω duci potuerit. SCH.]

v. 79. [ἦλυθέ οἱ ex tribus codicibus Boeckhius. Contra Hermannus, quum Aug. C ἀντία praebeat, ad Orph. p. 788. coniecit: Ζεὺς δ' ἦλυθεν ἀντία οἱ. SCH.]

v. 82. [στάξεν metri gratia Pauwius. Et duo codices ἔσταξεν. SCH.]

Digitized by Google

αὐτὸς Οὔλυμπον *ἐθέλεις σύν τ' Ἀθαναίᾳ κελαινεγγεῖ τ' Ἄρει·

Ἐπ. ε'.

ἔστι σοὶ μὲν τῶν λάχος· εἰ δὲ κασιγνήτου πέρι μάρνασαι, πάντων δὲ νοεῖς ἀποδάσσασθαι ἴσον, ἥμισυ μέν κε πνέοις γαίας ὑπένερθεν ἐών, ἥμισυ δ' οὐρανοῦ ἐν χρυσέοις δόμοισιν. ὡς ἄρ' αὐδάσαντος οὐ γνώμᾳ διπλόαν θέτο βουλάν. ἀνὰ δ' ἔλυσεν μὲν ὀφθαλμόν, ἔπειτα δὲ φωνὰν χαλκομίτρα Κάστορος.

v. 84. Lacuna est aut ante ἐθέλεις aut post ἐθέλεις. Fortasse legendum: Οὔλυμπον ἐθέλεις ναίειν (vel οἰκεῖν) ἐμοὶ σύν τ' κτλ. — v. 85. ἔστι σοι τούτων l. — v. 90. χαλκεομίτρα

---

v. 84. Vulgaris lectio: αὐτὸς Οὔλυμπον ἐθέλεις σύν τ' Ἀθαναίᾳ κελαινεγγεῖ τ' Ἄρει, quam in textu vitios, et metro repugnat et verbo caret. Verissimam iudicat Hermannus Benedicti coniecturam: αὐτὸς Οὔλυμπον θέλεις (Θέλεις tres libri) οἰκεῖν ἐμοὶ σύν τ' Ἀθαναίᾳ κτλ., ob verba Scholiastae: αὐτὸς βούλει τὸν οὐρανὸν οἰκεῖν σὺν ἐμοὶ καὶ Ἀθηνᾷ καὶ Ἄρει, et quod negari non debeat Pindarum forma θέλειν usum. Hoc ipsum vero negat Boeckhius; cf. ad Pyth. I. 62. et vide eum de Crisi Pind. p. 44. Ipse coniicit: αὐτὸς Οὔλυμπον ἐθέλεις ναίειν vel οἰκεῖν ἐμοὶ σύν τ' κτλ. Non est meum diiudicare hanc litem. [Non male Kayserus p. 87: αὐτὸς Οὔλυμπον νοεῖς οἰκεῖν ἐμοὶ κτλ. Bergkius Schmidianam coniecturam olim a Boeckhio commendatam: αὐτὸς Οὔλυμπον κατοικῆσαι ἐθέλοις σύν τ' Ἀθαναίᾳ κτλ., recepit. SCH.]

v. 85. [Quum Rom. ἔστι σοὶ μὲν τούτων praebeat, Pindarum emendavit Hermannus, qui v. 90. χαλκεομίτρας a Schmidio positum probavit tum Boeckhio. SCH.]

Digitized by Google

[NEMEONIKAI IA'.]

ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΑ. ΤΕΝΕΔΙΩ.

ΠΡΥΤΑΝΕΙ.

Strophae.

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

Epodi.

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–

Στρ. α'.

Παῖ Ῥέας, ἅ τε πρυτανεῖα λέλογχας, Ἑστία,
Ζηνὸς ὑψίστου κασιγνήτα καὶ ὁμοθρόνου Ἥρας,
εὖ μὲν Ἀφροταγόραν δέξαι τεὸν ἐς Φάληρον,
εὖ δ' ἑταίρους ἀγλαῷ σκάπτῳ πέλας,
οἵ σε περαίτεραι ὀρθὰν φυλάσσουσιν Τένεδον,

v. 4. ἀγλαῷ σκάπτῳ.

Nem. XI. v. 4. [Dativum ex Par. B et Aldo restituit Boeckhius. SCH.]

Ἀντ. α'.

πολλὰ μὲν λοιβᾶσιν ἀγαζόμενοι πρώταν θεῶν,
πολλὰ δὲ κνίσσᾳ· λύρα δέ σφι βρέμεται καὶ ἀοιδά·
καὶ ξενίου Διὸς ἀσκεῖται Θέμις ἀενάοις
ἐν τραπέζαις. ἀλλὰ σὺν δόξᾳ τέλος
δωδεκάμηνον περάσαι σὺν ἀτρώτῳ κραδίᾳ.

Ἐπῳ. α'.

ἄνδρα δ' ἐγὼ μακαρίζω μὲν πατέρ' Ἀρκεσίλαν,
καὶ τὸ θαητὸν θέμας ἀτρεμίαν τε ξύγγονον.
εἰ δέ τις ὄλβον ἔχων μορφᾷ παραμεύσεται ἄλλων,
ἔν τ' ἀέθλοισιν ἀριστεύων ἐπέδειξεν βίαν·
θνατὰ μεμνάσθω περιστέλλων μέλη,
καὶ τελευτὰν ἁπάντων γᾶν ἐπιεσσόμενος.

Στρ. β'.

ἐν λόγοις δ' ἀστῶν ἀγαθοῖσί μιν αἰνεῖσθαι χρεών,
καὶ μελιγδούποισι δαιδαλθέντα μελιζέμεν ἀοιδαῖς·
ἐκ δὲ περικτιόνων ἑκκαίδεκ' Ἀρισταγόραν
ἅγλααι νῖκαι πάτραν τ' εὐώνυμον
ἐστεφάνωσαν πάλᾳ καὶ μεγανυχεῖ παγκρατίῳ.

Ἀντ. β'.

ἐλπίδες δ' ὀκνηρότεραι γονέων παιδὸς βίαν
ἔσχον ἐν Πυθῶνι πειρᾶσθαι καὶ Ὀλυμπίᾳ ἄθλων.

v. 7. σφιν — v. 8. ἀενάοις — v. 17. ἀγαθοῖσι μὶν — v. 23. ἀέθλων.

---

v. 7. [κνίσσᾳ Bergkius. Vide ad Isthm. III, 84. SCH.]

v. 8. [De forma ἀενάοις vel metri causa ex codicibus repetita vide ad Pyth. VI, 4. SCH.]

v. 9 seq. Fortasse scripsit Pindarus: ἀλλὰ νὺν δόξᾳ τέλος δωδεκάμηνον περᾶσαί νιν ἀτρώτῳ κραδίᾳ, in qua constructione infinitivi intelligitur δός; cf. Ol. XIII, 114 ibique Boeckh. Nat. Critt. et Matth. Gr. p. 1078. Quum recte dicatur πέρσαι κραδίᾳ sine praepositione, iam non offendet duplex σύν, ad quod defendendum non comparaverim continue Isthm. V, 27 seq. et 69 seq., ut fecit Bernhardy Synt. p. 203. Sunt enim etiam in hac re alia aliis iniucundiora. [Bergkius servato σύν scripsit περάσαις; Kayserus p. 88. περάσαις τ' ἐν coniecit. Perplacet Discenii emendatio, merito probata Boissonadio. SCH.]

v. 13. μορφάν scripsit Boeckhius de coniectura (*pulcritudinem superet aliorum*), quum παραμείβεσθαι vulgo accusativum regat; cf. Pyth. II, 50. Librorum tamen lectio μορφᾷ est (*forma*

ναὶ μὰ γὰρ Ὅρκον, ἐμὸν δόξαν πατρὶ Καστορίᾳ
καὶ πυρὶ σὺν Διὸς μειλίοις ὅρκιον Κρόνου
κάλλιον ἂν θηρίωντων ἐνόσησ' ἀντιπάλων,

Ἐπ. β'.

πεντασειρίδ' ἑορτὰν Ἡρακλέος τέθμιον
κωμάσαις ἀνδησάμενός τε κόμαν ἐν πορφυρέοις
ἔφνεσιν. ἄλλα βροτῶν τὸν μὲν νεκύφρονες αὖχαι
ἐξ ἀγαθῶν ἔβαλον· τὸν δ' αὖ καταμεμφθέντ' ἄγαν
ἰσχὺν οἰκείων παρέσφαλεν παλαῶν
χειρὸς ἕλκων ὀπίσσω θυμὸς ἄτολμος ἐών.

Στρ. γ'.

συμβαλεῖν μὰν ἐπάρας ἦν τό τε Πεισάνδρου πάλαι
αἷμ' ἀπὸ Σπάρτας· Ἀμύκλαθεν γὰρ ἅμ' σὺν Ὀρέστᾳ
Αἰολέων στρατιὰν χαλκεντέα δεῦρ' ἀνάγων·
καὶ παρ' Ἰσμηνοῦ ῥοὰν κεκραμένον
ἐκ Μελανίπποιο μάτρωος. ἀρχαῖαι δ' ἀρεταὶ

Ἀντ. γ'.

ἀμφέροντ' ἀλλασσόμεναι γενεαῖς ἄνδρῶν σθένος·
ἐν σχερῷ δ' οὔτ' ὢν μέλαιναι καρπὸν ἔδωκαν
ἄρουραι,
δένδρεά τ' οὐκ ἐθέλει πάσαις ἐτέων περόδοις

v. 33. συμβ. λίαν εὐμ. — v. 35. χαλκεντέων — v. 40. περιόδοις

---

superat alios), quod retinendum iudicat Hermannus, notans verbum παραμείβεσθαι ut alia verba excellendi etiam cum genitivo recte construi posse. Atque hoc probat Matth. Gr. p. 672. [Retinui. SCH.]

v. 17. [μιν Mingarellus aliique. SCH.]

v. 18. [Coniecturam suam μέλειν ἐν ἀοιδαῖς denuo commendat Hermannus Opuscc. VII. p. 172. Nobis Boeckhius persuasit de contrahendis in pronunciatione vocalibus, ut in vulgata scriptura apud Hesiod. Theog. 48. Vide de Crisi §. 81. p. 89. SCH.]

v. 33. μάν correxerunt viri docti pro λίαν.

v. 35. Vulgo χαλκεντέων habebatur, quod emendavit Schmidius.

v. 40. [Schmidii περόδοις pro vulg. περιόδοις confirmat Eustathius Proocm. p. 12, 1. Adde Grammaticum Crameri Ann. Oxx. IV. p. 309, 29: Ἐπὶ τῆς περὶ Πινδαρος πέρροδον ἔφη ἀντὶ τοῦ περίοδον, καὶ περιέναι τετρασυλλάβως. Videndus Ahrens de Dial. Aeol. p. 238. SCH.]

Digitized by Google

ἄνθος εὐθὲς φέρειν πλούτῳ ἴσον,
ἀλλ' ἐν ἀμείβοντι. καὶ θνατὸν οὕτως ἔθνος ἄγει

Ἐπ. γ'.

μοῖρα. τὸ δ' ἐκ Διὸς ἀνθρώποις σαφὲς οὐχ ἕπεται 55
τέκμαρ· ἀλλ' ἔμπαν μεγαλανορίαις ἐμβαίνομεν,
ἔργα τε πολλὰ μενοινῶντες· δέδεται γὰρ ἀναιδὴς
ἐλπὶς γνῶσιν προμαθείας δ' ἀπέχονται βροτοί. 60
κερδέων δὲ χρὴ μέτρον θηρεύειν·
ἀπροφίτων δ' ἐράων ὀξύτεραι μανίαι.

v. 42. οὕτω σθένος

v. 42. Vulgo οὕτω σθένος contra metrum. Heynius coniecit ἔθνος e Schol. [τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος]; unde Boeckhius cum Hermanno scripsit quod in textu vides.

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ Α'.

ΗΡΟΔΟΤΩ ΘΗΒΑΙΩ.

ΑΡΜΑΤΙ.

Strophae.

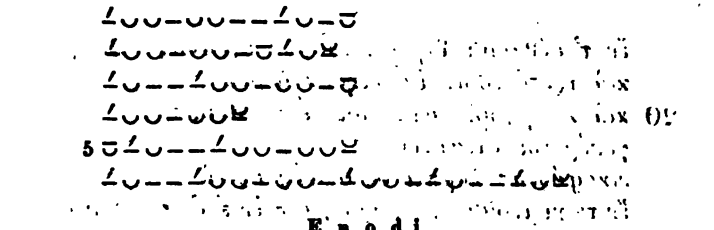

Epodi.

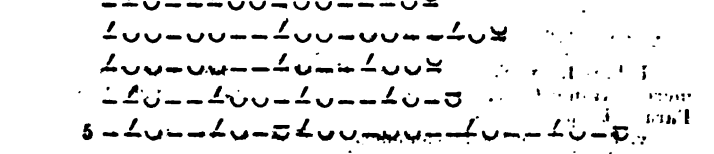

Μᾶτερ ἐμά, τὸ τεὸν, χρυσάσπι Θήβα, Στρ. α'.
πρᾶγμα καὶ ἀσχολίας ὑπέρτερον
θήσομαι· μή μοι κραναὰ νεμεσάσαι
Λᾶλος, ἐν ᾧ κέχυμαι.
τί φίλτερον νεδνῶν τοκέων ἀγαθοῖς;
εἶξον, ὦ 'πολλωνιάς· ἀμφοτεράν τοι χαρίτων σὺν
θεοῖς ζεύξω τέλος.

Digitized by Google

καὶ τὸν ἀπειρεκόμαν Φοῖβον χορεύων Ἀντ. α'.
ἐν Κέῳ ἀμφιρύτᾳ σὺν ποντίοις
ἀνδράσιν, καὶ τὰν ἁλιερκέα Ἰσθμοῦ
δειράδ'· ἐπὶ στεφάνους
ἕξ ἄπασεν Κάδμου στρατῷ ἐξ ἀέθλων,
καλλίνικον πατρίδι κῦδος. ἐν ᾇ καὶ τὸν ἀδείμαντον
Ἀλκμήνα τέκεν

Ἐπ. α'.
παῖδα, θρασεῖαν τὸν ποτε Λῆρνάνα φρίξαν νύ-
νες.
ἀλλ' ἐγὼ Ἡρᾳδόκῳ τεύχων τὸ μὲν ἅρμασι τεθρίππῳ
γέρας,
ἄνια τ' ἀλλοτρίαις οὐ χερσὶ νωμάσαντ' ἐθέλω
ἢ Καστορείῳ ἢ Ἰολάου ἐναρμόξαι μιν ὕμνῳ.
κεῖνοι γὰρ ἡρώων διαρρηλάται Λακεδαιμονὶ καὶ Θή-
βαις ἐτέκνωθεν κράτιστοι·

ἔν τ' ἀέθλοισι θίγον πλείστων ἀγώνων, Στρ. β'.
καὶ τριπόδεσσιν ἐκόσμησαν δόμον
καὶ λεβήτεσσιν φιάλαισί τε χρυσοῦ,
γευόμενοι στεφάνων
νικαφόρων· λάμπει δὲ σαφὴς ἀρετὰ
ἔν τε γυμνοῖσι σταδίοις σφίσιν ἔν τ' ἀσπιδοδούποι-
σιν ὁπλίταις δρόμοις·

v. 8. ἀμφιρύτῳ — v. 11. ἄπασεν.

Isthm. I. v. 8. [ἀμφιρύτᾳ Boeckhius non sine libris ad morem Homerici νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ et aliorum; vide Lobeck. Parall. II. p. 474. SCH.]

v. 9. [ἁλιερκέος Hermannus. Sed cf. v. 32. SCH.]

v. 21. [σευόμενοι plures libri, non Scholia, quae explicant μεταλαβόντες. SCH.]

v. 25. [Libri ὁπόταν, Boeckhius ὁπότ' ἐν, Kayserus ὁπότ' αὖ p. 89. Idem, quum Trypho Eustathii Hom. Od. p. 1591, 29. laudet λιθίνοις ὁπόταν δίσκουσιν, accusativum postulat λιθίνους ὁπότ' αὖ δίσκους ἴεν. Et versu priore accusativum extendere Scholia: ὁποῖα γὰρ ἴεσαν ἀκοντίζοντες τὰ ὅπλα. At Ammonius certe non favet accusativo, qui λιθίνοις ποτ' ἀνὰ δίσκοισι affert. SCH.]

v. 26. [Quum libri scripti particula ἔτ' careant, vulgatam emendavit Boeckhius. SCH.]

v. 29. [Δεῖνα delitescit Boeckhio. SCH.]

Digitized by Google

οἷά τε γερσὶν ἀνασείοντες ἀχμαῖῳ, Ἀντ. β'.
καὶ λοιβάνας ὀπὸς ἐν δίσκοις ἔσαν·
οὐ γὰρ ἦν πεντάθλιον, ἀλλ' ἐφ' ἑπάσῳ
ἔργματι κεῖτο τέλος.
τῶν ἀθρόοις ἀνδηράμενος θαμάκις
ἔρνεσιν χαίτας ῥαδινοῖσί τε Λίρνας ἔφανεν καὶ παρ'
Εὐρώτᾳ πέλας,

Ἐπ. β'.
Ἰφικλέος μὲν παῖς ὁμόδαμος ἐὼν Σπαρτῶν γένει,
Τυνδαρίδας δ' ἐν Ἀχαιοῖς ὑψίπεδον Θεράπνας
οἰκέων ἔδος.
χαίρετ'. ἐγὼ δὲ Ποσειδάωνι Ἰσθμῷ τε ζαθέᾳ
Ὀγχηστιαισίν τ' αἰόνεσσιν περιστέλλων ἀοιδὰν
γαρύσομαι τοῦδ' ἀνδρὸς ἐν τιμαῖσιν ἀγακλέα τὰν
Ἀσωποδώρου πατρὸς αἶσαν

Στρ. γ'.
Ὀρχομενοῖό τε πατρῴαν ἄρουραν,
ἅ νιν ἐρειδόμενον ναυφylαις
ἐξ ἀμετρήτας ἁλὸς ἐν κυμοθοσᾳ
δέξατο σὺν τύχᾳ·
νῦν δ' αὖτις ἀρχαίας ἐπέβασε πάτρας
συγγενὴς εὐαμερίας. ὁ πονήσαις δὲ πόῳ καὶ χρο-
μάτεσσιν φέρει,

εἰ δ' ἀρετᾷ κατάκειται πᾶσαν ὀργάν, Ἀντ. γ'.

v. 25. ὁπότε δίσκοις ἦεν; — v. 26. πένταθλον ἦτ', ἀλλ' — v. 29. Ἰοφόντα — v. 41. ἀρετὰ κατὰ κεῖται

v. 40. [πονήσαις malit Ahrens de Dial. Dor. p. 148. Vide ad Nem. VII. 36. SCH.]

v. 41. Libri vetustissimi habuerunt *ΑΡΕΤΑΙ*, ut ex Scholiis patet, quod Boeckhius cum Aristarcho pro dativo habens scripsit ἀρετᾷ, recte, ut videtur. Nominativus ἀρετά est in solis editionibus principibus Ald. et Rom. Hunc probat Hermannus. Pro κατάκεισθαι, Heynius et super Kariten maluerunt κατὰ κεῖται, sed non eleganter sic praepositionem κατά, interposito κεῖται, disungi a verbis πᾶσαν ὀργάν monet Hermannus. [Scholia: Ὅτι ἀρεταὶ κατάκεινται εἴρηκεν ἐπιζεύξας πληθυντικῷ ἐνικὸν ῥῆμα τὸ κατάκειται. Iterum eadem: Ἀριστάρχος σὺν τῷ ῥάβδῳ καὶ περισπᾷ καὶ Ἀττικὴν δόσεται τὴν ἀντιγραφήν, ἵν' ᾖ ὁ λόγος· ἐν τῇ ἀρετῇ κατάκειται πάντα τρόπον κτλ. Cf. Boeckhium de Crisi §. 38. p. 111. SCH.]

ἀμφότερον δαπάνας τε καὶ πόνους,
χρή νιν εὐφρόνεσσιν ἀγάνορα κάμπτον
μὴ φθονεραῖσι φέρειν
γνώμαις. ἐπεὶ κούφα δόσις ἀνδρὶ σοφῷ
ἀντὶ μόχθων παντοδαπῶν ἔπος εἰφθὲν ἀγαθὸν
ξυνὸν ὀρθῶσαι πάλαι.

Ἐπ. γ'.

μισθὸς γὰρ ἄλλοις ἄλλος ἐφ' ἕρμασιν ἀνθρώπους
γλυκύς,
μηλοβότᾳ τ' ἀρόσᾳ τ' ὀρνιχολόχῳ τε καὶ ὃν πόντος
τρέφει·
γαστρὶ δὲ πᾶς τις ἀμύνων λιμὸν αἰανῆ τέταται.
ὃς δ' ἀμφ' ἀέθλοις ἢ πολεμίζων ἄρηται κῦδος
ἀβρόν,
εὐαγορηθεὶς κέρδος ὕψιστον δέκεται, πολιατᾶν καὶ
ξένων γλώσσας ἔπειον.

Ἄμμι δ' ἔοικε Κρόνου σεισίχθον' υἱὸν Στρ. δ'.
γείτον' ἀμειβομένοις εὐεργέταν
ἁρμάτων ἱπποδρόμιον κελαδῆσαι,
καὶ τέθεν, Ἀμφιτρύων,
παῖδας προχειπεῖν, τὸν Μινύα τε μυχὸν
καὶ τὸ Λάματρος κλυτὸν ἄλσος Ἐλευσῖνα καὶ Εὐ-
βοιαν ἐν γναμπτοῖς δρόμοις.

Πρωτεσίλα, τὸ τεὸν δ' ἀνδρῶν Ἀχαιῶν Ἀντ. δ'.
ἐν Φυλάκᾳ νέμενος συμβέλλομαι.
πάντα δ' ἐξεπεῖν, ὅσ' ἀγήνιος Ἑρμᾶς
Ἡροδότῳ ἔσπεν
ἵπποις, ἀφαιρεῖται βραχὺ μέτρον ἔχων
ὕμνος· ἢ μὰν πολλάκι καὶ τὸ σεσιγαμένον εὐθυ-
μίαν μείζω φέρει.

Ἐπ. δ'.

εἴη μιν εὐφώνων πτερύγεσσιν ἀερθέντ' ἀγλαΐας

v. 48. μηλοβότᾳ — v. 51. δίκεται.

Digitized by Google

Πιερίδων ἔτι καὶ Πυθῶθεν Ὀλυμπιάδων τ' ἐξαιρέτοις
Ἀλφεοῦ ἔρνεσι φράξαι χεῖρα τιμὰν ἐπταπύλοις
Θήβαισι τεύχοντ'. εἰ δέ τις ἔνδον νέμει πλοῦτον
κηυφαῖον,
ἄλλοισι δ' ἐμπίπτων φρεσί, φυγὰν Ἀΐδα τελέων οὐ
φράζεται δόξας ἄνευθεν.

v. 65. *Πυθόθεν*

v. 65. [*Πυθῶθεν* Pauwius et Hermannus. Libri *Πυθόθεν*. SCH.]

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ Β.

ΞΕΝΟΚΡΑΤΕΙ ΑΚΡΑΓΑΝΤΙΝΩ.

ΑΡΜΑΤΙ.

Strophae.

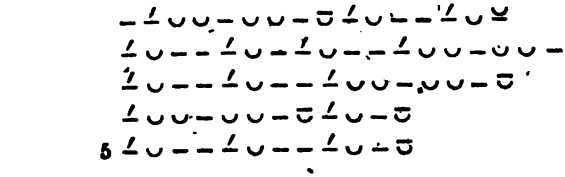

Epodi.

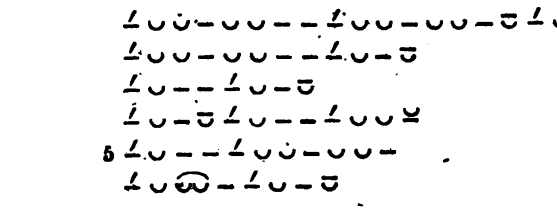

Στρ. α'.

Οἱ μὲν πάλαι, ὦ Θρασύβουλε, φῶτες, οἳ χρυσαπύκων
ἐς δίφρον Μοισᾶν ἔβαινον κλυτᾷ φόρμιγγι συνεπόμενοι,
ῥίμφα παιδείους ἐτόξευον μελιγάρυας ὕμνους, 5
ὅστις ἐὼν καλὸς εἶχεν Ἀφροδίτας
εὐθρόνου μνάστειραν ἀδίστην ὀπώραν.

v. l. ὅσοι χρ.

Isthm. II. v. 1. Pro ὅσοι Schmidius metri causa οἵ, frustra Scholiis ad Aristoph. Pac. 696. [Pro φῶτες lemma Scholiorum male φύντες. SCH.]

Digitized by Google

Ἀντ. α'.

ἀ Μοῖσα γὰρ οὐ φιλοκερδής πω τότ' ἦν οὐδ' ἐργάτις·
οὐδ' ἐπέρναντο γλυκεῖαι μελιφθόγγου ποτὶ Περ-
ψιχόρας
ἀργυρωθεῖσαι πρόσωπα μαλθακόφωνοι ἀοιδαί.
νῦν δ' ἐφίκει τὸ τῶργείου φυλάξαι
ῥῆμ' ἀλαθείας ὁδῶν ἄγχιστα βαῖνον,

Ἐπ. α'.

Χρήματα, χρήματ' ἀνήρ, ὃς φᾶ πτεάνων θαμὰ
λειφθεὶς καὶ φίλων.
ἐσσὶ γὰρ ὢν σοφός, οὐκ ἀγνᾶτ' ἀείδω
Ἰσθμίαν ἵπποισι νίκαν,
τὰν Ξενοκράτει Ποσειδάων ὀπάσας,
Δωρίων αὐτῷ στεφάνωμα κόμᾳ
πέμπεν ἀναδεῖσθαι σελίνων,

Στρ. β'.

εὐάρμοσον ἄνδρα γεραίρων, Ἀπραγαντίνων φάος.

v. 7. μελίφθογγοι — v. 10. ῥῆμα τῆς ἀληθ. ἄγχ. β. — v. 11. θ' ἅπα — v. 15. κόμαν

v. 6. [πω τότ' ἦν. Scholl. Ven. Aristoph. Pac. ποτ' ἦν. SCH.]

v. 7. μελιφθόγγου Boeckhius reposuit cum Heynio et Hermanno pro vulgato μελίφθογγοι. [In Scholiis Aristoph. l. c. ea vox excidit. SCH.]

v. 9. τό addidit Heynius. [Et habuerunt Scholia. SCH.]

v. 10. Codices ῥῆμ' ἀλαθείας ἄγχιστα βαῖνον, laborante metro. Hermannus ὁδῶν excidisse coniecit, quod recepit Boeckhius. [Vulgata ῥῆμα τῆς ἀληθείας ex sola Romana fluxit. Cum palmari emendatione Hermanni compara Pyth. III, 103. De θαμά a Boeckhio versu seq. reposito vide quae dixit Nott. Critt. ad Ol. VII, 11. 12. SCH.]

v. 12. [Scholia: Ἔνιοι τὸ ἄγνωτα προσαφοξύνοντες οὐ κατὰ συναλοιφὴν ἀκούουσιν ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀγνῶτι ἀείδω, ἀλλ' ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ νικηφόρου καὶ τῆς Ἰσθμικῆς φασι νίκης ἐρῶ αὐτόν· οὐ περὶ ἀγνώτων, φησίν, ᾄδω. Pro dativo pugnat Kayserus p. 99. SCH.]

v. 13. [Tres libri Ἰσθμίοις. Male. SCH.]

v. 15. Veteres libri uno consensu κόμα, h. e. κόμᾳ, quod reduxit Boeckhius pro κόμαν. [Dativum fortasse Scholia quoque tuentur: ἀπὸ Λαμπθιακῶν αὐτῷ στέφανον αὐτοῦ ταῖς κόμαις ἐπιτεθῆναι παφίσχετο. SCH.]

v. 16. Omnes libri ἀνδεῖσθαι, sed ἀναδεῖσθαι a Schmidio emendatum retinuit Boeckhius, quum in antithetis soluta arsis sit.

Digitized by Google

ἐν Κρίσᾳ δ' εὐρυσθενὴς εἶδ' Ἀπόλλων νίκ-
τ' ἀγλαΐαν
καὶ τόθι· κλεινᾶς δ' Ἐρεχθειδᾶν χαρίτεσσιν ἀραρὼς
ταῖς λιπαραῖς ἐν Ἀθάναις, οὐκ ἐμέμφθη
ῥυσίδιφρον χεῖρα πλαξίππιο φωτός,

Ἀντ. β'.

τὰν Νικόμαχος κατὰ καιρὸν νεῖμ' ἀπάσαις ἁνίαις.
ὄντε καὶ κάρυπες ὠρᾶν ἀνέγνον, σπονδοφόροι
Κρονίδα
Ζηνὸς Ἀλεῖαι, παθόντες ποὺ τι φιλόξενον ἔργον·
ἀδυπνόῳ τέ νιν ἀσπάζοντο φωνᾷ
χρυσέας ἐν γούνασιν πιτνόντα Νίκας

Ἐπ. β'.

γαῖαν ἀνὰ σφετέραν, τὰν δὴ καλέοισιν Ὀλυμπίον
Διὸς
ἄλσος· ἵν' ἀθανάτοις Λίνησιδάμου
παῖδες ἐν τιμαῖς ἔμιχθεν.
καὶ γὰρ οὐκ ἀγνῶτες ὑμῖν ἐντὶ δάμοι
οὔτε κώμων, ὦ Θρασύβουλ', ἐρατῶν,
οὔτε μελικόμπων ἀοιδᾶν.

Στρ. γ'.

οὐ γὰρ πάγος, οὐδὲ προσάντης ἁ κέλευθος γίγνεται,
εἴ τις εὐδόξων ἐς ἀνδρῶν ἄγοι νιν Ἑλικωνιάδων.
μακρὰ διοκήσαις ἀκοντίσσαιμι τοσοῦθ', ὅσον ἀγὼν

v. 18. μιν — v. 22. νεῖμ' ἀπ. — v. 23. ἀνέγνων — v. 26. πιτνῶντα — v. 35. ἀκοντίσαιμι

v. 19. Addidit δ' ante Ἐρεχθειδᾶν Heynius, [quod agnoscere Par. C videtur. SCH.]

v. 22. Scriptum νεῖμ' ἀπάσαις a Boeckhio de sententia Hermanni pro vulgari νώμ' ἀπάσαις, in quo perperam cliditur alpha longum.

v. 23. [Legebatur ἀνίγνων. Vide ad Pyth. IX, 79. et nunc Ahrent. de Dial. Dor. p. 212. SCH.]

v. 26. [Editionum veterum scripturam χρυσέοις cum Scholiis et Med. B removit Schmidius. De forma πιτνόντα vide Boeckhium Nott. Critt. Nem. V, 42. SCH.]

v. 35. [ἀκοντίσσαιμι. Boeckhius ex libris. SCH.]

Digitized by Google

Ξεινοκράτης ὑπὲρ ἀνθρώπων γλυκεῖαν
ἔσχεν. αἰδοῖος μὲν ἦν ἀστοῖς ὁμιλεῖν,

Ἀντ. γ'.

ἱπποτροφίας τε νομίζων ἐν Πανελλάνων νόμῳ·
καὶ θεῶν δαῖτας προσέπτυκτο πάσας· οὐδέ ποτε ξενίαν
οὖρος ἐμπνεύσαις ὑπέστειλ' ἱστίον ἀμφὶ τράπεζαν·
ἀλλ' ἑπέρα ποτὶ μὲν Φᾶσιν θερείαις,
ἐν δὲ χειμῶνι πλέων Νείλου πρὸς ἀκτάς.

Ἐπ. γ'.

μή νυν, ὅτι φθονεραὶ θνατῶν φρένας ἀμφικρέμανται ἐλπίδες,
μήτ' ἀρετάν ποτε σιγάτω πατρῴαν,
μηδὲ τούσδ' ὕμνους· ἐπεί τοι
οὐκ ἐλινύσοντας αὐτοὺς εἰργασάμαν.
ταῦτα, Νικάσιππ', ἀπόνειμον, ὅταν
ξεῖνον ἐμὸν ἡθαῖον ἔλθῃς.

v. 46. *εἰργασάμην*

v. 38. [Schmidius *κομίζων*. SCH.]
v. 39. [*ξενίαν* Stephanus ex Scholiis et Med. B. Reliqui *ξενίαις*. SCH.]
v. 42. [Plurimi libri *ἀκτάν*. Rom. cum Scholiis *ἀκτάς*. Scholia: *Τὸ Νείλου πρὸς αὐγὰς ἢ ἀκτὰς τινὲς μὲν τὰς τοῦ Νείλου ῥύσεις, τινὲς δέ, ὅτι ἀπὸ ἀνατολῶν ἡ ῥύσις αὐτοῦ γίνεται.* Quae dittographia monstrare videtur fuisse qui *αὐγάς* legerent. SCH.]

Digitized by Google

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ Γ'. [Γ'. Δ'.]

ΜΕΛΙΣΣΩι ΘΗΒΑΙΩι

ΠΑΓΚΡΑΤΙΩι.

Strophae.

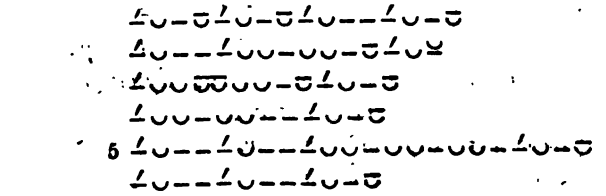

Epodi.

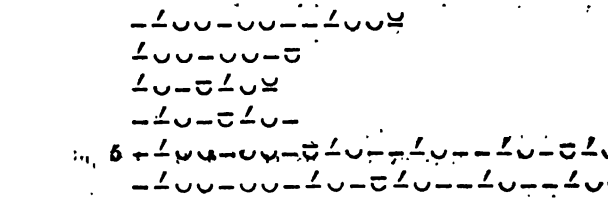

Στρ. α'. III.

Εἴ τις ἀνδρῶν εὐτυχήσασ᾽ ἢ σὺν εὐδόξοις ἀέθλοις
ἢ σθένει πλούτου κατέχει φρασὶν αἰανῆ κόρον,
ἄξιος εὐλογίαις ἀστῶν μεμῖχθαι.
Ζεῦ, μεγάλαι δ᾽ ἀρεταὶ θνατοῖς ἕπονται

v. 2. φρεσὶν

Isthm. III. [Carmen tertium inde ab editione Romana perperam in duo carmina divisum erat. Unum esse alii suspicati erant, Hermannus et Boeckhius demonstraverunt. Nec veteres grammaticos huic sententiae adversari docuit Boeckhius. SCH.]

v. 2. [φρασίν libri omnes, de qua forma nunc videndus Ahrens de Dial. Dor. p. 118. Versu 3. μεμίχθαι legebatur. Correxi accentum et h. l. et reliquis. Idem fecit Bergkius. Quanquam vide Lobeckii dubitationes Parall. II. p. 414. SCH.]

Digitized by Google

ἐκ σέθεν· ζώει δὲ μάσσων ὄλβος ὀπιζομένων, πλαγίαις δὲ φρένεσσιν
οὐχ ὁμῶς πάντα χρόνον θάλλων ὁμιλεῖ.

Ἀντ. α'.

εὐκλέων δ' ἔργων ἄποινα χρὴ μὲν ὑμνῆσαι τὸν ἐσλόν,
χρὴ δὲ κωμάζοντ' ἀγαναῖς χαρίτεσσιν βαστάσαι.
ἔστι δὲ καὶ διθύραμβον ἄθλων Μελίσσῳ
μοῖρα πρὸς εὐφροσύναν τρέφαι γλυκεῖαν
ἦτορ, ἐν βάσσαισιν Ἰσθμοῦ δεξαμένῳ στεφάνους,
τὰ δὲ κοίλα λέοντος
ἐν βαθυστέρνου νάπᾳ κάρυξε Θήβαν

ἱπποδρομίᾳ κρατέων. ἀνδρῶν δ' ἀρετὰν Ἐπ. α'.
σύμφυτον οὐ κατελέγχει.
ἵστε μὰν Κλεωνύμου
δόξαν παλαιὰν ἅρμασιν·
καὶ ματρόθε Λαβδακίδαισιν σύννομοι πλούτου διέστειχον τετραορίᾳν πόνοις.
αἰῶν δὲ κυλινδομέναις ἀμέραις ἄλλ' ἄλλοτ' ἐξάλλαξεν·
ἄτρωτοί γε μὰν παῖδες θεῶν.

Στρ. β'. IV.

ἔστι μοι θεῶν ἕκατι μυρία παντᾷ κέλευθος·
ὦ Μέλισσ', εὐμαχανίαν γὰρ ἔφανας Ἰσθμίοις
ὑμετέρας ἀρετὰς ὕμνῳ διώκειν·
αἶσι Κλεωνυμίδαι θάλλοντες αἰεὶ

v. 8. *Χαρίτεσσι* — v. 9. *ἀέθλων* — v. 17. *Λαβδακίδαισι* et *διέστειχον*

v. 17. [Ultimos duos epodorum versus Hermannus Opuscc. VII. p. 133 seqq. ex duobus constare censet, incisionum accurata observatione motus. Quae in tanta poetae constantia sicubi laesae inveniantur, id fere metrorum correctoribus tribuendum esse. Sic igitur dispescit:

καὶ ματρόθε Λαβδακίδαισι
σύννομοι πλούτου διέστειχον τετραορίᾳν πόνοις·
αἰῶν δὲ κυλινδομέναις
ἀμέραις ἄλλ' ἄλλοτ' ἐξάλλαξεν. ἄτρωτοί γε μὰν παῖδες θεῶν,

Et sic in reliquis, sed non sine violentioribus mutationibus, de quibus vide ad v. 71. 72. 89. 90. — Idem Hermannus *διέστειχον* scripsit pro insolenti illo *διίστειχον*. SCH.]

Digitized by Google

σὺν θεῷ θνατὸν διέρχονται τὸ βίου τέλος. ἄλλοτε δ' ἄλλοῖος οὖρος
πάντας ἀνθρώπους ἐπαΐσσων ἐλαύνει.

Ἀντ. β'.

τοὶ μὲν ὧν Θήβαισι τιμάεντες ἀρχᾶθεν λέγονται
πρόξενοί τ' ἀμφικτιόνων κελαδεννᾶς τ' ὀρφανοὶ
ὕβριος· ὅσσα δ' ἐπ' ἀνθρώπους ἄγται
μαρτύρια φθιμένων ζωῶν τε φωτῶν
ἁπλέτου δόξας, ἐπέφαυσαν κατὰ πᾶν τέλος· ἀνορέαις δ' ἐσχάταισιν
οἴκοθεν στάλαισιν ἅπτονθ' Ἡρακλείας.

παὶ μηκέτι μακροτέραν σπεύδειν ἀρετάν. Ἐπ. β'.
ἱπποτρόφοι τ' ἐγένοντο,
χαλκέῳ τ' Ἄρει ἆδον.
ἀλλ' ἀμέρᾳ γὰρ ἐν μιᾷ
τραχεῖα νιφὰς πολέμοιο τεσσάρων ἀνδρῶν ἐρήμωσεν μάκαιραν ἑστίαν·
νῦν δ' αὖ μετὰ χειμέριον ποικίλων μηνῶν ζόφον γθὼν ὥτε φοινικέοισιν ἄνθησεν ὀόδοις.

Στρ. γ'.

δαιμόνων βουλαῖς. ὁ κινητὴρ δὲ γᾶς Ὀγχηστὸν οἰκέων
καὶ γέφυραν ποντιάδα πρὸ Κορίνθου τειχέων,
τόνδε πορῶν γενεᾷ θαυμαστὸν ὕμνον

v. 36. ἅτε φοινικίοισιν ἄνθησαν

v. 28. [τό omissum in quatuor libris. An βιότου τέλος scribendum? Id mihi vel propterea probabile est, quod sequens τέλος apud Pindarum cum articulo coniunctum vidi. SCH.]

v. 36. ὥτε φοινικέοισιν Boeckhius recepit e libris pro ἅτε φοινικίοισιν. Tum omnes libri habent ἄνθος, sensu et metro laborante. Boeckhius cum Pauwio probavit ἄνθησεν intellecto nomine ἑστία, recte. Contra Hermannus ἔστηκεν coniecit, quum Scholiastes scribat: νῦν δὲ καθάπερ ἐκ χειμῶνος ἔαρ καθίστηκεν αὐτῇ. Sed Scholiastes quum verbum non videret, supplevit de suo. [Ibidem ποικίλον Hermannus, mire φοινίων Kayserus. Pauwii correctionem ἄνθησεν firmat Chrysippus in Scholiis: μετὰ λειμῶνα τὴν ἀτυχίαν καὶ τὸν χειμῶνα ἤνθησαν. SCH.]

Digitized by Google

ἐκ λεχέων ἀνάγει φάρμακα παλαιᾶν
τυπλέων ἔργων· ἐν ὄπνῳ γὰρ κίεσεν· ἀλλ' ἀνεγειρομένοις χρῶτα λάμπει,
Ἑωσφόρος θαητὸς ὣς ἄστροις ἐν ἄλλοις·

Ἀντ. γ'.

ἃ τε καὶ γουνοῖς Ἀθανᾶν ἅρμα καρύξαισα νικᾶν
ἔν τ' Ἀδραστείοις ἀέθλοις Σικυῶνος ὤπασεν
τοιαύδε τῶν τότ' ἐόντων φύλλ' ἀοιδᾶν.
οὐδὲ παναγυρίων ξυνᾶν ἀπεῖχον
καμπύλον δίφρον, Πανελλάνεσσι δ' ἐριζόμενοι δαπάνᾳ χαῖρον ἵπποις·
τῶν ἀπειράτων γὰρ ἄγνωστοι σιωπαί.

Ἐπ. γ'.

ἔστιν δ' ἀφάνεια τύχας καὶ μαρναμένων,
πρὶν τέλος ἄκρον ἱκέσθαι·
τῶν τε γὰρ καὶ τῶν διδοῖ·
καὶ κρέσσον' ἀνδρῶν χειρόνων
ἔσφαλε τέχνα καταμάρψαις'. ἔστε μὲν Αἴαντος ἀλκὰν φοίνιον, τὰν ὀφίᾳ
ἐν νυκτὶ ταμὼν περὶ ᾧ φασγάνῳ μομφὰν ἔχει παίδεσσιν Ἑλλάνων, ὅσοι Τρῳανδ' ἔβαν.

Στρ. δ'.

ἀλλ' Ὅμηρός τοι τετίμακεν δι' ἀνθρώπων, ὃς αὐτοῦ πᾶσαν ὀρθώσαις ἀρετὰν κατὰ ῥάβδον ἔφρασεν
θεσπεσίων ἐπέων λοιποῖς ἀθύρειν.

v. 42. Ἑωσφόρος — v. 43. κ' εἰν γουνοῖς — v. 51. τᾶνδε γὰρ δαὶ τέλος — v. 53. ἔσφαλλε

v. 42. [Legebatur Ἑωσφόρος, quod Boeckhius tuebatur, ut trisyllabum esset, tanquam Μενέλας; cf. de Crisi §. 32. p. 95. Quod reposui praestant Scholia et duo libri. Nam quod id Atticum dicit Boeckhius pariter atque λεώς, soecus est. Iam Homerus Iliad. Ψ, 226. ἠωφόρος, ut Pindarus eo uti suo iure poterat. Et Hermannus Opusco. VII. p. 172. ἀωσφόρος aeque ignotum Graecis esse atque ἠωσφόρος recte observavit. SCH.]

v. 43. Boeckhius κἀν. Libri κ' εἰν, κεἰν, κ' ἦν, κἦν, κἠν. [Bergkius καί coniicit. SCH.]

v. 51. Vulgo τᾶνδε γὰρ δαὶ τέλος. Emendavit Boeckhius e libris cum Hermanno. Idem mox pro ἔσφαλλε vidit scribtum requiri, quem praebent duo libri.

Digitized by Google

τοῦτο γὰρ ἀθάνατον φωνᾶεν ἕρπει.
εἴ τις εὖ εἴπῃ τι, καὶ πάγκαρπον ἐπὶ χθόνα καὶ διὰ πόντον βέβακεν
ἐγγμάτων ἀκτὶς καλῶν ἄσβεστος αἰεί.

Ἀντ. δ'.

προφρόνων Μοισᾶν τύχοιμεν, κεῖνον ἄφαι πυρσὸν ὕμνων
καὶ Μελίσσῳ, παγκρατίου στεφάναμ' ἐπάξιον, ξρνεϊ Τελεσιάδα. τόλμα γὰρ εἰκὼς
θυμὸν ἐριβρεμετᾶν θηρᾷ λεόντων
ἐν πόνῳ· μῆτιν δ' ἀλώπηξ, αἰετοῦ ἅ τ' ἀναπτεναμένα δόμβον ἴσχει.
χρὴ δὲ πᾶν ἔρδοντα μαυρῶσαι τὸν ἐχθρόν.

Ἐπ. δ'.

οὐ γὰρ φύσιν Ὠαριωνείαν ἔλαχεν· ἀλλ' ὀνοτὸς μὲν ἰδέσθαι,
συμπεσεῖν δ' ἀκμᾷ βαρύς.
καίτοι πόθ' Ἀνταίου δόμους Θηβᾶν ἀπὸ Καδμειᾶν μορφὰν βραχύς, ψυχὰν δ' ἄκαμπτος, προσπαλαίσων ἦλθ' ἀνὴρ
τὰν πυροφόρον Λιβύαν, κρανίοις ὄφρα ξένων ναὸν Ποσειδάωνος ἐρέφοντα σχέθοι,

v. 64. Θηρῶν — v. 66. ἔρδοντ' ἀμαυρῶσαι — v. 69. αἰχμᾷ — v. 71. Καδμηΐᾶν

---

v. 63 seqq. Libri τολμᾷ γὰρ εἰκὼς θυμὸν ἐριβρεμετᾶν θηρῶν λεόντων ἐν πόνῳ. Scholia bene θηρᾷ, quod probat Hermannus, in ceteris nihil mutans. Boeckhius autem εἶκων scripsit de sententia A. Meinekii in Programmate Scholastico Regiomont. ann. 1818., [quae scriptura commendatur lectione editionis Rom. εἰκών. SCH.] Thierschius denique τολμᾶν γὰρ εἰδὼς coniecit Act. Philol. Mon. T. II. fasc. II. p. 287. Ego cur retinenda εἰκώς, expositum vide in Commentario.

v. 66. [De forma μαυρῶσαι vide Boeckhium ad Pyth. XII, 13. SCH.]

v. 69. Vulgo αἰχμᾷ. Emendavit Pauwius.

v. 71. [Hermannus l. c. p. 134. vulgatam scripturam dicit ceterarum epodorum comparatione suspectam fieri nec nihil ad eam suspicionem augendam addi eo, quod in libris Καδμηΐᾶν, Καδμειΐᾶν, Καδμεϊᾶν, in uno denique μορφᾷ legatur. Quare

Digitized by Google

Στρ. ε'.

υἱὸς Ἀλκμήνας· ὃς Οὐλυμπόνδ' ἦλθε, γαίας τε πάσας
καὶ βαθυκρήμνου πολιᾶς ἁλὸς ἐξερύσαις θέναρ,
ναυτιλίαισί τε πορθμὸν ἀμερσάσας.
νῦν δὲ παρ' Αἰγιόχῳ κάλλιστον ὄλβον
ἀμφέπων ναίει, τετίμηταί τε πρὸς ἀθανάτων φίλος, Ἥβαν τ' ὀπυίει,
χρυσέων οἴκων ἄναξ καὶ γαμβρὸς Ἥρας.

Ἀντ. ε'.

τῷ μὲν Ἀλεκτρᾶν ὕπερθεν δαῖτα κορσύνοντες ἀστοὶ
καὶ νεόδματα στεφανώματα βωμῶν ἀΐξομεν
ἔμπνοα χαλκαρᾶν ὀπιθεν θανόντων,
τοὺς Μεγάρα τέκε οἱ Κρεοντὶς υἱούς·
τοῖσιν ἐν δυσμαῖσιν αὐγᾶν φλὸξ ἀναπαλλομένα συνεχὲς παννυχίζει
αἴθέρα νισαῦντι λακτίζουσα παπνῷ,

καὶ δεύτερον ἅμαρ ἐτείων τέρμ' ἀέθλων Ἐπ. ε'.
γίγνεται, ἰσχύος ἔργον.
ἔνθα λευκωλεὶς κάρα

v. 82. τέκεν οἱ Κρεοντὶς

---

haec putat Pindarica esse: Θηβᾶν ἄπο μάκαι μορφᾶς Μὲν βρατὸς κτλ. SCH.]

v. 72. [Hermannus l. c. ναὸν Ποσειδάνος σφ' ἱρέπτοντα σθένει. Formam ἱρέπτω germanam praestat Pyth. IV, 240. 260.

v. 82. Libri Κρεοντίς. Mutavit Schmidius metri causa.

v 84. [κνισάντι libri cum Scholiis. Alteram scripturam Boeckhius petiit e Plutarchi Morall. p. 949. A. Credo, quod Ol. VII, 89. (ubi Pal. C κνισάεσσα) et Nem. XI, 7. libri in duplicato sigma conspirare videbantur. Quanquam altera scribendi ratio praestabilior videtur. Cf. Dindorf. ad Aristoph. Pac. 1040. et qui grammaticorum veterum sententias composuit G. Hermannus ad Eurip. Alcest. 1161., ex quibus dissertum exstat testimonium Herodiani simplici sigma ex analogia patrocinati. Igitur illis quoque locis reductum oportebat. SCH.]

Digitized by Google

μύρτοις ὅδ' ἀνὴρ διπλόαν
νίκαν ἀνεφάνωσε παίδων τε τρίταν πρόσθεν, κυ-
βερνατῆρος οἰακοστρόφου
90 γνώμᾳ πεπιθὼν πολυβούλῳ· σὺν Ὀρσέᾳ δέ νιν κω-
μάξομαι, τερπνὰν ἐπαστάζων χάριν.

v. 89. παίδων τὴν τρίταν — v. 90. πολυβούλῳ et κωμάζομαι et ἀποστάζων

---

v. 89. [Duo libri τε ante τρίταν ignorant, octori τήν habent; τε olim Hermannus. Idem nunc l. c. p. 133. καί flagitat, quum alias non dubitassent — dubitaverunt enim — veteres grammatici, utrum unam inter pueros an duas Melissus adeptus esset victorias. SCH.]

v. 90. [Hermannus p. 134. „Scholiastes: πεπιθόμενος τῇ τοῦ παιδοτρίβου γνώμῃ. Credam ego hic quoque (ut Pyth. III, 28., ubi vide notata) πεπιθών a metricis esse profectum, quum πεποιθώς, interpretatio grammatici, pro genuino πίσυνος esset in ordinem recepta. Simile quid acciderisse videtur etiam in verbis, quae sequuntur. Nam quod in libris est πολυβούλῳ, quasi a genitivus esset, nescio an id sit ex πολύβουλ' ὦ natum, adscripto ab interprete isto ὦ. Sententia pariter ac metrum optime procedunt verbis ad hunc modum correctis: κυβερνατῆρος οἰακοστρόφου Γνώμᾳ πίσυνος· πολύβουλ' Ὀρσέα, σὺν σοὶ δέ νιν κωμάξομαι, τερπνὰν ἀποστάζων χάριν. Futurum κωμάξομαι omnino reponendum, habuitque Scholiastes." In eo secutus suum virum ingeniosissimum: quod ἀποστάζων praetulit, ne quis imitetur, libri cum Scholiis ἐπιστάζων tuentur; una Romana illud habet. SCH.]

Digitized by Google

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ Δ'. [Ε'.]

ΦΥΛΑΚΙΔΑι ΑΙΓΙΝΗΤΗι.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΩι.

Strophae.

⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏓
⏔⏑–⏓⏑–⏓⏑⏑⏒
⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏓
⏑⏑–⏑⏑⏒
⏑––⏑⏑–⏑⏑––
⏔⏑––⏑––⏑––⏑⏑–⏑––⏑–⏓

Epodi.

⏑––⏑⏑–⏑⏑–⏓
⏑––⏑––⏑–
⏑––⏑⏑–⏑⏑⏒
⏑–⏑⏑⏒
⏑––⏑––⏑⏑–
⏔⏑––⏑⏑–⏑⏑––
⏑–⏑⏑–⏑⏑⏒
⏑⏑–⏑–⏑⏑––⏑–
⏑⏑–⏑⏑––⏑–⏓

Μᾶτερ Ἀλίου πολυώνυμε Θεία, Στρ. α'.
σέο γ' ἕκατι καὶ μεγασθενῆ νόμισαν
χρυσὸν ἄνθρωποι περιώσιον ἄλλων·
καὶ γὰρ ἐριζόμεναν
νᾶες ἐν πόντῳ καὶ ἐν ἅρμασιν ἵπποι
διὰ τεάν, ὦ νᾶσσα, τιμὰν ὠκυδινάτοις ἐν ἀμίλλαισι
θαιμασταὶ πέλονται·

ἔν τ' ἀγωνίοις ἀέθλοισι παθεινὸν Ἀντ. α'.
κλέος ἔπραξεν, ὄντιν' ἀθρόοι στέφανοι

χερσὶ νικάσαντ' ἀνέδησαν ἔθειραν
ἢ ταχυτᾶτι ποδῶν.
κρίνεται δ' ἀλκὰ διὰ δαίμονας ἀνδρῶν.
δύο δέ τοι ζωᾶς ἄωτον μοῦνα ποιμαίνοντι τὸν
. . . . . ἄλπνιστον εὐανθεῖ σὺν ὄλβῳ,

εἴ τις εὖ πάσχων λόγον ἐσλὸν ἀκούσῃ. Ἐπ. α'.
μὴ μάτευε Ζεὺς γενέσθαι· πάντ' ἔχεις,
εἴ σε τοιτων μοῖρ' ἐφίκοιτο καλῶν.
θνατὰ θνατοῖσι πρέπει.
τὶν δ' ἐν Ἰσθμῷ διπλόα θάλλοισ' ἀρετά,
Φυλακίδα, κεῖται, Νεμέᾳ δὲ καὶ ἀμφοῖν,
Πυθέᾳ τε παγκρατίου. τὸ δ' ἐμὸν
οὐκ ἄτερ Αἰακιδᾶν κέαρ ὕμνων γεύεται·
σὺν Χάρισιν δ' ἕμολον Λάμπωνος υἱοῖς

τάνδ' ἐς εὔνομον πόλιν. εἰ δὲ τέτραπται Στρ. β'.
θεοδότων ἔργων κέλευθον ἄν καθαράν,
μὴ φθόνει κόμπον τὸν ἐοικότ' ἀοιδᾷ
κιρνάμεν ἀντὶ πόνων.
καὶ γὰρ ἡρώων ἀγαθοὶ πολεμισταὶ
λόγον ἐκέρδαναν, κλέονται δ' ἔν τε φορμιγγεσσιν
ἐν αὐλῶν τε παμφώνοις ὁμοκλαῖς

μυρίον χρόνον· μελέταν δὲ σοφισταῖς Ἀντ. β'.

v. 13. ἀκούῃ.

Isthm. IV. v. 11. [διὰ δαίμονα Rom., διὰ δαιμόνων Heynius. Sed Scholia cum libris vulgatae patrocinantur. Quanquam haud absurde διὰ δαίμονα φατῶν scriberetur. SCH.]

v. 13. ἀκούῃ sola Romana. Codices ἀκούσῃ.

v. 16. [Vide ad v. 58. SCH.]

v. 27. [ἐκέρδαναν Schmidius cum Scholiis et Med. B. Reliqui ἐκέρδανον, quod nec metro aeque satisfacit et formam offert non usitatam. SCH.]

v. 33. [Πολυδεύκεος Hermannus. Libri Πολυδεύκους. SCH.]

v. 36. [ἔπραθον σπόμενοι scripsit Bergkius, qui formam ἑσπόμενοι ubique expunxit. Sed confer Buttmann. Gr. ampl. II. p. 174. ibique Lobeck. et ad Scholl. Odyss. X, 324., ubi ad damnandas formas ἑσπέσθαι, ἑσπόμενος pronior tamen fuit. SCH.]

v. 37. [Vide ad v. 58. SCH.]

v. 42. Κάτιχον prima longa ferendum Beeckhius censet ut

Digitized by Google

Διὸς ἕκατι πρόβαλον σεβιζόμενοι
ἐν μὲν Αἰτωλῶν θυσίαισι φαεννᾶς
Οἰνείδαι πρατεροί,
ἐν δὲ Θήβαις ἱπποσόας Ἰόλαος
γέρας ἔχει, Περσεὺς δ' ἐν Ἄργει, Κάστορος δ' αἰ-
χμὰ Πολυδεύκεος τ' ἐπ' Εὐρώπα ῥεέθροις.

ἀλλ' ἐν Οἰνώνᾳ μεγαλήτορες ὀργαὶ Ἐπ. β'.
Αἰακοῦ παίδων τε· τοὶ καὶ σὺν μάχαις
δὶς πόλιν Τρώων πράθον ἑσπόμενοι
Ἡρακλῆϊ πρότερον,
καὶ σὺν Ἀτρείδαις. ἔλα νῦν μοι πεδόθεν·
λέγε, τίνες Κύκνον, τίνες Ἕκτορα πέφνον,
καὶ στράταρχον Αἰθιόπων ἄφοβον
Μέμνονα χαλκοάρην· τίς ἄρ' ἐσλὸν Τήλεφον
τρῶσεν ἐῷ δορὶ Καΐκου παρ' ὄχθαις.

τοῖσιν Αἴγιναν προφέρει στόμα πάτραν Στρ. γ'.
διαπρεπέα πᾶσον· τετείχισται δὲ πάλαι
πύργος ὑψηλαῖς ἀρεταῖς ἀναβαίνειν.
πολλὰ μὲν ἀρτιεπὴς
γλῶσσά μοι τοξεύματ' ἔχει περὶ κείνων
πελαρύσαι· καὶ νῦν ἐν Ἄρει μαρνηθῆσαι νεν πόλις
Αἴαντος ὀρθωθεῖσα ναύταις

v. 33. *Πολυδεύκεός τ'* — v. 48. *κελαδῆσαι·*

in peregrino nomine, quemadmodum *Γαδείρα* modo longam modo brevem primam habeat. Hermannus tamen *Μυσίαις* a poeta profectum suspicatur, h. e. ad Mysi amnis ripas, quod expulsum Iacit annotationibus interpretum. [Tzetzes Crameri Ann. Oxx. III. p. 379, 7. apponit sic scripta: *τίς γὰρ ἐσλὸν Τήλεφον τρῶσαι δορὶ Καΐκου παρ' ὄχθαις.* Boeckhii excusatio vulgatae non satisfecit neque Hermanno neque Bergkio. Quorum ille aut *φ̃* *δορὶ τρῶσε παρ' ὄχθαισιν Καΐκου* aut *τρῶσεν ἐῷ δορὶ Μυσίαις παρ' ὄχθαις*; hic vero *τρῶσε Καΐκον ἐῷ δούρει παρ' ὄχθαις* inanius coniecit. Et forma *δούρει* nec Pindarica nec Graeca, opinor. Solum *δόρει* usitatum fuisse putem, de qua forma praeter reliquos videndus Bergkius in Anacr. p. 142. Ipse tentabam: *τρῶσεν ἐῷ δόρει ἀμφ' ὄχθαις Καΐκου.* SCH.]

v. 44. [De forma *τετείχισται* vide ad Pyth. VI, 9. SCH.]

v. 48. [Libri *κελαδῆσαι*, pro quo quod Boeckhius *κελαδέειν* reciperit vel dialecti nomine refelli videtur; v. Ahrens Mus.

Digitized by Google

ἐν πολυφθόρῳ Σαλαμὶς Δηὼς ὄμβρῳ Ἀντ. γ'.
ἀναρίθμων ἀνδρῶν χαλαζάεντι φόνῳ.
ἀλλ' ὅμως ναύχημα κατάβροχε θυρᾷ·
Ζεὺς τά τε καὶ τὰ νέμει,
Ζεὺς ὁ πάνταν κύριος. ἐν δ' ἑρπετινᾷ
μέλιτι καὶ τοιαίδε τιμαὶ παλλίνικον χάριν ἀγαπά-
ζοντι. μαρνάσθω τις ἔρδων

ἀμφ' ἀέθλοισιν γενεὰν Κλεονίκου Ἐπ. γ'.
ἐκμαθών· οὗτοι τετύφλωται μακρὸς
μόχθος ἀνδρῶν· οὐδ' ὁπόσαι δαπάναι,
ἐλπίδων ἔκνιφ' ἅπιν.
αἰνέω καὶ Πυθέαν ἐν γυιοθάμοις
Φυλαπίδᾳ πλαγᾶν θρόμιον εὐθυπορήσαι
χερσί, δεξιὸν νόφ ἀντίπαλον.
λάμβανέ οἱ στέφανον, φέρε δ' εὔμαλλον μίτραν,
καὶ πτερόεντα νέον σύμπεμψον ὕμνον.

v. 52. τάδε καὶ τὰ — v. 57. δαπάναι ἐλπίδων, ἔκνιφ' — v. 61. χερσὶ δεξιόν,

---

Rhen. 1842. p. 459. Recepi elegantissimam Bergkii coniecturam. SCH.]

v. 50. Hermannus συναρίθμων [h. e. ἰσαρίθμων] vult pro ἀναρίθμων, aliter constituto metro; cf. Element. Doctr. Metr. p. 650.

v. 51. [Ald. Med. B κατέβροχε. Volueruntne κατάβροχε? Cf. supra dicta ad Ol. VI, 55. et Ahrentis disputationem de Dial. Dor. p. 118. SCH.]

v. 52. Vulgo τάδε καὶ τά. [Ald. τάδε καὶ τάδε. SCH.] Emendavit Boeckhius.

v. 57. [Rectius post ἐλπίδων comma sublatum pone δαπάναι retrahunt Heimsoethius et Kayserus. Quos secutus sum. SCH.]

v. 58. Hermannus lectionem ἔκνιφ' repositam vult, ut versus trochaicus sit, unde v. 16. θνατοῖσιν scribit et v. 37. πρὸς μέν conicit pro πρότερον. [ἔκνιζ' Ald. ἔκνιξ' Rom. et sic Aristarchus testibus Scholiis, qui simul ὀπί, h. e. voce, legebat. In iisdem Scholiis ἔκνιφ' lectionis vestigium inest. SCH.]

Digitized by Google

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ Ε'. [ϛ'.]

ΦΥΛΑΚΙΔΑΙ. ΑΙΓΙΝΗΤΗΙ.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΩι.

Strophae.

– ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ ⏓ – ⏓ ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ ⏔
⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏓ –
⏑ ⏓ – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏔
– ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ ⏔
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏔
⏒ ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏓ – – ⏒ ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏓ ⏔
– ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – ⏓

Epodi.

⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏓ ⏑ ⏓ – –
⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏓ ⏔
⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏓ – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏓ ⏔

Θάλλοντος ἀνδρῶν ὡς ὅτε συμποσίου Στρ. α'.
δεύτερον κρητῆρα Μοισαίων μελέων
κίρναμεν Λάμπωνος εὐάνθου γενεᾶς ὕπερ, ἐν Νε-
μέᾳ μὲν πρώτων, ὦ Ζεῦ, 5

v. 2. κρατῆρα — v. 3. κιρνάμεν

Isthm. V. v. 2. [De forma κρητῆρα ab Hermanno contra librorum consensum reposita vide ad Ol. VI, 91. et Nem. IX, 49. Libri statim post *Μοισαίων*. Correxit Heynius. SCH.]

Digitized by Google

τὶν ἄωτον δεξάμενοι στεφάνων,
νῦν αὖτις Ἰσθμοῦ δεσπότᾳ
Νηρεΐδεσσί τε πεντήκοντα παίδων ὁπλοτάτου
Φυλακίδα νικῶντος. εἴη δὲ τρίτον
σωτῆρι πορσαίνοντας Ὀλυμπίῳ Αἴγιναν πάτα
σπένδειν· μελιφθόγγοις ἀοιδαῖς.

εἰ γάρ τις ἀνθρώπων δαπάνᾳ τε χαρεὶς Ἀντ. ά.
καὶ πόνῳ πράσσει θεοδμάτους ἀρετάς,
σὺν τέ οἱ δαίμων φυτεύει δόξαν ἐπήρατον· ἰσχα-
τιὰς ἤδη πρὸς ὄλβου
βάλλετ' ἄγκυραν θεότιμος ἐών.
τοίαισιν ὀργαῖς εὔχεται
ἀντιάσαις αἶδαν γῆράς τε δέξασθαι πολιὸν
ὁ Κλεονίκου παῖς· ἐγὼ δ' ὑψίδρονον
Κλωθὼ κασιγνήτας τε προσεννέπω ξὸπεσθαι νιν-
ταῖς
ἀνδρὸς φίλου Μοίρας ἐφετμαῖς.

ὕμμε τ', ὦ χρυσάρματοι Αἰακίδαι, Ἐπ. ά.
τέθμιόν μοι φαμὶ σαφέστατον ἔμμεν
τανύ' ἐπιστείχοντα νᾶσον ἰαινέμεν εὐλογίαις.

v. 4. τὶν, ἄωτον — v. 5. νῦν αὖτ' ἐν Ἰσθμῷ,
v. 8. Αἴγιναν κατα-
v. 9. σπένδειν — v. 12. ἰσχατιαῖς — v. 20. εἶναι

---

v. 4. [τὶν γ' ἄωτον Pauwius. Delevi particulam suasu Ahrensii de Dial. Dor. p. 253., qui τὶν mensurae ancipitis fuisse censet. SCH.]
v. 5. Hermannus νῦν αὖτε scribit pro αὖτ' ἐν [v. Isthm. I, 32. SCH.]; Boeckhius autem νῦν αὖτες, quum unus codex habeat αὖθις. [Vulgatam ob nudum δεσπότᾳ intolerabilem correxerunt diverso modo Hermannus et Boeckhius. Sed Ἰσθμοῦ libri omnes cum Scholiis. SCH.]
v. 8. καταστένδειν in duas voces divisit Boeckhius propter metrum. [Eo tendit Scholiasta: δύναται μὲν οὖν τοῦτο καὶ οὕτω· κατὰ Αἴγιναν σπένδειν. SCH.]
v. 12. ἰσχατιάς e libris est pro ἰσχατιαῖς [consentiente Scholiasta. SCH.]
v. 17. [ξπεσθαι Bergkius. Vide ad Isthm. IV, 26. SCH.]
v. 20. [Legebatur εἶναι, forma non Pindarica. Correxi; vide Boeckhium ad Paean. fr. 10. SCH.]

Digitized by Google

μοίραις δ' ἔργων καλῶν τέκμαρθ', ἐκατόμπεδοι ἐν σχερῷ πέλευθοι
καὶ πέραν Νειλόθεν παγᾶν καὶ δι' Ὑπερβορέους· οὐδ' ἔστιν οὕτω βάρβαρος οὔτε παλίγλωσσος πόλις,
ἅτις σὺ Πηλέος αἰεὶ κλέος ἤρατο, εὐδαίμονος γαμβρὸν θεῶν,

οὐδ' ἅτις Αἴαντος Τελαμωνιάδα Στρ. β'.
καὶ πατρός· τὸν χαλκοχάρμαν ἐς πόλεμον
ἄγε σὺν Τιρυνθίοισι πρόφρονα σύμμαχον ἐς Τροΐαν,
ἥρωσι μόχθον,
Λαομεδοντιᾶν ὑπὲρ ἀμπλακιᾶν
ἐν ναυσὶν Ἀλκμήνας τέκος.
εἶλε δὲ Περγαμίαν, πέφνεν δὲ σὺν κείνῳ Μερόπων
θῆνέα καὶ τὸν βουβότην σὺρεὶ ἴσον
Φλέγραισιν εὐρὼν Ἀλκυονῆ, σφετέρας δ' οὐ φείσατο
χερσὶν βαρυφθόγγοιο νεύρᾶς

Ἡρακλῆς. ἀλλ' Αἰακίδαν καλέων Ἀντ. β'.
ἐς πλόον κύρησε πάντων δαιτυμένων.

---

v. 25. ἄϋτει — v. 28. Τροΐαν — v. 29. Λαομεδονείαν ὑπὲρ ἀμπλακίαν — v. 31. Μερόπων ε' — v. 36. κάρυξε

---

v. 25. Vulgo ἄϋτει. Hermannus ἄϊτε, quod Scholiastes exprimit κεκραγότε.

v. 29. [Legebatur Λαομεδοντίαν (Λαμεδοντίαν Schmidius, de quo vide Boeckhii Nott. Critt. Pyth. XII, 12.) ὑπὲρ ἀμπλακίαν. Quum autem Scholia circumloquantur: τῶν τοῦ Λαομέδοντος ἁμαρτιῶν χάριν, recte Kayserus p. 93. genitivos revocandos esse perspexit. SCH.]

v. 31. [ε' post Μερόπων delevit Boeckhius de Crisi §. 6. p. 14. SCH.]

v. 36. ἐς πλόον κάρυξε πάντων δαιτυμένων Heynius ex Crameriano κήρυξε, nulla libro adjecto. Habent eam alii κήρυσε, plerique vero κύρησε, quod probat Boeckhius, teste, ut opinor, Hermanno. Nunc idem in Dissert. de Metris rhythm. p. 8. [Opuscc. III. p. 111. SCH.] mavult: Ἀλλ' Αἰακίδαν καλέων ἐς πλόον κάρυσσε, Aeacidam ad expeditionem ire vocans. Sed hoc innuebatur.

Digitized by Google

τὸν μὲν ἐν ζευγῇ λέοντος στένοντα κελήσατο νεμπορίας
σπονδαῖσιν ἄρξαι
ναυτιλίαν Ἀμφιτρυωνιάδαν,
ἄνησαε δ' αὐτῷ φέρτατος
οἰνοδόκον φιάλαν χρυσῷ πεφρικυῖαν Τελαμών,
ὁ δ' ἀνατείνας οὐρανῷ χεῖρας ἀμάχους
εὔδασε· τοιοῦτόν γ' ἔπος· Εἴ ποτ' ἐμάν, ὦ Ζεῦ πάτερ,
θυμῷ ἐθέλων ἀρὰν ἄκουσας,

νῦν σε, νῦν εὐχαῖς ὑπὸ θεσπεσίαις Ἐπ. β'.
λίσσομαι παῖδα θρασὺν ἐξ Ἐριβοίας
ἀνδρὶ τῷδε, ξεῖνον ἀμὸν μοιρίδιον τελέσαι·
τὸν μὲν ἄζηκτον φυάν, ὥσπερ τόδε δέμας μ' νῦν περιπλανᾶται
θηρός, ὃν πάμπρωτον ἄθλων κτεῖνά ποτ' ἐν Νεμέᾳ·
θυμὸς δ' ἐπέσθω. ταῦτ' ἄρα οἱ φαμένῳ πέμψεν θεὸς
ἀρχὸν οἰωνῶν μέγαν αἰετόν· ἀδεῖα δ' ἔνδον νιν ἔκηξεν χάρις,

εἶπέν τε φωνήσαις ἅτε μάντις ἀνήρ· Στρ. γ'.
Ἔσσεταί τοι παῖς ὃν αἰτεῖς, ὦ Τελαμών·
καὶ νιν ὄρνιχος φανέντος κέκλετ' ἐπάνυμον εὐρυβίαν Αἴαντα, λαῶν

v. 42. γ' abest. — v. 43. θέλων — v. 48. ἀέθλων — v. 49. μεν — v. 51. φωνάσαις

---

v. 42. [γ' addidit Heimsoethius. Libri τοιοῦτόν τι ἔπος, τ' ἔπος, ποῦ τόν τ' ἔπος. Kayserus p. 93. τοιοῦτον λέγον. SCH.]
v. 44. [Plurimi libri ὀνειδίαν, non Scholia. SCH.]
v. 47. [μὲ νῦν Henr. Stephanus. Libri μέμνοι. SCH.]
v. 51. [φθέγξασθαι Heynius contra libros. SCH.]
v. 53. πάλιν δ' omnes libri praeter unum Pal. Mediolanensem praeposito. SCH.]
v. 56. Vulgo ἐγήσατο: [plures libri ἐγήσαντ'. SCH.] Emendarunt Mingarellius et Heimsoethius. [Mox δ' addidimus auctore Melanchthone ab Heimsoetho et Boeckhio [et Med. B. SCH.].
v. 59. κα libri plerique. Malim κως. Improbat κε etiam

ἐν πόνοις ἕκαεργον Ἐναλλίου.
ὣς ἄρα εἶπεν κὐτίκα
ἕζετ'. ἐμοὶ δὲ μακρὸν πέδαν ἀναγήσασθ' ἀρετάς·
Φυλακίδᾳ γὰρ ἦλθον, ὦ Μοῖσα, τεμίᾳ
Πυθέᾳ τε πάμπαν Εὐθυμένει τε. τὸν Ἀργείων
τρόπον
εἰρήσεται πάντ' ἐν βραχίστοις.

ἄραντο γὰρ νίκας ἀπὸ παγκρατίου Ἀντ. γ'.
τρεῖς ἀπ' Ἰσθμοῦ, τὰς δ' ἀπ' εὐφύλλου Νεμέας,
ἀγλαοὶ παῖδές τε καὶ μάτρως· ἀνὰ δ' ἄγαγον ἐς
φάος οἵαν μοῖραν ὕμνων,
τὰν Ψαλυχιδᾶν δὲ πάτραν Χαρίτων
ἄρδοντι καλλίστᾳ δρόσῳ,
τόν τε Θεμιστίου ὀρθώσαντες οἶκον τάνδε πόλιν
θεοφιλῆ ναίοισι. Λάμπων δὲ μελέταν
ἔργοις ὀπάζων Ἡσιόδου μάλα τιμᾷ τοῦτ' ἔπος,
υἱοῖσί τε φράζων παραινεῖ,

ξυνὸν ἄστει κόσμον ἐᾷ προσάγων, Ἐπ. γ'.
καὶ ξένων εὐεργεσίαις ἀγαπᾶται,
μέτρα μὲν γνώμᾳ διώκων, μέτρα δὲ καὶ κατέχων·
γλῶσσα δ' οὐκ ἔξω φρενῶν· φαίης κέ νιν ἀνδράσιν
ἀθλητᾶσιν ἔμμεν

v. 53. πέπλων — v. 55. ἄρα — v. 56. ἀγήσασθαι — v. 57. ὦ abest. — v. 59. πον τ' — v. 62. μάτρως. — v. 66. ναίουσι. — v. 72. ἔνδρ' ἐν ἀεθλητᾶσιν

Hermannus in Dissert. de Particula ἄν libr. I. c. 8. [πον τ' Romana. In meam coniecturam πάντ' Bergkius quoque incidit, qui tamen πᾶν edidit. SCH.]

v. 62. Vulgo μάτρωες. Boeckhius edidit μάτρως commendatum ab aliis. Est Euthymenes.

v. 63. [Ψαλυχιδᾶν Schmidius, quae forma pariter atque Ψαλυχιαδᾶν et Ψυλακιδᾶν comparet in Scholiis. Codices vel Ψαλυχιαδᾶν vel Ψαλυχαδᾶν. SCH.]

v. 72. Vulgo ἔνδρ' ἐν ἀεθλητᾶσιν. Emendarunt Heynius et Hermannus.

Digitized by Google

Ναξίαν πέτρας ἐν ἄλλαις χαλκοδάμαν' ἀκόναν.
πίσω σφε Δίρκας ἁγνὸν ὕδωρ, τὸ βαθύζωνον κόραν
χρυσοπέπλου Μναμοσύνας ἀνέτειλαν παῤ εὐτειχέσιν Κάδμου πύλαις.

v. 73. χαλκοδάμαν.

---

v. 73. [χαλκοδάμαν Heynius. Vide ad Nem. IX, 16. SCH.]
v. 74. [Etym. M. p. 673, 21: Τὸν πίσω μέλλοντα ἐ τηκωδῶς μὴ εἰρῆσθαι φησί· καίτοι εὕρηται παρὰ Πινδάρῳ· Πίσω γε Δίρκης ὕδωρ. Codex Paris. Crameri Anec. Par. III. p. 15, 29: πίσω γε δήρης. SCH.]

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ ϛ'. [Ζ'.]

ΣΤΡΕΨΙΑΔΗ. ΘΗΒΑΙΩι.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΩι.

Strophae.

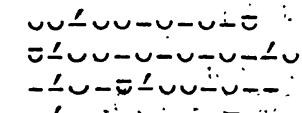

Epodi.

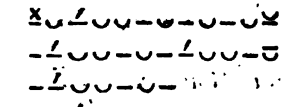

Τίνι τῶν πάρος, ὦ μάκαιρα Θήβα, καλῶν, ἐπιχωρίων μάλιστα θυμὸν τέρψεν εὐφρανας; ἦ ῥα χαλκοκρότου πάρεδρον Δαμάτερος ἀνίκ' εὐρυχαίταν ἄντειλας Διόνυσον, ἢ χρυσῷ μεσονύκτιον νίφοντα δεξαμένα τὸν φέρτατον θεῶν,

ὁπότ' Ἀμφιτρύωνος ἐν θυρέτροις σταθεὶς ἄλσχον μετῆλθεν Ἡρακλείοις γοναῖς; ἢ ὅτ' ἀμφὶ πυκναῖς Τειρεσίαο βουλαῖς;

Isthm. VII. v. 8. Libri octoes ἢ ὅτ' ἀμφὶ Τειρεσίαο πυκναῖς βουλαῖς. Recepta lectio Heynio debetur et Pauwio.

ἢ ὅτ' ἀμφ' Ἰόλαον ἱππόμηνιν;
ἢ Σπαρτῶν ἀκαραντολογχᾶν; ἢ ὅτε ναρτεραῖς Ἄδρα-
στον ἐξ ἁλαλᾶς ἄμπεμψας ὀρφανὸν

μυρίων ἑτάρων ἐς Ἄργος ἵππιον; Ἐπ. α'.
ἢ Δεσπλέᾳ ἀποικίαν ἀνίκ' ἆρ' ὀρθῷ
ἔστασας ἐπὶ σφυρῷ
Λακεδαιμονίων, ἕλον δ' Ἀμύκλας
Αἰγείδαι σέθεν ἔκγονοι, μαντεύμασι Πυθίοις;
ἀλλὰ παλαιὰ γὰρ
εὔδει χάρις, ἀμνάμονες δὲ βροτοί,

ὅ τι μὴ σοφίας ἄωτον ἄκρον Στρ. β'.
κλυταῖς ἐπέων ὁραῖσιν ἐξίκηται ζυγέν.
κάμαζ' ἔπειτεν ἀδυμελεῖ σὺν ὕμνῳ
καὶ Στρεψιάδᾳ· φέρει γὰρ Ἰσθμοῖ
νίκαν παγκρατίου· σθένει δ' ἔκπαγλος ἰδεῖν τε μορ-
φάεις· ἄγει τ' ἀρετὰν οὐκ αἴσχιον φυᾶς.

φλέγεται δ' ἰοβοστρύχοισι Μοίσαις, Ἀντ. β'.
μάτρωϊ θ' ὁμωνύμῳ δέδωκε κοινὸν θάλος,
χάλκασπις ᾧ πότμον μὲν Ἄρης ἔμιξεν,
τιμὰ δ' ἀγαθοῖσιν ἀνίκειται.

v. 12. ἀνίκ' ὀρθῷ — v. 20. ἔπειτ' ἄρ'

v. 12. [Libri οὕνεκα ὀρθῷ vel οὕνεκ' ὀρθῷ. Correxit Heynius. Editio Crucandriana ἡνίκα invexerat, nempe ex interpretatione Scholiorum ὅτε. SCH.]

v. 16. [παλαιὰ μὲν εὔδει χάρις Scholia Homer. H. Σ, 126. SCH.]

v. 20. ἔκπειτεν emendavit Pauwius [v. ad Pyth. IV, 211. SCH.] atque offerunt meliores libri ἔπειτ' ἐν cum Scholiasta. Vulgo ἔπειτ' ἄρ'. — Mox v. 22. Bothius κἄσχιον coniecit, Thierschius αἴσχιω, sed αἴσχιον neutrum agnoscit Scholiastes, [οὐχ ἧττον explicans. SCH.]

v. 22. [Tres libri cum Scholiis κορυφάεσσ'. SCH.]

v. 27. Boeckhius πρός emendavit [ob metrum cum Schmidio. SCH.] Libri πρός.

v. 28. Vulgo λαιγὸν ὄφιν contra metrum. Coniecit Hermannus ἀντιτύπων, Thierschius autem ἔντα φέρων in Act. Philol. Mon. T. II. fasc. II. p. 233., quam Scholiastes inventio φέρων habent in explicatione loci.

Digitized by Google

ἔστιν γὰρ ἀνδρὸς ἄμπνοα ἐν τοίᾳ πεφύλαγμένα
αὔρανος πρὸ φίλας πάσσαις ἀμύναισι. 40

λοιγὸν ἄντα φέρων ἐναντίῳ στρατῷ, Ἐπ. β'.
ἀστῶν γενεᾷ μέγιστον πλέος εὖξων
ζώων τ' ἀπὸ καὶ θανών.
τὸ δέ, Διοδότου παῖ, μαρτυρεῖ
αἰνέων Μελέαγρον, αἰνέων δὲ καὶ Ἕκτορα 45
Ἀμφιάρηόν τε,
εὐανθέ' ἀπέπνευσας ἀλικίαν

προμάχων ἀν' ὅμιλον, ἔνθ' ἄριστοι Στρ. γ'.
ἔσχον πολέμοιο νεῖκος ἰσχάτοις ἐλπίσιν. 50
ἔτλαν δὲ πένθος οὐ φατόν· ἀλλὰ νῦν μοι
Γαιάοχος εὐδίαν ὄπασσον
ἐκ χειμῶνος· ἀείσομαι γαῖταν στεφάνοισιν ἁρμόσας.
ὁ δ' ἀθανάτων μὴ θρασσέτω φθόνος 55

ὅ τι τερπνὸν ἐφάμερον διώκων Ἀντ. γ'.
ἔκαλος ἔπειμι γῆρας ἐς τὸν μόρσιμον
αἰῶνα. θνάσκομεν γὰρ ὁμῶς ἅπαντες·
δαίμων δ' ἄϊσος· τὰ μακρὰ δ' εἴ τις 60
παπταίνει, βραχὺς ἐξιπέσθαι γαλκόπεδον θεῶν
ἔβραν· ὅτι πτερόεις ἔβλιψε Πάγασος

v. 27. πρὸς — v. 28. λοιγὸν ἀμύνων — v. 32. αἰνείων bis legebatur. — v. 33. Ἀμφιάραόν τε, — v. 39. ἁρμόζων. — v. 44. ὅ,τι

---

v. 32. [αἰνείων bis Schmidius finxerat. Eiecit Boeckhius. SCH.]
v. 33. [De forma Ἀμφιάρηος dictum ad Ol. VI, 13. SCH.]
v. 35. [Duo libri ἄριστον. SCH.]
v. 39. Vulgo ἁρμόζων. Hermannus ἁρμόσαις, quod semel habetur in Scholiis.
v. 40. [Scholia ὅτι et ὅ τι offerunt. Ibidem ἐφάμερος aliquot libri. SCH.]
v. 43. [ἄϊσος alter Scholiasta. Libri cum altero ἄϊστος. SCH.]
v. 44. [Olim ὅ τε; Rom. ὅτε; quatuor libri ὅτι, quod Scholiasta habuisse videtur, quum explicet γὰρ δή. Heynius suspicabatur ὅ δέ, ego malim ὅ τοι. SCH.]

Digitized by Google

δεσπότας θέλοντ' ἐς οὐρανοῦ σταθμοὺς ἵκ. γ'. 65
ἐλθεῖν μεθ' ὑμέτερα βελλεροφόνται
Ζηνός· τὸ δὲ πὰρ δίκαν
γλυκὺ πικροτάτα μένει τελευτά.
ἄμμι δ', ὦ χρυσέα κόμα Θάλλοισ', πόρε, λαοῖσι, 70
τεαῖσιν ἀμίλλαισιν
εὐανθέα καὶ Πυθοῖ στέφανον.

v. 49. ἄμμιν — v. 51. *Πυθοῖ*

---

v. 51. [Vulgatum *Πυθοῖ* alii aliter tentaverant; *Πυθοῖ* secutus est Schmidius, debebat *Πυθοῖ*, quod Boeckhius redixit ex Choerobosco Bekkeri III. p. 1202: *Ἀναφέρουσί τινες τῶν τεχνικῶν μίαν χρῆσιν διάστασιν ἔχουσαν τοῦ δ καὶ ι κατὰ Πιθάνην· ἐκεῖνος γὰρ εἶπε τῇ Πυθοῖ.* Cf. Buttmanni Gr. ampl. I, p. 176. Peccaverant iam ante aliquot saecula uti testimonio eiusdem prodibo in Aldi Cornucop. fol. L. fin.: *Σεσημείωται παρὰ τοῖς τεχνικοῖς τὸ Πυθοῖ.* Edit.]

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ Ζ'. [Η'.]

ΚΛΕΑΝΔΡΩΙ ΑΙΓΙΝΗΤΗ.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΩι.

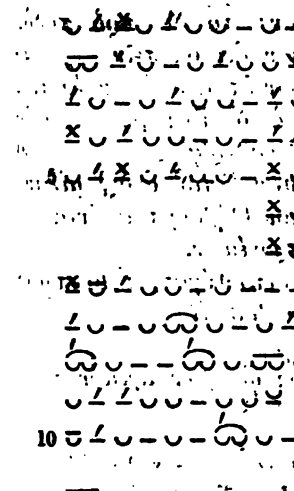

Κλεάνδρῳ τις ἁλικίᾳ τε λύτρον ἐυδόξων, ὦ νέοι, κάμάτων
πατρὸς ἀγλαὸν Τελεσάρχου παρὰ πρόθυρον ἰὼν ἀνεγειρέτω
κῶμον, Ἰσθμιάδος, τε νίκας ἄποινα, καὶ Νεμέᾳ 5
ἀέθλων ὅτι κράτος ἐξεῦρε· τῷ καὶ ἐγώ, καίπερ ἀηδόμενος

v. 3. ἀγειρέτω

Isthm. VII. v. 3. Libri *ἀγειρέτω*. [Scholia *ἐγειρέτω*. SCH.] Emendavit Heyndanus. [Cf. Ol. VIII, 74. Isthm. III, 42. SCH.]

θυμόν, αἰτέομαι χρυσέων καλύσαι
Μοῖσαν. ἐκ μεγάλων δὲ πενθέων λυθέντες
μήτ' ἐν ὀρφανίᾳ πέσαμεν στεφάναν,
μήτε πάθεα θεράπευε· παυσάμενοι δ' ἀπρήκτων
πρακτῶν
γλυκύ τι δαμασσόμεθα καὶ μετὰ πόνον·
ἐπεὶ δὴ τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς
γε Ταντάλου λίθον παρά τις ἔτρεφεν ἄμμι θεός,

ἀτόλματον Ἑλλάδι μόχθον. ἀλλά Στρ. β'.
μοι δεῖμα μὲν παροιχόμενον
καρτερὰν ἔπαυσε μέριμναν· τὸ δὲ πρὸ ποδὸς
ἄρμιον ἀεὶ σκοπεῖν
χρῆμα πᾶν. ὀλίγος γὰρ αἰὼν ἐπ' ἀνδράσι κρέμαται,
ἐλίσσων βίου πόρον· ἰατὰ δ' ἔστι βροτοῖς σὺν
γ' ἐλευθερίᾳ
καὶ τά. χρὴ δ' ἀγαθὰν ἐλπίδ' ἀνδρὶ μέλειν
χρὴ δ' ἐν ἐπτανύλοισι Θήβαις τραφέντα
Αἰγίνᾳ Χαρίτων ἄωτον προνέμειν,
πατρὸς οὕνεκα δίδυμαι γένοντο θύγατρες Ἀσωπίδων
ὁπλότατοι, Ζηνί τε ἄδον βασιλεῖ.
ὃ τὰν μὲν παρὰ καλλιρόῳ
Δίρκᾳ φιλαρμάτου πόλιος ᾤκισσεν ἀγεμόνα·

v. 11. ἀλλ' ἐ-
v. 12. μοὶ — v. 13. αἰεὶ et abest σκοπεῖν — v. 15. βιότου — v. 17. Ἀσωπίδων θ' — v. 18. Ζηνί θ' ἄδον βασιλῆϊ.

v. 10. [λίθον γε Ταντάλου transposuit Bergkius. Idem v. seq. retinuit vulgatum olim ἀλλ' ἐμοί, quia versus stropharum duos priores Boeckhii in unum numerum coalescit. SCH.]
v. 13. Vulgo ἄρμιον· αἰεὶ sine σκοπεῖν, laborante metro. Infinitivus, qui excíderat, e Scholiis revocatus est, et scriptum αἰεὶ [ἀεὶ πάλιν Hermannus SCH.] Mox v. 15. βιότου restituit a viris doctis ἰὰ βίου metri causa.
v. 17. Habebatur Ἀσωπίδων θ', incommodo sensu, incommoda elisione; vid. notata ad Pyth. IV, 179. Eiecit igitur Boeckhius [cum Heynio] θ' hic, ut δ' v. 31. post πίσε.
v. 18. [Tres libri ὁπλοτάτα. Sequentia vulgo depravata restituit Schmidius. SCH.]
v. 21 seq. [Οἰνωνίαν ἄγων ἐκομᾶτο de suo scripsit Bergkius, qui praeterea ἔνεστ' ἐκείνοις τε ἐπιδεικ. SCH.]
v. 23. [Codices fere ἐπίφανον, ἑπτάφαν. SCH.]

σὲ δ' ἐς πᾶσαν Οἰακίδαν ἐναγκών- Στρ. γ'.
κοιμᾶτο, θεὸν ὕνθα τέκες
Αἰακὸν βαρυφραράγῳ πατρὶ πεδοτάτου ἐπιχθο-
νίων· ὃν καὶ
δαιμόνεσσι δίκας ἐπέφαινε· τοῦ μὲν ἀντίθεοι
ἀρίστευον υἱέες ἡμὲν τ' ἀρηΐφιλοι παῖδες ἀνορέᾳ
χάλκεον στονόεντ' ἀμφέπειν ὅμαδον·
σαόφρονές τ' ἐγένοντο πινυτοί τε θυμόν·
ταῦτα καὶ μακάρων ἐμέμνανθ' ἁγοραί,
Ζεὺς ὅτ' ἀμφὶ Θέτιος ἀγλαὸς τ' ἔρισαν Ποσει-
δᾶν γάμῳ,
ἄλοχον εἰσιδεῖν ἐθέλων ἑκάτερος
ἐὰν ἔμμεν· ἔρως γὰρ ἔχεν.
ἀλλ' οὔ σφιν ἄμβροτοι τέλεσαν ἐννὰν θεῶν πρα-
πίδες,

ἐπεὶ θεσφάτων *ἤκουσαν. εἶπεν Στρ. δ'.
εὔβουλος ἐν μέσοισι Θέμις,
εἵνεκεν πεπρωμένον ἦν φέρτερον γόνον οἳ ἄνα-
κτα πατρὸς τεκεῖν,
ποντίαν θεόν, ὃς περαυνοῦ τε κρέσσον ἄλλο βέλος
διώξει χερὶ τριόδοντός τ' ἀμαιμακέτου, Δί τε μι-
σγομέναν

v. 27. ἐρίσας — v. 28. ἐνειδέα Θέλων — v. 31. *ἤκουσαν corruptum. Vulgo εἶπε δ' — v. 33. οἱ abest. — v. 35. Διΐ μισγομένην, deinde ἀδελφοῖσιν et τυχοῦσα

---

v. 27. Vulgatum ἐρίσας mutavit Boeckhius de sententia Heynii et Hermanni.

v. 31. ἤκουσαν corruptum. [Schmidius ἐκλυσαν. SCH.] Hermannus coniecit ὅτ' ἄκουσαν, [post ἐνάκουσαν;] Boeckhius autem συνίεν Ἶριν, quum vulgaris dialectus v. ἤκουσαν glossematis ei indicium videretur, ut alias solet, esse. Explicant autem grammatici συνίεναι per ἀκούειν. [Cf. Pyth. II, 42. IX, 97. Nem. III, 55. et Isthm. III, 82. Kayserus p. 93: ἐπεὶ Φέσφατ' εἶδον· ἐνέκεν γάρ. Bergkius ὅτ' ἄκουσαν· εἶδε δ' cum Hermanno edidit. SCH.] Mox οἱ a Boeckhio additum v. 33. post γόνον ob metrum.

v. 35. [Δί τε Boeckhius et Hermannus; Δί γε malit Bothmerus. Libri Διΐ. Statim pro σφ' Heynius κεν coniecit; ἀδελφοῖσιν ex vulg. Rom. ἔφυσεν. SCH.]

Digitized by Google

ἢ Διὸς παῖ' ἀδαήμοσιν. ἀλλὰ τὰ μὲν
παύσατε· βροτέαν δὲ λεχέων τυγοῦσα
νύμφαν εἰσιδέτω θανόντ' ἐν πολέμῳ,
χεῖρας Ἄρεΐ τ' ἐναλίγκιον στεροπαῖσί τ' ἀμπὰν
ποδῶν,
τὸ μὲν ἐμὸν, Ηηλέϊ θεόμορον ὀπάσαι
γάμου Αἰακίδᾳ τὸ γέρας,
ὄντ' εὐσεβέστατον φάτις Ἰαλκοῦ τρόφεν πεδίον

ἰόντων δ' ἐς ἄφθιτον ἄντρον εὐθὺς Στρ. ε'.
Χείρωνος αὐτίκ' ἀγγελίαι·
μηδὲ Νηρέος θυγάτηρ νεικέων πέταλα ὅις ἐγγυα-
λιζέτω
ἄμμιν· ἐν διχομηνίδεσσιν δὲ ἑσπέρας ἑρατὸν
λύοι κεν χαλινὸν ὑφ' ἥρωϊ παρθενίας. ὣς φάτο
Κρονίδαις
ἐννέποισα θεά· τοὶ δ' ἐπὶ γλεφάροις
νεῦσαν ἀθανάτοισιν· ἐπέων δὲ καρπὸς
οὐ κατέφθινε. φαντὶ γὰρ ξὸν ἀλέγειν
καὶ γάμον Θέτιος ἄνακτα. καὶ νεαρὰν ἔδειξαν σο-
φῶν
στόματ' ἀπείροισιν ἀρετὰν Ἀχιλέος.

v. 37. Ἄρεϊ χέρας ἐν.
v. 38. Θεόμοιρον.
v. 39. Αἰακίδᾳ γέρας, ὅν
v. 40. τε εὐσεβέστατόν φασ' Ἰαωλκοῦ — v. 43. Νηρέως — v. 44. διχομηνίδεσσι — v. 46. γὰρ συναλέγειν — v. 47. νέαν ἀνέδειξαν

---

v. 37. Vulgo Ἄρεϊ χέρας, mutavit Boeckhius de sententia Hermanni; tum addidit ἐν.

v. 38. Libri Θεόμοιρον, quod correxit Hermannus. Mox v. 39. post Αἰακίδᾳ Boeckhius τό addidit ob metrum. Hermanno, cui articulus displicet, scribendum censet: Ηηλέϊ γέρας Θεόμορον ὀπάσαι γέρας Αἰακίδᾳ, aut permutatis duorum vocabulorum sedibus sic: γέρας Θεόμορον ὀπάσαι γάμου Αἰακίδᾳ. [Hanc alteram rationem adoptavit Bergkius. SCH.]

v. 40. [Vulgata hiata, deturpata nec metro apta praeunte Hermanno emendata est a Boeckhio. Libri non variant, nisi quod φαμὶν plene scriptum habent. De forma τρόφειν (τροφεῖν Hermannus) vide Boeckhii Nott. Critt. Pyth. II, 44. Buttmann. Gramm. ampl. II. p. 306. Lobeck. ad maxime Ahrentam de Dial. Dor. p. 118. SCH.]

Digitized by Google

καὶ Μέλαν ἀμφέπεσεν
αἵματι Τηλέφου μέλαιν᾽ ἀλαῖναν φόνῳ πεδίον, 110

γεγύρωσέ τ᾽ Ἀτρείδαισιν νόστον, Στρ. ε᾽.
Ἑλέναν τ᾽ ἐλόσατο, Τρωΐας
ἵνας ἐκταμὲν δορί, ναὶ μὰν ὀνοντό ποτε μάχας
ἐναριμβρότου.
ἔργον ἐν πεδίῳ κορύσσοντα, Μέμνονός τε βίαν 115
ὑπέρθυμον Ἕκτορά τ᾽ ἄλλους τ᾽ ἀριστέας· οἷς
δῶμα Φερσεφόνας 120
μανίαν Ἀχιλεύς, οὐρὸς Αἰακίδᾶν,
Αἴγιναν σφετέραν τε ῥίζαν πρόφαινεν.
τὸν μὲν οὔθ᾽ ὑπερφίαλοι δοιαὶ ἔλιπον, 125
ἀλλά οἱ παρά τε πυρὰν τάφον θ᾽ Ἑλικάνιαι
παρθένοι
στάν, ἐπὶ θρῆνόν τε πολύφαμον ἔχεαν.
ἔδοξ᾽ ἄρα τόδ᾽ ἀθανάτοις, 130
ἐσλόν γε φῶτα καὶ φθιμένον ὕμνοις θεᾶν διδόμεν·

τὸ καὶ νῦν φέρει λόγον, ἔσσυταί νε Στρ. ς᾽.
Μοισαῖον ἅρμα Νικοκλέος

v. 52. *Τρωΐας* — v. 55. *Περσεφόνας* — v. 56. *οὔτε* et *ἴλιπέν γ᾽*, — v. 58. *ἔσταν* et *ἔχεαν*. — v. 59. *ἔδοξεν ἄρα δ᾽ ἀθ.* — v. 62. *Νικοκλέους*

---

v. 41. [*σὺθέ* Berghius. SCH.]

v. 46. Vulgo *συναλέγειν* contra metrum. Eximie emendavit Hermannus. Mox *νεαρὰν ἔδειξαν* Schmidio debetur pro corruptis lectionibus *νέαν ἀνέδειξαν*, *νέ᾽ ἀνέδειξαν*, *νέαν ἔδειξαν*. [Kayserus *ἄναξε*, ego *ἄνακτι*, h. e. Iuppiter et Neptunus. SCH.]

v. 55. [*Φερσεφόνας* dedit Boeckhius ob Ol. XIV, 21. Pyth. XII, 2. SCH.]

v. 56. [*οὐδέ* Boeckhius. Olim *οὔτε* probaverat, cui sequens *ἀλλά* responderet. SCH.]

v. 58. [*στάν* Heynio, *ἴσχεαν* Schmidio debetur. SCH.]

v. 59. Libri *ἔδοξ᾽ ἄρα δ᾽ ἀθανάτοις* aut *ἔδοξεν ἄρα δ᾽ ἀθ.* Corrupte. Hermannus: *ἔδοξεν δ᾽ ἄρ᾽ ἐν ἀθανάτοις*, Boeckhius melius *ἔδοξ᾽ ἄρα τόδ᾽ ἀθανάτοις*.

v. 62. [*Νικοκλέος*, formam Pindaricam, largiuntur libri. SCH.]

Digitized by Google

μνᾶμα πυγμάχου πεπαυμένα. γεραίρετέ μιν, ὃς
Ἰσθμιον ἂν νέκος
Δωρίων ἔλαχεν σελίνων· ἐπεὶ περικτίονας
ἐνίκασε δή ποτε καὶ πέτρος ἄνδρας ἀφύκτῳ χερὶ
κλονέων.
τὸν μὲν οὐ κατελέγχει χρατοῦ γενεὰ
πατραδελφεοῦ· ἄλικον τῷ τις ἀρὸν
ἀμφὶ παγκρατίου Κλεάνδρῳ πλεκέτω
μυρσίνας στέφανον, ἐπεὶ νιν Ἀλκαθόου τ' ἀγὼν
σὺν τύχᾳ
ἐν Ἐπιδαύρῳ τε νεότας δέκετο πρίν.
τὸν αἰνεῖν ἀγαθῷ παρέχει·
ἦβαν γὰρ οὐκ ἄπειρον ὑπὸ χειρὶ καλῶν ἔδμασεν.

v. 63. γεραῖραί τε et ἂν ἀπὸ — v. 65. κἀκεῖνος, — v. 68. πρὶν ἔδεκτο.

---

v. 63. Vulgo γεραῖραί τέ μιν, libri γεραίρε ταί μιν, γεραίρεταί μιν. Hermannus γεραιρέ τέ μιν. Melius Boeckhius de coniectura Bothii. Mox ἂν νέκος eximia Hermanni correctio ut pro ἂν ἀπό, quod sensu carebat. [Med. A ἀνεπίο: SCH.]

v. 65. Libri omnes γενεάν, quod mutavit Ceporinus. Denique v. 68. librorum lectio est πρὶν ἔδεκτο, metro repugnans, [correcta ab Hermanno. SCH.]

v. 69. [κατέχειν tres libri. SCH.]

Digitized by Google

FRAGMENTA SELECTA.

Digitized by Google

Digitized by Google

FRAGMENTA PINDARI SELECTA.

Numeri designant locos, quibus haec fragmenta in maiore Boeckhii editione posita sunt. [Addidi uncis inclusos numeros Bergkii.]

I.

ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ.

1. (1.)

⏑ ⏓ – ⏑ – ⏑ ⏓ – ⏑
– ⏓ – ⏑ – ⏑ – ⏓ ⏑ –
⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑

Αἰολίδαν δὲ Σίσυφον κέλοντο
ᾧ παιδὶ τηλέφαντον ὄρσαι γέρας
ἀποφθιμένῳ Μελικέρτᾳ.

ANNOTATIO CRITICA.

1. *ΙΣΘΜΙΟΝΙΚΑΙ.* **Fr. 1. Apollonius Dysc. Synt. II, 21. p. 136, 11. Bekker.:** *Τὸ ἐν Ἰσθμιονίκαις Πινδάρου ἐτάραξε τοὺς νεωτερισαμένους· Αἰολίδαν — Μελικέρτᾳ. Μεταλαβόντες γὰρ τὴν ᾧ ἀντωνυμίαν εἰς σύνθετον τὴν ἑαυτοῦ ἀποξοῦσι, πῶς, ὃν εἶπεν Ἀθαμαντιάδαν, καὶ Σισύφου παρίστησιν. Ἔνιοι μέντοι τὸ ᾧ ἐπιζητητικὸν ἐκδεξάμενοι τοῦ ἀπόρου δοκοῦσιν ἀπηλλάχθαι, ἐγκλίνοντες τὸν τόνον, ἵν' ᾖ ὡ παιδί, καθὼς ἔχει καὶ τὸ ὥστε χερνᾶτις γυνά· οἱ δὲ καὶ εἰς τὴν οἱ μετέλαβον (l. μετέβαλον), κέλοντό οἱ, ἵνα ᾖ δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς, ἐκέλοντο τῷ αὐτῆς παιδὶ τηλέφαντον ὄρσαι γέρας, τουτέστι τῆς εἰρημένης Ἰνοῦς, πάντα μᾶλλον ἢ τὸ δέον ἐπιστήσαντες. Τί γὰρ τὸ ἐμποδὼν τὴν ᾧ ἀντωνυμίαν κτητικὴν ἔχειν μεταλαμβάνεσθαί τε εἰς τὸ αὐτῆς, ἐκέλοντο τῷ αὐτῆς παιδί, ὃν καὶ Ἀθαμαντιάδην εἶπεν; — 8. φθιμένῳ* Apoll. de Synt., sed idem de Pron. p. 321. A. *ἐπιφθιμένῳ*, unde Bekkerus *ἀποφθιμένῳ*, Bergkius *ἐπὶ φθιμένῳ*, hoc quidem ambiguum, fecerunt.

Digitized by Google

2. (2.)

× – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ×

ὅστις δὴ τρόπος ἐξεκύλισέ νιν.

4. (4.)

⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ×
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ×
– ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ – ⏑ ⏑ – –

Κλεινὸς Αἰακοῦ λόγος, κλεινὰ δὲ καὶ ναυσικλυτὸς
Αἴγινα· σὺν θεῶν δέ νιν αἶσα
Ὕλλου τε καὶ Αἰγιμιοῦ
Δωριεὺς ἐλθὼν στρατὸς ἐκτήσατο.
τῶν μὲν ὑπὸ στάθμᾳ νέμονται
οὐ θέμιν οὐδὲ δίκαν ξείνων ὑπερβαίνοντες· οἱ δ' ἀρετὰν
δελφῖνες ἐν πόντῳ, ταμίαι τε σοφοὶ
Μοισᾶν ἀγωνίων τ' ἀέθλων.

Diversitas scripturae Boeckhianae.
2. ἐξεκύλισσε — 4, 4. ἐκτίσσατο. — 5. τὰ μὲν

Fr. 2. Apollonius Dysc. de Pron. p. 368. A; Ἔτι καὶ ἡ νιν τάσσεται ἐπὶ πλήθους· Ὅστις — νιν. Pindarus Ἰσθμιονίκης. Codex ἐξεκυλίσθη. Correxit Bekkerus. Heynius ἐξεκύλισες dederat, quod perperam retinuit Boeckhius. Cf. ad Nem. VIII, 23.

Fr. 4. exstat ad finem Isthmiorum in libris Par. C, Med. A B et codice P Candidi a P. Victorio usurpato. Versu 1. Κλεινὸς μέν Hermannus. — 2. θεῷ et αἶσα codices. Hermannus θεοί. — 4. Revocavi quod codices offerunt ἐκτήσατο, quum criticorum coniectura ἐκτίσσατο formam poetae obtrudat insuetatam. Nam Ol. XI, 26. ἐκτίσσατο est ex interpolatione. — 5. τῶν μέν Hermannus optime. Libri τὰ μέν. Sed asyndeton ferri non potest. Et Pindarus Pyth. I, 64. vocat τεθμοὺς Αἰγιμιοῦ Δωρίους. Berglius numeris paulo aliter descriptis τοὶ μέν edidit.

Digitized by Google

II.

ΤΜΝΟΙ.

1. 2. (5. 6.)

– ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ –
– ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – –
– ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – –
⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ –
– ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪
⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪

Ἰσμηνὸν ἢ χρυσαλάκατον Μελίαν,
ἢ Κάδμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος ἀνδρῶν,
ἢ τὰν πυανάμπυκα Θήβαν,
ἢ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέος,
ἢ τὰν Διωνύσου πολυγαθέα τιμάν,
ἢ γάμον λευκωλένου Ἁρμονίας ὑμνήσομεν ....;

* * *

Πρῶτον μὲν εὔβουλον Θέμιν οὐρανίαν
χρυσέαισιν ἵπποις Ὠκεανοῦ παρὰ παγᾶν
Μοῖραι ποτὶ κλίμακα σεμνὰν
ἄγον Οὐλύμπου λιπαρὰν καθ' ὁδὸν
σωτῆρος ἀρχαίαν ἄλοχον Διὸς ἔμμεν·
ἃ δὲ τὰς χρυσάμπυκας ἀγλαοκάρπους πέπτεν ἀλαθέας Ὥρας.

II. *TMNOI.* Fr. 1. 2., Lucianus Iahromanip. 37. vocat τὸν κρότητον ᾠδὴν, τῶν ὕμνων τοῦ Πινδάρου. Pleraque recitat idem Demosth. Encom. 19., ubi Scholia: Ἀρχαὶ ταῦτα τῶν Πινδάρου τοῦ μελοποιοῦ ὕμνων. Alia afferunt alii; v. Boeckh. V. 1. ἄμπυον codex Luciani. — 4. Ἡρακλέους Plutarch. et Luciani libri optimi. — 5. Διονύσου Luciani codd. et edd. — Alterum fragmentum Boeckhius adiecit ex Clemente Alex. Stromm. VI. p. 731. Pro for. Πίνδαρος, σωτῆρα. Μα. συνοικοῦντα Θέτιδι: sig. βασιλέα σωτῆρα δίκαιον ἐφαπτεύσαν ὦδί πως· Πρῶτον κτλ. — v. 2. πάγον vulgo. Correxit Boeckhius. — 5. Kletzii Clemens perperam post ἀρχαίαν comma habet. — 6. Clemens ἀγαθὰ σωτῆρας: ἀλαθέας Ὥρας Boeckhius collato Hesych.: Ἀλαθέας Ὥρας· λέγει γὰρ (Πίνδαρος Boeckhius), ὅτι κυκλισμῷ πάντα (ἀληθῆ addit Boeckhius, φανερά Schneiderus) ποιοῦσιν

Digitized by Google

4. (8.)

.....⏑⏓
⏓⏑⏓⏓⏑⏓⏓⏑⏑⏓⏑⏑⏓
.....τοῦ θεοῦ
ἄκουσε Κάδμος μουσικὰν ὀρθὰν ἐπιδεικνυμένου.

5. (9.)

⏓⏑⏓⏓⏑⏓⏑⏑⏓⏑⏑⏓
⏓⏑⏓⏓
ὃς καὶ τυπεὶς ἀγνῷ πελέκει τέκετο
ξανθὰν Ἀθάναν.

6. (10.)

⏓⏑⏓⏓⏑⏓⏑⏑⏓⏑⏑⏓
Κείνων λυθέντων σαῖς ὑπὸ χερσίν, ἄναξ.

7. (11.)

⏓⏑⏓⏓⏑⏓⏑⏑....,
Ἄμμων Ὀλύμπου δέσποτα.

8. (12.)

⏑⏑⏓⏑⏑⏓⏓⏓⏑⏓.....
Πότνια θεσμοφόρε χρυσαυλίου.....

Fr. 4. Aristides II. p. 295. (383. Bindorf.) Plutarch. Pyth. Or. 6. et de anim. procr. 33.; unde probabiliter concinnavit Boeckhius.

Fr. 5. Hephaestio p. 52. (91. Gaisf.) et Plotius de metris p. 299. Gaisf. Confer Coniectan. Critt. p. 141.

Fr. 6. Hephaestio p. 51. (91. Gaisf.).

Fr. 7. Pausan. IX, 16, 1: *Οὐ πόρρω δέ ἐστι ναὸς Ἄμμωνος, καὶ τὸ ἄγαλμα ἀνέθηκε μὲν Πίνδαρος, Καλάμιδος δὲ ἔργον ἐστίν. ἀπέπεμψε δὲ ὁ Πίνδαρος καὶ Διβύης ἐκ Ἀμμωνίους τῷ Ἄμμωνι ὕμνους (ὕμνον* Schneiderus) *· οὗτος καὶ νῦν ἐμὲ ἦν ὁ ὕμνος ὃν τραγῳδῇ σοφὴ παρὰ νέον βωμόν, ὃν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου τῷ Ἄμμωνι ἀνέθηκεν.* Initium hymni servavit Schol. Pyth. IX, 89.

Fr. 8. Praeter Paus. IX, 22, 2. et Vit. Pind. Vratisl. p. 3. nunc Eustathius Prooem. p. 19., sed is quoque pro Prosercpina errore Cererem posuit: *Λέγεται, ὡς Δημήτερ ὄναρ ποτὲ αὐτῷ ἐπιφανεῖσα ἐμέμφατο, εἰ μόνην θεῶν αὐτὴν οὐχ ὕμνησεν. Ὁ δὲ καὶ εἰς αὐτὴν ἐποίησεν, ἀρξάμενος οὕτω· Πότνια θεσμοφόρε. χρυσαυλίου* Boeckhius ex Pausania; *χρυσέηνιον* Vratislaviensis.

Digitized by Google

12. (13.)

⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ ⏑ ⏑ .....

Ἐν ἔρμασι δὲ νικᾷ τύχα,
οὐ σθένος.

III.

ΠΑΙΑΝΕΣ.

1. (24.)

⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ – x ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ –

Ἀμφιπόλοισι μαρνάμενον μοιριᾶν περὶ τιμᾶν ἀπολωλέναι.

De Neoptolemo Delphis occiso.

2. (25.)

..... x – ⏑ ⏑ – –
x – x – ⏑ ⏑ .....

Χρύσειαι δ' ἐξ ὑπερῴου
ἄειδον Κηληδόνες.

De Delphico templo.

Fr. 12. Aristides II. p. 256. (335. Dind.): *Πάνυ μετ' ἀληθείας τοῦτο Πίνδαρος ὕμνησεν· Ἐν κτλ.* Variat scriptura ἔρματι, ἔρμασι, ἅρματι. Quod Schneiderus ex Photii Bibl. p. 1304. Boeckh. restituit ἔρμασι, nunc offerunt codices aliquot Aristidis et h. l. et II. p. 361. Dind. Ceterum ad hunc hymnum in Τύχην Bergkius suspicatur pertinere ea, quae sine nomine auctoris exstant apud Stobaeum Eclogg. Phys. T. I. I. p. 172 seq., quae iam Heerenius, nec Sophocle nec Pindaro indigna censebat.

III. *ΠΑΙΑΝΕΣ.* Fr. 1. Scholl. Nem. VII, 94: *Οἱ ἀγνῶται γράφουσι τὸν Πίνδαρον, ὅτι γράψαν Δελφοῖς τὸν Παιᾶνα ἔφη· Ἀμφιπόλοισι κτλ. τὸν Νεοπτόλεμον.* Genitivum *μοιριᾶν περὶ τιμᾶν* Boeckhius elicuit ex interpretatione Scholiastae. Vulgo accusativus legebatur. Bergkius *μοιριδᾶν* praestare putat.

Fr. 2. Pausanias X, 5, 5. de tertio Delphico templo, quod absconsum fuisse non incredibile visum ipsi: *τὰ μέντοι ἄλλα οὐκ ἐπῄνεσεν ὁ λόγος ἢ Ἡφαίστου τὸν ναὸν τεχνην εἶναι ἢ τὰ ἐς τὰς φδοὺς τὰς χρυσᾶς, ἃ δὴ Πίνδαρος ᾄσεται ἐπ' ἐκείνῳ τῷ ναῷ· Χρύσειαι κτλ. οὗτος μὲν δὴ ταῦτα ἐς μίμησιν, ἐμοὶ δοκεῖν, τῶν παρ' Ὁμήρῳ Σειρήνων ἐποίησεν.* Eustathii testimonium p. 29, 26. attuli post Prooem. Commentar. p. 29.

Digitized by Google

6. (29.)

x – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ x

Δωδωναῖε μεγάσθενες, ἀριστότεχνα πάτερ.

10. (33.)

⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ x

⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ x

⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ x

Τί δ' ἔλπεαι σοφίαν ἐμμενέα, ἃ ὀλίγον
ἀνὴρ ὑπὲρ ἀνδρὸς ἰσχύει;
οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως τὰ θεῶν βουλεύματ' ἐρεννάσω
βροτέᾳ φρενί· θνατᾶς δ' ἀπὸ ματρὸς ἔφυ.

IV.

ΔΙΘΥΡΑΜΒΟΙ.

2. (45.) – ⏑ – – –

3.

⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑⏑–⏑⏑⏑–⏑⏑⏑–⏑
–⏑⏑⏑–⏑⏑–
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑⏑–
⏑⏑⏑–⏑⏑⏑–⏑⏑–
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
–⏑⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

Ἴδετ' ἐν χορόν, Ὀλύμπιοι,
ἔπι τε κλυτὰν πέμπετε χάριν, θεοί,
παλαίβατον οἵτ' ἄστεος ἀμφαλὸν θυόεντα
ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθήναις
οἰχνεῖτε πανδαίδαλόν τ' εὐπλεῖ ἀγοράν·
ἰοδετᾶν λάχετε στεφάνων
τᾶν τ' ἐαριδρέπτων λοιβᾶν, Διόθεν τέ με σὺν ἀγλαΐᾳ

3, 1. *Δεῦτ' ἐν χορόν,*

---

tus) ἀλλότριαι ᾠδίων. De furtiva Ὠιδίων vide ad Nemn. ii, 12. coll. Ahrente de Dial. Dor. p. 54. et quae scripsimus mus. Rhenan. 1842, 2. p. 296 seq.

Fr. 3. Dionys. Hal. de Comp. Verbb. p. 152. Reisk. πλάγιος Πίνδαρος (tanquam exemplar τῆς ἀνέσεως ἁρμονίας) καὶ ἐπὶ τούτου διθύραμβός τις, οὗ ἐστιν ἀρχὴ Ἴδετ' ἐν χορόν, κτλ. v. l. Ἴδεθ' enim apud Dionys. vulgatur. Et sic veteres grammatici legerunt, vide Cramer. Anm. Oxx. I. p. 169, 19. 176, 5., et ipse Dionysius agnoscit, quum τὸ πρῶτον κῶλον ἐκ τεσσάρων, inquit, συγκεῖται λέξεως ᾠδίων, ᾗ μέρος κτλ. Quamobrem vulgatum δεῦτ' emendandum docuimus Exx. Critt. p. 21. et post Eustathii Prooem. p. 29. — 6, 7. Vulgo ἰοδέτων λάβετε στεφάνων τῶν ἐαριδρέπτων λοιβάν. Libri obtulere ἰοδέτων, ἰοδέτων, λάχετε, ἐαριδρέπτων

ἴδετε πορευθέντ' ἀοιδᾷ δεύτερον
ἐπὶ τὸν νισσοδέταν θεόν,
τὸν Βρόμιον τὸν Ἐριβόαν τε βροτοὶ καλέομεν. γόνον ὑπάτων μὲν πατέρων μελπέμεν γυναικῶν τε Καδμειᾶν ἕμολον.
Ἐν Ἀργείᾳ Νεμέᾳ μάντιν οὐ λανθάνει φοίνικος ἔρνος, ὅπόθ' οἰχθέντος Ὡρᾶν θαλάμου εὔοδμον ἐπαΐωσιν ἔαρ φυτὰ νεκτάρεα.
τότε βάλλεται, τότ' ἐπ' ἀμβρόταν χθόν' ἐρατὰν ἴων φόβαι ῥόδα τε κόμαισι μίγνυται,
ἀχεῖταί τ' ὀμφαὶ μελέων σὺν αὐλοῖς,
ἀχεῖται Σεμέλαν ἑλικάμπυκα χοροί.

9. ἐπὶ νισσοδέταν — 10. τὸν Ἐριβόαν τε καλέομεν. — 15. γέγεσον ἐρατᾷ

εἰ ἑαριδρέπων vel similiter; pauci στέφανον contra disertum testimonium Dionysii ipsius. Conformavit Boeckhius. Hermannus proposuerat aut *ἰοδέταν λάβετε στέφανον τὸν γ' ἑαριδρέπτου λοιβᾶν* aut *ἰοδέτων λάβετε στεφάνων κὰκ ἑαρόδρεπτον λοιβάν*. — 8. Libri πορευθέντες. Correxit Heynius. Deinde ἀοιδᾷ Boeckhius ex librorum scripturis ἀοιδαί, ἀοιδάν, pro vulg. ἀοιδαῖς. Unde idem v. 7. ἀγλαᾷ corrigendum vidit pro vulg. ἀγλαΐᾳ. Qui hic retinuit Bergkius, ἀοιδᾶς (vel ἀοιδᾶν) scripsit. — 9. Libri *νισοδάταν*, *νισσονδάταν*, *νισσόδαᾳ* vel *τὸν νισσοδάταν*, *τὸν νισσοδαῆ*. Articulum cum optimis servavi. — 10. Boeckhius tacite *τὸν Ἐριβόαν τε καλέομεν*. Restitui quod est in codice meo et apud Dionysium, nisi quod ibi *τε* excidit. Ibidem *μίσγομεν* vulgo, pro quo libri *μέλπε*. Correxit Boeckhius. — 11. Vulgo *γυναικῶν τε Καδμείαν Σεμέλαν*. Libri aut *Σεμέλην* aut *ἕμολον*. Hinc conformavit Boeckhius, qui ex libris restituit *μὲν πατέρων*, quum *τε* esset. — 13. Libri fere *φοίνικος ἑανῶν*. Latet aliquid. — 15. *χθόν' ἐρατάν* restitui ex codicibus. Vulgo *γέγεσον ἐρατᾷ*. — 17. Dionysii libri corrupti. Verum eruit Hermannus ex Apollonio Dysc. Synt. III, 10. p. 223. Bekker. *Βοιάτιόν ἐστιν ἦθος ὅμοιον τῷ παρὰ Πινδάρῳ· Ἀχεῖται ὀμφαὶ κτλ.* Nam *τ'* interpositit Hermannus. — Operae pretium mihi facturus videor, si Regii codicis Dionysii, omnium antiquissimi, est enim saec. IX membranaceus, accuratum apographum super a me Parisiis factum adiecerō. Numerum habet 1741. In eo Pindarica sic scripta exstant: *Ἴδετ' ἐν σχορῷ* (librarius igitur opinatus vulgatam formam *ἐς* cum Aeolica) *ὀλύμπιαι ἐπί τε κλυτὰν πέμπεται μάν δαοὶ καλὕβαιον οὖν ἄστεος ὁ θ. ἐν π. ἀ. ἀδήμαν οἰχεῖτ. πάνδαιδαλον τ' εὐκλεαγόραι ἰοδετῶν λάκετε στεφάνων τ' ἀρι δρεφέων λοιβάν, διάθετν τε μι συναγλαΐζει ἴδατι πορευθέντες ἀοιδαὶ δεύτερον ἐπὶ τὸν νισσοδόταν* (fuerat *νισσοδόμ*, sed *μ.* deletur) *θεόν τὸν βρόμιον τὸν ἐριβόαν τε βροτοὶ καλέομεν γόνον ἐκατόμπυλον πατέρων. μόλπε γυναικῶν τε καδμείαν ἕμολον ἐπιγραστάμεν. μάντιν νὺ λανθάνει. φοίνικος ἐανῶν. ἐκὰκ οἰχθέντος*

Digitized by Google

4. (47.)

– ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ×
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑

Ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀοίδιμοι, Ἑλλάδος ἔρεισμα, κλειναὶ Ἀθᾶναι, δαιμόνιον πτολίεθρον.

5. (48.)

⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – –
⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –

Πρὶν μὲν εἶρπε σχοινοτένειά τ' ἀοιδὰ διθυράμβων καὶ τὸ σὰν πίβδαλον ἀνθρώποισιν ἀπὸ στομάτων.

6. (49.)

. . . . . – ⏑ ⏑ – –
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ –
⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ×
⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –

σοὶ μὲν κατάρχειν, μᾶτερ μεγάλα, πάρα δόμβοι κυμβάλων,

4, 1. *Αἱ* τα λιπαραὶ — 2. δαιμόνιον πτολίεθρον omisso.

ἄρων Θαλάττου ἐπόδιον ἐπαίσαμα ἔσω φυτὰ στατάρσα, τόξα βάλλεται, τόξ' ἐπ' ἀμβρόταν ἔθεν ἰαχὰν ἴον φυβερᾶτ' ἄπαμαι ῥίγνυται οἰχνίᾳ, ἀμφαῖς μελίαν σὺν ἀμφαῖς οἰχνίᾳ ἀμίλαν ἰλικάμπυκα χορόι. Ex quibus fortasse quaedam coniectari potuerunt mendose.

Fr. 4. Aristoph. Eqq. 1334: Ὦ καὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀριζήλωτοι Ἀθῆναι. Scholia: ἀπὸ Πινδάρου πεποίηκεν. Condemnavit Boeckhius collatis aliis testimoniis plurimis, nisi quod *Αἱ* τα minus recte dedit. Correxi ex Eustathii Prooem. p. 20 seq.: Ἔγραψέ που Ὦ καὶ λιπαραὶ κτλ. Et mox in Scholiis Arist. Nubb. 299. eandem scripturam ex Veneto codice protulit Dindorfius. Confer etiam Bergkii Commentatt. Com. Att. Antiq. p. 406. Verba δαιμόνιον πτολίεθρον ex Scholiis Aristidis III. p. 341. Dind., p. 115. Frommel. accedere iussit primus Dissenius.

Fr. 5. Strabo X. p. 719. A. B. Dionys. Hal. de Comp. Verbb. XIV. Ath. X. 455. C. XI. 467. A. — 1. σχοινοτένεια τ' ἀοιδά Boeckhius ex apertis vestigiis librorum. Vulgo σχοινοτενίας, σχοινοτενίᾳ, σχοινοτενίαις οἶδα. Casaubonus σχοινοτενὴς dederat.

Fr. 6. Strabo ibidem. — 2. Vulgo μᾶτερ, πάρα μεγάλοι (cod. Mosc. μεγάλαι) δόμβοι. Correxit Boeckhius. — 3. ἐνθάτ'

Digitized by Google

ἐν δὲ κεχλάδειν κρόταλα;
αἰθομένα δὲ δᾳὶς ὑπὸ ξανθαῖσι πεύκαις.

7. (50.)

. . . . . ⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ ⏑ ⏓
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑
– ⏓ ⏑ ⏑ – ⏓ ⏑ – ⏓ ⏑ – ⏓ ⏑ – ⏑ ⏓
⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ –

Σὲ δ' ἐγὼ παρά μιν
αἰνέω μέν, Γηρυόνα, σὸ δὲ μὴ Δὶ
φίλτερον σιγᾷμι πάμπαν· οὐ γὰρ ἰσαμός,
ἁρπαζομένων τῶν ἐόντων, καθῆσθαι παρ' ἑστίᾳ,
καὶ κακὸν ἔμμεναι.

8. (51.)

Τὰν λιπαρὰν μὲν Αἴγυπτον ἀγχίκρημνον.

9. (52.)

⏓ ⏑ ⏑ ⏓ ⏑ – ⏓ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏓

11. (53.)

Τρέχων δὲ μετὰ Πληϊόνην, ἅμα δ' αὐτῷ κύων [λεοντοδάμας.]

De Orione.

15. (121.)

⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –
⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – –
– ⏑ . . . . . .

Ὁ ζαμενὴς δ', ὁ χοροιτύπος,
ὃν Μαλεάγονος ἔθρεψε Ναΐδος ἀκοίτας
Σειληνός.

V.

ΠΡΟΣΩΔΙΑ.

1. (57. 58.)

– ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ –
– ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –
– ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – 6
– ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ –
5 ⏑ – – ⏑ – ⏑ – –
– ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ –
⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – –
⏑ – ⏑ – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ –

11. λεοντοδάμας nine ancinis.

Fr. 11. Scholl. Nem. II, 16: *Καὶ ὅτι μὲν Πλειάδας καλεῖ κἀθ' ἑαυτὸν ὡς, ὅτι δὲ Πληϊόνην ὡς μίαν· Τρωχέτω — κύων.* Lucianus pro Imagg. XIX.: *Τὸν Ὠρίωνος κύνα ἐπαινῶν ἐγὼ σιμὸς λεοντοδάμαν αὐτόν.* Hinc λεοντοδάμας addidit Boeckhius idemque ex interpretatione Scholiastae pro τρωχέτω scripsit τρέχων. Lobeckium Parall. p. 173. λεοντοδάμαν ad femininum λεοντοδάμη revocantem redarguit ipsius Luciani τὸν κύνα — αὐτόν. Potius in huius verbis necessario λεοντοδάμαντα restitui debet.

Fr. 15. Paus. III, 25, 2: *Τραφῆναι τὸν Σιληνὸν ἐν Μαλέᾳ λέγουσι καὶ τάδε ἐξ ἔρωτος Νηϊάδος.* Libri Pausaniae *Μαλέγου* et *Μελέγους*. Correxit Camerarius.

Digitized by Google

Stropha.

Χαῖρ', ὦ θεσμάτα, λιπαραπλοκάμου
παίδεσσι Λατοῦς ἱμεροέστατον ἔρνος,
πόντου θύγατερ, χθονὸς εὐρείας ἀκίνητον τέρας,
ἅντε βροτοὶ
Δᾶλον κικλήσκοισιν, μάκαρες δ' ἐν Ὀλύμπῳ τηλέ-
φαντον κυανέας χθονὸς ἄστρον.

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Antistropha.

. . . . . .
. . . . . .
ἦν γὰρ τοπάροιθε φορητὰ κυμάτεσσιν παντοδαπῶν
ῥ' ἀνέμων
ῥιπαῖσιν· ἀλλ' ἃ Κοιογενὴς ὁπότ' ὠδίνεσσι θύοις
ἀγχιτόκοις ἐπέβαινεν,
δὴ τότε τέσσαρες ὀρθαὶ
πρέμνων ἀπώρουσαν χθονίων,
ἂν δ' ἐπικράνοις σχέθον πέτραν ἀδαμαντοπέδιλοι
πίονες· ἔνθα τεκοῖσ' εὐδαίμον' ἐφάψατο γένναν.

1, 4. *τηλέφατον* || *κυανέας*... Antistr. 4. *ὠδίνεσσι θοαῖς* ||

V. *ΠΡΟΣΟΔΙΑ*. Fr. 1. Initium strophae servavit Philo Iudaeus II. p. 511. Mangey.: *Πίνδαρος ἐπὶ τῆς Δήλου φησίν· Χαῖρ' κτλ.* — 2. *παιδός* vulgo. Ad Boeckhii correctionem prope accedit *παίδεις ῇ*, quod exstare in edit. Paris. testatur Boissonadius. — 3. Vulgo *θυγάτης*. Correxit Hermannus. Et sic editio Parisina. — 4. *τηλέφαντον* Bergkius in Zimmermanni Diar. Philol. 1836. nr. 68. p. 548. Legebatur *τηλέφατον*. Cf. ad vers. strophicum. Lobeckius Aglaoph. p. 860. *τηλεφάτου* posuit, errore opinor. — Antistropham apponit Strabo X. p. 742. B. 743. A. paene Scholia Odyss. *K*, 3. Principium leviter corruptum sanavit Boeckhius, reliqua Porsonus in Eurip. Hecub. 788. — 4. *ἀλλὰ καὶ ἁ γένος* vulgo. Sed *καιοογενὴς* codex Moscov., alii *ἀλλ' ἀκαιογένης*, *ἀλλὰ καὶ ὁ γίνης*. Unde *Κοιογενὴς* Porsonus. Reliqua ad nutus librorum reficta, qui v. 5. *ἐπιβαίνειν*, 6. *πρεμνᾶν*, *πρύμναν*, *πρυμνῶν*, 7. *ἂν δ' ἐπὶ κραναᾷ σχεδὸν πέτρᾳ* vel *ἂν δ' ἐπὶ κράνοις* (vel *ἐπικρανοῖς*) *σχέθον πέτραν* habent. Sed versu 4. quod *θοαῖς* dederat Boeckhius pro vulgato *θείαις*, id cum Bergkio *θύοις* scripsi, quum praesertim duo codices *θύοις* offe-

Digitized by Google

2. (59.)

⏑ ⏓ ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑ ⏓ ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑⏑ – ⏑⏑ – –

Τί κάλλιον ἀρχομένοισιν ἢ καταπαυομένοισιν,
ἢ βαθύζωνόν τε Λατὼ καὶ θοᾶν ἵππων ἐλάτειραν
ἀεῖσαι;

3. (60.)

. . . ⏑⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑
× ⏑ ⏓ ⏑⏑ – ⏑ – –
× ⏑ ⏓ ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑
⏓ ⏑⏑ – ⏑ – – ⏓ ⏑⏑ – ⏑ –
⏓ ⏑⏑ – ⏑ – –

. . . Πρὸς Ὀλυμπίου Διός σε,
χρυσέα κλυτόμαντι Πυθοῖ,
λίσσομαι Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Ἀφροδίτᾳ
ἐν ζαθέῳ με δέξαι χώρῳ ἀοίδιμον
Πιερίδων προφάταν.

VI.

ΠΑΡΘΕΝΙΑ.

2. (62.)

× – ⏓ ⏑⏑ – ⏑ – × – ⏓ ⏑⏑ – ⏑ –
– ⏓ ⏑⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏓ ⏑⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

rant. Versus paulo aliter disposui. Nunc apparet in stropha τηλέφαντον poetae reddendum fuisse. Nec τηλέφατον *late clarum* significare potest. Cf. ad Ol. VIII, 16.

Fr. 2. Scholl. Arist. Eqq. 1261: *Τοῦτο ἀρχὴ προοδίου Πινδάρου*, et Suidas s. v. *Προοίδια*. — 2. Ante Boeckhium *ἐλατῆρας*, quod ex parodia Aristophanis fluxerat. Sed cod. Ven. *ἐλάτηραν*, Dindorfius ex aliis *ἐλάτειραν*.

Fr. 3. Aristides II. p. 379. (II. p. 510. Dindorf.). — 3. Libri *ἔσομαι*. Correxit Stephanus. Ibidem *Χαρίτεσσι* Hermannus. Libri *Χάριτες*. — 4. *χρόνῳ* libri. Boeckhius *χώρῳ*, Bergkius *χορῷ*. Cogitet quis de *θρόνῳ* illo Delphico, in quo sedens poeta carmina Apollinea cantabat, Paus. X, 24, 4.

Digitized by Google

Ὦ Πάν, Ἀρκαδίας μεδέων, καὶ σεμνῶν ἀδύτων φύλαξ,
Ματρὸς μεγάλας ὄπαδέ, σεμνᾶν Χαρίτων μέλημα τερπνόν.

3. (65.)

Τὺ σαυτῷ μέλος γλάζεις.
De Pane.

5. (63.)

⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ...
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

Ὦ μάκαρ, ὅντε μεγάλας θεοῦ κύνα παντοδαπὸν καλέοισιν Ὀλύμπιοι.
De eodem.

9. (63. 69.)

. . . . . – – ⏑ – –
– ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ . . .

. . . . . κινηθεὶς ἐπῆλθε
γᾶν καὶ θάλασσαν καὶ σκοπιαῖσιν μεγάλαις ὀρέων ὕπερ ἕστα
καὶ μυχοὺς δινάσσατο βαλλόμενος κρηπῖδας ἀλσέων.

3. Τὸ σαυτοῦ

VI. ΠΑΡΘΕΝΙΑ. Fr. 2. Eustathius Prooem. p. 18: Λέγεται καὶ, ὅτι ὁ Πὰν μεταξὺ Κιθαιρῶνος καὶ Ἑλικῶνος ὥρθη ὁδὸν παμάνα Πινδάρου. Διὸ καὶ αὐτὸς ἁσμα ἐποίησεν, ἐν ᾧ γράφει αὐτῷ τῆς τιμῆς ἀνθομολογεῖται, οὗ ἡ ἀρχή· Ὦ Πάν, Πὰν – φύλαξ. Reliqua habent Scholia Pyth. III, 139. — 1. σεμνᾶν coniicit Boeckhius. Ego altero versu malim ὀπαδός, ἀγνάν.

Fr. 3. Scholia Theocr. I, 1: Μέλη τὰς ᾠδὰς ἔλεγον, ὡς καὶ Πίνδαρος τὸν Πᾶνα φᾶσκον· Τὸ σαυτοῦ μέλος γλάζειν, τουτέστιν ἑαυτῷ ᾄδειν ἔδει. Ex qua circumlocutione Scholiastae recte correxit Bergkius.

Fr. 5. Aristoteles Rhet. II, 24. — 1. παντόδαμον Lobeckius Aglaoph. p. 860. Fortasse recte.

Fr. 9. Strabo IX. p. 632. C. — 3. Libri δεινὰ σάτο, δεινασάτο, δυνασάτο. Schneiderus τινάξατο, Hermannus ἐσύσατο, cle-

Digitized by Google

καὶ ποτε τὸν τρικάρανον Πτώου κευθμῶνα κατέσχε...

De Apolline. In eodem carmine Tenerum poeta dixerat

ναοπόλον μάντιν δαπέδοισιν ὁμοκλέα.

. . . – ∪∪ – – ⏑ ∪∪ – ∪∪ – –

VII.

ΤΡΟΡΧΗΜΑΤΑ.

1. (72.)

⏑ ⏒ ⏑ ∪ ⏑ ∪∪ – ∪∪ – ∪ – ⏒ ∪ ⏑

⏑ ∪ – – . . . . . .

Σύνες ὅ τοι λέγω, ζαθέων ἱερῶν ὁμώνυμε πάτερ, κτίστορ Αἴτνας.

Ad Hieronem.

2. (72.)

∪ ∪ ⏑ ∪∪ – ∪ – ∪ – ⏑ [∪ –]

∪ ∪ ⏑ ∪∪ – ∪ – ∪ – ∪ – –

Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις ἁλᾶται ∪ –
ὃς ἀμαξοφόρητον οἶκον οὐ πέπαται·
ἄκλεὴς δ' ἔβα τῶνδε.

Ex eodem, ut videtur, ad Hieronem carmine.

2, 1. ἁλᾶται Στράτων, — 3. τῶνδε omissum.

---

ganter Ahrens de Dial. Dor. p. 148. κἄμ μυχοὺς δινάσατο coniectarunt. Ego in διφάσατο incideram, in δ' ἰνάσσατο Emperius. — 4. Boeckhius adiecit ex Strabone p. 633. B.

VII. ΤΡΟΡΧΗΜΑΤΑ. Fr. 1. Strabo VI. p. 412. Scholl. Pind. Pyth. II, 127. Nem. VII, 1. et Arist. Avv. 925.

Fr. 2. Scholl. Arist. Avv. l. c.: Καὶ ταῦτα παρὰ τὰ ἐν Πινδάρου· ἔχει δὲ οὕτως· Νομάδεσσι — ἄκλεὴς δ' ἔβα τῶνδε, λαβὼν ἡμιόνους παρ' Ἱέρωνος καὶ ἥτει αὐτὸν καὶ ἁρμάδιον (ἁρμάτιον Berglerus). Verissime autem Hermannus Opusco. VII. p. 123. nomen Στράτων ex Aristophanis parodia in Pindari verba perperam illatum ratus versus sic refingit: Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις ἁλᾶται μόνος, Ὃς ἁμαξοφόρητον οἶκον οὐ πέπαται, Ἀκλεὴς δ' ἔβα τῶνδε. Similiter Bergkius, nisi quod is fr. 1. cum 2. arctissime conflavit; nihil enim excidisse censet inter utrumque. Scripsit autem: Νομάδεσσι γὰρ ἐν Σκύθαις ἁλᾶται,

3. (73.)

⏑⏑⏓⏑⏑–⏑⏓–⏑
⏑⏑⏓⏑⏦⏑⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑⏔
⏕⏑⏓⏑⏑–⏓⏑–
⏓⏑⏑–⏑–⏑⏔
⏦⏑⏓⏑⏑–⏑–⏕⏑⏓⏑⏑–⏓⏑⏑––
⏑⏦⏓⏑–⏑⏓⏑⏑–⏑––

Ἀπὸ Ταϋγέτοιο μὲν Λάκαιναν
ἐπὶ θηρσὶ κύνα τρέφειν πυκινώτατον ἑρπετόν·
Σκύριαι δ' ἐς ἄμελξιν γλάγους
αἶγες ἐξοχώταται·
ὅπλα δ' ἀπ' Ἄργεος· ἅρμα Θηβαῖον, ἀλλ' ἀπὸ τᾶς ἀγλαοκάρπου
Σικελίας ὄχημα δαιδάλεον ματεύειν.

Ex eodem ad Hieronem carmine.

4. (74.)

⏕⏑⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑⏓⏑–⏓⏑–⏑–
⏓⏑⏑–⏦⏑–⏑–⏓⏑⏑⏔
⏑⏓⏑⏑–⏦⏑⏑–⏓⏑––⏓⏑⏔
⏓⏑⏑–⏦⏑⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏓⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑⏔

3, 1. *Ταϋγέτου* — 2. *τρέφειν* — 3. *γάλακτος* — 5. *ἅρμα Θηβαίων ἀπὸ γᾶς ἀγλαοκάρπου· Σικελίας δ' ὄχημα*

Ὃς ἁμαξοφόρητον οἶκον πέπατ', ἀκλεὴς δ' ἔβα Τῶνδε..... Ego post *ἀλᾶται* vocabulum excidisse statuo. Quare signa lacunae posui. Ceterum vide commentarium.

Fr. 3. Athenaeus I. p. 28. A: *Πίνδαρος ἐν τῇ εἰς Ἥφαιστον Πυθικῇ ᾠδῇ· Ἀπὸ κτλ.* Ut nunc editi ex novis copiis Athenaei refinxit fere Boeckhius in Annalibus Literar. Berolinensibus 1822. nr. 13. Vide post Eustath. Prooem. p. 30. — v. 1. *Ταϋγέτου μέν* codex C, *Ταϋγέτου δ μέν* B. — 2. *τρέφειν* Eustathius p. 1822, 6., *τρέχειν* Athenaeus. Transposuit *ἑρπετὸν πυκν.* Bergkius. — 3. *γλάγους* Bergkius ex Eustathio p. 1562: *Καὶ Σκύριαι δὲ ἀμελξιν γλάγους αἶγες ἐξοχώταται λέγεται εἶναι· ὅπλα δ' ἀπ' Ἄργεος, ἅρμα Θηβαῖον.* Athenaeus *γάλακτος*. — 4. *ἐξοχώταται* B C et Eustathius: *ἐξοχώτατοι* vulgo. — 5. Quod legebatur vulgo partim a Dindorfio, partim ab ipso Boeckhio l. c. recte emendatum est ex indiciis librorum. Bergkius nescio cur *Θηβαῖον* de suo dedit. Schol. Ven. Arist. Pac. 13: *Οἱ Ἀτναῖοι ἵπποι διαβόητοι καὶ τὸν δρόμον ἀξιόλογοι καὶ τὰ ζεύγη ἐπαινετοί· καὶ Πίνδαρος φησίν· Ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀγλαοκάρπου Σικελίας ὄχημα.* Unde *ἀλλά* ascitum est. — 6. *δαίδαλον* Hermannus.

Digitized by Google

⏑ ⏓ – ⏑⏑ – ⏑ ⏓ – ⏑⏑ – –
⏑ ⏓ – ⏑⏑ – ⏑ ⏓ – ⏓ – ⏑ ⏓ – – ⏑ –
⏑⏑ ⏓ – ⏑ ⏓ – ⏑⏑ – – ⏑ ⏓ – ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑
⏑ ⏓ – ⏑⏑ – ⏓ – ⏑ ⏓ – ⏑⏑ – ⏑⏑
⏑ ⏓ – ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑ ⏓ – ⏑⏑ – ⏑⏑
⏓ – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏓ – ⏑ ⏓ – – ⏑ ⏑
⏑⏑ ⏓ – ⏑⏑ – – ⏑ ⏓ – ⏑⏑ –

Ἀκτὶς Ἀελίου, τί, πολύσκοπ', ἐμοὶ θοῶν μᾶτερ ὀμμάτων,
ἄστρον ὑπέρτατον ἐν ἀμέρᾳ κλεπτόμενον
ἔθηκας ἀμάχανον ἰσχὺν ποτανὰν ἀνδράσιν
καὶ σοφίας ὁδόν, ἐπεὶ σκότου ἀτραπὸν ἐσσυμένα
ἐλαύνεις τί νεώτερον ἢ πάρος;

4, 1. *ἐμαῖς θέαις μέτρ' ὀμμάτων*, — 3. *πτανὸν* — 4. *ἐπίσκοτον* — 5. *ἐλαύνειν τι νεώτερον*

Fr. 4. Dionys. Hal. de admir. vi dicendi in Demosth. VI. p. 972. Rsk. Loco corruptissimo auxilium ex codicibus mss. sperni. Et contulit mihi Fr. Duebnerus duos codd. Parisinos, nr. 1742. et 1745., utrumque recentem et in apertissimis mendis cum vulgata mire conspirantem, sed ut quaedam tamen corrigere paulo certius iam licuerit. — 1. Dionysius et libri *ἐμῆς θεᾶ μ' ἀπὸ ὀμμάτων*: Hermannus *ἐμοὶ θοῶν μέτρ' ὀμμάτων*: Boeckhius *ἐμαῖς θέαις μέτρ' ὀμμάτων*. Et *μέτρα* quidem Philostratus Epist. 79. contestari credebatur. Sed eam quoque *μᾶτερ* firmare, quod ipsum in corrupta Dionysii scriptura manifesto apparet, patet ex his eius verbis a Boissonadio nuper ad fidem cod. emendatis: *τὴν περὶ τῷ προσώπῳ γαλήνην εἰ μὴ θολώσεις, ἄστρον ὑπέρτατον ἐν ἀμέρᾳ βλεπόμενον δόξεις. Εἰ δὲ ἐκ Πινδάρου ταῦτα, κἀκεῖνό που κατὰ Πίνδαρον, τὸ τὴν ἀκτῖνα τὴν ἀπὸ σοῦ κηδῶσαν εἶναι τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν μητέρα.* Hinc correxi. — 2. *βλεπόμενον* Philostratus de suo mutasse videtur. Dionysii scriptura exstat etiam apud Plutarchum loco infra ascripto. — 3. *ἀγμάχανον* cod. 1742. Ibidem *ἰσχὺν ποταναὰν ἀνδράσι καὶ σοφίαν* Bergkius. Cum cod. 1745. exhibeat *πτανὸν δράσιν*, suspicere scribendum *ποτανὰν φρασίν*. Certe *ποτανάν* Pindari usus flagitavit. — 4. 5. Dionysius *ἐπισκόπτειν* (*ἐπίσκοπον* 1745: *ἐπισκόπτου* 1742.) *ἄτροπον ἐσσαμένα* (*ἐσσαμμένα* 1742.) *ἐλαύνειν* (*ἐλαύνεις* 1745.) *τι νεώτερον ἢ πάρος*. Schneiderus *ἐπεὶ σκότους ἀτραπὸν ἐσσυμένα ἐλαύνεις τι ν.*, Hermannus *ἐπίσκοτον — ἐλαύνειν*, quem secutus est Boeckhius; Bergkius *ὁδὸν ἐπὶ σκότους ἀτραπὸν ἐσυμένα ἐλαύνειν κτλ.* tentarunt. Verissime Schneiderus, ut nunc ex codd. scriptura patet, nisi quod *σκότου* ex usu Pindari debebat et *τί*, quod rescripsimus. Dionysius quidem *ἐπίσκοτον* dedisse videtur: Pindari manum monstravit Plutarch. de fac. in orb. lun. 19: *Τὸν*

Digitized by Google

ἀλλά σε πρὸς Διὸς ἵππους ζαθέας ἱκετεύω
ἀπήμον' ἐς ὄλβον τινὰ τράποις Θήβαις, ὦ πότνια,
πάγκοινον τέρας.
πολέμου δ' εἰ σᾶμα φέρεις τινός, ἢ καρποῦ φθίσιν,
ἢ νιφετοῦ σθένος ὑπέρφατον,
ἢ στάσιν οὐλομέναν, ἢ πόντου κενέωσιν ἀνὰ πέδον,
ἢ παγετὸν χθονός, ἢ νότιον θέρος ὕδατι ζακόρῳ
διερόν,
ἢ γαῖαν κατακλύσαισα θήσεις ἀνδρῶν νέον ἐξ ἀρχᾶς
γένος,
ὀλοφυρομένων * πάντων μέτα πείσομαι.

Ex carmine de solis defectu.

6. ἵπποις θοαῖς — 7. ἐς ὄλβον τράποιο Θήβαις — 12. Signum corruptelae abest.

Στησίχορον καὶ τὸν Πίνδαρον ἐν ταῖς ἐκλείψεσιν ὀλοφυρομένους τὸν φανερώτατον (ἄστρον ὑπέρτατον Boeckhius) κλεπτόμενον — καὶ τὴν ἀκτῖνα τοῦ ἡλίου σκότους ἁρπαθ̣ν... φάσκοντας. — 6. 7. Dionysius ἵππος θοὰς ἱκετεύω ἀπήμονα ἐς ὄλβον καὶ τράποιο Θήβαις. Et sic codices, nisi quod 1745. ἵππος θαθοὰς 1742. ἵππος θαθοᾶς mire offerunt. Corrigunt ἵπποις θοαῖς — τράποιο (τρέποιτο Bergkius). Ego ex vestigiis librorum eliciebam ἵππους ζαθέας idque non obscure ex Philone Armenio, ut infra, pellucet. Iam pro τράποιο necessarium fuit τράποις reponi scribi. Ceterum cur τινὰ prorsus deleretur non erat idonea causa. Denique ut supra θοῶν abiit in θεῶ, sic h. l. ζαθέας in θοὰς. — 7. πάσκοινον 1742. — 8. πολέμου δὲ σᾶμα libri. Correxit Hermannus praeeunte Scaligero. — 9. ἄλλὰ πέδον libri: ἀνὰ πέδον Scaliger. Hermannus ἄμ πέδον. Ceterum κενῶσιν 1742. Uterque οὐλομέναν (1742. supra scr.) pro Dionysii vulgata οὐλομένην. — 10. διερόν Scaliger. Libri ἱερόν. — 11. καταλύσαισα θήσει ἀνδρῶν νέον (νέων 1742.) ἐξ ἀρχῆς libri. — 12. Dionysius ὀλοφυ.. (ὀλοφυρ.. Hudsonus: ὀλορ 1745.) πάντων μεταπεί̣σομαι. Ex Plut. l. c. haec suppleri posse arbitrati ὀλοφυρομένους (vel ὀλοφυρόμενος) πάντων μέτα πείσομαι scripserunt Hermannus, Boeckhius, Bergkius. Sed lacunam ampliorem esse docet Philo, qui habet ὀλοφ..... δεν ὅτι πάντων μεταπείσομαι· πάντων (sic et 1742.) οὐ.. ληγορία ὡς παρὰ Πλάτωνι. Ultima Dionysii sunt Pindarica cum Platonicis comparantis. Sententia poetae haec fuerit: *Thebanis propitius sis, Sol, lamentantibus: mihi nihil timendum, quod cum universis perpetiar.* Vel similiter. Certum carmen pluribus locis etiamnunc vitiatum videtur esse, si quidem tribuendum testimonio Philonis Iudaei de Providentia II, 66. Armenia translatione servati. Sed is locus aliter ab Afghio, aliter ab Augerio, aliter rursus a C. F. Neumanno Latine aliterve sermone scilicet redditus est. Augerii versionem Bengelius ascripsit: ego proponam Neumannianam ad verbum de Armenio sermone, ut affirmat, expressam in Annalibus Literar. Berol.

Digitized by Google

5. (75.)

⏑ ˊ ⏑ – ˊ ⏑ – –
⏑ ˊ ⏑ – ˊ ⏑ – ˊ ⏑ – ⏑ – ω –
⏑ ˊ ˊ ⏑ ˊ ⏑ ⏑ – ...

Θεοῦ δὲ δείξαντος ἀρχὰν
ἕκαστον ἐν πρᾶγος εὐθεῖα δὴ κέλευθος ἀρετὰν ἐλεῖν,
τελευταί τε καλλίονες.

6. (76.)

ˊ ˊ
ω ⏑ – – ω ⏑ – ⏑ ˊ ⏑ – ⏑ –
– ˊ ⏑ ⏑ – ⏑ – ˊ ⏑ – ⏑ – ⏑

Γλυκὺ δ' ἀπείροισι πόλεμος· πεπειραμένων δέ τις
ταρβεῖ προσιόντα νιν καρδίᾳ περισσῶς.

125. (189.)

⏑ ˊ ˊ ⏑ – ˊ ⏑ – ⏑ – ⏑ –
⏑ ˊ ˊ ⏑ ˊ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – ˊ ⏑ –
⏑ ω ω ⏑ – ⏑ ω ω ⏑ –
⏑ ⏑ ˊ ⏑ – ⏑ – – ˊ ⏑ ⏑ –

Τὸ κοινόν τις ἀστῶν ἐν εὐδίᾳ τιθεὶς
ἐρενύασάτω μεγαλάνορος Ἀσυχίας τὸ φαιδρὸν φάος,
στάσιν ἀπὸ πραπίδων ἐπίκοτον ἀνελών,
πενίας δότειραν, ἐχθρὰν κουροτρόφον.

125, 3. πραπίδος

---

meus. 1829. II. p. 811: „*Daſs du Strahl der Sonne, Jüngling allwissender* (vel *allwissender*), *dich nicht hingebest der Ermüdung deiner körperlichen Augen, — Stern hier oben, über den Tag erhöhter, den da setzte der König der Macht, dessen Weisheitsweg Sterblichen nicht kennt, o sey noch jugendlicher denn zuvor! Aber dich Göttergespann des Zeus flehe ich an, du berührt durchaus sterblichen von den Wandelungen der Veränderlichkeit, dich besinge ich, o herrliche, keusche, allgemeine Wundererscheinung.*"

1. Fr. 5, Epist. Socratic. 5.

6. Fr. 6. Ex Stobaei Serm. L, 3. Eustathio p. 841, 32. et Scholl. Ven. et Vict. Il. *A*, 227. concinnavit Boeckhius. 1. πεπειραμένων Eustathius; ἐμπείρων Stobaeus et Scholia.

Fr. 125. Polyb. IV, 31, 6. duos priores versus affert: omnes Stobaeus LVIII, 9. *Πινδάρου Τροχημάτων* (codex A.). Quare ex incertis huc retraxi. — v. 2. *ἀσυχίας ἱερὸν φάος* Stobaeus. — 3. πραπίδων A. Reliqui πραπίδος.

Digitized by Google

7. (77.)

⏑⏑⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑×⏑⏓⏑⏑–⏑
⏓⏑⏑⏓⏑⏑–⏑–⏑–⏓⏑⏑–⏑–⏑––
––⏓⏑⏑–⏑–×––⏓.....

Ἐνέπισε κεκραμέν' ἐν αἵματι. πολλὰ δ' ἔλκε' ἔμβαλ
νωμῶν
τραχὺ ῥόπαλον, τέλος δ' ἀείραις πρὸς στιβαρ
σπάραξε πλευράς,
αἰὼν δὲ δι' ὀστέων ἐῤῥαίσθη.

8. (78.)

⏑⏓⏑–×⏑⏓⏑⏑–

Λάκαινα μὲν παρθένων ἀγέλα.

12. (82. 83.)

⏑⏓⏓⏑⏓⏑⏑–⏑–⏑

Ὁ Μοισαγέτας με καλεῖ χορεῦσαι.
* * *
Ἅγοις ὦ κλυτὰ θεράποντα Λατοῖ.

VIII.

ΕΓΚΩΜΙΑ.

1. (84.)

⏓⏑––⏓⏑––⏓.....

Βούλομαι παίδεσσιν Ἑλλάνων.....

Ad Theronem.

Fr. 7. Erotianus Glossar. Hippocr. s. v. *Αἰών*, p. 74. Fran*Αἰὼν ὁ νωτιαῖος μυελός — καὶ Πίνδαρος ἐν Ὑποχήμασι λέγ*
Ἐνέπισε κτλ. 1. Vulgo *ἔλκεα πλευρὰς ἔμβαλεν ἄμον.* Vu
canius *νωμῶν, πλευράς* sustulit Heringa. — 2. *πρός* omisit Ba
kius idemque *ἐσπάραξε* cum libris retinuit.

Fr. 8. Athenaeus XIV. p. 631. C: *Ἡ ὑπορχηματικὴ ὄσα*
ἐν ᾗ ᾄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται. Πίνδαρος δέ φησι· Λάκαινα κα
ὀρχοῦνται δὲ ταύτην παρὰ τῷ Πινδάρῳ οἱ Λάκωνες.

Fr. 12. Hephaestio p. 46. (78.)

VIII. *ΕΓΚΩΜΙΑ.* Fr. 1. Scholl. Ol. II, 16. et 39.

Digitized by Google

2. (85.)

⏑ ∪ ∪ – [∪] ∪ – – ⏑ .....
⏑ ∪ – – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – –
⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪
⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – – ⏑ ∪ ×

Ἐν δὲ Ῥόδον . . κατῴκισθεν . . . . .
ἔνθ' ἀφορμαθέντες ὑψηλὰν πόλιν ἀμφινέμονται,
πλεῖστα μὲν δῶρ' ἀθανάτοις ἀνέχοντες,
ἕσπετο δ' ἀενάου πλούτου νέφος.

Ad eundem.

3. (86.)

⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ –
⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – –

Ὀλβίων ὁμώνυμε Λαρδανιδᾶν,
παῖ θρασύμηδες Ἀμύντα.

Ad Alexandrum Amyntae f., regem Macedonum.

4. (87.)

. . . . . ∪ – – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – –
⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ –
– ⏑ ∪ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – –

Πρέπει δ' ἑσλοῖσιν ὑμνεῖσθαι καλλίστοις ἀοιδαῖς·
τοῦτο γὰρ ἀθανάτοις τιμαῖς ποτιφαύει μόνον
[ῥηθέν]·
θνάσκει δ' ἐπιλασθὲν καλὸν ἔργον.

Delenda vox ῥηθέν. Primi versus finis corruptus. [Fortasse πολὺ καλλίστοις scripsit poeta. Cf. fr. Scol. 6. SCH.] Fragmentum ex eodem quo prius carmine est.

Fr. 2. Ibidem: *Ἔνιοί φασιν, ὅτι οἱ τοῦ Θήρωνος πρόγονοι ἐκπεσόντες εἰς τὴν Γέλαν κατῆραν, ἀλλ' εὐθὺς ἀπὸ Ῥόδου εἰς τὴν Σικελίαν, ὡς καὶ ὁ Πίνδαρος λέγει· Ἐν κτλ.*

Fr. 3. Scholl. Nem. VII, 1: „Vide ne scribendum sit ὦ παῖ, numerusque continuandus." BOECKHIUS.

Fr. 4. Dionys. Hal. de adm. vi dic. in Dem. VI. p. 1034. Rek. *Πίνδαρος τοῦτο πεποίηκεν εἰς Ἀλέξανδρον τὸν Μακεδόνα.* — 1. ἑλοῖσιν Sylburgius. Libri ἕλοισιν. Bergkius ὑμνεῖσθαί γε. — 2. τιμᾶισι ποτιφανει (φανύει Paris. 1657.) libri. — 3. δ' ἐπιλα-

IX.

ΣΚΟΛΙΑ.

1. (88.)

Strophe prima.

⏑ˊ⏑ – ⏑ˊ⏑⏑ – ⏑⏑ – – ˊ⏑ – – ˊ⏑ – –
ˊ⏑ – – ˊ⏑⏑ – ˊ⏑ – – ˊ⏑ – ⏑
ˊ⏑⏑ – ⏑⏑ – – ˊ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑ˊ⏑ – – ˊ⏑ – –
ˊ⏑ – ⏑ˊ⏑ – ⏑⏑ –
⏑⏑ – – ⏑⏑ – ˊ⏑ – –
ˊ⏑ – – ˊ⏑⏑ – ˊ⏑ – – ˊ⏑ – – ˊ⏑

Πολύξεναι νεάνιδες, ἀμφίπολοι Πειθοῦς ἐν ἀφνειᾷ Κορίνθῳ,
αἵτε τᾶς γλωρᾶς λιβάνου ξανθὰ δάκρη θυμίᾳ,
πολλάκι ματέρ' ἐράσθαν οὐρανίαν πτάμεναι νόᾳ
ποτὰν Ἀφροδίταν,

1, 1. ἀφνειᾷ — 2. δάκρυα

σθέν Sylburgius: δ' ἐπιταθέν libri omnes. Reiskius fortasse melius δὲ σιγαθέν. Eadem vitia, quae vulgaris textus, habent quatuor codices Parisini a Fr. Duebnero inspecti.

IX. *ΣΚΟΛΙΑ.* Fr. 1. Athenaeus XIII. p. 573. C seq.: Ξενοφῶν ὁ Κορίνθιος ἐλθὼν εἰς Ὀλυμπίαν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἀπάξειν (ἀπάξειν Bergkius) ἑταίρας ηὔξατο τῇ θεῷ νικήσας. Πίνδαρος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἔγραψεν εἰς αὐτὸν ἐγκώμιον, οὗ ἡ ἀρχή· Τριεσολυμπιονίκαν ἐπαινέων οἶκον (Ol. XIII.), ὕστερον δὲ καὶ σιλλύων τὸ παρὰ τὴν θυσίαν ἐσθῆτι, ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν εὐθέως πεποίηται πρὸς τὰς ἑταίρας, αἳ παραγενομένου τοῦ Ξενοφῶντος καὶ θύοντος τῇ Ἀφροδίτῃ ἐννέθυσαν. διόπερ ἔφη· Ὦ Κύπρου — ἰαγθείς. Ἤρξατο δὲ οὕτω τοῦ μέλους· Πολύξεναι — πᾶν κλέος. Ἀρξάμενος δὲ οὕτως ἐφεξῆς φησίν· Ἀλλὰ θαυμάζω — γυναιξίν. Δῆλον γάρ, ὅτι πρὸς τὰς ἑταίρας διαλεγόμενος ἡγωνία, ποῖόν τι φανήσεται τοῖς Κορινθίοις τὸ κρᾶγμα. πιστεύων δέ, ὡς ἔοικεν, αὐτὸς ἑαυτῷ πεποίηκεν εὐθέως· Διδάξαμεν — βασάνῳ. v. 1. ἀφνειᾷ Hermannus. Iniuria. Nam etiam Homerus Il. Β, 570 ἀφνειὸν Κόρινθον dixit. Vide mea post Eustath. p. 30. — 2. Athenaeus διά τε τὰς χεῖρας λιβάνου ξανθὰ δάκρυά τε ἡμῖν. Correcta haec sunt ex Zonara p. 1307., nisi quod pro δάκρυα aliam formam restituendam docui Exx. Critt. p. 22. ex Grammatico in Crameri Ann. Oxx. I. p. 121, 1: Τοῦ δάκρυ ἡ γενικὴ δάκρυος, δάκρυϊ, τὸ πληθυντικὸν δάκρυα. Τοῦτο κατὰ συναλοιφὴν γέγονε δάκρη· Ξανθὰ δάκρη. Idem fecit postea Bergkius in Actis Soc. Gr. I. p. 194. — 3. Libri πολλάκις ματέρας ἐράσσαν

ὔμμιν ἅ τ' ἄνωθεν ἀπαγορίας
ἔπορεν, ὦ παῖδες, ἐρατειναῖς ἐν εὐναῖς
μαλθακᾶς ὥρας ἀπὸ καρπὸν δρέπεσθαι. σὺν δ' ἀνάγκᾳ πᾶν καλόν.

Epodus prima.

⏑ – – ⏑ – ⏑ – – ⏑ –
– – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ –
– ⏑ – – ⏑ – –
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Ἀλλὰ θαυμάζω, τί με λεξοῦντι Ἰσθμοῦ δεσπόται τοιάνδε μελίφρονος ἀρχὰν εὑρόμενον σολίου ξυνόορον ξυναῖς γυναιξίν.

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Primi versus secundae strophae initium.

Διδάξαμεν χρυσὸν καθαρᾷ βασάνῳ . . . . .

Epodus alia.

Ὦ Κύπρου δέσποινα, τεὸν δεῦτ' ἐς ἅλσος φορβάδων κουρᾶν ἀγέλαν ἑκατόγγυιον Ξενοφῶν τελέαις ἐπάγαγ' εὐχωλαῖς ἰανθείς.

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Ex Scolio Xenophonti Corinthio scripto.

10. λέξοντι

Correxit Boeckhius. — 4. Libri ἰκτάμεναι et νοήματι. Correxit Idem. κοτνάν] ποτὶ τάν codex B. — 5. ὑμῖν ἄνωθεν vulgo. Correxit Boeckhius. — 6. Idem addidit ἐν et v. 7. vulg. μαλθακαὶ ὥρας emendavit. — Epodus prima. v. 10. λεξοῦντι codex A: λέξοντι vulgo: λέξοντι Boeckhius cum Casaubono, qui Ἰσθμοῦ praeclare emendavit. Libri ὁμοῦ. — 11. τοιάνδε Schweighaeuserus. Libri τοιόνδε. — Strepha 2. v. 16. καθαρᾷ Casaubonus. Libri καθάρῳ, καθάρῃ. — Epodus alia. v. 18. κουρᾶν Boeckhius. Libri κορᾶν. Totum carmen monostrophicum fuisse evincere studuit Berghius in Actt. Soc. Gr. l. c. Quod neque Boe-

Digitized by Google

2. (89.)

Strophae.

– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ –
– ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑
⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ –

Epodi.

– ⏑ – – ⏑ – –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑
⏑ ⏑ – ⏑

Strophae.

Χρῆν μὲν κατὰ καιρὸν ἐρώτων θρέπεσθαι, θυμέ, σὺν ἁλικίᾳ·
τὰς δὲ Θεοξένου ἀκτῖνας προςώπου μαρμαριζούσας δρακεὶς
δὲ μὴ πόθῳ κυμαίνεται, ἐξ ἀδάμαντος
ἢ σιδάρου κεχάλκευται μέλαιναν καρδίαν

Antistropha.

Ψυχρᾷ φλογί, πρὸς δ' Ἀφροδίτας ἀτιμασθεὶς ἐλικοβλεφάρου
ἢ περὶ χρήμασι μοχθίζει βιαίως, ἢ γυναικείῳ θράσει

2, 2. τις ὅσσων

---

ckhio persuasit neque mihi. Idem praeter alia leviora v. 4. σφάνι' ἁμπτάμεναι scribit, quae correctio nec necessaria est et structuram obtrudere Pindaro videtur propriam tragicorum. Cohaeret haec scriptura cum correctione versus 6., ubi proposuit: *Τᾶιδ' ἄνευθ' ἀκαγοείας ἔποιεν*, h. e. *vobis sine intermissione concubii Venus incundis in lectis amoris fructus percipere.* Verum in Bockhii scriptura optime conciliantur *ἄνωθεν* et *ματέρ' ἐράτναν οὐρανίαν*. Descriptionem carminis vide apud ipsum.

Fr. 2. Athenaeus XIII. p. 601. C. D: *Μνησθεὶς τοῦ Τυνδάρου Θεοξένου ὁ Πίνδαρος, ὃς ἦν αὐτοῦ ἐράμενος, τί φησιν; Χρῆν* κτλ. Cf. XIII. p. 564. E. Bergkius initium totius carminis posuit fr. inc. 133., ab Athenaeo paulo ante allatum, speciose, haudquaquam vere. — v. 2. *ἀκτῖνας προςώπου* Athenaeus altero loco, altero *ἀκτῖνας ὄσσων*, unde Hermannus *ἀκτῖνας τις ὄσσων* cor-

Digitized by Google

ψυχὰν φορεῖται πᾶσαν ὁδὸν θεραπεύων.
ἀλλ' ἐγὼ [ὥρας] ἕκατι τᾶς [ποθεινᾶς] κηρὸς ὣς

Epodus.

Δαχθεὶς ἐλαιρᾶν μελισσᾶν
τάκομαι, εὖτ' ἂν ἴδω παίδων νεόγνιον ἐς ἥβαν.
ἐν δ' ἄρα καὶ Τενέδῳ Πειθώ τ' ἔναιεν
καὶ Χάρις υἱὸν

Stropha.

Ἀγησίλα . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Theoxeno Tenedio.

3. (90.)

⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ – –
⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – –
⏑ – – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – ⏑

Ὦ Θρασύβουλ', ἐρατᾶν ὄχημ' ἀοιδᾶν
τοῦτό τοι πέμπω μεταδόρπιον. ἐν ξυνῷ κεν εἴη
συμπόταισίν τε γλυκερὸν

11. τε ναίει

rexerat. — 7. ψυχάν Schneiderus. Libri ψυχράν. Bergkius l. c. ψηχράν, h. e. *Aut mulicbri impudentia tritam quamvis viam persequens fertur.* De qua potestate vocis ψηχρός licebit dubitare. — 8. Libri ἀλλ' ἐγὼ δ' ἕκατι τᾶς κηρὸς ὣς δαχθεὶς ἐλαιρὰν μέλισσαν. Boeckhius ὥρας et ποθεινᾶς de suo dedit, in fine ἐλαιρᾶν μελισσᾶν, Hermannus ἐλειρᾶν. Aliter Bergkius, qui sic scripsit: Ἀλλ' ἐγὼ ἕκατι τᾶς θεοῦ κηρὸς ὣς δαχθεὶς ἑλᾳ (Ἐπφδός.) ἰρὰν μελισσᾶν κτλ., h. e. *uti cera apum sanctarum tacta sole liquesco.* Elegantissima correctio, nisi quod versus 8. non optime finit et ἰρὰ μέλισσαι vix huius loci sunt. — 10. Libri Πειθώ τ' ἔναιεν vel τε ναίεν. Schneiderus τε ναίει, Bergkius τ' ἐνδαίει, sive quis malit, τ' ἐνάυει. Male omnes. Revocavi veterem scripturam, in qua ἄρα cum praeterito coniunctum ex pervulgata Graecorum consuetudine significat poetam tum demum clare vidisse etiam in Tenedo Suadam et Gratiam inhabitare filium Agesilai. — 11. καὶ Χάρις υἱὸν Ἀγησιλάου libri. Secutus est Bergkius, qui his verbis finit epodum.

Fr. 3. Athenaeus XI. p. 480. C: Τῶν Ἀττικῶν κυλίκων μνημονεύει Πίνδαρος ἐν τοῖσδε· Ὦ κτλ. — 2. τοι addidit Boeckhius,

Digitized by Google

καὶ Διωνύσοιο καρπῷ καὶ κυλίκεσσιν Ἀθηναίοις κέντρον.

Thrasybulo Xenocratis f. Agrigentino.

4. (91.)

⏑⏑/⏓/⏑–⏑–⏑–⏒
/⏑–×/–/⏑⏑⏓
⏑⏑/⏓⏑–/⏑⏓

Χάριτάς τ' Ἀφροδισίων ἐρώτων,
ὄφρα σὺν χειμάῤῥῳ μεθύω,
Ἀγάθωνι δὲ καλῷ κότταβον.

5. (92.)

/⏑––/⏑⏑–⏑⏑–⏒
/⏑––/⏑––●
/⏑––/⏑––/⏑––/⏑–

Τόν ῥα Τέρπανδρός ποθ' ὁ Λέσβιος εὗρεν
πρῶτος ἐν δείπνοισι Λυδῶν
ψαλμὸν ἀντίφθογγον ὑφηλᾶς ἀκούων πηκτίδος.

Ad Hieronem.

6. (93.)

/⏑––/⏑–⏑/⏑⏑–
–/⏑–⏑/⏑––

Μηδὲ μαύρου τέρψιν ἐν βίῳ· πολύ τοι
φέρτιστον ἀνδρὶ τερπνὸς αἰών.

Ad eundem.

qui v. 1. ὄχημα scribendum suspicatur. Bergkius l. c. p. 191. cum his verbis nullo intervallo coniunxit fr. 8.

Fr. 4. Athenaeus X. p. 427. D. — 2. σὺν χειμάῤῥῳ vel σύγχα μάῤῥῳ μεθύων libri. In χειμάῤῥῳ mihi latere videtur nomen proprium, veluti Χειριμάχῳ.

Fr. 5. Athenaeus XIV. p. 635. B: Ἀρχαῖόν ἐστιν ὄργανον ἡ μάγαδις, σαφῶς Πινδάρου λέγοντος τὸν Τέρπανδρον ἀντίφθογγον εὑρεῖν τῇ παρὰ Λυδοῖς πηκτίδι τὸν βάρβιτον. — 2. Λυδῶν Schneiderus. Libri Λύδιον.

Fr. 6. Athenaeus XII. p. 512. D: Πίνδαρος παρακαλῶν Ἱέρωνι τῷ Συρακοσίων ἄρχοντι φησί· Μηδ' ἀμαύρου κτλ. Μηδὲ μαύρου Boeckhius.

Digitized by Google

7. (94.)

– ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑
⏑ ⏑ – – . . . . .
* * *
– ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑
⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ . . . . .

Κείνῳ μὲν Αἴτνα δεσμὸς ὑπερφίαλος
ἀμφίκειται·
* * *
Ἀλλ' οἷος ἅπλατον κεράϊζες θεῶν
Τυφῶν' ἑκατονταπάραγον ἀνάγκᾳ; Ζεῦ πάτερ,
εἰν Ἀρίμοις ποτέ.

Ex eodem, ut videtur, carmine.

8. (90. v. 4. 5.)

– ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –

Λείπνου δὲ λήγοντος γλυκὺ τραγάλιον
παίπερ πεδ' ἄφθονον βοράν.

X.

ΘΡΗΝΟΙ.

1. (95.)

⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
– ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
– ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –

Fr. 7. Strabo XIII. p. 930. A. Versu 4. *πεντηκοντακέφαλον* libri, quod cum Schneidero correxit Hermannus, coll. Pyth. I, 16. Bergkius tamen illud retinuit *πεντηκοντακέφαλλον* scriptum, de qua forma dixi ad Ibyci fr. 11. in Delect. p. 342.

Digitized by Google

Τοῖσι λάμπει μὲν μένος ἀελίου τὰν ἐνθάδε νύπια κάτω
φοινικορόδοις τ' ἐνὶ λειμώνεσσι προάστιον αὐτῶν
καὶ λιβάνῳ σκιαρᾷ καὶ χρυσέοις καρποῖς βέβριθεν.
καὶ τοὶ μὲν ἵπποις γυμνασίοις τε, τοὶ δὲ πεσσοῖς,
τοὶ δὲ φορμίγγεσσι τέρπονται, παρὰ δέ σφισιν εὐανθὴς ἅπας τέθαλεν ὄλβος·
ὀδμὰ δ' ἐρατὸν κατὰ χῶρον κίδναται
αἰεὶ θύα μιγνύντων πυρὶ τηλεφανεῖ παντοῖα θεῶν ἐπὶ βωμοῖς.

Ex fine alius strophae huius carminis haec supersunt:

Ἔνθεν τὸν ἄπειρον ἐρεύγονται σκότον
βληχροὶ ὀνοφερᾶς νυκτὸς ποταμοί . . . .

2. (96.)

⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ [–] ⏑ ⏑ – –
– ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑
⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
– ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑

Ὀλβίᾳ δ' ἅπαντες αἶσᾳ λυσίπονον [μετανίσσονται] τελευτάν.
καὶ σῶμα μὲν πάντων ἕπεται θανάτῳ περισθενεῖ,
ζωὸν δ' ἔτι λείπεται αἰῶνος εἴδωλον· τὸ γάρ ἐσθ' ὁμόνον
ἐκ θεῶν· εὕδει δὲ πρασσόντων μελέων, ἀτὰρ εὐδόντεσσιν ἐν πολλοῖς ὀνείρους
δείκνυσι τερπνῶν ἐφέρποισαν χαλεπῶν τε κρίσιν.

3. (97.)

– ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ –

X. ΘΡΗΝΟΙ. Fr. 1. Plutarchus Consol. Apoll. 35. et de occulte viv. 7. Apud quem quae leviter vitiata leguntur pleraque ab Hermanno sunt correcta. — 2. δ' ἐνὶ Bergkius.

Fr. 2. Plutarchus Consol. Apoll. 35: Καὶ μικρὸν προελθὼν ἐν ἄλλῳ θρήνῳ περὶ ψυχῆς λέγων φησίν· Ὀλβία κτλ. Quorum pars redit vita Romuli 28. — v. 1. μεταπίσσονται Boeckhius supplevit. — 4. Est qui malit δ' ἐγκασσόντων. Perperam.

Digitized by Google

⏑ˊ–ˊ⏑–ˊ⏑–
ˊ⏑⏑–⏑ˊ⏑⏑–⏑––
–ˊ⏑ω̃ω̃⏑–ˊ⏑––

Ψυχαὶ δ' ἀσεβέων ὑπουράνιοι
γαίᾳ πατῶνται ἐν ἄλγεσι φονίοις
ὑπὸ ζεύγλαις ἀφύκτοις κακῶν·
εὐσεβέων δ' ἐπουράνιοι νάοισαι
μολπαῖς μάκαρα μέγαν ἀείδοντ' ἐν ὕμνοις.

Fragmentum suspectum.

4. (98.)

ˊ⏑⏑–⏑⏑––ˊ⏑––ˊ⏑–
ˊ⏑⏑–⏑⏑–⏑ˊ⏑––ˊ⏑⏑–⏑⏑⏑
ˊ⏑––ˊ⏑⏑
––ˊ⏑⏑–⏑⏑––ˊ⏑––ˊ⏑⏑–⏑⏑––
ˊ⏑––ˊ⏑––ˊ⏑⏑–⏑⏑–ˊ⏑––ˊ⏑––

Οἵσι δὲ Φερσεφόνα ποινὰν παλαιοῦ πένθεος
δέξεται, ἐς τὸν ὕπερθεν ἅλιον κείνων ἐνάτῳ ἔτεϊ
ἀνδιδοῖ ψυχὰς πάλιν.
ἐκ τῶν βασιλῆες ἀγανοὶ καὶ σθένει κραιπνοὶ σοφίᾳ
τε μέγιστοι
ἄνδρες αὔξοντ'· ἐς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἥρωες ἁγνοὶ
πρὸς ἀνθρώπων καλεῦνται.

5. (95.)

. . . . . –ˊ⏑–
ˊ⏑––ˊ⏑––

. . . . . *εὐδαιμόνων*
δραπέτας οὐκ ἔστιν ὄλβος.

6. (100.)

ˊ⏑––ˊ⏑––ˊ⏑––ˊ⏑––

Fr. 3. Clemens Stromm. IV. p. 640. Potter. et Theodoretus Gr. Affect. Cur. VIII. p. 599. C. — Versu 5. *μολπαῖς* delet Kayserus.

Fr. 4. Plato Menone p. 81. B.

Fr. 5. Stobaeus Sermm. CIII, 6: *Πινδάρου Θρήνων.*

Digitized by Google

Πέφνε δὲ τρεῖς καὶ δέκ' ἄνδρας· τετράτῳ δ' αὐτὸς πεδάθη.

8. (102.)

⏑ – ⏑⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏑ – ⏑⏑ – – ⏑ – – ⏑ – –
– ⏑ – ⏑⏑ – –

Ὄλβιος ὅστις ἰδὼν ἐκεῖνα κοίλαν
εἶσιν ὑπὸ χθόνα· οἶδεν μὲν βίου [κεῖνος] τελευτάν,
οἶδεν δὲ διόσδοτον ἀρχάν.

De Eleusiniis.

10. (104.)

⏑ – – ⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑ – – ⏑ – –
⏑ – – ⏑ – ⏑⏑ – ⏑ – – ⏑ – – ⏑ – ⏑
⏑ – – ⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑ ⏑
. . . . . .
. . . . . ⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑ –
⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑ – – ⏑ – ⏑
⏑ – ⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑ – . . . . .
⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑ –
. . . . . ⏑ – – ⏑ – ⏑
⏑ – – ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑

Ἔντι μὲν χρυσαλακάτου τεκέων Λατοῦς ἀοιδαὶ

Threnorum fr. 10. omissum.

Fr. 6. Scholl. Ol. 1, 127: *Ἐν Θρήνοις τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τίθησι τῶν ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου ἀναιρεθέντων μνηστήρων.* De forma τετράτῳ vide Porphyr. Scholl. Il. *K*, 252.

Fr. 8. Clemens Stromm. III. p. 518. Potter.: *Πίνδαρος περὶ τῶν ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίων λέγων ἐπιφέρει· Ὄλβιος κτλ.* Libri κοινὰ εἰς ὑπὸ χθόνα, unde fortasse κοινάν servari potest. Cf. Lobeck. Agl. p. 69., qui Segaarii coniecturam διόσδοτον ἀρχὰν refutavit. Bergkius ἰδὼν κεῖν' εἶσ' ὑπὸ χθόν'· οἶδε μὲν βίου τελευτάν. Boeckhius κεῖνος inseruit. Fortasse rectius οἶδε μὲν βιότου τελευτάν Lobeckius.

Fr. 9. Scholl. Vatic. Eurip. Rhes. 895: *Φασὶν Ἰάλεμον καρωνομάσθαι ἐπὶ τιμῇ Ἰαλέμου τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Καλλιόπης, ὡς φησι Πίνδαρος· Ἔντι μὲν κτλ.* Tractavi eximium fragmentum in Museo Rhenano Vol. II, 1. p. 110 seqq., deinde Hermannus de eo disputavit Opuscc. V. p. 198 seqq., contra quem mea

Digitized by Google

ὥραι παάνιδες· ἔντι δ' αὖ θάλλοντα ναρκίσσου
στέφανον
ἐκ Διωνύσου μεταμαιόμεναι· τὸ δὲ κοίμισαν
τῷ . . . . . .
. . . . . σώματ' ἀποφθιμένων·
ἃ μὲν ἀχέταν Λίνον αἴλινον ὑμνεῖν, ἃ δ' Ὑμέναιον
ἐν γάμοισι χροϊζόμενον..... συμ πρῶτ..λάβεν
ἐσχάτοις ὕμνοισιν· ἃ δ' Ἰάλεμον ὠμοβόρῳ
νούσῳ, * ὅτι πεδαθέντα σθένος
10 υἱὸν Οἰάγρου [χρυσάορ' Ὀρφέα].

XI.

ΕΞ ΑΔΗΛΩΝ ΕΙΔΩΝ.

1. (105.)

Τί θεός, τί τὸ πᾶν;

2. (106.)

⏑⏑–⏑–⏓⏑––⏑⏑–⏓⏑–⏑

Θεὸς ὁ τὰ πάντα τεύχων βροτοῖς καὶ χάριν ἀοιδᾷ φυτεύει.

partim defendi post Eustathium p. 31 seqq. Nunc studiosos eo ablego, pauca decerpsisse contentus. — v. 2. Hermannus ἔντι δ' ἐκπέλλοντος εὐκίσσου στέφανον Ἐκ διθυράμβου μαιόμεναι, quae recepit Bergkius, praeterquam quod ἐκ κισσοῦ et Διθυράμβου edidit, ut Bacchus ipse intelligatur; quod fieri non potest. Teneo quod l. c. vindicavi. — 3. Hermannus ita explet: τὸ δὲ κοίμισαν τετράζυγον θεαὶ Κᾶδος υἱῶν σώματ' ἀποφθιμένων. — 4. ὕμνει Hermannus. — 7. ὃν ἐν γάμοισι χροιζόμενον Βρότεος αἰὼν φθέγμα σὺν πρώτοις λάβεν Ἐσχάτοις δ' ὕμνοισιν Hermannus. — 8. Codex ὁμοβόλῳ. Hermannus ὠμοβόλῳ. — 9. ὅτι deleto Hermannus scripsit πεδαθέντα σθένος δ' Τὸν Οἰάγρου, Bergkius ἃ δ' υἱὸν Οἰάγρου. Huc respicit Schol. Pyth. IV, 313: Ἀπόλλωνος τὸν Ὀρφέα φησὶν εἶναι, ὃν καὶ αὐτὸς ὁ Πίνδαρος καὶ ἄλλοι Οἰάγρου λέγουσιν. Verba χρυσάορ' Ὀρφέα (fr. inc. 84. Boeckh.) servavit Schol. Ven. Il. O, 256: Πίνδαρος χρυσάορα Ὀρφέα φησίν. Ea huc revocanda probabiliter statuit T. W. M. in Hall. A. L. Z. 1840. nr. 9. p. 80.

XI. ΕΞ ΑΔΗΛΩΝ ΕΙΔΩΝ. Fr. 1. Clemens Stromm. V. p. 726. Potter.: Πίνδαρος ὁ μελοποιὸς οἷον ἐκβακχεύεται ἀντιφθέγματι εἰκών· Τί θεός, ὅ τι τὸ πᾶν; Correxit Boeckhius.

Fr. 2. Didymus de Trin. III, 1. p. 320. ed. Bonon. coll. Mosc. l. c.

Digitized by Google

3. (107.)

⏑ ⏓ ⏑ ⏔ ⏑ – ⏑ – –
– ⏔ ⏑ – ⏑ – ⏓ ⏑ –
⏑ ⏓ ⏔ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏓ ⏑ ⏑ ×
⏓ ⏑ – ⏑ ×

Θεῷ δὲ δυνατὸν ἐκ μελαίνας
νυκτὸς ἀμίαντον ὄρσαι φάος,
κελαινεφεῖ δὲ σκότῳ καλύψαι καθαρὸν
ἀμέρας σέλας.

4. (108.)

× – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –
⏑ ⏓ ⏑ – – ⏔ ⏑ –
– ⏓ ⏑ – ⏑ ⏔ ⏑ – ⏑

Κεῖνοι γάρ τ' ἄνοσοι καὶ ἀγήραοι
πόνων τ' ἄπειροι, βαρυβόαν
πορθμὸν πεφευγότες Ἀχέροντος.

De diis.

5. (109.)

Ἐλασίβροντε παῖ Ῥέας.

Ad Iovem.

6. (110.)

Θεὸς ἅτε πλέον τι λαχών.

De eodem.

3, 3. *σκότει* — 6. *Θεῶν*

Fr. 3. Clemens Stromm. V. p. 706. Potter. — 3. Legebatur *σκότει*. At Pindarus cum Aeschylo *ὁ σκότος* habet.

Fr. 4. Plutarchus adv. Stoicos 31. p. 1075. A. coll. Amator. 18. p. 763. C.

Fr. 5. Scholl. Arist. Avv. 623. et Suidas s. v. *ἐλασίβροντ.* Schneiderus *ἐλασίβροντα*.

Fr. 6. Aristides I. p. 8. (11. Dindorf.): *Τοῦτο γὰρ οὐν Πινδάρῳ κάλλιον ἢ ἄλλ' ὁτιοῦν εἴρηται περὶ Διός.* Dindorfius ex codd. *θεός*. Vulgo *θεῶν*.

Digitized by Google

9. (111.)

. . . . . ⏑ – ⏒ ⏑ ⏑ – ⏒
– ⏑ – ⏒ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏓
⏑ – . . . . . .

Πῦρ πνέοντος ἃ τε κεραυνοῦ
ἄγχιστα δεξιὰν κατὰ χεῖρα πατρὸς
ἵζεαι.

De Minerva.

11. (112.)

Ἐν χρόνῳ δ' ἐγένετ' Ἀπόλλων.

12. (113.)

⏓ – ⏑ ⏑ – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏒

Ὀρχήσατ' ἀγλαΐας ἀνάσσων, εὐρυφάρετρ' Ἄπολλον.

13. (114.)

⏑ ⏑ – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –

Κατεκρίθη δὲ θνατοῖς ἀγανώτατος ἔμμεν.

De Apolline.

15. (115.)

– – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ –

Μαντεύεο, Μοῖσα, προφατεύσω δ' ἐγώ.

16. (116.)

Μοῖσ' ἀνέηκέ με.

22. (118.)

⏓ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏓
⏓ – – ⏑ ⏑ – –

Fr. 9. Scholl. Vict. Il. Ω, 100. coll. Plutarcho Sympos. Quaestt. I, 2, 4. Aristide I. p. 15. Dindorf.

Fr. 11. Clemens Stromm. I. p. 383. Potter. Monet Boeckhius fortasse rectius scribi: Ἐν δὲ χρόνῳ Ἔγεντ' Ἀπόλλων.

Fr. 12. Athenaeus I. p. 22. B.

Fr. 13. Plutarchus de *EI* apud Delphos 21. adv. Epic. 23. de def. orac. 7.

Fr. 15. 16. Eustathius Il. *A.* p. 9. fin.

Digitized by Google

Δενδρέων δὲ νομὸν Διόνυσος πολυγαθὴς αὐξάνοι,
ἀγνὸν φέγγος ὁπώρας.

23. (119.)

⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ – ⏑ ⏑ – – – ⏑ – – ⏑ ⏑.
⏑ – ⏑ ⏑ – – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –
– ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ –

Ἐλαφρὰν κυπάρισσον φιλέειν,
ἐᾶν δὲ νομὸν Κρήτας περιδαῖον.
ἐμοὶ δ' ὀλίγον μὲν γᾶς δέδοται, ὅθεν ἄδρυς·
πενθέων δ' οὐκ ἔλαχον οὐδὲ στασίων.

24. (120.)

⏑ ⏑ – – ⏑ –
× ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑
– – ⏑ – ⏑ ⏑ – – –
× – – ⏑ ⏑ . . . .

Ὅ τι δ' ἔρδων φίλος
σοί τε, καρτερόβροντα Κρονίδα, φίλος δὲ Μοίσαις,
Εὐθυμία τε μέλων εἴην,
τοῦτ' αἴτημί σε.

25. (122.)

– ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –

24, 1. *Τί δ'*

Fr. 22. Plutarchus de Is. et Osir. 35: *Ὅτι οὐ μόνον τοῦ οἴνου Διόνυσον, ἀλλὰ καὶ πάσης ὑγρᾶς φύσεως Ἕλληνες ἡγοῦνται κύριον καὶ ἀρχηγόν, ἀρκεῖ Πίνδαρος μάρτυς εἶναι λέγων κτλ.* Cf. Winckelmann. Plut. Erotic. 15. p. 757. F.

Fr. 23. Plutarchus de Exilio 9: *Ὡι δ' ἔξεστιν εἰς μικρὰν ἀποβάντι νῆσον οὐ μικρῶν ἀπηλλάχθαι κακῶν, οὗτος ἄθλιός ἐστι μὴ προσλαλῶν ἑαυτῷ τὰ Πινδαρικὰ μηδ' ἐπᾴδων πολλάκις· Ἐλαφρὰν κτλ.* — v. 2. Libri *περιδαίων*. Correxit Hermannus *περιδαῖον*, ut *πέρδος*, *περάπτω*, de quibus dictum ad Ol. VI, 88. et Nem. XI, 40. — 3. *ἀδρός* vel *ἀ δρῦς* Reiskius; *πέδον ἄδρυ* Bergkius. Sed sana scriptura librorum, vide Commentarium.

Fr. 24. Athenaeus V. p. 191. F. Scripsi *Ὅτι* pro vulg. *Τί*. Itaque Bergkius.

Digitized by Google

Ὦ τάλας ἐφάμερε, νήπια βάζεις χρήματά μοι διακομπέων.

Silenus Olympo Phrygi.

26. (123.)

⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –

Ταῖς ἱεραῖσι μελίσσαις τέρπεται.

Fortasse de Proserpina.

29. (124.)

– ⏑ – ⏑ – – ⏑ – ⏑

Ἀνδρῶν δικαίων χρόνος σωτὴρ ἄριστος.

30. (125.)

⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –

Ἄνακτα τῶν πάντων ὑπερβάλλοντα χρόνον μακάρων.

31. (126.)

. . . . . – –

⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ [⏑ –] . . .

. . . . . οἱ μὲν

κατωπάρα δεσμοῖσι δέδενται . . . .

[De Cercopibus, ut videtur. SCH.]

Fr. 25. Scholl. Arist. Nubb. 223: Ὁ Πίνδαρος διαλεγόμενον παράγων τὸν Σειληνὸν τῷ Ὀλύμπῳ τοιούτους αὐτῷ περιέθηκε λόγους. Libri νήπιε. Correxit Kusterus. Fortasse ἐπέμερε scribendum.

Fr. 26. Scholl. Pyth. IV, 104: Ὅτι τὰς περὶ τὰ θεῖα μύστιδας καὶ μελίσσας φασίν, ὁ αὐτὸς φησίν.

Fr. 29. Dionysius Halic. de orator. ant. p. 81. Sylb.

Fr. 30. Plutarchus Quaestt. Plat. VIII, 4. τὸν πάντων Hermannus. Editio Parisina Ἀνα[κτα], ut libri nonnisi Ἀνα habere videantur.

Fr. 31. Suidas s. v. Κατωπάρα. „Oratio, qua Herculis et Cercopum res videntur explicatae fuisse, talis forsitan erat: τοὶ μὲν οὖν κατωπάρα δεσμοῖς δέδεντο.“ Bernhardy ad Suidam. Eadem Scholl. Ven. Aristoph. Pac. 152., ubi codex δεσμοῖσιν δέδεντε. — Ἐπίῤῥημά ἐστι σύνθετον καὶ σὺν τῷ ῑ γράφει Ἡρωδιανός.

Digitized by Google

34. (128.)

– ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –

Ἀλλαλοφόνους ἐπάξαντο λόγχας ἐνὶ σφίσιν αὐτοῖς.

De Oto et Ephialte.

34, a. (127.)

. . . . . ⏑ – ⏑ –

⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ . . . . . .

. . . . . Πιτνάντες θοὰν

Κλίμακ' ἐς οὐρανὸν αἰπύν.

[De iisdem. SCH.]

39. (129.)

– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑

Φιλόμαχον γένος ἐκ Περσέος.

43. (130.)

⏑ – – ⏑ – – ⏑ – –

Ἰσοδένδρου τέκμαρ αἰῶνος λαχοῖσαι.

De Hamadryadibus.

34, a. omissum.

Fr. 34. Apollonius de Syntaxi II, 27. p. 179. Bekker.: Τὸ Πινδαρικὸν οἱ περὶ Τρύφωνα ἐσημειοῦντο ἐπί τε τοῦ Ὦτον καὶ Ἐφιάλτου, συγκαταθέμενοι μὲν τῷ· Ἀλλαλοφόνους ἐπ. l., οὐ μὴν τῷ Ἐνὶ σφίσιν αὐτοῖς. οὐ γὰρ ἑαυτοῖς τὰ δόρατα ἐνῆκαν, ἀλλ' ἀλλήλοις. Alterum fr. ex eodem carmine petitum addidi ex Crameri Ann. Oxx. I. p. 201, 14: Σημαίνει (θοός) καὶ τὸ μέγα. Πίνδαρος ἐπὶ τοῦ Ὦτον καὶ Ἐφιάλτου· Πίτνοντες (Πιτνάντες Hermannus) θοὰν κλίμακα οὐρανὸν ἐς αἰπύν, τὴν μεγάλην δηλονότι· θοαῖς ἀφροσύναις ἀντὶ τοῦ μεγάλαις· καὶ θοὴ δ' ἐπεδέξατο γᾶ, μεγάλη καὶ θοῆς ἔστηκε πόλεως (πόληος), μεγάλης. Haec accuratius pertractavi Exx. Critt. p. 23. et post Eustath. p. 36. p. 68. Reliqua quoque Pindaro tribuenda suspicabar. Ulterius progressus Bergkius duo priora vel ex eodem carmine hausta censet, tertium epici esse poetae. At alterum quoque epici est poetae. Nam Et. M. p. 453. C. cum praebeat θοὴ δ' ὑπεδέξατο γαῖα, versus heroici pulcher exitus esse. Sed quod Fr. Spitznerus opinabatur, apud Quintum Posthom. XI, 57: ἀλγινόεντα τένοντ' · ὁλοὴ δ' ὑπεδέξατο γαῖα, alios legisse τένοντα· θοή, id minus probabile videtur; vide Ien. A. L. Z. 1837. p. 375. Antiquioris poetae cyclici putem versiculum fuisse a Quinto in suos usus conversum.

Fr. 39. Athenaeus IV. p. 154. F.

Fr. 43. Plutarchus Amator. 15., ubi vide Winckelmann.

Digitized by Google

44. (131.)

⏑ ∪∪–∪∪– – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪∪–∪∪–∪
⏑ ∪∪–∪∪– – ⏑ ∪∪–∪∪– –
⏑ ∪∪–∪∪– – ⏑ ∪∪–∪∪–
– ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ . . . . .

Ἀνδροδάμαν δ' ἄρ' ἐπεὶ Φῆρες δάεν ῥιπὰν μελιαδέος οἴνου,
ἐσσυμένως ἀπὸ μὲν λευκὸν γάλα χερσὶ τραπεζᾶν
ὤθεον, αὐτόματοι δ' ἐξ ἀργυρέων κεράτων
πίνοντες ἐπλάζοντο.

De Centauris.

45. (132.)

[⏑] ∪ – – ⏑ ∪∪–∪∪–
⏑ ∪∪–∪∪– ⏑ ∪ – – ⏑ ∪∪–

. . *ὁ δὲ χλωραῖς ἐλάταισι τυπεὶς*
ᾤχεθ' ὑπὸ χθόνα Καινεὺς σχίσαις ὀρθῷ ποδὶ γᾶν.

47. (133.)

. . . . . ⏑ ∪∪–∪∪–
⏑ ∪∪–∪∪– – ⏑ ∪∪–∪∪–
⏑ ∪∪–∪∪– – ⏑ ∪∪–
⏑ ∪ – – ⏑ ∪ – ⏑ ∪
⏑ ∪∪–∪∪– – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪

Λοιὰ βοῶν κατέπινεν

44, 1. *Ἀνδροδάμαντα δ' ἐπεὶ* — 47, 1. *κατέπινεν* omissum.

Fr. 44. Athenaeus XI. p. 476. B: *Καὶ τῶν ποιητῶν πολλοὶ παράγουσι πίνοντας τοὺς ἀρχαίους κέρασιν, Πίνδαρος μὲν ἐπὶ τῶν Κενταύρων λέγων· Ἄνδρ' ὁ δάμαν δ' κτλ. Ἀνδροδάμαντα δ' ἐπεί* Boeckhius. Vide de forma ad Nem. IX. 16. Ego *ἀνδροδάμαν* servato dedi δ' ἄρ'. — 3. *ἐνθεον* codex B.

Fr. 45. Scholl. Ap. Rhod. I, 61. — 2. *ὤχετ' ἐς χθόνα* codex Paris., unde Boeckhius suspicatur *οἴχεται ἐς χθόνα*.

Fr. 47. Athenaeus X. p. 411. B. (coll. Philostr. Imagg. II, 24.): *Ἴων ἐν Ὀμφάλῃ ἐμφανίσας αὐτοῦ τὴν ἀδηφαγίαν ἐπιφέρει· Τὰ δὲ τῆς εὐφημίας Κατέπινε καὶ τὰ κᾶλα καὶ τοὺς ἄνθρακας. παρὰ Πινδάρου δὲ τοῦτ' εἴληφεν εἰπόντος· Διὰ βοῶν θερμὰ δ' εἰς* (θερμὰ εἰς codex) *ἀνθρακιὰν κτλ.* Quae valde corrupta ingeniose sanavit Boeckhius, nisi quod versu primo

Digitized by Google

θέρμ' ἅλις ἀνθρακιὰν στέφαντα πυρίπνοά τε
σώματα· καὶ τότ' ἐγὼ σαρκῶν τ' ἐνοπὰν
εἶδον ἠδ' ὀστέων στεναγμὸν βαρύν·
ἦν δὲ ἰδόντα διακρῖναι πολλὸς ἐν καιρῷ χρόνος.

De Hercule.

48. (134.)

. . . . . .
⏑ ∪ – ⏑ ∪ ∪ –
– ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ –
∪ ⏑ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ ⏓
∪ ⏑ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ⏓
∪ ⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ ∪ – ⏑ ∪ –
∪ ⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ ∪ – – ⏑ ∪ ⏓
∪ ⏑ – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ⏑ ∪ ⏓

. . . . . κατὰ φύσιν . . .
νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς
θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων
ἄγει δικαιῶν τὸ βιαιότατον
ὑπερτάτᾳ χειρί. τεκμαίρομαι
ἔργοισιν Ἡρακλέος· ἐπεὶ Γηρυόνα βόας
Κυκλωπίων ἐπὶ προθύρων Εὐρυσθέος
ἀναιτήτας τε καὶ ἀπριάτας ἤλασεν,

51. (135.)

⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ ⏓

47, 2. θέρμ' ἔδει

cum Bergkio ab Ione mutuatus sum verbum κατέκιννεν. Quo facto Boeckhii correctio v. 2. θέρμ' ἔδει convincitur. Optime Bergkius ἅλις. — 3 εἶδον addidit Boeckhius.

Fr. 48. Ex Platonis Gorgia p. 484. B. Scholiis Nem. IX, 35. et, ne alios commemorem plurimos, Scholiis Aristidis III. p. 468. Dindorf. composuit Boeckhius. — v. 8. ἀναιτήτας Boeckhius exsculpsit ex his Scholiastae Aristidis: ἐπεὶ Γηρυόνου βόας Κυκλωπείων ἐπὶ προθύρων Εὐρυσθέως συναιρεῖται (vel ἀναιρεῖται) καὶ ἀπριάτας ἤλασεν. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος· ἐπειδὴ τὰς τοῦ Γηρυόνου βόας οὔτε αἰτήσας οὔτε πριάμενος ἤλασεν. Et Plato ipse: οὔτε πριάμενος οὔτε δόντος τοῦ Γηρυόνου ἠλάσατο τὰς βοῦς circumloquitur.

Digitized by Google

Πάντα θύειν ἑκατόν.

De Lusitanis.

54. (136.)

..⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

. . κατὰ μὲν φίλα τέκν' ἔπεφνεν
θάλλοντας ἥβᾳ δυώδεκ', αὐτὸν δὲ τρίτον.

Fortasse de Hercule Neleum et filios occidente.

55. (137.)

–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–
–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

Οὐ Πηλέος ἀντιθέου μόχθοι νεότατ' ἐπέλαμψαν μυρίοις;
πρῶτον μὲν Ἀλκμήνας σὺν υἱῷ Τρώϊον ἆμ πεδίον
καὶ μετὰ ζωστῆρας Ἀμαζόνος ἦλθεν, καὶ τὸν Ἰάσονος
εὔδοξον πλόον
ἐκτελευτάσαις Ἕλεν Μήδειαν ἐκ Κόλχων δόμων.

57. (138.)

⏑⏒⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–

Σύριον εὐρυαίχμαν διεῖπον στρατόν.

De Amazonibus.

Fr. 51. Strabo III. p. 232: *Ποιοῦσι δὲ καὶ ἑκατόμβας* (Lusitani) *ἑκάστου γένους Ἑλληνικῶς, ὡς καὶ Πίνδαρος φησίν.*

Fr. 54. Porphyrius Scholl. Il. *K*, 252: *τρίτον ἀντὶ τοῦ τρίτων καὶ δέκατον.* **Vulgo** *θάλλοντα.* **Correxit Boeckhius. Bergkius** *δώδεκ'* **edidit.**

Fr. 55. Scholl. Taur. et Guelf. Eurip. Andr. 798. — v. 1. Vulgo *μόχθοιν νεάτατον ἐπιλάμψαι μυρίοις.* **Infinitivus servari poterit, si praecessisse statuas verbum, velut** *οἷοι: Nonne Pelei labores ii, qui iuvenile robur inspirarent multis? —* **2.** *Τρώων μεσόθεια* **vulgo. — 3.** *Ἀμαζόνας* **codices, quod defendi possit, si** *Ἀμαζών* **Pindaro sit adiectivum masculinum.**

Fr. 57. Strabo XII. p. 819. C: *Πινδαρός φησιν, ὅτι αἱ Ἀμαζόνες Σύριον — στρατόν, τὴν ἐν τῇ Θεμισκύρᾳ κατοικίαν τῶν θηλέων.* **Libri** *διΐππον.* **Correxit Casaubonus.**

Digitized by Google

58.

. . . . . – ⏑ ⏑ –
⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ [– ⏒]
. . . . . Φὰν δ' ἔμμεναι
Ζηνὸς υἱοὶ καὶ κλυτοπώλου Ποσειδάωνος – –
[De Pirithoo et Theseo. SCH.]

61. (142. στρ. α'. et 143. στρ. β'.)

⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏒
– ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏒
Πεπρωμέναν ἔθηκε μοῖραν μετατραπεῖν
ἀνδροφθόρον· οὐδὲ σιγᾷ κατερρύη.
De Oedipo.

62. (145.)

. . . . . – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏒
– ⏑ ⏑ – ⏑ – . . . . . .
. . . . . αἴνιγμα παρθένου
ἐξ ἀγριᾶν γνάθων . . . . . .
De Sphinge.

63. (147.)

. . . . . – ⏑ ⏑ – ⏑ –
– ⏑ ⏑ – ⏑ – . . . . . .
. . . . . δ' οὐδὲν προσαιτέων
ἐφθεγξάμαν ἐπὶ . . . . . .
Praecedentis fragmenti antistrophum.

58. omissum.

Fr. 58. Tanquam exemplum syllepseos affert Herodianus περὶ σχημ. p. 59, 28. Dindorf.: Τὸ παρὰ Πινδάρῳ ἐπί τε τοῦ Πειρίθου καὶ Θησέως λεγόμενον· Φὰν κτλ. Codex A. φαμέν. Idem υἱόν, alii υἱός, υἱοί. Vide post Eustath. p. 37.

Fr. 61—65. Heliodorus apud Priscianum de metris com. p. 248. Lindem., 419 seq. Gaisford. Longe aliter atque Boeckhius haec constituit Bergkius ita, ut ex carmine monostrophico petita fuisse censeat. Στρ. α'. fecit... Πεπρωμέναν Θᾶκε μοῖραν μετατραπεῖν. Στρ. β'. ... Ἀνδροφθόρον, Οὐδὲ σιγᾷ κατερρύη. Στρ. γ'. ... τροχὸν μέλος· Αἱ δὲ Χείρωνος ἐντολαί. Rursus Στρ. α'. ... αἴνιγμα παρθένου Ἐξ ἀ. γν. Στρ. β'. ... ἐν δασκίοις πατρὶ

64. (144.)

⏑ˊ⏑–ˊ⏑–ˊ⏑–⏑–

Τροχὸν μέλος· ταὶ δὲ Χείρωνος ἐντολάς.

De Achille apud Chironem educato.

65. (146.)

–ˊ⏑–ˊ⏑–ˊ⏑–⏑– . . . .

Ἐν δασπλοισιν πατήρ· νηλεεῖ νόῳ δ' . . . .

De Peleo Achillis patre; ex eodem, quo prius, carmine.

66. (148.).

⏑ˊ⏑––ˊ⏑––ˊ⏑⏑⏒

Νόμων ἀκούοντες θεόδματον κέλαδον.

De Cadmo et Harmonia, vel de Peleo et Thetide.

67. (149.)

. . . . ⏑–ˊ⏑⏑–⏑⏑–ˊ⏑⏒

–ˊ⏑ . . . . . .

Ὑφαίνω δ' Ἀμυθαονίδαις ποικίλον ἄνθημα.

68. 69. (151. 153.)

ˊ⏑⏑–⏑⏑––ˊ⏑––ˊ⏑⏒

ˊ⏑⏑–⏑⏑––ˊ⏑––ˊ⏑⏑–

ˊ⏑––ˊ⏑⏑–⏑⏑––ˊ⏑––ˊ⏑⏑–

ˊ⏑––ˊ⏑⏑–⏑⏑–.

Ἐπιλειῖ νόῳ δ'. Στρ. γ'. ...δ' οὐδὲν προσαιτέων Ἐφθογξάμαν ἐπί.... Ut haec tria ultima fragmenta ex iisdem illis tribus strophis petita fuerint, poeta autem enarraverit in priore parte carminis Oedipi fortunam, qui Sphingem superavit, in altera, quomodo Peleus Acasti insidias effugerit. Quae mihi licet probabiliter excogitata videantur et fr. 61. versus 1. cum 2. copulari non possit propterea, quod Heliodorus priori alterum respondisse testatur, tamen nolui a Boeckhio recedere. Nam in Bergkii quoque ratione sunt quae minus placeant.

Fr. 66. Prisciani Heliodorus l. c. p. 251. (420. Gaisf.).

Fr. 67. Scholl. Nem. VII, 116: *Τὸ ποίημα ὑφάσματι ἔοικεν, ᾧ καὶ αὐτὸς ἐν ἄλλοις.*

Digitized by Google

⏑ ⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – –
⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ – ⏑ ⏑ – –
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – –

Μὴ πρὸς ἅπαντας ἀναῤῥῆξαι τὸν ἀχρεῖον λόγον·
ἔσθ' ὅτε πιστοτάτα σιγᾶς ὁδός· κέντρον δὲ μάχας
ὁ κρατιστεύων λόγος. Ἀλλοτρίοισιν μὴ προφαίνειν
τίς φέρεται
μόχθος ἄμμιν· τοῦτό γέ τοι ἐρέω·
καλῶν μὲν ὧν μοῖράν τε τερπνῶν ἐς μέσον χρὴ
παντὶ λαῷ
δεικνύναι· εἰ δέ τις ἀνθρώποισι θεόσδοτος ἄτα
προστύχοι, ταύταν σκότῳ κρύπτειν ἔοικεν.

70. (154.)

. . . . . ⏓ ⏑ –
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ –
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑

Ὦ τέκνον,
ποντίου θηρὸς πεταλίου χρωτὶ μάλιστα νόον
προσφέρων πάσαις πολίεσσιν ὁμίλει· τῷ παρεόντι
δ' ἐπαινήσαις ἐκὼν
ἄλλοτ' ἀλλοῖα φρόνει.

Amphiaraus Amphilocho.

71. (155.)

[⏓ ⏑ ⏑ –] ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ –
. . . . *Ὁ γὰρ ἐξ οἴκου ποτὶ μῶμον ἔπαινος κίρναται.*

68. 69, 6. *θεόσδοτος ἀτλάτα κακότας* — 7. *προστύχῃ* et *σκότει*

Fr. 68. 69. Versus 1. 2. habet Clemens Alex. Stromm. I. p. 345. Potter. — 1. Libri *ἀρχαῖον*; correxit Boeckhius. — 2. *ὅτι πιστοτάταις σιγᾶς ὁδοῖς* vulgata correxit idem Boeckhius, qui seqq. optime consociavit, petita e Stobaei Floril. CIX, 1. — 6. *θεόσδοτος ἄτα* (*ἅτη*) codex: vulgo *ἀτληκηκότα*, unde Stephanus et Boeckhius effecerant *ἀτλάτα κακότας*. — 7. *προστύχοι* codex obtulit, *σκότει* ad usum poetae emendavi de meo.

Fr. 70. Athenaeus XII. p. 513. C: *Τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παραινῶν Ἀμφιλόχῳ τῷ παιδί· Ὦ τέκνον κτλ.*

Fr. 71. Scholl. Nem. VII, 89.

Digitized by Google

72. (156.)

⏑ – ∪ ∪ – ∪ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ –
⏑ ∪ – ∪

Ὦ πόποι, οἳ ἀπατᾶται φροντὶς ἐπαμερίων
οὐκ ἰδυῖα.

De Eriphyla Amphiarai uxore.

74. (157.)

⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ⏒ ∪ – – ⏑ ∪ –
⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ⏒ ∪ – ∪ ⏓

Ὃς Δολόπων ἄγαγε θρασὺν ὅμιλον-σφενδονᾶσαι,
ἱπποδάμων Δαναῶν βέλεσι πρόσφορον.

De Phoenice.

76. (158.)

Ὑπερμενὲς ἀκαμαντοχάρμαν Αἶαν.

81. (159.)

⏒ ∪ – ∪ ⏑ ∪ ∪ – ∪ ⏑ ∪ ⏓

Ἔτι δὲ τειχέων ἀνακικύει καπνός.

Fortasse de Troia.

72, 1. ἐφαμερίων — 76. ἀκαμαντόχαρμαν

Fr. 72. Aristides II. p. 402. (547. Dind.): Ὀρμηθεὶς ἐκ τῶν περὶ τῆς Ἐριφύλης λόγων, Ὦ πόποι, φησίν, κτλ. ἐπαμερίων scribendum. Iidem εἰδυῖα, quod rhythmi gratia mutavit Boeckhius. Vide de Crisi p. 19. Accedit, quod ea sola forma Homerica fuisse videtur; v. Ahrens Mus. Rhen. 1842. p. 177 seq.

Fr. 74. Strabo IX. p. 659. A: Πίνδαρος μνησθεὶς τοῦ Φοίνικος· Ὃς κτλ.

Fr. 76. Choeroboscus in Theodos. Canon. p. 1183. Bekker. (166, 3. 128, 21. Gaisf.): Παρὰ Πινδάρῳ· Ὑπερμενὲς ἀκαμαντοχάρμαν Αἶαν. περὶ οὗ ἐστιν εἰπεῖν, ὅτι ἡ κατὰ συνεκφορὰν τοῦ Αἶαν ἐγένετο ἢ διὰ τὴν ἐπαλληλίαν τῶν φωνηέντων. Boeckhius et Bergkius ἀκαμαντόχαρμαν signaverunt. Addo Herodianum Et. M. p. 44, 45: Ἀκαμαντοχάρμαν: Οὐκ ἐστὶ πλεονασμός, ἀλλὰ πλάνη πλίσεως. ἀκαμαντοχάρμας γάρ, καὶ ἡ λῃστικὴ ἀκαμαντοχάρμα. εἰ γὰρ ἦν πλεονασμός, ἐκτεταμένον ἔδει τὸ ᾰ, νῦν δὲ συστέλλεται. πλάνη ἄρα πλίσεως. οὕτως ἰστέον περὶ παθῶν. Cf. Lobeck. Parall. p. 172.

Fr. 81. Et. Gud. p. 321, 54: Παρὰ Πινδάρῳ· Ἔστι δέ οἱ χέων ἀκύει καπνός. Et. Paris. Crameri Anal. Par. III. p. 25, 24: Ἔστι δὲ τάχιον κακίει καπνός. Correxit Boeckhius.

Digitized by Google

82. (161.)

– ⏑ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – – ⏑ ∪ – –
⏓ – ⏑ ∪ ∪ – –

Αὐτόν με πρώτιστα συνοικιστῆρα γαίας
ἕσδεξαι τεμενοῦχον.

83. (162.)

– ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ⏑ ∪ ⏓

Ἥρωες αἰδοίαν ἐμίγνυντ' ἀμφὶ τράπεζαν θαμά.

87. (163.)

⏑ ∪ – – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪

Φθέγμα μὲν πάγκοινον ἔγνωκας Πολυμνάστου Κολοφωνίου ἀνδρός.

93. (164.)

[⏑] ∪ ∪ – ∪ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – –
– ⏑ ∪ ⏑ ∪ ∪ –

. . *Ὅθι παῖδες Ἀθαναίων ἐβάλοντο φαεννὰν*
κρηπῖδ' ἐλευθερίας.

De pugna ad Artemisium.

94. (165.)

– ⏓ – ⏑ ∪ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – ∪

Πανδείμαντοι μὲν ὑπὲρ πόντιον Ἕλλας πόρον ἰρόν.

De Xerxis exercitu.

94. *Πανδείματι* et *ἱερόν*.

Fr. 82. Apollonius de Syntaxi II, 18. p. 138. Bekker.

Fr. 83. Plutarchus Symp. Quaestt. II, 10. Hermannus *ἀμφὶ*.

Fr. 87. Strabo XV. p. 952. C: *Λέγει Πίνδαρος καὶ Πολύμναστόν τινα τῶν περὶ τὴν μουσικὴν ἐλλογίμων.*

Fr. 93. Plutarchus Themistocl. 8. Boeckhius versu altero suspicatur scribendum esse: *κρηπῖδα τοῖς Ἕλλασιν ἐλευθερίας*, coll. Aristide II. p. 188. (251. Dindorf.): *ὡς φησι Πίνδαρος κρηπῖδα τῆς ἐλευθερίας τοῖς Ἕλλησι βαλλόμενος.* Dindorfius ad Athen. III. p. 1393. correcta altera *κρηπίδ'* maluit; v. nostra ad Alcaei fr. 33, 2. Delect. Secutus est Bergkius.

Fr. 94. Scholl. Arist. Vespp. 306: *Ὁ Πίνδαρος τὸν πλοῦν τοῦ Ἑλλησπόντου, νῦν δὲ πορισμόν.* Legebatur *πανδείματι*, quod

95. (166.)

– ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – . . . .

Ἀ Μιδύλου δ' αὐτῷ γενεὰ . . . .

96. (167.)

– ⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ – ∪

Κεἴ μοί τιν' ἄνδρα τῶν θανόντων.

De Pythea Aegineta.

98. (168.)

⏑ ∪ – ∪ – ∪ – ∪ ⏑ ∪ – ∪ – –

Αἰολεὺς ἔβαινε Δωρίαν κέλευθον ὕμνων.

101. (169.)

Δελφοὶ θεμιστῶν ὕμνων μάντιες Ἀπολλωνίδαι.

102. (170.)

. . . . . ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – –

– ⏑ ∪ ∪ – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ⏑ ∪ –

. . . . . *πενταετηρὶς ἑορτὰ*

βουπομπός, ἐν ᾇ πρῶτον εὐνάσθην ἀγαπατὸς ὑπὸ σπαργάνοις.

De Pindaro ipso in Pythiis nato.

103. (171.)

⏑ ∪ – – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – –

⏑ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – – ⏑ ∪ –

ex cod. Veneto corrigendum monui post Eustath. p. 36. Nunc Dindorfius in editione Scholl. Oxoniensi id ipsum corruptum censet ex *πᾶν δεῖμα τοί*. Sententiam non esse integram a Scholiasta appositam, cum desit verbum.

Fr. 95. Scholl. Pyth. VIII, 53.

Fr. 96. Scholl. Isthm. IV. inscript.

Fr. 98. Scholl. Pyth. II, 128.

Fr. 101. Scholl. Pyth. IV, 4: *Ἀπολλωνίδας τοὺς Δελφοὺς καλεῖ.* Scribendum esse *θεμίστων* deleta v. *ὕμνων* annotavit Boeckhius.

Fr. 102. Vita Pindari Vratisl. p. 9: *Ἐν τῇ τῶν Πυθίων ἑορτῇ ἐγεννήθη, ὡς αὐτός φησιν.* Eadem fere Eustathius Prooem. p. 17., ubi vide mea. Pro *ὑπό* Eustathius *ἐν*.

Digitized by Google

⏑–⏑⏑–
–⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑–
⏑–⏑–

Κεκρότηται χρυσέα κρηπὶς ἱεραῖσιν ἀοιδαῖς,
οἷα τειχίζομεν ἤδη ποικίλον
κόσμον αὐδάεντα λόγων·
ὃς καὶ πολυκλείταν περ ἐοῖσαν ὅμως Θήβαν ἔτι
μᾶλλον ἐπασκήσει θεῶν
καὶ κατ' ἀνθρώπων ἀγυιάς.

104. (172.)

Εὐάρματε χρυσοχίτων, ἱερώτατον ἄγαλμα, Θήβα.

106. (173.)

Λιπαρᾶν τε Θηβᾶν μέγαν σκόπελον.

107. (174.)

Ὦ ταλαίπωροι Θῆβαι.

108. (176.)

Μελιγαθὲς ἀμβρόσιον ὕδωρ
Τιλφώσσας ἀπὸ καλλικράνου.

110. (177.)

⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–⏑–
⏑–⏑–⏑⏑–⏑⏑–

103, 4. *πολύκλειτόν περ*

Fr. 103. Aristides II. p. 378. (509. Dindorf.) — v. 4. ex duobus codicibus *πολυκλείταν* dedi.

Fr. 104. Scholl. Pyth. IV, 25: *Εἰώθασι συγκλείειν τὰ τῶν χωρῶν ἢ τῶν πόλεων καὶ τὰ τῶν ἡρωΐδων ὀνόματα διαπαινοποιοῦντες, οἷον· Εὐάρματε — Θήβα. τὸ μὲν γὰρ εὐάρματε τῆς πόλεως, τὸ δὲ χρυσοχίτων τῆς ἡρωΐδος.*

Fr. 106. Scholl. Pyth. II. inscr.

Fr. 107. Thomas Mag. Vita Pind. p. 4. Boeckh. Fragmentum suspectum.

Fr. 108. Athenaeus II. p. 41. E.

Digitized by Google

Ἔνθα βουλαὶ μὲν γερόντων καὶ νέων ἀνδρῶν ἀριστεύοισιν αἰχμαί,
καὶ χοροὶ καὶ Μοῖσα καὶ Ἀγλαΐα.

De Sparta.

111. (178.)

Οἵ τ' ἀργείλοφον πὰρ Ζεφυρίου κολώναν . . . .

De Locris Epizephyriis.

112. (179.)

– ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏓
⏓ ⏑ ⏑ – ⏓ ⏑ ⏑ – – ⏑ . . . . . .

Αἰγυπτίαν Μένδητα, πὰρ κρημνὸν θαλάσσας,
ἕσχατον Νείλου κέρας, αἰγιβάται
ὅθι τράγοι γυναιξὶ μίσγονται . . . . . .

113. (180.)

. . . . . – – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – –
. . . . . *Λευκίππων Μυκηναίων προφᾶται.*

114. (181.)

– ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –

Ἄνδρες τινὲς ἀκκιζόμενοι Σκύθαι

Fr. 110. Plutarchus Lycurg. 21. de Lacedaemone.

Fr. 111. Scholl. Ol. XI, 17. de urbe Locrorum Epizephyriorum: *Τραχεῖα εἰκότως ἂν λέγοιτο, λοφώδης οὖσα καὶ ἐπιθαλασσίδιος. Αὐτὸς γάρ φησιν· Οἵ τ' κτλ.* Boeckhius aut *Ζεφύριον* aut *Ζεφυρίοιο* proponit.

Fr. 112. Strabo XVII. p. 1154. A. coll. Aristide II. p. 360: *Μένδης, ὅπου τὸν Πᾶνα τιμῶσι καὶ ζῶον τράγον. ὡς δὲ Πίνδαρός φησιν, οἱ τράγοι ἐνταῦθα γυναιξὶ μίγνυνται.* — v. 2. Libri *αἰγίβοτοι.*

Fr. 113. Scholl. Pyth. IV, 206: *Ὁ Πίνδαρος λευκίππους καλεῖ τοὺς ἱππικούς.*

Fr. 114. Zenobius Prov. V, 59: *Ὁ Σκύθης τὸν ἵππον: ἐπὶ τῶν κρύφα τινὸς ἐφιεμένων, φανερῶς δὲ ἀπωθουμένων καὶ διαπτυόντων αὐτὸ εἴρηται ἡ παροιμία. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ Πίνδαρος λέγων· Ἄνδρες κτλ.* Cf. Diogenian. VII, 12. — v. 1. Zen. *ἀγα-*

Digitized by Google

νεκρὸν ἵππον στυγέοισιν λόγῳ κτάμενον ἐν φάει·
κρυφᾷ δὲ σκολιοὺς γένυσιν ἀνδέροισιν πόδας ἠδὲ
κεφαλάς.

115. (182.)

Καὶ λιπαρῷ Σμυρναίῳ ἄστει . . .

118. (183.)

– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ –
⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ . . .

Ἀρχὰ μεγάλας ἀρετᾶς, ὦνασσ' Ἀλάθεια, μὴ πταί-
σῃς ἐμὰν
σύνθεσιν τραχεῖ ποτὶ ψεύδει . . .

119. (184.)

. . . . . [⏑] ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑
⏑ ⏑ – – ⏑ . . . . . .
. . . . . *παρὰ Λύδιον ἅρμα*
πεξὸς οἰχνεύων . . . . . .

120. (185.)

⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ ⏑ – [– ⏑] ⏑ – ⏑
Ταρτάρου πυθμὴν πιέσει σ' ἀφανοῦς σφυρηλά-
τοις . . ἀνάγκαις.

121. (186.)

⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑ –
– ⏑ ⏑ ⏑ – ⏑ –

ζόμενοι, Diog. *ἀτιζόμενοι*; correxit Boeckhius coll. Suida s. v. *Σκύθης ὀρᾷ*, *Ἀκιζόμενος* et *Σκύθης τὸν ὄνον* et Hesych. *Σκύθης ὄνειον δαῖτα. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀκιζομένων* (τινὲς δὲ βδελυττομένων) *τῷ λόγῳ, ἔργῳ δὲ ἐφιεμένων.* — 2. *φάει* Heynius. Libri *φασί.* — 3. *σκολιοῖς* Diogenianus.

Fr. 115. Scholl. Pind. Pyth. II. inscr. Boeckhius *Σμυρναίων* coniecit.

Fr. 118. Stobaeus Floril. XI, 3. coll. Clem. Stromm. VI. p. 781. Potter.

Fr. 119. Plutarchus Niciae cap. 1.

Fr. 120. Plutarchus Consol. Apoll. 6. Vulgatum *πιέζει* correxit Boeckhius, qui ante v. *ἀνάγκαις* addendum putat *στυγναῖς*. Contra Bergkius eximie *δεσμοῖς ἀνάγκας* scripsit.

Digitized by Google

Μανίαι τ' ἀλαλαί τ' ὀρινομένων
ῥιφαυχενι σὺν κλόνῳ.

122. (187.)

⏑ – ∪∪ – ∪∪ – ∪∪ –
⏑ – ∪ – ∪ – ⏑ ⏓
⏑ – ∪∪ – – ⏔ ∪ ⏔ ⏑ – ∪∪ ∪

Κλῦθ', Ἀλαλὰ Πολέμου θύγατερ,
ἐγχέων προοίμιον·
ἀμφὶ δ' ἄνδρες τὸν ἱερόθυτον θάνατον.

124. (188.)

[⏑] ∪∪ – ∪∪ – – ⏑ ∪ –

Ἀτελῆ σοφίας καρπὸν δρέπειν.

De physiologis.

126. (190.)

Ἄγαν φιλοτιμίαν μνώμενοι ἐν πόλεσιν ἄνδρες ἢ στάσιν, ἄλγος ἐμφανές.

127. (191.)

Κακόφρονά τ' ἀμφάνη πραπίδων καρπόν.

125. post 124. Vide supra fragm. Hyporchem. 6.

Fr. 121. Plutarchus de def. orac. 13. Sympos. Quaestt. I, 5, 2. VII, 5, 4.

Fr. 122. Plutarchus de glor. Ath. 7. coll. Herodiano περὶ μον. λέξ. p. 39, 5. — v. 3. ἀμφύετε et ἐνφύετε libri. Ἀμφιέννυτε Reiskius, ἀμφίεσθ' Bergkius, qui τόν omisit: ego ἄναξ, δῦτ' ἄνδρες, ut dicitur μάχην, πόλεμον, σύλλογον ἀνδρῶν δῦναι. De voce ἱερόθυτον Lobeckius Phryn p. 159: „Quid supponendum sit, ἀρχαιότατον an ἱερώτατον an aliud, statuat Boeckhius." Nihil is monuit. Et sanum videtur vocabulum.

Fr. 124. Stobaeus Floril LXXX, 4: *Τοὺς φυσιολογοῦντας ἐφη Πίνδαρος ἀτελῆ κτλ* Eustathius Prooem. p. 24. in τοὺς φιλοσοφοῦντας iactum culpat. Boeckhius coll. Plat. Theaet. p. 173. D. aliisque testibus Pindarica concinnat haec: *Ὡς πέπαται τά τε νέρθεν γᾶς ἐφύπερθέ θ' ὕπαρθέν τ' οὐρανοῦ ἐξερευνάσων, ἀτελῆ σοφίας καρπὸν δρέπων.*

Fr. 126. Plutarchus de cohib. ira 8: *ζαλεπώτατοι δὲ ἔγωγε — ἀμφανίς, κατὰ Πίνδαρον.* Pro ἢ στάσιν Pindarus fortasse ἴστασαν dederat.

Fr. 127. Plutarchus de ser. num. vind. 19. τ' ἀμφανῆ Ruhnkenius. Vulgo τὸν ἀμφανῆ, Venet. τ' ἐκφανεῖ.

Digitized by Google

128. (192.)

Φθόνον νεοφρόνων ἑταίρων ἀνδρῶν.

129. (193.)

⏑⏑⏓⏑–⏓⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑

132. (196.)

⏑ ⏓ – ⏑ ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏓ ⏑ – ⏑ . . . . .

Σοφοὶ δὲ καὶ τὸ μηδὲν ἄγαν ἔπος εἶψαν περισσῶς.

133. (89.)

– ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ . . . .
– ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏓ – ⏑ . . . . .
⏓ ⏑ . . . . .

Εἴη καὶ ἐρᾶν καὶ ἔρωτι χαρίζεσθαι κατὰ καιρόν·
μὴ πρεσβυτέραν ἀριθμοῦ δίωκε, θυμέ,
πρᾶξιν.

134. (197.)

Γλυκύ τι κλεπτόμενον μέλημα Κύπριδος.

135. (198.)

⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ – –
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ – –
⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ – –
⏓ ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ – –
* * *
[⏓ ⏑ ⏑ – ⏑] ⏑ – – ⏓ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏓ ⏑ – –

Ἀνίκ' ἀνθρώπων καματώδεες οἴχονται μέριμναι
στηθέων ἔξω, πελάγει δ' ἐν πολυχρύσοιο πλούτου
πάντες ἴσα νέομεν ψευδῆ πρὸς ἀκτάν·
ὃς μὲν ἀχρήμων, ἀφνεὸς τότε, τοὶ δ' αὖ πλουτέοντες
* * *
.....ἀέξονται φρένας ἀμπελίνοις τόξοις δαμέντες.

De compotatione.

Fr. 132. Plutarchus Consol. Apoll. 28.

Fr. 133. Athenaeus XIII. p. 601. C. Ad scoliorum fr. 2. revocavit Bergkius vetante Boeckhio. Vide quae supra diximus. Perte autem fallitur Bergkius, cum ἔρωσιν χαρίζεσθαι rescribit, quod Graeci nusquam dixerunt. Ut strophae illi scol. fr. 2. respondere non potuerit. Hinc Bergkii ratio collabitur.

Fr. 134. Clemens Paedag. p. 295, 24, Potter.

Fr. 135. Athenaeus XI. p. 782. D. (c. 21. p. 1037. Dindorf.): ἔξει καὶ τρέφει μεγαλύνει τε τὴν ψυχὴν ἡ ἐν τοῖς πότοις δαπά-

Digitized by Google

137. (199.)

. . . – – ⏑ ∪ – – ⏑ . . .

Οἱ δ' ἄφνει πεποίθασιν.

138. (200.)

. . . . ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ∪
– ⏑ ∪ – – ⏑ [∪ –] – ⏑ ∪ – –
– ⏑ ∪ – ⏑ ∪ – ∪

. . . . τῶνδε [γὰρ] οὔτε τι μεμπτὸν
οὔτ' ὧν μεταλλακτὸν . . . ὅσσ' ἀγλαὰ χθὼν
πόντου τε ῥαπαὶ φέροισιν.

139. (201.)

[⏑ ∪] ∪ – ∪ ∪ – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ – –
⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – – ⏑ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ –
⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – ⏑ ∪ ∪ –
⏑ ∪ – – ⏑ . . . . . .

. . Ἀελλοπόδων μέν τιν' εὐφραίνοισιν ἵππων
τίμια καὶ στέφανοι, τοὺς δ' ἐν πολυχρύσοις θα-
λάμοις βιοτά·
τέρπεται δὲ καί τις ἐπ' οἰδμ' ἅλιον ναῒ θοᾷ
σῶς διαστείβων . . . . . .

140. (202.)

. . . ∪ – ⏑ ∪ – ∪
⏑ ∪ – – ⏑ ∪ – ⏑ –
⏑ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – – ⏑ ∪ ∪ –
. . . Διὸς παῖς ὁ χρυσός·

τριβῇ ἀναζωπυροῦσα καὶ ἐνεγείρουσα μετὰ φρονήσεως τὸν ἐκ θεοῦ νοῦν, ὥς φησιν ὁ Πίνδαρος.

Fr. 137. Etym. M. p. 138, 10: Παρὰ τὸ ἄφνεως γίνεται ἄφνος, ᾧ κέχρηται Πίνδαρος.

Fr. 138. Plutarchus Symp. Quaestt. VII, 5, 3. Libri μεταλλάττων. Editio Parisina μεταλλάττον.

Fr. 139. Sextus Empir. Hypot. Pyrrh. p. 28. — v. 2. Libri πιναί. Correxit Boeckhius. — 3. Τέρπεται δ' αὖ καί τις coniicit idem. Codex Vratisl. Bekkeri om. σῶς.

Digitized by Google

κεῖνον οὐ σὴς οὐδὲ κὶς δάπτει,
δάμναται δὲ βροτέαν φρένα κάρτιστον κτεάνων.

141. (203.)

⏑ – – ⏑ ⏑ – – ⏑ –
⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑ . . . ⏑ ⏑ – . . . . .

Καὶ φέρονταί πως ὑπὸ δούλειον τύχαν
αἰχμάλωτοι, καὶ χρυσέων βελέων
ἐντὶ τραυματίαι . . . . . .

144. (205.)

. . . ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – – –
⏑ – – ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑

. . . Ὁπότε θεὸς ἀνδρὶ χάρμα πέμψῃ,
πρόσθε μέλαιναν καρδίαν ἐστυφέλιξεν.

145. (206.)

Οὔτις ἑκὼν κακὸν εὕρετο.

147. (207.)

[⏑] ⏑ – ⏑ ⏑ – – ⏑ – – ⏑ ⏑ –
⏑ – – ⏑ – – ⏑ –
⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ . . . . . .

. . Νέων δὲ μέριμναι σὺν πόνοις εἱλισσόμεναι
δόξαν εὑρίσκοντι· λάμπει δὲ χρόνῳ
ἔργα μετ' αἰθέρα λαμπευθέντα . . . . .

141, 2. πρὸς μέλαιναν

Fr. 140. Scholl. Pyth. IV, 408., ubi vide Boeckhii notam. Simonidius edidit: δάπτει βροτέαν χάρμα κάρτιστον φρενῶν.
Fr. 141. Theodorus Metochita p. 562. Kiessling.
Fr. 144. Scholl. Ol. II, 40: Πρὸ τῶν ἀγαθῶν τοῖς ἀνθρώποις τὰ κακά, ὅπερ καὶ ἐν ἑνίοις φησίν. — v. 2. πρόσθε Boeckhio pro vulg. προς corrigendum videtur. Recte. Itaque repri.
Fr. 145. Aristides II. p. 402. (547. Dindorf.)
Fr. 147. Clemens Stromm. IV. p. 586. Potter. — v. 3. μετ' ἰδέᾳ' ἀερθέντα Boeckhius.

Digitized by Google

149. (208.)

Τιθραύνων ἀγώνων πρόφατος ἀρετὰν ἐς αἰπὺν ἔβαλε σκότον.

150. (209.)

– ⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ ∪ – ∪ ⏑ ∪ – ∪
⏑ ∪ – ∪ ⏑ ∪ ∪ – ∪

Νικώμενοι γὰρ ἄνδρες ἀργυξία δέδενται οὐ φίλων ἐναντίον ἐλθεῖν.

151. (210.)

ἐπὶ λεπτῷ δενδρέῳ βαίνειν.

152. (211.)

– ⏑ ∪ ⏑ ∪ ∪ – ⏑ ∪ ∪ – ⏑ ∪ ⏑
∪ ∪ ⏑ ∪ . . . . . .

Τόλμα τέ μιν ζαμενὴς καὶ σύνεσις πρόσκοπος ἐσάωσεν.

153. (212.)

∪ ⏑ ∪ ∪ – ∪ ∪ – – ⏑ ∪ – –
⏑ ∪ . . . . . .

Σχήσει τὸ πεπρωμένον οὐ πῦρ, οὐ σιδάρεον τεῖχος.

154. (213.)

Πιστὸν δ' ἀπίστοις οὐδέν.

Fr. 149. Plutarchus an seni l. de sollert. animm. 23.

Fr. 150. Scholl. Ol. VIII, 92.

Fr. 151. Libanius Epist. CXLIV: *Μηδ' οὕτως οὖν τὰ ἡμέτερα κατὰ Πίνδαρον ἐπὶ — βαίνειν, ἀλλά τι καὶ ἀθάμαντα μετέχειν.*

Fr. 152. Scholl. Nem. VII, 87: *Ὅλως ἀποδέχεται ὁ Πίνδαρος τὴν μετὰ συνέσεως τόλμαν.*

Fr. 153. Plutarchus Marcello 29: *Ἀλλὰ γὰρ τὸ πεπρωμένον οὐ πῦρ, οὐ σιδαροῦν σχήσει τεῖχος,* κατὰ Πίνδαρον. Constituit Boeckhius.

Fr. 154. Clemens Paedag. p. 307. Potter.

Digitized by Google

155. (214.)

. . . . . [⏑]–⏑⏑–⏑
⏑–⏑⏑–⏑–⏑⏑–⏑
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑[⏑]

Ὑφ' ἅρμασιν ἵππος,
ἐν δ' ἀρότρῳ βοῦς· παρὰ ναῦν δ' ἰθύει τάχιστα
δελφίς·
κάπρῳ δὲ βουλεύοντα φόνον κύνα χρὴ τλάθυμον
ἐξευρεῖν . .

156. (215.)

[⏑⏑–]⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑[–]
⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
–⏑–⏑⏑–⏑⏑[–] . . . .

. . . . ἄλλου δελφῖνος ὑπόκρισιν . .
τὸν μὲν ἀκύμονος ἐν πόντου πελάγει
αὐλῶν ἐκίνησ' ἐρατὸν μέλος. . . . . .

157. (216.)

⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑–
φιλάνορα δ' οὐκ ἔλιπον βιοτάν.
De delphinis.

158. (217.)

–⏑⏑–⏑–
⏑⏑–⏑–

Fr. 155. Plutarchus de tranq. anim. 13. — v. 1. ἐν ἅρμασιν Plut. l. c., sed idem de virt. mor. 12: ὑφ' ἅρμασιν, quod praetulit Boeckhius. — 3. Libri fere βουλεύοντι. Quod quis tueatur Soph. Antig. versu 732. reliquisque, quae Ellendtius affert Lex. Soph. II. p. 964; Nisi quod librarii id ad praegressum dativum κάπῳ videntur per errorem assimilasse. — In fine τινά addiderim.

Fr. 156. Plutarchus Symp. Quaestt. VII, 5, 2. de soll. anim. 6. „Pindarus videtur dedisse ἐρεθίζομαι, et interpositis paucis hoc: . . . . ἄλλου κτλ." Boeckhius.

Fr. 157. Eustathius Odyss. K. p. 1657, 13: Καὶ οἱ δελφῖνες ἐνθφάπων γινόμενοι φιλάνορα οὐκ ἔ. β, κατὰ Πίνδαρον. Cf. Scholl. K, 240.

Digitized by Google

182, d. (151.)

. . . ⏑⏑⏓⏑⏑–⏑⏑⏑–⏑
⏓⏑⏑–×–⏓⏑⏑–
–⏓⏑⏑⏓⏑⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–
×–⏓⏑⏑–⏑⏓⏑⏑–⏓⏑–
–×⏑⏓⏑⏑–⏑–
⏓⏑⏑–⏑ . . . . . .

Προβάτων γὰρ ἐκ πάντων κελάρυξεν,
ὡς ἀπὸ κρανᾶν φέριστον ὕδωρ
θάλεον γάλα· τοὶ δ' ἐπίμπλων ἐσσίμενοι πίθους.
ἀσκὸς δ' οὔτε τις ἀμφορεὺς ἐλίνυ' ἐν δόμοις,
πέλλαι δὲ καὶ λίθινοι πίθοι
πλᾶσθεν ἅπαντες.

182, e. (152.)

–⏓⏑–⏓⏑⏑–⏑⏑–⏑⏑⏓⏑–
⏓⏑–⏑⏑⏓–⏑⏑–⏓⏑–

Ναὶ τὰν Ὄλυμπον καταθερμομέναν σαμεντοῦχον
Ἥραν,
ἔστι μοι πιστὸν ταμιεῖον ἐπὶ γλώσσας.

Fr. 182, d. Plutarchus de Pyth. orac. 29: *Οἱ μὲν οὖν περὶ τὸ Γαλάξιον τῆς Βοιωτίας κατοικοῦντες ᾄδουσι τοῦ θεοῦ* (Apollinis) *τὴν ἐπιφάνειαν ἀφθονίᾳ καὶ περιουσίᾳ γάλακτος· Προβάτων κτλ.* Pindaro haec vindicanda disputavi in Zimmermanni Diar. Philol. 1834. nr. 54. p. 433 seq. ibidemque quaedam Plutarchi leviter vitiata correxi. Referenda autem haec videtur ad carmen daphnephoricum Apollini Galaxio certo tempore a Boeotis oblatum, de quo more vide Boeckhium ad Fragmm. p. 590. et nostrum commentarium. — Bergkius, qui haec olim Praefat. Anacr. p. VII seq. tragico alicui poetae ascripserat, nunc et ipse poetae Thebano tributa voluit.

Fr. 182, e. Clemens Stromm. V. p. 661. Potter.: *Ναὶ κτλ. ἡ ποιητικὴ φησιν.* Pindari haec esse iure videtur Bergkius coniecisse.

Digitized by Google

EXCURSUS DUO

AD

PINDARI CARMINA.

Digitized by Google

Digitized by Google

EXCURSUS I.

DE ORDINE CERTAMINUM OLYMPICORUM PER QUINQUE DIES *).

Difficilis quaestio est, minime vero iucunda et inutilis, de ordine certaminum Olympicorum, quam etiam Pindari causa tractare constitui, quum nonnulla observasse mihi videar nondum observata. Sollemnitatis Olympicae ut omnium similium partes duae erant, ut hinc ordiar, sacrificiorum dies et ludi. Sacrificiorum dies dicitur proprie ἑορτή, βουθυσία s. βουθυσίαι, Ὀλυμπιάς, atque potior pars festi; ludi ἀγῶνες, ἅμιλλαι, νικαφορίαι, ταθρὸς ἀέθλων, χρίσις ἀέθλων dicuntur; cf. Ol. III, 19 seqq. V, 5. VI, 80. XI, 58. Atque etiam in aliis similibus festis haec duae res ubique a Pindaro distinguuntur; cf. Ol. VII, 80. Nem. V, 38. X, 22. Isthm. III, 79 seqq. Sed βουθυσία antiquissimo tempore, si Pindari sententiam sequimur, ipso plenilunii die fiebat, cf. Ol. III, 19., postquam vero quinque ludorum dies erant, haud dubie decimo mensis die. Faciebant Elei tunc sollemnia sacrificia, olim ab Hercule, ut dicebatur, instituta duodecim diis συμβώμοις Altis et

*) [Impugnavit ea, quae Dissenius scripsit, G. Hermannus in censura prioris editionis, quae repetita est Opuscc. T. VII. p. 5 seqq. Etiam M. H. E. Meierus diversam sententiam secutus est commentatione de ludis Olympicis in Erschii et Gruberi Encyclop. Univers. s. v. Post utrumque Dissenius quaestionem resumpsit recitavitque anno 1833. dissertationem eodem quo hanc titulo instructam in consessu Societ. Reg. Scient. Gottingensi, cuius summam C. O. Muellerus inscruit Opusculis Dissenii Gottingae a. 1839. editis p. 185 seqq. Integra publicata est in Commentatt. Societ. Reg. Scientt. Recentt. Vol. VIII. Class. Hist. et Philol. p. 89 seqq. a. 1842. editis. Qua rationes suas subtiliter confirmavit. SCH.]

Digitized by Google

Iovi maximo, cui universa Olympia sacra; cf. Ol. XI. ibique notata. Neque vero solum ab Eleis sacrificabatur, sed etiam a certatoribus ludorum instantium plurimis, et quum etiam civitates aliae multae θεωρίας mitterent, harum quoque legationum sacrificia saepe hoc die facta puta. De θεωρίαις ipsis cf. Welckeri Addenda ad libr. de Trilog. Aeschyl. p. 131. [et M. H. E. Meieri commentariolum de sacris Graecorum legationibus editum Hal. Saxon. 1837.] Sacrificabatur tamen praeterea etiam ludorum diebus partim a civitatibus, quum legationes sacrae etiam in tali tempore sacrificium (cuum efferre possent, veluti Athenienses faciunt apud Andocid. in Alcibiad. p. 154. Bekk, partim a certatoribus, ut Pausanias Pind. Ol. V. in aris duodecim deorum per sex dies sacrificasse dicitur. Praesto erant simul μάντεις plurimi ex Iamidis, Telliadis, Clytiadis, qui oracula ex sacrificiis ederent; cf. ad Ol. VIII. init. Ceterum habebatur in Olympia πομπικὴ ὁδός, qua et θεωρίαι sollemniter intrabant in Altin et certatores, qui pompam Iovi ducebant, ut carmen Ol. IV. et VII. in tali pompa cantatum; magnificam vero pompam aliquando Alcibiades duxit, quum πομπεῖα publice urbis ab ἐχθρίαις legationis Atheniensis callide mutuatus esset, ut loco cit. Andocides narrat. Veniamus ad ludos. Antiquissimo tempore unus dicm ludorum fuisse probabile est, ut Pindarus statuit Ol. XI; paulatim tamen plures facti, et nisi prius, certe inde ab Ol. 77, quinque erant, memorati Pindaro Ol. V, 6. Tum βοηθοία decimo die erat, inde ab undecimo vero agebantur ludi, ut Sthesiastes ibi tradit. Sed iam de ordine certaminum videndum. Pindarus Ol. XI., ubi Olympia ab Hercule instituta describit, hoc tum ordine certatum narrat, cursu, luctu, pugilatu, curribus, iaculis discoque, ac quum hoc ibi agat, ut praesentes ritus ab Hercule repetat, vides hunc ipsum historiae tempore certaminum ordinem fuisse, nisi quod pro iaculorum disque que iactu singulari maius quinquertii certamen substitutum, praeter illa complectens alia tria genera. Ac cursum, luctam, pugilatum sic se excepisse, ut Pindarus dicit, etiam per se nemo serio dubitaverit; post cursum vero certamen ad quinquertium ventum esse etiam ex Xenophonte patet Hist. Gr. VII, 4, 29: καὶ τὴν μὲν ἱπποδρομίαν ἤδη ἐπεποιήκεσαν καὶ τὰ ἀρμικὰ τοῦ πενταθλου, h. e. partem quinquertii. Neque non illud recte posi videtur, iam antiquitus plura genera fuisse; quod enim Pausanias libr. V, 8. tradit et Iul. Africanus apud Eusebium post cursum Ol. 18. luctam et quinquertium receptum, Ol. 23.

Digitized by Google

pugilatum, Ol. 25. currus equorum, hoc si ita intelligas, primis septendecim Olympiadibus nonnisi cursu virorum certatum, manifesto ineptum est, quum iam apud Homerum cetera quoque genera videamus, a Pelopis autem funebribus ludis equi certe vix unquam abfuerint. Imo ex quo tempore certa notitia in στάλαις haberetur certaminis alicuius Olympici, hoc introductionis annum dixero, nec credibile pugilatum revera quinquertio serius ascitum. Illud vero certum, pancratium ultimo loco receptum, quod Ol. 33. factum tradunt; hoc igitur sextum fuit in ordine. Considerabimus nunc memorabilem locum ap. Pausaniam V, 9, 3: Ὁ δὲ νόσμος ὁ περὶ τὸν ἀγῶνα ἐφ' ἡμῶν, ὡς θύεσθαι τῷ Θεῷ τὰ ἱερεῖα πεντάθλων μὲν καὶ δρόμου τῶν ἵππων ὕστερα ἀγωνισμάτων, οὗτος κατέστη ὀφίσιν ὁ νόσμος Ὀλυμπιάδι ἑβδόμῃ πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα. Τὰ πρὸ τούτων δὲ ἐπὶ ἡμέρας ἦγον τῆς αὐτῆς ὁμοίως καὶ ἀνθρώπων καὶ ἵππων ἀγῶνας. ὅτι δὲ προήχθησαν ἐς νύκτα οἱ παγκρατιάζοντες, ἅπαξ οὐ κατὰ καιρὸν ἐξεληθέντες, αἴτιοι δὲ ἐγένοντο οἵ τε ἵπποι καὶ ἐς πλέθρου ἐκ ἡ τῶν πεντάθλων ἅμιλλα· καὶ ἐνῆσάν μὲν Ἀθηναῖος Καλλίας τοὺς παγκρατιάσαντας. ἐμπόδιον δὲ οὐκ ἔμελλε παγκρατίῳ τοῦ ἐκπαῦ τὸ πένταθλον οὐδὲ οἱ ἵπποι γενήσεσθαι. Discimus ex his verbis primum omnibus certaminum generibus certatum eodem die, hoc est, ut ego censeo, quum tres maximum ante Ol. 77. dies ludorum essent, praeter gymnica certamina somel curribus, altero alio rhedis mularibus, tertio celete decursum, ut unusquisque dies et hominum et equorum certamina haberet. Et ultimum quidem fuit sextumque in fine diei pancratium, quod quum Olymp. 77. in noctem protractum spectari non posset propter currunm et quinquertii certamina antecedentia, inde ab illa Olympiade mutatio facta. Quid vero mutatum est? In ceteris ordine plane nihil mutatum, hoc enim dicere debebat Pausanias, sed reiectum est pancratium in sequentem diem et finita prioris diei concertatio post quinque genera spectata. Hoc enim aperte Pausanias dicere mihi videtur his verbis: ὁ δὲ νόσμος, ὡς θύεσθαι τῷ Θεῷ τὰ ἱερεῖα πεντάθλου μὲν καὶ δρόμου τῶν ἵππων ὕστερα ἀγωνισμάτων, οὗτος κατέστη Ὀλυμπιάδι ἑβδόμῃ πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα, h. e. ratio nunc haec est inde ab Ol. 77., ut sacrificia deo immolentur post quinquertium et equorum cursum; tum igitur finitur concertatio diei, pancratio in alium diem dilato. Sunt ἱερεῖα, quae in fine diei post finita certamina Iovi sacrificantur, quum etiam κῶμος haberetur (Ol. XI, 76.). Poterat Pausanias quod volebat simplicius dicere; sed amat exquisitiora.

Digitized by Google

Veniamus ad secundum diem. Quid ibi gestum? Eidem fuerunt genera, quae prime die, nisi quod nunc pancratium accessit, ac ne iterum sex genera existerent idemque incommodum oriretur, propter quod pancratium ab antecedente die remotum, nunc certule certamen nullum fuit, tertius autem dies primi diei rationem repetebat et sic deincepa. Haec igitur fere descriptio fuit proxime post Ol. 77:

1. δρόμος, πάλη, πυγμή, ἅρματα, πένταθλον.
2. παγκράτιον, δρόμος, πάλη, πυγμή, πένταθλον.
3. δρόμος, πάλη, πυγμή, ἀκόντιον, πένταθλον.
4. παγκράτιον, δρόμος, πάλη, πυγμή, πένταθλον.
5. δρόμος, πάλη, πυγμή, κέλητες, πένταθλον.

Quod ἅρματα ante πένταθλον posui, in eo Pindarum et Xenophontem sequutus sum, Pausanias quidem loco supra appositis τὰ ἱερεῖα dicens πεντάθλου καὶ δρόμου τῶν ἵππων ὕστερα ἀγωνισμάτων sacrificari, inversum ordinem videri potest indicare, et saepe dubitavi, quid statuerem; sed potuit Pausanias ultimum prius nominare, tum addere curule certamen, quia utrumque impedimento fuerat pancratio, potuit etiam, quod tamen minus probo, postea inverti ordo, ut Pausanias, quod suo tempore videret, ad ipsam Olympiadis 77. mutationem retulerit. Quidquid est, in cetera descriptione nihil mutatur, etiamsi quis inversum ordinem praeferat. Explicabo nunc cetera. Primum igitur proposita descriptio ut per se aequabilitate placet, ita confirmatur Pindari loco Ol. V, 6, 7., ubi quinque ludorum dies sic designantur: σὺν πεντάμερον ἄμιλλαι ἵπποις, ἡμιόνοις τε μεναμπυκίᾳ τε. Quomodo autem per quinque dies certari potest tribus his generibus, nisi primo, tertio, quinto die certatur, uti in nostra descriptione vides? Ceterum ἀκόντιον, ascitae Ol. 20. (antea igitur ἅρματα tantum et κέλητες certabant), abolitae sunt Ol. 84., cf. Boeckh. ad Schol. Pind. Ol. IV. p. 118. et Pausan. V, 9, 1., quemadmodum etiam κάλπης δρόμος, quamdiu habebatur, quinto credo die actus, ubi κέλητες certaverant, tum sublatus est. Sed Ol. 93. introducti pro iis δύο ἵππων τελείων συνωρίς secundum Pausan. V, 8, 11. et Iul. Africanum apud Euseb., ut iterum tria genera fuerint. Ceterum ut in Olympia ita in ceteris ludis omnibus bigae post quadrigas receptae, neque ego ideoneam causam video, quare cum Hermanno ad Electr. 715. Sophoclem credam parum temporis curiosum contra morem antiquitatis in prisco certamine Pythio bigas memorasse pro quadrigis, quum poeta ut medios equos ζυγίους memoraret, opus non esset, qui de extremis tantum lito-

Digitized by Google

rum equis loquatur. In quo Hermannus etiam contra usum loquendi σειραῖον ἵππον audacissime ingalem dextrum interpretatur. Sed hoc obiter; in viam redeo. Quod denique Ol. 99. πώλων ἅρματα addita sunt, Ol. 128. πώλων συνωρίς, Ol. 131. πῶλος κέλης, eo non mutatum credo reliquum ordinem, sed prime die ἵππων τελείων et πώλων ἅρμασι, tertio ἵππων et πώλων συνωρίδι, quinto ἵππῳ et πώλῳ κέλητι decursum suspicer. Ante Ol. 77. quum unus, duo, tres dies ludorum essent, eodem die hominibus et equis certatum, ut Pausanias supra dixit; postea vero mutatum est hoc, et vides nunc secundo et quarto die non certatum equis. — Sed ad gymnica certamina transeo. Fuit primum cursus simplex, δρόμος εὐθύς, ἁπλοῦς, σταδιαῖος; cf. Etymol. Magn., Hesych. v. ἁπαμπισόδρομοι, Suid. et Hesych. v. ἅπαμπίας, quod genus Pindarus σταδίου εὐθὺν τάνυσιν dicit Ol. XI, 64., ut τείνεσθαι δρόμος dicitur. De ratione certaminis notabilis locus Pausaniae est VI, 13, 2., licet mancus, ubi non omnes cursores simul certasse tradit, sed universum numerum sortitione in quaterniones divisum, victores autem harum denuo compositos. Atque ita extitit σταδιονίκης. Ceterum si divisione facta certantium, unus, duo, tres supererant, haud dubie quintus cursor additus uni pluribusve quaternionibus. Praeterea etiam puerorum constat cursum fuisse, receptum Ol. 37. secundum Pausan. V, 8. et Jul. Africam. apud Euseb. — Videamus nunc καμπτούς, γναμπτούς, ὑπτίους, καμπείους, καμπίμους δρόμους. Huius generis primum διαύλου δρόμος est, quem in Olympia Pausan. l. cit. et Jul. Africam, receptum dicunt Ol. 14., deinde ἵππιος s. ἐφίππιος dictus Platoni de Legg. VIII, 833. A et C. et Polluci Onomast. III, 146., aliis, quibus longitudo δίαυλοι δύο, ut Pausanias ait VI, 16, 3., offeruntque eandem mensuram Hesych. et Phaverin. v. ἵππιος δρόμος, et Plutarch. Solon. c. 23. Crediderim κέλητας idem spatium emensos, et inde ductum nomen. Sed hoc genus ut in Nemeis et Isthmiis fuisse constat e Pausania l. cit., in Olympia et Delphis usurpatum non reperio, licet res minime improbabilis sit. Tertio loco δόλιχος memorandus, cuius duo genera acute Boeckhius statuit Corp. Inscript. Vol. I. Fasc. III p. 703., δόλιχον simpliciter dictum septem stadiorum et ἵππιον viginti quatuor stadiorum, quales equorum adultorum cursus fuerunt. Ceterum receptus in Olympia δόλιχος secundum Eusebium Ol. 15., quod omisit Pausanias, saepius tamen ipsum genus in Olympicis rebus memorans, quum ἱππιος nullum ibi sit vestigium. Atque hi quidem cursus omnes γυμνοί;

Digitized by Google

accessit ὁπλίτης s. ὁπλιτῶν δρόμος, etiam ὅπλον dictus Pausaniae, qui receptus Ol. 65. secundum Pausan. et Euseb. De armis diximus ad Pyth. IX. init. Videtur autem duplex genus fuisse; certe Heliodorus Aethiop. IV. init. stadii armatos cursores Delphis memorat, alias δίαυλος laudatur; cf. Pausan. X, 34, 2. Aristoph. Av. 293. ibique Schol. Atque haec hactenus; dixit de cursibus post alios nuper Philipp. in Dissertat. de Pentathlo p. 69 seqq. Berolin. 1827. Vides multa genera usurpata; potuit igitur, primo die quum στάδιον esset, secundo δίαυλον δρόμος esse, tertio δόλιχος, quarto ὁπλίτης δρόμος, quinto παίδων δρόμος, si autem etiam ἵππιον δρόμον Olympia habuit, primo die στάδιον et δίαυλον δρόμος esse potuit vel alius. Sic Thessalus Corinthius Pind. Ol. XIII, 37. Delphis uno die stadio et diaulo vicit, quanquam alios ludos non compare, quorum nec dies quot fuerint scimus nec quae descriptio certaminum, ut ex talibus nihil ad propositam quaestionem disci possit. Sed in Olympia secundum Pausan. VI, 13, 2. Politen Ol. 212. ἀπὸ τοῦ μηκίστου καὶ διαρκεστάτου δι' ὀλιγίστου δὴ καιροῦ μεθηρμόσατο ἐπὶ τὸ βραχύτατον δρομῶν καὶ ὠκύτατον, καὶ δολίχου γε ἐν ἡμέρᾳ τῇ αὐτῇ καὶ παραυτίκα σταδίου λαβὼν νίκην, προσέθηκε διαύλου σφίσι τὴν τρίτην. Quae si recte intelligo, Politen uno die dolichi et stadii victoriam tulit, secundo diauli etiam. Singulare vero est, quod tam dolicho primum, deinde stadio certatum; vulgo enim non dubium est stadii certamen primum fuisse omnium. Sed mutaverant hoc Hellanodicae ista Olympiade aliqua de causa, quemadmodum etiam alias in cetero ordine cursuum fieri potuit; neque arbitror singulos dies in perpetuum fin cursuum genera habuisse, ut mutare nihil licuerit pro temporis et certatorum ratione. Quare etiam si quis Politen uno die tres victorias cursus reportasse contendat, non negabo potuisse ita quidem Olympiade ita factum esse. Ac de cursu satis dictum. Fuit porro luctа virorum et puerorum, et haec quidem Ol. 37. ascita teste Pausania et Iul. Africano, similiterque pugillatus virorum et puerorum, his Ol. 41. primum introductis secundum Pausan. et Euseb. Obiter moneo pueros dictos alios proprie παῖδας, alios ἀγενείους, adultiores; neque tamen Pindari actate hoc discrimen παίδων et ἀγενείων iam obtinuisse Boeckhius iudicat in Corp. Inscript. Vol. I. Fasc. II. p. 335. Iam, ut cetera persequar, probabile mihi est partem luctatorum et pugilum primo die certasse, partem secundo, quum plerumque non pauci essent certatores, tertio vero victores cum ἡμίθεῳ, aut solos, si

Digitized by Google

ἀεθλος non erat, sed par numerus certantium. Ac si ἄεθλος aderat, deinceps victores antecedentium dierum certabant cum hoc; cf. Boeckh. Explicatt. ad Pind. Pyth. VIII. p. 319.; si non aderat, nova paria ex victoribus solis componebantur, donec summus evaderet victor. Tale, credo, certamen fuit Pausan. VI, 10, 1: ἔνθα δὴ ὁ Γλαῦκος ἐπιτρώσκετο ὑπὸ τῶν ἀντιαγωνιζομένων, καὶ ἤδη πρὸς τὸν λειπόμενον ἐξ αὐτῶν ἐκύκτευεν, ἀπαγορεύειν ἐνομίζετο. Ceterum saepius traditur aliquis eodem die lucta et pugilatu vicisse. Denique ad eandem normam quarto die puerorum luctatorum et pugilum certamen esse potuit, quinto victorum et ἀνδρῶν. Ubi autem pauciores certatores aderant, etiam omitti uno die potuit hoc genus certaminis. Venio ad quinquertium. Quinquertiones vulgo non paucos fuisse inde suspicari licet, quod novem Hellanodicarum tres curulia certamina inspiciebant, tres quinquertium, tres cetera certamina, Pausan. V, 9, 5. Est autem maxime verisimile compositos quinquertiones per quaterniones fuisse, ut quaterni saltu, cursu, disco, iaculo certarent, ad luctandum vero duo paria prodirent, unum post alterum. Igitur si v. c. sedecim erant, commode hi per quatuor dies certaverint, quinto autem die victores horum. Neque tamen semper existimo omnibus diebus quinquertio certatum, sed, si pauciores aderant, omissum est uno alteroque die hoc certamen, et introducta pro eo, si fieri poterat, luctatorum aut pugilum plura paria. Quemadmodum si plures quam sedecim aderant, uno die duae quaterniones certarunt. Talia enim necessario mutata sunt ab Hellanodicis pro numero certantium in quoque genere, ut, quantum fieri posset, aequaliter divisa haberentur per singulos dies certamina et spectatorum oblectamenta. Ceterum quum ex descriptione nostra quinquertium in fine diei post cetera certamina spectatum sit, noli contra nos afferre locum Pausan. VI, 24, 1., ubi de gymnasio Eleorum loquens pergit: εἰσιᾶσι δὲ (Hellanodicae) τῶν μὲν τὸν ἥλιον ἀνίσχειν, συμβαλόντες δρομέας, μεσούσης δὲ τῆς ἡμέρας ἐπὶ τὸ πένταθλον, καὶ ὅσα βαρέα ἄλλα ὀνομάζουσιν. Ibi non de ludis sermo, sed de exercitiis ante ludos, quod non video in hac quaestione ab omnibus observatum. Sed de ipsorum in quinquertio certaminum ordine multa nuper disputata sunt ab Hermanno in Dissertatione de Sogenis Aegipetae victoria quinquertii Lips. ant. 1822. et a Boeckhio in notis criticis ad Pind. Nem. VII. et in Dissertatione de Crisi Pindarica, denique a Georgio Friderico Philippo in Commentatione de Pentathlo, quae adeat lector. Tamen ut paucis meam sententiam aperiam,

Digitized by Google

cum Boeckhio verum habeo luctam ultimam fuisse in ordi
neque obstare puto Pausan. III, 6, 9., quem locum Boeckh
optime explicat. Idem perspicue docuit saltum primum certam
fuisse. Sed apud Xenophontem Hist. Gr. VII, 4, 29. non
bitandum mihi videtur πάλην, quae ibi dicitur, quinquertii es
unde liquet τὰ δρομικὰ τοῦ πεντάθλου antecedentia certamina es
Iam si hunc ordinem ponis: ἅλμα, ποδωκείην, δίσκον, ἄκοντα, di
proprie ἅλμα et ποδωκείην esse τὰ δρομικά, sequentia duo
praetermissa, quod aegre concedam, vel comprehensa δρομι
sive quod dignitate minora erant, sive quod hic tum ordo fi
ἅλμα, δίσκος, ἄκων, δρόμος, quem etiam veterum plures tradider
Mihi quidem non improbabile videtur etiam hoc ordine inter
certatum, etsi legitimum habeam eum, quem Simonides refe
Restat, ut de pancratio dicam. Pancratiastae plerumque p
ciores fuerunt, ac, si nonnisi unum aut aliquot paria aderant,
die rem absolutam credas, sin plura, alio die victores, qui e
rant, inter se certarunt aut cum ἐφέδρῳ. Inde ab Ol. 145., u
Pausania Eusebius tradit, etiam puerorum pancratium
certaruntque pueri vel post viros iisdem diebus vel alio di
omnes, alio pueri. Ceterum mutatum esse ordinem legi
rerum ab Hellanodicis interdum etiam certantium rogatu pu
Pausan. VI, 15, 3. Quum Ol. 141. Caper Eleus lucta
vicisset eodemque die etiam pancratio certare cuperet,
machus pancratiasta et pugil adiit Hellanodicas, ut pancr
vocarent, antequam ipse vulnera pugilatu accepisset. Sic pa
tium eo die fuit inter luctam et pugilatum, qui potuit t
ludorum dies esse ex nostra descriptione. Ac Caper eodem
luctae et pancratii victor exstitit, ut alio tempore Strato A
sis, Pausan. VII, 23, 5. Omnino iam supra monui iter
repeto necessario ab Hellanodicis in legitima descriptione
esse nunc hoc nunc illud pro ratione temporis et co
quare ne illud quidem negaverim, si quis pancratium ini
a me positum interdum post pugilatum collocatum censet,
legitimum non credo hunc ordinem, quum Pausanias in loco
allato de mutatione Ol. 77. facta loquens ordinem priorem
rum mutatum nullo verbo significet, quod tenori cupio ab
iudicium ferent de descriptione nostra. Postremo ut etiam
Luciani loco Timon. c. 50. dicam: νενίκηκε δὲ [Τίμων] πάλην καὶ δρόμον ἐν Ὀλυμπίᾳ μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ πύξιν ἅμα συνωρίδι πωλικῇ, sunt haec ineptae blanditiae, quae scient
Demea, ut satis te ipse locum inspectus docebit.

Digitized by Google

EXCURSUS II.

DE ASYNDETO APUD PINDARUM *).

Asyndeti usus frequentior in lyrica poesi est et esse debet quam in epica; epica oratio quum lenior et tranquillior sit, continuum nexum amat, lyrica abruptior est et audacior, affectuum plena et gravitatis ac sublimitatis maxime studiosa. Quare qui virtutes illius cognoscere cupit, etiam ad Asyndeti rationem attendere debet. Ac Pindari interpres etiam propterea declinare non potest quin-quaginta passim difficilem et impeditam, quia Hermannus et Boeckhius pluribus in locis de ea re dissentiunt. Placuit autem exempla potiora Asyndeti ex his carminibus colligere et ad certa distincta revocare.

Asyndeton quum particulas non offerat, quibus nexus sententiae indicetur, res ipsa hoc et pronuntiatio docere debet. Solet ubique ut non aliunde particulis aptum, propria quadam vi alacritate, gravitate, magnificentia; sensu vero aut cum antecedentibus arctius cohaeret aut novam rem infert.

Ac primum quidem notissimus usus Asyndeti est, quum res diverse vel indirecte aut obscurius indicata explicatur accuratius. Ol. I, 89: *οὐδ' ἀκράντοις ἐφάψατ' ἂν ἔπεσι, μὴ μὲν ἀγάλλων Θεὸς ἔδωκεν δίφρον τε χρύσεον πτεροῖσίν τ' ἀκάμαντας ἵππους.* — Ol. II, 24: *ἔστιαι δὲ λόγος εὐθρόνοις Κάδμοιο γάμοις, ἔκαθον αἳ μεγάλα, πένθος δ' ἐπίνευε βαρὺ πρεσσόνων πρὸς ἀθῶν. ζώει μὲν ἐν Ὀλυμπίοις ἀποθανοῦσα βρόμῳ πεφαυνοῦ νεβρίοιο Σεμέλα κτλ.* Varia alia exempla eiusdem rei sunt Ol. VI,

*) [Contra Dissenii praecepta paucis disputat G. Hermannus Opuscc. VII. p. 16 seqq. SCH.]

Digitized by Google

41. Pyth. I, 86. 94. II, 63. IV, 19. 166. 249. 278. IX, 68. 95 118. XI, 46. XII, 13. Nem. III, 28. 31. V, 50. VII, 77. fin IX, 34. X, 4. Isthm. VII, 31. Fragm. Isthm. IV, 5 (?). In loc Ol. IX, 104 seqq. nunc hunc censeo nexum esse: Ducunt eni aliae aliis viae ulterius; excellentia ardua est, inferiores grad artium facilius assequaris. Illuc vero Epharmostus pervenit. Ne sunt igitur verba: *σοφίαι μὲν αἰχεῖναί*, opposita antecedentibu sed subiecta. Denique Pyth. IX, 84. antecedens nomen *κατὰ κάτω* explicatur et alia ratio est ibidem v. 26. Postquam en v. 5. Cyrenam ab Apolline raptam praemonuerat, monstra deinde originibus et moribus puellae, ad ipsam raptus narrati nem accedens, orditur per Asyndeton *κίχε νιν κτλ.* Satis de hi Ut vides, nuntiatur dictum, deinde exponitur, indicatur brevi indefinite, indirecte, obscurius res, explicatur deinde aperti plenius, per partes. Causa vero Asyndeti aperta. Si copula adderes aut adversativam particulam, iuxta poneres alind opponeres; nunc autem subiici debet posterior locus antecede tanquam pars. Quare omittendae sunt istae separantes particu Ubi vero videbuntur tibi in locis quibusdam allatis etiam p culae commode poni potuisse, non tamen omissas eas iudicabi sed aliter nunc rem cogitatam.

Secundo loco similis ratio memoranda est, ubi eadem res cum vi repetitur aliis verbis. Ol. III, 17: *τάν ποτε Ἴσχυ ἐπὸ σιμαῖν καγὰν ἵνεκεν Ἀμφιτρυωνιάδας, μνᾶμα τῶν Οὐλυ πάλιστον ἄθλων, δᾶμον Ὑπερβορέων πείσαις Ἀπόλλωνος θε ποντα λόγῳ· κἰσσὰ φρονέων Διὸς αἰτᾷ παυδόκῳ ἄλσει σπε τε φύτευμα ξυνὸν ἀνθρώποις στέφανόν τ' ἀρετᾶν.* Manifest est bis dici idem, quae in fine prioris loci sunt, ab his initi capiente secundo, atque etiam ceteris inverso ordine positis. C vero repetitionis in promptu; vertitur summa fabulae in co nuentibus Hyperboreis, non vi, translatum oleastrum Ol praemium virtutum. Adde Pyth. III, 107: *ἁμιχθὲν ἐν φρε μέγας ἐν μεγάλοις ἔσσομαι· τὸν ἀμφίπονε' αἰεὶ φρασὶν ἐσλ ἀσκήσω κατ' ἰμὰν θεραπεύων μαχανάν.* Alia exempla sunt Ol. 52: *ἐμοὶ δ' ἄποθεν γαυσίμαχον μαχάων κεν' εἰκεῖν. ἀφίκτω* Ol. IX, 40: *μὴ νῦν λαλάγει τὰ τοιαῦτ'· ἔα πάλαμον μάχαν τε σ σεν χαρὶς ἀθανάτων.* Pyth. X, 21: *μὴ φθονεραῖς ἐκ θεῶν μα τροπίαις ἐπινύσσαιτον. θεὸς εἴη ἀπήμων κάρ.* Aptissima res quae alias tum in precibus votisque intentis et in affectu, velati in Homerus dixit Il. I, 196: *μάντι κακῶν, οὐ πώποτέ μοι τὸ κρήγ εἶπας, αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι.*

Digitized by Google

Tertio loco enumerationem affero, cuius tamen apud Pindarum pauca tantum exempla sunt. Pyth. III, 107: σμικρὸς ἐν σμικροῖς, μέγας ἐν μεγάλοις ἔσσομαι. Nem. VI. init.: Ἓν ἀνδρῶν, Ἓν θεῶν γένος. Potest etiam Ἓν μὲν ἀνδρῶν, Ἓν δὲ θεῶν γένος dici, ut oppositionis ratio infertur; nunc autem non opponuntur sibi hunc membra, sed iuxta alterum ponitur alterum. Habet vero hoc genus nunc gravitatem et dignitatem, ut in locis allatis, nunc alterum et affectum, quod luculento exemplo illustratur e Platonis Symposio p. 197. D, ubi Agatho poeta in fine orationis paullo crescente fervore laudis permulta praedicat de Amore ἀσυν- λίας: ἐν ἰοχαΐαις, ἐν χορδαῖς, — — — — — — παρασπάτης τε καὶ σοφὸς ἄρισ τος. A Pindaricis epiniciis talis incitatior oratio- nis cursus alienus; sed hic magna cum vi et gravitate Asyndeto fluit, ut nunc censeo, etiam Pyth. II, 40 seqq. describens Ixionis poenas: τὸν δὲ τετράκναμον ἕρπεται δεσμὸν ἐὸν ὄλεθρον ὄγ' · ἐν δ' ἀνάγκαις γυιοκείδαις πεσὼν τὰν πολύκοινον ἀνδέξατ' · ἀγγελίαν. δὲ οἱ Χαρίτων τέκεν γόνον ὑπερφίαλον, μόνα καὶ μόνον κτλ. Sen- sit: Sed rotam infelicem lucratus est, monstrosus ei filius natus; fabulam cum vi. Minus recte in Commentario Asyndeton explicui.

Accedo ad aliud genus. Ubi hic est nexus locorum duo- rum, alter causam et rationem contineat, alter con- sequutionem, alter protasis, alter apodosis sententiae alicuius est, omissis particulis ἐπεί, ἐπειδή, γάρ, duo novi modi Asyndeti dicendi existunt usitatissimi, prout protasis aut apodosis pri- mum locum occupat. Ponamus primum illud. Fac hanc sententiam: Multorum quum rex sis, multos dictorum testes habeas; vides dici posse etiam sic: Multorum rex es, multos habes testes, ut habetur Pyth. I, 88: πολλῶν τυράννας ἐσσί · πολλοὶ μάρ- τυρες ἀμφοτέροις πιστοί. Atque hoc genus valde amat Pindarus, non in aliis rebus tum in hortatione ea utens, ubi praemissis quibusdam se vel alium hortatur. Ol. I, 113: ἐπ' ἄλλοισι δ' ἄλλος ἄλλων· τὸ δ' ἔσχατον κορυφοῦται βασιλεῦσι. μηκέτι πάπταινε πόρρω. Ol. III. fin.: τὸ πόρσω δ' ἐστὶ σοφοῖς ἄβατον πάσὺφροσι· τὰν διώξω. Nem. IV, 69: Γαφείρων τὸ πρὸς ζόφον οὐ πεφα- σ' ἀνέρτερος αὔτις Εὐφάνας πρὸ τέρσον ἔντεα ναός. Eodem refert ibid. v. 85., ubi vide Commentarium. Porro adde Nem. V, Isthm. II, 12., ubi vide explicationem, et Isthm. VI, 39. Prae- ea confer Isthm. II, 35: μαργὰ διοπήσαις ἀκοντίσαιμι, atinam ur possim, Pyth. IV, 236. πλᾶθι, suscipe igitur, Isthm. I, 6: ν, cede igitur, Nem. VII, 35. ἔα με, sine me igitur, IX, 30: ιφάτου τίθ μιν, misceto igitur statim aliquis, Pyth. III, 61. μὴ

Digitized by Google

σκεῦδε, noli igitur; in quibus omnibus logicus nexus est, quem dixi, alacrior vero et nervosior oratio fit per Asyndeton. Adde Pyth. IV, 147: *σὺ πρέπει νῦν*, et Pyth. III, 107. Sed pertinet huc etiam Ol. II, 46. *πρέπει*, decet igitur canere, canamus igitur, ubi Hermannus non recte damnare videtur Asyndeton. Etiam de Nem. X, 75. in Commentario diximus. Postremo huius generis est Pyth. IV, 270: *ἐσσὶ δ' ἰατὴρ ἐπικαιρότατος, Παιάν τέ σοι τῶν φάος· χρὴ μαλακὰν χέρα προσβάλλοντα τραύμαν ἕλκος ἀμφιπλέξαι*; h. e. es medicus aptissimus, monco igitur, ut leni manu cures, s. quum sis medicus aptissimus, age praesta te etiam talem, qualem debes. Ubique enim Pindarus admonitionem, ubi opus, ex laude ducit, ut de logica ratione membrorum dubitari non possit. Atque ita patet in his omnibus locis sententiarum continuum nexum esse; abruptum in oratione tantum est. Satis de hoc. Alteram rationem dixi, ubi apodosis praemittatur, protasis sequatur; sic Asyndeton per *γάρ* explicandum est, quum causam et rationem antecedentium contineat. Atque etiam hoc genus frequens apud Pindarum. Ol. I, 53: *ἀφίσταμαι· ἀτρεκὴς λέλογχεν θαμινὰ καταγόρος*. Ol. III. fin.: *σοῦ μὲν διαίξω· τὰ δὲ σιγῆν*. Ol. IX, 12: *ἀλλὰ νῦν ξυναβόλων Μοισᾶν ἀπὸ τόξων ἄνδρα τε φοινικοστερόπαν σαμόν τ' ἐπίνειμαι ἀκροτήριον Ἄλιδος, πόλιν πρέσβιστον δ' ἵππων γλυκὺν Πυθῶνάδ' ὀτρύνων· οὗτος γαμπτῆρσιν ἰθύνει ἐφάψαι*. Nem. V, 20: *ῥαπτὰ δὴ αὐτόθεν ἅλμᾳ θ' ὑποσκάπτει πατρὸς ἔχω γονάτων ἐλαφρὸν ὁρμάν*. Idem nexus est Ol. I, 106. II, 6. VIII, 72. X, 16. XIII, 18. Pyth. II, 76. III, 105. X, 26. Nem. 16. VII, 19. 25. X, 78. Isthm. I, 5. IV, 52. Obiter adde Ol. X. 5. Pyth. V, 53., ubi *γέ* est certe quidem, quum inter alia argumenta unum afferatur gravius. Sed non omittere debeo insignificum locum Pyth. I, 75 seqq. de victoria ad Himeram. Ille laudatam Hieronis ad Cumas victoriam, ad causam, opinatur principium harum rerum exstitisse, quae maxime Pindarico. Nam ad Himeram, ait, Dinomenis filii sic fregerunt hos populos, ut Medi fracti sunt primum ad Salaminem et Plataeas. Sic malim. Postremo affero exempla nonnulla, ubi plura Asyndeta coniuncta sunt. Pyth. I, 86 seqq.: *νόμα δικαίᾳ πρᾶξαι τόν· ἀψευδεῖ δὲ πρὸς ἄκμονι χάλκευε γλῶσσαν. εἴ τι καὶ φίλον παραθύσσει, μέγα τοι φέρεται πὰξ εἰδώς. πολλῶν τοι μαρτύρων ἐσσί· πολλοὶ μάρτυρες ἀμφοτέροις πιστοί*. Hoc est: Gubernes linguam et loquere vere; nam si vel levissima res tibi excidit, magnopere habetur ut a te profectum; quum enim multorum rex sis, exstant tibi multi testes. Isthm. IV, 14: *μὴ μάτευε Ζεὺς γενέσθαι· πάντα*

Digitized by Google

ἐμε, εἰ σε τούνεκεν μαῖ' ἐφίμοσεν καλῶν. Θνατὰ θνατοῖσι πρέπει. ne est: Quum omnia habeas, noli Iupiter fieri; humana enim decent homines. Fragm. Dithyramb. III. v. 7 seqq.: Διόθεν αὐ με σὺν ἀγλαΐᾳ ἴδετε πορευθέντ' ἀοιδᾷ ἐπὶ [τὸν] πεσσοδίταν Θεόξενον ὑπάτων μὲν πεντέρων μαλερόμων γυναικῶν τε Καδμείων ἔρατον. Ἐν Ἀργείᾳ Νεμέᾳ μάντιν οὐ λανθάνει φαίνεσθαι ἔργος πολ. primum verba: πορευθέντα σὺν ἀοιδᾷ ἐπὶ [τὸν] πεσσοδίταν ξένον, explicat discentius, deinde quum e Nemea se huc profectum dixerit, etiam illud explicat, quomodo ibi sciverit instare Dionysia. Alacritatis autem eximiae lyricae exemplum est locus Nem. III, 75 seqq., ubi pulcherrime congesta sunt Asyndeta.

Pergo ad aliud genus in fine locorum positum, quo graviter finitur. Talia exempla primum sunt Ol. IV, 17. 19. Nem. I, 18. VII, 61., quibus locis hoc inest: dixi, vera dixi, non mentior et obtrecto. Addo Nem. IX, 33. Porro huius generis sunt loci, ubi repetitur in fine quod prius dictum, Pyth. XI, 31. XII, 22. Pertinent eodem alii multi loci, ubi alio gravi membro antecedentia complectitur aut absolvit, iudicium summum subiicit humanae, admirans, reprehendens, admonens. Ol. II. fin.: ἐπεὶ πλείους ἀριθμὸν περιπέφευγεν· ἐκεῖνος ὅσα χάρματ' ἄλλοις ἔθηκεν, τῷ ἂν φράσαι δύναιτο; Pyth. V, 88. de Batto: μάναϲ μὲν ἀφνὸν μίτα ἔναιεν, ἥρως δ' ἔπειτα λαοσσόος. Nem. IX, 45: ἔστιν πρὸς δαιμόνων θαυμαστὸν εἶδεν. Nem. VII, 48: νρία ἔπεα πρόσσω κτλ. Adde Nem. I, 36. Imprimis vero magnificae sententiae hae: Pyth. II, 49. narrata Ixionis poena: Θεὸς ἄνευ Χαρίτεσσι τέκμαρ ἀνύσαι, Θεὸς ὁ καὶ πτερόεντ' αἰετὸν κίχε καὶ ἀκοντίων παραμείψαι δελφῖνα κτλ. Nihil magis lyricum quam tantum gravitate rerum dictarum sic effari sensus, quibus plenus. Pyth. III, 59., postquam de Aesculapio dixit, invito Iove qui aliquem in vitam revocare tentaverat: χρὴ τὰ δυνατὰ δαιμόνων μαστεύοντα θνατοῖς φρασίν, γνόντα τὸ πᾶϲ πρόσω οἷας εἰμὲν αἴσας. Adde Nem. IV, 30. Sed non in malorum modo partium fine tales dico sententias saepius reperiri, possunt etiam in media oratione idoneis locis subiici, ut Pyth. IX, 78. Pyth. II, 83., ubi de calumniatore callido loquutus pergit hoc modo: οὔ νιν μετέχω θράσεος. Eadem ratio ubicunque in iambicis locorum sententiae positae, quae, quum principium sequentium rerum sint, simul tamen antecedentium contemplatione nitta locantur, ut Ol. II, 53. VI, 73. XIII, 82.

Dixi supra Asyndeton aut cum antecedentibus maxime sensu haerere aut novam rem sumtiore vel inferre; de illo

Digitized by Google

vidimus; restat, ut de altero genere exponamus. Est igitur [illegible] sequentibus prima Asyndeti causa diversitas rerum maior minorve accedit quod, ubi gravior locus novus sequitur, etiam vim posti[illegible]at maiorem principium. Primum igitur frequens in hoc genere Asyndeti usus est, quum abrumpitur subito oratio, ut ad alia ve[illegible]niatur, veluti vides Ol. II, 80: πολλά μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκέα βέ[illegible] ἔνδον ἐντὶ φαρέτρας. Adde Ol. IX, 89. Pyth. I, 81. IV, 247. Nem[illegible] V, 14. VII, 50. VIII, 19. X, 19. Isthm. IV, 46., et vividius [illegible] IX, 85. Pyth. X, 4. 51. Nem. III, 26. Neque tamen semper tal[illegible] formulae locum habent aut habere possunt; aliis locis repe[illegible] nuntiatur res sequutura aut ipsa statim ponitur, sive praepar[illegible] simul proxime antecedentibus sive nou praeparata; atque ubi c[illegible] minis nova pars est, maiore pausa pronuntiationis opus, antequ[illegible] transeas, ubi loci eiusdem nova pars, minore. Afferamus exe[illegible] pla. Ol. VI, 82: δόξαν ἔχω τιν' ἐπὶ γλώσσᾳ ἀκόνας λιγυρᾶς. [illegible] milés loci Ol. VII, 20. Pyth. X, 64. Nem. VII, 70. Adde pr[illegible] terea Ol. XIII, 11., ubi nuntiatio habetur praeparata antecedi[illegible] tibus, et Pyth. V, 101.; vide porro Nem. V, 48. VI, 27. 47. [illegible] Isthm. III, 19. IV, 54. V, 58. Eximie vero frequentantur in [illegible] genere alloquutiones precationesque deorum, ut Ol. V, 17. [illegible] 103. VII, 92. XIII, 24. 114. Pyth. I, 29. 58. 71. Nem. IX, [illegible] X, 29., atque etiam vota sine alloquutione sic ponuntur fere ἐσ[illegible] δέτως, ut Ol. I, 115. IV, 12. VII. fin. Pyth. V, 116. XI, [illegible] Isthm. I, 64. Etiam ubi copulatio fieri poterat commode, gra[illegible] tatis causa talia Asyndeton asciscunt passim.

Sed haec aperta pleraque; dicendum vero de subtilior[illegible] quibusdam in hoc genere modis. Sic quum plures hortatio[illegible] diversae se excipiunt, Asyndeton videas, sicubi diversitas re[illegible] postulat. Pyth. I, 86 seqq. primum ad iustitiam et veritat[illegible] deinde ad liberalitatem hortatur. Quum autem Hiero adi[illegible] adulatorum artibus saepe a recta via averteretur, tertio loco [illegible] etiam de hac re monet, quae, quum ad antecedentes duo h[illegible] pariter pertineat, non poterat eodem cum iis ordine logice p[illegible] sed Asyndeton postulabat. Pyth. II, 70. primum rogat, ut e[illegible] men benigne recipiat, deinde v. 72. ad aliam diversam admo[illegible] tionem gravissimam pergit de aulicorum fraudibus. Fragm[illegible] Dithyramb. III. primum vocantur dii, ut benigne aspiciant [illegible] adiuvent chorum: Ἴδετ' ἐν χορόν, Ὀλύμπιοι, ἴκει τε πλυτὰν πίερι[illegible] χάριν, θεοί, tum de honoribus loquitur, quos contra ferre d[illegible] bent, ἐσθετᾶν λάχετε στεφάνων τᾶν τ' ἐαριθρέπτων λοιβᾶν, q[illegible] vides non potuisse per novam copulam τὲ sublici. Sed grav[illegible]

Digitized by Google

alia quaestio est de omissione particulae δέ in oppositione. Viam monstret locus pulcherrimus Fragment. Hyporchem. III: Ἀπὸ Σικάνου μὲν Δάκαινάν ἐπὶ Θηρὸς νύσα τρίφειν πυκινώτατον ἄμπυον· Σικύωνι δ' ἐς ἄμελξιν γλάγους αἶγες ἐξοχώτατοι· ὕπλας δ' ἐπ' Ἄργεος· ἅρμα Θηβαῖον· ἀλλ' ἀπὸ τᾶς ἀγλαοκάρπου Σικελίας ἵππια δικιδάλου μαχανόρις. [Correctam apposui.] Quae iure dicis post ἅρμα particulam δέ omisit? Illustrare vult rhodae Siciliae praestantiam; postquam igitur alia dissimiliora comparavit, ad ultimam comparationem accedens, quae proxime scopum tangit et ad ipsam rem transitum parat, pulcre abrumpit orationem quasi novam partem loci ponit. Discimus hinc, quemodo δέ omitti liceat. Non potest omitti, credo, Ol. XI, 71., ubi, quum Pisa enumeret primos victores Olympiae, qui cursu, lucta, pugilatu, curru, denique iaculi discique iactu vicerint, idonea causa omissi est, quare ultimum genus a ceteris Asyndeto separetur. Alius locus est Pyth. IV, 179., ubi in recensu Argonautarum postremo de Euphemi accolis Berenicis dicitur. Boeckhius post ταχέως delevit δέ, ut in fine versus, atque ego in Commentario propter gradationem quandam sententiae Asyndeton dixi admissum videri. Tamen recte habito defensionem sufficere; Asyndeton incommode finem versus separat et divellit ab antecedentibus. Nec omitti posse δέ docet Ol. VI, 74: τεκμαίρει χρῆμ' ἕκαστον, μᾶκος ἐκ δ' ἄλλων πρέπει φθεγξόντων, quia secunda pars loci ita apposita est antecedenti, ut non posse separari videatur. Probant, ait, nostra carmina facta, quales simus; obtrectatio vero ab aliis oritur invidiosis. Similis causa, quare Ol. IX, 103. particulam restituendam iudicem. Sed alia res est Ol. VI, 72. Ibi de vaticinandi arte Iamidis tributa ab Apolline loquutus primum addit: ἐξ οὗ πολύλειτον καθ' Ἕλλανας γένος Ἰαμιδᾶν, tum pergit: ὄλβος ἅμ' ἕσπετο. Hermannus quidem cum Scholiis iungit: ἐξ οὗ πολύλειτον καθ' Ἕλλανας γένος Ἰαμιδᾶν ὄλβος ἅμ' ἕσπετο, sed non recta oratio est et non Pindarica propter verba: πολύλειτον καθ' Ἕλλανας, nunc male interposita. Igitur duo sunt cola. Cur autem δέ omisit? Quia, credo, verba: ὄλβος ἅμ' ἕσπετο, non coniuncta voluit antecedentibus, ut nihil nisi clausula horum esse, sed voluit ea simul initium et principium esse sequentium conspicuum. Nam praeter virtutes Pindarus etiam ὄλβον Iamidarum et Agesiae in illo carmine laudat; cum hoc certavit victorias in Olympia et nunc splendida epinicia celebrat, cum hoc postremum inter cives Syracusanos locum occupat; hic ut maneat, quod in fine. Harum igitur omnium rerum in principio recte et

Digitized by Google

graviter dixit: Opulentia simul sequuta; cultores enim virtutum illustrem in locum veniunt. Nimirum probat res quemque. Ultima sententia ad ludicras res transitum parat. Sic igitur hic quidem δέ non desideramus. Omnino ponit quidem lyrica oratio δέ et ponere debet, ubi logica ratio rerum necessario postulat, neque unquam haec particula omissa, ubi necessaria esset; sed multo minus tamen ea utitur quam prosa oratio, alias alios modos praeferens, ubi fieri potest. Nam ubi omnia aliunde nexa sunt, vivida vis singularum rerum minuitur; lyrica vero poesis nulla esset, nisi etiam in singulis locis ubique vim et alacritatem sensuum deprehenderes ipsi propriam. Hoc etiam propter ea dico, quae ultimo loco subiiciam. Observare enim licet Pindarum in continuatione narrationis personae pronomen demonstrativum ἀσυνδέτως cum vi ponere, ubi vel relativum adhibere, vel οὖν addere, vel mutata constructione δέ inferre, vel alio modo arctius nectere enuntiationes poterat, si voluisset. Dico illos maxime Pindaricos transitus per τῷ μέν, τὸν μέν, τοὶ μέν, τοῖσι μέν, τόθι, τούτων, τείνοις, alios; cf. Ol. I, 75. VI, 44. VII, 32. 49. XIII, 61. Pyth. IV, 66. 120. Isthm. V, 2. Sic v. c. Ol. VII, 31 seq.: μαντεύσατο δ' ἐς Θεὸν ἐλθών (Tlepolemus). τῷ μὲν ὁ Χρυσοκόμας εὐώδεος ἐξ ἀθύρου ναῶν αἶσαν εἶπε, ex vulgari ratione etiam sic dici poterat: ὁ δὲ ναῶν πλόον αὐτῷ εἶπε. Sed suavius alterum. Placet demonstrativum ubique alacritate, vigore maiore, quum aliae iunctura atque etiam relativi frequentior usus prosae orationi magis conveniat.

Digitized by Google

INDEX NOTULARUM.

Ἀγά et ἀντά I. II, 42.
ἀδεῖν O. III, 1.
ἀέ P. IX, 87.
ἄϊναος et ἀέϊνναος P. VI, 4.
αἰητός P. IV, 4.
αἶτος O. III, 17.
ἀκαμαντοχάρμαν Fr. inc. 76.
accusativi plur. decl. sec. in ους et ως O. I, 53.
ἀλίπλακτος et ἀλίπλαγκτος sinnm. P. IV, 14.
Ἀλκαΐδας O. VI, 68.
Ἀλκμάνα P. IV, 132.
ἅλλα et ἅμα confusa O. I, 104.
ἀμύσασθαι P. I, 45.
ἀμφιεπής P. X, 62.
Ἀμφίθηος O. VI, 13. Addend.
ἀμφίφυτα I. I, 8.
— ᾶν circumflex. O. VI, 25.
ἀναξία N. VIII, 10.
ἀνδροδάμαν et ἀνδροδάμαντα N. IX, 16. Fr. inc. 44.
ἄνομαι O. VIII, 8.
ἀοιδαῖς bisyllabum N. XI, 18.
ἀπείρατος O. VI, 53.
ἀποινία et ἔποινία O. I, 24.
Apollo Galaxius Fragm. inc. 182, d.
ἄρα et ἄρα O. VIII, 46.
ἀρχαία σημασία N. I, 44. III, 10. 23. X, 62.
Ἀσκληπιός et Ἀσκληπιάδης P. III, 8. N. III, 53.
ἀτάμυκτος P. IV, 84.
ἄτρεια O. XI, 13.
ἀύτα P. II, 28.
αὐδᾶσθαι med. O. II, 92.
αὖτις O. I, 66.
βασιλέα et βασίλη N. I, 39.
βεβραγμένος et βεβρεγμένος O. VI, 55. I. IV, 51.
Βουδίδαι, gens Aeginetica, N. VI, 35.
γάπεδον et δάπεδον N. VII, 88.
Γεάοχος O. XIII, 81.
γιγνέσκω. ἔγνον, non ἔγνων, P. IX, 79. I. II, 23.
γλάγος Hyporch. III, 8.
Δαίδαλος, Vulcanus, N. IV, 59.
δαμονία O. IX, 110.
δάκρη Scol. I, 2.
Dat. plur. tert. decl. in εσι. P. VII, 1.
Δείνιος et simm. genitivi N. VIII, 16.
δεύματα et δεύνατα O. I, 50.
δίδοι N. V. 50.
δίδυμος O. III, 35.
δινεῖσθαι κατὰ τρίοδον P. XI, 38.
δόρει et δούρει I. IV, 42.
δύσηρις O. VI, 19.
δυσφρονά O. II, 52.
ἐγκαταβαίνειν N. I, 38.
εἰκόν et εἶκον imperat. O. VI, 92.
ἑλινύω N. V, 1.
ἐν truiectum O. VI. 53. ἓν δέ O. II, 56.
ἐόλει P. IV, 233.
ἔπειτεν P. IV, 211.
Ἐπιάλτης et Ἐφιάλτης P. IV, 89.
ἐποινία et ἀποινία O. I, 24.
ἐρῆμος N. X, 42.
ἐρησασθαι N. IX, 23.
Ἔρινύς O. II, 41.
ἐριπέντι et ἐριπόντι O. II, 43.
Ἐρχομενός O. XIV, 4.
ἑσλός O. I, 99.
ἐσπόμενος I. IV, 36.
ἑτοῖμος et ἕτοιμος O. II, 76.
ἐωσφόρος, non ἀωσφόρος, I. III, 42.
ζάθεαι ἵκηαι Solis Hyporch. IV, 6.
ἦμερος et ἄμερος N. VII, 86.
ἠΰ O. V, 16.
θαμά i. q. ἅμα O. VII, 12.
Θαυματός O. I. 28.
θέασαν, forma inaudita, O. I, 64.
θίγειν P. VIII, 24.

Digitized by Google

θοός Fr. inc. 34.
ἰ dativi elisum O. VIII, 48. IX, 111.
ἴκειν O. IV, 9.
Ἰλιάδης et Ἴλιός O. IX, 111.
ἴν et ἶν O. III, 25. P. IV, 36. N. X, 15.
incertus poeta epicus Fr. inc. 34.
Ἴρασα P. IX, 106.
ἰρέα P. IV, 5. N. I, 39. Adde Meinek. Del. Anthol. p. 144.
καβάς N. VI, 56.
καί traiectum O. VII, 26.
Κάϊκος — ᴗᴗ I. IV, 42.
Callimachus. Addend. O. IX, 15.
καλός, καλός P. II, 72.
Καμάϊρινα O. V, 4.
Κάμιρος O. VII, 73.
Κασάνδρα P. XI, 20.
κατ' ἄκαιρον P. X, 4.
κατακάρα Fr. inc. 31.
κνῖσα, κνισάεις I. III, 84.
Κόρινθος ἀφνειός Scol. I, 1.
κρατήρ et κρητήρ O. VI, 91. N. IX, 49.
κρηπὶδ' ἀοιδᾶν Fr. inc. 93.
Κύκνεια μάχα et simm. O. IX, 15. Addend.
κυλίσας, non κυλίσσας, N. VIII, 23.
λαία vel λᾴα pro λεία O. XI, 44.
λεοντοδάμαν Dith. XI.
Lucianus pro Imagg. XIX. Dith. XI.
μῆλα, non μᾶλα, O. I, 12.
μιν et νιν O. IX, 75.
νικῇ N. V, 5.
νιν et μιν O. IX, 75.
νίσσομαι, νίσομαι, νείσομαι O. III, 10.
νοστέω, νοστήσω N. VI, 56.
Ὀαρίων N. II, 12.
— οἷς pro οὖς P. IV, 103. Addend.
ὄμβριμος O. IV, 7.
ὀρόγνια P. IV, 228.
Παρνασός et Παρνασσός O. IX, 43.
πατρῴων correpta penult. N. IX, 14.
πελεμίζομαι et πολεμίζομαι N. VIII, 29.
πεντηκοντακέφαλλος Scol. VII.
πεπαρεῖν et πεπορεῖν P. II, 57.
πεπιθών P. III, 27. I. III, 90.
περ pro περί O. VI, 38. P. III, 52. Adde Ahrent. Dial. Dor. p. 357.
περδαΐος Fr. inc. 23.
πέρσος N. XI, 40.
πίομαι praesens O. VI, 86.
πολύμηλος O. I, 12.
πονάσαι et πονῆσαι P. IV, 226. N. VII, 36.
Ποτειδάν et Ποτιδάν O. XIII, 5. Addend.
πούς. πὰρ ποδί et πὰρ ποσί O. I, 74.
πρόσφορος cum genitivo N. IX, 7.
πρόφατος O. VIII, 16.
πρῴρα P. IV, 22.
Πυθοῖ I. VI, 51.
Πυθῶνάδε O. VI, 37.
Quintus Smyrnaeus XI, 57. Fr. inc. 34.
Ῥέας πόρος N. IX, 41.
Συράκοσσαι et Συράκοσαι O. VI, 6. Addend.
τά pro τί O. I, 82.
τάμνειν O. XII, 6.
τηλέφαντος et τηλέφατος Prooem. I, 4.
τοπάν O. II, 85.
τόσσαι i. q. τυγχάν P. III, 27.
τράφειν I. VII, 40.
τράχειν P. VIII, 32.
Τρωΐα, Τρωΐαθεν, Τρῳάνδε O. II, 81.
ὑγίεντα O. V, 23.
υἱός casus obliqui O. IX, 69.
φιλέω, φιλήσω, non φιλάσω, N. V, 44.
Φιλυρίδας P. III, 1.
Φοῖνιξ P. I, 72.
φρασίν O. VII, 24. I. III, 2.
φωνάντα et φωνεῦντα O. II, 85.
φωνήσας et φωνάσας N. X, 76.
χαλκέντεος N. I, 16.
χαλκοδάμαν et χαλκοδάμαντα I. V, 70.
χαλκοπάραος N. VII, 71.
χέραδος P. VI, 12.
χρυσάορ' Ὀρφεύς Threnor. X, 10.
ὦ ante vocativum P. IV, 250.
Ὠαρίων N. II, 12. Dithyr. II.
ὥστε O. XI, 86.

Digitized by Google

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Olymp. I, 5. Libri meliores *μηκέτ' ἀείλιον*, quod expendit Ahrens Dial. Dor. p. 40.

Olymp. I, 12. Formam *κολυμάλῳ* exagitat idem p. 153.

Olymp. I, 53. Antiqua scriptura *καταγόρος* quosdam grammaticos, qui accusativum esse non sentirent, ad pravam scripturam duxit: *ἀκέρδειαν λέλογχεν θαμινὰ κατάγορος*. Sic Pal. C. cum glossa *κατὰ λέγων*. Eodem fertur unus ex Scholiastis: *οἱ κατήγοροι οὐδὲν λελόγχασιν ἢ ἀκέρδειαν*. Quanquam is fortasse ad expediendam vulgatam adhibuit anastrophen, quam quum alias tum ad Nem. IX, 48. comminiscuntur veteres magistri.

Olymp. I, 64. Consultus de h. l. Ahrens meus haec fere reposuit: *Κτίσσεν* tuum non satisfacit: quod tralaticium mendum arguisti, laudo. Ego ex glossa Hesychii *ἔθησαν· ἐκόλησαν* coniicio *θῆσαν*. Nam si quis conferat alteram glossam *θῆσαι· θρέψαι* et Alcmanicum illud *γάλα θεῖσα*, quod descendit a verbo *θῆναι* ut *ἀεῖσα* ab *ἄημι*, h. e. *γάλα τρέφουσα*: facile intelligat, rarius verbum *θῆναι* non solum lactandi significatum habuisse, sed etiam universe *τρέφειν* verbi potestate usitatum fuisse. Igitur *ἄφθιτον ἔθρεψαν* verba sonabunt. Glossa Hesychii ex hoc similive loco sumpta fuerit.

Olymp. I, 82. De *τά* pro *τί* scilicet posito videndus Ahrens l. c. p. 277.

Olymp. II, 29. corr. II, 27.

Olymp. II, 76. in nota pro *γῆς* lege *γᾶς*.

Olymp. II, 93. Ahrens p. 178. *τὸ πάν* probat, quum et Doris et Aeolis *πάν* corripuisse dicatur, ut vel *πός* pro eo q. e. *ποῦς* sibi indulserunt.

Olymp. IV, 26. in Heyniana diversitate scribe: *νέοις ἐν ἀνδράσι*.

Olymp. VI, 6. De forma *Συράκοσσαι* accurate Ahrens p. 99 seq. exponit.

Olymp. VI, 13. Rationem formae *Ἀμφιάρηος* non explicavit amicus. Igitur ipse faciam. Ut ex *Βριάρης* pullulaverunt *Βριάρηος* et *Βριάρεως*, sic ex *Ἀμφιάρης* et *Ἀμφιάρηος* et *Ἀμφιάρεως*. Herodianus Et. M. p. 175, 29: *Τὰ τοιαῦτα τῶν ὀνομάτων παρὰ τῆς Ἄρης σύγκειται· γέγονεν οὖν καὶ τὸ Ἀφάρης οὕτως. εἶτα παρώνυμον Ἀφαρεύς*. Idem Et. M. p. 213, 23: *Βριάρηο· οἷον Βριάρηο κόρα* (Bergkius Ibyci esse perspexit fr. 40.)· *ἔστι Βριάρηος ἡ εὐθεῖα ὡς μονῆρες· ἡ γενικὴ Βριαρήου, καὶ Θετταλικὴ γενικὴ Βριάροιο καὶ συγκοπῇ Βριάρηο*. Confer Meinekii Anall. Alex. p. 279. Igitur *ῆ*, quod ab origine formae adhaesit, vulgo non iam sentiebatur, unde *Ἀμφιάραος* in usum venit. Sed illa forma restituenda Stesichoro est. Ab *Ἀμφιάρης* Nem. IX, 24. est *Ἀμφιάρῃ*.

Digitized by Google

Olymp. VII, 29. Bergkii scriptura ἔκτανεν Τίρυνθι in octo codicibus exstat apud Boeckhium Nott. Critt. Pyth. III, 74., ubi Bergkius idem a libris descivit.

Olymp. VII, 80. κνισάεσσα ex quatuor codd. affertur. Unde corrige quae ad Isthm. III, 84. (non 80.) dixi.

Olymp. VII, 87. R. Rauchensteinius Prolegg. Pind. p. 22. verba ita distinguenda censet: Αἰγίνᾳ τε νικῶνθ' ἑξάκις, ἐν Μεγάροισίν τ' οὐχ ἕτερον λιθίνα φάφος ἔχει λόγον, ut Diagoras Megaris quoque sexies vicerit.

Olymp. IX, 6. Rauchensteinius l. c. ex librorum vestigiis haec loci scripturam commendat: Θάλλει δ' ἀρεταῖσιν Αἰολὶ Κασταλίᾳ παρὰ Ἀλφεοῦ τε ῥέεθρον. Non placet.

Olymp. IX, 15. Quod in nota cum Κύκνεια forma conferebam Πολυδεύκεια χείρ Callimachium est, ut opinor. Grammaticus Crameri Ann. Oxx. IV. p. 329, 5: Τὸν Καλλίμαχον μέμφονται χείρη Πολυδευκείη καὶ σφυρὸν Ἰφικλείου ὅτι ἐπὶ ζώντων ἐχρήσατο πτητικῷ ἐπὶ σωματικοῦ μέρους. Περὶ οὗ φαμεν, ὅτι περιφράσει ἐχρήσατο, ὥσπερ βίη Ἡρακληείη. Exitum versus choliambi habebis, si posueris χειρὶ Πολυδευκείῃ. Quanquam hoc sumpto Etymologi exemplum, quod nominativum desiderat, aliorsum pertinebit.

Olymp. XI, 17. Rauchensteinius p. 44. nulla probabilitate coniicit: Θήξαις δὲ φυὰν ἀκόνᾳ vel Θήξαις δέ μιν ὥς' ἀκόνᾳ. Seduxit Kayseri intempestiva crisis.

Olymp. XI, 81. non recte notae praefixum est v. 84. Cave v. 81.

Olymp. XIII, 15. in nota pro ἐν ἀέθλοισιν lege ἐν ἀέθλοισι.

Olymp. XIII, 5. et 39. ex codd. Ποτειδάν reponi iubet Ahrens Dial. Dor. p. 244. Idem non Ποσειδᾶν, sed Ποσειδάν postulat.

Olymp. XIII, 72. Scripturam ἔκαλε' mavult Spitznerus Excurs. XVI. Iliad. p. LVII. coll. Nem. VI, 56.

Pythia II, 26. γ' Boeckhius sustulit ex libris sat multis.

Pythia II, 56. Pro scripsit Bergkius lege scribendum putat.

Pythia III, 6. Cf. ad Nem. III, 53.

Pythia III, 106. Rauchensteinius p. 40. assumpta Hermanni transpositione Ὄλβος ἀνδρῶν ἐς μακρὸν Οὐκ ἀσφαλὴς Ἔρχεται κτλ. scribit.

Pythia IV, 19. De tonosi μεγαλᾶν nunc Ahrens p. 31.

Pythia IV, 36. ἀκίθησε ἴν comprobat Ahrens p. 252.

Pythia IV, 103. Χαριτλοῖς non damnabat Buttmannus Gr. I. p. 186. not. Etenim vestigia quaedam οι diphthongi a Dorieusibus pro ου usurpati hic illic comparere. Sed quae §. 27. not. 9. ex Theocrito VII, 95. et XI, 78. attulit ἀνοίσω et ὑπεκποίσω sustulit Meinekius. Sic Pyth. I, 26. in Macrobiano codice ΑΚΟΙΣΑΙ reperi. Neque Ἀοῖς apud Moschum hodie exstat. Vitia igitur librariorum haec arbitror labentisve sermonis et vulgaris sordes. Sic Ol. IX, 84. ταξιοῖσθαι in Pal. C emergit, in Rossii Inscriptione Syria 109. στεφανοῖν legitur et quae sunt reliqua. Unum illud δίδοι dubitabile est, Ahrenti suspectum.

Pythia IV, 211. De forma ἔκειτεν Ahrens l. c. p. 384.

Pythia IV, 225. Formam γενύων bisyllabam Buttmannus ipso ille Euripideo Ἐρινύων tuebatur Gramm. I. p. 111.

Digitized by Google

Pythia V, 68. Rauchensteinius p. 54. rectius videtur interpungere sic: τὸ δ' ἐμόν, γαμέοντ' ἀπὸ Σπάρτας ἐπήρατον πλέος, Ὄθον γεγωνατέοις Ἰάονος Θήρανδε φῶτες Αἰγείδαι, ἐμοὶ πατέρες. Similiter Isthm. VII, 38. Τὸ μὲν ἐμόν, Pyth. XI, 41. τὸ δὲ τεόν legitur. Sed post Θήρανδε necessario comma ponendum, ne Aegidae a maioribus poetae divellantur. Sequentia ita scribi vult: ἔνθεν ἀναδεξάμενοι, Ἄπολλον, σεῦ, Καρνεῖε, Ἐν δαιτὶ σεβίζομεν Κυράνας ἀγακτιμέναν πόλιν.

Pythia VI, 50. Eandem video de voce Κλάσιχθον sententiam esse Berghii Fragm. 281.

Pythia VII, 9. πολίοις reiicit Ahrens p. 230.

Pythia VIII, 96. ἀνθρώποις etiam Scholl. Soph. O. R. 1186.

Pythia IX, 64. φίλεις, ἄγχιστον ὀκ. μήλων praeferunt Welckerus Mus. Rhen. 1833. p. 575. et Heimsoethius.

Pyth. IX, 87. Bergkius nunc Addend. p. 885. ἀέ Pisandro teste confirmari censet eademque est sententia Ahrentis p. 379. Non refragor.

Pythia IX, 91. φατί pro φησί perperam Aeolicum perhibet Heraclides Eustath. p. 1613, 28.

Pythia X, 48. θανματόν praeter necessitatem Rauchensteinius suspicatur p. 79.

Pythia X, 57. Ahrens p. 146. formam Ἰπποκλέας maxime barbaram criminatur. Igitur hoc versu τὸν Ἰπποκλεᾶ ἔτι reponit, ut est Pyth. XII, 24. σύλεᾶ. Versu autem 5: Ἄλινα τε παῖδ' ἑᾷ Ἰπποκλεᾶ ἐθέλοντες, ut Thorax cum altero fratre comum instituerit. Quod arbitrium quum mihi calidius videretur quam probabilius factum, impetravi hoc ab amico, ut quaestionem accuratius retractaret. Idque fecit in Addend. p. 560 seq. disputatione uberrima. Licet autem nunc concedat reperiri similia nomina Ἰπποκλίᾳ nostro opitulantia, ut Ἀριστοκλέας, Ἰφικλέας, Παγχοκλέας, tamen pro Pindari aetate formam insolentiorem iudicat neque eam a libris valde munitam. Ex scriptoribus primus Plutarchus certum exemplum offert, qui Παγχοκλέαν interlocutorem in dialogo de S. N. V. habet; antiquiorem inscriptionem carminis Ἰπποκλεῖ a grammaticis ex ipso carmine immutatam esse putat Ahrens. Ceterum articulum τὸν Ἰπποκλεᾶ iniuria impugnasse Hermannum exemplis demonstravit.

Pyth. XI, 32. Ioan. Guil. Donaldson in libro bonae frugis pleno, quem Novum Cratylum inscripsit, Cantabrigiae a. 1839. edito p. 390. χρόνῳ-κλυταῖς coniunctim et accipit et scribendo exprimit. Pariter in Aesch. Choeph. 641. χρόνῳ-κλυτὴ βυσσόφρων Ἐριννύς, ut sit vetustate nobilis, prisca. Sed tum χρονόκλυτος scribendum foret.

Nemea III, 41. Reductum oportebat ψεφεννός, quum vulgaris forma pessime formata sit. Ut a σκότος σκοτεννός, κέλαδος κελαδεννός cett., sic a ψέφος ψεφεινός et ψεφεννός venit.

Nemea IV, 31. Scholl. Soph. El. 1026: ἐκηρεάζοντά τι καὶ παθεῖν ἔοικεν.

Nemea IV, 89. Rauchensteinius p. 18. ἀείσεται τόδι, παῖ. Futuro nullus hic locus.

Nemea VI, 54. De forma ἀόος Ahrens p. 238.

Nemea VII, 28. Μενέλᾳ, ut Ἰόλᾳ III, 36., Πρωτεσίλα Isthm. I, 58., tetigit Ahrens p. 226.

Digitized by Google

Isthmia III, 59. Rauchensteinius p. 31. post ἔρως commate distinguit.

Isthmia VI, 51. not. Pro Battm. II. p. 176. lege II. p. 186.

Isthmior. fr. IV, 4. ἐκτίσσανο formam inusitatam dixi. Nempe Pindaro. Utuntur Euphorio fr. 50. et Nicaenetus Parthenii Narrat. Amat. XI.

Hyporch. fr. IV. Rogaveram Bambergerum et Emperium, ut illustre fragmentum excuterent mihique sententiam suam perscriberent. Fecerunt viri amicissimi, quibus videntur Pindarica sic bene procedere:

Ἀντὶς Ἀελίου, τί, πολύσκοπ', ἀμήσω, μᾶτερ ὀμμάτων,
ἄστρον ὑπέρτατον ἐν ἀμέρᾳ πλεπτόμενον;
ἔθηκας ἄμαχανον ἰσχὺν πτανὸν ἀνδράσιν
καὶ σοφίας ὁδόν, ἐπίσκοπον ἀτραπὸν ἐσνμένα,
ἐλαύνειν τί νεώτερον ἢ πάρος;
ἀλλά σε, πρὸς Διός, ἵπποις θαὰ θοαῖς ἐπευθέα,
ἀπήμον' ἐς ὄλβον τράποιο Θήβαις, ὦ πότνια, πάγκοινον τέρας.

„Quid instituisti, ut interdiu te subduceres oculis hominum? quid, ut redderes seqq." Consideret lector. Mihi neque μᾶτερ ὀμμάτων tam nude dictum placet et ζαθέαις ἵπποις ab dubitatione vindicare quam scriptura librorum tum Philo Armenius videntur.

Fr. inc. 44. God. Hermannus Opuscc. III. p. 217. non dubitandum ait quin Pindarus ἀδάμαντα scripserit. Et video codicem P cum VL exhibere ὀδάμαν δ'. Vel sic ἀνδροδάμαν teneo.

Fr. inc. 81. ἀναπηλίσι ex nutu librorum Bergkius Addend. p. 865.

Fr. inc. 94. God. Hermannus in dissertatione de Choro Vesparum Aristophanis nuper edita p. 9. ita refingit:
Τὰν δείματο μὲν νὺξ πόντιον πόρον Ἑλλας ἰερόν.

Digitized by Google

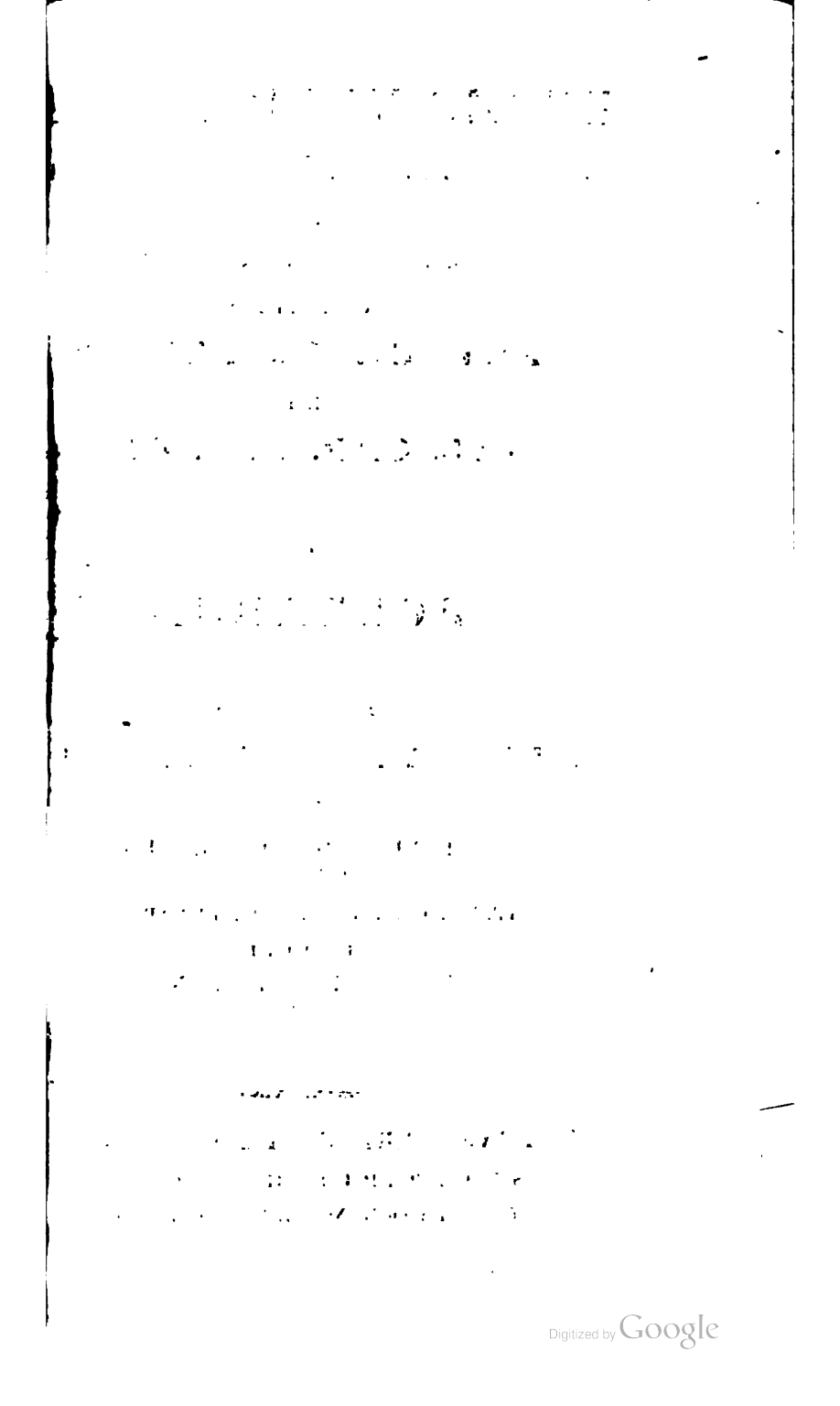
Digitized by Google

BIBLIOTHECA GRAECA

VIRORUM DOCTORUM OPERA RECOGNITA

ET

COMMENTARIIS INSTRUCTA

CURANTIBUS

FRIDERICO IACOBS

ET

VAL. CHR. FR. ROST.

A.

POETARUM

VOL. VI.

CONTINENS

PINDARI CARMINA

ED.

LUDOLPHO DISSENIO,

PROFESSORE GOTTINGENSI.

EDITIO ALTERA AUCTIOR ET EMENDATIOR.

CURAVIT

F. G. SCHNEIDEWIN,

PROF. GOTTING.

GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCXLVII.

SUMPTIBUS HENNINGS.

(LONDINI APUD D. NUTT 158. FLEET STREET.)

Digitized by Google

PINDARI CARMINA

QUAE SUPERSUNT

CUM

DEPERDITORUM FRAGMENTIS SELECTIS

EX RECENSIONE BOECKHII

COMMENTARIO PERPETUO ILLUSTRAVIT

LUDOLPHUS DISSENIUS,
PROFESSOR GOTTINGENSIS.

EDITIO ALTERA AUCTIOR ET EMENDATIOR.

CURAVIT

F. G. SCHNEIDEWIN,
PROF. GOTTING.

SECT. II.

COMMENTARIUS.

GOTHAE ET ERFORDIAE, MDCCCXLVII.
SUMPTIBUS HENNINGS.
(LONDINI APUD D. NUTT 158. FLEET STREET.)

Digitized by Google

GOTHAE LITTERIS OFFICINAE DVCALIS ENGELHARDO-REYHERIANAE.

Digitized by Google

COMMENTARIUS

IN

PINDARI CARMINA.

Digitized by Google

Digitized by Google

CARMINA OLYMPICA.

CARMEN OLYMPICUM PRIMUM.

INTRODUCTIO.

Hieron, Syracusarum rex inde ab Ol. 75, 3., mortuus Ol. 78, 2., tres Olympicas victorias reportavit, unam ante regnum celete Ol. 73, 1., iterum hanc Ol. 77, 1., tertiam quadrigis Ol. 78, 1. Atque eo quidem tempore, quo hoc carmen scriptum, in potentiae esse summo fastigio erat post devictum initio anni Thrasydaeum. Erat rex et bellicosus maxime et iudicrorum certaminum studiosissimus; amabat etiam musicas artes et adibant aulam eius laborrimi Graeciae poetae: Simonides, Pindarus, Bacchylides, Xenophanes, Epicharmus, Aeschylus; idem tamen morum fama minime integra, quum aliis vitiis tum superbiae obnoxius. Vide de his omnibus Boeckhium in Introductione et ad v. 13 seqq. —

Carminis argumentum hoc est: Post proemium, in quo de nuntiata victoriae Olympicae dicitur et de Hieronis regia laude, transit poeta ad Pelopis et Tantali fabulas canens, ut Pelops quidem a Neptuno et, quum dii aliquando apud Tantalum ipsi convivio exciperentur, ab eo puer raptus in Olympum; tum autem ita subito evanuisset Pelops, ab invidis vicinis impium esse mendacium de nefaria sectione eius humeroque consepto, tum restituto ex ebore. Tantalum eo tempore diis dilectissimum fuisse, eundem tamen postea, quum ferre felicitatem non posset, furatum diis nectar et ambrosiam aequalibus convivis donasse; quo crimine factum esse, ut in poenas incideret gravissimas, filium autem remitteretur ad mortales. Ita mox adulta

Digitized by Google

aetate Hippodamiae coniugium cupit. Implorat igitur auxilium Neptuni, a quo accepto curru celerrimo vincit Oenomaum et petitur Hippodamia, gignit stirpem praeclaram et adhuc pro here colitur Olympiae. His narratis Pindarus ad Hieronem redit, auguratur victoriam curulem et hortatur ad modestiam.

Videamus nunc de consilio et vera ratione harum rerum. Monet Boeckhius optime, antiquitates Olympicas quum ter tractaret Pindarus Ol. I, III, XI, factum hoc esse in iis carminibus, quae in Italia et Sicilia canenda essent, ubi talia minus nota quam in Graecia magnopere placere debuisse. Monet idem hoc in carmine Hieroni regi regias res Pelopis, Tantali, Oenomai proposi, quod et ipse verum habeo, nisi quod huius rei rationem distinctius explicari posse crediderim. Ac primum quidem in narratione de Pelope maxime conspicuus est amor Neptuni; hic amavit infantem et rapuit in Olympum, postea vero iuveni velocissimum currum dedit et victoriam curulem nobilissimam. Ac tam celeber erat in fabulis hic currus, ut etiam in proverbium abiret *Λύδιον ἅρμα*, cf. Fragm. Pind. 119. et Welckerus ad Philostrat. Imagg. p. 389., nec maior laus contingere posset curribus ludicris, quam si illi velocitate similes essent. Iam vide Hieronem: Vicit celete et meditatur curulem victoriam, quam poeta manifesto respicit de Pelopis celerrimo curru et certamine canens. Porro, quid est quod de Neptuni amore eximio in Pelopem narrat, nisi hoc quoque propter Hieronem facit? Nimirum in familia Hieronis cultus deorum Triopiorum domesticus erat, cf. Boeckh. ad Schol. Pind. p. 314. et Müller. Dor. I. p. 262. (264.) 400. (404.), inter quos quum Neptunus esset, etiam Hiero, opinor, a tenero carus fuit Neptuno familiari, qui eum equestri studio imbuit. Nam magnopere deditum fuisse Hieronem rei equestri, *ἱπποχάρμαν βασιλῆα*, satis constat, qui multas victorias e Graecia reportavit. Vide nunc, quam apte omnia conveniant. Canit Pindarus hoc carmine illustrem fortunam Hieronis: laudatur regia potentia in Sicilia cum virtutibus pulchris; Pelopem Neptunus olim amavit, nunc idem Hieroni a tenero favit eximie, atque ut Pelopis currus clarissimus, sic Hiero, quo nemo hodie per Graeciam harum rerum studio clarior, nunc celete vicit in Pelopio curriculo et mox, ut aperatur, curru celeri vincet, quo absolvetur dei benignitas. Verum enim vero idem ad superbiam inclinabat.

Digitized by Google

quod igitur saepe alias, sed paucis monere solet Pindarus, abstinendum esse a superbia nec ultra humanam sortem quidquam quaerendum, hoc nunc vel inprimis ei faciendum videbatur, quum Hiero prosperrimo rerum successu uteretur et nova sperare a deo. Hinc intexuit fabulam de Tantalo, qui maxime omnium a deo, quum ferre fortunam non posset, miserrimam poenam persolvit, suaviter tegens consilium, quasi quae de Tantalo narrantur omnia propter Pelopis historiam allata sint. Ac de Tantalo idem statuit Boeckhius. Meminerit igitur Hiero modestiam servare in summa prosperitate sua; caveat, ne Tantalo similis fiat, cui Pelopis fortunam fata dederunt; ne poenas luat, ut iste, sed laudem sibi sciat post mortem, quemadmodum Pelops, illustris Pelopidarum omnium auctor, Olympiae hodieque colitur heroicis honoribus. — Alterum monente Boeckhio carmen cantatum Syracusis in domo regia inter convivium, praesente tum Pindaro, quod apparet ex v. 14. [Qui Dissenii de summa sententia huius carminis disputationem acerrime impugnavit G. Hermannus Opusc. VI, 41 sqq. Ipse primarium argumentum hoc esse statuit, ut Olympicorum victorum prae ceteris omnibus splendor celebretur, id et potuit profiteri ipsum v. 7. et sensisse Aristophanem grammaticum, quum primum ei locum concesserit. Illis autem verbis Hiero subiicere poetam quod tum menti eius proximum fuerit, Olympiam praebere praestantissimorum materiem carminum, quae omnia revocetur ad id, quod tunc ipsum ad carmen faciendum commoverat poetam, victoriam Hieronis. Cuius victorem equum quum ad primariam sententiam reflectare animum poetae addendo splendere eius gloriam in colonia Lydii Pelopis. Pelopem item necessariam carmini fabulam suggessisse: qui quum summis honoribus coleretur Olympiae, celebratis laudibus eius una celebrari Olympiam. Poetam autem narrare incipientem impium convivium reformidare; novo igitur modo et diis digniore exponendum ita instituere, ut omnia ad Olympiam revocentur. Hinc illud, quod de Pelope Hippodamiae proco deque caruli victore, quod genus certaminis Olympiae erat honoratissimum, verba fecit, Oenomaum a Pelope victum verbo tangat, taceat fraudem equitis eiusque caedem, ut quae a laudibus Pelopis et Olympiae abhorreat. Sententiam autem primariam splendidissime effert in fine, quae de inferiis Pelopi oblatis, de sepulcro ad Alpheum exstructo, de celeberrima ara, de gloria Olympicae victoriae additantur; ea enim parta totam vitam victoris suaviter exhilarari.

Digitized by Google

Is autem honor quum Hieroni tunc obtigisset, poetam praeclare in illam sententiam delabi, quam v. 99. eloquitur: τὸ δ' αὖθις μέγεθος ἐσλὸν ὕπατον ἔχεται παρὰ βροτοῖς. Desinentem igitur in laudibus Hieronis Pindarum spem facere curulis victoriae quam videri regem tum quidem frustra ambiisse, idque confisum auxilio dei Hieronis res luculenter tuentis, eamque se victoriis cantibus suis ornaturum polliceri. — Haec fere Hermannus. Quae quibusdam ad explicationem totius carminis sufficere videbantur mihi non videntur. Et placuit Hermanniana disputatio R. Rauchensteinio commentatt. Pindaricae II. p. 12., nisi quod tam docto aliquid etiam in illis verbis v. 89: τέκε τε λαγέτας ἐξ ἀμφοτέραις μεμαλότας υἱούς inesse videtur quod ad Hieronem pertinet. Qui filii quum in Peloponneso regnaverint, esse patrem eorum etiam iis Graecis pie venerandum, qui e Peloponneso originem duxerunt. „Nam", inquit, „etsi Doricae stirpis erant Syracusani, constat tamen vel ex ipso Pindaro a Doriensibus assumptos in religionem esse etiam illos heroes, qui ante Doriensium adventum in Peloponneso fuerunt." Praeterea aliquam quaesitam esse poeta similitudinem inter Hieronis res et Pelopis. Hunc enim vitae inertis contemptorem immortales honores adeptum, quippe diis carum et ab iis in victoria adipiscenda adiutum. Unde sunt illa v. 106 sq. Denique Tantali poena noluisse poetam Hieronem absterrere a superbia, sed omnes mortales, ut humana concupiscerent et in humanis se rebus modeste continerent admonuisse. Pertinere igitur eam admonitionem non magis ad Hieronem quam ad quemvis alium. Quae quidem opinio verbis ipsis ad Hieronem directis refutatur. Postremo verba μηκέτι κατακρύπτειν κέρδιον ne ipsa quidem Dissenio favere sit, quippe quae aliud significent aliud, quam: frustra erit, si quis quaesierit maius quid quam quam regale fastigium, coll. Isthm. III, 31. Hoc quoque improbe. Illud subtiliter animadvertit Rauchensteinius p. 14, quum poetae propositum fuerit Olympici certaminis praestantiam singularibus laudibus exornare, eam memorationem superiorum victoriarum, quae fere sebenuis est in aliis carminibus, a consilio huius carminis alienam fuisse. Fuerant enim victoriae illae Pythicae complures et una Olympica, sed quam Hiero civis Gelous, non tyrannus Syracusanus reportaverat. —

Contra a Dissenii partibus stat A. Boeckhius, sed ut nonnulla subtilius a Dissenio quam verius disputata intelligenter corrigit, vide annall. litterar. Berolin. 1820. II. nr. 77. p. 609 sq.

Digitized by Google

Primum negat in carmine inesse quo Hieronis potentia cum Pelopis divitiis comparetur: infensi hoc ab interprete. Deinde de illud quidem significari, ut Pelopem, Neptuno a puero curatum, ita Hieronem eidem deo debere victoriam: nusquam enim Neptuni favorem in Hieronem comparere. Verum, ut Pelops ope divina victor evasit, ita Hieroni et ipsi favere θεὸν ἐπίφθονον δόντα μερίμνας tyranni, quem tamen deum non esse Neptunum intelligendum. Praeterea quum Pyth. II, 12. Hiero equos iungens ἁρματήλατον εὐρυβίαν κελήτων θεόν vocetur, amicis Hieroni filius dicti memoribus facile ad comparationem vetere potuisse quae Ol. I, 32. de Pelope dicuntur: ἄνθεν βαρυπνόων ἔσχεθεν ἵππων. Quibus repetitis de Dissenii opinione haec fere relinqui: „Pelops et Tantalus diis carissimi fuerunt: Pelopem Neptunus amore incensus in Olympum sustulit; Tantalus autem quum ferre fortunam non posset, ab diis iratis punitus est. Pelops autem ad cito pereuntes mortales remissus et immortalitate privatus. Tamen Neptunus, quem ille, ut tu facere solet, invocavit, victoriam ei in Olympico curriculo concessit. Tuae res deum fovet, ut fovit Pelopem: qui nisi celeriter desinat, ut in Tantalo, etiam maiora tibi sperare licet et cumulem victoriam. Rex quum sis, summum conscendis fastigium; quare noli Tantali instar appetere maiora." Pindarum igitur haec omnia ita tractasse, ut celebrandae Olympicae victoriae Hieronis attemperaret. Sed praestat ipsa Boeckhii verba apponere: „*Der dichter scheint nicht gelüst in verbindung mit ermahnung zur mäßigung sich sein thema gesetzt zu haben, wiewohl diese sittlichen gedanken allerdings in's gedicht liegen; sondern der subjective zweck ist die lobpreisung des olympischen sieges des Hieron. Hieron hat mit einem rosse, fern von seinem vaterlande, in der ruhmreichen Olympia gesiegt, ein mächtiger herrscher, wie sein glück zeigt, von den göttern begünstigt, die er, namentlich den Poseidon, anzurufen pflegt, doch auf dem gipfel des glückes immer noch höher strebend, über auch nach edlem ruhm in den spielen, die vielleicht er mehrere gewonnen hat oder wenigstens das nächste mal wenden will: auf diesen einfall den in ihm verbundenen verhältnissen gemäßheit verbindet der dichter den sieg durch den preis des in Sicilien nicht nach allen seinen mythischen grundlagen bekannten spieles, damit es fern nach Sicilien strahle, wie er selbst sagt, daß dessen ruhm ferner glänze; doch auch dies nicht allgemein, sondern den sieg des herrschers durch den*

Digitized by Google

ersten sieg eines herrschers, und zwar einen sieg mit rossen, wie der Hieronische mit einem rosse gewonnen war, beide durch göttergunst gegeben; in beider verglichnen personen verhältnissen, beim Pelops in seinem vater, zeigt sich aber auch zugleich, wie die göttergunst leicht zum übermuthe führe, wobei die warnung, nur durch mäfsigung könne man hoffen auch weitre wünsche befriedigt zu finden, von selbst sich einstellt als wesentlich in der angeschauten eigenthümlichkeit des besungnen, und ganz aufgeht in der dichterischen anschauung des gegenstandes." Tum postquam admonuit, ne quis nimium intelligere velit cavendum esse, ita pergit: „*Im verständnifs mufs sich in dem mafse halten, wie der dichter die gegenstände desselben herausgestellt hat. Nun aber tritt offnung und schon nach der ankündigung der preis des olympischen spiels und sieges, und zwar in der person eines königlichen siegers, des Pelops, mit plastischer klarheit hervor, und die erzählung, wie dieser dazu gekommen, den sieg über Oenomaos sich zu erwerben, schliefst alles andere in sich ein; auch des Tantalos glück und fall ist der äufsern form nach darin verflochten, und alles so gehalten, als ob nur gesagt werden sollte, wie Pelops sich den und die braut erwarb. Die in der bestimmten ausführung liegenden beziehungen des mythos auf Hierons charakter sind dagegen den umständen und verhältnissen gemäfs in dem helldunkel gehalten, welches die lyrik sehr liebt, weil sie nicht wie das epos dem eignen denken des hörers nichts überlassen will. Ein gewisser grad des verständnisses ist auch schon ohne die erkenntnifs solcher verborgnen partieen erreicht; der dichter konnte jedem nach dem mafs seiner einsicht überlassen, wie viel er verstehen werde oder nicht.*"]

EXPLICATIO.

V. 1—17. **Proœmium carminis. Paratur hymnus Hieroni regi potentissimo ob victoriam celeberrimo Olympico certamine repportatam.** — Principio nobili, formam quod attinet, nihil similius exordio carminis Olymp. X. *Κοινὸν ἀνθρώποις ἀνέμων ὕπερ πλείστα χρῆσις, ὅστις δ' οὐρανίαν ὑδάτων ὑμβρίων, πατέων ναρίθμιος· εἰ δὲ τὸν πόνῳ τις εὖ κρίσσοις, μελιγάρυες ὕμνοι νεανίαν ἀρχαὶ λόγων τίθενται καὶ πεσὼν ὄφιον μεγάλαις ἀρεταῖς.* Nempe Olympicum certa-

Digitized by Google

men per se una tantum illustratur comparatione solis; praecedentia praeparantibus Olympiae laudi inserviunt, quum nimis nudum fuisset tale principium: *εἰ μὲν ἄεθλα γαρύειν ἔλδεαι* sqq. Ac similiter Pindarus et alii omnes scriptores saepe sententiam, de qua agitur, praeparant et illustrant, quum alibi tum in principiis, ubi maxime opus nunc interrogatione, ut initio carminis sequentis, nunc generali praemissa sententia sequentem ut speciem complectente, quemadmodum Sophocles fecit initio Aiacis iteratamque v. 134., nunc oppositione aliarum rerum aut personarum, ut hoc loco et Ol. X. Add. Ol. IX init. et v. 48. Nem. III init. VIII, 37. al. Sensus igitur: Alia in aliis generibus praeclara, ut aqua et aurum; sed inter certamina nihil Olympico ludo nobilius, ut in coelo nihil insignius sole. — V. 1. vim dicti *ἄριστον μὲν ὕδωρ*, cfr. Ol. III, 44., sic illustrat Aristoteles rhet. 1, 7: *καὶ τὸ σπανιώτερον τοῦ ἀφθόνου (μεῖζον), οἷον χρυσὸς σιδήρου, ἀχρηστότερος ὢν· μεῖζον γὰρ ἡ κτῆσις διὰ τὸ χαλεπωτέραν εἶναι. ἄλλον δὲ τρόπον τὸ ἄφθονον τοῦ σπανίου, ὅτι ἡ χρῆσις ὑπερέχει. ὅθεν λέγεται, ἄριστον μὲν ὕδωρ.* Sed ut equidem censeo, dicitur *ἄριστον ὕδωρ*, quia salubberrimum habetur. Vide enim quam pulcre haec aquae et auri commemoratio accommodata sit convivio praesenti, poculis aureis mensas ornantibus et aqua vinum temperante; unde quovis pignore contendam nemi-nem convivarum de Thaletis placito cogitasse, quod multi inferunt incommode. Pindarus e praesentibus rebus talia petit de more. Qui cur aquae et auri comparationes nunc coniunxerit, hoc solo modo perspicitur. Ac quum Aristotelica ratio ieiuna videantur, nunc contra nobile dictum est, ex ipsa veterum vita ductum, ubi vel vino admiscebatur aqua. — Sequentia construe sic: *ὁ δὲ χρυσός, αἰθόμενον πῦρ ἅτε διακρίνει νυκτί, μεγάνορος πλούτου ἔξοχα (διακρίνει)*, in qua collocatione verborum ne claudicaret et infirmior evaderet primaria sententia, Pindarus bene addidit *ἔξοχα*. [Hermannus p. 46. „*Ἄριστον ὕδωρ* war ein philosophem des Pindar; und wenn sich aus der allgemeinheit des ausdrucks etwas schliefsen läfst, so war wohl die wahre meinung, dafs alles aus dem wasser entstanden sei, zugleich mit dem vielfachen ansehen desselben, der inhalt dieses philosophems." Rauchensteinius Introd. p. 119. „Bei ἄρ. ὕδωρ ist daran zu denken, dafs ohne wasser kein leben wäre, weder in thieren, noch in pflanzen." Confert Artabani dictum Herod. VII, 16.] — V. 2

vocalis (?) sollertium cantorum molimine utro citroque fluctuat. Rostio in Thes. L. Gr. p. 255. placet ita intelligere: „Der geist der dichter umfliegt (wie geschosse, von denen das bild entlehnt ist) stoff zu vielbesprochnem (?) hymnus", coll. Eurip. Herc. Fur. 422. ἀμφιβαλεῖν τινα βέλεσιν. Mihi Homericum ἀμφὶ κτερεΐσας σύνετα βάλλει comparanti cum Rauchensteinio II, 6. et Heynii explicatio satisfacit: unde animis intelligentium carmen offunditur, ut ad canendum Iovis filium instigentur. Confert Rauchensteinius Pyth. VI, 7. Ol. III, 4. (Πίσα) τᾶς ἄπο θενάροισι νίσεσσι' ἐκ' ἀνθρώπους ἀοιδαί. Add. Nem. I, 5. Ceterum σοφούς cum Diocleno choreutas carmen canentes intelligo, uti fr. inc. 135. choreutis ἀχρόσοφα ἐπη tribuuntur. Sic intelligitur usum ἰκομένους verum esse, ubi ὁ ὕμνος ἀμφιβάλλεται σοφῶν μητίεσσιν, ἰνδέδεται καὶ κλεεννὰ Aliter Hermannus p. 48. et Rauchensteinius p. 6. Et Hermannus quidem: „Der dichter spricht allgemein: aus Olympia kommt den weisen stoff, den sohn des Kronos zu singen. Dieses gehört mit zu dem hauptgedanken des gedichts, der berühmtheit der olympischen spiele: aber weil dieses gedicht dem Hiero gesungen wird, so wendet Pindar gleich den gedanken so, dafs er in Beziehung mit dem Hiero tritt: indem sie mit dem reichen beglückten heerde des Hiero kommen und zeigt auf diese weise die veranlassung des gedichts an." V. 9. σοφῶν. Sunt choreutae, ut Simonid. Epigr. 72. (76.): σοφοὶ ἀοιδοί. — V. 10. Κρόνου παῖδα, Olympicorum huius praesidem et victoriae auctorem, quare dictum pr. victoriam a Iove concessam. Habetur autem convivium in honorem deorum, opinor, qui ex Homero notus. Ac pulcre verba: ἁρμάτων μάκαιραν ἑστίαν magnificum apparatum hospitalis convivii significant, quo nunc excipiuntur. — V. 12. Θεμιστεύοντ, h. e. auctoritatem regis ius dicentis et leges iubentis. — ἀμφέπει, ut Ol. VI, 98. — V. 13 sqq. θρέψων s. ἀποθρέψων pro ἐκθρέψων, cf. Pyth. I, 49. IV, 130. VI, 48. — κορυφὰς ἀρετᾶν πασᾶν, cf. N. I, 34. Ol. II, 12. VII, 4. al. Non igitur dicit eum virtutes habere Hieronem, sed principes omnium virtutum sibi cora summa carpere. Intelligas nominatim fortitudinem bellicam, certaminum nobile studium, hospitalitatem erga peregrinos, artium musicarum amorem. — De v. ἄωτος cf. Buttm. Lexil. T. II. p. 15. Musicos flores, h. e. carminibus lyraeque cantibus pulcherrimis. — Ἀγλαΐζεται, ornatur. Sensus: ut est in

ignis, celebratur etiam talis et ornatur a nobis. nique quod post δρίζων verbum finitum positum, de eo conf. yth. III, 53. Isthm. III, 12. aliaque hic laudantem Boeckiam. Indicativus ubique fortior est et nervosior, quare vigom affert haec ratio placetque quum alibi tum in fine periodom, ut fortius insistat oratio. [Ἀγλαΐζεται, delectat animum, observat Hermannus p. 48., coll. Il. X, 330: μὴ μὲν τοῖς ἴκτον ἀνὴρ ἐκοχήσεται ἄλλος Τρώων, ἀλλά σέ φημι διαμπερὲς ἰθυσθαι. Adde Simonid. Amorg. de mulier. 70: ὅστις τοσος θυμὸν ἀγλαΐζεται. Ἀγλαΐζεσθαι ἔν τινι, ut Nem. III, 82: ἀρεταῖς γέγαθε, ut dicitur τέρπεσθαι, χαίρειν, in aliqua re lectari, v. Bernhardy Synt. p. 210. Ait igitur Pindarus mum, quum reliquarum virtutum praestantissimis ornatus sit, tari etiam suavibus cantibus poetarum in epulis, h. e. sco- encomiis, pareeniis.] — V. 16. εἶα, quemadmodum, Fragm. 103. Pyth. I, 72. II, 75. III, 18. VI, 21. — Vides poe- qui saepe in conviviis et comissationibus familiariter con- celebrarent regem illustrem. Cf. Boeckh. Quidni igi- diam nunc affuerint? Immo hic ipse locus more Pindarico praesentis temporis similitudinem positus est.

V. 17—100. Media pars carminis, tota fere mythica. Progressus a laude victoriae mox Pelopis bulam proponit, interposito loco de Tantali superbia poenaque. — V. 17. Δωρία φόρμιγξ est, cuius Dorium modum habebat, cf. Boeckh. d. Metr. Pind. p. 256., significat poeta simul illustrissimam se eligere harmoniam, Doricum nomen ceteris illustrius sit, cf. ad Ol. VIII, 30. autem nunc demum citharae cantum audiri coeptum, quum cedentia ad solam tibiam cantata essent. Hermannus φόρμιγγα interpretatur poesin Doriam; sic sensus esset: nunc nunc Doriam poesin; quod non intelligo, quum talis in procemio sit. [Hermannus p 50. refutatis Boeckhii et ii opinionibus ipse ita mentem poetae explicat: „*Wenn der er sagt: Nimm die dorische cither, so meint er nichts es als so will ich nun ein erhabnes lied singen.* n eben *hier hebt er nun an zu thun was er angekündigt hatte,* lob der olympischen spiele zur feier der siege des Hiero zu be- gen." Aeolicam harmoniam huic carmini aptatam fuisse quum numeris patet tum v. 103. disecte dicitur. Vel sic cithara potest Dorica esse, cfr. Boeckh. l. c. Fortasse tamen poeta simpli-

Digitized by Google

[Contra Hermannum p. 52 sq., qui Dissenianam explicationem e plodit, verissime disputat Rauchensteinius l. c. evicitque Dissenia cetera recte administrasse, in eo uno tamen falsum esse, qu Pelopem Neptano amatum a prima infantia intellexit. „Imme ait, „ἐπεί est quia, et omnino hoc dicitur: Neptunus eum am vit, quia pulcher erat et inde a prima infantia humero eburn i. e. eboris splendorem referente, Parcae dono insignis. — S autem fabulam narrare instituit poeta, cui vulgatam narration cognitam fuisse non negamus, ut statim ab initio appareret de ab eo vulgarem narrationem novamque viam iniri." Haec reliqua mihi verissime dicta videntur, ut iam locus certissime planatus credendus sit. Idem iudicaverat Petri l. c. itaque qui veteres intellexisse videntur. Nam Scholl.: ἐπεί· οἷον ἀφ' οὗ δὲ ἐπεισδή.] — V. 28. καί που τι καί, ut Thuc. II, 87: που τι καὶ ἡ ἀπειρία πρῶτον ναυμαχοῦντας ἔσφηλεν. — βρο φάτιν, narrationem, famam fallunt, h. e. fallunt homines, corrumpatur fama. ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγ. iunge cum δεδαίδαλ νοι. [Non immerito Rauchensteinius p. 8. scripturam φάτις mendat, quam et mihi probari indicavi in nota critica. Proinde ait poeta, mirabilia sunt multa, ac fere etiam hom num sermo, dum verum excedit, exornatae ingen versicoloribus mendaciis fabulae fallunt. Ἔξαπ τῶντι tam absolute dictum, ut Nem. VII, 23: σοφία δὲ κλει παράγοισα μύθοις, coll. Pyth. II, 17.] — V. 29 sq. χάρις Ol. XIV, 5. — ἐπιφέροισα τιμάν, auctoritatem affer rebus, ut credantur, cf. Pyth. IV, 228. — V. 33. ἀμίχ seqq. cf. Ol. XI, 56. et Xenoph. Hist. Gr. III, 2, 2. et de ph ἀμίχαι cf. Blomfld. Aesch. Agam. v. 1656. [Si rei indi post longa tempora aliquem impulerit, ut convenientius rem fingat, potest tempus dici veritatem aperuisse et testimoni lisse." Rauchenstein. p. 9., quem vide.] — V. 35. μὴ ne dicat οὐδαμία, minore saltem culpa erraverimus bona fi Est hic usus comparativi non infrequens. cf. Pyth. I, 82. 9 Ai. 264. Hom. Od. III, 69., ubi vid. Nitzsch. Notabis i mis etiam modeste, caute, religiose loquentes eo uti. [Co rativi vim ita declarat Hermannus p. 55. „*Von den g etwas zu behaupten ist stets anmaßlich und gefahrvoll: gu ist daher die schuld, wenn man wenigstens gutes von ihnen* Saepissime ita οὐκ ἄμεινον, οὐ λῴϊον esse dicuntur, volui racliti sententia extat apud Stobaeum Flor. III, 83. Δυ

Digitized by Google

ας γίγνεσθαι ὑιόσα θάλουσαν οὐκ ἄμεινον.] — V. 37 sq. Σίπυλος, urbs sita ad montem eiusdem nominis in Lydia, postea huius motu vastata. — φίλα epico more. — ἔρανον appellat etiam Eurip. Helen. v. 395. — εὐνομώτατον, h. e. non cruentum caede filii. — V. 40. τότ' — ἁρπάσας. Ex Pindari sententia Neptunus puerum inde a partu sibi carum nunc cupiditate domitus rapit et in Olympum abducit, quum aptus iam esset amoribus. — V. 41. χρύσεαι ἵπποι, currus aureus. V. 43 sqq. χοὔτ' ἐπὶ χρέος, de usu Venereo dictum esse dicit. De usu v. χρέος v. Oppian. Hal. I, 583. Anthol. Palat. XII, CXII, 5. Commemorat vero Ganymedem ea de causa, ut suo exemplo illustret et confirmet quem ipse ad fabulam Pelopis melius explicandam ponit raptum Pelopis in coelum ad deorum usum. — δεντέρῳ χρόνῳ. Placet nunc Boeckhio filium Laomedontis a Pindaro Ganymedem habitum, de qua genealogia cf. Cic. Tuscul. I, 26, 65. et Eurip. Troad. 822. Sic autem Pelopem venire potuit, quum Pelops Laomedontis esset aequalis, cf. Schol. [Illam genealogiam ceteris praecivit auctor Iliadis parvae in scholl. Vatic. Eur. Troadd. 822. Adde scholl. Orest. 322. et O. Muelleri epist. ante Hyginum meum p. XV.] — V. 46 sqq. ματρί, suaviter, cf. Nem. I, 74. Pyth. IV, 330. Pyth. VIII, 122. — ὕδατος — ἀκμάν, ad aquae vim fervens, ὕδωρ ἀκμαῖον ζέον. — V. 50. τραπέζαισί τ' ἀμφί, ad mensis circum dividebant. — δεύματα κρεῶν, carnes embammate sive insculo imbutae, ut fallerentur dii, quos tentare volebat Tantalus. Ego cur non probem hanc cum aliis viris doctis, hinc accipe. Plane evanuerat Pelopis latus in Olympum. Hinc vicini dixerunt eum in illo convivio coctum et comesum. Iam pone alteram lectionem δεύτατα, quae si de extrema corporis parte, humero, intelligitur, vix humerum tantum consumptum dixerunt, et puer statim restitutus est. Cur autem nihilominus evanuit? En tibi ineptos vicinos, qui cur evanuisset puer explicaturi invenerunt fabulam de humero absumpto, tum restituto! An voluerunt humerum absumptum, tum restitutum, denique puerum a Neptuno in coelum raptum? Videas, quam multa hic suppleant interpretes, quae non legantur nec poterant omnino vicinis a poeta tribui. Nam de coctionem quidem inciderunt facile, quum convivium scirent esse; quare hoc verisimiliter ponit Pindarus; sed cetera omnia de humero absumpto, restituto, de ebore apposito, de rapto

Digitized by Google

Neptuni, unde quaeso suspicari poterant? Contra ex nostra ra tione omnia clara. Alii ἀμφὶ δεύτατα iungunt et circa finem convivii explicant, ut sunt δεύτεραι τράπεζαι. Sed hi primum non docuerunt δεύτατα sic dictum, deinde additamentum inferum alienum. Vicini dicere debebant Pelopem comesum, nihil amplius. Sive enim medio sive ultimo convivio comesus est, hu nihil ad rem. Verum, ais, gravius accusant, insuper significa tes tanquam delicias quasdam eximias ad secundas mensas s servatum puerum. Verum hoc quoque alienum esse dico. Pi darus nihil ponit nec ponere debet, nisi quod ad fabulam vulg rem explicandam pertinet. Sed quomodo certa est vulgaris f bula? Nempe, quod frandem fecit plerisque, Pindarus tanta fundamenta rei indicavit, unde tamen cetera facillime colligi p erant. Nam quum aliquo tempore post Pelops a superis resti sus esset, intellectum sane eum non devoratum esse; quare p steriores fabulas duas oblatas de humero eburneo et de coctio ita coniunxerunt, ut dissectum quidem et coctum traderent Pel pem, sed consumptum tamen humerum tantum et statim suppl tum ebore. Ac consulto Pindarus supra Pelopem inde a pri infantia a Neptuno amatum significaturus ita dixit: ἐπεί νιν σὺν θαρσῦ λίβητος ἔξεἰε Κλωθά, ut monstraret, quomodo posteriores vera traditione male intellecta, de coquinario lebete cogitare ad coctionem humerum eburneum revocare potuerint. Atque ita nunc declarata videtur vera mens Pindari, ac negari nequit facilem esse et claram eius explicationem, quod unum postre poterat pro ratione illius temporis. Ex nostratibus super V ckerus de Pelopis coctione egit *Mytholog. d. Iapetischen Ge schlechts* p. 352. Denique post omnia si quaeritur etiam illu cur omnino intexuerit Pindarus hanc refutationem fabulae vul garis: foeda erat coctio, foeda γαστρίμαργία deorum, maxim Cereris, cuius religio Hieroni erat domestica, contra cuius ori ginatio nati pueri cum eburnei humeri splendore. Quare abho tis quae abominabilia, omnem rem ad meliorem speciem rev cavit, ut et Pelops amatus a Neptuno similis esset Hieroni Tantalus commodius exemplum superbiae regiae puniae, qu furvo fortunam non posset. Ceterum cfr. Tom. I. p. XXIX [δεύτατα, quam diximus in not. crit. unum scripturam videri v teres habuisse, ingeniose Ruahenstenius p. 9, defendit. Ho dicere poetam: Quum te, Pelops, Neptunus in Olym pum abduxisset nec tui vestigium ullum reperire tur, vicini invidi narraverunt deos te circa lebe-

Digitized by Google

um bullientem membratim (κατὰ μέλη mavult Rauchenhains, idque nunc et ipse praefero, ut dicitur μελεϊστὶ τεμεῖν, o fortius dissectionis et distributionis notio extollatur) disseisse atque ultima carnium tuarum frusta divisse ac devorasse. Ultima carnium dixit, quia hoc vo: devorasse deos vicini dixerunt te prorsus nec tui quidquam liqui fecisse. Sic enim interpretabantur, quod Pelops e conetu hominum sublatus erat.] — V. 52. ἀφίσταμάι, desio, abhorreo, cf. Plat. Euthyd. p. 303. A. ibique Winkelm. Demosthen. π. παραπρεσβ. p. 355, 20. Pind. Nem. 6. — V. 53. ἀχέρδεια, damnum, ut ἀνωφελής, ἄχρης, inutilis pr. noxius. Heindorf. ad Plat. Protag. p. 349. Sie haben es keinen gewinn. — κακαγόρος, κακόφρονες [de scriptura cfr. Add. et Corr. Tom. I. p. 331.]. — 54. Sequitur hinc usque ad v. 63. locus de Tantali superbia poena, quo Hieronem tecte monet. — εἴ τινα, si quem quam, cf. de hoc genere dicendi Valckenar. ad Eur. Phoen. 1389. Blomfield. ad Aesch. Agamemn. 907. — Ὀλύμπου τοκῆες, custodes, domini, cfr. Ol. VI, 59. XIV, 4. Tantalo dilo dilectissimo confer Ovid. Metam. VI, 172. — 55. καταπέφαι, metaphorice: bene administrare, ibere, frui, ut non noceat. Hesychius: κατατῆται· καταχρᾶσθαι ἢ ἐν αὐτῷ κατασχεῖν, μεταφορικῶς ἀπὸ ν τιτρωσκόντων σίτων. Dicitur sic de re, quae nocere possi, nisi eam subigas et modereris, quemadmodum qui editur ita concoquitur, subigitur. Similiter fere Homer. Il. I, 81: ὃν κατατέφθη. De alia significat. verb. cf. ad v. 88. Cum ἔπλετ cfr. Pyth. II, 30. — V. 57. ὑπέροχθον, ingentem, Ritm. Lexil. T. II. p. 215. — ἕν οἱ πατὴρ — λίθον. Ad ὑπερκρέμασε alludit Polyb. apud Suid. v. ἐπικρεμ. sic: Οἷς ἔστι ἀναθεὶς καὶ τὸν ἐξ αὐτοῦ φόβον ἐπικρεμάσας. Porro simplex pronomen iungatur cum verbo ὑπερκρέμασε, interpretatῆρ οἱ acciplunt pr. pater eius. Sed primum ita οἱ ponipro eius aut suus, ut ubique etiam cum verbo iungatur et dativus sit, ut ex ipsis allatis exemplis patet, Ol. II, 14. I, 83. IX, 15. Pyth. I, 7. Nem. VII, 22. Sed dabo hoc; vel quis quaeso ferat hoc: τὸν οἱ πατὴρ ὑπερκρέμασεν αὐτῷ, n pater eius suspendit ei, in quo plane intolerabile est sic positum pronomen. Vides quid sequatur: αὐτῷ non potuisset ri, nisi verba χαστερὸν λίθον adessent. Nempe ἅν οἱ πατὴρ

Digitized by Google

ὑπερκρέμασε dum lego, pronomen iungo necessario cum verbi tum sequentia καρτερὸν αὐτῷ λίθον legens novum vigorem ora tioni accedere sentio, quum interpositum αὐτῷ acuat appositi nem. Constat autem inprimis apud Atticos saepissime hoc pr nomen inferri cum virtute quadam orationis, Heind. ad Pl Gorg. p. 482. D., et saepe quidem infertur ad praecedentem v cem acuendam, non solum post interiecta membra, ut Pl Gorg. p. 482. D. αὐτὸν post αἰσχυνθῆναι redit, sed etiam continua oratione, quemadmodum Plat. Theaet. p. 155. D. ρὶν οὖν μοι εἰσῃ, ἐάν σοι ἀνδρός, μᾶλλον δὲ ἀνδρῶν ὀνομα τῆς διανοίας τὴν ἀληθειαν ἀποκεκρυμμένην συνεξερευνήσ αὐτῶν, ubi verbum συνεξερευνήσωμαι suaviter acuitur adi pronomine, ut aculeum habeat. Similiter pronomen is a praecedentem vocem (Cic. d. Off. I, 38. §. 137.). Nunc igitur milem quodammodo esse dico huius pronominis vim, quod solius appositionis causa post οἱ repetitum est, constructione v cum verbo cohaeret. [καρτερὸν αὐτῷ λίθον, sc. ὑπερκρέμασ — V. 58 sqq. κεφαλᾶς βαλεῖν, cf. Matth. Gr. §. 354. ῥ. 6 terum cfr. Isthm. VII, 9. — ἀλᾶται, Eurip. Troad. 9 Blomfld. ad Aesch. Spt. 788. Hermann. ad Eurip. Suppl. — βίος, de vita apud inferos, veluti Ol. II, 63. — Verba μετὰ τριῶν obscuriora sunt. Constructione facillimum est, si intel gas μετὰ τριῶν πόνων; ac sitim certe et famem habemus Od XI, 582 sqq., sed quam his Scholia addunt standi molestam cessitatem, petitam e verbis Homeri ἑστασάτ' ἐν λίμνῃ, eam men alibi non memorari monitum est, quanquam probari no eam non cogitatam a Pindaro. Boeckhius aliique ἀνδρῶν i plent, ut intelligantur Sisyphus, Tityus, Ixion. [Boeckhio ac titur Rauchensteinius p. 11., qui Hermannii miram expl nem refellit.] Mihi mens ad simplicissimum inclinat; qua tertio ab Heynio proponitur ratio: continuum, quartum pon tium, eam exemplis firmatam non vidi, licet nota sint τρισμακαρ, τρίσμακαρ, alia multa similia proverbialiter dicta. Sequ construe: ἀθανάτων ὅτι κλέψαις νέκταρ κ. τ. λ. Admissi Iovis mensam furatus est nectar et ambrosiam, eaque vulg compotatoribus suis impertita. Cetenum de furto Tantali T fel. confert Nonn. Dionys. I, 145. XVIII, 31. Denique de Ta tali poena vid. Boeckh. h. l., Walcker. ad Alcman. p. 60, Nitzsch. ad Odysseae l. c., Tafel. ad hunc Pindari loc et viros ab his laudatos. Fuit nec dives et felix, unde a

Digitized by Google

dilur mirifice dilectus; postea vero, urbe regia deleta, excogi-
ne fabulae de superbia et poenis eius. — [V. 64. ὤῆκαν pro-
t Rauchensteinius, vide Add. et Corr. Tom. I. p. 351., et v. 65.
ponomine *οἱ* significari dixit, quid illud, quod filius remitteretur
i homines, Tantali interfuerit. Aliter Hermannus p. 60.] —
65. τοὔνεκα sqq., ut quam amicis suis temere tribuere vo-
ut immortalitatem, ea se doleret filium suum privasse. —
67 sqq. Redit ad Pelopem. — πρὸς ἑσπάνθ. φυάν, Pyth.
25. — μέλαν γένειον ἔρεφον, h. e. ut nigresceret,
us dicendi rarum apud Pindarum, frequens apud Tragicos,
Herm. ad Soph. Oed. Col. 1202. ad Antig. v. 524. 872., alibi.
inprimis Heller. ad Oed. Col. 1194. uberrime hanc pro-
is explicantem. — ἑτοῖμον γάμον, paratum et oblatum
qui ambire vellent, coniugium s. coniugem. — Πισάτα π.
τῆ. σχεθέμεν, a patre certamine obtinere. Iam
rnum suum Neptunum invocat ut equorum deum. — V. 71.
χι σολιᾶς ἁλός, ut magis audiatur a Neptuno; conf. Ol.
,68. cum Scholiis. Tafelius bene comparat Nonn. Dionys.
XXI, 190. — ἐν ὄρφνᾳ, cf. Ol. VI, 61. — V. 75 sqq. φί-
ιν ἱερὰ Κυπρίας, gaudia Veneris, ut Nem. VIII, 7.
mus: Si tibi dona Veneris gaudio sunt, τέλλεται ἐς χάριν,
ibi aut tibi quidquam dulce meum" Virg. Aen. IV, 307., me
ava. Ceterum cf. Eurip. Heraclid. 351: εἰς εὐπραξίαν ὑπάρ-
ν. — κέδασσον, inhibe, quum a tergo instans transfigeret
ntem, cf. Pausan. VIII, 14. — ταχυτάτων ἁρμάτων,
ius Λύδιον ἅρμα, de quo dictum in Introd. — κράτει πέ-
σσον, cf. ad v. 22. — τρεῖς τε καὶ δέκα, cf. Herm. ad
ph. Doctr. 873. et quae ibi laudata. Add. Lobeck. ad Phry-
p. 410. Ponuntur τε καί amplificationis causa; cf. ad Ol.
. et ad Demosth. de Cor. p. 165. — V. 81 sqq. Sensus:
ortitudine et audacia opus esse in hac re, magnum peri-
ne imbellem virum non recipit, admittit (λαμβάνει), sed quum
talis natus sim, quid prodest vita nisi nobili facto illustrata?
καθήμενος, otiose sedens. Nota vero cumulationem,
ὄνειρον, ἐν σκότῳ, μάταν, ἀπάντων καλῶν ἄμοιρος, ubi καλὰ
laudes, Ol. X, 18. Isthm. VII. fin. Tum γῆρας ἕψοι, ut Pyth.
166. τὰν ἀκίνδυνον αἰῶνα πέσσοντ', h. e. fovere, colere,
ilisse servare, Hom. Il. II, 237. γέρα πεσσέμεν. Metaphora
le ducta, quod qui ederunt diligenter servant stomacho cibos,
ueque ne turbetur concoctio. Denique βίλος πέσσῃ Il. VIII, 518.,

Digitized by Google

κήδεα πέσσει Il. XXIV, 617. similia, pro laborare, ducta videntur a labore concoctionis. [A coquendo potius ductum simile censet Hermannus, ut nos utimur v. brüten. Idem v. 85 supplete αὐτοῦ etiam sic ait intelligi posse: neque eum in ritis verbis aggressus est.] — V. 84. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν sqq., sed ego non ero talis. ὑποχείσεται, mihi certum est subire hoc certamen. Proprie materia artis subiecta dicitur artificibus, in qua versantur, quam tractant, cf. Cicd. Off. I, 5, 17. Inde ducta alia. Plutarch. in Pericle cap. ὑπέκειτο γὰρ. τῷ μὲν (τῷ φυσικῷ) ἐκ τίνων γέγονε καὶ πῶς φύνκε θεωρῆσαι, τῷ δὲ (μάντιν dicit) πρὸς τί γέγονε καὶ τί μαίνει προειπεῖν. [Conf. Weberum ad Demosth. in Aristp. 271.] — V. 85. πρᾶξιν, eventum, Pyth. IX, 68. Aesch. Cho. 801. πρᾶξις οὐρία. Intpp. Soph. Ai. 783. — V. 86. οὐ — ἐφάψατ', neque irritas preces fecit. Verbum cum dativ. Pyth. VIII, 60. Nem. VIII, 36., cum genit. Ol. IX, 13: ἐπεί τοι χαμαιπετέων λόγων ἐφάψεαι; Pyth. III, 29. — ἀγάλλεται h. e. κοσμῶν, τιμῶν, Nem. V, 43. Equi alati Pelopis exstarerant in arca Cypseli, Pausan. V, 17, 4. et vid. Palaephat. c. 30. Adde Pherecyd. in Schol. ad Soph. Electr. 498. Eurip. Orest. 979. — V. 87. χρύσεον δίφρον, ut Soph. Electr. 508. Ceterum conf. Philostrati Imagines I, 30., ubi Pelops in litore maris cum quadrigis a Neptuno concessis ipsoque Neptuno et quae ibi notant editores. — V. 88. ἕλεν, duplici significatione, ut ἐκράτησε Nem. X, 25., vicit Oenomaum, obtinuit virginem. [Vide similia apud Lobeck. Aiac. p. 431. Soph. Trach. 364: ὡς τῆς κόρης ταύτης ἕκατι κεῖνος Εὔρυτόν θ' ἕλοι τήν θ' ὑψίπυργον Οἰχαλίαν. Similis brachylogia est Pyth. I, 40., ubi vide not. crit.] — ἐξ υἱούς, cf. Boeckh. ad h. l. et Schol. μεμαλότας, gratos, caros; usitatissima dictio μεμαλώς, μέλων, μέλημά τινι, cf. Pind. Ind. et vid. plura apud Boeckh. Tafel. Illud dubito, deas hic esse virtutes. Potest quidem suavi translatione gratus virtuti, pulcritudini, hilaritati, lyrae aliis rebus dici, quae tamen deae non sint. Cf. etiam ad Ol. II, 19. et fr. inc. 24. Ceterum vides tacere Pindarum Atrei et Thyestae nefaria discidia. [μεμαότας mecum praefert Ranchenstenius. At παντοίαις ἀρετῇσι μεμηλότες εἰσὶ μαχηταί Nonni Dionys. XXXVII, 135. stabilire vulgatum videtur. Ceterum non sequi ea his verbis Pindarum aut ignorasse aut non credidisse quae de Atrei et Thyestae facinoribus tragici poetae narrant, sed forte

pus atque bellicosos dici observavit Hermannus. Idem v. 22. de Pelopis dici gloria, non Hieronis, pro certo ponit, quo ipso collocatio verbi *Πέλοπος* et sententiarum progressus ducat. Non persuadet. Redit enim poeta iam eo, unde profectus erat, ad Pelopem, v. 23. *λάμπει δέ οἱ κλέος ἐν εὐάνορι Λυδοῦ Πέλοπος ἀγωνίᾳ.*] — V. 90 sq. Nunc pro heroe colitur. *ἐν — μέμιγται*, cf. ad v. 22. Ceterum cf. similem locum Isthm. III, 76. — *βριαχειρίαις*, quae Pelopi quotannis flebant arieto caesa, Pausan. V, 13, 2. Vox Dorica et Boeotica. Satiari sanguine credebantur manes precibus evocati sacrisque quodammodo interesse visi. Apte confertur locus Plut. Aristid, c. 21. — *κλισίας πάρρ*, iacens ad, Hom. Il. V, 709. — V. 92 sqq. In Elide erat Pelopium, *τέμενος, ἀρχαῖον ἄγαλμα Πέλοπος*, Ol. XI, 25., de quo Pausan. V, 13., coll. 26. In eo hunc tumulum puta esse, *ἀμφίπολον*, h. e. celebratum frequentia hominum adeuntium. Vicina erat magna ara Iovis, Pausan. V, 14, 5. *πολυξεστότατος*, quum in ea ara peregrinorum plurimi sacrificia offerrent Olympiorum tempore. — *τὸ δὲ κλέος* sqq. Sensus est: Gloria Pelopis longe splendet aut e lonquinque splendet in curriculis. Iunge potius *κλέος ἐν δρόμοις*, h. e. gloria parta in curriculis, ut saepe Pindarus, cf. Ol. VIII, 56. 83. Pyth. VI, 18. VII, 13. Porro cum *δρόμοις* iunge utrumque genitivum; ac *Πέλοπος δρόμοι* sunt in quibus Pelops olim certavit, et *Ὀλυμπιάδων δρόμοι* dicti, ut Pyth. X, 32. *Πυθιάδος ἐν δρόμῳ*. Iam verte: Gloria autem longe splendet parta Olympicorum ludorum in curriculis Pelopiis. Est enim hic nexus loci: Laudans poeta Pelopem etiam tunc cultum et celebratum, et sic ad praesentia tempora paulatim rediens, dicit: Nunc autem pro heroe colitur, tumulum habens celeberrimum, gloria autem, quae paratur in curriculis eius, maxima est. Alii vertent: Gloria Pelopis parta in curriculis Olympicorum ludorum, h. e. ubi instituti ludi Olympici. Sed minime placet repetita certaminis olim a Pelope facti mentio: aptior et nervosior praesentium cursuum memoratio cum Pelopis laude iuncta. Ceterum certatum esse a Pelope cum Oenomao Olympiae, quo loco hippodromus Olympicus, vetustior traditio; alia est, quae cursum usque ad Isthmum Neptunium extendit. — *ταχυτὰς ποδῶν*, etiam equorum, ut nunc Phenici. — *ἀκμαὶ ἰσχύος*, certamina cetera praeter cursum. *θρασύπονοι*, Nem. V, 39. — *ἀμφί*, v. Ol. II, 30. — *εὐ-*

δίαν, serenitatem, felicitatem. Plat. Rep. V, 465. D.: ζήσουσι τὸν μακαριστὸν βίον, ὃν οἱ Ὀλυμπιονῖκαι ζῶσι, μακαριώτερον. — ἀέθλων γ' ἕνεκεν, quantum quidem certamina praestare possunt. Cf. Blomfld. ad Aesch. Pers. 848. Religiose dictum. Recte Scholia: πολλάκις μέντοι εἶναι δι' ἑτέρας συμφορὰς λυπεῖσθαι. — τὸ δ' αἰεὶ παρὰμερὸν sqq., quod semper praesens est et manet. ἔρχεται, contingit, Latinis venire. Sic haec cum antecedentibus haud cohaerent. Alii αἰεὶ pro ἑκάστοτε accipiunt, quod non placet propter verba λοιπὸν ἀμφὶ βίοτον.

V. 100 — ad fin. Exitus carminis, redeunte poeta ad Hieronem. — ἱππίῳ νόμῳ. Quum haberentur ex antiquiore musica nomi equestres et curules, qualis Olympi νόμος ἁρμάτιος auloedicus et nobile Castoreum, Pyth. II, 69. Isthm. I, 26., vid. Boeckh. d. Metr. Pindar. p. 276., Pindarus νόμον ἵππιον dicit hoc carmen Pelopia fabula ornatum, quo celebrat Hieronis equestria studia, suaviter comparans nobile in musicis genus, licet non essent νόμοι carmina sua. Canebatur autem hoc carmen Αἰοληΐδι μολπᾷ, h. e. Aeolio modo, ut duo rhythmi ostendunt Aeolii, cf. Boeckh. d. Metr. Pind. III. p. 256. et 276.; quod cur memoret poeta et hoc loco memoret, causa haec videtur, quia haud dubie celebres erant νόμοι ἵππιοι Aeolii, quum Aeoles atque etiam Thebani rei equestris studiosissimi essent. Sensus igitur loci hic: Ego vero ornare illum debeo exquisite, equestri nomo Aeolio. — V. 101. καλῶν ἴδριν Boeckhius musices peritum intelligit; intellige potius qui καλὰ peragere novit, ut certaminum studium significetur, quod propter sequentia vix hic praeteriri potest. Porro attende positivum, deinde comparativum positum: nam καλῶν ἴδριες erant etiam alii nobiles reges, potentior vero horum eorum nemo. Verte: Neminem, qui ambas has laudes coniunctas habeat, ut sit καλῶν ἴδρις simulque potentior. — ὕμνων πτυχαὶ quae sint, maxime dubium. Quidam sinus vestium cogitant et cum veste hymnum comparatum statuunt, quanquam nullum est huius comparationis exemplum apud Pindarum; coronae comparatio Pindarica est. Boeckhio meo sunt „artificiosi flexus numerorum, harmoniae, saltationis non tantum proprie et unice ob strophas antistrophasque et epodos." „Sed πτυχὰς ὕμνων hos dici posse dubito; certe saltationis flexus non sunt poeseos flexus, nec rhythmi credo et harmoniae

Neque alibi hi flexus a poeta memorantur, aut hoc carmen eiusmodi est, ut hic prae aliis videantur memorari debuisse. Mihi potius ad fabulae supra ictae propositam interiorem rationem respicere et hoc dicere videtur Pindarus, insigniorem se neminem reconditis poesios recessibus ornaturum. *κυχαὶ* enim sunt valles et recessus, veluti aetheris, cf. Elmsl. ad Eurip. Med. p. 1264., inprimis vero montium, ut Olympi, Pindi, Pelii, Parnassi, Idae, quod notissimum. Tribuebat haud dubie multum propositae a se emendationi fabulae, atque est ea decus carminis pulcherrimum; commode igitur exquisitiora haec propter virū excellentium dicta significat. Rariores verborum significationes classicus scriptor curare debet ut e ceteris, quae dixit, intelligi possint; quare haec quoque metaphora per se obscurior ad huius carminis rationem recte mihi revocata videtur. Ac non semel Pindarus hoc modo explicandus. [*ὕμνων κυχάς* cum scholl. et Boeckhio interpretatur Hermannus p. 65. Compares in eam sententiam Simonidis *καμπύλον μέλος* de flexibus hyporchematis dictum. Scholia: *τῷ ὕμνῳ κατὰ περίφρασιν. οἰκείως δὲ πρὸς τὸ διαδαλωσάμεν καὶ τὸ ποικίλλειν ὥσπερ ἐπὶ κατασκευάσματος τὸ κυχαῖς ἐπήγαγεν.*] De coniunctione verborum *διαδαλῶσαι κυχαῖς ὕμνων* vide ad Pyth. IV, 159. — V. 106 sqq. Construe: *θεὸς ἐπίτροπος ἐὼν — τεαῖσι μερίμναισι*, et *μερίμνας* usu Pindarico de studio rerum laudabilium dictas (Ol. II, 54.) nunc intellige conatus ad victorias ludicras reportandas, ut Nem. III, 69. Pyth. VIII, 92. Tum *μήδεται* absolute positum, ut Nem. VI, 56: *ἕπομαι δὲ καὶ αὐτὸς ἔχων μελέταν*. Verte: Deus patronus conatibus tuis prospicit, habens hanc curam, h. e. studiose prospicit, *εἰς τοῦτο σπουδάζων*, ut bene explicat Schol. — *εἰ δὲ μὴ ταχὺ λίποι* (cfr. Ol. XIII, 101.), leniter monet poeta deorum mentem facile posse averti. In sqq. v. 110. interpunxi iterum post *κλεῖξειν*, et *γλυκυτέραν* intelligo *μέριμναν*, h. e. iucundiorem curam et spem, curulem puta quadrigarum victoriam, quam etiam adeptam Hieroni sequente Olymp. docuit Boeckhius. Quare *σὺν ἅρματι* referes ad *γλυκυτέραν*, ut *σὺν ἅρματι, ἵπποις* saepissime et Nem. X, 48. *σὺν ποδῶν σθένει νικᾶσαι*. — Tum *ὁδὸς λόγων* est via, ratio laudis, genus laudum, ut Nem. VII, 51.; cf. Küst. ad Aristoph. Equitt. 1012. et Brunck. ad Soph. Oed. R. 310. — *ἐπίκουρος*, adiuvans victoriae splendorem (cf. Ol. XIII, 98.), aptus, conveniens. Sperat igitur mox gratiorem se victoriam celebraturum, apto invento

Digitized by Google

genere laudis, quemadmodum nunc hanc equestrem victoriam aptissimo mytho ornavit. — V. 111. *εὐδείλιον*, apricum, ut vult Buttm. Lexil. T. II. p. 190.; aliis est *εὔδηλος, εὐόρατος*. *Κρόνιον* mons situs ad septentrionale latus Altis. — *βέλος*, quum quasi tela ab arcu sententiae e mente poetae mittantur ad scopum propositum, cf. Ol. II, 90. IX, 5. XIII, 95. — *καρτερώτατον ἀλκᾷ*, ut *πυκνότατον παλάμαις* Ol. XIII, 52. Anaxagorae dictum, *ὁμοῦ πάντα χρήματα ἦν, ἄπειρα καὶ πλῆθος καὶ σμικρότητα*, laudatur etiam sic: *ἄπειρα καὶ πλήθει καὶ σμικρότητι*; cf. Schaubach. Fragm. Anaxag. p. 70. Dativus est exquisitior. [Cf. Lobeck. Paralipp. II. p. 528. Hermanno dubitari posse videtur, an non *ἀλκᾷ* vere dativus sit, h. e. *ἰσχυρίᾳ, βοηθείᾳ*. — V. 113. Alii aliis in rebus magni sunt eoque gloriantur. *Ἐπ' ἄλλοισιν* a poeta scriptum monet Hermannus, quia in *μεγάλοις* lateat significatio *κεκραγόντων*.] — V. 114. *πάπταινε*, cf. Pyth. III, 22. Isthm. VI, 44. — V. 115 *ὑψοῦ κατεῖν* ad regiam potentiam pertinet, victoriarum gloria ornatam. — *εἴη*, Pyth. I, 29. Similiter Latini, cf. ad Tibull. I, 6, 24. — *τοῦτον χρόνον*, per vitae tuae tempus. Pronomen *οὗτος* legitime dicitur de iis, quae habemus, quibus utimur. — *τοσσάδε*, quoties victores prodierint e ludis. Cogitat de Hierone. [Scholia: *ἀντὶ τοῦ τοσούτοις* (vel *τοσούτοις*) *νικηφόροις ὁμιλεῖν, οἷος εἶ σύ*. Aliud scholiastes: *εἴη ἐμὲ τοσούτοις τοῖς νικηφόροις προσδιαλέγεσθαι τοῖς ἐγκωμίοις*. — *Ἄλλως. ἐμὲ δὲ ἐπινικίους γράφειν*. — *χαίρω δὲ γράφων τοιάδε καὶ ἴσον τοιαῦτα, οἷα ἐπὶ σοῦ*. Petri p. 22: „Utinam quod vitae tuae reliquum est, in summo rerum certaminumque insprimis fastigio collocatus transigas, et quoties in arenam descenderis victoria reportata celebreris." Similiter Hermannus p. 66: „*Tonsolt bezieht sich, wie νικαφόροις zeigt, auf die siege. Und möge ich jedesmal den siegern (so oft sie siegen: er denkt an den Hiero) mit meinem gesange zur seite stehen.*" Illud dubito, annon poeta *τοσσάκις* scripserit.] Conferes cum hac exitu eum, qui est Ol. VI.

Digitized by Google

CARMEN OLYMPICUM SECUNDUM.

INTRODUCTIO.

Victoria haec curulis reportata Ol. 76, 1. Thero, ex Emmenidarum nobilissima gente, originem ducebat a Cadmo, Oedipode, Polynicis filio Thersandro, Tisameno, Autesione, Thera, aliis, etiam Emmenide s. Emmene, de quorum serie cf. Boeckh. in Introd. ad h. c. et Müller. in Histor. Doriens. T. II. p. 508. (487.) Ac Theras quidem e Laconica colonias in insulam Theram dedaxerat; eius nepos Telemachus Rhodum petierat, ut videtur; huius posteri ab Emmene sive Emmenide Emmenidae dicti migraverant Gelam in Siciliam, inde Agrigentum, ubi constantior fortuna iis contigit, et Thero tyrannidem adeo occupaverat, inde ab Ol. 72, 1. neque ad mortem Ol. 76, 4. per sedecim annos retentam: vir eximius, et dum vivebat bona fama et post mortem pro heroe cultus. Sed ab initio huius ipsius anni Capys et Hippocrates propinqui, beneficiis antea onerati, defecerant proditionem moliti cum Himerensibus subditis regi. Quae res exitiosa fieri potuisset Theroni propter Hieronis tum imminens bellum. Etenim Thero olim Damaretam filiam in matrimonium dederat Geloni, Syracusarum tyranno, qui moriens exercitum reliquerat Polyzelo fratri cum uxore et filio, ut is huic adulto tyrannidem vindicaret, interim ab Hierone occupatam. Hinc Hieronis animus a Polyzelo abalienatus, et quum hic postremo ad Theronem cum Damareta transfugisset, Hiero de bello Theroni et Polyzelo inferendo cogitabat. Qua tum opportunitate uti volebant Capys et Hippocrates ad consilia sua perfida exsequenda. Sed periculum feliciter averuum, pax inter Theronem et Hieronem reconcilinta, et propinqui ad Himeram victi, urbs capta.

Videamus nunc carminis rationem. Post procemium poeta eum a precatione pro futura salute gentis, praeterita mala infecta reddi monet non posse, at obliterari succedente meliore fortuna: quod primum Cadmi filiarum sorte probat, quae post magna mala divinos honores habeant. Tamen per vicissitudines rerum post haec tempora iterum orta sunt mala genti, ex qua Laii caedes et fratrum deplorabile bellum fuit; sed relictus est Thersander, qui praeclare restituit domum. Ab eo nunc Thero originem trahens victoriam Olympicam tulit, ac divitias qui habet

Digitized by Google

cum virtute, ei multae rerum opportunitates contingunt; maxima autem est felicitas post mortem. Transit hinc poeta ad vitam mortuorum, memoratisque malorum poenis, piorum felicitatem persequitur, ut post migrationem animarum praescriptam in Elysium veniant qui ter vixerint integri hic et in Orco. Denique finitis mythicis ad praesentes res redit, laudat Theronis liberalitatem; et reprehendit pessimum ingratorum hominum animum. — Sic expositis singulis restat, ut nexum intexterem horum omnium iudicem. Scilicet fundamentum est Cadmidarum et Emmenidarum divinitus constitutum mirabile fatum, aeterna vicissitudine adversarum et secundarum rerum insigne, malis pristinis iterum iterumque recrudescentibus iisdemque semper etiam compensatis laetiore succedente fortuna. Sic Cadmi filiis post graves aerumnas deae factae; sic Oedipi domus quam dire caedes vidisset, per Thersandrum laetius effloruit. Hoc igitur aeternum fatum, per Emmenidas Agrigentum translatum, versatur nunc etiam in Theronis rebus, quibus ad altiorem legem eum revocatis Pindarus pulcherrimum carmen fecit, cuius unitas poetica in hac ipsa fatali ratione et nexu rerum inest. Nam ut primum de malis dicam, quemadmodum olim domesticae dissensiones, caedes, bella in Cadmidarum gente fecerunt, sic nunc Thersagorae filiae ex Hieronis regno vidit et proditionem propinquorum, cum quibus etiam bellum intestinum gessit, ut revera recrudescere videas pristinam Thebanae gentis calamitatem. Tractantur haec in priore carminis parte, fabulis cum gentis fato pulcre simul ipsius Theronis aerumnas significantibus, quae tamen in fine carminis etiam apertius indicantur. Sequitur altera pars carminis opposita de laetis rebus. Ac primum quidem huc pertinet victoria Olympica nunc ipsum reportata, ut olim iam Thersander certaminum laudem habuit; deinde quae post mortem ostendit Theroni felicissima sors in Orco et Elysio, ni fallor tum seni ut senectuti propinquo. Etenim non sufficiebat hoc loco victoria Olympica, licet per se felicissima; ut malo Cadmidarum redierunt, sic etiam felicitas redire debet eadem singularis. Atqui vivit Cadmus auctor gentis in Elysio, quae summa est dignitas heroica, proxima diis, ne dicam de filiabus Cadmi inter deas adeo receptis; Thero autem regiam dignitatem recuperavit et ex illustrissimis est hominum nunc viventium, comparatus in proeniis cum Ieve et Hercule: nonne igitur postremo etiam in Elysium

Digitized by Google

venire debebit? Sic ortus est necessario praeclarus locus de vita post mortem, quo absolvitur orbis fatalis harum rerum. Revixit in Emmenidis prisca Cadmidarum gens, Emmenidarum maximus Thero est, in quo etiam summa Cadmi auctoris dignitas et felicitas redibit. Nihil vidi hoc carmine in suo genere praestantius, ex quo disces vim Pindaricae poesios. Cetarum quum duo carmina in eandem victoriam fecerit Pindarus, hoc domi in convivio cantatum videtur, quod vero sequitur tertium Olympium publice in Dioscurio urbis.

[Ex iis quae Rauchensteinius II, 17 sqq. de arte, qua poeta in praestantissimo carmine componendo versatus sit, ingeniose disputat, pauca delibabo. Dispescitur, ait, totum in partes duas, quarum prima est de fatis praeteritis bona malaque fortuna mixtis, in altera monstrantur beata et laeta bonis viris destinata. Porro tribus locis laudatur Thero, in prooemio, inter mediam utramque partem, in epilogo. Sic autem dispositae sunt illae laudationes, ut partium quas statuimus utraque iis quasi comprehendatur et contineatur. Et prima quidem in summa brevitate gravissima est laudatio; in medio loco celebratur splendor victoriarum, quae Theroni et fratri contigerint; in epilogo poeta obtrectatoribus laudum Theronis subiratus laudat regis benignitatem et infinitam liberalitatem in amicos et privatos.

Si de interiore carminis ratione quaeres, haec est simplicissima sententia, quae omnia complectitur: Magnae sunt fatorum vi humanarum rerum vicissitudines, at bonos suam praemium manet. Prius experta erat gens Theronis ab antiquissimis temporibus inter fausta et infausta mirifice iactata: quod tribus ex historia petitis imaginibus aptissime delectis confirmat poeta. Singulae autem imagines sententiis quibusdam rem illustrantibus, quae interponuntur, distinentur. Ordinavit autem poeta sapienter imagines illas sic, ut a novissimo exemplo Emmenidarum (v. 8 sqq.) ad antiquissima surgat Cadmi tempora (v. 22 sqq.), unde sponte oratio decurrit ad Labdacidas, quorum a Thersandro facillimus erat et aptissimus reditus ad res praesentes. In altera autem parte carminis oratio plane et tranquille progreditur et in excitando Therone ad spem futurorum praemiorum eximie acquiescit.]

Digitized by Google

EXPLICATIO.

V. 1—11. Prooemium, laudem continens Theronis eiusque gentis ornatissimam. — ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι, quid praecipiemus, hymni, citharae sonandum? Principem enim locum carmen habet et poesis, cui instrumenta musica accommodantur. Quare initium fiebat cantu coryphaei, Pratinas Ath. XIV. p. 617. D: τὰν ἀοιδὰν κατέστασε Πιερὶς βλεῖαν, ὁ δ' αὐλὸς ὕστερον χορεύετω· καὶ γὰρ ἔσθ' ὑπηρέτας. Boeckh. de Metr. Pind. p. 258. Ceterum aliter poeta loquitur Pyth. I. init. Porro totam interrogationem praemisit, non quod etiamtum nesciret quid caneret, sed ut praepararet sententiam sequentem, cf. ad Ol. I. init. Nam nuda fuissent verba: Πίσα ἔστι Διὸς κ. τ. λ. in fronte posita, nec lucem debitam habuissent, quo mox iterum dicam. Denique ut nunc Pindarus θεὸν — ἥρωα ἄνδρα dicit, ita Horatius I, 12. inverso ordine, pro suo utendi consilio. — V. 3 sq. Πίσα, h. e. Iuppiter canendus, quum primus sit loci. — ἀκροθίνια πολέμου, quum primitias belli contra Augiam gesti diis Olympiae duodecim offerret Hercules et ita sacrificium Olympicum solemne institueret, Ὀλυμπιάδα prius dictum. Vid. Ol. XI, 57 sqq., qui locus non differt. Ceterum ad loquutionem Ὀλυμπιάδα — ἀκροθίνια cf. epigramma ap. Pausan. V, 27. fin.: Ζηνὶ θεῶν βασιλεῖ μ' ἀκροθίνιον ἔνθεν ἔθηκαν Μενδαῖοι. [„Ἀκρόθις sive ἀκρόθιν non reperitur, et Pindarus τὰ ἀκρόθινα dixit pro consueto ἄκροθίνια, cui simile ἀσαλαμίνιος et ἀσκλῆνιος, quod ἄσκληνος dici solet." Lobeck. Parall. I, 197. Nem. VII, 41. utitur forma vulgari ἀκροθίνια.] V. 6. ὅπις etiam hominum reverentiam erga deos significat, notum vel ex Herodoto VIII, 143. IX, 76. Unde vere Heronus nunc ad hospitum reverentiam id translatum dicit pro deos ultores violati hospitii. Verte: iustum reverentia hospitum, h. e. qui sancta iura hospitii, amicitiae colit. Non ut tales Capys et Hippocrates et quos alios amicitiae et beneficiorum immemores expertus erat rex iustus et insigniter liberalis, cf. v. 94. — ἔρεισμ' Ἀχαΐαντος, propugnaculum, ut κλέος, κύργος, ἔρυμα. Liban. IV, 686: καὶ ἔρεισμα καὶ ὀφθαλμὸν καὶ κρηπῖδα, v. Boissonad. ad Nicet. Eugen. p. 286. Catullo 64, 26. Peleus est columen Thessaliae. Significat autem poeta alteram Theronis virtutem, fortitudinem bellicam. Interfuerat enim Thero nobilissimo ad Himeram proe-

Digitized by Google

ubi Ol. 75, 1. die Salaminiae pugnae Carthaginienses affique populi caesi, cf. Herod. VII, 165. Diod. XI, 25. Ac nuperrime, ut supra vidimus, vicerat Capys et Hippocratem ad Himeram. — 7. 7. ἄστυ ἐρθόπολιν, maiorum nobilium, Emmenidarum priorum puta, decus, qui rex factus potentia auxit urbem et magnificis operibus ex praeda Punica, cf. Diod. XI, 25. ἐρθόπολις enim, qui urbem claram, conspicuam, florentem facit, cf. Hesm. I, 15. ἐρθοῦσθαι. — Denique considera universum hunc magnificum locum. Bene monet Thierschius meus maximopere laudari Theronem cum Iove et Hercule compositum. Licet enim ipsa nunc Olympica victoria tria haec nomina commode offerat, tamen post maximum deum et maximum heroem poeta Theronem nominans haud dubie innuit simul hunc hominum esse maxime insignem. Est vero tectior comparatio; quum enim in vulgari comparatione saepe alterutrum ponatur propter alterum, hoc genus compositionis minus invidiosum est, ubi priora membra videntur aliis de causis posita, licet revera nunc Theronis laudi inserviant. Quum igitur deorum et heroum et hominum componere vellet principem, interrogatio praemissa, triplex hoc genus annuntians, optime praeparat interiorem intellectum loci, quem ab altera parte conficit subiecta tot laudum magnifica copia. — V. 8 sqq. Qui post multas aerumnas laetiorem fortunam Agrigenti invenerunt. Nolim te fugiat consilium loci. Praemonstratur fatalis ista rerum adversarum et secundarum vicissitudo Cadmidis olim inhaerens, quae inde ad Emmenidas propagata ab his traducitur Agrigentinum, infra conspicua futura in Theronis rebus. Sic pulcherrime apud Pindarum omnia praeparantur et nectuntur. — Καμόντες θυμῷ ad epicam rationem dictum, ut apud Homerum πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν, notavit Boeckhius, exemplis plurimis illustravit Tafelius.] οἴκημα ποταμοῦ, recte vertit Boeckius: vicina fluvii loca ad habitandum occupaverant, ut est οἰκεῖν Ἀλφειόν Ol. VI, 34. Hic enim his finis errorum. [Cum genitivo compara Eurip. Med. 831: ἱερῶν ποταμῶν πόλις, ut Seidler. ad Iph. Taur. 182. Theocritidi 785. Sparta vocatur ἑπτάπυργα Δυναστοφόρου ἀγλαὸν ἕδος, infra Ol. XIII, 61. Corinthus ἕδος Πειράνας.] — Porro ἱερόν Boeckhius, ut in Τροίη ἱερή, de amplis deorum intelligit, docte agens de diis Agrigenti; quod unum, si οἴκημα esset Agrigentinorum domicilium, ad quos venerunt Emmenidae. Sin οἴκημα Emmenidarum est, quibus sacra habitatio contigerit ad fluvium, ἱερόν ad fluvii vicinitatem per-

Digitized by Google

tinere videbitur, ut voluit etiam Geelius. Ac permagni sunt locorum fluvii. — ἀφθαλμός, lumen, Ol. VI, 16. Cic. d. D. III, 38. De voc. cf. Hermann. ad Pyth. V, 17. Boec h. l. et Doering. ad Catull. 31, 2. ibique laudatos. Sen Et Siciliae facti sunt lumen, quum ad virtutes a etiam fortuna secunda accederet. Igitur ἔφεπέ τε plicativum est pr. quum veniret, ut Ol. V, 8. — αἰὼν ε σιμος, vita fausta, virtutibus ianatis tanquam comites ad (ἄγων — ἐπί) divitias et gloriam rerum gestarum, quae χάρι est haud dubie, veluti Ol. I, 18. et VIII, 57. 80., Pindaro, u est, potiora decora omnia complectente. Ad πλοῦτον cf. Fr Encom. 2. Sic propesita Theronis laude et gentis absol procemium. Sequitur maior rerum ordo.

V. 12 — 46. De fatali vicissitudine adversar et secundarum rerum in Cadmidarum gente, et T ronis aerumnis tecte simul significatis. — V. 12. ὦ Κρόνιε παῖ Ῥέας cett. Orditur splendide a precatione futura incolumitate nuper in discrimen addicta, ne regn dant Emmenidae; tum per sententias generales paulatim ad dmidas transit. — Eximie Boeckhius meus ad Fragment. p. monet Pindarum bis hoc carmine Rheam cum Saturno nomi tem respicere ad cultum deae Olympicum. Religio olim e O translata; erat ara Saturni in Cronio, Pausan. VI, 20, 1, Idaeum antrum, in quo lovem recens natum Idaei Dactyli cu diverant a Rhea iis creditum, cf. Boeckh. ad Ol. V, 44. Hoc Creta I. p. 339. In quo cultu quum principem locum non nus, sed Rhea teneret sive antiqua Idaea mater, Pindar eximie non Κρόνου παῖ καὶ Ῥέας dixit, sed Κρόνιε παῖ Eiusdem generis est Fragm. incert. 5. ἑλασίβροντα παῖ Ῥ ἀέθλων κορυφάν, Ol. VI, 69, XI, 32. — V. 14. σφίσι πᾶ γένει, Serva iis (in eorum gratiam) paternam nam futuro generi s. serva regionem futuro g eorum. Cfr. Ol. VIII, 83: νόμον, ὃν σφι Ζεὺς γένει Eur. Bacch. 317: Ἡμῖν τε τιμὴ κανεὶ τῷ γένει πρεσβ enim vertas: „iis, scilicet futuro generi," quo nihil iniquius, omnino perversius cogitari potest. — V. 15. τῶν δὲ πε γμάτων — τέλος, eventus eorum, quae facta sunt quae facta sunt, ubi semel eventum habuerunt, non possunt in reddi. [Similiter Simonides fr. inc. 55. in solatium convertit τὸ γὰρ γεγενημένον οὐκέτ' ἄρρητον ἔσται. Deinde ad τὰ πε

Digitized by Google

ἦναν πεπραγμένα potissimum respici docet v. 18. λάθᾳ δὲ πό-
ᾳ σὺν εὐδαίμονι γένοιτ' ἄν. Exempla formulae plurima vide
ad Lobeckium Phryn. p. 754. Soph. Ai. p. 429. Nitzsch.
m. Od. X, 94. Dissen. Demosth. p. 296.] — τέλος ἔργων Nem.
23. Omnino τέλος, τελευτή, πεῖρας, τέρμα cum virtute oratio-
is ponuntur, ut in rebus iucundis aut tristibus, πολέμου, ὀλέθρου,
ύτου, ἀμηχανίης, νίκης, σωτηρίας, γάμου aliisque in formulis,
eventus aut metae notio magnam vim habet. — ἐν δίκᾳ τε
ὲ παρὰ δίκαν, sive iure, sive iniuria illata, h. e.
uoque modo facta. Quum enim multifariam per duo oppo-
exprimatur totum, veteres simul rei praesenti orationem ac-
modant, ut hoc loco, quum Thero παρὰ δίκαν passus esset
, additum est δίκᾳ ad absolvendam totius notionem. Sic
II. fin. τὸ πόρσω δ' ἔστι σοφοῖς ἄβατον κἀσόφοις, pr. nemini
ino patens: quum Thero σοφός esset, ita additum oppositum
ρις. Multae sunt similes formulae, ut καὶ δικαίως καὶ ὁσίως,
n. fr. 39. Del. et Aristoph. Plut. 233., ubi vid. Bergl., et
ilia: iusta, iniusta, prorsus omnia, Terent. Adelph.
,21. — χρόνος non est deus hic, licet κατὴρ πάντων di-
, cf. v. 32. Expectaverit autem quispiam praedicatum quale
ιδεράτως, sed frustra. Tempus, ait, giguit omnia, sed non
t delere omnia. Cet. vid. Schaefer. ad Long. p. 256., qui
. hunc locum ob oculos habuit: τοῦ Κρόνου πρεσβύτερος
ὼτοῦ τοῦ πάντων πατρὸς χρόνου. Similes autem sen-
s habes ap. Mitscherl. ad Horat. Carm. III, 29, 46. De vi
in euandis malis adi Wyttenb. ad Plutarch. Consolat.
. p. 102. B. — V. 19. ἑσλῶν additum ad augendam
χαρπάτων. Sunt prospera, praeclara. — παλίγκοτον,
infestum, grave, vide ad Nem. V. fin. — V. 21 sqq.
ἀνεκάς. Meo iudicio bona et apta erit haec loquutio,
biancibus librae eam ductam statuerimus. [At in tali
ratione de trutina ducta ὅλβος ὠκυπὰς πεμφθείς facerit le-
infortunium autem gravius et praeponderans. Fortasse igi-
retae imago obversabatur lyrico. F. I. — Recte de rotae
ne admonuit Fr. Iacobsius. Compara Tibull. I, 5, 70:
atur celeri fors levis orbe rotae, ibique intpp. Am-
n. Marc. XIV, 11: Assumptus in amplissimum for-
e fastigium versabilem eius motus expertus est,
ndunt mortalitatem, nunc evehentes quasdam fu
ra, nunc ad Cocyti profunda mergentes. XXXI, 1:

Digitized by Google

Fortunae volucris rota adversa prosperis sempe alternans. De artibus v. Muelleri Archaeol. p. 607. et plu apud Iacob. Grimm Mythol. Germ. p. 825. Nec me mov quod Lysippi demum *Καιρόν* hanc imaginem praecivisse arbitra tur. Nam eadem subesse videtur Pyth. VIII, 77.] — Verto: qu Parca pro infortunio vicissim sursum mittit, surgere facit feli tatem magnam. Nihil accommodatius hac metaphora vari gentis fortunae. Boeckhius explicat: mittit sublime erigen quum quid gignitur, id sursum erigitur. Loquutio durior et praesenti minus apta. — *ἔπεται*, convenit, Pausan. V 12, 4. Add. Ast. ad Plat. de Legg. p. 381. — *Κάδμοιο κοῦ* erant Semele, Ino, Autonoe, Agaue, quae quum omnes domes malis implicitae fuerint, poeta eas hic nominat, quae stirp felicitatem illustrem venerunt. Atque Ino in mare desiluit et marina facta, quum maritum furentem fugeret Athamantem; mele in coelum recepta, quum amatoris Iovis, cuius filium fo bat, fulmine periisset. — *εὐθρόνοις*, divinis, licet in co locis apud Pindarum de deabus sit, Pyth. IX, 60. Nem. Isthm. II, 7., noli tamen solis deabus proprium credere; enim profecto differt *χρυσόθρονος*, quod heroinae tribuitur IV, 260. — V. 26. Semele inter deos Olympios est Pyth. XI, 1.; add. Iacobs. ad Philostr. p. 292. In bestorum sulis cum Alcmena collocatur Anthol. Palat. T. II. p. 776. Duxit eam in coelum Bacchus, secundum Nonnum Iuppiter; Iacobs. ad Anthol. Lips. T. IX. p. 492. et Tafel. ad h. l. *φιλᾶς Παλλάς*, quae Iovi proxime assidet ad dextram et tate proxima est, cf. Spanh. ad Callimach. in Apoll. [Pallas cur Semelam amet, unice vera causa videtur Boe quod; quia Iovi patri gratificari solet, eandem quam ill Putaverim tamen Minervam idcirco potissimum nomina Agrigentinis erat dea tutelaris, quam cum Iove maiores nidae Rhodo Gelam indeque Agrigentum attulerant, v. Polyb 27, 2. et alia apud Boeckhium explicata. p. 123.] — Cete Isthm. III, 77. de Hercule in coelum recepto, *τετίμηνται πρὸς πάντων φίλος*. — *κεραυνόφορος*, Aristoph. Thesmoph. *λάχουσι*, Hom. Odyss. V, 333. — [De *ἐν καὶ* vide nott. Ol. VII, 26.] — Inna fabulam exposuit Müllerus Histor. Orch p. 168 sqq. — *βίον ἄφθιτον — τὸν ὅλον ἀμφὶ χρόνον*, mulate, ut immortalitatis notionem amplificaret, ut Homeri *ἄφθιτον αἰεί*. Vide alia ap. Meinek. ad Menandr. p. 16

Digitized by Google

Tafel. ad h. l. — V. 30 sqq. Iam ad aliam transit fabulae Thebanae partem, quam iterum praeparat sententiis generalibus. Enimvero, ait, deuso mala venerunt genti per humanarum rerum imbecillitatem. — *οὐ κέκριται*, non certum est, non constat indubitate. Theogn. v. 381 sq.: *οὐδέ τι κεκριμένον ἐστὶ δαίμονός ἐστι βροτοῖσιν, οὐδ' ὁδὸς ἥν τις ἰὼν ἀθανάτοισιν ἵκοι.* — *πεῖρας θανάτου*, meta mortis, cf. ad v. 15. De morte loquitur, quippe statim caedes commemoraturus. [Frustra Schmidt. Philol. I, 643 sq. *πείρας καμάτου* coniecit. Nam de fine vitae dicat poeta, rationem recte reddidit Dissenius.] — V. 32 sqq. *οὐδ' ἀσύχιμον* cett. Hermannus ad Soph. p. 918. bene vertere videtur: Nec quando tranquillum nec nullo turbatum malo simus transacturi. *εἴποτε* videtur desiderandum videtur. Nempe talia universe dicuntur de hominibus, non de miserrima fortuna eorum, qui perpetua corporis imbecillitate laborant, aut in ultima rerum inopia aliave simili misera versantur. Hos recte dicas nescire, an unquam non malo malo turbatum habituri sint. Sed plerique tamen hodie vident dies totos tranquillos, nec dubitant se visuros: at praenosse nemini datum, utrum hodiernus an crastinus an alius talis futurus sit; ignorant igitur quando talem diem habituri sint. — *τελευτάσομεν*, vitae clare hinc non esse pertinet diem, et tamen addidit *παῖδ' ἀλίου*, ut Nem. IV, 3. *ὑμνοῦσι Μοισᾶν θύγατρες*, nec tamen personae. Add. Ol. X, 3. et Nem. 10. Pyth. V, 26. Nem. IX, 52. — *ἑοαὶ δ'* cett. sensus: Sed aliorum alias alii rerum eventus, laeti et tristes. *ἑοαί* eventus, cursus rerum, Nem. XI, 46. Add. Mitscherl. Carm. III, 29, 33. Wyttenb. ad Plutarch. d. S. N. V. p. 14. laudatos; tum Wessel. ad Diod. XX, 33 Blomfld. ad Pers. 607. — V. 35. *Οὕτω δὲ Μοῖρα* cett. Sic Parca, avitam Emmenidarum tenet et moderatur lacrisortem, cum divinitus missa felicitate aliquam noxam iis adducit avitam alio tempore, ex parricidium Oedipus admisit, quod fratrum mutuaedes sequuta est. *τῶνδε*, usu Pindarico sunt ad carmen pertinet, nunc Emmenidae. — *θεόφρτῳ*, de voc. Imfld. ad Aesch. Prometh. 790. Est hic pro magna, eximia laude, ut *θεόπομποι τιμαί* Pyth. IV, 69. *θεόδοτος δύναμις* I. V, 12. — *παλιντροάκελον* est rediens, recurrens, in et simplicissima significatione. Intelligit enim prisca do-

Digitized by Google

mestica discidia iterum iterumque redeuntia, ut imperrime domo visa in Theronis rebus. — Denique attende ad praeclaram tractationem loci. Primum praeparat rem per sententias generales de morte et humanarum rerum inconstantia; tum ne sic quidem effatur triste verbum, sed praemittit iucundiora haec: ἅτε πατρώϊον — ἔλβῳ, postremo de malo ipso dicit ieiunissime, ἐπί τι καὶ πρῆμ' ἄγει. — μόριμος υἱός, Oedipus. — ἐν δὲ Πυθῶνι, datum ab Apolline oraculum, cf. Argument. Oed. R. et Eurip. Phoenias. — V. 41. ὀξεῖα, acriter videns, speculatrix, cf. ὀξὺς ἰδών Anthol. Gr. Epigr. Delect. p. 398. ibique F. Iacobs. Eundem vid. de Furiis speculatricibus facinorum in Animadv. ad Eurip. p. 200. — [V. 42. ἀνὰ ἀλλαλοφονίᾳ Boeckhio est i. q. ἐν ἀλλ. Nos *unter* dicimus. Persimile est Simonideum IX, 3. Delect de Orpheo: ἀνὰ δ' ἰχθύες ὀρθοὶ χυανέου ἐξ ὕδατος ἅλλοντο κατὰ σὺν ἀοιδᾷ, h. e. καλᾶς ὑπ' ἀοιδᾶς. Cf. Pyth. XII, 10.] — V. 43 sqq. Thersander Polynicis filius ex Argia, Adrasti filia. Sensus autem loci hic: Verum denuo laetior fortuna effulsit. Relictus est Thersander, ludicris certaminibus bellisque clarus, interemti demum sospitator. — νέοις, iuvenilibus (Isthm. VII, 47: νεαρὰν ἀμπνοὰν Ἀχιλλέος, cfr. Wuestemann. ad Theocr. XXIII, 25. et Eurip. Med. 48. νέα φρονοῦσ) certaminibus in ludis deorum. Nam certationes pueriles alienae. μάχαις πολέμου refer ad Epigonorum bellum aliasque, maxime Troicum, ubi a Telepho occisus est, cf. Boeckh., qui optime addit utramque laudem etiam propterea memorari, quia simul Theroni conveniebat. Adrastidarum domus est stirps, quae ab Adrastide Argia et Polynice nata erat, Thersander cum fratribus. Huic familiae Thersander auxiliator exstitit illustrans et propagans eam, nam hoc est, credo, θάλος ἐρῳογὸν δόμοις. Deleta Oedipi domo successit nova clara stirps, unde Emmenidae descendebant. Boeckhius cum Schol. θάλος ἀρωγόν de eo intelligit, quod Epigonorum bello Thersander ultus sit paternam iniuriam. Sed de bellis per se iam dictum verbis μάχαις πολέμου. Et postulat nexus rerum supra expositus, ut post interitum fratrum de novo flore gentis dicatur. Ceterum θάλος Ol. VI, 88., cf. Valcken. Phoenias. v. 88. — Post haec de tota priore parte carminis nonulla addenda. Vidimus bis domestica mala, primum in Cadmi, deinde in Oedipi familia; et vidimus eadem bis compensata laeta succedente fortuna. Quae satis explicata est lex fati, quem in finem unum exemplum non sufficisset. Neque tamen dubitari potest his duobus exemplis de

Digitized by Google

mal Theronis aerumnas tangi, quod acute perspexit Boeckhius, ac notavimus iam in prooemio idem fatum Emmenidis inhaerens ab his Agrigentum traductum. Igitur secundus locus de fratrum deplorabili bello tangit nuperrimum Theronis et propinquorum bellum, clarissime monstrantibus verbis: Parca, quae laetam Emmenidarum fortunam moderatur, etiam noxam iis adducit, ex quo fraternum bellum Oedipi filiorum fuit. Eadem res in fine carminis significatur paulo directius, ut solet Pindarus facere etiam alias. Prior autem locus de infortunio Cadmi filiarum simul ad Damaretae filiae casum recentem alludere videtur, quae fugerat Hieronem affinem, quanquam haec res infra non declaratur apertius, quippe lenissime tangenda. Sunt quibus hae interpretationes improbabiles videantur; sed hi *πῆμα· παλιντράπελον ἄλλῳ χρόνῳ* gentis non intellexisse videntur per dimidium carmen tractatum. Nam quum poeta id ipsum agat, ut domestica mala et discidia Herum iterumque recurrere huic genti ostendat, manifesto tales fabulas eligere debuit, quae etiam praesentibus rebus convenirent. Denique Theronis aerumnas simul inesse his fabulis certissime liquet etiam ex eo, quod in sequentibus poeta ad felicitatem Theronis transit, h. e. ad alteram partem fatorum.

V. 46 — 83. **De felicitate Theronis hic et post mortem.** Locus satis praeparatus antecedentibus, quum universa explicatione fati, tum verbis: *Μοῖρ', ἅτε πατρώϊον τῶνδ' ἔχει τὸν εὔφρονα πότμον*, unde vides ipsam avitam felicitatem adhuc vigere. — V. 46. *σπέρματος ῥίζαν*, unde generis originem Emmenidae habent. Verus nexus hic: Polynicis filius fuit Thersander, ludicris bellicisque certaminibus clarus; unde quum descendant Emmenidae, agite canamus Theronem eadem laude conspicuum. — V. 49 sq. *γέρας*, coronam, dicit enim: Olympiae ipse coronam accepit, Delphis autem et in Isthmo Gratiae coronas curules detulerunt in fratrem. De victoriis Xenocratis Delphis et in Isthmo, quibus dedicata carmina Pyth. VI. et Isthm. II., accurate exposuit Boeckhius h. l. — *ὁμόκλαρος*, aequam hereditatis sortem habens, aeque dives ut frater germanus. Boeckhius: eiusdem sortis et fortunae particeps ob victorias. — *Χάριτες*, quae victorias ludicras praebent, cf. Ol. VI, 76. Nem. V. fin. X, 38.; *κοιναί* utrique fratri faventes, veluti iudex κοινὸς et ἴσος est, qui litigantibus parem se exhibet, v. Heind. ad Plat. Protag. p. 559. — *ἄνθεα τεθριππων*, coronas a quadrigis repertatas, curules. Sunt quidem etiam qua-

Digitized by Google

drigae floribus ornatae, cf. Ol. VI, 44. Schol., sed hic de homine coronis loquitur. ἄνθεα ut Ol. VII, 80. — δυωδεκαδρόμου quum ἅρματα τέλεια duodecies circa metam curreret, Ol. III, 38. VI, 75. Pyth. V, 31. Memoratur autem Xenocratis victoria ad hunc locum amplificandum. Omnino Xenocrates iisdem fere quibus Thero, virtutibus conspicuus, cf. Pyth. VI. Isthm. II., ut quod bellicam laudem an habuerit non reperio. — V. 51. τυχεῖν successu uti, victorias reportare, ut Nem. VII, 11. ἀγωνία pr. ἀγών, Nem. VII, 10., et πειρᾶσθαι ἀέθλων Nem. XI, 1. Nem. I, 43. Vicisse certantem in ludis aerumnis liberat, quales Theronis familia experta. — λάθα δὲ πότμῳ σὺν εὐδαίμονι γένοι ἄν, sententia hic pulcre redit; nam regnat per totum carmen [V. 52. Adde ad δυσφρόνη et εὐφρόνη in nott. critt. allata Bekeri anu. p. 472: Ἀφρόνη· ἡ ἀφροσύνη, quod iniuria tentat Lobeckius Pathol. p. 33.] — V. 53. πλοῦτος ἀρεταῖς δαιδαλμένος, opulentia virtutibus ornata, quales Therone quidem et Xenocrate fuerunt iustitia, liberalitas, gloria nobile studium. Loquutio similis Pyth. V. init. — φέρομεν τε καὶ τῶν καιρόν, affert haec et illa e varia commoda, veluti coronas ludicras et encomia cantica, denique quae in sequentibus memorantur futurae vitae gaudia. τὰ καὶ τά Pyth. V, 55. cfr. Wex Soph. Antig. Syllog. p. 287. — καιρός, opportunitatem, Pyth. I, 77. — V. 54. βαθεῖαν ὑπέχων coll., magnum et acre subiiciens menti studium rerum laudabilium. βαθεῖαν, ut βαθεῖα φροντίς Aesch. Suppl. 413. profunda cupido imperii et divitiarum Sallust. Fragm. Hist. IV, 2. — μέριμναν, de voce vid. ad Ol. I, 108. de quo statim cogites, quod in certamina opes erogabant. — ἀγρέτειρα proprie venatrix, ut Ἄρτεμις ἀγροτέρα, nunc de studio et consectatione, ut θηρεύειν, θηρᾶσθαι, διώκειν, μετιέναι. — V. 55. ἀρίζηλος, h. e. ἀρίδηλος, comarg. cf. Buttm. Lexil. T. I. p. 254. — V. 56 sqq. succedit locus difficillimus de poenis et praemiis post mortem, de cuius ratione uberius expositum in Introductione. Boeckhius praeterea Gelonem mortuum hic laudari censet Damaretae causa, quem ei alienum esse crediderim. Fatum, quod hoc carmine tractatur, Empenidarum est a Cadmidis susceptum, non Syracusanorum principum; Thero eiusque domus aerumnas tulit, de huius igitur nunc felicitate agitur. Illud autem Boeckhius verissime notat, locos impiis Capyn Hippocratemque a poeta tangi et qui horum prodi-

Digitized by Google

duplicis fuerant; Hieronem quominus addam, etiam illud obstat, quod hic cum Therone tum iam in gratiam rediisse videtur, ipse Boeckhius dicit. — V. 56. εἰ δέ μιν ἔχων τις. Boeckhius εἴ γε subtiliter ita explicat: Divitias virtuti coniunctas rem optimam esse, quidem qui eas teneat futurorum non sit immemor, quae post mortem homines maneant. In quo primum displicet, quod nunc superflua videntur verba μιν ἔχων, dicendum enim erat simpliciter εἴ γέ τις οἶδεν. Deinde totus locus, si modo recte intelligo dictum meum, iniunctus annexus videtur. Nam particulae εἰ γε nisi duo significant: sa ltem si et quam. Quare ego deteriorem valgatum. Etenim εἰ cum participio pone, omisso ἐστί, quam, cf. Soph. Ai. 864. Eurip. Electr. 583. et εὖτ' ἂν δοκῶν Soph. Agam. 431. Ac mihi quidem hoc non temere fieri videtur aut sola metri necessitate; aptum vero habeo maxime ibi, ubi paulo magis accessa est aliqua sententia. Similem usum participiorum absoluti casus saepe habent, vid. ad Pyth. III, 85. Simili cum vi alias omittitur verbum, ut Pyth. XII, 28: εἰ δή τις ὄλβος ἐν ἀνθρώποισιν, ἄνευ καμάτου σὺ φαίνεται. Hoc huius loco post illa: ἀστὴρ ἀρίζηλος, ἑτήτυμον ἀνδρὶ φίλῳ, in quorum et quam pauci consequuntur, verba: Si quis vero habet, vides necessario acuenda esse paulo fortius; significandi sunt: Si quis autem tam felix, ut habeat. [Non male Rauchenstenius II, 13. cum Tafelio εὖ δέ μιν ἔχων τις οἶδεν coniicit. Ego vero de sententia mea, quam et Kayserum et Rauchensteinium prave intellexisse miror, non decedo. Hoc dicit poeta: Divitiae virtutibus — h. e. potissimum studio ludicrorum Olympicorum — ornatae multarum habent rerum opportunitatem, dominum autem qui eas habet (divitias virtutibus ornatas) beatum, hunc post mortem quae praemia maneant. Sic ἓν δέ exitum duo complectitur: primum divitiarum sapientem usum multa bona per vitam commoda; deinde sapienter utenti post mortem quae proposita esse felicitatem. — Ceterum librorum optimorum scripturam εἰ — ἔχων tum demum arbitror locum posse habere, si Pindari sententia haec esset: si autem omnino est aliquis et exstat qui haec habet, *wenn es aber überhaupt einen in der welt giebt*, ἐὰν sqq. Loci a Dissenio vindicandum participium allati aut alius generis sunt, ut Soph. 864, ubi εἰ ποθι ellipticе dictum est, v. Hermann. ad v. 179. Lobeck., aut corrupti sunt, ut in Troadd. nunc fere Cantovi mendationem sequuntur; in Agam. autem εὖτ' ἂν ἐσθλά τις

δεκοῦνθ' ὀρᾷ mihi scribendum videtur. Nec ad alia tutius pro vocaveris, qualia vide apud Goellerum Thucyd. I, 25. et T Mommsen. Pind. p. 79 sqq.] — Porro οἶδεν τὸ μέλλον Haec verba vulgo ita intelliguntur: Pisa non obliviscitur, repet poenas impiis constitutas et sic a superbia et scelere abstine Sed hoc incommodum, atque orta est inde obscuritas loci, de qu queruntur. Nam qui divitias habeat virtute ornatas, eum cogit de futuris poenis et praemiis, hoc sic non bene dictum videt displicuitque plerisque omnibus. Quod vero maximum, plane n agitur hoc loco de deterrendis animis a rebus impiis aut de i citatione ad virtutem, sed consolationis causa proponitur fatalis. Per totum enim carmen vidimus, ut calamitates gra in hac gente eximia felicitatis solamina sequuta sint; deborta nes, cohortationes alienae sunt a ratione argumenti. Nec Th opus habet, ut deterreatur a scelere. Omnes difficultates tolle videtur nostra explicatio: Si quis autem haec habet, a vit et certo sperare potest post mortem praeclarum sibi sortem paratam. Qui enim divitias habet virtute ornatas, h. e. qui divitiis praeclare utitur, non ad bella iniusta, ed ad liberalitatem et hospitalitatem, ad coronas ludicras consequ das, ad urbem ornandam ex praeda, et quae sunt aliae Theroni laudes, cum post mortem quoque manent optima quaeque, quae admodum vivum Graeci talem virum inprimis admirabant non illi vulgo pauperis virtutis amatores, quae opibus destitu nihil huiusmodi suscipere posset. Callimach. in Iov. 55. ο ἀρετῆς ἄτερ ὄλβος ἐπίσταται ἄνδρας ἀέξειν οὔτ' ἀρετὴ ἀφνε Iam quod posui Pindarus tibi dicet planissime, ubi teneris nos niri universae sententiae ambitum v. 60., sed hanc priorem tan modo esse partem, potiorem, alteram de praemiis bonorum. I vult: Qui divitiis praeclare utitur, novit, impiis quum post nata sit gravissima, piis contra praeclara gaudia futura. Ig igitur ratio membrorum haec est: οἶδεν, ὅτι ἀκάλαμοι μὲν νες κοιναὶ ἔτισαν, ἴσον δὲ νύκτεσσιν αἰεὶ — ἔχοντες ἀκοντ ἐσλοὶ δεδόκανται βίον, particula ὅτι ad utrumque membrum pe tinente; ac dixisset fortasse etiam ita Pindarus, si commata brevia fuissent; nunc autem longiore periodo, secunda pars sententiae, licet logice revera pendens ab ὅτι, per se posita est, modestius una particula tot verba regerentur et nervosior ora maneret, quemadmodum saepe fit, nec uno modo, in poesi prosa oratione. Veluti apud Ciceronem de Offic. I, 3, 8: A

Digitized by Google

te ea sic definiunt, ut rectum quod sit, id perfectum officium esse definiant; medium autem officium esse dicunt, quod cur factum sit ratio probabilis reddi possit. Apud Pindarum alia mutatae constructionis exempla Ol. XIII, 55. Pyth. IV, 268. Confer praeterea Lachmann. Exeget. I, 2, 9 sqq. Locus autem de impiis nunc ad consolationem Theronis pertinet, hostium poenis propositis; tum obscurum non est hac oppositione simul eximie illustrari descriptionem ipsius vitae. Iam vide singula. V. 57. *Θανόντων μέν*, dum in vivunt hic, saepe non satis puniuntur mali. *ἐνθάδε* iunge cum *θανόντων*, quod simpliciissimum pro simulac mortui sunt hic, discedunt hinc, ex hac vita, cfr. Plat. Rep. I, 330. D. Cum *ἀκάλαμνοι* si iunxeris, causam ego huius nunc collocationis desiderio ideoneam, ac vide, ne idem sit *τὰ δ' ἐν τᾷδε Διὸς ἀρχᾷ*. — Et eximie ad horrorem incutiendum, cf. Aesch. Eumenid. 330. *πέδᾳ ἀνάγκας*, infesta necessitate, ut de flectendo ne cogitari nequeant. [Dissenius explicationem suam verborum ordo verissimam accuratius expossit et paratacticam membrorum collocationem illustravit allis exemplis ad Demosth. p. 333. — Idem de explicatione verborum *ὅτι θανόντων μὲν κ. τ. λ.* primus meruit Ruhnkenius II, 14., qui iam in Introduct. p. 80. Boeckhii Dissentiquo sententias *ἐνθάδε* vel cum *ἀκάλαμνοι* iungi vel cum *θανόντων* iungentium refutaverat. Contra ille recte ad *ποινὰς ἔτισαν* revocat et ex v. 68 sqq. *ὅσοι δ' ἐνόλμασαν κ. τ. λ.* colligit sententiam poetae hanc esse: Mortuorum illi, qui apud inferos scelera admiserunt, in hanc terram redire rediguntur in corpora atque hic poenas sustinent. Contra de iustis in hac vita commissis iudicium exercetur apud inferos. Ibi bene facta etiam praemiis afficiuntur, quae a poeta de iustis uberius expenuntur v. 61 — 67. Tum demum ad eorum quietem decedandit, qui ter utrobique sancte vixerint. Et eodem fere veteres interpretes Pindari mentem exponunt: *ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ ἐνθάδε ἁμαρτάνοντες ἐν ᾅδου κολάζονται, οἱ δὲ ἐν ᾅδου ἐν ἑτέρῳ βίῳ ἐν τῇ τοῦ Διὸς ἀρχῇ*. Firmatur haec ratio vel formatione orationis per *θανόντων μὲν* et *τὰ δ' ἐν τᾷδε Διὸς* ᾗ distinctae. Pro *αὖτις'* idem scite *αὖτις* reponit; verum quod ita dictum vult, ut *οἱ θανόντες* iam infra, priusquam in hanc terram rediissent, poenas luerint, ego potius *αὖτις* intelligo de reditu in terram, ut ibi poenas dent.] — V. 61 sqq. *ἴσον — ἴσα*, aeter, noctu aeque atque interdiu. Est autem omnino alius hic sol

Digitized by Google

quam noster. Aeschin. Axioch. c. 20. Aristoph. Ran. Virg. Aen. VI, 641. Valer. Flacc. I, 844. [Non persuadet Rauchensteinius p. 15., cum veterum Scholiastarum sententiam defendit, qui Pindarum hoc dicere censebant: *ἐσόν ἡμῖν τοῖς ζῶσι χρόνον ἐπιβάλλει ὁ ἥλιος καὶ τοῖς ἐν ᾅδου δικαίοις.* Noctu igitur etiam in Orco tenebras esse. Repugnant verba ipsa et quae *νύκτεσσιν* additur *αἰεί*. Nec refert quod Threm. fr. 1., ubi v. Dissen., *τοῖσι λάμψει μένος ἀελίου τὰν ἐνθάδε νύκτα κάτω.* In his libus *φαντασίαις* pro re nata impune variatur.] — *ἀκονίστοροῦν*, minus molestum quam mali, h. e. multo melius rem. — *ἐν χερὸς ἁπαᾷ*, vi manuum, cf. ad Ol. I, 48. *ἀράσσοντες*, arando, fodiendo, *ὕδωρ*, piscando, navigando. Vacatione agriculturae et navigationis designatur vita facilis apud poetas; veluti de Iustis ait Hesiod. Ἔργ. 234: *δὲ λοισιν δ' ἀγαθοῖσι διαμπερές, οὐδ' ἐπὶ νηῶν τίσσοντες, καρπὸν δὲ φέρει ζείδωρος ἄρουρα*: et in aureae aetatis descriptione nec mare tentatum nec rustici labores dicuntur fuisse, ut apud Ibull. I, 3, 35 sqq. Ceterum ad *παράσσοντες* Karsten. conferri Aristoph. Eqq. 420., sensu tamen diversum locum. Orac. Sibyll. p. 28: *ποικίλα τε πτηνῶν — ξουθά, λιγυπτερόφωνα, παρίσταται ἀέρα ταρσοῖς.* — *παρά*, propter tenuem victum, cf. Matthiae Gr. §. 588. δ. Vig. p. 645. — V. 65. Nolit *τιμίους θεῶν* intelligere Plutonem et Proserpinam cum Scholiasta, quasi hos venerabundus ut deos inferos sic nominet, sine exemplo. Quidni sint Aeacus et Minos? Nam maiores eos esse ceteris eo venientibus, etiam regium indicare videtur, quod non est *σύν*. Pindarus Homerica carmina sequitur, quae Rhadamanthum in Elysio ponunt, Minoem in Orco. [Gregor. Nazianz. de Spiritibus coelestibus T. II. p. 43. a Tollio laudatus: *Οὐ πλοῦτος πείνοισιν ἐράσμιος οὐδ' ὅσα θνητοὶ τιμὴν φέρει κακίης μελεδήματα· οὐκ ἀρόουσιν, Οὐ πολύγη πλήσσουσιν ἀστιφέος οὔνεκα γαστρός.* — *τιμίους θεῶν* Rauchensteinius putat cum Schollis intelligit Plutonem et Proserpinam, severa et implacabilia illa numina, quibus nemo non honores tribuit. Hinc quod ad eadem numina refert verba *οἵτινες ἔχαιρον τρὶς* quia delectentur bonorum, dum in vita sunt, probitate eosque post mortem propitii excipiant, aperte fallitur. Obstat enim et *οἵτινες* et *ἔχαιρον — χαίροντι* exspectes — et verborum ratio ipsa. Sunt aperte *ἐσθλοί* v. 63. et oxadversum collocantur v. 67: *τοῖς ἀνοσιούργοις ὀκρίοντι πόνον.*] — *εὐσεβείας*, probitate, pietate; cf. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. v. 61. — *ἀνοσιούργοις*

σεσν, horrendum adspectu. Eximie angetur haec oppositae vis loci. Sic absolvitur prior pars descriptionis. — V. 68 sq. Sequitur locus de migratione animarum. Non fuit antiquitus haec doctrina apud Graecos, neque reperitur in antiquissimis fabulis et poetis; sed ab exteris credo acceptam mox suo ingenio ornatam intulerunt in poesin et philosophiam. Ac post Pherecydem Pythagoreis, tum aliis philosophis placuit, nec dubium videtur etiam Orphicorum sectum religiosam et philosophicam hoc dogma versibus epicis celebrasse. Ab his autem Pindarus accepit. Hic enim tractat rem plane ut alias antiquas fabulas, ita pro novitio philosophorum placito habuisse videtur, sed pro vero et certo mytho; in quam illo opinionem adduci potuit Orphicorum carminibus, quorum dogmata pro antiquis habebantur propter Orphei nomen. — V. 68. ἐσχάρᾳς, Herm. Vig. p. 857. ἐπάλμεσαν, sustinuerunt. ἐκατέρωθι ter in terra, ter in Orco. Numerus ternarius prae aliis in hac re placuisse videtur; Pindarus eum e versibus Orphicorum haurire potuit; illum apud Platonem habetur, Phaedr. p. 249. A., unde coniicias illum Pythagoreis eum probatum. Sed annorum numerus varie modo definitur; cf Heyn. ad Virg. Aen. VI, 748. Platoni post mille annos in terram animae redeunt, Pindaro in Threnis fr. 4. post ἐννεακοσίαν. Denique migratione ter repetita apud philosophos animae purgatae in stellas et planetas abeunt ibique manent; Pindarus mythicae dictioni convenientius beatorum insulas putat, primum credo in Orphica poesi pro termino migrationis animarum adhibitas; vix enim ab aliis poetis haec doctrina esse potuit. [Universe confer de vita et scrr. Pindari p. LXXXIII. Bekkii Boeck. Cret. III. p. 267 sqq. et O. Mueller. de fortunatorum insulis commentariolum Gottingae a. 1837. editum p. 9 sq., qui vere observat, Pindaro insulas illas in superficie terrae esse, ut epicis epicia.] — ἔτεισιν, peragant. — Διὸς ὁδός mihi videtur haud obscure Orphicam poesin sapere videtur. Ut enim illi philosophos post migrationem animae piorum diis propiores fiunt qui ad eos commeant, sic Orphici simile deorum commercium cum piis in Elysio finxisse videntur, quo pertinet, opinor, ista ὁδός. Ac Iovem huc commeare notavit iam Boeckhius. Ingitanda autem videtur via ab occidentali terrae ora per Oceanum ducens in Elysium; directum descensum e coelo Quintus memorat XIV, 225. Ceterum ex Orphicorum carminibus non male illicias etiam solem infernum petitum, quem supra vidimus, si-

Digitized by Google

quidem Orphicorum priscorum ingeniosae religioni deberi videtur pulchrior rerum infernarum adumbratio. Κρόνου τύρσιν, regiam Saturni, qualem etiam Plato habet. Est enim urbs beatorum, in qua regia dei, sita ea in una insularum, circumiacentibus ceteris. Huc tendunt iudicium subituri. Saturnum, sub quo olim aurea aetas fuerat, his locis praeesse constat ex Hesiodo Op. et D. 170. Vide praeterea laudata Boeckhio. Cave igitur hoc loco Saturni regiam ab insulis beatorum seiungas. — V. 72 ἄνθεμα χρυσοῦ, Pind. Pyth. I, 6. [De floribus Elysii cf. Iacob Grimmii Mythol. Germ. p. 782 sq; de Rhadamantho elegantem commentationem Prelleri in Zimmermanni Diar. philoll. 1838. m. 183 sqq.]. — φλέγει, ardent, Virg. Aen. IV, 262. — τὰ μὲν — ἄλλα, Herm. Vig. p. 701. — Sed quo consilio de aureis floribus arboreis et aquaticis dicit et de coronis inde capiti manibusque nexis? Num mollem nobis vitam describit heroum praestantissimorum? Pindarum qui intelligere vult, ubique adcommodatum rationem attendat: nihil enim ab eo sine causa dicitur. Igitur hunc de Elysio locum propter Theronem positum esse videmus, qui post aerumnas graves ad alteram partem fati recidit laetam. Ac primum quidem nunc ἄνθεα τεθρίππων Olympica consequutus est: olim vero, ait poeta, cum nobilissimis heroibus in Elysio summas coronas habebit ex aureis floribus nexas. Haec est vera sententia loci, Pindaro, ducto colore, ut solet, a praesenti victoria, cum Olympica corona Elysii coronas pulcherrima gradatione coniungente omnemque Theronis felicitatem ad unam notionem revocante. Aureos igitur flores pro summo coronarum genere dixit *). Ac quum demque regia coronas habeat ex arborum frondibus Olympicam Pythiamque et ex apio, palustri, opinor, Isthmiacam, suavi allusione nunc in Elysio arboreos maxime et aquaticos flores laudat, quae simul exquisitiora genera sunt. Denique ut etiam de maarum coronis dicam, quae minus videri possunt, Karsten. χέρας interpretatur brachia. Sane per-

*) [Insularum, in quibus beati habitant, ornatum ductum putabam equidem ab ornatu domorum regiarum, quae pretiosis metallis resplendere solebant, hoc discrimine, ut, quae ibi ars effecerat, ea hic divinae cuiusdam naturae essent munera. Praeclaris his floribus hunc honorem beati habent, ut in splendidis quibus utuntur conviviis caput iis ornent; quod non ad mollitiem ullaquam retulerim, sed ad festam talium epularum sollemnitatem. F. I.]

Digitized by Google

ἀμχείρ complectitur brachium ad humerum usque, cf. Schaefer. ad Longum p. 331. Sed quid lucramur inde? Ego ita dico: Iudici victores, quum plures coronas reportassent, videntur in pompis et comissationibus unam in capite, ceteras manibus gestasse, cf. ad Isthm. I, 66: ad quam similitudinem nunc Pindarus Elysii heroes quasi praeclaros certatores, qui omnes ἄθλοις cum laude peregerint, caput manusque coronis ornare dicit de sententia Rhadamanthi. Regnum tenens Saturnus etiam iudicium exercet more regum, assessore tamen Rhadamantho, de quo vid. locos ap. Boecklium; hic igitur quasi summus heroum Ἑλλανοδίκας. — V. 75. Scholia: βουλαῖς ἐν ὀρθαῖς Ῥαδαμάνθυος· συγχαροῦντος τοῦ Ῥαδαμάνθυος· οὗτος γὰρ δικαιονομεῖ τοῖς ἐν ᾅδου. Ἄλλως· ὡς τοῦ Ῥαδαμάνθυος τοῦτο τοῖς δικαίοις παρεχομένου. — V. 77 sqq. De Rhea cf. ad v. 12. Summum thronum habet ut mater deorum. — Cadmus θεόφρων in Elysium translatus cum Harmonia, cf. Eur. Bacch. 1337. Apollodor. III, 5, 4. Schol. Pind. Pyth. III, 153. Peleus, de quo cf. Arg. Eurip. Androm., in Elysio est ob insignem pietatem et iustitiam, cf. Nem. V. Isthm. VII. — ἀλέγονται, numerantur, ut Antholog. Palat. T. II. Append. p. 772. Achillem ibi esse memorat Scolium notissimum Athen. XV, 695. A. Cf. Plat. Sympos. p. 179. E. 180. B. ibique Astius. Add. Apollon. Rhod. IV, 811. De alia sede Achillis vid. ad Nem. IV, 49. Ceterum vulgo Mercurius defunctos ducebat in Elysium, cf. Boeckh., non Iuppiter, ut Tafelio visum; praeterea tamen etiam alii dii amatos homines ipsi ducunt, ut Venus ducet Tibullum Eleg. I, 3, 57. Sic Achillem Thetis. Etenim in Elysium Achilles receptus propter fortitudinem insignem; sed idem quum esset iracundior, legitime autem ii tantum admittantur, ὅσοι ἐτόλμασαν ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχειν ψυχάν, pulcre addit exoratum a matre Iovem. Peculiaris enim alia huius rei causa si fuisset, indicanda erat; nunc illud intelligi vobis, quod ultro se offert Achillis ingenium considerantibus. [De Achille in insulis fortunatorum vide quae dixi Ibyci Rheg. p. 150 sqq.] — V. 81 sqq. Κύκνον, Neptuni filium, Ovid. Met. XII, 81 sqq. — Θανάτῳ πόρεν, frequens loquutio διδόναι φόνῳ, πότῳ, ὀλέθρῳ, al.; cf. Pyth. V, 56. Nem. I, 66. et Wüstemann. ad Theocr. IV, 40. VII, 123. — Memnon, Auroae filius, notissimus. Denique cur hos nunc heroes poeta nominat? Cadmus commemoratur ut auctor gentis, quae res quam vim habeat supra in Introductione docui; redibit in Thrrone etiam felicitas.

Digitized by Google

summa avita, ut mala pristina redierunt. Redibit, inquam, quum etiam virtutibus conspicuus sit heroicis. Celebratae autem in prooemio duae maxime Theronis virtutes, iustitia colens sanc iura hospitii nec laedens impie hospitem, et fortitudo bellic ecce has ipsas hic proponit. Achilles enim fortitudine clar Peleus maxime pius et iustus quantopere etiam hospitii iura c leret, ξεινίου πατρὸς χόλον δείσας, luculenter probavit alia in in domo Acasti, cf. Nem. V. Sic pulcherrime Pindarus signi iisdem etiam Theronem virtutibus aliquando in Elysium ve rum. Habes universam Elysii adumbrationem, Pindaro et carmine dignissimam! Ceterum non nego Emmenidas fort etiam alias allusiones in his descriptionibus quaesivisse, quem finem etiam Boeckhius plura alia hic proponit; sed interp credo, in iis continere se debet, quae lex carminis distincte o

V. 83—ad finem. Revocat se poeta ab his fabr et splendido exitu carmen absolvit. Verus nexus Abrumpo, quia nolo pergere (dixit enim quae volebat), no opia rerum coactus. Multa sunt mihi intus in pharetra deprompta tela egregia, qualia non habent deteriores q poetae. Age ostendamus copiam nostram nondum exha Dirige arcum; quem feriemus? Sit Agrigentum scopus, et cam statim praeclaram laudem de hac urbe. Sic intelli vividior huius loci oratio. [Sunt haec ipsa, quae de hero in Elysio deque vita post mortem dixit poeta, e genere ill telorum, quae sunt φωνάντα συνετοῖσιν, in qualibus repre dendis sibi placebant aemuli poetae et obtrectatores laudum rum, quia talia luxuriantis essent et immoderate exultanti genii. Verum, Rauchensteinius p. 19. ait, sentiunt audito pientes propterea in vita beatorum describenda tamdiu poetam, quia excitare Theronem velit ad spem futurorum miorum. Sed hoc caste et verecunde tegit miro transit telorum suorum vim defendit, alio deducere auditorum visus. Tum vero v. 89. sumit unum ex telis, non occultum sed iam apertum, iaculaturque insigni coniecto ac felici, T nis laudans mores probos, mansuetos, benevolos. Quos quo pensus ac iustus laudat; eo magis defendit et confirmat quae de spe beatitudinis futurae tacite significaverat. Cet cf. Prolegg. Sim. Ceï p. XXX sqq.] — βέλη, cf. Ol. I. fin. ὑπ' ἀγκῶνος — ἔνδοθεν ἐντὶ φαρέτρας, h. e. nond deprompta. De plurali ἐντί cf. Ol. XI, 85. Pyth. I, 13. A

Digitized by Google

Iacobs. Delect. Epigrammatt. Gr. p. 75. — V. 85. φωνᾶντα, h. e. quae sonant tanquam voces et, ut ita dicam, loquuntur intelligentibus; in vulgus muta sunt, sensu per interpretes aperiendo. Cet. cf. Iacobs. ad Anthol. Gr. T. VII. p. 364. — ἐς τοπάν, vulgo, cf. Boeckh. d. Crisi Pindar. p 86. εἰς τὸ πᾶν pro omnino est loquutio frequens apud Aeschylum, cf. Blomfield. ad Choephor. 672. — V. 86. φυᾷ, cf. Ol. IX, 107. N. III, 68. — λάβροι καγχλωσίᾳ, inepta garrulitate loquaces; nota sunt λάβρος, λαβραγόρης, λαβρεύεσθαι. — V. 87. ἄκραντα γαρύετον, inania, ut Aesch. Choephor. 874. ἄκραντα βάζω. Porro significationem certandi in verbo γηρύειν πρός τινα et γηρύειν τινί optime illustravit Wunderlich. Observatt. critt. in Aeschyl. p. 167. Verte: Qui autem didicerunt inepte loquaces ut corvi inutili clamore certant adversus Iovis aquilam, nec assequuntur eam, nedum superent quicquid canant. In quo superbiam dicti quod attinet, tenendum eam minui ipsa metaphora, plane ut Nem. III, 80. V, 21. — Φοιτικὸν dicerem poetam, si sic loquutus esset: Ego enim sum egregius poeta. Ad locutionem cfr. Theocr. VII, 45: Ὡς μοι ἐπίχθονιαι Μοισᾶν ὄρνιχες, ὅσσοι νιφ Χίον ἀοιδὸν Ἀντία κοκκύζοντες ἑτάσια μοχθίζοντι. Deinde vides fratrem esse Pindarum. Quibusnam? Ante omnia certum dixerim duos esse; duobus indistincte pro plurali positum ante Alexandrinorum tempora non credo, et errare mihi videtur Buttm. Gr. Gr. ampl. T. I. p. 348. contrarium docens. Hom. Il. VIII, 185. sunt duo paria equorum, et Odyss. VIII, 48. Hymn. Apoll. 456. 501. duo ordines remigum in dextro et sinistro navis latere sedentes. Plato Theaetet. p. 152. B. loquitur de duobus generibus hominum, poetis et philosophis, in doctrina de mutatione rerum perpetua consentientibus. De Aesch. Eumenid. 250. dixit Wellauer. Mihi tamen Mülleri mei sententia placet hemichoria ibi intelligentis. — Quum igitur duo sint, probabiliter cum Scholiastis Simonidem et Bacchylidem intelligunt. Ac bene monet Neuius Fragm. Bacchyl. p. 5. eruditione maxime polluisse Simonidem, huius autem imitatorem et discipulum fuisse Bacchylidem. Sed cur nunc eos carpit Pindarus? quod noli sine causa factum credere. Simonides, qui missus ab Hierone ad Theronem hos begés conciliaverat initio huius anni, vivebat apud Hieronem, ac pulare coniicit Boeckhius cum tum Theroni suspectum fuisse. Sed videtur etiam Bacchylides Syracusis fuisse;

cf. Schol. Pyth. II, 131. Iam quum Thero, licet hi postea
Sicilia essent, tamen a Pindaro Thebis versante carmen epi
cium expetiisset, qui et ipse, ut videtur, iratus iis erat ob re
antea gestas, quid mirum, si ridet eos, quod poesis eorum cu
sua certare non posnit? Ac pertinet ad hanc irrisionem tot
loci vividior oratio, qualem supra explicui. — V. 89. βάλλε
μεν indicativus est, cf. Iacobs. Delect. Epigrammatt. p. 2
Stallbaum ad Plat. Sympos. p. 176. B. — V. 90. ἐκ μαλθ
κᾶς φρενός, e benevola mente, quum modo aliquot v
nerantia tela in inimicos miserimus. Vide ad Nem. IV, 45.
loco εὐκλέας eodem sensu positum. Ac clarum sic etiam αὐ
contra. — ταυύσαις, Ol. IX, 14. 41. Praeferenda est
Boeckhii ratio, multo aptior in hac vividiore oratione quam
manni, ταυύσαις ἀνδάσομαι insgentis. — ἀνδάσομαι,
activa, ut Soph. Phil. 852. Ai. 772. al. — ἐνόρχιον λόγ
ut in magna laude et quum obtrectatores haberet rex, cf.
VI, 20. — ἑκατόν γε ἐτέων (Herod. IX, 76. Matth.
§. 315.), h. e. per integrum saeculum, quare nihil hi
gutandum. Urbs dictius steterat. Sensus: Nullum genuis
urbem centum annis virum magis beneficum Therone. Pos
etiam iungere μή τινα πόλιν, sed alterum cautius et verb
ctum; immodice laudare deteriorum scriptorum est. — [V.
μᾶλλον εὐεργέταν et ἀφθονέστερον componuntur, ut in ingen
Bergkii coniectura Ol. I, 104. μᾶλλον ἴδρις et κυριώτερον.
Horat. Sermm. I, 2, 80: Nec magis tenerum aut rectiu
crus.] — V. 95 sqq. ἔβα, invasit, Eurip. Hippol. 234. 1
— κόρος, quum beneficia, ut fit, fastidium et invidiam c
sent. — οὐ δίκᾳ συναντόμενος, h. e. non hones
in modum aggrediens aperte, sed clam, φθόν
λόγους πλάσσων, ut fecerant praeditores Capys et Hipp
tes et Himeraeusium qui initio anni defectionem moliti erant.
νεσθαι, συναίνεσθαι; obviam ire, de hostibus notum. δίκᾳ
est σὺν δίκῃ, ut Sophocl. Ai. 1247. Phil. 1234. El. 561.; c
Blomfld. ad Aesch. Spt. 411. Scholia: ὑπαντήσας οὐ
δίκην οὐδὲ ὃν δεῖ τρόπον. — μάργων, vesanorum, i
proborum, cf. Blomfld. ad Aesch. Prometh. 900. — ἰά
λων, cupide, studiose facions, amans facere, cf.
XIII, 9. Buttm. Gr. min. p. 345. Markland. ad Lysiam Re
p. 616. Iam si sensus: qui cupiebat aut etiam nunc cupit
scuarp praeclare facta Thetonia, cur ἐσλῶν additum? Im

Digitized by Google

haec ipsa vox probat generalem esse huius versus descriptionem; unde articulus intelligitur ante λαλαγῆσαι. Verto: Sed eandem invasit invidia non iuste procedens, sed ab improbis hominibus, qualis obtrectationem amat et pulcra bonorum facta obscurare studet. Iam licet displiceat τὴν λοιδορίαν ἐθέλων, non dixerim eodem iure τὸ λαγῆσαι ἐθέλων damnandum esse, quum infinitivus cum articulo nunquam plane exuat vim verbi. Hermannus θέμεν ad τὸ λαγῆσαι et ad κρύφον trahit, vertens: Invidia laudem invasit, improborum virorum rumores obscurationemque honestis factis eorum excitare volens. In quo displicet θέμεν τὸ λαλαγῆσαι. Contra pravam interpretationem Heimsoethii disputavit Raubenstrauchius p. 17. De λαλαγῆσαι ἐθέλων v. H. L. Ahrens de dial. et aphaeresi p. 17. — V. 98. Scholia: ὥσπερ ἡ ψάμμος οὐκ ἂν ἀριθμῷ περιληφθείη, οὕτως ἀμέτρητος Θήρων εἰς εὐπορίαις. Ἄλλως· ἐπεὶ δὲ μετρεῖν ψάμμον ἀδύνατον, καὶ τὰς εὐεργεσίας τοῦ Θήρωνος μετρεῖσθαι ἀδύνατον.]

CARMEN OLYMPICUM TERTIUM.

INTRODUCTIO.

Carmen eidem victoriae curuli scriptum, quae in antecedente celebratur, cantatum vero in Theoxeniis Dioscurorum Agrigenti. Emmenidae Agrigentum migrantes secum duxerant cultum Dioscurorum, ut videtur, sive is, ait Boeckhius, Argis cum colonia e Rhodum, inde in Siciliam venerit, sive Amyclis Theraque per Theram, unum ex Theronis maioribus, ad Emmenidas propagatus sit, quae Müllerі sententia est Orchom. p. 339. Agrigenti inter publicas religiones, credo, receptus erat, ac Dioscurorum publicum videtur fuisse; Emmenidae tamen plurima sacrificia offerebant, studiosissime cultui patrio addicti. Ipsa sollemnia Dioscurorum Agrigentina Scholiastae Theoxenia appellant; quum enim hi dii maxime hospitales essent, curabantur iis lectisternia, ξείνιαι τράπεζαι, quibus excepti ceteros deos exciperent. Atque his Theoxeniis ornandis bene suspicatur Boeckhius carmen scriptum esse. Statim enim in principio quod hospitales Tyn-

Digitized by Google

daridas poeta nominat, ne de Helena dicam, vix aliter explicari potest; deinde ταύταν ἑορτὰν dicit praesentia sollemnia, quae vox festum deorum significat. — Carminis ratio haec est: In Dioscurio festo die quum res ageretur, in principio statim Dioscuris et Helenae dedicatur carmen. Tum poeta canit, ut Hercules olim post institutos ludos Olympicos, quum locum arboribus vacuum videret, oleastrum ab Hyperboreis adsciverit, quae umbram praeberet hominibus Olympiae congregatis et coronis victorum. Qua re narrata ad Tyndaridas redit, qui victoriam dederint Emmenidarum pietati, haud dubie etiam illo die large sacrificia offerentium. Denique in fine, ut alias, modestia commendatur victori, ceterum probo viro. Vides rationem carminis simplicissimam. Est sollemnis gratiarum actio et dedicatio coronae in Dioscurio, inter ceteros coronatos Therone adstante cum Olympica corona oleagina in capite, quam dedicare vult Dioscuris, uti etiam Boeckhio videtur. Versatur igitur maxima pars carminis in ipsa coronae oleaginae praestantia celebranda; qua quidem re ut Emmenidae et Thero ornantur, quibus dii talem coronam dederant, summum tamen consilium carminis ad Tyndaridarum et urbis honorem pertinet, quemadmodum par est in tali causa. Ceterum cum Boeckhio suspicor actam rem in praecedentis carminis epinicia, siquidem primum diis publica gratiae actae videntur, antequam privata domi comissatio haberetur. [Theoxenia ut Agrigenti, ita in Paro insula celebrabantur Dioscuris dicata, v. praeter Fr. Thierschium in Actt. Acad. Monac. 1834. p. 622 sqq. Boeckhium Corp. Inscrr. II. p. 1075. Preller. ad Polemon. p. 67. et C. F. Hermann. antiqq. soc. §. 10, 12.]

EXPLICATIO.

V. 1—6. Prooemium. Poeta precatur, ut carmen placeat Tyndaridis φιλοξείνοις, hospitalibus, cf. Introd. Alii de Theoxeniis omnino non cogitandum putant: satis esse scire Tyndaridas ut praesides ludorum victoriam dedisse. Sed hi docere debebant, cur nunc hospitales nominet ac non potius ἀγωνίους, εὐίππους. Omnino vero monendi sunt lectores Pindari, ut ad formulas initiales carminum attendant; tale a diis factum principium non potuit locum habere in carmine privata in domo

Digitized by Google

ancndo die non festo. Porro sensus loci hic: Dioscuris et Helenae placeam Agrigentum ornans hymno in Theronem. Unde colligo cultum Dioscurorum et Helenae publicum fuisse publicumque Dioscurium, quod in incerto reliquerat Boeckhius. Si enim privatus tantum erat et gentilicius Emmenidarum, dicendum erat: Placeam Tyndaridis Emmenidas honorans hymno in Theronem. Ceterum adverte tempora; *γεραίρων*, ut de re manente, *ὀρθώσαις* de carminis faciendi actione transeunte. Ipsum *ὀρθώσαις* est erigens hymnum, aut nequam columnam, quales habebantur in locis ludorum, victorum nomina servantes, cf. ad Ol. VII, 86., aut tanquam statuam, e quibus in victorum honorem positis satis constat e Pausania. Similiter Isthm. I, 46: *ξυνὸν ὀρθῶσαι καλόν*. Architecturae vero opera aliena sunt. — *ἄωτον*, cf. Ol. V, 1. VIII, 75. — V. 4 sqq. Iocum: Musa vero ita mihi affuit, ut novo splendide modo reperto Doriis vocem aptarem rhythmis. — *καρέσται*, ut Pyth. VIII, 70: *καὶμῷ ἀδυμελεῖ Δίκα παρίστατε*. Praemittit poeta eximia quaedam, quae diis placere possint. Quae res non pertinet ad melodiam aliquam novam, quod nimis tenue esset, sed monstrantibus Scholiastis et nexu ad ipsum hymnum ac, quod mihi non dubium, prae ceteris praeclaram ad fabulam nunc primum a Pindaro ex Olympica Eleorum traditione haustam, de oleastro ab Hercule ex Hyperboreis Olympiam translato, quam statim narrare vult. Fuerunt autem Doriensium maxime fabulae de Hyperboreis Apollinis populo et Herculis ad eos itinere, cf. Müller Dor. I. p. 267. (269.). Elei deinde oleastri translationem addiderunt. Haec nunc, ut par est, Dorio rhythmo canere vult Doriis diis. *Δώριον* enim *πέδιλον*, etiam Boeckhio monente d. Metr. Pind. p. 276., rhythmum dicit, qui pede pulsatur, unde *ῥυθμὸν κροούειν*. Cf. Tibull. II, 1, 52: Agricola — cantavit certo rustica verba pede. Ad *πεσίγαλον* autem conferes *ἄνθεα ὕμνων πεσσίρων* Ol. IX, 49. similiter dicta de fabula ab aliis lyricis nondum tractata. Tales fabulae quattuor sunt in Olympicis carminibus. *ἐναρμόξαι*, conf. Wyttenb. ad Plutarch. d. aud. poet. p. 16, c. Denique *ἠγλαόκωμον*, ut nunc ipsum ornat Theoxeniorum *κῶμον*.

V. 6—34. Media pars carminis de oleastro Olympiam translato. — V. 6. *γαίταισι μὲν ξενχθ.* cett. Orsua a corona Theronis poeta sensim transit ad oleastrum Olympicum. Mirum vero dubitari unquam potuisse, Theronis an

Digitized by Google

equorum coronae carmen postulent. *ζευχθέντες*, ab Hellanodicis impositae, decretae; simul autem comissantes coronati erant. — *Θεόδματον χρέος*, corona hoc a Musis constitutam officium tanquam debitum exigit a me, ut Aenesidami filium canam digne. Poetis enim divinitus impositum est negotium, ut res praeclaras canant. — V. 8. *ἐπέων τε θέσιν*, h. e. *σύνθεσιν*, verba bene posita, adornata, iuncta, carmen. Laudat Boeckhius Etymol. M. p. 319, 31: *θέσις ἡ ποίησις παρ' Ἀλκαίῳ*, et 391, 26: *Πίνδαρος θέσιν τὸ ποίημα λέγει*. [Aeolensibus potissimum *θεῖναι* idem fere quod *ποιῆσαι*. Ita praeter Alcaeum Sappho fr. 40: *οὐκ οἶδ' ὅττι θέω· δύο μοι τὰ νοήματα*. Ex nescio quo poeta Et. Magn. 177, 26. affert *ὑμνοθετής*; Ion Chius *παλαιθέτους ὕμνους* Lydorum commemorat Omphal. fr. 7. De poesi similiter *θέσθαι* Solon. I, 2: *κόσμον ἐείσας, φιλέων, ἀντ' ἀγορῆς θέμενος*.] — *συμμῖξαι*, cf. Ol. I, 29. — *ἅ τε Πίσα*, scil. *κράσσει με χρέος γεγωνεῖν* [*γεγωνεῖ* Emperius], laudari vult, quibus verbis praeparat antiquitates Olympicas strictim canendas, plane ut Ol. I, 18. Vides *τε* in *ἅ τε* respondere particulae *μέν* post *χαίταισι*, usu apud Pindarum frequentissimo. — V. 11. *ἐπ' ἀνθρώπους, ᾧ τινι*. Semties ex hoc exemplo non temere singularem sic poni post pluralem. — V. 12. *Πελαγονίδας*. Iudices certaminum Olympicorum eo tempore lecti erant, postea plures. — *Αἰτωλὸς ἀνήρ*, Aetoli sunt Elei propter Oxyli coloniam. — *γλεφάρων ὑφόθεν ἀμφὶ κόμαισι*: noli vituperare orationem in coronae caput ornantis imaginem suaviter immorantem; sic enim, ut iam monitum, tum Thero a Dioscurio adstabat redimitus. Ceterum *γλεφάρων ὑφόθεν*, ut Apollon. Rhod. II, 806. *ὑφόθεν ἄκρης*. Vide plura ap. Tafel. — *γλαυκόχροα* videtur pertinere ad folia superne minus viriditati argenteo colore candicantia, vid. Schneid. Theophr. Opp. T. V. p. 425. et Tafel. ad h. l. — V. 14. De Hyperboreis ad fontes Istri cf. Boeckh. h. l. et Müller., maxime in Prolegom. Mythol. p. 119 sqq. Pindaro Hyperboreos non versus occidentem poni, sed ad septentrionem, clare docet Isthm. V, 28. coll. Ol. VIII, 47. [*σκιαρᾶν, ἤτοι τῶν βαθειῶν, ἢ τῶν συσκιαζομένων τῇ περὶ αὐτὰς τῶν ἐλαιῶν φυτείᾳ*. Schol.] — V. 17. *πιστὰ φρονέων*, Schol. *φιλικῶς διανοούμενος*, confer Musgrav. ad Soph. Electr. 229. — V. 18. *ἄλσει*. Dici *ἄλσος* de loco sacrato etiam arboribus non consito notum vel ex Homer. Il. II, 506., cf. Boeckh. Nott. critt. ad h. l. Tenendum vero non

Digitized by Google

Altia solam hic intelligi, sed universum in valle τέμενος Olympicum; leges enim statim arbores etiam ad hippodromi metam plantatas; hippodromus autem extra Altin erat. Ceterum adde nos ad Ol. XI, 45. Porro Boeckhius asyndeton, meo iudicio, recte tuetur. Neque enim ad novam rem pergit oratio, sed quum dixisset Pindarus ex Hyperboreis oleastrum allatum ab Hercule, ut certaminum praemium esset, non vi adhibita, sed persuasione verborum, sequens colon manifesto huius ipsius sententiae uberiorem repetitionem habet, ἠθικῶς poeta huic loco immorante ut gravissimo. Quare ego colo interpunxi post λόγῳ. [Koenii Altis, revocato post λόγῳ commate, acriter defendit Rauchensteinius II, 20. Nam Ἄλτιν et ἄλσος similiter iunxisse poetam Ol. XI, 45: σταθμᾶτο ζάθεον ἄλσος πατρὶ μεγίστῳ· περὶ δὲ κάξαις Ἄλτιν μὲν ὅγ' ἐν καθαρῷ διέκρινε, qui tamen locus mihi a nostro aliquantum diversus videtur. Duplex igitur censet Rauchensteinius dici Herculem consilium secutum σκιερὸν φύτευμα ξυνὸν ἀνθρώποις caravisse universis Olympiam adeuntibus, victoribus autem στέφανον ἀρετᾶν et utraque re prodidisse, quantopere sibi cordi esset Διὸς Ἄλτις πάνδοκος. Quare πιστὰ φρονέων praemissum esse. Ita asyndeton telli in Disseniana scriptura vix tolerabile, v. Hermann. Opusce. VI. p. 18, cui tamen acite Heimsoethius mus. Rhenan. 1846. p. 6. ita succurrit, ut urgeri a poeta dicat, non per vim neque dolo Herculem abstulisse olivam, sed λόγῳ πείσαντα.] — V. 19 sqq. Sensus: Iam enim instituta quidem et semel acta erant Olympia, sed arbores nondum habebat regio. Primum igitur particulae μέν post πατρί respondet ἀλλά v. 23. Porro, ut Pindarus ubique in his rebus sacrificium et ludos distinguit, sic etiam hic; ac quum postea plures dies festi essent, cf. Boeckh. h. l. et nos in Excurs. T. I. p. 333 sqq., mythico tempore duos ponere mihi videtur, unum sacrificiis dicatum ipsum tum plenilunii diem, alterum ludis, proximum post plenilunium. Nunc vide poetae verba: Iam enim, ait, patri sacratis aris, Luna Herculi totum oculum suum offuderat, h. e. iam enim post sacrificia Iovi oblata plenilunium vespertinum apparuerat, quibus verbis omnino designatur primus dies; iamque, pergit, certaminum iudicium et quinquennalem reditum festi instituerat, h. e. iamque celebratus erat secundus quoque dies ludis consecratus, et constitutus erat etiam reditus sollemnitatis, ut nunc futuris quoque conventibus prospiciendum esset: sed locus nondum erat

Digitized by Google

huic rei satis aptus. — βωμῶν ἀγισθέντων, per sacrificium primum. Ceterum quum Hercules etiam ceteris diis Olympiis tum sacraverit aras, hoc loco notabis simpliciter a potiori re, Iovis aris, designari totum. — διχόμηνις, ut Arat. Phaen. 78. — ἑσπέρας, vesperi. Recte enim Boeckhius monet hic non coniungendum esse ἑσπέρας ὀφθαλμόν, licet nota sint verba ὀφθαλμός, ἀμέρας βλέφαρον, alia, quum rectius et pulcrius de suum oculum ei offudisse dicatur, veluti est ὄμμα Σελήνης Nonn. IX, 66. XI, 189. Conferri etiam meretur Virg. Georg. I, 430. — V. 21 sqq. ἀέθλων κρίσιν, pro ludis, conf. Ol. VII, 80. Nem. X, 23. — θῆκε, scil. Hercules; alii supplent Μήνα, quam affectatam loquutionem noli Pindari simplicitati tribuere. — κρημνοῖς, de litoribus et ripis praeruptis, vox Pindarica; cf. Schneid. ad Pind. Fragm. CXLV. Heyn. et Boeckh p. 664. — Porro noli cum Aristarcho iungere χῶρος Πέλοπος ἐν βάσσαις Κρονίου: quum enim vallis Olympica, sita inter duo iuga collium, bene dicatur βᾶσσα, tamen non aeque commode montis Κρονίου βᾶσσα dicetur. Verius Boeckhius Κρονίου Πέλοπος iungit, quum Pelops a Saturno descenderet per Tantali patris matrem Pluto et per Tantali patrem Iovem Saturnium, quod epitheton consulto h. l. additur propter cultum Saturni Olympicum, ut Iuppiter in Olympicis Pindari carminibus saepe Κρόνου παῖς dicitur, eadem de causa. [Ab Aristarchi iudicio qui discedendum fuisse merito negat Hermannus Opuscc. VI. p. 61. recte admonet, si Κρονίου Πέλοπος iuncta voluisset Pindarus, Κρονίδα fuisse positurum.] Denique a Pelope designat Olympiam, ut Ol. V, 9., quod inprimis aptum in carmine in Siciliam aut Italiam misso, cf. Introd. ad Ol. I. — V. 24. τούτων ἐκ τούτων οὖν, cum vi, accedente oratione ad id, quo tendebat, ut Pyth. IV, 165. — κᾶπος, amoenus locus, ut alias loca ubi grata, veluti Libya Iovis κᾶπος Pyth. IX, 55., Brasiarum in Peloponneso campus Διονύσου κῆπος Pausan. III, 24, 8. [ἐκεχόνει μέν. Schol. μεταληπτικῶς ἀντὶ τοῦ αἰσθάνεσθαι, cf. Lobeck. Rhemat. p. 335., qui Latinos observat similiter obedire, i. e. obaudire, de rebus inanimatis usurpare.] — V. 25. θυμὸς ὥρμαινε prima et Homerica significatione est: animus volvebat, agitabat, tum: animus studebat, quum ὁρμαίνειν post Homerum etiam intransitivum sit. Utrum eligas, postulaveris primo adspectu πορεύεσθαι ut simplicissimum, atque ita iam olim quidam ceperunt πορεύειν. At enim licet παρὰ

ἱκνεομᾶν, στεφφᾶν, alia in usu sint, cf. Nem. IV, 55., nusquam tamen κορεύειν intransitive dictum invenias. Recte vero dicas: θυμὸς ἐκόρεσέ νιν. Sed quid est θυμὸς ὥρμαινε κορεύειν νιν? Nempe quum propiora loca arbores offerrent, in remotissimam tamen abiit Hercules regionem oleastri victus cupiditate. Hoc bene innuens Pindarus dicit: Tum animus id agebat, ut ad Hyperboreos eum duceret. Ac ne forte Ἴστρίαν ἐς γαῖαν nunc requiras, Hyperborei habitabant ad fontes Istri, quare recte dicit: in regionem eam Istriam, ubi Diana alio tempore benigne exceperat venientem. — V. 26. ἱπποσόα, vid. Müller. Dor. I. p. 379. (381.) et Vossium in Epist. Mythol. T. III. p. 71. Fontes et fluvios amans, etiam equos alit in pratis aquosis certaminibus aptos et domat et agit rapido vecta curru. Versatur autem Diana etiam apud Hyperboreos, a quibus colebatur cum fratre Apolline, cf. Müller. l. cit. p. 369. (371.). — δειρᾶν, vid. Iacobs. Anthol. Palat. T. III. p. 609. Sensus: quum per montes et valles Arcadiae cervam frustra quaesivisset. — V. 28. ἀγγελίαις, iussu Eurysthei, qui per Copreum nuntium ei labores imperabat, Hom. Il. XV, 639. — ἔντυε, Pyth. IX, 66. Theogn. v. 195: ἐπεὶ κρατερή μιν ἀνάγκη ἐντύει. — ἀνάγκα κατρόθεν, Il. XIX, 103. Sensus: quum necessitas a patre impesita impelleret eum, ut iussu Eurysthei cervam a Taygeta Dianae dedicatam quaereret et Mycenas adduceret. Apollod. II, 5, 3. Qui fuit unus laborum Herculis. — χρυσόκερων ἔλαφον. Cornutas cervas vulgo non reperiri constat, nisi naturae lusu, quod docent periti; at fabulosae cervae tales non rarae. Atque huic nominatim cervae cornua fuisse aurea plurimi tradiderunt. Vid. Boeckh. et Tafel. [De cervabus cornutis cf. ad Simonid. Ceum p. 58. et Weigand. de Antipatris Sidon. et Thessalon. p. 27. Miraculum ut extolleret Pindarus, de industria addidit θηλείαν.] — Taygeta, Atlantis filia, Lacedaemonis mater et Eurotae. — V. 30. ἀντιθεῖσα, pro cerva, narrant Scholia, in quam ipsa antea mutata erat a Diana, ut Iovis insidias amatorias fugeret. Nisi pro sacrificio debito, pro victimis humanis abolitis cerva data erat, ut pro Iphigenia, quae Boeckhii suspicio est, quum sanguineam humanam olim Ὀρθωσία poscret. Vid. de ea Boeckh. h. l. Valckenar. ad Theocr. Adon. p. 277. et Müller. Dor. I. p. 381. (383.). — ἔγραψεν ἰράν. Crediderim Pindarum φύλλιον cogitasse in collo cervae cum inscriptione: Ἀρτέμιδός εἰμι. Velut apud Theocrit Id. XVIII, 48.

Digitized by Google

est: *Ἑλένας φυτόν ἐμμι.* Fuitque haec legitima formula. De *ψελλίῳ* autem cf. Pausan. VIII, 10, 4. Huic explicationi nunc etiam Boeckhius non adversatur, et probat eam Müllerus. Schol.: *Λέγεται, ὅτι, ἡνίκα Ἡρακλῆς παρέσχεν αὐτὴν Εὐρυσθεῖ, τότε εὑρέθη ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῆς γεγραμμένον· Ταῦγέτη ἱερὰν ἀνέθηκεν Ἀρτέμιδι.* Cf. Wüstemann. ad Theocr. XI, 41. — V. 33. Tryphiod. 286: *οὐδέ σε πάτρης, Οὐδὲ πολυκτεάνων Θαλάμων γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ*, ductum ex Hom. Il. III, 446. Harum arborum, ait, cum desiderium cepit, ut plantaret circa metam hippodromi, ubi etiam postea oleastri steterunt. Loquitur autem nunc de hippodromo maxime propter curulem victoriam, quam cepit. [*Τὸ Πάνθειον λέγει, ἐν ᾧ πεφύτευται ἡ ἐλαία, ἣν δρέπει ἀμφιθαλὴς παῖς χρυσῷ δρεπάνῳ, κλάδους ιζ΄ τέμνων, ὅσα καὶ τὰ ἀγωνίσματα.* Schol., ubi v. Boeckh. p. 162.] — *δωδεκάγναμπτον*, cf. Ol. II, 50. — Singulis explicitis, de universo loco illud pluribus quaerendum, utrum semel, an bis apud Hyperboreos fuerit Hercules. Si semel, Pindarus dicere debebat sic: Tum forte accidit, ut ad Hyperboreos veniret, quum iussu Eurysthei quaereret cervam Dianae sacram. Nunc autem interponit: *ἔνθα Λατοῦς ἱπποσόα θυγάτηρ δέξατο*, quae verba ex hac ratione intelligi nequeunt. Sed clara omnia, si bis venit. Sensus: Tum venit in mentem in Istriam proficisci, ubi Diana olim exceperat ex Arcadia venientem, (nunc Olympia proficiscitur), quum cervam quaereret, quam persequens forte etiam illas regiones adierat videratque arbores. Harum nunc eum desiderium cepit, profectusque est, ut consequeretur, sperans se Dianae equestris se ab Hyperboreis arbores impetraturum ad hippodromum plantandas. In quo etiam *ἱπποσόα* cur additum sit, sentis. Non igitur proximus post Augiam devictum labor capienda cerva, sed hanc alio tempore ante hoc bellum persequutus erat, ut recte tradit Apollod. II, 7, 2., post omnes labores exantlatos Augiam victum, e cuius belli primitiis Olympia instituta.

V. 34 — ad finem. Redit ad rem praesentem. — Initio verba *ἐς ταύταν ἑορτάν* ne quis de Olympica sollemnitate quinquennali intelligat, quum nunc in templo Tyndaridarum caneret chorus, absonum est cogitare de alio feste quam de praesenti. Ad Theoxenia igitur venit fruiturque una lectisterniis paratis, ceterum et ipse peculiari templo cultus Agrigenti; cf. Boeckh. in Introd. [Recte Rauchensteinius II, 21. refellit Heimsoethium

Digitized by Google

ταύταν ἑορτάν ad Olympia referentem. Poeta enim victoriae cum Theoxenidis coniunctam celebrationem egregie expressit Herculis cum Tyndaridis ad Thorenis sacra venientis imagine. Ita efficit quod in proocmio significaverat, se cum laude Theoxeniorum victoriae Olympicae celebrationem coniuncturum. — V. 35. De forma δίδυμνος et similibus videndus nunc Lobeckius Pathol. p. 169.] — V. 36 sqq. ἀγῶνα νέμειν. Dioscuri erant inter deos ἐναγωνίους, cf. Nem. X, 53., et in hippodromi quidem carceribus celebantur tanquam ἀφετήριοι Olympiae, Pausan. V, 15, 4., Spartae, Pausan. II, 14, 7. al. Cf. Welcker. Trilog. Aeschyl. p. 229. τοῖς γάρ, h. e. his enim ipsis Hercules curam Olympiorum olim mandaverat. — ἀνδρῶν τ' ἀρετᾶς, in stadio, lucta, pugilatu, ceteris certaminibus. — [Non persuadet Rauchensteinius II, 21., quum κα ita tuetur, ut poetam dicat voluisse hoc: iubet me animus dicere gloriam contigisse Emmenidis Tyndaridarum fere beneficio propter pietatem —, sed suspicionis et opinationis illud signum κα, quod verbis διδόντων Τυνδαριδᾶν apponi debuerit, primis enunciati verbis inseruisse, quo statim in principio significaret se aliquam suspicionem suam prolaturum. Igitur comma post κῦδος abesse vult Rauchensteinius. Acute ille quidem, sed parum recte. Illud κα probarem, si referri posset ad verba ὅτι πλείσταισι βροτῶν ξεινίαις αὐτοὺς ἐποίχονται τραπέζαις: ibi enim opinatio, puto, locum suum haberet. At Tyndaridas concessisse victoriam, id vero vix poterat dubitanter eloqui poeta; et si voluisset, verborum collocatione opus erat alia. Frustra provoces ad Pyth. X, 11. — Ceterum Ἐμμενίδαις Θήρωνί τε dictum ut Τρῶές τε καὶ Ἕκτορ et similia apud Dissen. ad Isthm. VII, 1. Lobeck. Soph. Ai. 310. Schoemann. Plut. Ag. p. 75.]. — ὁμφαλοῦ, Soph. Oed. Colon. 1662. — εὐίππων, vox ad artem equorum regendorum pertinens, cf. Hermann. ad Oed. Colon. v. 715. — V. 40. ἐποίχονται, cf. θυσίαισιν οἰκνέοντες Pyth. V. 80. et μετήϊσαν Herodot. VII, 178.; add. Aesch. Prometh. 530. θεοὺς ὁσίαις θυσίαις κοτινισσομένα. Ceterum vid. Introd. Omnino Emmenidas liberalissime coluisse deos docet Fragm. Encom. 2. et Isthm. II, 39. — V. 42. ἀρίστευε ὕδωρ cett., cf. ad Ol. I. init. Etiam hic post memoratas ξεινίας τραπέζας in κώμῳ, ubi et vasa aurea adhibebantur et aqua, vides alienum esse Thaletis placitum. [Hermanno Opuscc. VI. p. 67. videbatur poeta dictum illud suum, agitatum fortasse a derisoribus, pertinaciter inculcando amplecti in eoque peregrare quasi in ludibrium istorum risorum. Quare

Digitized by Google

Olympium carmen I. ad Ol. 76., non Ol. 77., referendum arbitratur. Refutavit haec Rauchensteinius II, 22 sq. Nihil igitur relinquitur, nisi ut statuamus imagine illa delectatum poetam ad praestantissima quaeque suo in genere declaranda identidem repetiisse, ut aliis quibusdam imaginibus plus semel usus est, v. Rauchensteinii Introd. p. 114 sq.]. — V. 44. *οἶκοθεν* (von *Hauses wegen*) insita genti praestantia, verte: Nunc ad extremum Thero terminum virtutibus veniens tangit domestica vi Herculis columnas. Hae attingere dicuntur ut extremum navigationis terminum qui in summa felicitate sunt, cf. Pyth. X, 28. Nem. III, 19. IV, 69. Isthm. III, 30: *ἀνοφίαις ἐ ἐσχάταισιν οἴκοθεν στάλαισιν ἅπτονθ' Ἡρακλείας.* [Recte Heimsoethius I. p. 11. intellexit *οἴκοθεν* vulgo non recte referri ad insitas genti virtutes; sed summam felicitatem describi imagine longinquitatis viae a domo usque ad Herculis columnas, ut in illo loco Isthm. III, 30. Et sic Humboldtius accepit: *Theron erreicht vom heerde der väter Herakles säulen.*] — *σοφοῖς*, qualis Thero. Vide de hoc loco notata ad Ol. II, 16. — *σὺν μὲν δικαίῳ*, suavius dicit de eo quae Tharoni dicere vult, cf. Pyth. III, 107 sqq. Nem. I, 36. X, 39. Sensus: Ulteriora nimini assequi licet, quare noli ea persequi, vanus enim fueris *σὺν* sine *ἄν*, similiter lectum Ol. IX, 80. X. fin., est de confidentiae affirmatione sive de opinione sine conditione, ut Hermannus loquitur in Dissertatione de Particula *ἄν* lib. III. c. V. Adde Nitzschium ad Hom. Odyss. p. 174. et 206. — Ceterum notae suae modestiae admonitiones in fine carminum; sed hoc loco quod paulo intentius et gravius (*κεινὸς εἴην*) hortatur Theronem bonum virum, eo consilio factum videtur, ut rex, qui tum adversarios habebat, cf. Ol. II., diligenter caveret invidiam, nec potentiam suam augere tentaret.

CARMEN OLYMPICUM QUARTUM.

INTRODUCTIO.

Carmen hoc et sequens scriptum Psaumidi Camarinaeo, rodamulari victori Ol. 82. Certaverat Psaumis, vir certaminum studio insigniter deditus, quadrigis simul et mulabus et celete, ut vide-

Digitized by Google

tur, vicerat autem solis mulabus, atque haec victoria utriusque carminis argumentum est. Quintum manifesto post reditum in Sicilia cantatum, hoc vero Olympiae, praesente Pindaro, qui, quum Iovi pompa sollemni gratiae agendae essent, statim post victoriam viro insigniter hospitali sibique amicissimo has strophas scripsit. Uberrime haec exposuit Boeckhius, cui plane assentior; quare nollem quadrigarum victoriam explosam nuper denuo defensam, et falsum titulum ἵπποις restitutum, male intellecto loco v. 13. 14., qui accuratius inspectus contrarium probat. Ceterum poeta hoc carmine primum Iovi Aetnaeo, qui victoriam dederat, pompam Psaumidis accedentem commendat, tum reliquis eius conatibus ludicris successum precatur, utpote dignissimi viri, quem in fine iucunde defendit, derisum, ut videtur, propter canitiem.

EXPLICATIO.

V. 1 — 12. Principium carminis. Invocatio Iovis. Moris erat, ut victores gratiarum causa sollemnem pompam ducerent vespere ad Iovis aram in Alti, in curru vecti, si eo vicissent, comitantibus amicis, inter cantus. Et nunc quidem Pindarus carmen fecit huic rei aptum; quibus autem deesset poetarum opera praesentium, iis Archilochi quendam hymnum canebant, de quo cf. ad Ol. IX. init. — V. 1 sqq. Ἐλατῆρ βροντᾶς. Tonantes equos volucremque currum Iovis nosti ex Horat. Carm. I, 34, 8.; magnificentius Pindarus ipsum ruentem tonitrum ἀκαμαντόποδα dicit. Sed cur h. l. his utitur? Nihil nisi potentiam significari diceres, si simpliciter ἐγχειπέραννος, ἀργικέραννος, βαρύγδουπος, πολυνεφέλας, ὑψινεφής legeretur; nunc autem amplior dictio est. Atque ἐλατὴρ ὑπέρτατος manifesto nunc Iuppiter dicitur comparatus hominibus agitatoribus currum: ἀκαμαντόπους autem victorum equorum epitheton est Ol. III, 3., et ipsarum Psaumidis mularum victricum carm. seq.; quare plane non dubito rem propius ad Psaumidem pertinere, tonitrumque forte auditum, αἴσιον βροντάν, aut in ipso certamine aut quum sacrificaret Psaumis ante certamen, qua re nunc praeclare Pindarus utitur. „Iuppiter," ait, „appello te, summe agitator, qui per coelum tonitrum celerrimum agens faustum signum dedisti Psaumidi agitatori victoriae mulabus celerrimis reportandae." Videbimus saepius in sequentibus generales sententias prooemiorum ad victoris personam revocandas,

Digitized by Google

cf. Ol. VIII. — τεαὶ γὰρ ὧραι, te enim invoco, quia me huc duxerunt tempora festi tui, Olympias redienti, ut Isthm. II, 28. Atque hoc simplicissimum. Horas saltantes solim inferre. Neque enim Pindaricum videtur Horas saltantes inter cantum et cithara Apollinis sonante reducere Olympicos ludos. [Confer Simonidis epigr. 295, 1: Πολλάκι δὴ φυλῆς Ἀκαμαντίδος ἐν χοροῖσιν ὧραι Ἀνωλόλυξαν κισσοφόροις ἐπὶ διθυράμβοις Διονυσιάδες, ubi vide quae dixi.] — ὑπ' ἀοιδᾶς, ut Ol. VII, 13. ὑπ' ἀμφοτέρων (φόρμιγγος καὶ αὐλῶν) κατέβαν. Vid. Monk. ad Eurip. Hippol. 1294. Matth. Gr. p. 1167. — ποικιλοφόρμιγγος additum videtur, ut choricum carmen significetur. Cet. cf. Ol. III, 8. Nem. IV, 14. — ἑλισσόμεναι, περιελλόμεναι (Soph. Oed. R. 156.), περιερχόμεναι, circumactae, redeuntes. — μάρτυρα, quum poeta carmine testimonium dicat rebus gestis. Iam verte: Tui enim festi tempora cum citharae cantu me redeuntia, s. quum redierint, duxerunt huc ad te, ut summorum certaminum laudator essem. — V. 4. ξείνων, qualis Psaumis mihi. — ἵετο, gaudere solent, cf. de h. v. Schweigh. ad Polyb. I, 80. — αὐτίκα, propter carmen statim factum. — ποτί, ad nuntium, audito nuntio. Nuntiabat autem victoriam pueri et fama volans omnibus Olympiae praesentibus. — V. 6 sqq. Invocationem Iovis repetit et absolvit, plane ut Ol. VIII. init. Nam ut ibi est: Μᾶτερ — Οὐλυμπία cett., tum repetito vocativo: Ἀλλ', ὦ Πίσας εὐδένδρου ἄλσος, τόνδε κῶμον δέξαι, sic hoc loco: ἐλατὴρ — Ζεῦ, tum Ἀλλ', ὦ Κρόνου παῖ, δέκευ. Maior forma talis periodi est Horat. Carm. IV, 6, 1—19. Cfr. Bernh. Synt. p. 74. Totus autem locus unum finem habet, quippe causas exhibens, cur pompa Iovi ducatur. Sensus enim: Iuppiter, cuius potentiam benevolam Olympiae et in Sicilia experitur Psaumis, recipe cett. Nam Iuppiter Aetnam tenens, sub quo Typhoeus iacet, est domitor Typhoei et Siciliae tutor. Ac notabis concinnitatem rerum, quas poeta componit; quum enim tonitrum memorare deberet, pulcre tale addidit aliud, quo similiter augusta Iovis potentia exprimeretur. Ceterum cf. Ἰσχυμένος Aesch. Prometh. 365. ibiq. Blomf. — V. 9. Χαρίτων. Victoriae dator modo declaratus est Iuppiter, Gratiis vero, quae delectantur epiniciis comissationibus et epinicio cantu, cf. Nem. VI, 38., IX, 54., nunc debetur κῶμος, pompa ludicra cum cantu et instrumentis musicis, iam accedens ad Iovis aram. Atque hunc

Digitized by Google

κῶμον dicit perenne lumen Psaumidis virtutibus. Ceterum κῶμος quid sit apud Graecos, uberrime explicatum vide a Welckero ad Philostrat. p. 202 sqq. [Rauchensteinius II, 23: „Servato δ' sic dicitur, ac si ex Οὐλυμπιονίκαν ad ἔκατι intelligatur Ὀλυμπίας. Iovi et Olympia cara est et carae sunt Gratiae. Propter utramque causam rogatur accipere victoris pompam sollemnem." Difficilis explicatio et quae vix in mentem venerit iis qui haec vel audiere olim vel legere. Qui δ' inseruerunt primi, videntur verba sic intellexisse: δέκευ Οὐλυμπιονίκαν (Psaumidem) καὶ τόνδε κῶμον Χαρίτων ἕκατι. Vel sic: δέκευ Οὐλυμπιονίκαν τόνδε κῶμον δέκευ τε Χαρίτων ἕκατι. Vide Scholia.] — V. 11. ὄχος proprie de reda mulari, ac praestantissimae erant mulae Siculorum. Perro explica: ἵκει γὰρ ὁ κῶμος, Ψαύμιος ὀχέων ὤν, Psaumidis enim redae victricis est haec pompa. Vehebatur victor reda, comitantibus ceteris. Cave igitur κῶμον totum sedentem fingas in curru, ac ne hymnum quidem Pindarus usquam dixit in curru sedere. [Heimsoethius p. 12. aliter explicat: „Pindarus ut dicat ὅθεν ὁ κῶμος veniat, a Psaumidis, inquit, curru venit (originem habet), qui victor Olympicus cett." Rursus aliter Bernhardy Synt. p. 166: *gehört dem wagen an.* Neuter recte.]

V. 12 — 18. λοισαῖς εὐχαῖς. Qui dicit: deus reliquis eius votis faveat, quum laudabili studio equis alendis operam det, satis clare equestres coronas, inprimis quadrigarum victoriam se optare Psaumidi indicat nondum reportatam. — V. 15 sq. Etiam propter alias virtutes dignus est summa hac victoria. — ἀσυχίαν, concordem tranquillitatem, a seditionibus alienam, cf. Pyth. I, 70. Deo est Pyth. VIII. init. — καθαρᾷ γνώμᾳ, sincere, cf. Theogn. v. 89. — V. 17. Non mentiar pro non mentior, cf. Ol. VI, 21. Nem. IX, 43. — τέγξω lenius pro μιανῶ. — διάπειρα, experientia, res ipsa probat, confirmat aut refutat hominum verba.

V. 19 — ad fin. Psaumis, quum vinceret, nondum senex erat, sed iuter παλαιτέρους opinor; tamen iam canus erat. Propter quam canitiem derisus videtur Olympiae, quod qui iam senex esset, talis enim videbatur, certamen adire auderet. Quare iucunde Pindarus reprehensores istos nunc Ergini admonet, qui similiter et derisus fuerat et vicerat; sed quod probe tenendum, facit hoc tecte. Post laudes Psaumidis addiderat vera se loqui nec mentiri; falso enim dicta re ipsa convinci: atque hoc ut pro-

Digitized by Google

bet, non aliam ob causam, Erginum se simulat memorare. — Erginus, Clymeni filius, Argonauta, Orchomenius e Minyeia gente, cf. Boeckh. h. l. et Müller. Orchom. p. 262. De Argonautis apud Lemnias vid. Müller. ibid. p. 302. et Boeckh. h. l. — ἀτιμίας, contemptus. Cogitandus autem est Erginus tunc aut virili aetate fuisse aut etiam provectior. Canus fuit, si Scholiastae credimus, natura, si Libanio Epist. 393., adolescens, ex Pindari vero sententia post iuvenilem aetatem canities orta, si ultima carminis verba Erginus loquitur, ut credo. — V. 22. χαλκέοισι, cum armatura decurrens, Pyth. IX. init. Usitatum olim fuit genus iam in ludis funebribus, cf. ad Isthm. I, 28. Ac tales nunc in honorem Thoantis, patris Hypsipylae reginae. — νικῶν ὁρόμον, Ol. XIII, 30. — στέφανον, non datum praeter vestem, Pyth. IV, 253. Conf. Isthm. I, 18 seqq. — οὗτος, gloriabundus. Quidam, ut Gurlittus ad h. l. et Matth. Gr. §. 471, 12., οὗτος ἐγώ vertunt: En adsum, ταχυτᾶτι cum sequentibus iungentes. Incommode. Melius ii, qui οὗτος interpretantur p. τοιοῦτος. Sic Demosth. d. Coron. p. 320: Σὺ τοίνυν οὗτος ἐνῳκέθης. De dativo autem vid. ad Ol. I, 112. — V. 26 sqq. Quum dubitetur a viris doctis Ergini an Pindari haec verba sint, illud Suvernio, Gurlitto, Hermanno, hoc Boeckhio tuente, equidem dicam Ergini ea esse. Primum enim nihil interpositum, quo haec ab Ergini ceteris verbis distinguantur, velut est ὣς ἄρα εἶπε. Deinde vereor, ne tribuamus Pindaro quae ex sua persona dicere nolebat. Licet enim hic rovera Psaumidis reprehensores castigare velit, simulaverat tamen, ut supra observatum, ea tantum de causa Ergini se mentionem facere, ut extenderet, quare mentiri nollet. Atque haec simulatio continuari debet usque ad finem, ut sibi constet poeta; repugnaret sibi, si ex sua persona eam ipsam admonitionem pronuntiaret, quam ut alius diceret, haec fabula ab eo inducta est. Res igitur haec esse videtur: Quod Erginus virili aetate sive provectior Lemnias mulieribus dicit canos capillos saepe etiam iuvenili aetate nasci, idem Pindarus Olympicus Psaumidis risores tenere vult; significans, ut vides, posse etiam iuniorum uni et alteri, qui nunc rideant, praeter exspectationem accidere quod Psaumidi provectiori aetate. Atque haec non physiologica observatio est, sed ethica admonitio iucundissima. Ceterum ut hoc carmen Ergini, non poetae verbis finitur, sic Nem. I. vaticinio Tiresiae. [Ad antiquam verborum distinctionem redit Rauchensteinius II, 28 sq., qui δέ (v. 25.) tor-

Digitized by Google

io loco collocatum defendit Ol. VI, 74: *μῶμος ἐκ δ' ἄλλων κρέ-ιαται* et XI, 71: *ἄκοντι Φράστωρ δ' ἔλασε σκοπόν*. Vel propter-a illam rationem praestare, quia insigniter extollatur vocabulum *χεῖρες*. „Erginus enim accedens ad reginam, ut coronam accipiat, lic ego, inquit, (i. e. victor curriculi, *ὃν ὑμεῖς ἐμνκτηρίζετε*); idistis pedum pernicitatem, in manibus autem et n animo par pernicitati virtus." Ego vero *χεῖρες* multo agis in nostra scriptura extolli putabam. — In interpretatione podi a Dissenio recte discessit Welckerus Scrr. min. II, 212 sq.: *Erginos geschichte dient dem vorangehenden satze zum beleg, als in allbekanntes und auffallendes beispiel der bewährung irgend iner eigenschaft gegen den äufsern anschein. So gewifs Erginos len unglauben der Lemnierinnen an seine rüstigkeit zu nichte machte, o gewifs wird Psaumis immer den neid beschämen, welcher das im ertheilte lob des pferdehaltens, der gastfreundschaft und bür-erlichen gemäfsigtheit bezweifeln wollte.*" Et similiter Scholl. ett.: *Παράδειγμα τοῦ δεῖν τῇ πείρᾳ τἀληθὲς ἐξετάζειν τὸν Ἔργῖ-νον παρέλαβεν*. Nisi quod ultima minus accurate addidit Wel-ckerus. Nempe Psaumidem ante victoriam civibus suis *ἄσοφον* visum esse docet carm. V, 16. Uterque igitur victor in reprehen-sionem incurrerat, Erginus, quod praecanus certaturus esset, Psaumis, quod equis alendis deditus Olympicam victoriam am-biret. Reprehensorum voces arguit successus utriusque et quod olim Erginus reginae, id iam civibus suis dicere potest Psaumis, uterque re et factis probatus. Cum Welckero fere facit Rau-henstainius II, 24., sed ut addat: „Verbis tamen extremis xistit aliud novum, quasi fortuito emergens, non sine leni hila-ique ioco. Provectiorem enim aetate fuisse Psaumidem ex Ol. 7, 21. patet, et canum non praematuro, sed iuste fuisse illum con-entaneum est. Quare cum faceta quadam hilaritate ea senties referri, quasi dicat: Quid mirum senex fortis et alacer subca-us, quum excusetur canities in iuniore?" Ego, qui Erginum, non Pindarum haec loqui omnia arbitrer, ad unum refero Ergi-num: ad Psaumidem solum illud pertinet, speciem et opinionem aepe fallere. — Ceterum Welckerus alia addit exempla eius rei, quo sententia quaedam vel dictum ex epicarum fabularum ibe repetitur lisque confirmatur, velut Ol. VI, 12 sqq., IX, 28 sqq., ythh. II, 73 sqq., IX, 79 sqq., Nem. III, 22 sqq.]

Digitized by Google

CARMEN OLYMPICUM QUINTUM.

INTRODUCTIO.

Carmen cantatum Camarinae in pompa post reditum Psaumidis. Qui quum reprehensus esset, ut videtur, a civibus, quod curru et reda mulari et equo desultorio simul certaturus Olympiae imprudentius nimios sumptus faceret, poeta in eo versatur, ut ornamenta explicet, quae nunc certaminum studio et victoria Psaumidis urbi patriae contigerint, eo iucundiora, quum haec corona Olympica prima fuisse videatur post instaurationem Camarinae, ante a Gelone eversae, tum restitutae Ol. 79, 4. a Gelone. In fine Iovi pro futuro urbis splendore et Psaumidis salute supplicat. Poetica autem vis et tractatio carminis per se simplicis cernitur in eo, quod pro urbe Pindarus deos tutelares urbis commemorat, quorum sacram sedem ornaverit Psaumis. Ac pompa quidem ducta videtur inprimis ad templum Minervae Poliadis, ut facere solebant victores Camarinaei, cf. Schol. v. 22. Tum quum carmen tribus metricis periodis divisum tres invocationes habeat, Camarinae, Minervae, Iovis, Boeckhius suspicatur tribus vicinis locis id esse cantatum, si Camarinae sacellum et Iovis vel statua vel templum prope Minervae aedem fuerint.

[De hoc carmine Scholl. vett. haec tradunt: *Λῦτη ἡ ᾠδὴ ἐν μὲν τοῖς ἐδαφίοις* — dici videntur exemplaria poetae a vetustissimis grammaticis Alexandrinis adornata, Zenodoto, Aristophane, Aristarcho — *οὐκ ἦν, ἐν δὲ τοῖς Διδύμου ὑπομνήμασιν ἐλέγετο Πινδάρου.* Carmen ab Aristarcho, Artemone Pergameno, Demetrio Scepsio lectum et annotatum post Didymum omnes tribuerunt Pindaro. Verum nuper a testimonio illo Scholiorum profectus E. L. de Leutsch noster Philol. I. p. 116 sqq. rem ipsam clamare disputat carmen a Pindaro esse abiudicandum. Etenim quum sententias tenues vulgaresque proponi atque Pindarici ingenii splendore indignas, tum collocari et inter se nexu dissolutas et sine nervis. Denique metrum, plane illud in suo genere eximium, a Pindarico tamen usu mirum quantum abhorrere et ad Aeolensium poetarum consuetudinem proxime accedere. Esse igitur carmen ab aequali aliquo Pindari poeta profectum, fortasse Siculo natione. Probabiliter haec disputata, sed ut quae-

Digitized by Google

lum subtilius quam vere prolata arbitrer, ego maxime rhythmorum novitate moveor, ut ad sententiam amicissimi collegae accedam. Unum me male habet illud, quod v. 16. ad explicandum locum praegressi carminis plane matus iam non potest de industria ab eodem auctore positus videri. Minus me sollicitat Dissenii tenuis auspicio de ἀκαμαντόποδος ἀπήνας verborum explicatione.]

EXPLICATIO.

V. 1 — 8. Ad Camarinam. Est Camarina, Oceani filia, nympha lacus et urbis, quemadmodum Thebe, Ortygia, Pitana, Rhodus, aliae locorum cognominum deae. — στεφάνωσε, quos Psaumis nunc ipsum in capite gerit. — ἀρεναῖν, egregiorum certaminum. — ἄωτον, decus, appellat nunc pompam et carmen. — γελάσσαι, cf. Pyth. IV, 181. — ἀκαμαντόποδος, victricis, epitheton positum, ut videtur, simul ad monstrandum sensum vers. primi carm. antecedent. — V. 4 sqq. Psaumis plures victorias quaerens immolaverat in omnibus sex aris gemmis magnorum deorum Olympicorum; quod quum vulgo pauci certantes facerent, hic etiam hac re ornavit patriam urbem, quae civem tam opulentum haberet tamque studiosum certaminum. — αὔξων, Pyth. VIII, 40. Ac saepe alias πόλιν, δόμα, μέλεθρον αὔξειν, cf. Eurip. Iph. Aul. 562. Markland. ad Eurip. Suppl. v. 326., alia ap. Tafel. — βωμοὺς ἓξ διδύμους, cf. Schol. — ἁγίσσαρσιν, sacrificiis. — ἑορταῖς — μαγίστοις, diebus festis illustrissimis. Sacrificaverat autem Psaumis per sex dies, quoque die in una ara. Quum enim poeta a βουθυσίαις v. 6. distinguat certaminum quinque dies, illic ne dubita diem ludos antecedentem significari, h. e. decimum mensis, quo sollemnia sacrificia fiebant. Ludi ipsi acti a d. XI. usque ad XV., cf. Schol. — V. 7 sq. ἵππους ἡμιόνους τε μάνδαμπτηρίας τε. Verte mulum a Boeckhio dativum pendere ab ἁμίλλαις, add. nos. ad Nem. IX, 12. Porro quod quadrigae maxime et mulae et celeres nominantur, quum alia multa certaminum genera haberentur, factum, quia tum his ipsis certaverat Psaumis, quanquam mulae tantum vicerant; cf. de hoc dicendi more Pindarico etiam ad Nem. V, 39. Ol. VII, 8. Ol. VIII. initio, Nem. VIII. init. Sed illa difficillima et nondum explicata quaestio, quomodo per quinque dies certamina quadrigis, mulabus, equis desultoriis facta dicat

Pindarus. Nempe certatum videtur primo, tertio, quinto die. Vide Excursum de ordine certaminum Olympicorum Tom. I. p. 333 sqq. Ceterum *μονάμπυκες* sunt equi singulares, Eurip. Suppl. v. 861. 869. Alcest. 439.; cf. Spanhem. ad Callimach. in Del. 113. [Verba *ἕκτοις ἡμιόνοις τε μοναμπυκίᾳ τε* ad *ἐγήραϊ* potius referenda esse dicebat Hermannus Opusc. VI. p. 15. Contra suam sententiam acute defendit Dissenius in Commentat. de ordine certaminum Olympicorum per quinque dies in Commentatt. Soc. Reg. Scientt. Gottingens. recentioribus Vol. VIII. p. 99 sqq., unde paucula repetam: „Erat Psaumis studiosissimus certaminum equestrium, licet provectior aetate, veneratque ut Olympicum festum quadrigis, mulabus, singulari equo, h. e. omnibus generibus receptis, certaturus. Quum autem haec per totum ludorum tempus disposita essent, sacrificaverat omnibus sollemnitatis diebus, die sacrificiorum publicorum et ludorum quinque diebus sic, ut quoque die unam adiret ex sex aris duodecim deorum, atque haec insignis industria et largitas viri laudatur a Pindaro, qui sumptibus non pepercerat pro victoriis et patriae gloria, quamquam vicit tantum mulis. Tu ne dubita verba *ἕκτοις κ.τ.λ.* cum voce *ἁμίλλαις* iungere, ut *σίκα, δόξα ἕκτοις, ἅρμασι δίκαν* apud Pindarum. Hoc et grammaticus usus Pindari et rhythmus ac poeticus commendat; fallentur certissime qui ista verba cum *ἐγήραϊ* construunt. Verba enim ludorum quinque diebus, ubi certant quadrigis, mulis, singulari equo, aliabus tecte ad Psaumidis tria certamina, atque hoc suave est; Hermanni constructio id directe eloquitur, quod hic est maxime incommodum, quum Psaumis uno tantum genere vicisset et propter sumptus inutiles his rebus impensos vituperaretur a multis. Pindarus — potius sacrificia larga extollit diis oblata, quae res vituperari non poterat." — Post haec de *πεμπταμέροις ἁμίλλαις* — quae ratione rei *πεμπταμέρους* feci — haec fere disputat contra Hermannum, qui quinti diei certamina dixi credideratque: „Quid, quaeso, refert quinto alterove die sacra fecisse et certasse Psaumidem, quasi in hoc laus inesse possit? At quod per omnes dies festos honoraverat sacrificiis ille vir, hoc memorabile erat et rei exemplis, atque hoc laudat Pindarus. Nam *βουθυσίαις* et *πεμπταμέροις ἁμίλλαις* sex dies significantur, ut verbis *ἓξ βωμοὺς* sex aras laudantur, Psaumis vero unoquoque in una ara sacrificaverat, ut per totum tempus sollemnitatis propitios deos haberet qui usque ad ultimum diem certaturus esset. Atque haec ipsa causa est, quare additum *πεμπταμέροις* a Pindaro, qui alioquin *simpli-*

Digitized by Google

ber ἀείδειν ἀμίλλαις dicere debebat."] — τὶν δὲ κῦδος κτλ. Postquam de sacrificiis Olympicis diis a Psaumide oblatis, urgit: Tibi vero, patriae deae, gloriam victor obtulit, quum patris urbisque nomina proclamari iuberet; manifesto enim certum Psaumidis praeconio illustrabatur ea Camarina. Quare καὶ ἐκάρυξε dictum pro καρύσσων, nisi sed verbum finitum suavius, cf. Ol. II, 19. Primus talia Homerus, cf. Il. VI, 148. — ἀνέθηκε, consecravit, paravit. Plut. Lamin. 9: ἐκυτοῖς ἀνακειθέντες τὸ νίκημα. Aliud est, opinor, στήλην ἀναθήσει Hom. Il. XXII, 100. et ἀλεξεσθένην ἀναθεῖη Theocr. Delect. Epigr. p. 359., quae conferam cum μῶμον ἀνάκειται Odyss. II, 86. et μέμφιν ἀνάκτα Delect. Epigr. p. 376. — ἔσχεν, quippe restituta inde ab Ol. LXXIX, 4.

V. 9 — 16. Ad Minervam. Sensus: Olympiae Psaumis et sacrificiis in aris magnorum deorum honorem conciliavit paci et victoria reportata; redux vero Olympia carmen epinicium fert (ἀείδει) publice canendum in laudem urbis. Pro urbe nominat lucum sacrum Minervae, ad quem pompa ducebatur, tum flumina et lacum urbis; sunt enim magni dii fluvii locorum et nunc Camarina reviviscentem florem magna ex parte opportunitati loci ad duo flumina et lacum debebat. — Oenomai et Pelopis sedes pro Olympia, suavi appellatione in exteris maxime regionibus, cf. ad Ol. I. Introd. — σταθμοί enim domicilia, Ol. XI, 92. Pyth. IV, 76. Isthm. VI, 45. — εὐηρέτων, propter victoriam, cf. Nem. VI, 12. — ὦ πολιάοχε Παλλάς, de hac olim Lindo Gelam, Gela Camarinam translata cf. Boeckh. Habebat ἄλσος in arce, insigniter culta, vid. Schol. — Post ἀείδει μέν sequi debebat ἀείδει δὲ ποταμὸν Ἅλυσιν cett., pro quo breviss. infertur τέ. Similiter Ol. VI, 4. post εἰ δ' ἔστι μὲν Ὀλυμπιονίκας ponitur τέ, pro ἔστι δὲ ταμίας cett. Add. Ol. VII, 88. Et sic saepissime. — Fluminum nobilior Hipparis, in nummis Camarinae expressus iuvenili capite; in mare exit per lacum Camarinaeum. — V. 12. σεμνοὺς ὀχετούς, quum displicere debeant canales ab hominibus facti vel propter adiectivum σεμνός, aquae autem sine alveo non possint ὀχετοί dici, ego flexus fluminis sinuosos intellexerim, quales etiam Σιμούντιοι ὀχετοί Eurip. Or. 293. Iphig. Aul. 757. videntur esse. — ἄρδει, Tibull. IV, 1, 69. h. e. arva populi irrigat. — V. 13. κολλᾷ cett. In hoc κολλᾶν est ἁρμόσαι, compingere, struere, ut κολλητὰ ἅρματα Hom. Il. IV, 366. al. — θάλαμοι saepe generatim dicuntur

Digitized by Google

aedes s. conclavia, in quibus habitatur, cf. Pyth. IV, 109. Fragm. 139. Verte: Struit celeriter stabilium domuum alti membris s. contignationibus surgentem silvam. [Tu felius apte contulit Libanium I, 282. Reiz.: Τὰ ὄρη ταῖς λιθου μέσαις ἵστησι τῇ πόλει (Antiochiae) τοὺς τοίχους.] Multiplex ut tem fuisse videtur fluvii utilitas. Nam ut negari non potest a portata ea ligna aliaque ὑπουργήματα πρὸς κατασκευήν, u cte tamen sensit Tafel. verbis ἀπ' ἀμαχανίας ἄγαν ἐς qu paulo plus inesse. Nempe inprimis commercio celeriter o creverant restauratae urbis. — V. 15 sq. Hic locus pertinet reprehensiones civium, quas incurrerat Psaumis, cf. Introd. πόνος, maxime in certamine, cf. Pyth. V, 44., δαπάνα, e rum alendorum. Similiter utrumque iunctum Isthm. I, 42. ἔργαν κινδύνῳ κεκαλυμμένον, admodum periculo proprie obrutum, cumulatum periculo, cf. Hermann. ad Soph. Oed. Col. 284. Talis erat decertatio equestris, cf. Pyth. V, 46. μάρναται ἀμφί, cf. Pyth. XI, 55. Isthm. IV, 55. Hom. Il. III, 70. Denique ἀρεταί sunt laudes, gloria factorum, ut supra. Sensus: Semper autem de laude et gloria labor et sumptus certant adversus pericula, h. e. semper qui laudem aliquam insignem consequi volunt pericula subire et la borem sumptumque impendere debent ad pericula superanda. — ἠῦ δ' ἔχοντες, re bene gesta. Cf. Eurip. fragmentum laudatum in Schol. ad Nem. I, 18: τὸν εὐτυχοῦντα καὶ ἀγαθὸν νομίζομεν. Add. Eurip. Heracl. v. 749. Hippol. 685. ibiq. in terprett.

V. 17—ad finem. Ad levem. Σωτῆρ hic illic cum nunc aptissime invocatur pro futuro flore urbis bis evenus viro felicissime servato. — Κρόνιον cett., h. e. qui gaud Olympiam datorque ea victoriarum. — τιμῶν, notum d cis diis gratis. — V. 18. Ἰδαῖον ἄντρον Olympiae fuis cet Demetrius Scepsius in Schol., de quo cultu cf. Boeckh. I et nos ad Ol. II, 12. Nunc ut Pindarus hoc antrum memo alias apud eum non memoratum, factum est, quia magna Gelensium Camarinae conditorum Cretenses fuerant, ut cog esset Camarinaeis haec religio, nisi quid ex ea etiam recepe Addit Boeckhius fortasse ipsum Psaumidem Creticam origi habuisse. — V. 19. Αὐλοῖς αὐλοῖς, h. e. tibiis Lydiam la moniam canentibus, cuius usus in supplicatione, cf. Boeckh de Metr. Pind. p. 277. — V. 20. εὐανορίαισι, h. e. viri

Digitized by Google

ximiis, qualis nunc Psaumis. — V. 22. Noli iungere *εὔθυμον τελευτάν*. Sic enim non senectutem, sed mortem placidam optaret homini senectutem nondum ingresso. Immo verte: Atque ut te senectus hilaris deducat ad mortem, filiis adstantibus. Placida enim et senectus et mors, si praesunt filii virtutis opumque heredes. — V. 23. *ὑγίεντα ὄλβον*, opes et gloriam iusto modo paratas, ut monent interpretes; cf. Aesch. Eumen. 523. Contra *σαθρόν*, vitiosum, male sanum, quicquid iniuria paratum est, cf. Nem. VIII, 34. — *ἄρδεσι* pro *ἕξει*, ut Plat. rep. VIII. p. 550: *τοῦ μὲν πατρὸς αὐτοῦ τὸ λογιστικὸν ἐν τῇ ψυχῇ ἄρδοντος καὶ αὔξοντος* Ac saepe ornate pro *ἔχειν* dici constat *τρέφειν*, *αὔξειν*, etiam *παίειν* Pyth. IV, 150.; id. *νόον φόρβεται* Pyth. V, 103. Hermann. ad Aristoph. Nubb. 283. Boeck. Rhemat. p. 73. — V. 24. *ἐξαρκέων* (ausreichend mit) *κτεάτεσσι*, cui magnas opes habenti. — De exitu cf. Ol. III. fin. Isthm. IV, 16.

CARMEN OLYMPICUM SEXTUM.

INTRODUCTIO.

Victoria reportata carmenque scriptum, ut Boeckhius censet, Ol. 78. Agesias Syracusanus fuit e gente Iamidarum nobilissima, qui ab Iamo, Apollinis filio, se prognatos ferebant et late parsi inde ab antiquo tempore apud Spartanos aliosque Dorienses et in Arcadia vatum munere fungebantur, Olympiae vero in ipsis ara maxima e victimis oracula edebant iure hereditario, quod etiam ii retinuisse videntur, qui peregre abiissent. Nam etiam in Siciliam et Italiam mature pervenerant, atque ex Agesiae quidem maioribus unus quum ab Archia Corinthio Syracusarum conditore comes adscitus esset, familia eius inter antiquissimos eius urbis cives numerabatur. Simul tamen Stymphali in Arcadia civis erat Agesias, quum Stymphalus altera patria eius poeta dicatur; et profectus inde videtur maiorum Agesiae is, qui inter Syracusarum conditores fuerat. Ac Stymphali nunc omissatio habetur. Vide de his omnibus Boeckhium uberrime exponentem. Carmen non esse in pompa cantatum facile liquet e

Digitized by Google

v. 22 sqq.; neque enim poeta dicere poterat: age, Phintia, imag
mihi mulsa, ut Pitanam vehar, si haec ipsae mulae trahebant i
pompa rodam Agesiae sollemniter urbem ingredientis. Imm
sub tectis res acta videtur apud unam Iamidarum cognatorum i
convivio, quo ducunt metaphorae initio carminis et v. 91.; pro
sentibus haud dubie et Stymphaliis et aliis vicinis Iamidis cho
roque numeroso e civibus urbis parato, qui *deresi* sunt v. 1
Quum autem Agesiae *κώμου δεσπόνας* a Pindaro dicatur, hui
sumptu tota comissatio habita; hic igitur ceteros invitavit
quasi dominus domus, splendidissimis epiniciis hanc suam pro
sentiam in urbe patria ornaturus. — Videamus nunc carmin
rationem. Post procemium, quod praeclarae nuntiat Agesiae lau
des, quum ante omnia victoria reportata laudanda esset, ita ha
facit Pindarus, ut animum Agesiae strenuum et fortem praedi
cet, quippe qui, quod rarissimum, cum vaticinandi arte rerum
gerendarum studium coniungeret, nec ludicrorum certaminum
pericula nec bellorum reformidans. Exin in medio carmine gen
tis origines tractat, ut ex Apolline conceptus Euadnae filius cla
editus per plures dies in fruticeto latuerit violarum radiis obtec
tus, indeque Iamus appellatus sit, tum adultus a patre vatici
nam dignitatem acceperit, perenne ornamentum gentis; qui ip
tus locus e pulcherrimis est apud Pindarum. His peractis ad
praesentia redit, ad victoriam Agesiae et ad epinicia, quae nunc
habentur, quibus rebus ultima carminis pars occupatur. Ac pri
mum hic defendit victorem ab obtrectatione inviderum hominum
virtute partam victoriam significans et deorum ope. Deinde
epinicio hymno ad finem tendente, cetera praecipit, quae post
hoc carmen ad sollemnem hunc diem ornandum canenda sint,
inter quae Syracusarum quoque et Hieronis recordatur. Sic ad
finem re deducta etiam in posterum prospera fata Agesiae pre
catur reditumque felicem. Haec hactenus. Quodsi denique de
summa carminis sententia dicendum cetera omnia complectente
haec nunc pulcre in eo inest, quod gens Iamidarum ipsa origine
et nomine fausto ad perennem florem destinata fuit. Hanc igitur
originem explicate narrans poeta canit immortalem Iami
darum fortunam, quae nunc in Agesiae rebus illu
stribus denuo luculentissime se ostendit. Divisio au
tem rerum tripartita est secundum procemium, siquidem ad so
cietatem praeclarum duarum virtutum *ὄλβος* illustris accedit ci
vis Syracusanus.

Digitized by Google

EXPLICATIO.

V. 1—7. Procemium. Hoc dicit nunc illustre se facturum, quum tria sint insignia in Agesia. — V. 1 sqq. Aureas columnas ponemus in introitu aedis s. carminis nostri, ut qui magnificam domum exstruunt. — Quod per totum hunc librum videbimus, Pindarum comparationes accommodare rebus praesentibus, vel inprimis hic tenendum est, ne alienas inferamus pulcherrimo procemio. Sic quidam de templo cogitant cum atrio; sed neque in verbis hoc inest, nec convenit homini Agesiae templum. Comissatio habita Stymphali in privata domo; atque inde est ducta comparatio, licet splendide in maius aucta. Quare pone tibi ob oculos aulam muro cinctam, in aula domum, in domo post introitum aedem ampliorem s. oecum viris maxime habitatum, ut constat ex Homero. Nam etiam post Homerum eadem fere aedificiorum forma mansisse videtur apud plerosque Graecos, nisi Athenienses et Ionas quaedam mutaverint. In tali igitur oeco s. aede, θαλάμῳ (θάλαμος enim generatim est conclave, aedis domus, cf. ad Ol. V, 13.), pulere nunc, ut fit, exornato, quum convivium haberetur carmenque caneretur, Pindarus ab ipso loco sollemnitatis comparationem duxit, carmen quasi θάλαμον dicens ad haec epinicia celebranda conditum, procemium vero πρόθυρον. Ac πρόθυρον in domo ante aedem virorum novimus ex Hom. Od. XVIII, 10.; unde etiam Boeckhius ad Fragm. p. 675. hoc πρόθυρον non ante domum ponit, sed in domo ante conclave. Obscurum vero est σύντειχές, quod haud cunctanter de fornicato introitu oeci intelligerem, aureis columnis suffulto (ὑποστάσαντες κίονας), nisi opus fornicatum per Democritum demum Graecis innotuisse diceretur. Sed quum in Italia diu ante usurpatum sit, ut docet Müllerus in libro egregio de Etruscis, quidni Italicis certe et Siculis Graecis prius cognitum fuerit et hic illic adhibitum? Sic potuit Pindarus ea re uti nunc, quum rara et exquisita ponere vellit. Multi interpretes quasi domum seu palatium carmen dictum crediderunt, quo posito πρόθυρον vestibulum erat ante domum, licet Pindarus θαλάμου, non μεγάρου πρόθυρον dixerit; nunc causa comparationis indicata patefactum spero, cur non cum domo, sed cum aede domus carmen comparaverit. Domus Pindaro μέγαρον est. [Tritissimae veteribus ex h. l. χρύσεαι κίονες, v. praeter loces apud Boeckhium Crameri Anm. Oxx. II, 423: Ἡ πρό-

καταβαλλομένη παντὶ πράγματι λαμπρὰ ὑπόθεσις χρ. κίονες λέγεται κατὰ Πίνδαρον. — Ad simpliciorem proocmii explicationem recte rediit Rauchensteinius II, 25 sq. Poeta hoc dicit: Insigni carminis argumento insigne convenit exordium. Ut in aedificandis aedibus praeponendum illustre et columnis auratis splendens vestibulum, ita dignum argumento carminis praefigendum est exordium. Idque facit poeta paucis complexus quae rara sane felicitate in Agesiam cadunt.] — V. 2. ὡς ὅτε scil. πήγνυμεν, cf. Herm. ad Vig. p. 910. Bernh. Synt. p. 352. Ceterum exordia etiam ab aliis cum vestibulo comparata constat, cf. Boeckh. et vid. Sagittar. de Ianuis I. §. 29. — V. 3. ἀρχομένου, incipientis, ut in ἀρχομένου θέρεος, γειμῶνος. Sententia valde celebrata veteribus, cf. Boeckh. ad h. l., adde Karsten. Plut. Polit. praec. p. 804. D. Theocr. Schol. Arg. Id. 1. — V. 4. εἴη μέν, cf. ad Ol. V, 20. Omissum τίς, ἀνήρ, nunc quidem commode, propter sequens κεῖνος ἀνήρ. Cf. Nem. IX, 46. — ταμίαις, h. e. in levis fatidica ara administrato, curator sacrorum et oraculi. Agesias ita nunc vocatur propter ius hereditarium gentis, ex quo ipse deum consulere potuit Olympiae praesens, licet habitaret Syracusis. — V. 6. συνεισστήρ, propter maiores, cf. Introd., et fortasse etiam praemotiva aliqua ad posteros propagata erat. — Verba: τίνα ἐν φύγοι ὕμνον cett. sic intelligo: Hic, utpote omni laude dignus, quam laudem defugiet (welches lobes kann er sich erwehren), si inciderit non invidorum in civium iucundos cantus? Iungo igitur ἐπικώμοις ἐν ἀοιδαῖς, quod videtur longe aptissimum. [Humboldtius: „welches gesangs preis mangelte dann ihm, so neidloser bürger sässtönendem hymne gesellet?"]

V. 8—21. Transit ad Agesiam ipsum, cui laudes proocmii conveniunt. Ac primum fortitudinem tractat: ante omnia enim victoria reportata laudanda erat; quum autem Agesias etiam bellator esset fortissimus, scite ita hunc locum adornavit, ut strenuum ac fortem animum in victore laudaret, qui laboriosa et periculosa certamina adeat, nec faciles laudes quaerat. Quare nexus sententiarum, non omnibus perspectus, hic est: Non sine labore et periculo pariuntur victoriae Olympicae; sed sine periculis nullum factum laudatur. Tibi vero, Agesia, cognita pericula, qui cum vaticinandi arte bellicam fortitudinem coniungis, ut quod olim de Amphiarao mortuo Adra-

Digitized by Google

tua, nunc Hiero dicere pœnit de te absente: Desidero lumen exercitus mei, vatem bonum et bellatorem. — V. 8. ἐν τούτῳ παδίλῳ cett. Comparant cum loquutione περὶ πόδα εἶναι, aperte convenire, quam illustrat Casaubonus ad Theophr. Char. c. 4. Tamen multo ornatior est Pindarica dictio. Est vero Agesias δαιμόνιος ἀνὴρ propter triplicem illam prooemii laudem καὶ δαιμόνιον πόδα habet, personae praedicato ad partem corporis translato, velut ἀφνειὰς Ol. VII, 1. et Pyth. IV, 11. ἀθανάτου. Aesch. Ag. 997: πόδα Ἰλίου πορθήτορα. — V. 10. οὔτε παρ' ἀνδράσιν cett., neque in terra, neque in mari, cf. Hom. Hymn. in Del. 142. ibique Herm. et vide Nem. V, 9; Ἄλγιναν, τάν ποτ' εὐανδρόν τε καὶ ναυσικλυτὰν θέσσαντο. Agesias et victor Olympiae et in proeliis multis versatus erat navalibus et terrestribus; de quo statim. — V. 11. πονάθη, cum labore effectum. [De discrimine a Boeckhio inter πονῆσαι et πονᾶσαι statuto vide ad Pyth. IV, 236.] Ceterum inprimis apta haec, si etiam in Olympico certamine vehementius laboraverat Agesias, ut vere monet Boeckh. πόνος de labore certaminis, cf. Ol. V, 15. — V. 12 sqq. Notissimum est bellum septem ducum adversus Thebas. Tum Amphiaraus vates et dux Argivus in pugna ad Ismenum ante Thebas vivus absconditus est terra, cum curru, cf. Nem. IX, 24. X, 8. Hom. Od. XV, 247. Apollod. III, 6, 8. ibiq. Heyn. Pausan. IX, 8, 2. coll. Welcker. Mus. Rhen. 1842. T. II. p. 433 sq. Post cremationem autem mortuorum Adrastus dixit id, quod Pindarus affert haustum e cyclica Thebaide, cf. Schol. v. 26. Vid. Boeckh. ad h. l. [Leutschius Thebaid. cycl. reliq. p. 63. Adrasti verba in epico carmine haec fere fuisse suspicatur:

Ὤ μοι ἐγώ, ποθέα θεοείκελον Ἀμφιάρηον,
ἀμφότερον μάντιν τ' ἀγαθὸν καὶ δουρὶ μάχεσθαι.

De forma Ἀμφιάρηος explicatius disserui Tom. I. p. 351.; ad structuram μάντιν τ' ἀγαθὸν καὶ μάρνασθαι compara Xenophanis Eleg. II, 15: Οὔτ' εἰ πύκτης ἀγαθὸς λαοῖσι μετείη, οὔτ' εἰ πεντεθλεῖν οὔτε παλαιμοσύνην. Deinque duplicem laudem Amphiarai repetit Sophocles Oed. Col. 1315: Ἀμφιάρεως, τὰ πρῶτα μὲν Δίρκει κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὀδοῖς.] — V. 13. ἀπὸ γλώσσας, h. e. palam effari quod in animo est. Pyth. III, 2. Soph. Oedip. Colon. 936. Alias significationes vid. ap. Blomfld. ad Aesch. Agam. 786. et Geel. ad Dion. Chrys. Or. p. 59. At differt et nescio quid suavitatis habet Theogn. v. 266:

Digitized by Google

τέρεν φθέγγετ' ἀπὸ στόματος de puella, et λαμὰ δ' ἀπὸ στόματος φθέγξατο de Bacchylide Anthol. Pal. IX. nr. 371. — φθέγξατο ἐς, nostî hanc usum praepositionis, omissum in Matth. Grammatica, vel ex titulis carminum lyricorum in libris nostris. — φωτὸς ἵμας, candidas, Philostr. Imagg. I, 27. ibiq. Iacobs. p. 869. Bigae erant, secundum alios quadrigae, cf. Philostr. l. cit. et Welcker. ibid. p. 867. et Nem. IX, 25. — V. 15. τελεσθέντων νεκρῶν, consumptis igne corporibus septem rogorum. Confertur Aesch. Choeph. 887. δεκάτης τελούμενος, Aegisthus qui finitur, occiditur. Videtur vox euphemismis annumeranda, quibus Graeci saepe mortem et quae cum ea coniuncta sunt lenius significant. Compara etiam ἀνύσαι Od. XXIV, 71. Septem rogi sunt cohortium exercitus, cf. Nem. IX, 24. Quos Pindarus ad Thebas sepultos significat, eos Athenienses Eleusine conditos dicebant. — V. 16. ὀφθαλμόν, conf. ad Ol. II, 10. — V. 18 sqq. κώμου δεσπότας, conf. Introd. Ceterum Schol. v. 30. narrat Hieronem in multis bellis ab Agesia adiutum vaticinandi arte et fortitudine, et propter hanc infr. v. 86. Pindarus etiam αἰχματαῖσι posuit. Vid. Boeckh. — [δύσηρις. Aliud exemplum nominis Δύσηρις — conf. nott. critt. — praebet Hippocrates p. 1149. C: Ἀμφίκολος ἐν Λαρίσσῃ Δυσήριδος νέη ἐοῦσα.] Sensus: Etsi non contentiosus sum nec rixosus, hoc quidem scitur defendam et vel iureiurando interposito affirmabo. Utitur graviore formula, ut in magna laude et quum obtrectatores virtutum Agesiae haberet; cf. Ol. II, 92. — ἐπιτρέψοντι, permittent, ut vel iuratus hoc ei testimonium dicam, quia semper res verissima est. Non permitterent, si mendacium esset.

V. 22—70. De origine mythica Iamidarum et de facultate vaticinandi ab Apolline iis tributa. — Prima origo Pitana erat ad Eurotam; quare quum eo nunc animo proficiscendum sit, utitur poeta commento ornatissimo, ut in illustri causa. De curribus metaphoricis poetarum vide praeter Boeckhium quos laudat Naekius ad Fragm. Choeril. p. 169. et Bernhardy ad Dionys. Perieg. 651. p. 701. Hic mihi Pindari ratio considerandа. Ac Pindarus quidem Musarum currum Ol. IX, 81. et Isthm. VII, 62. propter Troianas fabulas adhibet, Isthm. II, 2. propter victorias curules Xenocratis Agrigentini, Pyth. X, 68. propter Alcmaeonidarum regiam stirpem. Pertinet igitur haec

Digitized by Google

magnifica metaphora, ut par est, ad heroes et regias gentes ab heroibus ortas et equestribus studiis deditas, atque errant vehementer qui promiscue eam a Pindaro usurpari opinantur, monente etiam Boeckh. ad Fragm. p. 615. Hoc loco omnino non utitur Musarum curru, quia regalis metaphora non conveniebat huic genti, licet clarae; sed ingeniose Agesiae mulas victrices substituit. Quae res et ipsa magnifica, simul tamen explicanda et excusanda erat, quoniam alius poeta, si currum adscendit, non tali, sed divino Musarum curru utitur. Atque ita perspicitur forma huius loci. — V. 22. *Φίντις*, Siculum aurigae nomen pro *Φίλτις*, comitabatur hic redam, quam tamen in Olympico certamine Agesiae ipse vexerat. — *σθένος ἡμιόνων* ut *σθένος ἵππιον* Pyth. II, 12. — V. 23. [*ᾧ τάχος*, h. e. *ὡς τάχος*, v. Ahrens Dial. Dor. p. 871. et cfr. Theocr. XIV, 68: *ἐπιόντα ᾧ τάχος εἰς Δίγυπτον.*] — *κέλευθος* est via poetica, cf. Nem. VI, 47. 56. Isthm. II, 33. III, 19. Nunc ad maiores Agesiae. *καθαρά* nolo expeditam s. non silvestrem vertere, licet alibi *ἐν καθαρῷ* de vacuo et aperto loco dicatur. Sed non placet: celeriter iunge mulas, ut in via celeriter conficienda eas ducamus. Immo est illustris, praeclara via, ut Isthm. IV, 23. — Nunc causam, quare his mulis uti velit, affert hanc, quod, quum hodie in tempore ad Eurotam esse debeant, hae viam optime noverint. Nempe laus maiorum de more canitur in his hymnis; hanc nunc exciturant s. monstrarunt muli, consequuti victoriam domino, hymnoque materia sic ministrata. — V. 25. *ἐξ ἄλλᾶν*, cf. laudata ad Soph. Oed. Col. 738. ed. Heller. et Doederl. — V. 26. *στεφάνους*, Agesiae haud dubie, cf. Pyth. III, 73. 4. Ol. II, 50., licet ipsae etiam coronatae essent. — V. 27. *χρὴ τοίνυν* cett. Sensus: quare par est, ut intrent in poesin, monente etiam Boeckhio, h. e. ut ad usum poetae adhibeantur tanquam animalia poetica. Ceterum conferunt Fragm. Bacchyl. 13. p. 22. ed. Neue: *οὐδὲ γὰρ ῥᾴστον ἀϊδήτων ἐπέων πύλας ἐξευρεῖν*, unde simul liquet metaphoram dici de re plerisque clausa nec cuivis patente, ut nunc his quidem mulis permittitur honor introitus, sed non quibusvis. Alienus Eurip. locus Med. 1314. et quae praeterea Tafel. affert. Melius convenient quae Boissonadius ad Eunapium habet Annott. p. 892. [Figurate poeta significat sibi canendum esse genus Agesiae, quod a Pitana prope Eurotam originem habuerit, itaque Pitanam et ad Eurotam sibi hodie esse vehendum: citissimis iam opus esse curribus et mulabus. Quae

iussu poetae iam ornavit et paravit Phintis. Age igitur — τοὶ νυν —, inquit poeta, aperiundae iis sunt carminum portae, per quas ad Eurotam devehamur et ad omnem gentis Iamidarum laudem atque celebrationem. Sic fere Heimsoethius p. 13. Rauchensteinius II, 26.]. — V. 28. Pitana locus antiquus post Doriensium adventum pars Spartae in occidentali latere, quum πόλις circumdata esset κώμαις ei adhaerentibus. Vid. Müller. Dor. II. p. 51. Hoc loco est nympha loci, filia Eurotae, Schol. 46. — ἐν ὥρᾳ, Herod. I, 31. — V. 30. ἰοβόστρυχος iam hic alludit ad Iamidarum nomen. — κρύψε, dissimulavit. ὠδῖνα, fetum, Aesch. Ag. 1410. παῖδα, φιλτάτην ὠδῖνα Eurip. Iph. T. 1102. — V. 31. κόλπους, non vestitu virginali sed in utero, usitatissima significatione, vid. Callim. H. in Iov. 15., in Dian. 25., in Del. 214. ibiq. Spanh. — V. 32. χρῄζων mense ad partum natura constituto, h. e. decimo ex veterum ratione. Porro nota masculinum ἀμφίκολος, quum vulgo de feminis sit vox, quam significationem h. etiam loco habere contendit Ebert Σικελ. p. 116. — V. 33. κορσαίνειν, curare. — Ἐλάτιδᾶς. In confinio Arcadiae et Messeniae prope Asiniam fuit Aepytia, cf. Müller. Dor. I. p. 99., a. ditio Aepyti nobilissimi regis, Elati filii, Pausan. VIII, 4. — V. 34. Phaesana igitur in meridionali Arcadia fuit ad superiorem Alpheum. — λάχε, sortitus ad habitandum, ut alias, veluti Callim. in Del. v. 14. [„Iamus ad Alpheum natus. Et in medio stans Alpheo Neptunum avum et Apollinem patrem invocat v. 58. et munera sibi gentique suae precatus accipit v. 66. μαντοσύνας v. 70. Ζηνὸς ἐπ' ἀκροτάτῳ βωμῷ χρηστήριόν Olympiae, quem praeterfluit Alpheus. Poeta igitur significat fausta quadam loci quae fati necessitate Alphei nomen cum Iamidis ideoque cum Agesia coniunctum esse, qui vicit ad Alpheum." Rauchensteinius II, 26.]. — V. 35. ἔνθα cett., ubi educata Euadne compressa est ab Apolline. — ἔψαυσε, cf. de ψαῦσαι, ἅψασθαι γάμων, εὐνῆς θιγεῖν Monk. ad Eurip. Hippol. v. 14. Valcken. ad Phoen. 953. collat. Person. v. 949. Infr. Pyth. IV, 92: φιλτάτων ἐπιψαύειν. Ceterum Müller. Dor. I. p. 258. non valde antiquam habet hanc fabulam; illud liquet, habitasse olim in hac urbe Aepyti Iamidas. — [V. 36. κλέπτουσα, ut ἀγλαΐᾳ ἐκλεπε Anth. I, 10, 63. Lobeck. Rhem. p. 47.]. — V. 37. πιέσασα premens, celans, cohibens, ὀξείᾳ μελέτᾳ, acri studio, studiose. ὀξείᾳ propter irae magnitudinem, conf. Virg. Aen.

Digitized by Google

N, 852. — *οὐ φατόν*, magnum, cf. Isthm. VI, 37. — V. 38. *ἐτήτυμος*, Nem. I, 48. — V. 39. *ποικιλόχροον*, intextam trama punicei coloris, cf. Spanh. ad Callim. in Apoll. 88. Ac zonam a parturientibus deponi vid. Callim. in Iov. v. 21., in Del. 269. ibiq. Spanh. — V. 40. *κάλπιδα*, cum qua exierat quasi ad aquam hauriendam pro istius aevi simplicitate, cf. Hom. Od. VII, 20. Hymn. in Cerer. 105. — *ἀργυρέαν* propter opulentiam regiam, cf. Philostr. Imagg. I, 8. — V. 41 sqq. [De imperfecto *τίκτε* vide Naegelsbachii Exc. Hom. Il. X. p. 249 sq. —] *βόρρωνα*, quum vates puer futurus esset. — *Χρυσοκόμας* Il. VII, 32. Isthm. VI, 49. Pyth. II, 16. — *πραΰμητιν*, mitem, bonum animo, quippe dolores lenientem. — *Μοίρας*, nam plures Lucinam etiam Parcae operam praestant in partu, imprimis insignis pueri; cf. ad Ol. I, 26. Nem. VII, 1. Spanh. ad Callim. in Dian. 22. Eurip. Bacch. 102. Plat. Symp. p. 206, D. Denique pro *Εἰλείθυιαν παρέστασαν, παρέστασέν τε Μοίρας* positum est hoc brevius dicendi genus Graecis Latinisque poetis usurpatum, in quo verbum sensui idque in principio secundi membri collocatur; cf. Tibull. I, 3, 56. I, 4, 2. Hor. Carm. I, 11, 4. II, 13. al. — V. 43. *ὑπὸ σπλάγχνων*, ex utero matris, Nem. I, 35. *ὑπ' ὠδίνός τ'*, et ex doloribus partus, ut *ὠδῖνα φεύγων* Nem. I, 36. Quare hic *ἓν διὰ δυοῖν* dictum pro *διὰ ὠδῖνος σπλάγχνων s. ὑπὸ σπλάγχνων ὠδινόντων*. — *ἐρατᾶς* propter maternam caritatem, cf. Eurip. Iphig. Aul. 922. Suaves sunt tales coniunctiones oppositarum notionum sive oxymora. — V. 44. *αὐτίκα*, facili partu, auxiliantibus diis. — *κυιζομένας*, taxia et sollicita, quod recens natum relinquere cogebatur; cf. Eurip. Ion. v. 975. — V. 46. *δρώκοντες*, duo in custodiam dati etiam Eurip. Ion. v. 23. Nunc quod pueram nutriunt, simul omen est de futura vaticinandi facultate ejus, quum et ipsi talibus essent, cf. Boeckh. ad h. l. et Spanh. ad Callim. in Del. 91. — *γλαυκῶπες*, fulgentibus oculis, quae natura est draconum. — V. 47. *ἰός*, ait Boeckhius, proprie est missile, hinc id quod ore vel aculeo animalia emittunt, quod serpentium venenum, quum mel est. Quum autem draconum *ἰὸς* perniciosus sit, nunc iterum addit *ἀμεμφεῖ*, licet etiam *μελισσᾶν* edixit. Idem notat non Schneidero respici morem Graecorum infantes melle alendi, atque etiam ad vaticinium spectare mellis usum, coll. Hom. Hymn. in Merc. 560. et Welcker. ad Philostr. Imagg. II, 12. p. 466. Lobeck. Rhem. p. 125: „Pindarus primitivam nominis *ἰὸς* si-

Digitized by Google

gnificationem tacite adumbravit, h. e. liquoris sive succi praesertim virulenti et medicati."] — V. 48. *πετραίσσας*, in rupe sitae, legitimum epitheton. — V. 49. *γεγάκειν*, cf. Buttm. Gr. Gr. ampl. I. p. 396. II, 97. (137. Lob.) Thiersch. Gr. Gr. §. 217. — V. 50. Construe *μάντιν περιέσεσθαι θνατῶν*, ut Odyss. II, 64. — *ἐπιχθονίοις*, notus dativi usus, Hom. Il. VI, 477. Od. I, 71. — V. 53 sq. [*γεγενημένον* scribendum cum Ahrens. Dial. Dor. p. 150.] — *ἐν* pertinet ad *σχοίνῳ*. Ceterum in scirpo palustri cubat etiam Ulixes Hom. Od. V, 468. Eundem autem ad fontem exierat. — *ἀπειράτῳ*, intentato, inaccesso, non pervio utpote denso. — V. 55. *βεβρεγμένος*, perfusus, oppletus, quemadmodum Pindarus adeo *αἰχᾷ βρέχεσθαι* dicit Fragm. incert. 166. Lucret. II, 829: coloribus omnigenis perfusa; add. eund. libr. V, 594. et Empedocl. v. 71. Sturz. — *ἴων ξανθαῖσι καὶ παμποικίλοις ἀνθεσι*, intelligendum violarum *λευκόϊον*, quos flores nos *leukojen* et *goldlack* nominamus; cf. Voss. ad Virg. Eclog. II, 47. Radii autem violis tributi ob fulgorem colorum lucidum, flavi quidem et purpurei. — V. 56. *τό*, propterea, Hom. Il. III, 176. Pflugk. ad Eur. Hec. 1. — *καταφάμιξεν*, h. e. pronuntiavit faustum verbum; nam: „divulgavit tanquam famam aliquam," ut multi explicant, incommodam est. *φημισμός* apud Suidam est *φήμη. ἐπιφημίζεσθαι* cum substantivo *ἐπιφήμισμα* significat boni aut mali omina verba alicui dicere, tum bona aut mala imprecari, cf. Herod. III, 124. Thucyd. VII, 75. Ac *φημίζειν* et *φημίζεσθαι* est nomen dare, cf. Euphorion. fragm. 56. Meinek. et Nonn. Dion. IX, 22. Num veteribus nomina omen habere visa, vid. praeter Pind. Isthm. V, 51. exempla multa apud Gurlittum h. l. et apud Elmsleium ad Eurip. Bacch. 508. et Meineke ad Euphor. p. 128. Anall. Alex. p. 99 sq. et cf. peritam Hermanni notam ad Soph. Aiac. v. 425. Atque inde etiam nostri loci tota vis pendet. Quod enim sub violis iacuit puer, pulcrum quidem, sed tamen manifesto inane est, si nullam vim habuit in gentis fortunam. Quid igitur inest in Iami nomine? Ego consideranda Pindari verba *οὐδέ ποτ' ἐκλείψειν γενεάν* et *καλεῖσθαί μιν χρόνῳ σύμπαντες τοῦνομ' ἀθάνατον*, video perennem florem laetissimum gentis indicari, quum viola a primo vere efflorescat (Theophr. Histor. Pl. VI. p. 217. Schneid.) et eximio quodam vigore inter flores distincta sit. Sic igitur faustissimo nomine ornata gens iuvenilem vitam habet; floruerunt et olim mythico tempore, et

Digitized by Google

me Agesias praeclaris virtutibus aeternum hunc vigorem com-
pulat. Quae est summa carminis. Ceterum non inepte suspica-
mi Iamidas etiam in his opinicliis leucoio coronatos fuisse; erat
nc viola inter praestantissimos flores coronarios, cf. Iacobs.
llect. Epigr. Gr. p. 220. Theocr. VII, 64. Anthol. Pal. libr. V.
. 147. — V. 57. καρπὸν Ἥβας, pubertatem, maturita-
em. Pyth. IX, 113. Add. δῶρα Ἥβας Eurip. Alc. 309. ibiq.
Iustem. — χρυσοστεφάνοιο, iam Hesiod. Theog. 17. —
ἰφῖῳ μέσῳ καταβάς, quum in mediterraneo loco mare non
beret, descendit in fluvium, ut melius audiretur a Neptuno, cf.
l. I, 71. — V. 59. ἀκακόν Ol. I, 54. Θεόδματος saepe de ur-
ae auxilio aut tutela deorum conditis, nunc de insula divinitus
nari constituta, ut Fragm. Prosod. nr. 1., [ubi item Delus an-
tiore forma vocatur Θεοδμάτα, cfr. Lobeck. Paralipp. II,
. Athenas Solon 28, 6. dicit κατοίδα Θεόκτιτον.] — V. 60. λαο-
όφορον τιμάν, munus, dignitatem aliquam publicam,
ae augeat res populi, s. populo utilem. Cave vero
Schol. cum quibusdam βασιλικὴν ἀρχήν credas postulatam. —
ἡμιφαλῇ, cf. Ol. VII, 67. Hesiod. Scut. 104. — νυκτός,
d. Ol. I, 71. et Schol. vet. 104. — De ὑπαίθριος cf. Blomfld.
d Aesch. Prom. v. 113. Lobeck. ad Phrynich. p. 251. — V. 61.
ρυσηνής, diserta, nunc oppositis eminibus obscuris, cf.
eckh., qui affert Hesiod. Theog. 29. Pind. Isthm. IV, 51. —
ἀμφεπ. μεταλλάσσειν Boeckh. in Nott. critt. cum Schol. inter-
retatur ἐφιλοφρονήσατο, comiter amplexa est. Buttm. Lexil. I.
. 112. desideramus exempla huius significationis cum Heynio
dii: alloquutus est; sed ieiuna hic talis verbositas. Herm.
d Vig. p. 936: ἐζήτει τὸν Ἴαμον, κιλεύσων ἐλθεῖν μετ' αὐτοῦ,
uaerimus enim, ait, quem volumus ad faciendum quid adhibere.
posuit Boeckhius praesentem a praesente non posse quaeri.
Melius recte monens noctu rem geri, male tamen infert: Pa-
dicit, ubi es, fili, comparato Iudaeorum deo. Ego ita censeo:
proxime adstat Apollo nec manu ducit Iamum, sed per in-
alium, licet non permagnum, alloquitur. Quidni igitur haec
, per noctis tenebras tendens ad filium dilectum, dici possit
rere cum? Mihi hoc ut simplicem ita suavem amoris paterni
nificationem habere videtur; idemque sensisse suspicor Scho-
astam et Boeckhium, nisi quod in verbo per se quaerunt quod in re
st. [Rauchensteinium II, 26. video Hermanni emendationem
αλλάσσοντί ἐν vel μιν fortiter defendere. Egregie enim di-

Digitized by Google

ctum esse de filio, qui quum per silentium noctis in flumen d
secendisset patremque invocans Apollinem ab eo munus vel hon
rem flagitaret, patris vocem exaudire cupivit eumque cupide e
spectavit. Recte dici tum: Respondit patris vox quae
rénti eam: surge, fili. Emporius exemplari suo haec scr
psit: „Cf. Pyth. IV, 104. Est ad se advocare; nam Apo
est in Cronio colle. μεταλλᾶν est quaerere aliquid quod ten
auferas, abducas. Neque sequentia adversantur recte intelle
Ἀπ' πιεζᾶν ;"] — ὄρσο, τέκνον, II. X, 89. — πάγχοινα
ob futuros conventus, v. Ol. III, 17. — V. 64. ἁλίβατον, d
duum, cf. Buttm. Lexil. II. p. 176. [H. Rumpfius in pro
gymn. Giessensi a. 1844. p. 32 sqq. vocabuli ἡλίβατος propri
vim esse docet scissus; raptus: h. l. praeruptam d
ripem quae Ol. I, 111. εὐδείελος vocatur. Cognata esse sit
τηλιῷ et ἡλίβατος.] — V. 66. τόκα μέν, per aliquod te
pus. μαντικὴν proprie dictam ibi exercet, quae fit per
spirationem dei s. per vocem Apollinis veridicum. Vide de h
genere Müllerum nostrum Dor. I. p. 340. — V. 67. γεν
δέων ἄγνωστον, ἀψευδῆ, Mitsch. ad Horat. Carm. I, 6, 6. Apol
nec fallit nec fallitur. — εὖτ' ἂν — κτίσῃ, quum sequi
κέλευσεν, dictum ut in re vera futura, non cogitata tanquam po
possit aliquando accidere. Orationem rectam audire videmur
θρασυμάχανος ἐλθών, post devictam Cteatum, Eurytu
Augiam, cf. Ol. XI. — Ἀλκαϊδᾶν. Amphitryo est filius
caei, unde Hercules e familia Alcidarum, splendidius pro pa
nominata familia s. gente, cf. ad Ol. IX, 56. Pyth. II, 25.
V. 69. ἑορτάν, h. e. βουθυσίαν, cf. Ol. V, 6. — τεθμόν, i
stitutum ludorum, ut solet ubique nominare utrumque coni
ctim, sacrificia et ludos. — V. 70. ἐπ' ἀμφοτάτῳ βωμ
Constabat ara Iovis maxima duabus partibus; inferiori impo
erat altare minus, in quo victimae crematae, unde oracula e
bantur, cf. Pausan. V, 13, 5. et Boeckh. h. l. — κέλευσ
suaviter mutata oratione post ὄπασσεν ἀοιδάν. Post condi
tur Olympia e sacrificiis respondere incepit deus, cessante i
tunc ibi priore genere vaticinationis. Sic Thebis in Ismen
prius μαντικὴ exercita fuit, deinde ἐμπυρομαντεία, cf. Müll
Dor. I. p. 285. Omnino Apollinea μαντικὴ proprie dicta inpri
florait antiqua aetate; succedente tempore extra oracula ra
exercita videtur. Praevalebat tum vaticinatio e sacrifi
fiimum, cinere aliisque rebus, atque etiam Iamidae tum

Digitized by Google

maxime generibus operam dedisse videntur, licet olim traditum
b Apolline etiam vocis divinae intellectum haberent. [Conf.
Fr. Hermanni Antiqq. sacr. §. 33 sqq.]

V. 71—82. Redit ad Agesiam eiusque victoriam
ludicram laudem absolvit. — V. 71. Hermannus
nil iungere ἐξ οὗ ἔσπετο, collat. Nem. X, 37. Sed prima, ni
fallor, est famae celebritas ex arte vaticinandi et dignitate col-
la, secundo loco nominantur opes ceteraque commoda. Quare
ve interpunctionem post Ἰαμιδᾶν. De Aeyadeto vid. Excur-
m Tom. I. p. 347. — V. 73. φανερὰν ὁδόν, illustrem,
priosam. — Ceterum hi versus ut claudunt locum de Ia-
dis, sic praeparant reditum ad Agesiam, de quo nunc. — τε-
κμαίρει χρῆμ' ἕκαστον, probat res et usus quem-
e, h. e. probant nostra ipsorum facta quales si-
, non aliorum obtrectationes. In sequentibus igitur v. 74.
ov (quod simul contemptum involvit, ut Nem. IV, 39.), vim
het et habere debere mihi videtur, ne ieiunum sit, quare laudo
δ' ἄλλων, quod est noto usu pro ἐξ ἄλλων δέ dictum, ut etiam
μέν, τέ saepe inter praepositionem et nomen collocata legun-
r. Veritas, ait, in nostris ipsorum factis posita; obtrectatio
ne ab aliis oritur propter invidiam, si quis duodecimum cur-
m primus absolvens iamiam fulget spe victoriae propinquae.
[V. 74. De μόμφῳ cur diceret Pindarus, causa haec fuisse vi-
tur sola, quod victor domi apud cives suos Syracusanos invi-
laboraret, cf. v. 7.] — κρέμαται, cf. Theogn. v. 1186. —
ni iunge cum ἐλαννόντεσσιν. — δωδέκατον, cf. Ol.
33. Tum Χάρις dea est, quae victoriam dans (cf. Ol.
) πεποτᾶσ' ἄξει, decore quasi unguento perfundit et pul-
rum reddit formam certatoris gestientis. [Pulcrum fuisse
iam non sequitur ex verbis poetae; etenim, ut recte Schell.,
πυθέσθαι δοκοῦσιν ἐνειδεῖς εἶναι.] Vides autem agi de ultimo
luminis tempore, ubi maxime ardebant spectantium amicorum,
micorum studia et odia. Tum igitur Agesias iam ad finem
perans expertus erat iniquas invidorum voces, qui immerito,
virtute, cum vincere clamarent. Videntur hi maxime civos
acusani fuisse Olympiae praesentes, iam tum irati ei, quem-
dea interemerunt. —. V. 77 sqq. ne dubita continuari defen-
nem Agesiae. Dicit: Et si vere olim materni avi Mercurium
erunt, huic et Iovi potentissimo debes victoriam, non ceteri
ci aliisve rebus ab inimicis iactatis. Μάκρομος, quinam?

Digitized by Google

Ut Iamus pater Iamidarum, sic uxor Iami mater eorum, atque huius feminae gens mihi videntur nunc avi materni dici, ab Cyllene olim habitantes et Mercurium Cylleneum (Pausan. VIII 17, 1.) colentes, dubia tamen fama propter vetustatem. — V. 70 ἐδώρησαν, Hes. Theog. 71. cf. Schaef. ad Gnom. edit. Lips. p. 216. Apud posteriores obsolevit fere activum. — λιταῖς λιτανευτικαῖς, cf. Hesych. Pind. Pyth. IV, 217. Aesch. Agam. 232. [De voce λιτός Pindaro familiari vide Eustath. Proem. p. 8. et Naekii Opusc. I. p. 26.] — ἀγῶνας ἔχει, ἐναγώνια Pyth. II, 10. ἀγώνιος Isthm. I, 60. Mitscherl. ad Horat. Carm. I, 10, 8. — μοῖραν ἀέθλων, fortunam certaminum, ad sortem praemiorum, coll. Isthm. III, 10. — V. 80. τιμᾷ favet. — εὐτυχία de iudicris victoriis notum, ut Nem. I, 10. Ol. VII, 81.

V. 82—ad finem. Post interpositum locum de carminibus duobus praeterea canendis, postremo de Syracusis dicens, quarum civis Agesias, sic tertiam laudum partem addit in proocmio significatam. Absolvitur carmen cum votis.

V. 82 sqq. Accedimus ad locum difficiliorem, tumidum vinum non Boeckhio, at Heynio aliisque plurimis, quo magis istis viribus anxitendum est, ut veram mentem poetae perspiciamus, qui nihil molitur temere. — Orditur: Sensum habeo cotis stridulae in lingua, qui volentem me impellit ad pulcriflues cantus. δόξαν ἔχω, h. e. δοκεῖ μοι εἶναι ἐν γλώσσᾳ. Noto usu dicitur acui lingua (Cic. Brut. c. 97. Orat. III, 31.), ὀξύνεσθαι γλῶσσα, στόμα, add. στομοῦν Aristoph. Nub. 1102, 4. στόμωσις Soph. Oed. Col. 795. frequenti oratoribus translatione, cf. Reisig. I. cit. et Wyttenb. ad Eclog. Hist. p. 425. Differunt usu γλῶσσα τεθηγμένη, λόγοι τεθηγμένοι, similia, pro iratis, cf. Valcken. ad Hippol. v. 689. Vide tamen alias loquutiones ad Ol. XI, 20. Nunc Pindarus ἀχόναν in lingua fingens λιγυράν, h. e. qualis sonus editur, quum ferrum acuitur, eximie significat esse quo maximopere excitetur ad novos cantus ordiendos. — ἀχοαί, cantus, proprie flatus sonantes voces, cf. ἀδύπνοος Ol. XIII, 22. Isthm. II, 25. Pyth. IV, 11. Anacreon VI, 9. μελίπνοος Tryphiod. 429. Iam si teneas προσέχει, vertendum: quae δόξα mihi adrepit volenti inter pulcriflues cantus pr. dum caeso, inutili ornatu. Ego cur προσέλκει praeferam et intelligam cantus, ad quos trahatur, quos mox ordietur, infra

stebit clarissimo. Primum vero nunc de coto videndum est, quid acuat linguam. Respondet poeta: Avia mea Metopa Stymphalis est. Ergo cogitatio cognationis Thebarum et Stymphali nunc est eos in lingua excitans eum ad novos cantus. Fuit autem Thebe filia Asopi, in Boeotia fluvii, et Metopae Stymphaliae, vid. Schol. h. l. et Isthm. I, 1. cf. ad Nem. IV, 9 sqq. Metopa vero, Ladonis Arcadiae fluvii filia, dubitatur utrum fluvius s. rivus an lacus apud Stymphalum fuerit. Nobis cum Müllero Dor. II. p. 439. lacus videtur. Huius ripae floridae fuisse videntur, unde etiam dea florida, εὐανθὴς est s. pulcritudine florens. Ladon vero si influebat in lacum, commode pater lacus dictus est. — V. 85. πλάξιππον; licit Thebam heroinam propter civium morem; ut enim heroico tempore Καδμεῖοι κίντορες ἵππων Hom. Il. IV, 391. et Βοιωτοὶ μάχαιπποι Hesiod. Scut. 24., sic postea curulia certamina magnopere amabant, cf. Pyth. II. Isthm. I. Saepe Thebae εὐάρματοι, πολυάρματοι, χρυσάρματοι, cf. Boeckh. h. l., qui simul monet additum hic epitheton propter redam Agesiae, ut his quoque studiis similes Thebas diceret. — τᾶς ὕδωρ πίομαι, cuius aquam Dircam bibo, ubi habito; cf. Pyth. IX, 89. Mitscherl. ad Horat. Carm. II, 20, 20. — πλέκων ut coronam, cf. Horat. Carm. I, 26, 6. ibiq. Interprett. Iacobs. Anthol. Gr. V, 1. P. I. p. 2., qualem nunc Agesiae victori bellicoso. Nam quum ludorum victores non omnes αἰχμηταὶ sint, nunc αἰχμητάτοις accommodatum est praesentibus rebus et personis, quoniam Agesias bellicosus erat Arcadesque. — V. 87 sqq. Vidimus quid linguam Pindari acuat; nunc accedimus ad alterum, ad cantus quos canere vult. — Aeneas est Agesiae cognatus aliquis Stymphalius, qui Thebas missus acceperat a Pindaro quae cecinisset, ut Stymphalum ferret et chorum (ἑταίρους) ibi doceret. Vid. Boeckh. — Iuno Parthenia est Stymphalia, ubi illi ita fama et nomina; appellabatur παῖς ut virgo, quam nunc Virginem Iunonem poeta dicit, τελεία ut matrona, χήρα ut ab Iove segregata, cf. Pausan. VIII, 22, 2. — γνῶναι, videre num, experiri num. — V. 90. εἰ — φεύγομεν, cave pro coniunctivo accipias. Immo non nunc primum refutatur vetus opprobrium, sed diu iam refutatum erat Pindarica maxime poesi. Quare sensus: Experiantur num verum sit quod dicitur, fugere nos, non amplius cadere in nos istud opprobrium. De ipso autem proverbio Βοιωτία ὗς cf. Schol.

Digitized by Google

et quae laudat Boeckh. Sed nunc gravior oritur quaestio, quid haec omnia sibi velint, quam, quod dolco, Boeckhius non tetigit. Priora fortasse sic accipias, ut Heynius: Age canamus, h. e. meminerimus nunc hoc carmine etiam Iunonis; ita ut haec verba simul sint pro laude, quam cani iubeat, nec quidquam praeterea dicatur. Tum sequentia de opprobrio Boeotorum videntur plerique sic intellexisse, chorum hoc epinicio carmine bene canendo et saltando illud removere debere. Sed tu vide, quaeso, nexum. Carmine fere absoluto ait: impelle nunc socios, ut primum Iunonis in carmine meminerint, deinde ipsum carmen bene recitent, tertium Syracusas laudent! Nihil non ineptius. Ne multa! nonnisi unam viam video ex his difficultatibus, si Pindarus praeter hunc hymnum duo alia carmina fecit. Nempe carmine epinicio ad finem tendente praecipit de ceteris, quae ad hunc diem ornandum *miserat*, quemadmodum Nem. IX. in fine aliud carmen nuntiat post hymnum epinicium canendum. Opportune Schol. v. 149. narrat: *τινὲς δὲ τὸν Ἀγησίαν φασὶν ἱδρύσασθαι ἄγαλμα Ἥρας*, quod Boeckhio non fictum videtur; nec per se improbabile est Agesiam urbem patriam vetustum Iunoni statuam dedicasse, fortasse votum ante victoriam. Hinc priora verba equidem accipiam de hymno in Iunonem. Nempe hymnus epinicius canitur Iovi Olympio; post hunc Iunoni poterat cani hymnus, pompa ducta in eius templum. Cantu vero eo redibant in domum, ubi epinicia habebantur, ut ibi inter pocula continuaretur comissatio ludicra. Atque huc spectat alterum, *γηρύσαι τ' ἔπειτ'* cett. Canebantur autem in talibus comissationibus encomia et scolia, cf. Boeckh. ad Fragment. p. 655 et 614. Quorum licet etiam encomia hilariora essent hymnis epiniciis, tamen ad istud proverbium refutandum de insulsis et inficeto Boeotorum ingenio (hoc enim profecto significat *Boeotis ὗς*) nihil concedes fuisse aptius scoliorum dulcibus et ingeniosis facetiis, quibus Pindarum excelluisse Fragmenta pulcherrima decent et Boeckhius mone annotavit ibid. p. 607. Quare iam dico cum hymno in Iunonem etiam scolion a Pindaro missum. [Sufficere unus hymnus in Iunonem videtur.] — *ἄγγελος ἀρθέν*, bonus internuntius, qui decebis chorum prouti praecepi. — V. 91. De acytales usu apud Spartanos in mandatis mittendis cf. Gell. N. Att. XVII, 9, Plutarch. Lysandr. c. 19.; adde quos laudat Liebel. ad Archiloch. p. 166. ed. sec., quum etiam ille *σκυτάλην* pro nuntio dixerit. Nunc carmina quidem literis per-

Digitized by Google

cripta erant, opinor, sed aliorum rerum partem, cantus, instrumentorum, saltationis modos animo tenebat Aeneas a Pindaro doctos, quemadmodum literarum in loro scriptarum nullius usus fuit scytale. Sic scytales nomen hic significantius est, nec mera epitheta vocis ἄγγελος. — κρητήρ, h. e. ut vinum in cratere temperatur, sic Aeneas carmina modis musicis admiscendis temperare debet, ut suavis potus sit. A convivio, quod habebatur, comparationem petitam notat etiam Boeckh. ad Fragm. p. 614. — ἀγαφθέγκτων, ut sunt clarisoni cantus inter pocula. — Tum intentae laudes ad idem redeuntes mirae profecto videri debent, si nonnisi epinicium hymnum attulerat Aeneas; ut sunt aptissimae, si praeter hunc hymnum etiam hymnum in Iunonem et scolii facetos modos docere debebat. Atque ita tandem patefacta est insignis paricuitio totius loci; vides quaenam sint καλλίροοι πνοαί, ad quas trahebatur, nec miraberis amplius cotem tridulam in lingua. Concidit omnis tumoris accusatio. — V. 92. εἰκὸν δὲ sqq. Dicet nunc etiam quartum carmen indicari a poeta factum; sed hoc non verum. Quum Syracusarum mentio honoris causa facienda esset, hortatur Pindarus, ut deinde etiam huius urbis recordentur in cantibus suis, et quidni fecerint, quum haud dubie alia multa in illa comissatione canerentur. Sed sive fecerint, sive non fecerint, Pindarus quae de hac re dicenda habebat manifesto statim hic addit. Quare quum de Iunone et de scolio dixisset brevissime, hunc locum explicatius tractat. — Ὀρτυγία insula erat Syracusarum nobilissima pars, ubi haud dubie Hieronis regia erat et fortasse etiam Agesiae domus, quod ibi primi conditores habitaverant. Vide Boeckhium, qui addit ibidem etiam Cereris et Liberae templum videri fuisse, cuius sacra gentilicia a Teline propagata peragebat Hiero, de quibus praeter Boeckhium confer etiam Müller. Dor. I. p. 480. — V. 94. φοινικόπεζαν, quum pedes laudentur alii e candore, alii e rubore, Cereri rubicundi pedes tributi, Boeckhio aliisque indicibus ob rubicundum frumenti colorem. — V. 95. λευκίππου, dis ad principum morem equi candidi dati, unde talibus etiam Proserpina ad patrem Iovem vehitur; vid. Boeckh. et Schol. Porro Iovis Aetnaei sacerdos Hiero inde ab Aetna condita. Ceterum apte in carmine in Arcadica urbe canendo Hieronem Cereris et Proserpinae sacerdotem praedicat, quum plurimus esset harum dearum cultus in Arcadia; nec minus concinne Iovis Aetnaei sacerdotium addit, quum in Aetnaea solle-

Digitized by Google

manitate ex Hieronis decreto iterum canerentur carmina epinicia civium, qui in certaminibus στεφανίταις vicissent, cf. Schol. ad Nem. I, 7. Quare si etiam hoc carmen alio tempore ibi repetendum erat, hac quoque de causa necessaria fuit Sicularum rerum mentio. — V. 97 sq. γιγνώσκοντι, Ol. VII, 83.; scilicet admonebatur a poetis, quibuscum versabatur, ut Pindarus ei tres Pythias odas, unam Olympicam, et scolion et hyporchema scripsit. — σὺν δὲ φιλοφροσύναις, atque gratissimus videtur fuisse Hieroni Agesias. — κῶμον, pompam Agesiae Syracusas solemniter introeuntem. — V. 99. οἴκοθεν οἶκαδε, proverbialis loquutio de eo, qui duas domos habet et ab una in alteram venit; cf. Ol. VII, 4. — V. 100. ματέρ' Ἀρκαδίας Gedikius et Hermannus Arcadicam Agesiae matrem s. patriam intelligunt, Boeckhius metropolin Arcadiae Stymphalum dici censet cum Schol., si, variantibus in talibus fabulis, Pindarus elegerit id, quod Stymphaliis gratissimum. — δύ' ἄγκυραι, altera e prora, altera e puppi demissa; cf. ad proverbium Stob. Sermon. CX, 22: οὔτε ναῦν ἐξ ἑνὸς ἀγκυρίου, οὔτε βίον ἐκ μιᾶς ἐλπίδος ὁρμιστέον. Propert. Lachm. III, 14, 41. Addit Kuster ἐπὶ δυοῖν ὁρμεῖν Aristid. Panathen. T. I. p. 110 Lips. cf. Eurip. Phaethont. Fragm. VI. Item Solonis dictum Plutarch. in Solon. c. 19. Denique cf. Blomfld. ad Agam. 68. Sententia prudentissima, quum iam tum invidia laboraret Agesias ob Hieronis amicitiam. Lenius vero et suavius rem tristem per metaphoram significat; cf. Ol. VII. fin. — V. 102. τάνδε κείνων τε, h. e. deus horum (Stymphaliorum, apud quos nunc canitur) et illorum (Syracusanorum) sortem felicem exhibeat. — Neptunus invocatur, quum reditum pararet Agesias per mare Siculum. Quod enim nonnulli πλόον metaphorice vitae cursum intelligunt, alienum est. εὐθύν, felicem. — χρυσαλακάτοιο, aurea colo instructae, mulierum negotiis ad deas traductis; cf. Boeckh. Ceterum apte memoratur dea, quae cum Neptuno et alibi colebatur et in Isthmo Corinthio (Pausan. II, 1, 7.), unde Agesias in Siciliam profecturus erat. Omnino Amphitrite magna dea, vulgo ipsius maris personam gerens, unde κύματα Ἀμφιτρίτης dicuntur (Hom. Od. III, 91.), non Ποσειδάωνος, eademque dicitur κήτεα maris alere (Hom. Od. V, 422. XII, 97.), quod non tribuitur Ποσειδάωνι. — ὕμνων ἄνθος Ol. IX, 48. Bacchyl. ed. Neue p. 19.

Digitized by Google

CARMEN OLYMPICUM SEPTIMUM.

INTRODUCTIO.

Victoria haec Diagorae Rhodii, pugilis longe celeberrimi, l. 79, 1. reportata est, nec multo post carmen scriptum. Quum nim Pindarus dicat σὺν Διαγόρᾳ ξανθίᾳσιν v. 12., videtur Diagoras, quum rediret; carmen a poeta sibi missum secum tulisse. Erat autem Diagoras e nobili Heraclidarum stirpe. Etenim tertia Temeno aetate Argis Doriensium colonia per Epidaurum in Isthmum migraverat, quum expeditionem qui duxerunt Heraclidae Tlepolemo, filio Herculis, originem derivabant; unde postea eum Tlepolemum fabulae ducem coloniae ferebant. Occupaverant autem hi Heraclidae tria Rhodi oppida et triplex regnum constituerant; quorum qui Ialysi habitabant Eratidae dicti. Sed regia potestas cessaverat post Ol. 30., et Pindari aetate prytanes hisce videntur. Talis erat, ut videtur, Demagetus, Diagorae pater, e familia Callianactia. Verum haec quoque dignitas verendum erat ne mox eriperetur iis, quum crescente Athenarum potentia hum tum fuisse viderentur inter Rhodios et Atheniensis qui de abroganda Heraclidarum potestate cogitarent et populare imperium institui vellent. Ac revera postea huius ipsius Diagorae filii ab Atheniensibus expulsi sunt; ex quo tempore Athenienses et Spartani diu de insulae imperio certarunt. Vide de his omnibus uberrime exponentem Boeckhium in Introductione, Müller. Dor. I. p. 108. II. p. 147. et Clinton. Fasti. Hell. I. p. 79 sq. — Carmen cantatum dico cum Boeckhio Ialysi in publico Eratidarum convivio, monstrante procemio, in quo omnia a convivii comparatione petita sunt. Argumentum hoc est: Post procemium laudesque praeclarae victoriae et patriae tres deinceps fabulae tractantur. Primum enim narrat originem gentis a Iovis nepote Tlepolemo esse, qui interfecto Licymnio ab Apolline iussus sit insulam petere, ubi aurum pluerit ia natalibus Minervae. Sic ad secundam fabulam transit de Minervae cultu ἀκτῇ ab Heliadis per errorem institute, deque aureo Iovis imbre et artis sollertia a dea iis impertita. Succedit tertia fabula de Sole et Heliadarum origine, ut Sol in distributione terrae a diis neglegentia praeteritus hanc insulam, tum nascentem e mari, postulaverit et acceperit sanctissimo iureiurando concessam, tum e

nympha Rhodo Heliadas procreaverit conditores trium insulae urbium, postea ab Heraclidis occupatarum. Narratis his fabulis ad victorem rediens enumerat multas eius victorias, animique moderationem laudat, denique Iovem pro familiae incolumitate invocat, quum facillime res hominum mutari possint. Singula vidimus; restat, ut de interiore nexu eorum explicemus. Certum est et minime dubium summam carminis sententiam inesse in mythica parte. Quid autem haec docet? Docet mirabile fatum Rhodi, a quo quae magna et eximia ornamenta huic insulae contigerunt, iis semper etiam casus quidam et errores iuncti fuerunt praeter voluntatem commissi. Condidit Tlepolemus Doricum imperium in insula, sed idem ante occiderat invitus Licymnium; contigit olim tempore Rhodiis aurea pluvia et artium sollertia, sed Heliadae quum cultum Minervae conderent, ignem omiserant; denique Solis honores insula suscepit, quum dii ante in sortitione terrarum hunc deum obliti essent: ut tria deinceps ornamenta videas totidem admixtos errores. Hoc igitur fatum necesse est, opinor, nunc iterum redierit in Diagorae rebus, qui quum novam deae patriae reportaret victoriam Olympicam, factum videtur infelici casu, ut unus ex adversariis pugilibus gravius vulneratus moreretur. Sic Ol. 71. Cleomedes pugil in pugna occidit Iccum; et ille quidem iniuste egit et corona orbatus est, Paus. VI, 4, 3. Diagoras invitus mortis auctor fuit adversario, si vera coniectura nostra; sin minus, alius fuit casus. Quae quidem res quum per se tristis esset et odium parere posset Diagorae familiaeque eius, Pindarus magnifico posito fundamento carminis canit aeternum insulae fatum e decoribus et erroribus mirifice mixtum, et praesentem rem ad altiorem legem suam revocat; in quo agnoscent periti Pindaricam poesin. Primus igitur locus de Tlepolemo Licymnii interfectore proxime tangit recentem Diagorae casum, et sentias nunc omnem eius vim; sed ante Tlepolemum erraverant iam alio modo Heliadae, et ante Heliadas ipsi dii: sic pulcre sequens quisque error excusatur antecedenti, omnes autem coniunctim inevitabilem istam vim fati ostendant. Hos perspecto, in reliquo carmine quod poeta patriae Demageti institiam laudat, et Diagoram ab omni insolentia alienum praedicat eique gratiam optat apud cives et exteros, manifesto eundem commendationis finem habet, ne qua invidia oriatur familiae ex illo tristi casu; ὁ δ' ὄλβιος, ὃν φᾶμαι κατέχουσ' ἀγαθαί. Ac periculosa tum erant tempora; videntur fuisse iam tum nonnulli et

Digitized by Google

mox futuri erant plures, qui optimatium imperium populo invisum reddere conarentur; Pindari autem epinicia poesis quum plurimum delectetur gentium illustrium nominibus celebrandis et aristocraticae potius faveat quam democraticae, huius quoque praeclarae gentis fama et honos pro virili parte curandum censuit ne minuerentur. Licet igitur propter antiquitates tractatas etiam Rhodi laudem dicere possis hoc carmen, quod postea publice perscriptum marmoris literis in templo Minervae Lindiae habebatur in communi insulae urbe Rhodi, cf. Schol., tamen nunc omnia propter Diagoram eiusque familiam proposita videa, testante ipso Pindaro, τὸν Διαγόραν πατέρων ὑμνέων Ῥόδον, ἔφρα πελάσσιον ἄνδρα αἰνέσω πατέρα τε Δαμάγητον. — Haec mea carminis explicatio non plane eadem est quam Boeckhius proposuit. Sequor Boeckhium in eo, quod familiae dominatricis causam agi censeo et in fine reipublicae turbas futuras significari suspicor, quas poeta praevidebat; sed fabulas Boeckhius aliter explicat, errores in iis propositos eo pertinere putans, ut Rhodii a mutatione reipublicae deterreantur. At enim si dehortari voluisset poeta, incommoda et detrimenta errorum exposuisset; nunc autem hi errores manifesto excusantur, ipso Boeckhio verissime notante. Concludo ego inde aut a Diagora aut a familia eius aliquid admissum fuisse, quod excusatione indigeret. Atqui si a familia aliquid admissum statuimus ante hanc victoriam in imperio vel alio modo, divellimus quod in fabulis propositis arcte coniunctum est, ubi singulis ornamentis singuli errores admixti sunt; atque in ipsa hac fatali decorum et errorum coniunctione inest haud dubie poetica vis universi carminis. Quae quum ita sint, ipsi victoriae Diagorae necesse est coniunctus fuerit casus aliquis molestus, atque ita redimus ad coniecturam a me propositam, quae simplicissima est, et nova luce perfundere videtur carmen praestantissimis annumerandum a Pindaro excogitatis.

[Dissenii sententiam de summo consilio praeclari carminis impugnavit Welckerus Scrr. Min. II, 206 sqq. et Rauchensteinius Introd. Pind. p. 97 sq. et 130. Etenim id ipsum, quod Dissenius poetam canere dicit aeternum insulae fatum e decoribus et erroribus mirifice mixtum fabulis accuratius excussis non videtur vere statui. Sic in narratione de Sole, cuius sortem dii obliti essent, ne verbo quidem error frausve deorum reliquorum significatur: nam Iuppiter, postquam absens Apollo venit in Olympum, ad ἄμπαλον paratus est statimque ac-

Digitized by Google

cipit Sol quae placebat insulam. Nec Heliadae poenavere, quum ignem accendere in sacris Minervae oblīti sunt: nam haec res aperta in eum tantum finem commemoratur, ut causa aliqua τῶν ἀνάγων ἱερῶν. Rhodiis auctorum ex patriis antiquitatibus repetatur. Postremo in historia Tlepolemi licet commissa per imprudentiam caedes tractur, at in eo causa sita fuit, cur et ipse et posteri fortuna utreutur illustrissima. Ita non raro in fabulis vetustis clarissima quaeque maxime a commissis homicidiis aptantur. — Tum utrumque negat iure Dissenium suspicari, Diagorae aliquid in certamine accidisse.

Welckerus ipse de consilio poetae haec scripsit p. 211: „*Pindar will die nymphe oder die insel Rhodos singen, um den sieger zu loben; ihn und sein geschlecht zu loben beginnt er mit Tlepolemos, als der diese geschlecht angehenden sage, v. 21.; und um den sitz ihrer herrschaft zu ehren fügt er hinzu, dafs diese Herakliden die urahnen der die kunst verleihenden Athena waren und dafs Helios ihr land sich selbst erkohren hatte. Die mythen stehen nicht einzeln da, sondern schlingen sich ineinander; da land erwächst aus dem meere, blüht, wird dem ahnherrn des Diagoras zu theil: aber nur von erfreulichen seiten berühren sie diesen, als eben so viele beweise eines glücklichen geschicks, worin sein geschlecht mit dem des landes vereinigt war, ohne auf das mifsliche, was die gegenwart haben mochte, sich vorbedeutend zu beziehen. Dafs sie auch so eine bestimmung für das gedicht vollkommen erreichen, kann nicht zweifelhaft sein. Hiernach würde ich also die beziehung auf die zeitverhältnisse, abgesondert und nicht unterstützt durch das mythische, lediglich in dem ausgange suchen. Dafs dieser aber sie wirklich und nicht etwa wie sonst öfter der schlufs eine mahnung übermuth zu meiden enthalte, ergiebt sich bei unbefangnem abwägen der letzten worte: ἐν δὲ μοίρᾳ χρόνου ἄλλοτ' ἀλλοῖαι διαιθύσσουσιν εὐφρα. Durch diese aufmerksam gemacht fühlt man leicht, dafs die vorhergehenden: Ἐρατιδᾶν τοι νῦν χαρίνεσσιν ἔχει θαλίας καὶ πόλις, der verfassung das wort reden, die der stadt viele feste nach der hergebrachten weise des herrschenden geschlechts gewähre, herrlichkeiten, die gleich in einem augenblicke wegfallen würden, wenn man, im sinne der Athener, nicht mehr lust hätte an die abkunft einer familie väterlicherseits von Zeus zu glauben und eine ahnfrau wie Astydameia zu ehren, v. 23. — Geht man weiter zurück, wie gewichtig erscheint nun das μὴ χρύπτε κοινὸν ταύρῳ' ἀπὸ Καλλεά-*

Digitized by Google

ἐστιν, wie nachdrücklich, daſs dieser wunsch zum gebet an Zeus erhoben ist! Und damit vereinigt sich endlich die art des lobes sowohl des Diagoras als seines vaters, der vermuthlich prytan war. Dieser regiert der Dike wohlgefällig (v. 17.) und sein sohn besitzt angeboren der väter richtigen sinn und haſst den übermuth. Möge Zeus ihm den Olympischen sieg zur mehrung achtungsvoller gunst bei einheimischen und fremden gedeihen lassen."]

EXPLICATIO.

V. 1—12. **Prooemium.** In tam illustri causa unde felicius ordiaris quam ab ipsa praestantia laudis poeticae? Dicit: Ut quum phialam auream vino plenam socer genero futuro propinans, ita eum in praesentia amicorum invidendum reddit ob felix coniugium hoc dono promissum: similiter ego in victorialibus conviviis nectar praebens Musarum donum victoribus exhibiturus eos; ille vero felix est, qui bonam famam per carmina habet. — Ad stropham praemoneri debet: phiala vino plena data in convivio praesentibus amicis desponderi solitas esse filias generis; cf. Athen. XIII. p. 575. D. cum Casaubon. Tafel. etiam Sapph. Fragm. Athen. XI. p. 475. A. p. 79. ed. Neue (fr. 46. Delect.) huc pertinere suspicatur. — *φιάλαν*, cf. Schneid. ad Xenoph. Cyrop. I, 3, 9. — *ἀπὸ χειρὸς ἑλών*, e manu sumptam dat genero in manum. Iunge *ἀπὸ χειρὸς* cum *δωρήσεται*; *ἑλών* poeta amplificationis gratia addidit. — *ἀφνειᾶς*, cf. ad Ol. VI, 8. — *ἀμπέλου δρόσῳ*, vino, quum *δρόσος*, *ἔέρση*, ros apud poetas de quocunque liquore dicantur. Comparat Tafel. *ἀμπελόεσσαν ἔέρσην* Nonn. Dion. XVIII, 125. XIX, 54. At Eurip. Orest. 115. *οἰνωπὸν ἄχνην* dixit vinum spumans. — *κραιπνοῖσιν*, aestuantem, spumantem, proprie de undis, cf. Valcken. et Monk. ad Eurip. Hippol. 1205. Blomfld. ad Aesch. Sept. 110. Veteres quum mustum in vasa clausa conditum aliquamdiu fermentari sinerent, orta sic spumantia eorum vina passim memorata, cf. Virg. Aen. I, 739. Athen. XI, 465. C. 471. C. D. Ion. Chii fr. I, 7. Delect. al. cf. Henderson, History of Wines pag. 68. — *δωρήσεται*. In re quae facta est, fit, fiet, recte etiam futurum tempus usurpari liquet. Vid. Matth. Gr. §. 498. c. Cet. cf. ad Ol. I, 7. — *γαμβρῷ*, futuro genero. *προπίνων*, propinans atque ita donans. Exemplum

Digitized by Google

propinationis Boeckh. affert e Demosth. περὶ Παραπρεσβ. p. 38 10. et vid. de verbo Boeckhii not. ad Schol. et nos ad Demost de Cor. p. 437. — V. 4. οἴκοθεν οἶκαδε, suavis formula phiala, quae non in alienam domum venit, sed in eadem fa familia manet propter affinitatem soceri et generi; quem sensu formulae bene hic monstrat Scholiastes v. 6. cf. Ol. VI, 99. πάγχρυσον, auro solidam. κορυφάν, Ol. I, 13. — V. συμποσίου cett., et convivii gratiam atque hilarita tem et affinitatem honorans iunctam cum genera ἐν δέ, atque ita simul, cf. Blomfld. ad Aesch. Sept. 9 — V. 6. θῆκε, de hac suavi mutatione temporum in compa tionibus constat ex Homero. — ὁμόφρονος εὐνᾶς, cf. Ho Od. IV, 181 sqq. — V. 7. Ut comparatio sibi constet, nunc vic riatia convivia cogitanda, in quibus poeta carminis dono victo beet. — καὶ ἐγώ, pr. οὕτω καὶ ἐγώ post praegressum ὡς, ut XI, 86 sqq. ὥτε — καί. Add. Nem. II. init. — χυτόν, fusu infusum, tanquam vinum in phialam. Sed Schol.: τὸ αὐτὸ καὶ ἄκρατον. — πέμπων. Non semper missa esse carmi interdum etiam ipsum affuisse Pindarum constat. Cur πέμπων dicit in sententia generali? Nempe hoc nostrum car missum et sententia generalis more Pindarico statim e re pr senti colorem ducit seu, quod malim dicere, res praesens mut in formam generalem. Ad eandem normam, quum Diagora duobus nobilissimis certaminibus Olympiae et Delphis victo nunc Olympicos et Pythios victores se canere dicit in senten generali, licet alias etiam aliorum certaminum victores can Hoc dicendi genus, vulgo non satis perspectum, per totum P darum videbimus; cf. supr. ad Ol. VI, 86. Sentiet nunc, quo hoc carmen in convivio cantatum dicamus. — V. 8. καρτ φρενός, de prudentia Nem. X, 12., de consiliis Pyth. II, hic de carmine, ut καρπὸς ὀμπέλου est vinum. [Respondent h verbis ἀμπέλου δρόσῳ v. 2.]. — Porro construe: ἀθλοφό ἀνδράσιν πέμπων, Ὀλυμπίᾳ Πυθοῖ τε νικῶντεσσιν (h. e. οἳ ν των), ἱλάσκομαι, h. e. εὐφραίνω. Quum enim πλεως non sol propitius sit, sed etiam hilaris, ut Plat. Sympos. p. 206. et s non raro, dubitari nequit ἱλάσκεσθαι esse exhilarare, et su plendum esse αὐτούς, monstrante sensum etiam comparatio concinnitate. Schol.: ἱλαροὺς αὐτοὺς καὶ εὐχαρίστους ἀποτε Vox meo iudicio hic insigniter apta propter tristem Diagor casum Olympicum. Similiter φῶμαι ἄγαθαί, h. e. laus

Digitized by Google

fama bona per carmina a poeta victori parata, dictum cum respectu ad excusationem Diagorae quam parat. Nam in hac propha omnia e re praesenti petita sunt. — κατέχοντι, cf. ad Pyth. I, 96. et notissimum Hom. Od. I, 95. — V. 11 sq. Quum hora dixisset ἀθλοφόροις ἀνδράσιν, plurali numero, nunc sententiae ambitum sic absolvit, ut dicat, contingere enim alio tempore alii victoriam cantumque. Sic antecedentia apte nexa sententia claudit et sequentia bene praeparat. Χάρις non solum victoriam, sed etiam cantum epinicium praebet, cf. Ol. IV, 9.; add. Ol. IX, 27. Pyth. V, 42. IX, 3. Isthm. IV, 21. — ζωθάλμιος, iam vigentem faciens hilaritate, cf. Schneid. Lex. [ὃ' ἣν ζῶν τις θάλλει explicat Eustath. Prooem. p. 7.] — προτρέπει, benigne respicit, ornat, ut ἰδοῖσα Ol. XIV, 16. Isthm. II, 18. δέρκεται Pyth. III, 85. ἐποπτεύειν Anthol. Pal. VI, CCCXIII. cf. laudata a Blomfld. ad Aesch. Sept. 664, Wakefield. Tafel. hic et ad Pyth. III, 85. et Mitscherl. ad Horat. Carm. Saec. 1. Dicuntur haec verba inprimis etiam de virtutibus, quae respecta tribuant, cf. Iacobs. Anthol. T. VI. p. 42. — παμφώνοισι, Plat. Rep. p. 399: τί δέ; αὐλοποιοὺς ἢ αὐλητὰς παραδέξει εἰς τὴν πόλιν; ἢ οὐ τοῦτο πολυχορδότατον καὶ αὐτὰ τὰ παναρμόνια αὐλοῦ τυγχάνει ὄντα μιμήματα; Nempe tibia matura non plures habuisse videtur (tibiae multifores, Bartolin.); praeterea unius eiusdemque soni modulationes varias admittebat, vivo spiritu inflata, quum cithara, cuius chordae vulgo non premebantur manu sinistra, modicum sonorum numerum haberet chordis paucis. Iam Plato dicit, quum animadversa esset varietas sonorum in tibiis, inde etiam citharae sonos et chordas augeri coepisse, et sic deinceps eam pluribus harmoniis aptatam. Ac philosophus tibias improbat; Pindarus autem lyricus et patria Boeotus laudat τὸ πάμφωνον in tibiis; cf. etiam Isthm. IV, 30.

V. 13—19. Transit ad victoris laudem et patriae.

V. 13. ὑπ' ἀμφοτέρων, cf. Ol. IV, 2. — κατέβαν, appuli (Pyth. III, 73.), non vere eo profectus, sed animo et per carmen, Isthm. IV, 21. V, 21. — τὰν κοντίαν — Ῥόδον bene iungit, vel, ut κοντίᾳ ἐν Κύπρῳ Nem. VIII, 17., in medio positis verbis: παῖδ' Ἀφροδίτας Ἁλίου τε νύμφαν, quemadmodum Fragm. Dithyramb. 4: λιπαρᾷ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀοίδιμοι, Ἑλλάδος ἕρμα, πλεῖσται Ἀθᾶναι, et Ol. VIII, 21: Σώτειρα, Διὸς ξενίου θεόδοτος, Θέμις. — V. 14. ὑμνέων, h. e. veni laudes canens, odi. Dorvill. ad Charit. adn. Callicl. init.: ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἔτεσιν

Digitized by Google

ἅπασιν οὔτ' ἐγκαλῶν οὐδεὶς πώποτε ἦλθεν οὔτε μεμφόμενος Eurip. Suppl. 131. ἦλθον ἑξαιτῶν. Matth. Gr. §. 560. c. 4 Rhodus aliis Neptuni filia est et Haliae Telchinum soror aliis Amphitritae, aliis, ut videtur, Tethyis et Oceani, nunc Ve neris secundum fabulas Rhodiorum, ut videtur, cf. Boeckh. 4 Ἀελίοιο νύμφαν, quum Solis cultus inde ab antiquissimo tem pore esset in insula, vid. infr. — V. 15. εὐθυμάχαν, cet εὐθύμαχος atque ἰθύμαχοι ap. Simonid. Anthol. Lips. T. p. 62. 65. (Epigr. CLXVI, 1. Schneidew.). — πελώριον, ob gentem staturam, cf. Schol. 28. — στεφανωσάμενον, q coronam sibi paravit, ut saepius. Activum est Ol. XIV Cfr. Schneidewin. ad Simon. Cei Reliq. p. 280. Buttm. max. II, 88. Lob. Rost. Gr. p. 568. ed. sext. — παρ' Ἀλφει quum usitatissimum sit pro Olympia dictum, concinnitatis cau pro Delphis dicit παρὰ Κασταλίᾳ, ut hic et Ol. IX, 17. Nem. 24. [Xenophan. Eleg. 2, 8. et 21. νικᾶν Πίσαο παρ' ὄχθ Ceterum vid. ad Pyth. VIII, 19. Coniunguntur autem hae victoriae non tantum ut nobiliores ceteris, sed ut tempore propinquae. Similiter Ol. IX. Prooem. — Porro iunge αἰνέσω πυγμᾶς ἄποινα, ut Isthm. III, 7., de quo genere cf. Matth. Gr. p. 772 seqq. coll. p. 808. Ceterum inprimis laboribus pugilatus, pancratii, quinquertii aptum est, ἄποινα ἐρ μόχθων, νίκας hymnum dicere, ut hic et Nem. VII, 16. Isth III, 7. VII, 4. [οὐ τέτριπται εἰς κοινὴν σαφήνειαν οὐδὲ τὸ Πινδαρικῶς ἄποινα τὴν ἀγαθὴν ἀμοιβήν, ὅ ἐστιν ἀντίμι ἔπαθλον. Eustath. p. 7.] — V. 17. Δαμάγητον, prytania ut visum Boeckhio et Müllero. — ἀδόντα Δίκᾳ, ut Isthm. 33. Ἄρει ἄδον. cf. Ol. I, 89. Memorat hunc honoris causa, sic ad familiam veniat, quo tendit oratio. — V. 18. Ἀσίας πέλας ἐμβόλῳ. Peraeam Cariae intellige cum Boeckhio, forma in mare exeuntem. — V. 19. Ἀργείᾳ σὺν αἰχμᾷ, αἰχματαῖς, ut Eurip. Phoen. 445. μυρίαν ἄγων λόγχην. Doriensibus Argivis, ait, in Rhodum olim profectis. cf. Praeparat, ut vides, sequentem fabulam.

V. 20—76. Antiquitates Rhodi tribus fabulis positae. Ac primum quidem de Tlepolemo. Nexus est: „Repetam altius familiae decora. Lubens conabor iis a principio inde a Tlepolemo communem exsequi ex veri laudem, Herculis propagini. Nobilissima enim origine sunt, patrem Iovem, matrem Amyntoris filiam Astydamiam habentes.

Digitized by Google

mus mentes hominum tenendum est erroribus innumeris esse obnoxias; nam sic Licymnium occidit huius terrae egregius conditor ipse abreptus, quum etiam sapiens non tutus sit a perturbationibus. Hinc adiit deum; hic vero ei hanc praeclaram insulam dedit." Vides solte in fronte et in fine posita iucundiora, in medio hanc memoratam caedem praemissis et subiectis verbis ita excusatam, ut nihil nisi communis naturae imbecillitatem deprehendas. Tamen ne haec quidem dixisset sine graviore causa, qui alias ita prudenter tegit, cf. Ol. XIII, 91. Nem. V, 16 sqq.; ista causa haec videretur, diximus in Introd. — V. 21. ξυνόν, communem. Ἡρακλέος εὐρυσθενεῖ γέννᾳ. — διορθῶσαι, vulgo emendare, corrigere (Lobeck. ad Phrynich. p. 250.), similiter Pind. est: accuratius tractare. Vix enim dubito respici maximo tractationem piaculi a Tlepolemo commissi, quod verius et correctius narrat, quippe explicans et excusans ex idoneis causis. Non vero omnino hanc fabulam διορθοῖ, ut solent e graviore re aliquid tollere totum. — ἀγγέλλων, publice nuntians, ut omnes audirent, additum ut Pyth. IX, 2. — Ἡρακλέος γέννᾳ, cum vi positum. Manifestum est simul nobilitate originis commendari hominem. — V. 23. ἐξ Διός, qui pater Herculis, avus Tlepolemi. Astydamia Tlepolemi mater dicta Hesiodo, Pindaro et genealogo Pherecydi, cf. Schol., ferentibus ita etiam Rhodiorum fabulis, quae si ignorasset Homericam (Il. II, 658.) agnovissent, etiam Pindarus hoc usi debuisset. Cet. cf. Müller. Dor. I. p. 421. — Amyntor Ormenii in Magnesia, quam urbem Hercules expugnaverat. — τὸ δ', partim vero. Sed in primo membro τὸ μὲν κατὰ iunges. — V. 24. ἀμφὶ δ' — κρέμανται. Similiter Il. II, 43. Comparatio ducta videtur a retibus, quae undique pendent nos, ut irretiamur. — V. 26. νῦν ἐν καὶ τελευτᾷ, quod non solum primo consilii et actionis tempore conducat, sed etiam postea effectus habeat bonos. — φέρτατον τυχεῖν, quod utilissimum sit usu, si consequaris, infinitivo pulchrissime sic pleniorem reddente orationem; cf. Ol. XIII, 13 sqq. Nem. IV, 94. V, 18. X, 20 et 72. Isthm. II, 37. IV, 50. — V. 27 sqq. Licymnius ex Electryone et eius pellice Midea; cf. Schol. et Apollod. II, 8, 2. De historia cf. Diod. IV, 58. — νόθον, unde ira Tlepolemi. — σκάπτῳ σκληρᾶς ἐλάας, quum haec arbor baculis et clavis inservire, Hom. Il. XIII, 520. Eurip. Cycl. 454. Nam durum inprimis olivae lignum, cf. Tafel. [Si recte formas θένειν, θένων, θένω, θένε

viri docti nunc iudicant aoristi esse, θεσσόν Pindaro reddendu est, v. Buttmann. Gr. max. II, 197., ubi Lobeckius tam exemplum praesentis affert Theocr. 22, 66.] — ἐν Τίρυνθ ubi tum habitabat Hercules ceterique. — V. 30 sq. χολωθεί erat igitur φόνος ἀκτύπιος, quem qui admiscuerant historica aetu ad tempus exulabant, donec expiati essent; cf. Müller. Do T. I. p. 324. et ad Aesch. Eum. p. 126 sqq. Antiquo tempore n plane incognitam orede fuisse expiationem, at minus vulgatu quare tunc tales homines ut ἀφυγέτορες plerumque in perpetu abiisse videntur, quemadmodum nunc Tlepolemus et Aeacid Nem. V, 16. — παρέπλαγξαν, cf. Hymn. in Ven. 255. Eur Hippol. 240. Ad sensum Hom. Il. IX, 553. — V. 32 sqq. Tl polemum ipsum venisse in Rhodum ibique regnasse, licet ei apud Homerum legatur in Catalogo, cf. Il. II, 653. sqq., iure g gant Boeckh. et Müller. Etenim qui historico tempore g guabant in Rhodo Heraclidae haud dubie erant posteri com qui Argis Doriensium coloniam in insulam duxerant; quam necesse est tum fuerit gens a Tlepolemo originem duxit Quid igitur, num Tlepolemus in Rhodum abiens partem filiu in Peloponnese reliquit, qui deinde cum Hercule inde exi quorumque posteri cum Doriensibus Argos redirent, ipse natu cum altera parte filiorum in Rhodo vixit, et quum nova colo venissent, Peloponnesii et Rhodii Heraclidae se agnoverunt cog patre natos, et se coniunxerunt, et quae sunt alia? Noli credo Quid multa? Ab Heraclidis in Rhodum profectis inventa vid fabula, iam olim insulam Tlepolemo ab Apolline datam, ut etiam iustius possiderent. Sic postea creditum gentem tu inde a Tlepolemi tempore in Rhodo fuisse, quasi qui postea A gis venerunt Dorienses nonnisi auxerint coloniam priscam. H fere sequitur Pindarus et auctor Homerici loci in catalogo Accedimus ad oraculum. Ferebant, opinor, eaedem tradi Rhodiorum Tlepolemo oraculum datum, ut in insulam mi garet, ubi aurum pluisset in natalibus Minerv Atque hoc Pindarus nunc ornatius narrat, ceterum nihil in co fingens. [ἐς Θεόν. Sic Aristoph. Avv. 618: εἰς Ἄμμω Θεόν. Charito IV, 4. εἰς Ἀφροδίτην βαδίζειν et quae sunt ap Bernhardy Synt. p. 214. Cf. Siatenin Excurs. IV. Plutar Pericl. p. 305 sq. Schoemann. ad Isaeum p. 363.] Χρυσο μος, cf. Ol. VI, 41. — εὐώδεσς ἐς ἐδύτου. Separa erat adytum a ceteris templi partibus septo lapideo, cf. Müll

Digitized by Google

s tripod. Delph. p. 14. Herm. ad Eurip. Ion. 1326. In adyto ur intervalla suavis odor oriebatur, cf. Plutarch. de oracul. defect. c. 50. Hutt., surgens e sacro foramine, cui tripus impositus. — V. 32. *Δεξαλίας ἀπ' ἀκτᾶς*, quadraginta stadiis ab Argis dissitae, cf. Pausan. II, 36, 6. Strab. VIII. p. 566. 570. Ut Lernam accuratius cognoscere capit adeat praeclaram Buttmanni dissertat. in Act. Acad. Berolin. ann. 1823. p. 361 sqq. sive Mythol. II, 93 sqq. — *εἶπε πλόον εὐθύν*, imperavit, dixit, ut recta via, fidenter per medium mare in insulam tenderent; felicem enim expeditionem fore, utpote a se probatam. — *ἐς ἀμφιθάλασσον νομόν* (das weidereiche im meer), h. e. insulam, in quo Pindarus, qui nusquam fere circumscriptiones habet, pulcre imitatur oraculorum orationem; cf. ad Ol. VIII, 45. Significat autem sic *νομός*, ut notum, quam *φερέβιον*, pecudibus hominibusque alendis aptam, ut Od. 9. dicit *πολύβοτειραν γαῖαν ἀνθρώποισι καὶ εὐφρονα μῆλοις*. Hinc *νομὸς Ἑλλάδος* Eurip. Rhes. 477. Aliud est *νομὸν* (victum) *ἰχθύων ἔχειν*, ut pisces, Herodot. V, 92., quem *εἰνάλιον ἄρτον* Archiloch. Fragm. 30. p. 101. Lieb. aliique dicunt. — V. 34. *ἐνθα περὶ βρέχε*, ex sua persona narrat quid dixerit Jupiter. — *πόλιν*, habitationes hominum s. terram, civitatem, cf. Boeckh., add. Liebel. ad Archiloch. Fragm. p. 67. Est saepe de insulis. Erant enim iam tum tres urbes, v. 83 sqq. — *χρυσέαις νιφάδεσσι*. De aurea hac pluvia celebratissima cf. locos hic apud Boeckh. et Iacobs. ad Philostr. p. 546. Vere pluisse aurum creditum haud dubie; origo tamen fabulae obscura. Quidam opulentiam insulae priscam vel divitias Dorienses significari putant; Muellerus Argis rem traducta suspicatur, ubi constat Iovem in aurea pluvia descendisse. Pind. 25 sqq. De Minerva e Iovis capite orta cf. Hesiod. Theog. 924. Hom. Hymn. in Apoll. 308., in Minerv. 5., et Schol. Vide praeterea quos laudat Boeckhius, quibus add. Welckerum de Aesch. Trilog. p. 277 sqq. et ad Philostr. II, 27. Sunt haec *Ἡφαίστου γενέσεις, γοναί*. — *τέχναισιν*, frequentat pluralem, cf. Pyth. IX, 52. Pyth. III, 11. VIII, 60. — V. 36. *χαλκελάτῳ*, ampla vocis habet Tafel. Ceterum alii nonnulli Prometheï a Minervam editam tradiderunt, cf. Apollod. I, 3, 6. et Hemsterh. ad Lucian. Dial. Deor. 8. — V. 37. *ὑπερμάχει βοᾷ*, ingenti clamore, quo coelum terramque percutiente magnifice ac ipsa haec numina horruisse dicuntur.

Digitized by Google

V. 39—53. Succedit altera fabula de Heliadis praeparata iam ante. — Τιτηνογενίδας, Sol. De cultu Rhodiorum solari nota omnia, cf. Fabric. ad Dion. Cass. T. I. p. 5[illegible] Iacobs. Anthol. Gr. T. VIII. p. 353. T. IX. p. 52. [et C. F. Hermanni Antiqq. sacr. §. 67.] — καί, tunc etiam hoc factum, quod nunc narrabo. Tuli enim hic transitu opus; quamvis recta de Atheniensibus cogitasses, quibus similia dicta. V. 49. μέλλον χρέος, proxime futurum debitum a. e. factum ut observarent; χρέος rem appellat, quoniam praecipit et iniungit Heliadis ut minime omittendam. — V. 42. ἐνα γέα, magnam et conspicuam. — V. 44. Affert virtutes et gaudia hominibus consilii providi, prudentiae reverentia quod primum propter Heliadas dictum, qui hoc modo artis et lectiam impertitam acceperant et opes, tamen etiam ad ventes pertinet. Similiter, ait Pindarus, ob prudentiam et prudentiam etiam postea Rhodus floruit et adhuc floret virtute opibusque; tamen, pergit, quum omnia humana imperfecta sint etiam errores iuviti et olim hic admissi sunt, et nunc si fuerunt mirandum. — Προμαθέος, Promethei nomen dictum [illegible] dum pro prudentia, providentia, vid. praeter Boeckh. Nott. crit. etiam Wolcker. de Aeschyl. Trilogia p. 70. Unde ego mihi oculam literam restitui, fere ut sunt Ἥφαιστος, Ἀφροδίτη, alia nomina pro rebus. Atque hoc convenit dignitati sententiae, quam neglexit Heynius nomen pro adiectivo habens et de quocunque prudenter monente explicans. Pyth. V, 25. Ἐπιμαθεύς est. [Prometheum ut prudentiae principem reverentur ii qui prudentiantur, quocirca non est, ut cum Schoemanno ad Aesch. Prom. p. 285. προμηθέα h. l. nomen appellativum esse dicamus." Boeckhenatem. Male T. Mommsen πρόμα θεός coniecit. Nam in προμηθείᾳ vis sententiae constat. Confert Schoemann Aesch. Prom. 86. Suppl. 681.] — V. 45. λάθας νέφος, Pyth. I, 7. νεφέλᾳ de somno; ἀντίμαρτα adverbialiter, quo usum illustrat Lobeckius ad Aiac. p. 155. — V. 46. σφ[illegible] γμάτων ὁδόν, Pyth. III, 103: ἀληθείας ὁδός. Eurip. Hipp. 727: ὁδὸς βουλευμάτων, et cf. ad Ol. I, 110. Musgr. Soph. Ant. 1251 Wund. Ceterum sententia haec est: Oblivionis nubes circumtegit res et subducit ex animo. — V. 48. σπέρμα φλογὸς est quod σπέρμα πυρός apud Hom. Od. V, 490. ἐσπίβαν, in aream Laodiorum. — οὗ, magna cum vi positum. — V. 49. ἄλσος, h. e. τέμενος, locus deo sacer, [illegible]

Digitized by Google

nus consitas arboribus, cf. Schol. et Boeckh. Notk critt. ad
R. III, 17. et Blomfld. ad Aesch. Pers. v. 115. — ἐν ἀκρο-
πόλει, scil. Lindiorum. Est enim haec Pallas Lindia, de qua
Boeckh. ad h. l. et Müller. Dor. T. I. p. 396. Etiam de
ἱεροῖς ἕρκεσι vid. loces veterum apud Boeckhium. Videntur
mihi in hoc cultu victimae dissectae in ara positae esse absque
igne iterumque subiatae finitis adorationis ritibus. Nam oblati
sunt Heliadae nihil praeter ignem; victimas igitur adduxerant,
flagr. — κείνοις δὲ μὲν cett., hoc est: Illis contra dedit
Jupiter auream pluviam, Minerva manuum artificiosam solier-
tiam. De damno ex errore praecedente orto nihil inest; nam
illum in ceteris fabulis damnum non oritur Rhodo ex errore,
sed ornamentum tantum, quae ipsa mirifica Rhodi fortuna est.
— V. 50. ἔκασεν, dedit iis, ut in omni arte homines vincerent.
— πᾶσαν τέχναν, quum ligno, lapide, metallo uterentur, opi-
nor. — V. 52. ἔργα κέλευθοι φέρον, viae ferebant,
i. e. movebant se in viis opera imitantia vitam gressumque ani-
matum, in quo iam veteres in Scholiis Daedali opera fabulosa
comparurunt et Homerica Vulcani Il. XVIII, 418. — V. 53. κλέος
ἐσθλόν, cf. Pyth. I, 66. Necesse est igitur in fabulis antiquis
magna fama fuerit Heliadarum artis; tamen etiam Pindari ae-
tate Rhodios insignes fuisse signorum elaborandorum peritia fa-
cile cum Boeckhio credimus, atque ita etiam iucundior est anti-
quarum rerum commemoratio. — δαίνυσι δὲ — τελέθει. In
σοφία ἄδολος est ars, peritia artis, quae fraude
destituitur, et μείζων τελέθει significat: potior est, prae-
stantior, ut Soph. Antig. 637: ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἄξιος ἔσται γά-
μος μείζων φέρεσθαι, mihi nullum merito coniugium
potius erit, quod consequar. Videtur autem Pindarus, ut
plerique interpretes, hic verbis tangere Telchines, fabulosos
illos fabros Rhodios, qui primum ibi ferrum et aes tractabant,
fabrosque erant ante Heliadarum artem. Vide Hoeck. Creta
III, 345 sqq. et Welcker. de Aesch. Trilog. p. 182 sqq. Qui
illorum fabri quum praestigiis magicisque artibus usi viderentur,
signis suis augustiorem speciem conciliarent, contemnit hos
inde Pindarus prae Heliadarum arte. Magna fuit Heliadarum
ars, ait, et iure quidem; nam ut in omnibus rebus fraus im-
probanda, sic etiam in arte sciens et intelligens iudex praefert
ea sine fraude facta sunt. [„Structura: δαίνυσι δὲ καὶ ἄδολος
σοφία" — potius ἄδολος σοφία καὶ μείζων — „μείζων τελέθει.

Digitized by Google

Vox ἄδολος quo magis differtur, eo magis extollitur. Seneca ep. Perito etiam sine dolis ars eximia fit." Heimsoeth p. 14. Non satis recte. Aliter Welckerus l. c. p. 207. „Dem unkundigen ist grofse kunst sauberei," δαίνυι δὲ καὶ μείζω οὖσα σοφία τελέθει ἄδολος. Sic iam Boeckhius: „doctus exercitatus in aliqua arte etiamsi maiorem habet prudentiam tamen sine fraude eam habere potest, nec debet praestigiator haberi." At verissime Dissenius et Welckerus δαίνυι ad iudicium peritorum referunt, quod commendatur verbis ἦν δὲ καὶ βαθύ, namque sqq. Ceterum praestigia Telchinum testimonia notari frustra negat Lobeckius Aglaoph. II, 1187. Nisi quod cavendum est, ne Telchinibus Heliadae, dolosis artificibus probis opponi opinere. Nam uni Telchines propter artes celebrati. Ergo τίχναν ὔπασε σοφίαν eo pertinet, quod Telchines regentibus Heliadis excelluerunt, v. Welcker. p. 207. Ceterum Muelleri Archaeol. §. 70, 4. Cum Pindari verbis commode comparant fabulam Eustath. Dionys. Perieg. 504., qui apud Rhodios multas fuisse statuas narrat, quae ne aufugerent alligatae fuerint. Addit Welckerus Libanium Vol. II. p. 480: Πῶς οὐκ ἔδεισαν ἄνθρωποι περὶ τῶν ἀγαλμάτων, μὴ τοῖν ποδοῖν χρήσωνται φύγῃ; Τῶν Δαιδάλου χειρῶν οὗτος ὁ φόβος ἔργον, ὃν ἐκείνων ἐκγενόμενος Φειδίας μᾶλλον ἢ Δαίδαλος τοὺς περὶ αὐτοῦ.]

V. 54—76. Tertia fabula, ut insula Soli data sit — παλαιαὶ ῥήσεις, quum fabula e Rhodiorum traditione hausta esset, cf. Schol. Ceterum post laudatam artem Heliadarum bene transit ad originem eorum explicandam. — V. 57. ἔνδειξαν, admonuit, ut etiam huius soris in urnam demittatur. — V. 60. ἀγνὸν Φεάν, propter lucis puritatem, ut ἀγνὸν φάος et πῦρ. Praeterea aliorum deorum epithetos cf. Liebel. ad Archil. p. 184. Ac Musarum quidem et Minervae propter virginitatem, Cereris et Proserpinae propter σεμνότητα denique summo levi accommodatur, vid. Herm. ad Philoct. 135. — V. 62. ἀνθοφόρον, surgentem, et crescentem in altum, ut βλάστᾳ v. 69., metaphora a plantis petita. Cogitabant enim insulae radices habere in fundo maris. — V. 63. πολυβοσίαν, quum Rhodus caelum et solum felicissimum habeat Vinum, frumentum, oleum hodieque ibi proveniunt; in numis Ceres est, cf. Rasche IV, 1, 1028. Unde Quint. Smyrn. I, 222. πίονα γαῖαν dicit et Nonn. XIV, 47. εὔπυργον. Praeterea etiam balsamum, fici, galli, pisces Rhodii laudantur. — V. 65.

Digitized by Google

γυναίμανα, apud Pindarum epitheton Musarum et Horarum. ἀνὴ, quae fronti circumdabatur, illustratur a Boettigero Vasculi. T. I. fasc. II. p. 87. add. Heyn. ad Il. XXII, 469. Optime autem Lachesis adest, quum sortiantur dii. — V. 65. ἐσθλῶν ὅρκον μέγαν, non admodum errabis hic quoque intelligens notissimam formulam: *Ἴστω νῦν τάδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθεν, καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν*, Hom. Hymn. Apoll. 399 sqq. Il. XV, 36. Od. V, 184. — παρφάμεν autem ὅρκον i. q. simulate dicere, non ex animi sententia, ut Pyth. IX, 48. ὅρκον παρφάμεν. cf. Boeckh. — χεῖρας ἀνατεῖναι secundum Scholia est manibus sublatis, ἐπιχειροτονίᾳ suffragari; sed invitati loci convenientius ad iurationem verba referas. Quidni enim is illa formula pronuntianda manus sustulerit? Ceterum omnium vim habet universi loci verbositas. — ἐξ κεφαλᾶς, Ol. VI, 69. — V. 69. Heynius iungit τελεύτασαν πεπόθαι, i. e. cum finem habuit iusiurandum, ut vere evenisset. Ego vertim: Exitum habuit verborum s. iurisiurandi summa, vere evenisse; in quo minime inutilia sunt verba ἐν ἀληθείᾳ πεποῖσαι, sed recte pluribus affirmat rem gravissimam. Alterum τελευτᾶν perfici, ut Aesch. Choeph. 523. et ἐν ἀληθείᾳ δίκᾳ. — πεποῖσαι, proprie a tesseris ducta translatione, notissimum; cf. Ol. XII, 10. Alia vid. apud Tafel. ad h. l. et ad Tibull. I, 6, 85. — βλάστε, de Rhodo ex mari enata v. Meurs. Rhod. I, 2., de Heliadis Creuzer. ad Cic. d. N. D. II, 21. et Boeckh. h. l. cum Scholiis. — V. 72 sqq. σοφώτατα — ἐπὶ προτέρων ἀνδρῶν, cf. Matth. Gr. §. 584. a. β. ἀνείς, Cercaphus. πρεσβύτατον addit honoris causa, quum hymni canatur carmen. — διὰ — δασσάμενοι iunge. — πάτερθε, seorsim quisque sibi habebant partem urbium ipsis conditarum. Ceterum Boeckhius notat divisionem Herodoteam tributam proprie Doriam esse; hi enim τριχάϊκες et in posterioribus rebus tripartitam divisionem sequuti sunt. — κέκληνται, h. e. ipsorum nominibus vocantur iis sedes, h. e. eorum honorem.

V. 77 — ad finem. Redit ad Diagoram, eius victoriam ceteraque supra dicta persequitur. — τόθι, in hodierno. — συμφορᾶς οἰκτρᾶς, serumnarum ex illo luctuosi casu. Repetita res magna cum vi, ut mihi quidem videtur, non sine respectu ad Diagoram. — λῶτρον, compen-

Digitized by Google

satio. — V. 78. *Τιρυνθίων ἀρχαγέτας*, duci et conditi coloniae Tirynthiae, cf. de voce Heindorf. ad Platon. Lys. p. Ephor. ap. Strabon. VIII. p. 562. Sed cur hoc addidit Pin ras? Ut ratio pateret sequentium. Cf. Herod. VI, 38. de M tiade mortuo: *καί οἱ τελευτήσαντι Χερσονησῖται θύουσι, ὡς ι μος οἰκιστῇ, καὶ ἀγῶνα ἱππικὸν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιτελέα.* A Thucyd. V, 11. Ac vulgo pro heroibus celebantur *οἰκισ* Tlepolemus vero etiam pro deo. — *Ἵστανται*, instituunt habentur in eius honorem Tlepolemia, s. ἵπι, *γίγνεται*, sacrifici sollemne et ludorum concertatio; cf. de his ludis Scholia Boeckh. [Adde Hermanni Antiqq. Sacr. §. 67, 6.] Post He elidarum deminutionem etiam Tlepolemi honos minutus festu quo Soli dedicatum videtur. — V. 80 sqq. *κνισάεσσα κ πυὰ* est nidorosum sacrificium ovium in pompa dictarum. *σις ἀμφ' ἀέθλοις*, pro certaminibus, cf. Nem. X, 22. Pa miam fuit *λευκίνος στέφανος*, cf. Schol. 147., quare *ἄνθε* pro coronis simpliciter. — In sequentibus attendes ad artem enumeratione tot victoriarum collocatam. — *εὐτυχέων*, vic cens. — *ἄλλαν ἐπ' ἄλλᾳ*, sc. *εὐτυχέων*, duas gemin victorias nulla interiecta Nemeade (cf. Schol.) consequutus, *φανώσατο*. De ellipsi vocis *νίκη* cf. Lambert. Bos. p. Schaef. — *καὶ — ἐν Ἀθάναις*, repete: *ἄλλαν ἐπ' ἄλλᾳ*, si unam tantum Atheniensem ponas, minus laudetur post mul Epitheton *κραναΐς* sollemne, Ol. XIII, 38. N. VIII, 11. Tu epitheta dignitatem habent ex antiquitate et opico usu. Lud qui hic habebantur, bene indicat Scholiastes v. 151., coll. Boeckh not.; sed in quibus Diagoras vicerit, non constat. — V. 83 *ὅ τ' ἐν Ἄργει χαλκὸς ἔγνω μιν*, h. e. clypeus aheneus Argis in Heraeis praemium dari solitus novit eum cf. Schol. ad Ol. XIII, 149. et de ludis Schol. Ol. IX, 1 Nem. X. init. Coterum vid. doctam Boeckhii notam. clypeo nomina victorum inscripta esset coniectans, non pe Denique ad *ἔγνω* cf. Ol. VI, 97. — *τά τ' ἐν Ἀρκαδίᾳ ἔρ καὶ Θήβαις*, noli vertere: facta, quae in Arcadia et The sunt pr. ludis ibi habitis; hoc enim ita dici vix potest, licet aliis loquutionibus *ἔργον* pro contentione, certamine recte dic Accedit aliud argumentum ex collocatione verborum. Si *ἔργα* certamina essent, non potuisset in sequentibus vox *ἀγών* primo loco poni, sed dicendum erat: *καὶ Βοιώτιοι ἀγῶνας*. Nu autem si *ἔργα* post clypeum memoratum cum Boeckhio interpr

Digitized by Google

nis de aliis artis operibus s. praemiis, qualia sunt lebetes, tripodes, craterae, vides primum recte dici ὅ τ' ἐν Ἄργει χαλκὸς εἰ τ' ἐν Ἀρκαδίᾳ ἄγων, quia, quum in utroque commate praemia significentur, oppositio hic in locis tantum est; tum in sequentibus recte ἀγῶνες opponuntur ἔργοις, quoniam nunc etiam haec nomen differunt, non loca tantum. Sed ad collocationes verborum saepe vides non satis attendere viros doctos. Ac χαλκόν, vasa aenea, etiam in Arcadia data, ubi Lycaea, Alcaea, Cercia, Hermaea agebantur, ipse Pindarus ostendit Nem. X, 45 sqq. Thebis vero in Iolaiis s. Heracleis tripus aheneus propositus, cf. Schol. vid. Boeckhium uberrime haec omnia tractantem. — ἔνμοι, legitimi et ordinarii qui dicantur Boeotorum ludi recensentur a Boeckhio hi: Thespiis Erotidia, Plataeis Eleutheria, apud Amphiaraia, apud Delium Delia. — V. 86. Πέλλανα, Thessalorum oppidum; de ludis cf. ad Ol. IX, 104. — Αἰγίνᾳ τε πόθ' ἑξάκις, sc. οἱ ἀγῶντες ἔγνωσάν νιν. Nam etiam Πέλλανα dicta fere est pro ludis Pellanensibus. Ceterum Aeginetarum ludi sunt Aeacea, Delphinia, Heraea. — ἐν Μεγαρεῦσιν. Megarici sunt Dioclea, Pythia, Nemea, Alcathoea. — Porro Megaris, ut in aliis locis multis, victorum nomina columellae, πίνακες, inscribebantur ex decreto iudicum, cf. Schol. et Boeckh., Il. Müller. Dor. I. p. 160. Non est autem verisimile Diagoram Megaris semel tantum vicisse, aut post sex Aegineticas unam Isthmicam victoriam laudari. Quare prosae vento: Megaris tum habetur inscriptio eandem numerum victoriarum offerens. Pausan. VI, 13, 1: Ἀνάκειται δὲ ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ καὶ στήλη λίθου τοῦ Λακεδαιμονίου Χιονίδος τὰς νίκας. Est igitur λεπίνα hoc loco inscriptio columellae, decretae de sententia iudicum Isthmicae victoriae Diagoreae testatae. — Ἀταβυρίου, montis Rhodiae, quo colebatur Iuppiter. Strab. XIV, 968, a. E Rhodo ille cultusque etiam in Siciliam translatum. Vid. Boeckh. et quae Müllerus habet Dor. I, 398. Aptissime autem ille invocatur Iuppiter, idem Olympiorum rector et Heraclidarum deus Atabyriusque. — τίμα μὲν — τέ, cf. Ol. V, 10. — ὕμνον πρόσφορον, h. e. hymnum sollemni more institutoque tibi oblatum. Decretum enim est, ut Iovi gratiae habeantur pro victoriis, quas dederit, et hymni dedicentur epinicii. — V. 89 sqq. ἀρετάν, gloriam virtutis, Ol. VIII, 5., cf., si tanti est, laudata ab Herm. Soph. Philoct. 1406. — εὐρόντα, Pyth. II, 64., et medium Nem. I, 48. — V. 91. εὐθυναυορεῖ, recta, nec deflectens, strenue

Digitized by Google

tenet viam insolentiae oppositam. — σάφα δ' εἰδὼς cett. In h ἐξέχραον pro oracula ediderunt, admonuerunt, non satis Grae in tali re dictio videtur. Praefero quod etiam Guelferbyt vit: Probe sciens et observans, quae ei recta mens ex patrii bonis (orta) impertiit. Est igitur Diagoras ἀγαθὸς ἐξ ἀγαθῶ cf. Pyth. VIII, 45. Verbum χράω pro dare, impertire, hab Herodotus, cf. VII, 88. et Schweigh. Lexic. Add. Butt Gr. Gr. ampl. T. II. p. 256. (327. Lob.). — V. 92 sq. κοινὸν σπέρμ' ἀπὸ Καλλιάνακτος, familiam Callianactis, u Demagetus necesse est originem traxerit. κοινὸν vero addit, unum Diagoram intelligas. — μὴ κρύπτε, ne perde, Herm. ad Soph. Oed. Col. v. 284., quemadmodum etiam He nius explicat, cf. Hom. Il. XVIII, 307. Boeckhius ad vertit: obscurare et minuere detrahendis honoribus. — Ἐρατ δᾶν τοι cett. In Eratidarum enim laetis festis convivii l etiam urbs, h. e. neque enim urbe res suae ab Eratidarum re sciungit. Noli igitur committere, ut felix haec coniunc solvatur. — ἔχει θαλίας, vid. Valcken. ad Herod. VII, et Liebel. ad Archiloch. p. 135. — V. 95. διαθύσσειν, agitantur, discursant. Verbum αἰθύσσειν cum compo omnino de celerrimo motu dicitur, transitive et intransitive, propria significatio ad radios et scintillas diffusas pertinet. hoc unus Tafel illustrat exemplis multis appositis. — μι una eademque, Ol. IX, 85. XII, 37. — αὐραι pertinent fortunae vicissitudines. Pyth. III, 104. Isthm. III, 22. Sed h bricae sunt res humanae. In quo, ut saepe alias, non divi loquitur, sed per metaphoram, quod lenius, cf. Ol. VI, 101. Ceterum qui nonnisi ad ultima haec verba attenderit credat plicem inesse modestiae admonitionem talem, quales saepe sunt in exitu carminum, etiam ubi nulla certa pericula sed nunc plura similia coniuncta habes: Ne perde fa Callianactis, amati sunt a civibus, verum alio tempore ventu. Haec igitur in uno loco posita qui consideraverit, dicendi orationis Pindaricae sentire didicit, vix dubitabit fa ricula familiae futura, quae postea moverent.

Digitized by Google

CARMEN OLYMPICUM OCTAVUM.

INTRODUCTIO.

Victoria haec reportata est Ol. 80. ab Alcimedonte, puero aegineta, e nobili gente Blepsiadarum. Carmen cantatum Olympiae statim post victoriam, quum pompa duceretur, ut moris erat, a Altin ad Iovis aram, cf. ad Ol. IV. — Post proocmium de musto oraculo accepto poeta statim ad victoriam Alcimedontis transit. Alcimedon, ait, pulcro certamine luctae victor proclamari iussit Aeginae nomen, quae exin diuturnis laudatur ex iustitia adversus advenas et ex bellica Aeacidarum fortitudine, Aeaco iampridem ante Troiam praedicta. Tum pergit ad Melesiae magistri laudem, quum moris sit, in carminibus pueris dedicatis, ut etiam magistri honoris causa nominentur, quod, si cursores exceperis, raro omittitur, ut Ol. X. et N. VII. factum. Ac Melesiae quidem haec Alcimedontis discipuli victoria tricesima erat. Post haec Pindarus ad ipsum victorem redit, qui, tali magistro dignus, ἔρεδρος quattuor victores deiecit; meminit deinde avi laeta re domo roborati et gentis nunc sexta victoria ornatae, denique etiam ad patrem patruumque defunctos suavem nuntium deferri dicit, ut solet patria quoque et avi mentio in talibus carminibus fieri. — Singulis commemoratis, ut nexum interiorem explicemus, primo loco illud notandum est, redire omnia in hoc carmine ad laudatam coniunctionem summarum virtutum, pietatis iustitiaeque diep cum fortitudine. Similiter in aliis carminibus iustitiam et fortitudinem, modestiam et fortitudinem, prudentiam et fortitudinem, musicas et bellicas artes proponit coniunctas, nec quidquam pulcrius tali virtutum societate, tali laude viri vel civitatis. Iam quod fundamentum carminis esse dixi, paucis demonstrabo. Igitur quum famosum oraculum tulisset Alcimedon e sacrificio, quod Iovi pro eo oblatum erat ante certamen, primum hac re scite in proocmio utitur sic, ut pietati hoc a deo datum significet. Fortitudinis autem laudem illustrat ipsam victoriam praeclaram pueri laudans, qui quattuor victores deiecit ἔρεδρος, et patriam, magistrum, gentem cognatosque pariter ornavit, quae in ultima parte carminis exponuntur. Restat, ut de medio carmine dicam. Scilicet privatas civium virtutes Pindarus

Digitized by Google

non semel cum publica urbis laude componit, ut peculiaria ad generaliorem formam revocentur propositaque ampliore civitatis imagine illustrentur minores singulorum virtutes. Hoc etiam nunc facit. Praedicatur igitur in medio carmine iustitia Aeginae insulae, ut pietatem Alcimedontis familiae significaverat in proemio (pietatem et iustitiam constat apud veteres cognatas esse virtutes), tum Aeacidarum monstratur fortitudo bellica, ut Alcimedontis luctatoris gymnicam fortitudinem dixi in fine laudari; in quo etiam illud pulcherrime excogitatum est a Pindaro, quod, quum Alcimedontis avo victoria nepotis praedicta esset oraculo Iovis, similiter Aeacidarum victorias Aeaco nuntiatas narrat fausto ad Troiam omine. Atque ita compositionem carminis vide suavissimam, revocatis Alcimedontis gentisque virtutibus ad illustriorem universae insulae laudem, quemadmodum, ut carmen antecedens comparem, Diagorae privatus res ibi revocatus vidimus ad generale Rhodi fatum. Postremo si reputaveris publice haec cantata in Olympico conventu, quo tempore iam oriri videbantur pericula interitum insulae praeclarae minantia, etiam de carmen prudenter adornatum senties, nec addi cupies, nisi quod ipse poeta addit in fine: Iuppiter avertat fortunae invidiam et augeat hanc familiam et civitatem.

[Alcimedontis victoriam poeta revocat eo, ut ab omni tempore singularem quandam benevolentiam quam reliquorum deorum tum Iovis conspici et in gentis Blepsiadarum et in universae insulae fortuna deceat. Quae carminis summa sententia est, unde omnia pendent. Nam, ut Rauchensteinii verba possim II, 31., Iuppiter Blepsiadis deus gentilicius est, v. 15., Iuppiter utrique fratri dedit victoriam, v. 14 sqq. 83., Iovis oraculum Olympicum Alcimedonti victoriam promiserat, v. 3. Dii sanxerunt, ut insula peregrinis esset velut arx quaedam et munimentum iustitiae et hospitalitatis, v. 25 sqq. Diis et Iovi inprimis commendatur Dericae insulae status, v. 28 et 86 sqq. In insula regnavit olim Aeacus, Iovis filius, qui dignus habitus est ab Apolline et Neptuno, quem socium assumerent moenibus Troiae exstruendis, cui etiam futura filiorum ac nepotum in Troiae expugnatione fortitudo et gloria ex Iovis portento ab Apolline praedicerentur, v. 30 sqq. Apparet, quam omnia ad commendandam sanctissimam insulam iam tum periclitantem conspirent.]

Digitized by Google

EXPLICATIO.

V. 1—14. Proœmium. Dedicatur carmen Olympiae. — Constructio est plane ut Ol. IV. init., iterata et abeunte invocatione in secundo membro: *Μᾶτερ ὦ χρυσοστεφάνων* (de que v. ad Ol. X, 13.) *ἀέθλων Οὐλυμπία — ἀλλ' ὦ Πίσας εὔδενδρον ἄλσος — δέξαι*, mater ludorum Olympia, te alloquor, age Pisae nemus — accipe. Porro vides carmen cantatum esse Olympiae, non in Aegina. — *μᾶτερ ἀέθλων*, h. e. regia, ubi fiunt certamina et victores coronis donantur, cf. Muretus Var. Lectt. XVII, 2. Seidl. ad Eurip. Troad. 226. — *χρυσοστεφάνων*, cf. ad Ol. X, 11. — *δέσποιν' ἀλαθείας*, domina oraculi s. veritatis oraculo patefaciendae. Propria vox τὸ *ἀληθές*, ἡ *ἀλήθεια* de iis, quae vere fiunt aut evenient, vaticinatione et oraculis cognoscendis, cf. Soph. Oed. R. 300. Add. Merrik. et Wernick. ad Tryphiod. v. 641. Aliis in locis est de vero eventu dictorum, cf. Müller. Dor. I. p. 336. — *μάντιας ἄνδρας* sunt Iamidae, Clytiadae, Telliadae, de quibus dixit Müller. Dor. I. p. 253. Quum enim hi omnes Olympiae vaticinati sint, vaticinatio autem Olympica cum Iovis religione, non aliorum deorum, coniuncta fuisse videatur, Müllerus censet etiam Clytiadas et Telliadas in Iovis ara oracula edidisse. Nempe multi erant ludorum tempore sacrificantes, quorum alius alium istorum vatum adhibebat. — V. 3. *ἐμπύροις*, sacrificiis flammaque incensarum hostiarum; cf. Boeckh. add. Aesch. Prom. 502 sqq. cum nott. Blomfld. et Valcken. ad Phoenis. 1261. [Adde Hermann. Antiqq. Sacr. §. 38, 20.] Poeta pro vulgari formula *δι' ἐμπύρων* adscivit participium *τεκμαιρόμενοι*. — *παραπειρῶνται Διός*, Xenoph. Memor. I, 4, 18: *τῶν θεῶν πεῖραν λαμβάνεις θεραπεύων, εἴ τί σοι θελήσουσι περὶ τῶν ἀδήλων ἀνθρώποις συμβουλεύειν.* — *εἴ τιν' ἔχει λόγον*, non est: si rationem habeat, a qua significatione formulae abest *περί*, sed: si quid dicendum, nuntiandam habeat de iis, qui victoriam expetunt, h. e. si quod oraculum faustum iis edere velit. — Mox iunge *μαιομένων θυμῷ*, et *ἀρετὰν λαβεῖν* verte laudem victoriae reportare, ut Ol. VII, 89. — *ἀμπνοάν*, de laetitia victoris compensatrice laborum. — V. 8. *ἄνεται δὲ* cett. Sensus: Ratae autem fiunt preces in gratiam pietatis

Digitized by Google

virorum precantium, non vatum, opinor, a quorum piis precibus si res penderet, omnes vincerent, sed τῶν μαιομένων ἀρετὰν λαβεῖν. Hi enim, opinor, adhibito popa sacrificant et adstant precantes victoriam omenque bonum. Vates autem non ipsum sacrificium peragit, sed hostias cremantes inspicit et oraculum edit; fere ut Hom. Il. II, 305 sqq. Graeci sacrificant, Calchas autem praesens est ad vaticinandum, nisi quod ibi extraordinaria res accidit, ex qua deinde vaticinatur. — De verbo ἄνομαι cf. Blomfld. ad Aesch. Choeph. 786. Explicabis: Perficitur res rogata et conceditur a dee precibus in gratiam pietatis virorum, nisi potius impersonaliter dictum est ἀνῆται λιταῖς pro fit perfectio precibus, ἀνῆσθαι λιταί, audiuntur. [Hic unum verum.] — πρὸς χάριν, cf. Herm. ad Vig. 865. Ceterum licet oratio prooemii generalis sit, tamen vere monet Boeckhius omnia dicta esse propter Alcimedontem, ut solet Pindarus ubique talia accommodare praesentibus rebus et personis, ad prooemium Ol. VII. Sacrificabant autem pro puero in tali tempore parentes vel tutores, ut par erat; nunc autem, quum mortuus esset pater, avus, credo, sacrificaverat, praesente tamen Alcimedonte. Atque horum pietati oraculum datum. Fuisse autem avum praesentem colligo e vers. 78. et ex fabula de Aeaci. Porro tale oraculum haud dubie etiam alii multi victores tulerant, ais, neque tamen huius rei vestigia appurent in his carminibus. Sed quid hoc ad rem? Est haec profunditas ingenii Pindarici, ut non opus habeat saepe uti iisdem. Valde autem aptum tale exordium videtur in carmine Olympiae canendo, ubi simul laus Olympiae requirebatur. Ac quum Olympia multis modis laudari posset, commode elegit nunc hanc rem, quae etiam ceteris rationibus carminis apta esset. Ceterum aliud omen memoratum notavimus Ol. IV. initio, quod carmen similiter Olympiae cantatum. Iam universo prooemio sententia subest haec: Olympia, domina veritatis, ubi Alcimedon faustum oraculum tulit piis precibus concessum, accipe coniectationem gratiarum causa tibi consecratam. Atque haec mutavit in formam generalem. Quare ab interiore rerum nexu aberrant qui ἀλάθειαν v. 2. ad ἀγνὰν χρίσιν Hellanodicarum referunt et cum primo versu iungunt. — V. 10. στεφανωφόρον λιτὰν. Nempe victor coronam oleagineam in capite gerens pompa Iovis aram, ostensurus eam deo et gratias acturus. Simul ceteri comitantes coronati sunt. στεφανηφόρος significat eum, qui ge-

Digitized by Google

it coronam et qui reportat; similiter στεφανηφορία duplicem significationem habet, cf. Eurip. Herc. fur. 781. et Electr. 862. — V. 12 sqq. Non ad minuendam laudem Olympicae victoriae mea pertinent, quod abeunum esset. Sensus: Alia enim alii bona contingunt multaeque sunt viae felicitatis, parvum rerum etiam tenuem donum unum est idque non ultimum. Semper et Olympicam victoriam laudat et non contemnit alios modos. Hoc autem ita facit propter Timosthenem.

V. 15—20. Orditur victoris laudem, infra demum absolvendam. — Timosthenes, frater haud dubie natu maior, quam prius vicisset Nemeae, honoris causa memoratur. Sic Isthm. V. Phylacidas non sine Pythea maiore fratre laudatur. Atque hoc loco quod non Alcimedontem, sed Timosthenem aliquoties, ob eandem aetatis rationem factum. — ἐκλάρωσεν, vos sors fortunae genitalis attribuit Iovi gentilicio. Celebat igitur gens Iovem ut auctorem et patronum suum. Comparat Boeckh. Pyth. IV, 167. Vid. plura infr. ad v. 20. — V. 16. Quum et Olympiae et Nemeae luppiter ludos regeret, commode poeta hac re utitur. [Non fuit, cur de forma πρόφαντον, h. e. πρόφαντον, dubitaretur. Nam ut ἀμφάδην et ἀναφανδόν dicitur, illud ab ipsa radice φα, hoc a concreto φαίνω, ita πρόφανος et πρόφαντος. Confer Lobeck. Ῥηματικ. p. 9. not. 18.] — V. 19. καλός, saepe puerorum et iuvenum laus, Ol. IX, 94. XI, 103. — κατὰ εἶδος ἐλέγχων, ut Tyrtaeus I, 9: κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει. Similia Nem. III, 19. Isthm. IV, 22. Scholia afferunt Odyss. ϱ, 454. [Cfr. Simonidis Epigr. CCVI, 1 sqq.: Γνῶθι Θεόγνητον πρὸς δῶν τὸν Ὀλυμπιονίκαν παῖδα, κάλλιστον μὲν ἰδεῖν, ἀθλεῖν δ' οὐ χείρονα μοχθῆς, quocum cfr. titulum sepulcralem L. Corn. Scipionis: Quoius forma virtutei parisuma fuit. Aesch. Pers. 27: φοβερὸν μὲν ἰδεῖν, δεινοὶ δὲ μάχην. et vide Isthm. VI, 29.] — V. 20. ἐξένεκε, h. e. et digno certamine victor honoravit patriam, proclamari iubens eius nomen, cf. Ol. V, 8. Pyth. I, 32, 2. Ceterum de forma verbi vid. Herm. ad Soph. Oed. R. 330. — δολιχήρετμον, nauticam, Hom. Od. VIII, 191.

V. 21—52. Tractantur Aeginae laudes ex iustitia et fortitudine petitae. Ac primum quidem laudat iustitiam usque ad v. 30. Fuit Aegina opportunitate situs et industria civium florentissima commercio; atque ut ipsi Graeciae portus et oppida cum mercibus suis frequentabant, ita suam urbem emporium fecerant, ubi inquilini et mercatores omnis generis re-

Digitized by Google

cepti, et aequum promptumque ius in litibus mercatoris redd tum. Simul singulae gentes hospitalitate conspicuae erant. Vi Müller. Aegiuet. p. 74 sqq. Hinc Pindarus plus semel hu laudem attingit, ut Nem. IV, 12., nusquam tamen disertius qua in hoc carmine, quod quum non in Aegina, sed apud exteros maxima frequentia Graeciae canceretur, nihil potuit ad commo dationem insulae reperiri accommodatius. — V. 21. Ζεὺς ξέ νιος, in cuius tutela hospites et omne ius circa advenas, ma assidet ei Θέμις. Hanc cum Iove nominat Hómer. Od. II, 6 ubi de conciuibus agitur; nunc lites mercatorias cum Iove co nat. Eadem fere loquutio redit Nem. XI, 8., ubi tamen alius su sua. Ceterum comparant Δίκην πάρεδρον Iovis, de qua vid. int prott. ad Soph. Oedip. Colon. 1384. Iunge vero hic Σώτειρα μις, Διὸς ξενίου πάρεδρος. Est Σώτειρα ut Ol. IX, 15. Εὐνο Ol. XII, 2. Τύχα, et alibi Ceres, Proserpina, Minerva; cf. int prott. ad Aristoph. Ran. v. 380. Additur a Boeckhio Ἀρτέ apud Syracusios, et Ζεύς, Νεῖλος Σωτήρ. — V. 22. ἀσυχίοις h. e. exercetur, confusa aptissime deae et virtutis notio. In proprium ἀσυχεῖν de virtutibus et vitiis, cf. Blomfld. ad Aesch. Prom. 1102. — V. 23. ἔξοχ' ἀνθρώπων, maxime inter ho mines, cf. Heindorf. ad Plat. Lys. p. 23., Ast. Animadv. ad Plat. Legg. p. 24. — ὅ τι γὰρ πολύ cett., quod enim mul plex est (πολύ, ποικίλον, cf. v. c. Plat. Sympos. p. 205. B.) multifariam inclinat, quales sunt causae mercatoriae. Ipsum mu caturae et camponariae nomen non nominat, quippe non ap lyrico carmini; scite tamen per metaphoram lanciam, alias a inclinantium, similem naturam harum litium indicat, quae plu que non simplices sunt et varia habent momenta iudicandi. P est comparari ἀσταθμήτοις, ὥδε κἀκεῖ ῥέπον, cf. Stephan. Th — V. 24. μὴ παρὰ καιρόν, non inscite, sed conveniente V. 25. τεθμὸς δέ τις ἀθανάτων cett. Ista diiudicare, ait, cile est, sed decretum aliquod deorum etiam hanc insulam in columen et praesidium omnigenis advenis constituit. — καί indice posita necessaria adiecit, quum haec Olympiae cancer quae, licet alio modo, et ipsa est δαιμονία πίων πανοδαποῖσι voις, universae Graeciae cives sacro luco suo excipiens secu ἐκχειρίᾳ et tutela deorum. — ἀλιερκέα, vulgare epitheton re gionum maritimarum, cf. Tafel. — V. 28. ὃ δ' ἐκ πεδίλων πάμοι, futurum tempus hoc agere nolit cessare, etiam in posterum sit πίων. Sunt verba poetae sollicitii

Digitized by Google

Dricensis post ab Atheniensibus capta. — V. 39 sqq. Transit ad alterum laudem ex Aeacidis. — Δωριεῖ λαῷ — Αἰακοῦ. De suivo hoc loco mea sententia haec est: Quum Doricum nomen illustre sit, cf. Nem. III, 8. V, 57. Isthm. II, 15. VII, 64., non dubito censum esse: Quae illustri Doriensium populo ab antiquissima memoria, inde ab Aeaco, gubernata est. Sed quomodo Aeacus, Myrmidonum rex, fuit Doriensis? Mihi Pindarus ex Aeginetarum sententia loqui videtur. Etenim Dorienses constat Achaeos heroes passim pro suis adscivisse, ut, pauci quum essent, etiam sic magis firmarent imperium suum. Herculem Tiryntbium confuderunt cum suis fabulis; Tyndaridas Achaeos pro Doriensibus habuerunt Spartani; Aeginetae autem quantopere coluerint Aeacum et Aeacidas, ex toto Pindaro patet. Atque Aeginam quidem olim occupaverant Hellenes Myrmidones, Hellenii Iovis conditores (Müller. Aeginet. p. 18 sqq.); et quamquam Aeacidae discesserant iterum, Aeacus tamen cum parte Myrmidonum remanserat ex Aeginetarum traditione, et sepultus habebatur in Aeaceo, cf. Pausan. II, 62, 6. Manserat sic etiam cultus Iovis Hellenii et Aeaci gentis. Iam quum Dorienses Peloponnesum ingressi et ipsi Hellenicum nomen prae se ferrent et primi ceterorum Graecorum historico tempore se dicerent et haberentur Hellenes, certe non est mirum, si hi, qui cum Triecone in Aeginam descenderant, nominis opportunitate usi, non diversos a se dicerent prima origine mythicos Aeginae Hellenes et Iovem Hellenium patrium etiam sibi deum. Nam etiam Herculis et Telamonis amicitia (Isthm. V.) inventa postea videtur eodem consilio. Quum autem deinde Dorica instituta per totam insulam propagata essent, quum veteres incolae, licet in quartam tribum, ut videtur, recepti (Müller. Dor. II, 77.), magis magisque cum Doriensibus coaluissent et vetera discrimina fere oblitterata essent in insula tota mercaturae dedita, tum vero sine controversia dici et credi potuit in Aegina Doricum populum ab Aeaco ibi fuisse et Aeacum ipsum Doriensem. Atque ita Pindarus his utitur, manifesto commendans, ut dixi, in hoc carmine Aeginam Graecorum studiis. Denique ad Heraclidas ut veniam, qui Iovem γενέθλιον coluerunt, simplicissimum sit dicere eos Heraclidas fuisse, ut fuerunt Bassidae (Nem. VI.). Boeckhius vero eos ab Aeaco censet originem repetisse; sic ex tribu veterum incolarum fuerunt, quorum sane quaedam gentes illustriores erant, ut Budidae (Müll. Aegin. p. 140.), ac fieri potuit, ut ex his gentibus non-

Digitized by Google

nullae Aeaci posteros quosdam fabulosos, qui post Aeacum ibi regnassent, pro auctoribus suis ferrent. Utrum praeferas, ad sequentem fabulam explicandam nihil interest, quantum video. Etenim cur posuit hanc fabulam Pindarus? Celebratus, ait Tafelius, primordia Aeginae; sane, sed quum omnino multis modis hoc fieri posset, v. c. sic, ut factum Nem. VIII., cur nunc hanc maxime rem elegit? Ac primum quidem facile potest bellicosam Aeacidarum fortitudinem memorari propter praeclaram Alcimedontis victoriam, ut per totum Pindarum luctatores, pugiles, pancratiastae bellica heroum virtute illustrantur. Sed ne hoc quidem sufficit. Cur enim non tam exponuntur haec facta quae praedicuntur ex omine? Sagaciter vero Boeckhius meae perquam huius rei causam. Nempe ut nunc Alcimedontis avo (avum dicendente, ut vides, ipsa concinnitate compar antithesis) concilio loci praedicta est eximii pueri victoria, sic olim ipsius insulae rex Aeacus in maiori re omen a Iove accepit fortunae filiorum fortitudinis. Qua ratione nihil certius et Pindaro dignius. Sed simul inde perspicitur opus non esse, ut Blepsiadae ab Aeaco deducisse statuamus, quemadmodum etiam Isthm. V. in re non dissimili nulla cognatio est nec desideratur. Ceterum fabulam ab Aeaco Scholiastes notat ante Pindarum non tractatam; quae ex domestica traditione Aeginetarum eam videa acceptam. — V. 32. στέφανον, h. e. murum, cf. Pyth. II, 58. — ἀμφί iunge cum τεύξαι. Ceterum de Apolline et Neptuno muri Troiani conditoribus vid. Hom. Il. VII, 453. ibiq. Heyn. et ad Apollod. II, 5, 9. Euphorio fr. 58. Ἦ μὲν δὴ Φοῖβός τε Ποσειδάων τ' ἐπὶ σφὼ Λάοχόν, οὐκ ἀβουθὶ πόλιος κρήδεμνα δίμοντες. — νιν Boeckhius monet ad στέφανον referri, quem τεῖχος quoque flammis vastatum sit, collat. Fragm. 81. Ac non potuisset capi, nisi prius mortali facta esset. — V. 36. λάβρον, Pyth. III, 40. Blomfld ad Aesch. Pers. 114. — ἀμπνεῦσαι, de aoriet. post πεπρωμένον ἦεν cf. Iacobs. ad Anthol. Pal. p. 992. Lobeck. Phryn. p. 745 sqq. — V. 37. γλαυκοὶ δὲ δρώσαντες — οἱ δύο μὲν cett., schema Homericum quod dicitur in prosa et poesi usurpatum, ubi aptum. Cf. Hom. Il. V, 27. XVI, 317. ibique Eustath., Od. VII, 103. ibiq. Schol. et Apollon. Dyscol. de Constr. p. 85. Thucyd. saepe, ut I, 89. Plat. Theaetet. p. 159. D., cf. Matth. Gr. §. 319. Rost. Gr. p. 484. ed. sext. — V. 38. πύργον, murum Eurip. Hec. 1209. — αὐθι, statim in loco sunt mortui. — ἀτυζομένῳ, attoniti. — ψυχάς, cf. Nem. I, 47. — V. 40.

Digitized by Google

δοάσας, ut vidistis. — Ceterum tres dracones sunt propter tres auditores muri, qui tribus nunc locis tentatur. Ac duos quidem mortes divinae sunt, quare hinc decidunt bestiae; tertia para ab hoc facta succiditur, ac pro hunc Troia bis capietur. Cave vero hoc in opprobrium Aeaco vertas, quod mortalis mortale quo fecit. Potius honorificum, quod, quum Troiae excidium in fatis esset, ipse socius assumitur deorum et quod non a quibuslibet, sed a suis ipsius filiis fortissimis murus expugnabitur. — l. 41. ἔννεπε δ' ἀντίον, statim dixit coram, Hom. Od. VII, 329. [Scholiast. ἀντίον τέρας, ἐναντίον, ἐμφανές, οὐ δοκοῦν. Ἄλλως· οὐχ ὑποκρύπτου ἀπορόζουδα, ἀλλ' ἐξεναντίας ὁρῶν τὰ ἔλκεα. Prima acquitur Boeckhius.] — ὁρμαίνων, animo volvens prodigium. — V. 42. ἁμφὶ τειλίᾳ χαλκέᾳ ἐρηαδίᾳ, qua passim tu moenia circumvenisti. Iungendum haec arcte χαλκέᾳ ἐρηαδίᾳ, ut vides, quasi una notione; cf. Lobeck. ad Soph. Aiac. v. 809., Matth. et Herm. ad Eurip. Ion. 953. — Ceterum eximie Boeckhius notat II. VI, 431 sqq.: hanc ipsam muri partem significari, ibiq. Heyn. — ἀλέξενας, de eo, quod in prodigio expressum praesens ante oculos videt; at postea futuro utitur ἄρξεται, nam haec accuratiora addit ex mente sua, quum in ipso prodigio nihil nisi expugnatio muri repraesentatur. Ceterum praesens propheticum habes Pyth. IV, 49. Hesiod. VII, 140. in oraculo. Aristoph. Equitt. 177. Thuc. I, 121, 3. Add. Matth. Gr. §. 504, 3. Wellauer. Aesch. Ag. 125. — l. 43. sq. ἀεμφιθέτῳ, non omissa est praepositio, quum genitivus per se indicet, unde quid fiat, cfr. Buttmann. et Hermann. ad Soph. Phil. 3. et Nem. III, 52: λαγόμενον προνέφεων. — Cetorum vero notat Boeckhius consulto hoc comma positum esse a poeta, ut Iuppiter, et Aeacidis et Bisaeidis genitalis, etiam oraculi utriusque auctor significetur. Sunt haec concinnitates vere Pindaricae, quas non negligere debet qui poetae rationem in fabularum usu assequi cupit. — V. 45. οὐκ ἄτερ ectt., Pyth. V, 31. — ἄρξεται, parebit, volati ἄρξονται passivum est Aesch. Pers. 591.; cf. de his formis Monk. ad Eurip. Hippol. v. 1460. Buttm. Gr. maj. II, 96 sqq. Lobeck. Rost. Gr. §. 114. annot. 1. — πρώτοις, Telamoni maxime, cf. Isthm. V, 28 sqq. Nem. III, 35. IV, 25., et fortasse etiam Peleo, qui saltem Fragm. incert. 55. additur socius Herculi. Add. Schol. ad h. l. — στερόντοις, Neoptolemo, cui adiiciunt Epeum, Phoci nepotem. Quamquam omnino pluralem hic debuit praeferre poeta, quum singularis vimis

Digitized by Google

tenuis fuisset. Verre videt duplicem numerandi rationem in Graecis scriptoribus obviam. hic coniunctam esse, pro τρίτος πρὸς ἄλλο τετράτους numeratoque nunc Acaco etiam, ut Battus Pyth. IV, 65. numerentur, quod cum Boeckhio credo hic commode admissum a Pindaro, oraculorum ambiguam imitato; cf. Ol. VII, 33. et Pyth. IV, 56. — V. 47. ἤπειγεν — ἐλαύνων, properabat curru, in quo ἤπειγον intransitivum, ut Eurip. Or. 797. Heraclid. 782. Phoenissa. 1286., et cf. Buttm. Gr. ampl. II. p. 47. Tendit autem Apollo ad Hyperboreos, versus septentrionem ad Istri fontes habitantes, cf. ad Ol. III, 14. Neque longa mea via brevissima videtur, sed, ut faciunt dii etiam alias, amicos simul loca tangens. Talis primum in ipsa planitie Troiana Xanthus est, haud dubie dilectus Apollini fluvius, cf. Müller. Dor. I. p. 302. — Tum Amazonos ad Thermodontem, de quibus cf. Müller. l. cit. p. 389 sqq., sunt sororis Dianae cultrices, ut Boeckhius; ac negari nequit esse nunc amicas Apollini cognomen quodquidem cetero quin obscura est quaestio de Apollinis et Dianae nomen sive amicitia sive inimicitia. — V. 49. τάνυεν, intendebat, h. e. incitabat, ut Hom. Il. XVI, 375: τανύσσατο δ' ἵππους, vires suas intendebant, celeriter curribat. Alib. Odyss. VI, 83. [„dirigebat" Emperius.] — V. 50. ἀγοπέμπων, deducens, notum ex Homero. — V. 51. δεῦρο, ad Argos, in quo Boeckhius usum Graecorum notat, δεῦρο de eo loco dicentium omnino, de quo sermo est, etsi qui loquitur alio abiturus. Commode affert Plat. Phaedon. p. 59. B. [Huc, in Graeciam. — ἀν' ἵππους, cf. Ol. I, 41. — V. 52. καὶ Κορίνθου δὲ ῥέθει, et ad Corinthi regum, quum in Corinthiorum dicione esset Neptuni templum et Isthmorum sollemnitas. Aliis in locis contentus fuisset Pindarus verbis ἐπ' Ἰσθμῷ πουτίᾳ, qui nusquam mere nomina cumulat; sed hic, quum post ἀγοπέμπων — ἵππους non posset statim sequi ἐποψόμενος δαῖτα πλευάν, ob ipsam causam novam loci designationem interponere debebat. ἐποψόμενος, visurus sacrificium sollemne, post quod sequentibus diebus celebrantur ludi, cf. Nem. V, 37 sqq. — Restat, cum Boeckhio quaeramus, quid omnino sibi velit hic exitus narrationis, cur tot verbis explicetur quo se receperint dii; nam etiam in talibus non temere versatur Pindarus. — Igitur mihi quidem nihil nisi transitum parare videtur poeta ad ludos et ad praesentem, ut Apollo ad Istrum tendit, unde postea celeriter ad Olympicum, cuius nunc etiam Abderaden coronam fert,

lepiantur ad Isthmia et ipsa magnopere tunc frequentata ab Aeginetis; reducimur igitur sensim ad gymnicorum certaminum celebrationem. Neque enim statim a rebus Troianis ad Meleagrum transire potuerat. Atque hoc mihi satisfacit. Boeckhius meus pellinis itur tantum cantionalitatis causa memoratum statuit eumque vitae in Isthmiorum mentione quaerit, quae suspicatur Heimodotum aut Timosthenem adire voluisse. Aliis locis haec Musicae non dubiae, ut Pyth. V. Isthm. VI fin. et Nem. V, 37., ic tamen ipsi Boeckhio rei videtur incertior.

V. 53—ad finem. Revertens ad rem ludicram poeta primum Meleagrum laudat magistrum, tum ad Alcimedontis victoriam redit pluribusque eius laudes praequitur. In fine addit preces. — Ac Meleagrum quidem, patria Atticum (cf. Schol. Nem. IV, 155.), erat rei gymnasticae magister peritissimus, qui memoratur a Pindaro etiam I. IV. et VI fin., idem vero invidia flagrabat apud Aeginetas, cf. I. IV fin. Hinc Pindarus orditur sic: Iucundum inter homines aeque placens erit nihil, quare etiam quae hoc carmine cecini aut canam non placebunt pariter omnibus. [Scholia quam conferunt Odyss. Ξ, 228. ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις, universe de varietate studiorum verba interpretantur poetae. Quibuscum non recte facit Rauchensteinius II, 29. Obstat enim futurum; et sententia h. l. tenuis foret et columbis.] Si vero nunc Meleagrum puerilem victoriam Nemeaeam memoravero, nolim tamen nimis vehementer reprehendi, quasi cupidius eius laudem amplificem; nam praeter hanc puerilem victoriam etiam aliam dicam maiorem ibi inter viros repertatam pancratio. Talis autem debet esse magister, qui alios ad victorias e sacris ludis reportandas rite instituere velit. — V. 54 sqq. Duae explicationes cogitari possunt huius loci difficilioris. Primum sic: Si vero Meleagrum laudem e pueris victoribus disciplina sua formatis tractavero, ne quis reprehendat graviter; nam Nemeae simul dicam castigasse ei puerilem victoriam et vero aliam maiorem inter viros pancratiasticam, h. e. eum non solum instituisse pueros, sed ipse etiam vicit. Sic fere quam Schmidio Boeckhius. Erit igitur nunc oppositio inter laudem ex institutione puerorum victorum et propriae victoriae, inter νῦν δὲ ἐξ ἀγενείων et τανύσαι χάριν s. hoc genus laudis, quod Alcimedon habet; h. e. victoriam, quam non docueris, sed ipse tulerit. Sed hac oppositione maxime offendor, quia verba non satis

Digitized by Google

differunt, quum κῶδος ἐξ ἀγενείων primum ut vulgari significatui et ipsum significet victoriam ex pueris, qualem modo Alcimedon tulit. Quare magis placet Heynii explicatio, qui κῶδος ἐξ ἀγενείων intelligit de victoria puerili Melesiae, quanquam totum locum non pertractavit. [Boeckhii potius partes in explicandis verbis κῶδος ἐξ ἀγενείων sequitur Rauchensteinius II, 29 sq. maxime propter versus 65. 66., quibus poeta in eandem sententiam desinit, unde exorsus erat de Melesia dicere. Tum demum aptae sententiae sibi opponi videntur: Si quis invidet gravius quod aliptae Melesiae laus ex imberbium adolescentulorum victoria comparetur, monebo ipsum Nemeae puerum vicisse luctando, postea virum ex pancratio. Ergo usu ea probavit esse magistrum. — Aegre tamen desideratur vel levis quaedam significatio, quae Melesiae ipsius fuisse victorias Nemeaeas admonearnur, quamquam res ipsa certissime docet de ea Melesia v. 56 — 59. accipiendum esse. Cui difficultati ita medebatur Rauchensteinius, ut ἀνδρῶν ἔχειν pro ἀνδρῶν μάχαν reponendum opinaretur, coll. Ol. III, 37. Pyth. VIII, 78. Iungit autem ἐκ παγκρατίου ἀνδρῶν. Ego in eandem sententiam pro μάχαν coniicio, quod proxime ad veram literarum accedit, λαχεῖν scribendum esse. Iam apparet Melesiae et ipsi duas contigisse victorias, alteram imberbi, alteram viro, utramque in ludis Nemeaeis.] Ac. κῶδος saepe de victoria, ut Ol. IX, 94. Pyth. IV, 66. — ἀγένειοι sunt omnino pueri, ab posteriore significatione adultiores puerorum, ut Pausan. VI, 14, 1: ἐπὶ τοῖς παισὶν οὓς ἀγενείους καλοῦσι. Ibid. c. 6, 1: ἐγένετο δὲ αὐτῷ καὶ Νεμείων ἔν τε παισὶ καὶ ἀγενείοις ἐπὶ νίκη. Fabr. Agonist. III, 9. — ἀναβαμεῖν est recolere, memorare altius repetita re; conferunt Simonid. Anon. in Scholiis ad Eurip. Phoenias. 215: τί ταῦτα διὰ μακρῶν ἀνήγαγον ἀνάβαμον; Add. Schweighaeus. Lexic. Polybian. v. ἀναφέρειν. Praeteritum, quod hic per futurum exactum verti potest, similiter positum Nem. VII, 75. — V. 55. μὴ βαλέτω coll. hoc loco, qui ineleganter phaenit imitatoribus, vide Schaeferum in vita Pindari p. 117. et Boeckhium h. l. Ego hoc addidi. Quum in promptu esset etiam alia metaphora τοξεῦσαι, τοξεύματα, βέλη ἀφεῖναι pr. dicta acerba in aliquem iacere, cf. Wyttenb. ad Plut. d. S. N. V. p. 5., Pindarus hanc praetulit, quia, quamquam invidia quum esset Melesias, dicere volebat: Si probare nolunt, tamen ne nimis graviter irascantur neve inhumaniter eum monitus me reprehendant, cui sententiae nihil aptius lapidis simile

Medine. Cetterum comparabo maxime κωμάζ βαλείν Soph. Ai. 1214., φύγη βαλεῖν Aristoph. Thesmoph. 902., cf. Wyttenb. l. c. Inique φθόνος est pro invidis, ut facile patet. Cave enim cum nonnullis personificationem statuas; cf. Nem. VIII, 23. Soph. Ai. 151. — V. 56 sqq. Haec ita intelligo, ut minoris victoriae mentionem excusari eandem subiecta maioris laude. Verto: Nemeae enim simul dicam hanc ei laudem contigisse (κῦδος ἔμμεναι, qualem etiam Alcimedon habet), sequentem vero Pythiorum pugnam e pancratio, h. e. dicam enim simul et hanc laudem et praeter hanc. e. sed praeter hanc etiam aliam Isthmi: in quo notabilis formam dicendi. Quum enim aliis in locis dixerit: simul hanc et aliam, ut Nem. X, 10, 11. post οὗτος, sed ubique emphasin habet, τέ ponitur in secundo membro, hoc nunc oratio in oppositionem transit, ut saepe leguntur μέν—δέ, cf. Matth. Gr. p. 1502. Boeckh. ad Platon. Min. p. 86.; locus quidem hic ac necessario, quum non coordinetur victoria eiusdem priori, sed tanquam maior et illustrior opponatur. Denique Νεμέᾳ est Nemeae partam, ut infr. v. 83., cf. Ol. I, 14. et vid. ad Nem. IX, 42. — V. 59—61. Praeparat nunc per sententias generales laudem, quam ex his victoriis reportatis elicere ad docendi peritiam Melesiae illustrandam. — διδάξαι bene vulgo discere, aut erudiendum dare, nunc active docere, wie schüler kommen, cf. Boeckh. h. l. add. Elmsl. ad Eurip. Med. p. 131. Lips. Hermann. ad Arist. Nubb. 782. Schaefer. ad Long. p. 346. Schneidewin. ad Sim. Cei Ep. CCII, 3. p. 191. — ἄγνωμον, ἀνόητον. — κάρφεται, solidiore peritia carentes. — V. 62. Hinc ad Melesiam redit, unius praeconia nunc, post praemissas sententias generales, maior apparet. πάντα δὲ — ἔργον, scil. νίς τρόπος ἄνδρα προβάσει sqq., illas item exercitationes et artes certaminis, quibus usque eo pervenit, ut in sacris certaminibus vincas, κάλλος, Melesiae, indicabit, decebit melius aliis. ἀσφαίτερον, nempe sapit ulterius his aliptis. — γέρας, decus, honor. Comprobatur his verbis sententia antecedentis sententiae. Atque ita ad Alcimedontem transit, qui se plane dignum praestitit hoc magistro, huius victoriae laudes in principio inceptas iam disertius persequuturus. — 67. τύχᾳ δαίμονος, comparat Boeckh. Pyth. VIII, 53. Isthm. IV, 7. VI, 25. — ἀνορέᾳ δ' οὐκ ἀμπλακών, non delictus, carens, qui usus verbi e tragicis maxime notus; cf. Hermann. ad Aesch. Ag. 336. Notum etiam ἁμαρτάνειν sae-

Digitized by Google

plissime similiter dictum, velut Eurip. Alc. 628. Adde κλεινόθρ Nem. VIII, 4. — V. 68. ἐν τέτρασιν παίδων γυίοις. Loco verto: Et fortem se exhibens in quattuor deinceps puerorum corporibus, veluti Soph. Ai. 806. ἐν ἀφόβοις φ θηρσὶ δεινὸν χάρις, add. ibid. 48. 453. Hic optissime dictum i luctu. Quod verbum finitum ἀνεθήκατο interpositum est, ne offendat; hoc enim saepe fit, et hic recte factum ad vocem κρασιν magis extollendam. — γυῖον, corpus, Nem. VII, 78. O terum ἔρεδμον fuisse Alcimedontem patet. — ἀνεθήκατο, a removit, ut rem invisam, cf. Ol. XI, 41. — V. 69. νόστος ἔχθιστον—οἶμον. Nempe victus homo redit in patriam tri sine pompa, nec laeto vultu a suis exceptus; oratio eius no gloriosa, sed tacet (bene comparat Boeckh. Fragm. 149. P IX, 92.), nec multum conspicitur in locis frequentioribus, sed s motiores et conspectu vias sequitur, cf. Pyth. VIII, 86. Eccl ἀνήνορον οἶμον explicat vitae viam obscuram cum Eustathio, i quo tamen significantiorem vocem exspectes. Ac recte Tafel notare videtur, quum νόστος de ipso reditu sit, ceteris simili quomodo se gerat deinceps post adventum. — V. 70 sqq. ἐπ κνισσων μένος, Θάρσος, quia non novit ex Homero? Vi tur affuisse praeceps aetas, ut supra dixi. Nam carmen stat post victoriam Olympiae canitur, quo tempore vix accepere ti tium aetas, in Aegina si erat; quodsi Olympiae nepotis victori praesens vidit, omnia clara. — ἄρμενα πράξαις, h. e. πράξαις, ut ἀνία πράξει Pyth. VIII, 62. add. πράξειν τι xhib pr. τὸ πράξειν Eurip. Troad. Seidl. 700., vid. plura ap. Wi stenium ad Eurip. Alc. 621. 819. — V. 74 sqq. μναμοσύνας ἀνεγείρουσα, etiam praeteritarum rerum memoriam excitantem. — φρασὶ χειρῶν ἕκατι ἐλίσσει, de cus, laudem (Ol. III, 4.) manuum dicere, quibus ille victoriae huius celebrandae causa. χεῖρες, oppos pedum cursui, ad luctum, pugilatum, pancratium pertinent, v Pyth. X, 23. De luctu dicuntur N. VI fin. — φυλλοφόρων, h στεφανηφόρων; cf. N. I, 17. — περίκειται, ut ἀμφιθέσιν εὐ φυτὸν Eurip. Ion. v. 1449., περιθέσθαι Med. 984. — V. 77 sq Senensis: Veniunt vero etiam mortui in partem laudis, quae ri rite persolvitur, ut infosine, quum moris sit, ut in hymnis opi cis puerorum etiam defunctorum parentum memoris recolatu Ceterum ἔρδειν ἰρά, ἐυκτιμένεις, notum ex Homero. — V. 79 sq πάντες constat frequentasi de terra tegente mortuos. Haec no

Digitized by Google

prohibet, quominus cognoscant viventium laudem. — V. 81. Ἑρμᾶ θυγατρὸς Ἀγγελίας. Noli de hujus fictione poetica cogitare. Hanc ad mortuos nuntios deferri e superis regionibus credebant veteres; talis est Echo, de qua vide ad Ol. XIV fin., talis nunc Ἀγγελία, χθόνιον, ut notat Boeckhius, Mercurii filia, ideoque ut pater descendens in Orcum. Est dea ut Ὄσσα apud Homerum, cum veteribus velox divulgatio famae, rumoris, nuntiorum per hanc vim sensi videretur. Ingeniose vero Müllerus ad h. Ἀγγελίαν deferre κήρυγμα praeconis, qui ἀγγέλλει (ut Pyth. VIII.), ac Mercurius praecat etiam praeconibus. In quo κηρύγματι cum patriae nomen proclamatum esset cum filio, video, quod cum Scholia perhibent, Iphicleum patrem esse, qui propterea hic accipit Ἀγγελίας nuntium, eumque ad Callimachum deferre dicit. — V. 83. λιπαρὸν κόσμον, victoriae decus. — Νεμέα, cf. ad 54. — σφι γένει, cf. ad Ol. II, 14. — Cetera Callimachum fortasse et ipse, dum vivebat, laetatus fuerat et liber. — V. 84. ἐσλὰ δ' ἐπ' ἐσλοῖς, alia super aliis, cf. Matth. Gr. §. 585. γ. — ὀξείας νόσους admodum probabile est, quod Boeckhius censet, memorari, quam hi talibus morbis, fortasse pestifera lue, occubuerint. Tenearus modo Pindarum ubique orationem praesentibus rebus accommodare nec finia verba loqui. — V. 86. εὔχομαι cett. De Asyndeto in hoc fine cf. Excurs. Tom. I. p. 841 sq. Sensus vero loci hic videtur fecer lovem, ut Nemesin ob pulcrarum rerum fortunam ne invidam reddat; sed consulto leniore voce διχόβουλος utitur, dissidat ab ils, pr. irritantibus. ἀμφί, ob, Matth. Gr. §. 593. b. β. ἁρπαλῶν, ἐσλῶν, τιμηέντων, εὐδαιμονίας πόθῳ, usitata phrasis Pindaro. Porro nota est sententia veterum de invidia deorum in magna felicitate, cf. Creuzer. de Arte Graecor. Historica p. 150. Pindaro vid. Ol. XIII, 25. Isthm. VI, 39. Add. Monk. et Wunder. ad Eurip. Alc. 1154. Ceterum quaeras, cur Iuppiter Nemeaeus hic adhibeat nec simpliciter rogetur ipse, ut ἀφθόνητος sit, veluti Ol. XIII, 25. Nempe videtur Nemesis in Aegina aram habuisse.

Digitized by Google

CARMEN OLYMPICUM NONUM.

INTRODUCTIO.

Victoria haec Olympica reportata videtur Boeckhio Ol. 81; ex antiquitate nihil de ea re traditum. Epharmostus, crimen a regibus priscis Opuntiorum, erat luctator singularis, non institutus, sed natus ad certamina, qui praeter alias victorias tot paucas ter Isthmia vicerat, aliquoties Nempea, Ol. 80, 3. Pythia nunc denique Olympia, ut in omnibus sacris ludis clarum esset eius nomen. In tanta igitur excellentia nisi carminis consilium nullum aliud esse potuit, quam ut ipsa haec ἀνδρία declararetur quam luculentissime. Quod quomodo factum sit, nunc videamus. Post prooemium, in quo nuntiat carmen Epharmosto urbique scribendum, iam ipsam victoriarum laudem illustrius celebratam magnos in suo genere viros divinitus exsistere dicit, idque Herculis, heroum luctatorum principis, exemplo comprobat, qui nisi sic ad Pylum Neptuno, Apollini, Orco resistere potuerit. Tum haec abrumpens ad Locrenses fabulas transit, omnesque a Deucalione et Pyrrha, qui post diluvium ibi sedem fixerunt, eorum progenie lapideo, narrat, ut hinc descendente Protogenia una et Iove Opus huius urbis rex factus sit, unde ceteri deinde reges Opuntiorum, bellici Epharmosti maiores, originem traxerit. Idem Opus etiam advenis multis receptis auxit urbem, inter quos distinguitur Menoetius, pater Patrocli; sic ad Patroclum transitum narrat, ut is solus cum Achille in Mysia Telepho restiterit atque ita probaverit virtutem Achilli, ut is in posterum illum semper iuxta se dimicare voluerit. Expeditis his fabulis ad praesentia redit, persequiturque primum victorias omnes Epharmosti, deinde sententiis quibusdam eximiis naturae vim divinitus insitam laudat, cum qua etiam Epharmostus egregius luctator exstiterit. — Vides ex his Epharmosti virtutem gymnicam ipsam in prioris carminis parte tractari et in posteriore; ita quidem, ut, quod in principio mythice Herculis comparatione significatur, in fine directa oratione declaretur enumeratisque omnibus victoriis comprobetur Epharmostum esse luctatorem divinitus factum. Atque hac sententia nititur poetica vis huius carminis. Spectant eodem quae in medio carmine leguntur. In medio enim carmine quae

Digitized by Google

dentur fabulae antiquo tempore et regium stirpem illustrem ante ostendunt fusse et heroes celeberrimos; Epharmostum tam robustis et bellicosis maioribus ortum simili virtute pol-; ut saepe a Pindaro praesentes civium virtutes ad mythicas lis traditionis referuntur, nec quidquam laudabilius habetur an patriae antiquissimis et maiorum heroicae virtuti non dissi-lum esse. Quare nunc collectis his omnibus imaginem ho-nus viri in certaminibus luctae divinitus insita virtute princi-, qui priscam vim et fortitudinem gentis et publicorum urbis tum praeclare refert. Quemadmodum autem hoc modo harmosti laus absolvitur, ita ab altera parte etiam urbi nihil mificentius est quam habere talem civem, habuisse talia re-ta heroa. Atque ita praestitit quod in prooemio est: *αἰνήσ-ι δ' καὶ νίαν*. — Post haec omnia quaeras, quomodo canta-it. Ac Boeckhius quidem in convivio cantatum censet, id ipse etiam proburem, nisi antecessisse viderentur epulae ad his aram. Suspicor igitur, quum victor post dedicationem nae ab ara Aiacis reduceretur, tum vespere inter faces ar-tum publice in celebri aliquo urbis loco carmen cantatum. e artificio carminis suo more exposuit Rauchensteinius ud. p. 141 sqq.)

EXPLICATIO.

V. 1—20. Prooemium. Nuntiantur laudes Epharmosti et urbis Opuntiae. Archilochi, ait, simplex hymnus Pythine ad praeviam laudem Epharmosto sufficiebat, nunc au-m maiori carmine opus ad celebrandas victorias viri etiam o clara nati. Canam igitur hunc et urbem, quae bonis institis legibusque floret et victoriarum laude e iudicris certaminibus reportata. — V. 1 sqq. Principium vides duarum rerum oppositione niti. Quum enim insignis esset vir Epharmostus, am-o carmine vel maxime dignus, opponit minus et simplicius, ic quae nunc parantur laudes fortius extollantur; de quo usu ositionis quum alibi, tum in prooemiis, cf. dicta ad Ol. I init. τὸ Ἀρχιλόχου μέλος fuit hymnus nobilis in Herculem linaeum, ex quo hi duo trimetri in Scholiis servati sunt: Ὦ λῖνε καῖε' ἄναξ Ἡράκλεες Λῦτός τε καὶ Ἰόλαος, αἰχμητὰ . Ac Καλλίμαχος quidem Hercules est suo iure ob innume-

ras victorias (Eurip. Here. fur. 561. et Boeckh. h. l.), Olympiae autem maxime propter Augiam debellatum, quum victor rediens ex isto bello Iudos instituisset, cf. Ol. XI. Habebat hymnus ter interpositum ephymnium *Καλλίνικε* (s. ὦ *Καλλίνικε*), unde ter divinus τριπλόος Pindaro dictus. Obtinuit autem, quum victores ludorum post victoriam reportatam vespere pompam ducerent in Altin ad gratias Iovi agendas, cf. Ol. IV. et VIII, ut, si cui musicae operae deficerent, hic hymnus caneretur. Is canebatur ad tibiam aut ad citharam; ubi autem etiam instrumenta deessent, tum vero chori praefectus eo loco, ubi ephymnium erat, canebat *Τήνελλα*, ad imitandum instrumentorum sonum, ut in Aristophanis Plato Θρεττανελό est, post quam vocem quum chorus succineret *Καλλίνικε*, ita demum ortum est coniunctum illud *Τήνελλα Καλλίνικε*, accuratissime tradente Eratosthene in Scholiis ad h. l. pag. 268. Cet. cf. Boeckh. Expl. et Liebel. Archil. p. 178. ed. sec. — *φωνᾶεν*, quod cani solet Olympiae. — *καλλίνικος* dicebatur etiam ipse hymnus; ὁ vox est N. IV, 10. et cf. Elmsl. ad Eurip. Bacch. 1158. — *ἁλιάδωξ, ἁληθύων*, de plena ac forti voce laete canentium accipe; cf. Passow. Lex. v. *χλώζω*. Originem Buttm. Gr. ampl. II. p. 255. (326 Lob.) ab antiqua voce *χλήδω*, turgere, tumere, *χλιδή* comparans; ac similis videtur apud ipsum Pindarum *χλιδῶσα μολπά* Ol. XI, 84. Cet. add. Pyth. IV, 179. et Fragm. Dithyramb. 6. — *ἀγεμονεῦσαι*, in pompa. — V. 5 sqq. At nunc longe iaculante Musarum ab arcu Iovem Olympium et Cronium colitem pete hisce talibus telis. Nempe ut Archilochi hymnis canitur in honorem Iovis et Olympiae, sic etiam hic hymnus, sed ibi levioribus modi carminis telis, ut e propinquo, uti licebat, nunc maioribus et fortioribus opus est et longe iaculante arcu. Sic pulcre significatur, quod ratio postulat, nunc maiori arte, magnificentiori carmine opus esse. — V. 6. *φοινικοστερόπαν*, potentem, cf. ad Ol. IV init., nisi quod simul eligi potuit hoc epitheton cum respectu ad cultum Iovis fulminantis, cf. v. 45. et ad Ol. XI, 8. — *ἀκρωτήριον Ἄλιδος* est Cronius mons paulo magnificentius dictus. Cronium autem dicit pro Olympia, et hic quidem aptissime, quia mons telis commodius petitur quam planities. — *ἐπίνειμαι*, secunda persona se exhortans utitur plerumque, raro prima. De verbo autem cf. Blomfld. ad Aeschyl. Agam. 469. — V. 8. *τοιοῖσδε*, hisce talibus, maioribus. —

Digitized by Google

τὸ — Ἰκωνθαμείας, h. e. locum nobilissimum, ubi Pelops olim certavit et regnavit. — V. 11 sqq. Pythiam victoriam edidit, paulo ante, ut Boeckhio videtur, partam. Accedit nobilitas ludorum. Similiter utriusque loci victoriae coniunguntur et ibidem de causis, ut videtur, Ol. VIII, 15 sqq. — γλυκύν, quis enim non novit πικρὸν ὀϊστὸν ex Homero? — χαμαιπετής, inutilis, irritus, successu carens; cf. Pyth. VI, 37. N. IV, 41. Scholia: χαμαιπετῆ ψυχίας ἐστὶ δόρατα ἢ βέλη, ὅτε ἀποτυχόντα τοῦ σώματος χαμαὶ ἔπεσεν. Sensus: non ages mihi, ut vertit Boeckhius, h. e. non perdes operam in homine indigno. — ἐλελίζων, Buttm. Lexil. I. p. 139. Similiter Pyth. I, 4. et κιθάρην ἐλέλιζεν Nonn. Dion. X, 297. ἀμφί, Pyth. II, 62. Matth. Gr. §. 583. b. β. — V. 14. αἰνήσαις. De optative cf. Ol. II, 91. — V. 13 sqq. Θέμις, quae bona instituta et leges condit, unde eius filia Eunomia est. — ἀδίλογχε de die notissimum, cf. XI, 1. Plura habet Tafel. ad l, vid. Ol. I, 59. Ceterum videmus hinc etiam Opuntios Locros bene ordinatum rempublicam habuisse bonasque leges, quod de Epizephyriis notissimum, cf. ad Ol. XI, 16. Regebant apud omnes Locros civitatem optimates, quorum sub imperio Graecae reipublicae tranquilliores fuerunt. — Φάλλε, Isthm. III, 23. Pyth. XI, 66. Dicere omnino vult etiam certaminum studio Opuntios claros; Pythia et Olympia nonniant instar omnium, quorum his nunc Epharmostus vicerat. — V. 19 sq. ὄφρα unde reportata coronarum decora; στεφάνωϊ ἄωτος, praestantissimae coronae, Buttm. Lexil. II. p. 17. — πατέρα, patriam, veluti Isthm. I, 1. — ἐπαείρουτι. Alias αἴρειν dicendo extollere, ut Eurip. Heracl. 323. Aristoph. Ran. 389. Nunc conf. Ol. XII fin.

V. 21—41. Celebratur Epharmosti virtus gymnica, natura insita, comparatione Herculis. — V. 21 sqq. Sensus: Ego vero caram urbem eximio cantu illustrans celerrimo etiam hanc nuntium victoriarum Epharmosti in omnes partes divulgabo, si modo possim divinitus calleo. Vides poetam illustria et eximia promittere. — φίλαν, cf. v. 80. — μαλεραῖς, ardentibus, splendentibus, vox propria de igni, cf. Blomfld. ad Aesch. Pers. v. 62. — ἐπιφλέγων, cf. Pyth. V, 42. Nem. X, 2. Isthm. VI, 23. Videmus ubique Pindarum metaphoras suavissime accommodare praesentibus rebus; quodsi, ut supra coniecl, hoc carmen vespere cantabatur in urbe publice

Digitized by Google

inter facea ardentia, quid pulcrius et felicius hoc loco, ubi ab ipso luminum splendore per noctem diffuso imago petitur cantus, dictorum splendore urbem illustrantis et nuntium victoriarum in omnes partes equo navique celerius divulgantis? cf. similem locum Isthm. III, 60 sqq. — V. 24. ὑποπτέρου, propter remos, quae πτερὰ νηὸς sunt apud Homer. Od. XI, 124. XXIII, 321. Hesiod. Opp. 625. aliosque, ut alibi in locis vela. — V. 26 sqq. Suavis dictio de horto, prato, agro Musarum aut Gratiarum (quas sp. Pindarum pocula opinicium curare supra iam vidimus) a poetis possesso, culto, floribusque inde decerptis, cf. Pyth. VI init. Nem. VI, 36. X, 26. inprimisque praeter Boeckhium Iacobs ad Anthol. Gr. V, 1. P. 1. p. 1. Valcken. et Monk. ad Eurip. Hippol. 72. Tafel. ad h. l. — σύν τινι μυχῷ δίφρου καλάμου, non praeter fatum, h. e. natus, natura factus ad pocsin; in quo τινὶ modestiae causa adiectum. Idem statim κατὰ δαίμονα, et δαιμονίᾳ infr. v. 110. Contra ἄνευθε θεοῦ sunt quae tantum didiceris, infra 108. Quemadmodum autem Pindarus natura volebat, sic alio modo etiam Epharmostus; quare ἀγαθοὶ hic memorantur propter hunc, ut σοφοὶ sunt poetae. Perspicitur ex Herculis comparatio, qui quod ad Pylum pugnans a Minerva sistus fertur Pausan. VI, 33., alienum videtur ab hoc loco; sed de naturae vi divinitus innata Pindarus loquitur, qua tetus totus locus. — V. 29 sqq. De nobilissima Herculis pugna ad Pylam adversus deos vid. Boeckhium h. l. et Müller. Dor. I. p. 445. II. p. 479. —, V. 30. σκύταλον, h. e. ῥόπαλον, cf. Suid. Constat primum a Pisandro et Stesichoro clavam Herculi tributam; cf. Heinrich. ad Scut. Hercul. Prolegom. p. LXIX sqq. Müller. Dor. II. p. 475. 6. Welcker. Bulletin. Archaeol. Rom. 1831. p. 132 sq. — V. 31. ἀμφὶ Πύλον στασθείς, ut defenderet ante muros dilectae urbis, in qua Homerica περιβῆναι, ἀμφιβῆναι comparabis. — ἤρειδε, premere, urgere, sed bene additur vocabulo etiam inctae apto. — V. 33. ῥάβδον, baculum, quo defunctos in Orcum compellit, qualem apud Homer. Od. XXIV, 5. Mercurius habet. — V. 34. βρότεα σώματα iungit cum θνασκόντων, in quo βρότεα pr. βροτῶν dictum, et σώματα sunt inania corpora, Virg. Aen. VI, 306: defuncta corpora vita. — κατάγει (Hom. Od. XXIV, 190.), deducit, compellit sub terram s. ad viam subterraneam (κέλευθον ἀγνιάν), quae in Orcum fert. — V. 37 sq. λαιδορῆσαι Θησεύς, h. e. βλάσφημα de iis loqui. — πυνθάσθαι παρὰ καιρόν, ge-

Digitized by Google

rlari intempestive, ut nunc laudare Herculem, dum laudas dignitatem deorum. — V. 39. ὑποκρέκει. Proprie κρέκειν λύραν, κιθάραν est pulsare fides idque plectro, ut φάλλειν digito, nunc ὑποκρέκειν neutrali sensu de cithara voci respondente, ut ὑπᾴδειν, ὑπαυλεῖν, ὑπηχεῖν, cantu, tibia respondere, succinere; unde nunc explicant per συμφωνεῖν, consonare, convenire cum, similem esse. — V. 40. λαλάγει, temere loquere obtrectando, cf. Ol. II, 97. — ἔκ πόλεμον cett., seiunctam a diis sine pugnam, h. e. seiunge et remove a diis. — Singulis explicitis iam de universi loci tractatione dicendum est plane admirabili. Quum Epharmostus athletica vi paene Herculea esset, necessario se offerebat poetae huius herois comparatio, nec levius aliquod facinus, sed ingens, in quo vis et audacia Herculis enormis quam maxime conspiceretur. Tamen hoc facinus erat contra deos, quod si Hercules ausus erat, non item poetae recolere debent. Nihilominus facit hoc Pindarus, amans ille audacia poesios tentamina, quum parem etiam audacissimis se sentiret. Ac vide nunc, quomodo rem impiam tractaverit felicissime. Primum igitur vix effatus eam, statim se revocat, ἀπὸ μοι λόγον τοῦτον, στόμα, ῥῖψον, quasi oblitus sui ea delapsus sit, sententiisque gravissimis ita damnat impios poesios conatus, ut hactenus religioni plane satisfactum sit. Attende nunc etiam ad initium loci. Etenim cur poeta Epharmosti laude occupatus non directa via ad Herculem tendit, cur suam in hac re personam addit, poetas iuniores, ubi de lucta sermo? Nempe Epharmostum illustraturus Herculis narrando facinore audacissimo, sed eodem contra deos suscepto, tectius agere debebat, ne iure reprehenderetur ab Opuntiis, quod Epharmosti virtutem nimis aperte cum tali hic pugna comparasset. Ferebant veteres etiam audaciora, bene illi intelligentes, quid poeta vellet; at ut cauta, decenter, non nimis aperte talia tractarentur, postulabant. Hinc nunc a se ipse orditur, atque ἀγαθεὺς et σοφὸς coniungit, tum demum subiicit locum de Hercule, qui nunc ad universam sententiam antecedentem pertinet, nec magis ob Epharmostum positus videtur quam ob ipsum Pindarum et poetas. In quo illud pulcherrimum, quod simul etiam praestat se talem, qui nunc ipsum difficillimum rem eximie tractans insignis apparet luctator et ipse, par iis, quos canit. Atque ita patet interior praestantia huius loci. Non perficias talia διδακταῖς ἀρεταῖς, Pindarus ait, sed ingenio innato; quare qui cognoscere volunt τὸ εἰ-

Digitized by Google

δέναι φυᾷ quale dicat Pindarus, non solum ad dicta praeclara sententiasque singulas sublimes attendere debent, sed imprimis etiam ad has tractationes rerum ingeniosissimas.

V. 41—79. **Antiquitates Locrenses.** Locus memorabilis, quum Pindarus ipsam domesticam Locrorum traditionem expresserit. — V. 41. γλῶσσαν φέρειν, ut *Μοῖσαν φέρειν* Nem. III, 27. — *Πρωτογένειαν* Boeckhius hic intelligit Deucalionis et Pyrrhae filiam (Apollod. I, 7, 2.), quae cum parentibus primum Opunte habitaverit, postea in Elide ex Iove pepererit Aethlium; videri tamen eam etiam Opuntem maiorem in Elide peperisse. Ab hac distinguendam esse Opuntis mox memoratam filiam, probabiliter tamen et ipsam Protogeniam ab avia dictam. In qua sententia ego illud laudo, quod duas mulieres distinguit Boeckhius, Protogeniam tamen avodo hic nominari Opuntis filiam. Etenim Deucalionis et Pyrrhae filia concubuit Opunte in Elidem, et hic nonnisi indirecte significantur, vid. κοραῖν v. 56. At Opuntis filia Locro nupta vera regina est urbi et mater huius, de qua Pindarus loquitur, regiae gentis, cuius filius urbi nomen dedit Opuntis. Notanda etiam loquutio *Πρωτογενείας ἄστυ*, inde explicanda, quod apud Locros magno in honore erant heroinae centum, nobilium gentium matres. Ac Protogenia regum erat mater. — V. 42. αἰολοβρόντας, potentissimi. Vid. tamen supra v. 6. et ad Ol. XI, 81. — V. 44. ὁμόδαμον, consimilem; sed ὁμόγονον, ὁμογενῆ dicere non poterat. — V. 46. Λαοὶ maiuscula litera scribendi. Sunt enim hic filii filiaeque Deucalionis et Pyrrhae lapidei, nobile genus, ut Sparti Thebani, unde Opuntia traditio gentes nonnullas urbis derivabat, ut Epharmosti domum, non vero universum populum, cf. v. 67. [Scholia: καταγελούσης τοῖς μυθογράφοις εἰρηνικὸν λαοὺς τοὺς ἀνθρώπους παρωνόμασθαι διὰ τὸ ἐκ λίθων γενέσθαι· Ἐκ δὲ λίθων ἐγένοντο βροτοί, λαοὶ δὲ καλεῖντο, v. Hesiodi fr. 35 Goettl. et Berghii Comm. Critt. spec. I. p. 8, ubi Callimachi versum in Crameri A. O. I, 264. ita explet: Λαοὶ Δευκαλίωνος· ὅσοι λάαν γενέμεσθα.] — V. 47. οἶμος ἀοιδᾶς proprie est via, ratio cantus, cf. Passow. Lexic. et Hom. Hymn. in Mercur. 451. ἀγλαὸς αἶμος ἀοιδῆς, ut ὁδὸς λόγων Ol. I, 110., in quibus loquutionibus, quum non prima vine notio, sed metaphorica regnet, recte εἰπεῖν, ἄδειν, ἰαχεῖν ὁδὸν λόγων, ἐπίων, ὕμνων dicitur, cf. ad Nem. VII, 50. Sic nunc Pindarus λιγὺν οἶμον ἐπῶν ἐγείρειν dixit, sonorum, eximium genus cantus, eximium laudem ex-

Digitized by Google

tare, ut alias λιγυρὴ ἀοιδή, λιγυρὴ αὐλητ est. [Sed v. not. crit.] — φίν, Opuntiis, Προτογενεῖας πολίτας; cf. Nem. VII, 20. Dici l Laos pronomen pertinet; nam hoc et ab his descendentem giam gentem canit. — V. 48. Fabulae de diluvio et Deucaone Pyrrhaque notissimae; at quae posta canere vult de oriine regum Opuntiorum a Laide, ea neadum videntur tractata ne ante Pindarum, unde ἄνθεα ὕμνων νεωτέρων dicit. Adde l Ol. III, 4. Denique verba: αἶνει παλαιὸν μὲν οἶνον non ad abulae notitiam quae hic pertinent, sed rhetoricum usum habent: utentes laudamus in aliis rebus, in poesi nova, inaudita, ut vi ppositionis magis extolliatur id, quod nunc canere vult; cf. supr. il prooemium. [Grammaticis veteribus Pindarum vidébatur dixisse Simonidem impugnasse, ἐξελέγχει δ' ὁ νέος οἶνος οὐ τὸ πρῶτον δώρον ἀμπέλου, ὁ δὲ μῦθος ὅδε πανσόφων, fr. CXXIV., bi vide p. 131. Aliter auctor prolegi Casinae 5: Qui utuntur vino vetere sapientes puto Et qui inhibentur veteres spectant fabulas. Homericum τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπαινέουσ' ἄνθρωποι Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται afferunt Scholia: adde Xenoph. Cyrop. I, 6, 38.] Ceterum propter vini mentionem Boeckhius in convivio carmen cantatum suspicabatur, cuius rei sane multa apud Pindarum exempla sunt; sed ut etiam in pompa, statim sequente convivio, talia admittebantur, cf. Nem. IX, 48 sqq., sic idem fieri potuit in reditu ab epulis. — V. 49 sqq. Narrationis ordo, non sine arte institutus, hic est: Tradere vult ortum regiae Opuntiorum gentis. Quare deducta oratione ad Opuntias fabulas primum memorat a Deucalione et Pyrrha ortos ibi Laos, et recte quidem; nam ab his ipsis regia gens originem traxerat. Tamen antequam pergat, subsistit paululum, et excitat attentionem ad ea, quae dicturus sit; esse enim rem novam. Hoc et per se commodum et propter celerem transitum ab Herculis fabula paene necessarium erat. Exin continuatur narratio; quum autem iam non posset statim ordiri a κείνων, necessario praemittenda erant quaedam, quibus nexus rerum restitueretur. Hinc dicit: „Fertur semper magna fuisse inundatio; sed Iovis artibus subito tamen ea absorpta est. Ex illis autem Lais tum ortis geniti sunt vestri maiores." Quare nihil non suo loco hic positum. Vides etiam illud, κείνων necessario ad Laos pertinere. Quodsi Deucalionem et Pyrrham intelligis, ita ut praeter lapideam gentem fuerit alia ab his parentibus per concubitum genita, mire Pindarus lapideam

Digitized by Google

commemoravit, quae sic aliena erat, tacuit autem enim, unde ea undos dicit Opuntiorum reges. Immo aliam Deucalionis et Py rhae gentem praeter lapideam hic quidem locus non novit. V. 52. ἀναπαυτις aut fluidi ἀναχώρησις εἰς βαθύ, cf. Fed Oecon. Hippocrat. et Bekk. Anecd. p. 215, 9. Spanh. ad Call mach. in Del. 130. Valcken. ad Herod. VIII, 129. — V. 53. ἄτ τλος, aestus aquarum, ut passim poetae omnino de aquis mari. Cf. ceterum de v. Elmsl. ad Heraclid. 169. — V. 54. χά σπιδες, bellicosi, utpote lapideo robore instructi; ut hoc robur, hanc virtutem nunc Epharmostus refert. Haec v mens Pindari, et propter hanc causam dixit de maioribus Eph mosti. ὑπέτερθοι enim plane non dubium est ad Epharmost pertinere, cuius familia a regibus Opuntiis descendebat. Unu sos Opuntios quo minus credamus eum sic alioqui, et oratio curatior vetat et ipsa res; neque enim profecto omnes femi regia gente oriundi. — V. 55. Ἰαπετιονίδος φύτλας; ἐσθ ροι κορᾶν cett. Difficilior locus, de quo sic habeo: Orti sunt Opuntiorum reges proxime a Iove et Protogenia, Opunti filia, quod nunc ad maiorem laudem consulto effatur magnifi tissime sic, ut pro duobus hinc parentibus gentes earum nu net, pro Iove magnorum Cronidarum gentem, cf. ad Olymp. 68. Pyth. II, 25. IV, 72., pro Protogenia mulieres gentis lap Nempe Protogenia Opuntis descendebat ab illis Lais, non tam a viro, sed a femina aliqua lapidea, cuius nomen Pindarus hic inutile, tacet. Boeckhius aliique Protogeniam maiorem fuis putant. Nunc vide Graeca: Ex illis Lais, ait, erant pa stri maiores, materno illi genere filii mulieris Iapeti generis (Protogeniae Opuntis eiusque inter Laos avi paterno filii Cronidarum (h. e. Iovis). Denique, ut hujus locum penitus perspicias, attende ad adornationem narrationis. Ossus a Deucalione Pyrrhaque et Lais simplex narratio exstitisset sic: Lai partim in alias terras abierunt; una earum quae in Elidem venerat avia Protogeniae Opuntis filiae; Pro genia a Iove compressa peperit minorem Opuntem, regiae gen tis sequentis conditorem. Sic vos estis materno genere a mu ribus Iapeti generis, paterno a Cronidis. Pindarus autem m gnificentius invertit ordinem, ultimum locum quasi quoddam ap didum aenigma praemittens, priorem vero pro explicatione sub ciens, atque ita differt poetica ratio a vulgari. — V. 57. De co structione θύγατρα ἀναφάσαις μίχθη (αὐτῷ) cf. Stallb.

Digitized by Google

lat. Euthyphr. p. 42. Matth. Gr. §. 428, 2. — V. 56. *Ἰκαλος*, cf. Buttm. Lexil. I. p. 144. — De Locro vid. Boeckh., qui notat antiquissimam eius memoriam exstare ap. Strabon. VII. p. 498. L., Hesiod. edit. Dind. p. 75. fr. 35 Goettl. — V. 60. *πάλιν*, sine tempus precedens, *χρόνος*. — *ἀφάφαξε*, afferens, immenens ei mortem sine liberis, Hom. Il. II, 15. VII, 402. IX, 518. — V. 61. Conceptum ferebat gremio summum a divum semen Iovis, Pyth. III, 15. — V. 62. *θετόν*, *ποιητόν*, adoptivum. — V. 63. *ἀνάλεσσε* — *ἔμμεν*, cf. Matth. Gr. §. 420. anot. 1. Ex Opunte avo dicitur Opus. — V. 65. *ὑπέρφατον*, ingularem, *μορφὴν τε καὶ ἔργοισι*, manifeste iterum dictum cum aspectu ad Epharmostum, qui maioribus similis. — V. 66 sqq. diicitur narratio de Patroclo. Qui autem Pindari ab omni arte cognoscere cupiunt ad illud etiam attendere debebunt, quanta maxime diversos rerum ordines nectere scit. Quod saepe fit sententiis generalibus; hoc loco aliter. Etenim dixerat de regia ante; nunc commode subiiciens nonnulla de populi incremento, ni minime totus descendebat a Lais, sic transitum sibi parat ad narrationem de Patroclo. Urbs post diluvium initio tenuis erat, nunc augetur advenis plurimis atque ita conditur populus Opuntius. De singulis populis Boeckhius annotat, Thebanis suaviter simul significari a poeta suae patriae cum Opuntiis coniunctionem; Arcades memorabiles esse propter Maenaliam Iovis cum Protogenia consuetudinem, Pisatas propter Opuntem memorari et priscam Opuntiorum et Eleorum cognationem. Atque ibi nunc decerat Epharmostus. — De Actore Phthiota, qui ex Aegina genuit Menoetium, vide Müller. Aegin. p. 22. pulcre disputantem. Menoetius Opunte suscipit Patroclum. Patroclus autem una cum Achille in Mysia pugnaverat ad Caicum adversus Telephum, de qua re quae hic narrantur ab aliis notatum est ex Cypriis fluxisse, docentque id Excerpta ex Procli Chrestomathia. Eudorum vide iterum Isthm. IV, 41. VII, 50. — Teuthras fuerat rex illius terrae, maritus Augae, quae, antequam in Mysiam inferretur, ab Hercule Telephum susceperat. — V. 74. *ὥστ' ἐμφρονι δεῖξαι* cett., h. e. ut iis, qui mentem haberent, stenderet Patrocli virtutem, qualis esset; in quo Patrocli nomen cum emphasi pronuntiat, veluti est Ovid. Met. XIII, 17. 18. Aiacis et Ulixis nomen positum, Sil. Ital. II, 29. Hannibalis. — *δεῖξαι μαθεῖν*, usitatus post haec verba infinitivus ad pleniorem orationem., Pind. N. VI, 8. Soph. Oed. R. 792. Electr.

Digitized by Google

1458. — V. 77. παραγορεῖτο, hortaretur, regaret. Denique restat, ut de consilio huius narrationis meneamus. A Boeckhius quidem, quum poeta post haec ad Lampromachu transeat, respici putat pugnam aliquam, in qua Ephormostu Lampromachus una stetissent. At enim si Epharmostus Patrod similis, uti non dubitamus, videbitur Lampromachus Achilli co pistari, quod incommodum. Omnino de bellico aliquo facin Epharmosti cogitandum non videtur. Pindarus dicit: Patrod studium in principio expeditionis Troianae tam fortem se praesti quam coteri plerique Danai fugerent, ut inde ab hoc temp Achillei maximis cum rebus parem haberet. Haec autem cum laus herbis domestici quomodo ceteris rationibus huius carmi optime conveniat, in Introductione declaravi ad normam alio Pindari carminum.

V. 80 — ad finem. Ultima pars carminis. Redit Epharmostum, eiusque victorias et virtutem athl ticam uberrime pertractat. — V. 80 sq. ἐλθὼν εὐμηχ κῆς cett. Sensus: Plura invenire liceret, pe ulterius progredi in heroicis hisce rebus, et ub cia ac larga vis sequeretur (quum praeter invent audacia et dicendi facultate opus sit ad res magnificas e eloquendas); sed avocat me prexenia et virtus Lam promachi, cuius Isthmiacam victoriam laudare d debeo, quum eodem die cum Epharmosto ibi vicer εἶην, omisit ἄν hic et ad ἔσωσεν, cf. Ol. III fin.; et recte, confidentius loquatur. Neque enim de voto hic cogitem, c milem transitum Nem. VII, 50. — εὐρησιεπὴς malo sens apud Aristoph. Nub. 447., ubi vid. — ἀναγεῖσθαι, ub rius provehi. Porro de Μοισᾶν δίφρῳ, qui manifest res heroicas hic pertinet, cf. supr. ad Ol. VI, 22. — V. 81. φορεῖν, Blomfld. ad Aesch. Choeph. 699. Musgr. ad Heraclid. 481. Pind. Nem. VIII, 48. IX, 7. accommodatus, i. e. accommodato habitu, digno modo. — V. 82. τόλμα, Ol. 14. Nem. VII, 50. — ἀμφιλαφής, cf. Spanh. Callim. Apoll. Cerer. 769. Blomfld. ad Aesch. Agam. 985. Tafel ad h. l. V. 83 sqq. Lampromachus est proxenus Thebanorum, munere a Thebanis ei delato simul Pindaro Thebano concili Simul patet eum fratrem vel propinquum Epharmosti esse. πρόξενία δ' ἀρετᾷ τ' ἦλθον, sed propter prexeni et virtutem veri Lampromachi victoriae laudate

Digitized by Google

m ipse, sed per carmen (Ol. VII, 13.). De dativis cf. Matth. p. §. 386. b. Ceterum vera causa, quare abrupit mythica, haec at, quod dixerat quae volebat. Sed sunt hae suaves formulae pui Pindarum, quibus quod relinquat fabulas excusare solet, ec quidem bene duobus substantivis iunctis et proxemis meteria, ut satis idonea causa videretur, quae eum avocaret. — 84. τιμάοχος, h. e. ἀπίτροπος (Ol. XIII, 97.), vindex; cf. pterea Nem. IV, 73. τιμαγεῖν et βοηθεῖν, τιμαορία ac βοήθεια. ρίτρασε, h. e. taeniis lanceis. Significantur Isthmiae coae, quibus hae imponi solebant, cf. Isthm. IV fin. Vide omnino Boeckhium. — V. 85. ἔργον, certamen, Pyth. VIII, 80. mpromachus igitur, eodem die in Isthmo vincens cum Epharto, non certaverat lucta, sed alio genere. — V. 86. ἄλλαι δύο cett. Aliae duae in Isthmo contigerunt iis postea victoe, non uno die, ut ante, sed diversis temporibus. Ut enim um hic Lampromachum in partem vocem, moveor eo, quod rmosti nomen in sequenti demum versu legitur, quare tum eum ad hunc solum redire censendus est. — V. 87. καὶ δή, dixe, non dixit quot. — Νεμέᾳ κατὰ κόλπον, in valle emaea, Ol. XIV, 23: κόλπους Ἰλίσσας de valle Olympica. Soph. ig. 1120: Ἐλευσινίας ἀγυιᾶς ἐν κόλποις, in valle Eleusinia, ubi peram de sinu Saronico cogitant. — De Argivis et Atticis is vid. Ol. VII, 82, 3. et Scholia. — Marathone fuerunt ucleia, cf. Schol. et Boeckh., add. de cultu Herculis in illis gionibus Müller. Dor. I. p. 488. — V. 89. συλαθεὶς ἀγενείου, modo ereptus per aetatem ex pueris, quorum eus fuerat. Etiam Boeckhius puerili aetate maiorem, sed adhuc adolescentem intelligit. Furtim egressum e pueris et iorem aetatem mentitum si indicare voluisset Pindarus, verbum πίπτειν, ὑπεκπλύσειν, simile exspectassem. Nunc sibi opponi παῖς et συλαθεὶς παίδων. Ceterum de v. ἀγένειος cf. Ol. I, 54. — V. 90. κρισβυτέρων, quum forte ceteri certatores ae provectiores longeque validiores essent. — ἀργυρίδας, ιδας Atticis maxime dicuntur phialae argenteae, aureae, Boeckh. h. l. An tales in hic ludis dabantur, cf. Schol. 94, et plures quidem, ut Sicyoni Nem. IX, 51., binae puta. — 91. ὀξυρραπὶς δόλῳ, suaviter de luctatore, qui celeribus motibus adversarium fallit. —. V. 92. ἀπτῶτι, non labente, mo, certe, corruere nescio. παλαίσας ἀπτός Anthol. IX, 588. Imprimis honorificum, si quis per tria certamina

Digitized by Google

luctae non cecidisset, quanquam pancratiastae etiam lucentes luctabantur. Nunc ad δέκον traductum epitheton. Plat. Rep. VII, 534: ἀπτῶτι τῷ λόγῳ. Aristoph. Nub. 1281: τὸν ἀκατάβλητον λόγον, coll. Heind. ad Plat. Euthydem. p. 354. — V. 93. κόιλα Boeckhio cum Schol. est area, in qua lucta fuit, palaestra Herculi Marathonio dicata; ego coronam spectatium molior, ut Ol. XI, 12. — V. 95. τὰ δέ, ex alia parte, Ol. XIII, 53. Pyth. VIII, 28. — Apud Parrhasiorum populum celebrantur Lycaea, cf. ad Ol. XIII, 108. Nem. X, 48. et vid. Boeckh. ad Ol. VII, 83. — V. 96. ἄμφί, Matth. Gr. §. 588. c. — V. 97 sq. Iolaus Pellanenses fuerant Theoxenia et Hermaea Apollini et Hermae curio dicta, praeterea Iovialia; in quibus omnibus olim iuvenes pro praemiis datas suspicatur Boeckhius, quum haec ibi opera fabricarentur. Diserte traduntur in Hermaeis datae; in Theoxeniis Pausaniae tempore argentum reportatum, sed statuit Boeckhius postea lacunarum praemia obsolevisse. Pindaro laetus iuvenum memorantur Nem. X, 44. — φάρμακον αὐρᾶν, confertur Hipponact. Fragm. p. 34. ed. Welck. χλαῖναν Δοσσίν, ἢ χειμῶνι φάρμακον ῥίγεος, tum Quint. Smyrn. IX, 339. Hom. Od. XIV, 529. — De Iolaiis s. Heracleis Thebanis cf. Boeckh. Ol. VII, 84.; habebantur ad Iolai tumulum, qui ibidem Amphitryonis et Alcmenae, ante portas Proetides, in stadio gymnasio Iolai; cf. ad Pyth. IX, 84. Nem. IV, 20. Praeterea olim curulia certamina habita, ut etiam hippodromus ibi fuerit; cf. Pyth. II, 3. — σύνδικος, patronus causae, h. l. pro συνηγόρῳ, testatur eius victoriam. — Eleusinia duplicia notissima, maiorum die septimo ludi acti. Praeterea Demetria Eleusine habita. Vid. Boeckh. — ἀγλαΐαισιν, Ol. XIII, 14. Isthm. II, 2. Non superflua vox, licet logice suffecerit αὐτῷ, sed laudis causa addita. — V. 100. Denique sententiis quibusdam eximiis docet naturae praestantiam in Epharmosto. Quicquid natura dederit, optimum; multi vero disciplina acquisitis virtutibus gloriam quaesiverunt, sed frustra; sine deo, nulla naturae indole, prosperae res omnis aeque bene tractetur quam praedicantur, h. e. sive tractentur, sive laudes periodo ect, quum interna praestantia careat. — V. 101. De constructione σεσαγμένον οὐ σοφιστέως cf. Nem. V, 16. Pugnae quens inprimis apud Atticos genus, cf. Lobeck. ad Soph. Aj. p. 315. Matth. Gr. §. 555. annot. 2. — V. 104 sqq. Sunt quidem plurimae viae aliae aliis longiores, nec possumus omnes eligere rei studere; excellere vero in aliquo genere ardeum quidem sed huius rei laudem Epharmostus habet, s. sed hoc nunc alio

Digitized by Google

nus praemium elata voce clama fidenter, hunc virum divinitus natiisse luctatorem singularem. — Verba: ἐντὶ γὰρ ἄλλαι cett. posita sunt, ut gradatio adesset. Vult dicere Epharmostum esse in suo genere perfectum; quare praemittit haec: Esse quidem res alias aliis longiores, perfectionem tamen esse difficilem. Cf. de hac oppositionis usu ad praecognitum. Expectaveris igitur: τερπναὶ δὲ αἰπειναί, sed quum haec simul sequentibus opponenda essent ideoque penderet vis sequentium, melius praetulit μάν, oppositionem adversus antecedentia sensu et collocatione indicata. [Sed cf. Tom. I. p. 342.] — σοφίαι, excellentia in aliquo genere artis quocunque. — V. 108. τοῦτο ἄθλον, h. e. σοφίας ἄθλον, pulcre dictum de excellentiae laude tanquam praemio victori exhibita. — V. 109. ὄρθιον, magna voce. [De hac voce vide quae suspicatur O. Müllerus ad Aesch. Eum. 568.] — ὤρουσας, sexcenties poeta de se loquitur per secundam personam. Et hic quidem exhortatione nihil aptius. — ἀγχίθεον, ut in re versissima. — V. 111. ἁρῶνε' ἀλκάεν, Blomfld. ad Aesch. Sept. 53. Matth. Gr. §. 409, 2. Pesidippus Anth. Pal. II, 661: πῦρ τοι ὁ χαλκὸς ὀρῇ, cf. Herm. Eur. Iph. Aul. 1127. — V. 112. Sensus: Qui victor coronavit Aiacis aram; quum moris fuisse videatur, ut victores in ara domestici huius heroos deponerent coronas. Cogitabis autem τέμενος cum ara; ibi scilicet templum heroi et epulum habitum sub divo, inter haec corona dedicata. Eodem die carmen cantatum credo cum Boeckhio; et ita quidem in literis ad me datis, „dum καθαγίζεται, aut, ara dedicatur, in epulo statim sequenti canitur carmen. Δαὶς vero ipsa comissatio est.“ Mihi incommoda videntur verba ἐν δαιτί, quae hunc erant in convivio, atque ita demum apta, si distinguitur convivii tempus ab eo, quo carmen canitur. Quare post has epulas dixi mihi carmen videri cantatum. [Consentit in scriptura Ruchensteinius II, 32., nisi quod τ' delet, quo alacrius fiatur oratio et ὅς applicari sentiatur ad vv. τόνδ' ἀνέρα. Tum haec ita intelligenda: Pronuntia audacter deorum maxime munere hunc virum esse membrorum et oris tanta praestantia, qui in festo Aiacis aram victor sertis cinxit — „ut victoria in Aeacidis aliquando reportata quasi casu supra a poeta praetermissa nunc commode supplentur. De Acantiis Opuntiis scholia: ὡς ἐν Ὀπουντι Αἰάντεια νεωκορούντος καὶ ἐστεφανωκότος τὸν ἐντὸς βωμόν· ἄγεται δὲ ταῦτα τῷ Λοκρῷ Αἴαντι ἐν Ὀπόεντι. Ex Boeckh. C. I. nr. 1491.]

Digitized by Google

CARMEN OLYMPICUM DECIMUM (UNDECIMUM).

INTRODUCTIO.

Agesidamus, Aristocleti filius, Locrus Epizephyrius, v
puer pugilatu Ol. 74. Monente Boeckhio Pindarus Olympice
praecens (cf. fin. sequentis carminis) statim post victoriam h
carmen scripsit in vespertina comissatione ibi canendum, qu
alium maiorem hymnum suscepisset in Italiam mittendum
sollemnia epinicia apud Locros post reditum Agesidami celebra
quem licet sero, postea etiam misit, carmen dicimus sequ
Intexim praeludit his strophis, quarum summa eo redit, ut mo
tur hymnus maior; ac quum Agesidamus trans mare in Ita
quis regionibus habitaret, quid aptius quam pignus dari pro
abituro? Atque hoc voluit esse propositum carmen.

EXPLICATIO.

V. 1—6. Principium. In rebus gestis ait carmi
opus esse. De forma loci, qui oppositionem duarum membr
rum habet, ut magis extollatur id, quo tendit oratio, cf. ad Ol
init. [Ad formam exordii simillimum est Threnor. fr. 1b.]
V. 1 sq. constructio: ἔστιν ὅτε ἀνάγκαν πλείστα χρῆσις, ἵνα δ
εὐφανίαν ἰδάτων. cf. Herm. ad Vig. p. 919. De sententia
nobis Pindarum, ut solet proximis uti et praesentibus, non lon
petitis, quum Agesidamo per mare redeundum esset, commo
ventis ordiri navigaturi necessariis, quibus deinde plaviam
agricolis utilem, ipsa concinnitate ductus. Legitime enim mu
gatio et agricultura componuntur, cf. v. c. Soph. Antig. 334 sq
— V. 2. κωίδων, cf. ad Ol. II, 22. — V. 4 sqq. Sensus: m
gestae autem carmine opus habent, pro quo pulcrius dicit di
Res autem qui bene gessit, ei hymni sunt fundamen
et initia futurae memoriae (quatin per eos notae fi
res gestae), et pignus magnarum virtutum (quum testa
tur virtutem posteris fide firmissima). — σὺν κόσμῳ, ut in pu
gilatu. — V. 5. ὑστέρων λόγων, futurae apud posteros memo

Digitized by Google

is et laudis. — V. 6. τέλλεται. De schemate Pindarico vid. Boeckh. ad Ol. VIII, 8. Nott. crtt., Hermann. ad Soph. Trach. 517. Matth. Gr. Gr. §. 268, 1. Quum verbum in hac constructione in principio ponatur apud Atticos, Hermannus etiam hic nunc iterum post λόγων interpungi vult, quod valde idiomati Pind. Phil. Wagnerus Quaestt. Virg. IX. p. 406. ὕμνος omnino arbitrabatur, quo schema illud Pindaricum obscurarentur. Ipsa collocatio verbi τέλλεται arguit dissimilari id sequenti πρὸν ὄρνιον, unde ἀπὸ κοινοῦ elici potest τέλλουσαι ad ἀοιδαί.] V. 7. — fin. Significata generaliter utilitate carminum, nunc paulatim ad Agesidamum transit et finem epinicium ei promittit. — V. 7. ἀφθόνητος. Merentur autem, ait, omnium iudicio inprimis Olympionicae ac per carmina laudem. ἀνωμεῖσθαι nosti vel e Pausania de titulis aliisque sacris donariis pretiosis in ludorum locis. Quodsi hae Olympionicis factorum per carmina monumentum exstat, nemo illud et intactum habetur et ἀφθόνητον est, h. e. nemo id invitum dicit. — V. 8. τὰ μέν, quae quidem, h. e. tales Olympicas laudes, ego amare volo. — V. 9. ποιμαίνειν, regere, gubernare, ducere, inprimis autem curare, fovere, alere quidlibet, similiterque ποιμήν, dux, aut possessor et dominus aut curator; cf. Ol. XI, 88. Nem. VIII, 6. Isthm. IV, 14. Add. Lat. Lyc. p. 209. A. Anacreon Carm. LX. Long. Pastor. II, Abresch. ad Aeschyl. T. III. p. 9. Iacobs. ad Anthol. Gr. II, p. 150. Tafel ad h. l. Denique cf. βουκολεῖν, de quo vid. nunc inp. Blomfld. ad Aesch. Agamemn. 652. — V. 10. ἐπεὶ τοῦ ἐστί., a deo enim adiutus vir nunquam caret inventionis facilitate, sed floreat semper sapienti ingenio, ut fidenter tale carmen se recipere et promittere possit. [Boeth. p. 16. Haasm, si dii volent, ex quibus homo sapienti semper floreat studio. Itaque religiosum postae additamentum est dicentis: ἐν ᾧ γε μὰν τέλος, vel: spero autem deum, in quo mea omnis dictorum res nititur, conservare mihi ingenii vires ad promissum e digne perficiendum." Scholiasta: Καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ ὕμνοι καὶ οἱ ἐγκωμιάζοντες τῆς τῶν θεῶν ἐπινοίας δεόμεθα.] — V. 11. Θεὸν δ' ἐσθλῶν ἐπ' ἔργων ἐπιστάμενος ἔσσεται. Scito igitur, Agesidame, me, quum tu praeclare feceris in pugilatu, dulce carmen ornamentum addicturum coronae tuae a te reportatae, in quo ἐπί est praeter, insuper, cf. Matth. Gr. §. 585. γ. Cave enim vertas: propter ornamentum coronae reportatum carmen ornamentum carminis tibi. Ceterum

Digitized by Google

κόσμος de carmine non uno modo, cf. Fragment. Pind. 108. Fragm. Parmenid. ed. Brandis v. 113. Plat. Phileb. p. 65. — χρυσέ dicitur ἐλαία pro pretiosissima, pulcherrima, unde χρυσοστέφανος ἄεθλοι Ol. VIII, 1. et φύλλα χρύσεα Nem. I, 17., et δάφνη χρυσ Pyth. X, 40. — V. 15. ἀλέγων, fovens, ornans, cf. Alcaeus in Schol. οὐκ ἔγων λόχον ἐν Μοίσαις ἀλέγω. — V. 17. μή μι φυγόξενον στρατόν cett. Spondeo vos non venturos ad eo gentem tanquam ad inhospitalem populum, sed poesios gnaru et bellicosum. De construct. μιν — στρατόν cf. Herm. ad Vi p. 637. Suspicatur Boeckhius ξεινηλασίαν Doricam, ut in Aegin hic minus severam fuisse. Ceterum pulcre hac re utitur poe exhortans Musas, ut eo tendant ad epinicia; cf. simil. Nem. I 2. IV, 12. — V. 18 sq. μηδ' ἀκήρατον κηλῶν, ἀκρόσοφ ad musicas Locrorum artes pertinent, de quibus docte ad h exposuit Boeckhius. Fuerunt postae apud eos plures, ut Ly nocritus, Erasippus, Eunomus, Theano femina, alii, inprimisq nota Λοκρικὰ ᾄσματα molliora et amatoria, Sapphicis Anacreo ticisque ingenio similia. Denique notanda harmonia Λοκρισ qu nonnulli Pindari et Simonidis aetate utebantur. Ceterum ἀκρόσοφον cf. Wessel. Herod. V, 124. [Voce ἀκρόσοφος utitur poeta lyricus incertus Plutarchi Morall. 1098. A. χορὸς εὐφύχα κλεινὸν ἀκροσόφων ἀγινόμενον διὰ στομάτων· φθεγγόμενος, qui Simonides fuerit. Adde Meinekii Com. Poett. III. p. 622. Boeckhius quidem fr. inc. 135. (238.) Pindaro ipsi vindicat.] — αἰχματᾶ cf. de rebus gentis Locrorum Heyn. Opusc. T. II. p. 56 sqq. Suavis autem coniunctio musicarum et bellicarum artium, laudationem Ol. XI, 14. 15. — τὸ γὰρ ἐμφυὲς cett. Non degenerasse dicuntur Epizephyrii, licet procul habitantes, a virtutibus et institutis patrum suorum, Ozolarum et Opuntiorum Locrorum. cf. Müller. Dor. II. p. 227. Boeckh. h. l. et Fr. Iacobs. Leb. und Kunst der Alten III. p. 589. Inprimis Ozolae clari fortitudine. Pindari proverbialis loquutio de vulpe et leonibus fortitudinem et ingenium callidum et sollers significare videtur. — V. 20. αἴθων, Blomfld. ad Aesch. Sept. c. Theb. v. 444. — V. 22. διαλλάξαιντο, sine ἄν, cf. ad Ol. III fin. · Denique ad universum locum de laudibus Locrorum illud notes velim, Olympiae hanc cani in publico Graecino conventu.

Digitized by Google

CARMEN OLYMPICUM UNDECIMUM (DECIMUM).

INTRODUCTIO.

Quum Pindarus carmen antecedens Agesidamo puero proximo post victoriam Olympiae profligaret, promiserat simul maius post ultimum victoriae, sed oblitus erat, ut ait. Hoc nunc mittit longo tempore post, quum Agesidamus aetate iam senior esset, ut canatur in redeuntibus victoriae sollemnibus, fortasse singulis Olympiadibus repetitis. Soleat autem victoriae plerumque cani poetis recenti memoria, quum victor domum redux primum ibi pompa celebrat, idque legitimum tempus est; sed multis demum annis post olim exspectatum carmen epinicium mitti absonum quodammodo posset videri et praeter rem, nisi ita id componas, ut, cui sero missum, aptum et commodum veniat. Pindarus duo huiusmodi carmina fecit, Nem. III. et hoc. Igitur post procemium, quum primum urbem laudasset et victoriam, tertium accedit ad ortamen Olympicum, quod tractat uberrime. Narrat igitur primum, ut Hercules Ceatum et Eurytum devicerit, Augiae socios, aut Augiae vastaverit urbem et ipsum regem occiderit, tum venerit Pisam ibique condiderit Olympia. Nempe Olympicum festum, ait Pindarus, Hercules sollemniter condidit καλλίνικος, praesente ipso victore exercitu cum universa praeda, et fuerunt sic prima Olympia Herculis epinicia. Exin poeta institutionem ipsam et primae sollemnitatis rationem describit. Designavit igitur Hercules Altin diis duodecim, campum extra Altin consecrationibus dicitis, et Cronium collem nominavit; tum prima sacra fecit e primitiis praedae, ludosque habuit, quinquennalem simul reditum illi imperans. Adstiterunt sollemnitati Parcae, institutionem Olympiam immutabili lege sancientes, et Tempus venam memoriam posteris traditurum, ut rite observarentur omnia prout acta erant primum. Ita vero nos quoque novimus universam primae sollemnitatis rationem, certaminum genera, nomina victorum et victoriarum ludicrata vespere fulgente luna lactis cantibus hymnum. Atque ad hanc normam etiam nunc canamus victoriam; non venit carmen, sed ut natus senili patri puer hereditatem

servaturus. Haec hactenus. Victoriam autem ipsam laudat i principio, ut dixi, et suaviter in fine iterum recordatur tempo illius, quum vidit Agesidamum Olympiae victorem iuventutis d core florentem. — Vides ex his Pindarum pulcherrime omn consequutum coniunctim, quae postulari ab eo poterant. Can aeternum Olympiorum institutum ritumque, eoqu haec epinicia revocat. Quemadmodum igitur Olympia ma ritu etiamnunc celebrantur quinto quoque anno, sic etiam privi singulorum victorum epinicia canta ad nostram prisco Olymp cae comissationis recoli debent isto tempore., cf. Boeckh. Ol. I. p. 166. Venitque carmen commode hodie non minus qu olim. Quo quidem praeclare posito fundamento carminis ca cinunt victoriam ipsam, ut in vetusto hoc et nobilissimo lude m portatam, ornat virum callinicum Herculis callinici tacita compa ratione, qui omnibus Olympiae victoribus athletis summo exempl suo praefulget; ornat denique urbem huius civis patriam. Co rum cantatum est carmen in vespertina comissatione, quae, lucente luna, ut olim Herculis tempore.

EXPLICATIO.

V. 1—9. Prooemium. Poeta carmen olim pro missum oblitus memoriae lapsu, non consulto fra cta fide, nunc mittit, debitum cum usuris se reddi turum significans. — V. 1. Τὸν Ὀλυμπιονίκαν co constructio notissima, cf. Matth. Gr. §. 296. Tu illud not bis, necessarium esse hoc genus, ubi accusativus ob vim sente tiae primo loco poni debet. — V. 3. γέγραπται. Scholia ferunt Sophocl. Triptol. fr. 8. Θὲς δ' ἐν φρενὸς δέλτοισι σᾷ ἐμοὺς λόγους. Cf. de δέλτοις φρενῶν Boeckh. h. l. et Tafel add. Blomfld. ad Aesch. Prometh. 814., ubi est: ἦν ἐγγρα σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν. Ceterum ratio loci haec est: Pi tae subito in mentem venit eo debere hymnum olim promis credit autem Agesidamo eum deberi, sed quum primo momen nondum clare recordetur, certiore is sit, amice quaerens, allegat tur iam forte adstantes, ut afferent tabulas et nomen recita h. e. adiuvent memoriam suam. Suaviusculum hic cibus est. At mendacii et malae fidei reprehensionem fortissime repulsa vult. Ἀλάθειαν invocat ob pollicitationem factam, Musam, qua

Digitized by Google

pellantia ad poesin pertinent. — V. 4. ὀρθᾷ χερί, Schol. δεξίᾳ, sed praestat, opinor, propria significatio, erecta, h. e. alacante manu, fortiter repellito, si quis talia dicere audeat. — V. 5 sq. ψευδέων ἐνικὰν ἀλιτοξένου vertas: reprehensionem mendacii adversus hospitem, pr. ἐνικὰν ψευδῶν ἀλιτοξένων. Nam quum verba ψευδέων ἐνικὰν quasi in unum nomen cogitatione contracta sint, sic subiicit ἀλιτόξενον, simili Pyth. VI, 5. Πυθιόνικος ὕμνων θησαυρός, et ὑμετέρα ἐκκλὶς ἦρον Pyth. IV, 225.; cf. Lobeck. ad Aiac. 7. et Matth. Gr. §446, 3. not. c. Sed meo iudicio hic illud obstat, quod est alius prorsus φεῦδος, alius ἐνικά. Quare potius explices mendacii reprehensio dicens peccasse me in hospitem. Nisi fortasse revera voluit ἀλιτοξένων, quod suspicor. — V. 7. ὁ πάλαι χρόνος videtur a veteribus dictus esse solutionis tempus promissae (*der vorlängstermin*), quod quum diu praeterierit, nunc e longinquo superveniens incessit eum et accusat. Ceterum si quis hic lusum videat, lusus alienus est a re seria, nec unum aptum usum habent oxymora. Et hic quidem cum brevitate magnam vim quaesivit acuta haec oppositione praeteriti et futuri temporis. Haec ipsa enim subito in mentem veniens repugnantia saepe perculit eum, ut nunc statim ad cantum accedat. — V. 8. καταίσχυνε, h. e. ἔλεγξον, ἀνενείδιστον ἔδειξεν, αἰσχύνης ἄξιον μηνύει τὴν ὑπόσχεσιν. — V. 9. τόκος ὀνάτωρ, ὀνήσιμος, ὄνησιν φέρων Hesych., proba, commoda, apta usura, h. e. hymnus promisso magnificentior. — λῦσαι, luere, minuere, tollere, ut μελεδήματα, ἄλγεα, αἰνίαν, ὄνος, φόβον, μίασμα, alia.

V. 10—24. Ad rem ipsam accedit. Nunc, ait, videamus, ubi initium capiat oratio, et quomodo communem laudem hic solvamus. Nam propter virtutes egregias urbs laudanda est; Agesidamus autem victoriam tulit; denique, certamen Olympium ut canamus, leges Iovis postulant. — Est igitur similis hic orationis forma ac supra Ol. II, 3 sqq., ubi pariter tria memorantur canenda, nisi quod ibi breviora commata, atque ut quod in tertio membro est γεγωνητέον, sic hoc loco ἀεῖσαι (v. 24.), iam antecedentibus membris applicandum. — V. 10. Νῦν — πρέπει — χρέος; Constructionem optime expediunt Scholiastae: nunc videamus (σκεψώμεθα), qua lapidem volutatum unda fluens deferet, h. e. quorsum feretur oratio nostrana? — καταλύζειν est proluere, nunc ppo-

Digitized by Google

lucunde provolvere, deferre. Comparationes fluminis in poesi ex ipso Pindaro notae, cf. Nem. VII, 12. Isthm. VI, 19. Vid praeterea Mitscherl. ad Horat. Carm. IV, 2, 5. et Tafel. h. l. Sensus tamen non ubique plane idem. Et nunc quidem copia magna laudum significatur, ut quasi id flumine undis permitti debeas, quorsum orationem ferant. Neque enim probanda est Scholiorum explicatio, vituperationem undis dilaudam intelligentium, in quo et repetitio antecedentis sententiae iciuna et minime Pindarica inest, et gloriatio iniucunda. Hermannus autem ad Sophoclis Ai. v. 789. νῦν ὅπα cum νῦν ὅτε comparari videtur sic intelligere: Nunc lapidem voluntatum unda provolvit, quod num commodiorem sensum habeat eo, quem supra posui, ipse videris. [In Boeckhii Disceniique difficilioris loci explicatione offendit primum, quod cum scholiis vett. interrogationem statuunt ab omisso verbo σκεψώμεθα suspensam. Sed id exemplo caret. Deinde quum Boeckhius φάρος materiem carminis iam motam, κῦμα poesin ipsam intelligit, poetae oratione non claram atque perspicuam imaginem videtur; quae in Dissenii interpretatione multo etiam magis obscuratur. Patrem dudum a Boeckhio ὅπα diverso intellectu accipi, nec Dissenii qua satisfacit. Ex his angustiis nos expediemus, quum ἔπα utrumque i. q. ὅπως significare statuimus, ut poeta sese exhortetur ipse: Nunc age, lapillum voluntatum fluctus unda ferat, quo ferendus est — hoc inest in v. κατακλύσει — et communem rationem in iucundam gratiam persolvamus. Sic ὅπα i. q. ὅπως est vers. 56., cui Ahrentem de Dial. Dor. p. 371. Particulam autem ὅπως in enuntiatis cohortativis sic usurpari notum est, velut dicitur: Ὅπως οὖν ἄνδρες ἔσεσθε, Ὅπως μηδεὶς κινύσσεται etc. Verum ut sic quidem lapilli provoluti imago satis apta et illustris videtur, interpretes certe suo quisque modo lapillum varie accipiunt. Quidni igitur sequamur scholia, quorum haec est explicatio: τὸ φῆφον ἐπ' αἰγιαλὸν κυλισθουμένην ἁβρασσόμενον τὸ κῦμα κατακλύζει, τὸν αὐτὸν τρόπον κἀγὼ τὴν ἐπικυλισμένην καὶ ἐπιφερομένην μοι μέμψιν ἐκλύσω καθάπερ φῆφον. Certe comparationem carminis sui cum lapide hinc, opinor, licet summamus. Nihil enim aptius videtur hac sententia: Nunc, ut proiectum lapillum facile haurit unda, sic rationem nostram sullo negotio iucundam in gratiam solvemus. Quae sententia restituatur verbis sic emendatis: νῦν φάρος ἐπικυμ-

ὃν ὅπα χῦμα καταπλύζει ῥέον, ὅπα δὲ κοινὸν λόγον κτλ. Et in veteres quosdam vel intellexisse vel legisse et ex circumlocutionibus apparet et ex scholio hoc: οἱ μὲν ὅχου, οἱ δὲ ὅτες, τινὲς ἀντὶ τοῦ ὡς. Qui autem prius ὅπα sonare ὡς volebant, eos alterum pro eo q. e. οὕτως accipere consentaneum fuit. Sic Callimachus aliique relativis formis utuntur, velut: Ὁππόσον ὀφθαλμοὶ γὰρ ἀνευθέες, ὅσσον ἀκουὴ Εἰδυλίῃ. Conferas quodammodo Nem. IV, 4. et vid. Wüstemann. ad Theocr. IV, 39. Quod autem καταπλύζει posui, feci, quia et optimus quisque codex καταπλύσει offert et scholia praesenti ipso utuntur. Quamquam ne futurum quidem a comparatione alienum. Alia molitur Ruhnkenius II. p. 34.] — V. 11. ὅπα τε cett.: Et pro communem laudem (quum tria canenda sint) iucunde solvamus. Igitur ὅπα bis proprie est quo. [λόγον verissime monuit Kayserus p. 27. dici summam pecuniae debitae. Rectius κοινὸν λόγον dixeris rationem inter Agesidamum et Pindarum contractam.] — V. 13. Ἀτρέκεια, veritas iudiciorum, dictorum et conventorum, s. fides et iustitia publice privatimque. — De republica Locrorum Epizephyriorum eorumque legibus a Zaleuco conditis cf. Müller. Dor. II. p. 227 sqq. De poesi et bellica fortitudine Nossis Anth. Pal. VI, 132.) cf. supr. Ol. X fin. — Nunc ad Agesidamum transire vult. — V. 15. Κύκνεια μάχα. De Cycno Martis et Pelopiae filio, quum victimas Apollini Delphico destinatas raperet, in luco Apollinis Pagasaei ab Hercule occiso vid. Hesiod. Scut. Herculis et Boeckh. ad h. l. add. Müller. Dor. I. p. 205. Herculem initio pugnae recessisse tradiderat ante Pindarum Stesichorus in Cycno, cf. Schol. et Müller. Dor. II. 460. Nunc vide poetam. Quum Pindarus in transitu pulcre vivere soleat, ut omnia nexa sint, cf. ad Ol. IX, 67., ego haec verba primum ad Locros traham, sive in bello adversus Anaxilaum, cf. Pyth. II., sive alio tempore hoc iis acciderit, deinde ad Agesidamum, qui similiter adversario primum cessisse videtur. Neque enim talia relicentur, cf. Nem. IV, 28 sqq., immo iucundam post victoriam recordationem habent. Quodsi solos Epizephyrios intelligas, non eleganter civitati opponetur haec ita ut Agesidamus, ac difficile eius certamen fuisse v. 22. prodit. Sin de Agesidamo tantum cogites, ut vulgo fit, quum bella gesserint Locri, sine causa quae de fortuna bellorum dicuntur dicentur ab horum bellicis rebus. Iam nexus hic: „Sunt etiam

Digitized by Google

bellicosi. Sed ut cedat paullisper, etiam fortissimo praelianti accidere potest; in pugilatu vero quod Olympiae vicit et superior discessit adversario ingruenti, Hac institutioni debet Agesidamus." [De forma *Κύκνεια* cf. Addend. p. 352. et A. Hecker comm. Anth. Gr. p. 215. Mehlhorniique Gramm. I, 139. Ad rem pertinet quod Welckerus sagaciter observavit Sorr. Min. I. p. 150., subtili iudicio poetam Cycneum potissimum praelium commemorare. Nam licet hoc propter sodalem Agesidami pugilarumve aliquem casum videatur positum, simul tamen quod Stesichorine poesis admoneat poeta, Locrensibus *μέλειν Καλλιόπαν* subindicatur. Fuit enim Stesichorus origine Locrensis.] — V. 17. *Ἴλᾳ φερέτω χάριν*, haec verba, quae Boeckhius de exhortatione magistri inter certamen intelligit videntis cedentem discipulum, Tafelius melius de institutione capit. Nam exhortationes aliptarum ante certamen novi, cf. Fabr. Agonist. II. c. 31., sed inter certamen nihil huiusmodi licuisse probare videtur ibid. laudatus locus Chrysostom. Homil. 42. — V. 18. *ὅτι Ἀχιλεῖ Πάτροκλος*, h. e. ut Patroclus ab Achille quasi magistro grandia facta didicit, quum in consortio eius vivens et semper iuxta eum pugnaret, conf. Ol. IX, 35 sqq., Patroclus, Opuntiorum heroem domesticum, etiam ab Epizephyriis colitum videri bene monet Boeckhius. — V. 20. *θήξαις* de aliptis docente, cf. Isthm. V, 73. Sensus: Docendo potest aliquis hominem natura ad virtutem factum ad ingentem gloriam impellere. Cet. cf. *θήγειν τὰς ψυχάς* Xenoph. Cyrop. I, 2, 10. 6, 41. non non *θήγειν τὸ φρόνημα* ibid. II, 1, 13. Add. Wyttenb. ad Plutarch. Apophth. Lacon. p. 235. [Cf. Addend. p. 352.] — V. 21. *ἄπονον* cett. Hermannus: „Pauci quidam sine labore eam adepti sunt gloriam, quae prae quibusvis praeclare factis vitam reddere iucundam posset, ita ut qui ea frueretur ne opus quidem haberet ulla exercitatione virium et contentione." — *φάος* igitur iucunditas, felicitas, ut saepe. [Rectius Heimsoethius p. 17. „Pindarus Agesidamo non sine laboribus victori hanc sententiam cecinit: Sine labore vix ullus victoriae gaudium adipiscitur, quo non maius ex ullo hominibus existit opere. Quibus illi usu dicit operae pretium esse, pro tanto bono labores etiam gravissimos laborasse."].

V. 24—75. Tertium accedit ad certamen Olympicum eiusque institutionem persequitur. — V. 24. *Θέμιτες Διός*, sacrae leges, decreta, instituta Io-

Digitized by Google

ita. Nam ut omnia circa Olympia aeterno ordine constituta esse
equentia docebunt, sic etiam laus et honor ludorum in epinicios
s leve praescriptus est, quamquam non ubique data opera hoc
t, ut Ol. I. III. et hic, sed plerumque brevitas aut indirecte,
elebrata victoria; cf. Boeckh. Cur autem omnia hic ad θεσμόν
eferantur, Introductio ostendit. — σάμασι, Ol. I, 92. — [V. 25.
Buchenaueinius II. p. 84. ἐξάριθμον cum Kayserο ad ἀγῶνα
efert, qui ipse Pindaro auctore sex generibus antiquitus consta-
it, stadio, lucta, pugilatu, quadrigis, iaculo, disco, vide v. 67—75.
uae certamina quum postea varie mutata sint, Pindarum opi-
ntur voluisse tradere, qui fuisset ab initio numerus, quae ratio
ndi. Suspicantur igitur poetam scripsisse: τὰ πρῶθ' ἑξάριθ-
ον ἐπίσασαν, scil. Ἡρακλῆς. Hoc vero durissimum est, ex
0. subiectum huc arcessi.] — V. 26 sqq. De Cteato et Eu-
o Molionidis vid. locos ap. Boeckh., inprimis Sturz. Pheo-
yd. p. 178. Oppressit eos Hercules prope Cleonas ad Isthmum
r inducias proficiscentes ex Elide, quum antea Herculi causa
isset infausti exitus expeditionis contra Augiam susceptae pro-
ter mercedem pro stabulo purgato negatam. Sublatis igitur iis
rum copiis duxit contra Augiam. [De Molionidis cf. quae dixi
l. Lyc. Rhcg. p. 175 sq.] — V. 28 sqq. λάτριον μισθόν,
pperariam mercedem. — V. 29. ὑπέρβιον cum Αὐγέᾳ
ge. — V. 30. ὑπὸ Κλεωνᾶν, cf. Müller. Dor. II. p. 438.
Strab. VIII, 6., qui dicit esse urbem ἐπὶ λόφου περικεκυμέ-
ου πανταχόθεν. — καὶ κείνους, ut alios plurimos. [Neque
lemma καὶ κείνους recte explicat nec qui eum δάμασε iun-
unt. Potius haec voluit poeta: καὶ κείνους ἐφ' ὁδῷ, h. e. ἐπὶ
ῃ· vel ἐνόδους, domuit, ut ipsi antea μυχοῖς ἥμενοι Ἄλιδος
ucibus Herculis adorti erant. Scholia: Ὅτι ἐν τῷ πρὸς Αὐ-
ν πολέμῳ ὁ Ἡρακλῆς ὑπὸ τῶν Μολιονιδῶν ἁλοὺς ἔφυγε, δεὶ
ρίσας αὐτοῖς τὸν περὶ Κλεωνὰς συνεστήσατο λόχον, φησὶ Μνα-
ις ὁ Παταρεύς. Ad ἐφ' ὁδῷ cf. Il. Λ, 151: ἦ ὁδὸν ἐλθέμεναι
ἀνδράσιν ἐφι μάχεσθαι, coll. v. 225 sq. et Demosth. Aristocr.
38. ibique Weberum p. 226.] — V. 32. στρατόν, adversus
giam ductum, Epeorum regem. Ad ἵκεσθαν cf. Nem. III, 37.
V. 33. ἧμενοι, insidiati. — V. 34. Μόλιονες, de for-
a v. Buttm. Gr. ampl. II. p. 386. (435 Lob.). — ξεναπάτας, cf. Eurip. Med. 1392. — V. 36. κατρίδα iunge cum
ἵκεσθαν. — V. 37. εἰς ὀχετὸν ἄτας. Notae sunt loquutiones,
gicorum maxime, κακῶν πέλαγος, νύματα συμφορᾶς, ἄτας

Digitized by Google

κλόδων, cf. Monk. ad Eurip. Hippol. 824., et ipsum βάθος κακῶν Aesch. Pers. 718. Eurip. Helen. 340. Pindarus hic ὀρεσσίφατος ἄτας videtur quasi fossam perniciei dicere a Tirynthiis factam. — V. 38. ἔζοισαν εἰς, nolim pro ἐν dictum accipere; quum enim ruentem videat urbem et ruentem in profundum perniciem, motus notio aptissima. Ceterum cf. Virg. Aen. II, 601: Tum vero omne mihi visum considere in ignis Ilium. Vide post haec omnia totum locum a Pindaro ornatissime tractatum, quod propter Herculem factum et ad augendum splendorem victoriae. — V. 40. ἀπεσβέσθαι, cf. Ol. VIII, 69. — V. 41. Quare etiam ille mortem non effugit, quum tempore (Aesch. Sept. 747. ἀβουλίαις γείνατο μόρον ἀνδρί) postremus captus occubuisset, deprehendi se passus esset. [ἀβουλία est universa stultitia Augiae, ex qua improbus fuit fortisque sibi irae excitavit; ὕστατος e. i. quod τέλος, τελευτᾶν nec de tempore dicendis dictum est; ut sententia loci haec sit: Contentionem festinatum ameliri difficile: et ille imprudentia sua postremo captus et necatus est. Cf. Heimsoeth p. 18.] — Absolvimus hic primam partem narrationis mythicae, quae in victoria Herculis versatur. Etenim Hercules Olympia instituit victor e bello contra Molionidas et Augiam, quemadmodum Pythia condita sunt propter Apollinis de Pythone victoria, atque, ut alia omittam, etiam Panathenaea suspicatus est Millerus dissertat. tert. de Phidiae vita et operibus in Commentt. Societ. Gottingg. ann. 1823. ad certamen Minervae contra Neptunum referenda esse. Sic igitur Olympia prima origine fuerunt epinicia Herculis καλλινίκου, qua quidem re nihil hic dici potuit illustrius et ad laudorum et ad victorum laudem, qui Herculis exemplum imitantes, heroum athletarum principis, et ipsi fausta ederunt Olympiae prisca rerum memoria et origine sollemnitatis non indigna. Atque hoc quidem loco etiam Boeckhius monet Agesidami simul respici certamen, qui primum cesserat, tum vicerat adversarium, ut Hercules, primum victus ab hostibus suis, postea victor eorum exstitit luculentissimus. Vides interiorem rationem huius loci.

V. 43—75. Sequitur altera pars narrationis mythicae de institutione Olympiorum ipsa. Locus est uno nomine memorabilis. Exponitur autem primum de dimensione et partitione loci, deinde de institutione festi, tertium de prima ludorum celebratione. — V. 43. ἕλσαις, cf. Buttm. Lexil.

Digitized by Google

I. p. 146. — V. 45. ζάθεον ἄλσος mecum ne dubita hic esse universum τέμενος, quod circumscribit Hercules et Iovi dedicat. Arbores in illo templo tum nondum erant, cf. ad Ol. III, 18. Comdectebatur autem hoc τέμενος tria loca, ut hic videmus, ubi Pindarus accuratissime loquitur et loqui debebat, Altin, campum nunc adiacentem versus meridiem et orientem, denique a septentrione Cronium collem. Atque haec fuit Olympia. — περὶ — πάξαις, septo muniens separavit primum Altin, de quo omine cf. Boeckh. Ceterum quod Pausan. V, 10, 1. Altin appellat τὸ ἄλσος τὸ ἱερὸν τοῦ Διός, h. e. lucum, eo ne decipiamur, ut hoc loco ἄλσος et Ἄλτιν confundas. — ἐν καθαρῷ, Hom. Il. XXIII, 61. VIII, 491. X, 199. Liv. 24, 14: purus et patens campus. — V. 47. δόρπον λύσιν, h. e. campum destinavit ad vespertinae comissationis requiem post ludos. Fuerunt enim ibi populorum privatorumque hominum σκηναὶ et ξεστιατόρια, hospitia et tabernacula, in quibus habitarent advenae et epularentur; cf. Boeckh. Idem λύσιν cum Scholiis explicat hospitium, deversorium, κατάλυσιν epulis; Hermannus autem persolvendas illis epulas sacrorum. Male. — V. 48. τιμάσαις πόρον Ἀλφεοῦ cett., h. e. consecrans haec loca Alpheo cum ceteris diis. Erat igitur Altis et adiacens campus duodecim diis sacer, ut Cronius Saturno et totum τέμενος Iovi. Hic verus sensus. Ad θεοὺς ἄνακτας cfr. Simonid. Cei fr. 51: θεῶν ἐξ ἀνάκτων ἐγένονθ' υἷες. — V. 49. μετά, cum, ipso incluso. De duodecim diis συμβώμοις cf. Schol. ad Ol. V, 8. — De Cronio cf. ad Ol. I, 111. II, 12. — V. 51. ἕς, ἕως. Sensus: Antea omnine carens tegebatur nivibus; nunc Saturni cultum accepit, et tectus est arboribus. Si enim non accepit arbores, sed vacuus et apertus mansit, sequetur eum antea sine nomine rigatum nive, nunc idem pati cum nomine, quod nihili. Immo antea plane neglectus et incultus erat, quod nunc mutatum. Ac dicitur εὔδενδρος Nem. XI, 25., ubi vide. Hactenus de locis. — πρωτογόνῳ τελετᾷ. Ut in puerorum eximiorum partu Parcae ipsae adstant, vitae cursum illustrem praesentes daturae et firmaturae, sic hoc loco adsunt, ut Olympiorum illustrem per tempora fortunam et ordinem statum immutabili lege sanciant, quod, per se clarum, ex universae narrationis consilio apparet certissime. Tempus quid velit, ipse poeta subiicit, ut mireris non ab omnibus animadversum; adest, cf. Boeckh., ut memoriam harum rerum servet et posteris tradat, qui aliter non possent rite observare omnia.

Digitized by Google

Atque ex hac traditione Olympica Pindarus etiam victorum pa morum nomina suscepit. — V. 53. ἐξελέγχων, indicans, de claranus. Simonid. fr. 156: *Οὐκ ἔστιν μέλιχρον βάσανος χρόνου οὐδενὸς ἔργου.* — V. 55. τὸ δὲ σαφανὲς cett., perspicuam autem rei rationem tempus progrediens indicavit, quomodo omnia acta sint — V. 56. ὅπα τὰν πολέμου δόσιν cett., h. e. quo pacti belli dona primitias sacrificarit dividens duodecim diis Cave cogites de praeda sociis divisa, quod alienissimum sacrificium sollemne, offerendum postea ab Eleis similiter; tu quomodo una cum primo hoc sacrificio (Ὀλυμπιάδι πρώτᾳ) ludis institutis (h. e. iudicio, certaminum ratione, ordine, pra miis) etiam reditum sollemnitatis quinquennalem imperave praescriptis haud dubie mensibus statis et diebus. Sic nihil superfluum ex poetae mente; nam haec omnia tum ordinavit Her cules secundum Olympicam traditionem, ceterum fabulosum, apparet. Cf. Boeckh. ad Ol. III. p. 138. Müller. Dor. I. p. — Illud restat, ut moneam Pindarum, supra partitionem locorum directa oratione narrantem, nunc indirecta usum esse. Enim quae prosa oratio praemittit in principio aut subiungit in hac universum aliquem locum pertinentia poetarum ars saepe pulcra in medio collocat. Licet igitur etiam locorum partitionem constituerit Parcae, tradiderit tempus, tamen aptius de Parcis et tempore in media demum narratione dixit, quum ad ipsam sollemnitatis rationem venisset. Sic igitur hic proxima commode per obliquam orationem subiungit. Sed obliqua oratio in pesi non quam continuari potest diutius. Quare in sequentibus, ubi certamina narrantur, suaviter ad directam orationem redit. — V. 58 ἀγώνιον ἐν δόξᾳ θέμενος εὖχος, h. e. indicram gloriose sibi parans victoriam, ut Boeckhius vidit. εὖχος, κῦδος, δόξα de victoria sunt notissima; sed minus est εὖχος quam κῦδος et δόξα, unde hic recte ἐν δόξᾳ addi potuit. — θέμενος sibi parans, cf. Herm. ad Vig. 701. Inprimis frequens μᾶλλον, θυμόν, νόον, al.; cf. Nem. X, 89. Blomfld. ad Aesch. Prom. 169. Infr. Ol. XIII, 54. Sed nota satis etiam alia, ut ὀφρα θηκάμενος Pyth. IV, 29., ut proprie ὅπλα τίθεσθαι quo citur. [Emperius ἐν δόξᾳ θέμενος explicat: animo confi piens, sperans. Sane tum facilius intelligitur, cur ἔργῳ θελὼν additum sit.] — ἔργῳ καθελών, ut Pyth. V, 29. ἐλών. Ceterum qui tautologiam hic queruntur, obliti sunt multa apud omnes scriptores cumulate dici, non perspicuitatis causa

Digitized by Google

sed ad vim et ornatum. — Victores, qui nunc nominantur, fuerunt heroes in Herculis exercitu, sed ex diversis Peloponnesi urbibus, ut statim prima Olympias quodammodo πανήγυρις esset, Hercule nunc quasi universae Peloponnesi duce; cf. Müller. Dor. I. p. 445. — V. 64. De Oeono Licymnii filio et de Echemo Pegaeta cf. Boeckh. — V. 65. ποσσὶ τρέχων. Ut semel meneam quod notari non video, ποσσί ad vim oppositionis adiectum, quum πάλᾳ sequatur, quemadmodum etiam alias non vacant haec addita substantiva, ποσσί, χερσί, ὀφθαλμοῖς, οὔασιν, al., sed suis locis vim habent. — V. 66. στρατὸν ἐλαύνων, copiae adducens Herculi. — Ἔχεμος, scil. ἦν. — V. 67. Doryclus Cynetae. Sed de Semo Halirrhothii filio cf. Diphili choliambus in Scholiis h. l. (Meinek. Babr. p. 147.): τρέψας δὲ πώλους, ὃς ὁ Μαντινεὺς Σῆμος, ὃς πρῶτος ἅρματ' ἤλασεν παρ' Ἁλφειῷ. Adde Beeckh. Nott. critt. Erant Mantinenses Neptuni equestris gnavi cultores, et Halirrhothius Neptunius heros, ut monet Müllerus. Ceterum supple ἔφερε τέλος. — V. 72. [Ἐνικεύς nomen inauditum et vix Graecum. Quare verissime Meinekius in Annall. philoll. Bergkii et Caesaris a. 1845. p. 1066. δὲ Νικεύς emendavit. Quod ipsum Scholiastam legisse suspicor, qui ascripserit: ὄνομα κύριον ὡς Τυδεύς. Nam si Ἐνικεύς ob oculos habuisset, poterat notum nomen Ἐνικεύς aptius comparare.] — ἔδικε πέτρῳ, Isthm. I, 24. Nem. I, 18. — ὑπὲρ ἁπάντων, cf. Nem. IX, 54. Isthm. II, 86. — χέρα κυκλώσαις, ut Hom. Od. VIII, 189: περισχέψας δίσκον. — συμμαχία, socii militares. — V. 73. παρᾴθυξε, excitavit; cf. ad Ol. VII fin. Ceterum pro ultimis duobus generibus postea quinquertium institutum. Traditio fabulosa nomina quidem horum victorum servaverat, sed non patriam. Quae praeterea de toto hoc loco disputari possunt, vide in Excursu de certaminibus Olympicis. — V. 75. σελάνας ῥέος, lunae illustravit vesperam, cf. Ol. III, 29. et ad ἔφλεξεν Ol. IX, 22. — V. 76. ἀείδετο, personabat cantu, veluti est πόλιται πᾶν μέλαθρον Eurip. Iphig. Taur. 367.; cf. plura ap. Elmsl. ad Sophocl. Oed. R. 1094. Schaef. ad Longum p. 384. et Borahardy Synt. p. 431. — πᾶν τέμενος, totus locus sacer, πᾶν ἄλσος, cuius partem vides esse τὸ κύκλῳ κίδον supra dictum. — V. 77. τὸν ἐγκώμιον ἀμφὶ τρόπον, modo qualis exhibetur laudibus victorum in comissationibus.

V. 78—fin. Redit ad victorem carmenque absolvit. — Primum locum verto: „Primordia prisca sequuti

Digitized by Google

etiam nunc dignum victoria eximia ornamentum canemus tonitru et ardenti manu vibratum telum Iovis, fulmen in omni victoria praesens." — V. 78. *ἐχεννυμίαν* cum emphasi dictum. Nempe hymnus epinicius nomen habet a *νίκη*, nunc autem cantum canere vult, qui iure habet nomen a victoria, h. e. qui par sit ei et plane dignus; ac statim sequuntur magnificentissima verba. Quare accusativum, *ἐχεννυμίαν χάριν*, vides appositionem esse sequentium *κελαδησόμεθα — ἀραρότα*, cf. Matth. Gr. §. 432, 5. — V. 79. *ἀγερώχου*, cf. Buttm. Lexil. II. p. 98. — V. 80. *πυρπάλαμον* (*das geschäft der feuerhand*), quum ardere videatur fulguratoris manus, dictum ut Aesch. Choeph. 21: *ὀξύχειρ κτύπος* et Eurip. Phoenis. 1370: *λευκοπήχεις κτύποι χεροῖν* (*die handschläge der weißen arme*) aliaque multa tragicorum. E Pindaro cf. *μαλακόχειρα νόμον* Nem. III, 55. Boeckhius intelligit fabrefactum artificio Vulcano et Cyclopibus, quod mihi hic longius petitum videbatur; propius est quod ego posui et magnificentius. Minus audax Horatius rubentem fulguratoris dextram dicit Od. I, 2, 2.; *βέλος* autem de fulmine notissimum, cf. Valcken. ad Eurip. Hippol. p. 225. Herod. IV, 79. VII, 10. — Verba: *ἐν ἅπαντι — ἀραρότα*, verti fere, ut Hermannus. *κράτος* victoria, ut supra, v. c. Ol. I, 78. Isthm. VII, 5. *ἀραρότα* autem mihi dicere videtur nexum, iunctum, omni victoriae, h. e. inseparabile a victoria, quum nulla victoria esse possit, nisi annuente Iove potenti fulmine suo. [Lobeck. Pathol. p. 268. comparat *κάλλει ἀρηρώς*, *ἀπηνείησιν ἀρηρώς*.] Boeckhius meus explicat: summae potentiae Iovis aptatum; ego vero pro generali notione definitius victoriarum auctorem significari malo. Universum locum ne quis timidum dicat, praeclare Boeckhius in nummis Locrorum Epizephyriorum fulmen haberi notavit; huic igitur magnifico tela debetur Agesidami victoria. Simul Boeckhius fulmen omnium Locrorum commune insigne fuisse, eoque etiam Ol. IX, 5 et 12. pertinere acute suspicatur, quod in medio relinquo. Denique idem in pertaneo carmen nostrum cantatum coniicit, ubi propositum esset Locrorum insigne, fulmen. Quod ut non nego, tamen non necesse habeo statuere. — V. 84. *χλιδῶσα*, non mollis, sed plene sonans, cf. ad Ol. IX, 2. — *ἀντιάξει*, obviam ibit, respondebit tibiae. — V. 85. *φάνεν*, cf. Ol. II, 84. — V. 87. *ἔχοντι νεότατος τὸ πάλιν ἤδη*, qui iam venit ad aetatem iuventuti contrariam, h. e. senectutem. De loquutione

Digitized by Google

τὸ πάλιν, τὸ ἔμπαλιν, τὰ ἔμπαλιν, ἔμπαλιν c. genit. Boeckh. laudat Ol. XII, 11. Pyth. XII fin. Eurip. Herc. fur. 778. et Valcken. ad Hippolyt. 388. Aesch. Pers. 223. Add. Herod. VII, 58. Anthol. Palat. IX, 250. — Ceterum sententia veteribus valde frequentata. Exempla nonnulla attulit Tafel. Nihil Graecis antiquioribus tristius quam non habere progeniem, cf. Herod. VI, 86 fin. add. Müller. Dor. II. p. 192. — V. 88 sqq. Confer cum his laudatum a Boeckhio Menandri dictum p. 280. Meinek. et Gatak. ad Antonin. Phil. p. 248. D. et Eurip. Ion. v. 275. 291. — ποιμένα, dominum, possessorem, cf. ad Ol. X, 9. — ἑπαχτὸν ἀλλότριον, non interpretandi causa alterum alteri subiicit, sed ut magis extollat id, in quo tristitia rei inest. — V. 91 sqq. καί pr. οὕτω καί, cf. ad Ol. VII, 7. Comparatio haec est: Ut filius patri senili desideratus venit, sic etiam victori carmen, quamvis sero missum; sed quum interiecta sint verba: ἐπεὶ πλοῦτος — στυγερώτατος, mortis cogitationem continuans dicit in hunc modum: Ita etiam qui post res bene gestas sine carmine discessit, brevem habet hilaritatem. Faciunt talia saepe scriptores, non obliti quae dixerant, ut multis videtur, sed scientes et consulto, ne abruptius cogitatio et oratio ad priora redeat, sed continuo omnia flumine decurrant. — Ceterum ex Pindari hoc loco colliges Agesidamum in seniorum certe aetate tum fuisse. — V. 93. κενεὰ πνεύσαις, vana conatus, coll. Nem. III, 41. Pyth. II, 61. Is inutili conatu, ait, brevem fructum consequutus est. — ἔπορε — τερπνόν, labori brevem iucunditatem pro praemio paravit, in quo cave μόχθον personam credas esse, cf. ad Ol. II, 17. 19. Ceterum ad universum locum cf. Horat. Carm. IV, 8, 21. ibiq. Mitscherl. — τὶν δ' cett. Tu non eris tam infelix, tibi dulcissimus cantus paratur. — V. 94. ἀναπάσσει, adspergit. — V. 95. τρέφοντι, augent autem gloriam hectorum Musae, et fit celeberrimum quod canitur a Musis. — εὖ ῥύ, ut ampla fiat, cf. Ol. I, 68. — V. 97. συνεφαπτόμενος, scil. τοῦ ἔργου, una cum Musis operam navans huic rei studiose laudavi populum Locrorum et Agesidamum. Exempla significationis cfr. apud Baehr. ad Plut. Philop. p. 14. — V. 98. ἀμφέπεσον, amplexus sum, proprie dictum Hom. Od. VIII, 323., nunc pro colui amice et rebus eorum lubens me dedi. Sic ἀμφαγαπάζειν, ἀμφαγαπάζεσθαι est fovere, benigne, amice tractare. Add. etiam ad Ol. I, 8. — μέλιτι καταβρέχων, Isth. V, 21: ξαινέμεν εὐλογίαις. — V. 101. βωμὸν παρ' Ὀλύμπιον,

Digitized by Google

h. e. in stadio Olympico, Pindaro Olympiam designante a potiori, quum ara maxima Iovis dignitate prae reliquis Olympiae locis emineret. Apud Xenoph. Hist. Gr. VII, 4, 29. sensus videtur hic, stadium relictum propter hostes appropinquantes, et luctatores versus aram regressos inter stadium et aram certasse, ne turbarentur. Ceterum distat ara a stadio ex Müllleri ratione nonnis CC pass. Roman. — V. 104. ὧρᾳ κεκραμένον, μιχθέντα, Pyth. X, 41. add. Blomfld. ad Aesch. Choeph. v. 732. — ἅ ποτε est. Sensus: Quae non levis dos est, sed pretiosissima, et quae immortalitatem adeo paraverit interdum pueris. Tecte, sed eximie comparat puerile decus Agesidami cum pulcritudine Ganymedis. — V. 105. ἀναιδέα, Theogn. 207: θάνατος ἀναιδής. — Denique universi huius loci admirabilis pulcritudo in eo inest, quod omnem viri laudem pristinam in fine complectens Pindarus a diu praeterito tempore tam clare et luculenter resuscitat, praecipue nitens, ne quid detrimenti cepisse videatur gloria viri, diu cum carens, ut nunc recentibus coloribus quam integerrima posteritati tradatur. Atque ita eximio exitu finitur carmen.

CARMEN OLYMPICUM DUODECIMUM.

INTRODUCTIO.

Ergoteles Himeraeus, vir eximius, Cnoso Cretae intestina seditione pulsus, Himeram in Siciliam venerat ante Ol. 72, 3., ubi quum civitatem consequutus esset et alios honores, exin, ut par erat, in certaminibus Himeraeum renuntiari se voluit. Atque hanc quidem Olympica victoria reportata est Ol. 77. Ante in Pythiis vicerat bis, et in Isthmo; post Ol. 77. autem iterum vicit Olympiae alio tempore, et bis Nemeae, ut praeclarum cursorem eum apparet fuisse. Cfr. praeter Pindarum Paus. VI, 4, 7. Accidebat autem paulo ante hanc, de qua nunc agitur victoria, ut Himera Agrigentino Therosi (Ol. II.), tum filio eius Thrasydaeo subiecta immiti hoc tyranno suo liberaretur, qui exeunte anno Ol. 76, 4. gravi proelio ab Hierone fusus imperio excidebat pulsusque perierat apud Megarenses: quo facto Agrigentini pacem fecerunt cum Hierone et libertatem confirmatam acceperant, quod etiam

Digitized by Google

Himerensibus contigisse videtur. Quum igitur et urbs mirificam Fortunae vim experta esset et Ergoteles civis, carmen totum in huius deae potentia celebranda versatur, quod cantatum videtur *in* ipso fano quodam Fortunae, *offerente* Ergotele deae coronam *suam*. Pindarus tum erat in Sicilia. Docuit haec omnia Boeckhius *m*aiorisque.

EXPLICATIO.

V. 1—12. Fortunam invocat pro salute urbis. — W. 2. *Τύχα*, aliis poetis Oceanis habita, a Pindaro apud Paus. VII, 26, 3. (in Fragmentis ap. Boeckh. p. 565.) eximie Parcarum una dicta est. Parcae autem a multis et haud dubie a Pindaro etiam Iovis filiae habitae, summi fatorum rectoris. — *Σώτειρα*; cf. Ol. VIII, 21. add. *τύχη σωτείρᾳ* Aesch. Agam. 672. Soph. Oed. R. 89. Videtur Himerae fanum deae fuisse, ut Syracusis et aliis in locis. — *Ἐλευθερίου* Iovis honores in aliis Graeciae urbibus Boeckhius monet alienos esse ab hoc loco, ubi de Himerensium rebus agatur. Esse autem proxima cogitanda, libertatem anno antecedente probabiliter recuperatam post expulsum Thrasydaeum et pacem cum Hierone factam; antiquiorem esse quam quae huc referri queat expulsionem Terilli, tyranni ante Theronem urbi imperantis, et pugnam adversus Carthaginienses a regibus Siculis ad Himeram pugnatam. In qua sententia illud certissimum videtur, si huius carminis tempore Himera serviisset Thrasydaeo aliive tyranno, Pindarum non loquuturum fuisse de leve Liberatore, etsi prius a Terillo et ab Afris liberati erant; unde vere monet Boeckhius tunc liberam fuisse urbem. Sed florente nunc libertate quidni etiam priorum temporum simul redeat memoria, si quid olim ab eadem dea simile contigerat, certe nobilissima illa de Carthaginiensibus repertata victoria sponte propemodum se offert. — *ἀμφιπόλει*. Comparat Tafel Anthol. Palat. T. II, p. 699. Epigr. 142, 8. Orph. Hymn. 55, 77. Et *ἀμφιβαίνειν* Homer. Il. *A*, 37. Callim. Del. 27. ibiq. Spanh. — V. 3. *πλὼ γὰρ* cett. Quum poeta dicat: Tibi in mari gubernantur naves, in terra autem bella, vides eum de navalibus pugnis hic non cogitare, quales vix gesserat Himera. Est autem oratio tota Himerensium rebus accommodata. Potius de mercatura cogitandum urbis ad mare sitae. Ceterum conferunt Horat. Carm.

Digitized by Google

I, 35, 6., ubi vid. interprett., add. Iacobs Anthol. T. 12, 117. Tafel ad h. l. — πόλεμοι, ut olim pugna adversus Carthaginienses, nunc Thrasydaei et Hieronis. — V. 5. κἀγορᾷ βουλαφόροι, quales nunc Himerae sunt libertate restituta. Ceterum res externas et internas quum opponat, noluit πόλεμος et εἰράνα dicere, et nulla hic est inaequalitas orationis vituperanda. — αἴ γε μὲν ἀνδρῶν cett. Hominum de rebus futuris cogitationes fluctuant nec quidquam certi in se habent, sursum deorsum feruntur in medio mari errorum; his igitur certo confidere non licet. — V. 6. πολλὰ — τὰ δέ, ut Nem. IX, 43., cf. Herm. Vig. p. 701. — ἄνω — κάτω κυλίνδονται, de iis, quae in mari feruntur. Inprimis frequens loquutio ἄνω καὶ κάτω μεταστρέφειν, μεταβάλλειν, ἕλκειν, μεταπίπτειν apud Platonem, cf. Ast ad Phaedr. p. 378., quae modo turbare et confundere significat, modo in omnes partes versare, modo huc illuc fluctuare, ut ἄνω καὶ κάτω τὰς δόξας μεταβάλλειν Rep. VI. p. 508. Add. Phaedon. p. 98. C: πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ ἄνω καὶ κάτω φέρεται καὶ χρόνον οὐδένα ἐν οὐδενὶ μένει. — τάμνοισαι, percurrentes et agitantes vana rerum simulacra, ut naves fluctus maris secant, v. Pyth. III, 68. Hom. Od. III, 15. Horat. Carm. I, 1, 14. μεταμώνια Scholia explicant μετέωρα καὶ φερόμενα. — V. 7 sqq. Nec signum a diis quisquam certum consecutus est de eventu aliquo futuro. Nempe obscura sunt et varias interpretationes habent oracula, vaticinia ceteraque signa et omina deorum; cf. Nem. XI, 43. Eurip. Herc. fur. 62. add. Tafel. h. l. — V. 9. τῶν δὲ μελλόντων cett., sed, ait, futurarum rerum obcaecata, caeca est cognitio, prudentia. φράδαί, γνώσεις. — V. 10. ἔπεσεν, cf. ad Ol. VII, 69. — V. 11. ἔμπαλιν, Ol. XI, 87. — V. 12. βαθύ, ingens, ut πλοῦτος, al. — πεδάμεισφαν, nacti sunt; cf. Wunderl. Observatt. critt. in Aesch. p. 182.

V. 13 — fin. De Ergotele loquitur. — V. 15. τιμὰ ποδῶν, praeclara vis pedum. — κατεφυλλορόησε, defluxisset, consenuisset, interisset. — ἐνδομάχας ἅτ' ἀλέκτωρ, h. e. ἅτε ἐνδομάχου ἀλέκτορος τιμά, brevitate in comparationibus notissima eademque aptissima, quum plena oratio ieiuna esset. Cet. cf. Ol. I, 7. [De certaminibus gallorum apud Graecos et Romanos uberrime exposuit Niebuhrius ad Ion. Chii Frr. p. 59 sqq.] — Sensus: Cretae tantum in patria certasses, non in sacrorum ludorum lucem progressus

Digitized by Google

esse, ut quum gallus domi pugnat, non in publica certamina reducitur. Igitur Cretenses ea aetate non videntur ad sacros ludos profecti esse. Nisi credas hoc ad Ergoteles ita trahendum esse, ut cum Himerae feliciorem condicionem nactum esse stamus. Cretae autem si mansisset, eum non peregre abire potuisse. — De certaminibus coturnicum et gallorum (Lucian. s. Gymnas. c. 37.), ut apud Athenienses ex bello Persico, constat; laudat Boeckhius Ael. V. Hist. II, 28. et intt. Petit. legg. Att. p. 84. Dicuntur tales ἀλεκτρυόνες μάχιμοι, ἀθληταί, πλῆκται, inprimis Tanagraeorum galli celebres, cf. Babrii fab. 5. et Columell. d. R. R. VIII, 2. Denique Heynius et Boeckhius monent gallum gallinaceum in nummis Himerensium haberi, ut facile in hanc comparationem inciderit poeta, praesertim quum etiam certamina gallorum in Minervae honorem ibi fuisse vibentur. De domestico gallo confer Aesch. Eumenid. v. 846. — [V. 16. στάσις ἀντιάνειρα ab Eustathio Proocm. p. 8. inter λέξεις δεμνίας consetur.] — V. 17. στεφανωσάμενος, cf. ad Ol. VII, 81. — V. 18. δὶς ἐκ Πυθῶνος, h. e. Pythiade 25 et 29., docte demonstrante Boeckhio. Hinc etiam in Isthmo bis vicerat. — V. 19. Θερμὰ Νυμφᾶν λουτρά, h. e. Himeram, claram Thermis eximiis, quas Nymphae in Minervae gratiam Herculi ibi aperuerant; cf. Boeckh. h. l. et Müller. Dor. I. p. 427. — βαστάζεις, ὑψοῖς, Isthm. III, 8. ἐπαείρειν Ol. IX, 20. — ὁμιλέων παρ', ut Hom. Od. XVIII, 382. Sensus: Civitati adscriptus et habitans in propriis bonis, quippe domum et agros possidens ut civis; cf. Boeckh. Oecon. civ. Athen. I. p. 154 sqq. Universe de aquis Himerensibus et Thermis optime egit Cluverius Sic. Ant. II, 280 sqq.

CARMEN OLYMPICUM DECIMUM TERTIUM.

INTRODUCTIO.

Xenophon Corinthius, e nobili gente Oligaethidarum, stadio et quinquertio in iisdem ludis vicit Ol. 79. Etiam pater eius Thessalus cursu Olympiae vicerat Ol. 69., unde hic οἶκος τρις-ολυμπιονίκης dicitur. Praeterea etiam aliae victoriae non paucae

Digitized by Google

huius familiae fuerant, Xenophontis, patris, avi, aliorumque; gens autem paene innumerabilem copiam coronarum habebat, ut vix quidquam in hoc genere maius et illustrius exstitisse in Graecia credas. Videamus nunc rationem carminis. Post proœmium, in quo cum familia victrici Corinthum se cantaturum significat, ad singula urbis ornamenta accedens, dicit eam et iudiciis victoriis plurimis et inventionibus ingeniosis conspicuam, ut dithyrambi, domiturae equorum, aquilae in aedibus, et post pariter ac bellicis studiis florentem. Quibus tractatis ad victorem transiens huius et familiae victorias recenset. Exin ad mythica tempora progreditur, Sisyphique et Medeae prudentiam memorat, et eorum qui ad Troiam steterant fortitudinem partim in Graecorum partim in Lyciorum exercitu. Lyciae ne deducunt orationem ad Bellerophontem, quo loco data opera domituram Pegasi tractat a Minerva monstratam, tum bellum mentionem facit, quae Pegaso insidens Bellerophontes gessit. Denique ad praesentes res redeuns Oligaethidarum victorias laudat, loca enumerans omnia, ubi vicerint. — Perlustratis his omnibus, si de carminis compositione interiore quaerimus, primum perspicue patet Pindarum Corinthi decora potiora complecti voluisse, ita ut et fortitudinem ac rerum gerendarum studium et ingenii prudentiam et sollertiam doceret in hac urbe inde ab antiquo tempore floruisse. Ac fortitudo quidem urbis partim probatur rei gymnasticae studio insigni iudiciisque victoriis plurimis a Corinthiis reportatis, quo pertinent in hoc carmine Xenophontis familiae et Oligaethidarum laudes, — non minus vero eadem elucet bellicis rebus, quam et nunc Mars vigeat in urbe et olim Troiano in bello clari fuerint Corinthii, denique prius etiam Bellerophontes post inventam domiturae mirabiles pugnas pugnaverit audax Pegaso per aerem vecta. Atque haec quidem de fortitudine; ingenii vero vis et sollertia mythico tempore conspicitur in Sisyphi et Medeae prudentia, historico autem inventionibus ingeniosis pluribus et poesios studio. Vides igitur quae leguntur in hoc carmine omnia duabus hisce virtutibus contineri. Quemadmodum autem in singulis hominibus nulla est pulcrior virium coniunctio, quam si ingenii sollertia et elegantia pariter ac robore et fortitudine valent, sic etiam in civitatibus, ubi duo haec ornamenta coniuncta sunt, nihil potest illustrius cogitari; ac quod suaviter supra Epinephyrios Locros

Digitized by Google

praedicari vidimus ἀχροσόφους et αἰχματάς, apud quos et Mars coleretur et Calliope, hoc nunc plenius et luculentius conspicimus in Corinthi laude propositum. Nec brevia haec et ad tempus, sed semper et per omnia tempora talis fuit Corinthus. Ac primum de historico maxime tempore et praesentibus rebus dicit, tum in medio carmine ad mythica assurgit, quo loco in Bellerophontae historia inventionis et fortitudinis laudem consanctam exhibet; denique in fine carminis mihi quidem non magis de prioribus quam de future tempore dicere videtur. Etenim agitabatur a familia Xenophontea etiam alia victoria, ut ibi significatur; quam si ponimus equestrem fuisse, et praecedens locus de equi domitura per Bellerophontem nova luce collustratur, et exitus carminis plane magnificus exsistit, ubi mihi luculentum augurium novae maioris victoriae propenere et ipsum δαίμονα γενέθλιον excitare velle videtur gentis priorum decorum omnium conferta enumeratione. Atque ita cum optima spe futuri temporis absolvitur carmen, cui, credo, deesset aliquid sine tali exitu. Denique ut ad principium redeam, tot decora urbis praesentia, praeterita, futura quis credat contingere potuisse sine diis? Quo maiora enim et pulcriora bona sunt, eo magis necessaria ex ingenio veteris poesios est derivatio eorum a diis. Sic causam vides, cur in proocmio ordiatur ab Horis Corinthi cultis, quae prosperitatis civitatum auctores omnia etiam haec ornamenta per decursum temporis maturarunt. — Post haec restat, ut de sollemnitatis ratione dicam, in qua carmen cantatum. Atque in privata domo non cantatum esse plane certum, quum publica urbis decora eo continentur, privataeque laudes huic nonnisi pars sint publicarum et ad has referantur. Neque vero in templo cani potuit aut in pompa ad templum, veluti Iovis; quae enim sic canuntur carmina, ea omnia necessario e deorum invocatione initium capiunt. Quae quum ita sint, ego cantatum suspicor, quum victor sollemniter introiret in urbem, et pompa victorialis duceretur per nobiliora urbis loca; ac publice etiam Boeckhius cantatum statuit. Post cantum ad ἑστιατόριον publicum aliumve locum perventum, ubi Oligaethidarum omnium paratum esset convivium.

Digitized by Google

EXPLICATIO.

V. 1—10. Prooemium. Cum familia victrici Corinthum se celebraturum significat praeclaram ubi Horae habitent prosperitatis civitatum auctores. — V. 2. οἶκον ἄμεμφον ἀστοῖς, quum ex optimatibus esset familia. Nempe forma reipublicae aristocratica fuit, gentibus nobilibus γερουσίαν obtinentibus, populi concione iisdem fere legibus circumscripta quibus Spartana, ut Müllero videtur Dor. II. p. 151. — V. 3. ξείνοισι δὲ θεράποντα, ut plurimum laus nobilitorum et ditiorum gentium; de Corinthiorum autem hospitalitate cf. Müller. Dor. I. p. 414. Ceterum nota laudis formula, civibus hospitibusque inservire; [epigr. in Pindarum Anth. Pal. VII, 35: Ἄρμενος ἦν ξείνοισιν ἀνὴρ ὅδε καὶ φίλος ἀστοῖς, v. de Hierone Pyth. III, 71. et] cf. Iacobs Delect. Epigramm. p. 271. — γνώσομαι active pr. notam faciam, celebrabo, ut vulgo explicant, sine exemplo est, nec aptum sit: neque enim recte Pindarus dicere potuit, se notam facturum canta Corinthum, quasi ante eum nondum innotuerit eius laus in tot victoriis ludicris reportatis. Verto: Domum victricem laudans contemplabor mihi simul Corinthum praeclaram, qua loquutione nihil aptius in carmine, quod totum versatur in decoribus urbis. Ac quum Pindarus amet translationes a re praesenti ductas, adde in pompa per nobiliora urbis loca incedente carmen cantatum videri, ipso fortasse poeta praesente. Cf. cognoscere Athenas Propert. I, 6, 13., quod ibi quidem pro adire dictum. [Ego sic intelligam: Celebrans victricem familiam Oligaethidarum cognoscam Corinthum, quae pulcra prole gaudet, h. e. cognoscam, quo iure Corinthus tanquam ἀφνειά et ἀγλαόκουρος in laudibus sit. Ait igitur poeta confirmari nobilissimae familiae laudibus vetustam gloriam Corinthi. Ad γνώσομαι cf. Ol. VI, 97.] — V. 4. τὰν ὀλβίαν — ἀγλαόκουρον, divitiis virisque egregiis florentem, sed pro εὔανδρον iuventutem maluit dicere propter Xenophontem. De opulentia Corinthi nota omnia, Hom. Il. II, 570. Thucyd. I, 13. Müll. Dor. II. p. 27. 213. — V. 5. Verba Ἰσθμίου πρὸ θύρου Ποτιδᾶνος (vid. Addend. I. p. 352.) situm indicant in introitu Isthmi, sed magnificentius dicta sunt ob Isthmum Neptuno sacrum, cuius dignus introitus praeclara haec urbs. Ut igitur

Digitized by Google

Isthmus τέμενος, ἕδος Neptuni, sic Corinthus πρόθυρον. Eandem reperit Bacchylides, ὦ Πέλοπος λιπαρᾶς νάσου θεόδματοι πύλαι, in Scholiis. Appellabant enim vulgo ianuam Peloponnesi Corinthum, cf. Iacobs. Animadv. in Eurip. p. 100. Dicit igitur opulentam Corinthum, quae Isthmi magnificum vestibulum est aedificiorum praestantia, et cives eximios alere. De copula omissa v. ad Pyth. IX, 5. — V. 6 sqq. De Horis vid. Manso Versuche über einige Gegenstände der Mythologie p. 378 sqq. — Εὔθρον πολίων ἀσφαλές licet etiam Eunomia dici possit, sic imprimis Δίκα et Εἰράνα dicuntur, quoniam bonae leges et instituta stare non possunt, sed evertetur etiam optima forma Reipublicae, ubi pro iustitia vis et iniustitia irrepserit et pro concordia civium dissensio. Abstractum βάθρον sine causa displicebat Heynio, quanquam κίων, πύργος, ἔρεισμα, columen, subsidium, alia dicuntur. [Hesiodus Theog. 901: Themis τέκεν Ὥρας Εὐνομίην τε Δίκην τε καὶ Εἰρήνην τεθαλυῖαν. Bacchylides fr. XII: Τίκτει δέ τε θνατοῖσιν Εἰράνα μεγάλα πλοῦτον κτλ. idem fr. XXX. iungit Δίκαν ὁσίαν, ἀγνάν, Εὐνομίας ἀκόλουθον καὶ πιστᾶς Θέμιτος. Maxime autem dignus est qui comparetur egregius locus lyrici poetae apud Stobaeum Ecl. Phys. I, 1. p. 172. Heeren.: Κλωθὼ Λάχεσίς τε — πέμπετ' ἄμμιν ῥοδόκολπόν τ' Εὐνομίαν λιπαροθρόνους τ' ἀδελφὰς Δίκαν καὶ στεφανηφόρον Εἰράναν πόλιν τε τάνδε βαρυφρόνων συντυχιᾶν λελάθοιτε. Quae Bergkius Poett. Lyr. p. 220. ad Pindari hymnum in Τύχαν revocabat; mihi ex carmine aliquo Thebanis scripto repetita videntur. De Horis autem nunc dignissimus est qui legatur perelegans commentariolus K. Lehrsii in Scriptis Populariib. de Antiq. fascic. 2. Regimont. Pruss. a. 1846. editus.] — Εὐμότροπος, moribus par ac conveniens, Tafel laudat Theophr. Char. XXVI. ibiq. interprett. — V. 7. ταμίαι, de feminina forma ταμία, nota ex Homero, cf. Ol. XIV, 9. et Boeckh. h. l. Ad rem cf. Valcken. ad Theocrit. p. 394. Inimis Εἰρήνη audit ὀλβοδότειρα, βαθύπλουτος, coll. Pausan. 8, 3. IX, 16, 2. [ταμίαι ἀνδράσι (⏑ ⏑ — ⏑ ⏑) per synizesin malescere putavimus omnes. Quod fieri posse qui negat Ahrens de crasi et aphaer. p. 17. aut syllabas αι in unam syllabam positione correptam coire existimat, ut in χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, δενδρέῳ ἐφεζόμεναι, aut licuisse Pindaro in nominativo declinationis primae elidere diphthongum pariter atque Iliad. I, 272. in ὄρεϊ ὀδύναι. Confer ad Pyth. XI, 54.] — V. 9 sq.

Digitized by Google

scalis) praemium fuisse negabat. Quod refutavi ad Simonid Cei epigr. CCII. p. 191., ubi est: Ἐξ ἐπὶ πεντήκοντα, Σιμωνίδ ἥραο ταύρους καὶ τρίποδας.] — V. 20. Verte: quis freni equorum moderamen indidit, s. frena moderantia in venit. Μέτρα enim sunt vis moderatrix freni, inprimisque cu μιον. Similiter Boeckhius: iustus modus, recta demensio s commoda ratio. Ceterum ἔθηκε supplebis e sequenti ἐπέθηκε.- Sequitur aquila duplex (οἰωνῶν βασιλεὺς δίδυμος) decorum t templis. Quum enim ante quattuor latera tecti fuissent, vider Corinthi primum fastigium triangulare in fronte posticoque fi ctum et imposita aquila Iovis ex opere fictili. Vid. Boeckh h. l. et Müller. Dor. II. p. 258. Archaeol. p. 34. Inest igitu loco architecturae et plasticae laus, unde docte Boeckhius d Corinthiorum artibus agit. Mercaturam et talia omittit poeta u vulgaria. — V. 22. ἀδύνατος, Ol. VI, 83. Prius urbe Ro melum viderat epicum poetam celeberrimum, sed non dubium est postea etiam lyricos ibi plures fuisse, e quibus Scholia Isthmion (Simonid. fr. XCV.) memorant; aliorum nomina periere Erant enim plurimi lyrici inter Dorienses, clari in sua quoqu patria, non item omnes per totam Graeciam, veluti Pindarus Nem. IV. duos Aeginetas lyricos ex una gente laudat. Cf. Müller. Dor. II. p. 375. — Denique etiam bellica laude Corinthi videntur insignes fuisse terra marique, unde etiam multa ad bellicum apparatum invenerunt, ut galeam Corinthiam et triremium fabricationem; cf. Boeckh. [De Sparta similiter Terpander apud Plut. Lycurg. 23: Ἔνθ' αἰχμά τε νέων θάλλει καὶ Μοῖσα λίγεια καὶ Δίκα εὐ ἀραρυῖα. Laudes Corinthi his complectitur Strabo VIII, 585 sq.: ἡ πόλις τῶν Κορινθίων μεγάλη τε καὶ πλουσία διαπαντὸς ὑπῆρξεν, ἀνδρῶν τε ηὐπόρησεν ἀγαθῶν καὶ πολιτικὰ καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικάς· μάλιστα γὰρ καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν Σικυῶνι ηὐξήθη γραφική τε καὶ πλαστικὴ καὶ πᾶσα ἡ τοιαύτη δημιουργία.] — V. 24 sqq. Transit ad luctica decora. Sed post tantas laudes orditur hunc locum ab ea sententia, quae Graeco poetae non poterat non necessaria videri Utinam, Iuppiter, per omne tempus invidia absit ab his, quae cano, h. e. utinam nunquam minuas et deprimas praesentem hanc prosperitatem, sed urbem serva et Xenophontem. Ceterum cf. ad Ol. VIII fin. — V. 28. Ξενοφῶντος δαίμονες. Unumquemque hominem habere genium suum nota est Orphicorum mysteriorum, philosophorum doctrina, cf. Heind. ad Plat. Phaed

Digitized by Google

don. p. 219. Meineke ad Menandr. Fragm. p. 293. Cuius rei initia haud dubie haesita erant e religione populi, qui in rebus gentis, in fortuna aut infortunio maiori singulorum hominum aut gentium non poterat non δαίμονα agnoscere s. vim divinam peculiarem, proprie in his ipsis versantem. Vid. Creuzeri Mythol. T. III. c. 1. Vulgo quidem in poetis et pedestribus scriptoribus δαίμων, ubi non deus est, vertitur fortuna, quod saepe sufficit, velut Pyth. V fin. Διὸς νόος κυβερνᾷ δαίμον' ἀνδρῶν φίλτατον, at in aliis locis ita praevalet personae notio, ut gentium fortore malis, ut quum in fine carminis Pindarus gentis Oligaethidarum δαίμονα γενέθλιον commemorat. Atque etiam hoc loco genium verterim cum Boeckhio, quia consulto poeta Ξενοφῶντος δαίμονα commemorare mihi videtur propter filium γενέθλιον δαίμονα, cuius vim infra dicetis. Cet. cf. Bergl. ad Aristoph. Nub. 1234. [et Lob. Agl. p. 766 sqq.] — εὖ θυνε, cf. Anthol. Pal. VII, 164: καὶ δόν, ὀδῖτα, οὔριον ἰθύνοι πάντα Τύχη βίοτον. Ib. IX, 107: δυσθύνων ἀνέμων. — V. 29. δέξαι δέ οἱ, ab eo, cf. ad Pyth. IV, 23., ubi vid. Boeckh. Nott. critt. et laudata a Tafelio. [δέχεσθαί τινί τι ita dicitur, ut ὁ δεχόμενος alteri gratificari cogitetur eo, quod δέχεται.] — στεφάνων ἐγκώμιον τεθμόν, h. e. κῶμον τίθμιον, pompam cantumque propter coronas sollemni more illi debitum. Atque omnis Olympicus hymnus canitur Iovi. — Verba: τὸν ἄγει — Πίσας, apprime conveniunt, victore nunc pompa sollemniter in urbem introeunte. — V. 33. σελίνων. Olim coronae e pino fuerant, tum successerat apium aridum, de qua cf. Voss. ad Virg. Eclog. VI. p. 324. et Schol. add. Tafel. ad v. ad Isthm. II, 17. Serius reducta pinus, notante Boeckhio e Plut. Sympos. Qu. 5, 5. De σελίνοις Isthmiorum v. Euphorion. ap. Meineke Anall. Alex. p. 80 sq. — V. 34. ἀντιξοεῖ, Hesiod. VII, 150: ἀντιξόους γενέσθαι. Sensus: nec Nemea inimica est, sed favet, cf. Boeckh. et vid. not. ad Nem. V, 44. — V. 36. αἴγλα κοδῶν, gloria victoriae. — ἀνάκειται, publice habetur inter ornamenta Olympica, ductum a muralis statuisque Olympici lucri decoribus. Idem simplex κεῖται Isthm. IV, 17. — V. 37. [ἀλίφ ἀμφ' ἀνί dictum ut apud Sidam ἀμφὶ ἔτει· ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει. Cf. Bernhardy Synt. 245.] — μηνός — τοῦτου, videtur tempus Munychionis huic intelligendum, quo Delphis Pythia acta, Athenis Munychia, Diphilia, Diasia equestria, nec tamen constat, qui nunc intelligendi sint ludi. Vid. Boeckh. Thessalus vicerat stadio, diaulo,

Digitized by Google

armato curru, cf. Schol. — V. 38. ποδαρκὴς ἁμέρα, velox dies, h. e. in brevi spatio unius diei celeriter labentis ter eum vicit et vicit. ἁμέρα, cum emphasi, unus dies, vid. Dissen ad Soph. Oed. Col. p. 370. Ceterum cf. ποδᾶκες ὄμμα Aesch. Sept. 625. ποδᾶκες χάλκευμα Choeph. 572. νόμοι ἀφικτοὶ Soph. Oed. R. 866. aliaque multa similia. Sed semper comparatio subest. Sic ποδαρκὴς ἁμέρα est tam velox, ut qui pedibus currat. — τρία ἔργα κάλλιστα, nervosa brevitate dictum pro trium victoriarum coronis, in quo voce ἔργον consulto usus est, ut significantiore, propter triplicem laborem indefessa una die peractum. [Sunt vero coronae symbola factorum et imagines, unde metonymice possunt facta dici, in quibus quasi conspiciantur facta. Simili metonymia Simonides fr. XXVIII, 5 dixit de Asylo: ἀτειρὴς γίνας, ubi vide quae dixi.] — V. 40. Ἑλλώτια, consecrata Hellotidi sive Hellotiae Minervae, huic luciisque deae, in quibus lampadibus decurrebatur; cf. Schol. et Boeckh., add. Müller. Dor. I. p. 398. Ceterum supplenda Boeckhio: ἔργα, κάλλιστα ἔθηκεν ἀμφὶ νόμοις. — ἀμφίλεος Ποτειδάνας τεθμοί, sollemnia Isthmia. Verte: Isthmiis autem contigerunt ei etiam longiores cantus cum patre Ptoeodoro et Terpsia Eritimoque. In quo longiores cantus sunt qui plures etiam victorias enumerant, velut μακαρωγία de largo argumento Pyth. VIII, 21, 6 μακρόν, μακρά Pyth. IX, 80. Nem. IV, 33. Haec enim vocabula longum et nimis longum significant; erratque Tafelius ad Pyth. VIII, 39. semper reprehensionem inesse opinans. Est autem gradatio in toto loco: Delphis bis vicit, Athenis ter uno die, in Hellotiis septies, in Isthmo autem etiam plures sunt victoriae a familia reportatae (Thessalo, Ptoeodoro, Terpsia, hoc tamen coniunctim), denique Delphis et Nemeae fere innumerae. Ceterum Terpsias secundum Schol. fuit frater Ptoeodori et tertius Thessali; Eritimus Terpsiae sive filius sive nepos. Contra struxe μακράτερον. ἀοιδαὶ ἔφυναν σὺν πατρὶ Πτοιοδώρῳ καὶ Τερψίᾳ καὶ Ἐριτίμῳ, ut recte Heimaeethius fecit. Fabricium reducendum esse perspexit Kayserus p. 34. Dicit Pindarum contrahendi sibi vela esse, nam ἔπεται ἐν ἑκάστῳ μίτρον v. 45. „Si velim," ait, „Isthmiacas victorias canere, longiora erunt carmina quam quae hic lorus capiat." Confer Nem. X, 45. Pyth. IV, 247. Isthm. V, 53.] — V. 43. sqq. Sensus: Delphica autem vestra et Nemeaea quod attinet, litigio cas-

Digitized by Google

multis de multitudine, h. e. etiam magnae victorum copiae continetae abiudicabo parem maioremve numerum, quemadmodum etiam Boeckhius cepit. — V. 46. *πολιτᾶν ψάφων ἀριθμόν*, cf. Ol. II Nm. Anthol. Pal. II. p. 640. epigr. 52, 7. Iacobs. Animadverss. III, 1. p. 807.

V. 47—92. Decora Corinthi mythica. — V. 47 sq. Revocat se primum a Xenophontis familiae ulteriore laude. — V. 48. *νοῆσαι δὲ καιρὸς ἄριστος*, opportunum et convenientem modum nosse optimum. [Scholia: *τοῦτο δὲ λέγει τὸ νοῆσαι τὸ τῆς συμμετρίας, εὔκαιρόν ἐστι καὶ ἄριστον.* Recte illa: nam obiectum verbi *νοῆσαι* est *τὸ ἐν ἑκάστῳ μέτριον*.] Conf. ad Ol. VII, 26. Sententia saepius obvia, ut Pyth. I, 81. II, 77, 8. Alia habet Valcken. ad Hippol. v. 264. et Tafel. III. — V. 49. *ἐγὼ δὲ ἰδίας ἐν κοινῷ σταλείς* cett. Ut *ἰδιώτης ἐν κοινῷ* est communis in communi re, sic *ἴδιος ἐν κοινῷ* erit qui privata curat in publica causa. *σταλείς*, a navigatione petita metaphora cantus, ut Pyth. II, 62. Pyth. IV, 3. Nem. VI, 29. Alia vid. ad Horat. Carm. IV, 15, 3. Iam verte: Ego vero, qui cum privata merce in publico argumento vectus sum (argumentum enim carminis verum publica laus est, conf. Introd.), nunc prudentiam celebrans maiorum et fortitudinem bellicam non mentiar de Corintho, h. e. ego, qui modo privatas laudes data opera tractavi in publica laude, nunc, ubi ad ipsas publicas laudes urbis redeo, non mihi vere et accurate de Corintho dicam. Ceterum ad *ἴδιος* cf. Nem. VI, 33., atque ut ibi Aeginetarum, sic hic Corinthiorum studio nautico suaviter accommodata oratio. [Scholia: *ἐν κοινῷ λέγει τοῦ ἐγκωμιάζειν οὐκ ἐχρησάμην τῇ κοινότητι*, sed mea via incedo. Similiter Kayserus p. 35., qui poetam nonnisi de arte loqui arbitratur, quae in vulgari argumento suam tamen illam sectetur tanquam navis *ἰδιόστολος*. Iam perspici, cur dixerit *οὐ φεύσομαι ἀμφὶ Κορίνθῳ*: ita enim nova locuturum de Corintho, ut a veritate tamen non deflectat.] — V. 51. *κόλπον ἐν ἀρετᾶτῶσιν*, ut bellum gestum in armis, neque enim per se significat. — V. 52 sqq. Constructionis ratio haec est: Typhum quidem laudare (*γηρύων*) ut prudentissimum, et Medeam ut Argonautas consilio servantem, bellicam vero fortitudinem ante Troiam conspicuam. Respondent igitur ubi *Σίσυφον* v cett. et *τὰ δέ* v. 55.; sed constructio mutata in altero membro, quam incommoda faisset participii continuatio. [Accusativos

Digitized by Google

a ψεύσομαι, h. e. ψευδῶς γαμήσω, suspendit Heimsoethius. — Σίσυφον non valrum hic, et male callidum, sed sapientem et prudentem dicit, cf. Welckerum mytum. de Aeschyl. Trilog. p. 551 sqq. — De Medea Corinthia uberrime exposuit Müller. Orchom. p. 269 sqq. Sensus: Quamquam Iasoni se inimicissimam, hunc consiliis adiuvit, atque ita effecit, ut navis cum Argonautis incolumis rediret; cf. Pyth. IV. — αὐτᾷ pr. αὐτῇ, ex Theognost. Gr. Grammat. ed. tert. p. 832. — δεμέναι, alii parentes τιθεῖσι γάμον. Ad loquutionem cf. Eurip. Iph. Aul. 1076. — V. 55. τὰ δέ, partim vero etiam robore ante Troiam visi sunt utrinque decernere pugnas. ἐν ἀλκᾷ, non perperam, sed in robore, ἐπιεμένοι ἀλκήν. [Vellicans Corinthios dixerat Simonides Ceus fr. XCIV: Κορινθίοισιν οὐ μυρίαι Ἴλιον.] — V. 56. ἐδόκησαν, existumati sunt et fama habuerunt eam, cf. Pyth. VI, 40. ac saepe οἱ δοκοῦντες δίκαιοι ἀγαθοί, ἄριστοι εἶναι. Add. Eurip. Hec. 295. Troad. 613. Heracl. 900., quae laudat Musgr. ad Soph. Oed. R. 1191. — V. 57. μαχᾶν τέμενεν τέλος, pugnarum exitum dirimere. Confert Boeckh. Eurip. Heracl. 758. Sic κρίνειν νείκος alibique Hom. Od. XVIII, 264. Sopiantur lites Horat. Epist. I, 16, 42. Nec τέλος superfluum, sed significantius. Cetera confer πείρατ' ἀέθλων Pyth. IV, 220. — V. 58. Qui Atridis iuncti erant, in iis fuit Euchenor, de quo Schol. Parentem autem Corinthii tum Agamemnoni, Hom. Il. II, 570. Pausan. II, 4, 2. — V. 59. κομίζοντες, repetentes, de conatu. Laudat Tafel. Eurip. Suppl. 495. Similiter κτείνειν, ἀπολλύναι πρισῖν, cf. Elmsl. ad Eurip. Heraclid. 1103. Brunck. ad Soph. Oed. R. 1454. Doederl. ad Soph. Oed. Col. 989. Et πείθειν διδόναι Wunderl. Praefat. ad Demosth. de Coron. p. XXXVI. — V. 60. In Troiano exercitu fuit Glaucus Lycius, nobilis quidem Homerum heros, Corintho oriundus, cf. Hom. Il. VI, 144 sqq. Sisyphi filius Glaucus, huius Bellerophontes, qui Hippolochum genuit, Hippolochus Glaucum Lycium. Vid. plura apud Boeckh. — τοῖσι μέν, nam coram Danais originem Corinthiam glorietur ap. Hom. l. cit. — V. 61. ἐν ἄστει Πειράνας, nobilissimi fontis in Acrocorintho, cf. Pausan. I, 5, 1. Strab. VIII, 6. Isocrat. Delect. Epigramm. p. 361. Alex. Aetol. I, 8. — ἀρχὸν τέρου παιρόος, avi sui Bellerophontae, ἀρχάν, ut tamen subiectus esset summo imperio Proeti Argivi, monente Boeckhio, e Pausan. II, 4, 2. — V. 62. μέγαρον, videtur Σισύφου

intelligendum cum Tafelio e Steph. VIII, 6.; situm in Acrocorinthio, ubi regum priscorum eadem fuisse credibile. Ibidem id arce quum esset Pirene, suavis denominatio ἄστυ Πειρήνας. — βαθὺν πλοῦτον, ditem hereditatem, qualia habent heroes, metalla, currus et equos, bervos, agros. βαθύς pro multus, copiosus, legitimum de opibus, unde βαθύπλουτος, βαθυκτέανος, alia, cf. exempl. ap. Tafel. — V. 63 sqq. Sequitur fabula de Bellerophonte, de qua nuper disputavit Völckerus Mythologie des Lapetischen Geschlechts p. 184 sqq. Nos Pindarum audiamus. Bellerophontes, quum diu frustra Pegasum domare tentasset, adit vatem Polyidum, qui eum incubare iubet in templo Minervae; ibi dea in somno frenum offert, quod Neptuno in sacrificio monstrare iubet. Heros expergefactus invento dono iterum adit vatem, qui monet, ut post sacrificium Neptuno oblatum Minervae equestri aram ponat. Iam poetica sui ornatus etiam Boeckhio laudata. Haec lex, quod Pindarus non dicit bis in consulto Polyido, sed semel uno loco. Oritur igitur suavitas ab ipsa donatione freni in somno, et consultum ante Polyidum commode subiicit post, ubi secundum aditum ad vatem narratur. — V. 63. ἀμφὶ κρουνοῖς, ad Pirenen. — V. 64. Πάμασσε, Neptune et Gorgone natum. — V. 67. ὕπαρ, Hom. Od. XX, 90. — V. 68. φίλτρον, v. 85. φάρμακον κρατεῖ, h. e. frenum quod domabit, delenimenti potentia ad instar in amoribus adhibiti. — V. 69. Δαμάτῳ, quo nomine Corinthiis inde ab hoc tempore celebratur Neptunus. Est enim Neptunus non solum creator equi habitus, sed etiam domitor, atque ex Attica fabula in pago Colonico frenum primum confecisse dicebatur. Hinc etiam certaminibus curulibus praecst iam apud Hom. Il. XXIII, 584. Cf. Voss Völckero de Iapet. p. 154. laudatos, et vid. Müllerum nostrum in Dissertat. de Phidia tertia, qui simul monet sequutum esse Neptuno etiam currum constructionem tribui. — κατ᾽ ἰδίαν, non generatim, ut Virg. Aen. V, 14., monente Boeckhio, in quo Neptunus genitor Bellerophontae habitus pro Glauco; Böckh. Atque ipsum Glauci nomen proprie fuit epithetum ἴδιον, quod deinde in personam abiit, quemadmodum Ἀλιῆος ap. (Od. XI, 30.), Müllero iudice. — ἀργᾶεννα, secundum divinationem aridum robore et pinguedine, vid. Boeckh, ut ἐπὶ βόας ἀργοὺς Homer. Il. XXIII, 30., ut videtur, coll. Spitzsch. ad Od. II, 11. Nam vulgo nigri Neptuno immolantur formidabili deo. Tamen Virg. Aen. V, 235. diis maris candens

tamen promittitur in prospero eventu, cf. Nitzsch. ad Odyss. III, 6. et Pindar. Pyth. IV, 285. φοίνισσαι ἀγέλαι ταύρων adhibitae Neptuni sacris. Vides non semper nigros huic deo immolatos. — V. 71. κνώσσοντι, de incubatione, ἐγκοιμήσει, Boeckh. ind. dat. Wolf. Misc. litt. p. 496. Add. Creuzer. Mythol. II. p. 22[illegible] [et plura in Hermanni Antiq. sacr. 41, 17.] — V. 75. Κασάνδρης est Polyidus, Euchenoris pater, qui a Melampo gentis deducit, conf. Boeckh. [Sophocl. Polyid. fr. 2: Πολυείδῃ τῷ Κοιρά̣νου.] — V. 76. νύκτ' ἀκὸ κείνου χρήσειν Boeckh. τὴν μετ' ἐκείνου χρῆσιν νύκτα, ut Schol. rec. Sed malim: ipso iubente, c. vet. Schol. — V. 78. δαμασίφρονα, quia aurea habena mentem equi domat. — V. 8[illegible] καρταίποδα, bovem, vox Delphica, cf. Schol., ex errore, ut videtur, Müller. Dor. II. p. 533., unde Boeckhius coniicit nunc eam vati Polyido tribui suspicatur; [cf. Lobeck. Aglaoph. p. 850. Goettling. praef. Hesiod. p. XXX. ed. 2.] — αὐτίφθιτος Hom. Il. I, 459. — V. 82. Ἀθήνη Ἰτωνία est Χαλκίοικος, cuius templum Corinthi, Pausan. II, 4, 5. — V. 83. Explic: πλεῖ θεῶν δύναμις καὶ τὰν παρ' ὅρκον καὶ παρὰ ἐλπίδα (quam tanquam) κούφαν κτίσιν, perficit deorum vis etiam quam iurares impossibilem nec sperares, tanquam facilem rem s. ita ut sit facillima. Cet. cf. παρὰ δόξαν τε καὶ ἐλπίδα Theogn. v. 639.; ad ὄρκον cf. ibid. v. 659. Porro πρᾶσσειν passim pro facere, efficere, cf. Blomfld. ad Pers. 294. et nott. critt. ad Oi. I, 64. Ad sententiam denique vid. laudata Wolfiana Theogn. p. 28. — V. 84. ἕλε, in potestatem suam redegit. — V. 85. Cf. ἀκεκλῆρα χαλινόν Soph. Oed. Col. 711. — V. 86. ἐνόπλια ἔπαιζαν, lusit in armis ludicros motus, ut qui saltant in armis, quae est ἐνόπλιος ὄρχησις. — V. 87 sqq. Bella Bellerophontae adversus Amazonas, Chimaeram Solymos narrat etiam Hom. Il. VI, 179 sqq. — V. 88. αἰθὴρ ψύχρά, quia sublimior aer frigidus. — ἐρῆμος adfuit Ol. I, 5[illegible] — κείνοι αἰθέρος (cf. exempla ap. Tafel.) accipe pro cavo aethere. — De Amazonibus cf. Ol. VIII, 47. De Solymis cf. Heyn. ad Hom. Il. V, p. 226. Nackius ad Choeril. p. 12[illegible] — Excciderat autem Bellerophontes ausis, quum in coelum ascendere vellet, cf. Schol. et Isthm. VI, 44. Horat. Carm. IV, 11, 2[illegible] Tacet hoc nunc ut ab huius cármínis laudibus alienum. Pegasum vero evolavit in coelum.

Digitized by Google

V. 96—fin. Gentis Oligaethidarum innumeras victorias comprehendens poeta nunc etiam futuri imperii augurium proponit laetissimum. — V. 93 sq. Is vero docet, ait, rectum missilium turbinem mittere, neque hoc multa tela praeter scopum iaculari, cuius metaphorae exempla vid. Ol. I, 111 sq. Pyth. I, 44. Nem. VI, 28. VII, 71. Ceterum nihil superfluum esse in antecedente fabula Introductio docet, sed sunt haec suaves formulae apud Pindarum, quibus transitum parat ad rem. — V. 95. κραταιύνειν, cum vi movere; comparent Apoll. Rhod. II, 382., add. Tafel. h. l. — V. 96 sqq. Vertes: Tibi enim obsequutus Iubens Oligaethidis veni maturare Isthmias ac Nemeaeas victorias, in quo apud Ὀλιγαιθίδαισιν ad Ἰσθμοῖ pertinet, plane ut Nem. III, 12: ὁ δὲ κίνων τέ μιν ὀάροις λύρᾳ τε κοινάσομαι. Quales colloquios quomodo explicari debeant, de eo disputat Schaefer. Gnom. Poet. Lips. p. 866. et ad Demosth. Tom. I. p. 690. Ego hic incommode Μοίσαις Ὀλιγαιθίδαισίν τε iungitur. Cetera cf. locos persimiles Ol. IX, 83. Nem. IV, 73. — V. 98 sqq. Tandem patebit mihi verax iurata vox praeconis exegica utrinque audita, quibus verbis declarantur secundae Oligaethidae Nemea et Isthmia vicissae, utrisque victoriis imputatis. Vox praeconis iurata dicitur, quia iuratus est praeco iudex. Utitur autem poeta etiam aliis in magnis rebus ad quandam vim ingeniosis formulis. — V. 103. ἔοικεν cum omni positum, ut passim fit in re aperta, luculenta: Olympia, credo, nunc dicta sunt ita, ut nemo non teneat. Dixerat enim de iis breviter quidem, sed luculenter in principio. — V. 103. τότε, tum, quum facta fuerint; conf. Wyttenb. ad Plat. Phileb. p. 114. Markland. et Matth. ad Eurip. Iphig. Aul. 46. Hemsterh. ad Lucian. Nigrin. c. 7. add. Soph. Electr. 676. 907. Eurip. Med. 1398. Electr. 1203. Aristoph. Plut. 1118. Plat. Protag. p. 325. e. Gorg. 488. c. Polit. 304. d. — V. 104 sqq. Ad verba ἐν θεῷ τέλος cf. Nem. X, 29. Demosth. de Coron. p. 294. Ovid. Heroid. 20, 44. Metam. 7, 24. Porro liquet e Pindari verbis Xenophontem aut alium e familia (credo tamen Xenophontem ipsum) novam victoriam agitasse, quam verisimile est curulem fuisse Olympia reportandam, docuit etiam Tafel. Ac primum quidem Iuppiter Olympius deus rex, idem Oligaethidis favet maxime, quibus iam tres victorias dedit; Martem autem sive Enyalium, quos hic non

Digitized by Google

discerno, Corinthi cultum esse ab Apeis nominatim Oligaethidi bene indicarunt Heynius et Boeckhius; idem, licet alia de causa attulit etiam equestris Martis aram Olympiae e Pausan. V, 18, 1. Vides igitur perquam aptam esse horum deorum commemorationem et Olympiae potentium et faventium Oligaethidis. Ita omnino non satis attendisse mihi videntur viri docti, qui hanc tractarunt, ad interiorem praeclari huius loci rationem. Nempe ludicra decora familiae et Corinthi cecinit Pindarus iam supra nunc gentis addens victorias et vim insitam fortunamque gentis illustrans mirificam hoc agit, ut novas spes excitet. Post ista mera alia decora quae curulis paratur victoria; hanc praemonstrat Bellerophontae fabula, quae nescio quomodo incommode est, si descixerunt posteri ab his virtutibus equestribus; hoc nunc tractat finis carminis, caute quidem ut in re futura, sed tamen satis aperte. Nempe iam non Xenophontis δαίμων supra laudatum commemorat, sed maiorem ipsius gentis genium. Spero, ait, sed in duo finis; quod si vero genius gentilis surgat et veniat (vel ulterius progrediatur), levi ab Marti committemus rem perficiendam, quae certa spes est talem vim non destituturos. Quis autem est hic δαίμων γενέθλιος? Ostendunt statim congestae insumptae gentis victorias, quas dum laudat, ipsum in his rebus benepicuum genium gentilem laudat, opinor, et laudando excitat magnifice. Sic pulcherrimo artificio priora decora vertuntur in augurium futurorum laculentissimum. — V. 106 sqq. τὰ δ' ἐν ὀφρυῖ Παγωναίᾳ — Θήβαις, per acclamationem: Delphicae et Argivae quae sunt et Thebanae victoriae! Verba: ἐν ὀφρυῖ Παγωναίᾳ, non intelligenda esse de stadio in urbe proximo montem monco ad Pyth. VIII, 19. — De Argivis et Thebanis ludis cf. ad Ol. VII, 83, 4. — V. 107. ὅσα τ' — ἐνί, et quae in Arcadia surgens testabitur ara Lycaei reginae. Confer de hac ara Pausan. VIII, 38, 5: ἔστιν ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ τῇ ἀνωτάτω τοῦ ὄρους τῆς χώρας, Διὸς τοῦ Λυκαίου βωμός, καὶ ἡ Πελοποννήσου ναυκλῆρος ἔστιν ἀπ' αὐτοῦ σύνοπτος. Erat ea sepimento a reliquo monte separata, cf. Eurip. Electr. 1234. Valckenar. Diatr. p. 182. In monte etiam hippodromus et stadium. Ceterum add. Müller. Dor. I. p. 306. — V. 109. Πίσᾳ λαΐνᾳ, cf. Ol. IX, 102. — Στυφελόν, ubi Pythia, cf. Schol. h. l. et Nem. IX. — Μέγαρα, vid. Ol. VII, 86. — Δίρκαν νέμεσθε ἁδεῶς, Acraeum, de quo cf. Müller. Aegin.

161. Intelligenda igitur Aeacea, quae memorat Scholiastes. — 110. Ξένοις, vid. Ol. IX, 99. — Μαραθώνι, Ol. IX, 99. — 111. ταὶ — πόλιες, Boeckh. cum Schol. Syracusas maxime intelligit, ubi Isthmia, et Aetnam, ubi Nemea agebantur. V. 112. Εὔβοια, ubi habebantur Geraestia Neptuno, Amarynthia Dianae, denique Basilia, vid. Boeckh. — V. 113. εὐφρόσυνις ἀγαννῶν, v. similes compositiones apud Lobeck. ad Aiac. p. 433. — μάσσον' ἢ ὡς ἰδέμεν, plura quam quivis complecti possis. Boeckhius: quam primo adspectu videas et putes, antequam inquisiveris. — V. 114. Iuppiter perfector, hic ut levibus pedibus enatent, s. vitam percurrant. [Scholia: εἶπε τοῦτο πρὸς ἑαυτὸν παρακελευόμενος ἐπιμεῖναι ἀπὸ τούτων καὶ καταπαῦσαι τὸν ὕμνον. Aliud scholion: ἐπαύσατο τῶν ἐπαίνων καὶ περὶ ἑαυτοῦ λέγει, ὅτι χρὴ πιστῆναι κούφοις ποσὶν ἀνεπαχθῆ φανέντα. Δίδου οὖν μοι, φησίν, ὦ Ζεῦ τελεστικώτατε, τῇ παρὰ σοῦ αἰδοῖ τε καὶ εὐτυχίᾳ, ἐξ ἧς ἐστὶ τάρπεσθαι καὶ ἥδεσθαι, ἀντὶ σοῦ ἐπαίδεσιμόν με ὄντα καὶ τιμῆς ἄξιον. Hanc explicationem iure suo secutus est Thierschius: „O herr, laß heraus auf leichtem fuße, helfer gern, mich wandeln. Gieb scheu und loos huldreicher anmuth.“ Eadem commendavit Kayserus p. 37., qui ἄνα non pro vocativo habet, sed pro exhortativo ἀλλ' ἄγε: Verum age, perlici pede evadito ex hac quasi mari victoriarum.] Quod poeta in fine sui meminit, facit idem Olymp. I. VI. Pyth. Nem. VIII. IX. Isthm. III. V. VI.] De infinitivo in precibus Boeckh. nott. critt. h. l. Matth. Gr. §. 546. De v. ἐπεύχω cf. Hemsterhus. ad Lucian. I. p. 306. et Mitscherl. Horat. I, 5, 18. — κούφοισι ποσίν, ait Boeckhius, commode, quoniam, quum cursores essent. — V. 115. αἰδῶ δίδοι, modestiam da, comtnoda admonitio post tantas laudes, ut saepe ad Pindarum. Ceterum alius fortasse aperiores preces pro hac victoria exspectaverit, frustra; dictum de ea ante, quam satis; nunc maxime Pindaricus hic exitus.

CARMEN OLYMPICUM DECIMUM QUARTUM

INTRODUCTIO.

Victoria haec reportata est Ol. 76. Asopicho, puero Orchomenio. Carmen cantatur Orchomeni a puerorum choro in templo Gratiarum, quas maxime colebant Orchomenii inde ab antiquo tempore. Invocantur autem deae, pulcherrime hic laudatae, ut benignae praesentem comissationem recipiant. Postremo Echo excitatur, ut etiam patri mortuo laetum victoriae nuntium ferat.

EXPLICATIO.

V. 1—12. Invocatio et laus Gratiarum. — De Orchomeno et de celeberrimo Gratiarum cultu apud Orchomenios cf. Boeckh. Oecon. civit. Athen. II. p. 367. et Müller. Orchom. p. 177 sqq. — V. 1. Καφισίων ὑδάτων ἁχοῖσαι, ad Cephisum sitae. — V. 2. καλλίπωλον, nobili equorum propagine clarum, ut εὔπωλος Ἴλιος, cf. Herm. ad Soph. Oed. Col. 711. Unde equitatu praestabant, cf. Boeckh. de Oecon. civ. Ath. I. p. 371. — V. 3. λιπαρᾶς, splendidae, praestantis, cf. Nem. IV, 18. — V. 4. Μινυᾶν, vid. de his antiquis Orchomenii incolis uberrime explicantem Müllerum in libro modo laudato. — V. 5. τερπνά et γλυκεῖα, iucunda et dulcia, convivii amplificationis causa coniunxit, quum alterutrum solum parum nimis tenue et nudum fuisset. Hinc etiam τε — καί placet. Hae enim particulis saepe utuntur veteres in amplificatione, vid. Demosth. de Coron. p. 227: μάλιστα δὲ τῆς παρ' ὑμῶν εὐνοίας τε καὶ φιλανθρωπίας (ἀποστερηθῆναι χαλεπόν), ubi vide quae dixi. Similiter Xenoph. Anab. III, 3, 2: φίλον τε καὶ σύσσιτον. Adde dicta ad Ol. I, 79. Latinum usum eundem particularum quae — que, que — et, notavit Wunderl. Observatt. ad Tibull. I, 29. Hoc loco pertinet eadem repetitio articuli. — V. 7. σοφὸς musicarum artium peritus. — ἀγλαός, factorum gloria, victoriae decore ornatus, ut ἀγλαΐα saepius apud Pindarum de victoria. Nam καλός et ἀγλαός ne dubita etiam propter Aeo-

Digitized by Google

ichum dicta esse. — V. 8. Vide quae disputat de notione Gra-
mum Müller. l. l. p. 179 sqq. — σεμνᾶν, confert Tafel
arip. Hel. 1241: σεμναὶ Χάριτες. Hic ipsa res magnificentiam
itheton postulabat. Parthenior. fr. 2. Pan vocatur σεμνῶν Χαρί-
ων μέλημα τερπνόν. — V. 9. κοιρανέουσιν, moderantur,
dersant, instruunt. — Denique ad formam orationis attem-
m. Etenim mimus bene per coordinationem dixisset: σὺν ὕμνῳ
ᾳ τὰ τερπνὰ πάντα καὶ βροτοῖς καὶ θεοῖς, quum hoc loco
opter humanas res invocentur Gratiae. Hinc post invocationem
lam prius membrum posuit, et nunc alterum per γάρ subiicit:
lis benevolae; omnia enim iucunda hominibus a vobis, quum
lus diis nulla iucunditas sit sine Gratiis, quae egregia est iun-
ura. — πάντων ταμίαι ἔργων ἐν οὐρανῷ, quum decorum
uis vita iucunda sit, ut omnibus rebus coelestibus interesse de-
ant. Hinc in deorum oblectationibus assident Apollini et Mu-
e, quemadmodum etiam Delphis expressae erant secundum
holia. Curant vero κῶμον in Olympo, ut inter homines. —
12. πατρὸς — τιμάν, ut Fragm. Hymn. 1. 2: τὰν Διωνύσου
μὰν — ὑμνήσομεν.

V. 13 — fin. Repetitur invocatio, et nunc quidem
ais nominibus appellatis. — V. 15. ἐπάκοοι τανῦν
nefero cum Hermanno. Novimus quidem in alloquutionibus sin-
larem et pluralem sociari, cf. Nitzsch. ad Hom. Od. III, 43.,
bbeck. Soph. Ai. p. 152., Matth. Gr. §. 304., sed hoc loco
ἔκοος γένεν minime elegans videtur. Contra apte mox ἰδοῖσα
ἰδοῖσαι dictum, quum Thaliae nomen interpositis verbis ἐπά-
ι τανῦν a ceteris separatum esset. Ac princeps Gratiarum
t est Thalia, ad quam solam etiam sequentia diriguntur. Sed
um praeterea singularem in antecedentibus fuisse non proba-
e. De signif. v. ἰδοῖσα cf. ad Ol. VII, 11. — V. 17 sq. κοῦφα
βᾶντα, levi pede, alacri motu incedentem, laete
ltantem ob prosperam fortunam. — Λυδίᾳ — ἐν
άχᾳ ἔν τε μελέταις, Lydia harmonia Lydioque
rmine. Μελέται enim, meditationes, sunt ipsum carmen, quod
ditatus est dulce et supplicatorium, ut sunt Lydia; cf. Boeckh.
ἀείδων ἐν, cf. Isthm. IV, 30. et ad Ol. I, 15. — V. 20. σεῦ
ττι, per te, ut Pyth. V, 9. Isthm. III, 19. al. Simile Διὸς χά-
Pyth. III, 95. Cf. Blomfld. ad Choeph. 430. — V. 21. Ἀχοῖ.
ius proprium resonare, postquam sonuit vox; pulcherrima

Digitized by Google

igitur sententia Pindarus haec ipsa ultima chori canent verba de Cleodami filio victore Olympico, cuius totius carminis continentia, resonare vult apud inferos. Hoc est, quod significat. Neque inanis haec phrasis, quum Echo rebus inferis coniuncta fuisse videatur. Nempe credebant veteres mihi quidem videtur, verba graviora ad mortuos directa, invocationes, laudes, lamentationes, alia intentiore voce prolata, revera in Orco resonare, per Echo delata. Quemadmodum etiam hunc finem carminis elatiore voce a choro cantari crediderim. Cet. cf. ad Ol. VIII, 81. [Wüstemann. ad Theocr. XII, 19. et Fr. Wieseleri commentat. de Nympha Echo Gottingae a. 1844 editam.] — V. 22. κέλσοις — Πίσας, in valle Olympica. — V. 24. ἀέθλων πτεροῖσι, h. e. ταῖς φήμαις, ut Pyth. IX fin. πτερὰ νικᾶν. Coronae enim metaphorice alae dicuntur, quae victorem sublimem ferant (ἀναφορεῖς Ol. IX, 20.). Ac constat Victoriam alatam fuisse.

Digitized by Google

PINDARI CARMINA

QUAE SUPERSUNT

CUM

DEPERDITORUM FRAGMENTIS SELECTIS

EX RECENSIONE BOECKHII

COMMENTARIO PERPETUO ILLUSTRAVIT

LUDOLPHUS DISSENIUS,
PROFESSOR GOTTINGENSIS.

EDITIO ALTERA AUCTIOR ET EMENDATIOR.

CURAVIT

F. G. SCHNEIDEWIN,
PROF. GOTTING.

VOL. II.

COMMENTARIUS.

GOTHAE, MDCCCL.
SUMPTIBUS HENNINGS.

Digitized by Google

GOTHAE, LITTERIS OFFICINAE DUCALIS ENGELHARDO-REYHERIANAE.

Digitized by Google

CARMINA PYTHIA.

CARMEN PYTHIUM PRIMUM.

INTRODUCTIO.

Victoria haec curulis reportata est Pythiad. 29., h. e. Ol. 76, 3, secundum verum Pythiadum calculum a Boeckhio restitutum ad Ol. XII. Hiero Aetnaeum renuntiari se iusserat, ut urbi gratificaretur recens a se condita Ol. 76, 1., sublata Catanae civitate et abolito nomine novisque incolis e variis urbibus conscriptis. Idem hoc victoriae Pythiae anno ad Cumas Etruscos gravi proelio vicerat, cuius rei monumentum insigne superest galea Olympiae super reperta, quam Hiero cum aliis duabus Iovi Olympio ex more dedicaverat. Quibus rebus si addideris Aetnae eruptionem inde ab Ol. 75, 2. per plures annos continuatam, habes historica potiora a Boeckhio doctissime explicata, quorum usus est in hoc carmine. Orditur autem Pindarus a laude citharae et musices, quae quum audiatur in Olympo, fulmen Iovis et in sceptro aquilam consopiri atque adeo ferocem Martem; tum ad contrarium transiens, ut dii ament, sic inimicos deorum sceleratos aversari musicam ait, praeclare describens feroces Typhoei sub Aetna compressi. His commode subiicit preces pro incolumitate urbis Aetnae, ad quam deducta oratione hanc victoriam augurium esse dicit futurorum eius deorum et carminum. Inde etiam victori Hieroni precatur felicitatem divitiasque perennes et dolorum corporis, quibus tum laborabat, oblivionem; esse quarum recordatio animum exhilarare possit, praeclare gestas res bellicas, quibus tum fundibus summum imperium consequutus sit, ac nuperrime demum Etruscos ab ore fasoq vel negrete. Post haec per filii Diaemenis laudem, Aetnae tum regis, iterum ad hanc urbem redit, quam condidisse praedicat ab Hierone Doricis legibus et institutis, et ut salvam dii servent etiat, florentem domi, foris tutam ab hostibus,

Digitized by Google

praeclare Hieronis et fratrum insigne proelium Himeraeae in memoriam revocans, qua laude hic rerum ambitus absolvitur. Iam enim ad finem tendente carmine abrumpit priora et admonitiones subiicit; iuste rex populum gubernet, liberalis esse pergat, aulicorum adulationes contemnat et posterorum potius iudicium curet, qui Croesum laudent, Phalaridem aversentur. — His enumeratis restat quaestio de summo consilio carminis eiusque vera compositione; quae quidem res quum prime adspecta obscurior sit, nos, ut tutius procedamus, aliorum carminum analogiam adhibebimus. Primum igitur ut in aliis carminibus mythica pars est et alia res praesentes complectens, sic etiam hic, nisi quod nunc mythica pars in principio legitur, quum vulgo in medio carmine posita sit. Deinde quum mythicis summa sententia carminis vel saepius contineri soleat, sive tota sive ex parte, idem hic exspectabimus in hoc carmine. Constat autem mythica pars nunc duobus oppositis locis, de diis Olympiis et de Typhoeo in Tartaro, totam sententiam carminis complectentibus, quibus iam respondere debebit bipartita divisio sequentium, ut orbem unum conficiat carmen. Sic delineato ambitu propius ad singula accedamus. Prooemium exhibet summam Iovis maiestatem et Martis bellicam ferociam delinitam cantu citharae. Habemus igitur pulcherrimam consociationem virtutum oppositarum, maiestatis ac severitatis regiae et bellicae irae cum musicae amore et multiformibus omnibus, praepositam in deorum Olympia vita tanquam summo exemplo. Quo consilio? Ut huc revocetur Hieronis regia virtus. Haec ipsa enim regis perfecti laus iam a v. 29—80. in Hieronem extenditur; modo teneas in hoc nexu musicum complusi carmine pectus et quicquid a vi alienum, inamoenum, liberale inelegansque. Igitur Hiero, conditi a Gelone, a se aucti imperii possessor, haud dubie tum potentissimus erat inter Graecos tyrannus, habens, ut cum Pindaro loquar, τιμὰν οἷαν οὔτις Ἑλλάνων ὀρέγεται. His quum alia multa bella gessit, tum novissimo ad Cumas finibus Etruscos; sed idem pacis artes amat, certaminis ludicra et poetarum cantus, et quemadmodum rex deorum et victoriae filius in Olympo delectantur citharae sonis, sic, credo, nunc Hiero requiescit a bello et maiestatem regiam colunt haec opinicia celebrans. Exin poeta a proximis pergit ad prima, atque eundem hunc et bellicosum et pacis institutum amantem auditum regio decorat alio illustri exemplo. Condidit enim Hiero novam civitatem Aetnam Doricis institutis et legibus divina cum libertate;

illum, victor ad Cumas, prius ad Himeram cum fratribus Carthaginiensem fudit, et ferro etiam defendere novit quae legislator fundavit. Atque ita bis pulcherrime declaravit quod dixi. Vidimus laudem Hieronis; transimus ad oppositam carminis partem. Non poterat Hiero ab omni parte laudari; virtutibus coniuncta erant vitia gravia, quibus non blanditur Pindarus, sed in omnibus carminibus regi scriptis admonitiones posuit. Quid igitur nunc? Opponit in mythica parte diis Olympiis sceleratis et Typhoeum, monstrum a mansuetis sensibus alienum, in quo indomita ferinae est nihil nisi irae et perniciem evomens; quare poenas graves pendit. Cum his compone mihi exitum carminis, in quo Hieronem hortatur, ut bonus rex sit, ut iuste regnet et liberaliter, ut reputet, quantopere laudetur Croesi φιλόξενον ἦθος, odio sit Phalaridis ὠμὴ τύχη: nec potest esse dubium, quin uterque locus sibi respondeat; avocatur Hiero a sensibus et facinoribus, quorum deformitas et poenae mythice in sceleratis et Typhoeo grandiori imagine ob oculos ponuntur. Habes totum carmen; pulcherrimo artificio duae oppositae partes altera alterum illustrant, ad Hieronis autem animum movendum nihil potuit excogitari magnificentius. — Proposita haec mea explicatio carminis eo differt a Boeckhii sententia, quod hic, universam mythicam partem maxime cum admonitionibus in fine conferri iubens, non eo modo, quo ego, medium carmen cum prooemio coniungere videtur et quod consilium poetae ponit hoc: „Bellicis negotiis peractis poetica, Hiero, studia fove in recens condita urbe communium illustranda splendore; quibus ubi per artes praeclaras et miti imperio materiam laudum praebueris, germanum consequeris gloriam." Et mox: „docte id effecit, ut doceret satis Hieroni bellicae gloriae partum esse, nunc pacis artes fovendas." Ego vero non omne bellum dissuaderi censeo, sed ea tantum bella et facinora, quae Typhoia mente fiant, ut ita dicam; nam Mars et fulmen Iovis in Olympo sunt, et quemadmodum non semper deposuit fulmen et Martis ira, sed alio tempore etiam vim suam ostendit denuo et ostendere debet, sic in Hierone quoque non plane quiescere vult in posterum regiae maiestatis severitatem et bellicam fortitudinem, sed laudat, quod habeat, modo semper iniustitia et crudelitas absit, et leniores etiam virtutes pariter celantur, libertas civium servetur, pacis studia foveantur. Ceterum carmen cantatum est in convivio, quod certo liquet e prooemii ratione, et, ut mihi quidem videtur, Syracusis in aula regia, Boeckhius

autem Aetnae cantatum *statuit*, de qua re dicendum erit ad v. 58. (Cum his compara T. I. p. V.) [De argumento et consilio carminis longe aliter disputat G. Hermannus in dissertatione De officio interpretis Lipsiae a. 1824. edita p. 18 sqq., repetita deinde Opuscc. VII. p. 109 sqq. Qui reiectis Boeckhii Dissenii que rationibus universum argumentum hac contineri sententia arbitratur: „Cithara, eane urbem Aetnam, illustratam victoria Hieronis, optaque ei concordiam, pacem, prosperitatem, iustum et liberale imperium." Tum quomodo illam sententiam exornaverit poeta, ostendit. Contra ea Boeckhius summ explicationem carminis strenue defendit in Annall. litt. Berolinenss. a. 1825. nr. 11. p. 92 sqq. Negat Boeckhius merito Hermannum versum 1—40. vim et virtutem persensisse: ex iis, quae ipse disputat ad suam sententiam vindicandam, pauca excerpsi haec: „*Der zusammenhang ist sichtbar darin begründet, dafs diejenigen, welche Zeus hasse, unmusisch seien, und zu ihm gesteht wird, ihm zu gefallen; der erreichung dieses zusammenhanges dient das Zεῦ, τίν εἴη ἀνδάνειν. „O kithara," sagt der dichter, „du bist Apolls und der Musen gemeinsamer besitz; dir gebricht tanz und gesang; du besänftigst auch die mächtigsten kampflustigen kräfte. Nur die Zeus nicht liebt, empfindet widerwillen gegen die stimme der Pieriden, wie das von Zeus gestrafte ungeheuer Typhoeus. Möge es vergönnt sein, nicht wie jene von Zeus gehafst, sondern ihm angenehm zu sein, ihm dem beherrscher des Aetna, dem gleichmässig die neu gegründete stadt jetzt einen pythischen sieg erlangt hat; worin die aussicht gegründet ist, sie werde auch ferner durch siege und musische siegesfeste (woran die kraft und herrlichkeit der musik, die vorher gefeiert war; sich gerade entfaltet) ausgezeichnet sein: möge dies Apoll, der musische gott der spiele, sich angelegen sein lassen."* Adde quae O. Muellerus dixit Dissenii Opuscc. p. LV sqq. et Zoëga de Hom. et Pind. cett. p. 58 sq. — Praeterea lectu digna B. Rauchensteinii de hoc carminis disputatio extat Introd. Pind. p. 143—151. Is summam sententiam his comprehendit verbis: „*Die harmonie, die schöne ruhe der ordnung in der natur, im sittlichen leben und im staate ist dem Zeus lieb und steht unter seinem schutze; die rohe und wilde, der ordnung widerstrebende gewalt schlägt er.*" —].

Digitized by Google

EXPLICATIO.

V. 1—12. Proœmium de cithara Apollinis et Musarum regiam maiestatem Iovis et Martis ferociam bellicam delinit ente. Obversatur poetae animo convivium deorum in Olympo, quale describit Homerus Il. I, 603 sq., ubi citharam modulatur Apollo, Musarum choro canente. Confer etiam alios choros divinos Nem. V, 23 sqq. Hesiod. Scut. Herc. 201. [Hymn. Hom. in Apoll. Pyth. init.] Praeterea add. Müller. Prolegom. Mytholog. p. 425. Similiter in Hieronis aula cogita inter convivium vicissim hunc hymnum cantatum et saltatum sonantibus instrumentis musicis. — V. 1. χρυσέα, Hesiod. Scut. Herc. 202. Callim. in Apoll. 32. al., ut pleraque omnia deorum aurea sunt. — V. 2. σύνδικον κτέανον, instrumentum, in quo utrisque par et aequum ius est, instrumentum commune. Sic ἴνδικος Pyth. V, 102. Sed quo sensu communis cithara? Nempe Pindarus de summa vi musices dicturus non φιλὴν κιθάρισιν praedicat, sed quae cum poesi coniuncta sit; idque statim in fronte ingeniose significat. Cithara non solius Apollinis est, sed habent etiam Musae in eam ius; debet cithara, dum pulsatur Apollini, simul Musis inservire cantum earum comitando. — Ceterum post hos vocativos supplе: te alloquor, te laudo; cf. Ol. IV. VIII. init. Nem. III, 65. VIII. init. — βάσις, incessus saltantium, ut βαίνειν, βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, ἐμβαίνειν, cf. Boeckh. h. l. et Spanh. ad Aristoph. Nub. 639. et 651. et ad Callim. Apoll. v. 12. — ἀγλαΐας ἀρχά, initium festivitatis. Poeta more suo quod tum ipsum fiebat generalibus verbis exprimit. Loquente enim haec verba coryphaeo consentio initium capiebat ab incessu chori, cantu chori et citharae postea accedente. Ceterum ad ἀγλαΐας cf. Hesiod. Scut. Herc. 272. — V. 3. ἀοιδοί generaliter qui canunt, sive mares sive feminae, ut in Olympo Musae. — σάμασιν, quum tu sonis tuis signum dabis. Exstat adhuc melodia Pindarica primorum huius carminis versuum, doctissime explicata a Boecklio de Metr. Pind. p. 266. Ibi inde ab hoc ipso versu incipit citharae et chori cantus. — V. 4. ἑλελιζόμενα, cf. Ol. IX, 13. — ἀμβολὰς τεύχειν est ἀναβάλλεσθαι, incipere, ordiri, quod de cantu est Hom. Od. I, 155. VIII, 266.; cf. Iacobs. ad Philostr. p. 385. Suidas ἀναβολάς explicat etiam τὰς ἀρχὰς τῶν

ῥσμάτων, vid. Boeckh. — ἀγησιχόρων, quibus obtemperat chori saltatio et cantus. — προοίμια vero non sunt h. l. primi illi soni carmen antecedentes, quibus citharoedi cantum praeparabant, cf. Ast. ad Plat. de Legg. IV. p. 722. D. Nam quum hoc loco de maxima vi musices agatur, quomodo haec in praeludio isto insit? Neque vero cum Boeckhio nos hymnos dico esse προοίμια (de qua significatione vid. Wyttenb. ad Phaedon. p. 124.), quum cithara non possit ἀναβάλλεσθαι ullo praecemia quam musica. Et incommode hymni hic dicerentur ἀγησίχορα, ubi cithara omnia regit. Verum προοίμια sunt per se omnino exordia sive in poesi sive in musica, veluti quum in his Pindari carminibus omnibus exordium poeticum videamus, huic quid respondet in musica est musicum sonorum exordium. Atque ita nunc accipe. Est autem exordium aliquid pars cantus, quam eximie ornabant in poesi pariter ac musica. Iam verte totum locum: „Auscultat tibi incessus saltationum et obtemperant cantores signis tuis, simulac choros regentia exordia cantuum tubarum suscitas et ordiris." — V. 5. A mineribus transitur ad maiora. Citius vi sua regit saltationem et cantum; attingit porro ceteros praesentes omnes, ipsum Iovem atque adeo Martem. αἰχματάς, pro adiectivo, ut Nem. IX, 87., nunc significat cuspidatum, quum ignis acutus sit. Designatur telum Iovis, quo tanquam hasta traiicit hostes suos. — κεραυνὸν ἀενάου πυρός, cf. ad Ol. II, 72. — V. 6. αἰετός in sceptro Iovis sedens fictus esse nonnullis videtur, atque ita expressit Phidias in sceptro Iovis Olympii. [Sophocl. fr. 766. Dind. ὁ σκηπτροβάμων αἰετός, τὸν Διός.] Idem mos in mortalium regum sceptris observatus est, cf. Schol. Aristoph. Av. 510, 15., ut haud dubie expressa sit aquila in Hieronis sceptro. Cet. vid. Boeckh. h. l. — πτέρυγα χαλάξαις, memorat Tafel. aquilas numerum cum ab pendulis Iovem placatum significantes. Conf. inprimis Philostr. Imagg. c. 6: ὁ μὲν (αἰετὸς) ὀκνοῖς ἄμφω τὼ πτέρυγε ταλαντώσας, et totum illum locum de vi musicae Orphei. — V. 7. ἀγχόθι οἰωνῶν, cfr. ad Ol. XIII, 21. — V. 8. ἀγκύλῳ, propter rostrum incurvum, ut Hom. Odyss. I, 588. αἰετὸς ἀγκυλοχείλης. — V. 9. ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ, suspendit, librat tergum leniter motum, εὐθιάζοντον. Obversatur poetae animo motus avium dormientium, quae, ut aquila sceptro, ligno incubantes dum dorsum librant, plumas molliter movent. Poeta, ut vim

musices describeret, totum locum et omnia verba huic consilio accommodavit; quare non satis habet conceptam dicere aquilam, sed ipsam etiam dormientem dulce et delectum in somno exhibet. — V. 10. ῥεμβαῖσι, vibrationibus sonorum; cf. Blomfield. ad Aesch. Prometh. 126. — κεκλασχόμενος, v. Matth. Gr. §. 496, 5. Rost. Gr. p. 598. ed. sext. Bernh. Synt. p. 345. — καὶ γάρ [h. e. καὶ γὰρ σοί, nec mirum], nam etiam Mars consopitur. — ἄκμαν, aciem horrentem hastarum. — V. 12. κῆλα, tela citharae; cf. Ol. I, 112. II, 83. — ἀμφὶ σοφίᾳ, propter, per (Pyth. VIII, 84. Bernh. Synt. p. 245.) artem conjunctam Apollinis et Musarum, redeunte poeta in fine ad initium sententiae. — Post haec de universo procemio nonnulla addam. Laudatur musicae vis mitigatoria, quae e Graecorum sensu maxime in citharae Apollineae sonis inest, non in tibiis affectum moventibus, cf. Müller. Dor. I. p. 343. Neque tamen tibiae ab hujus carminis cantu abhorruerunt, quae usitatae essent in epinicliis; sed praevalebant citharae, quemadmodum in universo hoc genere poesis, ut character musices tranquillus esset. Ipsum vero proemium videtur ad solas citharas constitutum, ad imitationem Olympii chori, tibiae autem in sequentibus demum accesserunt; nam sequens quidem locus de Typhone tibias necessario postulat, fortasse solas; verisimile est diversitatem horum locorum etiam in musica graviter expressam fuisse. De sententia autem postea haec tene: Quae Iuppiter non amat, ea terrentur cantu Musarum; quum enim implacabilem feritatem habeant, avocantur musicam ut naturae suae contrariam, quemadmodum bubones et vespertiliones lucem; at deorum Olympiorum et bonorum omnium animantium proprium est delectari musica. Quorum hoc dicit? Ut fulmen et aeoperum levis non quiescent in posterum, sic etiam Mars bellabit denuo, credo, sed non implacabiliter saevit, ut Typho. Spectatur igitur potius coniunctio potentiae, severitatis, fortitudinis cum lenitate, clementia, benignitate, iustitia, ceteris mitioribus sensibus, et proponitur regis perfecti exemplum, in quo utrumque genus inest. Verum quidem extolli maxime leniorem aetatem laudem, sed hoc necessario fieri debuit, quum vis, severitas, bellorum amor plerumque per se insint in regibus atque etiam in Hierone abunde inessent, ut magis clementia et pacis artes commendatione egerent. Tamen perfectum regis exemplum manifesto compositum est ex utroque genere virtutis, atque hoc est argumentum huius carminis vere poeticum. ..

Digitized by Google

V. 18—28. De improbis animantibus et de Typhone musicam aversantibus. — V. 18. ἀτύζοντας, plurali numero, cf. Ol. II, 84. — V. 14. γᾶν τε καὶ πόντον, quum non homines tantum, sed etiam belluas immanes intelligat. Sunt enim etiam θῆρες ἀΐδροδίκαι, cf. Nem. I, 68. — ἀμαιμάκετον, cf. de voce ad Hom. Il. VI, 139. interprett. Reisig. ad Oed. Colon. 125. [et quos laudat Bentius Thes. L. Gr. s. v.] — V. 15. Ταρτάρῳ, de feminino cf. Boeckh. Tartarus est quod sub terra, Virgil. Aen. IV, 446. — De Typhone vid. Boeckh. h. l. et Tafel. — V. 17. Κιλίκιον ἄντρον, Hom. H. II, 300. πολυώνυμον, πολυθρύλητον. [Homericae auctoritati hoc dederunt Pindarus et Aeschylus, ut Typhoeum olim in Cilicio antro educatum, deinde in Sicilium translatum facerent. Utraque enim regio subterraneis ignibus aestuabat.] — V. 18. καὶ ὑπὲρ Κύμας ἀλιτεραῖς ὄχθαι sunt colles et iuga per tractum literalem supra Cumas versus mediterraneam partem, regio tum ignibus subterraneis aestuans. Nam ὑπὲρ Κύμας sunt quae Cumis imminent altius posita versus mediterranea, de qua significatione praepositionis ὑπέρ vid. Boeckh. h. l. et nos ad Hom. VII, 65. ἀλιτεραίς non ut in proxime litore, sed quia non longe abest mare, ut prospicientibus ex alto videantur mari sepi bi colles. Typhoeus iacet sub his iugis et sub Aetna, per longum spatium porrectum monstrum a Sicilia usque ad illa loca Italiae, ubi Hiero nuper vicit. — V. 19. κίων οὐρανία, ut Atlas, cf. ad Aesch. Prometh. 357. Blomfld. — V. 20. χιόνος ὀξείας, quia pungit et stringit, gelu acutum Horat. Od. I, 9, 3. et acris hiems I, 4, 1. — τιθήνα, confert Tafel. γεωτρόφον Καθειρῶνα Eurip. Phoenics. 814. et χιονοθρέμμονος ἐκπώμα Eurip. Hel. 1314. — πάνεργος, etiam aestate, vid. Senec. Epp. 79. et plura apud Gedikium, Boeckhium, Tafelium. — V. 21. ἐρεύγονται μέν, oppositum est sequentibus dictis de Typhone sic: Unde eiiciuntur quidem flammae, Typhoeus autem exire non potest, sed inclusus tenetur. Virg. Aen. III, 575: Interdum scopulos avulsaque viscera montis Erigit eructans. — ἀγνότατα Boeckhio sunt casti, ut sulphur in lustrationibus operam praestans. Similiter Heyniue. ἀγνόν quum proprie ad limpidam naturam ignis pertineat, mihi puriesimos ignes pro lucidissimis et ardentissimis dicere videtur. Sic Tibull. I, 9, 26. purae fulminis vias. — V. 22 sqq. Dixerat generaliter, nunc singulatim diurnam et nocturnam eruptio-

mum describit. Effusiones interdiu fundunt flumen fumi ardens. Obstante enim solis luce torrentes ignei (*Lavae*) de monte decurrentes nonnisi fumo, fluminis instar per solum currente, manifestantur. Noctu vero, pergit, saxa rubicunda flamma in profundum deiicit aequor cum fragore. Etenim praeter torrentes illos, plerumque per interrupta illorum praerumpentes, passim etiam saxa eiiciuntur ignita e craterе montis, sive nocte sive interdiu; ac nocte quidem incendia per tenebras flammis e craterе surgentibus propelli videntur. Quo quidem spectaculo quum nihil horribilius sit, optime hac re utitur in nocturna eruptione describenda, licet etiam nocturnum flumen magnificam speciem praebeat. — V. 24. πόντου πλάκα, vid. Iacobs. Animadverss. ad Anth. Gr. Vol. VI. p. 180. et Tafel. ad h. l. — σὺν πατάγῳ enimie in fine collocatum, ut Virg. Georg. I, 327. cum sonitu. — Ceterum ad universum locum Boeckh. conferes et Tafel. Et vid. Virg. Aen. 3, 570. ibique Cerda et Heyn. Exc. 15. Gell. N. Att. 17, 10. — V. 25. Ἀφαλάτοιο προυνούς de magnis ignibus. — ἐφετόν, quodvis animal pedibus incedens, nunc centicepe monstrum et ὄγκιον Typhoeus. [Cfr. Ahrens de Dial. Dor. p. 595.] — [V. 26. Scholiasta: θαυμαστὸν μὲν ἰδεῖν, θαυμαστὸν δὲ καὶ τῶν παρόντων καὶ ἐφετῶν ἀκοῦσαι. Et sic fere cum reliquis interpp. Boeckhius: prodigium sane mirabile aliquod adspectu, miraculum vero etiam auditu ex iis, qui affuerunt. Mihi praegressa reputanti haec mea esse postea videtur: et videntibus flammas eiectas et audientibus fragorem montis miraculum est. Ut παρεόντων mihi ad utrumque pertinent membrum: θαυμάσιον μὲν τέρας παρόντων προσιδέσθαι, θαῦμα δὲ καὶ ἀκοῦσαι. Vox θαῦμα duplex comes additur: primum Typhoei irascentis tortricalamenta sunt universo θαῦμα παρεόντων, deinde θαῦμα καὶ προσιδέσθαι καὶ ἀκοῦσαι. Παρεόντων autem ut altera demum membro addereé posita, effecit varianda structura — nam facillime θαῦμα παρεόντων dicitur, quam θαυμάσιον τέρας παρόντων, ubi παρεῖσι potius foret dicendum, — nec est, cur quis in τέρας θαυμάσιον et θαῦμα — expectet enim quispiam θαῦμα μὲν προσιδέσθαι, θαῦμα δὲ καὶ ἀκοῦσαι — invicem relatis magnopere offendat. Quamquam scriptura non caret dubitatione superque Kayserus τέρας μὲν θαῦμα περιεσὸν ἰδέσθαι ex vestigiis librorum efficiebat. Cui tamen vel id obstat, quod μὲν particula non tam ad τέρας, quam ad θαυμάσιον

τίμων addenda fuit.] — V. 27. μελαμφύλλοις, umbrosis densitate silvarum, cf. Hermann. et Dissen. ad Sophocl. Oed. Col. 483. Inter vertices et solum vinctus iacet, ἐνδίδυτον. Senensis loci recte explicant sic: Mirabile visu audituque, ut hoc monstrum sub Aetna vinctum labaret et luctetur. Etsi enim ipsum Typhoeum nemo viderat, tamen, quum crederetur ibi iacere, qui eruptiones montis spectabant videbant etiam, et videbantur eli videre, ut vinctus ibi iaceret et stimulante tergum aspero solo furens frustra tollere se conaretur flammasque ex ore eiacularetur.

V. 29—80. Laudes Hieronis. Ascendimus ad medium carminis partem. Dixi supra propositum a poeta in hoc carmine regis perfecti exemplum, constare ex oppositis virtutibus; quae res si vera est, hic locus, laudes Hieronis continens, ita compositus esse debet, ut hasce oppositarum virtutum coniunctionem in rege videamus. Atque ita est; constat locus quattuor partibus, quarum binae coniungendae sunt. Atque ita perspicitur mira etiam futura adornatio huius, quod bis de pacis rebus, bis de bello dicit separatim. In quo etiam illud notabile, quum in principio et in fine carminis mitiores senectus magis extollantur, in hoc loco proelia luculentius laudari, propterea quod perfecti regis vita, ut supra significavi, pariter ex utroque genere constat. Sed quid est, quod non apertius directa oratione dixit: Tu, Hiero, praeclarus rex es, ipsi Iovi comparandus, pacis artes et belli pariter amans; nam ludicras coronas reportas et proeliis hostes fudisti? Loquutus esset ita clarius Pindarus; num melius, vehementer dubito. Veteres certe intolerabilem diuiscent poetam, qui tam invenuste et indecore laudaret, quique Olympum et deorum summum regem Iovem non recte compararet, sed pallam effatus quae sentiri, non audiri debebant. Perspicies nunc iudicium Pindari, qui ita totum hunc locum tractavit, ut poneret quidem ea omnia, quibus laus Hieronis constare debebat, singulis vero partibus eam tractationem adhiberet, quae iis maxime conveniret. Primum igitur quum ludicra victoria Hieronis laudanda esset, facit hoc, sed ita, ut Aetnae salutem et florem precetur, cui haec victoria prima augurium est aliorum decorum et carminum. Deinde fortitudo bellica Hieronis laudari debebat; facit etiam hoc, sed ita, ut, quum aegrotaret Hiero, animum eius proeliorum et facinorum magnorum memoria exhilarari velit. Atque ita ex duobus locis oppositis componitur prima laudis regiae declaratio. Post haec de civitate Aetnae recens condita dicendum erat; facit hoc ita,

Digitized by Google

ut a filio Dinomene ordiatur eumque laudet tanquam regem novae civitatis a patre constitutae. Denique ad preces pro urbis salute redit, sic ad celeberrimam pugnam Himerensem venit, qua absolvi debebat hic locus. Atque haec est altera eiusdem laudis regiae declaratio. Igitur in singulis partibus alia tractationis adhibita fit, ut primo adspectu totidem diversos locos videre credas, nonnisi externo vinculo coniunctos, quanquam vel sic communem omnibus colorem poeta dedit, ad formam precationis pro Aetna et Hierone plerumque revocandi. — V. 29 sqq. Post descriptas terribiles Typhoei iras poenasque eximio transitu ad laudis venerationem conversus pergit: Utinam tibi placeant verba et preces, quas pro urbis Aetnae felicitate fundo. Sed hoc ita dicit: Utinam tibi placeam (cf. ad ἀνδάνειν Ol. III, 1.), qui hanc montem gubernas, cuius cognominem vicinam urbem Hiero illustravit, h. e. utinam a te exaudiar, qui, quum hunc montem gubernes, etiam urbem cognominem tibi commendatam habere debeas. ἐλῆ, Pyth. II, 83, 96. Fragm. nr. 136. — V. 30. μέτωπον, ut summum Siciliae mons. Metaphorae a corpore humano decomptae innumerae sunt, πόδες, ἄγκεα, ἀγκάλαι, νῶτα, ἀνέφανε, δειραί, ὀφρύες, πρόταφοι, κάρηνον, κορυφή. — V. 32. Παθιάδος ἐν δρόμῳ, cf. Ol. I, 94. — ἀνέειπε, proprium de praeconibus, cf. Schaefer. ad Gregor. Cor. p. 494. — ὄνυμι, nomine et iussu Hieronis. — V. 33. structura: ναυσιφορήτοις δ' ἀνδράσι πρώτα χάρις (primum et maximum gaudium) ἀρχομένοις κομπαίου οἴδου ἐς πλόον ἐλθεῖν. — ἐοικότα γὰρ cett. Probabile enim fere, ut finis etiam reditus melior contingat. Ad constructionem aoristi pro futuro vid. Pyth. IV, 244. Denique τελευτὰ νόστου optime dictum, cf. ad Ol. II, 17. — ὁ δὲ λόγος cett. Haec ratio in praesenti victoriae eventu s. in hac congruentia victoriae tunc habitae exspectationem movet. Nam Hieronis victoria in ipsis urbis initiis tam prospere accidit, ut similis fausto vento proficiscentibus nautis contingenti videatur, unde felicia augurari liceat. — λόγος, dictum, sententia, ut Ol. II, 22. (*dieser wahre Satz, diese Wahrheit*). — V. 38. σὺν εὐφρόναις θαλίαις, inter comissationes, qualis haec nunc. — V. 39 sq. Cumulat cognomina honoris causa et ad potentiam dei significandam, ut solent in invocationibus. Λύκιε, nobilissimum templum constat Patarae fuisse, vid. Müller. Dor. I. p. 217. et Horat. Carm. III, 4, 61 sqq., qui locus nostro simillimus comparandus est. Coniunguntur autem Lycia et Delus, quoniam deus hinc inde commeare credebatur. — νόῳ τιθέμεν, Homo-

Digitized by Google

rizum *δε φησὶ Θέσθαι*. Bd active comparari potest *ζυγὸν αἰχένι θέντες* in Epigr. ap. Demosth. de Coron. p. 332. Et ap. Pindarum *κάμας ἀναθήσαντος* Pyth. X, 46., pro quo Nem. XI, 28 est *ἀναθημάνους πόμαν*. Adde inprimis ludicos ad Sophoclem, et vid. Matth. Gr. §. 496, 2. — *ταῦτα — εὔανδρόν τε γέρας*, h. e. haec tibi cordi sint ut fiant, et viris egregiis ut floreat regio, s. victoriis dea et florem virorum egregiorum, qui quaerant victoriam. Erat vero Apollo *τευχοφόρος*. [Ad exemplum Alcmanis in not. crit. allatum accedant gemina Eurip. Phoen. 251: *πεμπὸν δ' Ἀθάνᾳ νόσον Ἄρηϊ τε δῆσαι, πλευράς τε Θήβας*. Homer. hymn. Ven. 104: *καὶ δ' τόσσαδε θαλερὸν γόνον, αὐτὰρ ἐμ' αὖτὸν δηρὸν ἐν ἔθηκεν* Plato Sympos. 188. D: *οὗτος πᾶσαν ἡμῖν εὐδαιμονίαν παρασκευάζει καὶ ἀλλήλους δυναμένους ἐρᾶσθαι*, quibusnam contul Theognideorum v. 337. 38., modo ibi *θείη* pro *δοίη* scribatur. Adde Soph. O. R. 189 sqq.] — V. 41. *ἐκ Θεῶν γὰρ* cett., *a diis* enim conatuum et molimiuum perficiendorum rationes omnes sunt virtutibus hominum, s. quicquid perficiunt humanae virtutes, diis debetur: *μεχαναί* rerum perficiendarum rationes et subsidia (*Wirksamkeit und Vermögen, etwas zu vollenden*). — V. 42. *σοφοί*, poetae, *κεκριμένοι*, eloquentes, quod propter Siculos addit, monente Boeckhio, qui e Cic. Brut. c. 12. ostendit iam sub tyrannis accurate et de scripto dictum Syracusis, etsi non via nec arte, immo Corax sub Hierone iam eloquentia valuisse videtur. Add. Müller. Dor. I p. 150. [et Spengel. *Συναγωγ. τεχν.* p. 28 sqq.]. — Absolvimus primam loci partem, in qua omnia ad Aetnae inaugurationem d laudem futuram revocata sunt, ut par erat in victoria prima; manet tamen Hieronis laus iudicra fuisse, immo ab hac victoria omnis futurae gloriae omen urbi ducitur. Accedit hinc ad bellicam virtutem Hieronis et nunc quidem omnia ad Hieronis personam revocantur, ut antea omnia ad Aetnam. — *ἄνδρα* quum in versibus proximis Apollinem et deos laudasset. Sensus: „Hieronem vero laudaturus spero me non quasi extra certaminis spatium iaculum vibraturum, at longo iacta superaturum adversarios," quibus verbis praeclarum laudem nuntiat, ut solet olim alios excitare attentionem ad ea, quae dicturus est, veluti etiam Pyth. II, 62. Et cf. Nem. VI, 28: — *καλυψάρματον*, ut Nem. VII, 105. — *ἔξω ἀγῶνος* idem fere, quod *παρὰ σκοπόν* Il. XXII, 30., h. e. aliena dicere. Compara Lucian. Gymnas. c. 21:

Digitized by Google

πίνοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος ἴσως ταῦτα, et ibid. c. 19. ἐξαγώνια; adde Imagg. c. 18. Sed proprie haec significant quae extra causam sunt, τοὺς ἔξωθεν λόγους dicit Demosth. de Coron. p. 228. — V. 45. ἀμπνέσασθαι, praeterire, superare, cf. Pyth. VI fin. Ceterum aoristum in hac constructione modo vidimus v. 35. — V. 46. ὁ πᾶς χρόνος, omne tempus futurum, Ol. VI, 86. Nem. I, 70. Saepius Pindarus χρόνον memorat pro vi divina. Pyth. VI, 97. VIII, 28. Nem. IV, 43. Nulla tamen personificatio, cf. Ol. II, 17. — εὐθύνοι, dirigat ad eum, ἐπ' αὐτόν (ut Nem. VI, 29: ἐθύνθη ἐπὶ τοῦτον ἐπίνειον ὀδόν) οὕτω, sic, ut nunc vel sic, ut praecor]. Conf. Ol. II, 49: ἐς ἀβλαβὲς Χάριτες ἐθέσαι τεθριππων ἄγαγον. [εὐθύνοι est potius recta deducat, recta via procedere faciat: sic Nem. II, 7. αἰὼν εὐθυμαχός. — Statim v. 46. acute iuxta posita sunt ἐπίλασιν παράρρυσιν et ἀμπάσασιν.] — δίβον μὲν — καμάτων δ' —, properum rerum successum cum divitiis, dolorum vero exporis oblivionem det. Calculo enim laborabat Hiero, cf. Schol. h. l. et ad Pyth. III. Vid. Boeckh. — V. 47. ἦ νιν ἀμπάσειεν cett. „Sine dubio admonebit eum tunc tempus qualia proelia ante forti et infracto animo sustinuerit." Vides bellorum memoratione suaviter monuisse regem, ut hoc etiam labores τλάμονι ψυχᾷ ferat, et quantum fieri possit obliviscatur maiorum et illustrium laborum memoria. — ἐνῳλίσκοντο. Hiero cum fratribus, inprimis Gelone, qui fuerat imperium. Vix poterat Pindarus dicere aliter, quum non ultima tantum bella intelligi vellet a rege gesta Hierone, sed priora etiam, quibus interfuerat vivente Gelone, qualis Himeraea pugna. Ceterum de ἐνῳλίσκεσθαι cf. Pyth. III, 111. et activum Ol. VII, 89. — τιμάν, imperium et honorem ex imperio, hinc ut Pyth. II, 50. Ac summam esse Syracusanorum principum et nunc Hieronis regiam potentiam et dignitatem necessario sibi debebat in hoc carmine propter comparationem cum Iove Olympio supra significatam. — V. 50. ἀγέρωχον Ol. XI, 82. — ὃν γε μὰν cett. Nunc tamen luculentissime probavit patientiam et infractum animum, ut Philoctetа, aegrotus in bellum profectus; necessitate enim coactus etiam superbior aliquis ab alio auxilium petit. Similiter Lemno arcessiverunt heroes Philoctetam. Hieronem vero quod attinet, perspicue docet Boeckhius Etruscum bellum intelligi, hoc ipso anno gestum a Cumaeis et Hierone, quo Etrusci ad Cumas devicti. — δίκαν ἐφέπων,

Digitized by Google

Schol. *κρόπον μετερχόμενος*, rationem, exemplum sequ tus. — [*ἱστρατεύθη* significat Hieronem precibus permotu esse ad bellum gerendum.] Verba *καί τις ἐὼν μεγαλάνω* de Camanis intelligenda demonstrat Boeckhius, qui legatos a Hieronem miserant, sive nunc ipsa urbs significetur sive eorum eius magistratus. Habet vero loquatio proverbii indolem, t commode etiam de urbe dici potuerit. — *μιν φίλον ἔσανσε* palpavit eum, ut amicus esset. [Rauchensteinius 5 sq. *σὺν δ' ἀνάγκᾳ μὴ φίλον — ἔσανσεν* coniecit, h. a. ne cessitate fit, ut etiam superbus aliquis blandiatu si, qui amicus non sit. Sed Hermanni scriptura a me repo sita tuto nititur lemmate scholiorum, nec debebat vir docto formam *ἀναγκαία* a lyrici poetae usu abiudicare, qua Homerus Tyrtaeus, alii poetae vetustiores usi sint, v. Lobeck. Paral. p. 309. — Statim ad *μετανάσσοντας* Rauchensteinius co ferri iubet Pyth. V, 67: (*Ἀπόλλων*) *ἐν Ἄργει ἔνασσεν Ἡρακλείδας ἀγάνορας.*] — Ceterum Diodorus narrat Hieronem hoc bellum pe duces suos administrasse; sed perit omnis vis loci, nisi ipse interfuit. — V. 52. *φανεὶ δέ*, explicatur nunc comparatio — *μεταβαίνοντας*, translaturos, repetituros e Lemno; de met. erit. Ceterum fabula nota, cf. Sophocl. Philoctet. [Welckerus Cycl. Ep. II, 239. *ἥρωας* Ulixen et Diomedem interpretatur. Noli credere: pluralis universe accipiendus, ut Pindarus non discessisse a Lesche Lesbio videatur, qui unum Neoptolemum. Lemnum abisse reducturum Philoctetam tradidit. Cf. Philol. IV, p. 650 sq.] — *τοξότας* additum, quum propter re gittae venirent, quarum ope Troia caperetur. [Prolegg. Soph. Phil. p. 106 sq.] — V. 54. magnifica haec laus etiam Hieroni causa addita, cuius similis gloria in Etrusco bello. — [V. 55. *ἀσθενεῖ χρωτὶ ἕβαινε* Philoctetam Troiam, sed eundem ea ibi vulnus per Aesculapiadas Aesculapiumve ipsum ut non negat Pindarus, ita tacet, quo similior esset heros regis Hieronis. Ita aiunt contra Boeckhium Welckerus Mus. Rhen. V, 490.] — V. 56. Sic vere Hieroni deus adsit in posterum, ut olim Philoctet affuit. — *ὀρθωτήρ*, fortunae propitius auctor. [Sed pro unus brevi haberi posse negans H. Ahrens in diss. de cr. et ad. et aphaeresi p. 17. *σὺν δ' Ἱέρωνι θεὸς* vel sed blandiatur suspicatur, i. e. ita etiam Hiero, quamvis caeteris humilibus, eiusd Philoctetae, hostes vicit. Contra quae Gu. Hermannus in dissertat. de Pindari ad aeolem deficientis

versibus Lipsiae a. 1845. p. 14. sententiae adversari Ahrentis coniecturam disputat. „Nam aegrotantem ad bellum profectum esse Hieronem, ut olim Philoctetam, iam dictum erat: illud nunc erat dicendum, sicut Philoctetes liberatus morbo esset, ita Hieronem quoque restitutum in valetudinem. Itaque si Ἱέρων scribere nollet, rectius sic scripsisset: οὕτω δ', Ἱέρων, Θεὸς ὀρθωτὴρ νίος τὸν κρ. χρ. ὧν ἔρασαι καιρὸν διδούς." Iste etiam Minuellii fuit elegans profecto coniectura. Mihi aliquando Θεὸς ἰατήρ scribendum videbatur: nam ΘΕΟΣΣΩΤΗΡ a ΘΕΟΣΩΤΗΡ quantillum distent apparet. Nunc haud scio an nihil sit de voc. Θεός pro una brevi usurpato metuendum, quum reperta in titulis Megarensibus L. Rossii Θέδωρος, Θέμιστος (vel alias Κλέσταρχος, Κλέμαχος simm.), alia eiusdem generis docere videantur, vocem Θεός certe in compositis apud Dorienses nullibi solitam esse interdum. Quod quidni Pindaro licuisse nobamus in carmine lyrico imitari?] — V. 57. καιρόν, opportunitatem, usum, fructum, Od. II, 54. — Absolvimus nunc etiam hunc locum, in quo quam fortitudo Hieronis bellica laudanda esset, ita hoc vides a poeta institutum, ut, quum aegrotaret rex, ad consolationem ejus omnia revocaret. — Exin a v. 58. sequitur locus in hac carminis parte tertius de civitate Aetnae recens ab Hierone condita. Hic quum etiam Dinomenes honoris causa nominandus esset novae urbis rex, ita totum hunc locum tractavit, ut ad huius laudem omnia revocaret, quasi nonnisi propter hunc le urbe ei credita diceret. — V. 58. „Musa, canamus nunc etiam apud Dinomenem laudem huius victoriae curulis." Quum de vera profectione cogitari non posset, senem nisi mente et cogitatione carmen nunc etiam Aetnam ad Dinomenis domum; unde ego concludo carmen Syracusis cantatum in aula Hieronis, Dinomenem autem non affuisse, quippe Aetnae pulsationi occupatum. Unde nunc etiam ad hunc tendere deque Musae. Boeckhius vero hymnum nostrum Aetnae cantatum putavit apud Dinomenem, ita interpretans καί: „Etsi apud Dinomenem versamur, tamen non inconvenienter Hieronis celebramus victoriam, h. e. quidni apud Dinomenem Hieronis victoriam canamus?" Mea tamen explicatio magis cum verbis convenire videtur. Nec obstat potest multus Aetnae laudes inesse, quae recitatae in ipsa urbe audiebantur: nam primarium carminis argumentum vidimus ipsius Hieronis laudem esse. Praeterea potuit carmen alio tempore Aetnae cani in festo Iovis Aetnaei, ex instituto

Digitized by Google

Hieronis; de quo vid. ad Ol. VI, 96. — V. 59. *καινάν*, praemium (eenam bene, ut Nem. I, 79), laudem, *καλοδῆσαι*, cf. Ol. X, 14. *κόσμον κλεεννόν*. — *χάρμα δ' οὐκ ἀλλότριον*, gaudium non alienum ab eo, sed intimum. Ceterum eenam filii probant eius decaeria Olympica, Panaean. VI, 12. — V. 60. *ἔπειτα*, quum haec ita sint. — *Λίτναιαι βασιλεῦ*, ne levi, sed Dinomeni; et *φίλιος ἕδνος* est ipse locus sequens, qui civitatis praeclara instituta celebrando regem honerat et celebrat eb praefectum. Dicitur igitur *ἕδνος* magnificentius omnino pro laude, velut Pyth. VIII, 57. — V. 61. „Cui urbem illam Hiero secundum Hyllicae nomine leges condidit." *τῷ*, h. e. ut hic ille regnaret. Postea tamen Chromius, affinis regiae genti, ad urbem gubernandam vocatus est, cf. ad Nem. IX. Quum tres tribus Doricae essent, *Τιλλεῖς*, et ab Aegimii filiis Pamphyle et Dymane oriundi *Πάμφυλαι* et *Δυμᾶνες* sive *Δυμανᾶται*, Dorienses *Ἡρακλέος ἔκγονοι Αἰγιμίου τε* dicuntur Pyth. V, 68., sive *Τίλλα καὶ Αἰγιμίου στρατιᾶς* Fragm. Isthm. nr. 4. Ita fit, ut eiusdem leges et instituta Dorica eodem iure vel Hylli vel Aegimii dici possint, significentque idem *Αἰγιμίοι νεθμοί* et *Τίλλις σεθμά*. Qualia haec fuerint, hodie satis constat; vid. praeter Boeckii Explicationes inprimis Müller. Doriens. Tom. II. et Hoeckii Hist. Cretae. — *θεοδμάτῳ σὺν ἐλευθερίᾳ*, praeclara cum libertate, ut Isthm. V. 10. *θεοδμήτους ἀρετάς*, praeclara, eximias. Adde similes voces ad Ol. II, 36. Libertatem vero intellige non effrenem, sed qualis est in Dericis civitatibus. — *ἔκτισσε*, *κτίστας Αἴτνας* Fragm. Hyporchem. nr. 1. — Erat novi incolae e Gelois, Megarensibus, Syracusanis, Peloponnesiis collecti, et Peloponnesiorum quidem, ut Syracusanorum quinquaginta milia; cf. Schol. et Diod. XI, 49. cum Boeckhio; quae quidem omnes civitates quum Dorica instituta haberent, haec etiam Aetnae ab Hierone institita sunt. Pindarus tamen inprimis propter Peloponnesios hoc factum dicit; pergit enim v. 62 sqq.: „Volunt autem Pamphyli et Heraclidarum posteri sub Taygeto habitantes semper manere in Aegimii institutis Dericis," h. e. sunt enim Doriensium qui sub Taygeto habitant veterum institutorum tenacissimi, quare etiam Aetnam profecti noluerunt aliis legibus vivere. Videmus hinc, quod etiam ab aliis observatum, Spartanam rempublicam fuisse Doricarum omnium maxime geminam, quum hi prae ceteris prisca instituta servarent. Sed eos nominat Pamphylos et Heraclis posteros nominat, quum tres tri-

Digitized by Google

bus cesset, eaque haud dubie etiam Aetnae institutae? Quum Pindarus ubique accurate loqui soleat, suspicor Peloponnesios, qui Aetnam migraverant, ex his maxime duabus tribubus fuisse, quod eius fieri potuit. Denique videntur hic coloni non omnes, at pars tamen ex Amyclaeo regione venisse, licet Müllerus noster Hist. Dor. II. p. 48. Spartanos non nosset habitasse extra Spartam in proximis oppidis. Sed Pindarus, qui migrationem Dorieam per se describere nolnit, quocunque addit v. 65 sqq. Cleopervunt Amyclas e Pindo profecti, in vicinia Tyndaridarum, nisi hominis causa eadem nobiliorum horum colonorum indicare voluit? Sic Amyclas nominat, licet non omnia quinque milia inde venerint. Ceterum probabiliter censet Müller. Orchom. p. 319., Dor. I. p. 91 sqq., non Spartam, sed Amyclas principem olim Pelopidarum sedem et caput regni fuisse; licet vero postea parvae essent Amyclae et pristinus splendor obliteratus, nihilominus multarum rerum memoria clarae manebant in fabulis. — [V. 64. Qui ὄχθας μεσαμβὰν χείλη, ὄχθους ἐπέφρασα γᾶς dici iubent grammatici, poetarum arbitrio refelluntur, cfr. Et. M. 645, 17. Meinhorn. Anter. p. 97. Lobeck. Pathol. p. 13. Sic Soph. Ant. 1113. Νεοσσίαν ὀχέων πτερύγων ὄχθαι.] — V. 66. Πυθέα θεὸν ὀρφάνευσε, continuante Pindaro has migrationes. Vid. Müller. Dor. libr. I, 1. — Τυνδαριδᾶν γείτονες, qui apud Pindarum in vicinia Amyclarum Therapnae habitant et sepulti sunt, cf. Pyth. XI. fin. Nem. X, 56. Isthm. I, 31. Etiam Aetnam suspicatur Boeckhius eorum cultum translatum. Videor autem dicturi fortitudinem horum Doriensium significari. — ἄνεθεν Num. IX, 39. — V. 67 sq. Sensus: Utinam semper eadem prospera fortuna civibus et regibus maneat. In constructione loci Hermannum sequor, qui explicat: εἰθε διαμένοι λόγον ὀρθώσαν, fortuna arbitra est sermonibus hominum, falsos damnat, veros comprobat. Vult igitur poeta hoc: Utinam semper tali fortuna panegyrica confirmentur sermones hominum, ut nunc nostra laudes res ipsa confirmat. Nam laudes quidem fortasse non defuturae erant urbi, quae tam cara esset Hieroni, quam praedicabant qui regi placere volebant; quare illud Pindarus precatur, ut semper etiam confirmentur sermones hominum re ipsa. Boeckhius sic vertit: „Precor verus hominum sermo semper talem fortunam Aetnae adiudicet et decernat." — Amenana, de quo Cluverius Sic. Ant. p. 142., fluvius Aetnaeus, Amenanus et Amenanus dictus. — διαναίσιμον, cf. Ol. XIII, 114. Ibidem est Ζεὺς τελεσσίδιπ-

Digitized by Google

pitur perfectae. — V. 69 sqq. Felicitatis, quam optat, duo fundamenta sunt, cives quibus ea cogitari non potest, si domi concordia sit et securitas foris ab hostibus. Utrumque similiter coniunctum Nem. IX, 28 seqq. Quare nunc dicens de his rebus, ut ad bellicas laudes Hieronis orationem reducit, quae totum hunc locum absolvere debent. — σύν τοι τίν, qua enim ope est. — ἀγητὴρ ἀνὴρ (αὐτὸς) υἱῷ τ' ἀμυναλλόμενος. Cfr. ad Isthm. IV, 19. — σύμφωνον ἐς ἀσυχίαν, qua ante omnia opus, quum e diversis regionibus conveniessent hi cives. — τραφείσων, non opprimens, sed benigne habens mitique imperio regens. — V. 71. λίσσομαι. Deinde precor securitatem ab hostibus. De asyndeto in precibus cf. Excurs. II. p. 846. Mox ἄμμον καπ' οἶκον ἔχῃ, h. e. κατέχῃ, maneat in domo peculiaris. κατέχειν est constanter tenere, nec relinquere. — V. 72. Τυρσανῶν ἀλαλατός, h. e. Τυρσανοὶ ἀλαλάξαντες, exercitus, quare nulla hic est personificatio, quam proprie dicimus. — ἰδών, quum viderit tristem cladem navibus illatam; audacia, sed nervose iunctum cum ἀλαλατός. ["Phoenices Tyrrhenosque ut hostes advenientes contraque Siculos pugnantes apud Cumas, hoc Pindarus ex sua mente appellat (non pugnam ad Cumas, sed) ὕβριν τὰν πρὸ Κύμας, quumque in perniciem illis abiit ναυσίστονον ὕβριν τὰν πρὸ Κύμας. Itaque quiescant, inquit, illi ὕβριν ad Cumas suam in perniciem versam qui viderint." Heimsoethius p. 23. Cum συλλαξι ἀλαλατὸς — ἰδών confer Thuc. I, 110: τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα ἀρθῆναι ἐξ ἴσης πολεμήσαντα. Plura dabit praeter Fritzschium ad Lucian. Alex. 22. Lobeckius ad Soph. Aiac. p. 74 sq., qui Pindarico exemplo videtur Aesch. Suppl. 482. οἶκτος εἰσιδὼν τάδε. — Ceterum pulchre Rauchensteinius Introd. p. 150, animadvertit Cumarum memoriam supra de industria fictam v. 18 sq. et hic repeti, qua illa cogitatio animo lectorum esse insinuaret, Typhoei instar eos barbaros a Graecis debellatos.] — V. 73. αἰα, necessario ad hanc ipsam cladem referendum, quam poeta ornatius explicat. Quare Συρακοσίων ἀρχός Hiero est. πάθον, Etrusci et Carthaginienses; quum versu antecedente de utrisque dictum sit, nunc non licet Carthaginienses excludere, licet Diod. lib. XI, 51. Etruscos tantum commemoret. Verius Scholiastes Pindari ad h. l. Et quaviscumque bellum fuisse ipsa postea verba satis declarant. — V. 74. ἀλκιμώτατ., i. e. τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, qui in aetate militari sunt. — V. 75. Ἑλλάδι, Graeciam terram, τὴν ἐν Τυ-

λίᾳ, μεγάλην Ἑλλάδα. De δρυλίας sensu politico, non confundendo cum ἀνδρεωνεδιαμῷ, vid. Boeckh. Oeconom. Athen. I. p. 629. — ἔρέομαι — μὰ μὲν Σαλαμῖνος cett. Iunctissima fieri puto per gradationem. Dixerat eximium esse Hieronis ad Cumas victoriam; pergit: Himeraensis vero pugna principibus Graecine proeliis par est. Occultatur haec antithesis asyndeto, sed asyndeton magnificum est in tali oppositione. Cfr. Excurs. II. p. 244. Verba: ἐρέομαι — μισθόν verto: Tollam ad Salaminem Atheniensium laudem iis mercedem, ut statim dicit ὕμνον τελέσας, persolvens hymnum, quo sensu idem legitur Pyth. II, 13. De voce μισθός cf. Nem. VII, 63. et Epigr. ap. Aeschin. in Ctesiph. p. 445. Bekk. Hinc in vox de honore illustribus meritis habito. Pindarus eandem sic ἄποινα nuncupat. κατὰ Σαλαμῖνος non verto: e Salamine tollam, sed ad Salaminem, ubi pugnata est pugna. Παρά c. genit. Pyth. X, 62., cf. Matth. Gr. §. 588. Nec ἐρέομαι dicit vere profecturus eo, sed ut poeta mente, quemadmodum Ol. I, 8. Olympico saepius hymnus, qui Hieroni canitur. — Parce cum Hermanno me retinere dixi ἐρέω, qui monet δέ v. 79. ad oppositionem locorum adhibitum. Quare verto totum locum: Athenienses remunerabor laude ob Salaminiam victoriam, Spartanos canam pugnam ad Cithaeronem, pro Himeraensi vero proelio Dinomenis filiis, hymnum solvens, h. e. ita tamen, ut simul pro Himeraensi proelio Dinomenis filios canam. (*Die Athener soll mein preisen wegen des siegs bei Salamis, in Sparta singen die schlacht am Cithaeron, indem man aber zugleich wegen der thaten am Himeras des Dinomenes söhnen lob singt.*) Mihi ex hac ratione pulchre participium positum videtur in tertio membro, quum significante; velles illas laudandas pugnas non sine hac, hanc non sine illis celebratam ab illis. Boeckhius meus scripsit ἐρέων, construens ἐρέομαι μισθόν, mihi tollam mercedem, πὰρ μὲν Σαλαμῖνος Ἀθηναίων χάριν ἐρέων, ἐν Σπάρτᾳ δ' ἐρέων περὶ Κ. μάχαν cett.; sed primum displicet: tollam mihi mercedem — Dinomenis filiis solvens hymnum; deinde omnino, quod mihi mercedem quaerat, alienum videtur a magnificentia loci, ubi alios honorare vult; et si dicas, simul hoc incesse; singulae victoriae singulis impensis canae esse, ut progeres remunerandi sint Pindarum, etiam de minuisse videtur quod absesse malim. Neque enim de Atheniensium, Spartanorum, Dinomenis filiorum, sed de eno et cetorum hominum agere videtur iudicio, esse illas pugnas pro maximis habendas et plane iuvenes. — Ceterum non iunxerim verba;

παρὰ νᾶν εὐνοᾶς. ἀντὶν ἔμβρα cum τελέσαις, sed cum verbis τὸν ἐδέξαντ' κ. τ. λ., ad Himeram quem meruere. De quo genere collocationis cf. Beier. ad Cic. de Officiis pag. 108. et 112. Vulgo post τελέσαις interpungitur, sed incommode poeta ad Himeram etiamtum cogitaverit. Petitur quidem laus ex illis locis, solvitur autem ibi, ubi Diomenis ἐπὶ ἔστι, ut Spartanorum laus canitur Spartae, non ad Oithaeronem. Ceterum ἐδέξαντ' est tulerunt divinitus concessum, cf. Nem. II, 4. [Sic intellige: Mihi tollam (comparabo) praedicandā Salamine gratiam Atheniensium pro mercede, Spartae autem dicam Plataeensem pugnam (quo Spartanorum mihi gratiam aeque meream), Himerensem autem pugnam carmine celebrans Diomenis mihi filio devinciam. Quae nihil sibi volunt aliud, quam praestantissimam Atheniensium et Spartanorum victoriae de barbaris reportatae quari pugna Himerensi; et ut Athenis et Spartae nihil acceptius sit auditu quam victoriae illae, sic nihil iucundius Diomenis quam Himerensem victoriam laudibus celebrari. Ceterum Boeckhii ἐρέων ferri nullo modo potest: debebat vel λέγων vel εἶπε dici.] — ἀμφ' ἀρετᾷ, propter, per virtutem. Diomenis autem filii sunt Gelo, Hiero, Polyzelus, Thrasybulus vid. Simonidis Epigr. in Scholiis, nr. CXCVI. Schneidewin. De ipso proelio Himerensi praeter Schol. cf. Herod. VII, 165. Diod. XI, 20.

V. 81 — fin. Transit ad ultimum carminis locum, qui admonitiones continet. [Opportune ego, ait poeta, laudibus vestris breviter defungar, multarum rerum summam paucis complexus; ita enim miseri hominum vituperationi obnoxius est et qui laudat et qui laudatur. Cfr. similes locos, ubi de brevitate sermo est, cui poeta se ubique studere dicit, Pyth. IV, 247. IX, 79 sqq. etc.] — καιρόν, s. κατὰ καιρόν, si modice loquaris et quantum conveniat. — πολλῶν μεῖραναι, multarum rerum fastigia (compara Virg. Aen. I, 342.) contrahens in breve. Contrarium ἐκτείνειν λόγον, et τείνειν, ἀκοντίσειν, ἐκτείνειν μακρόν, cf. Valcken. ad Herod. VII, 51. Heindorf. ad Plat. Gorg. p. 65. Blomfld. ad Aesch. Agam. 989. Lobeck. ad Aiac. p. 432. — μῶμος, reprehensio invidiosa, Ol. VI, 74. — μεῖον, quum omnis iam invidiam exuerit, contrahit laus utitur minorem. — V. 89. αἰνητός, gravis, molestus; praeter Boeckhium vid. Blomfld. ad Aesch. Pers. 355. Hermann. ad Aiac. v. 657. et Rost. Thesaur. Graec. p. 28.

Digitized by Google

— τερπείας ἐλπίδας intellige studia et exspectationes auditorum cupidas, quae fastidio obtundantur et debilitentur, ut animus rumpatur et alacres sint. — Ad ἀμβλύνειν, obtundere, confer Blomfld. ad Aesch. Sept. 212. Iacobs. ad Anthol. T. XII. p. 209. — V. 84. ἀστῶν δ' ἀκοὰ cett., civium vero laudatio animum pungit maxime ob bona aliena, h. e. quum omne nimium animo molestum sit, ut modo dictum, inprimis tamen civium laudes invidiam excitant in ceteris, si laudatus quod ipsi non habeant. Boeckhius: „Publice apud cives auditae famae maximam invidiam habet," quia qui civibus suis insignibiter placet, felicissimus est. πρόφρον, tacitum animum, h. e. tacite, tecte, cf. Elmsl. ad Eurip. Heraclid. 7. Hom. Il. XIX, 125: τὸν δ' ἄχος ἐξὺ κατὰ φρένας τύψε βαθείας. (Schol. ἢ τῶν πολιτῶν ἀκοὴ ἁψοφίως λεπτῇ τὴν ψυχὴν ἐπὶ τοῖς ἀλλοτρίοις τῶν πολιτῶν κατορθώμασιν. Heimsoethius p. 25: „Ἀκοά est actus audiendi, auditus. Poterat dici: ἀστῶν ἀκοὰν μάλιστα βαρύνει ἐπὶ ἀλλότρια. Nunc poeta vel altiore dictione usus ἀστῶν ἀκοά, inquit, θυμὸν βαρύνει μάλιστ' ἐπὶ ἀλλοτρίοις, vel, ut aliis verbis dicam, ἀστοὶ ἀκούοντες κρύφιον θυμὸν βαρύνουσι μάλιστ' ἐπὶ ἀλλοτρίοις ἐπ' ἀλλότριος." — Recte, opinor, Boeckhius explicavit, qui haec scribit: „Laudatus enim facile incurrit in offensionem hominum, quod publice apud cives audita laus ac virtus animos hominum tectos maxime invidia replet." Cfr. Schol. Pergit poeta: Vel sic tamen, licet invidiosum sit laudari, nolite desistere a recte agendo materiemque suggerere laudatoribus pergo.) V. 85. κρέσσων — φθόνος, proverbialis loquutio, quam illustrant ex Herod. III, 52: φθονέεσθαι κρέσσον ἐστὶ ἢ οἰκτίζεσθαι; cf. Boeckh. Explicationes et Nott. critt. Add. Iacobs. Delect. Epigr. p. 256. — V. 86. καλοί, res praeclarae et laudes omnis generis. — νόμα cett. Ac primum quidem gubernatoris, linguam autem ad normam veritatis formam, abstinens a fraudibus, astutiis, simulationibus tyrannicis. Verba: ἐψευσμένῃ κρὸς ἄκμονι χάλκευε, vento: Procude linguam in incude a mendaciis pura, ut sincera sit et a falso aliena. Debet enim incus pura esse sordibus, ne quid vitii inde trahat res quae procuditur. Viri docti plerumque explicant: ἐν ἄκμονι ἀληθείας, ἐψευδείας, ut passim sic adiectiva pro substantivis ponuntur. Ac conferatur δόξαν ἀναρχίαν, h. e. ἀταξίας, Antiphil. Byz. ep. XV, 3. coll. Iacobs. Anth. T. IX, 48. Sic comparavit Sidon. Apoll. 8, 4. incudem meditationis, ut sit incus quali

Digitized by Google

Veritas utitur. Denique γλῶσσα ipsa lingua est, quam ceto non vidimus Ol. VI, 88.; nec sententiam interpretor. Ceterum vid. Boeckhium ad h. l. et Jacobs. Delect. Epigr. Gr. pag. 168. Dicto Pindari audacior, sed praeclara; pro tenui isto et laxo: noli vana promittere, abstine mendaciis, quanto dignius et gravius est quod poeta dixit! — [Videndus de translatione Ruehnkenius Introd. p. 115., qui Dissenium aliena immixtum criminandur. Ipse ita emendat: „ἀν τραγίσσαν ἀμβοᾶν, d. i. an ἀμβοᾶσθαι dich wahrheit, schmiede deine zunge;" er will dem Hiero sagen: bilde stark deine rede dadurch, dass du sie am rechten übst.] — V. 97 sq. Causas subjicit: Quodsi enim vel levissimus tibi excidit, magnum habebitur ut a te profectum. Multorum rex es, quare multi sunt testes tibi bonarum et malarum artium. Ἡμαι δόσεως hic est de iis, quae, si utaris lingua, obiter et inter alia dicta imprudenti tibi excidant, quod vide quam laute et caute dixerit poeta, ne Hiero gravius ferat. Cet. cf. de verb. ad Ol. VII. fin. — φίρεται κὰρ σέθεν, Plat. Theaet. p. 161. c: ἀνοίαν τὴν παρὰ σοῦ ἀποφερομένην ἐρωτήσεις. — ἀρτιεπείαις, veris rectis, falsis malisque, ut contextus docet. Nolo apertius loqui, inimicunda verba devitans hic quantum fieri potest. Ceterum de asyndetis vid. Excurs. II. p. 346. — V. 99 sqq. Sequitur alterum praeceptum de liberalitate et munificentia regis publice privatimque (cf. Xenoph. Hier. c. VII.). τίνεσθαι δ' ἐν ὀργᾷ κατρώιναν, servans indolem, quae praeclare in te viget. ὀργή, ingenium, indoles, mores, cf. Blomfield. ad Aesch. Prometh. 206. Intpp. ad Thucyd. I, 10. — V. 91. ἐξίει — ἀνεμόεν, expande velum liberalitatis, cf. Isthm. II, 49., ubi de hospitalitate. Plena vela omnino dicuntur de magno aliquo studio; vid. ad Nem. V, 51. — V. 92 sqq. Dixit de iustitia cum veritate et de liberalitate; quae nunc sequuntur eodem pertinent. Nam ut Croesi exemplo ad liberalitatem excitat, sic Phalaridis evocat ab iniustitia et crudelitate. — μὴ δολωθῇς cett. Cave, inquit, adulatorum artibus decipiaris, ne blandis et facetis eorum verbis a recta via deducaris. — χέρδεα, artes, cf. Damm. Lex. Hom. De adj. αὐτοράπελος bene agit Karsten ad h. l. et Gurlittus hic et ad Pyth. IV, 105. Add. Suhaeid. ad Demetr. de Elocut. p. 154. Primum est de facilitate in motu Thucyd. II, 41., tum ad mores transfertur et indicat hominem temporibus inservientem, diciturque tum de sermone urbano, lepido, facete, ingeniose

tum levitatis et accentuationis, simulationis notatione, cf. Plat. in Rep. VIII, 562, a. Sic h. l. blandus est et fallax, ut Pyth. IV, v. 105. — *ὀπιθόμβροτον αὔχημα δόξας*, gloria virtutis post mortem superstes. Nam δόξα est virtus, ut Nem. III, 40. Asyndeton hic per nam explicandum. Haec gloria *ἀνύει*, nuntiat, *ἀπαγγέλλει*, ut Pyth. VI, 18. — *λογίοις*, virum scriptoribus; cf. Nem. VI. v. 31. Vid. Vales. ad Harpocrat. p. 304. Creuzer historische Kunst der Griechen p. 176. Similiter *λέγειν* et *ᾄδειν (singen und sagen)* iungitur apud Thuyd. II, 8. Xenoph. Cyrop. I, 2, 1. — V. 94. *Κροίσου φιλόφρων ἀρετά*, h. e. *φιλοφροσύνη* et *φιλοξενία*, nominatim erga sapientes Graeciae viros, cf. Herod. I, 29. Croesi amor, ut Iustin. I, 7., apud omnes urbes magnus erat. — Phalaris dicitur *νηλὴς νόον καυτὴρ ταύρῳ*, in quo ad constructionem *καυτὴρ ταύρῳ* confer quae Lobeckius habet ad Phrynich. p. 688. De ipso hoc tauro crudelis tyranni vid. Boeckh. ad Kleolia pag. 310. Ibiq. laudatt. [Praeter ceterna de Phalaridis taure ingeniosam conscripsit commentationem A. Pauly in schol. in art. Tubingensi. a. 1835. nr. 57 sq. Adde O. Siefert Akragas p. 61 sqq.] — V. 96. *ἐχθρὰ κατέχει φάτις*, similiter *κατέχειν* Ol. VII, 10. Saepe *ἔχειν*, cf. Wessel. ad Herod. VII, 1. — V. 97. Neque cum citharae domesticae socium iucundum in iuvenum cantibus convivalibus admittunt. Nempe citharae obtemperat cantus, ut in proemio dictum; quem haec tupuit, cum non canit cantus. — V. 98. *παίδων ἀέρσεις*, i. e. ubi iuvenes canunt. De voce ἄεσος cf. Nem. III, 11. Panthem. ad Callim. in Pallad. 66. Porro *ὑπωρόφιαι* dictae pro *ὑπὸ ὑπωρόφια*, Simonid. Epigr. Anthol. Gr. Iacobs. T. I. p. 67. (epigr. LO, 2. Schneidewin.). Sunt citharae sonantes in iuvenilis, ut nunc in his epinicios, quum in encomiis et scoliis iam hominum priscorum laudes memorentur. At *κοινωνία* pro *κοινωνός*, sed suavius dictum. Qui canitur interest consortio cantionum. Ac iucundissima sunt in rebus convivalibus aliisque iucunditatibus nomina consortii, societatis. [Lobeckius Paralip. 519: „Accusativi *παίδειαν κοινωνίαν* non videntur appositionis locum obtinere dativo *ὀάροις* ex verbo *δέχονται* pendente, sed potius ab hoc ipso regi, *δέχονται μὲν κοινωνίαν* sive *δέξιν*, *ἥσυχον κοινωνὸν ἔναι ὀάροις*, ut Eur. Iph. Aul. 1181: *δέχομαί σ' ὀδάξιν, ἥν σε δέξασθαι χρεών.*"] — V. 99. *τὸ πάσθειν εὖ*, secunda fortuna uti, apud Pindarum etiam dicitur pr. res prospere feliciter et victorias reportare, ut Isthm. IV, 15.

Digitized by Google

— δευτέρα πολε', Gaisf. Cod. Col. 145. πρώτην πολεμ. Add. Lachmann. ad Propert. II, 1, 27. — τὸ ἀκούειν nunc celebrari a poetis. — στέφανον ὕψιστον, felicitatis fastigium. Sententia similis Isthm. IV, 1. et Solon. V, 3.

Carmen Pythium secundum.

INTRODUCTIO.

Victoria curulis reportata videtur Thebis in Iolaïis sive Herculis, Ol. 75, 4., postquam eodem anno, ut videtur, Hiero Locros Epizephyrios servaverat, quos quum Anaxilaus Rheginorum tyrannus bello gravi adoriri vellet, Hieronis minis deterritus et Laudabilia haec et gloriosa; sed erant alia, quae minime placerent. Flagrabat enim tum maximo simultas Hieronem inter et Polyzelum fratrem, de qua dictum ad Ol. II. Hiero dicitur fratrem periculis belli, Sybaritis adversus Crotoniatas auxilio missum, ut ibi periret; ex qua expeditione quum praeter spem salvus redisset, regis animus magis etiam ab eo abalienatus est, ut tandem ad Theronem transfugeret, quo facto Hiero bellum parabat adversus Polyzelum et Theronem. Idem vero etiam Damaretam concupivisse videtur, uxorem Polyzeli, a Gelone huic relictam, Theronis filiam. Quae quidem omnia quum comperisset Pindarus, scripsit hoc carmen cum laudibus acerbas admonitiones continens. In principio victoriam magnifice nuntiat, et Hieronem cum Cinyra componit, qui ut a Cypriis canitur, sic Hiero a virginibus Locrensibus ob servatam patriam. Tum ad Ixionem transit, qui primus hominum paricidium commisit, idemque Iovis uxorem concupivit, unde nunc rotae illigatus cruciatur, pectus autem, quam ei peperit nubes pro Iunone a Ioue subtituta, Centaurus fuit, monstrum foedum, cum equis concubitus exercens. Iam revocat se ab his rebus, alienum se dicens a calumniandi studio, et iterum ad laudes Hieronis accedit, divitias, potentiam, fortitudinem bellicam praedicans maxime. Denique

in ultima parte carminis hortatur Hieronem, ut bonum indolem autores sequatur, spernat vero adulatorum, susurronum, calumniatorum pravas voces, qui eum ad violenta consilia excitabant et bonos viros ipsumque Pindarum suspectos reddere studebant; quare eulogos latos severissime exagitat. — His expositis, ut summam sententiam carminis etiam definitive explicemus, illud Pindarus laudat, si ὄλβος et σοφία coniuncta sint; in quo ὄλβον intelligo divitias, potentiam, gloriam factorum bellicarum ludicramque, alia admirabilia ob perspicuum deorum favorem; quibus rebus coniunctam vult sapientiam, ut contentus sis iis, quae habeas, hisque praeclare utaris, neve iniustitia, insolentia, pravis consiliis et cupiditatibus deorum benefactorum iram tibi contrahas. Vides igitur in hoc carmine iterum declaratam perfecti regis speciem, quamquam paullo aliter expressam quam in antecedente carmine; proxime huius carminis sententia accedit ad eam, quae Ol. I. subest. Ac Hiero quidem ὄλβον vere regium habebat, quo laudes pertinent huius carminis, σοφίαν autem saepe non habebat, minimeque hoc tempore, quare maior sententiarum pars in admonitione versatur, ut reducantur ad sapientiam. Adumavit autem totum in poeta, ut his cum laude admonitionem poneret; primum exemplis mythicis, deinde directa oratione sua. Igitur laudes sunt in principio ludicras victoriae et bellicarum rerum; quo loco quod Cinyram commemorat, factum, ut mythicum exemplum adesset fortunae regiae maximae a diis coniunctae cum iustitia et bonitate animorum; Hieronem vero cum Cinyra comparans dum ornat eximie, simul docet qualis esse debeat. Tum ad contrarium transit Ixionis pessimum exemplum, cuius duo peccata similia vides iis ipsis, quae Hiero tum molliebatur, ut nihil ad eum deterrendum potuerit aptius inveniri. Atque haec quidem prima pars carminis est; sequitur altera non mythica, priori conformis, in qua primum amplius de fortuna regia Hieronis dicit, tum iterum admonitiones sublungit; neque tamen nunc ea, quae in Ixione mythice proposita erant, apertis verbis enuntiat, quod in tali re audax pariter et indecorum fuisset, sed causas potius tractat, quibus Hiero a recta via deducebatur, adulatorum et calumniatorum pravas artes. Atque ita conficitur ambitus carminis. Cfr. T. I. p. VIII. LVIII.

[Difficillimum carmen nova luce illustrare conatus est G. Hermannus in dissert. de officio interpretis p. 18 sqq. vol Opusce. VII. p. 115 sqq. Negat vir summus credibile esse

id quod Bacchilus studuerat, Ixionem perpetuam commemorationem esse, quod utrumque eius crimen etiam in Hieronem cadeat. „Imprudentissime enim," inquit, „egisset Pindarus, si Hieronem in eo carmine, in quo laudare eum debebat, eoque tempore, qui labantem apud illum per obtrectatores gratiam eum restituere volebat, turpissimorum scelerum suspectum ostendisset, idque tam rudi atque agresti modo, ut, quum nolle se maledicere affirmaret, id ipsum, se maledixisse, confiteretur. Longe alia mens fuit Pindaro. Qui quum finita Ixionis impie factorum narratione statim subiicit vv. 49—53: Θεὸς ἦλθεν — κατάγραπτον: ea ipsa divinae potentiae descriptione ostendit redire se ad illa, propter quae de Ixione exposuerat, hoc est ad gratiam ab Locris debitam Hieroni. Qui quum grati essent propterea, quod sibi iam non metuendus esset Anaxilaus, vix dubitandi patet, quin in hunc dictum sit Θεὸς καὶ ὑψιφρόνων τὸν ἄκαμφεν βροτῶν, in Hieronem autem ἐτίμασε δὲ κῦδος ἀγήρατον παρέδωκεν. Quo verisimile fit, ut etiam Ixionis exemplum propter Anaxilaum sit allatum. Ita modo si mentem poetae interpretamur, omnia cohaerent optime. Monere poenam Ixionis dicit, ne quis sit ingratus: nam celeres deum consilia sua exsequi; deprimere superbum, ut nunc Anaxilaum; alios augere honore, ut Hieronem. Sed nolle se maledicere Anaxilao, ne similis videatur Archilochi. Optimum esse, potentiam habere coniunctam cum sapientia: atque hoc nomine illum laudat Hieronem, respiciens ad Anaxilaum, potentem quidem, sed non sapienter nova in Locros molitum. In illa laudatione qui dicit, vano consilio stulta conari, si quis ullum alium Graecum Hieronis opibus et honore excellentiorem praedicet, id tam gnaviter et paene contentiose dictum est, ut ad factum aliquod spectare videatur, sive alius poeta, Bacchylides, apinor, tale quid dixit, sive, quod veri similius esse puto, Pindarum Bacchylidis eo nomine erat caeminatus. Et sic optime convenit ea ratio, qua statim in laudes Hieronis excurritur." — Quae in altera parte carminis, Bacchylidem respiciens, dixit poeta, ea Hermannus p. 128 sic cum prioribus cohaerere arbitratur: „Monet Hieronem, ut, sapientes qui sit, contemnat scurrilem assentatorem, sicut Rhadamanthus. Ingens enim malum esse istud genus et si cui blandiantur et iis quos calumnientur. Sed id isti homini sibi profuturum: se ab eo tutum esse, quia nihil valeant eius dicta. Nihilominus illum omnes blandiendo circumvenire studere. Se vero ingenuis moribus esse, amicum amico, inimico inimicum: id enim

Digitized by Google

in omni foro: sed publicae optimum esse. Non contendendum esse adversus deum, qui modo huic, modo alii faveat. Verum ne hanc quidem cogitationem isti invido satis facere, sed, quia ad superari a Pindaro videat, cruciari, neque dum ei nocuerit. Quae sequuntur, ferendum esse iugum cervici impositum, lubricum enim esse excalcitrare adversus stimulum, iam non de Bacchylide dicta existimo: nam ad hunc si referrentur, nihil aliud quam reprehenderetur, quod his dictum erat, χρὴ δὲ πρὸς θεὸν σὺν ἐρίζειν. Potius se ipsum consolatur Pindarus, idem dicens quod Horatius: levius fit patientia quidquid corrigere est nefas. Ea igitur mente optat securus, ut probetur filiconi." Postremo Hermannus exposita sua de intermediis v. 67—71. sententia, de qua v. infra, omnia, quae Pindarus hoc carmine dicat, p. 128. his verbis complectitur: „Nuncio victoriam Hieronis, quem grati laudant Locri: monet enim, ne quis ingratus sit, exemplum Ixionis: sed nolo illum, qui se huic similem praebuit, vituperare, quo tu, Hiero, multum praestas, qui non solum opibus, sed etiam sapientia excellis. Sed vale: hoc tibi carmen ex promisso mittitur: illud, quo ipsam laudabo victoriam, propter ipsum accipe favens, neque auditi obtrectatores meos, quorum ego mores contemnens ingenua liberalitate tibi probari cupio." Hactenus Hermannus.

Oppugnavit haec A. Boeckhius in censura illa inde a p. 102. usque ad 144. suasque explicationes subtilissime rationi consentaneas vindicat. Qui Hermanni interpretationem prioris partis laudat ille quidem ut acutam et perelegantem, sed ut dubitet tamen, an non ex sua ratione plures scrupuli, qui in Hermannicam enarrationem residere videantur, possint eximi. Scilicet historiae Siculae momenta sibi potius favere: contra si quis Hermannum sequatur, non satis apparere, cur poeta in Ixionis facinoribus exornandis tantum spatium a v. 35—48. consumpserit. Deinde universe Boeckhius Hermannianas explicationes convellit, quod carminis lyricae astri parum conveniant. Id enim non posse confieri ex duabus partibus interiore sententiarum progressu non copulatis. Ergo non posse alterius argumentum partis ad res privatas Pindari et cum Bacchylide discidium referri, sed eo cohaerere cum priore parte, ut malae artes calumniatorum ostendantur Hieronique illi reddantur suspecti: idque et ipsum spectare ad discutiendum bellum, quoniam aucta per istos homines simultas erat. Contra ex sua explicatione haec conformia esse et in unitatem carminis optime coire. Manere igitur quae in Expll. p. 248.

Digitized by Google

scripsit: „Finis poetae summus erat, ut bellum cum Therone et Polyzelo, ut nuptias, quas Hiero sibi parare vi et fraude combatur, dissuaderet, simul ut deos, qui Theronis ac Polyzeli partes et ipsum poetam calumniabantur, Hieroni ipsi redderet suspectos: quod et ipsum ad dissuadendum bellum pertinet: simul Locrensium gratos animos commemorans, qui pro exemplo Hieronis proposito sunt, id quoque effecit, ut laudem ob liberatos Locros intexuerit." — Nuper etiam T. Mommsen Pind. p. 82 sqq. in hoc carmine illustrando elaboravit. Is et ipse Ixionis exemplum ad Anaxilaum applicat: in altera parte suspicatur poetam a diffamationibus sese defendere eorum, qui eum apud Hieronem in suspicionem addixissent tanquam optimatum partibus studiosissime deditum. Sed singula apud ipsum legi debent.]

EXPLICATIO.

V. 1—24. Principium, de bellica et ludicra laude Hieronis. Ac proœmium quidem (a v. 1—12.) hanc sententiam habet: Bellicosae Syracusarum urbi nunc ludicrum etiam decus nuntio curulis victoriae, ipsa deorum ope Hieroni parta. Tum ad bellicam laudem vocans, praemonstratam initio, pergit: Est eximia fortuna regum: alios praedicat alius ob virtutem, et Cypril quidem Cinyram, te virgo Locrensis grato animo recolens, quod tibi salutem debeat. Sic ibi laudatis ob praeclara merita, ut in alia parte ludicram victoriam repertasti. — V. 1. *Μεγαλοπόλεις*, permagnae enim Syracusae, cf. Cic. Verr. II, 4, 53. Rep. III, 31. et Goeller. de situ et orig. Syracus. p. 37 sqq. Dicitur non minor Athenis fuisse urbs, de quarum magnitudine videbimus ad Pyth. VII. init. — V. 2. Militaris potentia Syracusarum inde a Geelone maxima fuit, comprobata bellis multis, inprimis nobili clade Carthaginiensium ac sociorum ad Himeram; nunc autem paullo ante hanc ludicram victoriam Anaxilaus a domestis Locris deterritus erat Hieronis minis (vid. Boeckh.), quam rem mox memorabit poeta. Iam prima curulis victoria Hieroni regi contigit; quare poeta splendidam principiam meditans eximie utramque genus laudis coniungit. — *σιδαροφαρμάκων*, ferro, armis, praeliis gaudentium, bellicosorum. Simile *χαλκεγάρμας*, Isme-

χόρμιγξ. — V. 3. λυπρωτάν, praeclararum, ut Fragm. nr. 229., cf. Nem. IV, 18. Thebis venit nuntius cantus, ubi victoria reportata erat. Moris enim est in carminibus Pindaricis, ut locus nominetur, ubi victoria parta, nec alium invenitur carmen, in quo is non indicatus sit; atqui in isto nunc hoc carmine nullum aliud nomen exstat, unde certo colligitur Thebas esse, ubi victoria contigerit. Ac celebrabantur ibi Heraclea sive Iolaia, in quibus etiam circulis certamina habita esse docet Pind. Isthm. I, 55. Cf. ad Ol. IX, 98. — φόρμιγξ ἑχόμαι, non ipse, sed carmen missum, cf. 68. — V. 4. ἐλελίχθονος, terram quatientis. Baccho tribuit vocem Sophocl. Antig. 158. — V. 5. ἐν ᾧ πραπίδων, ut Pyth. XI, 46: ἐν ἅρμασι καλλίνικος, in curribus vincentes. — V. 6. Ὀρτυγίᾳ, ubi regia domus Hieronis, cf. ad Ol. VI, 92. — ἀνέδησεν, coronis redimivit. Victos enim στεφανεῖ patriam, cf. Nem. XI, 20. Simonid. in Anthol. Pal. T. II. p. 625. (Epigr. CCVI, 4. Schneidewin., quem vide.) Memineris tamen simul Pindarum saepe loca, urbes terrasque cum deabus suis cognominibus suaviter ita confundere, ut utrumque simul cogitet et cogitari velit, velati Pyth. XII. init. Ceterum in Iolaïis vulgo praemium dabatur tripus aheneus, cf. ad Ol. IX. 1. cit.; sed non dubito simul coronam datam, quam in rem confer ad Nem. IX, 53. — V. 7. ποταμίας ἕδος Ἀρτέμιδος: Diana in Peloponneso multis locis cum lacubus, fontibus, fluviis celebatur coniuncta, et inter fluvios quidem nominatim cum Cladeo et Alpheo, unde ποταμία dicta. Hoc loco Ἀλφειοῖα intelligitur sive Ἀλφειάς, Ἀλφειῶσσα, Ἀλφειονία, Olympia in Ortygiam delata a primis colonis ibique magnopere culta; vid. Boeckh. ad h. l. et Müller. Dor. I. p. 375. et nos ad Nem. I. init. Ceterum ἕδος de deorum sedibus et templis vid. illustratum a Ruhnken. in Tim. Lex. p. 93. — ἔς οἱ ἄτερ, quum eidem insessa sit Diana, cf. ad Ol. III, 26. Non sine Diana, ait, domuit et condocefecit illos pullos, manuetis manibus; neque enim dubito Hieronem rei equestris studiosissimum ipsum etiam domuisse et exercuisse equos suos. — δαμᾶν ἐν χερσί, mos: unter seinen händen bändigen, neque enim ἐν est prox. — V. 9. ἐπεὶ γὰρ ἐσχέθομεν cett. Haec enim dea, ait, eximie favet Hieronis studio equestri, et ipsa manibus suis cum Musarum ornamenta imponit equis, sibique placet in iis ornandis, quum Hiero ad certamen eos currui iungit, Neptunum potestatem invocans. — χερσὶ δεδώμαι, utraque manu, quo studium indi-

catur deae. [Aliter διδύμᾳ χερί accepit Humboldtius: *Dass der bogenerfreuten jungfrau und des wettkampfkenkenden Hermes zwilling schand legt ehrend selbst den strahlenden schmuck auf.* Ut διδύμᾳ χερί primi statim membro adhaeserit, sic uti fere verbum plurale in schemate Alcmanico.] Mercurium inter deos ἐναγωνίους vidimus in Ol. VI, 79. — V. 10. κλυτᾶντα κόσμον, frena et phaleras, conf. Orph. Argonaut. 587. χρυσείων φαλήρων καλλιγωνίου κόσμον. — δίφρος scilicet currui impositi, ἅρματα cetera currus instrumenta. — κεκασχάλιστα, ut φιλήτας ἵππους, Aesch. Prometh. 474., add. Virgil. Georg. I, 515. Constructio: ἵππων ἐν (εἰς) δίφρον ἅρματά τε καναχαντύπα ἵππων. Praepositum ἐν pr. ἐς Pindarus utitur in Aeolicis carminibus, ut infr. v. 86. Pyth. V, 38. Nem. VII, 61. Cf. Hermann. de dial. Pind. p. XXI. [Ahrens de Dial. Aeol. §. 54, 6. Der. §. 43, 6. De praepositione secundo dominum nomini addita cfr. ad Nem. X, 35.] — V. 12. καλέσω, ut cursum equorum secundet. — Atque hactenus proocmium de ludicra victoria Thebis reportata. Nunc ad bellicas res redit et transitum parat ad memorata quae meditatur. — V. 13. ἐνέλασσεν, solvit, ut ἄνασσε ἐφετμᾶς, cf. Pyth. I, 2. Et statim commemorat gratum animum Cyprierum et virginum Locrensium. — V. 14. εὐαχέα, Eurip. Ion. v. 898. Μοῦσα ὕμνους εὐαχήτους. — V. 15. ἀμφί, notus usus ex hymnis Homericis, cf. Matth. Gr. §. 583, 3. — Cinyras Cypri rex nobilissimus, mitis, utilibus inventis optime meritus, de quo vide plura apud Meurs. Cypr. II, 9. Heyn. Apollod. III, 14, 3. Munker. ad Anton. Liberal. c. 36. — V. 16. φᾶμαι, laudes. — τὸν ἐφίλησε' Ἀπόλλων, ut musicae studiosum, vid. Müller. Dor. I. p. 348. — V. 17. ἱερὰν κτίλον Ἀφροδίτας, sacerdotem Veneris od ucatum a tenero in templo deae, ut optime interpretatur videtur κτίλος Müllerus, comparans Hesiod. Theogon. v. 988 sqq. coll. Hom. Il. II, 548. — ἄγει δὲ cett., ducit eos gratia pie devenerine (δεκομένα) pro beneficiis remunerationem allatura, κοινιπος, ἀμειπτική, ut exponit Schol. Notior vox sensu malo pro ulciscens, poenae ultrix. Sed vide κοτωνεῖ Pyth. I, 59. — δεκομένα. Inest in hoc verbo reverentia deorum, parentum et omnino maiorum illustriumque hominum, atque regis ἐναγέτου. De toto loco dixit Boeckh. Notae crit. et Rerum. ad Vig. p. 282. [Recte Tafelius et Bauchenstein ad h. l. locum sententiosum esse

intellexerunt, ut in χάρις ἔγει non desideretur obiectum. Sententiae enim ita vinciuntur: Reges solent pro beneficiis celebrari carminibus: prosequuntur Cinyram regem laudes Cypriorum. Iam, ut recte Rauchensteinius, alterum simul exemplum de Hierone afferendum, propter quod illis poeta praemiserat, sed suaviter membra coniungens intexuit ἔγει δὲ χάρις, ubi pro δέ poterat γάρ poni: etenim ducis (hominis) gratia in beneficiorum remunerationem devenerans. Tum demum id adiicit, quo tendebat: Te vero, Hiero, canunt virgines: sqq. Ceterum cfr. Nem. VII, 23 σοφία πλέκτας παρέχουσα μύθους.] — V. 18. sqq. Virgines Epimelphyrias poeta dicere maluit, quia maius ab hoste periculum puellis imminet. Simul iucundissima species virginum constantium. — [Δεινομένεος καί, ut Χαιρήνεος υἱός, Homerus habet Καπανῆϊος, Ποσείδωνος υἱός, v. Lobeck. ad Buttm. Gr. II. p. 436.] — πρὸ δόμων, sedentes pro foribus, ut videtur, quum belli meta liberatae iam tutae exire possint domibus; nec videntur Locrenses virgines intra gynaeconitin severe clausae fuisse, ut Atticae et Ioniae. — V. 20. ὀμματεῖ' ἀνυμφάν, quem admodum timor oculis praeditur. — Post haec de comparatione Hieronis cum Cinyra nonnulla adde. Nobilissimae fuerunt in fabulis Cinyrae divitiae, singulari deorum favore ei concessae, ut in proverbium abierint [cfr. Tyrtaei Eleg. 9, 6.], et qui Cinyram dicerat simul ipse nomine beatissimum regem significaret. Idem quum bonus esset et mitis, vides in eo fuisse quod Pindarus ut summum in hoc carmine proponit, felicitatem cum sapientia coniunctam. Iam comparat Hieronem: Habet hic quoque insignem felicitatem, nec sine causa poeta supra etiam deos ei faventes exhibuit, ut Cinyras dilectus erat diis; volebat enim simillimum fortem eum ostendere. Idem vero nunc praeclare meritus est de Locris, quemadmodum Cinyras φίλα ἔργα edebat; habet igitur etiam Hiero praeclaram indolem cum felicitate coniunctam, ut hoc facto constat, quod laudans poeta simul admonet recte, ut semper talis sit etiam in ceteris rebus omnibus. Contrarium exemplum statim in Ixione proponetur, qui παρὰ νῷ ἁπάντων ὄλβον, aq videamus nunc alterum altero illustrari, videlicet Cinyram et Ixionem hic oppositos, ut Pelopem et Tantalum in Olympico primo, in Pythio primo Olympium et Tartaroque Typhoeum. — V. 22. ἐν πτερόεντι τροχῷ, in rota cum pennis circumvoluta; cf. Hygin. 62. Apoll. Rhod. III, 33.

Soph. Philoct. 802. Tibull. I, 3, 73. — V. 24. ἐκπεσόντος, cf. Ol. III, 49. Suaviter autem commutate dixit ἐκπεσεῖν ἐκπιτνάμενον τίνεσθαι ad vim dicti augendam. ἀγανοῖς h. l. φίλοις. Nam: δεῖ φιλεῖν φιλέοντα. Ceterum ad dictum ipsum conferunt Virg. Aen. 6, 621. — Pindarus autem ultima hac periodo et antecedentia claudit et transitum parat ad sequentia. Locri grati suat adversus Hieronem secundum praeceptum, qui praecipit suo damno edoctus Ixion deorum iussu. Ixion autem ut fuit ingratus erga deos, sic etiam Hiero ingratus esset, si tibi bonis divinitus ornatus fesse fortunam nescisset.

V. 25—52. De Ixionis delictis et poenis. Alios locos vide apud Heynium et Boeckhium et nuper optime nuperrimum fabulam Welckerum in Trilog. Aeschyl. p. 541. — V. 25. [ἔμαθε σαφές, gratiam habere: ὅτι δεῖ τὸν εὐεργέτην ἀνταμείβεσθαι. Schol.] — παρὰ Κρονίδαις, in domo et familia Iovis. Ixion, soceri sui interfector, primus parricida fuit; quare quum hominum nemo expiare eum voluisset, supplex Iovem καθάρσιον adiit, a quo expiatus est et receptus ad se in domum et adhibitus mensae divinae. — [V. 26. μαχανίβαν, non ingentem, sed longam felicitatem interpretatur Heimsoeth. Sed cfr. Pyth. XI, 52.] — V. 27. κὰν Διὸς σύνδικον πολυγαθέος, quam Iovis lecta iucundus sertitus erat, quam Iuppiter nactus erat tori socium. πολυγαθής, plurimum gaudii praebens, cf. Fragm. Hymn. 12 [Ea vulgares illos veterum Graecorum gradus, quibus ab ὄλβῳ (v. 26.) ad πόρον et ὕβριν pervenitur, quam sequitur ἄτη: qui circumventus est, αἰσχεῖ μέγαθον. Etenim ὕβρις ἐπίκουρος σοφίαν ἔτης. Cfr. praeter ceteros Lehrsii disputationem de Ἄτῃ in Museo Rhen. Nov. I, 593 sqq.] — V. 29. δοιάσιν, dignam, iustam. — V. 30. ἐξαίρετον, singularem. — V. 31. φρεσὶν σοφὸν νοῆσαι τελέθοντι, homo duo flagitia causa laborem ei sunt apud inferos [praecenti casu utitur, quia Ixion iam nunc in Orco poenas suffert]: φρεσὶν σοφὸν, πόνους, κακὰ σοφίσματα. — τὸ μὲν cett., primum quod parricidium commisit, insidiose, οὐκ ἄτερ τέχνας; secobo carbonibus impleto, tum spretis leviter, in quam illapsus Deioneus, qui ad ἕδνα accipienda venerat, perit. — ἀμφὶ λέοντι λίμνᾳ, cfr. αἶψα συγγενὴς Eurip. Suppl. 148. ibiq. Musgr. — ἀνέμοεδα, admiscuit, introduxit mortalibus. — V. 34. χρὴ δὲ κατ' αὐτὸν αἰεὶ παντὶ ἐόντ' ἐπιμάσσασθαι, deb et homo ex sua semper conditione

quinamque rei modum consideraret, et cum sibi ubique modum ponere, qui sibi conveniat et par sit. Comparant Aeschyl. Prometh. 889., ubi vid. Schol. et Blomfld. — V. 35 sqq. Sensum sequentium hic: „Sed concubitus nefarius in misceriam ingentem eum coniecit non invitum; cum nube enim concubuit pro Iunone habita, atque ita punitus est." Nempe tentaverat Iunonem verbis impudicis; Iuppiter igitur, ut eum exploraret, nubem pro Iunone in lecto posuit, quam quum amplexus esset Ixion pro Iunone, tum vero crimen consummatum fuit et poena sequuta. — V. 37. φεῦδος γλυκὺ μεθέπων, fraudem dulcem sectatus. — V. 38. πρέπεν, similis erat. — V. 40. Ζηνὸς παλάμαις, quod ex alia traditione Iunoni tribuitur, cf. Schol. Eurip. Phoenisc. 1185., Pindarus suo consilio convenientius ab ipso Iove fieri voluit. — τετραέτραμμον δεσμόν, rotam quattuor radiorum, in quibus manus et pedes illigati; compara Pyth. IV, 214. — ἔπραξε, paravit, lucrum. IV, 8., vel potius, lucratus est, coll. locis quales Rom. II. XI, 751. XVII, 661. XXIV, 550. Nempe non consequutus est quod cupiebat, sed pro eo poenam miserrimam lucratus est. Quod genus dicendi amant veteres. — V. 41. τὰν πολύποινον ἀνδέξατ' ἀγγελίαν, in se recepit enuntiandum hunc nuntium omnibus destinatum, ut dicitur πολύποινος ᾠδή. — Denique de universa tractatione loci aliquid addendum. Welckerus meus in libro de Trilog. Aeschyl. l. cit. eximie notat Ixionem esse proprie supplicem (ἱκέτην, coll. ἱκεῖν, ἵκνῳ, Ζεὺς ἀφίκτωρ, ἱκέσιος), qui ad Iovem venerit expiationem orans et ab eo receptus benigne, mox postmodo commiseratus sit auxilium et tutelam summi dei. Idem vero reprehendit Pindarum, quod deterius tractaverit fabulam, quum nonnisi de ingrato animo Ixionis adversus benefactorem dixerit. Ego supplicem Iovis fuisse Ixionem non credo Pindarum ignoravisse, licet etymologiam vocis ignoraverit; sed quum hoc loco Ixionem propter Hieronem proponeret, huic consilio narratio accommodanda erat; quare quod supplex fuerat, omittit, utpote cum hic alienam, nec nisi de felici vita loquitur, quam Ixion apud deos egerit, veluti alio modo Tantalus in Lydia cum diis commercium habens deinde ingratus fit. Sic enim haec similia Hieroni, qui non vivens quidem cum diis, at favore insigni deorum ornatus et in summa felicitate regia degens; similiter nunc insuta appetit et ingratus fit erga deos. Cfr. T. I. p. XXXI. —

Digitized by Google

V. 42 sqq. Hic locus alterum pessimi contubitus poenam explicat. Logice nexus videtur cum verbis: τὸν πολύξεινον ἀνδρῶν ἀγγελίαν, quae et priorem locum absolvunt et huic sequenti annectendo interserunt. Quare asyndeton per γάρ explico. [Sed v. T. I. p. 243.] — ἄνευ Χαρίτων, sine Gratiis peperit, h. e. monstruosum partum edidit, μόνον ἄγαγεν, cfr. Rostii ger. Vossigem. I, 3. p. 118., quum alii ex Plutarch. Amator. explicent: sine concubitu, contra sensum loci. — V. 43 μόνα καὶ μόνον, sola illa tale monstrum singulare. — οὔτ' ἐν ἀνδράσι — νόμος, neque apud homines, neque apud deos honoratum. Verba ἐν θεῶν νόμοι h. e. ubi deorum leges et instituta, valent, dicta pro ordine rerum, veluti Propert. IV, 11, 3. infernas leges istare p. Oreo. V. ibi intpp. — V. 44. προφρασίαν, praecessa Deum, ter lectum ap. Pindarum, hic, Pyth. IV, 115. et Isthm. VII, 6. cf. Huttm. Gr. ampl. II. p. 242. (308. ed. Lob.) — V. 45. ἰσοτίμων ἐμίγνυτο, quibus consors est uti, quum dis pulsi et hominibus contemptus esset. — ἐν Πηλίου σφυροῖς, ad pedes montis, in convallibus eius. — V. 46. τὰ μὲν μητρόθεν, h. e. materna quidem infra, superiora vero patria erant. Ita e Centauro et equis nati Hippocentauri. Oct. cf. Welcker. Trilog. Aeschyl. p. 266. — V. 49. θεὸς — ἀνύσσας, deus omnem rem ex voto perficit; πάσσαν, finem, propositum finiendam. Ad praepositionem ἐπί cf. ad τοῖς Pyth. IX, 89. — V. 50 sq. Deus, qui in mare et in mari neque potest est, cuius vim et poenam per totum mundum nemo effugere potest, etiam superbos non paucos fregit. Cf. Archiloch. Fragm. Liebel. p. 73. (fr. 73. Delect.) Delphinum comparat aquilae ut velocissimum piscem, cf. Nem. VI. fin. — παραμείβεσθαι, propric praeterire, veluti Hom. Od. VI, 111. hinc praevertere, antevertere celeritate, ut dicitur παρελθεῖν. Perre nostri suavem temporum mutationem in sententiis generalibus, ut nunc νῦν — παραμείβεται, in quo tamen simul discrimina rerum respiciunt, ut nunc minus bene iuvenem ratione dimisset. [Cfr. Pyth. I, 5 sqq.] — τινά, aliquem, h. e. iuste multet, veluti Nem. I, 64.

V. 52—71. Graviter et severe poeta Hieronem admonuit, quare nunc finem facit et ad alterum argumentum carminis, ad laudes revertitur, splendidissimae praeclaram fortunam et gloriam regis praedicans. Trans-

lum autem facit ita, ut ab ulteriore obiurgatione Archilochi se revocet exemplo; qui sapiens quidem fuit, sed ob nimiam maledicentiam inops. — V. 53. Ego vero abstinere debeo vehementi morsu calumniarum. δάκος enim significat bestiuam, cf. Blomfid. Aesch. Prometh. 583., et morsum, δῆγμα, cf. Et. Magn. p. 245, 36. De voce ἀδινόν vid. Buttm. lexil. I. p. 209. — V. 54. εἶδον γὰρ cett., vidi enim, quum vir remotus, ut plurimum inepta prosum convitiatorem Archilochum. — ἐκὰς ἐών, quum plura saecula intercederent, florente Archilocho Ol. XXIII. — ἐν ἀμαχανίᾳ, cf. Liebel. ad Archil. Fragm. ed. sec. p. 13 sq. — V. 55. βαρυλόγους ἴχθεσιν κεκινόμενον, maledicis odiis se delectantem vel ditatum. Ad κεκινόμενον cf. Aesch. Agam. 267. Boeckhius autem oxymoron notat propter verba ἐν ἀμαχανίᾳ. — V. 56. τὸ πλουτεῖν δὲ σὺν τύχᾳ πότμου σοφίας ἄριστον. Haec verba Gurlittus recte cepisse videtur sic: Ditem esse cum sapientia optimum. Etenim supra docui laudari a Pindaro in hoc carmine felicitatis et sapientiae coniunctionem; atque in antecedentibus quidem, quum Hiero tum maxime aberraret a sapientia, Cleyrae et Ixionis exemplis graviter monuit: σοφὸν εἶναι σὺν τύχᾳ ὄλβου ἄριστον. Hunc abrumpens iata sapientiae monita, hoc dicit: Verum abstinendum est a nimiis reprehensionibus et laudanda etiam altera pars dicti, opes dico et potentiam et gloriam Hieronis, nam etiam ὄλβον ἔχειν σὺν σοφίᾳ ἄριστον. Atque hanc inversionem dicti ingeniose Archilochi exemplo praeparat et explicat, qui acerbior et nimius sapientiae praeceptis inculcandis inepta laborabat, ut, dum σοφίαν commendabat, ipse ὄλβῳ careret. Haec si vera sunt, primum vides recte a Boeckhio τὸ πλουτεῖν oppositum esse verbis ἐν ἀμαχανίᾳ, vides vero etiam hoc infinitivo solo contineri totam primam partem dicti, et iungenda cetera: σὺν τύχᾳ πότμου σοφίας, h. e. σὺν τύχᾳ σοφίας per πότμον, quod propterea ita dixisse mihi videtur magnificentius pro σὺν σοφίᾳ, ne, praecipuo nunc τῷ πλουτεῖν ob causas indicatas, levior haberi videretur sapientia. In quo agnosco Pindari iudicium. Ad duplicem genitivum autem conf. Pyth. IX, 39. πλοῦτος Πειθοῦς φιλοσόφου, et vid. Matth. Gr. §. 380. Etiam collocatio verborum bona, ut si Latine dicas: cum concessa feliciter a diis sapientia. Boeckhius interpunxit: τὸ πλουτεῖν δὲ σὺν τύχᾳ πότμου, σοφίας ἄριστον. [Heimsoethius p. 26: „In sapientia, si quis sapiens sit, dicit

melius esse curare, ut felix sis, quam convicīis in ἀμαχανίαν te conlicere. Nam ita sensus sententiae generalis perpetuitate huius loci restringitur, ut non universum, quid optimum sit, dicatur, sed ex duobus alterum eligatur: sapientem esse et βαρυλόγους ἔχθεσιν ἐς ἀμαχανίαν se conlicere, ut Archilochus sapiens fecerit, hoc esse minus prudens: τὸ πλουτεῖν δὲ σὺν τύχᾳ κότμου, hoc esse optimum. Quae dicuntur, ut transitus fiat ad Hieronis divitias earumque usum."] — V. 57. Tu vero manifeste divitias habes (νιν, id, τὸν πλοῦτον), ut liberaliter dare possis, si legitur κεκοφεῖν, aoriet. redeplic. v. πόρω, sin κεκορεῖν praefertur cum plerisque viris doctis, vertendum cum Boeckhio: quas liberali mente ostentes, quod fit munificentia et praeclaris conatibus. Videtur κεκαρεῖν esse ab obsoleto verbo, quod ostentare significabat, vid. Beeckh. Nott. crit. c. Buttm. Gr. ampl. II. p. 222. (288. Lob.). — V. 58. κρέτανι, dignitas regiae proxima, cf. Müller. Dor. II. p. 135., unde etiam reges Spartanos Charon Lampsacenus κρυτάνεις dixit; et Iuppiter κρέτανις est deorum, [Neptunus κοιλωνόχω hunc Stesichoro.] Hinc omnino pro summo gubernatore, dux, c. Blomfld. Aesch. Prometh. 176. — πολλᾶν εὐστεφάνου ἀγυιᾶν, urbis Syracusarum maximae. πολλᾶν μέν sequente τε vel καί usitatissimum, cf. Herm. Vig. p. 836. εὐστέφανος, muribus bene munitus, cf. Ol. VIII, 32. — V. 59. τιμᾷ, regia honore et potentia; cf. Pyth. I, 48. — V. 61. χαύνᾳ — καυχᾷ, stolida mente luctatur frustra. παλαιμονεῖ ducta metaphora a ludicris rebus pro contendit frustra, operam perdit. Ceterum cf. ἀηδίομαι Ol. XIII, 44. Utrumque adiectivum autem insectum etiam Nem. VIII, 45. — V. 62. εὐανθέα — πλατανιστοδόεσσαν, splendida vero navigatione, coronatis navibus, potens illa de virtute canens, h. e. imprimis autem splendide nunc de virtute dicam, in quo ἀρετάν oppositum vides κτεάνεσσιν et supra. Porro ἀναβάσομαι στόλον ut ἐξόδους ἕρπειν Soph. Ai. 251, alia innumera. De metaphora navigationis vid. Ol. XIII, 6. [„Dictio in sequentibus (κατὰ Φοίνισσαν ἁμπ.) continuatur." Tafelius.] Denique εὐανθέα, coronatis navibus ominis causa, ut in fausta et magnifica expeditione, cf. Scheffer De Milit. navali III, 8. — ἀμφ' ἀρετᾷ, cf. Ol. IX, 13. — V. 63 sqq. Ad formam sequentis loci rectius intelligendam tenebis cum laude tecte admonitionem coniunctam, ad quam reditum parat. Sensus: Inventuti socia et auxiliatrix est fortitudo bellica, a. inven-

Digitized by Google

tus laudem suam ab audacia bellorum habet, unde etiam tu immensum gloriam illam consequutus es, at provectiore aetate prudentia et sapientia probatur, τῷ δὲ γήρᾳ ἀρήγει εὐβουλία, atque etiam haec in te est. Sed hanc ultimam sententiam aliter dixit sic: Prudentia vero tua in provectiore aetate tutum mihi verbum praestat ad omnem orationem, te laudaturo, s. talis est, ut possim sine periculo etiam eas tibi laudes dicere, quibus admonitio subsit. — ὑράσος πολέμων, ut τόλμα καλῶν Nem. VII, 59. — Mox v. 65. construo: ἀκίνδυνον ἐμοὶ ἔπος παρέχοντι περὶ πάντα λόγον, quibus verbis addit ἐπαινεῖν σε. Solum ἐπαινεῖν non placet, quare verum videtur σέ a Boeckhio repositum, quod qui alieno loco legi putabunt conferent alias collocationes, ubi duo membra transposito pronomine sic confusa et complicata sunt in unum. Ut in constructione participii et verbi finiti Soph. Antig. 1272: θεὸς τότ' ἄρα τότε μέγα βάρος μ' ἔχων ἔπαισεν pro μέγα βάρος ἔχων ἔπαισέν με. Hom. Il. III, 389: τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη, pro τῇ ἐεισαμένη προσεφώνεέ μιν. Add. Il. XVI, 207. Aut in constructione verbi et infinitivi ab eo pendentis Pind. Pyth. VIII, 68. Denique adde loces, ubi particula ἄν posita ante verbum duo membra conflata sunt, cf. Hermann. ad Oed. R. 929. Boeckh. iungit ἐπαινεῖν σε πρὸς πάντα λόγον pro κατὰ πάντα λόγον, de qua loquutione dubito. Est πρός respectu ad, s. propter, veluti ἐπαινεῖν τινα πρὸς ἀρετήν. Denique Boeckhius cum Scholiis ἀκίνδυνον interpretatur: tutum a periculo mendacii, quum ab omni parte praeclarus sis; sed nisi fallor, praestat quod supra posui. [Heimsoethio p. 27. voluntas poetae haec esse videbatur: „Mens tua sapientior permittit te sine periculo propter omnem rem (?) laudare." Laudare enim Pindarum Hieronem primum propter fortitudinem, deinde propter omnem rem (?), nunc vero sapientiam eius invocantem ut custodem ὕβρεως, quae laudem sequi possit. At aperte βουλαὶ πρεσβύτεραι opponuntur iis quae Hiero ἐν νεότατι fortiter gesserat.] — V. 67. χαῖρε, vale, ut Nem. III, 76: χαῖρε, φίλος. ἐγὼ τόδε τοι πέμπω μεμιγμένον μέλι λευκῷ σὺν γάλακτι. Quum iterum ad admonitiones redire velit, ne Hiero defugiat narem praebere, nunc valedicit, et quae sequuntur quasi inter valedicendum addit; quod exquisitum artificium est. — τόδε μὲν κατὰ Φοίνισσαν ἐμπολὰν — πέμπεται. Haec verba Boeckh. ita explicat: „Hoc carmen in privata navi, ad instar Phoeniciae mercis, transmittitur, nec cum pompa redeunte."

Digitized by Google

At enim aio minui magis quam augeri videbitur carminis laus, quod merces instar in mercatoria navi mittitur, nisi dicas celeriter missum dici vel ante pompam redeuntem, quod tamen non expressum est in verbis. Mihi igitur eo potius respici videtur a poeta, quod carmen remota e regione trans mare venisset ideoque non parvi aestimari debeat ab Hierone, ut merces peregrinae pretiosiores habentur. [Dissenii explicationem recte sequitur Raechensteinius Introd. p. 120. Aliter Hermannus. Heinsoethio p. 28. comparationis cardo totus in descriptione poetica τοῦ πέμπεσθαι ex longinquo versari videtur; Boeckhius denique p. 122. haec in commendationem suae explicationis addit: „κατὰ Φείσιππαν ἐμπολάν bezieht sich auf dies von Pindar unaufgefordert vor der rückkehr der Hieronischen pompa mit handelsgelegenheit abgesandte lied: und daſs er es so schickt, war eine nicht unanmuthige bemerkung, weil die gedichte gewöhnlich bestellt waren, und bestellte in der regel nicht auf jene weise gelegentlich werden übersandt worden sein."] — V. 69. τὸ Καστόρειον. Fuit Castoreum nobilis nomus, rhythmo anapaestico, ut videtur, et Doria harmonia compositus in Castorem equum et aurigam celeberrimum, id quod ex Pindaro Isthm. I. colligitur, cantatus apud Spartanos ad tibiam exercitu adversus hostem procedente, quum Tyndaridae duces divini Spartanorum essent; cf. Boeckh. de Metr. p. 276. et Müller. Dor. II. p. 335. Hoc nobili nomine Pindarus Isthm. I. suaviter utitur pro laude Castori a se ipso facta, et hoc loco pro Hieronis laude bellica et curuli. Aegre vero adducar, ut cum Boeckhio meo totum hoc carmen Castoreum ab eo dici credam, quum sententiae pleraeque nimis a Castoreo alienae sint, sed quemadmodum Isthm. I. Castoreum est pars hymni, Castoris laudem continens a v. 16—31., sic nunc prooemium carminis crediderim Castoreum dici, bellicum pariter et curulis victoriae laude repletum, v. 1—12. Sic, ut aliud conferam, φίλιον ὕμνον Pyth. I, 60. dixit locum ibi proxime sequentem de condita Aetna. Iam clara est oppositio vocum μέλος et Καστόρειον, de qua disputatur a viris doctis. Etenim universi loci sensum censeo hunc esse: Pindarus commendans Hieroni haec, quae mittit, primum de toto carmine dicit, tum de introitu specialiter, in quo maxime offendere debebant chordae Aeoliae, ob reliquum carminis argumentum electae. Iam dicit: „Carmen hoc carum sit tibi ut merx trans mare advecta; quod vero Castoreum in introitu posui Aeoliis chordis cantatum, non Doria harmonia ad tibiam, ut exspectaveris, benigne id adspice

Digitized by Google

ἐπτατόνου citharae gratia, h. e. quum ad citharam canatur, dignissimum instrumentum; noli igitur bellicis et equestribus laudibus tuis quicquam ea detractum credere, quod alios sones iis aptavi." Hoc autem, si verum spectas, idem est ac si diceret: „Ne displiceat tibi, quod bellicis et equestribus laudibus tuis alia multa subiecta sint, ut iam alias sonorum concentus in toto carmine regnet quam bellicus et victoriis curulibus aptus. Habet enim etiam cithara Apollinea praeclaros sonos, quae pravos affectus sedat et ad modestiam animos revocat." — χάριν genitivo praepositum illustrat Herm. ad Vig. p. 701. — V. 70. ἑπταχόρδου. Vel Pindari aetate utebantur heptachordo antiquo Terpandri, cf. Boeckh. de Metr. Pind. p. 296., quale etiam Apollini tribui constat, vid. Nem. V, 24. Igitur hoc loco antiquum nomen dignitatis causa positum. — ἀντύμενος, obviam factus, h. e. amice excipiens. [Boeckhius l. c. Hermanni sententiam τὸ Κασταλίδιον pro diverso carmine habentis recte refellit totumque hoc carmen intelligendum monens locum ita in nostrum sermonem transfert: „*Dieses lied wird phönikischer waare gleich ohne der pompa gepräng über das meer gesandt; als Kastalien aber nimm es gütig auf der siebentönigen kithara zur gunst.*" Verba Graeca ita ordinanda esse: πέμπεται μὲν τόδε μέλος ὑπὲρ ἁλός, δέχεσθον δὲ αὐτό, Κασταλίδιον ὄν, ἑκών." Nec male Heimsoethius p. 28. rem sibi informat ita: „Pindarus ab Hierone invitatus, ut Syracusas veniret ipsumque carminibus celebraret, nunc quidem Graecia non relicta mittit carmen. In eius fine τόδε μέν, inquit, — πέμπεται: tumen, quum sit carmen ita te laudatorium de victoria curuli ac splendidissima ratione compositum (ἐν Αἰολίδεσσι χορδαῖς), ἄθρησον κτλ."]

V. 72 — fin. De assentatoribus et susurronibus, qui prava consilia Hieroni suggerebant et sinceros eius amicos calumniabantur. — Singulatim omnia exstare harum explicationum ratio vetat; vide igitur Huschkium de Archilochi Fabula de Vulpe et Simio in Matth. Miscell. philol. T. I. p. 23 sqq., Gurlittum, Hermannum apud Heynium, Aug. Matthiaenm in Seebod. Archiv für Philologie Vol. II. fasc. IV. p. 676., denique Boeckhium et Tafelium ad h. l. Ego breviter meam sententiam indicabo. Explico: Praestat te talem, qualis a natura factus es, quum lidiocvia, h. e. tene indolem tuam bonam, nec deduci te patiaris; pulcher est simius apud pueros, semper pulcher, h. e. placent quidem adulatores iuniorum impru-

Digitized by Google

denti aetati et mirifice placent; sed alienum hoc a prudentis provectioris aetatis; Rhadamanthus in Elysio est, quod praeclaram prudentiam habet, nec fraudibus deliniri se patitur, quales adrepere solent mortalibus. Rhadamanthus igitur exemplum est sapientiae regiae, qualis provectiore aetate esse debet. Tales etiam Hieronis vult βουλὰς πρεσβυτέρας esse. Formulam γένεσο οἷος ἐσσί notavit Huschkius l. cit. et Boeckh. add. Doederl. ad Oed. Col. 558. Significat proprie eum esse, qui vere sis. Laudat Hieronis indolem ut per se bonam; hanc teneat, talis sit, talem se gerat, neu corrumpi se patiatur ab adulatoribus. Tum μαθών, quum didiceris, quum ex vita antecedente tua constet te scire aequi bonam indolem tuam. Boeckhius vertit: intelligens; nihil doctus disciplina, tui recordatus, ita ut te ipsum cognoscas. — Lectio καλός τοι πίθων παρὰ παισίν, κἠλὶ καλός, mimice exprimit, quantopere simius placeat pueris, ac Boeckhio videntur pueri Graeci hunc morem habuisse, ut simio ideoque acclamarent καλός. Non videbatur mihi formula indigna risore in hac re; Boeckhio tamen displicet. Porro dubitatur, inter utrum assentator et adulator hic sit, ut dicitur πίθηκος, δημοπίθηκος, πιθηκισμός, πιθηκίζειν, an potius turpem et deformem significet, de quo vid. Lycophr. v. 1060. Interprett. ad Aristaen. Epist. 1, 24. Iacobs. ad Anth. Gr. II, 2. p. 462. II, 3. p. 166. Plerique viri docti hoc videntur praeferre, ut simia mali principes designentur aut circumventi blanditiis, παῖδες autem iis sint aulici assentatores, qui puerorum instar semper laudent simium. Non opponam audacius fortasse principes hic simios dici; at illud certum videtur, pueros simium non callide et assentatorie laudare, sed iudicii inopia, ut non videantur commode hic pro aulicis adulatoribus haberi. Accedit quod opponitur Rhadamanthi sapientia; atqui apprime sibi respondent haec: placent adulatores iuniorum imprudentiae; Rhadamanthus autem felix est sapienter contemnens eos. Postremo conferri potest Menandri locus p. 214. Meinek.: "Ὅστις δὲ διαβολαῖσι πίθου ται ταχύ, Ἤτοι πονηρὸς αὐτός ἐστι τοὺς τρόπους, Ἢ παντάπασι παιδαρίου γνώμην ἔχει. Non opponitur simius Rhadamantho, ut censet Matthiae, sed παῖδες ei opponuntur; et παῖδες nihil quidem plane personasum est omnino pro iuniorum hic imprudente aetate dictos, ut etiam principes et reges iuniores constat maxime capi adulatione. Hoc igitur, ait, tua nunc provectiore

Digitized by Google

notate plane indignum. [Hermannus p. 120: „Sis qualis es, et nosce te: pulcer profecto simius apud pueros, semper pulcer. Monet Hieronem, ut ipse qualis sit noscat, talemque se praebeat, neque audiat blandientem scurram. Iam scurram admirari stultorum esse. Pro stultis nominavit pueros; scurriliter blandientem autem, quia id παθηλίζειν dicitur, simium vocavit. Καλός iteratur, ut magna admiratio significetur. Neque erat, cur illud Boeckhio displiceret, quod sic eadem persona, quae hic simius vocaretur, paullo post diceretur vulpes. Iam, ne commemorem, quod hic de sola assentatione, infra autem de calumniis sermo est, ipse poeta offensioni eo occurrit, quod illa interposuit, ὀργαῖς ἀτενὲς ἀλωπέκων ἔκτοθεν." Merito haec Boeckhius approbavit. De repetito καλός quae in not. crit. leguntur, ita sunt, ita adde Euphorionis, ut videtur, versum in Meinekii Anall. Alex. p. 165: Καλαὶ μέν ποτ' ἔσαν, καλαὶ κόραι Εὐτελίδαο. Hellaphronis ep. III, 1: Καλὸς μὲν γάρ ἐσσι, καλός, ὦ μῆτερ. Postremo πίθωνα Babrius fab. 56, 4. ὑποκοριστικῶς vocat pullum πιθήκου.] — De Rhadamantho, ait Boeckhius, in veteribus carminibus singulare quiddam, quo poeta spectet, videtur traditum fuisse; id vero pertinet ad munus iudicis ei delatum in insulis beatorum, ubi ille non sinit se adulatorum vocibus decipi. Nempe εὖ πέπραγεν est: in Elysio vivit et praeclares ibi honores iudicis habet, quum mens ei incorrupta sit et a fraudibus aliena. Ac vide, quam pulcre poeta post Ixionis apud inferos poenam memoratam nunc etiam beatam vitam boni principis ostendat. Hieronem vero delatoribus aurem praebuisse et nere nuper recepto exploratores emisisse, de eo vid. Boeckh. Nott. critt. ad h. l. et Müller. Dor. II. p. 159. — φρενῶν καρπόν, prudentiam, Nem. X, 12. — ἀμώμητον, praeclaram; cf. Aesch. Sept. 577. — V. 75. οἷα ad ἀπάταισι referr (cf. Pyth. VI, 21.), qualia susurronum artibus adrepunt semper homini. — V. 76. ὑποφάτιες lectio est, quam Boeckhius mutavit in ὑποφαύτιες, ut sit pro ὑποφαύσεις, vertitque detractiones, quum ὑποφάσιας explicent veteres τὰς τῶν ὑποφαινομένων ὀφθαλμῶν κινήσεις, ubi album apparet, non recte clausis palpebris. Sic inter calumniandum nictari oculis calumniatores ὑποβλέποντας, ac tales esse etiam vulpecularum oculos. Vid. Boeckh. Nott. critt. Hermannus ὑποφάτιες memorat, non explicat. Mihi illud constat, clandestinas delationes hoc esse significari; sententia enim continuans versum antecedentem

hunc est: Iugens et plane insuperabile malum, h. e. a quo vix se ne vix quidem tibi cavens, ne adrepat tibi, calumniarum clandestinae delationes sunt, quum astutiae vulpeculorum sint similes. [Δεσβαλιᾶν tentat L. Dindorfius Steph. Thes. II, 1118. coll. Theognid. 334.; ὑποφάτας Hermanno p. 129. iidem homines dici videbantur, qui Syracusis per ludibrium παναγωγίδες dicti terminatione feminina, v. Lobeck. ad Aiac. p. 390., not. 2. Reiicit Boeckhius, quoniam Dionysius demum tyrannis id genus delatorum ortum esse scribat Plutarchus.] — Porro quod supra simios dixit hos calumniatores, nunc vulpes comparat, non est cur offendat; pluribus comparationibus utitur, ut fit, ad perversitatem horum hominum ab omni parte declarandam. Atque in simio blandities et adulatio inest, in vulpe malitiosa astutia; utramque quis nescit revera saepe coniunctam esse? Archilochi autem fabulam, in qua sane simius et vulpes opponuntur, alienam iudico a toto hoc loco, qui obscurior fit, non clarior ista doctrina. Nec minus aliena mihi videtur fabula, quam Matthiae respici putat, in Schneideri collectione Fabular. octogesima secunda p. 42. — V. 72. ὀργαῖς, cf. Pyth. I, 89. — ἀτενές, h. e. πανοῦργος. Denique ἀμφοτέροις est ambobus, quos inimicos reddere tentat calumnia, alterum apud alterum calumniando [et ei cui blandiuntur et iis quos calumniantur]; comparant locum Themist. Orat. XXII. p. 277. — Pergit: Calumniatori vero quae magna oritur utilitas? — V. 78. κερδοῖ. Notabis lusum in κερδοῖ et κερδαλέον saepissime inservire, ut saepe παροιμιαῖαι, παραίνεσις, παρηγόρησις, ἐξύμωρα acerbitatem habent. — V. 79 sq. Nam ut, si immersae sint mari reliquae retis partes, non immergor, suberis instar supra rete, undis. σφαλλόμενον πόνον, piscationem, ut Theocrit. XXI, 39. Porro πάνον ἔχειν et ὀχεῖν notum ex Homero et Pindaro, cf. Damm. Lex. — σχεδὰς ἀνέρας, reliqui retis praetor suber. Tum iunge ἀβάπτιστος ἅλμας. — ἕρκος, rete, vid. Nem. III, 51. et interprett. ad Eurip. Med. 956. Denique ad φαλλὸς conferas Blomfld. ad Aesch. Choephor. 499. Wyttb. ad Plut. Animadvv. p. 826. Caeterum quum universus locus de calumniatoribus inprimis propter Polyzeli et Hieronis simultatem adesse videatur, haud dubie aulicorum calumniis auctam, haec tamen verba ita dici non potuissent, nisi etiam Pindarus in suspicionem adductus esset a pessimis hominibus. [Bene Meinaeo-

Digitized by Google

Thiess p. 29: „De Pindaro eerme nunc non est. Ἀβάπτιστος illa egregia illa sententiarum generalium forma est, quae tamquam poetae, quotiens animus eius maxime commotus est, subrepsit. Ut in proxime sequentibus οὐ αἱ μετέχω θράσεος. Hoc dicit: Quid vero lacerantur illi convicciis suis susurrationibusque, ubi ille, cui afferantur, talis est, qualis esse debet? Vir rectus talibus aures suas tenet occlusas. Quibus iam addit: si tales omnes, non potest ἄλιος ἀνὴρ quidquam efficere. Nunc laudat adulatores maleficos, laudat τὸν εὐθύγλωσσον ἄνδρα. Quem postquam in quavis civitatis constitutione praestare dixit, etiam in significandis variis regiminis modis aristocratiam tecte prae ceteris distinxit, iam hoc addit: oportet vero contra regem, quem deus constituit, non pugnare, quae ad finem usque omnia in commodum Hieronis contra illos dicta sunt, qui regiae Hieronis auctoritati student nocere. Quo admonitionum praecedentium pondere poeta sublevat perite."] — V. 81. ἕπος ἐκβαλεῖν, quod alias dicitur de impiis, insolentibus verbis, ut ἐκρίπτειν, porro de iis, quae temere, quae frustra excidunt, quae per indignationem eiciuntur, saepe etiam de querela vehementiore, cf. Blomfld. ad Prometh. 329. Boeckh. h. l., nunc mihi significat: callide iacere verba calumniantia, quae audiens excipiat. — κρατερόν, quod vim habeat. Nihil enim valent calumniae apud bonos. — V. 82. σαίνων, cf. de h. v. Blomfld. ad Aesch. Sept. 879. — ἀγὰν πάγχυ διαπλέκει, curvaturam, flexuram callide flectit omni modo, omnem artem tentat. Vid. de v. ἀγών Boeckh, Nott. critt. Ad διαπλέκει Huschkius confert Aesch. in Ctesiph. p. 422: ἀντιδιαπλέκει πρὸς τοῦτο, callidis artibus adversus hoc utitur. Sensus: licet inter bonos non multum efficere possit, tamen omnia tentat, omnibus se applicat, ideoque diligentissime cavendus est. Sic transit ad alteram sententiam: Omnino pravum esse calumniandi morem. [Contra Rauchensteinium I, T. cum Kayserо διαπλέκειν ex usu palaestrae repetentem et ἀγών interpretantem flexuram, qua in luctatione adversarius supplantetur, verissime T. Mommsen monuit: „*Die metapher vom kunde ist dem ton des ganzen letzten systema angemessen und wird erst, da σαίνειν wie* adulari *kaum andere als ein starker ausdruck für schmeicheln empfunden wird, durch ἀγὰν διαπλέκει vollständig.*"] — V. 83. θρασύς, ἀναιδίας, Fragm. incert. nr. 158, θρασειᾶν ἀλωπέκων. — V. 84. Adversus inimicum autem ut inimicus lupi more incursionem faciam. — V. 85. ἄλλ' ἄλλοτε

πατέων, hic illic incedens, ὀδοῖς σκολιαῖς, viis curvis, obliquis, h. e. modo in dextrum, modo in sinistrum latus per obliquum incursans, ut faciunt tales bestiae pugnantes adversus defendentem se a fronte hominem. ἄλλα πατέων dictum ut ὁδὸν ἔρχεσθαι, alia. Ceterum Boeckhius addit: Hic non dolus est, non simulatio, sed boni militis officium, qui, ut adversarium mendaciis et ficta amicitia non inducit, ita praeter vim arte utitur. Non Christiani hominis haec sententia est, sed Graeci, quam ante Socratem et Platonem probarunt vel eruditi. Add. Gurlitti Excursum ad h. l., locos a Tafelio allatos et Iacobsium Delect. Epigramm. p. 144. sibique laudatum Stallbaum. ad Phileb. p. 154. Denique sponte patet Pindarum primam personam uti in sententia generali, docere volentem, quid ab omnibus faciendum sit. — V. 86. Ad quodvis genus civilium institutorum verax vir praestat. νόμος forma reipublicae, ut εὐνομία est bene constituta respublica, cf. Pyth. X, 70. — προφέρει, praestat, eminet, intransitivum est, ut διαφέρειν et προφέρειν; sic Herodot. VI, 127: πλούτῳ καὶ ἄλλῃ προφέρων Ἀθηναίων. add. Eurip. Med. 1088. Simm. Rhod. Epigr. II. Antholog. Lips. T. I. p. 186. [Thuc. I, 93.] — V. 87. ὁ λάβρος στρατός, turbulentus populus. Talis igitur ei videbatur democratia; cf. Müller. Dor. II. p. 187. — V. 88. οἱ σοφοί, optimates. Aristocratia Doricarum civitatum pro ceteris Pindaro placet. Ceterum cf. ad h. l. Müller. Dor. II. p. 12. — χρὴ δὲ πρὸς θεὸν οὐκ ἐρίζειν. Poeta nunc addit ultimam sententiam: calumniatores etiam impii in deos sunt, evertere conantes eos, quos deus extollit, veluti quod Polyndo invident, quem primum bello contra Creteniatas perdere voluerunt, et quam feliciter redierit, nunc novis calumniis aggrediuntur et Hieroni suspectum reddunt. — V. 89. ἀνέχει, erigit et sublatum tenet. De significationibus verbi vid. Tafel. h. l. et Hermann. ad Oed. Col. pag. 149. De similibus loquutionibus vid. Mitscherl. ad Horat. Carm. I, 34, 12. Add. Pyth. VIII, 77. — ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα cett. Licet fortuna humana per se satis inconstans sit, ne hoc quidem contenti sunt invidi. — V. 90. στάθμας δέ τινος ἐλκόμενοι περισσᾶς. Obscura loquutio. Satis ostendit Boeckhius de trutina cogitari non posse, quam ne illud quidem constet, fuisse hanc significationem voci. Sequendus potius Scholiastes, qui lineam intelligit metiendo inservientem. Videtur proverbialis loquutio fuisse: Magnam lineam

Digitized by Google

trahere (*an einer grofsen Leine ziehen, schleppen*) pro magnam mensuram secum ferre (*ein grofses Maas, einen grofsen Maasstab bei sich haben*), immodica sperare, cupere. Iam verte: Sed magnum fructum conatuum suorum exspectantes graviter dolent, antequam assequuti sint quae meditantur; in quo significatur impatientia invidiae se excrucians. Ceterum ἐφ' pro σφετέρᾳ, quod rarum, cf. Matth. Gr. §. 149. [Ad ludum palaestrae, qui διελκυστίνδα vocatur, respici suspicante Hermanno p. 121. et κεφισσᾶς στάθμας de fune a validioribus tracto (vel proprie de maiore parte funis) interpretante Boeckhius p. 117 sqq. quam id parum credibile sit disputat. Cum Dissenio fere Rauchensteinius Introd. p. 117. et T. Mommsen Pind. p. VIII. „*von der überlangen messschnur* (*messkette*) *sich ziehen lassen, von solchen, die ihr weitaussehendes entwürfen sich vermessen, besonders in politischen parteibestrebungen. Die in leidenschaft gefafsten zu weit gehenden tendenzen und hoffnungen einer partei ziehen diese nach, und somit ins verderben.*" Mihi illud valde notabile videtur, acerbe illudere poetam adversariis suis alliteratione illa quam haud dubie quaesivit in ἑλκόμενοι et ἕλκος, plane ut v. 78. in κερδοῖ et κερδαλέον. Omnino obscuritas alterius partis huius carminis eo potissimum orta videtur, quod poeta sententias et dicta ab adversariis in ore habita vel a poetis iacta in auctores non sine acerbitate retorquet. Quae quum ignoremus qualia fuerint, non est mirandum in explicatione nos haerere.] — V. 93. Ferre facile iugum impositum prodest, h. e. debet quisque se continere fortunae finibus ei constitutis, nec cupere nimia et maiora. ζυγόν de fati necessitate, Hymn. Hom. in Cerer. 217. Vid. etiam Nem. VII, 1. — V. 94. πρὸς κέντρον λακτίζειν, contra stimulos calcitrare, cf. Blomfld. ad Aesch. Prometh. 331. Elmsl. ad Eurip. Bacch. v. 794. — V. 96. ὀλισθηρὸς οἶμος gravius ac simplici adiectivo, lubricum, periculosum est. — τοῖς ἀγαθοῖς, placeam bonis et cum bonis vivam, non cum adulatoribus. Dicit de se, quod etiam Hieroni dictum vult.

Digitized by Google

CARMEN PYTHIUM TERTIUM.

INTRODUCTIO.

Victoriae duae, quae hoc carmine memorantur, reportatae sunt Pythiad. 26. et 27., h. e. Ol. 78, 3. et 74, 3. celete. Carmen vero redeuntibus victoriae sollemnibus transmissum Ol. 76, 3., imminentibus Pythiis, paullo ante Pyth. I. Argumentum hoc est: Utinam Chiro adhuc viveret, ait, Aesculapii olim praeceptor. Hinc transit ad Aesculapii origines, ut nympha Coronis ab Apolline compressa Ischyn Arcadem perdite amaverit eiusque amplexus passa sit: qua re iratus deus Dianam misit, quae puellam necat, ipse vero, quum corpus cremaretur, infantem eripit et Chironi tradit, qui eum in arte medica erudivit. Sic optime institutus multos sanavit Aesculapius, donec pecuniae cupiditate correptus mortuum hominem in vitam revocare ausus est, qui facto Iuppiter eum una cum illo fulmine traiecit. Utinam vero, ait, Chiro viveret, ut similem nobis medicum peritum conciliaret, quem tibi adducere possem: nunc vota faciam Matri deum apud aedes meas. Nosti vero, pergit, o fabulis priscis deum bona mala mittere uno cum bono, quare ut tu magna fortuna in ceteris rebus gaudes, sic olim Cadmus et Peleus, nuptiis eximiis a diis honorati, mala gravissima tulerunt exilium et luctum domesticum, quum Cadmus trium filiorum interitum deplorarit, Peleus unicum filium Achillem. Denique in fine praecipitur, quomodo in hac rerum conditione se gerere debeat Hiero. — Post haec, ut consilium carminis et compositionem paucis indicemus, prius de malis Hieronis monendum est. Ac Bacchius quidem pulcre perspexit praeter morbum, quo tum laborabat Hiero, etiam luctum domesticum quo affligeretur fuisse mortuo vel filio vel filia. Idem vero propter Coronidis fabulam tertium addit, taedio rerum suarum de sede regni mutanda cogitasse regem et conditam a se Aetnam secedere voluisse. Sed in hoc dissentio ab amico meo, qui non credam huiusmodi quid inesse in hac fabula. Primum enim si Hiero sedem suam mutare volebat, alia id narratione mythica disuasisset poeta, si opus erat, quam feminae exemplo alium amatorem concupiscentis, et quum

Digitized by Google

per totum Pindarum fabulae accommodatissimae sint praesentium rebus, haec mihi comparatio nimis dissimilis videtur. Accedit altera ratio haec, quod ceteris haec pars non respondet reliquo carmini; in reliquo enim carmine nihil de hoc consilio Hieronis agitur, sed de duobus tantum eius malis agitur. Quae quum ita sint, vix dubito aliter fabulam explicandam. Quid enim, si filia Hieroni fuit, quae, quum sponsa esset, postea alius iuvenis amore arsit? Haec nuperrime mortua erat, et Hiero gravissime dolore affectus, inprimis quum credidisse videatur, si medici statim adfuissent periti, in vitam potuisse revocari puellam. Hoc posito carmen facilem explicationem habet. Poeta quibus tum Hiero malis duobus affligebatur, uno corporis, altero animi, haec in prima carminis parte tractat et in altera. Ac prima quidem pars eam formam habet, quasi de valetudine potissimum dicatur; nam ab hac oditur et ad hanc redit, quippe quae res aperte tractari posset; illius autem tristis sors quum tectius significanda esset, ea intexitur et interitur pulcra de Coronide fabula, quasi nonnihil propter ceterarum rerum nexum inferatur. Ergo primae partis hoc consilium est, ut declaretur Hieronis sors: esse sane ei gravia mala, quibus rex laboret. Exin sequitur altera pars, priori accommodata, quae declaratam viri sortem ad generalem legem suam revocat: Ut rex cum regia fortuna optima nunc duo mala habeat, sic omnino deos una cum bonis bina mala tribuere solere hominibus, eamque communem esse humanae vitae rationem, comprobatam maximorum heroum fatis. Atque haec eximia sententia est ingeniosum ornamentum carminis, in qua etiam consolatio vera Hieronis inest. Ita proposita vitae humanae immutabili lege, quum mala ferari debeant, vides bono, quod habeas, uno tibi quam maturissime utendum. Quod monstrans exitus carminis, quum res maxime fragiles sint, nonnihil decet per carmina immortalitati prospiciendum. Cfs. T. I. p. IX. [Dissenii de filia Hieronis commentum, praeter ceteros repudiatum a Boeckhio Annall. d. Berol. 1820, II. nr. 76. p. 603., amplexus Droysenius studiat. Aeschyli p. 568 sq. ed. sec. adhibuit illustrandis quibusdam locis Promethei. Refutavit et hoc et illud Schoemannus Aesch. Prom. p. 80 sqq. Pariter et a Dissenio et a Boeckhio edit G. Hermannus Opusc. VII, 129 sqq., cui „apertissime ea carmen consolatio est propter morbum Hieronis, ad quem omnia referuntur omnia." Quorum fere convenit Heimsoethio filius.

Digitized by Google

Rhen. Nov. 1846, p. 16 sqq., cui et ipsi omnia ad solatia aegr tanti regi suppeditanda redire videntur; alia omnia frustra i ferri ab interpretibus. Deinde singula quomodo inter se ap sint in eundemque finem conspirent, scite demonstrat. Postrem T. Mommsen in Interpr. German. de filia Hieronis morbo d sumpta cur cogitetur causaam idoneam desideranss et ipse qu carmini subesse suspicentur ex vano hausta videntur mihi, in hi manni Heimsoethiique rationibus acquiescenti.]

EXPLICATIO.

V. 1—7. Principium. Utinam Chiro adhuc viv ret, medicinae celeberrimus magister. — Chiro, vulg Saturni et Philyrae filius, Centaurus, antiquissimus apud Gr cos medicinae auctor, memoratur iam in Iliade IV, 219. Ab eo sese ortam volebat historico tempore vivens prope Ithom Chironiderum gens, quae medica arte a patre filio tradita g tis aegrotos sublevabat, cf. Dicaearch. de Pelio monte p. Gail. Poeta hoc vult: Utinam medicum tibi adducere p ab ipso celeberrimo medicinae patre eruditum. — V. 1. γλώσσας, cf. ad Ol. VI, 13. Sensus: Si mihi eloqui licet mune hoc votum. [κοινὸν ἔπος recte unus scholiasta exp κοινῶς λεγόμενον ἐν τῷ βίῳ, tritum usu quotidiano, ut Pyth. 108. λεγόμενον ἐφέω habet Pindarus.] — V. 4. βάσσαισι Πη λίου. Erat nobile Chironis antrum in summo monte; simul m mon imperat Centaurus subiectis regionibus. Ceterum mons m dicarum herbarum erat feracissimus. [Cfr. Osann. in Welcke et Nackii Mus. Rhen. I. p. 431 sq. et Welckerum in Zimm Allg. Schulztg. 1831. II. nr. 99.] — Φῆρα, ut audiunt Centa (Hom. Il. I, 268. II, 743. Pind. Fragm. Inc. nr. 44.), haud d bie propter equinam partem corporis. Talis igitur μιξόθηρ etiam Chiro hic et Pyth. IV, 119. Cf. Welcker. Aeschyl. Tril p. 266. Tafel. h. l. — ἀγρότερον, quam non in urbe vi ret, sed in monte. — V. 5. νοῦν ἀνδρῶν φίλον. Cl enim Centaurus humanitatis, hospitalitatis, iustitiae laude. [Ge tivus ἀνδρῶν pertinet ad φίλον νοῦν, quod est idem ac φ φρονίμη.] — V. 6. τέκτονα, artifex cuiuscunque rei, h. l. ind

Digitized by Google

antino et sanitatis, cf. v. *ἰατροτέχνης* et quae Welckerus nova memorat Aesch. Trilog. p. 265. — *γυιαρχέων*, indomitino artubus valentis, ut *ποδάρκης*. — *ἄμεργον*, lenem, *ἤιον*, ut sunt *ἤπια φάρμακα*, *ἠπιᾶν*, *κουφισᾶν*, *ἠπιόχειρ*, *Ἠπιόνη*, Aesculapii coniux, ipsumque Aesculapii nomen ab *ἤπιος* ductum. Ei notum oppositum *ἄγριοι* de morbis et vulneribus, v. c. Eurip. Phoeniss. 1663. Hic cf. *πρανής*, epitheton Epionos, Anthol. Pal. T. II. p. 708., coll. Pind. Ol. XIII, 85.

V. 8—62. Fabula de Coronide et Aesculapio. Plura inde ap. Müller. Orchom. p. 199 sqq. et Boeckh. h. l. Plurima rem ex Eoeis Hesiodeis hauserat. — Phlegyae auctor Phlegyarum gentis mythicus, apud quos colebatur Aesculapius. — l. 9. *πρὶν τελέσσαι*, antequam maturasset, edidicset partui maturum, cf. Anthol. Pal. IX, 358. Eurip. Bacch. 99. — V. 10. *Ἀρτέμιδος*, quae vulgo feminas necat, ut Apollo mares (cf. Nitzsch. ad Odyss. I. p. 196. Müller. Prolegom. Mythol. p. 426.), saepissime absque poena, alias vero poenae loco, ut hic et Il. XXIV, 606. Et nunc quidem pestilentiam cogitandam esse, quum multi perierint, monuerunt iam Scholia. — V. 11. *ἐν θαλάμῳ*, ut mulier, domi. Additum propter *νόῳ Ἀρτέμιδος*, ne sub divo alicubi interfectam credas. *ἐν θαλάμῳ* significat morbo, et est poetae splendidissime *μεμφημοσύντος*: *χρυσέοις τόξοισιν ὑπ' Ἀρτέμιδος ἐν θαλάμῳ.*" Heimsoeth. p. 30.] — V. 12. *ἀποφλαυρίξασά νιν*, contemnens Apollinis iram. — V. 13. *ἀμπλαχίαισι φρεσσῶν*, plurali numero, ut *ἀτασθαλίῃσιν*, *κακοξαφίῃσι νόοιο*, *ἀσεμνοσύνῃσι*, *πημάτας ἐχέειν*, *ἀνορέαις* (Pind. Pyth. VIII, 91.), alia multa, in quo genere pluralis de sensibus, cogitationibus consiliisque aut conatibus dicitur. — *ἄλλον αἶνησεν γάμον*, novum concubitum probavit. *αἰνεῖν*, *ἐπαινεῖν γάμον*, *λέχος*, multa Eurip. Orest. 1090. 1674. 1688. Add. Blomfld. ad Aesch. Agam. 97. De *παραινεῖν* vid. ad Pyth. IV, 222. — V. 14. *ἀκερσεκόμας*. Intonsus Apollo est propter aeternam iuventutem, cf. Tibull. I, 4, 38. Alebat enim comam iuventus usque ad aetatem virilem intonsam, cf. ad Pyth. IV, 82. Apollinis comam Himerius Orat. X. §. 5. describit sic: *Κόμη μὲν αὐτῷ χρυσῆ περὶ ἄκρων σχίζεται, πλόκαμοι δὲ ἐκατέρωθεν κατὰ τοῦ αὐχένος πεθέρμανται τοῖς θείοις στέρνοις ἐπωκυμαίνοντες.* — V. 15. *σπέρμα καθαρόν*, divinum. — V. 16 sqq. illustrat Heynius: „Non accipienda puto, ut omnes faciunt, de nuptiis ab ea occupatis,

Digitized by Google

quaesum enim ἀλλά τοι ἤρατο τῶν ἀπεόντων? Sed illa amans solacia vitavit omnes aequalium congressus, nec sustinebat inter esse sollemnibus epulis et festis, ut quoties deducenda erat sponsa sed amore absentis amatoris tabescebat, quem mox, ubi advenit in amplexus suos recepit." Ad ἐλθεῖν cf. Hom. Il. XXIV, 6 ἀντιάσασθε γάμου. — V. 19. ὑποκλον ῥίζεσθαι, subblandiri cantibus, s. dulces cantus canere sponsae. Hesych. ὑποκλομέναις, ὑμεναιουμέναις. [V. 20. Δυσέρωτας εἶναι τῶν ἀπόντων vetat Nicias Thuc. VI, 13., quocum similia componit Huschkius ad Tibull. I, 6, 35. Eurip. Hipp. 184: οὐδέ σ' ἀρπάσῃ πὰρ πατρόν, τὸ δ' ἀπὸν φίλτρον ἦγεῖ. Theocr. X, 8: Οὐδεμί τοι συνέβα ποθέσαι τινὰ τῶν ἀπεόντων. — De his et sqq. Hermannus p. 132: „Patet asperius haec dicta esse, quam ut ad Hieronem referri possint; sed dicta sunt aptissime, si cogitamus, quod maxime verisimile est, amicos quosdam Hieronis, quorum qui Syracusis erant medici morbum calculi sanare non posse, suasisse, ut a peregrinis medicis auxilium peteretur, eosdem vituperasse Pindarum, defendentem illos quos domestica labor ret Hiero medicos." Etiam Heimsoethius Mus. Rh. I. p. 18 sq. propter Hieronem dicta haec negat, sed quorum spectent, in incerto relinquit, nisi quod eos tangi censet, qui aliquo modo inimici essent tyranno.] — V. 21. φῦλον — ὅστις. Matth. Gr. §. 475. a. — πατραίνει, Ol. I, 114. — ὀφρα ῥαύειν, Nem. XI, 47. Soph. Ant. 92. — V. 24. ἀνάταν pro ἄταν, cf. Boeckh. Nott. critt. ad Pyth. II, 14. Buttm. Gr. Ampl. T. I. p. 29. — V. 25. λῆμα Κορωνίδος, cf. de circumscriptione Matth. Gr. §. 439. Monk. ad Eurip. Hippol. 794. Vox apud Pindarum usitata. Vid. de ea Blomfld. ad Aesch. Sept. 444. — ἐλθόντος, quum venisset, addendum fuit propter verba ἤρατο τῶν ἀπεόντων. — ξένου, qui locup fuit Elati filius, Arcas, vid. sqq. — V. 27. σκοπόν, Apollinem speculatorem. — μηλοβότῳ, quum oves mactandae essent ante introitum in aedem, Eurip. Ion. 229. Add. Tafel. — τέσσατο Doricum, ut videtur, verbum significans τυγχάνω. De eo cf. Hoeck critt. — Iam verte: Delphis enim versans sensit rem apud aedem integerrimum, omnia scientem animum suum, in quo ἄϊστον mansit, intellexit, de quo usu vocis monuerunt veteres, cf. Heyn. ad Hom. Il. XI, 532.; et παρά dictum ut dicitur νοεῖσθαι, γιγνώσκειν παρ' ἑαυτῷ, v. c. Demosth. Philipp. IV. p. 136. — πιθών, confisus, obsequutus, ut Isthm. III. 5.

Digitized by Google

legitur πεπιθών, cf. Boeckh. Nott. critt. Probatum aliis γνώμαν πιθών, persuadens sibi, licet nolens, nec per se bene claroque dictum esset, nec his verbis apte interpositum: Sensit sibi persuadens, quum alterum a voluntate pendeat, alterum non pendeat. Illud vero optimum: non vidit oculis neque accepit a corvo, ut vetus traditio erat, sed soli mentis cognitioni confidit. Nam illud quidem dubitari non potest, Pindarum, qui apernens corvum digniora de suo hic substituit (cf. Schol. et Gurlittum atque Boeckhium [et Heimsoeth. Mus. Rh. l. c. p. 6. Hesiodii versus a scholiis ascripti hi sunt (fr. 225. Goettl.): Τῷ μὲν ἄρ' ἄγγελος ἦλθε κόραξ ἱερῆς ἀπὸ δαιτός Πυθὼ ἐς ἡγαθέην, καί ῥ' ἔφρασεν ἔργ' ἀΐδηλα Φοίβῳ ἀκερσεκόμῃ, ὅτε Ἴσχυς γῆμε Κορωνίν Ἐλατίδης, βλεγύας διογενήτοιο θύγατρα.]), ea de causa simulate loqui, pluribus verbis id ipsum inculcantem, quod verius indicabat. Quare etiam κοινάνα εὐθύτατον oppositionis causa propter corvum addidit, qui Phoebeius ales et comes tripodum (Stat. Theb. III, 506), et θεράπων καὶ ἀκόλουθος Ἀπόλλωνος, cf. Iacobs. Delect. Epigr. p. 389. — V. 29. ψευδέων δ' οὐχ ἅπτεται, cf. Pyth. IX, 42. Sensus: Non fallit deus, nec fallitur. — V. 32. μένει θύοσσαν ἀμαιμακέτῳ, ira vehementi furentem, ut pestilentiam excitaret. — V. 34. Λαχέρσια sita in campo Dotio Thessaliae ad paludem Boebiadem, quas regiones perspicue describit Müllerus Orchom. p. 192. [Hesiodi p. 76. Goettl.: Ἥ οἵη Διδύμους ἱεροὺς ναίουσα κολώνους Δωτίῳ ἐν πεδίῳ πολυβότρυος ἄντ' Ἀμύροιο Νίφατο Βοιβιάδος λίμνης κούρη ἐνθεμένοις ἀδμής.] — χρημνοῖσιν, Ol. III, 22. — De ἱερός pr. infestus, adversus, vid. inprimis Bentl. Opusc. p. 20. ed. Lips. Sensus: malum fatum, infestus daemon, ad culpam qui illexerat, domuit eam, h. e. nefaria insania feminae fuit interitus causa, quo Diana eam multavit. Constat enim magnam caecitatem mentis et insaniam, qua homo in apertam perniciem ruit, veteribus a daemonis vi adversa derivari, qui pectora perturbaverit. Quare δαίμων ἔτερος nunc non est Diana. — V. 36. ἐκαπέρωσε, damnum inde ceperunt. De verbo cf. Aesch. Prometh. Blomfld. p. 80 et 177. Buttm. Lexil. I. p. 76 sqq. — κεἰ μὲν ὀλίγα cett. Et ex tenui scintilla ingruens flamma silvam montanam consumpsit ingentem, h. e. unius feminae delicto magna populi strages facta est. Ut solet culpa unius alios in perniciem trahere etiam innocentes; cf. Hesiod. O. et D. 268. et Aesch. Sept. 601 sqq.

Digitized by Google

[et alios locos Conii. Critt. p. 94 sq.] — σπέρμα, Ol. VII, 48. — ἐνδοξόν, insiliens, irruens in silvam. — V. 38. τεῖχος ξύλινον, proprie dictum Thucyd. II, 75., hic de rogo et ornate. Virg. Aen. VI, 177. rogum aram dixit. — V. 39. σέλας Ἀφαίστου, ut saepe dicitur πυρὸς σέλας, cf. Schütz. et Blomfld. ad Aesch. Prometh. v. 7. ipsumque Ἀφαίστου σέλας Nonn. Dionys. 36, 131. — V. 40. οὐκέτι τλάσομαι ὀλίσσειν, non amplius sustinebo perdere. — Tum pro σὺν μητρὶ dixit ματρὸς σὺν πάθᾳ, matris cum gravi exitio. — V. 43. βάματι δ' ἐν πρώτῳ, quum summa celeritate opus esset. Quare alieni fuissent tres quattuorve passus Homerici; vid. Boeckhium, Gurlittum et quos laudant. — διέφανε Pindarus διαφαίνειν dixit pro disiuncte lucere, via facta deo, quod magnificum. — V. 47 sqq. sublicitur locus de curatione morborum. „Designantur non chirurgica solum, sed etiam medica," Boeckhii verba sunt. Ac chirurgica opera Aesculapius curat ulcera sponte nata et vulnera ferro vel ictu lapidum facta; medicam adhibet morbis acutis vel longis, quos aestus et frigus, sive tempestatum intemperies maxime affert. Remedia ipsa partim incantamenta sunt, quae nostri sympathetica dicunt, partim potiones, fomenta, emplastra extrinsecus admota, praecipue his hunc, postremo sectio. Omisit alia veteribus usitata, qui fere τέμνειν iungere solent τὸ κάειν καὶ τὸ ἰσχναίνειν. [Conferri potest Welckeri dissertatio de antiquitatibus artis medicae in Heckeri Litt. Annall. a. 1832. XXII, 1.] — ἑλκέων ξυνάορες, κοινωνοί. Ulcerum socii sunt ulceribus affecti, ut συνήθεις, συνοικεῖν, συνναίειν κακοῖς dicitur saepissime. αὐτοφύτου additum vides propter oppositionem sequentium. — Verba περὶ θέρμεσι δέμας Heynius de membris aestu aut frigore vitiatis intelligit, quo proxime ducere videtur oratio; verum ita nihil est in toto loco, quod clinicam operam desideret, quum tantum potiones memorentur et infra θερμαὶ νόσοι. Verius igitur et interna et externa mala corporis inani statues. — V. 50. θερινὸν πυρί, inprimis Sirii aestu. — V. 51 sqq. De medicamentorum generibus, quorum praecipue mentio fit apud veteres, vid. Blomfld. ad Aesch. Prometh. 488. Memorantur autem φάρμακα χριστά, πιστά s. ἐπίκωστα, πλωστά, βρώσιμα, πότιμα, quibus ad unguendum, inspergendum, emplastro obtegendum, edendum, bibendum utebantur. Accedunt ἐπῳδαί, quibus utebantur nunc solis, nunc una cum aliis medicamentis. Vid. Boeckh. et

Digitized by Google

Tafel. ad h. l. et Blomfld. ad Aesch. Prometh. 180. — μαλακαῖς, lenibus, proprium de remediis, cf. Pyth. IV, 81. Nem. III, 55. — ἀμφέπων, curans, ut cetera participia cum ἔξαγεν construe. — V. 52. προφανέα πίνοντας, potiones lenientes, quae sunt πιστά, ποτά, πότιμα φάρμακα. Ipsum προσηνής, lenis, placidus, etiam medicum verbum est, cf. Foësii Oeconom. Hippocrat. in v. — ἡνίοις περάπτων, quae κλασταί sunt vel κλάσματα, praecipue herbae, ut Philoctetae vulnus Machaon herbis illigatis sanat, cf. Schol. Pyth. I, 109. Ceterum αἰσιον primo loco positum, quum haec externa opponantur potionibus. — περάπτων. Ductae ab hoc verbo voces περιάμματα, περίαπτα, medicamenta alligata corpori, sive amuleta, cf. Foës. Oecon. Hippocrat. in v. et Hemsterhus. ad Arist. Plut. p. 190. — V. 53. ἔστασεν ὀρθούς, restituit aegrotos iacentes, ut surgerent. Cf. ὀρθοῦσθαι Soph. Philoct. 820. Denique notabis translatum ad verbum finitum post participia, de quo mos itum Ol. I, 14. Et hic quidem oratio suavissime sic exit nec tenuior. — V. 54 sqq. De Aesculapio mortuum in vitam reducente vid. Schol. h. l. et Heyn. ad Apollodor. III, 10, 3. [Et nunc Geelium post Eurip. Phoenies. p. 324 sq.] Mercede id captum Aesculapium fecisse recentior fictio est, haud dubie a medicorum avaris moribus profecta. Eos in Graecia magno pretio conductos esse docuit Boeckhius Oeconom. civit. Athen. I. I. p. 122. — κέρδει, lucri cupiditate. — δέδεται, Iustin. XI, 45. — V. 55. καὶ κεῖνον, ut alios. — ἀγάνορι μισθῷ, magnifica mercede et pretio corrupit eum. — Ἤη ἁλοκότα, scil. θανάτῳ, ut saepius Homerus. — ἔτραπεν κομίσαι, eo adduxit, ut restitueret, veluti Il. IX, 599: μηδέ σε δαίμων ἐνταῦθα τρέψειε. — κομίσαι ἐκ θανάτου, revocare, restituere, ut ψυχὰν κομίξαι N. VIII, 44. — V. 57. δὲ μήσῃ per Aesculapium et per resuscitatum. ὄλψιος, scil. γενόμενος. Et χερσὶ auget vim verbi. — V. 58. ἐνέσκιμψεν, delixit. Hesiod. I, 165. Blomfld. ad Aesch. Pers. 107. — 59. μαστεύομεν θνατοῖς φρασίν, expetere modum mente, opinor; Eurip. Alcest. 809: ἄντας δ' ἀνήτους μητὲ καὶ φρόνειν χρεών. Add. Anthol. Gr. Tom. XII. p. 233. Quidni ab ἐοικότα pendeat θνατοῖς φρασίν?" Emperius. Cfr. fragm. 130, a: ἐλπίσιν ἀθανάτοις ἁρμὸν φέροντας. Ceterum Helmstadius Mus. Rhen. p. 30. cavet, ne quis plus ex his sententiae quaerendum quam hoc, ut Hiero doloribus et impatientia victus

humanae fragilitatis amice admonentur et ad sufferenda mali fato missa excitetur.] — V. 60. τὸ πὰρ ποδός, praesentem conditionem. — οἷας εἰμὲν ἀλσας, cf. Matth. Gr. § 332 c. — V. 61. φίλα ψυχά, se ipsum alloquitur, Hieronis cum haec dicens. — σπεῦδε cum accus. pro appete, quaere, ut alias, cf. Herodot. VII, 53. — ἄντλει, de verbo cf. Monk ad Eurip. Hippol. 902. Gataker. ad M. Anton. IV, 50. Ceterum consilium loci quale mihi videatur, breviter iam in Introductione indicavi.

V. 62—70. Redit post interpositam fabulam ad principium et absolvit sententiam incohatam. — σώφρων, qui nihil immodici tentaverit, ut Aesculapius mortui curationem molitus. — V. 64. φίλτρον cett., et quod delinimentum animo eius dulces hymni mei instillarent, ut captus cantu audiret preces meas, permitteret, ut etiam nunc medicum divinum mitteret hominibus, disciplina sua institutum. — V. 66. θερμᾶν νόσων, cf. θερμαίνεσθαι de febrili calore ap. Foës. Oecon. Hippocrat. Talis igitur Hieronis etiam morbus tum fuit. Atque in Scholiis quidem febri vel podagra vel calculo dicitur; quum calculo laborarit rex Aristotele teste in Schol. ad Pyth. I, 89., gravior tum videri potest fuisse hic morbus. — V. 67. Δαιτοῖδα κεκλημένον ἢ πατρίφος, sive aliquem Apollinis filium, qualis Aesculapius fuit, sive Iovis. Similiter κεκλημένος in Eurip. Rhesc 228. Soph. Electr. 358. — V. 68. Ἰονίαν θάλασσαν appellat, quod Thebis Syracusas brevissima navigatio per sinum Corinthiacum et mare Ionium est, non circum Maleam Peloponnesi. — Ἀρέθοισα in Ortygia erat, ubi Hieronis regia domus; cf. Pyth. II, 6. — V. 70. νέμει, regnat Syracusis. — V. 71. ἀστοῖς, civibus urbium subiectarum. — οὐ φθονέων ἀγαθοῖς, nam enim tyranni invidentes, cf. Herod. III, 80. Extollit vero hic virtutes Pindarus, admonens simul Hieronem, ut talis semper sit. — ξείνοις θαυμαστὸς πατήρ, hospitibus animi adeuntibus, maxime poetis, longe benignissimus. [Cfr. Pyth. VII, 99. XIII, 2 sq.] — V. 72. διδύμας χάρισας, h. e. χάριτας. Videbimus vero studium noti duo gaudia dare deos mortis, cum malo, sed duo mala uno cum bono. — V. 73. εἰ πατρίφ εἰ Ἀπολλωνι. — κῶμος dicitur ἀδεία στεφάνοις ἀδόντων Πυθῶνα. Comissationem epinicium adducit, postea eandem allegoriam comissationi insertam. — V. 75. ἐν Κίρρᾳ, in hippodromo

Delphico prope Cirrham. — ποτέ, quum victorine pluribus Pythiadibus ante reportatae essent, vid. Introd. — Pherenicum tidimus Ol. I. — V. 75. ἀστέρος αὐγαυτάν — φάος, claritatibus splendidior, laetior lux, in quo φάος pro gaudio et felicitate, et ἄστηρ εὐφάνιος pro stella omnino. Ceterum universus hic locus, pulcre exornans quae fieri non possunt, praeterquam quod voluntatis amicitiaeque poetae significationem habet, eo maxime placet meo iudicio, quod fallebat suaviter aegroti animum imagine, specie rerum proposita laetiori, quod inprimis inundum in hoc carmine, ubi fatalis necessitas vitae humanae respicitur. — V. 77. Sed quum Chiron non vivat, nec adsint mythici medici, faciam quod facere possum. — V. 78. Ματρός magnae Matris Deorum, quam una cum Pane colebat Pindarus hereditario cultu in sacello ante aedes suas ab ipso dicato, ibique Parthenia cantata a virginibus Thebanis, inter quas Pindari filiae Eumetis et Protomache, cf. Boeckh. ad Fragment. Pind. p. 491. Müller. Dor. I. 345. Welckerus ad Philostrat. p. 165. censet κούρας hic esse Nymphas, quae cum Pane Matrem Deorum nocturna saltatione celebrent, ut dicuntur κόραι Ἀσωπίδες, Κωναίδες, πηγαῖαι pro Nymphis. Sed ego dubito κούρας sine tali epitheto usquam pro Nymphis dictas; ferrem, si κοῦραι hae Matris Deorum filiae essent. Deinde permirum Nymphas, quas in agris, montibus, silvis degere et saltare scimus, ipsam urbem Thebarum intrare cum Pane, idque saepe. Denique de huius cultus ratione fatendum nos accuratiora nescire. Mirum quidem videri potest virgines Thebanas nocte Matronam canere; id quidni pervigilio, eaque castis moribus non adversa, commista esse potuerint cum his sacris, sicut cum Cerealibus? Huic interni Deae Pindarus vota facere vult, quum ait νόσων ἀνέχειν, si μανίαν secundum Scholia. Num sollemnia vota promittit carmine in sacello canendo? (Cfr. T. I. p. LXXXIV sq. et Antiquiori Archaeol. §. 287. n. 7.)

V. 80 — 103. Pars altera carminis. Revocatur Hieronis mens ad universam vitae humanae legem. Habitur sine: „Si vero traditionem priscarum intelligere caput adsum didicisti, hi, p. si altiora, si sapientiam, quae inest in fabulis studiosi, nosti unum bonum binis malis duos mittere.“ Verisimile est hoc dictum esse veteris alicuius poetae. Quamquam illi duo mali sint, homines non nihilum habent boni mali quid partem, sed sunt οἴκαροι, δύσμοιροι κρείσσονος, πολύπονοροι, qui-

Digitized by Google

bus alliisque epithetis quid significatur nisi plus mali esse inter homines quam boni? Unde poetarum aliquis vetustior, fortasse Hesiodus aut Hesiodeae scholae unus, ingeniosum dictum pronuntiaverat de binis malis uni bono additis. Pindarus autem nunc ad ipsas fabulas provocat, quibus hoc comprobetur, in quibus haec lex expressa sit. λόγοι sunt fabulae et traditiones priscae omnino, sive a poetis tractatae sive populi memoria traditae (cf. de voce Creuzer Historische Kunst d. Griechen p. 123.); omnis sapientiae et cognitionis altioris fons apud Pindarum. — λόγων κορυφὰ ὀρθά, singulari numero, quasi vertex altus fabularum, nihil videtur aliud esse quam interior sensus earum, ac, ni fallor, poeta in sequentibus ipse quid dicat explicat. Potest aliquis Cadmi et Peleï fabulas nosse, sed sapientiam in iis expressam tum demum attigerit, si legem fatalem vitae humanae in iis conspicuam intellexerit, atque ita in omnibus fabulis altiorem quae insunt ethicam et religiosam κορυφὴν λόγων recte dixeris. At vulgus quidem talia non novit, at si penitus discere consuevisti, ait Pindarus, etiam hoc cognovisti in iis traditum. [Recte Heimsoethius l. c. p. 21. negat verba esse in eam sententiam accipienda, ut Hieroni revera par malorum cum uno coniunctum bono fuerit. „*Die sprichwörtliche rede zählt an sich nicht wirklich, wenn sie sich zu starkem sinnlichem ausdrucke der alten bedient, wie wenn wir sagen: das schlimme im menschlichen leben verhält sich zum guten wie zwei zu eins.*"] — πρὸς τέρων, cf. Matth. Gr. §. 373. — V. 82. τὰ μὲν ὦν, haec plura mala. — κόσμῳ, κοσμίως, idem καλῶς, εὖ φέρων, constanter et sapienter. — τὰ καλὰ τρέψαντες ἔξω, proverbialis loquutio, cf. Casaubon. ad Theophr. Charact. 22. Schol. ad v. 147. Add. similia ap. Tafel. Senensa: non nimis indulgere aegritudini, sed hanc quidem premere et occultare, et prae se ferre laetiorem partem fortunae. Videtur autem Hiero admodum tristis fuisse. Neque enim dubium simul admoneri regem, qualis esse debeat, etsi prime adspectu Pindarus nonnisi laudare videatur. — V. 85. ὀφέλλεται, favet, cf. ad Ol. VII, 11. Nota vero ὄλβον regium nunc esse bonum illud, quod Hiero habeat cum duobus malis. Huc pertinent etiam victoriae curules divitiis regiis partae, voluti idem in antecedenti carmine vidimus. Consulto hoc adde; nam huius carminis ratio unum tantum, non plura bona, admittit. — V. 86. εἴτεν', Ol. I, 54. — ὁ μέγας κότμος, potens fatum; Nem. IV, 62. κότμος ἄναξ. — ἀσφαλής, ἄπταιστος,

sine malis. [Heimsoethius p. 21: „*Dafs die vom dichter hier gewählten conereten beispiele unglück an töchtern und söhnen anfweisen, konnte erst dann keinen guns unsichern anknüpfungspunct zu vermuthungen zu bieten scheinen, wenn hier von andern die rede war, als den beiden sprichwörtlich glücklichsten der menschen, Peleus und Kadmos.*"] — V. 90. *ἐν ὄρει*, in Pelio monte constat celebratae nuptias Pelei et Thetidis; cf. Nem. V, 22. Catull. Epithalam. Eurip. Iphig. Aul. 1036 sqq. — De Cadmi et Harmoniae nuptiis vid. Eurip. Phoenias. 836. ibiq. interpp. — V. 92. *εὐβούλου*, de vaticinandi arte accipe, ut *εὐβουλίας Θέμις* Isthm. VII, 32. et *Τειρεσίαο βουλαί* Isthm. VI, 8. Et *Πρωτέως πολύβουλος* Orph. Hymn. 24, 4. Ceterum vaticinari Nereum constat, cf. Hesiod. Theog. 233. Eurip. Hel. 15. Horat. Carm. I, 15. — Ad v. 93 sqq. cf. Nem. IV, 69 sqq. — V. 95. *Διὸς πάρεσν*, per Iovem, cf. ad Ol. XIV, 20. — V. 96. *ἐκ προτέρων μεταμπισφάρους κακάτων*, ex prioribus malis egressi, exilii puta acerumnis, quum alter ex Aegina, alter e Phoenicia exsularet. — *ἔστασαν ἀρθὰν καρδίαν*, erexerunt iterum animum et confirmarunt; Eurip. Alcest. 1208. *ἀρθὸν κρᾶτ' ἱστάναι*, erigere caput. Herod. IV, 119. *ἀρθὰ ἱστάναι τὰ ὦτα*. Supra v. 53: *ἔσπασεν ὀργὰν θοάν*. Et sic alias. Hinc metaphorice. — *ἐν δ' αὖτις χρόνῳ* coit. Sensus: Postea vero Cadmo tres filiae, Ino, Agaue, Autonoe, gravibus omnibus suis partem felicitatis iterum abstulerunt; nam partem servavit Semele Iovis connubio dignata. Haec cur ita dicta sint, tum demum penitus intelligas, si Hiero praeter mortuam filiam etiam aliam habuit, et poeta opportune simul illud monere regem voluit, quod altera eripuerit gaudii, alteram reddere posse aliquando. Hinc est quod Semelae opponit sortem, quum alias hic de tristibus tantummodo rebus dicendum fuisset, ac *μέρος σώφρονας* dixit abstulisse tres, non *σώφρονα* simpliciter, ut etiam Hiero sentiat non omnem sibi felicitatem ablatam. Ceterum Cadmi filiarum casus notissimi; notabis tamen Semelae nunc aliter uti poetam quam Ol. II, 25. [De Semela Thyona docte disputat Welckerus Mus. Rhen. T. I. p. 422 sqq., ubi de nomine Thyonae vide p. 465.] — Denique ad *ἐρήμωσαν* cf. Matth. Gr. §. 418. — V. 100. *ὄφρα μόνον* coll., quem unum filium ei pepererat Thetis; alias fabulas spernit hic Pindarus. — *τόξοις*, scil. Apollinis, cf. Heyn. ad Il. X, 250. — *ὦρσεν — γόον*, communem Graecorum luctum excitavit. —

Digitized by Google

Denique ad universum locum illud recorderis velim, decori a Pindaro bina mala dari uno cum bono, quod quidem diverso modo fieri potest. Atque Hiero quidem uno tempore haec conjuncta habet; Peleus autem et Cadmus in prima parte vitae exilii aerumnas tulerunt, in fine luctum domesticum, mediae interpositae fuerunt nobilissimae nuptiae. Num plane non dubium fabulas dicto respondere debere; nititur hoc omnis demonstratio. Debent omnia omnino in hoc carmine accurate cum hoc dicto convenire, in quo poetica vis citus inest.

V. 103—fin. Exitus carminis, qui unam sententiam habet hanc: Utere igitur bonis quae habes ad gloriam post mortem per poetarum carmina tibi parandam. Etenim post antecedentia quid restabat monendum? Ut agnoscens Hiero propositam vitae humanae immutabilem sortem nollet propter mala etiam bonum contemnere temere quod haberet, ὄλβον regium dicit, sed hoc interim uteretur quam posset optime. Atqui ad res gerendas, ut quibusdam visum, aegretum regem hortari non poterat, et satis habebat laudis in hoc genere Hiero; hortatur igitur ad liberalitatem et munificentiam, ut poetas celeberrimos in aulam suam congregare pergens futurae gloriae prospiciat, et huic vitae, cuius vim immortalem reddere non possit, memoriae immortalitatem comparet. Nihil novi accommodatius hoc exitu. — V. 103. εἰ δὲ νέφ τις ἔχοι cett., si quis mortalium veritatis viam mente teneat, h. e. veram viam et rectam rationem agendi; cf. Ol. VII, 46: λάθα παρέπεται πραγμάτων ὀρθὰν ὁδὸν ἔξω φρενῶν, ut saepe ὁδὸν ac πάλευθος de agendi ratione, Ol. VII, 91. Nem. VIII, 35. Et ἀληθείας ὁδοί similiter Isthm. II, 10. — Pergit: is igitur debet εὖ παιχέμεν, felicitate, bonis quae habet gaudere et iis uti. Sic ap. Theognid. v. 102. τῶν αὐτοῦ κτεάνων εὖ πασχέμεν est genio indulgere ex opibus suis, et ap. Pindar. Nem. I, 37. δύνασαι εὖ πάσχειν. Vult autem Hieronem laete frui divitiis inter amicos et pontas, ut mox videbis. — πρὸς μακάρων κυγχάνοντα, ubi quid boni a diis consequantur, cf. πρὸς Ol. II, 51. — Pergit: facile vero mutantur venti, felicitas enim magna non durat diu, quo magis tempore utendum est. — ὄλβος, asyndeton, explicandum per γάρ. — ἄσατος ἀνὴρ ὀλίγαις, vir prosa ingenuus, et ubi tam magna est, ut tua, o rex. Ad ἀνὴρ ὀλίγοις cf. Blomfld. Aesch. Sept. 141. [Cfr. Solonis eleg. fr. 6. Emperius accipiebat ἔχοντα εὖ, πολὺ πλ.] —

Digitized by Google

V. 107. σμικρὸς ἐν σμικροῖς, μέγας ἐν μεγάλοις ἔσσομαι, in modica fortuna modice me geram, magnifice in magnifica, h. e. non potest magnos sumptus facere qui pauper est, at regius vir dives et opulentus debet liberalitatem et munificentiam ostendere. Neque enim quidquam hic praecipitur, quod ad superbiam pertineat. Cf. Eurip. El. 407. ἐν σμικροῖς ὤν. Cetorum prima persona hic et in sequentibus utitur, ut saepe, alium admonens. [Cfr. T. I. p. XVI. Non absonum ab h. l. dictum incerti poetae apud Teletem Stobaei CVIII, 82: Ἄρμενος ἐν μικροῖσι καὶ ἄρμενος ἐν μεγάλοισιν.] — V. 108. τὸν ἀμφέπονθ' — μαχανάν, fortunam, quae quoque tempore praesto est, colam pro virili. — δαίμονα ἀσχεῖν, vim divinam s. fortunam me prosequentem non contemnam, sed venerabor, utar ut possim, κατ' ἐμὰν μαχανάν, ut alibi dicitur κάσᾳ μηχανᾷ. Conferas autem formulas τὸ παρὸν εὖ τίθεσθαι, ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, quod adest memento componere aequus, de quibus v. Hemsterhus. ad Lucian. Necyom. III. p. 365. Bipont. Interprett. ad Horat. Carm. III, 29, 32. [Valckenaar. ad Eur. Hipp. 706. et Hermann. in Philol. I, 389.] Ad ἀσχεῖν cf. Ol. VIII, 22. — V. 110. Quae generaliter dicta erant ante nunc definitius explicat. Si autem, ait, divitias deus praebeat, spero me gloriam magnam inventurum in posterum, h. e. si autem divitias magnas deus alicui obtulerit, ut tibi, potest is liberaliter iis utendo magnam gloriam per poetas sibi parare. Nestor et Sarpedon immortales sunt per poetarum carmina; hoc tu quoque tibi parare potes; paucis id assequi datum. Commendat igitur liberalitatem erga poetas, sed, ut par erat, magis indirecte significans quam aperte, ne ipse immodestior videatur. — πρόσω, in posterum, et nunc et post mortem. Posse cur Nestorem et Sarpedonem nominat? Nempe ut Pyth. II, 63. laudantur in Hierone iuvenile θράσος πολέμων et βουλαὶ πρεσβύτεραι, sic etiam hic. Poetarum carminibus, ait Pindarus, et bellicarum rerum laus, quas gessisti florente aetate, et senilis sapientia tua celebrabitur, et clara habebitur ut illorum heroum memoria. In quo Sarpedonem laudat, quum Syracusae colonia Corinthi essent, Corintho autem oriundus Sarpedon, utpote nepos Bellerophontis Corinthii ex Laodamia, cfr. Il. VI, 196 sqq.; Nestorem vero addens simul admonet, qualis etiam in hoc genere esse debeat. — V. 113. φάτις pro φάτεως, sermo pervulgatus, fabula hominum. — τέκτονες, artifices, cf. Boeckh. h. l.

Digitized by Google

Iacobs. ad Anthol. Gr. T. VIII. p. 74. T. X. p. 46. T. XI. p. 75 sqq. et Tafel. ad h. l. Dicitur enim τετοσύνη et τεκταίνειν de compositione poetica, et τέκτονες ὕμνων, ἐπέων sunt poetae. — ἄρμοσαν. Ut ῥείῃ ἁρμόσατο Simonid. Epigr. CLXXI, 4. Schneidewin. Et Erycius Anth. Gr. T. III. nr. 14. — V. 115. πράξασθαι, hoc, ut celebrentur a poetis, atque ita immortales fiant. Cet. cf. Mitscherl. ad Horat. Carm. 4, 8, 22.

Carmen Pythium quartum.

INTRODUCTIO.

Arcesilaus originem deducebat ab Euphemo Taenario, Neptuni filio, Minyarum e gente, qui in redita Argonautarum e Lemnia Malacho a. Malicha genuerat Leucophanem; inde descendens quartus ab Euphemo Sesamus a. Samus Therae in condenda colonia Theraea fuerat socius. Huius filius Euphemus alter dictus, a quo descenderat decimus septimus ab Euphemo, gentis auctore, Polymnasti filius Aristoteles a. Battus. Battus Cyrenen condiderat circ. Ol. 37. Successerat Arcesilaus I., Battus II., Arcesilaus II., Battus III., Arcesilaus III., Battus IV., et nunc quidem Arcesilaus IV., octavus a Batto primo, est is, de quo agitur. De fabulis et historia gentis cf. Boeckh. h. l., Müller. Orchomen. et Res Cyrenensium novis curis illustratas a Ioann. Petr. Thrige. Hafn. 1828. — Victoria curulis Arcesilai, quam hoc et sequenti carmine laudatur, parta est Pyth. 31. Ol. 78, 3. Et illud quidem carmen cantatum in solemni reditu pompae victorialis in urbem, hoc autem regine destinatum fuit, ut in convivio caneretur, transmissum una, scriptum vero Damophili Cyrenaici hortatu, ut videtur. Quum enim Arcesilaus, rex fortis et bellicosus, promptus ad iram et severitatem, seditione super eum durius saevisset in principes quosdam viros atque etiam in Damophilum cognatum, Pindarus huic in exsilium pulso et Thebis viventi veniam impetrare, cepit hoc carmine. — Argumentum

Digitized by Google

hoc est: Initio carmen dedicatur diis Delphicis, ubi oraculum datum sit, ut Battus Cyrenen conderet, et Medeae priscum vaticinium perficeret. Dixerat autem Medea ita: E Thera insula Libyam radicem urbium petituram, cuius cives equis curribusque insignes forent. Ad lacum enim Tritonidem quum Argonautae versarentur, Euphemo oblatam esse a dea humanam speciem gerente glebam hospitii tesseram, quae si servata esset et donum ab Euphemo relata ad Taenarum Peloponnesi, quarta aetate posteros habituros fuisse Libyam; nunc autem quum navi delapsa iaceat in Thera, primum eos hanc insulam occupaturos ex peregrinis feminis natos, postea Delphici oraculi iussu in Libyam traiecturos. Atque ita factum, pergit Pindarus. Battus postea iussus est Libyam petere, a quo nunc octavus est Arcesilaus. — Exin ipsam Argonautarum expeditionem enarraturum se dicit. Pelias Iolci rex, qui Aesoni regnum eripuerat, monitus erat oraculo Delphico, ut caveret virum μονοχρήπιδα. Fuit is Iason, Aesonis filius, qui educatus in antro Chironis, inde adulta aetate redux, grandi statura, intrepido animo processit in forum Iolci. Interrogatus a Pelia perterrito, quis sit, placide at fidenter respondet redire se, ut regnum sibi debitum recuperet. Tum patris domum monstrari sibi iubet, ibique quinque dies cum propinquis, qui ad famam reducis iuvenis convenerant, laete peragit; sexto die consilio cum iis communicato adit una cum iis Peliam haec loquutus: Pactis, non armis res nostras dirimamus, quum cognati simus; concedo tibi agros et greges, at thronum et sceptrum patris redde. Pelias accipit conditionem, ita tamen, ut Iason prius in Colchidem proficiscatur ad Phrixi animam reducendam, quam ipse iussus sit reducere, sed propter aetatem non possit. Promittit rem Iason; nec mora, statim paratur expeditio, heroibus multis undique convenientibus; et omine fausto accepto proficiscuntur, superatisque feliciter Symplegadibus ad Phasin perveniunt. Ibi Venus incantationem docuit Iasonem, qua Medeam sibi conciliaret; haec consiliis et veneficiis ei succurrit. Sic boves sub iugum cogit ignem exhalantes, et sulcum imperatum ducit, et draconem velleris custodem occidit, ipsumque vellus recuperat. Exin Pindarus contracta narratione paucis subiicit, ut per Oceanum reversi postremo Lemnum venerint Argonautae, ubi sata sit Battiadarum stirps, quae postea Lacedaemonem profecta hinc Theram migraverit indeque in Libyam. Finita narratione ad Arcesilaum conversus, hunc pluribus verbis monet, ut

Digitized by Google

lenitate utatur in turbis civilibus componendis, nec gravius saeviat in principes, imprimis vero Damophilo veniam impertiat, viro egregio, qui procul a Cyrenis in exsilio vivere coactus redire cupiat ad patrios lares. — Enarrato argumento, ut de consilio poetae dicamus carminisque summa sententia, optime et verissime Boeckhius maxime noster monuit agi in hoc carmine de lenitate et clementia in civilibus turbis componendis adhibenda, eiusque rei exemplum in Iasone proponi. Profecto enim Iason est mythicum παράδειγμα, quod Arcesilao proponitur, idque nemini dubium esse potest, qui Pindarum cognitum habet; sic supra Hieroni exempla proponi vidimus, atque alia videbimus infra aliis in carminibus aliis proposita, nisi quod Iasone pulcrior persona heroica non exstat apud Pindarum. Sed explicabimus poetam paullo didactius. Igitur in prima parte carminis (v. 1—67.) declaratur fortuna Arcesilai, Apollinis maxime numini debita. Tulit Arcesilaus ludicram victoriam Delphis; idem vero ut regiam potentiam Cyrenis habeat, factum Apollinis oraculo, qui Euphemidae in Libyam misit regnumque dedit olim a Medea praedictum, quod nunc inde a Batto hereditario iure possidet gens. Post primam partem proponitur in altera Iasonis pulcherrimum exemplum, de quo nunc videamus. Quid igitur inest in Iasone? Cum robore et fortitudine insigni moderatio summa in summo iuvene. Procedit in forum Iolci florente aetate, mirantur omnes staturam ingentem, loquitur intrepide et fidenter, suscipit sine haesitatione expeditionem longinquam et periculosam; rem fortiter exsequitur. Idem vero asperatur armis et vim inferre Peliae cognato, qui regnum occupaverat sibi patriique iure hereditario debitum, loquitur placide cum raptore fortunae, thronum sceptrumque reddi iubet, divitias donat. Nihil in suo genere amabilius. Hinc etiam dii cum eximio favore prosequuntur, ut in expeditione Colchica luculenter apparet. Convocat Iuno heroes comites, tonitru funesto respondet Iuppiter, adiuvant iuvenem Neptunus et Venus. Comparabimus nunc Arcesilaum. Erat etiam hic florente tum aetate et eximio robore ac fortitudine, ut in sequenti carmine (v. 106.) dicitur ἀγανίας, ἕμμορε εἶδος, σθένος. Quae res quamquam hic non opus fuit ut declararetur expressius, ubi maxime et imprimis admonitio agitur, vix tamen dubium, aliudi ad heroicam regis staturam eo loco, ubi per multos versus Iasonis forma ingens praedicatur. Idem vero ingenio plane dissimilis Iasoni, calidior, iracundior et ad saevitiam pro-

Digitized by Google

divis, severius compresserat seditionem nuper ortam ipsumque cognatum suum Damophilum exilio punierat. Iam quid dicit Pindarus? Habes ius hereditarium regni Libyci; peccaverunt igitur qui seditionem contra te moverunt, et recte defendis dignitatem prisco iure sacratam, ut placet Iason recuperatum veniens regnum iniuria sibi ereptum; at in eo erras maxime, quod nonnisi per vim opprimere malum intestinum conaris. Significatur hoc aperte in ultima carminis parte, ubi regem data opera ad clementiam hortatur atque etiam Damophilo veniam precatur. Vides post haec omnia veram carminis sententiam: „Fortunae regiae, divinitus datae, hereditariae, nunc etiam Pythia victoria ornatae, adde, Arcesilae, etiam moderationis, lenitatis, clementiae virtutem; sis mitis, ut Iason fuit, in summo iure. Sic enim, nec alio modo deorum favorem conservabis qualem Iason habuit et regnum vaticiniis oraculisque genti tuae datum." Hoc modo omnia lucem habent; atque Argonautarum expeditio quod disertius narratur, partim ideo fit, quod Euphemidarum genus in hoc itinere natum est, partim vero, ut appareat viris tam iustis, quam Iason erat, etiam deos luculenter favere, atque ipsos Euphemidas tum ortos fundamenta fortunae debere Iasonis virtuti eximiae tum felici successu a diis ornatae, oratione sic praeclare in orbem redeunte omnibusque optime ad summum carminis consilium conspirantibus. [Post Dissenium, qui T. I. p. XXXV sqq. de lyrica tractatione argumenti ab epici carminis aequabilitate longe remota explicavit, subtili iudicio idem fecit Rauchensteinius Introd. p. 101 sq., quem conferent studiosi. Is simul observat Pindarum videri Iasonis personam, suavissimum heroicae virtutis exemplum, Damophilo potius assimilasse, non ad mansuetudinem Arcesilaum rettulisse, quae aliorum est sententia.]

EXPLICATIO.

V. 1 — 11. Prooemium. Dedicatur carmen diis Delphicis. — Orditur sic: Hodie adesse debes, Musa, regi Cyrenaeorum epinicia agenti, ut adiuves *κάρυον ἀενάοντα* et fortius cum ea excitet canentes, quo grandior evadat hymnus debitus Latoidis Delphisque. Nomen proprium *Ἀρκεσίλᾳ* in secundo mem-

bro positum, veluti factum Pyth. VIII, 43. Tibuli. I, 1, 12. Horat. Carm. I, 15, 4. — *οὖρον ὕμνων*, cf. Nem. VI, 29. et ad Ol. XIII, 49. — *αὔξης* est largius praebere et fortius excitare. — *Λητοίδαισιν*, Apollini et Dianae; magnificentius, ut carmen Nem. IX. canitur in honorem Apollinis, Dianae et Latonae, *Πυθῶνος ὁμοκλάροις ἐκπάγλοις*, nam hi tres praesides lei et ludorum, cf. ad illud carmen. — *Πυθῶνι*, ut infr. v. 66 *Ἀπόλλων ἅ τε Πυθὼ κῦδος ἔχοισιν*, ampliore dictione ornatius. Sed his, ait, victoriae datoribus nunc maius est canendum carmen, quum reganm quoque Battiadae iis debeant. [Adde Nem. IV, 9: *τό μοι θέμεν Κρονίδᾳ τε Δὶ καὶ Νεμέᾳ Τιμασάρχου τε πάλᾳ ὕμνου πρυχώμιον εἴη*. Callimachus in Scholl. Ol. VIII, 21. (cfr. A. Hecker. Comm. Callimach. p. 66.): *Ζηνί τε καὶ Νεμέᾳ τι γελοῖον ἔδνον ἀφελῶ*.] — V. 4. *Διὸς αἰητῶν*, ut Soph. Antig. 1027. *οἱ Ζηνὸς αἰετοί*. Philostrat. Imagg. c. VI. *τὸν τοῦ Διὸς αἰετόν*. [Formam *ἀητός*, de qua v. not. crit., nuper felicissima coniectura Io. Franzius restituit Aesch. Ag. 142: *δεξιὰ μέν, κατάμομφα δὲ φάσμαθ' ἀητῶν*.] Fuit autem *ὀμφαλὸς* qui dicebatur lapis albus in adyto templi, in quo duae aquilae aureae; cf. Aesch. Eum. 40. Plat. Rep. IV. p. 427. Fragm. Piad. Boeckh. p. 570. Strab. IX. p. 419. et Schol. mostr. loc. [Ulrichs Itin. Graec. I, 93.] Eas Phocensi bello abstulit Philomelus (Schol.), *ὀμφαλὸς* autem postea in *περιβόλῳ* extra templum conspiciebatur, cf. Pausan. X, 16, 2. Fabulosam narrationem de his aquilis, e finibus terrae quae huc convenerint, habent Scholia; veram earum rationem docet hic Pindarus. Ait enim: Ipsius Iovis auspiciis, praesente Apolline, Pythia dixit. Unde vides has aquilas Iovem repraesentasse, summum oraculi praesidem, collocatas prope tripodem Pythiae. Ceterum de *ὀμφαλῷ* in monumentis artis adhuc conspicuo bene disputavit Passovius in Böttigeri Archaeologie und Kunst I. Bd. 1. St. 1828. p. 159 sqq. [Cfr. Mueller. ad Aesch. Eum. p. 101 seq.] — V. 5. *οὐκ ἀποδάμου τυχόντες*, dicuntur eum proprie *ἐπιδημίαι* et *ἀποδημίαι* deorum, quum praesentes sunt in templis, aut absentes alibi, cf. v. c. Nem. V, 37. Horat. Carm. III, 28, 15. Ita etiam Apollinis varie creditae *ἀποδημίαι* in templis, veluti notus ille commentus inter Lycium et Delum, cf. Virg. Aen. IV, 143. ibiq. Serv. et Heyn. Excurs. II. collat. supra Pyth. I, 39. Aliud exemplum vide ap. Menandr. de Encom. p. 38. Heeren. [Walz. Rhett. IX, 140.] Delphis celeberrimus

Digitized by Google

nabita profectio dei ad Hyperboreos nono quoque anno, de qua vid. Müller. Dor. I, 267 sq. Denique quum Paturae nonnisi nascente deo per hiemem responsa darentur, Delphis data videmur interdum etiam absente alicubi, quum Batti nunc oraculum audietur ex eo, quod Apollo praesens fuerit. — Ad formam ἱρέα cf. Buttm. Gr. ampl. II. p. 328. [(426. ed. Lob.) et Lobeck. Pathol. p. 43.] — V. 6. χρῆσεν, h. e. ubi sacerdos vaticinatus dixit conditorem Battum Libyae, ut relicta Thera conderet Cyrenen. Brevius dixisset: χρῆσεν Βάττον, ὡς κτίσοιεν. Nunc emendatiore oratione usus addidit οἰκιστῆρα Λιβύας, iisque deinde pluribus explicat. Veluti quum Homerus non sine causa dicit: ὄφρα Νύμφῃ εἴκτῃ νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὅς οἱ πόνται, Odyss. I, 87. alia. Cf. Nitzsch. in Odyss. I, 390. I, 65. — καρωφόρον, Thrige p. 19 sqq. et p. 316. Ceterum de oraculo Batti vid. Herod. IV, 155. Müller. Orchom. p. 348. — ἱερά. De diis in Thera cultis, ut Iove, Apolline, Iacche, Mercurio, vid. Boeckh. — V. 8. ἐν ἀργάεντι μαστῷ, in colle calcario, cf. Schol. 14. et Boeckh. h. l. ὑψόθεν ἀμφίπεδος Pyth. IX, 57. — V. 9. ἀγνομίσαντο, referrent in illa loca ad exitum perducendo. — V. 10. Θήραιον, ad Theram emuntiatum. — ἑβδόμᾳ καὶ σὺν δεκάτᾳ γενεᾷ, hus septendecim aetates computat Müller. Orchom. p. 344., Argonautarum expeditionem ponens ann. 1207., Battum vero Ol. 35. — ζαμενής, animosa; quippe quae peregrinis suum heroibus profecturis ad remotas terras. — V. 11. ἀκάματον ἔνεσσι, cf. ad Ol. VI, 83. Frequens κνεῖν de poetis et cantoribus; hinc apta vox de vaticinatione. — ἀθανάτου. Immortalis enim credita est fuisse Medea, cf. Athenagor. c. 12., qui Hesiodum et Alcmanem auctores laudat. Add. Müller. Orchom. p. 269. Saepe vero veteres praedicatam, quod toti personae convenit, parti tribuunt, ubi de parte maxime agitur; vid. Ol. VI, 8. Add. infra v. 98. et Nem. I, 42. VI, 59. Similiter Horat. Carm. I, 1, 29. doctae frontes, aliaque plurima.

V. 11—69. Narratur vaticinium Medeae data opera petitur oraculum Batto datum, cuius nunc successor octavus Arcesilaus, Pythiorum victor. — 14 sq. τᾶς δ' ἐξ ἀλιπλάκτου γᾶς, ex hac insula Thera conditum iri Cyrenen, ubi tum versabantur Argonautae ex Tritonide lacu in Graeciam redeuntes. — Ἐκάφοιο κόραν, Libyam, coniuncta dea et terrae notione. Haec igitur condet, φυτεύσεται,

Digitized by Google

plantabit, ἀστέφανον ἐλίξαν, Cyrenae, urbium plarium matrem. Apollonia, Hesperides, Teuchira, Barca coloniae eius primarias fuere; consentiunt tamen fuisse longe plures alias, licet nobis non cognitas accuratius. Cf. praeter Boeckhium Thrige pag. 113 sqq. — μελησίμβροτον, mortalibus cordi futuram, frequentem et florentem. — V. 16. ἐν Ἄμμωνος θεμείθλοις, in solo Ammonii sacro, qui eximie colebatur Cyrenis, cf. Müller. Orchom. p. 358. Boeckh. Oecon. civit. Athen. I p. 258. Thrige p. 294. Huic igitur deo Libyco, inter Graecos deos recepto et cum Iove Graeco confuso, sacra erat universa regio. Idem intelligendus etiam Pyth. IX, 53. Postremo reconderis velim vaticinantis hanc orationem esse Medeae, ut aptior etiam tibi videantur illa: Ἐκάφοιο κόραν, ἀστέων ἐλίξαν, ἐν Ἄμμωνος θεμείθλοις; cf. v. 56. — V. 18 sq. In locum piscaturae et navigationis succedet rei equestris studium. Sed iterum ornatius ait: Delphinos equis permutantes frenum pro remis et currum regunt veloces. — ἐλαχυπτερύγων, quum piscium pinnae dicantur alae, Oppian. Hal. I, 745. Inprimis vero delphini veloces, cf. Pyth. II, 50. — ἀελλοπόδας. Frequens quum praedicatum, Pindaro, Simonidi, Sophocli aliisque plurimis pro Homerico ὠκύπους usurpatum, cf. Tafel ad h. l. Nunc ipsum ad δίφρους translatum. Intelliguntur autem curulia Cyrenaeorum certamina, unde iam supra τέθριππος Κοράνα et ἐπάορμος mihi Pisae vid. ap. Boeckh. et Thrige p. 344. Omnino duo fuerant equi, clari et ludicri Cyrenarum currus et bellicae bigae et quadrigae. — νωμάσεσιν, cives huius urbis, ut saepe; cf. Nem. VII, 19. VI, 48. — V. 19. πεῖνος ἄρνις, illud augurium, gleham dicit. Notum haec et αἰετός de quovis augurio. Aristoph. Av. 719. ait: ὄρνιν τε νομίζετε πᾶνθ' ὅσαπερ πέτεται διαχρίνει cett. Cfr. Plut. 63. Ceterum asyndeton per γάρ explicandum. — μεγαλᾶν πολίων μακρόστολιν, multis Cyrenarum aliisque coloniarum, quae mox creverant. — V. 21. Τριτωνίδος ἐν πορφυρέᾳ. Argonautae a Colchide redeuntes ex Phaside in Oceanum, ex Oceano in mare rubrum delati, inde per deserta Libyae humeris portaverunt navem ad Tritonidem paludem. Quam emensi quum in ipso ostio substitissent, hospitium offertur a dea Tritone Eurypyli specie induta; quae tamen usi non licet, ancora iam soluta. Tum ille gleham arripit et praebet hospitii tesseram, quam Euphemus e prora descendens accipit. Atque haec gleba erat augurium futurae possessionis

Minyis Euphemidis, h. e. Battiadis destinatae; cf. Müller. Orchom. p. 352. et Proleg. Mythol. p. 142 sqq. — V. 22. πρόφρασθεν καταβάς, etiam insequentibus poetis Argonautarum fuit προφρονέως, cf. Müller. l. cit. p. 263. — δέξατο c. dativo, Il. II, 186. XVII, 207. et saepe, cfr. Person. ad Eurip. Hec. 539, Matth. Gr. 394, 3. Bernhardy Synt. p. 87. Add. ad Ol. XIII, 19. — V. 24. ἀνίκ' — ἐπέτασσε, quum ancoram navi suae pendentibus occurreret ille deus. De verbo ἐπέτασσε cf. Nott. critt. ad Pyth. III, 27. — ποτιωρημνάντων genitivus absolutus videtur, scil. ἡμῶν, cf. Pyth. VIII, 48. Add. Matth. Gr. §. 563. Contra Pyth. X, 83. Idem verbum cum accusativo iungitur. — χαλινόν, quum ancorae navem inhibeant, ut χαλινός equum. Omnino χαλινός et δεσμός poetis. — V. 26. νώτων ὕπερ γαίας ἐρήμων. Quum Homerus dixisset πόρε νῶτα θαλάσσης, postea suaviter traducta equitatio ad terrae aequora, qualia nunc deserta Libyae. — V. 27. ἱππάλιον δόρυ, navem, iterum v. 38. Notum e tragicis, cf. Blomfld. ad Aesch. Pers. 417. — ἀμοῖς, v. ad Pyth. III, 41. — ἀνασπάσαντες, subducta navi meis consiliis, ut ἐμοῦσιν, ἐνδίκως. — Ceterum ne tu quoque reprehendas Pindarum, quod Medeam narrantem faciat Argonautis quae sciebant, τὸ πρὸς εἰδότας λέγειν quis non recordatur in tragoedia usurpatum similiter spectatorum causa, ut hic Didymus in Scholiis recte sensit contra causa haec sic omnia narrari. Cf. de tragicis Nackium Lucubrr. I. p. 94 sqq. — V. 28 sq. φαιδίμαν — θηκάμενος, splendida specie viri venerabilis assumpta, cf. Hesych. v. θήκατο et vid. ad Ol. XI, 63. Notabis porro in repetita mentione quanto ornatius expressum sit quod ante dixerat πρὸς ἀνέρ' εἰδάμενος. — V. 30. Quemadmodum hospitibus benevolis homines epulas offerunt primum, cf. ad εὐαγγέλια Lothar. I, 30. — V. 32. πρόφασιν conetur etiam verum causam et aliquem eqno, quam quis proferat. — De Eurypylo, qui nunc ex illius regionis, cf. Müller. Orchom. p. 348.; de voce Ἔσπερος Lobeck. ad Aiac. p. 389. — V. 35. προτυχόν, statim regionis terrae quod obvium erat hoc pro munere hospitali offerunt. — V. 36. οὐδ' ἀπίθησέ ἑν, nec non obsequutus est ei Euphemus, in quo dubia forma pronominis, de qua monet Hermannum et Boeckhium ad h. l. vide Buttm. Gramm. I. p. 295. [et Ahrentis Diss. Dor. p. 252.] Notabis etiam substantivum ἦρως in principio secundi membri positum consulto, quum opponatur heros Eurypylo deo, de quo ante. Cf.

Digitized by Google

Pyth. XII, 19. — V. 37. δαιμονίων, ob augurium quod incerat. — V. 38. πεύθομαι δ' αὐτὰν cett. Audio vero eam delapsam navi cum unda abiisse vespere, mare sequutam. — ἑσπέρας, quo tempore secordiores homines. Ceterum interpunxi non post ἅλμας cum Boeckhio, sed post ἑσπέρας. — V. 40. ὄτρυνον manifesto cum dativo dixit, veluti κελεύειν c. dativo est et cum accusat. et infinit., cf. Matth. Gr. §. 382. — V. 41. λυσιπόνοις, qui illud officium habent, ut dominos labore liberent; aptum famulorum epithetou. Vocem posterioribus frequentatam notat Tafel. [Alii expl. alterna custodia se invicem excipientes.] — V. 42. καί νυν — κεῖν ὄφρας, et nunc in hac insula iacet immortalis gleba Libyae ante tempus. Missis undas sequuta Theram delata erat, ibique nunc iacebat. — ἄφθιτον, durabit et servabit perpetuo vim augurii. — κεῖν ὄφρας, Vig. p. 442. — Mox Euphemus, futurus Euphemidarum Battiadarum auctor, dicitur filius Neptuni et Europae ad Cephisum natus, de quo vid. Müller. Orchom. p. 262. Primitiva enim sedes eius Panopeus et Hyria; in Laconicam traductus est cum fabulis suis, quoniam Minyae postea aliquamdiu etiam ibi consederant, Müller. p. 315. — V. 45. υἱὸς ἰσωάρχου Ποσειδάωνος, unde etiam nunc Euphemi posteri Battiadae re equestri delectantur, et maximopere colunt Neptunum, de cuius cultu Cyrenaico cf. Boeckh. ad v. 17. et Thrige libro laudato. Haec enim allusio ad praesens tempus inest verbis. Denique sensus loci: Si gleba ad Taenarum, sedem Euphemi, venisset, quarta aetate posteri iam cepissent Libyam, tempore migrationis Dericae in Peloponnesum; nunc vero tunc primum Theram proficiscentur. Vid. Müller. Orchom. p. 352., qui docet Danaos a Achaeos a Doriensibus pulsos tum cum Minyis et Aegidis Theram migrasse. — V. 49. ἐξανύσυνται, praesens propheticum, cf. ad Ol. VIII, 42. Supple vero Δαναοί, qui tunc e tota Peloponneso pellentur, ait. — Ἀργείου κόλπου, h. e. ex Argolide, e sedibus ad sinum Argolicum. Nunc autem, pergit, Euphemus in lectis peregrinarum mulierum, h. e. in Lemno, quo in reditu venturi erant Argonautae a Thera, consequetur genus; hi deinde e Lemno in Laconicam, hinc Theram venient et gignent Battum, dominum Libyae. De quibus rebus optime exposuit Müllerus meus libro saepe laudato, ostendens Minyas, qui consederant in Lemno, inde revera migrasse in Peloponnesum, pulsos a Pelasgis, e Peloponneso tranquillos Theram. — V. 51. σὺν τιμᾷ

Digitized by Google

Θεῶν, beneficio deorum, adiuvantibus diis, v. 269. — Epitheto κελαινεφέων apertum est fertilitatem significari regionis eximiam, quam Pindarus a pluviis derivat, quas in illis australibus regionibus credebat esse copiosas. Et sunt ibi pluviae, sed non ita copiosae, et Theophrast. Caus. Plant. VI, 18, 3. aërem Cyrenes dicit καθαρὸν καὶ ἄνυδρον, plerumque serenum. — V. 58 sqq. Quem Phoebus aliquando admonebit oraculis templum ingressum, postero tempore ut navibus multos viros ducat ad arva Nili. — κολυχρύσῳ, Soph. Oed. R. 151., ob donaria. — V. 54. θέμισσιν, oraculis, Fragm. 101. Odyss. 16, 403. Müller. Dor. I. p. 338. — V. 55. καταβάντα, ingressum, proprie de limine in templum descendentem, cf. Hom. Od. IV, 680. VIII, 80. Add. X, 432. — χρόνῳ ὑστέρῳ ad prius comma refero, ut recte dicitur ὑστέρῳ χρόνῳ ποτέ Aristoph. Ran. 717. Ergo nec tempus designatur oraculo posterius, quod frigere vidit Boeckhius, nec secundum Batti iter in insulam Plateam; recte enim monuit Tafelius a Medea fastigia rerum tangi, non leviora. [G. Hermanni in forma κολεῖς et h. l. et Ol. XIII, 41. haerentis coniecturam in libello academico Lips. 1847. p. 16 sq. propositam καταβάντα, χρόνῳ δ' ὑστέρῳ νάσσαί ποτ' εἰσανάγει infirmare studui in Nunc. Litt. Gotting. 1848. 69. p. 682 sq.] — Νείλας Κρονίδης non dubium quin sit Ζεὺς Νεῖλος, cf. Boeckh. et Heyn. Rem ego ita explico: Videtur Iuppiter hoc nomine primum appellatus et cultus esse templis a Graecis Aegyptum incolentibus, de quibus vid. Müller. Orchom. p. 104. p. 111. Quum enim Hom. Od. IV, 477. 581. Aegyptum sive Nilum διπετῆ ποταμόν dicat, coeli qui imbribus alatur, coluerunt levem auctorem Nili, ipsis, ut omnibus Aegyptiis, sacri, atque hic ils fuit Ζεὺς Νεῖλος. Nunc τέμενος Νείλοιο omnino Africa est pro Libya, Pindaro consulto oraculorum orationem quaesitam et ambiguam imitante; cf. ad Ol. VIII, 45. [„Si Ζεὺς dici Nilus potest, ineptissime tamen Κρονίδης diceretur. Alterum enim nomen supremi deorum significationem, alterum nihil nisi patris appellationem continet, communeque est omnium Saturni filiorum. Ex quo apertissimum est τέμενος Κρονίδα a Pindaro dictum esse vicinum Nilo templum Iovis Ammonis, quod supra v. 16. Διὸς Ἄμμωνος θέμεθλα appellaverat." Hermannus Opusce. VII, p. 138., qui addit Parmenonis illud Αἰγύπτιε Ζεῦ Νεῖλε significare Nile, qui Aegyptiis Iuppiter es.] — V. 57. ἐπέων στίχες, ipsa verba Medeae plene reddita. — ἔπταξαν δ' ἀκίνητοι σιωπᾷ, cumulate, ut Soph.

Digitized by Google

Ai. 171: σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι, ibi quidem ad terrorem, hic ad stuporem significandum. — V. 59 sqq. Atque ea res, pergit, re vera eventum habuit. — ἐν τούτῳ λόγῳ, huic vaticinio convenienter. — V. 60. ὄρθωσεν, ornavit, insignem reddidit, Isthm. V, 65. — μελίσσας, sacerdotis, cf. Boeckh. ad Ol. VI, 36. Creuzer. Mythol. ed. sec. T. III, 354. IV, 261. Meinek. ad Euphor. p. 95. [Lobeck. Agl. p. 817 sq.] — αὐτοματῷ κελάδῳ, sponte, spontanea voce, quum Batto de alia re, de vocis mole vitio, interrogatum venisset, cf. Schol. Exempla alia non dati responsi ad id, quod quaerebatur, affert Valcken. ad Schol. Eurip. Phoenies. 641. Ceterum κελάδος, quod oracula magna et clarisona voce edi solebant; unde Iasonis usurpant de Apolline tragici. — V. 63. ποινά, liberatio, ἴασις, cf. Schol. De linguae vitio cf. Herod. IV, 155. [et ad Heraclid. Polit. p. 60.] — V. 64 sq. Ac nunc quoque multo post floret Arcesilaus huic proli octavus. — μετά, postea. — ὄγδοον μέρος, Pyth. XII, 11. τρίτον τασιγνητᾶν μέρος, ut quum Arcesilaus posterorum a Batto septimus sit, nota Battus simul numeratum, de quo usu cf. ad Ol. VIII, 45. — ὥστε φοιτῶσαν θάλλον ἦρος ἀκμᾷ, quasi purpureo vere adulto florens. Cf. Isthm. III, 36. Est enim θάλλειν nunc de prosperis fortunis, generalius; quo pertinet etiam iuventutis flos, quam ut tum iuvenis esset. — [V. 65. καινὰν οὕτως Emperius.] — V. 66. ἐμφυχιόνων ἱπποδρομίας, ex hippodromo populorum circum habitantium, quorum sunt Pythia, cf. Boeckh. Nott. critt. ad Nem. VI. p. 536. Quod ita dicit ad augendam laudem; praesentibus vicinis populis victoriam a deo datam. Intellige autem Amphictyoniam notissimam Delphicam, cuius erant hi ludi. Ceterum vox per iota scripta legitur etiam in Inscriptionibus Delphicis. — V. 67. Μοίσαισιν ἀοιδάν, cantu Auth. Pal. VIII, CXXVI, 3. — V. 69. θεόπομποι σφισιν τιμαὶ φύτευθεν, divini, eximii (Ol. II, 36.) honores genti conditi sunt. Nam in hac expeditione Euphemus vaticinium Medeae accepit et in Lemno procreavit futuram gentem, cf. v. 255. Ceterum poeta tacet alteram narrationis causam; non non solum originem gentis luculenter monstrare vult, sed etiam Iasonis proponere exemplum: quae duae rationes coniungendae sunt, ut poetam intelligas.

V. 70—261. De Iasone et expeditione Argonautarum. Orditur sic: Quid coegit eos ad tam periculosam expe-

Digitized by Google

ditionem? Saepe in initio interrogationes praeparant quod sequitur, attentionem excitando. — τίς ἀρχά, quae causa navigationis excepit eos, accidit iis? Dicuntur nos λαμβάνειν, δίχεσθαι, ἴσχειν, quae maiora sunt nobis et vi sua nos occupant, tenent, abripiunt. — V. 71. τίς δὲ κίνδυνος cett. Quodnam periculum vinxit eos validis adamantis clavis? Verbum δεῖν proprium de necessitate, cf. Herod. I, 11. Gatak. ad Antonin. X, 23. Sturz. Lex. Xenoph. I. p. 636. Hoc loco clavi adamantini additi, quibus ex symbolica veterum loquendi ratione summa vis indicatur, qua constrictus tenearis, cf. Mitscherl. ad Horat. Carm. I, 35, 17. Adamas autem est nomen mythicum ferri durissimi. Cur autem Pindarus tam gravibus verbis utitur? Quia expeditio maxima erat et periculosissima, quam nemo sine gravi causa susceperit. Nunc dubitant, quale dicat hic Pindarus periculum; vulgo Iasonis intelligunt, qui timuerit Peliam, si recusaverit. Quod recte improbans Tafel., quum nullum sit eius timoris et periculi apud Pindarum vestigium, non tamen melius explicat: Quodnam illis expeditionis periculum iniunctam fuit? Enimvero quemadmodum etiam Mitscherl. coepit ad Horat. l. cit., et Scholiastes notat, responsio inest in proxime sequentibus verbis. Peliae, ait, periculum fuit haec vis, qui metu necis ab oraculo nuntiatae hoc ab Iasone postulavit officium, quod ille recusare nolens sic ad expeditionem adactus est. [Heimsoethius p. 30: „Poeta tanquam mirabundus hic de periculo dicit quod alibi de illecebris dixeris: quodnam, inquit, fuit periculum, quod eos (non deterruit, sed) strictissimis vinculis vinxit?" Cfr. v. 297. Quam explicationem mihi probatam Rauchensteinius I. p. 10. potius poetae res equitum et heroum medii aevi tractantes quam Pindarum decere arbitratus ipse addit: „Expositurus Pindarus de rebus Argonautarum commode rem sic instituit, ut causam tantae navigationis et magnitudinem certaminum et periculorum subeundorum se pollicetur narraturum; idque fecit praefationis loco duabus interrogationibus narrationi praefixis, primum quae fuerit causa navigationis, de ea exponit hinc usque ad v. 167.; deinde, interiectis iis, quae pertinebant ad apparatum expeditionis describendum, a v. 207. ibi usque ad v. 246. etiam quae quantaque pericula navigantibus fuerint refert. Ingentia autem pericula quum sint ea, ex quibus vix ulla arte viriumque contentione te expedias, aptissime dixit pericula, quae clavis plus quam ferreis vinciant."] — V. 72.

Digitized by Google

Αἰολιδᾶν, nam Aeoli filius Cretheus, cuius nepos Iason, qui per Medeae fraudem post reditum e Colchide perfidum Pelian necavit. Ceterum *ἀκαμάτοις* est intrepidis, audacibus, ut Isthm. III, 71. — V. 73. *ἦλθε δέ οἱ κυκινῷ κραδίᾳ μάντευμα θυμῷ*, penetravit autem in animum callidum et alta mente repositum est terribile oraculum. *ἔρχεσθαι* c. dativo iam Homerus dixit, cf. Odyss. V, 226. Vide praeterea Matth. Gr. §. 401, 3. Iacobs. Delect. Epigr. p. 42. — V. 74. *εὐδένδρεον ματέρος*, terrae. De Delphi umbilico terrae cfr. Tafel. h. l. — V. 75. *τὸν μονοκρήνιδα*, cf. Schol. Add. Müller. Orchom. p. 267. Iacobs. ad Anthol. Tom. XII. p. 47. Tafel. h. l. — *ἐν φυλακᾷ σχεθέμεν*, loquutio nunc cavere significans, nunc custodire, ut Herod. I, 99. — V. 76. *αἰπεινῶν ἀπὸ σταθμῶν*, quum in Pelio apud Chironem educatus esset Iason. — *εὐδείελον*, apricum, cf. Ol. I, 111, ex altis saltuosis locis in apricam et apertam planitiem Iolci. — V. 78. *ξεῖνος αἴτ' ὢν ἀστός*, (cfr. ad Ol. XIII, 3.) quod utrumque Iasoni conveniebat. — V. 79. *αἰχμαῖσιν διδύμαισιν*, more heroum Homericorum, cf. Odyss. I, 256. — *ἔκπαγλος*, forma et statura. — *ἀμφότερον*, tum usu, ubi duo coniuncta memorantur, nunc cum particulis *τε—δέ*, cf. Ol. I, 104. Germanice dicas: *Kleidung umgab ihn, beides, die einheimische und aber auch ein Purdelfell.* Apud Philostr. Imagg. c. VII. in pictura Medeae in Colchide est de Iasone: *λευκὸν χιτῶνα ἔξωσται, λεοντῆν ἐξηρτημένος.* — De Magnesia et Magnetibus cf. Müller. Orchom. p. 250. Tunicam habebant adstrictam, *ἁρμόξουσαν γυίοις*, contra Graecum morem, unde Müllerus non Graecos eos fuisse censet, sed semibarbaros. Nunc Iason ea veste utitur, ut educatus apud Chironem Magnetem, cf. Pyth. III, 45. *καρδαλίμην* autem fuit ut heros, veluti Paris Il. III, 17. et ut Hercali *λεοντῆν* dederunt Stesichorus ac Pisander aliique poetae. — V. 81. *στίγετο*, arcebat a se, cf. Aesch. Sept. 291. 219. Suppl. 124. Add. Mitscherl. ad Horat. Carm. I, 17, 3. — *φρίσσοντας*, horridos imbres; cf. Schol. h. l. et ad Eurip. Phoeniss. 1290. — V. 82 sq. Necdum comae tonsae erant, ut solebant adulti primum crinem detonsum consecrare Apollini *κουροτρόφῳ* et fluviis, cf. Blomfld. ad Aesch. Choeph. v. 6. Sic sensus erit: Alebat adhuc primam comam. Sed nisi magnopere fallor, praestat alia ratio. Alebat decus capitis, ait Pindarus,

Digitized by Google

ut Graecus homo. Constat enim prisco more heroico Graecos comam aluisse, unde sunt καρηκομόωντες Ἀχαιοί, idque faciebant etiam postea Spartani, cf. Müller. Dor. II, 270. κουρά a barbaris ad Graecos venit. — V. 83. κατατέθυσσον, replebant radiorum instar diffusi. De his verbis cf. ad Ol. VII. fin. Obiter conf. Lucian. Amor. c. 26: οἱ μὲν (βόστρυχοι) ἐκινύοντο κέχυντο. Ceterum ap. Philostr. I. cit. de Iasone est: ἡ κόμη ξανθὴ ἐπισαλεύετο τῷ μετώπῳ. — εὐθὺς ἰών, recta, cf. Buttm. Gr. ampl. II. p. 290. [(366. Lob.) et Meinek. Comic. T. I, 306.] Significatur hic confidentia. — V. 84. πειρώμενος, periculum faciens animi sui intrepidi, ut πειρᾶσθαι c. genit. rei saepe est vim suam experiri. Pulcherrime dictum de iuvene primum in populi frequentiam prodeunte. [De v. ἀκάμαντος v. not. crit.] — V. 85. πλήθοντος ὄχλου, frequente populo. — V. 86. ἐπιζαμένων, quanquam non noverant, mirabundi tamen adspiciebant et reverebantur eum ob insignem formam et staturam, ne deus esset. — καὶ τόδε, quum alia, tum hoc. [Scite T. Mommsen haec comparat cum Homericis illis II. VI, 459 sqq. Soph. Aiac. 560., ubi in diversa quidem re quid aliquando homines dicturi sint exponitur.] — V. 87. ὅττι που, interrogatio admirantis, Brunck. ad Aristoph. Ran. 522. — Apollo ob insignem pulcritudinem et caesariem, Mars ob vires bellicas. Tamen verba: πόσις Ἀφροδίτας, etiam formosum esse deum indicant. Porro quod in Introductione significavi, per totum hunc locum ad Arcesilaum simul alludi, id suadet etiam epitheton χαλκάρματος, pro quo, si Iasonem solum cogites, aptius aliud eligi poterat, nunc autem simul currus bellici Cyrenaeorum respiciuntur, de quibus vide loces apud Boeckh. supra ad v. 18. et Thrige p. 346. Arcesilaus igitur bellicosus verissime dici potest Ἄρης χαλκάρματος. Consulto vero Pindarus nunc non tractat expressius in Arcesilao hanc roboris et fortitudinis laudem, Iasoni tam luculenter tributam, quum rex vel sic iuste ferocior ad mansuetudinem potius hoc carmine cohortandus esset. — Otus et Ephialtes, Aloidae, erant ingenti statura, ut constat, simulque κολοσσὸν πάλλισσον μετὰ κλυτὸν Ὠρίωνα, Hom. Od. XI, 305 sqq., quum Boeckhius monet non contemptos fuisse, sed in Naxo cultos. Add. Müller. Orchom. p. 387. [Welckerum in Serr. Min. II. p. CVII sqq. et Nitzsch. ad locum Odysseae.] Ego vero hos quoque propter Arcesilaum nominatos crediderim, ut rex a nimia audacia et confidentia vitium avertatur, in quo me etiam ultimum

Tityi nomen confirmet. Ceterum Ephialtes fratrum videtur audacissimus fuisse, unde hunc per vocativum alloquitur poeta; nam etiam talia ab antiquioribus poetis non temere pronuntiata; cf. infra 175. Pyth. XI, 62. Isthm. VII, 21. — Tityus denique a Diana occisus, quum impie Latonam tentasset, Hom. Od. XI, 576 sqq., quorsum commemoratus fuit nisi admonitionis causa? Sic Aloidae et Tityus παραδείγματα sunt ad deterrendum propositi, ut Iason proponitur ad imitandum; eandem rationem in carminibus Hieroni scriptis observavimus. Ceterum θηρεύειν, θηρᾶν est etiam consequi, capere, corripere, ut notum. Cf. Soph. Philoct. 1005. ibiq. Buttmann. Usitata vox de dîis ultoribus. Ad ἐπιφαύειν vero cf. Ol. VI, 35. Et vid. de sententia Pyth. II. — [V. 92. De forma coniunctivi ἔρατται disseruit Ahrens Dial. Dor. p. 313, allato ex Inscr. Calymnia ὅκως μὴ καθιστᾶται.] — V. 94. Quod Peliae mularis reda tribuitur, monet Boeckhius Thessalos mulabus omnium maxime praeter Siculos usos, cf. Schol. ad Ol. V. p. 118. — προτροπάδαν, concitato cursu, sine hominum respectu, ut tyranni solent. — Verba: καὶ τίς ἀνθρώπων σε χαμαιγενέων πολιᾶς ἐξανῆκεν γαστρός, optime observat Boeckhius cum contemptu dici. Ac primum quidem quum dicere debuisset: quod nobile genus te genuit? verba τίς ἀνθρώπων χαμαιγενέων certe nihil laudis habent. Illa vero: πολιᾶς γαστρός, quae femina enixa te est senili utero? haec igitur, inquiam, vix ita dixisset, si laudare voluisset et bene seduloque educatum indicare, ut sunt τηλύγετοι cariores parentibus. Nam πολιός est senilis, ut πολιὸ χείρ, Epigr. Dioscorid. Anthol. Lips. Iacobs. T. I. p. 250., ad quem locum alia notavit Iacobs. in Delect. Epigramm. p. 425. Et praedicatum personae revocatum est ad partem corporis, cf. Ol. VI, 2., nunc quidem non sine sarcasmo. Sed quid est quod voluit? Sic conseo: Occultans metum, quo revera perculsus erat, quem omnes stupent simulat non adeo metuendum sibi videri, sed mollem, laevum, nunc primum a matre dimissum utpote τηλύγετον. Quam irrisionem, ut omnis irrisio veritatis speciem habere debet, non male petit, opinor, ex habitu Iasonis, quasi hic domi usque eo delituerit et nunc primum prodiens in publicum statim soleam amiserit, ut μονοχρήπις adstet, licet probe sciens graviora ipsi hoc habitu portendi. Ceterum ἐξανῆκεν, edidit: Eurip. Ion. 1000: ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ. [Hermannus p. 139: „Neque contumelia in his verbis inest, quam

valde imprudenter hic iaceret Pelias, neque ironia, quae me ipsa quidem conveniret in eum, cuius eximiam formam populus mirabatur. Quare maneo in ea sententia, ut filium τηλύγετον intelligi putem, qui διὰ τὸ τῆλε εἶναι τῆς νέας ἡλικίας dici Pindaro videbatur."] — V. 100. μὴ καταμιάνῃς, non sine ironia dictum, ne contamina genus tuum nobile mendaciis. Ol. IV, 17. ψεύδεϊ τέγγειν λόγον. Cet. cf. etiam Nem. III, 16. — Post haec attende rationem sequentis responsionis. Etenim praeclare institutam est a Pindaro, ut, dum Pelias carpat Iasonem, hic occasionem nanciscatur animi sui verum indolem declarandi. Agit autem per totum carmen Iason cum Pelia non simulate, tecte, callide, dolose, sed simpliciter, aperte, vere, ut decet virum generosum, instum, fortem. Talem igitur nunc se declarat. — V. 102. οἶσιν, cf. Buttm. Gr. ampl. I. p. 419. Dico me ferre mecum praecepta, disciplinam Chironis, ut a mendaciis et fraudibus alienus sim. Celebratissimae fuerunt Χείρωνος ὑποθῆκαι, cf. Pyth. VI, 19. — Chariclo uxor, Philyra mater Chironis, Centauri filiae castae Ocyroe cum sororibus. Sensus: Vixi nonnisi inter bonos. — V. 105. εὐτρέπελον, de quo vide ad Pyth. I, 92.: Neque rem ullam neque verbum proferens fucatum, fallax, simulatum. Qualis disciplina fuit, talem etiam moribus me praestiti. Ceterum ad ἔργον omissum ποιήσας per zeugma. Commode Boeckhius confert Herod. III, 135. Add. Matth. Gr. §. 634, 6. et inprimis Lobeck. ad Aiac. p. 430. — V. 106. κομίζων, recuperaturus; vid. ad Ol. XIII, 59. — V. 108. τιμάν, ἀρχήν. — V. 109. λευκαῖς φρασίν, pallidis, opinor invidis, praecordiis, menti. Vox obscura, quam varie explicant; ut Boeckh. p. commotas, acres, cupidas, turbidas mentes, alii leves aut stultas, Tafel. felicitatis lucrique exspectatione serenatas et nitentes. Quod ipse posui, videbatur simplicissimum. Sunt enim φρένες aliae ἀμφιμέλαιναι Hom. Il. XVII, 83. 499. 573. Invidia autem, credo, λευκαί fiunt. [Hermannus l. c. „Homerici vocabuli interpretatio caussa falsae videtur, qua λευκαῖς πιθ. φρασίν dixit, quod apud Homerum est Il. IX, 119: φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας. Id cum λυγρός cognatum esse indicabat Buttmannus in Lexil. I, 18. Quod Hesychius scripsit λευκῶν πραπίδων· κακῶν φρενῶν, item ex Pindaro adnotatum videtur." Idem Opuscc. VII, 289. λευκός proprie pallidum significare suspicatur, eandemque ad familiam pertinere λευγαλέος, λυγρός, λυγαῖος.] — V. 110. ἀρχεδικᾶν, qui legi-

timi possessores, cf. Boeckh. — V. 112. κᾶδος — θηκάμενοι, luctum tanquam de defuncto instituentes atrum, funestum. Ad verbum cf. Herod. VI, 21: πένθος μέγα προεθήκαντο. — μίγα κωκυτῷ γυναικῶν, inter ejulatum feminarum, ut μίγδα c. dativ. Hom. Il. III, 427. — V. 115. νυκτὶ κοινάσαντες ὁδόν, noctem consciam facientes itineris. Nam κοινῶσαι, κοινᾶσαι est communicare aliquid cum aliquo, nunc de secreto commisso nocti. Solemniter vero poetae noctem, lunam, sidera testes, conscios dicunt rei nocturnae absque conciliis hominibus gestae. Cfr. Mitscherlich. ad Hor. Epod. XV, 1. — τράφεν, infinit. praes., cf. Pyth. II, 45. — V. 117. λευκίππων, nobilium, principum, qui candidis equis utebantur, cf. Boeckh. h. l. — V. 118. ἐκείμαν, Aesonis quum filius sim, indigena non peregrinam, opinor, venerim in terram, in quo optativus iterum sine ἄν positus est confidentior, cf. ad Ol. III. fin. Neque enim in hac re mihi convenit cum Reisigio Commentat. de partic. ἄν, ad Aristoph. Nub. p. 129. et ad Oed. Col. Commentt. critt. 199. Vid. Hermann. ad Oed. Col. 42. — V. 120. ὀφθαλμοὶ κατρός, debiles et infirmi, suaviter. — πομφόλυξαν expl. Schol. ἐνεβρύσθησαν, ὡς ἐπὶ τῶν ζεστῶν ὑδάτων ἔφη κατὰ μεταφορὰν τὴν ἀπὸ τῶν ἀναζεόντων ὑδάτων. — γάθησεν. Pro nudo verbo significantius dicitur γήθησε θυμῷ, φρεσί, κατὰ θυμόν, γήθησε δέ οἱ φίλον ἦτορ, θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει, πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη et quae sunt alia. Sic nunc Pindarus suaviter ἐν περὶ ψυχάν addit. — V. 125. κατὰ κλέος, ad famam ejus, Hom. Il. XI, 227. XIII, 864. Od. XIII, 415. — Pheres et Amythaon fratres Aesonis, ille Pheris habitans ad nobilem fontem Τπέρειαν s. Τπερηΐδα, de qua aqua Sophocles in Schol. h. l. Ὦ γῆ Φεραία χαῖρε σύγγονόν θ' ὕδωρ Τπέρεια κρήνη, νᾶμα θεοφιλέστατον, cfr. Eckhel. Numism. Anecd. p. 65., hic in Messenia, ubi etiam Neleus et Nelidae habitarunt secundum Pindarum, cf. Pyth. VI, 65. Mox Admetus Pheretis, Melampus Amythaonis filius. [ἀνεψιὸν a verbo ἵκεν, non a v. εὐμενίοντες pendere observavit Rauchensteinius I, 10.; quare comma post Μέλ. delendum.] — V. 127. ἐν δαιτὸς μοίρᾳ, in convivii parte eos excipiens, h. e. societate convivii. — V. 129. ξεῖνι' ἁρμόζοντα τεύχων, epulas convenientes, non parcas parans. Verbum τεύχειν cum δεῖπνον, δόρπον, δαῖς junctum nosti ex Homero similiterque ξεῖνια de epulis hospitali-

Digitized by Google

bus dicta. Et ἁρμόζοντα est, ut ἁρμόδιον δεῖπνον Nem. I, 21., largum et lautum. Nam per totum hunc locum de convivalibus gaudiis agitur, qualia etiam nunc sunt in Arcesilai domo. — πᾶσαν ἐν εὐφροσύναις τάνυεν (ἐντάνυεν), omnem hilaritatem intendit, ut dicunt vocem, cupiditatem, odium intendere, h. e. nunc hilaritate laetissima praecivit. Obiter attende ad separatam a verbo suo praepositionem, quae collocata post πᾶσαν aptissime hanc vocem acuit, et etiam aliae prudenter collocantur hae a verbis suis separatae praepositiones. Ceterum diversum est, πόρρω a navigatione petitum, sed tamen non tacendum quod Heynius ad Tibull. I, 5. fin. comparavit: Ζῆθε κώλων τένας οἴγων εὐφροσύνας. — V. 130. Per quinque continuas noctes diesque decerpens merum laetitiae florem. ἄωτον esse constat omnino quod pulcherrimum, dulcissimum, optimum in suo genere. — ἱερόν Boeckhius ad sacra refert epulis iuncta, ego ipsam talem laetitiam per se sacram dici crediderim, ut cocleatium decorum praeclarum donum. Ceterum ad totum hunc locum recordaberis Thessalicas εὐωχίας, de quibus cf. Plat. Criton. p. 53. e., Athen. IV. c. 14. X. c. 12. XII. c. 33. Suaviter enim hic alludere videtur ad Thessalicos mores, quemadmodum etiam in aliis locis huius carminis, cf. ad v. 94, 148. 153. — V. 132. Sexto die omnia, serium instituens sermonem, a principio cum cognatis communicavit; in foro κηφάλαια tantum dixerat circumstantibus. — σπουδαῖον, serium et serio meditatum, addit propter oppositionem antecedentis hilaritatis. — V. 133. ἐκέσχοντο, approbarunt, obsequuti sunt, Isthm. V, 17. Noli de comitatu intelligere, qui statim narratur, ut hysteron proteron inferas intolerabile. — ἀπὸ κλισιᾶν, a sedibus, Hom. Od. IV, 123. XIX, 55. — V. 136. Placidum comi voce stillans sermonem; in quo vide quam suaviter, quam ornate poeta lenitatem et moderationem lasonis depingat. Praepositio ποτί significat, opinor, conversum ad Peliam (ut in πρεσβεύειν), non autem adversum esse Peliam, quod ineptum. Ceterum loquutio ducta videbatur a notiore: Hom. Il. I, 249: τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. Theocrit. 29, 26: ἐκ στομάτων δὲ ἑῷθεί μοι φωνὰ γλυκερωτέρα ἢ μελιτήεω. Verbo στάζειν autem plurimum delectantur posteriores, usurpantes id vario modo elegantissime. Cf. Iacobs. ad Callistr. p. 728. — V. 138. βάλλετο κρηπῖδα σοφῶν ἐπέων, fundamenta ponebat sapientis sermonis, h. e. ἤρχετο σοφῶν λόγων. Ornata

Iasou, non tam poenas nuntiant quam deplorans malum, quod oriri possit. Omnino bene de moribus Iasonis ad h. l. disputat Gurlittus. — V. 156. ἀπᾶ, v. Buttm. Lexil. I. p. 14. [et Eustath. Procem. Pind. p. 11.] — ἴσομαι τοῖος, brevissime indicat concessionem sibi molestam. Exin vero quae narrat rex cave ficta credas ab eo, quo admisso dignitas expeditionis ista periret. Immo revera imperatum erat Peliae somniis oraculoque, ut animam Phrixi cum vellere reduceret in patriam, ut piaculum erat non reducere; sed rex distulerat rem molestam et nunc obiata occasione unum Iasoni mandat, quem sic periturum sperat. — V. 157. γηραιὸν μέρος ἀλικίας, senilis pars vitae. — V. 158. ἄνθος ἥβας κυμαίνει. Notum σφρηγῖν de aetatis flore vegete et robusto, illustratum a Foësio in Oecon. Hippocrat. Bergl. ad Alciphr. III, 19. p. 318. Ruhnken. ad Tim. p. 244., quod est tumere apud Latinos, Wunderl. Observatt. critt. in Aesch. p. 189., et turgescere Quintil. XI, 3, 13. Similiter nunc κυμαίνειν de exundante robore virium, et v. 178. πεχλάδοντας ἥβᾳ. Ac non offendit ἄνθος ἥβας iunctum cum κυμαίνει, quemadmodum Ol. I, 105. ὕμνων κυγχαΐς, recessibus poesis, δαιδαλωσέμεν dictum est recte, quum metaphoricus sensus in talibus spectetur, non primarius. Cf. etiam ad Ol. IX, 47. III, 15. et Nem. V, 6. — V. 159. χθονίων, deorum inferorum, qui satisfactum volunt Phrixo. Tzetzes ad Lyc. 174: ἔφη γὰρ ὑπὸ δειμάτων νυκτερινῶν θορυβεῖσθαι διὰ τὸν Φρίξον. Vide plura de δείμασι mortuorum apud Lobeck. Aglaoph. p. 302. — ἐὰν ψυχὰν κομίξαι, animam suam reduci iubet in patriam. Infra Nem. VIII, 44. eadem loquutio significat reducere ex Orco. Tractat autem hunc locum praeter Schol. docte Eustathius ad Odyss. IX. p. 1614., unde dicas ἀνάκλησιν intelligendam esse, etiam alias Graecis adhibitam, quum in peregrina terra aut in mari aliquis mortuus esset. Vocabant ut animam, ut in patriam veniret, haec tunc comitabatur eumtes, et post reditum cenotaphium exstructum, circa quod postea anima versari credebatur, ut sunt manes cum sepulcris confuncti, licet in Orco morantes. Dicitur res Eustathio ψυχαγωγία τις, generaliori sensu, sed praestabit ἀνάκλησιν appellare, etiam cum Eustathio, quum ψυχαγωγία proprie sit evocatio animae ex Orco. Porro notarunt Scholiastae, quum vulgo apud poetas vellaris reportatio primarius fineris finis sit, a Pindaro animae reductionem primo loco poni; nec dubium hanc antiquiorem traditionem fu-

Digitized by Google

bulae fuisse. Ceterum de vellieris ratione vera et de Phrixi fabula vid. Müller. Orchom. p. 161 sqq. Noverca autem Phrixi ex vulgari fabula Ino est, Pindaro in Hymnis Demodice, domesticas Iolci fabulas sequuto, cf. Schol. et Müller. l. cit. p. 170. — V. 162. *βελέων*, id agente igitur noverca, ut telis periret. — V. 164. *εἰ μετάλλατόν τε*, quum etiam falsa et mendacia somnia sint, cf. Hom. Od. XIX, 562., rogat, num haec res talis sit, de qua accuratius quaerendum, quid facto opus sit. [Scholiasta: *εἰ ἐρευνητέον τι τούτων καὶ φροντιστέον ὧν ὁ ὄνειρος καθ' ὕπνους ὑπέθετο, τοιοῦτόν ἐστιν εἰ πρακτέον.* Quod probans Hermannus p. 141. „quaerebit," inquit, „ille ex oraculo, an curandum illud somnium tribuendumque ei aliquid esset."] — *ἐτρόπεε*, scil. *ὁ θεός*. — *τεύχειν ναὶ πομπάν*, reductionem navi parare animae cum vellere e Colchide. Est enim *πομπή* Homerico usu reductio, devectio in patriam, et *τεύχειν πομπήν* est Odyss. X, 18. — V. 165. *τοῦτον* pr. *τοῦτον οὖν*, cf. ad Ol. III, 24. — *τέλεσον — καὶ* cett., perfice et tradam pr. si perfeceris, tradam, cf. ad Nem. IV, 37. — V. 167. *Ζεὺς ὅ γενέθλιος ἀμφοτέροις*, gentilicius, auctor gentis ambobus, secundum eam traditionem, ex qua Hellenis pater *Iuppiter*. Ab Hellene enim constat ortum Aeolum et Aeolidas.

V. 171—262. Pars altera narrationis. Expeditio Argonautica. — Ac primum de heroibus dicit Iasonis comitibus, in quo iure quaeras, cur hos maxime memoret, quorum nomina legimus; quod non potest sine delectu factum esse. Igitur primum tales dico memoratos, quorum nomina non solum clara essent, sed inprimis etiam iucunda auditu iis, quibus nunc haec canuntur. Iovis filii Hercules et Castores sunt Dorienses heroes, Cyrenarum vero metropolis Sparta. Quare culti etiam Cyrenis Dioscuri, vid. ad Pyth. V, 9. Idem de Hercule valet, cf. Thrige p. 291. Neptuni filii Minyae sunt, Euphemus auctor regiae Cyrenarum gentis, Periclymenus, Minyarum Pylium regnum celeberrimum in memoriam revocans, ubi etiam postea iterum consederant Minyae per plures urbes, cf. Müller. Orchom. p. 360 sqq. Porro Apollinis filius Orpheus, poesis pater, quomodo tacori potuit, cantu citharaque nunc in his ipsis epiniciis sonante? Ne afferam musicas artes floruisse Cyrenis et Arcesilaum eorum peritissimum (Pyth. V, 107.). Heroes, quos vidimus, omnes sunt filii deorum Cyrenis cultorum, Iovis, Neptuni, Apollinis; explicatur sic commodissime nunc etiam Echionis et Eryti mentio,

Digitized by Google

quos maxime propter Mercurii patria cultum Cyrenaicum additos censeo, traductum e Thera haud dubie, ubi fuisse eum Boeckhius supra ad v. 6. ex Inscript. notat. Idem Cyrenaicum cultum dei agnoscit ad Pyth. IX, 59. Sequitur Thrigo p. 298. Denique Boreadae Zetes Calaisque quid sibi velint? Pindarus quum non posset omnes Argonautas memorare, pulcre tamen caravit, ut magnitudo expeditionis conspicua foret, finibus extremis indicatis, unde heroes venerint. Quemadmodum igitur Minyae ad Taenarum et in Pylo e Peloponneso finibus veniunt, sic ab altera parte Boreadae a Pangaeo; tam diversa, ait, loca heroes suos miserunt. Voluisse Pindarum haec sic componi, ut facimus, inde patet, quod ceterorum heroum sedes non indicat, sed horum tantum. — V. 172. ὑψιχαῖται vulgo per βαθυχαῖται explicant, mihi tamen Tafelii sententia placet, qui ad proceram staturam respici censet (*mit hoch in der luft wallendem haar*). Ceterum animadvertes consulto Minyas per plures versus laudatos. — V. 173. Ἐννοσίδα γένος, bene monet Schwenckius Etymologisch-mythologische Andeutungen p. 186. Neptuniam scilicet plerumque procerrimam fuisse. — αἰδεσθέντες ἀλκᾶς varie explicant viri docti. Heynius: Iasonis virtutem reverentes quod longius petitum. Alii: suam virtutem, aut virtutem hominum timidi viderentur. Verum et parum honorifica sententia videtur et loquutio mira, cuius rationem idoneam desidero. Illi etiam hoc propter Arcesilaum dictum videtur, quem omni modo a violentia avertere volebat. Verte: robur suum veriti, h. e. cohibentes, moderate eo utentes. Contrarium est in illo versu Hom. Od. XVIII, 139: πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων. Sic roboris et moderationis laudem pulcherrime habes coniunctam eandem, quae in Iasone est. [Mihi recte facere videntur qui intelligunt pudorem virtutis suae habentes. Nempe imbelles sibi et pavidi esse viderentur, si periculorum societatem a se procul haberent. Plane ut ratiocinatur Pelops Ol. I, 81 sqq.] — V. 174. τῶν μὲν κλέος ἐσλὸν cett., horum fama eximia consummata est et perfecta hac expeditione, Euphemi quidem et tua, Periclymene. Hunc Nestoris fratrem εὐρυβίαν, late potentem, dicit ob celeberrimum regnum Neleidarum in Pylo, maius Euphemi ditione ad Taenarum. Hinc etiam alloquutione distinguitur, cf. v. 89. — V. 176. ἐξ Ἀπόλλωνος, ab Apolline missus, ut filius. [Orpheus primum ab Ibyco Rheginо (fr. XXII.) commemoratus iam ante Pindarum videtur

Digitized by Google

a Simonide Teo expeditioni Argonautarum aggregatum esse, v. Dirm. fr. 9. Del. Pindarus iterum mentionem fecit χρυσάορος Ὀρφέως fr. Thren. 9. Cfr. Lobeck. Aglaoph. p. 812.] — V. 179. Erytus et Echion gemini filii Mercurii et Antianirae (vid. Catal. Argonaut. Burmann.), ex Alope Thessalica venerunt. — κεχλάδοντας ἥβᾳ, turgentes robore iuvenili, cf. ad v. 158. et vid. Ol. IX, 2. Tum de forma verbi Boeckh. ad Ol. VI, 49. [Lobeck. ad Buttm. Gr. II, 37. Ahrens Dial. Dor. p. 831.] Ceterum nota schema Alcmanicum, Hom. Il. V, 774. XX, 138. Od. X, 513. Cf. Welcker. Fragment. Alcmaen. p. 21. [Delect. fr. 1.] — Asyndeton, quod deleto δ' post ταχέως exstitit, mihi propter gradationem sententiae admissum videtur; sensus enim: Celeriter ad Pangaeum adeo habitantes heroes venerunt, voce Παγγαίου cum emphasi pronuntianda. Ceterum Pangaeus mons in Thraciae et Macedoniae confiniis. — V. 181. ἑκὼν θυμῷ γελανσί, haud invitus animo hilari; iubens Boreas filios suos Iasoni misit, qui tamen pericurit in expeditione. — ἔντυνεν, impulit. — V. 182 sq. πτερυγοῖσιν νῶτα περιχέοντας, alis horrentes, constructione notissima, Hom. Il. IV, 282. VII, 62. XIII, 339. De Boreadis statis vide locum suavissimum Propert. I, 20, 25. Ad ποικιλόπτερος cfr. Mitscherlich. Hor. Carm. IV, 1, 10. — V. 184. Hoc vero magnum desiderium expeditionis s. navis heroibus accendit Iuno. γλυκύς et γλυκερός usitatum epitheton voc. πόθος et ἵμερος pro cupidus, magnus, cf. exempla ad Ol. III, 33. Ceterum ad adiectivorum rationem quod attinet, verte: dulce desiderium, quod ita trahebat omnes, ut nemo remanere vellet. Vis sententiae in κατατιθής. — κεροδόκησεν, accendit, si haec vera scriptura est. [Emperius τόνδ' αὖσεν.] Ceterum de Iunone huic expeditioni favente cf. Müller. Orchom. p. 287. Boeckh. h. l. — V. 186. ἁλῶνα πέσσειν, cf. Ol. I, 83. — παρὰ μητρί, ut faciunt imbelles. Tum verba: μὴ μίμνειν, ἀλλ' εὐρέσθαι ad πόθον refer, sic: ut nemo manere vellet, sed parare sibi. — ἐπὶ καὶ θανάτῳ, vel morte proposita, vel mortis cum periculo, Matth. Gr. §. 586. a. — V. 187. φέρμακον κάλλιστον ἐᾶς ἀρετᾶς, virtutis s. laborum fortissimorum pulcherrimum lenimen ac praemium, victoriam et gloriam. Ut dicitur φάρμακον πόνων Eurip. Bacch. 283. Et apud Pindarum ἄνος πλαγᾶν Nem. III, 18., ἀκεσὸς πόνων Nem. IV. fuit. Malorum igitur pericula adire, ut postea recreationem factorum haberent

Digitized by Google

pulcherrimam, quam nihil agere et in luto desidere. Ceterum φάρμακόν τινος aut remedium alicuius rei est aut adminiculum eius efficiendae; de quo Wyttenb. ad Eunapium T. II. p. 35. monet et Tafel ad h. l. [Heimsoethius p. 81: „φάρμακον ἀρετᾶς aut facta, res gerendae. Deest illis occasio agendi ac virtute utendi, qualem nunc habebant pulcherrimam, itaque φάρμακον κάλλιστον ἐᾶς ἀρετᾶς." Dionis Chrys. p. 127. D. σωφροσύνης φάρμακον confert Geelius ad Olymp. p. 194.] — V. 188. καταβᾶ, ut in urbem prope mare sitam, a quo septem stadia aberat, cf. Müller Orchom. p. 248. — V. 189. λάξατο, recensuit. — Μοῖραν de quo vid. Catalogum Argonautarum et Müller. Orchom. p. 260., utitur, ut vides, etiam sortibus, quod genus divinationis interdum ad Apollinem refertur; cf. Müller. Dor. I. p. 32. Iunctae nunc aves et sortes, credo, ut dicat omnia auguris adhibuisse. Cet. cf. Aristoph. Av. 596. Constructio autem, θυσπεσίων ὀρνίχεσσι καὶ κλάροισι, est qualis ap. Herodot. IV, 67: Μάντιες δὲ Σκυθέων εἰσὶ πολλοί, οἳ μαντεύονται ῥάβδοισι ἰτεΐνῃσι πολλῇσι ὧδε, et apud Diod. χρηστηριάζεσθαι εἴθισται. — V. 191. ἐπεὶ δ' ἐμβόλου κρέμασαν ἀγκύρας ὕπερθεν, suspensis ancoris super rostro, in prora, unde eae πρῴρασθε demittuntur in mare, cf. Pyth. X, 52. ibiq. Schol. Inp vere dicitur prima navis longa fuisse, et tribuuntur ei arma, vera serius inventa, rostrum et ancorae, ut passim etiam Triremibus bellicis navibus. — V. 192. χρυσέαν λαβὼν φιάλαν, de hac libatione sollemni ante profectionem navium cf. Thucyd. VI, 32. Arrian. de Exped. Alex. 6, 3. Et vid. Cerda ad Virg. Aen. V, 75. Scheffer. de Militia navali III, 3. Tafel h. l. — πρύμνᾳς, ubi etiam postea praetor vel trierarchus. Quum autem invocarentur ante profectionem varii dii, ut Iuppiter, Neptunus, Venti, Tempestates, Mare (cf. Scheffer l. cit.), vide nunc quem lyrice Pindarus hunc locum tractaverit. Vocabat, ait, Iovem, omnium rerum rectorem summum, et fluctus ventosque, nocles mariaque vias (noctes et iter per noctem) et dies, ut secundi essent, denique optatum reditum. In quo primum σῶρρονα quamquam post ἅματα positum, aptissimo loco, sensu omnino etiam ad antecedentia pertinet, siquidem ista omnia propitia et secunda esse vult. Tum ut singula apte composita, ita noctes et nocturnas vias quod iunxit, factum est, quia nocturnum iter periculosius diurno. Ceterum κελεύθους πόντου, ἁλός, θαλάσσης, mare per-

Digitized by Google

navigandum, nemo nescit. Ἀνέμων φυκαὶ saepius ap. Pindarum, idem habet πόντου φυκαὶ Fragment. 138. Denique ne universum locum solius ornatus causa interpositum aut verbosius tractatum existimes, pulcherrime Iason pius et religiosus heros praecit ritus in sequentibus expeditionibus semper homisibus observatos; quare ut ipse singulari deorum auxilio opus esse intelligit, dii etiam faveant ei eximie et fauste omnia eveniunt. Quae omnia propter Arcesilaum sic composita. — V. 199. ἀμπνοὰν ἔσταθεν, facta respiratio, animum receperunt. Ut ἵστάναι dicitur cum multis substantivis ap. poetas, veluti χρανγήν, ἰαχήν, μῆνιν, ἐλπίδα, cf. Boeckh. h. l. et interprett. ad Soph. Oed. R. 692. — V. 201. τερασκόπος, Mopsus levis tonitrum interpretans. — ἐνίπτων ἐλπίδας (λέγων, ἀγγέλλων), Buttm. Lexil. I. p. 288. — V. 202. Remigatio successit e manibus indefessa, sine taedio. — V. 204. Ποσειδάωνος. De universa expeditione Iovem supra invocatum vidimus; hoc loco Pindarus Neptunum ornat, Euphemidarum auctorem, qui profecto in huius itineris narratione negligi non poterat. Igitur quum venissent ad pontum Euxinum, condunt ibi sacrum Neptuni celeberrimo loco, atque huius dei ope fauces ponti intrant Symplegadum miraculoso motu clausas. Nempe per totam narrationem docetur manifesto deorum favore hanc expeditionem perpetratam; quem in finem praeclare nunc etiam hoc miraculo utitur. Ceterum locus est Hieron ad ponti introitum in latere Asiatico, de quo vid. Boeckh. h. l. Müller. Orchom. p. 289. Buttm. Lexil. II. p. 82. Fuit historico tempore celeberrimus. Ne de Iove Urio dicam, erat ara, quam prisca fama illis duodecim ferebat consecratam; haec est, quam Pindarus narrat iam tum ibi stetisse, est πεόκτιστος, ut posita a Phrixi filiis, cf. Lexil. l. cit. p. 88. (certe θῆνας habet πεόκτιστον λίθινον, ab his factum); quare nunc in ea etiam Argonautae sacrificant Neptuno, duodecim deorum usi, addentes tamen τέμενος circa aram, ut ara postea in τεμένει Neptuni esset. Quod constat sic facere licuisse. Condiderunt igitur non aram, sed τέμενος. — De voc. ἔσσαντο cf. Valcken. ad Hippolyt. 31. — V. 205. ὑπὸ πῶϱ ϵ ὗϱ ϵν, h. e. invenerunt ibi gregem boum, Θρηϊκίων, h. e. Bithyniorum, nam Bithyni Thraces, cf. Herod. VII, 75.; praefert vero Pindarus nomen nobilius et lyricae orationi accommodatius. — θῆνας, arae summa pars concava, τὸ κοίλωμα τοῦ βωμοῦ τὸ ὑποδεχόμενον τὰ θύματα. Ad genitivum λίθων compara.

Thucyd. I, 93. Nec dubia haec constructio, cf. Matth. Gr. §. 374. b. [Rauchensteinii coniecturae (Commentatt. I, p. 11) *θέναρ βαμοῦ λίθινον* aliquid commendationis accedere videtur e Scholl. Paris. Homer. Il. *E*, 339. apud Cramer. Anec. Par. III, 209: *Πίνδαρος θέναρ βωμοῦ λέγει τὸ πλάτος.*] — V. 208 *συνδρόμων πετρᾶν*, quae *πυκάσαι Συμπληγάδες, Συνδρομάδες*, nobilissimae; cf. Apollon. Rhod. II, 317. Orph. Argon. 682. Valer. Flacc. IV, 561. [et Pflugk. ad Eurip. Med. 1 Nitzsch. Odyss. XII, 61.] — *ζωαί*, de monte spontaneo, quum daemonica quaedam vis iis inesset. — *κυλινδέσκοντο*, provolvebantur, ut saxa. Apta vox ad terrorem augendum, ut dicitur *πῆμα κυλίνδεται* Hom. Il. XI, 347. Odyss. II, 163. — V. 210. *στίγες*, agmina, acies. — *τελευτάν*, finem, mortem. — *ἄγαγεν*, cf. ad Pyth. X, 6. De re cf. Apoll. Rhod. II, 604. — V. 212. *κελαινεφέσσαις*, propter fuscum oris colorem. — *βίαν μίξαν*, ut Nem. III, 61: *ἐπιμίξαις Διθυράμβοις χεῖρας*. Homerus *μίσγεσθαί τινι*. Et manus conferunt, ait, cum Colchis apud Aeetam ipsum, h. e. ad ipsam urbem progressi. Pugnatum esse recte narrat Pindarus, licet alii omiserint; id enim et heroibus convenit et rei ipsi. Consentaneum est Argonautas, quum urbem peterent, prohibitos, armis viam sibi fecisse in urbem, ubi deinde de velleris recuperatione cum rege amplius agendum erat. In hac autem miraculosa re perficienda iterum divinum auxilium affuit; quae Veneris fuere partes. Ac iam in arca Cypseli expressa Venus fuit Iasoni favens, cf. Pausan. V, 18, 1.; modum tamen hunc auxilii Pindarus ipse excogitavit, opinor. — V. 213. *κότινα ὀξυτάτων βελέων*, ut *κότος θηρῶν* Hom. Il. XXI, 470. — V. 214. Iynx, torquilla Linnaei esse creditur, variis nominibus vulgo recte an falso appellata, frutilla, verticilla, motacilla, mobilitate sua adamabrans acutaeque amoris agitationem. Hinc ea in incantationibus utebantur illigata rotae, quam circumagebant. Atque ita amor efficiebatur. Cf. plura apud Interpretes. — *τετράκνημος*, alis pedibusque in quattuor radiis rotae expansam, cf. Pyth. II, 40. — V. 215. *ἀλύτῳ*, indissolubili rotae, ut vinculo illigatam, unde amoris indissolubiles efficit. — V. 216. *μαινάδα*, vesanam, vehementis amoris auctorem. — V. 217. *λιτάς, λιταευτικάς*, verba precantia incantationum. Cfr. not. crit. — V. 218. *ἀδῶ*, ita ut eam Iasonem amaret. — *ποθεινὰ δ' Ἑλλὰς — Πειθοῖ*. Et ut desiderium Graeciae virginem amore flagran-

Digitized by Google

tem agitaret flagello Suadae, h. e. vi insuperabili traheret. De metaphora flagelli cf. Mitscherl. ad Horat. Carm. III, 26. fin. et Tafel. ad h. l. — *δονέοι*, ita ut quietem non haberet; cf. Bion IV, 5. Tibull. I, 5, 3. Omnino enim frequens est *δονεῖσθαι* de commotis amore. Cf. Iacobs. Delect. Epigr. p. 240. — *Πειθώ* plerumque Veneri inservit, ut etiam hic; quanquam etiam ad alias res refertur. De ea vide Boeckh. ad Pyth. IX, 39. Iacobs. Animadvers. ad Antholog. Gr. VI. p. 106. [et praeter ceteros O. Jahnii commentariolum: „*Peitho die göttin der überredung*;" Gryphiswald. a. 1846. editum.] — Denique universi loci magnificentiam etiam alii senserunt, ne quis tumorem et strepitum verborum inanem loquatur. Ut virgo non vilis, sed generosa et honesta abiiceret verecundiam parentum, etiam peregrino iuveni se desponderet eumque adiuvaret et in longinquam terram cum eo abiret, ista profecto magna vis necesse est fuerit et insuperabilis, qua tale quid efficeretur; quod praeclare intelligens Pindarus maximis verbis utitur, quae quidem lingua offerret. Sic Medeae honos suus constat, et laudes ornatur pulcherrimo favore Veneris. Cf. post haec Philostrat. Imaginem c. VII., ubi picta Medea adhuc dubia haerens. — V. 220. *κείρατ' ἀέθλων κατρωΐων*, quomodo superari et ad felicem exitum perduci possent certamina, labores a patre propositi; cf. *ἔργων τέλος*. — *ἀντίτομα ὀδυνᾶν* sunt remedia quae secantur et parantur alicui adversus dolores et morbos. Cf. Stanl. et Blomfld. ad Aesch. Agam. 16. Ruhnken. et Vossius ad Hom. Hymn. Cer. 229. Iacobs Animadv. ad Eurip. p. 36. Intelligas igitur radicum et herbarum succos expressos, quos oleo miscuerat, aut potius contusas et comminutas has ipsas radices et herbas sic madefactas, medicatas oleo. Est vero *φαρμάσσειν* imbuere, tingere aliqua re, atque ita efficere, ut vim *φαρμάκου* habeat tinctum. Ac Medea sic paraverat *φάρμακον χριστόν*. *χρίεσθαι* enim in talibus proprium. — V. 222. *καταλῆσαν*. Verbum omnino significans promittere, *zusagen*, cf. Blomfld. ad Aesch. Choeph. 654., Reisig. ad Soph. Oed. Col. 1625., peculiari usu est despondere, vid. Porson. ad Eurip. Orest. 1090. Unde nunc de mutua sponsione amantium dictum. Ad *κοινὸν γάμον μίξαι* cf. Pyth. IX, 13. [Alcaei fr. 22. Bel.: *μίξαν δ' ἐν ἀλλάλοις Ἄρεϊνα*.] Ceterum factae nuptiae in reditu, si reliquos Argonauticorum scriptores audimus. — V. 224.

Digitized by Google

ἀδαμάντινον, ut Apoll. Rhod. III, 1284. Quum igitur a ferro durissimo esset aratrum, erat simul permagni ponderis. Hinc σχίμψατο, statuit impressum, infixum solo, bene dictum. — V. 225. βόας, de ignivomis bobus vid. Schol. Ceterum per zeugma etiam haec vox iuncta verbo σχίμψατο pr. ἔστησε. Est autem zeugma nihil nisi apta brevitas, ubi verbositas putida. — χαλκέαις, cf. Apoll. Rhod. l. cit. et Tafel ad h. l. — V. 227. πέλασσεν, cf. Apoll. Rhod. III, 1361. Aeschyl. Prometh. 155. — ὀρθὰς αὔλακας ἐντανύσει, tam firma manu regebat boves et aratrum. Ac non dicit ἐκτανύσαις, extendens longos sulcos, sed ἐντανύσαις, tendens rectos, ut intentum funem. — ἦλαυνε scil. βόας. Licet enim dici possit αὔλακας ἐλαύνειν, veluti ὄγμον Hom. Il. XI, 68. et τάφρον, inutilis hic ista cumulatio. [Potius αὔλακας. Docet aor. ἐντανύσαις.] — V. 228. ἀνὰ βωλακίας — γᾶς, et glebosae terrae dorsum scidit in ulnae altitudinem. — νῶτον, superficiem terrae. — ἀνά cum σχίζε iunxerim; Boeckh ad ὀρόγνιαν refert. Ceterum ad collocationem particulae δέ cf. Ol. VI, 74. — V. 230. στρωμνάν, h. e. cui insedit Phrixus. — V. 231. θύσανον intellige villos s. lanam; totum enim vellus aureum est. — κρόκεον εἶμα, τὸ κροκωτὸν ἱμάτιον. Homerus χλαῖναν φοινικόεσσαν aut πορφυρέην dixisset. Sed utique color pariter celebratus veteribus, cf. Voss. Epist. mythologg. T. II. p. 80. — V. 233. εἶχετ' ἔργον, aggrediebatur, ut λόγον εἶχετο Herodot. VII, 5. — ἑάλει, h. e. ἐκράανε, cf. not. crit. — ἐφαρμαῖς, propter praecepta Medeae, h. e. propter praescripta a Medea medicamina adversus dolores et vulnera. Matth. Gr. §. 398. b. — V. 234 sq. σκασσάμενος ἄροτρον, tracto ex sulco seu potius adducto aratro et protracto, credo, illuc, ubi iungere volebat boves, iunxit eos et sulcum fecit. Post δήσαις ne copulam desideres, construe: σκασσάμενος ἐξεπόνασε μέτρον, δήσαις, postquam iunxerat, ἐμβάλλων τε, et stimulans. — ἀνάγκας ἔντεσιν, necessitatis instrumentis, loris cogentibus constrinxit cervices. Vid. Boeckh. Not. critt. Add. ἀνάγκας χεροί Nem. VIII, 3. et δίναις ἀνάγκης Aesch. Prometh. 1060. Cf. praeterea Ol. II, 72. et Matth. Gr. §. 316. l. [Sed v. not. crit.] — φυᾷ, corpori cum significatione roboris et magnitudinis, ut Isthm. V, 47. Homerus et Hesiodus tantum de humana specie dicunt. — V. 236. ἐξεπόνασε, perfecit, peregit. Cf. de voce Valcken. ad Eurip. Phoen. 1642. Iacobs. Delect.

Digitized by Google

Epigr. p. 123. — V. 237. ἴνξεν cett. In muto et tecto quamvis dolore tamen prae miratione in exclamationem erupit. — V. 240. ἔρεπτον, h. e. ἔρεφον, cf. Boeckhium h. l. et Hermannum ap. Heynium [coll. Isthm. III, 72.]. Sic hic locus non est de φυλλοβολίᾳ intelligendus, quam vide Pyth. IX. fin. Quanquam aptior hic esset φυλλοβολία quam coronatio. — V. 242. Arietem Phrixus immolaverat Iovi Laphystio, et vellus posuerat in luco Martis, cf. Müller. Orchom. p. 172. — μάχαιραι, h. e. μαχαίραις detractum corpori, sic expansum est. Pindarus solet brevissime loqui, ubi ampliore oratione non opus. — V. 244. εἶχετο, haerebat in maxillis. Ex Pindari sententia vellus humi iacet, ne autem auferri possit, adest draco arreptum ab una parte faucibus tenens. — V. 245. πεντηκόντορος fuit Argo. — τέλεσαν πλαγαί, Plutarch. de Fortun. Roman. p. 16. Hutt.: ὥσπερ γὰρ ὁλκὰς ἢ τριήρης ναυπηγεῖται ὑπὸ πλήγῶν καὶ βίας πολλῆς cet. — V. 246 sqq. Exin eventum rei et reditum Argonautarum paucis comprehendit. — ὥρα συνάπτει, brevior fit, magis magisque se contrahit. Quum enim συνάπτειν etiam significet: se coniungere et contiguum esse (cf. Monk. ad Eurip. Hippol. v. 187. Blomfld. ad Aesch. Pers. 887. Dorvill. ad Charit. p. 519. Lips.) dici potuit de tempore, cuius duo fines magis magisque coeunt, coarctantur, decrescente spatio intermedio. [Hermanno p. 142. ὥρα συνάπτει nihil est aliud quam iam tempus est: dici enim ὥραν συνάπτειν, quum congruat ad ea quae fiunt tempus. At quid hoc est: iam tempus enim est νεῖσθαι κατ' ἀμαξιτόν? Potius tempus est missa via incedere in semita compendiaria. Ita enim poeta ἀμαξιτόν (ὁδὸν δημοσίαν) distinguit ab ἀτραπῷ. Scholiasta καιρὸς γάρ με ἐκέλευε interpretatur.] — V. 250. τὰν Πελίαο φόνον, exitium Peliae, quem post reditum Argonautarum perdidit, persuadens filiabus, ut patrem occiderent, se occiso inventutem restituturam, quod non fecit. Ceterum cf. Hermann. ad Vig. p. 932. Bernh. Synt. p. 46 sq. [Medeam σφοῖς ἀδελφιδίοις κᾶρα καὶ φόνον dixit Alcman, v. Philol. I, 442.] — σὺν αὐτᾷ, ipsa puella iuvante. — V. 251. ἐν — μίγεν, adierunt Oceani undas et mare rubrum et Lemnias feminas. Ac μίγεσθαι ἀνθρώποις pr. venire ad vel ex Homero notum, ut Odyss. V, 378. 386. Idem vero Il. XV, 409. habet μιγήμεναι κλισίαις Δαναῶν pr. appropinquare, penetrare in. Ac Pindarus statim μιχθέντες ἥθεσι. Tafelius autem bene confert θαλάσσῃ συμμίσγειν Callim. Epigr. XIX, 5. Add. ἐμμίσγεσθαι Αἰγύπτῳ, Ἑλλάδι Herod. II, 104. collat. Hom. Od. VI,

Digitized by Google

205. et προσμῖξαι apud Bachr. ad Plut. Philop. p. 24. Navigarunt autem e Phaside in Oceanum, ex Oceano in mare rubrum, quod est in orientali et australi parte Africae; e mari rubro navem per deserta Libyae portarunt, ut supra vidimus, ad Tritonidem paludem, unde per mare mediterraneum Theram, a Thera in Lemnum venerunt. Ibi tum mulieres regnabant viris interfectis, cf. Müller. Orchom. p. 302. Welcker. Aeschyl. Trilog. p. 585 sqq. Habentur ab Hypsipyla ludi funebres in honorem Thoantis, in quibus Argonautae certant, tum feminarum lecti conscendunt. — V. 253: ἐσθᾶτος ἄμφις, verte: de veste, feminarum opere, certarunt contentionibus membrorum, quae fuit ἔπαθλον, licet praeterea coronae datae, vid. Ol. IV, 23. Ad loquutionem cf. Pyth. IX, 105. ἀμφίς pr. seorsum non dixit Pindarus; sigma ut in fine versus additum. Buttmannus quidem Lexil. II, 216. ubique veste vertere mavult, gymnica eius certamina fuisse, non solum armatum cursum. Concedamus hoc; tamen nusquam Pindarus talem loquutionem addidit de certaminibus dicens, quum levior res sit et fere per se intelligatur; hic autem etiam incommode additam dicerem in certamine coram feminis, sequente verbo: καὶ συνεύνασθεν. — V. 254 sqq. Ibi peregrinis terris tum semen fatale vestrae splendidae feminae suscepit dies aut nox, condita ibi Euphemidarum gente. — ὑπερέρας ὑκτίνος ὄλβον pr. ὑκτίνος ὑπερέρου ὄλβον, cf. ad Ol. XI, 6: et ὑκτὶς ὄλβου pr. λαμπρὸς ὄλβος. Tum νύκτες hanc nocturnae, h. e. nox, qui usus satis frequens, cf. Iacobs. ad Anthol. Palat. III. p. 332. Blomfld. ad Aesch. Choeph. 282. et Heind. ad Plat. Protagor. p. 463. Verum cur dicit ἄμαρ ἢ νύκτες? Nempe statim post ludos coniugia cum feminis inita, et tum, ut Pindarus, regii generis vestri semina iacta vel eo ipso die vel nocte sequente. Hic est sensus simplex loquutionis, quam Heynius immerito frigidam dixit. [Heimsoethius p. 82: „De re quacunque, die vel nocte acta, solemnis in universum dicendi quod poeta dixit κεῖνο κεῖν' ἄμαρ διαίτασιν, tempore accuratius non definito. Quo nunc poeta praemisso leniter corrigens subiungit ἢ νύκτες, euphemismo scilicet Pindarico."] — V. 258. ἥδεται sedibus. Vid. Koen. ad Gregor. Corinth. p. 495. Iacobs. ad Philostr. p. 480. E Lemno, ait, postea in Laconiam migrarunt, tum Theram, postremo in Libyam. De quibus rebus uberrime exposuit Müllerus Orchom. p. 306 sqq. — τάν ποτε Καλλίστᾳν, haec enim nomen habuit ante Theram et Minyarum

adventum. — V. 260. σὺν θεῶν τιμαῖς, cf. v. 51. — ἔσσυ χρυσοφρόνων — ἐφεσυχορμένοις, vobis, qui prudentiam, sapientem mentem, nacti estis ad urbem Cyrenes heroinae gubernandam; quibus verbis transitum parat ad ultimam carminis partem. Quare cum laude simul admonitio subest, ut talem μῆτιν semper habeat rex. De Cyrene heroina cf. Pyth. IX, 4.

V. 263 — fin. Absoluta narratione mythica directiora monita Arcesilao dat et pro Damophilo deprecatur. Ad universum locum praeter Boeckhium conf. Müller. Dor. II. p. 178 sqq. et Thrige p. 177 sqq. — γνῶθι νῦν τὰν Οἰδιπόδα σοφίαν, disce nunc Oedipi sapientiam, h. e. sis peritus ut Oedipus aenigmatum solvendorum. Quibus verbis bene praeparat sequentia, ut attentior fiat animus, neve inopinata veniat talis oratio. Oedipum constat aenigma Sphingis interpretatum; nunc etiam Arcesilao proponitur aenigma, praecepto politico per metaphoram quercus expresso. Dicit enim: „Si quis ramos amputet magnae quercus eiusque speciem detruncet, nihilominus etiam sterilis vires non parvas retinebit, sive hibernum ignem alens sive inter columnas heriles miserum onus sustinens aliena in urbe." (Heimsoethius l. c.: „Poeta Οἰδ. σοφ. liberiore dictione appellat σοφίαν, qualis Oedipo proponebatur, h. e. cuius sensus divinatione intelligendus est." Ergo aenigma. Quod cui permirum visum est Rauchensteinius l. p. 11. iuberi censet Arcesilaum habere sapientiam qualem habuerit Oedipus in aenigmatis solvendis. Igitur cum Boeckhio facit, cui γνῶθι significasse nosce cognitamque tene. Rursus T. Mommsen opinatur a Pindaro sapiens aliquod praeceptum Oedipi ipsius proponi Arcesilao: quorsum pertinere articulum τάν. At cum licet referre ad celebratam illam sollertiam Oedipi: contra de sapienter dictis regis Thebani nihil notum.] — εἰ ἐξερείψαι μέν, cf. not. crit. — V. 265. δίδοι ψᾶφον πεφ' αὑτᾶς, h. e. non ad nihilum redacta est, sed adhuc indicia dat virium suarum. Nam ψῆφον διδόναι non est suffragium ferre, φέρειν, sed calculum dare de te iudicaturis (*sie begründet noch immer ein urtheil über sich*). Veluti est ἀοιδὰς δοῦναι βροτοῖς Eurip. Troad. v. 1245., dare hominibus quod de nobis canant. — V. 266. ἐξίκηται. Sensus: Si postremo in ignem hibernum deveniat. — λοίσθιον, extremus ignis, pro adverbio est. — V. 267. ἐρειδομένα σὺν κιόνεσσι versus: quae fulcitur ope columnarum, ut intelligatur trabs columnis

Digitized by Google

imposita pro epistylio ad tectum fulciendum. Sed ratio ideae huius sententiae non videtur adesse, ubi de sensu metaphorae quaeritur, de quo mox. Simplicius ἐρειδομένα erit active: nitens, sole insitens, stans, ut columna, et cum ceteris columnis sustinens tectum. — Mox ἀμφέπει, tractat, habet laborem. Isthm. III, 77: ὄλβον ἀμφέπει. Gregor. Naz. T. II. p. 43. πόνον ἀμφιέποντες. Vid. de hoc verbo Tafel. ad Ol. I, 12. Expectes autem coniunctivum: Quercus vires ostendit etiam, quam ignem alit aut inter columnas stat. Sed mutavit orationem sic: Quercus vires ostendit ignem alens, aut etiam inter columnas stat, rediens in fine ad indicativum, quo fit nervosior exitus sententiae; vid. similem mutationem post participia Pyth. III, 53. et cf. omnino ad Ol. II, 61. — Denique de sensu loci monendum. Boeckhius ὄζους intelligit principes maxime civitatis et ἀρὸν ceterum populum et explicat sic: „Ne demptis quidem principibus populum vires amittere nec posse in optimos vires saeviendo frangi eius potentiam; videat rex, ne seditionis incendium oriatur aut superbiam regiam indignatus populus alieno imperio accedat, ut eorum, qui tum Aegyptum tenebant." Quae ego maximam partem egregie excogitata censeo, nisi quod ultima clarius explicata velim. Nam aliis in muris columnam esse sede desolata, quid est aliud quam migrare in alias domos eiusque vires augere? Vide, ait Pindarus, ne ad extremum seditio oriatur populi et incendio turbarum pessumdetur civitas, aut emigrent plurimi in propinquam Aegyptum et hoc imperium augeant. In quo δύσπονον μόχθον bene dixit eorum, qui invii migrant in peregrinam terram et domino barbaro (δεσποσύνῳ) se subiiciunt. Simul vides hos accedere reliquis columnis illius imperii, aeque causam esse, quare pro epistylio ibi sint. Post haec denique etiam illud clarum, opinor, cur poeta aegros adhibuerit; sunt enim haec eiusmodi, ut nec decore regi aliter dici possent, et mali ominis fuissent propriis verbis enuntiata. — V. 270. ἐσσὶ δ' ἰατὴρ ἐπιχασρότατος, tu es medicus civitatis opportunissimus, aptissimus, peritissimus. — Παιάν τέ σοι τιμᾷ φάος, et Apollo Paean, Battiadarum patronus, favet fortunae tuae et successum dabit felicissimum. Paean est sospitator et sanator Apollo, qui etiam morbis medetur (Pyth. V, 59.), cui post pestilentiam et alia mala propulsata canitur paean. Vide de nomine Valcken. ad Eurip. Hippolyt. p. 313. Müller. Dor. I. p. 298. — τιμᾷν est pro-

Digitized by Google

priam deorum, qui favore et beneficiis ornant homines; nunc, φάος, felicitatem, splendidam fortunam regis fovet, auget, ornat omni modo Apollo. Sic Aesch. Sept. 718. est νίκην τιμᾷ θεός, fausto exitu prosequitur. — V. 271. χρή, asyndeton verte: Oportet igitur, s. cura igitur. — μαλακός, proprium de manu curante, cf. Nem. III, 53., hoc loco inprimis aptum, quum lenitas commendetur. — προσβάλλειν χεῖρα per se dicitur in utramque partem, ut Eurip. Alcest. 318. est male tractare. Denique ἀμφιπολεῖν s. ἀμφιπολεύειν etiam de medica opera passim usurpatur. — V. 272. πόλιν σεῖσαι, concutere, labefactare, cf. Mitscherl. ad Horat. Carm. I, 35, 13. — V. 273. ἐπὶ χώρας ἔσσαι, in locum suum reponere. Confer Theogn. 846: εὖ δὲ Θέμεν τὸ κακῶς κείμενον ἀργαλέον. Adde Suet. Octav. 28. Liv. V, 51. XXVII, 34. — V. 275. Tibi vero huius rei decus et laus paratur, contingit, ut a deo favente aditus possis mederi civitati; age igitur fac. — ἐξυφαίνονται χάριτες, ornatissime dictum, h. e. fortuna propitia texitur tibi. — V. 276. πλᾶθι, asyndeton vides vertendum ut ante per: Quare. Iterum enim cum vi redit ad hortationem primariam. Ceterum πλᾶθι est: entschliefse dich, aggredere, suscipe strenue ac fortiter. — τᾶς εὐδαίμονος, tot naturae bonis ornatae. — V. 277 sqq. Dixerat de universa civitate; nunc specialim pro Damophilo intercedit, viro nobili et regiae familiae genere coniuncto, cf. Schol. 467., qui pulsus a rege tum Thebis vivebat. — τῶν δ' Ὁμήρου cett. Ex Homericis etiam hoc dictum considera et cura: Bonum internuntium ad rem mandatam perficiendam plurimum conferre. — καὶ τόδε est: apud Homerum, ubi alia multa praeclara, etiam hoc legitur. — κορέσσασθαι, colere, observare diligenter. Ipse Homeri locus est Il. XV, 207 sq., ubi vid. Heyn. Ibi bonus nuntius est, qui moderationem suadet. Iam pergit: Valet hoc etiam nunc; etiam Musa ornatur, et augetur poesis vis, ubi nuntia bona est, suadens iusta et aequa. Ceterum amant laudare veteres poetas, ut Hesiodum laudat Isthm. V, 67. — V. 279. ἐπίσταμαι, norunt omnes institiam Damophili. Genitivum Hermannus ex Homero illustravit, ut Il. IV, 357. XXIII. 450., cf. Matth. Gr. §. 349, 3. — V. 281. ἐν παισὶν φάος, ut ὠκὺς ἐν πεταν οῖς pr. celerrimus Nem. III, 89. [Soph. Phil. 685. ἴσος ἐν ἴσοις ἀνήρ.] — V. 283. ὀρφανίζει — ὀπός, privat maledicam linguam clara voce sua, in quo ad φαεννός cf. Musgrav. ad Soph. Oed.

Digitized by Google

R. 187. [et maxime Lobeck. Rhem. p. 342.] Porro vid. Isthm. III, 26. κελαδεννὰς ἀφφανὸι ὕβριος. — Universi loci sensus hic: Iuvenili robore et prudentia senili insignis obmutescere facit maledicas voces et didicit insolentem adversariam odisse, non adversans bonis et ad res gerendas promptus, h. e. obtrectatores contemnit et iniuriam propulsare sciet, ceterum tranquillus civis et non nocens bonis, ut utilis tibi esse possit in rebus gerendis. — Ultima: οὐδὲ μακύνων τέλος οὐδέν, nullius rei effectionem ducens. — πρὸς ἀνδρώπων, apud, inter. — V. 287. ἔγνωκεν, Damophilus καιρόν. — θεράπων δί οἱ, οὐ δράστας ὀπαδεῖ, ut minister, non ut servus ei obtemperat; nam θεράπων liberalior minister est, ut ex Homero constat, cf. Nitzsch. ad Odyss. I. p. 283., δρήστης s. δρηστής famulus (Hom. Od. XVI, 248.) generaliori sensu, sed minus honesta appellatione, qui operam praestat imperatam, cf. Damm. Lex. Hom. Iam sensus loci non uno modo constitui potest. Boeckhius: Non sudat in rebus gerendis tanquam servus villarum negotiorum curator. Heynius: Captat occasiones opportunas consiliis, non servili modo ex iis pendet, ut ex herili mox. Ego dixerim: Libere et ingenue inservit temporibus non quaevis etiam inhonestam operam suscipiens, ut famulus quidvis faciat ad nutum heri. Vix enim video, cur pluribus de καιρῷ dixit, nisi fecit propter Arcesilaum, ut hic sciret, quomodo Damophilo uti posset. θεράπων, ait, tibi erit, non δράστας. Ceterum cf. καιρῷ λατρεύειν Phocyl. carm. νουθετικ. v. 112., καιρῷ δουλεύειν Anth. Gr. I, 38, 9. — V. 289. ἐκνὸς ἔχειν πόδα, cf. Aesch. Prometh. 261., ubi vid. Blomfld. — καὶ μὰν coll. Atqui ille Atlas (Ἄτλας ὅν, alter Atlas, cfr. Stallbaum. ad Plat. Symp. p. 159.) coelo luctatur, h. e. cum gravissimo onere conflictatur, exsilii scilicet, procul a patria. Simpliter Atlas in extremis terrae oris stat procul a consortio deorum. — V. 290. προσπαλαίει, ut παλαίειν συμφοραῖς Polyb. II, 56., ὑβρίσει Xenophon. Oecon. XVII, 2., cf. Nem. VIII, 27. — Titanes hic sunt qui in Tartarum conjecti erant et vincti; liberatos a Iove vide etiam Fragm. Hymn. 6. et apud Aeschylum in Prometheo soluto, cf. Welcker. Aeschyl. Trilog. p. 38. [νῦν γε „nam ante ei bene fuerat, nunc male." Emperius.] — V. 291 sq. ἐν δὲ χρόνῳ — μεταβολαὶ λαοτίων. Ut nautae, cessante vento, mutant vela, sic tu, mutata nunc Cyrenarum conditione, cessante seditionis periculo, Damophilum revoca. — V. 293. οὐλομένας

Digitized by Google

νοῦσον, exantlato tristi exsilio cum aerumnis suis. — ἰδεῖν, de rebus iucundis et adversis, cf. Peerlkamp. ad Xenoph. Ephes. p. 182. — ἐπ' Ἀπόλλωνος κράνᾳ, quae Cyre dicta, unde urbis nomen, cuius antiquior pars circa hunc fontem sita erat; cf. Boeckh. h. l. Müller. Prolegom. Mythol. p. 142. Thrige de Cyrenis p. 95. Tafel ad h. l. — Mox quod de conviviis et de cantu citharae dicit, facit suavissime, quum hoc ipsum carmen haud dubie in convivio caneretur. — V. 295. θυμὸν ἐκδόσθαι κρὸς ἥβαν, h. e. totum tradere hilaritati; hoc enim est ἐκδόσθαι. Ad ἥβαν cf. Theogn. v. 876: Ἥβα μοι, φίλε θυμέ. Et erat, ut vidimus, iuvenili aetate. Comparaverit aliquis Himer. Eclog. XIV. p. 244. de Cycno dictum: ἄρτι Ζεφύρῳ κρὸς φόδην ἐκδιδόναι μέλλων τὰς πτέρυγας, ut sit: animum expandere vult ad laetitiam, quemadmodum contrario modo συστέλλεσθαι dicitur, veluti Eurip. Herc. Fur. 1417: συνέσταλμαι κακοῖς. Sed hoc non placet. Non vult componere animum ad laetitiam, sed laetari, ipsamque loquutionem non dicerem bonam. Alterum melius. Aesch. Pers. 837. ψυχὴν διδόντες ἡδονῇ. [Compara Anacr. fr. 11. Del.: Τίς ἐμεμίην τρέψας θυμὸν ἐς ἥβην ὀρχεῖται; sic saepe κακοῖσι δοῦναι, ἐπιτρέπειν θυμόν simm.] — ἐν σοφοῖς — κολίταις, inter cives musices et poesis peritos, quae artes florebant Cyrenis, cf. ad Pyth. V, 107., cum cithara versans, quiete frui innoxia. — θιγεῖν e. dativ. Pyth. VIII, 24. IX, 43. docente Boeckhio ad Ol. I, 86. Matth. Gr. §. 330. not. — Ultimos duos versus Boeckhius Ἀρκεσίλα scribens, non Ἀρκεσίλᾳ, explicat sic: Et narrabit, qualem fontem carminum, h. e. quem praeclarum poetam, o Arcesilae, Thebis invenerit. Mihi ceterorum interpretum sententia placet, ex qua etiam regi dicitur quod gratum sit. Narrabit, ait, qualem Arcesilao fontem futurae laudis invenerit Thebis, Pindaro etiam in posterum pulcra carmina promittente, si quid praeclari rex gesserit. Ac docente Pyth. V, fin. parabat Olympicam victoriam. — V. 299. Θήβᾳ ξεινωθείς, nam Aegidam fuisse Damophilum, apud Thebanos Aegidas receptum, suspicatur Boeckhius optime.

Digitized by Google

Carmen Pythium quintum.

INTRODUCTIO.

Carmen eidem Pythiae victoriae Arcesilai scriptum, cui antecedens, cantatum vero publice in reditu pompae victorialis, solemniter per urbem incedentis in via Apollinea; equi deducebantur sine curru, qui Delphis dedicatus erat. Reportaverat autem victoriam Carrhotus auriga, frater reginae. Post cantum probabile est in templo Apollinis coronam dedicatam; noli vero carmen in templo cantatum credere, in quo nulla sit invocatio Apollinis. Verisimile vero simul Carneorum festum eo die fuisse. — Argumentum carminis hoc est: Divitiae, ait, potentissimae, si cum virtute coniunctae sunt, quae laus in te, Arcesilae, cadit. Nunc quum clara cum virtute insignem fortunam habeas reginae magnae potentiae et recentis victoriae, deum ne obliviscaris universae tuae felicitatis auctorem esse, diligas vero etiam Carrhotum, qui victoriam reportavit integro curru currumque dedicavit Delphis, ut perenne monumentum victoriae in gravissimo certaminis partae. Sine labore enim, pergit, nihil contingit, nunc autem Batti fortuna antiqua adest, quem Apollo olim insigniter honoravit, in Libyam eum deducens, ut conderet Cyrenas. Nam primum Dorienses a deo in Peloponnesum ducti, inde Aegidae Therum profecti cum sacro Carneorum, quae Cyrenas ut venirent in fatis erat Batto coloniam ducente. Hic autem, ait, occupato loco, ubi Troiani Antenoridae prius consederant, sacrificiis ornavit hos heroes, aedificavit maiora templa deorum et stravit praeclaram viam Apollineam sacris pompis destinatam, vir felix, dum vivebat, et post mortem pro heroe cultus sepulcro in foro conspicuo. Praeterea etiam ceteri reges sancti in urbe sepulcra habent. Qui omnes sub terra nunc laetantur novo decore ab Apolline concesso sibi et Arcesilao. Est vero Arcesilaus insignis vir multis virtutibus, quem utinam dii etiam in posterum tueantur et honorent. — Restat, ut de summa sententia carminis et universa eius adornatione moneam. Igitur laudat hoc carmine Pindarus ὄλβος, si cum virtute coniunctus sit. Ὄλβον quum dico, divitias et potentiam regiam hisque coniuncta bona intelligi volo; nam orditur quidem a divitiis, mox vero potentiam regiam addit, ne-

Digitized by Google

quae obscurum est per reliquum carmen non partem tractari, sed universum ὄλβον Battiadarum, eumque nixum favore deorum, inprimis Apollinis, qui Batto ἀρχαγέτας fuit et cui regnum Battiadarum debebatur. Iam si fortunae eximiae virtus coniuncta est, ut sapienter, iuste, gloriose ea utatur rex, nae is profecto potens est et admirabilis princeps. At si virtus non adest, impotentes sunt opes; dilabentur enim et peribunt. Erat Arcesilaus beatus potentia et divitiis fortunaque a maioribus tradita insigni, idemque virtutibus ornatus, sed erant etiam quae in eo displicerent magnopere, et nuperrime viderat seditionem civium. Vir consilio validus, strenuus ac fortis, carnisse tamen videtur quum aliis virtutibus, de quibus vide ad Pyth. IV., tum nimium sibi tribuens nec diis quantum deberet semper meminisse, nec hominum de se merita ubique satis agnovisse et remuneratus esse, ad severitatem quam ad benignitatem, ad superbiam quam ad modestiam proclivior. Quare non solum laudat poeta, sed etiam admonitiones proponit. Atque in principio quidem praedicatur Arcesilaus ut ea, quam diximus, opum et virtutis coniunctione conspicuus; inde vero cum laude statim sapientiae admonitionem coniungit poeta, proponens primum regi, quanta nunc felicitate gaudeat, quum magnis urbibus imperitet et iam victor sit in Pythiis, tum hortans, ne deum universae suae fortunae auctorem obliviscatur esse et ut Carrhotum gratus excipiat, cui victoriae laus debeatur. Iam in media parte ut aliis in carminibus fabula exhibetur mythicum παράδειγμα, sic nunc pro mythicis eundem in finem posita notes quae de Batto Cyrenisque conditis dicuntur, quae quidem observatio necessaria videtur ad unitatem carminis penitus perspiciendam. Praeclara illa virtutis et felicitatis divinitus datae coniunctio, ait Pindarus, in gente Battiadarum hereditaria est; conspicitur eadem luculenter in celeberrimo conditore urbis. Primum enim fortuna Batti insignis fuit, cui Apollo favit eximie; nam quum Dorienses in Peloponnesum duxisset deus et Aegidas Theram, inde profectus Battus est eiusdem dei auspiciis in Libyam, fugatisque leonibus condidit praeclaram urbem. Idem vero non minus pius fuit, honorans cultu antiquos loci heroes, colens deos magnificis templis inprimisque Apollinem. Nunc heroicos honores habet in foro. Similiter reliquorum regum sancta est memoria. Sic subiicitur tertia pars carminis, in qua data opera regis nunc viventis eximias virtutes persequitur, inter quas etiam ludicrae gloriae studium, eumque praeclaris maiori-

Digitized by Google

bus dignum ostendit, denique preces facit pro futura incolumitate et gloria. Vides proposita sententia de fortunae et virtutis societate in Battiadarum domo poetam pulcherrime consequutum omnia, quae res postulabat. Nam et populo declaratur magnificentia regiae gentis Arcesilaique eximia laus, et rex cum eo maiorumque laude admonitionem coniunctam habet sapientiae, ne corruant potentia opesque, donec virtus adorit, potentes. Quare etiam illud post haec omnia liquet, consilium carminis universum antecedenti simile esse: ut revocetur rex ab iis rebus, quibus perditum ibat regnum. Sed in antecedenti carmine lenitatem atque clementiam commendat, hic ad alias virtutes hortatur additque etiam eas, quas vere habebat rex, et quum illic primam originem gentis et ius hereditarium regni maxime spectaret, hic ὄλβον regium ipsum proponit universum. Atque ita factum, ut, licet summa sententia similis sit, alia tamen tractatione aliud ac plane diversum carmen oriretur. [Cfr. T. I. p. VIII. XVI. LI.]

EXPLICATIO.

V. 1—10. Prooemium. De coniunctione opum et virtutis Arcesilae divinitus ab incunte aetate tributa. — V. 1. ὁ πλοῦτος εὐρυσθενής, divitiae late potentes sunt, h. e. multa praeclara et eximia iis effici et parari possunt, veluti victoriae curules. — V. 2 sqq. ὅταν τις — ἑπέταν, si quis mortalis homo eas cum praeclara virtute coniunctas fati munere demum ducat caras comites. Est πλοῦτος ἀρεταῖς δεδαιδαλμένος Ol. II, 58. Conf. etiam Theogn. 493 sqq. Welck. — κεκραμένον, mixtum, sociatum. — καθαρᾷ, praeclara, ut alias καθαρόν pro claro, illustri dicit, cf. Ol. VI, 23. — βροτήσιος ἀνήρ, additum propter praestantiam rei, quae paucis mortalium contingit. — ἑπέταν, socium, ut ἕπεται, ἀγηδεῖ πλούτος, ὄλβος, εὐδαιμονία. — πολύφιλον, expetitum et exoptatum. — ἀνάγῃ, post verba πότμον πάραδόντος, h. e. post notionem dandi, accipio pro domum ducat, consequatur, aptissimo sensu in re rara et expetita, significatione autem verbi nota, ut Hom. Od. III, 272. IV, 584. Ac respondet huic verbo sequens μετα-

Digitized by Google

νίσσεαι. Ceterum diversus locus Pyth. VI, 47. — V. 5 sqq. „O beate Arcesila, tu eas inde a clarae vitae primis gradibus cum gloria consectaris per Castorem," h. e. tu inde ab ineunte aetate studes tibi adiungere talem socium et habere ornatas virtutibus opes idque feliciesime successu. V. 6 sqq. Verba *αἰῶνος ἀκρᾶν βαθμίδων ἄπο* cum Scholiis de ineunte aetate capio per hyperbolam laudis, ut infra 107. *ἀπὸ μανρᾶς* et Cicer. Brut. 83. doctus a puero. Ac gradum aetatis Cicero dixit Epist. ad Famil. III, 11. et Lucret. II, 1122: gradus aetatis scandere adultae. [Rectius Pindari mentem assecutus est Rauchensteinius I, 11 sq.: „Tu profecto eas (divitias cum virtute sociatas) sectaris a summo beatae vitae fastigio profectus, h. e. in summa dignitate regia constitutus." Ceterum *μετανίσσεσθαι* et *ἀνάγειν πολύφιλον ἑκάταν* ita ad se referuntur, ut eadem subsit imago.] — *κλυτᾶς*, clarae per res gestas. — *μετανίσσεσαι*, consectaris, non divitias per se, sed virtute ornatas, h. e. tu illam societatem opum et virtutis consectaris, breviter loquente poeta, sed tamen recte. Explices hoc ita, non tam divitias consectatum iuvenem, quas hereditarias habuerit, quam virtutem, et intelliges certaminum curulium nobile studium, quibus Arcesilaus quam primum potuerit operam dederit, pecuniam quidem impendens, virtutis vero laudes colligens. Ac vid. infra 108. Verum ut dicam quod sentio, ex hac ratione non bene dixit Pindarus, divitias tamen laudans quaesitas, non solam virtutem; et quum Arcesilaus et divitias et virtutis gloriam hereditariam haberet, quidni ipse mature auxerit utrumque, quidni etiam de bellis cogitemus a bellicoso iuvene gestis (cf. v. 106.), fortasse iam sub patre etiam, quibus et gloriam paraverat et opes ex praeda? Casteris vero nomen utrique generi certaminis aptum. De Tyndaridis curulium certaminum rectoribus cf. Ol. III, 36. Iidem quum apud Spartanos in bellis praeirent (Müller. Dor. I. p. 408. II. p. 336.), potuerunt idem Cyrenis facere, ubi colebantur. Nec non epitheton *χρυσάρματος* convenit, si currus Cyrenaeorum bellicos memineris, cf. ad Pyth. IV, 87. Sic *μετανίσσεσαι* ab omni parte aptum, nec offendor eo, quod *κότμον καρδόντος* praecessit, quum et hominum et deorum partes sint in talibus. Totum locum Boeckhius meus aliter interpretatur sic: Tu redis summa cum gloria a summis beatae vitae fastigiis, a Pythica victoria, quam Casteris debes beneficio. Neque enim opus, ait, ut Arcesi-

Digitized by Google

laus Pythiis affuerit; tamen dici poterat: modo redis, modo venis a summo hoc gloriae fastigio. In quo dissentio ab amico, et probo Tafelii sententiam negantis regem dici posse redire, qui non abfuerit, inprimis quum mox Carrhotum iubeatur rex benevole excipere reducem. Quod vero Tafelius μετανίσσεαι hic administras explicat, improbo; Arcesilaus iterum iterumque indicra certamina et bella adeundo quaerebat laudem virtutis cum opibus iunctae, quae non uno facto, sed continuato studio paratur et conservatur. — σὺν εὐδοξίᾳ, victoriis reportatis. — ἔχατι, cf. Ol. XIV, 20. Cultos vero Castores Cyrenis docet hoc loco Boeckh., et Thrige pag. 290. — V. 10. εὖ δίαν — ἑστίαν, qui deus eximie tibi favet, sed pro hoc specialem sententiam substituit e turbis civilibus paullo ante ortis et repressis ductam: Qui post hibernum imbrem serenitatem defundit in beatam domum tuam, post res adversas victoriae laude te exhilarans. Sic praesens documentum favoris luculentissimum ponitur pro universa declaratione favoris. — καταιθύσσει, lumen serenitatis defundit et demittit, καταχεῖ, cf. ad Ol. VII. fin. — ἑστίαν est pro εἰς ἑστίαν, opinor. Hermannus ait: Loquendi usus est satis trita, verbum cum nomine pro solo verbo vel verbo cum adiectivo ponens: εὐδίαν ὃς καταιθύσσει ἑστίαν pro ὃς εὐδιαινὴν ποιεῖ τὴν ἑστίαν. Perperam. Nihil talibus explicationibus contortius. Nostra explicatio obversata videtur Matthiaeo Gr. §. 378. not. 3. pro τεᾶς ἑστίας accipienti. Ceterum de nupera seditione vidimus ad Pyth. IV. Quam lenius metaphora significat, eaque aptissima, quum Castor etiam tempestatum domitor sit, cf. Plutarch. de Oracul. Defectu, cap. 30. Horat. Carm. I, 3. init. ibiq. interprett. Weleker. Trilog. Aesch. 229. Denique haec ultima sententia ut suaviter claudit antecedentia, quum mentione adversarum rerum augeatur iucunditas secundarum, ita praeparat sequentis loci admonitionem.

V. 12—55. Fortunam regis insignem praedicans commendat simul pietatem adversus deos et gratum animum adversus amicos opportunissima admonitione post turbas civiles modo repressas. Nexus vero sententiarum hic: Sapientes pulcrius ferunt etiam permagnam fortunam; tu habes permagnam fortunam, quum rex sis multarum urbium et nunc victor in Pythiis; age sis igitur sapiens, deos cole et amicos, pro amicis autem nunc Carrhotum est. — V. 13. καὶ τὰν θεόξοτον δύναμιν. Et θεόξοτος;

Digitized by Google

magna, eximia felicitas; cf. ad Ol. II, 26. — *δύναμιν* dixit et regiam potestatem intelligens et divitias, quibus victoriae parantur. — V. 14. *ἐρχόμενον ἐν δίκᾳ*, quum sis probus et iustus vir. — V. 15 sqq. Partim enim quod rex es magnarum urbium, habet congenita praestantia tua optimum et praestantissimum munus hoce, animo tuo tributum; accentu rhetorico sententiae in verbis *αἰδοιότατον* et *τοῦτο* ponendo. (*Erstlich insofern du König grofser Städte bist, hat deine angestammte Vortrefflichkeit die gröfste und erhabenste Ehrengabe hieran, die deinem Geiste zu Theil geworden.*) Vides minime ieiunum esse τοῦτο, sed optimum et optime collocatum; separatum enim a substantivo *γέρας* et sequenti membro interpositum fortiorem accentum consequitur. — V. 16. *μεγαλᾶν πολίων*, cf. supra Pyth. IV, 15 et 19. — V. 17. *συγγενὴς ὀφθαλμός*, innatum, congenitum virtutis et praestantiae lumen. Sic lumen probitatis et virtutis in aliquo dixit Cic. Amicit. 8. *ὀφθαλμός* est res aut persona lucens, ut de viris Ol. II, 10. VI, 16. et *ὄμμα* de *ὄλβῳ* infra 52. Ac potest haec notio per se aeque bene subiecti locum occupare ac praedicati. — V. 19. *αἰδοιότατον*, ut sunt *αἰδοῖοι* reges. — V. 20. *τεᾷ μιγνύμενον φρενί* non vacat. Praeclarissimum, ait, quod quidem tibi contingit. Igitur *τεᾷ φρενί* ornatius est, tuo animo pro tuae praeclarae personae. Optime conferas Isthm. III, 5: *πλαγίαις δὲ φρένεσσιν* (*ὄλβος*) *οὐχ ὁμῶς πάντα χρόνον θάλλων ὁμιλεῖ*. Hoc loco Pindarus simul verum sensum verborum *συγγενὴς ὀφθαλμός* hac loquutione monstravit esse animi lumen, non corporis, cui illud *γέρας* contigerit. De voce *μίσγεσθαι* cf. ad Ol. I, 22. Boeckhius vero et Hermannus vertunt: tua temperatum sapientia, Tafelius: cum tua iunctum sapientia. [Heimsoethius p. 34. vulgatam ita enarrabat: „Te magna felicitas circumdat. Primum, quia rex es magnarum urbium, innatus splendor venerandissimum habet hunc honorem tuae mixtum menti.“ Quibus poetam tria copiose cumulavisse: primum *εὐγένειαν* viri natu ideoque oris honestate nobilissimi (*συγγενὴς ὀφθαλμός*) (?); dein regiam dignitatem; denique dignitatem hanc ingenii dotibus auctam. Contra Rauchensteinio p. 12. *ἔχει συγγενὲς ὀφθαλμὸς αἰδ. γέρας* coniicit, h. e. „primum quod rex es magnarum urbium, tenet (vel tuetur) oculus tuus a maioribus tuis acceptam maxime venerabilem hanc dignitatem temperatam tua sapientia.“ In quo permire dictum est *ὀφθαλμὸς ἔχει συγγενὲς γέρας*. Audacius locum

Digitized by Google

tentavit Ahrens diss. de crasi et aphaer. p. 18. Nam quum libri αἰδοιέστατον exhibeant contra metrum, corruptelae id indicium ratus ita conformat locum: ἔχει συγγενὴς Ὀφθαλμὸς Αἰδώς, ἐρατὸν γέρας κτλ., quorum hunc vult esse intellectum: „Tu felicissimus es: partim quoniam magnarum urbium rex es, reverentia ingenita (a patribus per hereditatem accepta) oculos tenet, gratum hoc donum tuo animo se insinuans." Egregie Ahrenti videtur venerandae regiae maiestatis in vultu conspicua comparari cum domis, quae ab iis, quibus aditus ad regem dabatur, offerri solerent. Nunc demum verba τεᾷ τοῦτο μιγνύμενον φρενί satis intelligi posse. Ego hoc ipsum nego: nam verba illa sic demum satis intelligo, si est αἰδοιότατον γέρας sit regia potentia Arcesilai iis declaratur. Cernitur autem τὸ αἰδοῖον illud in eo, ut praeter potentiam Arcesilaus intelligentia atque prudentia excellat. Praeterea συγγενὴς αἰδώς si scriptum esset, tamen ad Arcesilaum unum posset referri, non ad homines Arcesilaum venerantes. Omnino sententia universa vereor ut antiquam simplicitatem habeat. Ego etiam nunc in Hermanni emendatione acquiesco, de qua v. not. crit. In qua verba per se ambigua συγγενὴς ὀφθαλμός explicantur accuratius sequentibus simulque indicatur, quod infra amplius persequitur poeta, inde a Batto claram fuisse gentem regiam.]— V. 21. μάκαρ δὲ καὶ νῦν, post τὸ μέν, quod remotius, recte mutavit constructionem, oratione etiam magis poetica. — V. 22. δέδεξαι τόνδε κῶμον ἀνέρων, qui victoriae laudem consequuntur nunc hanc pompam accepisti in tuum honorem per urbem incedentem. — V. 23. Ἀπολλώνιον ἄθυρμα, Apollineum oblectamentum, ut Anacr. carm. 53. Ἀφροδίσιον ἄθυρμα, h. e. iucundissimum κῶμον, quo ipse Apollo oblectetur. Nota enim per totum locum id agere poetam, ut amplificet, quantum possit, fortunam Arcesilai. — V. 24. Κυράνα γλυκὺν ἀμφὶ κᾶπον Ἀφροδίτας ἀειδόμενον. Sensus videtur esse debere: qui in praeclara urbe, amoenissima in regione sita, caneris, ut hoc quoque ornamentis accedat, quae benigna fortuna regi contigerunt. Quare in eam sententiam inclino, ut urbem, in qua Venerem cultam Boeckhius ostendit et Thrige p. 287., traductam Cytheris, ut Müllero videtur, cum proximis regionibus propter insignem amoenitatem hortum Veneris dici existimem a Pindaro, veluti Pyth. II. init. Syracusas τέμενος Ἄρεος dixit. Placuit idem Tafelio, qui bene rosas Cyrenaicas memorat celeberrimas, de quibus exponit Thrige p. 319. Rosae vero Ἀφροδίσιον ἄθυρμα.

Digitized by Google

Igitur *Κυράνᾳ* cum emphasi dictum, ut Patrocli nomen Ol. IX, 75. et verba *γλυκὺν — Ἀφροδίτας* per amplificationem adiecta. Boeckhius meus, ut solebat Venus in hortis coli, peculiarem quendam hortum intelligit, Veneris dictum, quem pompa tetigerit praetereundo. Sed hoc minus placuerit, si causa dicti ea est, quam posui. — V. 25. *ὑπερτιθέμεν*, universae felicitati tuae deum nemiantim Apollinem auctorem superponere, qui et regiam dignitatem familiae tuae dedit, ut *ἀρχαγέτας* (60.), et nunc tibi victoriam. Nam Apollinis cultum non dubium est maxime commendari hoc carmine Arcesilao, utpote labante imperio regio. — V. 26. *φιλεῖν δέ*, post deum universae felicitatis auctorem etiam Carrhoti aurigae meritum agnosce. — V. 27 sqq. Qui non praetextus inanes et excusationes rediit afferens, quales incauti et imperiti aurigae afferunt, post casum sapientes, non ante, pro hoc brevius, concinnius, ornatius dixit ita: Qui non Epimethei sero cogitantis filiam excusationem attulit. Poeta illustraturus meritum Carrhoti utitur antithesi, et opponit imperitos aurigas eorumque excusationes, ut sic maior appareat et splendidius luceat Carrhoti laus. Iam si dixisset simpliciter *οὐκ ἄγων πρόφασιν*, dixisset obscure, non plene, omninoque phrasis magnitudine sequenti fuisset impar. Addendum igitur aliquid fuit; poeta Epimethei nomen addidit, felicissime hoc verbo comprehendens quae ego ante multis verbis circumscribens ieiunus fui. Verum, aio, illud remanet vituperatione dignum, quod personam nobis aliquam Excusationem produxit. Minime fecit, respondeo; *πρόφασις* hic non magis dea est quam Nem. IV. init. *Μοισᾶν θύγατρες ἀοιδαί* personae sunt, cf. dicta ad Ol. II, 32. — V. 29. *θεμισχρεόντων*, tenebis publice haec cani populo. — V. 31. *ὕδατι Κασταλίας ξενωθείς*, ad Castaliam hospes receptus; non peculiari hospitio, sed sic, ut Isthmorum tempore omnes certatores et spectatores. [Ulrichs Itin. I, 20: „*Bevor die Kampfspiele begannen, kamen die Kämpfer nach Delphi, reinigten sich am kastalischen Weihbrunnen und verrichteten im Tempel des Apollo ihre Gebete.*" Adde p. 48. et 55 sq.] — *ἀρισθάρματον γέρας*, praemium, coronam praestantissimo currui debitam, circumdedit comis tuis, paravit tibi in hippodromo Delphico, *ποδαρκέων δώδεκ' ἂν δρόμων τέμενος*, in sacro luco duodecim velocium cursuum. Quum enim *πώλων* certamina octo cursus habentia tum nondum essent, cf. Pausan. V, 8., sed tantum adultorum equorum, quibus duodecim cursus praescripti (cf. ad Ol. II, 50.),

Digitized by Google

recte hippodromum, locum sacris ludis consecratum, sic designare potuit ornatius; nam ornatum hic ubique quaerit. Atque δρόμοι ποδαρκεῖς sunt ut ὠκύπους ἀγών Soph. Electr. 699. Denique ἀκηράτοις ἀνίαις, integris habenis, non confusis ruptisque, ut saepe aurigae loris impliciti, curribus excidentes, cf. Markland. ad Eurip. Suppl. 689. Dixit nunc ita propter sequentia; sensus vero: perita et felici aurigatione paravit tibi victoriam. [Ulrichs Itinerar. I. p. 10: „*In der Nähe der Ruinen Cirrhas war der Hippodrom errichtet und noch zu Pindars Zeit auch das Stadium (der Hippodrom lag im geweihten Felde, weshalb ihn Pindar δώδεκα δρόμων τέμενος nennt), s. Pyth.* XI, 20. 73. *Der gröfsere Hippodrom blieb immer in der Ebene am Meere, für das kleinere Stadium fand man später in der Nähe Delphis einen Platz. Wegen dieser Lage des Stadiums zu Pindars Zeit nennt der Dichter den pythischen Wettlauf einen Kampf in tiefer Wiese unter Cirrhas Felsen (Pyth.* X, 23.), *womit der schroffe Berg Cirphis gemeint ist, unter dem die zerstörte Stadt und das geweihte Feld lag.*"] — V. 35 sqq. explicationem habent ambiguam propter locorum rationem. Primum partes et instrumenta currus, ξύστα, dicuntur sollertium fabrorum artificia, δαίδαλα pro δαιδάλματα, substantive ut Hom. Il. XIX, 13. 19. Od. XIX, 227.; curus enim Cyrenaici celeberrimi fuerunt artis praestantia, v. *Athen.* III. p. 100. F. c. Casaub. not. Hinc nunc ut donarium suspenditur currus; et fuerunt plures Delphis inter donaria, cf. Thrige p. 345 sqq. Porro κοιλόπεδον νάπος θεοῦ aut convallis est (*Waldthal*) inter Delphos et Crisam, in qua hippodromus, Κρισαῖαι πτυχαί VI, 18., idque simplicissimum est, etiam Müllero iudicante, aut pro urbe Delphorum ipsa dicitur, aut denique est media sola pars urbis proprie νάπη appellata, quae Boeckhii sententia. Denique Κρισαῖος λόφος aut inter hippodromum et Delphos fuit, uti Boeckhius credit, aut, quod ego praetulerim, inter hippodromum et Crisam s. Cirrham, quae duo nomina Pindarus non distinguit, cf. Boeckh. et Müller. Orchom. p. 495. [Ulrichs l. c.: „*Zum Andenken an den Untergang Cirrhas, der die Einsetzung der neuen gymnischen Kämpfe möglich gemacht hatte, und zugleich weil in der Nähe der geschleiften Mauern die neuen pythischen Spiele gefeiert wurden, nennt sie Pindar Cirrhas Wettkämpfe.*"] Iam vide mecum universam sententiam. Post primum hoc diceret Pindarus: Nihil fregit, sed reducta sunt ex certamine et dedicata deo omnia, quae deduxit in certamen. Si

Digitized by Google

enim Crisaeus collis proxime prope Crisam s. Cirrham erat, ubi appulerat Carrhotus Cyrenis veniens, verba hunc sensum habere possunt: Omnia quae (profectus a Cirrha) superavit Crisaeum collem in planitiem dei deducens, ad hippodromum in certamen. Atque haec explicatio simplicitate se commendat. Ceterum ἄμεσφεν est superavit, velut Aesch. Pers. 68. Alia ratio sententiae haec est: Omnia suspensa sunt Delphis, quae Carrhotus deduxit Delphos, quum primum veniret. Hoc sequuntur Thierschius et Tafelius, qui verba κοιλόπεδον νάπος θεοῦ ad solam urbem revocant, sine idonea causa, ut videtur. Ac Carrhotum cum curru ante certamen Delphis fuisse et omnino certatores cum curribus et equis ante certamen Delphos adisse indeque rediisse ad hippodromum, dubitari posse censet Müllerus, cui vulgo currus in planitie remansisse videntur cum famulis, certatore ipso Delphos petente, ut deo sacrificaret. Post certamen demum Carrhotum currum duxisse ad urbem. Denique Boeckhius, ceterum κοιλόπεδον νάπος ad mediam solam partem urbis revocans, ita vertit: Omnia suspensa sunt, quae in reditu ex Crisaeo hippodromo, superato qui inter Cirrham et Delphos est Crisaeo colle, in mediam Delphorum urbem deduxit, ut dedicarentur. Haec sententia eo laborare videtur, quod sic his verbis non dicuntur omnia instrumenta currus salva. Nam si suspensa quae ex hippodromo reducta, fac dimidiam partem reductam, etiam haec dicetur suspensa; nunc autem etiam antecedens sententia opposita postulare videtur, ut notio: omnia expresse significata habeatur. Haec hactenus; eliget lector ipse. [Hermannus Opusce. VII, 148: „Κρισαῖον λόφον quum ἀμεῖψαι dicitur Carrhotus, est id de ipso certamine intelligendum. Ita patet recte dictum esse ἄγων tempore praesenti. Iam currus suspensus est ἀνὰ κοιλόπεδον νάπος θεοῦ: nam quis in poeta non ferat, etiamsi in templo Apollinis [? in thesauro Cyrenaeorum] dedicatus sit currus, universe vallem, in qua urbs cum templo sita est, nominari?" Aliter Ulrichsius l. c. p. 19: „*Crissa lag unter den Felswänden des Parnasses. Pindars Angabe, dafs man vom Hippodrom über den crissäischen Abhang nach Delphi hinaufsteige, läfst keinen Zweifel übrig, dafs das Stephani die Ruinen Crissas sind.*" Cfr. ad P. VI, 6.] — V. 40. τό, quare, redeunte poeta ad antecedentia, sed sine emphasi. Hinc, ait, quia nihil omnino fregit; potest enim aliquis victor esse et tamen quaedam frangere. [Erasmi Schmidii emendatio a facilitate sane commendata χειράφα

τέκτονος ἀγάλματ' patronam nacta est Ranchensteinianam I, 13. Mihi singularis numerus displicet. Sed quod idem vir doctus τῷ σφ' ἔχει coniectat, non facturus erat, si Dissenii verissimam explicationem reputavisset.] — κυπαρίσσινον μέλαθρον, cupressinus tholus aediculae sive thesauri. Ibi suspensus currus prope signum Apollinis, ut videtur, memorabile, quod Cretenses posuerant τέγει Παρνασίῳ, in hoc Delphico thesauro, τὸν μονόδρομον, ex uno ligno constans, ut truncus, caput, pedes, brachia natura cohaererent, φυτόν, natum, quum lignum natura figuram humani corporis haberet, nec nisi expolitum esset arte; cf. Boeckh. in Nett. critt. [et Heeck. Cret. III, 161, qui hanc statuam pro signo Daedaleo habitam censet.] Ceterum thesauros civitatum, in quibus donaria, nosti e Pausania; ex autem currus in eo maxime thesauro suspensus, ubi Cretense signum, non constat, nisi quod propter cognationem Battiadarum et Cretensium fieri potuit, Boeckhio iudice, quem vide. Ceterum nec Cretenses hinc sequitur thesaurum Delphis habuisse nec Cyrenaeos, licet Pausan. X, 13, 4. in uno codice sit Κυρηναίων. [Nunc Κυρηναίων ex pluribus libris restitutum est.] — V. 44. ὑπαντιάσαι, obviam ire, excipere. De constr. c. dem. cf. Lobeck. ad Soph. Aiac. pag. 351. Repeti vides a post admonitionem v. 24. positam. Non igitur proclivis fuit ad merita et officia amicorum agnoscenda et remuneranda; tum ei maxime opus erat amicis in seditionibus civium. — V. 45. φλέγοντι, illustrant, cf. Ol. IX, 22. — Χάριτες, Ol. VII, 11. Te praedicat cantus. — V. 47. καὶ πεδὰ μέγαν πάρεστον λόγων φερτάτων μναμεῖα, h. l. qui non labores solos habuisti, sed etiam post labores habes quod iucundum sit, laudes insignes posterae, monimenta virtutis tuae. — V. 50. ἐνενηκοντάκοντα si solum legeretur, crederem Carrhotum quadragesimum fuisse, nunc quum πετόντεσσιν adiectum sit, fuit quadragesimus primus. — V. 54. πόνων, nam fuerat μέγας πάρεστι. — De οὔτε post οὐ cf. Boeckh. Nott. critt. et Hermann. Annotationes ad Elmsleii Medeam, p. 338. Lips. — V. 55. ἐ Βάττου δ' ἕπεται sqq. Laborum quidem nemo exsors; sed Batti adest antiqua fortuna tamen vincens talia et varia bona afferens. [Cfr. T. I. p. XXXI.] — τὰ καὶ τά, cf. Ol. II, 53. Carrhotus, frater reginae, videtur ipse e Battiadarum gente fuisse. Ac pro regè Battiada certaverat. Iam praestantiam fortunae Batti declarat magnifica oppositione ad commendandos popu-

Digitized by Google

Battiadas accommodata. [De intellectu verborum πόνων δ' ἐόντες ἀπόπλαγχος κτλ. ita Hermannus p. 149: „Quum de Carrhoto dicta sint quae praecedunt, huic aliquid adversi acciderit oportet: nam quae sequuntur ostendunt de malis et adversa fortuna sermonem esse." Ego cum Boeckhio facio.] — V. 56. πύργος ἄστεος, quamdiu igitur Battiadae regnabunt, munimentum urbs habebit adversus barbaros populos firmissimum. — δμμα ξένοισι, lumen, salus advenis mercatoribus, ut κοινὸν φέγγος Nem. IV, 12. Aegina, quum mercaturae causa undique advenae eo confluerent. Ceterum cf. Thrige p. 332.

V. 57—104. Societas fortunae et virtutis in gente Battiadarum. Declaratur igitur Batti conditoris et fortuna, quae tota ab Apolline profecta, et pietas, subliciturque etiam ceterorum regum honorifica mentio. — V. 57 sqq. Battus urbem conditurus fugat leones locum habitantes, ab Apolline adiutus, quod hic fortunae Batti documentum. De leonibus in Libya maximis vid. Oppian. Cyneget. III, 35 sqq. Cyrenaica regio iis purgata erat, quantum fieri potuit, fortitudine colonorum, terram occupantium, quo pertinet fabula Cyrenae, de qua vid. Pyth. IX. Alia traditio haec est. [Singulari arte poeta de Batto dicit, mutata vulgari fama, quae a Pausan. X, 15, 6. sic narratur: ἐπεὶ ᾤκισε Βάττος τὴν Κυρήνην, λέγεται καὶ τῆς φωνῆς γενέσθαι οἱ τοιόνδε ἴαμα· ἐπιὼν τῶν Κυρηναίων τὴν χώραν ἐν τοῖς ἐσχάτοις αὐτῆς ἐρήμοις αἰφνιδίως θεᾶται λέοντα, καὶ αὐτὸν τὸ δεῖμα τὸ ἐκ τῆς θέας βοῆσαι σαφὲς καὶ μέγα ἠνάγκασεν. — V. 58. περὶ δείματι, cf. Matth. Gr. §. 397. no. 2. — V. 59. γλῶσσαν ὑπερπόντιαν, vocem trans mare afferens validam et inauditam bestiis, quae incantationibus ab Apolline traditis eas terruit, cf. Aristarchum in Schol. et Boeckhium, vel suapte vi, accedente auxilio Apollinis terrorem simul iniicientis bestiis. Atque hoc praestat. — V. 60. ἔδωκε φόβῳ, cf. Ol. II, 82. — V. 62. ἀτελής, ut ratum faceret oraculum, quo Batto Libyae possessio promissa erat. Dativum μαντεύμασιν sic intellige: ut perfector fieret vaticiniis. — V. 63 sqq. Amplius explicaturus fortunam Battiadarum et universae urbis iis subiectae Apollinis favore et patrociniis niti (ad quam sententiam cf. Thrige p. 282.), pergit sic: Qui deus multis modis salutifer, medica arte corpora sanans, musica animos mansuefaciens, oraculis denique condens civitates. Quae omnia nunc propter Cyrenas dicta. Ac primum quidem Apollo ibi haud dubie medicus erat, licet etiam Aesculapius ibi cultus sit, cf. Boeckh. h. l. et Müller. Dor. I. p. 407.

Digitized by Google

Thrige p. 283. Diana quoque medica interdum, Hom. Il. V, 448. Deinde etiam musicae artes ab Apolline datae vigebant Cyrenis, cf. v. 107. et Pyth. IV, 295. — V. 66. ἀπόλεμον εὐνομίαν, inserens per has animis modestiam et tranquillitatem a bellis intestinis alienam, cf. Iacobs. Delect. Epigramm. p. 377. inprimisque Antonin. Liberal. c. 4., ubi legitur: κατῦσαι ἐμφύλιον πόλεμον καὶ ἔριδας καὶ στάσιν, ἐμποιῆσαι ἀντὶ τούτων δ' εὐνομίαν καὶ Θέμιν καὶ δίκην. Postremo cf. Horat. Carm. III, 4, 1: „Vos (o Musae) lene consilium datis et dato gaudetis." Nunc autem hoc manifesto proptar seditionem, quae fuerat, dictum, praeclare monente Pindaro regem, ut omni studio Apollo colatur, quo musicae artes, quae iam multum contribuerint ad urbis florem, etiam in posterum vigeant magisque augeantur; sic enim sperat regis animum a saevitia, civium animos a seditionibus aversum iri. — V. 68. μυχὸν μαντεῖον, recessum fatidicum, h. e. Delphie oracula edit. Est μυχός igitur de valle sub monte Parnasso. Oracula in multis quidem rebus dea edit, sed nunc de civitatibus conditis agi sequentia docebunt. Accipe iam sensum universi loci paucis redditum: Qui hodieque corporibus et animis vestris salutiferum se praebet et in posterum utinam pergat, olim vero civitatem vestram condidit oraculis auspiciisque suis. — V. 70 sqq. succedit iam locus difficillimus de Cyrenis conditis, in quo explicando dissentiunt dissentiuntque viri docti, nec ego mihi plus aliis arrogo sagacitatis. Nexus universus videtur hic: Docere vult Cyrenas Apollinis auspiciis conditas. Quum autem Sparta metropolis esset Cyrenarum et Cyrenaei Dores esse vellent, cf. Müller. Dor. I. p. 123., orditur necessario a migratione Dorica in Peloponnesum, Apollinis auspiciis facta, ut a vero rei principio. Fuit autem inter Spartanos magna gens Aegidae (Herod. IV, 149.), qui orti Thebis (cf. Isthm. VI, 15. ibiq. not.), sed egressi omnes, inter ceteros Dorienses in Peloponnesum venisse credebantur cum Carneis suis sibi domesticis, inde in Laconicam propagatis. Ex horum posteris Therus Sparta colonism duxit in Theram auspiciis Apollinis; cum Aegidis etiam Minyae profecti ad Taenarum habitantes, cf. Pyth. IV. Aegidae tamen duces et reges Therae. Thera alio tempore Cyrenas venit Euphemida Battus, Minyis expeditionem ducentibus, non Aegidis, quorum tamen pars se adiunxisse videtur. Sic Carnea Apollinis Sparta per Theram Cyrenas delata. Haec omnia Pindarus mirabili brevitate complexus est et

Digitized by Google

plus etiam. Etenim quum Aegidae haberentur etiam Thebis et Pindarus ipse Aegida esset, Theraeis Aegidis cognatus, ne credas Aegidas directe Thebis in Theram venisse, non profectos e Peloponneso Dorica nec Dorica migratione, Doricarum civitatum principio, in Peloponnesum delatos, consulto addit suos quoque patres Aegidas a Spartanis Aegidis ortos; atque haec mihi primaria causa esse videtur, quare sui mentionem iniiciat, ut de universae rei historica ratione, qualem ipse narrare volebat, plane constaret. Iam vide paucis rerum nexum: Fuit primum migratio Doriensium in Peloponnesum, cum quibus venit tota Aegidarum gens Spartam; pars Aegidarum inde cum Minyis migravit Theram, Minyae postea cum Aegidis Cyrenas. Pro his Pindarus: „Fuit primum Dorica migratio in Peloponnesum; ego vero a Spartanis Aegidis ortus sum (h. e. omnes omnino Aegidae Dorica migratione Spartam petierunt). Sparta Theram profecti sunt, a quibus et ipse descendo, Aegidae, non sine deo, sed quum in fatis esset, ut Carnea Cyrenas venirent. Cyrenaicam regionem Antenoridae insederant olim; huc deinde venit Battus." — V. 70. τῷ, quo, eo quod tenet fatidicum locum. — V. 72. ἔναισσεν, habitare fecit, [cfr. Pyth. I, 52.] Notum vero triplex regnum in Laconica, Argolide, Messenia. Cet. cf. ad Pyth. I, 62. — V. 73. τὸ δ' ἐμὸν sqq., meam gloriam, meas origines dicunt a Sparta esse. Verissime Boeckhius meus Pindarum de se ipse loqui contendit; nam in dramatica quidem poesi et in epica (praeter invocationes Musarum similesque locos) prima persona eorum est quos poeta loquentes introducit, at in lyrica ipsorum poetarum, nisi ubi etiam hi aliorum verba directa oratione narrant, idque diserte significant. Tam aperta est haec differentia horum generum, ut iure mireris non statim ab omnibus intelligi. Frustra dices: in plerisque Pindari locis „ego" sane poetam significat, at interdum tamen hic repente dramaticum agit et chorum a te non monito postulat ut intelligas. Minime vero: lyrica et dramatica diversa sunt et manebunt, ac ne semel quidem potest admissum esse quod ab indole lyricae poesis alienum est. Denique quod chorum Cyrenaicum censent nunc loqui de se, ego vehementer dubito hunc ex solis Aegidis constitisse, cui probabile est etiam Battiadas multos interfuisse aliosque. De constructione γαρ. ἀπὸ Σπ. sc. ὄν s. εἶναι cfr. ad Nem. IX, 48. — V. 76. ἐμοὶ πατέρες. Fuerunt patres Pindari in Thera, ut ipse dicit; inde igitur in tot migrationibus Graecorum huc illuc

Digitized by Google

pars Aegidarum Thebas, priscam universae gentis sedem, redierat, atque hinc ortus Pindarus. Dissentio hic a Boeckhio meo, qui Pindari parentes dicit non eos, qui Spartam abierint et Theram, sed qui Thebis remanserint. Mea sententia Aegidae Dericae migrationis tempore dicuntur Thebis egressi omnes et Dorieusibus adscripti. Ceterum poeta suum nomen immiscens simul significat se ex veritate omnia tradere, ut ipsum cognatum iis, de quibus dicat; ac non parvum pondus etiam admonitionibus suis accedit. — V. 77. *πολύθυτον ἔρανον* sunt Carnea; *ἔρανον*, ait Boeckhius, quum singuli victimas conferrent, ut quasi de symbolis coenaretur. De Carneis per Aegidas propagatis vide Müller. Orchom. p. 327. Tum cum Hermanno et aliis inge: *ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν πολύθυτον ἔρανον Κυράνας ἀγαχτιμένην πόλιν*, Boeckhius post *ἔρανον* interpungit. At enim Thera hic unice propter Cyrenas memoratur, quo tendunt omnia per totum locum; quare videtur mihi oratio non subsistere debere in medio cursu. Non dicere debet: Aegidae Theram venerunt, quum in fatis esset, ut Carnea in Thera essent; sed hoc: Aegidae Theram venerunt, quia in fatis erat, ut Carnea Cyrenas venirent. — V. 78. Verba *ἔνθεν ἀναδεξάμενοι, Ἄπολλον, τὰ Καρνεῖα ἐν δαιτὶ σεβίζομεν* Hermannus sic explicat: inde, ab illo sollemni, nos quoque duximus Carnea eaque in epulis celebramus. Ac si Doria migratione Aegidae omnes Spartam migrarunt, Pindari vero maiores Theram venerunt, concedendum est, quae tum Thebis habebantur Carnea, ducta esse ab illo sollemni, quod Aegidae Theram adduxerant. *σεβίζειν*, pie facere, agere, ut *θυσίας σεβίζειν θεοῖς* Eurip. Helen. 1373. Boeckhius vero aliter interpretatur locum, prout ipse constituit, sic: „Unde receptam, Apollo, tua, Carnea, in comissatione verecundamur Cyrenae pulcre extructam urbem." Ut Thebani Cyrenas in sollemnibus suis celebrare dicantur. Ceterum *ἀγαχτιμένα* urbs ob magnificentiam aedificiorum, quam etiam rudera testantur. Pyth. IX, 69. *καλλίστα*. Vide etiam infra v. 90 sqq. [Quod ex hoc loco variis interpretum opinionibus mirifice vexato discimus, poetam Aegidarum gentilem fuisse, confirmatur titulis Anaphaeis, in quibus nomen *Πίνδαρος* Aegidarum genti familiare — Anapha autem Theae vicina habebat Aegidas et ipsa — identidem recurrit, cfr. Boeckh. C. I. II. p. 1002. et Symbol. meas poett. lyr. p. 84. et vide T. I. p. LXXXIII. Conati autem multi homines docti post Dissenium sunt huic loco et

Digitized by Google

integritatem suam reddere et veram mentem poetae eruere subtilius. Quorum sententias percensere inutile est, postquam G. Hermannus felicissime perfecit quod frustra annisi erant alii. Sed qui cognoscere varias opiniones volet, adeat Heimsoeth. p. 85., Rauchenstein. Introd. p. 54., Commentatt. Pind. I, 13 sqq., postremo eundem in Bergkii et Caes. Diar. Antiq. 1847. nr. 91. p. 735 sqq. et T. Mommsen Pindar. p. 10 sqq., ubi quae de Pindaro Aegidarum gentili disputaverat in Bergkii et Caes. Diar. 1845. nr. 1. 2. vernaculo sermone repetiit. G. autem Hermanni commentatio extat in libellis qui inscribuntur: *Berichte über die Verhandlungen der kön. Sächs. Gesellsch. der Wissensch. zu Leipzig*, a. 1847. VI. p. 221 sqq. Profectus vir venerabilis ab eo, non esse credibile, quod quidam interpretes sumpserunt, Aegidas quidem Thebis Spartam migrasse omnes, sed proavos poetae vel plures vel unum aliquem Thebas remigravisse, singulas difficultates deinceps excutit. Quo facto verissime e fluctuantibus librorum scripturis hanc priorum verborum speciem elicit: τὸ δ' ἐμόν, γαρύειν ἀπὸ Σπ. κτλ., h. e. meum autem est, iucundam famam a Sparta (ortam) celebrare: cum τὸ δ' ἐμόν verbis compara Pyth. XI, 41. Isthm. VII, 38. Porro σεβίζομεν non videri sincerum esse: quo in σεβιζέμεν mutato apparere simul ἀναδεξάμενοι deberi iis qui, quod infinitivus postulat, ἀναδεξαμένᾱν illi σεβίζομεν assimilavissent. Sic demum clare dici id quo omnis tenor loci tendat, Carnea divinitus venisse Cyrenae: vulgo enim de Thebanis Carneis Thera repetitis vel de Cyrena nympha et urbe in Thebanorum festo celebrata cogitant. Postremo γεγενναμένοι nec ipsum posse pro incorrupto haberi: quippe fidem excedere, gloriatum esse Thebanum poetam, se per patres suos Aegidas Sparta ortum esse. Quare reddito poetae κεκοινᾱμένοι hic existit universi loci habitus: τὸ δ' ἐμόν, γαρύων Ἀπὸ Σπάρτας ἐπήρατον κλέος, Ὅθεν κεκοινᾱμένοι Ἱκοντο Θήρανδε φῶτες Αἰγεῖδαι, Ἐμοὶ πατέρες, οὐ θεῶν ἄτερ, ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν, Πολύθυτον ἕρανον Ἔνθεν ἀναδεξαμένᾱν Ἀπόλλωνι τεᾷ Κάρνειε Ἐν δαιτὶ σεβιζέμεν Κυράνας ἀγακτιμέναν πόλιν, h. e. „Mir ziemt es, von Sparta eine erfreuliche sage zu singen, von wo theilhaber des zugs, die Aegiden, meine väter, nach Thera kamen, nicht ohne göttliche fügung, sondern ein geschick führte sie, damit von dort aus die festgegründete stadt Kyrene das opferfest aufnehmen und bei deinem mahle, o karneischer Apollon, feiern sollte." Addit Hermannus nunc etiam cum Herod. IV, 147. haec con-

Digitized by Google

gruere, qui cum Spartanis Aegidas testatur Theram venisse. Simul tangi illud, Aegidas non solos, sed cum Spartanis venisse Cyrenas, poetam autem hac gentilium suorum communione excitari ad Aegidarum memoriam instaurandam, qui cum urbe genteque regia illo modo coniuncti erant. — Ceterum quod Mommsenius ad explicandum vulg. σεβίζομεν suspicabatur, ipsum tum Pindarum Cyrenis affuisse eoque die festo Apollinis cum gentilibus suis Cyrenam urbem celebravisse, id scite excogitatum — favet enim eximie, quod Pindarus loca ipsa Cyrenarum civiliumque rerum turbas accuratissime cognitas habet — vel sic potest verum esse, etiamsi iam non eo confugere coacti summus. Sed qui Hermanni conformatione ultimorum verborum spreta in vulgata acquiescent, Mommsenii scitam coniecturam amplectentur. — V. 82 sqq. Post ἀγακτιμέναν continuans laudem loci addit: Ubi Troiani Antenoridae heroes sunt ἐγχώριοι. Magna enim et eximia laus loci peculiares heroes habere ibi sepultos, quum vulgo coloniae non alios heroes haberent, quam quorum cultum e patria adduxissent. — ἔχοντι, cf. Nem. IV, 49. De Antenoris Troiani filiis cum Menelao Libyam delatis, ubi Antenoridarum collem dictum occupaverant, cf. praeter Scholia Boeckh. et Heyn. Excurs. ad Virg. I, 242. Thrige p. 79. et 292. [et Welcker. Trag. Gr. I, 170.] — V. 85. Nunc tandem ad Battum venit s. Aristotelem, et huius in illas regiones adventum tractat. Quum autem, ut supra expositum, non solum fortunam Battì declarare vellet, sed etiam virtutem, nunc huc revocat orationem atque id agit, ut maxime pium eum fuisse appareat. Talem enim etiam Arcesilaum volebat. — ἱλάσιππον ἔθνος, ob curulis studia a Cyrenaeis regibus continuata bellis et ludicris certaminibus. — V. 86. δέκονται, praesens historicum, veluti Pyth. IV, 163, 4., ceterum rarum apud Pindarum. Studiose eos exceperunt sacrificiis et heroicum cultum iis tribuerunt, adeuntes eos cum donis, οἰχνέοντες, cf. Ol. III, 40. [δέκονται pro praesenti historico habenti Dissenio adversatur Rauchenstenius I, 15. Antenoridas a Cyrenensibus cultos et tanquam heroas ἐγχωρίους donis et honoribus excipi solitos arbitratus.] — V. 88. ἀνοίγων, quum Battus primus viam patefaceret navigantibus in Libyam. — V. 89. μείζονα, quam quae ibi inveniebat. Cave enim Theraea comparari credas. Nempe Antenoridae venerant cum comitibus plebeiis, ac vixerant inde ab hoc tempore hi homines, etsi tenui victu. — V. 90 sqq., inprimisque Apollinem

Digitized by Google

coluit. Fecit enim rectum planam pavimento inductam viam, quae equis calcari posset in Apollinis pompis, ubi Cyrenaei in curribus transvecti videntur. Haec Σκυφωτὴ πλατεῖα dicta Cyrenis secundum Scholia, nunc autem σκυφωτὴ adiectivum est, ceterum a σκύφῳ sive λατύπῃ, paviia, cf. Boeckh. Oeconom. civitat. Athen. I. p. 217. et h. l., ubi plura de hac nobili via, add. Thrige p. 99. — εὐθύτομον, recta sectam, quum τέμνεσθαι proprium sit de viis. Hoc tamen loco Boeckhius eam simul saxo incisam probabiliter putat, ut in plano currerct. — V. 91. ἀλεξιμβρότοις pompas dicit hominibus salutares. Voluit enim Battus conditor, urbis saluti prospiciens, cultu diligenti Apollinis pompisque magnificis ei ductis arceri mala ab urbe eiusque civibus, ut est ἀκέσιος, ἐπικούριος, ἀλεξίκακος, ἀποτρόπαιος, προστατήριος Apollo, cf. Müller. Dor. I. p. 296. Ducebat autem haec via per urbem ad templum Apollinis, nec dubium etiam huius carminis pompam in ea ductam. — V. 92. Denique ἱπποκρότοις, quae quatitur ungulis equorum sonantibus. Similiter de strepitu currnum κρότος est, ut ἅρματα κροτητά, ἵπποι ὄχεα κροτέοντες, κραταιλίζοντες, Hom. Il. XI, 160. XV, 453. Nunc ad adiectivum ἱπποκρότοις confer οἶμος ἐπίκροτος, multum rotis pulsata et applanata, Anthol. Lips. Iacobs. T. II. p. 68. ibiq. not. T. VIII. p. 198. Denique καλὰν Σοφίης ἱπποκρότου δάπεδον in Posidippi Epigr. ap. Stob., Anthol. T. I. p. 47. — V. 93. ἔνθα, ibat a foro inde, ubi ad fori extremum Battus sepultus iacet seorsim a ceteris omnibus sepulcris, quae in urbe. Κτισταί enim in foro sepeliuntur, cf. Schol. ad Ol. I, 149. Hoc est illud Batti veteris sacrum sepulcrum Catull. VII, 6. — V. 95. ἥρωες λαοσεβής, scil. est, quum conditores post mortem pro heroibus colerentur, cf. ad Ol. VII, 77 sqq. — V. 96. πρὸ δωμάτων, quum opponatur foro, ubi Battus, capiendum sane de via, ac suspicatur Boeckhius haec sepulcra alicubi in via aliqua conspicua urbis fuisse, et quidni ante regias sedes ipsas, quae δώματα? — V. 98 sqq. Verte: Et magnarum virtutum per libamina, rore recreante carminum encomiorum facta (unter der sprenge ihrer tugenden mit dem thaue der komoslieder), dum laudantur virtutes eorum canta hoc encomio, audiunt, opinor, sub terra suam felicitatem et filio Arcesilao communem gloriam iustamque. χεύματα μεγαλᾶν ἀρετᾶν sunt libamina sparsa virtutibus, ut χεὰ τάφων, unde metaphorica oratio loci tota po-

Digitized by Google

titus est, idque pulcherrime post sepulcra modo memorata. Ad constructionem cf. Eurip. Suppl. 974. λοιβαὶ νεκύων, cfr. Herm. ad Soph. Ant. 598. At χεύματα ἀνθέντα, h. e. effusa, ut ἰχμὰν ἐλαίου. Porro χεύματα ἀνθέντα δρόσῳ κώμων, quae facta sunt rore carminum. In quo dativum attende. Nota sunt στάζω et stillare c. dat. Dicitur νιφέτω μὲν ἀλφίτοις, φαιαζέτω δ' ἄρουσιν, φέτω δ' ἔτνει, et ὁ Ζεὺς ὕων οἴνῳ Athen. VI. p. 269. Alibi ap. Latinos sacrificare, facere agnis, hostiis, litare latice, libare vino. Denique confer ἀνοντίζειν, βάλλειν, alia c. dativo, ad Ol. XI, 22. et Nem. I, 18. Ac ne duplex dativus te offendat, qui non displicuit veteribus, vid. Ol. V, 6: ὑπὸ βοοθυσίαις ἀθλίαν τὸ ἀμίλλαις, ἵπποις ἠμιόνοις τε μοναμπυκίᾳ τε. Ipsam vocem δρόσος, quum etiam alibi dicat ἄρδειν δρόσῳ χαρίτων, ἐαίνειν εὐλογίαις, ὕμνῳ, nunc felicissime usurpavit propter χεύς. Et μαθαχᾷ est recreante, Nem. IX, 49. Recreantur enim Manes χεαῖς. Dictum ὑπὸ χεύμασι ἐανθείσιν ἀνοίαν ut alia innumera, in quibus ὑπό simul, sub significat. Postremo quomodo Manes, virtutes eorum dum canuntur, audiunt felicitatem suam? Nempe κώμων rore sparsae virtutes; discunt igitur encomiis cantus nunc apud superos haberi, haberi epinicia, florere gentem Battiadarum. Atque ut tristissimum Manibus audire puellae gentem, interisse nomen suum nec superstitem esse qui memoriam colat, sic laetissimum, si prosperrima omnia comperiunt. [Scripturae nunc repositae haec interpretatio est: quum magnae virtutes victoris tenere rore tinguuntur sub epinicii carminis libaminibus, audiunt profecto suam felicitatem etc.] — V. 103. χάριν, decus victoriae, νίῳ κοινάν, quum non minus patrium sit et universae gentis.

V. 104— fin. Rediens ad Arcesilaum huius virtutes praedicat et vota facit pro futuro tempore. — νέων, iuvenum, ex quibus chorus compositus. Chorus est eius qui κώμου διεκόνησε, ut nunc Arcesilaus. Hic per chorum canit deum. Boeckhius etiam de aliis temporibus cogitare videtur, unde putat adolescentes intelligi lectos e trecentis regis comitibus. — χρυσέοιο, aureae cithara instructum, ut Orpheus χρυσέῳ Fragment. incert. 84. Boeckh. [fr. Thren. X, 10.] Plura de hoc epitheto obscuro vid ap. Boeckh. h. l. et Müller. Dor. I, 356. Mitscherl., Ilgen. et Voss. ad Hymn. Hom. in Cer. 4. — V. 105. Quum habeat ex Pythone per victoriam ab Apolline datum victoriale hoc carmen incundum impe-

Digitized by Google

mus remuneratus. — V. 106. καλλίνικον adiectivum est, similiterque λυτήριον. Alias cantus λύπην καμάτων, ἄκοιτα μόχθων, ubi lucta, pugilatu, pancratio certatum, nunc δαπανᾶν, quum rex sumptus fecerit, non corpore laboraverit. — V. 108. λεγόμενον, non mea verba, sed quae alii iudicant. [„Λεγόμενον ἐρέω est trita dico. Refertur enim ad ea quae sequuntur, quae vulgaris sermonis sunt, esse aliquem κρέσσονα ἀλκίας. Similiter κοινὸν ἔπος dixit Pyth. III. initio." Hermannus p. 158.] — V. 110. φέρβεται, alit, habet. Cf. imprimis τρέφειν, de quo dixit Casaubon. ad Athen. VII. c. 19. p. 540. Ernti rex invenis. — V. 111. Lingua, dicendi facultate, et confidentia, παῤῥησία ait Boeckhius, tantum praestat aliis, quantum aquilae ceteris avibus velocitate. [Sed vide not. crit.] — V. 114. ἀγῶνίας iunge cum σθένος, postulante sententia, certaminis vere robur tanquam murus, ut saepe πύργος, ἔρκος Ἀχαιῶν ap. Hom. Fuisse videri regem grandi statura et insigni robore notavi ad Pyth. IV. Ceterum cave domesticas cum civibus contentiones innui putes; sed disce ex hoc loco, quod ad procemium conieci, bella gessisse regem cum vicinis civitatibus. — Attende vero ordinem rerum. Laudat primum prudentiam cum peritia confidentiaque dicendi; his opponit bellicum robur, unde nunc infertur δέ. Tum in sequentibus composit musicas ingenii artes et curruum regendorum dexteritatem, quae corporis est. — V. 115. ἔν τε Μοίσαισι ποταινός, und in den musenkünsten flügge von der geburt. Nam ποταινός est πτηνός, pulere dictum, quum Musis volatum tribuere ament veteres, cf. Isthm. I, 94., et artibus musicis qui operam dat, velatu se tollat in altum. Ad verba ἐν Μοίσαις cf. Eurip. Hippolyt. 451. Dicitur de rebus musicis latiore et angustiore sensu. Ceterum de musica apud Cyrenaeos dicit Boeckh. et Thrige p. 354. — Denique ἀπὸ μαντρός, cf. ἐκ μαντρός Aesch. Choeph. 416., ἐκ γαστρός Theogn. 107. Verbum autem supplendum est πέφανται ex proximis. — V. 116. ἐπιχωρίων καλῶν ἔρεθος, et quotquot sunt domesticarum laudum aditus, tentavit, quod de curulibus et gymnicis certaminibus intelliges in ludis domesticis, de quibus vid. Pyth. IX. Sunt enim haec proxime cum antecedentibus iungenda. De musicis agonibus nihil constat; alioquin etiam hos addere posses. — V. 117. τελεῖ, tribuit, Hom. Il. IX, 157. XXIII, 559. — V. 120. ἔχειν, scil. δύνασιν. — V. 121. δαμαλίζοις, perdat, cf. de his formis Monk. ad Eurip.

Digitized by Google

Hippol. v. 231. *Χρόνον* intelligo quod tempus maturavit, ut ver (ver sacrum), *θέρος* (*χρυσοῦν θέρος*), *ἐπώρα*, *ὥρα*, auctumnus, annus dicuntur pro iis quae gignuntur his temporibus. Iam sensus: Valeas viribus et consilio etiam in posterum, ne ventus brumalis tibi perdat temporis fructus, h. e. ut arceas seditiones et tuearis fortunae benignae ornamenta. Metuebatur enim finis regni. In tali re metaphora opus fuisse non est quod te moneam. Pergit: Iovis utique mens regit fortunam hominum dilectorum, quare etiam de tuis rebus optima speramus. Iamque mittens istos politicos metus claudit carmen alia re, votis pro Olympica victoria, quam rex parabat atque etiam adeptus est. — V. 124. *δόμεν — ἔτι*, h. e. *ἐπιδόμεν*, addere, praeterea dare.

Carmen Pythium sextum.

INTRODUCTIO.

Victoria reportata est Pyth. 24., Ol. 71, 3., et victor quidem renuntiatus Xenocrates Agrigentinus, frater Theronis, regis Agrigenti, cf. Ol. II, 49.; auriga vero Thrasybulus fuit pro patre victoriam reportans, iuvenis nobilis, etiam Pindaro eximie dilectus. Cantatum Boeckhius suspicatur carmen Delphis, ipsis Pythiis vespere in comissatione, quum poeta expetitos per nuntium versus prompte transmisisset. Ratio carminis vere poetica. Quum enim Thrasybulus pro patre certasset, canit aeternum splendorem victoriae pietate erga patrem insigni reportatae, quum pietas inter principes virtutes sit, a Chirone olim Achilli pro maxima officio commendata post deorum venerationem. Ac quum etiam mythicum exemplum adesse deberet, quo summa pietatis praestantia tanquam in clarissima luce ob oculos poneretur, Antilochi celebratissimi apud Graecos iuvenis nobile factum se offerebat, qui, ut patrem Nestorem morti eriperet, ipse mortem tulit a Memnone caesus. Huic igitur nunc Thrasybulus similis in suo genere, antiquam Nestoridae virtutem luculenter refert, qui pia

Digitized by Google

monte ad patriæ Xenocratis patruique Theronis normam se componit, quemadmodum etiam aliis multis virtutibus placet, in fine commemoratis. [Cfr. T. I. p. XXXI., ubi pro Architochi corrige Antilochi.

EXPLICATIO.

V. 1—18. Principium. Profectione poetica ad Thrasybulum suum canendum Delphos tendit Pindarus, ubi gloria aeterna exstat victoriae curulis. — V. 1 sq. Veneris arva vulgo hic eadem habent quae Gratiarum et Musarum, de quibus vid. ad Ol. IX, 27. Sed hoc sensu Ἀφροδίτας καὶ Χαρίτων dicendum erat. Sin ἤ. accipitur sic, ut alias in eadem re post verbum minus aptum aut definitum additur aptius, nihil hoc loco erit foeminus. Praeterea sine exemplo est Venerem alii quam amatorio generi poesis praecesse, nec potest opponi Prosod. nr. 3., ubi vide. Quare aliter de hoc loco iudico. Ut Musae universam poesin curant, sic Gratiae Pindarico usu κῶμον et epinicia [cfr. Engel. Cypr. II, 415 sqq.]; quum autem poeta dilectissimum iuvenem canat, venuste carmen suum sive amatorium sive epinicium dicit, prout spectes; est vero quodammodo utrumque. Atque huc etiam ἀκούσατε, quod poeta tanquam praeco exclamat, refero, ut in re singulari. (*Merkt auf; denn ein liebeslied ist's oder ein siegeslied, was ich singe.*) [De poetis universe accipit Mommsenius. Vix recte, quum sequatur ὀμφαλὸν — προοιχόμενοι.] — V. 4. προοιχόμενοι de profectione poetica. [Cfr. not. crit.] — V. 5 eqq. Paramus hymnum, ait, Delphos accedentes, ubi praeclara materia hymnorum laudisque exstat genti, urbi et maxime Xenocrati. — Τμνων θησαυρός, qui ἑτοῖμος Delphis est accedenti ibique τετειχίσται, muris inclusus iacet, vix potest hoc carmen esse, quippo quod nunc demum paratur. Est, credo, gloria victoriae, cum donario comparata, plane ut Ol. XIII, 36. ἄγγελα ποδῶν ἀνάκεινται δ' Ἀλφεοῦ ῥείθροισιν, et ἀρετὰ κεῖται Isthm. IV, 17. [Heimsoethius ἑτοῖμος ὕμνων coniungit, h. e. δυνατὸς παρέχειν πολλὸν ὕμνον. At ἑτοῖμος genitivum pati docere debebat.] — Verba ἐν πολυχρύσῳ Ἀπολλωνίᾳ νάπᾳ alii omnino pro urbe dictum censent, quae in Schol. ad Iliad. II, 519. antea Παρνασία νάπη nominata fertur, collat. Pausan. X, 6, 1. Sic ὀμφαλὸς χθονός et Ἀπολλωνία νάπη erit idem. Boeckhius autem

Digitized by Google

mediam urbis partem intelligit, quum urbe tres partes habuerit, superiorem, inferiorem, mediam, quae proprie *Νάπη* dicta. At quum *πολύχρυσος* adiectum, *περίβολος* templi sane permagnum, in quo thesauri quos memorat Pausanias, videtur Boeckhio in *Νάπην* descendisse (nam templum ipsum in superiore urbe fuit). Defenditur haec sententia eo, quod Pindarus primum universe videtur urbem indicare per *ὀμφαλὸν χθονός*, deinde specialiter eam partem, ubi thesauri; ac si media pars *Νάπη* dicebatur, pulcre Pindarus hoc nomen respexerit, ut Pyth. V, 87. *σχυρωτὸν ὁδὸν* dicens *Σκυρωτάν*. Restat una difficultas haec, quomodo gloria in urbe aut in media urbe dicatur reposita, quae extra urbem in hippodromo reportata est ad Crisam. Nam quod vulgo donaria et thesauri in urbe dicunt, non sufficit, nisi etiam haec gloria ibi aliquo modo exstat. Etenvero mea sententia currus, quo vicerat Thrasybulus, repositus est in thesauro aliquo, ut Pyth. V. currus Carrhoti, atque ita etiam gloria Delphos translata; quo respiciens Pindarus, ut odet ubique a praesentibus rebus victorum comparationes ducere, nunc pulcherrime a reali donario ducta loquutione praedicat idealem gloriae laudisque thesaurum iam in *Νάπῃ* repositum. Sic verbum *τετείχισται* ipsa re oblatum est. Boeckhius, qui cum Scholiastis *ὕμνων θησαυρὸν* pro ipso hoc carmine accipit, *κῶμον* censet in *Νάπῃ* habitum et propterea hymnum dici ibi *τετεῖχίσθαι*. Vide tamen Pindarum Nem. V. init. [Ulrichs Itiner. I, 30: „*Die Ἀπ. νάπα liegt Κρισαίαιον ἐν πυγαῖς oder ὑπὸ πυγὶ Παρνησσοῖο. Auch erklären die Scholien ersteres durch ἐν Πυθῶνι, letzteres durch ἐν Δελφοῖς.*" Et p. 42: „*Was* Hymn. Ap. Pyth. 284. *κοίλη βῆσσα, ist* Pyth. V, 50. *κοιλ. νάπος und hier Ἀπ. νάπα. Daſs ein Theil der Stadt Delphi νάπη hieſs, widerspricht der Bedeutung des Worts. Auch Strabo bezeichnet mit dem Ausdruck νάπη das ganze Delphische Hochthal zwischen dem Parnaſs und der Cirphis, durch das der Pleistus hinflieſst.*" Etiam Hermann. Opusc. VII, 153. intelligit totam illam Parnassiam vallem, in qua sita erat urbs Pytho.] — V. 10 sqq. Pindarus per totum hoc carminis principium immortalitatem gloriae illustraturus reportatae pergit: „Sed cetera donaria elementorum furori obnoxia deleri possunt, hunc autem idealem gloriae thesaurum nec imbres irruentes, nubis exercitus ferus, nec venti in recessus maris abripient omnis generis colluvie pulsatum." Conferendus ante omnia locus Horatii Carm. III, 30, 3. Ceterum ornatius exsulit loquutionem metisi-

Digitized by Google

mum de ventis auferentibus, cf. Hom. Il. VI, 346 sqq. Od. VIII, 409. Theocr. XXII, 167. Tibull. I, 5, 65. III, 22., ubi venti et nubes memorantur, ut Catuli. XXX, 10. Videatur omnino Cerda ad Virgil. Aen. IX, 813. [Similis est Simonidis fr. cccxcvm. 1. Del. locus, qui ad discernendam indolem utriusque poetae plane factus est.] — ἐπαυτός, procul veniens et irruens, ut peregrinus hostilis exercitus, cf. Blomfld. ad Aesch. Sept. 580. — στρατὸς ἀμείλιχος per metaphoram dixit, minime vero personificatus est imber. — κάμφορος χαράς est colluvies omnis generis, glarea, limo, lapillis aliisque rebus constans. — V. 14. propter vocem πρόσωπον personificationem ne inferas, alienam a donarii comparatione per totum locum regnante. Est πρόσωπον omnis rei facies externa, cf. Isthm. II, 8., nunc huius metaphorici thesauri, qui pulcriór aëro semper faciem habebit splendentem. — ἐν φάει, scil. ὤν, h. e. λαμπρὸς τὸ πρόσωπον. Hom. Il. XV, 643. — καθαρῷ. Vox propria de splendido lumine, ut φέγγος καθαρόν Pyth. IX, 90. et ἁμέρας αἴλας Fragm. incert. nr. 3. Deinde cum aliis substantivis iungitur eodem sensu, ut ἀρετά est Pyth. V, 2. et κέλευθος Ol. VI, 23. — Mox iunge νίκαν ἄρματι usu Pindarico, et νίκαν ἐν πτυχαῖς scil. reportatam, vid. ad Ol. I, 94. De valle, ubi hippodromus, cf. ad Pyth. V, 36. Denique ad ἀπαγγελεῖ λόγοις cf. Pyth. I, 92 sqq. Iam verte: Sed splendens facie et nunquam non integer hic gloriae thesaurus victoriam curulem, patri tuo gentique communem, sermonibus hominum nuntiabit. [Hermannus Opusc. VII, 154: „Multo et simplicius et venustius ita construetur oratio: ὁ θησαυρὸς ἀπαγγελεῖ πατρὶ τεῷ πρόσωπον ἐν φάει καθαρῷ ποινάν τε γενεᾷ νίκαν, carmen hoc patri tuo nunciabit hilarem vultum (i. e. exhilarabit ei vultum) communemque genti victoriam." Longe praefero Dissenii explicationem, commendatam positura verborum φάει δὲ κτλ., quae sponte ad θησαυρὸς applicantur. Praeterea θησαυρόν falso Hermannus hoc carmen dici censet. Et aperte ποινὰν πατρὶ τεῷ γενεᾷ τε cohaerent.] Perlecto toto loco monendi sunt lectores, ne pro inanibus verbis habeant quae Graecis aliter videbantur. Habet iis virtus, gloria severa aeternam quandam vim solo ei, ubi exstat, ut ita dicam, affixam; quod dicit Pindarus αἰγλα ποδῶν ἀράσιται ἐπ' Ἀλφεοῦ ῥεέθροισιν Ol. XIII, 36., aut Ol. I, 24: λάμπει δὲ σὶ κλέος ἐν εὐάνορι Λυδοῦ Πέλοπος ἀποικίᾳ, id vere creditum est: vivit,

splendet gloria victorum Olympiae, Delphis ceteriisque in locis, aeternum affixa ibi et nulla vi delebilis, quamdiu solum ipsum manebit. Sic etiam haec gloria usque splendet et splendebit Delphis, postquam ibi reposita est, et nunc, puto, etiam illud optime intelligimus, cur ab umbilico cerus sit posita: Habemus aeternam gloriam in aeterno solo splendentem. His explicitis una quaestio restat. Quaenam est huius nunc gloriae tanta tamque insignis praestantia, ut tam insignem laudem potius mereatur? Nempe, ut docetur sequentibus, est pietatis erga patrem documentum pulcherrimum; pietas autem maxima virtus est post deorum venerationem. Sic igitur pietatis lumen praeclarum est verum huius carminis thema.

V. 19—46. Media pars. Illustratur pietas Thrasybuli. — V. 19. *Σὺ τοὶ σχέθων νιν ἐπιδέξια χειρὶ* cett. verto: Tu consequutus eam (victoriam) dexteritate manus, optimum exsequeris praeceptum a Chirone olim Achilli datum, ut prae ceteris quidem levem venararetur, hoc autem honore (ope manus) ne privaret parentium vitam fato concessam. — *σχέθων* aoristus est, ut constat, quamquam Buttm. Gr. ampl. II. p. 86. (62. Lob.) accentum in prima syllaba retineri vult — *ἐπιδέξια χειρός*, dextre quoad manum, cf. Matth. Gr. §. 337., h. e. dexteritate manus, quemadmodum dicit Isthm. II, 21. manus in aurigatione laudatur. Vulgo vertitur: Tu tenens eum (patrem) dextra manu, aut manu ad dextrum latus, quod tamen nec antecedentibus nec sequentibus satis bene convenire mihi videtur. Victoria patris est; Thrasybulus certans pro patre optime meritus est, ut Antilochus pro Nestore pugnans; sic exsequitur Chironis praeceptum; de factis igitur, de rebus gestis hic agitur. Minus etiam placet tertia explicatio: Tu dein dextra manu victoriam. [Rectius haec accipit Heimsoethius p. 4. et 38. Perspexit enim *νιν* esse quod sequitur *ἐμπρεσύνας*, ut hoc dicat poeta: Tu Chironis praeceptum ad dextram ducens recta tenes, h. e. *du führst die vorschrift gerade, haltend sie zur rechten hand*. Etenim Thrasybulus tanquam earum comitem ad latus habere fingitur Chironis praeceptum.] — *ὀρθάν*, ut *ὀρθὸν ἔπος*. — *ἄγεις*, agis. *ἄγομεν* quae non quiescunt neglecta, quibus operam damus. — *τά* pro *ἥν*. Conferatur *οἷα* Pyth. II, 57., *ὅσα* Pyth. VIII, 69. Vid. plura ap. Thiersch Gr. p. 670. ed. tert. Bernh. Synt. p. 294 sq. — *ἐφαπτὸς*

Digitized by Google

μέσφ, a parentibus separato. Vide de educato apud Chironem Achille eximium locum Nem. III, 43 sqq. Plutarch. T. II. p. 1146. Chiro dicitur μουσικῆς τε ἅμα ὢν καὶ δικαιοσύνης καὶ ἰατρικῆς διδάσκαλος Achilli. Sequentia praecepta tradita erant in Χείρωνος ὑποθήκαις, quae Hesiodo tribuebantur, cf. Scholia, atque inde hausit Pindarus. Conferes Euripp. Antiop. fr. 42. (46. Wagner.): Τρεῖς εἰσιν ἀρεταί, τὰς χρεών ἐ ὡσκεῖν, τέκνον, θεούς τε τιμᾶν τούς τε φύσαντας γονεῖς, Νόμους τε κοινοὺς Ἑλλάδος· καὶ ταῦτα δρῶν Κάλλιστον ἕξεις στέφανον εὐκλείας ἀεί. Vide praeterea de praestantia pietatis in parentes ex Graecorum iudicio Welckerum Trilog. Aeschyl. p. 101. [Hesiodus Χείρωνος ὑποθήκαις in Scholl. h. l., fr. CLXXVIII. Goettl. p. 275: Ἐὸ νῦν μοι τάδ' ἕκαστα μετὰ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν Φράζεσθαι· σαῶσον μέν, ὅτ' εἰς δόμον εἰσαφίκηαι, Ἔρδειν ἱερὰ καλὰ θεοῖς αἰειγενέτῃσιν.] — μάλιστα μὲν Κρονίδαν, h. e. primum deos et inter deos Iovem. — V. 26. ταύτας τιμᾶς. Hunc vero honorem, ut manu adiuves et subleves, parentibus deberi. τιμή, ut τιμᾶν γονεῖς, usu notissimo, cf. Welcker. Theogn. p. 4. Pronomen οὗτος, quod semper emphasin habet, iam non frigeat, sed ad χειρός refertur v. 19. Perro notabis sententiae formam simul sequenti narrationi accommodatam, vide statim iterum v. 44 sqq. Nunc quum sententia omnino haec sit: Manum vero parentibus consecratam esse debere, propter Antilochum sic dicit: Manus ope ne committat, ut destituta parentum vita finiatur ante tempus, uti Nestor non expleviset βίον πεκραμένον, nisi defensus et ereptus esset a filio. [Fallitur Dissenius: ταύτας est τῆς τοῦ σέβεσθαι, huius, quem diis tribuit, honoris.] — V. 28. καὶ πρόσθεν, ut nunc alio modo Thrasybulus. — νόημα τοῦτο φέρων, ut Isthm. I, 40: ὁ ποιήσαις νόῳ προμάθειαν φέρει. Ipsa res, quam tangit poeta, petita est ex Aethiopide Arctini, ubi Antilochus Nestori adversus Memnonem succurrisse et a Memnone occisus esse tradebatur; cf. Procli Chrestomath. p. 528 sq. Gef. et Boeckh. et Tafel. h. l. [et de Antilocho universe Nitzsch. Odyss. IV, 187.] — ἅρμ' ἐπέδα. Nestoris equus vulneratus a Paride impediebat currum, quae res etiam Hom. Il. VIII, 80 sqq. legitur ut tum gesta. — ἔρεπεν, immisit, v. Abresch. ad Aeschyl. p. 214. — Μεσσανίου, quum Pindaro aliisque veterum plurimis Nestor non ex Triphyliaca, sed Messenica Pylo esset, cf. Müller. Orchom. p. 365. Boeckh. h. l. Notavimus idem ad Pyth. IV, 126. — φρὴν

βάσεσι, cf. Monk. ad Eurip. Hippol. v. 794. Matth. Gr. § 430. b. — V. 37. χαμαιπετεῖς, cf. Ol. IX, 12. — ἀκέρσῳ, cf. dicta ad Pyth. II, 81. — πρίατο, emit morte salutem patriae. — μέν sequente τέ vel καί, cf. Pyth. II, 58. — ἰδέχηται, Ol. XIII, 56. — ὀχλοτέροισιν ὕπατος ἔμμεν, cf. de dativo Hom. Od. I, 71. Verto: Gloriam eam habebat et iudicabatur inter iuniores veterum hominum princeps esse pietate adversus parentes; cf. locum notabilem de Antilocho ap. Xenoph. de Venat. I, 14. [et maxime copiae Urgeri de Valgio p. 337 sqq.] — παρίκει, praeterita sunt. — τῶν νῦν δὲ cett. Sequi debebat: Recentiori vero tempore etiam Thrasybulus est unus eorum, qui pietate erga parentes se distinguunt maxime. Sed iterum pro generali forma peculiarem substituit, ita dicens: Inter recentiores etiam Thrasybulus maxime ad patris normam incessit et patruum imitans virtutis et victoriae decus ostendit s. conspiciendum praebuit, h. e. inter recentiores etiam Thrasybulus prae aliis pium se ostendit patrem patruumque imitans virtutis et gloriae studio eosque victoria reportata illustrans. De virtutibus Xenocratis et Theronis vidimus ad Ol. II, quamquam huius victoriae tempore nondum rex erat Thro. [Heimsoeth. p. 41: „Pindarus dicit: eorum, qui nunc sunt, etiam Thrasybulus, praeclarum illud εὐσεβείας odeus exemplum, patris patruique virtutes splendide imitatus est. Thrasybulus ipse aurigaverat. Hoc sciebant omnes. Hoc subest verbis. Quod dum tacetur, ut res nota, et accurate cum Antilache comparatio, quae evitanda erat, evitatur, et Xenocratis laudes adduntur Theronisque. Quae vera huius loci causa est, ut in carmine brevi Xenocratis simul atque Theronis virtutes celebrentur."] — ἐπιχώμενος, accedens ad eum, imitans. Videtur Thero iam tum victoriis clarus fuisse. — ἔδειξεν, ut Nem. IV, 83: ὁ γὰρ σὸς εὐγὰς ἔδειξεν ἁπάσας. Hom. Od. VIII, 237. ἀρετὴν φανήσας.

V. 47 — fin. Exitus carminis. — νόῳ prudenter, Hom. Od. VI, 320. — νόῳ πλοῦτον ἄγει, sapienter regit, moderatur, h. e. utitur. — ἔδικον οὐδ' ὑπέροπλον ἥβας ἀρέπων, non iniustae nec insolentis iuventutis flores decerpens, non iniustam aetatem ageus iuvenilem, ut νεανίας est etiam de feroci et insolente homine, cf. Markland. ad Eurip. Suppl. 638. ἀρέπων ἥβαν, ut omnis flos, iucunditas, fructus ἀρέπτειν, h. e. fruuntur eo homines. [T. Mommsen ὑπερφάτου ἀκμὰν ἀρέπων coniicit, ἔδικον et ἥβην ex interpretatione orta esse

Digitized by Google

hunc quidem fortasse ex Pyth. IX, 109: *Ἥβης καρπὸν ἀνθήσαντ' εἰσοδόφραι.* Kayserus etiam nunc perseverat in *ἐκέτευν* suo: nam *δρέπων* non tam ad *ἐκέτευν*, quam ad *πλοῦτον* referri.] — Porro *οὔτε* semel positum vid. Pyth. X, 29. 41. et cf. Boeckh. Nott. critt. Schaefer. ad Lambert. Bos. p. 777. Elmsl. ad Soph. Oed. R. 817. et Eurip. Med. 458. Hermann. Opusc. III, 355 sq. — *ἐν μυχοῖσι Πιερίδων.* Quis nescit Musarum antra et fontes in vallibus et recessibus montium? Hinc suaviter Pindarus poesin et poetarum opera sic designat, ut reconditiora studia, incognita vulgo. His igitur montem fingit invenia. Obiter confer as Horat. Carm. III, 4, 40. Ceterum cf. *δριψάμενος σοφίην* Anthol. Palat. VII, 716. — V. 50. Tibi vero, Neptune, qui invenisti equestria certamina, iubentissime se dedit. — *Ἵππιαι ἔφοδοι* sunt *ἱππικαὶ ἅμιλλαι.* Ac proprium *εἰσέρχεσθαι* de iis, qui stadium aut hippodromum intrant ad certamen, cf. Pyth. V, 116. Sophocl. Electr. 700. et Pausaniam multis locis. Similiter Dionysum poesis dicere *χορικὰς ἐφόδους* invenisse. — V. 52 reli. Dulcis autem indoles eius etiam ad convivii societatem est adeo, ut mel superet iucunditate. *γλυκύς* c. infinitivo ut *ἡδύς* Aristoph. Nub. 1068. Similiter *γλυκεῖαν ὀργάν* patris laudat Isthm. II, 36. Fuit amoenitas morum in hominum societate et conviviis non ultima virtus iudicio veterum, ut notat etiam Tafelius e Theophrast. Charact. c. 15., tamen etiam Boeckhii annotatio verissima est, suaviter simul ad *κῶμον* alludi, in quo cantatum est hoc carmen haud dubie.

Carmen Pythium septimum.

INTRODUCTIO.

De gente Alcmaeonidarum illustri doctissime exposuit Boeckhius ad h. l., quem conferas. Nunc aut Hippocratio aut Clisthenis filius Megacles intelligitur; sunt enim duo huius nominis, qui illo tempore vivebant. Ac Scholiastes quidem si accurate loquutus est, Clisthenis filius intelligitur, quum Hippocratem non patrem, sed *συγγενῆ* dicat. Victoriam hanc Boeckhius Pyth. 25.,

Digitized by Google

h. e. Ol. 72, 3. reportatam indicat, quo anno pugna Marathonia fuit. Altera Pythia gentis, quae memoratur, ignota; ignotae etiam Isthmiae quinque, nisi quod duas Boeckhius Alcmaeoni tribuit, Pisistrati aequali, idonea ratione. Denique hoc carmen unam Olympicam agnoscit, quae est olim ab Alcmaeone parta, ceteras, quae vulgo feruntur, Boeckhius acute sustulit. Carmen cantatum videtur Delphis in comissatione vespertina. [T. Mommsen Pind. p. 40 seq. censet Pindarum solam aedificationem templi Delphici, omissa recenti pugna Marathonia, in laudibus gentis commemorare, quia et gens Alcmaeonidarum et ipse poeta optimatium partibus studiose dediti metuerint, ne animi plebis splendidissima victoria supra modum elati insolentius agerent in optimates. Mihi causa non fuisse videtur, cur poeta Pythiam victoriam celebrans in carmine Delphis canendo de rebus publicis verba faceret, in tam exiguo potissimum poematio. Et, si quaeris, ne silet quidem Athenarum gloriam, cum splendido multi encomio, *κάλλιστον εἶναι προοίμιον τὰς μεγαλωνύμους Ἀθήνας.*]

EXPLICATIO.

V. 1. *Μεγαλοκόλεις* proprie ad magnitudinem urbis pertinet, quae ambitum habebat stadiorum XLIII. Vid. Müllerum in, Erech. Encyclop. s. v. Attic. p. 240. Sed non dubium nunc simul potentiam innui, quae iam tum magna, cf. Herod. V, 97. Ceterum de forma *μεγαλόκολις* et similibus cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 606. [Solon. Eleg. 2, 5: *αὐτοὶ δὲ φθίσειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν βούλονται.*] — *χρηπῖδ' ἀοιδᾶν βαλέσθαι*, initium canendi facere, cf. Pyth. IV, 138. Dicit: Optimum exordium magnae Athenae, Athenarum nomen in fronte positum carminis, s. quo Alcmaeonidarum genti fundamentum carminis iaciatur. Ad constructionem duplicis dativi *γενεᾷ* — *ἵπποισι* cf. Isthm. I, 14. — V. 5 sqq. Quamnam enim patriam, quam domum hominum nominem per Graeciam clariorem auditu? Non extat per Graeciam domus ulla clarior, clarior in patria. [Pro *ναίων* transpositis elementis Kayserus nunc malit *αἰνίων*. At displicet *αἰνίων ὀνυμάξομαι*. Contra genitivum mihi quidem videtur *οἶκον* flagitare. Qui quum Kayserо mirum videtur et ab usu sermonis abhorrere, non meminerat vir doctus similium locos, qualis Soph. O. C. 2.] — V. 10. *Ἐρεχθέος*

Digitized by Google

ἀστῶν, ut alias Ἐρεχθεῖδαι dicuntur Atheniensis honoris causa, cf. Isthm. II, 19.; nunc Alcmaeonidas dicit, quippe qui templum Delphicum, Ol. 58, 1. igne deletum, ab Amphictyonibus locantibus redemerant tum exules et splendide extruxerant cum magna sua laude, cf. Boeckh. p. 301. — V. 13. ἄγοντι, impellunt ad canendum. — ἐκπρεπής, utpote Olympica. [Heimsoethius p. 42: „Pindarus dixerat in canenda Alcmaeonidae victoria pulcherrimum proemium esse Athenas. Nunc pergit: ἄγοντι δέ μεν κτλ., h. e. ducunt autem me in carmine continuando quinque victoriae Isthmiacae“ sqq. Mommsenius: *Es treiben mich zum Isthmos fort fünf stege.*] — V. 17. ὑμαί, vestrae, qui nunc vivitis et maiorum. — V. 18. νέᾳ δ' ἐπιχαρείᾳ χαίρω τι, recenti victoria gaudeo non parum, τὸ δ' ἄχνυμαι, illud vero doleo, invidiam obscurare pulcra facta. τι post χαίρω addit significans gaudere se quidem valde, maius tamen gaudium futurum, nisi partem demeret dolor ob invidiam. — ἀμείβόμενον, antevertentem, praevertentem, cf. Pyth. I, 45. II, 50. Boeckhius interpungit: τι τόδ' ἄχνυμαι cet., quod Hermannus monet propterea displicere, quia poeta nondum dixerit se dolere. [„Invidia illa, quae tum Alcmaeonidas premebat, ad proelium Marathonium videtur referenda, a quo neque ad huius odae tempus octo fere menses effluxerant. Etenim quum in Marathonio proelio ab Atheniensi quodam esset clypeus sublime elatus, quo signo Persis, quum iam in navibus essent, ex compacto per proditionem suaderetur, ut urbem peterent (Herod. VII, 115.), calumnia eam rem in Alcmaeonidas transtulit, v. Herod. VI, 121 sq.“ Boeckhius.] — V. 20. Intelligo ut Hermannus: Dicunt tamen sic felicitatem stabilem florentem varia homini afferre, h. e. etiam incommoda afferre, quemadmodum nunc vobis invidiam. — τὰ καὶ τά igitur lenius dictum et per euphemismum. Similiter Isthm. IV, 52. Boeckhius aliter vertit sic: Quid ego indignor, quod invidia praeclarae rei remoraretur? Aiunt certe, ubi illa sequatur, constantem felicitatem esse et haec atque illa bona afferre solere. [Scholia: Ἀρίσταρχος συμβεβηκέναι αὐτῷ τι σύμπτωμα περὶ τὴν νίκην ταύτην. ἔθος καί φησι τὸ μὲν χαίρειν, τὸ δ' ἄχνυσθαι, φθόνου τινὸς παρακειμένου τοῖς καλοῖς ἔργοις. οὕτω μέντοι γε γίγνεσθαι παραμονίμους τὰς εὐδαιμονίας, ἐπὰν ἔχωσί τι κρᾶμα καὶ δυσκηλήματος.]

CARMEN PYTHIUM OCTAVUM.

INTRODUCTIO.

Aristomenes, Xenarcis filius, Aegineta puer Midylidarum e gente, Pythiis lucta vicit secundum Scholia Pyth. 35., h. e. Ol. 82, 3. Sed haec incredibilia. Nam Ol. 80, 4 Aeginetae ab Atheniensibus victi, obsessi, classem tradere, moenia diruere, tributum pendere coacti erant; huius autem carminis tempore adhuc liberam fuisse Aeginam e fine apparet. Praeterea etiam argumentum carminis subiectae insulae minime convenit, sed cuius tamen futura salus in magno periculo esset. Ac Medica quidem, ut Isthm. IV., non indirecte significasset, ut hic fit, sed suis nominibus; post Medica autem nullum aliud tempus notum, cui carmen aptum sit, praeter ipsum annum Ol. 80, 3. Tum enim fuit pugna ad Cecryphaliam, qua vicerant quidem Atheniensis Peloponnesios, narrante Thucydide I, 105., sed Aeginetae qua parte pugnae steterant videntur vicisse Atheniensis. Post hanc pugnam si carmen compositum statuimus et ante debellationem Aeginae mox sequutam, omnia omnia conveniunt; mythica adversus Atheniensis dicta sunt, quorum naves sibi oppositas vicisse gloriabantur Aeginetae. Eo anno Pythias 88. celebrata est. Disputavimus haec omnia de sententia Müllori Aeginet. p. 177. et Boeckhii in Introductione, quibus assentitur etiam Thierschius in Epoch. Art. Gr. II. p. 39. et nuper Tafelius. Nec labefactatur haec sententia iis, quae nuper Krügerus dixit contra Müllerum in Seebodii *Neuem Archiv für Philologie und Pädagogik*, *erst. Jahrg. dritt. Heft*, p. 83. Thucydidis testimonium minime reiecimus, ut ait vir doctus, sed tantum accuratius definivimus, historice breviter dicenta. Erat primum Peloponnesiorum bellum cum Atheniensibus, in quo Aeginetae socii; tum Aegina ipsa bello petita est, in qua Peloponnesii socii. Nunc de priore agitur, in quo socios fuisse Aeginetas Peloponnesiorum inde concludimus, quod etiam aliunde constat eos per illa tempora Lacedaemoniis coniunctos fuisse, quod revera iam tum eorum salus agebatur (Aeginam enim invasuri Atheniensis volebant prius Peloponnesios vincere), et quod pugna ad Cecryphaliam paene est ante ipsas portas Aeginae

Digitized by Google

pugnata, et permirum sit, si Aeginetae naves suas in portu continuerint, vid. Müller. l. cit. Quare nondum eripi nobis patiemur testimonium Stephan. Byzant. v. *Κικυφάλεια, ἄκρα τις, περὶ ἣν ἐνίκησαν Αἰγινῆται Ἀθηναίους*, quod ex nostra explicatione nec cum Thucydide pugnat et egregie convenit cum hoc Pindari hymno. — Argumentum hoc est: In principio invocatur Hesychia s. Tranquillitas, ut Aristomenis honores recipiat; esse enim deam potentissimam, quae mitis et benigna esse sciat, ubi commodum, alio vero tempore gravis et aspera contundat ferocium hominum iniustas iras et Gigantum adeo depresserit violentiam. Prostrates enim Typhoeum et regem Gigantum fulmine Iovis et Apollinis arcu, qui contra benevole Delphis exceperit victorem Pythium Aristomenem. Esse vero laudis insulam minime expertem, quae heroes aluerit in proeliis ludisque victores, et viris excellat. Nunc Aristomenem sequi vestigia cognatorum et meruisse laudem ab Amphiarao quondam ad Thebas Epigonis et Alcmaeoni dictam: conspici patrum fortitudinem in filiis. Atque etiam hoc tempore Alcmaeonem poetae Delphos proficiscenti iusta vaticinatum.' Hinc ad victorias Aristomenis reflexa oratione dicit eum in Megarensibus et Marathoniis ludis, in Delphiniis et Heraeis domesticis vicisse, unde ad novissimum decus Pythium redit; laudibus intexit et subiicit dicta gravissima de infirmitate rerum humanarum. Denique in fine preces facit ad Aeginam, ovem et Aeacidas pro futura incolumitate insulae. — Restat, ut rerum rationem horum omnium explicemus. Igitur accommodatissimo praesentibus rebus argumento laudat Pindarus Aeginam inde ab antiquo tempore bellicis ludicrisque victoriis claram, quum et heroes viderit in bellis et certaminibus summos et viris talibus conspicua sit. Ac de heroibus Aeacidis nihil amplius de reliquis addit, unice nunc praesentibus occupatus; civium suorum Aeginetarum bellicam quidem gloriam novissime denuo comprobatam, invidiae vitandae causa, mythice significat iis, quae de Hesychiae vi canuntur, et mox iterum tangit Amphiarai dictum memorans, licet hoc propter solum Aristomenem afferre videatur; ludicra vero virtus illustratur uberrime Aristomenis inclatorio carmine, quem dignum dicit familia patribusque suis adhibito filio Amphiarai dicto, victoriasque eius celebrat omnes. Vides artem poetae. Maiores tum erant res politicae; huc igitur inprimis dirigendum fuisse credas argumentum carminis. Tamen bellicas res ipsas brevius tangit et per maiorem carminis partem ludicra

Digitized by Google

Aristomenis virtute declarandis occupatur. Nempe tecte loquitur Atheniensium causa, atque etiam quae de gymnicis victoriis dicuntur simul ad maiorem finem referenda sunt: declarant omnia virtutem civium heroibus maioribusque suis dignam. Haec vero praeclarae laudes, pergit poeta, quas olim habuit et nunc habet, contigerunt ei divinitus ob iustitiam. Deducimur hinc ad Hesychiam, Iustitiae filiam. Est ἡσυχία in civitatibus, quum factionum discordiae absunt, et cives placide modesteque rempublicam tractant, institis legibusque vigentibus, cf. Ol. IV, 16. Pyth. I, 72. Fragment. incert. 125. [fr. Hyporch. p. 291.]; quae inter Graecos quidem nusquam magis regnavit quam in Doricis urbibus, ac nihil ea magis Dorieum, quum Dorienses legum et institutorum veterum tenacissimi εὐνομίαν, πειθαρχίαν, κόσμον prae ceteris colerent eoque suapte natura ferrentur. Quare ut alias multas abstractas notiones pro numinibus apud Graecos cultas, veluti Athenis aram habebant Αἰδώς, Φήμη, Ἄκεσις, Pausan. I, 17, 1, sic etiam Ἡσυχίαν non dubitamus in Aegina pro numine habitam; videntur autem ampliore sensu et externae et internae tranquillitatis pacisque deam coluisse, quum in insula tota commerciis dedita pax foris cum civitatibus circumiectis non minus cara esset quam tranquillitas interna. Haec igitur Ἡσυχία patrona est insulae, qua universa eius salus nititur, sub cuius tutela pacis negotia ibi vigent, quaeque opprimit iniustos perturbatores, a qua pacatum Aeginae statum infestant. Ita, opinor, censebant Aeginetae, nec quidquam huic insulae invenies accommodatius; Pindarus autem suscepit hanc notionem et susceptam amplificavit et sublimius exornavit, ut infra videbimus. Iam non mirum dixerim, si Aristomenes primum novum decus gymnicum post pugnam navalem Aeginetis non infaustam tutelari Hesychiae offerre decreverit, ipso fortasse Pindaro suasore, Aeginetis amicissimo. Ut igitur ad carminis rationem explicandam redeamus, vidimus Aeginam inde a principio bellicis ludicrisque victoriis claram: haec ornamenta Pindarus nunc ad Hesychiam refert, Iustitiae filiam, quae insulam festam sic ornaverit et ornet. Hesychia igitur pacis iucunditates amans ludicra decora tribuit et epinicia delectatur; eadem, alio tempore bellicos iras sumit et aggressores hostes proterrit; pulcra oppositione pacis et belli, quae fundamentum est carminis, optime nunc ad huius deae numen revocata. Similiter Isthm. IV. haec a Thia appetuntur omnia, Ol. XIII. autem Corinthi decora Horis

Digitized by Google

tribui vidimus, nec quidquam magis Pindaricum quam sic varietatem rerum revocare ad unam aliquam altiorem vim causamque. Post haec aliud ut addam restat. Quanquam laeta et fortunata quae memoravi omnia, non tamen securum esse licebat futuri temporis, quum Athenienses interitum insulae meditari pergerent, effectum etiam eodem anno. Hinc explicatur ultima carminis pars, in qua identidem poeta de deorum vi et de hominum infirmitate humanarumque rerum inconstantia monet, quae primo adspectu propter solius Aristomenis multas victorias dicta videntur, revera autem non huic soli, sed universae insulae dicta sunt, ne gloriatur laetius, sed pia, modesta, cauta sit et ad futuros casus parata. Decet hoc et ipsorum verborum gravitas et exitus carminis magnificus, ubi Pindarus, ut in maxime periculo, totam Aeacidarum gentem singulatim invocat, ut servent libertatem huius populi. Carmen cum Boeckhio in Aegina cantatum iudico, dedicante, ut mihi quidem videtur, Aristomene coronam Hesychiae, cuius aram adit cum choro puerorum aequalium."

[Considerata accuratissima C. G. Kruegeri disputatione, quae novis curis retractata extat in Stud. Hist. Philol. p. 177 sqq., vix quemquam fore spero, qui Muellerum, Boeckhium, Dissenium in explicando carmine a vero longe aberravisse infitias eat. Primum enim evincit Kruegerus pugnam Cecryphalensem, in qua Athenienses vicerunt Peloponnesios, nihil pertinuisse ad Aeginetas; tum quam nihil fidei loco Steph. Byz. tribui conveniat, exsequitur (ei enim iam L. Holstenius ita succurrit, ut *Αἰγινήτας Ἀθηναίοι* reponeret, cfr. G. Hermann. Opusc. VII. p. 155 sq., idque nunc reposuit A. Meinekius. Nempe videtur Stephanus vel sic per errorem alias Aeginetarum cum Atheniensibus pugnas, quae satis crebrae fuerunt, permutasse). Ita collabuntur quae ex victoria scilicet filia Aeginetarum ad Pindarici carminis voluntatem patefaciundam hausta erant. Deinde Kruegerus negat ex prooemio carminis elucere, quo id tempore scriptum sit, Aeginetas liberos fuisse et in bello gerendo occupatos. *Εὐνομία* enim, *Δίκας* filia, quum invocetur a poeta, de intestinis Aeginetarum discordiis potius quam de externo bello cogitari debere, ut Pindarus tranquillitatem domesticam et quietum statum reipublicae celebret, quum praesertim *σύμφωνον εὐνομίαν* et *φιλόπολιν* et *μεγαλάνορα* identidem domesticis dissensionibus opponat. Nec verba *βουλᾶν τε καὶ πολέμων ἔχουσα πλαῖδας ὑπερτάτας* ducere eo, ut bellum tum ab Aeginetis gestum fingamus. Quippe universe

Digitized by Google

significari ἀσυχίαν et in pace et in bello summopere prodesse civitati. Pariter non esse, cur verba νιθτὰς ὕβριν ἐν ἄντλῳ ad bellicas res spectare credantur. Nec quicquam praesidii Boeckhianae opinioni videri inesse in v. 12 sq.: τᾶν οὐδὲ Πορφυρίων μόθον κτλ. Ea enim optime illustrari, si quis cumat peti aliquos duces praepotentium partium, qui iura legesque everterc sibique per vim summum imperium arrogare studuerint. Quam sententiam a principio menti poetae obversantem optime convenire cum illis v. 13: κέρδος δὲ φίλτατον, ἰκόντος εἴ τις ἐκ δόμων φέρει. Denique ne finem quidem carminis Boeckhianis rationibus magnopere favere. Eum enim et ipsum commode referri posse ad internum civitatis statum moliminibus ferocium civium concussum. Sed si quis, id quod profecto non absurdum sit, ad externa potius pericula referri malit, iam tum ex satis longo tempore Aeginetarum rempublicam fuisse haud exiguis periculis infestatam. Veluti posse carmen Ol. LXXVII, 3. scriptum videri, quo tempore Athenienses contra Persas copias comparabant. Tametsi ne Ol. LXXVIII, 3. quidem alienam esse, quum devictis eo anno Thasiis etiam Aeginetis metuendum esset. Postremo Kruegerus nec illud prorsus excludit, posse carmen scriptum eo ipso tempore, quo Aeginetae iam Atheniensibus parerent: propter non esse protinus scholiastae de aptate carminis testimonium abiiciendum. — Hactenus Kruegerus, quem nolim ultima scripsisse: exitus enim carminis nullo pacto aptus est, nisi libera etiamtum civitate. Mihi summa carminis, quae in eo versatur, ut Aegina divinitus magna esse dicatur, utpote justitia et moderatione insignis, satis videtur cum ea sententia, quam de intestinis discordiis et scholiastae (v. 3. ἐν Αἰγινήταις ἦσαν στάσεις περὶ τὸν τῆς νίκης τοῦ Λαμπτηρίου καιρόν) proposuerunt et Kruegerus disertius explanavit, convenire. Contra G. Hermannus Opusc. VII, 155 sqq. ad opinionem a Boeckhio satis repudiatam relabitur, Persica bella spectari. Incredibile enim esse, Atheniensem a Pindaro comparatos esse cum Porphyrione, Typhoeo, Alcyoneo, quorum temeritatem Iuppiter fulmine et telis suis Apollo prostravernnt. Immo de Persis antissime dicta esse illa: βία δὲ καὶ μεγάλανγαν ἔφραισιν ἐν χρόνῳ. Verum Persica mihi quoque videtur minus fuisse: contra illud tamen non persuadent Hermannus, Pindarum φιλαθήναιον non posse Athenienses cum immanibus monstris comparavisse? Ergo maneat, non bella, sed intestinas convertisse civitatis carmini subesse.]

Digitized by Google

EXPLICATIO.

V. 1—20. Principium. Invocatur Hesychia, ut pompam Aristomenis benigne recipiat, et celebratur eius potentia ornamentorum poenarumque dispensatrix. — Ἡσυχία vulgo pro poetica persona habetur, quod me non pecare introductio ostendit. Antiquiorum et seriorum pecis etiam eo differt, quod hi pro arbitrio personas fingunt non creditas populo, illi ab ipsis opinionibus hominum religiosis proficisci solent, neque non minima eorum vis est. Quare hoc loco si fictae, non verae deae tribuimus praeclara Aeginae decora, peribit gravitas carminis, et inferemus in Pindarum quod ab eius poesi abhorrere videtur, qui alias ubique victorias ceteraque ornamenta civitatum et singulorum civium a variis diis repetit. — φιλέφρον. Suavis loquutio Aristoph. Av. 1324. τὰ τῆς ἀγανόφρονος Ἡσυχίας εὐήμερον πρόσωπον. — μεγιστόπολις, civitates maxime augens. — Δίκας θύγατερ, quoniam tranquillitas non est, ubi iustitia non regnat. — βουλᾶν τε καὶ πολέμων ἔχουσα κλαῖδας ὑπερτάτας, penes quam deliberationum senatus populique summum regimen est et bellorum, ut domi consilia sapientia, iusta, utilia capiantur, in bellis iniusti hostium impetus repellantur et puniantur, vincant iustitiae paciscique cultores. Video βουλᾶν longe praestantius dictum quam quod alii exspectabant εἰρήνης, quum res internae et externae oppositantur. Quare nihili est inaequalitatis quaesitae reprehensio, hic, ut alias fere, ubiter inspecta sententia mota; cf. Ol. XII, 5. Benigne ut hic Hesychia clavigera est, sic Suada Pind. Pyth. IX, 39., Minerva Aesch. Eumenid. 825. Aristoph. Thesm. 1142., Proteus Orph. Hymn. XXIV, 1. coll. Welcker. Aeschyl. Trilog. p. 229. Vid. praeterea Wesseling. Observatt. I, 3. Heyn. Observatt. ad Apollod. p. 308. Tafel. h. l. — V. 5. Ἡσυχίαν τιμὰν δέκεσθ', honorem ob victoriam Pythiam accipe ab Aristomene, accedente ad aram tuam cum pompa et carmine tibi offerente. — Ἀριστομένει, de dativo c. v. δέχεσθαι vid. Pyth. IV, 28. — V. 6 sq. Tu enim suavia munera dare et recipere nosti, tu serenas ludicras dare (nam Hesychia haec decora Aeginae praestat) et ipsa gaudere honoribus victorialibus, qualis haec pompa, tibi vicissim oblatis nosti iusto tempore, καιρῷ σὺν ἑτοίμᾳ, h. e. ubi vacare iucunditatibus et ferias agere

Digitized by Google

licet. Adiectum hoc propter sequentem oppositam sententiam, cuius sensus: alio vero tempore eadem aspera et immitis esse poenasque exercere nosti in eos, qui tibi adversantur. Sic vox *μαλθακόν* opponitur mox *τραχεῖα*. — V. 9. *ἐν-ελάσῃ*, infixit inimicitiam animo, ut *χαλκὸν ἐν πλευραῖσι* Nem. X, 7. Nunc pro *ἐνθέσθαι χόλον*, *κότον θυμῷ*, Hom. Od. XI, 101. XIII, 342., consulto dictum de implacabili inimicitia, quae evelli non possit, qualis erat Atheniensium adversus Aeginetas. Ceterum cf. Nem. III, 62. — V. 10. *δυσμενέων ὑπαντ. κράτει*, hostium occurrens violentiae, ut *Τιτάνεσσιν μάχαν ἀντάζειν* Nem. I, 68. Constructionem verbi cum accusativo vid. mus Pyth. V, 41. [Rauchensteinio I, 16. *ὑπαντιάζειν* obiecto carere, reliqua sic struenda videntur: *κράτει τιθεῖς ὕβριν ἐν ἄντλῳ*. Rectius Dissenius.] — *τιθεῖς ὕβριν ἐν ἄντλῳ*, demergis eorum superbiam. *ἄντλος* est *πέλαγος*, velut Eurip. Hecub. 1025. Add. supra ad Ol. IX, 53. Ceterum cf. ad hanc loquutionem Lobeck. ad Soph. Ai. v. 1083. Exponit Scholiastes *ἀφανίζειν καὶ ἀμαυροῦν*. [Kruegerus p. 187. de demersis ab Aeginetis aliquot hostium navibus colorem dictionis petitum, quod intpp. putant, negat. Neque enim usitatum esse *τιθέναι ἐν ἄντλῳ* de demergendis navibus. Omnino loquutionem a re navali translatam, ut saepe multas apud Pindarum, si pugnam aliquam nuper pugnatam non referri.] — V. 12 sqq. Scholiastes: Quam etiam Gigantum rex Porphyrio nos reputavit se contra fas lacessere, ut nunc Athenienses temere Hesychiam irritant; verum poena secuta est. Ultimum ampliore oratione et graviore extulit sic: Suavissimum et fausstissimum lucrum est e volentis quod quis domo auferat et sine vi; contra vis iniusta etiam superbissimum prosternit postremo est. — Proxima sententia: *κέρδος — φίλον*, amplificationis causa interposita, ut per oppositionem loquutionis illustraretur sequens locus, de quo usu cf. Ol. IX, 48. Observa etiam optativum *εἰ φέροι*. Quum enim hic de vi facta ut re vera gesta dicatur, contrarium nunc cogitatione tantummodo proponitur. [Hermanno l. c. de Persis cogitanti haec spectare videbantur ad Darium, cui Ol. LXXII, 2. Aeginetae cum ceteris insulanis terram et aquam obtulerant. Darium enim a Pindaro, ut in Persis ab Aeschylo, tanquam iustum et aequum regem oppositum videri insolenter se efferenti Xerxi. Hoc a Pindarico loco mihi vehementer abhorrere videtur.] — V. 16. *εἰ*

ὄμμα ἔλυξεν, h. e. βίον, eventum, poenam superbiae, quem sensum vel antecedens ἔσφαλεν ἐν χρόνῳ attente ostendit. Boecklius bene comparat Soph. Electr. 627: θρασεῖας γαῦθ' οὐκ ἐλύξεις. Ceterum in universum conferes Horat. Carm. III, 4, 53 sqq. Typhoeum addit ut unum e ferocissimis et maximis. — Ἀκαμαντόπαις Γιγάντων, Porphyrio. Antea nondum dictum erat de poena Porphyrionis, sed de temerariae lasciviae tranquillitatis. — V. 17. δμᾶθεν, Typhoeus a Iove, Porphyrio ab Apolline. Ceterum non miraberis, quum Hesychius ultio perturbatorum tribuatur, nunc nihilominus Iovem et Apollinem memorari. Similiter alios saepe ad Δίκην, Νέμεσιν, Μοίρας referri videas quae Olympii dii perficiunt, summarum idearum socii et ministri; vid. Iacobsium ad Philostr. p. 449. varios deos notantem Partarum decreta exsequentes. Denique aliud addo de translatione ultionis ad terrestrem locum: Dixi Hesychium mea sententia cultum ab Aeginetis ad tranquillitatis et pacis deam domi forisque, sub cuius tutela pacis et mercaturae negotia essent, quaeque etiam adversus hostium aggressorum impetus iniustos insulam tueretur. Hoc igitur non excogitavit Pindarus; illud vero ab ipso profectum dixerim, quod amplificata notione deae primum etiam gymnica decora ad eam retulit, ut omnium pacis artium patronam, et quod nunc magnifice ad universum mundi ordinem eius potentia transfertur, et Gigantes ut κόσμου Olympici perturbatores Hesychiae supremae vi prostrati dicuntur. Atque haec est vera laus lyrici poetae, non facere deos, ut magnificentius declarare deorum naturam. — V. 18. ὃς νύμφευσεν νόῳ ἕδνοισιν, qui contra benigne Aristomenem coepit. Sic redit ad Aristomenem, unde orsus erat; quae de aspera vi Hesychiae adversus Atheniensis dicuntur in medio positis, quasi tantum per nexum oppositionis eo delatus sit, non de industria. Est etiam hoc inter artificia tectae orationis. — ἐστεφανωμένον κώμῳ pro: ornatum, per zeugma dictum; cf. Ol. I, 88. — Verum graviores hoc loco quaestiones oriuntur. Primum, ubi recepit eum Apollo? In Aegina, respondet Tafel, reducem Cirrha. Sed ita manifesto languent verba: Δωρίεῖ τε καίμῳ, quum in Aegina, Dorica insula, ne possit quidem alites adiri Apollo quam Dorico cum cantu. Delphos autem quum petunt e Cirrhaeo campo victores cincti amicis popularibus, pompa deo gratias acturi, Atheniensis victor Atticum, Boeotius Boeotium s. Aeolium, alius alium κῶμον adducit, Aristomenes autem Dorium adduxerat, gratissimum deo et illustrissimum, quum Dorium

nomen apud Pindarum ceteris omnibus sit illustrius; cf. ad Ol. VIII, 30. Quare recte Heynius Boeckhiusque Delphis nunc statuunt Aristomenem receptum dici post victoriam. [Boeckhius ad Fragm. Inc. 98. p. 669: „Δωριεῦς κῶμος non est carmen Dorio modo cantatum, sed sollemnibus musica acta a Doriensibus viris Aeginetis: unde poeta non dixit Δωρίᾳ, sed Δωριεῖ. Ceterum praedicatio Aeginetici chori, ut Doriensis vocetur, simul (praeter insignioreum laudem) a poeta praecisa est, ut Aeginetae Dorienses opponerentur Ionibus Atheniensibus, et Apollo Doriensibus, qui Atheniensium tum hostes erant, magis favere videretur." Id subtilius videtur.] His positis sequitur aliud. Vides enim nunc praeter hippodromum etiam stadium ceteris certantibus aptum Pindari tempore in Crisaeo campo fuisse, quod etiam Boeckhius censet; idem docet Pyth. X, 15. Quare etiam Ol. XIII, 106. τὰ ἐν' ἀφρῷ Παρνασίᾳ decora in hac ipsa valle reportata sunt Parnasso subiecta (quae Παρνάσιος ῥυτός Pyth. X, 8.), neque alius sensus ubi Pythe et Castalia memorantur. Monemus hoc propterea, quia Pausaniae X, 37, 4. hippodromum quidem memorat in campo Crisaeo, sed non stadium, contra stadium vidit in urbis suprema parte, cf. X, 32, 1. Ac conspiciuntur hodieque vestigia stadii ibi. Est longum circ. 600 pedes Angl., quae est certaminibus apta longitudo. Accedere videtur locus Heliodori Aethiop. IV. p. 159 sqq. Narrator ad urbem Dephorum venit II. p. 106. et excedit V. p. 202. Ille autem loco de Pythiis ludis dicit et inprimis de cursu armato in stadio, neque tamen verbo memorat in planitiem se extra urbem descendisse. Quanquam hoc argumentum non plane certum videatur, si Heliodorus istud praeteriit ut rem per se intelligendam, praesertim ubi scriptoris orationem et narrandi genus consideres. Tamen non repugno, quominus posteriori tempore revera stadii certamina in urbe fuisse censeantur, quae Pindari temporibus in campo fuerunt. Ubi etiam coronae datae. Neque enim aliter haec res explicari posse videtur. [Cfr. ad Pyth. V, 31.]

V. 21—60. Canuntur insulae laudes et Aristomenis virtus. — ἔκαεν, loquutione nunc ducta, ut videtur, a sparsis per mare insulis. Insula licet sit, non remota tamen est ut iaceat a Gratiis, h. e. a carminum encomiorum laude. De Gratiis cf. Pyth. VI. init. — Θήρωσα, quum tetigerit, viderit apud se virtutes Aeacidarum, quorum bellicis iudicioque victoriis plurima materia κώμοις data. Tangere, Θήγειν,

Digitized by Google

est otium de rebus praeclaris, aliis, sublimibus, quae habere silentii contigit. De constr. c. dativ. vid. Pyth. IV, 296. — V. 25. ἐν ἑβδόμοις: lunge cum ἐθέλοις, multis in ludis proclitae quae victores, atque ita cum veritate res convenit. — Θρέψασαν, Peleum, Telamonem. — V. 28. τὰ δέ, partim vero virtus distincta est. — V. 29. εἰμὶ δ' ἄσχολος cum. Non vacat tradere omnem rem prolixam lyrae et cantui, ne fastidium superveniens pungat. In quo πᾶσαν μακαρωτέραν rectissime dictum cum vi. — ἀναθέμεν, consecrare, tradere, ornate ut in re eximia. Confer autem Nem. III, 11: ἐγὼ δὲ πείσων τέ μιν (ὕμνον) ὁάρεσι λυρᾷ τε κοινάσομαι. Et Horat. Carm. IV, 9, 11: „vivuntque commissi calores Aeoliae fidibus puellae." Denique notabilis contractius dicendi genus, duabus cauris una constructione nexis, quum verus sensus sit: Et tempus deficit ad omnia narranda, et fastidium crearem, si tentare vellem. — V. 32 sqq. τὸ δ' ἐν ποσί, quod nunc praesto est, τραχὺ ἴτω, expediatur celeriter, divulgetur, Hemsterhus. ad Callim. in Del. 128. — ἁμᾷ πτανὸν ἀμφὶ μαχανᾷ, mea arte volans, alatum; cf. Theogn. 237. Virgil. Georg. III, 9. Mitscherl. ad Horat. Carm. IV, 20. init. Vid. praeterea Pind. Nem. V. init. et Nem. VII, 22. — σὸν χρέος, tua res, tuum facinus. — νεώτατον κόσμον, novissimum Aeginae decus. — ὦ παῖ. Primum ex hoc loco colligi potest pueros fuisse Aristomenem. Alia res esset, si legeretur ὦ καὶ Κινάρεος. Sed ὦ παῖ absque genitivo in talis quidem carminibus vix alium quam puerum designat, cf. Nem. IV, 90. — V. 35 sqq. ἴχνεσιν, vestigiis pressis sequens. — καταλέγχεις, Ol. VIII, 19. Isthm. III, 14. VII, 65. Nem. III, 15. Theognetus olim puer et ipse lucta vicerat, cf. Pausan. VI, 9, 1. monente Boeckhio, qui etiam θρασύγνιος ad luctam pertinere bene observat. [Statuae Theogneti, Olympia inter pueros victori, subscripsit Simonides epigr. CCVI: Γνῶθι Θεόγνητον πρεσβὺν τὸν Ὀλυμπιονίκαν Παῖδα, παλαισμοσύνᾳ δεξιὸν ἀνίοχον, Κάλλιστον μὲν ἰδεῖν, ὀθλεῖν δ' οὐ χείρονα μοῖρᾳ, Ὃς πανέων ἀγαθῶν ἀντεφάνωσε πόλιν. Nam Θεόγνητον pro Θεόκριτον duce Pausania restitui.] — πάτραν, genitivi. — λόγον φέρεις, fers, aufers laudem, dictum, olim Epigenis significatum. [Conferendus nunc Welckerus Cycl. Ep. II, 89 sqq.] — V. 39. Ὀικλέος παῖς, Amphiaraus, quum celeberrimum oraculum prope Oropum haberet, hoc nunc Boeckhius

quum vide, intelligit per legatos ab Epigonis Thebis missos consultum. Tamen Amphiaraum etiam Thebis fuisse ex Herodoto VIII, 134. concedit. Müllerus Potniense dixerat, quod displicet Boeckhio, quum Pausanias, ubi de Potniis agit, non memoretur. Sed fortasse desierat, ut alia multa oracula procedente tempore, cf. Plutarch. de Oracul. Defect. c. 5. et Müller. Orchom. p. 149. Nam Amphiaraus est daemon subterraneus, e terra oracula edens; consentaneum igitur ibi cum sub terra versari, ubi descenderat. Rem probat Oropus, ubi postquam oracula edebat, similiter terra haustus dicebatur Pausan. I, 34, 2. Antiquissima vero traditio ad Thebas cum absorptum fecerat, Nem. X, 8., ibi igitur antiquissimum Amphiraum; Oropium vero serius conditum, quod si scriptores fere solum memorant, ut ait Meinekius ad Euphorion. p. 139., non mirandum est, quum diu florere pergeret Thebano cessante, eaque causa videtur narrationis Thebanum oraculum Oropum translatum ferentis, cf. Strab. IX. p. 619. A. Quae quum ita sint, non Potniense oraculum intelligimus. [R. Ungerus Parad. Theb. I, 167: „Ego tantum est ut Amphiaraum per legatos Thebis vel Oropum vel Potnias missos consultum esse intelligam, ut, si quando unquam Oropi oraculum celebre responsis clarumque fuit, certe illo tempore, quo apud Glisantem Argivi castra habebant, dictionem ex eo conceptam editam fuisse." Cfr. eundem p. 414 sq., ubi inter alia Herodoteum testimonium ad Oropium oraculum rettulit.] — *ἰδὼν νιοὺς ἐν Θήβαις παρμένοντας αἰχμᾷ*, quum videret filios ad Thebas fortiter stantes cum hasta. Pyth. I, 49. *παρμένειν ἐν μάχαις*. Dativus *αἰχμᾷ* positus ut *ἔγχει ἐπαΐσσειν, ἐφορμᾶσθαι ἄκοντι*, similia. — *αἰνίξατο*, quum oracula tecte significent verbis ambiguis quae interprete egent. Denique *νιὸς* ait; quum etiam Alcmaeon filius Amphiarai interesset; praeterea mox positum nomen *Ἐπίγονοι* sensum declarat. — V. 43. *μαρναμένων*, absolute ut v. 85. Quod ante dixerat *αἰνίξατο ἰδὼν παρμένοντας αἰχμᾷ*, nunc dicit: *ἀλλ' εἶπε μαρναμένων* s. *μαρνεμένους ἰδών*, ita nempe dixit, quum pugnarent. Nempe Epigoni flagrantibus praeliis ante Thebas ad Amphiaraum miserant de exitu belli consultores. *μαρναμένων* igitur non est de conatu: quum pugnaturi essent. Quamquam enim praesens et imperfectum non paucis in verbis de conatu dicitur, cf. ad Ol. XIII, 59. add. Buttm. Ind. ad Orat. Demosth. in Midiam, cave tamen omnibus verbis hanc potestatem tribuas.

Digitized by Google

Nunc μάχεσθαι nec τύπτειν hisque similia multa ita dici potuerunt, sed ea tantum, quae do, in quibus actio et effectus differunt. — κτείνειν est: occupatus cum occisione, h. e. coner occidere; effectus alius res. At τύπτειν, μάχεσθαι, occupatus cum pulsatione, pugnando; video non posse significare coner pulsare, pugnare; atque ita in aliis. — V. 44 sqq. Sententia: Naturae dono generosa virtus conspicitur nunc e patribus in filiis. ἐπιπρέπει, ut Hom. Od. XXIV, 251. [Plutarch. Arat. 1, 1 ἐν γε φύσει τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ παίδων, κατὰ Πίνδαρον.] — Φαίδιμος ἀμφὲ cett. Video enim clare Homeri Alcmaeonem pugnantem primum ad Cadmi pontes, sive, quod magnificentius dictum, draconem in clypeo versantem. — νωμῶντα δράκοντα prō νωμῶντι δράκοντι insignem; ut ἀσπίδ' εὐπλοκον νέμων Aesch. Sept. 575.; Draconem habet ob Melampodis, unde descendit, dracones, cf. Schol. At Epaminondae draconem in clypeo habet, Pausan. VIII, 1, 5., ut Thebanus, quum Thebani Sparti dicantur propter mythicos Spartos (Isthm. VI, 19.). Praeterea, addi debet quod Welckerus meus me docet, etiam alios heroes; ut Achillem, Aiacem, in vasculis conspici draconem in clypeo gerentes eum solam ob amnem, quod bellicosa sit bestia. — Ceterum cum Alcmaeone nunc Aristomenem comparari sentio, ut unum ex illustrissimis insulanorum gymnicis multis victoriis distinctum, quemadmodum saepe apud Pindarum luctatores, pugiles, pancratiastae cum heroibus priscis componuntur. — V. 48 sqq. Eventus autem expeditionis felix erit. — Adraστus ut primi, ita secundi belli summus dux, cf. Schol. — ὄρνιχος ἀγγελίᾳ, quoniam ἄγγελοι dicuntur aves augurales, cf. Hom. Il. XXIV, 292. 296. Od. XV, 526., nunc felicioris avis augurium pro felicior fortuna dictum omnino, ut saepe ὄρνις et οἰωνός de quovis augurio signoque deorum, cf. ad Pyth. IV, 19. [Welckerus l. c. mire Ἀρείονος ὄρν., Arionis alati.] — ἐνέχεται, de fatali necessitate, quemadmodum dicitur ἐνέχεσθαι ἀνάγκῃ, vel quod idem δεδέσθαι ἐν ἀνάγκῃ. Verbum nunc propter comparationem prioris belli positum: Non ea tristi fortuna, ait, qua ante, obstrictus tenetur. Sic Soph. Ai. 366. ἄφοβοι θῆρες pecudes dictae propter oppositionem φοβερῶν θηρῶν, unde cum laus reportari potuisset, Aiax in ἀφόβους saeviit. Notabile hoc genus dicendi. — V. 51. τὸ δὲ οἴκοθεν cett. ad filium Adrasti Aegialeum pertinet apud Glisantem occisum, cf. Schol. et Apollod. III, 7, 3. Ad ἀν-

ἀτὰρ κρέξει cf. Ol. VIII, 76. — V. 52. μόνος γὰρ cett. Solus enim e Danais ossa filii leget, filium amittet, ceterum feliciter redibit exercitu cum incolumi. — Ἄβαντες ἀγυιᾶς, Argeos, vid. Schol. et Hygin. f. 136. not. 9. Argis vero constat expeditionem profectam. — Postremo ut de tota loco moneam, perspicuum est quae legimus non propter solam gymnicam victoriam Aristomenis dicta esse, sed simul pugnam ad Cecryphalaeam spectari, in qua optime steterant Aeginetae parentibus suis digni, Pindaro pulcre Aristomenis gymnicam et Aeginetarum bellicam laudem hac mythica narratione coniungente. Ait igitur, credo: „Estis Aeginetae mulieribus vestris plane digni. Ut tu Aristomenes ludicro in genere luctae pure maximopere excellis, quasi alter Alcmaeon inter Epigonos, sic nuper in proelio navali praeclaras res gessit iuventus Aeginae, conspectique sunt etiam illic egregii iuvenes, Alcmaeoni similes virtute, qui primi esse vellent in navibus hostium." Haec explicatio necessaria tibi videbitur, ubi iam antistrophan comparaveris, quae non potest non certo nexu cum antecedentibus iuncta esse. Haec autem a iudicris rebus plane aliena est. Significatur in ea exitus belli Epigonorum felix, non tamen sine luctu privato ducis Adrasti, qui filium amisit. Quae res, nisi inceptum credimus Pindarum, non potuit aliter quam de hac ipsa pugna navali Aeginetarum accipi. Ac mihi quidem non improbabilis videtur ducem classis Aeginetarum e gente Midylidarum fuisse, reversum λαῷ σὺν ἀβλαβεῖ, filio tamen amisso. Nam filium ecclesium Midylidarum uni in hac pugna navali etiam Boeckhius monuit. Tecte hoc enuntiat poeta, qui per totum carmen de bellicis rebus, quae tum erant, tecte loquitur, ceterum haud dubie intellectus a Midylidis omnibus. Iam sensus antistrophae hic: „Ac quanquam dux vester privato luctu filii amissi afflictus est, exercitum tamen salvum ex illo proelio reduxit, ut olim Adrastus." — V. 56 sq. Redit iterum ad Alcmaeonem et ad Aristomenis gymnicam victoriam. — καὶ αὐτός, quemadmodum olim ab Amphiarao laudatus est. — στεφάνοισι βάλλω, ut victorem, olim ad Thebas. Vid. de φυλλοβολίᾳ ad honorandos victores Pyth. IX. fin. — ᾄσομαι δὲ καὶ ὕμνῳ, ὅτι cett., et laudo etiam hymno (Isthm. V, 21.), quia victimae mihi et custos bonorum meorum occurrit Delphos petenti, et vaticinandi exercuit congenitae artes. Simplicissima fit explicatio, si Alcmaeon Thebis sacellum habuit

prope domum Pindari, et quum hic ad Pythia iret, gratulatum fa-cturus poetae, cui etiam bonorum custos erat, in itinere nocte appasuit in somno et victoriam Aristomenis praedixit. Tamen historia Alcmaeonem Thebis cultum tacente, Boeckhius id omnino negat, quum etiam Orepi cultus non sit, et statuit in itinere Delphico poetam forte venisse aliquo ad sacellum Alcmaeonis, velati, si ex Arcadia Delphos petierit, sepulcrum Alcmaeonis Psophidi Arcadiae posse cogitari; in eius vicinia Pindarum habitasse, fortasse in luco pecunias servandas deposuisse, tum Alcmaeonem oblatum profitiscenti. Sed vereor, ne paullo artificiosior videatur plerisque haec coniectura. [V. 59. De γᾶς ὀμφαλῷ v. P. XI, 10. VI, 3.] — V. 60. ἐφάψατο μαντευμάτων τέχνωις, cum dativo, cf. ad Ol. I, 86. — συγγόνοισιν, quum vulgo non videatur vaticinatus esse, nunc exstaret oraculum, ipsi, ut Melampodidae congenitum. Occurrisse autem cum Pindaro in somno etiam Tafelius suspicatur, atque erat Amphiarans certe ὀνειρόμαντις, Pausan. I, 34, 3. Denique oraculum Alcmaeonis ad victoriam proximam Aristomenis pertinuisse res ipsa suadet. Hinc statim in proximis versibus de hac victoria dicit, per locum de Alcmaeone ad praesentia redibens. [„Fortasse ad Amphiaraum haec pertinent: nam filii laus propter patrem commemorari potuit.“ Emperius. Non credo.]

V. 61 — fin. Cum Pythia etiam ceteras Aristomenis victorias praedicat, interexitque et subiicit sententias de imbecillitate humanarum rerum et deorum potentia, modestiam et pietatem commendans Aristomeni et omnibus Aeginetis. — V. 61. Apollinis πάνδοκος ναός opponitur sacello Alcmaeonis significato v. 58. — Πυθῶνος ἐν γυάλοις, in valle, ubi Pytho. [Vide ad Pyth. VI, 9.] — τόθι, ergo non Delphis canitur carmen, quod etiam per se certum. De Delphiniis Aeginae cf. Müller. Aeginet. p. 150. Hae nunc sunt ἑορταὶ ὑμαί, vestra solemnia, Apollo, h. e. tua et Dianae, ut videtur, quam his duobus diis coniunctim consecrata fuisse videantur, ut Delphinia Attica. — ἀρπαλέαν, cupide expetitam, pergratam, iucundam. Sic Hom. Od. VIII, 164. κέρδεα ἁρπαλέα sunt studiose quaesita lucra. Theogn. 1046. δέξεται ἁρπαλέως est cupide, iubentissime; ibid. 1353. ἁρπαλέος ἔρως est iucundus, ut Mimnerm. I, 4. ἄνθεα ἥβης ἁρπαλέα. Idem XIII, 8. dicit εὕδειν ἁρπαλέως. Add. Pind. Pyth. X, 62. Maximum gaudiorum,

cit, Delphis praehibiti; domi vero peregrinum et ipsum deum, quinquertii victoriam. Ceterum *πεντάθλιον* pro *πένταθλον*, ut Isthm. I, 26. — V. 67 sqq. Benevolo animo, rex, prospice, ut respicias verba, quae de quaque harum victoriarum nunc. Hic solus sensus verborum mihi aptus videtur universo loco. Primum igitur inagi fortasse potest *εὔχομαί σοι*, deinde membris orationis transposito pronomine conferri in unum, vid. ad Pyth. II, 66. Locis ibi laudatis adde nunc tria exempla. Sic Ol. VIII, 5: *μακαρίσσων μεγάλαν ἀρετὰν ὑφ' Ἡβᾶν*. ibid. v. 67 sq.: *ἀνορέας δ' αὖτ' ἀμπλακιῶν ἐν τέρμασι πιδὼν ὑπὸ ἤκατε χαίτας νόστον*. Nem. II, 1 sqq.: *ἔθρεψεν καὶ Ὁμηρίδαις ἐπέων τακπόλ' ἀοιδοῖ ἔρχεται*. Vide etiam P. III, 108. Leonis tamen Hermannus *τὸ* pro accusativo habet, cf. de dialect. Pind. p. 14. (Opuscc. I, 251) et Buttm. Gr. ampl. T. I. p. 295. Quanquam aliud exemplum apud Pindarum non exstat. — Mox *καταβλέψειν ἀμφονίαν, ὅσα νέομαι*, respicere cantum, quem cano. *ἀμφονία* enim verba cum melodia. Ad *ἀμφονίαν ὅσα* cf. Pyth. II, 21. Non iungam vero *τὸν ἀμφονίαν* pro *σοῦ ἀμφονίαν*, quae constructio admodum dura, cf. ad Ol. I, 57., nunc etiam durior fore videtur praeposito pronomine. Ac pro *εὔχομαι καταβλέψειν* non bene omisso pronomine melius dicetur *εὔχομαί σοι καταβλέψειν* aut *εὔχομαί σε καταβλέψειν*. — Mox *ὅσα νέομαι*, quae possum, persequor, cano, ut *ἀναδραμεῖν* Ol. VIII, 54., *διελθεῖν* Nem. V, 22. Add. *ἐξὸς λόγων* Ol. I, 110. Latini dicunt ire per, Ovid Fast. I, 15., Trist. V, 9, 22. — *ἀμφ' ἕκαστον*, cf. Pyth. II, 15. Haec si universe accipiamus, quae cano nunc de hoc, nunc de illo, vereor, ne aliena inferamus et quae hic nullam vim habent. Immo de praesentibus rebus loquitur, erane, ut quae nunc canit de duabus his victoriis ab Apolline datis placeant deo. Prosperat sic optime sequentes sententiae. Sensit hoc etiam Boeckh, hiatus metu, explicans: propitius respice mea carmina et alias deinde: quod tamen sic non dixit Pindarus. Ex nostra ratione simplicior res et transitus facillimus. Pergit vero poeta v. 10: Nam comissatio quidem haec iusta est, utpote bonum virum vere et merita laude canens, deorum vero caram perennem ope fortunae vestrae, oppositis, ut vides, *κώμῳ μὲν — θεῶν δέ*. Comissatio igitur talis est, ut displicere non posse videatur diis; modo hi nunc praestent quod ipsi soli possunt. Atque ita transit ad locum ultimum carminis de vi et potentia deorum, unde ho-

Digitized by Google

mistma omnia pendent. [Emperius: „Puto: velim vera et apta facias verba mea, et propitius ea ad eventum perducas. Nunc ἁρμονίαν congruentiam hic significat.“ Rauchensteinius I, 16. explorata Kayseri ratione „videtur,“ inquit, „poëta indicare, utpote in carmine Pythio, cur et quomodo Apollinis mentionem facere soleat suamque in deum pietatem testari. Scripserim igitur βαλεῖν vel, si mavis, πλέξειν: Apollo, affirmo me libenter tuum in honorem tuamque in gratiam concinnare harmoniam, quidquid de singulis victoribus persequor, i. e. si qua carminibus meis gratia est, libenter eam tibi refero acceptam, eamque tuum in honorem carminibus meis conciliare studeo. Scribendum enim νέμομαι“ etc. His iure spretis T. Mommsenius servatam librorum scripturam (κατά τιν' ἁρμονίαν, quocum Kayserus composuit Ol. IX, 26. εἰ σύν τινι μοιριδίῳ καλάμᾳ νέμομαι κῶμον) ita expedit: „mit bereitwilligem gesange behaupte ich von mir, auf allen meinen wegen nach irgend einer übereinstimmung (mit der göttermacht) auszuschauen. So, wenn auch volles recht diesem siege und eben auch dieser feier und diesem sieger zur seite stand, erbitte ich doch den unwandelbaren schutz der götter für eure fernern schicksale.“ Quae satis concinna sunt. Et similiter nuper Kayserus: „Nach einer gewissen harmonie und ordnung rühmt sich der sänger bei seinem gotte alles, was er übernimmt, zu überschauen, so dass dem siegesliede gerechtigkeit zur seite steht.“] — V. 31. Δίκᾳ κ α ρ έ σ τ α χ ε. Sensum huius dicti optime explicat Schol. v. 29. οὐ φενδόμεθα οἷς λέγομεν περὶ τοῦ Ἀριστομένους, ἧσε δικαίως κωμάζεται ὁ Ἀριστομένης καὶ ἐπιτηδείως. Et confer Pind. Nem. III, 29. IX, 6. Pyth. IX, 95. Ceterum confer Theogn. 1227. ἀλλὰ θεὴ δὶ κοφίσσα σοὶ καὶ ἐμοὶ. — ὄπιν, h. e. ἐπιστροφήν, curam et providentiam, cf. Boeckh. Nott. critt. ad Ol. II, 6. — Πέ ρ ω ρ χ ε, patrem alloquens ut caput familiae. — V. 73. sqq. Sensus: Si quis enim laudes consequuntus est brevi labore, ut Aristomenes brevi tempore multas victorias, multis eximie sapiens videtur, qui vitam multivo possit rectis consiliis et conatibus. — π έ μ π α κ ε, cf. Buttm. Gr. ampl. T. II. p. 205. (262. Lob.) — μὴ σὺν μ α κ ρ ῷ π ό ν ῳ, ut Aesch. Prometh. 75. ῥᾳ μακρῷ πόνῳ, hoc est celerius, brevi tempore, ut non opus sit altera lectione χρόνῳ. Cf. Boeckh. de Crisi Pindar. §. 42. — Mox Tafelius iungit πολλοῖς καὶ ἀφρόνων, multis inter stultos, pro πολλοῖς.

ἄφρονος. Sed permirum est, quod multis inter stultos sapiens videtur, ac non omnibus stultis. Melius Boeckhius σοφὸς καὶ ἀφρόνων construit cum Schol. Idem tamen vertit: prudens apud eos, qui stulti sunt; ego vero explico: Mollis sapiens videtur inter stultos (οἷα ποιεῖ ἐστὶν ἐν θέρει), h. e. eximie sapiens, sapiens prae aliis plurimis, qui stulti comparati cum eo. Similis loquutio: ἀνὴρ ἐν ἀνδράσιν ἀναλωτὰς καὶ ἀγυφάλων, Philostr. Sen. Imag. II, 31. ibique Iacobs. p. 553. — κορυσσόμαν, armare, instruere, videtur hoc firmare adversus mala periculosa, aptissime omen his Aeginae temporibus. — ἐπ' ἀνδράσι, in hominum potestate, vulgatissimum εἶναι ἐπί τινι, cf. Matth. Gr. §. 586. — κεῖται, velut Polyb. VI, 15. dicit ἐν τῷ συγκλήτῳ κεῖται, poena constituta est, et Pindarus Pyth. X. fin.: ἐν ἀγυιαῖς κεῖται. — παραίσας, scil. αὐτά, praebet hoc. — V. 77. Sensus: Alius alium tollens, alius vero fortunam deprimit. Varias loquutiones, quibus haec sententia exprimitur, vide ap. Mitscherl. ad Horat. Carm. I, 34, 12. Hoc loco quaeritur, quid sit ὕπερθε βάλλειν, quid χειρῶν μέτρον. Videtur explicatio partim peti posse e carmine Pallad. Alexandr. in Branck. Analect. T. II, p. 431. Iacobs. Anthol. Gr. T. III. p. 139: Παλγκράτ. ἄστυ. Τύχης μεράσσαν βίος. — καὶ τοὺς μὲν ὑπὲρ πόντου κάλλιν ὑφαιρηδὸν ἀείρει, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν αὐτῶν αὖ πάλιν ἀνδάγει, nisi quod Pindarus non tam locum quam vim divinam designare voluit. Verte igitur: Alius alium valida manu sua in altum luctans ut pilam; in quo ὕπερθε, in altum supra se, dixit pro ὑψόσε, propter oppositam in sequentibus notionem: infra se. [Fortasse a rota sumpta comparatio, cfr. ad Ol. H, 31.]: Iam enim sic declarata manus divina vi clarior fiet etiam altera loquutio, alium vero infra manuum suarum mensuram descendere facit deus. Quem nempe infra medium corpus descendant, si quem infra manus meas deprimo, eum humi consternor minimumque fando, ut ne centi quidem mensuram attingat, quae mensurae mearum altitudine definitur. Unde iam non absurde video μέτρον, ut purpureum visum quibusdam, sed optime positum. Quod igitur Hesiodus (dixit Ἔργ. 6: ἐρὶς δ' ἀφίζηλος μετάφρενος, καὶ ἄνδρα ἀέξει, et Xenoph. Anabas. III, 2, 10: οἶκος (οἱ θεοὶ) ἐστὶ καὶ τοῖς μεγάλοις τοῦ μικροὺς κολάζειν, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, ὅτι ἂν δεινοῖς ὦσι, σώζειν δύνασθαι), aliique alibi, hic magnifice eloquutus est Pindarus. Ceterum καταβαίνειν est ut

activa et passim. Cave vero participium postules pro κατάβαίνων. Nunc enim non explicatur παρίσχε (quod fit verbis ἄλλοτ' — βάλλων), sed contraria sententia subiicitur. Denique ὑπὸ μέτρον, h. e. ita ut sit sub, ne postules accusativum. [De causativa significatione verbi καταβαίνειν v. Buttm. Gr. II, 125 sq.] — Μεγάροις δ' ἔχεις γέρας ecti. Habes autem, ait, multas victorias. Ceterum de ludis Megarensibus vid. ad Ol. VII, 86. Valde frequentabantur a pueris et iuvenibus Aeginetis. γέρας autem est praemium victoriae. — De Marathoniis cf. ad Ol. IX, 89. — Ἥρας ἀγῶνα ἐπιχώριον intellige Heraea s. Hecatombaea, quae Aeginetae Argis traduxerant; cf. Schol. h. l. et Müller. Aeginet. p. 149. In his igitur domesticis ludis vicerat ter, s. ut Pindarus loquitur, tribus victoriis eos subegerat forti certamine. — ἔργῳ, Schol. μετ' ἔργου καὶ ἐπεργασίας πολλῆς, recte. Pyth. IX, 92. — V. 81 sqq. Redit ad Pythiam victoriam. Tamen non legitur in initio Pythium nomen; quo igitur modo opposuit hunc locum antecedentibus? Nempe comma ponendum, ut feci, post φρενέων, non colon. Iam sensus: Quattuor autem cum adversariis certasti in Pythiis a te victis. Pro hoc dixit: Quattuor autem desuper irruisti adversariis, quibus nec reditus pariter iucundus in Pythiis est decretus, neque vero, quum venissent ad matrem, circumstantium risus dulcis iis excitavit laetitiam. — τέτρασσι, scilicet alterum post alterum, quum ἔφεδρος esset et cum quattuor pariter victoribus certare deberet; de qua re multis hic exponit Boeckhius. Ceterum tot non dejecerat, opinor, in antecedentibus certaminibus, quare hoc in fronte posita haec vox orditur oppositionem. — ἔμπεσες ὑψόθεν, apte de luctatore, qui adversarium medium prehensum hactit superincumbens et delicit. Tafel. comparat κεκύπτοθεν κεσσύμενος de Aiace, Quint. Smyrn. IV, 253. — σώματα eo personis dicunt, ubi corporis nomen aptum, cf. Soph. Oed. t. 643. Eurip. Alcest. 639. Nunc propter luctam, ut γεῖτ' ἀναστάντες Ol. VIII, 68. — κακὰ φρενέων, veluti Hom. Il. VI, 783: Πάντακλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐπόρουσε. — Mox οὔτε — οὐδέ, neque — neque vero, Isthm. II, 44, 5., cf. Boeckh. crit. ad Pyth. V, 54. Matth. Gr. §. 609, 1. c. β. Simile τὸ — δέ, de quibus monitum ad Ol. VIII, 58. — ἀμῶς parcer ut tibi. — κρίθη, iudicio Amphictyonum. Boeckhius contra: Non ab iudicibus, sed, opinor, certamine, κρίσει εἴθλων.

V. 85. μολόντων πὰρ ματέρα, casu absoluto, ut supra

v. 43. Sed nunc, quum verba opposita sint antecedentibus ἐν Θεσσαλίᾳ, ad augendam vim oppositionis. Confer dicta de nominativo ad Pyth. IV, 154. Ceterum ex hoc quoque loco videtur quod ad v. 33. monitum, puerum fuisse Aristomenem; nam non aliter hic apta videtur matris commemoratio, quam si pueri fuerunt nedeuntes hi adversarii. Sententia haec est: Nunc redeunt ad matrem non excipiuntur laete, quod factum esset, si victores venissent ad eam. — ἀμφί, circa dulcis circum, h. e. circumstantium. — V. 86. κατὰ λαύρας, per vias angustas curvasque (*enge nebeneinander*), angiportus. Vox explicatur p. στενὴ ὁδὸς in Scholl. ad Od. XXII, 128. 130. et ab Hesych. Hic quidem si vox simpliciter viam urbis qualemcunque significaret, male in fronte posita esset sententiae, quum plane certum sit in oppositis sententiis statim principium tale esse debere, quo uti possit oppositio. Recte dices: Victores laete excepti essent, nunc per angiportus trepidant; male vero sic: nunc per vias trepidant, quae alio potius collocanda: nunc trepidant per vias. Nam per vias incedunt etiam laeti; hinc igitur voce per se non potest niti oppositio. Monui hoc pluribus verbis, quum non semper attendere viderim ad talia viros doctos. Ceterum cf. ἐκλιγόφωτον οἶκον Ol. VIII, 69. — ἐχθρῶν ἀπάορας, inimicorum occursum suspensa animo devitantes, ne rideantur. ἀπήορος, suspensus, nunc timens (οὐ φόβῳ μ' ἀπωκέχοι Eurip. Suppl. 89.), sic saepius cum genitivo, ut anxius, pavidus, formidolosus, alia, de quibus vid. Wunderlich. Observatt. critt. in Aeschyl. p. 122. Alii plane interpretari: semoti, quum vox etiam διεστώς, ἀφεστηκώς, κεχωρισμένος explicetur a veteribus; minus commode. — δεδαμμένος, h. e. δεδαυσμένοι. Vox primum designat sanctum, perfectum, ut Hom. Il. XVII, 525., deinde est tropice dicta Od. XII, 329. pro contristatus, quemadmodum etiam est δαίνυται ἦτορ Od. I, 49. — V. 88 sqq. Sensus: Qui autem decus novum consecutus est tenera aetate, magnus saepe incitatus furtur animosus ulatis consiliis (*schwebt auf den flügeln muthiger gedanken*), habens maiorem divitiis curam, πάθος, novam post alias inde partas, ut Pyth. VII, 18. νέα δὲ κτεάνων. Sententia licet generalis sit, tamen simul accommodata est Aristomeni, more Pindarico. — ἁβρότατος ἔτι, optime verbis teneris annis, ut ἁβρόν est tenerum. Similiter Latini teneros annos dicunt puerilos. De ἔτι cf. Matth. Gr. §. 584. — ἐξ ἐλπίδος, Matth. Gr. §. 574. — πίτνει

Metaphora, usurpata etiam de iis, qui motu suspensi sunt nuncgaudio exsultant, et omnino de quovis animi motu, nunc de iis est, qui spe excitantur et ardore incalescunt ad maiora tentanda. Vid. Blomfld. ad Aesch. Choephor. 233. add. Crinagor. Epigr. Anthol. Gr. Iacobs. T. II. p. 136. cum not. T. VIII. p. 406. et vid. Aristoph. Av. 1445 sqq. Usurpantur πτεροῦσθαι, ἀναπτεροῦσθαι, πεκοτῆσθαι, aliae formae. Compara etiam verba αἰωρεῖσθαι et μετεωρίζεσθαι, ἐκαίρεσθαι. — ἀνορέα est virtus, fortitudo, ἀνορέαι sunt animosa consilia, molimina fortia; cf. ad Pyth. III, 13. De alia denique significatione monitum ad Nem. III, 20. — ὑπερτέροις, veluti Theogn. dicit 707: προνειθὶς ἀνθρώπων ἔλαχον πτερά. Vid. plura ap. Tafel. ad h. l. — Sic igitur nunc etiam Aristomenes maiorum rerum cogitatione ardebat et audaciora consilia conceperat, Olympicam, ut pulcre suspicatur Boeckhius, meditans victoriam. — μέτρον de ludicrarum victoriarum studio vidimus Ol. I, 108. — κρέσσονα πλούτου, maiorem divitiis, h. e. non parcentem his, posthabentem eas gloriae et erogantem in laudes ludicras, ut bene Boeckhius, qui addit: In itinera, in diuturnam apud peregrinos commorationem, in corporis exercitationem, in victum curatissimum et praeceptores, postremo in sacrificia, poetas, musicos, choreutas pompaeque apparatum, haud raro etiam in donaria dedicanda sumptus faciunt. Idem est Nem. IX, 82: πτεάνων ψυχὰς ἔχοντες κρέσσονας ἄνδρες. Redit nunc poeta, ut de consilio loci dicam, ad eandem sententiam, quae supra iam posita erat v. 73 sqq. Quorsum vero hoc facit? Num tam levis et immodestus erat Aristomenes, ut his gravissimis verbis moneniens esset? Non credo. Obscurum enim non est dici haec praeter Aeginae periculosa tempora. Dilata quidem erat expugnatio insulae, sed non plane propulsata, ut modesti, cauti et ad omnia armati esse deberent cives. Quod igitur nunc Aristomeni dicit, propter omnes dictum est; idque maxime liquet ex fine carminis. Carmen enim rediens ad eandem sententiam nunc surgente oratione orbis longe gravissimis utitur, et postremo universam gentem heroicam insulae invocat, ut populum tueri velint. — ἐν δ' ἀλίῳ cett. Similes sententias vid. Soph. Ai. 131. Antigon. 1156. Iisque hic laudantem Tafelium. — ἀπροφάτῳ, infenso, iusto consilio, decreto dei concussum. Contrarium est ἐπίτροπος I. I, 106. — V. 95. ἐπάμεροι, ἐφήμεροι, ἐφημέριοι, unum eum viventes, brevis et caducae vitae homines. Pind. Fragm.

Digitized by Google

incert. nr. 25. 73. Aeschyl. Prometh. 853. 347. 945. Eurip. Orest. 964. et Aristoph. Nub. 223. Vide plura apud Tafelium h. l. Idem: ἀμέριος. Primi Pindarus et Aeschylus ita hac voce usi. Ceterum ἐπάμεροι haud dubie vocativus est. Fuit enim nominativum, ἐπάμεροί εἰμεν, et ibimus licet quae sequuntur, τὸ δέ τις; τί δ' οὔτις; σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωπος. Haec autem vertit: Quid est magnus? quid est parvus? Umbrae somnium homo, h. e. magnus et parvus pariter nihil sunt nisi umbra, et ne umbra quidem, sed somnium umbrae. Est igitur τὶς hic homo fortunatus, opibus, honore gloriave ornatus, omnino qui in aliquo numero est. Theocrit. XI, 79: δηλοσὸ' ἐν τᾷ γᾷ κἠμεὲ τις φαίνομαι ἦμες.' Similiter si dicitur. Cf. Matth. Gr. §. 487, 5. ibique laudata. Idem Latinis aliquis et aliquid. Contra οὔτις est, cui haec negata sunt, σύτελής, ἐν σμικροῖς ὤν, tenui sorte, humilis, ut saepe οὐδείς et μηδείς, οὐδέν et μηδέν de homine nullius momenti, quemadmodum etiam de homine nullius pretii. Veluti Aristoph. Equitt. 157: ὦ μακάρι', ὦ πλούσιε; ὦ νῦν μὲν οὐδείς, αὖριον δ' ὑπερμέγας. — σκιᾶς ὄναρ sic dictum, ut nihil dici possit gravius. Ceterum similia sunt multa, ut Soph. Ai. 126: ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν εἴδωλ', ὅσοισερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν. Atque ita ὄναρ πνεῦμα, σκιᾶς εἴδωλον, κωφὸς, κωφοῦ σκιά de hominis de rebus humanis dicuntur, cf. ad Soph. Antig. 1155. et vid. Wyttenb. ad Plutarch. Consol. ad Apollon. p. 713. et Tafel. h. l. [Aliter V. F. L. Petri Anthol. Pindaric. p. 11 sq., qui hunc statuit sententiarum nexum: „Nihil interest, superiusne sub frustra quis, an fato interceptus occidat; somnii instar et umbrae tenuis velivolisque visi nocturni celeritate dilabitur aevum. Tenebricosa tamen haec vita laetitiae passim intervallis distinguitur divinitus interpositis" sett.] — V. 97. ἔρεστιν, adest. — ἐλευθέρῳ στόλῳ, libero populo hanc urbem fove et serva. στόλος exercitus, dicitur ut στρατός de populo, et nunc quidem de navitico Aeginetarum populo, quum στόλος imprimis etiam navale copiae sint. Boeckhius: Libero cursu deduc Aeginetas. Sed dubito urbi recte tribui cursum. Ceterum vides alludi ad proximam libertati Aeginae imminentis. Invocat autem universum Aeacidarum gentem cum parentibus Aegina et Iove. [Kruegerus l. c. p. 190 sq. merito Dissenii explicationem vituperat, quoniam Pindarus vocem στόλος eo significatu nusquam usurpavit,

v. ad Nem. III, 17. Ipse collatis similibus translaticiis imaginem, ut saepe civitates cum navibus comparantur, a re navali ductam ratus redit ad Boeckhii explicationem: „*fährt dieses stadt in freiem suge, in freier bahn.*"]

CARMEN PYTHIUM NONUM.

INTRODUCTIO.

Telesicrates Cyrenaeus, Carneadae filius, Pythia vicerat armato curru Pyth. 28., Ol. 75, 3. Idem postea stadio vicit Pyth. 30., Ol. 77, 3. Vide Scholia. Pindarus tamen de priore tantum victoria agit, ut scriptum sit carmen Ol. 75, 3. Victor nondum redierat Cyrenas, quum carmen caneretur; cf. ad v. 78. et adde quae v. 91. ad πόλιν τένδε et v. 96. ad ὠστῶν monita sunt. Sed quemadmodum Cyrenis non cantatum est primum, ita etiam Delphicae comissationis ne minimum quidem vestigium reperitur, quum Olympiorum quae Olympiae cantata sunt et Pythium sextum Delphis cantatum non diu dubitare te sinant de loco. Disputavi haec omnia de sententia Boeckhii, qui pulcram coniecturam addidit, Thebis cantatum videri. Videtur enim Telesicrates ex Aegidis fuisse (cf. ad v. 84 sqq.), Aegidae autem et Spartani et Cyrenaici Thebis oriundi erant. Probabile igitur Telesicratem, dum victoriam Pythiam Thebas cognatosque Aegidas visurum cum popularibus comitantibus eo venisse, ibique a Pindaro expectatum carmen etiam cantatum esse primum in victoriali comissatione, ceterum post reditum victoriae in patriam haud dubie repetitum etiam illic in convivio inter alia carmina. Atque huic coniecturae nihil repugnat, favet autem maximopere locus v. 84 sq., de quo infra videbimus. [Welckerus Opuscc. II. p. 198. monet pariter Iamidas Agesiae Syracusani victoriam Stymphalii celebrari Ol. VI., Demophilum Cyrenaeum ab Arcesila expulsum Thebas sese contulisse, Pyth. IV., et Tenedium Theoxenum Scol. 2. Thebis versatum videri.] — Argumentum hoc est: Post exordium poeta transit ad fabulam de nympha Cyrena, filia Hypaei, Lapitharum in Thessalia regis, quae non ut aliae puel-

Digitized by Google

lae textorio opere delectabatur convivioque domestico, sed venationis studiosissima armenta patris defendebat a feris. Sic eam quondam luctantem cum leone vidit Apollo, subitoque amore correptus quaerit ex Chirone in illis regionibus habitante, quaenam sit haec puella, et num liceat statim ei manum inferre, an in lecto praestet decerpere florem virginitatis. Centaurus dulce ridens leniter monet cohibendum impetum cupiditatis, tectum praeferendam persuasionis viam, neque apud deos neque inter homines licitum haberi palam tentare concubitum. Pergit deinde Apollini narrare fatorum ordinem: futurum esse coniugem virginis deum, eamque ducturum in Libyam, ubi ei postea imperium daturus sit populi e Thera illuc transferendi; interim nunc Libyam recepturam apud se heroinam in aurea domo et ei donaturam terrae partem. Ibi Cyrenam filium enixuram Aristaeum, educandum apud Horas et Tellurem, praescientissimum numen qui futurus sit hominibus ovibusque, multis nominibus divinis cultus. Atque ita res evenit. Factae nuptiae eodem die in Libya, ubi iam nympha pulcherrimam Cyrenarum urbem regit. Hanc nunc Pythia victoria ornavit Telesicrates. Exin pergit poeta: magnae virtutes, quales tuae, largam quidem canendi materiam praebent, sed tamen, si paucis res magnas comprehenderis, suavissimum est obiectamentum. Opportunitas observari debet. Cuius rei etiam Iolaus olim specimen edidit, qui senex vires breves praestitus ad hoc tantum, ut Eurystheum occideret, re peracta mortuus est et conditus sepulcro avi Amphitryonis, ex quo et Iove Alcmena peperit Iphiclem, patrem Iolai, et Herculem. Hos vero canitus est qui non canat et Dircaeas undas eorum nutrices; laudabo eos, quoties mihi bonum ex voto contigerit. In Aegina enim hunc vicisse dico et Megaris iam ter, persaepe etiam in domesticis ludis eum admiratae sunt virgines. Post haec in fine carminis poeta ad gentis antiquitates accedit. Nam quum olim Aetaeus Irasorum rex filiam nuptum collocare vellet, Danai exemplum imitatus, praemium certantium eam ad metam statuit, ut qui primus eo pervenisset curru puellam duceret. Contigit hoc Alexidamo, maiorum Telesicratis uni, saepe etiam alias qui vicerat in certaminibus.

Ita Pindarus. Restat, ut interiorem horum omnium rationem explicem. Sunt autem tres omnino partes carminis, quarum in prima fabula Cyrenae heroinae exponitur, in altera ludicra laus Telesicratis, tertia priores coniungit. Fuit igitur Telesicrates

Digitized by Google

cursor eximius, σταδιοδρόμος et ἁρματοδρόμος, qui praeter domesticos ludos omnes adierat Aeginaeticos et Megarenses et nunc etiam in Pythiis vicerat armato curru, nobili certaminis genere, quod non parvum corporis robur requirebat, atque etiam antiquis heroibus ferebatur usurpatum, cf. Ol. IV. et Isthm. I. Vidimus laudem gymnicam viri; accedimus ad primam carminis partem. Quanquam varia sunt argumenta horum carminum atque aliae proponuntur in aliis sententiae, tamen, ubi omnia cognita habeas, etiam similitudines multas reperies, quibus ductus quae primo adspectu obscuriora sint revocare possis ad veram rationem suam. Vidimus autem in antecedentibus saepe pulcras coniunctiones virtutum pro fundamentis carminum positas, et singula omnia ad duas virtutes relata, quae vel essent vel deberent esse in victore sociatae. Idem dico nunc tenendum. Quippe gymnicae virtutis, ἀνδρίας, laudi addit poeta σωφροσύνης commendationem, quum illud demum egregium decus sit, si virium florens robur etiam animi moderatione et modestia ornetur. Ac Telesicrates quidem iuvenis erat florente aetate, quem admirabantur virgines in ludis et maritum filiumve optabant; idem vero, dum Thebis versabatur, aliquando affectu abreptus virgini civi vim inferre voluisse videtur; unde poeta pro generali σωφροσύνης commendatione nunc amoris potissimum pudicitiam et verecundiam praedicat pulcherrima fabula ex ipsis Cyrenarum antiquitatibus ducta. Ut igitur Apollinis impetum sedat monitu sapiens Chiro, deusque sequutus hoc consilium decorum coniugium init cum Cyrena, et filius oritur e fausto coniugio praeclarus, sic Pindarus divino exemplo proposito Telesicratis errorem iuvenilem castigat eumque admonitione miti hortatur, ut a pudore ne recedat in posterum, sed honesti coniugii gaudia praeferat castosque hymenaeos, victori ludorum admirabili non defuturos in καλλιγύναικι πάτρᾳ. Non negamus interim fabula Cyrenae proposita simul urbem illustrari, sed poterat patria illustrari etiam aliis narrationibus: quaeritur igitur, cur hanc maxime antiquitatum partem sibi tractandam sumpserit et cur sic tractaverit, ut fecit; cuius rei vix aliam simpliciorem explicationem invenias nostra. Inter Pindarica est Nemeaeum quintum huic simile quodammodo, quod et ipsum cum gymnicae virtutis laude pudicitiae commendationem coniunctam habet. Ac quis non magis etiam admirabitur posthac singularem pulcritudinem exitus, de quo restat ut dicam. Etenim ut in aliis carminibus vidimus praesentem victorum virtutem

Digitized by Google

mythica maiorum virtute illustrari, sic hic Pindarus declaratis victoriis Telesicratis in fine ad Alexidami gloriam venit, significans ita Telesicratem non defecisse a laude gymnica patrum et antiquitus tradita virtute valere. Sed, nisi fallor, etiam ceteris poetae consiliis convenit praeclara haec narratio, universum carminis argumentum eximie complectens. Non possum, quin in fine etiam nobilis illius Alexidami memoriam excitem, ait Pindarus, qui fuit unus maiorum horum. Cursor eximius petiit coniugium pulcherrimum et consecutus est: sponsam partam manu tenens abibat per Nomadum circumstantem turbam, fulia et coronae undique in victorem iacientium. Sic tu, virtutis gymnicae avitae heres, etiam coniugem quondam ducas honesta petitione partam pulcherrimam famulusque feras gratulantium in auspicatissima fortuna acclamationes.

[Miram Dissenii coniecturam primus convellit Boeckhius in Antall. Litt. Berolinenses. a. 1820. II. nr. 35. p. 569 sqq. ut prorsus incredibilem et a moribus institutisque veterum valde abhorrentem. Illud laudat, quod Dissenius primus admonuit omnia ad amorem et nuptias referri; sed quod pudorem et pudicam amorem maxime commendari statuit, Boeckhio sententiae illae, quas Dissenius in suam rem convertebat, ex ipso argumento fabulae sponte provenisse videntur. Ipse statuit Telesicrati eo tempore, quo poeta hoc carmen condidit, puellam Thebanam ex gente Aegidarum fuisse sponsam, quam ille in eo fuerit ut secum domum deduceret. Ita omnia aptissime excogitata esse demonstrans Boeckhius inter alia p. 607 sq. haec dicit: „*Weil Telesikrates im begriff ist die braut nach Kyrene heimzuführen von Theben, stellt Pindar dar, wie ebenso Apoll Kyrenen vom Pelion nach Libya gebracht; wie in dem mythe der hochherzigen nymphe die kyrenäische tapferkeit vorgebildet ist, so mag immer in der erzählung der züchtigen scheu des dichters erwartung, wunsch, ja ermahnung liegen, Telesikrates werde die braut in ehren halten, da sie erst in Kyrene ihm verbunden werden soll, im hause des mannes, wie es sich der sitte nach gebührte, gerade wie Apoll sich der Kyrene erst in Libyas goldnem brautgemache vermählt, von Aphroditen empfangen und begünstigt. Auch Kreusens und des Peneios liebe scheint nicht umsonst hervorgehoben. Wie ferner Kyrene, den wundervollen Aristaeos gebar, so wird erwartet werden können, dasz auch das neue paar edle sprößlinge erzeuge; hat doch die Thebanerin Alkmene die trefflichen Amphitryoniden gebo-*

Digitized by Google

sum, durch einer, Herakles, der stammherr die dorischen herrscherhäuser ist, welchem die Aegiden hülfreich waren; ihm und seinem bruder Iphikles bilt der dichter einen κῶμος fügern wodurch letzte zu und zwar ἐν αὐγᾷ. Hier liegt offenbar die thatsache zum grunde, dafs der dichter in bezug auf Telesikrates ein gelübde unternommen hat oder noch unternehmen will, dafs er also dessen erfüllung schon erlangt hat oder noch hofft: kaum ist es aber wahrscheinlich jetzt noch wie früher, dafs dies gelübde nur für den sieg des Telesikrates unternommen war oder werden sollte, sondern das ἐλθεῖν scheint wesentlich zusammenzuhängen mit der vorliegenden heirath, so es, dafs der dichter für den sieg ein gelübde gethan, damit Telesikrates die braut gewinne, sei es, dafs er es erst thue, um eine gesegnete und fruchtbare ehe, eine den Amphitryoniden ähnliche nachkommenschaft zu erflehen. — Auch das folgende paßt zu unserer erklärung des gedichts; Kyrenè, heifst es, werde den Telesikrates gütig aufnehmen in dem vaterlande, welches reich an schönen frauen, wo manche jungfrau ihn sich zum gemahl gewünscht, manche mutter zum sohne: auch der neid wird freilich nicht schweigen (v. 93 sqq.). Wie vortrefflich ist endlich unter unserer voraussetzung der mythus von Alexidamos angebracht, der, ebenfalls ein wettläufer, durch seine kampftugend sich die treffliche jungfrau erworben hatte." — Paullo aliter Welckerus Opusc. II, 199 sqq. Is Boeckhium nimium sumpsisse censens haec potius subesse universo carmini statuit p. 205: „Siegesfreude durch die aussicht auf die reizendste verbindung. Telesikrates ist glücklich, dorthin, wo eine wegen ihres kampfmuthes von Apollon erkobene Lapithenjungfrau als stadtgründerin verehrt wird, wo ihn früher schon bei geringeren spielen der jungfrauen blicke verfolgten, wo auch sein ährkerr durch wettlauf des ehrwürdigen königs tochter gewann, wo schönheit der frauen einheimisch und Aphrodite eine hehre göttin ist, den reisenden kampfruhm (δόξαν ἱμερόεν) zurückzubringen, er, der für freund und feind ein gegenstand des preises, für die schönen Kyrenerinnen der sehnsucht ist: denn sieg er diese schon in den kyrenischen kampfspielen an, mit welchen augen erst werden sie als pythischen sieger ihn erblicken?" — Tertium G. Hermannus Opusc. VII, 161 sq. concedit omnia eo spectare, ut de connubio, quod victor initurus fuerit, cogitare debeamus. Sed aperturus, id quod nondum factum sit, cur non diserte mentio fiat connubii, quod contracturus esset Telesicrates, et quo consilio Apollinis

Digitized by Google

illud et Chironis colloquium sit a poeta inventum, Hermannus non spernendum fuisse Telesicratem, sed suavisque virginem quandam suspicatur, cuius sibi amorem conciliare cupierit. Postremo Heinsoethius Mus. Rhenan. Nov. a. 1846. p. 1 sqq. de arte huius carminis disputat. Proficiscitur is quidem ab eo, ut fabulam Apollinis et Cyrenes, ab Hesiodio Eoearum poeta narratam a Pindaro summo deo dignorem in modum conformatam demonstret. Ex qua disputatione illud maxime memorabile videtur, Chironem in vetusta fabula Apollinem Cyrenae manus illaturum videri deprehendisse, quo ille facto heroinam in Libyam asportaverit. Pari modo Cyrenae nymphae ut honor et dignitas amplificaretur curaviisse poetam, cum qua non illicitos ille, sed iure connubii sanctos amores habuerit. Ceterum subtilius edisserenti ab Heinsoethio ipso petant lectores: nos eo opposimus, qui p. 10. paucis complectitur: „*Das glänzende Gedicht ist zusammengewoben aus einer gleichmäßigen verherrlichung Kyrenes, der auserwählten braut — ihres heiligen gemales, des gottes der spiele in Delphi — des jugendlichen, ruhmbekränzten, vornehmen Kyrniers, der, früher schon in allen wettkämpfen seines vaterlandes sieger, nun in Griechenland in Aegina und Megara, zuletzt durch den glänzenden Apollinischen sieg, Theben nicht minder als Kyrene ruhm geschmückt hat.*" T. Mommsenio denique placet Telesicratem una cum victorali pompa nuptias quas celebrasse

EXPLICATIO.

V. 1—4. Proœmium simplicissimum. Canam Pythium victorem Telesicratem, decus Cyrenes. [Hinc Pindarus hanc proœmiorum simplicitatem ad exemplum epicorum maxime poetarum usurpavit, ut quid potissimum canere velit statim in ipso limine eloquatur. Confer tamen Encom. fr. 1. et quae similia attuli Commentat. de Laso Hermionensi p. 14.] — χαλκάσπιδα. Cursor armatus, ὁπλιτοδρόμος, ut liquet e Pausania VI, 10, 2., ferebat clypeum, galeam et ocreas, quae sunt ἔντεα χάλκεα Ol. IV, 22. Horum armorum clypeus fuit potior pars, unde huius nomine passim designatur totum, ut Pausan. V, 8, 3. ὁρμώντες ἀσπίδων ὁμοῦ dicuntur et hic χάλκασπις. Ac mansit clypeus aereus etiam postea, quum decresceute robore

virorum gulea et cervae sublatae essent, vid. Pausan. I. II, quod quando coeptum sit non constat, factum tamen haud dubie post peditam demum libertatem Graecine. — V. 2. ἀγγέλλων, cf. Ol. VII, 21. — σὺν Χαρίτεσσι, carmina epinicia docentibus, ut saepe monitum, cf. ad Ol. IV, 9. IX, 29. Pyth. VI, 2. Accedit, quod Gratiae Cyrenis colebantur, cf. Thrige p. 290. — V. 4. ὄλβιον, opulentum virum, quippe nobili genere ortum. — ἀστοξίπποιο, propter curulia studia Cyrenaeorum, de quibus vid. ad Pyth. IV, 18. Epitheton ornans, ut Thebae sunt πλάξιππος, εὐάρματος, cf. Ol. VI, 85. Qualis autem urbs, talis etiam dea urbis. — στεφάνωμα, quum victor ei coronas ferat, eam coronet; cf. ad Pyth. II, 6. [στεφάνωμα Κυράνας, decus Cyrenae, Rauchenstein ius universo consentio superadditum videbat. Perperam: στεφ. ab ὄλβιον ἄνδρα non licet divellere. Recte veteres, v. Eustath. Procem. p. 14: Δυάζει τὰ ἡρωϊκὰ προοίμια, ἐοικὸς ἐστι καὶ τὸ· ἦν ὁ δεῖνα Κυρήνης στεφάνωμα, ἣν ἤρασεν Ἀπόλλων.]

V. 5 — 70. Mythica narratio de Cyrena. Cyrena, Hypsei Lapitharum in Thessalia regis filia, venatrix, dum luctatur cum leone, ab Apolline conspecta ita dei amores movet, ut hic statim eam amplecti cupiat, monitu Chironis autem, fervorem Phoebi cohibentis, traducitur in Libyam ibique iustis nuptiis castoque lecto deo iuncta Aristaeum parit et urbi Cyrenarum praeest. — Fabulam de Cyrena persequitur Müllerus Orchom. p. 346 sqq. ostendens, quum reges Cyrenaeorum originem a Minyis traherent (cf. Pyth. IV.), loci in Thessalia maxime magnatibus, deductio autem coloniae Cyrenaicae monitu Delphici oraculi facta esset (cf. ad Pyth. IV. init.), inde ortum pulcherrimum mythum: heroinam Cyrenam Hypsei filiam e Lapitharum gente seu Phlegyarum, qui Minyarum pars, ab Apolline raptam et in Libyam traductam esse. De eadem re vid. Thrige de Rebus Cyrenensium p. 55 sqq. — V. 5 sq. ἐκ Πηλίου κόλπων, cf. de sede Lapitharum Müller. Orchom. p. 198. — Verbis: χρυσέῳ δίφρῳ, ut mox θεοδμάτων ὀχέων, Apollinis currum designari liquet, non Veneris. Quod Pherecydes cycnis Veneris avibus currum tractum tradiderat, cf. Fragment. Sturz. p. 149., de eo hic nihil. — ἀγροτέραν, venatricem. Porro constructio loci haec est: Transtulit virginem eo, ubi eam praeclarae constituit dominam terrae, tertiam continentis partem ut habitaret. — πολυμήλου καὶ πολυκαρποτάτας. Fragum

fertilitatem vitiminis iam Pyth. IV, 6. Et μᾶλα quod attinet, cf. Hom. Od. IV, 85. et plura apud Thrigerum. 382., qui hodiqua regionem evidens nobilitatem addit. Dicendum vero nunc omni est explicatius de adiectivis iunctis et non iunctis copula apud Pindarum. Recte igitur hunc hoc duo significatus diversa, ut paria epitheta copula iunguntur, ut idem explicatis dicitur Ol. VII, 63: πολύβοτον γαῖαν ἀνθρώποις καὶ εὔφρον μήλοις. Similiter Ol. VI, 55. dictum: ἔσω ξανθαῖσι καὶ πορφυρέοις ἀνθεσι, et infr. v. 69: καλλίσταν φέλιν χλοεράν τ' ἀλθέαν. Copula interposita facit, ut unumquodque adiectivum separatim cogitetur, quod, ut saepe necessarium, ita aptum etiam est ad amplificationem laudis. Plurima tamen exempla sunt non posita copulae. Ac primum quidem copula carent quae, ut eadem adiectivi notionem bis referant, cumulantur ad maiorem vim. Veluti sunt: ἀκέλαμον βίαν ἀμαιμάκητον Ol. I, 59. ἄμαχον ἀσφαβῆ νίσον Ol. II, 82. βαθεῖαν μέριμναν ἀγρονόμαν ibid. 54. ἐντογιτφάλα Τυφῶνος ὀμβρίμου Ol. IV, 7. τερπνᾶς γυναικοπάρου Ἥβας Ol. VI, 57. εὐθυμάχαν πειθοῦν ἄνδρα Ol. VII, 15. ὀξυτατὸ δόλῳ ἀνικᾶν Ol. IX, 91. κοινὰν ἑκατὸν ἀλλάγων Ol. XI, 89. πίθέσθω ψυχρᾶς ἐρήμου Ol. XIII, 28. ἀλαθῆ ἔξοχον βέ ibid. 68. φθινοπωρὶς ἀνέμων χειμερία καταιγίς Pyth. V, 12 ἔμβαν ἀκμὰν τρίταν ὑγιάσαν θάλλουσαν Pyth. IX, 8. ἀλλ' κωμον ἀγαλλέα κούραν v. 196. λιπαρᾶν εὐνομίαν ἀκ' Ἀθανᾶν IV, 19. γυάλων κενεὰν χαραδρεπόρων ibid. 40. ἀσυλον ἀγῶνα δρόμων Nem. VI, 45. ἀκαμαντοδονήσειν ἀκλέας ἀρόμοις Isthm. 28. γλυκεῖαν μαλθακόψυχον ἀοιδαί Isthm. II, 7. χάλκεον ἀενάου ὅμαδον Isthm. VII, 25. Huius loci ea dico, quae vel similem significationem habeant, vel, etiamsi per se non habeant, tamen nunc ita ponantur, ut cogant in unam notionem, veluti ψυχρᾶς ἐρήμου αἰθέρος, χάλκεον ἀενάου ὅμαδον. Male v. c. dixit ψυχρᾶς καὶ ἐρήμου αἰθέρος, quasi ibi diversis pluribus et separatim proponendis epithetis illustrandus fuisset aether. Caterum ubique in his exemplis fortius est secundum adiectivum. — Porro etiam talia in unam notionem arcte coniunguntur: νέον καμον πεδιάδα ἀνυφαντὸν ὁδόν Pyth. V, 99., sed alio modo. Una aut adiectivi notio una expressa habetur pluribus vocibus cumulate, ut in superioribus exemplis, aut substantivae notionis alicuius singulae partes diversae aut nunc inseparabiles indicantur, aut totius una integra notio proponatur. Tale est ultimum exemplum. — Deinde non iunguntur copula nec iungi possunt quae

Digitized by Google

significatio diversae sunt, diverso modo cum substantivo suo nexa. Talia haec: *θαλπωτέρων φαεννὸν ἄστρον* Ol. I, fin. *διχόμηνος πρωτόμηνος Μήνα* Ol. III, 19. *εὐρεῖαν ὑδάτων ἀμβρόσιον (ὄμβρον)* Ol. X, 1. *ἀλαθὴς ἔξοχος — ἀδύγλωσσος βοά* Ol. XIII, 109. *σκαπίλαν ἔνγγα τετράκναμον* Pyth. IV, 214. *κοινὸν γάμον γλυκύν* Ibid. 223. *ἐπικωμίαν κλυτὰν ὄπα* Pyth. X, 6. *ἡρωΐαις κωμφδὶς πολύθυτος* Nem. VII, 46. *παιδείους μελιγάρυας ὕμνους* Isthm. II, 8. Vertes hoc genus ita: lucidum sidus quod calidius; aurea luna quae tum plena erat; dulcis vox praeconis quae verax et fausta sit; versicolorem torquillam quae quattuor radiis illigata esset; dulces nuptiae quibus insgerentur; comissationis praeclarum vocem; magnis sacrificiis quae heroibus offerentur; dulces hymnos quos pueris canebant. Ubi autem ita non verti potest commode, hoc genus locum non habet. Veluti Isthm. I, 28. *ἀσπιδοδούπιον ὁπλίταις δρόμον* inepte vertas: armatis cursibus ubi clypei strepant, quasi ibi maior quaedam vis in *ἀσπιδοδούπιον*. Imo est: scutigeris armatis cursibus, fortiore epitheto secundo, quare ad antecedens genus hunc locum retuli. Omnino haesnas interdum, utrius generis aliquem locum dicas, quum discrimen possit tenue esse, et quum reperiantur quae per se utrique que generis esse queant. Quod unis exemplo illustrabo. Pyth. IV, 184. Verba: *τὸν κεκμηκότ' γλυκὺν πόθον*, si scripta essent: *τὸν γλυκὺν κεκμηκότ' πόθον*, ad antecedens genus retulissem, nunc haud dubie huius secundi generis sunt et vertenda ut ibi loci: dulce desiderium quod omnes trahebat, quod solum illi loco aptum. Attendendum igitur ad peculiares rationes locorum, ut dicam, utrum in uno solo adiectivo nitatur vis sententiae, an duobus coniunctis; haec enim est res. Denique ad utrumque genere distinguam enumerationes graviores, vividiores, in laude aut reprehensione, veluti Ol. IX. fin. *εὔχειρα, δεξιόγνιον, ὀρθῶν' ἀλκάν*. Add. Nem. IV. fin. et Nem. VIII, 33. Hoc genus pausas habet pronuntiationis, commodam etiam ubi componuntur quae propter notionum rationem copula iungere nolis, ut Ol. XIII, 5: *Ἰσθμίου πρόθυρον Ποτειδάνος, ἀγλαόκουρον*. Vera structura huius loci, non recte explicata supra, haec est: Opulentam Corinthum, quae Isthmi magnificum vestibulum est aedificiorum praestantia, et cives eximios alit. Atque haec hactenus; de aliis scriptoribus dicere hic nolui. Redeo unde digressus sum. — V. 8. *ἕκτα ἄπειρον τρίτα*, tertia pars continentis, Libya; quum tres partes continentis distinguerat poeta: Europam, Asiam, Li-

Digitized by Google

hymn, cf. Herod. IV, 42 sqq. — *εὐήρατον Θάλλοισαν* amoenam, vidit ad *ῥίζαν* referenda. [Coniunge *Θῆκέ νιν οἰκεῖν*, praedicati loco acceptis *δέσποιναν χθονός*, cum Hermanno Opusce. VII, 152. Deinde *Θάλλοισαν* ad *δέσποιναν*, *εὐήρατον* ad *ῥίζαν* rettulit scholiasta: *ἔνθα αὐτὴν τῆς πολυκροβάτου καὶ εὐκάρπου γῆς ἔθηκε δέσποιναν, καὶ οὕτως Θάλλουσαν καὶ γανυσσαν τὴν ἐπέρασσον τρίτην μοῖραν τῆς ἡπείρου γῆς.*] — V. 8 *ἐπέδεκτο* — *Θεοδμήτων ὀχέων*, excepit ex curru dei facili manu sublevans, *χερὶ κυνόφᾳ*, i. e. *κυνοφοίνικι*, cf. Valcken. ad Eurip. Phoeniss. 854. Sic Eurip. Iphig. Aul. 609: *τὴν βασίλειον δεξιώσεθ' ὀχῶν ἄπο*. Boeckhius mihi construit: *ὀχέων ἁρπαχθέντα χερὶ κυνόφᾳ*, manu tenens currum. Sed hoc ieiunum videtur; quum suavius deum descendens sublevetur quam currus tangatur, nec convenit *κυνόφᾳ*. Quae vox non opus, si Iubentem cogitas currum deum, rem ceterum hic alienam. Ubi subsistendum esset, Apollo ipse sciebat. Verum dicendum de ceteris erit. Quum Venus coleretur Cyrenis, cf. ad Pyth. V, 22, Pindarus deam fingit iam ante Cyrenas conditas in illa regione habitantem, ut transferunt talia scriptores in antiquiora tempora. Atque ita nunc commode excipit advenas. Sed quum pulcherrima sunt, tum demum perspicias, ubi meminerimus ea, quae in introductione de consilio universae fabulae narrata sunt. Agit Pindarus hoc, ut coniunctionem Apollinis et Cyrenes non impudicam concubitum fuisse doceat, sed casti tori foedus inretum; unde etiam *γάμον* dicit hic v. 13. et infr. v. 66. et Apollinem *πόσιν* v. 51. Quae quum ita tradere vellet, erat tertia personae opus, quae iungeret eos connubio sollemniter, atque hanc rem pulcherrima inventione poeta Venerem elegit. Fiat igitur nunc Venus excipit veniestes et nuptiale foedus sancit. Sic clara sunt sequentia: *καὶ σφιν ἐπὶ γλυκερᾶς εὐναῖς ἐμὰν βάλεν αἰδῶ* cett., et pudorem ac verecundiam amabilem posuit ipsis in toro, h. e. et ampletens eorum fecit ut pudici castique essent, iungens eos iusti contingii vinculo inspiranesque coniugalem verecundiam. — Restat, ut de verbis *ἐκατὸν ἀρμόξασα Θεῷ τε γάμον μιχθέντα κεύθῃ Ὑψέος* dicatur. Hermannus et Boeckhius vertunt: iussit Venus connubium, de quo inter deum et Hypsei filiam convenerat. Verum quod comparant Pyth. IV, 223: *καταίνησάν τε κοινὸν γάμον γλυκὺν ἐν ἀλλάλοισι μῖξαι*, ibi *μῖξαι γάμον* non est convenire de nuptiis, quod potius in verbo *καταίνησαν* inest, ad

Digitized by Google

iungere nuptias et perficere coniugali amplexu, uti etiam Tafelius recte hic monet. Idem vero quod *μεμιγότες* restitui vult, et scriptum pro praesenti positum dicit, non capio. Ne multa; tenet *μεμιγότα*, verte autem: faciens coniugium, quo olim deus et heroina se iunxerunt (*schliefsend die ehe, welche einst der gott und die nymphe mit einander vollzogen haben*). Conferendum ad *κρυόζειν γάμον* cf. Wyttenb. Plutarch. Praecept. coniugal. p. 879. — V. 14. *ὑπερφίαλον*, validorum, bellicosorum. Vox media, cf. Buttm. Lexil. II. p. 216. Add. Tafel. h. l. — Ceterum Hypseus dicitur filius Penei fluvii, qui filius Oceani. Creusa fuit filia Tellaris. Pindarus cum Pherecyde consentit, cf. Scholia et Pherecyd. Fragmenta Sturz. p. 149. edit. — *Πίνδου ἐν πτυχαῖς*, ibi enim Penei fontes; cf. Müller. Hist. Dor. I, 24. — V. 17. *ὁ δὲ θρέψατο*, ille vero educavit filiam, h. e. ille vero patet Cyrenae. — *ἑστῶσα παλιμβάμονος ὁδοῦ*. Hesychius: „de *ἱστουργίᾳ*, quum radius itque reditque per tramam, ut interserat filia." Melius Boeckhius cum Scholiis, comparato Etymol. Magn. p. 367, 47. et Eustathio ad Il. *Δ*. p. 31., de mulieribus lequutionem accipit *ἱστόν* ambientibus. Atque ita Leonid. Tar. Ep. LXXVIII. (Anth. Pal. VII, 726.) textrix quaedam dicitur *καί τι παρισεῖδεσ δεινωμένη ἄχρις ἐπ' ἠοῦς κεῖνον Ἀθηναίης σὺν Χάριτων δόλιχος* comparato motu mulieris cum cursu *δολίχου*, ubi repetitis vicibus stadium percurritur. Vide ib. Iacobs. T. VII. p. 188. et Delect. Epigrammat. p. 305. [Restitue *ἐφίλησεν*, coll. not. crit. Nem. V, 44.] — V. 19. *οἰκέρισι* s. *οἰκούρισι ἑταίραις* sunt aequales, puellae innuptae, quae domi manent, non ut Cyrenae venatum sunt. Ad nota vox *οἰκουρία* et *οἰκουρεῖν*, v. Soph. O. C. 346. Sed quaenam sunt *δεῖπνα μεθ' ἑταιρᾶν*? Non verebatur, ait Pindarus, inter aequales neque cum his intererat convivia nuptialibus (Pyth. III, 16.) aliisque festis epulis domesticis. Convenit vox *πέρψις*. — V. 21. *φασγάνῳ*, non venabulo, sed gladio, qui fuit inter veterum arma venatica, cf. Oppian. Cyneget. I, 154. — *πολιάν τε καὶ ἀσύχιον*, uti etiam alias *τε καί* post *πολύς*. Notabis hoc fortius et significantius esse quam simplex *πολὺς καί*, vid. ad Ol. XIV, 5. — V. 23. *τὸν δὲ σύγκοιτον γλυκὺν* cett. verte: Concubitorem autem suavem, modicum palpebris somnum consumens incumbentem versus auroram, h. e. somno vero, qui concubitor suavis solet esse quique aliis largus et longus incumbit,

Digitized by Google

puella medico in palpebrae fruebatur delapso ventus amorum (*sie genoß den schlaf nur als einen spärlichen, spärlich auf die augenlieder ihr sinkenden gegen morgen*), quem ferme rediisse in lustra sua. Constat autem feras nocta ad praedam quaerendam exire et redire in lustra ante solis ortum. Quare puella tum demum, ubi tutae credebat pecudes, somno vacasse paullisper. Sic Boeckhii mei explicationem non probaverim, qui construit: *τὸν δὲ σύγχοινον γλυκὺν ὕπνον πρὸς ἀῶ φέροντα ἀνελίσσεται παῦρον ἐπὶ γλεφάροις*, et vertit: „Somnum vero ei matutinum tempus vergentem, qui solet dulcis concubitor esse, rarum nec multum impendens palpebris, id est, somnum non ita amorum extrahens." Sed meo iudicio somnus Cyrenae erat *παῦρον ἐπὶ γλεφάροις φέροντα πρὸς ἀῶ*. Ceterum quod Pindarus *ἀνελίσσεται* interposuit, id fecit optime, nec poterant verba melius ordinari hoc loco, ubi vis sententiae in *παῦρον* est et in *πρὸς ἀῶ*. Ipsum *πρὸς ἀῶ*, pro quo Euripides in Rheso v. 557. *πρὸς ἀόῦς* dixit, notavit Hermannus ad Viger. p. 863. Arist. Eud. 312. *πρὸς ἕω*, cfr. Matth. Gr. §. 591. c. 2. Denique ad locutionem *φέρων ἐπὶ γλεφάροις* confer Homerica: *ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν* Od. II, 396. XIII, 79. et *ὕπνος ἐπὶ βλεφάροις χυθείη* XIX, 590. — V. 26. *εὐφροσυνοτόκος*, ut dicitur Apollo etiam Fragment. incert. 12. — *λέοντι*. Leones in Europa inter Achelooum et Nestum reperiri memorat Aristoteles in Historia Animal. et inde Plinius, cf. Spanhem. ad Callim. in Cer. 52. Leonem in Pelio memorat Callimach. in Del. 128. et Xenophon. de Venat. XI. de leonibus in Pindo loquitur. Celeberrima autem Cyrena *λεοντροφόνος*, ut saepe dicitur Neanei ad Thessaliam referter pugna etiam a Callimach. in Dian. 208, ut videtur, et in Libya collocatur ab eodem in Apoll. 91., ubi vid. Spanh. Cum Callimacho facit Apollon. Rhod. II, 500. et Acbetor ib. in Schol. Ceterum non obscurus est eorum praeclarab fabulae. Quum enim Libya leonibus abundaret maxime, cf. ad Pyth. V, 54., quibus Cyrenaica regio purganda erat, pulcherrime inter Cyrenae nymphae tributa est haec virtus, ut quasi praeiret futura huius generis certamina et victoriae Cyrenaeorum. Hinc igitur venatrix virgo, hinc masculi eius mores. [Welckerus Opusc. II, 129. nunquam leones in Europa vivisse docta testimoniorum exploratione effecit. Quamquam Dio Chrys. XXI. p. 502. (312. Empar.): *φασὶ τοὺς λέοντας ἐκλιπόντας τοὺς ἐν Εὐρώπῃ· οὐ γὰρ ἔτι οὐδὲν εἶναι σὺν τὸ γένος· πρόσθεν δὲ ἦσαν καὶ περὶ Μακεδονίαν καὶ ἐν ἄλλοις τόποις.*] — V. 29. *ἐκ μεγάρων*

προφέννεπε. Boeckhius intelligit e Delphica aede sua Chirtuj quae sequuntur dicentem. Sed deum tum non Delphis, sed in Thessalia fuisse et vox κίχε indicat et clarius etiam v. 51: ἔνθα βᾶσαν τάνδε. Quare ego vertam: alloquutus est vocans e tectis, ut verbum motum a loco significans inclusum sit, cf. Matth. Gr. §. 596. Sic supra Ol. I, 10: ὅθεν ἀμφιβάλλεται ὕμνος σοφῶν μητίεσσι, vertimus: unde susceptum hymnum amplectuntur mentes peritorum choenterum. Et Ol. IX, 19: ὅθεν στεφάνων ἄωτοι Λοκρῶν ἐπαείρανται μετώπα, est: unde susceptae, partae coronae Opuntem illustrant. — Χείρωνα, qui degebat in Pelio monte. — δύνασεν, Pyth. IV, 238. — V. 31. οἷον ἀταρβεῖ νεῖκος ἄγει κεφαλᾷ, h. e. quale certamen intrepido capite agat, sustineat. Sic πόλεμον ἄγειν. Pone ἀταρβεῖ κεφαλᾷ, magnifice circumscriptione pro ἀτρεβής. Intelligitur intrepida firmitas erecti capitis. Aliter explicat Scholiastes: ἐπάγει κεφαλῇ νεῖκος. [Magnificentiam circumlocutionis non agnosco. Immo κεφαλᾷ insolentissime dictum fecit, ut scholiastae eosque secuti interpretes a mente poetae mire aberrarent. Mihi pro κεφαλᾷ videtur καρδίᾳ scribendum, cui non obest quod et ἦτορ et φρένες subsequuntur. Sic Pyth. V, 51. ἀταρβεῖ φρενί, alias ἀμάχθῳ, θρασείᾳ, ἀσφάτῳ καρδίᾳ cett. Utrumque vocabulum etiam aliis locis a librariis confusum est; sic Maximianae Anth. Pal. VII, 488. (Meinek. Del. XVIII. p. 6.) pro ἅ, σ' ἐπὶ τύμβῳ πολλάκι κικλομένα κωκύει ἐκ κεφαλᾶς restitui ἐκ καρδίας. Cfr. Philol. III, 527.] — μόχθου καθύπαρδα ἦτορ ἔχοισα, labore maiorem animum habens, contemnens periculum laboremque certaminis. — V. 32. κεχείμανται, cf. Buttm. Gr. ampl. Tom. II. p. VI., qui κέκραανται συαφορᾷ comparat Eurip. Hippol. 1255. utrumque pro plurali habens. Ceterum usitatius verbum χαμάζυθεν tropico sensu. — V. 33. πολίας δ' ἀποσπασθεῖσα φύτλας a quadam stirpe avulsa; quod dicit, quia procul a suis puella solitaria versabatur in montibus. — V. 35. γεύεται, fruitur, utitur robore immenso. — V. 36. ἐθέλει, fas, Hom. Od. XVI, 423. XXII, 412. Dicit vero: Num fas manum divinam ei admovere et statim hic eam amplecti, an melius est a lecto sub tectis carpere dulcem florem virginitatis? Volebat statim hic sub divo virginem opprimere et amplecti, ἐμφανδὸν τυχεῖν εὐνᾶς, ut Chiron mox dicit huc respiciens. Decet idem oppositum ἐκ λεχέων, ea de causa in

principio coli positum, quia vim secundae sententiae habet. Atque ita factum suum Chironis, in domo aurea Libyae. — τιθῆναι μελιαδέα [ita corrige vulg. μελιηδέα cum Ahrente Dial. Dor. p. 133.] κοίαν, pubertatem, ut infra Ἥβας καρπὸν ἀνθήσαντ' ἀκοδρέψαι. Porro notabis ἤ ῥα in altero membro, quae Hermannus ad Aiacem v. 177. negat apud epicos, nodum apud Atticos invenîri. His nunc additum καί, ut totics apud Homerum ἦ καί in altero membro. Porro suppleo χρή, ut sit ὅσια ἔξεσσι — ἦ. χρή, quum haec vera ratio logica esse videatur. Nodi vero hanc figuram, ubi post ἔξεσσιν intelligitur χρή, ut alias post χρή intelligitur ἔξεσσι, cf. Hermann. ad Soph. Oed. R. 817. Et nunc quidem membra per particulam ἤ opposita sunt. Ad sententiae rationem quod attinet, Apollo licet statim amplexi mulit, addit tamen etiam alterum, si minus probetur illud. Plus aliam interpretationem loci Gurlittus et Boeckhius sequuntur, non diversa esse statuentes haec duo membra, sed fere eadem sententiam referre; quod mihi etiam cum sequentibus pugnare videtur, ubi Chiro alterum dicundet, alterum commendat. — V. 89. ζαμενής, animosus. — ἀγανᾷ χλαρὸν γελάσασε ὀφρύϊ, placido dulce ridens supercilio. Contra superciliis contractis ostendi iram, deductis tristitiam, remissis hilaritatem. Unde in ficta laetitia Hom. Il. XV, 102: ἡ δ' ὑπέσσυτο χείλεσιν, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι νυανέῃσιν ἐνθεν. Ita χλαρόν pro λαρόν accipio, ut est λιαρός, χλιαρός, λιαίνω, χλιαίνω. [Iota in χλαρόν oppressum est, ut in σωκᾶν, βάσσαι, quare Schol. κατὰ συναίρεσιν formatum dicit. Cfr. Lobeck. Pathol. p. 417., qui Rhemat. p. 29 sq. a tempore haec transferri ad res, quae cum suavitate ad sensus affluunt, observat.] Ac mihi fallor, tota haec phrasis pulcherrima nunc est de habitu leniter reprehendentis et absque severitate. [potius leniter Apollinis dimutationem ridentis, v. Welcker. l. c.] Sic mus avaro respondens ἡδὺ γελάσσας Anthol. Palat. XI, 391. et ἁπαλὸν γελᾶν, tacta haec omnia Iacobsio Delect. Epigr. p. 19. Inprimis vero comparaverim apud Platonem Socratem leniter amicos castigantem in Phaedon. p. 84. D: ἐγέλασέ τε ἠρέμα καὶ φησι, et p. 115. C: γελάσας δὲ ἅμα ἡσυχῇ. — V. 89. Πειθοῦς. Suadae Veneris ministram vidimus Iam Pyth. IV, 219.; de clavibus dictum ad Pyth. VIII, 4. Verte: Occultis clavibus sapiens Suada aperit aditum ad sacros amores, h. e. non aperta et per vim puellae opprimendae sunt, sed verecunde in lecto

Digitized by Google

occulta persuasione impetrandus amplexus. Iungo igitur *κλαῖδας Πειθοῦς* et *κλαῖδας φιλοτάτων*. Boeckhius iungit *Πειθοῦς φιλοτάτων*, Suada amorum conciliatrix. Porro vide pulcre additum *σοφᾶς*, h. e. verecundae, pudicae, a qua caeca affectus vehementia abest, et *ἱερᾶν*, h. e. quae profanari non debent sub divo. Denique alios locos, ubi *βία* et *πειθώ* in talibus opponuntur, vid. ap. Iacobs. ad Anthолog. T. VIII. p. 16. ad Philostr. p. 245. — V. 41. *τοπρῶτον*. Primos amplexus dicit amantium, qui nondum consueverint. In his maximus solet esse pudor puellae et iuvenis et minime omnium toleranda indecora. Quum autem primi nunc futuri essent Apollinis et Cyrenae amplexus, de his tantum loquitur, non de sequentibus, quasi hos liceat turpes esse. — V. 42 sq. Sensus: Te enim, quem non fas est mentiri, comitas ingenii impulit, ut simulate haec diceres; h. e. ac iocari te credo, non ex sententia dicere. Nosti enim ipse, quid fas sit, mentiri autem non potes, ergo iocaris. — *θιγεῖν* c. dativo vid. Pyth. IV, 296. Ceterum bene confertur Plutarch. Apol. c. 6. Et de voce *ὀργά* Pyth. I, 89. *μελιχρος ὀργά*, cane, dulce, facetum ingenium dei. Denique *παρφάμεν*, vid. Ol. VII, 66. — — Post haec in fine loci paucis monendum est de consilio poetae. Dixi in Introductione me propter Telesicratem haec dicta credere. Quid igitur fecerat Telesicrates? Opprimere voluerat virginem civem Thebanam, aio, hoc ipso tempore, quum Thebis versaretur. Cur Thebanam? De hoc dicetur infra ad v. 98. Virgini autem honestae cum insidiatum iuvenili fervore abreptum, quam forte vidisset alicubi sub divo, hoc ut coniiciam, ipsa haec Pindari verba suadent; similis enim necesse est fuerit res. Ac presse sequor Pindarum, nec plus tribuam Telesicrati culpae, quam opus est ad explicandum carmen. Igitur non dico illatum revera stuprum, sed dico eum voluisse hoc facere, non perfecisse, forte impeditum. Qua quidem re palam facta quum iuvenis sibi iustas reprehensiones multorum civium conflasset, Pindaro dicendum fuit de ea re, et vides, quam decenter dicat et digne simulque quam leniter. Paullo gravius Arcesilaum notat ob illicitos amores Pyth. IV, 99. Et haud dubie etiam Telesicratem castigasset gravius, quam fecit, si is perfecisset stuprum. [Vide introductionem.] — V. 44. *κύριον πάντων τέλος*, iustos fatoque constitutos omnium rerum exitus, atque etiam huius rei quis debeat esse finis, nosti, *καὶ πάσας κελεύθους*, omnesque vias, quomodo res per-

Digitized by Google

ficiantur. Cicero Ep. ad Fam. IV, 3: „Perspicis, qui earum rerum, qui exitus futuri sint." — V. 46. ἠρινὰ φύλλα de innumera multitudine iam Homerus dixit aliquoties, Il. II, 468. Od. IX, 51. Idem etiam φύλλεσιν ἐοικότες ἢ φαμάθοισιν habet Il. II, 800. Heynius contulit bene Herod. I, 47. verba oraculi Delphici. — ἀναπέμπει, submittit, ut Latini dicunt, cf. Burmann. ad Valer. Flacc. III, 528. et ad Petron. c. 127. Ceterum etiam gentes Cyrenae se ignorare simulaverat tantum deam, non ignorabat revera. Quare nunc splendida haec laus ponitur, ne minuatur honos dei, qui ipse omnia sciens suaviter nunc a Chirone edocetur. Decetur autem a Chirone, quia commodum est Chironem etiam cetera exponere. Nempe maior vis loci est, ubi in fatis fuisse apparet has nuptias et fundationem ac potentiam Cyrenarum. Quod Heynius monet, amare poetas vaticinia narrare, de eo ita statuo: classicos nusquam temere hac dicendi forma uti, ut hic vides et Ol. VIII, 41 sqq. vidisti videbisque Nem. I. fin. — V. 50. πὰρ σοφὸν ἀντιφερίξαι, si autem debeo etiam sapienti parem me gerere; cf. Il. XXI, 357. 462. et ἰσοφαρίζειν Il. VI, 101. IX, 390. XXI, 411. De aspir. vid. Matth. Gr. §. 588, c. 8. — πόσις, maritus. Iam supra dixi consulto hac voce uti poetam, ut verum connubium significetur. — Διὸς ποτὶ κᾶπον, Libyam, amoenam Iovis sedem. κᾶπος de amoena regione vidimus Ol. III, 24. Iam autem nunc Ammon esse videtur, cf. Pyth. IV, 16. et Schol. ad nostrum locum. Idem notat Thrige p. 294. et Boeckh. h. l. Licet enim etiam Olympius Iuppiter coleretur Cyrenis, cf. v. 101, sacra fuit regio domestico Ammonis nomini. De amoenitate denique Cyrenarum cf. Pyth. V, 22. — V. 54 sq. ἀρχίπολιν, civitatis dominam ibi eam facies, adducto populo insulari, h. e. ex insula Thera (cf. Pyth. IV et V.) in collem campo cinctum, quum Cyrenae in colle sitae essent, cf. Pyth. IV, 8. — V. 56. δώμασιν ἐν χρυσέοις. Consulto hoc ita dici videbis comparato vers. 68: Θαλείᾳ δὲ μίγεν ἐν κολυχρύσῳ λιβάδι. Sub tectis nuptiae factae sollemnes et in thalamo deus amplexus est novam nuptam, non sub divo indecoro concubitu. Hinc pulcre Libyae deae domus aurea excogitata. — ἵνα οἱ χθονὸς αἶσαν ocett., ubi ei terrae partem statim dominabit, ut ei una sit iure legitimo. Nempe Libyae quoque domina terrae Cyrenaicae, quum tamen Cyrene una teneat. Construe igitur cum Heynio: ὥστε συνελθόντων αὐτῇ ξυνῶνον, ut

Digitized by Google

Cyrene eam habent una legitimam, plane iure. Scholiastes *συντελίθειν* explicat *συντελεῖν*, quod significaret: ei tributa pendere, subiectam esse; verum aliud est *τελίθω*, *συντελίθω*. — V. 58. *παγχάρπων φυτῶν*, cf. Thrige p. 204 sqq. — *θηρῶν*, de feris Libyae cf. Herod. IV, 190. 191. Scholiastes v. 100: *ἔνθηρος γὰρ ἡ Λιβύη*. Et *νήπειτον*, *ἄμοιρον*. — V. 59 sqq. Ibi filium Aristaeum pariet. Fuit Aristaeus deus rei pecuariae, avium, venationis ferarum, porro cultum olivarum, vitium, arvorum tutela, numen perantiquum; apud alios *Ζεὺς Ἄριστος* s. *Ἀρισταῖος* dictus, apud alios *Ἀπόλλων Νόμιος* et *Ἀγρεύς*. Cultus eius in Arcadia, Thessalia (ad Pelium et Iolcum), Boeotia vigens, a Parrhasiis in insulam Ceum, a Minyis Iolciacis Cyrenis translatus est. Genealogia dei varia, accommodata locis ubi colebatur, atque in Cyrenaicas fabulas post conditam urbem illatus Cyrenae filius factus est, quamquam revera Cyrena longe esset antiquius numen. Praeter Interpretes ad Virg. Georg. IV, 317. vide de eo Creuzer. Mythol. ed. s. T. III. p. 358. T. IV. p. 371. Müller. Orchom. p. 348. et Dor. T. I. p. 291., denique Boeckh. ad hunc Pindari locum. [Broendsted. Itin. Graec. II, 50 sq. et quae scripsi ad Heraclid. Polit. p. 69 sq.] — V. 59. *Ἑρμᾶς*. Cultus est Mercurius, quamquam his locus non necessario id postulat, haud dubie etiam Cyrenis, ut hic monet Boeckh. et nos coniecimus ad Pyth. IV, 178. Hic igitur ibi tollens infantem a matre ferat Horis et Telluri, ut Bacchum parvulum portat ad Inonem (Pausan. III, 4. extr. V, 17, 1. Apollod. III, 4.). Vid. etiam Creuzer. Mythol. T. III. p. 96. 98. 245. Telluri traditur utpote matri Creusae, ait Schol., et quia arvorum, credo, plantarumque et animalium fertilis mater est. Horis Aristaeum appertari ob inventa plurima, lactis coagulationem, mellificationem, olei confectionem, lanae tractandae opus, medicinam, vaticinium, scite notat Gedickius, comparans Ol. XIII, 17. Neque omittendum Etesias eum advocasse tempestatis temperamentum et caeterum quoque eius artes ad dona naturae et tempestatum et mutatae rerum temperationem pertinere, quae omnia Horis debentur. — V. 62 sqq. verte: Hac ambrosiam et nectar ei instillabunt (ut deus fiat heroicae filius), et facient eum levem sanctamque Apollinem, ut, quum hominibus sibi cariis salus praesentissima sit et pastor custosque ovibus, Agreus et Nomius aliis, aliis vero Aristaeus vocetur. Nempe ob ovium custodiam Agreus et No-

Digitized by Google

mius est (strictissimo sensu nomen *Νόμιος* ad pastionem pertinere vides, *Ἄγρεύς* ad venationem, cf. Dorville ad Chart. p. 246. Lips.), ob hominum curam Aristaeus. — *ἐπιγουνίδιον κατθηκάμενος*, h. e. *ἐπὶ γούνασι*. Sic *αἰδοίᾳ ἀνέντα* Eurip. Med. 441., *θαλάσσιον ἐκρίψαντ'* Soph. Oed. R. 1411, *ἐκδέμνιος ὡς πέσοιμι* Eurip. Hecub. 927. et *μητέρα βαρὺν ἐφημένην* Suppl. 105. Cf. Nitzsch. ad Odyss. I. p. 104. Et vid. Buttm. Lexil. I. p. 118. [Pindaro fortasse obversabatur Homerica Hymn. Ap. Del. 125 sq.: *Ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν Ἀθανάτοις χείλεσσιν ἐπήρξατο.* Nam hic scite correxit F. X. Eble Philol. I, 361 sq.] — Ad *στέφουσι* cf. Hom. Il. I, 38. — *ἁγνός*, proprium Apollinis epitheton, cf. Müller. Dor. I. p. 302. — *χάρμα ἄγχιστον*, salus, felicitas praesentissima. [Rectius post *φίλοις* interpungitur et *ἄγγελον ὁπάσσαι* copulatur, v. Addend. T. I. p. 358. Et sic iam Ed. Schmidius.] Tum ad *Ἀγρέα καὶ Νόμιον* supple *τοῖς μέν*, omissum ante *τοῖς δέ*, cf. Matth. Gr. §. 288. not. 4. [Verba *τοῖς δ' Ἀρ. καλεῖν* Heimsoethio p. 48. variatio sunt ultimo huius nomini adhibita neque recurrens ad voces *Ἀγρέα καὶ Νόμιον*. „In illis enim nominibus res facile cogitantur, quibus deus ab appellatus praesit; in hoc nonnisi nomen."] — V. 66. *γάμον τελευτάν*, cf. ad Ol. II, 17. — V. 67. *ἐπειγομένων ἥλιος*, ubi iam festinant, ubi iam eo perventum est, ut finiri incipiant. — V. 68. *διαίτασεν*, illud ille dies perfecit. Est *διαιτᾶν* proprie dirimere rem arbitrio suo, hinc omnino ad exitum perducere, *διανύειν*, Hesych. Ceterum nota usum dies facit quod fit aliquo die, ut Soph. Ai. v. 131. Tum attende ad pronomen *κεῖνο* bis positum cum vi in oppositione, velut Soph. Ai. 1018: *κεῖνος τὰ κείνου σπεργάνω, κἀγὼ τάδε.* Add. Tibull. I, 1: „Divitias alius fulvo sibi congerat auro — me mea paupertas vitae traducat inerti." — V. 69. *ἵνα*, confusa, ut solent, deae et terrae Libyae notione. — *καλλίσταν*, cf. Pyth. V, 76. — *δι' ἕλοις*, ob domestica certamina et apud peregrinos reportatas victorias, qualis nunc Telesicratis. — Absoluta universa narratione addenda restant nonnulla de ultima eius parte. Agit vero Pindarus in hac altera parte manifesto illud, ut iustas nuptias inire ostendat Apollini cum Cyrena, quemadmodum in antecedentibus indecorum concubitum Chiro discussserat. Celebrantur igitur nuptiae in aurea domo Libyae, in thalamo sub auspiciis Veneris, et oritur e fausto connubio etiam filius praeclarus. Nam eius

quod de Aristaeo dixit, licet, ut cetera omnia, simul in urbis laudem dictum sit, nunc ad universum loci consilium referri debet, ut aliae progeniei praeclara laudantur, ubi nuptiae faustae significantur. Sic Ol. I, 88. de Pelope: ἔλεν δ' Οἰνομάου βίαν παρθένον τε σύνευνον, τέκε τε λαγέτας ἓξ ἀρεταῖσι μεμαλότας υἱούς. Add. Nem. VIII, 6 sqq. Contra infauste connubio infausta oritur progenies, cf. Pyth. II, 42 sqq. Quae quum ita sint, vides clare, quid velit. Ut supra castigatum peccatum Telesicratis; de quo dixi ad v. 43., sic nunc contra connubii iusti ostenditur decentia et felicitas propter Telesicratem. Debent cives Cyrenaei sequi quod praevit praeclarum exemplum Cyrenes; hoc igitur etiam tu tene, Telesicrates, redituras in patriam καλλιγύναικα. Non potuerunt haec meo iudicio excogitari felicius. Ceterum aberraveris a mente Pindari, si ita premas mythicam narrationem, ut credas, quemadmodum Apollo in Libyam abduxit Cyrenam, ita etiam Thebanam virginem, cui Telesicratem dixi insidiatum, ab hoc Cyrenae abducendam significari. Ita si interpretareris, non distingueres sententiam universam, quae narrationi subest, a forma eius, quae duas res maxime opus est ut distinguat interpres. Moneo hoc etiam propter eos, qui Aristophanis comoedias explicant et explicabunt.

V. 71—103. De virtute gymnica Telesicratis. — V. 72. τύχᾳ, victoriae. — συνέμιξε, Ol. I, 22. — V. 73. ἀνέφανε, Nem. IX, 12. — V. 74. καλλιγύναικι. De origine pulcritudinis mulierum illarum disputat Boeckhius, Spartam καλλιγύναικα memorans et Libyeas puellas. Maxime vero illud attende, quam laeta spes nunc ostendatur Telesicrati, quem Cyrena benevola recipiet, καλλιγύναικι patriae victoriae gloriam afferentem. — V. 76 sqq. Multa dici possent de virtute tua gymnica; sed brevis ero, quum brevitas placeat intelligentibus. — ἐν μαχροῖσι, in larga materia, cf. ad Ol. XIII, 41. — βαιὰ ποικίλλειν, pauca dicere ornate, cum arte. Verbum etiam rhetoribus usurpatum de orationis ornatu, vide Schaef. Dionys. de Compos. p. 258. — V. 78. „Opportunitatis brevitas (καιρός) omnium rerum pariter caput est. (Ad καντὸς ἔχει χορυφάν cf. Solon. Carm. VIII: γνωμοσύνης μέτρον, ὃ δὴ πάντων πείρατα μοῦνον ἔχει.) Novit quondam etiam Iolaum non contemnendum eam Thebarum urbs, quem, quum Eurystheum interfecisset, condidit sepulcro Amphitryonis avi." Duae quum habeantur narrationes, una Iolaum mortuum in breve tempus redisse

ad vivos venia Iovis impetrata, ut interficeret Eurystheum, qui Heraclidas persequebatur, altera senem hesternum necdum mortuum brevem vigorem virium regnesse a Iove et impetrasse, tum mortuum (cf. Schol. et Boeckh. h. l.), Müllerus Dor. I. p. 55. hanc a Pindaro spectari contendit, quum de morte priore Iolai nihil significetur. Idem recte manet a Pindaro pugnam contra Eurystheum ad Thebas posi, non in Attica. — *Ἀμφιτρύωνος σώματι*, ante portas Proetidas; ibi enim Iolai gymnasium erat teste Pausan. IX, 23., cui iunctum fuisse Amphitryonis sepulcrum docent Scholia ad Nem. IV, 20. Ibi igitur Iolaus conditus, unde etiam *Ἰολάου τύμβος* dicitur Ol. IX, 98., ubi vid. — Denique attende ad *διφρηλάτα* et *λευκίπποισι*: migravit currum agitator Amphitruo ad Cadmeos, et ipsos claros rei equestris studio; quod additum censeo, ut significetur, cur recepti Heraclidae Thebis ibi vixerint atque adeo bellum Eurystheo propulsare potuerint. — Post haec ut ad initium loci redeam, quemadmodum, ait Pindarus, Iolaus opportuno tempore breviter resumptis viribus magna perfecit, sic ego abstinens importuna prolixitate, quae fastidium creat, opportunum tempus observans et ipse breviter dicam simulque apte et nervose. [De subtili artificio poetae vide Rauchenstein. Introduct. p. 136: „*Pindar hatte zu den kampfheroen Herakles und Iphikles für den sieger ein gelübde gethan, welches erfüllt wurde. Daher muſs er diese heroen im liede gedenken. Originell ist nun, wie er auf mehrere sentenzen wie auf stufen zu ihrer erwähnung hingelangt. — Mit erwähnung der beiden heroen Iolaos und Eurystheus giebt sich ungezwungen der übergang zu Herakles und Iphikles, denen er für die erfüllung des gelübdes dankt. Allein, als ob er fürchte, abgekommen zu sein vom faden, da er zum lobe des siegers übergehen will, setzt er hinzu: Möge mich nicht verlassen der tonreichen Chariten helles licht. Er nimmt also den schein an, er habe sich verirrt. Innerlich aber gehört das gelübde und der dank nahe zur sache*" etc. Et post haec improbans Dissenii interpretationem de futuro tempore cogitantis: „*Die schüchterne besorgniſs, es möchte ihm das licht des liedes ausgehn, bereitet trefflich auf die zum folgende glänzende erwähnung der siege vor.*" Confer Welckerum et Hermannum ll. cc., qui consentiunt, quae de Iolae narrantur, dicta esse ideo, ut ad Heraclem apte transiri posset. Et Hermanno videtur Pindarus Iolaum non ab infesto in vitam reversum dicere, sed extrema in senectute tempori cessisse

Eurystheum, ne tum demum ipsum vita cessisse. Alioqui poetam πρόφαν πάλιν finisse dicturum.] — V. 84. τέκε, Thebis, cf. Nem. I. — V. 87. κωφὸς ἀνὴρ τις, hebes est qui Herculis non recordatur Dirsaeique fontis, qui eum aluit cum fratre. Quod ita dicit, quum primo adspectu in carmine Cyrenaeo civi scripto aliena possit videri Herculis et Thebanorum heroum mentio. — παραβάλλειν, admovere, velut κεφαλὴν (Plat. Phaed. p. 108. A.), οὖς, nunc os admovere pro canere, ut γλῶσσαν φέρειν τινί, Ol. IX, 42. — θρέψαντο, cf. Ol. VI, 85. — V. 89. „Eos perfectum ex voto canam nactus bonum." Perperam quidam de collocatione verborum quaeruntur, quae optima est. Nec iungendum τέλειον καμάσομαι, sed τέλειον ἐπ' εὐχᾷ ἐσλόν τι, in quo ἐπ' εὐχᾷ dictum ut ἐπὶ ἐλπίδεσσι Pyth. II, 49. Sententiam Boeckhius statuit hanc esse: Eos nunc canam ob beneficium modo ex voto concessum. Sed obstare videntur sequentia: Χαρίτων μή με λίποι φέγγος. Cur enim Gratiae, quae per totum carmen benigne affuerunt, nunc maxime destituant poetam in hoc loco, ut hoc voto opus sit? Quae res facit, ut cum aliis ita potius explicem: eos laudabo, perfectum ex voto ubi quid boni mihi contigerit, Gratiae modo ne destituant. Sic enim quum non solum de praesente tempore dicat, sed etiam de futuro, aptissimum est hoc votum et accommodatum pietati. Ceterum Gratias κώμου cantibus praecesse iterum vidimus ad init. carminis. [Welckerus p. 204: „P. hatte, wie es scheint, dem Iolaos und Herakles sammt dem Iphikles ein gelübde für den Telesikrates gethan, das er nun in diesem κῶμος selbst durch das angeführte augenblicklich löst. Die Worte wären demnach zu verbinden: τοῖσιν, ἐσλόν τι ἐπ' εὐχᾷ καθών, καμάσομαι, worauf der dichter unmittelbar und abgebrochen, wie oftmals, die frühern sieger lobt." Hermanno p. 163. verba Χαρίτων κιλ. μή με λίποι φέγγος videntur pendere ex εὐχᾷ: „nam propterea gratulatur heroibus illis, quod se precantem, ut carminum materiem praeberent Telesicratis victoriae, exaudiverint et ratas fecerint preces suas. Hinc statim enumerat victorias illas."] — καθαρὸν φέγγος, praeclarum lumen, vis poesis, ut digne eos praedicare possim. Ad καθαρόν cf. Pyth. VI, 14. Quod autem Boeckhius meos praecentem aliquam rem laetissimam postulat, id vidit optime, neque haec excluditur nostra interpretatione, nisi quod mea sententia poeta simul etiam futurum tempus spectat. Quaenam igitur haec res est? Gloria, aio, in Thebas redundans

Digitized by Google

et redundatura ex victoriis Telesicratis in Graecia. Licet enim poeta generaliter loquatur, respicit tamen haud dubie Telesicratis maxime victorias et propter has dicit. Pergendum nobis iam est, ut hoc declaremus, ad sequentia. „In Aegina enim dico et Megaris ter urbem hunc virum illustrasse. Quare sive amicus sive inimicus quis sit civium, ne taceant res publica cum gloria bene gestas." Hic quae est πόλις? Non assentior Boeckhio meo ceterisque interpretibus omnibus Cyrenas intelligentibus. Minus bene cohaerent talia: Domesticos heroes Thebanos enim — in Aegina enim et Megaris Telesicratos Cyrenas illustravit. Immo Thebanis heroibus gratiae aguntur ob res ad Thebas pertinentem, opinor. Quemadmodum alius victores Indici heroibus domesticis gratias agunt reduces et coronas suas offerunt, sic, credo, Pindarus, ubi Thebanum gloria illustrata est, Herculi et Iphicli laudes dicet, idque facere vult quavis data occasione, etiamsi civis non sit victor, sed tantum cognationis vinculo urbi coniunctus. Nam hebes est qui Herculem non laudet, non omni occasione utatur ad eum praedicandum. Utamur igitur nunc pulcra Müllerl coniectura Orchom. p. 246., etiam Boeckhio probata, Telesicratem Aegidam fuisse, quum etiam nomen patris Καφισιάδας, a Carneis ductum, propriis Aegidarum sacris (vid. Pyth. V.), conveniat. Aegida autem si erat Telesicrates, sic equidem, etiam gloria ludicra eius ad Thebas pertinebit (propter Thebanam Aegidarum originem, cf. ad Pyth. V. et Isthm. VI.); idque commode significatur hic, si Telesicrates nunc ipsum aderat Thebis vicens cognatos, ibique carmen canebatur, quae Boeckhii est felicissima coniectura. His adde Telesicratem, qui eximius esset cursor, fortasse etiam Olympicam victoriam meditatum, ut poeta ex antecedentibus viri factis novum futurum decus augurari posset, idque revera facere mihi videtur, sed tectius. Iam his omnibus collectis, nexus universi loci difficillimi, prout ego conseo, erit hic pulcherrimus: „Hebes est qui Herculis et Iphiclis non semper meminerit quavis data commoda occasione: iis comissabor nunc et olim, ubi perfectum ex voto mihi contigerit bonum: Gratiae modo ne destituant. (Nam a Telesicrate praeter praesentia etiam futura decora praeclara urbi sperare licet propter ea, quae fecit; quam sententiam aliter et tectius significat sic:) In Aegina enim dico et Megaris ter iam praeter Pythiam victoriam hanc urbem ab hoc viro illustratam. Quare, o cives, agite laudemus eum; mittite privatam querelam, si qui

Digitized by Google

vestrum causae reprehensionis habet, in rebus ad publicum urbis honorem bene gestis." Vides nunc in hoc nexu etiam *ἀστοός* esse Thebanos, et si carmen Thebis cantatum est, non possunt Cyrenaei esse. Porro si memineris, quae ego supra coniecī de virgine Thebana a Telesicrate, dum Thebis versabatur, forte tentata, pulcherrima lux affunditur etiam ceteris. Vides, qui sint adversarii, et cur tam graviter poeta hortetur, ut ne taceantur et obscurentur viri laudes gymnicae, *τό γ' ἐν ξυνῷ πεπονημένον σθ̃* non sine vi efferens. Nec poterant melius sedari irae, quas excitaverat Telesicrates, quam sic tractis victoriis viri in publicam Thebarum laudem. Denique, ut etiam illud addam, vides causam, cur hanc cohortationem post laudatas victorias in Aegina et Megaris ponat, hoc est post victorias in Graecia partas; his enim commode dici poterant Thebae illustratae esse, longius aberant Cyrenaicae. Quare hae postea demum subiiciuntur ad absolvendum victoriarum recensum laudemque viri. [Thebas intelligi *πόλιν τάνδ'* consentio, sed *ἀστοός* Cyrenaeos dici arbitror cum Heimsoethio et Welckero, qui l. c.: „*Die worte scheinen nicht nothwendig eine andeutung von gegnern des Telesikrates zu enthalten, sondern nur feierlich auszusprechen, daß freund und feind, falls er nämlich auch feinde unter seinen mitbürgern hätte, ihn loben müsse.*" Mihi ii significari videntur, qui diversarum erant in republica partium.] — V. 90. particula *γάρ* sic explicatur ab Heynio et Gurlitto, ut ante haec verba omissam statuant sententiam hanc: Qualis est haec victoria Telesicratis. Tafelius durius etiam parenthesin ponit a v. 79 — 89. Verum sic nemo dicere potuit recte. Ex nostra ratione *γάρ* simpliciter rationem reddit antecedentium: „Canet heroes, ubi quid boni ei contigerit, et invocat in hanc rem Gratias; nam hic victor iam multa decora urbi attulit, ut probabile sit etiam nova futura." Deest igitur nihil; nam ultima haec ex praeteritis ducta conclusio de futuris, quae consulto non pronuntiatur apertius, inclusa tamen est antecedentibus. — De ludis Aeginetics et Megarensibus vid. Ol. VII, 86. — *τρὶς δή*, h. e. non solum Delphis illustravit hanc urbem, sed in Aegina et Megaris etiam ter. Sic bene etiam Pythium complectitur. Ceterum aut Megaris bis vicerat et in Aegina semel, aut hic bis et illic semel. — *πόλιν τάνδε*. Intolerabilem esse omissionem subiecti (cfr. not. crit.) nunc toto loco explicato etiam clarius senties. Nec opus *τάνδε*, quum *πόλιν* in carmine Thebis cantato ne possit quidem aliter

Digitized by Google

quum de ea ipsa urbe intelligi. Similiter simplex πόλις de Aegina Ol. II, 98. — σιγαλὸν ἀμαχανίαν, taciturnitatem, cf. ad Ol. VIII, 69. — ἔργῳ, Pyth. VIII, 80. — V. 98. ἀστῶν In hoc nexu: πόλιν κύκλῳ, οἵτινες εἴ τις ἀστῶν, sunt civi hujus ipsius urbis, ergo Thebarum. Boeckhius, quum πόλις Cyrenas intelligeret, ἀστούς statuit esse populares Telesicratis, qui cum in Graeciam comitati essent, ut fiebat. — ἐν ξυνῷ (Ol. XIII, 49.), in publica, communi causa; haec enim agitur in certaminibus ludicris. — κρυπτάτω, Ol. II, 97. — Nervi dictum haud dubie ex priore poemate petitum; cf. etiam Nem. III, 29. IX, 6. [et quae exposui Commentat. de Pitthee Troezenio p. 11 sq.] — V. 97. πλεῖστα νικάσαντά σε. Asyndeton ita explico, ut verba καλὰ ἐρέξαντα uberius declarata censeam ceteris quoque viri victoriis indicatis. Igitur nexus hic: Laudat Telesicratem Thebas ornantem vel inimicos, est vir καλὰ ἐρέξας. Percrepo etiam in domesticis ludis admirationem excitavit. — καὶ τελεταῖς. Quum non dicatur καὶ — τέ, non potest verti: et in Palladiis et in Olympiis, sed καί est etiam. Porro Palladia armatae sacra statis temporibus recurrentia (ὥραι) sanctissime celebrata esse Cyrenis pluribus docet Boeckhius ad h. l. repetitisque inde Thrige p. 286. Porro ut vox τελεταῖς recte prius loco posita sit, statuendum est Aeginetica et Megarensia, in quibus vicerit Telesicrates, non fuisse τελετάς. Atqui τελεταὶ sunt decorum, Ol. III, 41. XI, 51. Nem. X, 24., non heroum, opinor; quare suspicor eum illic in Aeacaeis et Alcatheïis victum. — V. 101. Ὀλύμπια. Fuit igitur Cyrenis cultus Iovis Olympii, traductus, ut videtur, ex Elide, ubi Minyarum pars habitaverat, cf. Müller. Orchom. p. 369 sqq. Nam Iuppiter Ammon ab hoc loco alienus est, qui, licet confinem cum Graeco Iove, diversum tamen cultum et templum habebat, ut coleri dii pro diversis nominibus suis diversis in templis colantur diversis diebus. — Denique Telluris habita, quum Cyrenae avia Cronum Tellumis esset filia. — ἔν τε καὶ πᾶσιν ἐπιχωρίοις, et in omnibus omnino domesticis. Video recte nunc etiam propterea hinc modo memoratos pro Cyrenaicis haberi, veteribus Atticis Panthenaea, Olympica, Telluria perperam intelligentibus, quin aliquin dicendum fuisset: ἔν τε καὶ ἐπιχωρίοις πᾶσιν. [καὶ πᾶς et vel omnis, plane omnis, ut Hom. Od. XXII, 28. Soph. O. C. 1226. Cfr. Meinek. Anall. Alex. p. 226.] — In his igitur omnibus, ait Pindarus, videbant te victorem et tacitae alii quo-

Digitized by Google

que virgines coniugem te optabant aut ut illisin aliquando talem habere contingeret. — ἔφαννοι, prae pudore non eloquentes votum. — ὡς ἐκάστα, cf. Herm. ad Vig. p. 836. (nos: *jede für sich*). Vides virgines Cyrenaicas ludos spectasse, uti apud ceteras Doricas gentes virgines faciebant, cf. Müller. Hist. Dor. I. p. 262. Ac decet Boeckhius h. l. etiam Cyrenis gymnicos puellarum exercitationes fuisse ob Dericos mores e Peloponneso translatos, et quum etiam apud indigenas certamina feminarum haberentur. Idem quod etiam uxores ad ludos spectandos admisisse statuit, certe ab hoc Pindari loco alienum videtur. Explicat: εὔχοντο παρθενικαὶ πόσιν ἢ γυναῖκας υἱόν, uxores inferens, de quo non assentior. Boeckhium sequutus est Thrige p. 348. et Lobeckius ad Aiacem p. 431.

V. 103—112. De Alexidamo cursore eximio, connubium faustissimum cursu consequuto. — V. 103. ἐμὲ δ' ἄν cett. Verte: „Me vero quaedam, dum canendi siti m restinguere studeo, etiam antiqua fama tuorum maiorum poscit debitum, ut eam iterum excitem. Ad δίψαν ἀνειόμενον cf. Hom. H. XXII, 2. et Epigr. Platon. VIII. Anthol. Pal. VI, 48. Felicissimos habet transitus Pindarus. Sic hic post tam multos versus qui etiamnum pergere vellet, commode siti canendi se significat ardere, quam restinguere studeat. Porro in verbis τὶς — καὶ παλαιὰ δόξα est τὶς obscurata quaedam fama, ac quod vulgo pronomen tot vocibus separatum a substantivo suo queruntur, id eleganter factum. Defessis propemodum animis longitudine carminis, non poterat melius novae rei canendae excitari et suspendi exspectatio quam hoc modo; haec autem vera causa est, meo iudicio, huius collocationis. — Tum πράσσει χρέος, plane ut Ol. III, 7. — Et αὐτὰς ἀγεῖραι scil. αὐτάν, ut Isthm. III, 41. φάμα παλαιὰ ἀνεγειρομένα et Ol. VIII, 74. μναμοσύναν ἀνεγείροντα. Adde εὔδοι χάρις Isthm. VI, 17. — Denique τεῶν προγόνων et οἷοι magnificentius; est enim de uno Alexidamo maxime dicendum. Vixerat hic revera post Battum, conditorem urbis; sed fabulae gentilitiae eum in antiquiora tempora removerant, cf. Boeckh. h. l. et Müller. Orchom. p. 346. Sic nunc Antaeo aequalis est, regi Irasorum fabuloso, quem occidit Hercules, Isthm. III, 70: Telesicratis tamen gens haud dubie honesta de Antaeo tradebat. Puellae nomen est Barca vel Alcesis, cf. Schol. — Ad prae-

positionis πρὸς πόλιν — μετὰ κούραν cf. Hom. Od. I, 184. [Hermannus scripturam suam, v. not. crit., p. 164. in explicat: „Me quidem est qui cogat excitare debitum, medelam allaturum sitienti carmini, et antiquam suorum famam maiorum. Διψιόμενον δίφαν dicit carmen, quod cupiat plura canere de ea re, in qua versantur. Τίς est Telesicrates, quem Pindarus non nominat, quia nondum palam factus est amor eius, cui felicem successum augurari vult illo Alexidami exemplo."] — V. 108. σύγγονος non pedibus sunt, sed συγγενεῖς, quibus olim proximum connubium. — Ἥβας καρπός, pubertas, cf. ad Ol. VI, 58. — V. 111. φυτεύων, meditans, paratus, de conatu, ut Nem. IV, 50. et al. Ceterum cf. ad Ol. XIII, 59. Sunt autem duodequinquaginta filiae exclusa Hypermnestra Lynceo nupta et Amymone Neptuno amata, cf. Heyn. ad Apollod. p. 197. Et vide Boeckhium de huiusmodi certaminibus. — Mox ἅπαντα — αὐτίκα, omnes statim simul. — σὺν ἀέθλοις ποδῶν, Nem. X, 43. — γαμβροί, proci, sponsi futuri. — V. 117. ἐδίδου, imperfectum est de universo certamine proposito, singulae vero actiones, στᾶσε, εἶπε, aoristis exprimendae erant. — ἀρμόζων, connubio iungens, quod cur addat in cumulum, ex superioribus explicationibus clarum. — γραμμᾷ, qualis in principio est et in fine, etiam στάθμη dicta. cf. Nem. VI, 7. Eurip. Electr. 95 sqq. Ion. 1514. Add. Scholia h. l. v. 208. — τέλος ἔχον, praemium summum, Ol. XI, 67. — ψαύσειε πέπλοις, ut θιγεῖν supra v. 42., tangeret peplum circum, manibus, puta, ambabus amplectens. — V. 121. φύγε δρόμον, celerrime superaverat, ut fugere, v. c. Valer. Flacc. V, 162. — Νομάδων, apud hos enim res acta. De Libyum Nomadum locis vid. Herod. IV, 186 sqq.; hic ii sunt, qui circa Barcam habitant, ubi Irasa urbs. — πολλὰ μὲν cett. Multas illi tum iniecerunt frondes et coronas; multas etiam antea tulerat aliis in certaminibus. Verbis φύλλα ἐπίδεκον καὶ στεφάνους significatur φυλλοβολία, pulcherrimus honos victorum, de qua cf. Boeckh. h. l. et Iacobs. Anthol. Gr. T. VII. p. 339. Tum ad πτερὰ νικᾶν, coronas, cf. Ol. XIV. fin. — Denique de consilio totius loci supra in Introductione monui, ubi quod universum argumentum carminis dixi Alexidami persona proposita comprehendi, id et per se patet quam poeticum sit, et convenit usui Pindari; vide modo quae de Cinyra dixi ad Pyth. II, 15. Hic vero simul

Digitized by Google

illud nollim te fugiat, non praeceptivam esse hanc ultimam carminis partem; sed monita supra dedit luculentissime per fabulam Cyrenae, nunc laudes loquitur et spes ostendit atque auguria futurorum iucundissima.

Carmen Pythium decimum.

INTRODUCTIO.

Carmen scriptum ab adolescente Pindaro Hippocleae s. Hippoclis inter pueros diaulo victori Pythiad. 22. Ol. 69, 3. Eundem eodem die stadio vicisse Scholiastes perhibet, cuius decoris quum Pindarus non meminerit, Boeckhius Scholiasta duce statuit plures poetas ad Hippocleam celebrandum invitatos, et Pindaro solius diaulo victorino canendae negotium datum esse. Pater Phricias bis Olympia armato cursu vicerat et Pythia semel simplici. Patria Hippocleae Pelinna sive Pelinnaeum dicitur, Thessaliae oppidum, ubi etiam carmen cantatum videtur; neque tamen poeta ab Hippocleae familia ad carmen faciendum invitatus erat, sed ab Aleuadis Lariseaeis. Quum enim ab Herculis filiis Antipho et Phidippo multae Thessalorum nobiles gentes originem repetisse videantur, ex Heraclidis probabile est etiam Phricine domum fuisse, quemadmodum Aleuadae et Scopadae Heraclidae fuerunt. Atque Aleuadae Larisaeae regnantes quum dilecto sibi puero Hippocleae propinquo suo κῶμον adducere vellent, adierunt Pindarum, chorus tamen conductus est ex urbe Cranone. Narravimus haec ex Boeckhii introductione, nisi quod hic Lariseae carmen cantatum statuit, ego Pelinnae, de qua re dixi ad procemium; idem data opera de Aleuadis et coniunctis cum his gentibus egit. Adde de Aleuadis disputantem etiam Meinekium in Commentationum Miscellanearum Fasciculo primo p. 50 sqq. et Buttmannum in Actis Academiae Berolinensis ann. 1822. 3. p. 171 sqq. [Mythol. II, 246 sqq.] — Argumentum carminis hoc est: Post procemium poeta primum Hippocleae victoriam Pythiam laudat, tum ad patrem pergit, qui Olympia et

Digitized by Google

göttersöhnen zu gelangen möglich, wie dem Perseus, des Zeus und der Danae sohn, den Athene geleitete und der mit hülfe der götter die wunderbaren thaten verrichtete. Damit ist auch die erwähnung des Perseus hinlänglich gerechtfertigt, ohne daſs man weitere beziehungen anzunehmen braucht, als daſs zugleich ein heros geehrt wird."]

EXPLICATIO.

V. 1—6. Procemium. De illustri genere domus victricis. Tum de argumento carminis. Dicit: „Felix est Lacedaemon, beata Thessalia; ex uno enim ambabus patre bellicosi genus Herculis imperat. Quid iacto praeter opportunitatem? At Pytho et Pelinnaeum me poscit et Aleuadae, Hippocleae cupientes adducere comissationis inclitum vocem." Quum et Aleuadae, qui carmen postulaverant, ex Heraclidis essent, et Phiciae domus, ut equidem non dubito, poeta splendidum quaerens introitum orditur ab ipsa magnificentia Heraclidarum in Peloponneso et Thessalia imperantium. Tamen plura de eiusmodi hoc argumento hic dicere nolebat, satis habens nunc verbo indicasse, quam illustres essent quos caneret, deinceps alia persequuturus. Quare statim abrumpit orationem inceptam, fugam ad alienas se delapsum, ut alias saepe, quum fabulae initium abrumpit, temere digressum se simulat. Quemadmodum autem istae fabulae revera non alienae sunt, ita nec haec laus, immo illustre est vestibulum carminis; modo statuamus etiam Phiciae domum ex Heraclidis fuisse, cuius laus argumentum est carminis, ad quam etiam haec res pertinere debet, non ad Aleuadas solos. Fac enim non descendisse hanc domum ab Hercule; tum demum vere aberravit. — V. 1 sq. Prima haec pro nominativis habe. Gravior sic et dignior est introitus quam exclamationibus illatis. Felices autem praedicat has terras, quod tam illustri generi subiectae sint. De Antipho et Philippo, Herculis nepotibus, unde plurimae nobiles Thessalorum familiae oriundas se ferebant, vide praeter Boeckhium etiam Müllerum Dor. I. p. 421. — *παγρὸς ἐξ ἑνός*, cum vi praemissum, licet sensus idem in verbis *γένος Ἡρακλεῦς* lateat. — V. 8. *τί κομψόν*, praedicatum quod res ipsa effert, ut sensus sit: Verum quid hic iacto praeter rem? Sic se revocat ab incepto, ut revera non per-

Digitized by Google

git hac via; atque ita etiam Boeckhius. Aliter Hermannus: „Quid est quod temere dicam? Nihil. Sed enim Pytho me poscit. Nisi forte insolentiore verborum collocatione, sed non minus recta, τὶ κομπέω παρὰ καιρόν; scribendum: Quidquamne temere iacto?" Haec mihi aliena videntur omnia. Ceterum κομπεῖν est magnifica loqui. [De scriptura κατ' ἄκαιρον v. not. crit.] — ἀλλά με — Ἀλσύα τε παῖδες, „at Pytho et Pelianaeum eqq. haec me poscunt; non iste latus campus ingrediendus, ut de potentia Heraclidarum dicam universa, sed certae quaedam urbes et personae sunt quae me vocant, huc oratio revocanda." Aliter Boeckhius: „Sed enim Pytho me postulant, sed Pelinaeum, sed Alcuadae. Nihil igitur praeter rem aggredior." — Πελιναῖον sive Πέλιννα et Πέλινα, oppidum haud procul a Penco, cf. Boeckh. Nunc patria Phricias et Hippocleae. — Ἀλσύα τε παῖδες, Thorax infra nominatus eiusque fratres Eurypylus ac Thrasydaeus, cf. ad finem. Ab his poeta invitatus erat ad carmen faciendum. — ἀγαγεῖν, adducere. Volati Pyth. III, 73. IV, 211. IX, 75. Pyth. XII, 12. Volebant igitur comissationem adducere in domum Hippocleae, sibi dilecti pueri, ut videtur; hoc enim cum Boeckhio suspicor, quum sic optime explicetur, cur hi carmen expetierint. Vides ex proposita loci interpretatione carmen Pelinnae cantatum. Boeckhius vero Lariasae cantatum statuens apud Alcuadas, intelligit pompam ibi ductam per urbem in honorem Hippocleae, quod mihi non inesse videtur in locutione ὅπα ἀνδρῶν ἄγειν τινί. Ceterum ἀνδρῶν ὅπα, quum chorus e viris esset. Omnino addendus erat genitivus, ne suam ipsorum vocem adduxisse dicantur. Denique de iunctis sine copula adiectivis ἐπιχωρίαν κλυτὰν ὅπα diximus ad Pyth. IX, 7. [De Ahrentis coniectura v. T. I. p. 353. Is licet concedat praepropere se formam Ἰπποκλέας maxime barbaram vocasse, tamen emendationes suas huius et v. 57. sibi nondum displicere profitetur: Ἀλσύα τε παῖδ' ἐς Ἱπποκλεᾶ ἰθέλοντες (coll. de duali numero et plurali copulatis Thierach. Gr. §. 307, 7.). Verum tituli etiam paullo vetustiores iam suggesserunt etiam alia nomina eiusdemmodi. Sic Ἀριστοκλέας Delphus emersit apud Curtium Anecdd. Delph. 9, 13. (tametsi 12, 20. est Τίμων Ἀριστοκλίος) et Εὐλαχχος Δαμοκλέα est in titulo Attico Boeckhii Annall. Instit. Arch. Rom. 1829. p. 159.]

V. 7 — 29. Laudatur felicitas eximia Phriciae, qui opibus fortunatus sit, et quum ipse victoriae

Digitized by Google

praecipuas ludicras reportaverit, nunc etiam filium videbat tenera aetate coronatum. — V. 7. γεύεται ἀέθλων, certator est. Significat γεύεσθαι proprie gustum sentire luctu aditatum aut molestiam alicuius rei, ut γεύεσθαι συμφόρων Isthm. I, 21. (unde Pyth. IX, 35. ὠλεᾶς pro frui, gaudere) aut κακῶν, χειμῶν, δεσποτᾶν ἀνωμάλᾳ, ὀίστοῦ, qualia ex Homero nota, qui etiam γεύεσθαι ἀλλήλων dixit de pugnantibus. Sic est etiam tentare, adire, ut nunc et Nem. VI, 25. πόνων γεύεσθαι, et Isthm. IV, 29. ὕμνων. — V. 8 sq. στρατῷ περικτιόνων sett. Et conventui circumcolentium Parnassum receptus cum diauli cursorum summum nuntievit; cf. Pyth. IV, 68. — Παρνάσσιος μυχός est vallis a Parnasso Delphisque ad Cirrham descendens, ubi stadium et hippodromus, vid. ad Pyth. VIII, 19. Sic Strophius Crisae habitans dicitur Παρνασσοῦ πόλιν ναίων, Pyth. XI, 36. — Porro ἀνέκιεν, de quo vid. Pyth. I, 32., nunc de valle dictum, ubi praeco proclamavit nomen, valde placebit, ubi simul echo vallis cogitaveris vocem praeconis undique resonantem. Ad totum locum cf. Ol. IX, 95. — V. 10 sqq. Verte: „Apollo, laetus enim exitus et initium humanarum rerum deo movente fit, ille tuis quidem consiliis hoc perfecit, virtutem innatam autem quod attinet incedit vestigiis patris bis Olympionicae." — γλυκὺ αὔξεται, dictum ut μέγας αὐξάνεται, aliis similia, de quibus conf. Heind. ad Platon. Protag. p. 527. Stallbaum. ad eund. p. 76. et vide de hac peculiari adiectivorum ad Ol. I, 68. Bene conferas Anthol. Pal. VI, 154. Iacobs. Del. Epigr. p. 28: ἀνθ' ὧν εὔυδρον, Νύμφαι, νόσῳ θᾶμα γέροντος αὔξει, Πὰν γλαγερόν, Βάκχῳ πολυστάφυλον, h. e. augeto, ita ut sit; facito, ut sit. Est igitur pro: in maius et laetius augetur, amplificatur, ut omnia auctiora et ornatiora fiunt cum deo. Et τέλος ἀρχά τε est tota res ab initio ad finem. Cursus igitur totus sine casu adverso peractus erat. Denique colon hoc ita positum est, ut alias γάρ post vocativum, cf. Ol. IV. init. Add. Matth. Gr. §. 616. — τοῦς γε μήδεσι. Deus igitur consilium ei hoc dederit, et excitaverat addideratque animum, ut susciperet rem audaceret puer. Unde antea δαίμονος ὀρνύντος. — τὸ δὲ συγγενές. De significatione cf. Pyth. V, 16. Casus accusativus absolutus est, usurpari solitus in oppositionibus ad augendam vim eius vocis, in qua oppositio inest. Vid. Soph. Oed. R. 773. Confer quae de nominativo absoluto monui ad Pyth. IV, 153. et de

Digitized by Google

genitivo ad Pyth. VIII, 85. Scholiastes ἐμβίβαχεν per ἐκβῆναι κελεύσαι explicat, insita natura effecit, ut ingrederetur; sed haec significatio perfecti non poterit demonstrari. Ceterum ad sententiam cf. Pyth. VIII, 85. Nem. VI, 15. [Hermannus quum v. 57. τὸν Ἰπποκλέα ex reponendum duceret, cui ego temere obedii, non posse Phriciam pro patre victoris pueri haberi addit, quae reliquorum fuit interpretum sententia. Id scholiastae ex v. 16. hamisse prave accepto. Etenim veri simile esse alium quempiam Hippocleae cognatum id nominis habuisse. Postea cognito Eustathium ἵππον κραταιοῦσθαι ex Pindaro afferre, equi nomen Φρικίας esse credidit. Cui opinioni dolce me calculum libp adiecisse. Verissime enim Krausius Hellenicorum vol. II, 2. p. XI. verss. 22—26. ne minimam quidem significationem certaminis equestris habere admonet, sed ad sola gymnica referri γραῖν ἢ ποδῶν ἀρετᾷ κραταιοῦσθαι. Cui addit Rauchensteinius Introd. p. 44., v. 12. τὸ δὲ συγγενὲς videri flagitare, ut praeter patris victoriae etiam aliorum cognatorum virtutes praedicentur. Quare Phriciam hominem esse, non equum, gentilem victoris pueri. Postea tamen Commentatt. I, 17. patrem esse Phriciam contendit, qui Olympia vicisset ὁπλιτοδρόμος, unde κραταιοῦσθαι optime in eum cadat; nomen autem non sine gravitate in fine enunciati collocari, postquam de patre sermonem esse iam v. 12. πατρός significatum sit. Recte.] — V. 13. πολεμαδόκοις, bellum sustinentia sunt bellica arma, ut Ἀθηναίᾳ πολεμαδόκος Anthol. Palat. IX, 59. et Alcaei fr. 54. Matth. bellicosa. Ceterum armatus cursor quae arma gestaverit, notavimus ad Pyth. IX, 1. Adscitus hic cursus Olympico est Ol. 65. et vicerat Phricias inter Ol. 66—69. — V. 15. ἀγὼν βαθυλείμων ὑπὸ Κίρρας πέτραν, certamen Pythium in valle sub rupe Cirrhaea, qui Κραναὸς λόφος esse videtur, de quo dictum ad Pyth. V, 35. A Crisa s. Cirrha per hunc collem descendebatur in vallem, ubi ludi. βαθυλείμων Boeckhio est saxum, in quo pratum erat, nec demonstrari potest rem non fuisse ita, nisi quod nunc hoc otiosum videtur. Quidni βαθυλείμων πέτρα dici possit quae est in profundo prato, quae surgit e prato, valle ambiente eam a pluribus partibus? — V. 17 sq. Sequatur sors, ut etiam in posterum praeclarae opes floreant, cum quibus talia perficiunt. Cfr. ad structuram Herod. I, 32: εἰ μή οἱ τύχη ἐπίσχοιτο, πάντα καλὰ ἔμελλε τελευτήσαι τὸν βίον. Ceterum quos sumptus certamina postulent, dictum ad Pyth. VIII, 92. — V. 19.

Digitized by Google

τῶν ἐν Ἑλλάδι τερπνῶν, qualia sunt tyrannis, victoriae laudicrae et carmina epinicia. [Hermannus p. 165. vulgatum euripiarum, quam scholiasta ita explicat: ὑβριστὴς καὶ ἀνάγνως ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ κατορθώμασιν εἴη ὁ Θεός, explosit primum, quia ἀνήμων πέας non potuit dici nisi de eo, cui aerumnis vacuum sit cor. Deinde plane inutilem esse et ineptam sententiam, ubi modo idem dictum fuerit significantissime. Ergo ponito θεὸς οἶος ἀν. πέας hanc mentem poetae esse ait: deus solus cor habet vacuum doloris; sed felix etiam et celebratus sapientibus hic homo est, qui summis potitus est praemiis et vivus adhuc filiam videt Pythian adeptam coronam. Cui nunc plane assentior. Nisi quod pro εἴη non tam οἶος — quod in θεός solo satis auditur — quam αἰεί reponendum esse suspicor, cfr. Philol. III, 528. Idque ei ad ductus librorum propius accedit nec deterius ad sententiam est, quum mortalium hominum μυριοχρονίους perennis felicitas deorum opponatur. — Cum v. 23. Kayserus bene confert Homer. Od. Θ, 147: Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κ' ἔῃσιν, Ἢ ὅ τι ποσσὶ τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἐῇσιν.] — V. 26. νέον ἔθη, confer dictum Laconis ap. Cic. Tuscul. I, 46. — V. 28. βρέτεσιν ἔθνος, Nem. III, 74. — περαίνει, scil. τείνας, has felicitates emetitur, decurrit, διέρχεται, usque ad extremum finem. Nobis igitur περαίνει dicetur durchmachen, zurücklegen. — ἔσχατον κλέος, nota loquutio de columnis Herculis, cf. Ol. III. fin. [„Is qui describitur vv. 22. 23., perficere dicitur navigationem usque ad extremum, quidquid felicitatis a genere hominum attingi potest. Verba enim sic struenda: περαίνει τὸν πλοῦν πρὸς τὸ ἔσχατον." Rauchensteinius Commentatt. I, 18.]

V. 29—50. Describitur felicitas Hyperboreorum, ad quos Perseus duce Minerva venit, vulgo autem ab hominibus perveniri non potest. — De Hyperboreis vid. ad Ol. III, 16. De eorum felicitate et omnium rerum abundantia cf. locos indicatos a Iacobs. ad Anthol. T. VII p. 6. — ναυσί, h. e. οὔτε ναυσὶν οὔτε πεζὸς ἰών, cf. Pyth. II, 48. [et Hermann. ad Soph. Phil. 771.] Ac Perseus per aëra ferebatur alatis soleis, quum ad Medusam proficisceretur, cf. Apollod. II, 4, 2. At Hercules tamen pedibus eo venit, dicet, ut videtur Ol. III.; sane, sed haec ignorasse aut non meminisse videtur Pindarus, quum propositum carmen scriberet adolescens.

Digitized by Google

Ceterum vides Perseum in itinere ad Gorgones primum veram septentrionem, inde ad occasum profectum; cf. Müller. Prolegg. Mythol. p. 420. — *ἀγῶνα*, conventum festum, quum sacra celebrant, conf. Boeckhii notam. Obversantur poetae animo dies festi Hyperboreorum creberrimi, ubi et in publicis locis feriabantur populus et per domos epulae habebantur lautissimae. — [V. 31. Pindarum ante oculos habuit Simias Rhodius Apollini apud Tzetzam Chil. VII, 693 sqq.: *Τηλυγέτων δ' ἀφίκανον Ὑπερβορέων ἀνὰ δῆμον, Τοῖς δὴ καί ποτ' ἄναξ ἥρως κατεδαίσατο Περσεύς.*] — V. 32. *δώματ' ἐς αἰθών*. Quum apud alios (Pherecydem in Scholiis ad Olymp. III, 28., Diodor. II, 47., Antonin. Liberal. c. 20.) templum Apollinis commemoretur, ad quod habitaverint Hyperborei et in quo asinos immolaverint, Boeckhius etiam hic istud templum intelligit, de quo non dissentior, quum alio nullo genitivo adiecto ex antecedentibus genitivus repetendus sit. Cogitavit igitur Pindarus domos cum amplis conclavibus et aulis, in quibus epulantes invenerit Perseus, templum tacet, ac mox ostendam etiam ob aliam causam hoc sic positum a Pindaro. Quare hoc loco etiam Apollo cogitandus est subire haec tecta et epulari ibi, ut cum Phaeacibus dii Hom. Od. VII, 201. — V. 33. *ὃν ἑκατόμβας* apud Hyperboreos post Pindarum memorant Callim. Fragm. 187. 188. et Antoninus l. cit.; vid. Heynium, Boeckhium et Müllerum Dor. I. p. 279. Maxime vero memorabile etiam Delphis talia sacrificia Apollini oblata, quod nunc discimus ex Inscriptione Delphica Corp. Inscriptt. Vol. I. p. 807. lin. 14. ibiq. Boeckh. [*Ὄνους* in inscriptionem a Boeckhio illatos non sine gravi causa exturbavit Ahrens Dial. Dor. p. 488. Ceterum A. Heckerus Comm. Callim. p. 143. eximie conflavit Callim. fr. 215. cum fr. 188. item *Ῥαίαιον πέμπουσιν ἀπ' οὔρεος, ἦχι μάλιστα Τέρπουσιν λιπαραὶ Φοίβον ὀνοσφαγίαι.* Postremo Cramer. Anm. IV, 266. *παρὰ τοῖς Ὑπερβορέοις ὄνους θύουσιν Ἀπόλλωνι διὰ τὴν σπάνιν τοῦ ζώου.*] — De *ἐπιτόσσαις* cf. ad Pyth. III, 27. — V. 34 sq. *ὧν Θαλίαις* cett., quorum epulis semper et cantibus quidem maxime delectatur Apollo. — *εὐφαμίαι*, laudes, cantus in honorem dei, veluti Eurip. Troad. 1072. *χορῶν εὔφημοι ἰάλαβαι.* — V. 36. *ὕβριν ὀρθίαν* accipe de salacibus gestibus asinorum, qui bene pasti ad sacrificia ducuntur. Propria quidem vox *ὑβρίζειν* de asinis etiam generaliori sensu pro exsultare, lascivire, cf. Xenoph. Anab. V, 8, 8.; nunc su-

Digitized by Google

tem libidinem intelligi indicat adiectum ἐρθία, conf. de ἐρθός, Lacon. ὀρσός, Aristoph. Lysistr. 995. collat. Müller. Dor. I, 396. Ac constat etiam de hoc sensu verbi ὑβρίζειν, cf. Koen ad Gregor. p. 542. Lips. et add. Aristoph. Nub. 1058. ibique interprett. Huc pertinet proverbium ἀστιγίστερος τῶν ἄνων Lucian. Piscat. cap. 34. Dicendum vero nunc de poeta, talia qui admisit. Ac primum quidem mihi hinc quoque constat privatas domos et vestibula cogitari; nam etiam adolescens Pindarus non videtur mihi talia ausurus fuisse, si in templo Apollinis res ageretur. Porro addendum consilium universi loci. Pindarus Thessalis hominibus describens Hyperboreorum felicitatem, ea prosequit, quae ipsis placerent. Quodsi memineris Thessalicas ἑορτάς, de quibus dictum ad Pyth. IV, 130., uti etiam in his epiniciis haud dubie lautissimae epulae habebantur, vides primum, cur poeta ante omnia de epulis festis Hyperboreorum dicat et identidem dicat: ἐδαίσαντο Περσεύς, ὧν θαλίαις μάλιστα χαίρει Ἀπόλλων, εὐλαπινάζουσιν εὐφρόνως, ubi quod addit δάφνᾳ κόρας ἀναδήσαντες, manifesto dictum propter victorem chorumque nunc ipsum similiter lauru redimitum, monente etiam Boeckhio, qui praeterea addit etiam Daphnephorica apud Thessalos celebrata. Pertinet eodem musicae laus, quum etiam in his epiniciis musici cantus essent. Est igitur omnino consilium Pindari, ut docuit, qualia nunc essent oblectamenta in his epiniciis et alia diebus in divitum Thessalorum domibus, similia etiam apud Hyperboreos haberi, at longe iucundiora et per totum populum, praeterea abesse mala plurima, quibus nos premimur. Ista autem epularum iucunditas ostenditur potissimum ex eo, quod Apollo continuo iis gaudeat quam maxime. Iam, credo, dicere voluit Apollinem tam hilarem esse ibi, ut etiam liberius frontem relaxet, idque indicavit sic, ut legimus. In quo iterum crediderim Thessalorum mores spectatos, qui paullo laetiora convivia amare videntur atque etiam liberiores iocos. His omnibus etsi non plane excusatur Pindari iuvenilis audacia, illud tamen clarius factum videtur, cur hoc ausus sit. — V. 37 sq. Musa non abest ab his terris, τρόποις ἐπὶ σφετέροισι, in moribus eorum, h. e. ut sunt mores et ingenium horum hominum. Ad ἐπί conf. Pyth. I, 86. — πάντᾳ δὲ χοροὶ cett. Iuvabit conferre quae Müllerus Dor. II, 327. monet de musica et choris olim apud Spartanos pervulgatis. Puellarum choros Pindarus prae ceteris memorat, quum suavior sit puellarum saltantium adspectus. παννυ-

Digitized by Google

vero ut abigno, per totum populum, in publicis locis et, credo, etiam in domibus inter epulas, a quibus non probabile est musicos oblectamenta abfuisse; atque intelligitur sic, cur in vere sequenti ad epulas redeat. — *δονέονται*, rotantur, agitantur, ut agitare choros est Virg. Georg. IV, 533. — *δάφνας χρυσέας*, cf. Ol. X, 13. — *ἀγαθήσαντες*, Pyth. I, 40. — V. 41 sqq. Haec oblectamenta sequitur de malis, quae ab iis abesse. — *πόνων ἄτερ*, non quaerentes victum labore. — *ὑπερβόρεον Νέμεσιν*, severam Nemesin, in qua *ὑπέρ* est maximo, ut in *ὑπερμήκης*, *ὑπέρβιος*, *ὑπερμενής*, *ὑπέρθυμος*, aliis, et ipsum *ὑπέρβιος* Soph. Ai. 1108. et Aesch. Agam. 1267. Blomfld., quem confer. Hanc igitur severissimam deam, cui nemo ceterorum mortalium satisfacit, haec tamen sacra gens fugit. Contra Boeckhius mens sic dicit: *ὑπέρβιος* non est maxime iusta, sed *ὑπερβιαιοῦσα*, ita exercens quod supra homines est. — V. 44, *θρασείᾳ πνείων καρδίᾳ*, audaci pectore spirans, pro *θράσος*, *μένος πνέων*, de quibus formulis cf. Blomfld. ad Aesch. Agamemn. v. 1296. — V. 45. *ἀγεῖτο δ' Ἀθάνα*, interposita inter *μάλ' ἐς ὅμιλον*, de quo genere cf. Lobeck. ad Sophocl. Ajac. v. 475. — Mox *ποικίλον κάρα* cett., h. e. caput Medusae variegatum serpentum crinibus attulit Seriphiis (Pyth. XII, 12.) exitium, quum eos lapides faceret. Ait Pindarus: Perseus venit ad Hyperboreos tum, quum etiam alia mirabilia duce Minerva ederet, quod addidit, ut fidem maiorem faceret itineri ad Hyperboreos. Hinc subiicit cum diis nihil videri impossibile. Sed haec verba, *ἐμοὶ δὲ θαυμάσαι* cett., vario modo explicant. Hermannus iungens *θαυμάσαι θεῶν τελεσάντων*, vertit: Mihi, etiamsi dii faciunt, ut mirari necesse sit, nihil tamen videtur esse quod effectum dare nequeant. Sed hoc modo certe *καὶ θαυμάσαι θεῶν τελεσάντων* dicendum erat; absque tali particula ista constructio hic admodum dura est. Nec verti potest: ubi dii miracula edunt, nihil incredibile, quod *θεῶν θαυμάσαι τελεσάντων* dicendum fuisset, non *θαυμάσαι θεῶν τελεσάντων*. Quare relicta ista constructione iungo cum Boeckhio: *ἐμοὶ δέ, θεῶν τελεσάντων, οὐδέν ποτε φαίνεται ἔμμεν ἄπιστον θαυμάσαι*, mihi vero ad mirandum, ubi dii agunt, nihil unquam videtur incredibile, h. e. ne miror quidem, quum diis nihil non sit facillimum. [Heimsoethius p. 46: „Sensus est: mihi ad credendum, si dii faciso perhibentur, nihil unquam videtur incertum. Pro simplici credere dixit credere et admirari. Vertendum igitur:

mihi ad admirandum (h. e. quin credam admirerque), si dii perfecerint, nihil unquam videtur incertum."]

V. 51 — fin. Redit ad victorem carmenque absolvit subiecta in fine Aleuadarum laude. — κάπτει σχάσον, remum inhibe. Esse σχάζειν hoc sensu proprium de remigantibus ait Schol. ad Nem. IV, 64. et ad Eurip. Phoeniss. 455. Add. praeterea Boeckhium h. l. [et Hecker. Comm. Callim. p. 45 sq.] Ceterum asyndeto bene utitur ut repente celeriterque se revocans; cf. Nem. III, 26. — ταχὺ δ' ἄγκυραν cett., h. e. celeriter ancoram infige terrae, in qua χθόνα dicit fundum aquarum proxime terram, quasi ὅρμον videns commodum, quo uti vult statim, ne navis ulterius procurrens in scopulum forte impingat. Ergo non dicit in antecedentibus temere se digressum et aberrasse a recto cursu; at nunc si ulterius progrediatur, scopulos timet, quoniam, quum dictum sit de Hyperboreis et Perseo quantum satis, plura addita aliena essent. [„Poeta propterea ancoram elici iubet, ne, quod soleat, hymnus encomius ab alia ad aliam rem vagetur." Heimsoethius p. 46.] — πρόφρασθε, cf. Pyth. IV, 191. — Postremo metaphoram navigationis ipsam quod attinet, ea hic usus est ut alibi passim, quum dixisset de longinquis regionibus, cf. v. c. Nem. III, 27. IV, 70. — V. 52 sq. Laudatorii enim praeceptura vis hymni alius ad alium properat rem, h. e. pergendum enim nunc ad alia est, ut amat hymnus huc illuc vagari. — ἅτε μέλισσα, sic hymnus hinc illuc mel laudis petit, nec diu in uno versatur loco. — V. 55. Ἐφυραίων, quum chorus ab Aleuadis conductus esset ex Ephyraeis sive Cranoniis. Vide de hac urbe Ephyra postea Cranone dicta praeter Boeckhium etiam Heyn. ad Hom. Il. XIII, 301. Cranone Scopadae imperabant, gens opulentissima et artium amantissima, de quibus idem Boeckhius dixit. Ibi igitur videntur poetae boni fuisse. — ἀμφὶ Πηνειόν, h. e. Pelinnae, haud procul a Peneo sitae; at Cranon longo intervallo distat a fluvio. — προχεόντων, Isthm. VII, 58. Hom. Od. XIX, 521. — ἔτι καὶ μᾶλλον, quam nunc est factum. Fecerat poeta etiam scolion, opinor, post epinicium in ista comissatione canendum. Tale manifesto designatur verbis νέαισι παρθένοισι μέλημα. [Hinc caussa Hermannum articulum τὸν ante Ἰπποκλέαν a poeta alienum dixisse eundemque praeter consuetudinem poetae τὸν Ἰπποκλέα ea scripsisse docta disputatione, quae est de usu articuli Pindarico, T. Mommsenius satis evicit, v. Mus. Rhen. Nov.

Digitized by Google

V, 548 sq. Ergo ad pristinam scripturam redeo, v. ad vers. 5. Contra Rauchensteinius Comm. I, 18. *κοθ' Ἰκκιολίων* coniectat, ut *κοθ' ἁ λίοντος* extat initio versus Nem. VI, 44. Cogitasse enim Hippocleam de adeundo certamine Olympico seqq. produnt vv. 60—63. Hoc si verum est, nec diffiteor mihi valde placere, Dissenius non recte scholium a Pindaro superadditum suspicatus est. Accedit, quod in Rauchensteinii ratione illud *ἔτι καὶ μᾶλλον* optime, minus bene in Disseniana sese habet.] — V. 60 sqq.: Alius alio studio tenetur, suntque varii hominum conatus; quae vero quisque appetit si consequutus sit, iucundam teneat curam, rem praesentem, e. iucunditate fruatur praesenti, quum futura incerta sint. — *ὑπέκνισε*, urit, pungit. Eurip. Iphig. Aul. v. 330: *τὸ βούλεσθαί μ' ἔκνιζε*. Et *ὑπό* est intus sub pectore, veluti in *ὑποφρένας* Hom. Il. XXIII, 108. 158. al. Ceterum adde Boeckhium h. l. — *τυχών κεν*. Est *κέ* et *κἄν* cum participio iunctum aut in apodosi, quod frequentissimum, aut in protasi et p. si forte explicandum, ut nunc aut Arist. Ran. v. 97. *ζητῶν κἄν*, et hoc quidem genus comparo cum positis post *εἰ* particulis hisce, de quo vid. Hermann. ad Vig. p. 839. — *ἀρπαλέαν*, cf. ad Pyth. VIII, 65. — *φρονπίδα*, rem, quam concupivit et nunc habet. — *παρά* c. gen. cf. Pyth. I, 79. — V. 64 sqq. Exitus carminis, in quo laus Alcuadarum, amicorum suorum. Orditur: Fidelis hospes et amicus mihi est Thorax, cui obsequutus hoc carmen cecini, quod ita exprimit: Confido hospitio benevolo Thoracis, qui meum officium expetens hunc iunxit currum Pieridum quadriiugum. — *πέποιθα* non retulerim ad sententiam v. 55 sqq. enuntiatam, quasi dicat Thoracem carmini illam auctoritatem conciliaturum; nam hoc est durum propter sententiam aliam et diversam plane v. 60—63. interiectam. Immo *πέποιθα* est simpliciter fidam habeo eius amicitiam, est mihi amicus sincerus. Ceterum Thessalorum gentes nobiles *φιλοξενία* insignes erant, unde Xenoph. Hist. Gr. VI, 1, 8. de Polydama Pharsalio ait: *ἦν δὲ καὶ ἄλλως φιλόξενός τις καὶ μεγαλοπρεπὴς τὸν Θετταλικὸν τρόπον*. — *ποικιπτόων*, de verbo cf. Buttm. Lexil. I. p. 176. Nunc videtur esse pro studiose ambiens. — *ἅρμα Πιερίδων* honoris causa dixisse videtur propter Alcuadas, illustres Larissae tyrannos, quum etiam hi in hoc carmine laudentur. Vide quae explicui ad Ol. VI, 22. — *τετράορον* Boeckhio simul alludere videtur ad quaterna strophae antistrophaeque et epodi systemata, quod mihi dubium. —

Digitized by Google

ἄγων ἄγοντα, amavis descriptio amicitiae, amicis iunctim incedentibus alterque alterum sublevante. Qua imagine significantur mutua officia. — V. 67. „Exploranti et aurum in probatione splendet et recta mens," h. e. probatione cognoscitur, quid sincerum sit; sic etiam Thoracis amicitia usu mihi spectata. Eandem sententiam minus breviter expressit Bacchylides, cf. Brunck. Analect. T. I. p. 149. et Bacchylid. Fragm. Neue p. 81: Ἀνδία μὲν γὰρ λίθος μανύει χρυσόν· ἀνδρῶν δ' ἀρετὰν σοφίαν τε παγκρατὴς ἐλέγχει ἐλάθεια. Similia vide apud Menandrum, ed. Meinek. p. 289 et 328., et Blomfld. ad Aesch. Agam. p. 195. — βάσανος vero saepissime translate dicitur, cf. Iacobs. Delect. Epigr. pag. 259. — V. 69. ἀδελφεούς. Erant fratres Thoracis Eurypylus et Thrasydaeus, cf. Herod. IX, 58. — νόμον Θεσσαλῶν, rempublicam Thessalorum, quatenus ad certam quandam formam et legem constituta erat. Erat vero Thessalorum respublica divisa quattuor regionibus, quae suas quaeque res interiores separatim habebant, simul tamen vinculo iunctae, quae ad universum populum pertinebant, communiter tractabant; cf. Buttm. de Aleuadis. — ὄφρα φέρωντι, prosperam et illustrem reddunt, αὔξοντες, provehendo. Bene dixit cumulate, neque est tautologia. — ἐν δ' ἀγαθοῖσι cett., penes probos enim et bonos viros sunt paterna praeclara urbium imperia. Videntur pleraeque urbes Pelasgiotidis Aleuadis paruisse inde ab Aleua, auctore gentis. Ad loquutionem cf. Pyth. VIII, 26. Et de schemate Pindarico ad Ol. X, 6.

Carmen Pythium undecimum.

INTRODUCTIO.

Thrasydaeus Thebanus puer, ex antiqua Cadmeorum gente, ut videtur, oriundus, Pythia stadio vicit Pythiad. 28. Ol. 75, 3.; idem post hoc carmen Pyth. 33. inter viros victor renuntiatus est. Ante eum pater quoque vicerat Pythia, et prius alius ex hac domo caruleam victoriam Olympicam tulerat, ut nunc tres essent

Digitized by Google

victoriae. Carmen cantatum in pompa ducta ad templum Apollinis Ismenii, cui victor gratias acturus erat ob concessum decus. Argumentum hoc est: In prooemio Cadmi filiae cum Alcmena convocantur, ut in templum Apollinis Ismenii cant ibique Themin et umbilicum terrae victoriae partae causa vespere celebrent. Inde statim ad narrationes mythicas pergit, transitu facto a Cirrhae mentione ad Orestem, canitque, ut hic matris Clytaemnestrae dolis subtractus sit per Arsinoen nutricem, quum Cassandra et Agamemno a regina interficerentur. Quaenam vero, ait, causa fuit huius caedis? Num ob Iphigeniam immolatam, an adulterio cum Aegistho facto inducta Clytaemnestra talia commisit? Nam illud quidem maximum flagitium est uxorum iuvenilium, nec tegi potest, divulgantibus vulgi sermonibus. Occisus igitur est Agamemno cum Cassandra, redux a deleta propter Helenam Troia, Orestes vero ad Strophium delatus, unde postea reversus trucidavit matrem et Aegisthum. His sic expositis poeta revocat se a fabulis, quasi a recta via aberraverit, reditque ad rem praesentem. Memorat nunc primum victorias domus supra indicatas, deinde sententiis pluribus mediocritatem vitae laudat et tyrannidem contemnit; communes laudes sectandas, modica tutiora et stabiliora esse. Talium decorum qui fastigium consequutus superbiam fugerit, hunc etiam mori pulcrius, et optimum bonorum generi suo relinquere famam, quemadmodum Iolaus et Tyndaridae canantur a posteris. — Quaeritur nunc de vera ratione horum dictorum. Quodsi Pindaricorum carminum analogiam sequimur ducem, simplicissima carminis explicatio fuerit haec: Laudatur virtus et gloria gymnica domus victricis, dissuadetur affectatio tyrannidis, quemadmodum in aliis carminibus cum laude ludicra coniungitur sapientiae, modestiae et moderationis commendatio pro ratione temporum et hominum, qui canuntur. Et nunc quidem quod poeta pro generali σοφίας commendatione et dissuasione ὕβρεως speciatim a tyrannide dehortatur, ex historia illius temporis explicari debere videtur. Constat enim Persici belli tempore tyrannidem quandam Thebis fuisse, Attagino et Timegenida, Persarum amicis, tyrannorum modo Thebas regentibus, quorum dominatio eversa est post pugnam Plataeensem exercitu Graecorum victore ad Thebas accedente et τοὺς μηδίζοντας expostulante, proximo ante hoc carmen anno. Quare poeta, feliciter restituto aequo iure civitatis, prima oblata occasione utitur, credo, de tyrannidis infausta ra-

Digitized by Google

tione dicendi, idque fecit optime, ut mihi videtur, ostendens per caedes Cassandrae, Agamemnonis, Clytaemnestrae, Aegisthi, et adulteria ante commissa minime optabilem esse potentiam sortem, scelera ex sceleribus oriri in domibus dominatricibus, extra vero invidiam et maledicentiam grassari civium calumniantium. Etsi vero etiam ceteris civibus haec scripta sunt, si qui tyrannidem ament, primum tamen ad victricem domum verba pertinent et ad puerum victorem, natum ex opulenta et nobili familia, quam probabile est paucorum dominationi magis quam aequo iuri fuisse. — Proposita explicatio carminis, ex parte iam Gedikio inventa, non plane eadem est, quam Boeckhius dedit. Cognit quidem etiam hic de historia istius temporis, quam explicat docte; idem tamen cetera sic sibi fingit: Pericrit unus ex Thrasydaei necessariis, non tamen pater, sed alius quidam, isque instas vi, collat. v. 56 sqq. Fuerit is homo potens, interemptus sit in turbis, quae ante pugnam Plataeensem Thebis fuerunt, per propinquum vel affinem haud minus potentem, ut Agamemnon per Clytaemnestram et Aegisthum, excesserit illius familia ex urbe, fortasse in Phocidem; mox ubi Graeci Pausania duce Thebas in deditionem acceperunt, Thrasydaei familia aliqua ratione ulta eos sit, qui propinquo necem attulerint, opitulante forsitan Lacone Pausania. Ita quidem Agamemnone significaretur is, qui ex Thrasydaei familia scelere circumventus esset, Oreste illi, qui huius ulti essent, Aegistho, in cuius nece episodium desinit, isto, qui Thrasydaei necessario exsilium molitus esset; tyrannidis autem reprehensio eo commodissime referretur, ut poeta nimiam potentiam, quae utrique parti perniciosa fuerit, non appetendam esse doceat, et sibi aequum ius, quod post paucorum deditionem abolita paucorum dominatione institutum est, maxime probari declaret. Ita Boeckhius. Ego, quanquam non nego in turbis, quae ante pugnam Plataeensem Thebis fuerunt, fortasse etiam caedes factas, quibus commotus poeta ad tyrannidis sortem deplorandam caedes in Agamemnonis domo narrare constituerit, non tamen singula ita premenda iudico, ut similia quaedam Thebis evenisse censeam; sufficit hic, me iudice, sententia, quae fabulae subest, forma rerum ut similis sit, non opus. Dubito igitur unum ex Thrasydaei necessariis interemptum, propositasque caedes cum adulteriis eo tantum refero, ut dissuadeatur superbia et tyrannis; in quo quum propiorem fabulam satis gravem non noverit, ut co-

Digitized by Google

bet ubique quantum fieri potest eligere quod propius tangat, pulcre victoria in Crisaeo campo parta utitur, ut sic ad Orestis iisdem in locis olim viventis ceteraeque familiae Agamemnoniae tristem fortunam veniat, veluti Ol. 1. locus Olympici certaminis Pelopis fabulam offert. Quare etiam sic delectus fabulae convenit cum aliorum carminum usu. [Hermannus Opuscc. VII, 166 sq.: „Probabiliter sumi potest, aliquem ex gente victoris per insidias periisse propter suspicionem adulterii cum nobili muliere affectataeque per eius consuetudinis opportunitatem dominationis. Nam adulteram, quae ex ipsius Thrasydaei gente oriunda esset, commemorari vix decebat; alia autem mulier recte sic, ut fecit poeta, excusari quodammodo potuit, quod ita simul adulteri culpa minui videretur. Non enim aperte Clytaemnestrae exprobratur adulterium, sed magis fama eius per homines maledicos sparsa esse significatur (?). Quod si tale factum, quale dixi, respici putamus, optime conveniunt etiam quae in fine carminis de vita non appetente dominationis meliorique morte hominis modica fortuna contenti adiiciuntur." Haec et reliqua pericula interpretum — quae T. Mommsenio placeant videre licet in libello de Pindaro p. 62 sqq. et in notis translationi Germanicae additis — in examen vocavit Heimsoethius Mus. Rhen. Nov. V, p. 10 sqq. Sed se in iis quidem, quae is sollerter edisserit, sibi acquiescendum arbitratus est Rauchensteinius, qui nuperrime Philol. II. p. 193 sqq. carmen denuo pertractavit. Explosis priorum interpretum opinionibus carmen in Ol. LXXIX, 3. incidere sumit: apud Schol. τὴν λβ' Ὀλυμπιάδα reponit. Eo enim tempore Pindarus, qui Graecia relicta Ol. LXXVI, 4. in Siciliam abierat, Thebas reverterat. Nam post mortuum Ol. LXXVIII, 2. Hieronem frater eius Thrasybulus imperio potitus quum nefario saeviret in cives, non multo post, Ol. LXXVIII, 3., expulsus est et universae tum tyrannides Siciliae eversae sunt. Pindarus mortuo Hierone Cyrenas adisse videtur, ubi pariter imperium Arcesilae Battiadae iam tum periculis infestatum variis erat, v. Pyth. IV. V. Quae carmina Ol. LXXIX, 3. scripta sunt: vix anno interiecto Arcesilaus et ipse regno exutus in exilium abiit. — Haec considerans Rauchensteinius censet Pindarum victoriam civis cupide arripuisse, qua occasione usus civibus Thebanis tyrannidum ulcera monstraret vitaeque mediocris laudes commendaret. Et ut splendido aliquo exemplo cala-

Digitized by Google

mitates illas tyrannidem illustraret, Atridarum fabulam carmini suo intexuisse. Haec Rauchensteinius quomodo singillatim persecutus sit, operae pretium est apud ipsum legere.]

EXPLICATIO.

V. 1 — 16. **Principium. Convocantur heroinae Thebanae in templum Apollinis Ismenii, ut celebrent umbilicum terrae, qui victoriam Thrasydaeo concessit.** — De templo Apollinis Ismenii Thebano ante portas Electrides dixerunt Boeckh. h. l., Müllerus Dor. I. p. 235 [et R. Ungerus Theb. Parad. p. 141.] In eo tripodes plurimi aurei fuerunt, quos eo mittebant *οἱ Θηβαγενεῖς*, h. e. gentes Cadmeae Thebis superstites; immigrantibus enim Boeotis primi *Καδμείωνες* partim excesserant in alias terras, partim remanserant, cf. Müller. Orchom. p. 397. Consecrabantur hi tripodes oraculorum deo; fuit enim in templo clarum oraculum, ubi deus *δι' ἐμπύρων* consulebatur, unde hic Pindarus *ἀλαθέα* [cfr. ad Ol. VIII, 1.] *μαντίων θῶκον* dixit. *Μάντεις* sunt prophetae templi. Ac nunc quidem Thrasydaeus pompam eo ducturus gratias acturus deo ob victoriam; quum enim etiam alia templa Apollinis Thebis essent, nominatim Polii et Boedromii, Ismenium tamen erat celeberrimum, et in Pythia victoria prae reliquis adeundum. Fortasse vero etiam *Θηβαγενὴς* erat Thrasydaeus. Probabile id videtur etiam ob Cadmi filias convocatas. Videntur Cadmi filiae cum Alcmena statis diebus vocatae esse ad lectisternium in illud templum, quorum eas etiam alias huc vocari e poetae verbis appareat; quod autem nunc quoque ad hanc gentilium actionem vocantur, optime sic expedias, quod gentis Cadmeae priscae heroinae maxime laetari debent victoria, quam *Θηβαγενὴς* reportavit. [Cfr. quae de illustri prooemio disputat Rauchensteinius Philol. l. c. p. 195.] — V. 1. *Ὀλυμπιάδων ἀγνιᾶτις*, **Olympiarum dearum socia.** — *μέν* nunquam *τέ*, nota una. — *ἀγνιᾶτις*, **vicina, in eodem vico, eadem urbe habitans.** Ceterum de Semela inter deas versante cf. ad Ol. II, 25. [De Semela cfr. Welckerum Mus. Rh. 1833. p. 491.] — V. 2. *ὁμοθάλαμε*, quum dicatur *Θάλαμος Ἀμφιτρίωνος*, ut Soph. Oed. R. 195. — V. 4. *Μελία*, quae Ismenium et Tenerum Apollini peperit (Pausan. IX, 10, 5.), una culta est in hoc

Digitized by Google

templum ad hanc convenire debent ceterae heroinae, ut cum ea canant Delphos. — Mox Ἰσμήνιον non dubito Pindarum hic ab ἔσχατα derivasse, quo posito clarior haec sententia existit: Et scientiae locum appellavit, ubi esse vellet veracem vatum sedem. Vides iam etiam Loxiae cognomen non temere electum, et quum in tali loco par sit tripodes consecrari, nunc etiam huius rei ratio redditur, omnibus sic suaviter ex uno Ismenii nomine nexis. Quare non rideo etymologiam, sed laudo poesin. — V. 7. ἐπίνομον Scholia explicant τὸν σύννομον ταῖς Θήβαις. Ego vicinum interpretor et prope habitantem, h. e. eiusdem urbis et loci. Gurlittus dixerat ἐπιχώριον. Contra Boeckhius ad Meliam retrahit vocem, Meliae ceteras heroinas ἐπινόμους, συννόμους, pari iuris dicens. — καί νυν, h. e. quum honoret et diligat hunc locum Apollo eximie, etiam nunc, ut aliis diebus, vicinam heroinarum cohortem vocat, ut praesentia sua ornare velint templum et sollemnitatem templi hodiernam. Vides ad καλεῖ me supplere Ἀπόλλων, propter sententiae rationem et verborum ordinem; Boeckhius cum uno ex scholiastis Meliam supplet, quod mihi longius petitum videtur. Notabis vero pulcre circumductae orationis formam, cuius haec lex est, ut posita in principio sententia redeat amplior in fine, interposita alia illustrationi inserviente, quemadmodum nunc post vocatas in Ismenium heroinas dicitur de Apollinis Ismenium maximopere colente, ut post hanc explicationem denuo repetatur vocatio et absolvatur. Grandiora exempla habentur Pind. Ol. IV. et VIII. init. Est vero etiam apud alios hoc dicendi genus frequens, ut apud Platonem. Vide v. c. Theaetet. p. 144. A. — V. 9. ὄφρα κελαδήσητε. Post pompam praesentemque cantum aliud carmen in templo canendum erat, atque huic sollemnitati interesse vult heroinas. Ceterum κελαδήσετε futurum est, non coniunctivus corruptus. Cf. de hac construct. Herm. ad Vig. p. 927. — ἅπαξ μὲν σὺν ἑσπέρᾳ, ad seram vesperam, cfr. Lobeck. ad Soph. Ai. 285. et Dissen. Opusc. p. 145 sq. — Denique Θέμιν ἱερὰν et ὀρθοδίκαν γᾶς ὀμφαλόν memorat, ut nonnisi iustas et meritas victorias ibi dari significet, quemadmodum nunc etiam Thrasydaeo. Ceterum de Themide Delphis culta notae omnes, cf. Aesch. Eumen. init. Müller. Dor. I. p. 388. — V. 12. χάριν, appositio ad κελαδήσετε, cf. exempla Matth. Gr. §. 462, 5. — ἀγῶνι Κίρρας, Pythiis ad Cirrhaeum actis s. in campo Crisaeo, ubi et hippodromus et stadium fuit, cf. ad Pyth. VIII, 19.

Digitized by Google

Nunc ita designat certamen, ut transitus fiat ad sequentem fabulam. — ἔμνασεν, nove dictum pro in memoriam hominum revocavit, illustravit. Neque enim alius sensus et alia constructio hic apta. [Ad commendandam scripturam a me repositam Hermannus p. 167. addit: „Poetam qui meminisse iubet, patet canendi memorem esse iubere." Contra Rauchensteinius I, 19. vulgatam explicat ita: „Thrasydaeus puer instauravit domus paternae memoriam, quum tertiam ei afferret victoriam, quam reportavit Delphis in campo Pyladis, qui hospes fuit Orestis." Ad structuram confert Eur. Alc. 578: ἔμνησε δ' ἐμὸν φρένας ἤλιτωσεν. Denique fuit cui ἔμνασεν cum Δάιανον Ὀρέστα copulandum videretur. Ceterum de artificiosa transitu h. l. dixit Rauchensteinius Comm. I, 18.] — πατρῴαν ἑστίαν, quum puer Thrasydaeus adhuc in patris domo esset. — τρίτον ἐπὶ στέφανον βαλών, tertia corona iniecta, metaphorice pro ornans tertia victoria, ut Ἴδαιον Ὀρτυγίαν ἀνέδησε στεφάνοις Pyth. II, 6., nunc autem colore ducto a φοιβοβολίᾳ, de qua vide ad Pyth. IX. fin. — νικῶν, victor, νικητής, ut tot locis. — ἀρούραισι Πυλάδα, qui filius Strophii, nepos Crisi. Fuit autem prisco tempore Crissa caput regionis, unde apud Hom. Hymn. in Apoll. v. 269. Pythium templum conditur ἐν Κρίσῃ ὑπὸ πτυχὶ Παρνησσοῖο, h. e. in ditione Crissaea sub Parnasso. Recte igitur Pindarus Crisaeorum tum regum dicit vallem, ubi ludi. — Ἀχαιῶνος, h. e. Amyclaei, cf. v. 33.

V. 17—37. De flagitiis et sceleribus in Agamemnonis domo. — Ἀρσινόα. Nutricem Stesichorus et Phorcydes in Scholiis Λαοδάμειαν vocaverant, Aeschylus Choeph. 682. Γιλίσσαν vel Κιλίσσαν vocat. Porro Minguarellus et Tafelius iungunt φονευομένου πατρὸς Κλυταιμνήστρας χειρῶν ὕπο χερσῶν, incommode interposito nomine Arsinoes, nec postulante participio haec nunc ornamenta. Boeckhius iungit: ἐκ δόλου ὑπὸ χειρῶν, e dolo a manibus parato, durius. [Probat tamen A. G. Winckelmannus Actt. Soc. Gr. II, 22. coll. Soph. Phil. 1096 sq.: οὐδέ σε δόλος γ' ἔσχ' ὑπὸ χειρὸς ἐμᾶς.] Ego una constructione utrumque nervosius cum ἄνσλε iungens vertam: Quum, quum trucidaretur pater, Arsinoe Clytaemnestrae a manibus violentis e dolo eripuit luctuoso (unter Klytämnestra's gewaltthätigen händen hinweg aus mörderischer hinterlist zog), quae optime dicta sunt pro: ne Clytaemnestra manibus violentis clam, dolose cum interficeret. Ceterum ὑπό est ὑπέκ, et contulit Heynius

Digitized by Google

Ol. VI, 42. — *Δαρδανίδα* accusativus est. — *εὔσχιον*, ubi *ἕλσεα Περσεφονείας*. [Theogn. 708. *σκιερὸς χῶρος ἀκοφθιμένων.*] — V. 28. *σφαχθεῖσα*, neque enim aliter sciebat Clytaemnestra. Immo ipsa Iphigenia ap. Eurip. Iphig. Taur. v. 8. 27. ita de se loquitur; passa enim erat immolationis ritus, et si non plane occisa, certe in ipsa immolatione ablata, ut praesentibus omnibus perisse videretur. Confer praeter Boeckhium etiam Welckerum Aesch. Trilog. p. 410. Porro *Ἰφιγένεια σφαχθεῖσα ἔκτισεν* pro *σφαγὴ Ἰφιγενείας ἔκτισεν* dictum frequenti poetarum usu, cf. Horat. Carm. I, 1, 5. 18, 19. II, 4, 10. — *δρᾶσαι χόλον*, ut Eurip. Med. 99. *κτανεῖ χόλον* de Medea irascente. — *βαρυπάλαμον*, gravi manu saevientem. — V. 24 sqq. An alienae toro domitam (Aegisthi) nocturni seduxerunt amplexus?— *τὸ δὲ νύσσεις ἀλόχοις* cett. Hoc autem iuvenilibus uxoribus maximum flagitium est, in quod incidant, neque occulturi potest alienis linguis. [„*Ἔχθιστον*, quod tanquam hostis nocet," Hermannus p. 166.] — V. 29. *οὐ μείονα*, non minorem, quam ipse est. — V. 30. Hermannus sic intelligit: ex plebe homines si feroces sint et improbi, scelera eorum facilius latere atque ignorari quam nobilium. *βρέμειν*, ferocem esse, occurrere in *Εἰρεσιώνῃ* Homerica (v. 2.). At enim talis hic contentio plane inutilis, quasi hoc modo auream mediocritatem poeta commendare debeat Thrasydaeo; quod etsi noluit Hermannus, tamen sequitur. Quare explicabis potius ita: Habet enim per se opulentia non minorem invidiam, humilis autem in occulto calumniatur, ut etiam propterea occurrere maledicentiae nequeas. [Cfr. Rauchenst. Philol. p. 295 sq.] — *χαμηλὰ πνέων*, humilis spirans s. humili loco vivens, simul cum contemptu dictum est de sordidis moribus istorum hominum. Quare etiam sic his verbis nulle modo inesse potest commendatio mediocris vitae. — *ἄφαντον βρέμει*, occulta fremit, maledicit. — De particulis *τὲ — δέ* cf. laudata ad Ol. VIII, 58. Duplex igitur proponitur incommodum, primum quod per se opulentia invidiae magnae obnoxia; alterum quod, quum vel aperte vel tecte calumniari quis possit, vulgus pro humili ingenio suo occulte fremit. Neque offendet te, quod *καπλόγοις δὲ πολίταις* praecessit; consulto enim redit ad hanc sententiam, potentes invisos esse multitudini, nec defendere se posse ab eius maledicentia. — V. 31 sqq. Sic mortuus est Agamemno et una traxit

Digitized by Google

in perniciem Cassandram. — μὲν — τε, ut supra in principio. — χρόνῳ, post longam absentiam. [Cfr. v. 36.] — ἐν Ἀμύκλαις, quae urbs fuit primum caput regni Pelopidarum in Iolis regionibus, servabatque etiam postea monumenta Cassandrae et Agamemnonis, qui ex domestica traditione loci, etiam a Stesichore et Simonide suscepta, ibi regnaverat. Cf. Böeckh. Natt. critt. et Müller. Orchom. p. 319. et Dor. I. p. 92. — V. 32. ἐπεὶ ἀμφ' Ἑλένᾳ etc. Postquam propter Helenam exultatum Troianorum eversterat domos opulentas. Etiam hoc, propter Helenam vastatam esse Troiam, non sine reprehensione Agamemnonis dicitur. — πυρωθέντα, comminuti incendio urbis crematorum cum tectis. — δόμους ἀβρότατος, h. e. πολυχρύσους δόμους Φρυγῶν, ut dicit Eurip. Hel. 932. Sic est στολὰς τρυφᾶς pro τρυφερὰ Eurip. Phoeniss. 1498. et ὁ τᾶς ἡσυχίας βίοτος Bacch. 388., λευκῆς χιόνος πτέρυξ Soph. Antig. 114. al. Constat vero divitias luxumque Asiae minoris ex posteriore tempore etiam in hanc aetatem transferri. Strabo XIV. p. 680. Priamum ditissimis antiquitatis regibus annumerat. — λίνσε, evertit, ex Homerico, cf. Il. II, 117. XVI, 100. Non sumsi eundem λῦσεν ἀβρότατος, quum λύειν τινά πενθος sit liberare ab aliqua molestia. [Ranaconstat in Philot. p. 194. est i. q. ἔπαυσεν ἀβρότατος Roste. Scholia: διέλυσε τοὺς οἴκους τῆς εὐδαιμονίας, τοσούτους πλούτους εἶχεν κακοστρέψαντος.] — V. 35. νέα κεφαλά, tenera aetate. — χρονίῳ σὺν Ἄρει, sera caede. Ad Ἄρη confer Soph. Electr. 1429. — θῆκεν ἐν φοναῖς, otravit cruenta occisione. Soph. Antig. 696. ἐν φοναῖς κτανών. Boeckhius, quum grammatici φοναὶς de loco caedis explicent (cf. Scholia hic et Hom. Il. X, 521.), intelligit locum, ubi Agamemnon occisus erat, ut apud Sophocl. Electr. 1411 sqq. Aegisthus eodem loco occiditur, ubi Agamemnon perierat. Verum sic Pindarus iusto brevius dixerit, ut mihi quidem videtur. Ceterum suaviter oratio in fine ad Orestem revertitur, a quo orta erat, quasi de hoc potissimum dicendum fuerit, ceteris per rerum nexum allatis. Cave vero hab. narrationis forma abduci te putaris a vera eius sententia. Iam enim explicitis singulis addenda nonnulla de universo loco. Diximus in Introductione depingi hac mythica narratione periculi et infaustam fortunam potentium, ut dissuadeatur tyrannidis affectatio et commendetur secura privatorum hominum vita, quum paullo ante hoc carmen

spine Thebae cum domus eius expertae essent ὅπως ἐγγυτάτω τυράννου; δυνασείαν ὀλίγων ἀνδρῶν, quam appellat Thucydides III, 62. Vide plura de his temporibus apud Boeckhium Explicatt. p. 340. Igitur de universo consilio fabulae nihil addo; at de forma et tractatione rei monendum. Quum enim non uno modo disseruerit potentiae affectatio, nunc poeta de adulterio Clytaemnestrae dicit, quo mota mulier interfecerit maritum Agamemnonem; hic vero antea ob Helenam adulteram vastaverat Troiam et secum adduxerat bello partam nobilissimam vatem Cassandram concubinam, quam sic una in perniciem traxit. Vides ex his id maxime agere poetam, ut coniugia potentium infausta caedesque inde ortas proponat; atque etiam quod de invidia multitudinis intexit principum facta malodicis sermonibus serentis, commode cum illis rebus nexum est. Quaesunt igitur haec omnia sic posuit? Nempe politica consilia si pueris proponenda sunt, quum ampliora aliena sint ab hac aetate, ita tractari debent, ut ipsorum ingenio conveniant, quod optime sensit Pindarus. Quomodo autem aptius deterreas a tyrannide pueri animos aetate florentis, constituti in ipso limine amoris, quam amoribus principum pravis et adulteriis narratis, quae in ipsis penetralibus potentium domorum existunt et universas familias, immo populos perdunt? Ac dicit Pindarus etiam alias passim in carminibus, quae pueris scripsit, de amoribus, ut Pyth. X, 58 Nem. VIII. init., faustos amores optans et augurans, aut Nem. X: pudicitiae iuvenilis praemia ostendens, quare etiam suum usum Pindari explicatio nostra convenit. Intelligimus vero nunc, cur his de Cassandra praeclara virgine dicat cum Agamemnone occisa, cur ab adulterio regina, non ab Iphigeniae immolatione caedem Agamemnonis repetierit, cur denique etiam Troiae excidium hic quidem improbare debeat, licet fecerit tectius. Reprehendit enim Agamemnonem, quod ob feminam adulteram opulentam urbem vastaverit et ipse adduxerit concubinam vi partam praeclaram Cassandram. Quare non assentior Boeckhio meo cum Agamemnone comparari statuenti unum ex Thrasydaei necessariis. Illud restat quaerendum, cur Amyclis et in Laconica, non Mycenis, Agamemnonis domum significet regnasse; neque enim profecto temere deseruit vulgatiorem fabulam, non ille ut deteriores poetae rationes sectans sine idonea causa. Hoc igitur cur fecerit, probabiliter expeditum vide infra in fine carminis.

Digitized by Google

V. 38—fin. Revocat se a fabulis, laudat victoriae domus victricis, et commendat mediocrem fortunam spreta potentium sorte. — V. 38—40. „Aut, amici, in trivio circumactus, vagatus eram, recta via ante incedens, aut me ventus aliquis curru eiecit, ut navigium marinum." Post ea tam tristes et iniucundas in ἐμπνιάρ narratas suaviter fingit invitum se aberrasse, quae formula non fallebat initio temporibus quemquam, placebat vero excusatio. — ἀμφισίκωρον est trivium vias mutuas, s. ubi viae se secant et mutantur, ἀμφίδρομον, ut facile aberres. Ceterum vide annotat. criticam. — ἀρθὰν κέλευθον ibat a v. 1—16. — Ad ἔξω πλέον confertur ἔξω ἀρόμου, vid. Blomfld. ad Aesch. Choeph. 567. — ὡς ὅτε, cf. Ol. VI, 2. — V. 41 sqq. „Musa, tuum est, si pretio pacta es praebiturum te vocem argento conductam, alias ad alia eam transferre vel patri Pythiis victori nunc quidem vel Thrasydaeo." Non turpe visum lyricis eo tempore pretium sumere constat; cf. Isthm. II, 6 sqq. cum Schol. Hinc etiam Pindarus his fere eius rei mentionem fecit, idque eo modo, quo solo recte licebat, pacto teneri se dicens, qua re utitur poetice. Atque Isthm. II dilationem carminis excusat eo, quod alia antea facienda fuerint; hoc autem loco se revocat in viam incunde dicens: age, Musa, ne obliviscare quod debes; mercede pacta Thrasydaeum aptum laudare promisisti, mitte digressiones. Similiter Nem. IV, 75. mythica abrumpit, quum Theandridarum certamina ex composito canenda sint. — ὑπάργυρον, cui argentum subest cum quare cannat, ἔμμισθον. Soph. Antig 1091: εἰ κατηργυρωμένος λέγω. Aliter Pindarus dixit idem Isthm. II. Ceterum accusativus longe cum παρέχειν et supple ad ταράσσειν. Hoc autem est: navitae, fortiter movere alias aliter, et modo hinc modo illinc petere eundem, v. Pyth. X, 58. Ceterum cf. ἔρεα θοὸν γλῶσσαν Nem. VII, 71. — τό γέ νυν ad παρασσέμεν refer. — ἐπιφλέγει, ardet, splendet. [Hermanno p. 170. est incudit, scil. Musam ad canendum. Scholia κανναχοῦ διαλάμπει.] — V. 46. τὰ μέν respondent particulae τέ v. 49. — ἐν ἅρμασι καλλίνικοι, ut Pyth. II, 5. ἐν ᾧ (τετρασοίᾳ) ἡρατέων. — Ὀλυμπίαν θοὸν ἅπτῖνα, partim in curribus victores olim Olympicum rapidum (rapido per Graeciam se divulgantem) gloriam certaminum illustrium consecuti sunt. Boeckhius: gloriam curru velociter celeriter paratam. Ceterum ad ἅπτῖνα cf. Isthm. III, 60. — σὺν

Digitized by Google

ἵππιοις post *ἐν ἄρμασι* additur in hoc consulto propter vim *ἐφ' ἑκάστοις*, quum etiam pedum certamen memorandum sit. — *γυμνὸν στάδιον* vulgo opponitur *διαύλῳ δρόμῳ*, ut Isthm. I, 28. Nunc etiam cursui certamini oppositum est, ubi non certabatur nude. — *καταβάντες*, ut in vallem. — *Ἑλλανοδίκα στρατιάν*, cursores certantes; consulto magnificentius dictum. Similiter Nem. X, 25. *Ἕλλανα στρατόν*. Exin quae poeta de se dicit generatim accipe; continent explicationem fabulae superioris et victori dicta sunt. — *θεόθεν ἐρᾶται κλέος*, divinitus data amoena decora, non quae improbatibus diis appetuntur, ut tyrannis. — *δυνατά*, possibilia, non immodica affectans, *ἐν ἀλικίᾳ*; dum vires florent. Alii *ἐν ἀλικίᾳ* vertunt: pro aetate, puerili, iuvenili, virili, senili. — V. 52. Quum enim eorum commodorum, quae in civitate sunt, mediocria diuturniore flore vigere videam, improbo et supernor sortem tyrannidis. — *τὰ μέσα*, mediocrem conditionem, *μεσότητα*. Cf. Horat. Carm. II, 10., carmen notissimum, ibique laudata a Mitscherl. [Aesch. Eum. 566: *κατὰ μέσον τὸ κράτος θεὸς ὄπασεν*. Theogn. 335. Phocylid. fr. 8: *πολλὰ μέσοισιν ἄριστα· μέσος θέλω ἐν πόλει εἶναι.*] — V. 55. Communibus vero laudibus operam do. — *τέταμαι*, intentus sum, contendo, cf. Isthm. I, 49. — *Ἐμ ἀμφ' ἀρεταῖς*, ut Ol. V, 15: *ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος θυιάνα τε μάρναται*. Sunt enim *ξυναὶ ἀρεταί* communes laudes unicuique patentes. — Mox Boeckhius verba: *φθονεροὶ δ' ἀμύνοντας ἄτας*, explicat: Invidi suo damno arcentur, propulsantur, nonnisi sibi nocent; addit tamen sibi haec non satisfacere. Contra Hermanni emendatio significat: Quo invidi avertuntur, s. invidi autem avertuntur sic, hoc modo, quam etiam Boeckhius dicit se probaturum fuisse, si modo illud Quo, hoc modo, in Graecis inesset. Sed haec omissio in hoc nexu obscura non videtur et lyricae orationi convenions. [Hermanni scripturae a me partim susceptae explicationem v. in nota critica. Ex nostra lectione hic prodit intellectus: Invidae autem arcentur noxae, si quis summa (victorias) adeptus tranquilleque degens trucem effugit atrocitatem: atram autem in exitu pulcherrem mortem habebit. Ahrenti nostro de crasi et aphaer. p. 18 sq. intolerabilis synizesis *ἄτας si* videtur hic removeri posse, ut *ἀτ'* scripto elisionem potius statuamus.] — Ad *ἔχρον* cf. Nem. VI, 24. Intellige prae ceteris rebus victoriis

ludicra. — δαιτὶ κασυχάσειν, tranquille, modeste vivens. — εὐόνυμον γάμον, honestam laudem, non ἀίσιμον τὸ δύσφαμον καὶ κρυπτόμενον, ut dicit Nem. VIII, 37. — Denique ad constructionem: κρατίστην κρίσιν, cf. Matth. Gr. §. 459. [et Nitzsch. Odyss. IX, 176.] Totam autem loci sententiam quod attinet, ea facile se offerebat infaustos exitus multorum tyrannorum ineptientium cogitanti. — V. 60. διαφέρει, divulgat, celebrem reddit. — V. 62. quum vocativo varium vellet orationem, ut amant poetae, recte Pollucem nobilierem α amborum vocativo distinxit, cf. dicta ad Pyth. IV, 99. Fabulam Dioscurorum vid. Nem. X. Ibidem v. 56. de Therapna, sede et sepulcro eorum. — κατ' ἄρας, alternis diebus, cf. Lobeck. ad Sophocl. Ai. 294. et Schaefer. ad Long. p. 339. Postremo de universo loco dicendum. Post ὕβρεις scelera supra narrata nunc, ut par erat et more suo (cf. Pyth. II, 15. 72.) contraria παραδείγματα Thrasydaeo proponit, heroes laudicra laude claros et a superbia et violentia intactos, dum vivebant, laetum domesticum et huic amicos nobiles Castores. Existit autem hoc modo purpurea oppositio infaustae Agamemnoniae domus, ubi uxor maritum, filius matrem trucidat, et κλεινὸς in locis degentium Castorum, qui, amoris mutui exemplum summum, inseparabiles alternis diebus nunc Therapnae nunc habitant in Olympo; atque huius ipsius oppositionis causa Amyclae supra, non Lycenas dixit poeta fuisse Agamemnonis sedem. Sic etiam haec quaestio nunc probabiliter expedita videtur.

Carmen Pythium duodecimum.

Introductio.

Midas Agrigentinus tibicen victor fuit in Pythiis Pythiad. 24. a. 25., itemque in Panathenaeis secundum Scholia; hoc carmen igitur Ol. 71, 3. vel 72, 3. scriptum, nec constat prima an secunda victoria canatur. Certabant autem ea aetate tibiis suis, φῶς

σύλησεν, quum σύλησις secunda Pythiade iterum abolita esset. Ac Midae in certamine acciderat, ut γλωσσις tibiae reperetur, quo tamen inepiante eum ille non territus cantum continuavit sine ea, magna cum voluptate audientium, et vicit. Nunc sollemniter Agrigentum redit, atque in hoc introitu canitur carmen. In principio igitur posta deam urbis alloquitur, ut benevole recipiat coronam civemque, qui vicerit Graeciae conventum artis a Minerva inventa, quum Gorgonum planctum imitaretur, auditum Perseo Medusam occidente. Occaecavit enim, pergit, hic heros sorores et abscidit Medusae caput, attulitque perniciem Seriphe insulae cum civibus ipsique regi Polydectae, qui negotium dederat, et liberavit matrem in servitute detentam. Post haec igitur Minerva invenit hunc cantum tibiarum, imitata Gorgonum planctum, deditque hominibus, denominans eum capitum multorum nomum, qui nunc auditur in certaminibus, cantatus Cephisio calamo. In fine denique subiiciuntur sententiae de vi divina fatique et humanarum rerum imbecillitate. Haec ratio carminis simplicissima inde pendet, quod Midae celeberrimo nomo Polycephalo, qui dicebatur, certaverat: quare huius nomi divina origo canitur atque ita ornatur victoria viri et urbs victoris patria. Exitus autem Midam post victoriam in casu incommodo nihilominus partam hortatur ad modestiam.

EXPLICATIO.

V. 1—12. Principium. — Invocatur Agrigentum commixtis, ut fit, heroinae urbisque attributis. — φιλάγλαε, splendoris elegantiaeque amica, et urbium pulcherrima dicitur, quum iam tum splendide instructa esset vel ante Theronis regnum; sub hoc enim inde ab Ol. 75, 1. ex Punica praeda ornata est. Vide de his Boeckhium. — V. 2. Φερσεφόνας ἕδος, sacra enim erat Proserpinae, cui a Iove donata erat εἰς τὰ ἀναλωτήρια, cf. Boeckh. ad Ol. II. p. 123. Cultus Thebis traductus videtur per Emmenidas, cf. Müller. Orchom. p. 217. Dor. I. p. 401. — ἅ τ' ὄχθαις cett. Quaeque ad ripas pecorosi Acragantis habitas bene aedi-

Digitized by Google

fleetum collem. Erat enim in colle ad fluvium sito, unde ὀφηλὸς Pragm. Encom. 2. Vid. praeter Boeckhium etiam Iacobs. ad Anthol. T. VI. p. 317. Sturz. ad Empedocl. p. 488. — ἐδέδματον, nunc pro tectum aedificiis puteris. — νεῖσθε de heroina, licet praecesserit καλλίστα πολίων. Miscentur enim per totum locum urbis et heroinae notiones, more Pindarico, vide Pyth. IX, 53: εὐρυχείμων Λιβύα δέξεται νύμφαν δώμασιν ὑ χρυσέοις κρόκφων. — ὦ ἄνα pro ἄνασσα, cf. Hermann. ap. Heynium et Boeckh. Nott. crit. — V. 4. ἀθανάτων ἀνθρώπων τε σὺν εὐμενίᾳ, h. e. praesequente deorum hominumque favore hanc coronam virumque. Favoris divini decamentum omnis quidem victoria, Midae autem vel imprimis benevolo auspicium erat deos, qui, rupta licet γλωσσίδι tibiae, nihilominus vicisset. Pertinet eodem hominum favor. Narrat Scholiastes Midam, quum fracta esset γλωσσίς, μόνοις τοῖς καλέμοις τρίψαι σύριγγος ἀύλησαι, τοὺς δὲ ἀκροατὰς ἡσθέντας καὶ ξενισθέντας τῷ ἤχῳ τερφθῆναι, καὶ οὕτω νικῆσαι αὐτόν. — V. 5. δίξαι Μίδᾳ, cf. ad Pyth. IV, 23. [„Et verba ἐκ Ποσειδῶνος et dativus εὐδόξῳ Μίδᾳ pendent e voce στεφάνωμα τόδε, qua hoc carmen significatur." Heimsoeth. p. 47.] — Ἑλλάδα, nonnulos cantantes. Graeciam vel Graeciae conventum vicisse dicitur qui principes Graeciae artifices in certamen prodeuntes vicit; cf. Pyth. XI, 50. — οὖλιον ῥῆμον διακλέξαισα, lamentabilem planctum pertexens, imitando reddens. Verbum non uno modo dicitur; vulgo ῥήματα, λόγους κλέκειν est omnia callide aut artificiose nectere, aliud tamen ῥήματα κλέκειν Nem. IV, 94., quod a lucta petitum. Aliud etiam est ὕμνον κλέκειν Ol. VI, 86. Nunc διακλέκειν est omnino componere arte, quod frustra negaveris, cfr. Eur. Iph. Aul. 573. Sic de arte poetica ὑφαίνειν μέλος Anthol. Palat. II, 70. ἐξυφαίνειν Pind. Nem. IV, 45. Ac Boeckhius ipsos artificiosos flexus huius nomi respici putat. Ceterum tibia imitatur hunc planctum, quum flebilis sit, ut constat. — V. 9 sq. „Quem audivit fusum propter necem Medusae ex ore sororum superstitum duarum et serpentium in earum capite." — ὑπὸ κεφαλαῖς, quum quasi sub capitibus hinc numerosis volveretur densus multiplicis lamentationis clamor indeque feriret aures. In quo praeparat explicationem nominis noni, qui Polycephalus dicebatur. — λειβόμενον, ut ἔχειν θρῆνον Isthm. VII, 58. — δυσπενθέϊ σὺν καμάτῳ, luctuoso in

mortuum, in luctu ob tertiam partem sororum ablatam. [Cfr. ad Ol. II, 42. *σὺν ἀλλαλοφονίᾳ.*] — V. 11. *ἔφυσσεν*, occidit. Homerus *ἐξανύω* Il. XI, 365. XX, 468. — De Perseo et Gorgonibus, de Polydecte Seriphi rege, qui Perseo callide hoc negotium dederat matrem Danaen amans, vid. Pherecyd. Fragment. ed. Sturz. alt. p. 90 sqq., Apollod. II, 4. cum Heynii Observatt., et Welckerum meum Aeschyl. Trilog. p. 378 sqq. — *Σεριφφ*, quae saxum factum. — *λαοῖσι*, ut Pyth. X, 47., quum ex prisco iure peccante rege unus plectatur populus, bene monente Welckero l. cit. p. 394. [Ahrentis coniecturam de anac. et aphaeres. p. 19. *σίναλίᾳ τε Σεριφφ λάος ? μοῖραν ἄγων ἥξει τότε Θησείδαν κτλ.* refutavit Hermannus dissert. de Pindari ad eolem deficientem vers. p. 15.]

V. 13—27. De Perseo narrare pergit, tum redit ad cantum a Minerva compositum. — *Φόρκοιο γένος*, cf. Welcker. libr. laud. p. 383. — *μαύρωσεν*, obcaecavit, ablato uno communi oculo, quo alternatim utebantur, cf. Apollod. l. cit. De significatione verbi *μαυροῦν* et adiectivi *ἀμαυρός* pro caecus, obcaecare cf. Acta phil. Monac. T. I. p. 69. p. 569. Neque enim hic verti potest: perdidit, occidit Phorci filiam Medusam, quum de hac statim dicatur iterum. — V. 14. *λυγρὸν ἔρανον Πολυδέκτᾳ θῆκε*, funestas reddidit symbolas Polydectae, quibus hic eum perdere voluerat. Polydectes enim amans Danaen simulaverat se Hippodamiae (Ol. I.) nuptias cupere et convocaverat principes regni ad convivium, ut munera collatitia, *ἔρανον*, ab iis posceret, unde *ἔδνα* conficeret (*ἔρανος συνάγειν ἐπί τι*). Tum Perseus iuraverat se haud abnuere munera, etiamsi Gorgonis caput afferendum esset, quod dictum cupide Polydectes accipiens, hoc ei negotium pro symbolis iniunxerat. Hae igitur symbolae nunc regi verterunt ipsi in perniciem. Cf. laudatum ante Apollodorum et Pherecydem cum explicatione Welckeri Aeschyl. Trilog. p. 381. — *μητρός τ' ἔμπεδον δουλοσύναν*, diuturnam servitutem, in qua tenuerat rex Danaen. — *τό τ' ἀναγκαῖον λέχος*, quod paene erat absente filio defensore. — *εὐπαρᾴου*, ob pulcritudinem facilei, qua certabat cum Minerva, cf. Schol. v. 24. — *ἀπὸ χρυσοῦ*, prognatum ex auro, aurea pluvia, ut dicitur *γένος*, *παῖς εἶναι ἀπό τινος*, cf. Muncker. ad Antonin. Liberal. p. 46. et Verheyck. p. 97. Teuch. — V. 19. Recte interpungunt post

Digitized by Google

ἀδῆσεται, quod nec mutandum censeas cum Gurlitto, notabis in principio secundi membri ponendam vocem παρθένος esse praeter oppositionem antecedentium. Quum enim ante Perseï facta mentio fuerit, nunc ad virginis invectionem Minervae redit; cf. Pyth. IV, 36. — αὐλῶν μέλος, tibiarum cantum multiformem, intus tonantis multorum capitum dictum. — κάρφαινον, cf. ad Ol. VII, 12. — V. 21. χρέμφθέντα, ut Aesch. Sept. 64. χρίμπτεται βοά, aures percellit. Pertinet eodem καρκαλιμᾶν et ἀγκυλάγκταν. Nempe percelsa Minerva vehementi eorum sibilantium ictu decrevit imitari eos, quum autem voce non posset, tibiam invenit, ut σὺν ἔγκατον imitaretur. Cpterum ἔγκατα qualia sint, vides v. 25. Denique de invectione tibiae ipsa vid. Böttiger. in Wieland. Att. Mus. T. I. P. II. Boeckh. h. l. et Müller. Orchom. p. 356., qui non in Libya, sed in Boeotia, ad Tritonem Boeotium et Copaidem paludem rem factam statuit. — V. 22. ἀνδράσι θνατοῖς ἔχειν. Dea ipsa abiecit tibiam, ubi sensit non sine oris deformitate eam inflari. Sed haec de industria tacet Pindarus, ut par est, neque enim haec ipsa sit tibiae. Sit simpliciter non sibi invenisse nomen, sed ut consecretur apud homines, unde factum, ut hi nunc habeant. [Cfr. Heimsoeth Mus. Rh. Nov. V. p. 5 sq.] Exin pergit: Postquam autem invenit cantum, ab ipsa re dixit capitum multorum nomen eos Polycephalum. Optime enim suspicatur Boeckhius eos νόμον αὐλητικὸν εἰς Ἀπόλλωνα, τὸν καλούμενον Πολυκέφαλον, memoratum Plutarcho de Musica c. 5. Ferebatur hic esse Olympi, Polycephalus dictus ob multa capita partemque, et adhibebatur festis deorum, quare, quum Apollinem fecerit, Midae hoc ipse videtur certasse. Videntur autem alii a Minerva primam originem repetiisse, quos sequitur Pindarus recte; quaturus enim nomen, quo certaverat victor, non potuit ab homine inventum dicere. Quare etiam de hac etymologia indicandum quod de alia Pyth. XI, 6. Fecit poeta quod poetae erat. — V. 24. Sensus: ornavit eum dea illustri nomine, ut gloriosum certatorem ludorum festum, qui victorias reportaret in festis hominum conventibus. — μυασθὴς ἀγώνων, memor, ut μνάσεται Ἀργοδίκης ἀκμᾶς Isthm. II, 5.; nunc certator agonum, ut πολέμου μνασθῆ Nem. I, 16. Ductum a notissimo μνᾶσθαι θαμίζοις ἀλικίᾳς, γέρας. Et λαοσσόοι ἀγῶνες, qui populum congregant, ad quos spectandos concurrit populus. Apte confert Boeckhius Nem. X, 28. — V. 25.

Digitized by Google

Tonus pertinuit ades simul et calamos, suaviter in laude tibiae et musicorum certaminum. Est enim χαλκὸς hoc loco χλωσσὴ aerea. Catalogum de tibiis veterum vide Thierschium in Dissertatione versioni Pindari praemissa p. 55. Calami vero prae ceteris apti tibiis fiebant ii, qui in palude Copaide nascebantur prope Orchomenum; cf. Boeckh. h. l. et Müller. Orchom. p. 78. — χαλλίχορος, etiam aliarum urbium epitheton; nunc autem suaviter vides Gratiarum urbem choris insignem memorari ad praestantiam calamorum istorum illustrandam. — ναΐοισι per metaphoram, non ut verae personae. — Καφισίς est palus Copais, cf. Boeckh. [et Philolog. I, 424 sq.], nunc nympha paludis, unde τέμενος. — πιστοὶ χορευτᾶν μάρτυρες, testes et probatores chori, quibus fidem habere possis. Nam χορὸς ὑπ' αὐλῶν χορεύει, qui autem ad hos praestantes calamos saltare scit chorus praestans et ipse est.

V. 28 — fin. Exitus. Εἰ δέ τις ὄλβος cett. Si qua vero felicitas apud homines, sine labore non comparet, ut tu non vicisti sine labore; perfecerit autem eam sane vel hodie deus, h. e. perfici tamen potest et perficitur saepius celeriter, si deus adest, ut tu brevi tempore summam laudem consequutus es. Pyth. VIII, 92: ἐν δ' ὀλίγῳ βροτῶν τὸ τερπνὸν αὔξεται. Nunc ἐκτελευτᾶν est absolvere et ad culmen adducere. [De scriptura v. not. crit. Iam L. Döderleinius de Brachyl. p. 17. hanc scripturam commendaverat. Is praeter alia confert exempla similia Latinorum, velut Liv. XXIX, 51: Mores pop. Rom. quantum mutaverint, vel hic dies argumento erit, scil. vel alius.] — V. 30 sqq. ita verto: Fatum vero evitari non potest, sed erit tempus hoc, quod etiam in insperata coniiciens praeter opinionem alia quidem dabit, alia vero non dabit, h. e. erit etiam tempus, quod non dabit omnia quae speraveras. Neque enim alium sensum video verborum: τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὔπω. Veluti Aesch. Pers. 799: συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μέν, τὰ δ' οὔ, non eveniunt res oraculis praedictae ex parte tantum. Quae quum ita sint, opposita est haec sententia antecedenti, fati communis admonens Midam, ne superbiat fortuna insigni per δαίμονα parta. — ἀέλπτίᾳ βαλών, h. e. ἐμβαλών, ut Soph. Trachin. 936. αἰτίᾳ βάλοι κακῇ Hermannus explicat, conferens ibid. 912. — Vox ἀέλπτία vero occurrit etiam apud Archiloch. cf. Liebel. ed. sec. p. 117. Et vid. Hesych. ἐξ ἀέλπτίης. — ἔμπαλιν, cf. ad Ol.

Digitized by Google

XI, 87. — Denique futura h. l. usurpari video in positiva enuntiatione generali de eo, quod fieri potest et solet, fit et fiet. Errat enim Hermannus ad Soph. Antigonam v. 250. contendens hanc futuri potestatem tantummodo in conditionali enuntiatione locum habere. [Cfr. accuratius hunc usum explicantem Discenium ad Demosth. de Cor. p. 268 sq.]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google